

NESTLE-ALAND
NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

NOVUM
THESAURUM
MENTIUM
GRAECARUM
ED. XXVII

NESTLE-ALAND

NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

post Eberhard et Erwin Nestle

editione vicesima septima revisa

communitèr ediderunt

Barbara et Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos,

Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger

Apparatum criticum novis curis elaboraverunt

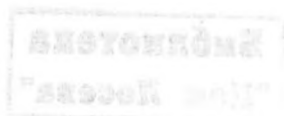
Barbara et Kurt Aland

una cum Instituto Studiorum Textus Novi Testamenti

Monasterii Westphaliae

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

26. neu bearbeitete Auflage 1979

gemeinsam herausgegeben von

Kurt Aland, Matthew Black,

Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, Allen Wikgren

1.–12. Druck 1979–1991

(Gesamtauflage 170000)

27. revidierte Auflage

1. Druck 1993

2. Druck 1994

3. Druck 1995

4. Druck 1996

ISBN 3-438-05100-1 Kunststoff

ISBN 3-438-05101-7 Leder

Novum Testamentum Graece

27. revidierte Auflage

49.–58. Tausend

© 1898 und 1993 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart

Alle Rechte vorbehalten

Gesamtherstellung Biblia-Druck, Stuttgart

Printed in Germany

VORWORT

Die vorliegende 27. Auflage des Novum Testamentum Graece sollte ursprünglich nur Korrekturen enthalten, um damit die fortlaufend korrigierten Drucke der 26. Auflage zusammenzufassen und ihre allmählich unübersichtlich werdende Folge zu beenden. Während der Arbeit ergab sich dann doch der Wunsch nach einer weitergehenden Revision. Über sie wird in der Einführung (S. 3*ff.) Rechenschaft abgelegt.

So bleibt hier nur der aufrichtige und herzliche Dank. Er gilt zunächst den Mitarbeitern des Instituts für neutestamentliche Textforschung. Sie waren alle in je unterschiedlicher Weise an der Arbeit beteiligt und haben sie mit Hingabe zu ihrer eigenen Aufgabe gemacht. Allen voran sind Gerd Mink und Beate Köster zu nennen, ohne deren konstruktiv kritischen Gesprächsbeitrag in vielen Einzelfragen diese Auflage wie auch andere Arbeiten nicht zustande gekommen wären. Im einzelnen waren folgende Mitarbeiter insbesondere in den angegebenen Arbeitsgebieten tätig: Klaus Witte hat den kritischen Apparat aufgrund überprüfter Kollationen erneuert, dabei auf den Arbeiten von Klaus Junack aus der 26. Auflage aufbauend. Klaus Wachtel hat ihn dabei mit Wolfgang Richter, vor allem im Bereich der Papyri und Majuskeln, tatkräftig unterstützt. Die Bearbeitung der orientalischen Versionen lag in den Händen von Andreas Juckel (syrisch) und Gerd Mink mit Franz-Jürgen Schmitz (koptisch). Ute Hagemann hat mit anderen die gründliche Revision der Zitate bei den lateinischen und griechischen Kirchenschriftstellern unternommen. Die Handschriftenliste haben Michael Welte (Papyri und Majuskeln) und Beate Köster (Minuskeln) erweitert und präzisiert. Horst Bachmann stand unermüdlich mit Gustav Wendt für Spezialkorrekturen bereit. Frau Marlene Just hat die anfallenden schwierigen Schreiarbeiten zum Teil unter großem zeitlichen Druck mit Könnerschaft erledigt.

Mehrere der Genannten gehören heute nicht mehr dem Institut an. Unser herzlicher Dank mag sie auch auf diese Weise erreichen. Auch manche studentischen Mitarbeiter sind inzwischen aus der Arbeit des Instituts ausgeschieden. Alle Studierenden haben besonders bei Kollationen und Exzerptionen von Zitaten ihren Teil an der Ausgabe geleistet. Für ihren Einsatz danken wir ihnen herzlich.

Erroll F. Rhodes hat wieder die Einführung ins Englische übersetzt. Auch ihm, der diese schwierige Aufgabe mit seinem textkritischen Sachverstand gemeistert hat, gilt unser aufrichtiger Dank.

Die Deutsche Bibelgesellschaft hat mit der Biblia-Druck in Stuttgart wieder die Satz- und Druckerarbeiten in gewohnt hervorragender Weise ausgeführt. Ihr und allen ihren Mitarbeitern wird sich jeder Leser gewiß dankbar verpflichtet fühlen, ebenso wie der Hermann Kunst-Stiftung zur Förderung der neutestamentlichen Textforschung und der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster, die die finanzielle Unterstützung der Arbeit trugen.

Dank sagen wir schließlich auch unseren Rezensenten und Kritikern. Wir haben aufmerksam von ihnen gelernt und bitten sie, mit allen Benutzern, weiterhin zur steten Verbesserung der Ausgabe beizutragen zu wollen. Wir bitten darum im Interesse der wissenschaftlichen Erforschung des Neuen Testaments.

Münster/W., 2. April 1993

Barbara Aland
Kurt Aland

FOREWORD

This 27th edition of *Novum Testamentum Graece* as initially planned was to be limited to corrections, formally concluding the series of 26th edition reprints with their piecemeal and unsystematically incorporated corrections. But as the work progressed the desirability of more extensive revision became apparent. This is discussed in the Introduction.

Here we must express our sincere and profound gratitude, first of all to our colleagues in the Institute for New Testament Textual Research, who have all contributed in special ways, participating in their respective areas with rare dedication. Special credit is due Gerd Mink and Beate Köster, without whose critical and constructive counsel in so many details it would have been impossible to achieve the present edition, not to mention many other projects as well. The following colleagues were individually responsible for various aspects of the undertaking. Klaus Witte revised the critical apparatus from newly reviewed collations, building on the work of Klaus Junack with the 26th edition. Klaus Wachtel together with Wolfgang Richter was responsible especially for data on the papyri and the uncials. The review of oriental versions was entrusted to Andreas Juckel (Syriac) and Gerd Mink aided by Franz-Jürgen Schmitz (Coptic). A thorough review of the Latin and Greek patristic citations was undertaken by Ute Hagemann and others. The list of manuscripts was expanded and verified by Michael Welte (papyri and uncials) and Beate Köster (minuscules). Horst Bachmann and Gustav Wendt were ready and indefatigable proofreaders. Ms. Marlene Just was the very model of efficiency in dealing with all the clerical difficulties that arose, often under extreme pressure from deadlines.

Many of the scholars mentioned above are no longer with the Institute, and we take this opportunity to express our gratitude to them. We are also indebted to the many students who have participated through the years in the work of the Institute, collating manuscripts and excerpting patristic citations. We are grateful to them for their contribution.

Erroll F. Rhodes has again translated the Introduction into English.

He has earned our sincere gratitude by the grasp of textual criticism which he brings to this difficult task.

Once again the German Bible Society and Biblia-Druck in Stuttgart have demonstrated their usual excellence in composition and printing. Every reader is certainly indebted to them and their associates, and also to the Hermann Kunst Foundation for Promoting New Testament Research, and the Westphalian Wilhelms University of Münster for their financial support.

Finally, a word of thanks is due the scholars who have reviewed and criticized our work. We have learned much from them, and we earnestly request that they, and all our readers, will continue to contribute toward the improvement of this edition, that the cause of New Testament scholarship may be advanced.

Münster/W., April 2, 1993

Barbara Aland
Kurt Aland

Einführung	1*-43*
I. Die Ausgabe	1*
1. Zur Geschichte der Ausgabe	1*
2. Die 27. Auflage	3*
II. Der Text der Ausgabe	6*
1. Zielsetzung und Methode	6*
2. Kritische Zeichen und Sigla im Text	7*
III. Der kritische Apparat	8*
1. Aufbau und Sigla	8*
Kritische Zeichen	10*
Gliedernde Elemente des Apparats	11*
Die Verzeichnung der einzelnen Varianten und ihrer Bezeugung	11*
Die Darbietung der Bezeugung	12*
Weitere Abkürzungen im Apparat	14*
2. Die griechischen Zeugen	16*
Die ständigen Zeugen für die Evangelien	16*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Apostelgeschichte	18*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Paulusbriefe	18*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Katholischen Briefe	20*
Die ständigen Zeugen für die Apokalypse	21*
3. Die alten Übersetzungen	22*
Die lateinischen Übersetzungen	23*
Die syrischen Übersetzungen	24*
Die koptischen Übersetzungen	27*
Die übrigen Übersetzungen	29*

4. Die Zitate bei den Kirchenvätern	31*
Sigelverzeichnis für die Kirchenväter	33*
IV. Die Beigaben am äußeren und inneren Rand	35*
Abkürzungen für die im Randapparat genannten Schriften	35*
V. Die Appendices	39*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	39*
Appendix II: Variae lectiones minores	41*
Appendix III: Editionum differentiae	41*
Appendix IV: Loci citati vel allegati	42*
Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes	43*
Introduction	44*-83*
I. The Edition	44*
1. The History of the Edition	44*
2. The 27th Edition	45*
II. The Text of the Edition	49*
1. Goals and Methods	49*
2. Critical Signs Used in the Text	49*
III. The Critical Apparatus	50*
1. Structure and Critical Signs	50*
Critical Signs	52*
Organization of the Apparatus	53*
Presentation of Variant Readings	53*
Presentation of Witnesses	54*
Other Abbreviations in the Apparatus	56*
2. The Greek Witnesses	57*
Consistently Cited Witnesses in the Gospels	58*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts ...	59*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in the	
Pauline Letters	60*

Consistently and Frequently Cited Witnesses in the	
Catholic Letters	62*
Consistently Cited Witnesses in Revelation	63*
3. The Early Versions	63*
Latin Versions	64*
Syriac Versions	65*
Coptic Versions	68*
Other Versions	70*
4. The Church Fathers	72*
Abbreviations for the Church Fathers	74*
IV. Notes in the Outer and Inner Margins	76*
Abbreviations Used in the Marginal Notes	76*
V. The Appendices	80*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	80*
Appendix II: Variae lectiones minores	81*
Appendix III: Editionum differentiae	82*
Appendix IV: Loci citati vel allegati	83*
Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes	83*
Eusebii epistula ad Carpianum et	
Canones I-X	84*-89*

Novi Testamenti textus	1-680
Κατὰ Μαθθαῖον	1
Κατὰ Μᾶρκον	88
Κατὰ Λουκᾶν	150
Κατὰ Ἰωάννην	247
Πράξεις Ἀποστόλων	320
Πρὸς Ῥωμαίους	409
Πρὸς Κορινθίους α'	441
Πρὸς Κορινθίους β'	472
Πρὸς Γαλάτας	493
Πρὸς Ἐφεσίους	503
Πρὸς Φιλιππησίους	515
Πρὸς Κολοσσαεῖς	523
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α'	531
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β'	538
Πρὸς Τιμόθεον α'	542
Πρὸς Τιμόθεον β'	550
Πρὸς Τίτον	556
Πρὸς Φιλήμονα	560
Πρὸς Ἑβραίους	563
Ἰακώβου	588
Πέτρου α'	598
Πέτρου β'	608
Ἰωάννου α'	615
Ἰωάννου β'	625
Ἰωάννου γ'	627
Ἰούδα	628
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	632

Appendices	683-810
I. Codices Graeci et Latini	684
II. Variae lectiones minores	719
III. Editionum differentiae	748
IV. Loci citati vel allegati	770
V. Signa, Sigla, Abbreviationes	807

I. DIE AUSGABE

I. Zur Geschichte der Ausgabe

Vor knapp 100 Jahren erschien 1898 Bernhard Nestle († 1913) erste Ausgabe des Novum Testamentum Graece bei der Würzburger bibelischen Bibelanstalt. Es wurde seitdem, nachdem es 1904 auch von der Britischen Bibelgesellschaft übernommen worden war, in mehreren hunderttausend Exemplaren verbreitet. Nestle schuf durch seine einfache, aber geniale Ausgabe einen ausgezeichneten Text, der auf der großen textkritischen Forschung des 19. Jahrhunderts beruhte. Wie häufig beschrieben, verglich er die Ausgaben von Tischendorf, Westcott/Hort und Weymouth (von 1886, ab 1904 dafür die Ausgabe von Bernhard Weiss 1894/1900), übernahm die von zwei Ausgaben bevorzugte Lesart für seinen Text und setzte die abweichende daneben in den Apparat seiner Ausgabe. Auf diese Weise vermied er in seiner Textausgabe manche extremen Entscheidungen seiner großen Vorlagen. Es entstand insgesamt ein hervorragender Arbeitstext für Forschung und Lehre. Ebenfalls, einen brauchbaren Arbeitstext zu bieten, ist seither das Ziel aller in Nestles Nachfolge stehenden Auflagen.

Nestles Sohn Erwin Nestle fügte der Ausgabe 1927 in ihrer 13. Auflage erstmals einen textkritischen Apparat bei, nachdem der Vater mit der Verzeichnung einiger großer Handschriften (insbesondere D) begonnen hatte. Aufgrund des neuen Apparates sollte der Benutzer in die Lage versetzt werden, ein selbständiges Urteil über die Textgestaltung zu fällen. Einige Textstellen wurden auch, abweichend von bisherriger Mehrheitsentscheid, geändert.

Mit der 21. Auflage von 1952 wurde Kurt Aland Mitherausgeber der Ausgabe. Auf Erwin Nestles Wunsch wurden durch ihn die Angaben des textkritischen Apparates an den Originalen überprüft sowie durch neue Zeugen erweitert und damit schließlich auf den Stand der 25. Auflage gebracht (1963). Sie wurde häufig nachgedruckt.

Zu Beginn der 50er Jahre begann Aland im Einverständnis mit

EINFÜHRUNG

I. DIE AUSGABE

1. Zur Geschichte der Ausgabe

Vor knapp 100 Jahren erschien 1898 Eberhard Nestle († 1913) erste Ausgabe des Novum Testamentum Graece bei der Württembergischen Bibelanstalt. Es wurde seitdem, nachdem es 1904 auch von der Britischen Bibelgesellschaft übernommen worden war, in mehreren hunderttausend Exemplaren verbreitet. Nestle schuf durch seine einfache, aber geniale Ausgabe einen ausgezeichneten Text, der auf der großen textkritischen Forschung des 19. Jahrhunderts beruhte. Wie häufig beschrieben, verglich er die Ausgaben von Tischendorf, Westcott/Hort und Weymouth (von 1886, ab 1901 dafür die Ausgabe von Bernhard Weiss 1894/1900), übernahm die von zwei Ausgaben bevorzugte Lesart für seinen Text und setzte die abweichende dritte in den Apparat seiner Ausgabe. Auf diese Weise vermied er in seiner Textausgabe manche extremen Entscheidungen seiner großen Vorlagen. Es entstand insgesamt ein hervorragender Arbeitstext für Forschung und Lehre. Ebendies, einen brauchbaren Arbeitstext zu bieten, ist seither das Ziel aller in Nestles Nachfolge stehenden Auflagen.

Nestles Sohn Erwin Nestle fügte der Ausgabe 1927 in ihrer 13. Auflage erstmals einen textkritischen Apparat bei, nachdem der Vater mit der Verzeichnung einiger großer Handschriften (insbesondere D) begonnen hatte. Aufgrund des neuen Apparates sollte der Benutzer in die Lage versetzt werden, ein selbständiges Urteil über die Textgestaltung zu fällen. Einige Textstellen wurden auch, abweichend vom bisherigen Mehrheitsentscheid, geändert.

Mit der 21. Auflage von 1952 wurde Kurt Aland Mitherausgeber der Ausgabe. Auf Erwin Nestles Wunsch wurden durch ihn die Angaben des textkritischen Apparates an den Originalen überprüft sowie durch neue Zeugen erweitert und damit schließlich auf den Stand der 25. Auflage gebracht (1963). Sie wurde häufig nachgedruckt.

Zu Beginn der 50er Jahre begann Aland im Einverständnis mit

Erwin Nestle († 1972) mit den Vorbereitungen für eine gründliche Bearbeitung des Textes, die dessen Neukonstitution und eine Neufassung des Apparates in der 26. Auflage zum Ziel hatte. Sie war angesichts der großen Handschriftenfunde des 20. Jahrhunderts, insbesondere der frühen Papyri, dringend notwendig geworden. 1955 wurde K. Aland mit M. Black, B. M. Metzger, A. Wikgren und zunächst A. Vööbus, später C. M. Martini (seit 1982 auch B. Aland und J. Karavidopoulos) in das Herausgeberkomitee des Greek New Testament berufen, das eine griechische Textausgabe mit kritischem Apparat an ausgewählten Stellen für die beruflichen Übersetzer in aller Welt vorbereitete (1. Auflage 1966, 2. Auflage 1968). Die Arbeit an beiden Ausgaben verlief über lange Zeit parallel. Die intensive Zusammenarbeit dieses Gremiums über lange Jahre hin erwies sich als so fruchtbar und anregend für alle Beteiligten, daß sich K. Aland entschloß, seine Textvorschläge aus der Vorarbeit für das Novum Testamentum Graece in das Greek New Testament einzubringen. Seitdem wuchs die Textkonstitution beider Ausgaben zusammen, so daß sie in der 26. Auflage des Novum Testamentum Graece (1979) und von der 3. Auflage des Greek New Testament (1975) an mit gleichlautendem Text erscheinen konnten.

Die Zielsetzung beider Ausgaben ist nach wie vor verschieden. Das für Übersetzer konzipierte Greek New Testament bietet nur an ausgewählten Stellen einen Apparat, der dann aber jede Verzweigung der Textüberlieferung, so weit sie bekannt ist, dokumentiert. Häufig handelt es sich um Stellen, an denen Übersetzungen der Neuzeit differieren. Dem Übersetzer soll eine Möglichkeit geboten werden, sich hier zu orientieren. Das Novum Testamentum Graece dagegen soll den Benutzer in die Lage versetzen, die Textgestaltung insgesamt kritisch nachzuvollziehen. Es bietet daher einen Apparat über die gesamte Breite des Textes, der besonders auch die Eigenart der frühen Überlieferung erfaßt. Vollständigkeit ist aber weder erstrebt noch sinnvoll (s. dazu unten S. 8*-9*).

Der identische Text beider Ausgaben wurde von den United Bible Societies übernommen. Er liegt aufgrund einer Vereinbarung zwischen dem Vatikan und den United Bible Societies allen neuen Übersetzungen und Revisionen in ihrem Bereich zugrunde. Das ist sicherlich im Blick auf das interkonfessionelle Gespräch zu begrüßen. Daß dieser Arbeitstext - ganz im Sinne der 100jährigen Tradition des «Nestle» - damit keine festgeschriebene Größe ist, sondern im Gegenteil zur Anstrengung um die Begründung und Sicherung des neutestamentlichen Textes aufruft, versteht sich von selbst. In der gegenwärtig vorliegenden Auflage war allerdings der Zeitpunkt für Textänderungen aus vielerlei Gründen noch nicht gekommen.

2. Die 27. Auflage

Die Zielsetzung der vorliegenden 27. Auflage des Novum Testamentum Graece blieb unverändert die der 26. Auflage. Sie soll dem Benutzer einen begründeten Arbeitstext bieten und ihn zugleich in die Lage versetzen, diesen nachzuprüfen, bzw. gegebenenfalls zu korrigieren. Die Ausgabe enthält entsprechend alle dafür notwendigen Varianten so vollständig, wie es im vorgegebenen Rahmen möglich ist. Dazu gehört es, daß die inhaltlich und rezeptionsgeschichtlich wichtigen Varianten geboten werden. Ebenso muß ein zutreffender Eindruck von der grundsätzlichen Dichte der Variantenbildung in der neutestamentlichen Überlieferung, der Eigenart dieser Varianten im Ganzen, sowie den Motiven und Ursachen für ihre Entstehung gewonnen werden können.

Der Text der Ausgabe blieb unverändert der der 26. Auflage. Folglich wurde, von wenigen Ausnahmen abgesehen, auch die Absatzgliederung und Interpunktion nicht geändert. Dies war notwendig, weil der Seitenumbruch so weit wie möglich erhalten bleiben sollte. Der Text der vorliegenden Auflage ist also wie bisher identisch mit dem des Greek New Testament, jetzt in 4. neubearbeiteter Auflage erschienen. Derselbe Text liegt auch den Konkordanzen, dem Lexikon zum Neuen Testament und der Synopsis quattuor Evangeliorum zugrunde.

Der *kritische Apparat* der 27. Auflage hat dagegen erhebliche Veränderungen erfahren, um die Ausgabe im Sinne der oben bezeichneten Zielsetzung noch zuverlässiger, aussagefähiger und bequemer benutzbar zu machen. Dafür wurden umfassende Korrekturen aller Elemente des Apparates durchgeführt. Allzu komplizierte Apparatnotierungen sind übersichtlicher gestaltet worden (z. B. Jud 5 bei ' ; Röm 15,18 bei '). Die Auswahl der Apparatstellen wurde, von Ausnahmen abgesehen, aus vielen Gründen beibehalten.

Über alle weitergehenden Verbesserungen der 27. Auflage gegenüber der vorhergehenden wird im folgenden zusammenfassend und noch vor der Gesamteinführung in die Ausgabe berichtet, um dem alten und dem neuen Benutzer präzise Information übersichtlich zu bieten.

Die *Auswahl der handschriftlichen Zeugen* im Apparat wurde so revidiert, daß die Aussagen im ganzen übersichtlicher wurden und Entbehrliches zugunsten einiger neu aufgenommener und aussagekräftigerer Zeugen gestrichen wurde. Die Fülle der Majuskelfragmente unter den sogenannten «ständigen Zeugen» wurde vermindert.

Nicht mehr zitiert werden unter ihnen einige Majuskelfragmente meist kleineren Umfangs, die in ihrem Textbereich in aller Regel den Mehrheitstext bestätigen. Dazu gehören:

R, 052, 053, 054, 061, 063, 064 (+ 074 und 090), 065, 093, 0103, 0104, 0120, 0133, 0134, 0135, 0136 (+ 0137), 0197, 0253, 0255, 0265, 0272, 0273.

Die in Klammern gesetzten Nummern sind als Teile der jeweils vor der Klammer stehenden Handschriftennummer identifiziert worden. Sie werden daher in der Regel mit der niedrigsten Nummer zitiert. Solche Zusammenfügungen begegnen häufiger (vgl. 0100 jetzt / 963; 0114 jetzt / 965; 0276 jetzt / 962). Wer eine früher verwendete Handschriftennummer vermißt, vergleiche daher stets die in Appendix I gegebene Handschriftenliste. Die dort vorgenommenen Zuordnungen entsprechen denen der von K. Aland herausgegebenen «Kurzgefaßten Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», 2. Auflage).

Ebenfalls ausgeschieden wurden die folgenden sehr kleinen Fragmente, die an den Apparatstellen dieser Ausgabe Koinetext bieten oder einer Variante nicht sicher zuzuordnen sind:

0174, 0230, 0263, 0264, 0267, 0268.

Nicht mehr ständig zitiert werden schließlich die folgenden Koine-Minuskeln:

28 (in Mt, Lk und Joh) und 1010.

Sie gehörten in der 26. Auflage denjenigen ständigen Zeugen an, die nur bei Abweichungen von \mathfrak{M} angeführt wurden.

Neu zitiert werden stattdessen zusätzlich zu den bisherigen Handschriften als ständige Zeugen erster Ordnung, d.h. als stets genannte Zeugen (dazu vgl. u. S. 8*f.), die folgenden Majuskeln, die wegen ihrer Textqualität, ihres Alters oder ihrer Fundgeschichte Interesse beanspruchen können:

075 (in 1 Kor, Phil, Kol), 0277, 0278, 0279, 0281, 0282, 0285, 0289, 0291, 0293, 0294, 0296, 0298, 0299, 0301.

Dazu kommen die Papyri \mathfrak{P}^{90} , \mathfrak{P}^{91} , \mathfrak{P}^{93} – \mathfrak{P}^{98} und ferner als ständiger Zeuge zweiter Ordnung (vgl. dazu u. S. 9*): 0292.

Auch Minuskeln werden erstmals, wenn sie erhebliche Bedeutung für die Textkonstitution bzw. die Textgeschichte haben, unter die ständigen Zeugen aufgenommen. Als ständige Zeugen erster Ordnung werden zitiert:

die Minuskeln 33, 1739, 1881 (in den Paulinen) und 2427;

als ständige Zeugen zweiter Ordnung:

die Minuskeln 579 und 2542, sowie die Lektionare / 249, / 844, / 846 und / 2211. Außerdem wird jetzt statt der 2495 (15. Jh.) die eng verwandte, beträchtlich ältere 1505 (12. Jh.) als ständiger Zeuge zweiter Ordnung für die Apostelgeschichte, die Paulinischen und die Katholi-

schen Briefe geführt; 2495 wird nur noch bei interessanten Abweichungen von 1505 zitiert. Beide Handschriften hängen in ihrem Textcharakter eng mit der griechischen Vorlage zusammen, nach der Thomas von Harkel im Jahre 616 seine syrische Übersetzung (in dieser Ausgabe zitiert als sy^h) fertigte. Ihre Textform hat daher ein beträchtliches Alter.

Darüber hinaus werden in folgenden Punkten neue Informationen geboten:

Handschriften, deren Lesarten nur geringfügig von einer im Apparat gegebenen Variante abweichen, stehen, wie bekannt, in runden Klammern (vgl. Mt 25, 29 bei τ ; Lk 22, 34 bei ϵ *et passim*). Der genaue Text dieser in Klammern gebotenen Zeugen wird jetzt in Appendix II (Variae lectiones minores) aufgeschlüsselt. Damit wird das dargebotene Variantenmaterial so erweitert, daß der einzelne Variantenkomplex noch klarer hinsichtlich seiner Entstehung zu überschauen ist. Die Lesart jedes zitierten ständigen Zeugen wird also jetzt im genauen Wortlaut notiert.

Sämtliche Papyri (\mathfrak{P}^1 – \mathfrak{P}^{98}) werden jetzt an allen Apparatstellen, soweit sie klar lesbaren Text bieten, mit allen Sonderlesarten geboten. Ohnehin waren wichtige Sonderlesarten der Papyri schon bisher als Apparatstellen notiert worden. Damit werden die Papyri, einem oft geäußerten Wunsch entsprechend, so reichlich zitiert, wie es vertretbar erschien. Schlüsse *e silentio* über das Gebotene hinaus sind nicht erlaubt. Im allgemeinen kann man aber davon ausgehen, daß alle wichtigen Papyruslesarten erfaßt sind¹. Eine ähnlich ausführliche Verzeichnung aller Sonder- und Singularlesarten ist bei frühen Pergamentmajuskeln, auch wenn sie insgesamt gleiche Bedeutung haben wie die Papyri, im Rahmen dieser Ausgabe nicht möglich. Darauf sei hingewiesen. Wir warnen vor dem Trugschluß, der Beschreibstoff bestimme primär die Bedeutung einer Handschrift. Neue Fragmente zu \mathfrak{P}^{41} , \mathfrak{P}^{66} und \mathfrak{P}^{75} wurden nach den genannten Grundsätzen ebenso eingearbeitet wie die bisher noch nicht verzeichneten \mathfrak{P}^{90} , \mathfrak{P}^{91} und \mathfrak{P}^{93} – \mathfrak{P}^{98} .

Die Bezeichnungen für die verschiedenen Korrektoren der großen Majuskeln \aleph , B, C, D (05 und 06) wurden vereinheitlicht und präzisiert. Mehrere Korrektoren-Hände müssen, wie bisher üblich, zusammengefaßt werden. Folgende Sigel werden in der angegebenen Bedeutung benutzt:

\aleph (01): \aleph^1 (4. – 6. Jh.); \aleph^2 (ca. ab 7. Jh.); \aleph^c (12. Jh.);

B (03): B¹ (etwa zeitgleich mit B); B² (6./7. Jh.);

¹ Dabei muß jedoch folgende Regel beachtet werden: Bei der Inhaltsangabe der Papyri und anderer fragmentierter Handschriften in Anhang I gilt wie bisher ein Vers als vorhanden, wenn ein Buchstabe von ihm erhalten ist (s. dazu u. S. 40*).

C (04): C¹ (etwa zeitgleich mit C); C² (ca. 6. Jh.); C³ (ca. 9. Jh.);
 D (05): D¹ (6. - 7. Jh.); D² (etwa 9. Jh.); D^c (12. Jh.);
 D (06): D¹ (etwa 7. Jh.); D² (etwa 9. Jh.); D^c (Alter nicht festzu-
 legen, aber jünger als die übrigen Korrektoren).

Diese Angaben entsprechen der ausführlichen Sigel-Synopse der Korrektoren, die in der 2. Auflage von K. u. B. Aland, *Der Text des Neuen Testaments*, 1989, 322f. gegeben ist.

Die Notierungen der lateinischen, syrischen und koptischen Übersetzungen wurden gründlich überprüft und gegebenenfalls korrigiert. Dabei wurde wieder nach dem auch bisher schon gültigen Grundsatz verfahren, nach dem nur das aufzunehmen ist, woraus zuverlässig die der Übersetzung zugrundeliegende griechische Vorlage zu erkennen ist (s. dazu u. S. 22*).

Völlig neu bearbeitet wurden die neutestamentlichen Zitate aus den griechischen und lateinischen Kirchenschriftstellern. Hier ergaben sich starke Veränderungen. Bei diesem wichtigen Überlieferungszweig, der es erlaubt, eine Textform in Zeit und Raum festzumachen, wurde besonders sorgfältig darauf geachtet, nur die textkritisch verwertbaren Zitate zu notieren (vgl. zu den Prinzipien der Auswahl im einzelnen u. S. 31*f.).

Schließlich wurde die Einführung in die Ausgabe neu geschrieben, um die nötigen Informationen so übersichtlich und klar wie möglich zu geben. Wir entsprechen auch damit einem Wunsch. Immer noch bleibt es aber die beste Empfehlung, Text und Apparat gründlich zu lesen. Vieles erschließt sich dann von selbst und prägt sich ein. Wenn man nachschlagen muß, so wird das aufgrund der jetzigen Form der Einführung leichter werden.

II. DER TEXT DER AUSGABE

1. Zielsetzung und Methode

Die Kriterien, nach denen die Textkonstitution erfolgt, sind herkömmlicherweise die sog. inneren und äußeren Kriterien, die stets in angemessener Kombination anzuwenden sind. Die *inneren Kriterien* der Textkritik werden durch exegetische Arbeiten, die uns die Denkweise und Sprachform der neutestamentlichen Verfasser im ganzen wie an der einzelnen Stelle genauer verstehen lehren, beständig verbessert.

Die Verfeinerung der *äußeren Kriterien* kann damit aber schon wegen der Materialfülle nicht schritthalten. Allerdings ist die Erschließung dieses Materials so weit vorangeschritten, daß die fest-

gefügt textgeschichtlichen Dogmen aus einer Zeit mit weitaus schlechterer Quellenlage heute als überholt gelten können. Der Ausgawert einzelner Zeugen und Zeugengruppen ist durch eine Reihe von Untersuchungen deutlicher geworden. Die Formulierung einer umfassenden Theorie der Überlieferung jedoch, die alle Ergebnisse der neueren Textforschung integrieren könnte, ist noch nicht möglich. Daher schien es vertretbar, ja gefordert, den Text der Ausgabe unverändert zu belassen.

2. Kritische Zeichen und Sigla im Text

Kritische Zeichen im Text (°, □, \, † etc.) verweisen auf den kritischen Apparat. Sie werden im Zusammenhang mit diesem erläutert (vgl. unten S. 10*f.). Diese Zeichen waren seit je das Kennzeichen der Ausgaben in Nachfolge Eberhard Nestles. Sie ermöglichen eine knappe und präzise Verzeichnung der Varianten im Apparat. Ihr besonderer Vorteil liegt darin, daß der Leser schon bei der Lektüre des Textes darauf hingewiesen wird, wo ihn eine Variante erwartet und welcher Art diese ist. Derjenige Benutzer, der nur einen Lesetext wünscht, kann leicht und ohne Störung des Leseflusses über sie hinweggehen.

Eckige Klammern im Text (⌈ ⌋) zeigen an, daß der eingeklammerte Abschnitt textkritisch nach dem heutigen Erkenntnisstand nicht gänzlich gesichert werden konnte (vgl. Mt 18,19; Apg 16,1; die Stellung des Wortes betreffend: 1 Kor 10,20). Diese Stellen sind immer mit einem ausführlichen Apparat versehen, so daß der Benutzer sich ein Urteil bilden kann. Die in den Text aufgenommene Lesart markiert im allgemeinen, zu welcher Entscheidung die Herausgeber tendieren. Aus praktischen Gründen beziehen sich daher auch die Apparatangaben immer auf die im Text stehende Lesart. Eckige Klammern markieren aber immer besondere Schwierigkeiten der Textfindung!

Doppelte eckige Klammern im Text (⌈⌈ ⌋⌋) zeigen an, daß das eingeschlossene, meist längere Textstück mit Sicherheit nicht zum ursprünglichen Textbestand gehört. Texte dieser Art sind aber in einem sehr frühen Stadium der Überlieferung entstanden und haben häufig in der Geschichte der Kirche von früh an eine erhebliche Rolle gespielt. Daher sind sie nicht in den Apparat versetzt worden (vgl. Joh 7,53-8,11).

Alttestamentliche Zitate sind in Kursivdruck gesetzt.

III. DER KRITISCHE APPARAT

1. Aufbau und Sigla

Eine Handausgabe des griechischen NT kann weder das Variantenspektrum in seiner ganzen Breite noch alle textgeschichtlich wichtigen Zeugen erfassen. Beides wird erst, freilich auch dann in begründeter Auswahl, die Editio critica maior bringen. Spezialstudien zur Textgeschichte oder einzelnen Handschriften sind aufgrund einer Handausgabe grundsätzlich nur in verhältnismäßig engen Grenzen möglich. Die vorliegende Ausgabe will dem Benutzer vor allem die Grundlage für ein Studium des Textes und der für die Textkonstitution wichtigen Varianten an die Hand geben. Darüber hinaus dokumentiert der Apparat eine Fülle von Lesarten, die für die Textkonstitution nur mittelbar von Bedeutung sind, aber nicht selten ein textliches Problem erst bewußt machen; außerdem zeigen auch die weniger wichtigen Varianten, mit welchen Gründen und Motiven für die Variantenbildung überhaupt zu rechnen ist.

Daher sind grundsätzlich zwei Arten der Verzeichnung von Zeugen zu unterscheiden:

Mit *positivem Apparat* werden alle wesentlichen Varianten zitiert, also diejenigen, die für die Konstitution des Textes besonders wichtig sind; d. h.: hier wird die *Bezeugung pro et contra* geboten. Dabei erscheint stets als letzte Notierung die Bezeugung für den Text (= *txt*) dieser Ausgabe.

Mit *negativem Apparat* werden Varianten von vornehmlich textgeschichtlichem oder texterschließendem Interesse zitiert; d. h.: hier wird nur die *Bezeugung contra textum* geboten.

Entsprechend werden die griechischen Handschriften je nach ihrer Bedeutung für die Textkonstitution in unterschiedlichem Maße, entweder ständig oder häufig oder nur gelegentlich, herangezogen.

Ständige Zeugen sind die griechischen Handschriften, denen für die Textkonstitution die größte Bedeutung zukommt und deren Varianten folglich das größte Gewicht haben. Das Zeugnis dieser Handschriften wird an allen Apparatstellen berücksichtigt.

Häufig zitierte Zeugen sind Handschriften, die vorrangig textgeschichtliche Bedeutung haben oder inhaltlich interessante Varianten bieten.

Gelegentlich zitierte Zeugen sind Handschriften, die in ihrem wesentlichen Textbestand zur Koine gehören und nur dann genannt werden, wenn sie an textgeschichtlich oder exegetisch interessanten Stellen von der Koine abweichen.

Hinsichtlich ihrer Qualität und der Art ihrer Verzeichnung sind *ständige Zeugen erster und zweiter Ordnung* zu unterscheiden.

Zu den *ständigen Zeugen erster Ordnung* zählen die Papyri, die Majuskeln, soweit sie sich von der byzantinischen Koine abheben, und einige Minuskeln, die eine alte Textform bieten. *Ständige Zeugen zweiter Ordnung* sind die wichtigsten Koine-Majuskeln und eine Reihe von Minuskeln von besonderem textgeschichtlichen Interesse, die ebenfalls dem Text der byzantinischen Koine näherstehen. Daher ist es zweckmäßig, sie an Stellen mit positivem Apparat wie die Mehrheit der Handschriften unter dem Sigel \mathfrak{M} (= *Mehrheitstext*, vgl. dazu u. S. 14*) bzw. *pm* (= *permulti*, vgl. ebd.) zusammenzufassen. Im einzelnen unterscheidet sich die Verzeichnung der ständigen Zeugen erster und zweiter Ordnung wie folgt:

An *Stellen mit positivem Apparat* werden die ständigen Zeugen erster Ordnung immer, die ständigen Zeugen zweiter Ordnung nur bei Abweichung von \mathfrak{M} ausdrücklich zitiert. An diesen nicht seltenen Stellen wird also dem Benutzer vollständige Information über die ständigen Zeugen geboten.

An *Stellen mit negativem Apparat* werden alle ständigen Zeugen ausdrücklich zitiert, wenn sie die gebotene(n) Variante(n) haben. In diesen Fällen werden also die ständigen Zeugen zweiter Ordnung auch dann ausdrücklich zitiert, wenn sie die gleiche Variante bezeugen wie die mit \mathfrak{M} bezeichnete Mehrheit aller Handschriften. Damit ist auch an solchen Stellen ersichtlich, daß diese ständigen Zeugen zweiter Ordnung nicht den Text dieser Ausgabe lesen. Auch an Stellen mit negativem Apparat werden alle wesentlichen Varianten der ständigen Zeugen und eine Fülle weiteren Materials geboten. Lückenhafte Information kann jedoch hier nicht erwartet werden.

Eine Handschrift kann natürlich nur zitiert werden, wenn sie lesbaren Text hat. In der Handschriftenliste (Appendix I) werden größere Lücken im Text ständiger Zeugen angegeben. Bei Fragmenten wird der Inhalt positiv verzeichnet².

Mängel der Handschriften, die kurze Textabschnitte betreffen (z. B. Wasserflecken, verblaßte Schrift, Fehlstellen im Beschreibstoff) können aus Platzgründen nicht sämtlich verzeichnet werden. Daher ist nicht auszuschließen, daß in einigen Fällen ein nicht genannter ständiger Zeuge weder in \mathfrak{M} enthalten ist noch mit dem Text dieser Ausgabe übereinstimmt.

Eine Auflistung sämtlicher ständiger sowie der häufig zitierten Zeugen s. unter III.2 unten S. 16*ff.

² Im Inhaltsverzeichnis gilt ein Vers schon dann als vorhanden, wenn von ihm mindestens ein Buchstabe erhalten ist. Deshalb sind bei Fragmenten Schlüsse auf den genauen Wortbestand nicht zulässig (s. dazu u. S. 40*).

23145 Varianten in der Wortfolge werden durch kursiv gestellte Ziffern angegeben, die sich auf die Reihenfolge im Text beziehen (1 = Wort im Text usw.). Angaben dieser Art sind nicht nur nach dem Umstellungszeichen (') zu erwarten, sondern auch nach anderen Zeichen, wenn in einer Varianteneinheit von mehreren Varianten zur selben Textstelle eine der Lesarten einen neuen Wortbestand bietet (vgl. Joh 12,18'). Die Notierung '2 75 | 1 8 zu Lk 22,24' bedeutet z.B.: zum Text in Lk 22,24 'δὲ καὶ' bietet 75 nur καὶ, 8 nur δέ.

Nur in bestimmten Fällen wird eine Variante im Apparat nicht mit ihrem vollen Wortlaut geboten, und zwar bei Subvarianten mit geringer Differenz zur Hauptvariante. Bei dieser wird der jeweilige Zeuge der Subvariante genannt. Es gilt dann folgende Regel:

- () In Klammern () werden Zeugen verzeichnet, die geringfügig von der Variante abweichen, bei der sie stehen (vgl. bei Mt 9,27^r die Minuskel 700; bei Mt 26,60^r sy^s; bei Mt 5,36^r Clemens von Alexandrien). Werden mehrere Zeugen in der Klammer durch Komma getrennt, differieren ihre Abweichungen (vgl. bei Mk 9,17^r C, W 067 f^{1.13} 2542). Bei einer geringfügigen Abweichung der ersten Hand oder des Korrektors einer Handschrift steht der entsprechende Exponent in Klammern (vgl. 8(*) bei Mt 9,5^r oder D⁽²⁾ bei Apg 12,5').

Die Auflösung dieser Klammern, d.h. die genaue Lesart der eingeklammerten Zeugen, findet der Benutzer in dieser Auflage erstmals für sämtliche griechische Handschriften in Appendix II der Ausgabe. Er erhält damit eine vollständigere Dokumentation der Zeugen, insbesondere auch der wichtigen ständig zitierten Handschriften. Gewichtigere Subvarianten werden nach wie vor im Apparat innerhalb des Variantentextes in den Klammern verzeichnet (vgl. Mt 7,21^r; Mt 24,48').

- [] In eckigen Klammern [] stehen Konjekturen, die den Text und die Interpunktion betreffen. Bei Textkonjekturen wird entweder der Autor genannt (vgl. Mt 5,6[□]) oder summarisch mit «comm» (= commentatores) auf die Kommentare verwiesen (vgl. Eph 4,21^r). Bei Interpunktionskonjekturen (vgl. Mt 2,4 : und :!) wird kein Autor genannt.

Die Darbietung der Bezeugung

Die Reihenfolge für die Bezeugung der Varianten ist immer die gleiche: griechische Handschriften, Versionen, Zitate bei Kirchenvätern (vom Vorangehenden durch ; getrennt). Die griechischen Handschriften werden in der Folge Papyri, Majuskeln, Minuskeln, Lektionare geboten, die alten Versionen in der Folge lateinisch, syrisch, koptisch, armenisch, georgisch, gothisch, aethiopisch, kirchenslawisch.

Die griechischen Handschriften werden mit ihrer Nummer nach der griechischen Handschriftenliste zitiert. Nähere Angaben zu jeder Handschriftennummer (Alter, gegenwärtiger Aufbewahrungsort, Inhalt der Handschrift) findet der Benutzer in Appendix I der Ausgabe.

Folgende Exponenten nach der Handschriftennummer bezeichnen verschiedene Lesarten in derselben Handschrift oder (bei vid) schränken die Sicherheit der Zuordnung ein.

* bezeichnet den ursprünglichen Text an Stellen mit Korrekturen. *

c bezeichnet eine Korrektur von späterer, manchmal auch von erster Hand. c

1.2.3 weist eine Korrektur dem 1., 2., 3. Korrektor zu³. 1.2.3

v.l. (= *varia lectio*) bezeichnet eine in der Handschrift vermerkte Alternativlesart (v.l. korrespondiert mit dem Exponenten txt). v.l.

txt (= *textus*) bezeichnet (als Exponent!) die Textlesart einer Handschrift, auf die sich eine *varia lectio* bezieht (txt korrespondiert mit v.l.). txt

mg (= *in margine*) bezeichnet eine vom Text der Handschrift abweichende Randlesart, die dort weder als Korrektur noch als *varia lectio* ausgewiesen ist. mg

s (= *supplementum*) bezeichnet Lesarten aus nachträglichen Ergänzungen verlorengegangener Blätter oder Lagen einer Handschrift. Die supplementierten Textabschnitte werden in der Handschriftenliste (Appendix I) für die ständigen Zeugen angegeben. s

vid (= *ut videtur*) steht dann, wenn nicht mit letzter Sicherheit zu entscheiden ist, welche Lesart eine Handschrift bezeugt. Dies betrifft besonders Papyri und Palimpseste. Häufig ist die Verzeichnung mit vid auch bei Korrekturen erforderlich, wenn der ursprüngliche Text der Handschrift nicht mehr eindeutig zu lesen ist. Eine Notierung mit vid beruht jedoch immer auf einer hohen, in der Regel an Buchstabenresten darstellbaren Wahrscheinlichkeit. Wo ein Schluß aus dem bloßen Umfang einer Lücke zugrundeliegt, wurde sorgfältig darauf geachtet, daß die Handschrift nicht mit gleichem Recht auch für eine andere überlieferte Lesart zitiert werden könnte. vid

Folgende Sammelsigel werden benutzt (unter ihnen ist das erstgenannte, R, von besonderer Wichtigkeit):

³ Bei den Majuskeln 8, B, C und D (05 u. 06) bezeichnen die Exponenten 1.2.3.c Korrektorengruppen. (Zur Aufschlüsselung und chronologischen Zuordnung dieser Gruppen s. oben S. 5*f. und vgl. K. u. B. Aland, *Der Text des Neuen Testaments*, Stuttgart 1989, S. 322f.)

ℳ (= *Mehrheitstext*, einschließlich des byzantinischen Koine-Textes) bezeichnet die Variante, die von der Mehrheit aller Handschriften, d.h. immer auch der Koinehandschriften im engeren Sinne, bezeugt wird. *ℳ* bezeichnet also die Lesart des Koinetextes, zusätzlich derjenigen ständigen Zeugen zweiter Ordnung, die an der jeweiligen Stelle mit der Koine lesen. *ℳ* wird an allen Apparatstellen wie ein ständiger Zeuge erster Ordnung behandelt. Das bedeutet, daß auch an Stellen mit nur negativem Apparat, an denen also die Bezeugung für den *txt* (= *textus*) nicht gegeben ist, die Lesart von *ℳ* zu erschließen ist: sie stimmt mit dem Text überein, wenn *ℳ* nicht bei der zitierten Variante steht.

Die Einführung des Sigels *ℳ* anstelle des bis zur 25. Auflage verwendeten *K* (= Koine) hat sich bewährt, weil es die platzsparende Verzeichnung der ständigen Zeugen zweiter Ordnung ermöglicht.

pm (= *permulti*) wird anstelle des Sigels *ℳ* verwendet, wenn der Mehrheitstext in zwei (in seltenen Fällen auch drei) Varianten mit zahlenmäßig etwa gleich starker Bezeugung gespalten ist. Das Kürzel *pm* erscheint dann in der Regel bei beiden Varianten des Mehrheitstextes. Stimmt eine dieser Varianten an Apparatstellen ohne *txt*-Notierung mit dem Text überein, erscheint *pm* nur einmal, so daß die ständigen Zeugen zweiter Ordnung für die *txt*-Lesart erschlossen werden können, wie bei *ℳ*-Varianten ohne *txt*-Notierung.

Bei *pm*-Varianten mit *txt*-Notierung werden alle ständigen Zeugen zweiter Ordnung ausdrücklich genannt (wie bei *ℳ*-Varianten mit *txt*-Notierung).

Nach den ausdrücklich genannten griechischen Zeugen können die folgenden *Pauschalangaben* stehen, die einen Eindruck von der Verbreitung der Lesart geben:

- pc* *pc* = *pauci*: wenige Handschriften, die außer den ausdrücklich genannten an dieser Stelle vom Mehrheitstext abweichen.
- al* *al* = *alii*: andere Handschriften (eine größere Anzahl als bei *pc*), die außer den ausdrücklich genannten an dieser Stelle vom Mehrheitstext abweichen.
- pm* *pm* = *permulti*: sehr viele Handschriften bei gespaltenen Mehrheitstextbezeugung (s. oben).
- rell* *rell* = *reliqui*: die übrigen Handschriften (einschließlich *ℳ*) als *txt*-Bezeugung (vgl. Lk 5,39 °); vor *rell* können einzelne besonders wichtige Zeugen hervorgehoben werden (vgl. Joh 8,16 °).

Weitere Abkürzungen im Apparat

- (*!*) (*!*) = *sic!* steht bei genauer Wiedergabe einer unsinnig scheinenden Lesart (vgl. Apg 24,5 ′).

h.t. (= *homoioteleuton*) bezeichnet eine durch gleiche Endung zweier Wörter, Satzteile oder Sätze bedingte Auslassung (Augensprung: der Schreiber verwechselte die gleich endenden Wörter oder Wortfolgen und ließ dadurch den dazwischen stehenden Textabschnitt aus).

add. = *addit/-unt*

om. = *omittit/-unt*

+ – stehen anstelle von *add.* und *om.*, wo auch bei knappster Verzeichnung die Verständlichkeit der Notierung gewahrt bleibt (vgl. Röm 16,25-27 u. *Subscriptio*).

pon. = *ponit/-unt*

a. = *ante*

p. = *post*

id./ead. = *idem/eadem* (derselbe Wortlaut)

ex err. = *ex errore* (irrtümlich, durch Fehler eines Schreibers entstanden)

ex itac. = *ex itacismo* (durch Verwechslung von Buchstaben mit dem gleichen Lautwert entstanden)

ex lat? = *ex versione latina?* (wahrscheinlich aus einer lateinischen Lesart entstanden)

bis (= zweimal) steht direkt hinter dem kritischen Zeichen. Es verweist auf zwei gleiche Wörter im Text und deren Variante(n). Sie sind daher ausnahmsweise mit identischen kritischen Zeichen versehen (vgl. Mt 1,9 †; Mt 1,10 †¹).

Alle darüber hinaus vorkommenden lateinischen Abkürzungen sind in Appendix V aufgelöst.

Die folgenden *Zeichen und Hinweise*, die jeweils *direkt hinter dem kritischen Zeichen* stehen, geben Erläuterungen zu der Variante, zu der sie gehören:

Ein Kreuz verweist auf Änderungen im Text der vorliegenden Ausgabe gegenüber der 25. Auflage. Die so gekennzeichnete Variante stand damals im Text (vgl. Mt 7,18 † und †; Mt 20,18 †). - An diesen Stellen handelt es sich immer um schwierige Textentscheidungen. Der Benutzer kann aus Appendix III (*Editionum differentiae*) für alle Stellen dieser Art ersehen, welche Entscheidung andere Editoren getroffen haben.

p) verweist auf die Parallelüberlieferung in den Evangelien, die am Anfang der entsprechenden Perikope am Rande angegeben wird.

Eine Stellenangabe in Klammern vor einer Variante verweist direkt auf eine Parallelstelle in einer anderen Schrift des NT (vgl. bei Mt 1,25 † den Hinweis auf Lk 2,7). Ist keine Schrift in Klammern ange-

h.t.

add.

om.

+ –

pon.

a.

p.

id./ead.

ex err.

ex itac.

ex lat?

bis

†

p)

(L 2,7) (22,3)
(12)

geben, z.B. (22,3), so wird auf eine Parallele innerhalb derselben neutestamentlichen Schrift (vgl. bei Apg 21,39^f den Hinweis auf 22,3) oder desselben Kapitels verwiesen (vgl. bei Mt 2,13^T den Hinweis auf Vers 12).

- (19 v. l.) Die Angabe eines Verses vor einer Variante mit v. l. bedeutet, daß die Lesart wahrscheinlich aus einer *varia lectio* des genannten Verses stammt (vgl. Mt 2,13^f, wo auf die gleiche Wortstellung in der Umstellungsvariante zu 2,19 hingewiesen wird).
- (Jr 38,15 ☉) Die Angabe einer Stelle aus der Septuaginta vor einer Variante verweist auf eine parallele Formulierung im Septuagintatext (vgl. bei Mt 2,18^T den Hinweis auf Jer 38,15 ☉).

2. Die griechischen Zeugen

Bei den griechischen Texthandschriften sind nach ihrer Textqualität, der Art ihrer Verzeichnung und dem Maß ihrer Berücksichtigung im Apparat vier Gruppen von Handschriften zu unterscheiden: a) die ständigen Zeugen erster Ordnung, b) die ständigen Zeugen zweiter Ordnung, c) die häufig zitierten Handschriften, d) die gelegentlich zitierten Handschriften (vgl. dazu oben S. 8*f.). In den folgenden Listen werden die Handschriften der Gruppen a)-c) aufgeführt; die Handschriften der Gruppe d) sind nur in der Handschriftenliste in Appendix I verzeichnet.

Den mit (!) hervorgehobenen Papyri und Majuskeln kommt schon aufgrund ihres Alters (sie sind alle bis zum 3./4. Jahrhundert entstanden) besondere Bedeutung zu.

Die ständigen Zeugen für die Evangelien

a) Ständige Zeugen erster Ordnung

Alle in Betracht kommenden Papyri:

für Mt: $\mathfrak{P}^1(!)$, \mathfrak{P}^{19} , \mathfrak{P}^{21} , \mathfrak{P}^{25} , \mathfrak{P}^{35} , $\mathfrak{P}^{37}(!)$, \mathfrak{P}^{44} , $\mathfrak{P}^{45}(!)$, $\mathfrak{P}^{53}(!)$, \mathfrak{P}^{62} , $\mathfrak{P}^{64(+67)}(!)$, $\mathfrak{P}^{70}(!)$, \mathfrak{P}^{71} , \mathfrak{P}^{73} , $\mathfrak{P}^{77}(!)$, \mathfrak{P}^{83} , \mathfrak{P}^{86} , \mathfrak{P}^{96} .

für Mk: $\mathfrak{P}^{45}(!)$, \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{88} .

für Lk: \mathfrak{P}^3 , $\mathfrak{P}^4(!)$, \mathfrak{P}^7 , \mathfrak{P}^{12} , $\mathfrak{P}^{45}(!)$, $\mathfrak{P}^{69}(!)$, $\mathfrak{P}^{75}(!)$, \mathfrak{P}^{82} , \mathfrak{P}^{97} .

für Joh: \mathfrak{P}^2 , $\mathfrak{P}^5(!)$, \mathfrak{P}^6 , $\mathfrak{P}^{22}(!)$, $\mathfrak{P}^{28}(!)$, \mathfrak{P}^{36} , $\mathfrak{P}^{39}(!)$, \mathfrak{P}^{44} , $\mathfrak{P}^{45}(!)$, $\mathfrak{P}^{52}(!)$, \mathfrak{P}^{55} , \mathfrak{P}^{59} , \mathfrak{P}^{60} , \mathfrak{P}^{63} , $\mathfrak{P}^{66}(!)$, $\mathfrak{P}^{75}(!)$, \mathfrak{P}^{76} , $\mathfrak{P}^{80}(!)$, \mathfrak{P}^{84} , $\mathfrak{P}^{90}(!)$, \mathfrak{P}^{93} , $\mathfrak{P}^{95}(!)$.

Die folgenden Majuskeln:

für Mt: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Z (035), Θ (038), 058, 067, 071, 073, 078, 085, 087, 089, 094, 0102, 0106, 0107, 0118, 0128, 0148, 0160, 0161, 0164, 0170, 0171(!), 0200, 0204, 0231, 0234, 0237, 0242, 0249, 0271, 0275, 0277, 0281, 0293, 0298.

für Mk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Θ (038), Ψ (044), 059, 067, 069, 072, 083, 087, 099, 0107, 0126, 0130, 0131, 0132, 0143, 0146, 0167, 0184, 0187, 0188, 0213, 0214, 0269, 0274.

für Lk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ξ (040), Ψ (044), 070, 078, 079, 0102, 0108, 0115, 0130, 0147, 0171(!), 0177, 0181, 0182, 0239, 0266, 0279, 0291.

für Joh: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ψ (044), 050, 060, 068, 070, 078, 083, 086, 087, 091, 0101, 0105, 0109, 0127, 0145, 0162(!), 0210, 0216, 0217, 0218, 0234, 0238, 0256, 0260, 0299, 0301.

Die Minuskelfamilien f^1 und f^{13} (für alle Evangelien) sowie die Minuskeln 33 (für alle Evangelien) und 2427 (für Mk).

$f^1 = 1, 118, 131, 209, 1582$ et al., vgl. K. Lake, Codex 1 of the Gospels and its Allies, (Texts and Studies VII/3) Cambridge 1902, Neudruck 1967.

$f^{13} = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709$ et al., vgl. K. u. S. Lake, Family 13 (The Ferrar Group), (Studies and Documents XI) London 1941 [= Mk]; J. Geerlings, Family 13 (The Ferrar Group), (Studies and Documents XIX-XXI) Salt Lake City 1961-1962 [= Mt, Lk, Joh]; W. H. Ferrar, A Collation of Four Important Manuscripts of the Gospels, ed. by T. K. Abbott, Dublin/London 1877.

Die unter f^1 und f^{13} zusammengefaßten Handschriften werden in der Regel nur mit ihrem Gruppensigel angeführt. In besonderen Fällen werden Einzelzeugen dieser Familien gesondert zitiert, wenn sie von ihrer Familie und von \aleph abweichen (vgl. Lk 11,25^T, wo die 69 die gleiche Wortvariante bezeugt wie f^{13} , aber in der Wortstellung abweicht).

Für f^1 gilt die folgende Sonderregelung: Weicht die Leithandschrift I von den übrigen Familienhandschriften und zugleich von \aleph ab, wird nur die Handschrift I zitiert und das Sigel f^1 erscheint nicht, da die übrigen Handschriften der Familie mit \aleph übereinstimmen (vgl. Lk 24,53^T).

b) Ständige Zeugen zweiter Ordnung

K (017), N (022), P (024), Q (026, nur für Lk), Γ (036), Δ (037), 0292 (nur für Mk), 28 (XI, nur für Mk), 565 (IX), 579 (XIII), 700 (XI), 892 (IX), 1241 (XII), 1424 (IX/X), 2542 (XIII, nur für Mk und Lk), 1844 (IX), 12211 (X).

Häufig zitierte Zeugen gibt es für die Evangelien nicht. Dafür ist die Zahl der ständigen Zeugen zweiter Ordnung entsprechend größer.

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Apostelgeschichte*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

Alle in Betracht kommenden Papyri:

ⲡ⁸, ⲡ²⁹(!), ⲡ³³⁽⁺⁵⁸⁾, ⲡ³⁸(!), ⲡ⁴¹, ⲡ⁴⁵(!), ⲡ⁴⁸(!), ⲡ⁵⁰, ⲡ⁵³(!), ⲡ⁵⁶,
ⲡ⁵⁷, ⲡ⁷⁴, ⲡ⁹¹(!).

Die folgenden Majuskeln:

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), E (08), Ψ (044), 048, 057,
066, 076, 077, 095, 096, 097, 0140, 0165, 0166, 0175, 0189(!),
0236, 0244, 0294.

Die Minuskeln 33 und 1739.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 945 (XI), 1175 (XI),
1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

6 (XIII), 36 (XII), 104 (1087), 189 (XII), 326 (X), 424 (XI), 453
(XIV), 1704 (1541), 1884 (XVI), 1891 (X), 2464 (IX), 2495
(XV).

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Paulusbriefe*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

für Röm:

ⲡ¹⁰, ⲡ²⁶, ⲡ²⁷(!), ⲡ³¹, ⲡ⁴⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁹⁴,
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), Ψ (044),
048, 0172, 0209, 0219, 0220(!), 0221, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881.

für 1 Kor:

ⲡ¹¹, ⲡ¹⁴, ⲡ¹⁵(!), ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁸,
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 088, 0121, 0185, 0199, 0201, 0222,
0243, 0270, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881.

für 2 Kor:

ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 098, 0121, 0186, 0209, 0223, 0225, 0243,
0278, 0285, 0296;
33, 1739, 1881.

für Gal:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁵¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 062, 0122, 0176, 0254, 0261, 0278;
33, 1739, 1881.

für Eph:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁴⁹(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ
(044), 048, 082, 0278, 0285;
33, 1739, 1881.

für Phil:

ⲡ¹⁶(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ
(044), 048, 075, 0278, 0282;
33, 1739, 1881.

für Kol:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 0198, 0208, 0278;
33, 1739, 1881.

für 1 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁵(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 0183, 0208, 0226, 0278;
33, 1739, 1881.

für 2 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
0111, 0278;
33, 1739, 1881.

für 1 Tim:

ⲡ —;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048, 0241, 0259, 0262, 0285;
33, 1739, 1881.

für 2 Tim:

ⲡ —;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048;
33, 1739, 1881.

für Tit:

ⲡ³²(!), ⲡ⁶¹;

ℵ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), Ψ (044), 048, 088, 0240, 0278; 33, 1739, 1881.

für Phlm:

℘⁶¹, ℘⁸⁷(!);

ℵ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044), 048, 0278; 33, 1739, 1881.

für Hebr:

℘¹²(!), ℘¹³(!), ℘¹⁷, ℘⁴⁶(!), ℘⁷⁹, ℘⁸⁹;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), H (015), I (016), Ψ (044), 048, 0122, 0227, 0228, 0243, 0252, 0278, 0285; 33, 1739, 1881.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

K (018), L (020), P (025), 81 (1044), 104 (1087), 365 (XII), 630 (XIV), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII), 1506 (1320), 2464 (IX), 1 249 (IX), 1 846 (IX).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

6 (XIII), 323 (XII), 326 (X), 424 (XI), 614 (XIII), 629 (XIV), 945 (XI), 2495 (XV).

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Katholischen Briefe*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

für Jak:

℘²⁰(!), ℘²³(!), ℘⁵⁴, ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0166, 0173, 0246; 33, 1739.

für 1 Petr:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴, ℘⁸¹;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0206, 0247, 0285; 33, 1739.

für 2 Petr:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0156, 0209, 0247; 33, 1739.

für 1 Joh:

℘⁹(!), ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0245, 0296; 33, 1739.

für 2 Joh:

℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), P (025), Ψ (044), 048, 0232; 33, 1739.

für 3 Joh:

℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0251; 33, 1739.

für Jud:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴, ℘⁷⁸(!);

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 0251; 33, 1739.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

K (018), L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 630 (XIV), 1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

69 (XV), 322 (XV), 623 (1037), 945 (XI), 1243 (XI), 1846 (XI), 1852 (XIII), 1881 (XIV), 2298 (XII), 2464 (IX), 2495 (XV).

Die ständigen Zeugen für die Apokalypse

Die Überlieferung der Apokalypse weist im Vergleich mit den übrigen neutestamentlichen Schriften viele Besonderheiten auf⁴. Zu diesen Besonderheiten gehört, daß der Text der byzantinischen Mehrheit in zwei unterschiedlichen Traditionssträngen vorliegt:

ℳ^A faßt die große Zahl der Handschriften mit dem Apokalypse-Kommentar des Andreas von Caesarea zusammen,

ℳ^K die eigentlichen Koinehandschriften.

ℳ wird hier nur bei Übereinstimmung von ℳ^A und ℳ^K verwendet.

Die Minuskeln 2344 und 2377 konnten wegen ihres schlechten Erhaltungszustandes oft nicht verzeichnet werden; bei diesen Handschriften sind also Schlüsse e silentio nicht möglich.

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

℘¹⁸(!), ℘²⁴, ℘⁴³, ℘⁴⁷(!), ℘⁸⁵, ℘⁹⁸(!);

ℵ (01), A (02), C (04), 051, 0163, 0169, 0207, 0229.

⁴ Vgl. dazu J. Schmid, Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes (3 Bde., München 1955/56).

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

P (025) (wird nur bei Abweichung von \mathfrak{M}^A ausdrücklich genannt);

046 (wird nur bei Abweichung von \mathfrak{M}^K ausdrücklich genannt);
1006 (XI), 1611 (X), 1841 (IX/X), 1854 (XI), 2030 (XII), 2050 (1107), 2053 (XIII), 2062 (XIII), 2329 (X), 2344 (XI), 2351 (X), 2377 (XIV).

c) Die Kategorie der *häufig zitierten Zeugen* gibt es für die Apokalypse nicht.

3. Die alten Übersetzungen

Im Rahmen der vorliegenden wissenschaftlichen Handausgabe des Neuen Testaments werden schwerpunktmäßig die lateinische, syrische und koptische Version herangezogen. Diese Übersetzungen sind zweifellos direkte, frühe Übertragungen aus dem Griechischen. Sie sind insgesamt am besten erforscht. Vor allem ist ihr Zeugenwert für die griechische Überlieferung des Neuen Testaments, auf den es in diesem Rahmen ankommt, seit Jahrzehnten in der Diskussion und zeichnet sich immer klarer ab. Das kann von den übrigen Versionen nicht gesagt werden (s. dazu unten S. 29*f.). Die drei genannten Übersetzungen sind wichtige Zeugnisse für die Textkonstitution. Das Folgende bezieht sich auf ihre Verwendung in der vorliegenden Ausgabe.

Die Versionen werden nur dort herangezogen, wo der ihnen zugrundeliegende griechische Text ihrer Vorlage zuverlässig zu rekonstruieren ist. Im allgemeinen werden sie nur an den Stellen zitiert, an denen die betreffende Lesart auch durch andere griechische oder unabhängige versionelle Zeugen belegt ist. Nur in seltenen Fällen (vgl. Jak I, 17') werden sie allein für eine griechische Variante notiert. Die unterschiedliche Sprachstruktur der griechischen Vorlage und der jeweiligen Sprache, in die übersetzt wurde, mußte sorgfältig beachtet werden. Durch Sprache oder Übersetzungsstil bedingte Abweichungen bleiben unberücksichtigt. Generell können alle Versionen nur mehr oder weniger begrenzt ihre griechische Vorlage in allen Einzelheiten wiedergeben⁵. In Zweifelsfällen wurde daher eine Bezeugung durch Versionen nicht notiert⁶.

Übersetzungen haben immer noch eine große Bedeutung für das textkritische Urteil, da sie griechische Zeugen aus früher Zeit reprä-

⁵ Vgl. dazu die betreffenden Beiträge in K. Aland (Hrsg.): Die alten Übersetzungen des Neuen Testaments, die Kirchenväterzitate und Lektionare [ANTT 5]. Berlin-New York 1972, und B.M. Metzger, *The Early Versions of the New Testament. Their Origin, Transmission and Limitations*, Oxford 1977.

⁶ In seltenen Fällen wird eine nicht völlig sichere Entscheidung mit ? einge-
schränkt.

sentieren. Durch die große Menge der in unserem Jahrhundert gefundenen griechischen Zeugen auf Papyrus und Pergament ist der Wert aber gegenüber früheren Zeiten relativiert.

Die lateinischen Übersetzungen

Für die lateinische Überlieferung des Neuen Testaments sind zwei Kategorien von Zeugen zu unterscheiden: die vom 2. Jahrhundert an entstandenen altlateinischen Übersetzungen und die im 4./5. Jahrhundert durchgeführte, mit dem Namen des Hieronymus verbundene Revision nach dem griechischen Text, die seit dem Mittelalter *Vulgata* genannt wird⁷.

Der Notierung der altlateinischen Zeugen liegen die folgenden Editionen zugrunde:

in den Evangelien

Itala. Das Neue Testament in altlateinischer Überlieferung. Nach den Handschriften hrsg. von A. Jülicher, durchgesehen und zum Druck besorgt von W. Matzkow† und K. Aland (Bd. I Matthäus-Evangelium ²1972, Bd. II Marcus-Evangelium ²1970, Bd. III Lucas-Evangelium ²1976, Bd. IV Johannes-Evangelium 1963);

in den Paulusbrieffen

für Eph-Kol Bd. 24/1-2 der *Vetus Latina*, hrsg. von H. J. Frede, 1962-1971, für 1 Thess-Hebr Bd. 25/1-2 der *Vetus Latina*, hrsg. von H. J. Frede, 1975-1991;

in den Katholischen Briefen

Bd. 26/1 der *Vetus Latina*, hrsg. von W. Thiele 1956-1969.

Die Angaben für Apg, Röm-Gal und Offb beruhen auf Kollationen der in Appendix I genannten Handschriften.

Die lateinische Bezeugung wird zitiert wie folgt:

it (= Itala) faßt alle oder die Mehrheit der altlateinischen Zeugen zusammen. it

Einzelne altlateinische Handschriften werden mit den herkömmlichen Abkürzungen und Buchstaben bezeichnet⁸; ihre Nummern nach der Beuroner Zählung sind der Handschriftenliste (App. I) zu entnehmen. a a² aur b c

vg (= *Vulgata*) steht dann, wenn die wichtigsten Ausgaben der *Vulgata* die lateinische Entsprechung der gleichen Lesart im Text haben. Für die einzelnen Ausgaben werden folgende Abkürzungen gebraucht: vg

⁷ Für die altlateinische Überlieferung wird im folgenden *pars pro toto* der herkömmliche Begriff "Itala" verwendet. - Zu Charakter und Struktur der lateinischen Überlieferung vgl. die Veröffentlichungen des Beuroner *Vetus Latina*-Instituts.

⁸ Die lateinischen Texte d, f und g der Bilinguen D (05/06), F (09/010) und G (011/012) werden nur dann zitiert, wenn sie von ihrem griechischen Pendant abweichen.

- vg^{cl} Biblia Sacra Vulgatae Editionis Sixti Quinti Pont. Max. iussu recognita atque edita (vg^{cl} = *Editio Clementina*), Rom 1592.
- vgⁿ Biblia Sacra Vulgatae Editionis ad concilii Tridentini praescriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata (vg^s = *Editio Sixtina*), Rom 1590 (wird nur bei Abweichung von vg^{cl} genannt).
- vg^{ww} Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine Secundum Editionem Sancti Hieronymi, ed. J. Wordsworth, H. J. White *et al.*, Oxford 1889-1954 (vg^{ww} = *Wordsworth/White*).
- vgst Biblia Sacra iuxta Vulgatam versionem, adiuvantibus B. Fischer OSB, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele recensuit et brevi apparatu instruxit R. Weber OSB, editio tertia emendata quam paravit B. Fischer OSB cum sociis H. J. Frede, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele, Stuttgart 1983 (vgst = *Vulgata Stuttgartiensis*).
- vgms/mss vgms/mss bezeichnet einzelne von vg abweichende Vulgatahandschriften.
- latt latt steht, wenn die gesamte lateinische Überlieferung die gleiche griechische Lesart bezeugt.
- lat(t) lat(t) zeigt an, daß die gesamte lateinische Überlieferung mit Ausnahme einiger Zeugen, die innerversionell bedingte Abweichungen aufweisen, die gleiche Lesart bezeugt.
- lat lat steht bei Lesarten, die von der Vulgata und einem Teil der altlateinischen Überlieferung bezeugt werden.

Die syrischen Übersetzungen

Die verschiedenen syrischen Übersetzungen (*Vetus Syra* ca. 3./4. Jh.; *Peschitta* ca. 4./5. Jh.; *Philoxeniana* A.D. 507/08; *Harklensis* A.D. 515/16) sind durch jeweils verschiedene Übersetzungsintentionen gekennzeichnet. Von sehr freier, idiomatisch korrekter Übertragung in den Anfängen geht die Entwicklung zu einer größtmöglichen Konformität mit der griechischen Vorlage, die sich zu Lasten des syrischen Ausdrucks auswirkt. Die Verzeichnung dieser Versionen als Zeugen für den griechischen Text muß dem Rechnung tragen. Entsprechend kann die späteste, formal wörtliche Übertragung relativ am häufigsten zitiert werden, da sie die Rekonstruktion ihrer Vorlage meist eindeutig gestattet.

Zur Verzeichnung der syrischen Versionen gilt folgendes:

- syⁿ Die *Vetus Syra* ist in zwei Handschriften (Syrus Sinaiticus und Syrus Curetonianus) erhalten. Sie weisen beträchtliche Textdifferenzen auf und werden daher immer nach beiden Handschriften getrennt zitiert. Der gleichartige Übersetzungsstil und die immer noch erheblichen Übereinstimmungen weisen sie jedoch als früheste syrische Überset-

zung der vier Evangelien aus. Der Syrus Curetonianus bietet eine revidierte Form der im Syrus Sinaiticus vorliegenden älteren Übersetzung. Sie werden nach folgenden Ausgaben zitiert:

sy^s (= Syrus Sinaiticus). *The Old Syriac Gospels or Evangelion da-mepharreshê, being the text of the Sinai or Syro-Antiochene Palimpsest*, ed. by Agnes Smith Lewis, London 1910.

Diese Evangelienhandschrift (Palimpsest des 4./5. Jhs.) enthält folgende Lücken: Mt 6,10-8,3; 16,15-17,11; 20,25-21,20; 28,7-Ende. - Mk 1,1-12; 1,44-2,21; 4,18-41; 5,26-6,5. - Lk 1,16-38; 5,28-6,11. - Joh 1,1-25; 1,47-2,15; 4,38-5,6; 5,25-46; 14,10-11; 18,31-19,40.

sy^c (= Syrus Curetonianus). *Evangelion da-mepharreshê. The Curetonian Version of the Four Gospels*, ed. by F. Crawford Burkitt, Cambridge 1904.

D. L. McConaughy, *A recently discovered folio of the Old Syriac (Sy^c) text of Luke 16,13-17,1 -- Biblica 68 (1987) 85-88.*

Auch diese Evangelienhandschrift (Pergamenthandschrift des 5. Jhs.) ist lückenhaft, hier fehlen: Mt 8,23-10,31; 23,25-Ende. - Mk 1,1-16,17. - Lk 1,1-2,48; 3,16-7,33; 24,44-51. - Joh 1,42-3,5; 8,19-14,10; 14,12-15; 14,19-21,24-26; 14,29-Ende.

sy^p (= Peschitta). Die Peschitta (deren Kanon die kleinen Katholischen Briefe und die Apokalypse nicht enthält) ist die im syrischen Bereich am stärksten verbreitete Übersetzung. Sie wird nach der Ausgabe der British and Foreign Bible Society verzeichnet:

J. Pinkerton und R. Kilgour, *The New Testament in Syriac*. London 1920 (mehrere Nachdrucke).

Diese Ausgabe hat keinen kritischen Apparat, sie übernimmt aber für die Evangelien den Text der kritischen Ausgabe von Ph. E. Pusey und G.H. Gwilliam, *Tetraevangelium Sanctum iuxta simplicem Syrorum versionem*. Oxford 1901.

Für die Peschitta vgl. außerdem die unten S. 26* unter sy^h angegebene Ausgabe von Aland bzw. Aland/Juckel mit der Einführung ANTT 7, S. 104-110 und ANTT 14, S. 47-59.

sy^{ph} (= Philoxeniana). Diese erste monophysitische syrische Bibelübersetzung, veranlaßt durch den Bischof Philoxenos von Mabbug im Jahre 507/508, ist als Ganzes verloren. Erhalten sind in einer Reihe von Handschriften die kleinen Katholischen Briefe (2 Petr, 2/3 Joh, Jud) und die Apokalypse. Ihre Zuweisung zur Philoxeniana ist nicht gesichert. Es handelt sich aber auf jeden Fall um eine Übersetzung des 6. Jhs. Sie wird nach folgenden Ausgaben verzeichnet:

Remnants of the Later Syriac Versions of the Bible, Part I: New Testament, the Four Minor Catholic Epistles in the Original Philoxenian Version, ed. by John Gwynn, London/Oxford 1909 (Amsterdam 1973).

The Apocalypse of St. John in a Syriac version hitherto unknown, ed. by John Gwynn, Dublin/London 1897 (Amsterdam 1981).

Für die Philoxeniana vgl. außerdem die unten S. 26* unter sy^h angegebene Ausgabe von B. Aland mit der Einführung, ANTT 7, S. 128-136. Die Philoxeniana ist außerhalb der kleinen Katholischen Briefe und der Apokalypse am ehesten aus den Zitaten der späteren Schriften des Philoxenos von Mabbug zu erheben.

sy^psy^{ph}

sy^h sy^h (= Harklensis). Die Übersetzung des Thomas von Harkel aus dem Jahr 616 ist die einzige syrische Version, die für das gesamte Neue Testament erhalten ist. Sie muß zum größeren Teil noch nach der alten *Editio princeps* zitiert werden, in der im wesentlichen die Handschrift New College 333 (Bodleian Library, Oxford) zugrundegelegt ist. Der Editor J. White identifizierte sie irrtümlich mit der Versio Philoxeniana.

Sacrorum Evangeliorum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxonii 1778). - Actuum Apostolorum et Epistolarum tam Catholicarum quam Paulinarum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxonii 1799-1803).

Whites Vorlagehandschrift endet bei Hebr 11,27. Der Rest des Hebräerbriefes und die Apokalypse werden nach folgenden Ausgaben zitiert:

R.L. Bensly, The Harklean Version of the Epistle to the Hebrews Chap. XI.28 - XIII.25. Cambridge 1889.

A. Vööbus, The Apocalypse in the Harklean version. A facsimile Edition of MS. Mardin Orth. 35, fol. 143r-159v (CSCO 400/subs. 56). Louvain 1978.

Die großen Katholischen Briefe sowie der Römer- und 1. Korintherbrief der harklensischen Version werden nach der folgenden neuen Ausgabe zitiert, in der jeweils die gesamte syrische Überlieferung des Neuen Testaments einschließlich der wichtigsten Zitate bei den syrischen Kirchenschriftstellern dokumentiert ist.

B. Aland, in Verbindung mit A. Juckel, Das Neue Testament in syrischer Überlieferung I. Die Großen Katholischen Briefe, hrsg. und untersucht, ANTT 7. Berlin-New York 1986.

B. Aland, A. Juckel, Das Neue Testament in syrischer Überlieferung II. Die Paulinischen Briefe, Teil 1: Römer- und 1. Korintherbrief, hrsg. und untersucht, ANTT 14. Berlin-New York 1991.

Die harklensische Version besitzt einen kritischen Apparat, in dem der Übersetzer Thomas von Harkel durch kritische Zeichen bzw. Lesarten am Rand auf Varianten des griechischen Textes hinwies, die von seinen griechischen Vorlagehandschriften abwichen. Diese Varianten, in syrischer Übersetzung geboten, stammen wohl meistens aus der *Versio Philoxeniana* (s. dazu ANTT 14, S. 36-39). Auf sie wird mit folgenden Zeichen verwiesen:

sy^{hmg} sy^{hmg}: Marginallesart der Harklensis. Sie geht auf die griechische Lesart zurück, die von der im harklensischen Text übersetzten verschieden ist.

sy^{h**} sy^{h**}: Durch kritische Zeichen (Asteriskos und Metobelos) im harklensischen Text eingeschlossene Lesarten. Eine so markierte Lesart stimmt nicht mit der griechischen Vorlage des Übersetzers überein.

Folgende *Sammelsigel* werden für die syrischen Versionen benutzt:

sy sy: Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen die entsprechende griechische Variante. Durch Klammern wird jeweils,

wie bei den griechischen Handschriften (s. oben S. 12*), darauf verwiesen, daß syrische Zeugen von der Variante, bei der sie verzeichnet sind, geringfügig abweichen.

(sy): Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen - mit geringfügigen Abweichungen - die entsprechende griechische Variante. (sy)

sy^(p): Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen die entsprechende griechische Variante. Nur die in Klammern stehende Version weicht davon geringfügig ab. sy^(p)

(sy^s); (sy^c) usw.: Die in Klammern stehende syrische Version weicht geringfügig von der entsprechenden griechischen Variante ab. (sy^s); (sy^c) usw.

Die koptischen Übersetzungen

Das sog. Koptische besteht aus verschiedenen Dialekten, die erst in christlicher Zeit Schriftform erlangten. Übersetzungen des Neuen Testaments begannen im 3. Jahrhundert und sind in folgenden Dialekten nachzuweisen:

ac	= achmimisch	ac
ac ²	= subachmimisch (= lykopolitanisch)	ac ²
bo	= bohairisch	bo
mae	= mittellägyptisch (= mesokemisch)	mae
mf	= mittellägyptisch-fajumisch	mf
pbo	= protobohairisch	pbo
sa	= sahidisch	sa

Gesamtübersetzungen des Neuen Testaments liegen in Sahidisch und Bohairisch vor und sind wohl auch für das Fajumische und Mittellägyptische anzunehmen. Direkt aus dem Griechischen sind - unabhängig voneinander - die sahidische und bohairische Version übertragen. Inwieweit die Übersetzungen in die übrigen Dialekte unabhängig voneinander entstanden sind, ist nicht in jedem Fall feststellbar.

Die Sigel ohne weiteren Zusatz bezeichnen jeweils die gesamte handschriftliche Überlieferung des angegebenen Dialekts. ac, ac², usw.

Folgende *Sammelsigel* werden für die koptischen Versionen benutzt:

co: Alle zur Stelle vorhandenen koptischen Versionen bezeugen die angegebene griechische Variante. co

Bei der sahidischen und der bohairischen Version wird durch Exponenten angezeigt, wieviele Handschriften die angegebene Lesart vertreten. Wegen des unterschiedlichen Umfangs der spärlicher bezeugten sahidischen und der reich bezeugten bohairischen Version gelten dabei folgende differierende Regelungen:

- sa^{ms}, bo^{ms} sa^{ms}, bo^{ms}: Eine sahidische oder bohairische Handschrift bezeugt die angegebene Variante.
- sa^{mss} sa^{mss}: Zwei oder mehr sahidische Handschriften bezeugen die angegebene Variante.
- bo^{mss} bo^{mss}: Zwei bis vier bohairische Zeugen überliefern die angegebene Variante.
- bo^{pt} bo^{pt} (= bo^{partim}): Fünf oder mehr bohairische Zeugen überliefern die angegebene Variante.
Die in der Ausgabe von Horner (s. unten) durch ein Sammelsigel (Buchstabe ohne Exponent) als zusammengehörig gekennzeichneten *bohairischen* Handschriften werden dabei als *ein* Zeuge gewertet. Als mehrere Zeugen werden sie nur dann gezählt, wenn auch Horner differenzierte.
- bo^{ms/mss} – bo Wenn bo^{ms} oder bo^{mss} von der übrigen bohairischen Überlieferung abweichen, wird diese mit bo bezeichnet. Wenn bo^{pt} von ihr abweicht, wird der Rest ebenfalls als bo^{pt} notiert.
- sa^{ms/mss} – sa^{ms/mss} Die sahidische Überlieferung besteht im allgemeinen nur aus relativ wenigen Zeugen. Wenn daher sa^{ms} oder sa^{mss} von der übrigen sahidischen Überlieferung abweichen, wird auch der Rest mit sa^{ms} oder sa^{mss} verzeichnet.
- () () Die griechische Vorlage der in Klammern stehenden Version weicht geringfügig von der Variante, bei der sie notiert ist, ab.
Selten begegnet die folgende Art der Verzeichnung, wenn die Zuordnung zu mehreren Varianten derselben Stelle möglich ist:
- sa? bo? usw. sa? bo? usw.: Die Version bezeugt nicht mit letzter Sicherheit die angegebene Variante.
- sa? - sa? / bo? - bo? usw. sa? - sa? / bo? - bo? usw.: Einem versionellen Ausdruck können zwei verschiedene Varianten zu einer Stelle zugrundeliegen. Eine dritte Variante desselben Komplexes kann mit Sicherheit ausgeschlossen werden (vgl. Mt 5,32').
Diese Verzeichnung wird nicht bei geringfügigen Abweichungen von der Hauptvariante verwendet, die in Klammern stehen. (Vgl. z. B. Mk 1,1' *txt*: die Versionen stehen nicht mit ? bei der eingeklammerten Subvariante, obwohl sie auch diese bezeugen könnten.)

Den Angaben zu den koptischen Übersetzungen liegen folgende Ausgaben und/oder die entsprechenden Handschriften zugrunde:

Für das Sahidische:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Southern Dialect, otherwise called Sahidic and Thebaic*, 7 Bände, Oxford 1911-1924;
R. Kasser, *Papyrus Bodmer XIX, Évangile de Matthieu XIV,28-XXVIII,20; Épître aux Romains I,1-II,3 en sahidique*, Genf 1962 (benutzt für Mt, 4./5. Jhdt);
H. Quecke, *Das Markusevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib.*

Inv. Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1972 (Mk, 5. Jhdt);
H. Quecke, *Das Lukasevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1977 (Lk, 5. Jhdt);*
H. Quecke, *Das Johannesevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569, Barcelona 1984 (Joh, 5. Jhdt);*
H. Thompson, *The Coptic Version of the Acts of the Apostles and the Pauline Epistles*, Cambridge 1932, *Chester Beatty Codex A/B (Apg und Paulus, A um 600, B 7. Jhdt);*
K. Schüssler, *Die Katholischen Briefe in der koptischen (sahidischen) Version, [Pierpont Morgan M 572], CSCO 528/529, Louvain 1991 (Kath. Briefe, 9. Jhdt).*

Für das Bohairische:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic*, 4 Bände, Oxford 1898-1905.

Für das Achmimische:

F. Rösch, *Bruchstücke des ersten Clemensbriefes nach dem achmimischen Papyrus der Straßburger Universitäts- und Landesbibliothek mit biblischen Texten derselben Handschrift*, Straßburg 1910 (Joh, Jak, 4. Jhdt).

Für das Subachmimische:

H. Thompson, *The Gospel of St. John according to the earliest Coptic manuscript*, London 1924 (Joh, 4. Jhdt).

Für das Mittelägyptische:

H.-M. Schenke, *Das Matthäus-Evangelium im mittelägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Scheide)*, Berlin 1981 (Mt, 4./5. Jhdt);
H.-M. Schenke, *Apostelgeschichte 1,1-15,3 im mittelägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Glazier, G 67)*, Berlin 1991 (Apg, 5. Jhdt).

Für das Mittelägyptisch-Faijumische:

E. Husselman, *The Gospel of John in Fayumic Coptic (P. Mich. Inv. 3521)*, Ann Arbor 1962 (Joh, 4./5. (?) Jhdt).

Für das Protobohairische:

R. Kasser, *Papyrus Bodmer III, Évangile de Jean et Genèse I-IV,2 en bohairique*, CSCO 177, Louvain 1958 (Joh, 4./5. (?) Jhdt).

Die übrigen Übersetzungen

Die Übersetzungen ins Armenische, Georgische, Gotische, Äthiopische und Altkirchenslawische werden in der vorliegenden Ausgabe nur in Ausnahmefällen herangezogen, und zwar insbesondere dann, wenn ihrem Zeugnis innerhalb eines Variantenkomplexes zu einer Stelle besondere Bedeutung zukommt (vgl. Mk 16,8). Für eine Handausgabe schien uns dieses Verfahren angesichts der Fülle der übrigen Zeugen nach wie vor vertretbar zu sein. Zwar sind in den letzten Jahrzehnten einige wichtige Spezialausgaben zur armenischen, georgi-

schen, äthiopischen und altkirchenslawischen Version erschienen. Die Erforschung der jeweiligen Gesamtübersetzung ist aber noch keineswegs abgeschlossen. Insbesondere ist das Verhältnis der jeweiligen Version zur griechischen Überlieferung und der Entstehungsprozeß der Versionen so ungeklärt, daß auf eine durchgängige Verzeichnung dieser Übersetzungen verzichtet werden konnte. Für die genannten Versionen sind folgende Ausgaben wichtig:

arm *für das Armenische:*

Yovhannes Zohrapean, Astuacašunč' Matean Hin ew Nor Ktakaranac' IV. Venedig 1805.
Fr. Macler, L'Évangile arménien. Édition phototypique du manuscrit n° 229 de la Bibliothèque d'Étchmiadzin. Paris 1920.
Beda O. Künzle, Das altarmenische Evangelium. Teil I. Edition; Teil II. Lexikon. Bern 1984.

geo *für das Georgische:*

Robert P. Blake, The Old Georgian Version of the Gospel of Matthew from the Adysh Gospels with the Variants of the Opiza and Tbet' Gospels, ed. with a Latin translation. (PO XXIV,1). Paris 1933. - Blake, Robert P., The Old Georgian Version of the Gospel of Mark ... (PO XX,3). Paris 1928. - Blake, Robert P./Brière, Maurice, The Old Georgian Version of the Gospel of John ... (PO XXVI,4). Paris 1950. - Brière, Maurice, La version géorgienne ancienne de l'Évangile de Luc, d'après les Évangiles d'Adich, avec les variantes des Évangiles d'Opiza et de Tbet', éditée avec une traduction latine. (PO XXVII,3). Paris 1955.
Gérard Garitte, L'ancienne version géorgienne des Actes des Apôtres d'après deux manuscrits du Sinai (Bibliothèque du Muséon 38). Louvain 1955.
K'. Dzocenidze / K'. Daniela, Pavles epistolet'a k'art'uli versiebi. Tbilisi 1974.
K'. Lort'k'ip'anidze, Kat'olike epistolet'a k'art'uli versiebi X-XIV saukunet'a helnacerebis mihedvit'. Tbilisi 1956.
I. Imnaišvili, Iovanes gamoc'hadeba da misi t'argmanebs. Dzveli k'art'uli versia. Tbilisi 1961.

got *für das Gotische:*

W. Streitberg, Die gotische Bibel (Germanische Bibliothek II,3). Heidelberg 1908 (2. verb. Auflage 1919). 5., von E. A. Ebbinghaus durchgesehene Auflage 1965.

aeth *für das Äthiopische:*

Petrus Aethiops, Testamentum Novum cum Epistola Pauli ad Hebraeos. Rom 1548.
T. Pell Platt, Novum Testamentum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi Aethiopice. London 1830.
L. Hackspill, Die äthiopische Evangelienübersetzung (Math. I - X), Zeitschrift für Assyriologie 9 (1896) 117-196; 367-388.
Rochus Zuurmond, Novum Testamentum Aethiopice. The Synoptic Gospels. General Introduction, Edition of the Gospel of Mark (Äthiopistische Forschungen 27). Stuttgart 1989.
J. Hofmann, Die äthiopische Übersetzung der Johannes-Apokalypse (CSCO 281/282, script. aeth. 55/56). Louvain 1967.
S. Uhlig / J. Hofmann, Novum Testamentum Aethiopice. Die Katholischen Briefe (Äthiopistische Forschungen 29). Stuttgart 1993.

für das Altkirchenslawische:

V. Jagić, Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zographensis nunc Petropolitanus. Berlin 1879 (Graz 1954). - Ders., Quattuor evangeliorum versionis palaeoslovenicae codex Marianus glagoliticus. Berlin 1883 (Graz 1960).
J. Vajs, Evangelium sv. Matouše. Text rekonstruovaný. Praha 1935; Evangelium sv. Marka. Text rekonstruovaný. Praha 1935; Evangelium sv. Lukáše. Text rekonstruovaný. Praha 1936; Evangelium sv. Jana. Text rekonstruovaný. Praha 1936.
J. Vajs / J. Kurz, Evangelium Assemani. Codex vaticanus 3. slavicus glagoliticus, vol. I - II. Praha 1929/1955.
V. Ščepkin, Savvina kniga. St. Petersburg 1903 (Graz 1959).
Ae. Kalužniacki, Actus epistolaeque apostolorum palaeoslovenice ad fidem codicis Christinopolitani. Wien 1896.
G. A. Il'inskij, Slepčenskij apostol XII veka. Moskva 1912.
D. E. Stefanović, Apostolos-Lektionar aus Sisatovac in der Fruska Gora aus dem Jahre 1324 [in Vorbereitung].
R. Kovačević / D. E. Stefanović, Matičin-Apostol (13. Jh.). Belgrade 1979.
Arch. Amfilohij, Apokalipsis XIV veka Rumjancevskago muzeja. Moskva 1886.

slav

4. Die Zitate bei den Kirchenvätern

Die neutestamentlichen Zitate bei den Kirchenschriftstellern erlauben Rückschlüsse auf Zeit und Raum, in der die zitierte Textform im Gebrauch war. Sie sind daher von erheblicher Bedeutung für Textgeschichte und Textkonstitution. Allerdings muß, so weit wie irgend möglich, gewährleistet sein, daß der neutestamentliche Text des zitierenden Autors erfaßt wird, nicht dessen eigenmächtige Änderungen zur Stelle.

In der vorliegenden Ausgabe waren daher für die Aufnahme von Zitaten zwei Hauptkriterien maßgeblich. Ein Zitat muß textkritisch verwertbar sein, d.h. der neutestamentliche Text, den der Autor zitiert, muß erkennbar sein. Paraphrasierungen, Variationen, bloße Anspielungen des zitierenden Autors sind im Apparat einer kritischen Ausgabe des griechischen Neuen Testaments im allgemeinen ohne Belang. Außerdem muß ein Zitat eindeutig einer Stelle des Neuen Testaments zuzuweisen sein. Verknüpfungen und Harmonisierungen von Zitaten, insbesondere im Bereich der synoptischen Evangelien, wurden nicht berücksichtigt. Der Benutzer muß das beachten, falls er an einzelnen Stellen eine Angabe vermissen sollte. Der Vorteil dieses restriktiven Verfahrens besteht in einer höheren Zuverlässigkeit der gebotenen Notate.

Nach diesen Kriterien wurden sämtliche Angaben zu den Vätern aufgrund der neuesten wissenschaftlichen Ausgaben überprüft. Es werden nur noch griechische und lateinische Väter geboten. Auf Angaben aus syrischen und koptischen Vätern wurde ganz verzichtet,

weil ihr Zeugnis bisher weder ausreichend repräsentativ noch ihr Aussagewert für die griechische Überlieferung genügend deutlich war. Ebenso werden einige späte griechische Väter des 6.-8. Jahrhunderts nicht mehr berücksichtigt. Der Schwerpunkt der Auswahl liegt bei den besonders wichtigen frühen griechischen Vätern. Hier wird, trotz Geltung der restriktiven Aufnahmekriterien, weit mehr Material geboten als bisher.

Vollständig aufgenommen sind an allen vorhandenen Apparatstellen die Zitate des Irenäus und Clemens Alexandrinus. Dem liegen neue Gesamtkollationen der Werke dieser Autoren nach textkritischen Gesichtspunkten zugrunde. Erheblich stärker bis nahezu vollständig erfaßt sind die Zitate aus Hippolyt, Origenes (griechisch), Methodius, Eusebius von Cäsarea und Epiphanius, abgesehen von wenigen Werken dieser Autoren, die nur in veralteten Editionen vorliegen. Neu aufgenommen wurden die Lesarten der Kirchenväter, die in den Randnotizen der griechischen Handschrift 1739 verzeichnet sind. Ebenso sind die Zitate der frühen Autoren des 2. Jahrhunderts neu dargeboten, sofern sie eindeutig identifizierten Text aufweisen. Alle übrigen Autoren, die die Sigelliste nennt, sind in jedem Zitat überprüft, gegebenenfalls nach neuen Editionen korrigiert und ebenfalls nach Möglichkeit vermehrt angegeben worden. Grenzen setzt hier jedoch schon der vorhandene Raum im Apparat einer kritischen Handausgabe.

Autoren, die nur indirekt durch Zitate bei anderen Vätern überliefert sind, werden mit Verweis auf ihre Quellen im Exponenten verzeichnet (vgl. Mar[cus/Marcosii]^{1r}). Abweichend von dieser Regel erscheint nur der Gnostiker Theodot unter dem Sigel Cl^{exThd}, um anzudeuten, daß in den Excerpta ex Theodoto ursprüngliches Zitat und clementinische Bearbeitung nicht sicher unterschieden werden konnten.

Die Herkunft der Zitate wird aber vor allem jetzt für die Notate aus Marcion angegeben. Hier wird jeweils vermerkt, ob die Angaben Tertullian, Epiphanius oder Adamantius (vgl. Mcion^{1r/E/A}) entnommen sind. Der Benutzer wird damit angesichts der bekannt schwierigen Überlieferungssituation in die Lage versetzt, sich ein eigenes Urteil über die Vertrauenswürdigkeit einer Angabe zu bilden. Die Frage, welchen Text die marcionitische Ausgabe bot, ist nach wie vor ungeklärt. In der vorliegenden Auflage des Novum Testamentum Graece sind die Verzeichnungen zu Marcion im wesentlichen auf die genannten direkten Quellen beschränkt worden. Nur gelegentlich sind marcionitische Zitate aus der übrigen griechischen und lateinischen Literatur berücksichtigt worden.

Die Zitate aus lateinischen Vätern sind entsprechend behandelt. Neu bearbeitet wurden hier vor allem Tertullian und Cyprian. Bei

Autoren mit wichtigem Zitatgut werden Angaben aus Vätern bis zum 8. Jahrhundert aufgenommen.

Folgende Abkürzungen und Sigla begegnen im Zusammenhang der Zitate aus den Vätern:

() Das Zitat weicht geringfügig von der Variante, zu der es angegeben ist, ab.

ms, mss: Ein Autor verweist darauf, daß ihm eine oder mehrere neutestamentliche Handschriften bekannt sind, die die angegebene Variante lesen.

txt-com: In einem Kommentar unterscheidet sich der der Auslegung vorangestellte Bibeltext (txt), auch Lemma genannt, von dem aufgrund des Kommentarteils (com) zu erhebenden Wortlaut des Kirchenväterzitats⁹.

lem: Das Zitat entstammt einem *Lemma*, also dem laufenden Bibeltext. Eine Rekonstruktion des Textes des Vaters aus dem Kommentarteil ist nicht möglich. (Eine gewisse Vorsicht ist bei Angaben dieser Art geboten.)

pl/pt (partim/partim): Ein Autor bietet bei mehrfachem Zitieren dieselbe Stelle in verschiedenen Varianten. Beide Sigla ergänzen einander und sind, wo möglich, stets beide verzeichnet.

Fehlt eine der beiden Gegenlesarten, so hat dies seinen Grund entweder darin, daß die Text-Lesart zu einer Variante im Apparat nicht ausgewiesen wird, oder daß der Kirchenvater eine weitere Lesart bietet, die sich nicht in den Rahmen des Variantenspektrums einfügt.

vid (videtur): Wahrscheinlich bezeugt der Autor die Bezugsvariante. Die Angabe ist jedoch nicht völlig sicher zu begründen.

v.l. (varia lectio): Nur eine oder mehrere Handschriften eines Vaters bezeugen die angegebene Variante aus der Überlieferung.

1739mg: Marginalnotiz der griechischen Handschrift 1739 mit Lesart eines Kirchenvaters (z.B. Eph. 3,18).

Sigelverzeichnis für die Kirchenväter

Acac	Acacius Caesariensis	† 366
Ad	Adamantius	300/350
Ambr	Ambrosius	† 397
Ps Ambr	Ps Ambrosius	
Ambst	Ambrosiaster	366-384

⁹ Derartige Unterschiede begegnen in Kommentarwerken häufig, da nicht selten der gesamte laufende Bibeltext in späteren Handschriften durch eine andere neutestamentliche Textform ersetzt wurde. Zitate aus dem Kommentarteil geben daher häufig den Text des Kirchenvaters zuverlässiger wieder.

Apr	Apringius Pacensis	531-548
Arn	Arnobius der Jüngere	† p. 455
Ath	Athanasius Alexandrinus	† 373
Athen	Athenagoras	a. 180
Aug	Augustinus	† 430
Basil ^{Cl}	Basilides apud Clementem	II
Bas	Basilus Caesariensis	† 379
BasA	Basilus Ancyranus	† ca. 374
Bea	Beatus von Liébana	VIII
Beda	Beda Venerabilis	† 735
Cass	Cassiodorus	† p. 580
Chr	Johannes Chrysostomus	† 407
Cl	Clemens Alexandrinus	† a. 215
Cl ^{lat}	Clemens Al. lat. Übersetzung	
Cl ^{exThd}	Clemens ex Theodoto	
Cl ^{thom}	Pseudoklementinische Homilien	IV?
2Cl	2 epistula Clementis	II
Cn	Johannes Cassianus	† ca. 435
Cyp	Cyprianus	† 258
Cyr	Cyrillus Alexandrinus	† 444
CyrJ	Cyrillus von Jerusalem	† 386
Didache	Didache	um 100
Did	Didymus Alexandrinus	† 398
Dion	Dionysius Alexandrinus	ca. 264/265
Epiph	Epiphanius Constantiensis	† 403
Eus	Eusebius Caesariensis	† 339/40
Firm	Firminus Maternus	† p. 360
Fulg	Fulgentius	† 527?
GrNy	Gregorius Nyssenus	† 394
Hes	Hesychius	† p. 451
Hier	Hieronimus	† 420
Hil	Hilarius	† 367
Hipp	Hippolytus	† 235
Ir	Irenaeus	II
Ir ^{lat}	Irenaeus, lat. Übersetzung	a. 395
Ir ^{arm}	Irenaeus, armen. Übersetzung	IV/V
Jul ^{Cl}	Julius Cassianus apud Clementem	II
Ju	Justinus	† ca. 165
Lact	Lactantius	† p. 317
Lcf	Lucifer	† ca. 371
Meion ^{T/E/A}	Marcion nach Tertullian/Epiphanius/ Adamantius	II
Marc	Marcus Eremita	† p. 430
Mar ^{Ir}	Marcus/Marcosii apud Irenaeum	II
MVict	Marius Victorinus	† p. 363

Meth	Methodius Olympius	† p. 250
Nic	Nicetas v. Remesiana	† p. 414
Nil	Nilus Ancyranus	† ca. 430
Nov	Novatianus	† p. 251
Ophites ^{Ir lat}	Die Ophiten nach Irenäus	
Or	Origenes	† 254
Or ^{lat}	Origenes, lat. Übersetzung	
Or ^s	Origenes Supplementum bezeichnet ein langes Lemma (Joh 2,12-25) in Origenes' Johannes-Kommentar (vor Buch X,1; ed. Preuschen 170), das anstelle des ausge- fallenen Originals schon früh in den Text eingefügt wurde.	
Oros	Orosius	† p. 418
Pel	Pelagius	† p. 418
Polyc	Polycarpus Smyrnensis	† 156
Prim	Primasius	† ca. 567
Prisc	Priscillianus	† 385/6
Prosp	Prosper	† p. 455
Ptol	Ptolemaeus	a. 180
Ptol ^{Ir}	Ptolemaeus apud Irenaeum	
Qu	Quodvultdeus	† ca. 453
Spec	Speculum, Pseudo-Augustinus	V
Tert	Tertullianus	† p. 220
Thret	Theodoretus Cyrrhensis	† ca. 466
Theoph	Theophilus Alexandrinus	† 412
Tit	Titus Bostrensis	† a. 378
Tyc	Tyconius	† p. 390
Vic	Victorinus Petavionensis	† 304
Vig	Vigilius v. Thapsus	† p. 484

IV. DIE BEIGABEN AM ÄUSSEREN UND INNEREN RAND

Der *Apparat am äußeren Rand* verweist auf Parallelen und gleichsinnige Formulierungen in den neutestamentlichen Schriften sowie auf alttestamentliche Zitate und Anspielungen. Die Abkürzungen, die die einzelnen Schriften bezeichnen, sind knapper gehalten als üblich.

Abkürzungen für die im Randapparat genannten Schriften

I. Für die alttestamentlichen Schriften:

Gn (Genesis), Ex (Exodus), Lv (Leviticus), Nu (Numeri), Dt

(Deuteronomium; Genesis - Deuteronomium: 1. - 5. Mose), Jos (Josua), Jdc (Judicum, Richter), Rth (Ruth), 1Sm, 2Sm (1./2. Samuel; in Septuaginta: 1./2. Reg(nor)um, Könige), 1Rg, 2 Rg (1./2. Reg(nor)um, Könige; in Septuaginta: 3./4. Reg(nor)um, Könige), 1Chr, 2 Chr (1./2. Chronik; in Septuaginta: 1./2. Paralipomenon), Esr (Esra, Esdras), Neh (Nehemia; in Septuaginta: Esdrae II, 1-10 = Esra, Esdrae II, 11-23 = Nehemia), Esth (Esther), Job (Hiob), Ps (Psalmen), Prv (Proverbia, Sprüche), Eccl (Ecclesiastes, Prediger), Ct (Canticum, Hohes Lied), Is (Isaias, Jesaja), Jr (Jeremia), Thr (Threni, Klagelieder Jeremias), Ez (Ezechiel, Hesekei), Dn (Daniel), Hos (Hosea, Osee), Joel, Am (Amos), Ob (Obadja, Abdias), Jon (Jona), Mch (Micha, Michaeas), Nah (Nahum), Hab (Habakuk), Zph (Zephania, Sophonias), Hgg (Haggai, Aggaeus), Zch (Zacharja, Zacharias), Ml (Maleachi, Malachias).

II. Für die Apokryphen und Pseudepigraphen des AT:

3Esr, 4Esr (3./4. Esra, Esdras; in Septuaginta: Esdrae I = 3. Esra), 1-4 Mcc (1.-4. Makkabäer), Tob (Tobit, Tobias), Jdth (Judith), Sus (Susanna), Bel (Bel et Draco, Bel und der Drache), Bar (Baruch), EpistJer (Epistel Jeremias), Sir (Jesus Sirach, Siracides = Ecclesiasticus), Sap (Sapientia, Weisheit Salomos), Jub (Liber Jubilaeorum, Buch der Jubiläen), MartIs (Martyrium Isaias, des Jesaja), PsSal (Psalmen Salomos), Hen (Henoch), AssMosis (Assumptio Mosis, Himmelfahrt des Mose), BarAp (Baruch-Apokalypse), ApcEliae (Apokalypse des Elias), (die Testamente der Zwölf Patriarchen: TestRub (des Ruben), TestLev (des Levi), TestSeb (des Sebulon, Zabulon), TestDan (des Dan), TestNaph (des Naphthali), TestJos (des Joseph), TestBenj (des Benjamin), VitAd (Vita Adae et Evae, Leben Adams und Evas).

III. Für die neutestamentlichen Schriften:

Mt (Matthäusevgl.), Mc (Markusevgl.), L (Lukasevgl.), J (Johannesevgl.), Act (Actus Apostolorum, Apostelgeschichte), (die Paulinischen Briefe:) R (an die Römer), 1K, 2K (1./2. Korinther), G (Galater), E (Epheser), Ph (Philipper), Kol (Kolosser), 1Th, 2Th (1./2. Thessalonicher), 1T, 2T (1./2. Timotheus), Tt (an Titus), Phm (an Philemon), H (Hebräerbrief), (die Katholischen Briefe:) Jc (Jakobus), 1P, 2P (1./2. Petrus), 1J, 2J, 3J (1.-3. Johannes), Jd (Judas), Ap (Apokalypse, Offenbarung des Johannes).

Diese Abkürzungen werden auch in Appendix I verwendet.

Im übrigen gilt folgendes Verzeichnungssystem:

Parallelperikopen stehen in größerer, *Einzelverweise* in kleinerer Schrift. Die Bezugsverse sind jeweils kursiv angegeben.

Z. B. steht bei Mt 1,2 am Rand: 2-17: L 3,23-38; d. h.: Die Perikope Lk 3,23-38 bildet eine Parallele zu Mt 1,2-17.

Bei Mt 1,3 steht am Rand: 3-6a: Rth 4,12.18-22; d.h. zu den Versen Mt 1,3-6a vgl. Rut 4,12.18-22.

Stellenangaben aus der neutestamentlichen Schrift, um die es sich jeweils handelt, werden nur mit Kapitel und Vers verzeichnet. Fehlt auch die Kapitelangabe, handelt es sich um eine Stelle im selben Kapitel.

Z. B. verweist der Randapparat bei Mt 1,16 auf Mt 27,17, bei Mt 2,12 auf Mt 2,22.

p nach einer Stellenangabe verweist zusätzlich auf die synoptischen Parallelen, die an der angegebenen Stelle verzeichnet sind (z. B. bei Joh 6,71 verweist Mt 26,14p auf die Mt-Perikope samt Parallelen, die dort angegeben sind).

Ein Ausrufungszeichen kennzeichnet die zentrale Stelle eines Anspielungs- oder Zitatkomplexes, an der die meisten Verweise aus dem gleichen Zusammenhang gegeben werden. (Vgl. z. B. Mt 4,1, wo der Randapparat mit H 4,15! auf die Stelle verweist, an der weitere Belegstellen aus dem gleichen Zusammenhang zu finden sind.)

Die Verweise auf das AT beziehen sich in Text und Zählung auf die Biblia Hebraica, wenn sie nicht anders gekennzeichnet sind.

Ⓔ kennzeichnet Verweise auf die Septuaginta, wobei gelegentlich auch Sonderlesarten bestimmter Handschriften angegeben werden:

Ⓔ (A) bedeutet z. B., daß der neutestamentliche Text einer Lesart des Codex Alexandrinus in der Septuaginta entspricht.

Aqu, Symm, Theod kennzeichnen Verweise auf die Übersetzungen von Aquila, Symmachus oder Theodotion.

Direkte Zitate werden durch Kursivdruck hervorgehoben (z. B. Mch 5,1.3 bei Mt 2,6); Anspielungen stehen in der Normaltype (vgl. zu Mt 4,4 die Angabe von Zitat und Anspielung Dt 8,3; Sap 16,26).

Die Belegstellen werden parallel zu dem Vers angegeben, auf den sie sich beziehen.

Ein senkrechter Strich beschließt die Notate, die sich auf denselben Vers beziehen. Dies ist dann erforderlich, wenn zu einem Vers eine größere Zahl von Verweisen gegeben wird, die nicht alle genau auf der Höhe des entsprechenden Textes angeordnet werden können (vgl. zu Mt 6,9 und 10).

Ein Hochpunkt trennt Angaben zu verschiedenen Abschnitten desselben Verses.

2-17: L 3,23-38

3-6a:
Rth 4,12.18-22

27,17
22

p

!

Ⓔ

Ⓔ (A)

Aqu, Symm,
Theod

Mch 5,1.3

- /; Ein Tiefpunkt trennt Versangaben aus demselben Kapitel, ein Semikolon Stellenangaben aus verschiedenen Kapiteln derselben Schrift.
- s/ss s/ss (= sequens/sequentes) schließt den oder die nächstfolgenden Verse in die Angabe ein (vgl. Mt 6,5; das zusätzliche p verweist auf die Parallelen zu Mt 23,5).
- app app schließt den Apparat zur angegebenen Stelle in den Verweis ein (vgl. bei Mt 11,15).
- ? Ein Fragezeichen wird vorangestellt, wenn eine Beziehung zur angegebenen Stelle zweifelhaft erscheint.

Beispiele:

Randapparat zu Mt 1,2: 2-17: L 3,23-38
1 Chr 1,34 · Gn
25,26; · 29,35

Lk 3,23-38 ist Parallelperikope zu Mt 1,2-17. Die kleiner gesetzten Verweise auf Stellen aus dem Alten Testament beziehen sich nur auf Vers 2. Diese Angaben sind durch Hochpunkte voneinander getrennt, beziehen sich also auf verschiedene Abschnitte von Vers 2; das Semikolon trennt lediglich Angaben aus verschiedenen Kapiteln der Genesis.

Randapparat zu Mt 1,20/21: 18! | Gn 17,19

Hier bezieht sich 18! noch auf Vers 20, Gn 17,19 auf Vers 21.

1 2 3 4 usw. Am *inneren Rand* kursiv gesetzte Zahlen in großer Schrift entsprechen der am häufigsten verwendeten Kapitelzählung (den *Kephalaia*) in den Handschriften. Dabei ist zu beachten, daß der erste Abschnitt einer Schrift (außer bei Apg, Offb und einigen Briefen) nicht gezählt wurde. Z. B. beginnt die Kephalaiazählung in Mk erst bei 1,23, in Mt bei 2,1.

¹/_{III} oder ²/_X usw.

In den Evangelien werden am inneren Rand außerdem die eusebianischen *Sektions- und Kanonzahlen* angegeben (Eusebs Brief an Karpian, der das System erklärt, und die Kanontafeln selbst sind S. 84*ff. wiedergegeben¹⁰). Sie stehen immer zu Beginn einer Sektion oder Perikope, deren fortlaufende Nummer die obere arabische Zahl angibt. Die römische Zahl verweist auf einen Canon mit Parallelperikopen. So gliedert Euseb durch Einteilung in kleine Sinnabschnitte den gesamten Stoff der Evangelien und ordnet sie seinen zehn Canones zu. Canon I bezieht sich auf Parallelperikopen aller vier

¹⁰ Text und Apparat sind unverändert nach der maßgeblichen kritischen Ausgabe von Eberhard Nestle wiedergegeben wie in der 25. und 26. Auflage. Im Apparat zum Karpianbrief bzw. den Kanontafeln finden sich die Abweichungen der früheren Ausgaben von E(rasmus)²⁻⁵, S(tephanus) (ς), M(ill), M(athaei), L(oyd) 1828 und 1836, S(erivener), L(n Lachmann), C(ischendorf), W(ordsworth-White) und v(S(oden)).

Evangelien, die Canones II-IV auf Parallelperikopen in jeweils drei, die Canones V-IX in jeweils zwei Evangelien. Der Canon X zählt das Sondergut der vier Evangelien auf.

¹/_{III} am inneren Rand bei Mt 1,1 bedeutet, daß zum ersten Abschnitt des Matthäusevangeliums die Parallelperikopen in Canon III zu finden sind. Der Tafel III (S. 87*) ist zu entnehmen, daß der 1. Perikope des Mt die 14. des Lk (= Lk 3,23-38) und die 1., 3. und 5. des Joh (= Joh 1,1-5.9-10.14) entsprechen.

²/_X bei Mt 1,17 verweist auf Canon X, d. h. zu dieser Perikope gibt es keine Parallelperikopen; es handelt sich hier um Sondergut des Mt.

* im Text kennzeichnet Stellen, an denen die Absatz- oder Kapitelgliederung dieser Ausgabe von der Einteilung in Kephalaia oder Sektionen abweicht (z. B. Lk 2,48; 1 Tim 5,4).

Eusebs synoptisches System der Sektions- und Kanonzahlen gibt einen Einblick in seine bemerkenswerte Arbeit an den Evangelien. Noch heute ist es von Nutzen. Denn es wird in vielen Handschriften verwendet und ist dort ein effizientes Mittel zur Gliederung des fortlaufend geschriebenen Textes. Bei Kollationen bedeutet es eine wesentliche Orientierungshilfe. In diesem Sinne kann es auch dem Benutzer dieser Ausgabe dienlich sein.

V. DIE APPENDICES

Appendix I: Codices Graeci et Latini

Diese Liste enthält alle Handschriften, die in der vorliegenden Ausgabe benutzt wurden.

Bei Minuskelnummern, die bisher doppelt vergeben bzw. mit a, b, c bezeichnet waren, wird auf die neue Nummer verwiesen, die sie in der 2. Auflage der «Kurzgefaßten Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», hg. v. K. Aland, bekommen haben (vgl. z. B. bei [2 ap]: vide 2815). Im Apparat dieser Ausgabe wurden dagegen die alten Nummern noch beibehalten.

Die ständigen Zeugen werden durch die folgenden vorangestellten Zeichen hervorgehoben:

* ständiger Zeuge erster Ordnung,

*

(*) ständiger Zeuge zweiter Ordnung,

(*)

[*] ständiger Zeuge erster oder zweiter Ordnung in einzelnen Teilen des Neuen Testaments; bei der Angabe des Inhalts in der vierten Spalte der Liste sind diese Teile durch * (= die Handschrift ist hier

[*]

ständiger Zeuge erster Ordnung) oder (*) (= die Handschrift ist hier ständiger Zeuge zweiter Ordnung) gekennzeichnet (vgl. bei P/025 S. 692).

Im Inhaltsverzeichnis in der rechten Spalte (cont.) wird angegeben, welche neutestamentlichen Schriften die Handschriften enthalten. Für die Inhaltsangabe der ständigen Zeugen werden dieselben knappen Abkürzungen verwendet wie im Randapparat, falls eine summarische Angabe nicht möglich ist (s. das Verzeichnis oben S. 36*).

- e a p r e a p r bezeichnet den Inhalt summarisch (e = Evangelien, a = Apostolos, d.h. Apostelgeschichte und Katholische Briefe, p = Paulinische Briefe, r = revelatio, Apokalypse des Johannes).
- act, cath act, cath bezeichnet Apg bzw. Katholische Briefe, wenn zwischen beidem unterschieden werden muß.
- vac. vac. (*vacat*, = *fehlt*) bezeichnet den Umfang von Lücken. Dieses Kürzel wird der summarischen Inhaltsangabe nachgestellt (vgl. bei W/032). Bei Fragmenten mit geringem Textbestand bzw. zur Verkürzung der Angaben wird der Inhalt positiv angegeben. Für das Inhaltsverzeichnis gilt ein Vers dann als vorhanden, wenn von ihm mindestens ein Buchstabe erhalten ist. Das ist bei der Verzeichnung von ständigen Zeugen im Apparat besonders zu *beachten*!
- † † (= *mutiliert*) bezeichnet bei nicht ständigen Zeugen die unvollständige Erhaltung des angegebenen Inhaltsbereichs (z.B. bei X/033: eK†).
- K K nach der Inhaltsangabe kennzeichnet Kommentarhandschriften.
- l l bezeichnet Lektionare mit Text der Evangelien nach der Leseordnung der byzantinischen Kirche.
Bei Lektionaren kommen die folgenden speziellen Abkürzungen vor:
- l^a l^a: Lektionar mit Text des Apostolos (Apg, Katholische und Paulinische Briefe).
- l^{+a} l^{+a}: Lektionar mit Text des Apostolos und der Evangelien.
- U-l U-l: Unziallektionar (Majuskelschrift).
- le le: Lektionar mit Lesungen für alle Wochentage (ἐβδομάδες).
- l_{esk} l_{esk}: Lektionar mit Lesungen für die Wochentage (ἐβδομάδες) zwischen Ostern und Pfingsten und für die Sonnabende/Sonntage (σαββατοκυριακαί) der anderen Wochen.
- l_{sk} l_{sk}: Lektionar mit Lesungen nur für die Sonnabende und Sonntage (σαββατοκυριακαί).
- l_{sel} (Jerus.) l_{sel} (Jerus.): Lektionar mit Lesungen für ausgewählte Tage (*selectae*) nach der Jerusalemer Ordnung.

Für die summarische Auflistung der Handschriften des byzantinischen Textes (s. S. 713 «ad *℞* pertinent») gilt:

Zwar gehören alle hier genannten Handschriften der byzantinischen Textform (Koine) an. Dennoch kann daraus *nicht* erschlossen werden, daß sie an *jeder* Stelle des kritischen Apparates den Text von *℞* bieten. Da auch Koinehandschriften niemals reine Kopien ihrer jeweiligen Vorlagen sind, können sie von *℞* abweichen, ohne daß das im Apparat - den Prinzipien der Ausgabe gemäß - verzeichnet wird (vgl. jedoch oben S. 8* die Erklärung der gelegentlich zitierten Handschriften).

Angenommen werden darf dagegen, daß die genannten Handschriften *in der Regel* mit *℞* lesen.

Die Liste der byzantinischen Handschriften ist daher auch bewußt in dieser Auflage nicht verlängert worden, da dadurch keine zusätzliche Information zum kritischen Apparat geboten worden wäre. Wer ausführlicher über den Umfang der zur Koine gehörigen Handschriften unterrichtet werden möchte vgl. die erschienenen Bände zu «Text und Textwert der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», hrsg. von K. Aland, Katholische Briefe (ANTT 9-11), Paulinische Briefe (ANTT 16-19), Apostelgeschichte (ANTT Band 20-21).

Appendix II: Variae lectiones minores

In diesem neuen Anhang werden die Lesarten der griechischen Texthandschriften aufgeschlüsselt, soweit sie im kritischen Apparat in Klammern stehen, d.h. geringfügige Abweichungen von der Variante bieten, bei der sie notiert sind (vgl. oben S. 12*). Der Benutzer findet den Wortlaut der gesuchten abweichenden Lesart in Appendix II bei der entsprechenden Buch-, Kapitel- und Versangabe unter demselben kritischen Zeichen wie im Apparat.

Appendix III: Editionum differentiae

Dieser Anhang gibt einen Überblick über die Textentscheidungen der wichtigsten neuzeitlichen Editionen des griechischen Neuen Testaments im Vergleich zum Text der vorliegenden Ausgabe. Kapitel- und Versangaben sowie die kritischen Zeichen stellen den Bezug zum Apparat dieser Ausgabe her.

Die folgenden Editionen werden dokumentiert:

Tischendorf, Editio octava critica maior, 1869/72;	T
Westcott/Hort, 1881;	H
von Soden, 1913;	S
Vogels, 1922 (41955);	V

- M Merk, 1933 (¹⁰1984);
 B Bover, 1943 (⁵1968);
 N Nestle/Aland, ²⁵1963.
 Die Angaben zu Westcott/Hort differenzieren zwischen
 H H: Text bei Westcott/Hort ohne gleichberechtigte Alternativlesart am Rand,
 (H) (H): Text bei Westcott/Hort mit gleichberechtigter Alternativlesart am Rand,
 h h: gleichberechtigte Alternativlesart zum Text bei Westcott/ Hort.
 [] Das Sigel einer Ausgabe steht in eckigen Klammern, wenn sie den Text einer Lesart in eckigen Klammern bietet.

Beispiele:

- ^τ V Mt 1,6^τ V: Vogels hat die im Apparat dieser Ausgabe bei Mt 1,6^τ notierte Zufügung von ὁ βασιλεὺς im Text seiner Ausgabe.
^τ bis VB Mt 1,7/8 ^τ bis VB: Vogels und Bover lesen *zweimal* (bei Mt 1,7 ^τ und 1,8 ^τ) Ἀσά statt Ἀσάφ.
^τ bis SVMB ut M Mt 1,5 ^τ bis SVMB ut M: Soden, Vogels, Merk und Bover lesen an den angegebenen Stellen wie M *zweimal* Βόοζ gegen den Text dieser Ausgabe.
^τ TMN ut N Mt 4,2 ^τ TMN ut N: Tischendorf, Merk und Nestle/Aland²⁵ lesen hier wie N καὶ τεσσεράκοντα νύκτας.
^ο [HN] Mt 1,25 ^ο [HN]: Westcott/Hort und Nestle/Aland²⁵ lassen οὐ an dieser Stelle nicht aus, sondern haben [οὐ] im Text.
^ο TS; [HN] ut txt Mt 1,24 ^ο TS; [HN] ut txt: Tischendorf und von Soden lassen hier ὁ vor Ἰωσήφ aus, während Westcott/Hort und Nestle/ Aland²⁵ [ὁ] Ἰωσήφ lesen.

Appendix IV: Loci citati vel allegati

Der Anhang enthält das Register der Zitate und Anspielungen aus dem Alten Testament, den Apokryphen und den nichtchristlichen griechischen Schriftstellern. Es faßt die am äußeren Rande der Ausgabe gegebenen Verweise zusammen. Direkte Zitate sind bei den neutestamentlichen Bezugsstellen *kursiv*, Anspielungen *in Normaldruck* gesetzt.

Kapitel- und Verszählung erfolgen nach der Biblia Hebraica. Diese Zählung liegt auch bei Septuagintazitaten und -anspielungen¹¹

¹¹ Nach der Ausgabe von A. Rahlfs.

(mit Ausnahme der nur griechisch überlieferten Texte) zugrunde. Weicht in einer alttestamentlichen Schrift die Kapitel- und Verszählung der Biblia Hebraica von der Septuaginta bzw. den weiteren Übersetzungen ab, wird der Zitatensliste zu einer alttestamentlichen Schrift jeweils eine Synopse der Zählungsdifferenzen vorangestellt.

Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes

In diesem Anhang werden die in der Einführung näher erklärten Zeichen und Sigla aufgelistet und nochmals knapp erklärt. Lateinische Abkürzungen allgemeiner Art werden aufgelöst.

INTRODUCTION

I. THE EDITION

1. The History of the Edition

It was almost a century ago that in 1898 the Württemberg Bible Society published Eberhard Nestle's (†1913) first edition of the *Novum Testamentum Graece*. Shortly afterward in 1904 the British and Foreign Bible Society also adopted the text, and it has since enjoyed distribution in hundreds of thousands of copies. In a simple yet brilliant stroke, Nestle created an outstanding text based on the work of the great textual critics of the nineteenth century. It is well known how he compared the editions of Tischendorf, Westcott and Hort, and Weymouth (1886, replaced from 1901 by the 1894-1900 edition of Bernhard Weiss), adopting the agreements of two for his text and placing the reading of the third in his apparatus. In this way he avoided the more extreme decisions of his great predecessors and achieved an excellent tool for research and study. It has remained the goal of all subsequent editions to serve as a useful text for scholarly purposes.

When Nestle's son Erwin Nestle issued the 13th edition in 1927 he introduced the feature of a separate critical apparatus, following the lead of his father who had begun indicating the attestation of several major manuscripts (especially D). This new apparatus made it possible for the reader to evaluate textual decisions independently. Furthermore, in several passages exceptions were made to the traditional practice of decision based on the majority principle.

With the 21st edition of 1952 Kurt Aland became an associate editor. At Erwin Nestle's request he reviewed the critical apparatus, collating it against original sources, expanding the number of witnesses cited, and eventually producing the 25th edition of 1963. This was reprinted frequently.

Beginning in the 1950s and with the consent of Erwin Nestle (†1972), Aland undertook preparations for a thorough revision of the text which culminated in the new text and apparatus of the 26th edition. The great manuscript discoveries of the 20th century, especially

of the early papyri, made this a matter of urgency. In 1955 K. Aland was invited to participate in an editorial committee with M. Black, B. M. Metzger, A. Wikgren, and at first A. Vööbus, later C. M. Martini (and from 1982 B. Aland and J. Karavidopoulos) to produce *The Greek New Testament*, an edition of the Greek text with a critical apparatus of selected passages designed for the use of professional Bible translators throughout the world (1st ed. 1966, 2nd ed. 1968). Work on both editions continued for some while in parallel. The intensive cooperation of the committee through the years proved so fruitful and stimulating to the participants that K. Aland decided to contribute his preliminary work toward a new text of the *Novum Testamentum Graece* to the preparation of *The Greek New Testament*. The texts of both editions then proceeded to grow together so that eventually the 26th edition of *Novum Testamentum Graece* (1979) and the third edition of *The Greek New Testament* (1975) shared the same basic text.

These two editions were originally planned for different purposes, and they differ accordingly. *The Greek New Testament* was designed for translators, and while its critical apparatus is restricted to selected passages, the information on the textual tradition in these passages is as complete as possible. These passages are most often those in which modern translations are found to differ, and translators need to be aware of the reasons for their differences. *Novum Testamentum Graece*, in contrast, seeks to provide the reader with a critical appreciation of the whole textual tradition. Its apparatus is correspondingly more extensive, devoting particular attention to the transmission of the text in the early period. For this purpose, however, exhaustive detail is neither intended nor would it be useful (cf. below, pp. 50*-51*).

The text shared by these two editions was adopted internationally by Bible Societies, and following an agreement between the Vatican and the United Bible Societies it has served as the basis for new translations and for revisions made under their supervision. This marks a significant step with regard to interconfessional relationships. It should naturally be understood that this text is a working text (in the sense of the century-long Nestle tradition): it is not to be considered as definitive, but as a stimulus to further efforts toward defining and verifying the text of the New Testament. For many reasons, however, the present edition has not been deemed an appropriate occasion for introducing textual changes.

2. The 27th Edition

The purpose of the 27th edition remains the same as that of the 26th edition. It intends to provide the user with a well-founded

working text together with the means of verifying it or alternatively of correcting it. Correspondingly the edition contains all the variants necessary for this purpose in as complete a form as possible within its limitations. The variants included are important either for their content or for their historical significance. The user can also gain an accurate impression of the amount of variation in the New Testament textual tradition, as well as of the general character of these variants, and of the motives and origins they reflect.

The *text* of this edition reproduces that of the 26th edition unchanged. Consequently, with rare exceptions, the paragraphing and punctuation remains the same, avoiding the necessity for altering the page makeup. Thus the text of the present edition is identical as before with that of *The Greek New Testament*, now in its 4th revised edition. The same text underlies the concordances, the *Lexikon zum Neuen Testament*, and the *Synopsis quattuor Evangeliorum*.

The *critical apparatus* of the 27th edition has in contrast been considerably revised to make it more reliable, expressive, and convenient to use in accordance with the purposes stated above. Extensive corrections have been made in all aspects of the apparatus. Complex notes have been simplified (e.g., Jd 5^r; Rom 15,18^r). For a variety of reasons, and with few exceptions, the passages selected for the apparatus have not been changed.

For the benefit of those familiar with earlier editions and for the information of new users, the improvements made in the 27th edition will be summarized before proceeding to the general introduction.

The *selection of manuscript witnesses cited* in the apparatus was reviewed for clarity, replacing some insignificant witnesses with other new witnesses of greater importance. The number of uncial fragments included among the consistently cited witnesses has diminished.

Several uncial fragments are *no longer cited*. For the most part these comprise only small portions of text and are related to the Majority text. They include:

R, 052, 053, 054, 061, 063, 064 (+ 074 and 090), 065, 093, 0103, 0104, 0120, 0133, 0134, 0135, 0136 (+ 0137), 0197, 0253, 0255, 0265, 0272, 0273.

The numbers shown in parentheses have been identified as belonging to the manuscript immediately preceding, and are usually cited by the lowest number. This convention is followed elsewhere as well (cf. 0100 now *l* 963, 0114 now *l* 965, 0276 now *l* 962). When a number used earlier is now missing, it should be checked in the manuscript list of Appendix I, which corresponds to K. Aland, *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments*, 2nd edition.

Also omitted are the following very brief fragments whose wit-

ness in the passages selected for the apparatus of this edition either coincides with the Koine text, or cannot be determined with confidence:

0174, 0230, 0263, 0264, 0267, 0268.

Finally, the Koine minuscules

28 (in Mt, Lk and Jn) and 1010

are no longer cited consistently. In the 26th edition these were among the witnesses cited consistently but noted only when they differed from *ℳ*.

Newly cited, replacing the above deletions and in addition to the consistently cited witnesses of the first order (i.e., those always cited where extant, cf. below p. 50*f.), are the following uncials whose claim to attention rests on the quality of their text, their age, or the circumstances of their discovery:

075 (in 1 Cor, Php, Col), 0277, 0278, 0279, 0281, 0282, 0285, 0289, 0291, 0293, 0294, 0296, 0298, 0299, 0301.

Also included are *℘*⁹⁰, *℘*⁹¹, and *℘*⁹³⁻⁹⁸, and additionally as a consistently cited witness of the second order (cf. below p. 51*): 0292.

Furthermore, minuscules which are of importance for the history or establishment of the text have been included among the consistently cited witnesses for the first time. Consistently cited witnesses of the first order include

the minuscules 33, 1739, 1881 (in the Pauline letters) and 2427;

consistently cited witnesses of the second order include

the minuscules 579 and 2542, as well as the lectionaries *l* 249, *l* 844, *l* 846 and *l* 2211. Also in place of 2495 (15th century), the closely related but considerably earlier 1505 (12th century) is cited consistently in Acts and the Pauline and Catholic letters; 2495 is cited only when it differs significantly from 1505. In their textual character both manuscripts are closely related to the Greek base used by Thomas of Harkel for his Syriac translation in 616 (cited in this edition as *sy*^h). The text they attest is therefore considerably older.

The following features are also new. Manuscripts which agree with a variant in the apparatus but show some slight variation from it have traditionally been included in parentheses among its supporting witnesses (cf. Mt 25,29^r; Lk 22,34^r etc.). The actual readings of these witnesses in parentheses are now recorded in Appendix II (*Variae lectiones minores*). This permits the principal variants to be presented with greater clarity, and also readings of the consistently cited witnesses to be recorded with greater accuracy.

All the papyri (*℘*¹⁻⁹⁸) with all their special readings are now

cited in every passage selected for the apparatus whenever they are clearly legible. In earlier editions the more important of their special readings were noted. And now, fulfilling an often expressed wish, the papyri are cited in as much detail as is practicable. However, inferences should not be drawn from silence in the evidence. It can generally be assumed that all important readings of the papyri are recorded.¹ It has not been possible to represent similarly within the limits of this edition all of the special and singular readings of the early parchment uncial manuscripts, even though they may in general share an equal significance with the papyri. This should be noted because one must always be aware of the fallacy that a manuscript's material determines its importance. New fragments of \mathfrak{P}^{41} , \mathfrak{P}^{66} and \mathfrak{P}^{75} have been incorporated as well as the readings of \mathfrak{P}^{90} , \mathfrak{P}^{91} , and \mathfrak{P}^{93} – \mathfrak{P}^{98} , here reported for the first time.

Signs for the various correctors of the great uncials \aleph , B, C, D (05 and 06) have been standardized and defined more precisely. We have merged the hands of several correctors, as is customary, and represent them as follows:

- \aleph (01): \aleph^1 (4th–6th century); \aleph^2 (ca. 7th century); \aleph^c (12th century)
 B (03): B^1 (about contemporary with B); B^2 (6/7th century)
 C (04): C^1 (about contemporary with C); C^2 (ca. 6th century); C^3 (ca. 9th century)
 D (05): D^1 (6th–7th century); D^2 (ca. 9th century); D^c (12th century)
 D (06): D^1 (ca. 7th century); D^2 (ca. 9th century); D^c (date unknown, but later than the other correctors)

This summarizes the more detailed table of signs for the correctors in the second edition of K. and B. Aland, *The Text of the New Testament* (Eerdmans, 21989), p. 108.

The evidence of the Latin, Syriac and Coptic translations has been thoroughly reviewed, and corrected where necessary. This has been done consistently with the principles followed in earlier editions of citing evidence only where the translation's dependence on a Greek base can be demonstrated with confidence (cf. below p. 63*f.).

The New Testament quotations of Greek and Latin Church Fathers have been thoroughly reviewed, resulting in numerous changes. These are significant as the only branch of the textual tradition which can confirm the date and locality of a text type, and consequently special pains have been taken to cite only those quotations which are critically significant (cf. the discussion below p. 72*f.).

Finally, we have rewritten the introduction to this edition by re-

¹ It should be understood that in the description of the papyri and other fragments in Appendix I a verse is counted as present if even a single letter of it has been preserved (cf. below p. 80*).

quest in order to present essential information as precisely and clearly as possible. Yet our best advice is to read the text and apparatus very carefully. Most things will be self-evident and become a matter of habit. But if a reference manual becomes necessary, the present introduction may serve conveniently.

II. THE TEXT OF THE EDITION

1. Goals and Methods

The criteria used for determining the text are traditionally those of internal and external criticism, which must always be applied with an appropriate sense of balance. The *internal criteria* of textual criticism are constantly being improved through exegetical research on the forms of thought and expression of the New Testament writers, both generally and in individual passages.

The fine-tuning of *external criteria* cannot keep up with the mass of evidence available. But research has advanced sufficiently to warrant progressing beyond the historical constructions of the text inherited from a period favored with far fewer sources. The value of a number of individual witnesses as well as groups of witnesses has been defined with greater clarity by a whole series of special studies. But it is not yet possible to formulate a comprehensive theory of the textual tradition that would accommodate all the results of recent textual research. For this reason it is advisable, even imperative, to let the text of this edition remain unaltered.

2. Critical Signs Used in the Text

Critical signs in the text (°, □, ..., ^, ^, etc.) refer to the critical apparatus, and are explained in that connection (cf. below p. 52*). These are the traditional signs of Eberhard Nestle's editions. They indicate the variants in the apparatus accurately and efficiently, with the advantage of alerting the reader to both their location and their nature without glancing away from the text. Readers who are interested only in the text can easily ignore them.

Square brackets in the text ([]) indicate that textual critics today are not completely convinced of the authenticity of the enclosed words (cf. Mt 18,19; Ac 16,1; for word order, 1 Cor 10,20). These passages are always noted explicitly in the apparatus so that the reader may evaluate them independently. The reading given in the text shows the preference of the editors. For practical reasons the evidence given in the apparatus always includes the support for the reading in the text.

Square brackets always reflect a great degree of difficulty in determining the text.

- [] Double brackets in the text ([]) indicate that the enclosed words, generally of some length, are known not to be a part of the original text. These texts derive from a very early stage of the tradition, and have often played a significant role in the history of the church (cf. Jn 7,53-8,11).

Quotations from the Old Testament are printed in italics.

III. THE CRITICAL APPARATUS

1. Structure and Critical Signs

No manual edition of the Greek New Testament can offer the full spectrum of textual variants or cite all the witnesses significant for the history of the text. These are possible goals only for the *Editio critica maior*; and even then with certain qualifications. A manual edition is therefore of limited usefulness for specialized studies of the history of the text or of individual manuscripts. The present edition provides the reader primarily with the basis for studying the text and evaluating the most important variants. The apparatus also offers a wealth of readings which are only indirectly of value for establishing the text, but which may often signal the presence of a textual problem. Variants of lesser significance are also valuable for revealing the causes and motives involved in the origin of textual variants.

Consequently the support of witnesses is indicated in two different ways. A *positive apparatus* is given for all the substantive variants, including those important for establishing the text. In these instances the evidence both *for and against* the text is shown, with the support for the text (= *txt*) always appearing last. A *negative apparatus* is given for variants which are cited mainly for their relevance to the history of the text or of its interpretation. For these readings only the evidence *against* the text is shown.

Greek manuscripts are cited consistently, frequently, or only occasionally, depending on the significance of the individual manuscript for establishing the text.

Consistently cited witnesses include those Greek manuscripts which are of the greatest value for establishing the text, and whose readings accordingly have the greatest authority. The witness of these manuscripts is always cited in the passages selected for the apparatus.

Frequently cited witnesses include manuscripts of outstanding significance for the history of the text, or with readings of interest for their content.

Occasionally cited witnesses include manuscripts essentially representing the Koine text type. These are cited explicitly only when they diverge from the Koine text in passages of special interest for the history of the text or for exegesis.

Two orders of consistently cited witnesses are distinguished on the basis of their quality and the way they are cited. The *first order of consistently cited witnesses* includes the papyri and the uncials which are independent of the Byzantine Koine text type, and a small number of minuscules which preserve an early form of the text. The *second order of consistently cited witnesses* includes the more important uncials of the Koine text type, and a group of minuscules which are of special interest for the history of the text although they are related to the Byzantine Koine text type. For practical purposes these are subsumed with the Majority text under the symbol *ℳ* (= *Majority text*, cf. below p. 55*) or *pm* (= *permulti*, cf. *ibid.*). The following distinctions are observed in the citation of consistently cited witnesses of both orders.

In the *positive apparatus* the consistently cited witnesses of the first order are always cited explicitly, while those of the second order are cited explicitly only when they differ from *ℳ*. In these instances the reader is given complete information about the consistently cited witnesses.

In the *negative apparatus* all consistently cited witnesses of both orders are cited explicitly when they support the reading(s) noted. In these instances the regular witnesses of the second order are cited explicitly even when they agree with *ℳ*, the majority of all manuscripts. This makes it absolutely clear in such instances that these regular witnesses of the second order do not support the text of the present edition. The negative apparatus also exhibits any substantive variant attested by consistently cited witnesses and other relevant evidence. But exhaustive information is not to be expected.

Naturally, a manuscript can be cited only if its text is legible. Major lacunae in the text of consistently cited manuscripts are indicated in the List of Manuscripts (Appendix I). The contents of fragments are described positively.²

Restrictions of space do not permit the recording of all the flaws affecting the text of a manuscript, such as foxing, imperfections of the writing material, or the fading of inks. Thus the possibility should not be ruled out that on occasion a consistently cited witness is neither subsumed in the symbol *ℳ* nor in agreement with the text of this edition.

² When listing the contents of a fragment a verse is described as extant if a single letter of it is preserved. Therefore inferences about the precise extent of a fragment may not be justified (cf. below p. 80*).

Consistently and frequently cited witnesses are listed in III. 2 (cf. below p. 58*ff.).

Critical Signs

The following signs in the critical apparatus refer to corresponding signs in the text of a given verse, or more rarely, sequence of verses (cf. Lk 22,17-20). They show the exact location and nature of the variant recorded in the apparatus, and are not repeated within a single verse or within a verse sequence constituting an apparatus unit. Apparent exceptions are easily explained by their contexts.

- The word following in the text is *omitted* by the witnesses cited.
- The words, clauses or sentences following in the text are *omitted* by the witnesses cited. The sign ◡ marks the end of the omitted text.
- ⸀ The word following in the text is *replaced* with one or more words by the witnesses cited.
- ⸁ The words following in the text are *replaced* with other words by the witnesses cited. The sign ⸂ marks the end of the replaced text. Frequently this involves the transposition of words. To the extent the words are identical with those in the text, they are indicated by italic numerals corresponding to their position in the printed text (cf. Mt 27,51).
- ⸃ This sign marks the location where *one or more words*, sometimes a whole verse, is *inserted* by the witnesses cited.
- ⸄ The words following in the text are *transposed* by the witnesses cited. The sign ⸅ in the text marks the end of the portion of text transposed. The sequence of the transposed words is indicated when necessary by italic numerals corresponding to the position of the words in the printed text (cf. Mt 16,13).
- ⸆ A raised colon indicates a variant form of punctuation.
- ⸇ The word or verse of text is *transposed* as indicated in the apparatus (cf. Lk 6,5; Jn 13,8).

01 02 / 01 02 / ⸀ ⸁ ⸂ ⸃ ⸄ ⸅ ⸆ ⸇ ⸈ ⸉ ⸊ ⸋ ⸌ ⸍ ⸎ ⸏ ⸐ ⸑ ⸒ ⸓ ⸔ ⸕ ⸖ ⸗ ⸘ ⸙ ⸚ ⸛ ⸜ ⸝ ⸞ ⸟ ⸠ ⸡ ⸢ ⸣ ⸤ ⸥ ⸦ ⸧ ⸨ ⸩ ⸪ ⸫ ⸬ ⸭ ⸮ ⸯ ⸰ ⸱ ⸲ ⸳ ⸴ ⸵ ⸶ ⸷ ⸸ ⸹ ⸺ ⸻ ⸼ ⸽ ⸾ ⸿ ⸰ ⸱ ⸲ ⸳ ⸴ ⸵ ⸶ ⸷ ⸸ ⸹ ⸺ ⸻ ⸼ ⸽ ⸾ ⸿

Centered dots and superscript numerals distinguish between multiple occurrences of the same kind of variant within a single unit of the apparatus.

□ ◡ ⸀ ⸁ ⸂ ⸃ ⸄ ⸅ ⸆ ⸇ ⸈ ⸉ ⸊ ⸋ ⸌ ⸍ ⸎ ⸏ ⸐ ⸑ ⸒ ⸓ ⸔ ⸕ ⸖ ⸗ ⸘ ⸙ ⸚ ⸛ ⸜ ⸝ ⸞ ⸟ ⸠ ⸡ ⸢ ⸣ ⸤ ⸥ ⸦ ⸧ ⸨ ⸩ ⸪ ⸫ ⸬ ⸭ ⸮ ⸯ ⸰ ⸱ ⸲ ⸳ ⸴ ⸵ ⸶ ⸷ ⸸ ⸹ ⸺ ⸻ ⸼ ⸽ ⸾ ⸿

The signs □, ◡, ⸀, ⸁ and ⸂ occasionally enclose longer passages spanning several verses. In such instances the verse references are indicated (cf. Lk 3,23-31.38; 4,5-12). There are no instances of confusion possible due to the overlapping of similar variants; it is always necessary to look for the sign of closure.

Organization of the Apparatus

A large dot followed by a bold verse number opens each new section of the apparatus. Critical signs do not occur twice within a single section; their repetitions are distinguished by the addition of centered dots or italic numerals. Apparatus sections usually span a single verse; when variants extend over several verses, this is made explicit by the reference following the large dot (cf. Lk 22,17-20).

| A solid vertical line separates the instances of variation from each other within a single verse or section of the apparatus.

| A broken vertical line separates the various alternative readings from each other within a single instance of variation. These readings taken together comprise a group of readings, or a variation unit.

txt This sign (= textus) introduces the list of witnesses supporting the text of this edition. It always occurs as the last member of a group of readings, or variation unit.

Presentation of Variant Readings

Variant readings are usually spelled out in full in the apparatus; any *abbreviations* are readily explained by reference to the text above.

The following types of abbreviation may be noted:

Only the distinctive element of a variant form may be given, whether it is the first part of a word (cf. Lk 19,43 ⸀) or the last (cf. Lk 19,37 ⸀; Mt 2,23 ⸀ -πεθ). In rare instances both the first and last letters of a variant may be given (Mt 1,10 ⸀Μ-σσην | ⸀Μ-σση). Abbreviations found in longer insertions may be explained by reference to the first form of the variant, which is always given in full (cf. Lk 19,45 ⸀).

Three periods (...) represent the text of the edition where the variant form cited is in agreement with it (cf. Lk 20,25 ⸀).

Variants of word order are represented by italic numerals which correspond to the order of the words in the text (1 = the first word in the text, etc.). This convention is followed not just for variants of transposition indicated by the sign ⸄, but also for alternative forms within a single variation unit (cf. Jn 12,18 ⸀). Thus the note at Lk 22,24 ⸀ 2 ⸰⁷⁵ | 1 ⸫ means that for the text at Luke 22,24 ⸀⸫ καὶ, the reading witnessed by ⸰⁷⁵ is καὶ, and the reading of ⸫ is δέ.

In a limited number of instances, where a subvariant differs only slightly from a main variant, the wording in the apparatus is not given

txt

...

2 3 1 4 5

in full. In such instances the witness for the subvariant is duly given with the following qualifications.

- () Witnesses which show only minor differences are noted in parentheses () along with the witnesses for the main variant (cf. the minuscule 700 at Mt 9,27^r ; sy^s at Mt 26,60^τ ; Clement of Alexandria at Mt 5,36^ε). Witnesses within parentheses are separated by commas when they represent different subvariants (cf. Mk 9,17^ε C, W 067 f^{1.13} 2542). Parentheses enclose the appropriate superscript sign when the first hand or a later corrector of a manuscript witnesses some minor variation (cf. Ⲛ(*) at Mt 9,5^r or D⁽²⁾ at Ac 12,5^ε).

The use of parentheses is supplemented by Appendix II where the reader will find for the first time the full readings of the Greek manuscripts they enclose. This appendix provides complete documentation for the witnesses, especially for the important witnesses that are consistently cited. The more important subvariants, however, continue to be noted within the parentheses of the apparatus as before (cf. Mt 7,21^τ ; Mt 24,48^ε).

- [] Brackets [] enclose conjectures with regard to both the text and its punctuation.

Textual conjectures are identified either by their author (cf. Mt 5,5[□]) or by a more general reference "comm" (= commentators; cf. Eph 4,21^r). Conjectures with regard to punctuation are not identified by their authors (cf. Mt 2,4[⋮] and ⋮¹).

Presentation of Witnesses

The witnesses for a reading are always given in the same *sequence*: Greek manuscripts, versions, patristic citations (separated by semicolons). For Greek manuscripts the order of papyri, uncials, minuscules and lectionaries is observed, and for the early versions the order of Latin, Syriac, Coptic, Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Church Slavonic.

Greek manuscripts are cited in their numeric order according to the list of manuscripts. In Appendix I further information about each manuscript may be found (date, present location and content).

The following superscript signs following manuscript numbers distinguish various readings in the same manuscript or qualify (as ^{vid}) the relative certainty of a decision:

- * identifies the original reading when a correction has been made.
 c identifies a correction made by a later hand, but sometimes also by the first hand.

1.2.3 identifies a correction made by the first, second, or third corrector.³

v.l. (= *varia lectio*) indicates a reading recorded in a manuscript as an alternative reading (^{v.l.} is coordinated with the superscript sign ^{txt}).

txt (= *textus*) as a superscript sign indicates the reading in the text of a manuscript which also records an alternative reading (^{txt} is coordinated with the superscript sign ^{v.l.}).

mg (= *in margine*) indicates a reading in the margin of a manuscript without being identified as either a correction or an alternative reading.

s (= *supplementum*) indicates a reading derived from a later addition to a manuscript, usually replacing a lost folio or section of a manuscript. Such replacements are identified in the Manuscript List (Appendix I) for the consistently cited witnesses.

vid (= *ut videtur*) indicates that the reading attested by a witness cannot be determined with absolute certainty. This is frequently true of papyri and palimpsests. Corrections may also require the sign ^{vid} if the original reading of the manuscript is no longer clearly legible. The sign ^{vid} always indicates a high degree of probability, usually based on some surviving letters or parts of letters. When an inference is drawn from the extent of a lacuna, it is carefully verified that the manuscript cannot be cited equally well for other readings in the tradition.

The following group signs are used (the first one, \mathfrak{M} , is particularly important):

\mathfrak{M} (= *Majority text, including the Byzantine Koine text*) indicates readings supported by the majority of all manuscripts, i.e., always including manuscripts of the Koine type in the narrow sense. \mathfrak{M} therefore represents the witness of the Koine text type, together with the witness of all consistently cited manuscripts of the second order which agree with it in a given reading. \mathfrak{M} has the status of a consistently cited witness of the first order. Consequently in instances of a negative apparatus, where support for the text is not given, the reading attested by \mathfrak{M} may safely be inferred: if it is not otherwise explicitly cited, it agrees with *txt* (= the text). The sign \mathfrak{M} was introduced to replace the sign K (= Koine), which had been used through the 25th edition, because it made possible the space-saving representation of consistently cited witnesses of the second order.

³ For the uncial manuscripts Ⲛ, B, C and D (05 and 06) the superscript signs 1.2.3 identify groups of correctors. These are explained above on p. 48*, and also in K. and B. Aland, *The Text of the New Testament*, Grand Rapids: Eerdmans, 21989, p. 108.

pm *pm* (= *permulti*) is used in place of the sign \mathfrak{M} when the witness of the Majority text is divided in fairly equal strength between two (rarely three) variant readings. The abbreviation *pm* appears then with both Majority text readings. If one of these readings is in agreement with the text, and the apparatus does not list the support for *txt*, the sign *pm* appears only once and the support of consistently cited witnesses of the second order may be inferred for the text, just as with \mathfrak{M} -variants when the support for *txt* is not shown.

If one of these readings is in agreement with the text, and the apparatus lists support for *txt*, all consistently cited witnesses of the second order are shown explicitly, just as with \mathfrak{M} variants when the support for *txt* is given.

After the Greek witnesses have been named the following relative terms give an impression of further support for a reading:

- pc* *pc* = *pauci*: a few manuscripts, other than those explicitly mentioned for a given reading, which differ from the Majority text.
- al* *al* = *alii*: some manuscripts (more than represented by *pc*), other than those explicitly mentioned for a given reading, which differ from the Majority text.
- pm* *pm* = *permulti*: a large number of manuscripts, when the Majority text is divided (see above).
- rell* *rell* = *reliqui*: the rest of the manuscript tradition (including \mathfrak{M}) supporting *txt* (cf. Lk 5,39 °); a few specially authoritative witnesses may precede *rell* (cf. Jn 8,16 °).

Other Abbreviations in the Apparatus

- (!) (!) = *sic!* indicates an accurate transcription of an apparently absurd reading (cf. Ac 24,5 ').
- h.t.* *h.t.* (= *homoioteleuton*) indicates an omission due to the similar endings of successive words, phrases, or sentences (a visual error: the scribe's eye skips from the first to the second, in effect omitting the text between them).
- add.* *add.* = *addit/-unt*, add(s)
- om.* *om.* = *omittit/-unt*, omit(s)
- + – + – are used in place of *add.* and *om.* where such brevity is not inconsistent with clarity (cf. Ro 16,25-27 and *Subscriptio*).
- pon.* *pon.* = *ponit*, place(s), transpose(s)
- a.* *a.* = *ante*, before
- p.* *p.* = *post*, after

id./ead. = *idem/eadem*, the same wording

ex err. = *ex errore*, erroneously, by scribal error

ex itac. = *ex itacismo*, by itacism, the substitution of letters with the same phonetic value

ex lat? = *ex versione latina?* apparently derived from a Latin reading

bis (= twice) immediately following a critical sign, refers to two similar words in the text and their variant(s) which are exceptionally identified by the same critical sign (cf. Mt 1,9^r; 1,10^{r1}).

All other Latin abbreviations are explained in Appendix V.

The following signs and notes come immediately after critical signs with an explanation of the variant reading(s) presented:

A cross marks a change in the text from the 25th edition, where the reading so marked stood in the text (cf. Mt 7,18^r and ^r; 20,18^r). These passages always represent very difficult textual decisions. The reader may consult Appendix III (*Editionum differentiae*) for the decisions of other editors in such passages.

p) refers to parallel passages in the Gospels, which are listed in the margin at the beginning of the pericopes.

A parenthetical reference to a passage standing before a variant reading refers to a parallel passage in another New Testament book (cf. the reference to Lk 2,7 at Mt 1,25^r). If the parenthetical reference does not name a book, e.g., (22,3), the parallel is found within the same book (cf. the reference to Ac 22,3 at Ac 21,39^r), or the same chapter (cf. the reference to verse 12 at Mt 2,13^r).

A parenthetical reference to a verse with *v.l.* standing before a reading suggests that the reading derives from a variant reading in the verse indicated (cf. Mt 2,13^r, which refers to the same transposition at 2,19).

A reference to a passage in the Septuagint standing before a variant suggests a parallel expression in the Septuagint text (cf. the reference to Jr 38,15 ㉔ at Mt 2,18^r).

2. The Greek Witnesses

Four groups of Greek New Testament text manuscripts may be distinguished on the basis of their textual quality, designation, and frequency of citation in the apparatus: a) consistently cited witnesses of the first order, b) consistently cited witnesses of the second order, c) frequently cited manuscripts, and d) occasionally cited manuscripts (cf. above p. 50*f.). Manuscripts of the first three groups are listed below; while manuscripts of group d) are listed only in Appendix I.

Witnesses distinguished with the sign (!) include papyri and uncial manuscripts of particular significance because of their age (all are ascribed to the 3rd/4th century or earlier).

Consistently Cited Witnesses in the Gospels

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

All extant papyri:

for Mt: \mathfrak{P}^1 (!), \mathfrak{P}^{19} , \mathfrak{P}^{21} , \mathfrak{P}^{25} , \mathfrak{P}^{35} , \mathfrak{P}^{37} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{53} (!), \mathfrak{P}^{62} , $\mathfrak{P}^{64(+67)}$ (!), \mathfrak{P}^{70} (!), \mathfrak{P}^{71} , \mathfrak{P}^{73} , \mathfrak{P}^{77} (!), \mathfrak{P}^{83} , \mathfrak{P}^{86} , \mathfrak{P}^{96} ;

for Mk: \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{88} ;

for Lk: \mathfrak{P}^3 , \mathfrak{P}^4 (!), \mathfrak{P}^7 , \mathfrak{P}^{42} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{69} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{82} , \mathfrak{P}^{97} ;

for Jn: \mathfrak{P}^2 , \mathfrak{P}^5 (!), \mathfrak{P}^6 , \mathfrak{P}^{22} (!), \mathfrak{P}^{28} (!), \mathfrak{P}^{36} , \mathfrak{P}^{39} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{52} (!), \mathfrak{P}^{55} , \mathfrak{P}^{59} , \mathfrak{P}^{60} , \mathfrak{P}^{63} , \mathfrak{P}^{66} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{76} , \mathfrak{P}^{80} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{90} (!), \mathfrak{P}^{93} , \mathfrak{P}^{95} (!).

The following uncials:

for Mt: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Z (035), Θ (038), 058, 067, 071, 073, 078, 085, 087, 089, 094, 0102, 0106, 0107, 0118, 0128, 0148, 0160, 0161, 0164, 0170, 0171(!), 0200, 0204, 0231, 0234, 0237, 0242, 0249, 0271, 0275, 0277, 0281, 0293, 0298;

for Mk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Θ (038), Ψ (044), 059, 067, 069, 072, 083, 087, 099, 0107, 0126, 0130, 0131, 0132, 0143, 0146, 0167, 0184, 0187, 0188, 0213, 0214, 0269, 0274;

for Lk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ξ (040), Ψ (044), 070, 078, 079, 0102, 0108, 0115, 0130, 0147, 0171(!), 0177, 0181, 0182, 0239, 0266, 0279, 0291;

for Jn: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ψ (044), 050, 060, 068, 070, 078, 083, 086, 087, 091, 0101, 0105, 0109, 0127, 0145, 0162(!), 0210, 0216, 0217, 0218, 0234, 0238, 0256, 0260, 0299, 0301.

The minuscule families f^1 and f^{13} (for the Gospels), and also the minuscules 33 (for the Gospels) and 2427 (for Mark).

$f^1 = 1, 118, 131, 209, 1582$ et al., cf. K. Lake, *Codex 1 of the Gospels and its Allies*, (Texts and Studies VII/3) Cambridge 1902, reprint 1967.

$f^{13} = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709$, et al., cf. K. and S. Lake, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XI) London 1941 [= Mark]; J. Geerlings, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XIX-XXI) Salt Lake City 1961-1962 [= Matthew, Luke, John]; W. H.

Ferrar, *A Collation of Four Important Manuscripts of the Gospels*, ed. T. K. Abbott, Dublin/London 1877.

The manuscripts comprising families f^1 and f^{13} are usually cited only by their group sign. They are cited individually only if they differ both from their own family and from \aleph (cf. Lk 11,25 τ , where 69 supports the reading of f^{13} but with a different word order).

For f^1 there is a special rule: if the leading manuscript 1 differs from the other members of the family and also from \aleph , it is cited as 1; the sign f^1 is not used because the other members of the family agree with \aleph (cf. Lk 24,53 τ).

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (017), N (022), P (024), Q (026, for Lk), Γ (036), Δ (037), 0292 (for Mk), 28 (XI, for Mk), 565 (IX), 579 (XIII), 700 (XI), 892 (IX), 1241 (XII), 1424 (IX/X), 2542 (XIII, for Mk and Lk), 1844 (IX), 12211 (X).

There are no manuscripts in the category of frequently cited witnesses in the Gospels; the number of consistently cited witnesses of the second order is correspondingly more extensive.

*Consistently and Frequently Cited Witnesses
in Acts*

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

All extant papyri:

\mathfrak{P}^8 , \mathfrak{P}^{29} (!), $\mathfrak{P}^{33(+58)}$, \mathfrak{P}^{38} (!), \mathfrak{P}^{41} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{48} (!), \mathfrak{P}^{50} , \mathfrak{P}^{53} (!), \mathfrak{P}^{56} , \mathfrak{P}^{57} , \mathfrak{P}^{74} , \mathfrak{P}^{91} (!).

The following uncials:

\aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), E (08), Ψ (044), 048, 057, 066, 076, 077, 095, 096, 097, 0140, 0165, 0166, 0175, 0189(!), 0236, 0244, 0294.

The minuscules 33 and 1739.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 945 (XI), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Frequently cited witnesses:*

6 (XIII), 36 (XII), 104 (1087), 189 (XII), 326 (X), 424 (XI), 453 (XIV), 1704 (1541), 1884 (XVI), 1891 (X), 2464 (IX), 2495 (XV).

*Consistently and Frequently Cited Witnesses
in the Pauline Letters*

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

for Rom:

ⲡ¹⁰, ⲡ²⁶, ⲡ²⁷(!), ⲡ³¹, ⲡ⁴⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁹⁴;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), Ψ (044),
048, 0172, 0209, 0219, 0220(!), 0221, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881;

for 1 Cor:

ⲡ¹¹, ⲡ¹⁴, ⲡ¹⁵(!), ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁸;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 088, 0121, 0185, 0199, 0201, 0222,
0243, 0270, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881;

for 2 Cor:

ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 098, 0121, 0186, 0209, 0223, 0225, 0243,
0278, 0285, 0296;
33, 1739, 1881;

for Gal:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁵¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 062, 0122, 0176, 0254, 0261, 0278;
33, 1739, 1881;

for Eph:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁴⁹(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016),
Ψ (044), 048, 082, 0278, 0285;
33, 1739, 1881;

for Php:

ⲡ¹⁶(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016),
Ψ (044), 048, 075, 0278, 0282;
33, 1739, 1881;

for Col:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 0198, 0208, 0278;
33, 1739, 1881;

for 1 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁵(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 0183, 0208, 0226, 0278;
33, 1739, 1881;

for 2 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
0111, 0278;
33, 1739, 1881;

for 1 Tim:

ⲡ —;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048, 0241, 0259, 0262, 0285;
33, 1739, 1881;

for 2 Tim:

ⲡ —;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048;
33, 1739, 1881;

for Tit:

ⲡ³²(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048, 088, 0240, 0278;
33, 1739, 1881;

for Phm:

ⲡ⁶¹, ⲡ⁸⁷(!);
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
048, 0278;
33, 1739, 1881;

for Heb:

ⲡ¹²(!), ⲡ¹³(!), ⲡ¹⁷, ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁷⁹, ⲡ⁸⁹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), H (015), I (016), Ψ (044),
048, 0122, 0227, 0228, 0243, 0252, 0278, 0285;
33, 1739, 1881;

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (018), L (020), P (025), 81 (1044), 104 (1087), 365 (XII), 630
(XIV), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII), 1506 (1320), 2464 (IX),
1 249 (IX), 1 846 (IX).

c) *Frequently cited witnesses*

6 (XIII), 323 (XII), 326 (X), 424 (XI), 614 (XIII), 629 (XIV), 945
(XI), 2495 (XV).

*Consistently and Frequently Cited Witnesses
in the Catholic Letters*

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

for Jas:

ℙ²⁰(!), ℙ²³(!), ℙ⁵⁴, ℙ⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0166, 0173, 0246;

33, 1739;

for 1 Pet:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴, ℙ⁸¹;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0206, 0247, 0285;

33, 1739;

for 2 Pet:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0156, 0209, 0247;

33, 1739;

for 1 Jn:

ℙ⁹(!), ℙ⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0245, 0296; 33, 1739;

for 2 Jn:

ℙ⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), P (025), Ψ (044), 048, 0232;

33, 1739;

for 3 Jn:

ℙ⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0251;

33, 1739;

for Jd:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴, ℙ⁷⁸(!);

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 0251;

33, 1739.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (018), L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 630 (XIV), 1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Frequently cited witnesses*

69 (XV), 322 (XV), 623 (1037), 945 (XI), 1243 (XI), 1846 (XI), 1852 (XIII), 1881 (XIV), 2298 (XII), 2464 (IX), 2495 (XV).

Consistently Cited Witnesses in Revelation

The manuscript tradition for the Book of Revelation differs greatly from that of the other New Testament writings.⁴ One peculiar characteristic is the division of the Byzantine Majority text into two distinct textual traditions:

ℳ^A represents the large number of manuscripts with the commentary on Revelation by Andreas of Caesarea.

ℳ^K represents the Koine tradition proper.

ℳ represents the agreement of ℳ^A and ℳ^K.

The minuscules 2344 and 2377 frequently cannot be cited due to their poor state of preservation, consequently the witness of these manuscripts cannot be inferred from silence.

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

ℙ¹⁸(!), ℙ²⁴, ℙ⁴³, ℙ⁴⁷(!), ℙ⁸⁵, ℙ⁹⁸(!);

ℵ (01), A (02), C (04), 051, 0163, 0169, 0207, 0229.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

P (025) is cited individually only when it differs from ℳ^A.

046 is cited individually only when it differs from ℳ^K.

1006 (XI), 1611 (X), 1841 (IX/X), 1854 (XI), 2030 (XII), 2050 (1107), 2053 (XIII), 2062 (XIII), 2329 (X), 2344 (XI), 2351 (X), 2377 (XIV).

c) *No witnesses are cited only frequently for Revelation.*

3. The Early Versions

In the present scholarly manual edition of the Greek New Testament the principal emphasis is on the Latin, Syriac and Coptic versions. These versions were unquestionably made directly from the Greek and at an early period. They are also the most fully studied. And finally, their value as witnesses to the textual tradition of the Greek New Testament, which is our concern at present, has become increasingly clear through decades of debate. The same cannot be said of the other versions (cf. below p. 70*f.). These three versions are important witnesses for establishing the text. The following remarks discuss their use in the present edition.

The versions are cited only where their underlying Greek text can be determined with confidence. They are generally cited only where their readings are also attested by some other Greek or independent versional evidence. Only in rare instances do they appear as the sole

⁴ Cf. J. Schmid, *Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes* (3 vols., Munich 1955/1956).

support for a Greek reading (cf. Jas 1,17^c). Differences in linguistic structure between Greek and the languages of the versions must be carefully noted. Variant readings reflecting idiomatic or stylistic differences are ignored. On the whole, versions can only reveal with more or less precision the particular details of their Greek base.⁵ In instances where the witness of a version is doubtful, it is not noted.⁶

The versions still enjoy an important role in critical decisions because they represent Greek witnesses of an early period. But their value for scholarship today in comparison with earlier generations has been modified by the great number of Greek manuscripts on papyrus and parchment discovered in the twentieth century.

Latin Versions

For the Latin version of the New Testament there are two groups of witnesses to be distinguished: the Old Latin versions which originated in the II century, and the revision associated with the name of Jerome which was made in the IV/V century on the basis of the Greek text, and which has been known since the late medieval period as the Vulgate.⁷

The citation of Old Latin witnesses in this edition is based on the following editions:

in the Gospels:

Itala. Das Neue Testament in altlateinischer Überlieferung. Nach den Handschriften hrsg. von A. Jülicher, durchgesehen und zum Druck besorgt von W. Matzkow† und K. Aland (vol. I. Matthäus-Evangelium² 1972, vol. II. Marcus-Evangelium² 1970, vol. III. Lucas-Evangelium² 1976, vol. IV. Johannes-Evangelium 1963);

in the Pauline letters:

for Eph-Col, vol. 24/1-2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1962-1971; for 1 Thess-Heb, vol. 25/1-2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1975-1991.

in the Catholic letters:

Vol. 26/1 of *Vetus Latina*, ed. by W. Thiele, 1956-1969.

Information for *Acts*, *Romans-Galatians*, and *Revelation* is derived from collations of the manuscripts listed in Appendix I.

⁵ Cf. the relevant essays in K. Aland (ed.), *Die alten Übersetzungen des Neuen Testaments, die Kirchenväterzitate und Lektionare* [ANTT 5], Berlin-New York 1972; and B. M. Metzger, *The Early Versions of the New Testament: Their Origin, Transmission and Limitations*, Oxford 1977.

⁶ The rare instances where a decision is not completely certain are marked with the sign ?.

⁷ The Old Latin tradition is referred to below by synecdoche using the conventional term "Itala". On the character and structure of the Latin tradition, cf. the publications of the Vetus-Latina Institute, Beuron.

The following symbols identify the Latin witnesses:

it (= Itala) represents all or the majority of Old Latin witnesses as a group.

Individual Old Latin manuscripts are designated by their conventional abbreviations and letters;⁸ their numbers in the Beuron registry are found in the Manuscript List (Appendix I).

vg (= Vulgata) represents agreement of the most important editions of the Vulgate in support of the same Greek reading. The individual editions are represented by the following signs:

Biblia Sacra Vulgatae Editionis Sixti Quinti Pont. Max. iussu recognita atque edita [vg^{cl} = Editio Clementina], Rome 1592.

Biblia Sacra Vulgatae Editionis ad concilii Tridentini praescriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata [vg^s = Editio Sixtina], Rome 1590 (cited only when differing from vg^{cl}).

Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine Secundum Editionem Sancti Hieronymi, ed. by J. Wordsworth, H. J. White, et al., Oxford 1889-1954 [vg^{ww} = Wordsworth/White].

Biblia sacra iuxta Vulgatam versionem, adiuvantibus B. Fischer OSB, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele recensuit et brevi apparatu instruxit R. Weber OSB, editio tertia emendata quam paravit B. Fischer OSB cum sociis H. J. Frede, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele, Stuttgart 1983 [vgst = Vulgata Stuttgartiensis].

vg^{ms/mss} indicates individual Vulgate manuscripts with independent readings.

latt represents the entire Latin tradition in support of the same Greek reading.

lat(t) represents the entire Latin tradition, with a few exceptions due to intraversional differences, in support of the same reading.

lat represents the support of the Vulgate and a part of the Old Latin tradition for a reading.

Syriac Versions

The various Syriac versions (*Vetus Syra* ca. 3/4 cent.; *Peshitta* ca. 4/5 cent.; *Philoxeniana* A.D. 507/508; *Harklensis* A.D. 515/516) are characterized by different translation principles, from a very free, idiomatically correct rendering at the beginning, to a degree of

⁸ The Latin texts d, f and g of the bilinguals D (05/06), F (09/010) and G (011/012) are cited only when their witness differs from that of their accompanying Greek texts.

fidelity to the Greek text so extreme that it violates natural Syriac idiom. Any evaluation of these versions as witnesses to the Greek text must bear this in mind. The latest versions, with their literal and formal parallelism, are most frequently cited because their translation base is most easily determined.

The Syriac versions are indicated as follows:

- sy^s Vetus Syra is preserved in two manuscripts (Syrus Sinaiticus and Syrus Curetonianus). They exhibit textual differences, and are always cited individually. Their stylistic similarity and their extensive agreements mark them as the earliest Syriac translation of the four Gospels. Syrus Curetonianus offers a revised form of the translation preserved by Syrus Sinaiticus. They are cited from the following editions:
- sy^s (= Syrus Sinaiticus). *The Old Syriac Gospels or Evangelion da-mepharreshê, being the text of the Sinai or Syro-Antiochene Palimpsest*, ed. by Agnes Smith Lewis, London 1910.
- This Gospels manuscript (palimpsest, IV/V) contains the following lacunae: Mt 6,10-8,3; 16,15-17,11; 20,25-21,20; 28,7-end; Mk 1,1-12; 1,44-2,21; 4,18-41; 5,26-6,5; Lk 1,16-38; 5,28-6,11; Jn 1,1-25; 1,47-2,15; 4,38-5,6; 5,25-46; 14,10-11; 18,31-19,40.
- sy^c (= Syrus Curetonianus). *Evangelion da-mepharreshê. The Curetonian Version of the Four Gospels*, ed. by F. Crawford Burkitt, Cambridge 1904.
- D. L. McConaughy, "A recently discovered folio of the Old Syriac (Sy^c) text of Luke 16,13-17,1", *Biblica* 68 (1987): 85-88.
- This Gospels manuscript (parchment, V) is also defective, with the following lacunae: Mt 8,23-10,31; 23,25-end; Mk 1,1-16,17; Lk 1,1-2,48; 3,16-7,33; 24,44-51; Jn 1,42-3,5; 8,19-14,10; 14,12-15; 14,19-21,24-26; 14,29-end.
- sy^p (= Peshitta). The Peshitta is the most widely accepted of the Syriac versions (its canon lacks the shorter Catholic letters and Revelation). It is cited from the British and Foreign Bible Society edition: J. Pinkerton and R. Kilgour, *The New Testament in Syriac*, London 1920 (frequently reprinted).
- This edition has no critical apparatus, but derives its text of the Gospels from the critical edition of: Ph. E. Pusey and G. H. Gwilliam, *Tetraevangelium Sanctum iuxta simplicem Syrorum versionem*, Oxford 1901.
- For the Peshitta cf. also the editions mentioned below (p. 67*) under sy^h by Aland and Aland/Juckel with the Introduction ANTT 7, pp. 104-110, and 14, pp. 47-59.
- sy^{ph} (= Philoxeniana). This first Monophysite Syriac Bible version, commissioned by Bishop Philoxenus of Mabbug in A.D. 507/508, has not survived in its entirety. The shorter Catholic letters (2 Pet, 2/3 Jn, Jd) and Revelation have been preserved in a group of manuscripts. Their assignment to Philoxeniana is not positive. In any event the version was made in the sixth century, and is cited here from the following editions:
- John Gwynn (ed.), *Remnants of the Later Syriac Versions of the Bible*, Part I: *New*

Testament, the Four Minor Catholic Epistles in the Original Philoxenian Version, London/Oxford 1909 (Amsterdam 1973).

John Gwynn (ed.), *The Apocalypse of St. John in a Syriac version hitherto unknown*, Dublin/London 1897 (Amsterdam 1981).

For the Philoxeniana cf. also the edition with introduction by B. Aland, ANTT 7, pp. 128-136, listed below under sy^h. Other than for the shorter Catholic letters and Revelation, citations of the Philoxeniana are best derived from the later writings of Philoxenus of Mabbug.

sy^h (= Harklensis). The version made by Thomas of Harkel in A.D. 616 is the only Syriac version containing the entire New Testament. For the most part it must still be cited from the old *editio princeps* based essentially on the manuscript New College 333 (Bodleian Library, Oxford), which its editor, J. White, erroneously identified with the Philoxenian version.

Sacrorum Evangeliorum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxford 1778). *Actuum Apostolorum et Epistolarum tam Catholicarum quam Paulinarum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus* (Oxford 1799-1803).

White's exemplar ends at Heb 11,27. The rest of Hebrews and Revelation are cited from the following editions:

R. L. Bensly, *The Harklean Version of the Epistle to the Hebrews Chap. XI.28-XIII.25*, Cambridge 1889.

A. Vööbus, *The Apocalypse in the Harklean version. A facsimile Edition of MS. Mardin Orth. 35, fol. 143r-159v* (CSCO 400/subs. 56), Louvain 1978.

The longer Catholic letters and also Romans and I Corinthians in the Harklean version are cited from the following new editions in which the whole of the Syriac tradition of the New Testament text as well as the more significant patristic evidence is documented.

B. Aland, in conjunction with A. Juckel, *Das Neue Testament in syrischer Überlieferung I. Die Grossen Katholischen Briefe, hrsg. und untersucht*, ANTT 7, Berlin-New York 1986.

B. Aland, A. Juckel, *Das Neue Testament in syrischer Überlieferung II. Die Paulinischen Briefe, Teil 1: Römer- und 1. Korintherbrief, hrsg. und untersucht*, ANTT 14, Berlin-New York 1991.

The Harklean version has a critical apparatus: the translator, Thomas of Harkel, used critical signs and marginal notes to indicate Greek variant readings which differed from the Greek exemplar he was using. These variant readings, translated into Syriac, probably derived mostly from the *Versio Philoxeniana* (cf. ANTT 14, pp. 36-39). These are cited with the following signs:

sy^{hmg}: A marginal reading of the Harklensis, based on a Greek reading which differs from the one translated in the Harklean text.

sy^{h**}: Readings of the Harklean text enclosed by critical signs (asterisk and metobelos). These readings do not represent the translator's exemplar.

sy^hsy^{hmg}sy^{h**}

The following *group signs* are used for the Syriac versions:

- sy sy: All the Syriac versions extant for the passage witness to the Greek reading indicated. Parentheses mark those Syriac versions which show some minor difference (as with Greek manuscripts, cf. above p. 54*).
- (sy) (sy): All the Syriac manuscripts extant for the passage witness with some slight variation to the Greek reading indicated.
- sy^(p) sy^(p): All the Syriac versions extant for the passage witness to the Greek reading indicated. Only the version shown in parentheses shows some slight variation.
- (sy^s); (sy^c) etc. (sy^s); (sy^c) etc.: The Syriac version shown in parentheses shows some slight variation from the Greek reading indicated.

Coptic Versions

What is known as Coptic consists of a variety of dialects which did not achieve written form before the Christian era. Translations of the New Testament, beginning from the third century, represent the following dialects:

- ac = Akhmimic
 ac² ac² = Subakhmimic (= Lycopolitanic)
 bo bo = Bohairic
 mae mae = Middle Egyptian (= Mesokemic)
 mf mf = Middle Egyptian Fayyumic
 pbo pbo = Proto-Bohairic
 sa sa = Sahidic

The entire New Testament exists in Sahidic and Bohairic, and probably also once existed in Fayyumic and Middle Egyptian. The Sahidic and Bohairic versions were made independently directly from the Greek. It is not known precisely to what extent each of the versions in the other dialects originated independently.

- ac, ac², etc. The signs used without further qualification represent the whole manuscript tradition of the respective dialects.

The following *group signs* are used for the Coptic versions:

- co co: All the Coptic versions extant for the passage witness to a particular Greek reading.
 For the Sahidic and Bohairic versions, the number of manuscripts supporting a particular reading is indicated in superscript. Because of the sparsity of Sahidic evidence in comparison to the wealth of evidence for the Bohairic version, the following distinctions are observed:

sa^{ms}, bo^{ms}: One Sahidic or Bohairic witness supports the particular reading.

sa^{mss}: Two or more Sahidic manuscripts support the particular reading.

bo^{mss}: Two to four Bohairic witnesses support the particular reading.

bo^{pl} (= bo^{partim}): Five or more Bohairic witnesses support the particular reading.

Bohairic manuscripts considered in Horner's edition (see below) as closely related and designated by a single group sign (a letter without exponent) are treated as a *single* witness. They are treated as several witnesses only when Horner also makes the distinction.

When bo^{ms} or bo^{mss} differ from other Bohairic witnesses, bo represents the latter. When bo^{pl} supports a particular reading, the remaining witnesses are also represented by bo^{pl}.

The Sahidic tradition generally comprises relatively few witnesses. When sa^{ms} or sa^{mss} differ from the rest of the Sahidic tradition, the remaining witnesses are also represented by sa^{ms} or sa^{mss}.

() The Greek reading is supported, but with some slight variation, when the version is shown in parentheses.

The following signs are used on rare occasions to indicate a relative degree of possibility:

sa? bo? etc.: The version's support for a reading is possible, but not certain.

sa? - sa? / bo? - bo? etc.: The version may support either of two variant readings in a passage in contrast to a third variant (cf. Mt 5,32^e). This form is not used for instances where minor differences from a main variant are indicated by parentheses. (Cf. for example Mk 1,1^f *txt*: the versions are not included with a question mark among the witnesses for a subvariant shown in parentheses, although they may very well support it.)

The Coptic versions are cited from the following editions and/or manuscripts:

For the Sahidic:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Southern Dialect, otherwise called Sahidic and Thebaic*, 7 vols., Oxford 1911-1924.

R. Kasser, *Papyrus Bodmer XIX, Évangile de Matthieu XIV,28-XXVIII,20; Épître aux Romains I,1-II,3 en sahidique*, Geneva 1962 (used for Mt, IV/V cent.).

H. Quecke, *Das Markusevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569*, Barcelona 1972 (Mk, V cent.).

H. Quecke, *Das Lukasevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569*, Barcelona 1977 (Lk, V cent.).

H. Quecke, *Das Johannesevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569*, Barcelona 1984 (Jn, V cent.).

H. Thompson, *The Coptic Version of the Acts of the Apostles and the Pauline Epistles*, Cambridge 1932: Chester Beatty Codex A/B (Ac and Paul, A ca. 600, B VII cent.).

K. Schüssler, *Die Katholischen Briefe in der koptischen (saïdischen) Version*, [Pierpont Morgan M 572], CSCO 528/529, Louvain 1991 (Catholic letters, IX cent.).

For the Bohairic:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic*, 4 vols., Oxford 1898-1905.

For the Akhmimic:

F. Rösch, *Bruchstücke des ersten Clemensbriefes nach dem achmimischen Papyrus der Straßburger Universitäts- und Landesbibliothek mit biblischen Texten derselben Handschrift*, Straßburg 1910 (Jn, Jas, IV cent.).

For the Subakhmimic:

H. Thompson, *The Gospel of St. John according to the earliest Coptic manuscript*, London 1924 (Jn, IV cent.).

For the Middle Egyptian:

H.-M. Schenke, *Das Matthäus-Evangelium im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Scheide)*, Berlin 1981 (Mt IV?/V cent.).

H.-M. Schenke, *Apostelgeschichte 1, 1-15, 3 im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Glazier, G 67)*, Berlin 1991 (Ac, V cent.).

For Middle Egyptian Fayyumic:

E. Husselman, *The Gospel of John in Fayyumic Coptic (P. Mich. Inv. 3521)*, Ann Arbor 1962 (Jn, IV/V(?) cent.).

For Proto-Bohairic:

R. Kasser, *Papyrus Bodmer III. Évangile de Jean et Genèse I-IV,2 en bohairique*, CSCO 177, Louvain 1958 (Jn, IV/V(?) cent.).

Other Versions

The Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Old Church Slavonic versions are rarely cited in the present edition, and then only if they are of special significance for a particular reading (cf. Mk 16,8). We believe this treatment is still justified for a manual edition in view of the wealth of other relevant material. While it is true that several important studies of the Armenian, Georgian, Ethiopic and Old Church Slavonic versions have appeared in recent decades, research in these textual traditions has by no means yet achieved conclusive results. In particular, the origins and development of these versions and their relationship to the Greek textual tradition remains so controversial that no thoroughgoing use of their

evidence is possible. Following are the significant editions of these versions:

for the Armenian:

Yovhannes Zōhrapēan, *Astuacašunč' Matean Hin ew Nor Ktakaranac'*, IV, Venice 1805.

Fr. Macler, *L'Évangile arménien. Édition phototypique du manuscrit n° 229 de la Bibliothèque d'Etchmiadzin*, Paris 1920.

Beda O. Künzle, *Das altarmenische Evangelium*. Part I. Edition; Part II. Lexikon, Bern 1984.

for the Georgian:

Robert P. Blake, *The Old Georgian Version of the Gospel of Matthew from the Adysh Gospels with the Variants of the Opiza and Tbet' Gospels*, ed. with a Latin translation (PO XXIV, 1), Paris 1933.

—, *The Old Georgian Version of the Gospel of Mark ...* (PO XX, 3), Paris 1928.

—, and Maurice Brière, *The Old Georgian Version of the Gospel of John ...* (PO XXVI, 4), Paris 1950.

Maurice Brière, *La version géorgienne ancienne de l'Évangile de Luc, d'après les Évangiles d'Adich, avec les variantes des Évangiles d'Opiza et de Tbet', éditée avec une traduction latine*. (PO XXVII, 3), Paris 1955.

Gérard Garitte, *L'ancienne version géorgienne des Actes des Apôtres d'après deux manuscrits du Sinai (Bibliothèque du Muséon 38)*, Louvain 1955.

K'. Dzocenidze and K'. Daniela, *Pavles epistoler'a k'art'uli versiebi*, Tiflis 1974.

K'. Lort'k'ip'anidze, *Ka'olike epistoler'a k'art'uli versiebi X-XIV saukunet'a helnacerebis mihedvir'*, Tiflis 1956.

I. Imnašvili, *Iovanes gamoc'hadeba da misi t'argmanebs. Dzveli k'art'uli versia*, Tiflis 1961.

for the Gothic:

W. Streitberg, *Die gotische Bibel* (Germanische Bibliothek II, 3), Heidelberg 1908 (2nd revised ed. 1919; 5th ed. revised by E. A. Ebbinghaus 1965).

for the Ethiopic:

Petrus Aethiops, *Testamentum Novum cum Epistola Pauli ad Hebraeos*, Rome 1548.

T. Pell Platt, *Novum Testamentum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi Aethiopice*, London 1830.

L. Hackspill, "Die äthiopische Evangelienübersetzung (Math. I-X)", *Zeitschrift für Assyriologie* 9 (1896) 117-196; 367-388.

Rochus Zuurmond, *Novum Testamentum Aethiopice. The Synoptic gospels. General Introduction. Edition of the Gospel of Mark* (Äthiopistische Forschungen 27), Stuttgart 1989.

J. Hofmann, *Die äthiopische Übersetzung der Johannes-Apokalypse* (CSCO 281/282, script. aeth. 55/56), Louvain 1967.

S. Uhlig and J. Hofmann, *Novum Testamentum Aethiopice. Die Katholischen Briefe* (Äthiopistische Forschungen 29), Stuttgart 1993.

for the Old Church Slavonic:

V. Jagić, *Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zographensis nunc Petropolitanus*, Berlin 1879 (Graz 1954).

arm

geo

got

aeth

slav

- , *Quattuor evangeliorum versionis palaeoslovenicae codex Marianus glagoliticus*, Berlin 1883 (Graz 1960).
 J. Vajs, *Evangelium sv. Matouše. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.
 —, *Evangelium sv. Marka. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.
 —, *Evangelium sv. Lukáše. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.
 —, *Evangelium sv. Jana. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.
 —, and J. Kurz, *Evangelium Assemani. Codex vaticanus 3. slavicus glagoliticus*, 2 vols, Prague 1929/1955.
 V. Ščepkin, *Savvina kniga*, St. Petersburg 1903 (Graz 1959).
 Ae. Kažužniacki, *Actus epistolaeque apostolorum palaeoslovenice ad fidem codicis Christinopolitani*, Vienna 1896.
 G. A. Il'inskij, *Slepčenskij apostol XII veka*, Moscow 1912.
 D. E. Stefanović, *Apostolos-Lektionar aus Sisatovac in der Fruska Gora aus dem Jahre 1324* [forthcoming].
 R. Kovačević and D. E. Stefanović, *Matičin-Apostol (13. Jh.)*, Belgrade 1979.
 Arch. Amfilohij, *Apokalipsis XIV veku Rumjancevskago muzeja*, Moscow 1886.

4. The Church Fathers

Quotations from the New Testament in the writings of the Church Fathers provide clues of the times and places where particular text types were in use. Consequently they have considerable importance for the history and establishment of the text. It is all the more important, then, to distinguish clearly between the New Testament text that is quoted, and any adaptations of it to the immediate context.

Accordingly two principal criteria for inclusion of patristic quotations have been observed in the present edition. First, the quotation must be useful for textual criticism, i.e., the New Testament text quoted by the author must be recognizable as such. An author's paraphrases, variations, or sheer allusions have no place in the apparatus of a critical edition of the New Testament. Furthermore, the quotation must be clearly identified as from a particular passage in the New Testament. Sequenced quotations of related passages and harmonizations are ignored, especially in the Synoptic Gospels. The reader should be aware of this fact when noticing that some familiar evidence is missing. An advantage of this disciplined approach is the greater reliability of the evidence that is presented.

On the basis of these criteria all the patristic evidence was examined in the latest critical editions. And only Greek and Latin Fathers have been considered. The Syriac and Coptic Fathers have been omitted because their witness is still not adequately representative, and their value for the Greek textual tradition is not sufficiently clear. Several late Greek Fathers of the sixth to eighth centuries are also no longer included. The selection has been weighted toward the

more important Greek Fathers of the early period. And for them, despite the restrictive criteria, more evidence is now offered than before.

The quotations by Irenaeus and Clement of Alexandria are fully represented in the apparatus passages, based on a fresh critical collation of their works. A considerably more thorough if not exhaustive representation of the quotations by Hippolytus, Origen (Greek), Methodius, Eusebius of Caesarea, and Epiphanius has been made, except for a few of their works which are available only in obsolete editions. Newly added evidence includes patristic quotations recorded in the margins of Greek manuscript 1739, as well as quotations by early authors of the second century where the texts they cite can be identified with confidence. The quotations by all the other authors in the list below have been checked, corrected from new editions, and expanded where possible within the limits set by the space afforded in a critical manual edition.

Authors whose quotations are known only indirectly through the writings of another Father have their source indicated in superscript (cf. Mar[cus/Marcosii]^{lr}). The only exception to this rule is the Gnostic Theodotus who is cited as Cl^{exThd}, because it is difficult to distinguish between the original quotation and the editorial hand of Clement in his *Excerpta ex Theodoto*.

The sources of quotations attributed to Marcion are now always identified with a superscript indicating whether they derive from Tertullian, Epiphanius, or Adamantius (cf. Mcion^{TE/A}). This assists the reader in making an independent evaluation of the evidence in a textual tradition recognized for its difficulties. The problems concerning the original wording of Marcion's text still remain unsolved. In the present edition of the *Novum Testamentum Graece* Marcion's quotations are derived essentially from the sources named above. Only occasionally are quotations from Marcion taken from other Greek or Latin writings.

The quotations of Latin Fathers are treated correspondingly. The writings of Tertullian and Cyprian have been thoroughly reviewed. Patristic evidence through the 8th century has been included for the more important writers.

The following signs and abbreviations are used for patristic evidence:

() The quotation supports the given reading, but with some slight variation. ()

ms,mss: The Father indicates knowledge of one or more New Testament manuscripts supporting the given reading.

ms, mss

txt-com: In citing patristic commentaries the distinction is drawn be-

txt-com

tween the *text commented on* (txt), called the lemma, and the text of the Father ascertained from the *commentary proper* (com).⁹

lem The reading represents the *lemma*, i.e., the running biblical text of a commentary. This sign is used when the text of a Father cannot be reconstructed from the commentary proper, and advises a degree of caution.

pt/pt (partim/partim): The Father cites the particular passage more than once and in more than one form. This sign comprises a complementary pair, and both elements are always shown whenever possible. When one is not shown, this is either because the evidence for the reading in the text is not cited in the apparatus, or because the Father is witness to a further reading which is not cited in the apparatus.

vid (videtur): The witness of a Father for the reading given is *probable*, but not completely certain.

v.l. (varia lectio): In the manuscript tradition of the Father, one or more manuscripts support the reading given.

1739mg 1739mg: Patristic evidence noted in the margin of the Greek manuscript 1739 (e.g., Eph 3,18).

Abbreviations for the Church Fathers

Acac	Acacius Caesariensis	†366
Ad	Adamantius	300/350
Ambr	Ambrose	†397
Ps Ambr	Ps Ambrose	
Ambst	Ambrosiaster	366-384
Apr	Apringius Pacensis	531-548
Arn	Arnobius the Younger	†p. 455
Ath	Athanasius of Alexandria	†373
Athen	Athenagoras	a. 180
Aug	Augustine	†430
Basil ^{Cl}	Basilides according to Clement	II
Bas	Basil of Caesarea	†379
BasA	Basil of Ancyra	†ca. 374
Bea	Beatus of Liébana	VIII
Beda	The Venerable Bede	†735
Cass	Cassiodorus	†p. 580
Chr	John Chrysostom	†407
Cl	Clement of Alexandria	†a. 215

⁹ This distinction occurs frequently in biblical commentaries because especially in later manuscripts the running biblical text has often been replaced by a different text type. The text as ascertained from the commentary proper reflects the text of the Father more accurately.

C ^{lat}	Clement of Alexandria, Latin translation	
C ^{exThd}	Clement <i>ex Theodoto</i>	
C ^{hom}	Ps-Clementine homilies	IV?
2Cl	II Clement	II
Cn	John Cassian	†ca. 435
Cyp	Cyprian	†258
Cyr	Cyril of Alexandria	†444
CyrJ	Cyril of Jerusalem	†386
Didache	Didache	ca. 100
Did	Didymus of Alexandria	†398
Dion	Dionysius of Alexandria	ca. 264/265
Epiph	Epiphanius of Constantia	†403
Eus	Eusebius of Caesarea	†339/340
Firm	Firmicus Maternus	†p. 360
Fulg	Fulgentius	†527?
GrNy	Gregory of Nyssa	†394
Hes	Hesychius	†p. 451
Hier	Jerome	†420
Hil	Hilary	†367
Hipp	Hippolytus	†235
Ir	Irenaeus	II
Ir ^{lat}	Irenaeus, Latin translation	a. 395
Ir ^{arm}	Irenaeus, Armenian translation	IV/V
Jul ^{Cl}	Julius Cassianus according to Clement	II
Ju	Justin Martyr	†ca. 165
Lact	Lactantius	†p. 317
Lcf	Lucifer	†ca. 371
Mcion ^{T/E/A}	Marcion according to Tertullian, Epiphanius, Adamantius	II
Marc	Marcus Eremita	†p. 430
Mar ^{lr}	Marcus/Marcosians according to Irenaeus	II
MVict	Marius Victorinus	†p. 363
Meth	Methodius of Olympus	†p. 250
Nic	Nicetas of Remesiana	†p. 414
Nil	Nilus of Ancyra	†ca. 430
Nov	Novatian	†p. 251
Ophites ^{Ir lat}	Ophites according to Irenaeus	†254
Or	Origen	
Or ^{lat}	Origen, Latin translation	
Or ^s	Origen, <i>Supplement</i> refers to a long lemma (Jn 2,12-25) in Origen's commentary on John (before Bk. X,1; ed. Preuschen 170), an early insertion replacing the original text.	
Oros	Orosius	†p. 418

Pel	Pelagius	†p. 418
Polyc	Polycarp of Smyrna	†156
Prim	Primasius	†ca. 567
Prisc	Priscillian	†385/386
Prosp	Prosper	†p. 455
Ptol	Ptolemy	a. 180
Ptol ^{lr}	Ptolemy according to Irenaeus	
Qu	Quodvultdeus	†ca. 453
Spec	Speculum, Ps-Augustine	V
Tert	Tertullian	†p. 220
Thret	Theodoret of Cyrrhus	†ca. 466
Theoph	Theophilus of Alexandria	†412
Tit	Titus of Bostra	†a. 378
Tyc	Tyconius	†p. 390
Vic	Victorinus of Pettau	†304
Vig	Vigilius of Thapsus	†p. 484

IV. NOTES

IN THE OUTER AND INNER MARGINS

The *apparatus in the outer margin* refers to parallels and similar expressions in the New Testament writings, as well as quotations from and allusions to the Old Testament. The abbreviations for the books of the Bible are shorter than the conventional ones.

Abbreviations Used in Marginal Notes

I. For the Old Testament writings:

Gn (Genesis), Ex (Exodus), Lv (Leviticus), Nu (Numbers), Dt (Deuteronomy), Jos (Joshua), Jdc (Judges), Rth (Ruth), 1Sm, 2Sm (1/2 Samuel; 1/2 Kingdoms in the Septuagint), 1Rg, 2Rg (1/2 Kings; 3/4 Kingdoms in the Septuagint), 1Chr, 2Chr (1/2 Chronicles; 1/2 Paralipomenon in the Septuagint), Esr (Ezra; 2Esdras 1-10 in the Septuagint), Neh (Nehemiah; 2Esdras 11-23 in the Septuagint), Esth (Esther), Job, Ps (Psalms), Prv (Proverbs), Eccl (Ecclesiastes), Ct (Song of Songs), Is (Isaiah), Jr (Jeremiah), Thr (Lamentations of Jeremiah), Ez (Ezekiel), Dn (Daniel), Hos (Hosea), Joel, Am (Amos), Ob (Obadiah), Jon (Jonah), Mch (Micah), Nah (Nahum), Hab (Habakkuk), Zph (Zephaniah), Hgg (Haggai), Zch (Zechariah), Mi (Malachi).

II. For the Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament:

3Esr, 4Esr (3/4 Ezra; 3Esr = 1Esdras in the Septuagint), 1-4 Mcc

(1-4 Maccabees), Tob (Tobit), Jdth (Judith), Sus (Susanna), Bel (Bel and the Dragon), Bar (Baruch), EpistJer (Letter of Jeremiah), Sir (Sirach, Ecclesiasticus), Sap (Wisdom of Solomon), Jub (Jubilees), MartIs (Martyrdom of Isaiah), PsSal (Psalms of Solomon), Hen (Enoch), AssMosis (Assumption of Moses), BarAp (Apocalypse of Baruch), ApcEliae (Apocalypse of Elijah), (the Testaments of the twelve Patriarchs are cited individually:) TestRub (of Reuben), TestLev (of Levi), TestSeb (of Zebulon), TestDan (of Dan), TestNaph (of Naphthali), TestJos (of Joseph), TestBenj (of Benjamin), VitAd (Life of Adam and Eve).

III. For the New Testament writings:

Mt (Matthew), Mc (Mark), L (Luke), J (John), Act (Acts of the Apostles), (the Pauline letters:) R (Romans), 1K, 2K (1/2 Corinthians), G (Galatians), E (Ephesians), Ph (Philippians), Kol (Colossians), 1Th, 2Th (1/2 Thessalonians), 1T, 2T (1/2 Timothy), Tt (Titus), Phm (Philemon), H (Hebrews), (the Catholic letters:) Jc (James), 1P, 2P (1/2 Peter), 1J, 2J, 3J (1-3 John), Jd (Jude), Ap (Revelation).

These abbreviations are also used in Appendix I.

The following conventions are also observed:

References to *parallel pericopes* are given in larger type, and to *smaller units* in smaller type; the verses concerned are shown in italics, thus:

The note 2-17: L 3,23-38 in the margin at Matthew 1,2 indicates that the pericope Luke 3,23-38 parallels the pericope Matthew 1,2-17. 2-17: L 3,23-38

The note 3-6a: Rth 4,12.18-22 in the margin at Matthew 1,3 indicates that the passages indicated in Ruth are relevant to the verses Matthew 1,3-6a. 3-6a: Rth 4,12.18-22

References to other passages within the same New Testament book are specified only by chapter and verse; if the chapter number is omitted, the reference is to a verse (or verses) within the same chapter, thus:

27,17 in the margin at Matthew 1,16 refers to Matthew 27,17; 27,17
22 in the margin at Matthew 2,12 refers to Matthew 2,22. 22

p following the reference to a passage means the synoptic parallels which are noted at the reference indicated (thus at John 6,71 the reference Mt 26,14p refers to the pericope in Matthew and to the parallel passages indicated there). p

An exclamation mark indicates where a principal reference list of passages related by a common theme or expression is found (cf. the reference to H 4,15! at Mt 4,1 for further related references). !

References to the Old Testament assume the text as well as the chapter and verse numbers of *Biblia Hebraica* when not otherwise indicated.

- Ⲅ Ⲅ refers to the Septuagint, occasionally distinguishing parenthetically the readings of particular manuscripts, e.g.:
- Ⲅ (A) Ⲅ (A) identifies a reading of Codex Alexandrinus in the Septuagint.
- Aqu, Symm, Theod Aqu, Symm, Theod refer to the Old Testament translations of Aquila, Symmachus, and Theodotion.
- Mch 5,1.3* Direct quotations are indicated by italics (cf. *Mch 5,1.3* at Mt 2,6), and allusions by normal type (cf. references at Mt 4,4 to both a direct quotation, *Dt. 8,3*, and an allusion, *Sap. 16,26*).
- Cross references are positioned directly beside the verses and words they serve.
- | A solid vertical line marks the limit of notes related to a single verse when the references extend into the margin opposite the following verse (cf. Mt 6,9 and 10).
- A raised dot separates references to different parts of the same verse.
- ./; A period separates the verse numbers within a chapter, and a semicolon the chapter numbers within a book.
- s/ss s/ss (= sequens/sequentes): s and ss added to a reference includes the following verse or verses (cf. Mt 6,5; the additional p refers to the parallels of Mt 23,5).
- app app includes the apparatus at the reference indicated (cf. Mt 11,15).
- ? A question mark placed before a reference indicates that its relevance is doubtful.

Examples:

The marginal apparatus at Mt 1,2: 2-17: L 3,23-38
 1 Chr 1,34 · Gn 25,26; · 29,35

Luke 3,23-28 is a parallel pericope for Mt 1,2-17. The Old Testament references in small type relate only to verse 2; they are separated by raised dots, and are therefore related to separate parts of the verse. The semicolon serves only to separate the chapter numbers within Genesis.

The marginal apparatus at Mt 1,20/21: 18! | Gn 17,19
 Here 18! is related to verse 20, and Gn 17,19 to verse 21.

1 2 3 4 etc. Italic numbers of normal size in the *inner margin* represent the chapter divisions (*kephalaia*) most widely used in the manuscripts.

It should be noted that the first section of each writing is not numbered (with the exception of Acts, Revelation, and several letters). Thus the *kephalaia* begin at 1,23 for Mark, at 2,1 for Matthew, etc.

For the Gospels the Eusebian *section and canon numbers* are also shown in the inner margins. (For Eusebius' letter to Carpian explaining the system and for the canon tables, see p. 84*ff.¹⁰) They always stand at the beginning of sections, with the section number shown in arabic numerals above the line. The roman numeral below the line identifies the canon table showing the parallel pericope numbers. Thus Eusebius divided the four Gospels into small units by content, and organized them into ten canons. Canon I lists the pericopes represented in all four Gospels, canons II-IV those in three, canons V-IX those found in only two Gospels, and canon X lists the sections which are peculiar to each Gospel.

¹_{III} in the inner margin at Mt 1,1 means that parallel pericopes for section 1 of the Gospel of Matthew are listed in canon III. From canon table III (p. 87*) we find that section 1 of Matthew corresponds to section 14 of Luke (L 3,23-38) and sections 1, 3 and 5 of John (Jn 1,1-5.9-10.14).

²_X at Mt 1,17 refers to canon table X, indicating that for this pericope there are no parallels, and that it represents material peculiar to Matthew.

* is used to mark places where the chapter or verse divisions of the present edition differ from those of the *kephalaia* or Eusebian sections (e.g., L 2,48; 1Tim 5,4).

Eusebius' synoptic system of sections and canon tables provides a glimpse of his remarkable work on the Gospels. It remains useful even today. It is used in so many manuscripts as a very practical means of organizing the continuous text. In collating manuscripts it is an effective tool for locating passages. In this sense it can be useful in the present edition.

¹⁰ The text and apparatus are reprinted unchanged from the standard critical edition by Eberhard Nestle in the 25th and 26th editions. The apparatus to the letter to Carpian and also the canon tables records variants found in the earlier editions of E(rasmus)²⁻⁵, S(tephanus) (ς), M(ill), M(atthaei), L(loyd) 1828 and 1836, S(erivener), L(n) (Lachmann), C(ischendorf), W(ordsworth-White), and v(Stoden).

¹_{III} or ²_X etc.

¹_{III}

²_X

*

V. THE APPENDICES

Appendix I: Codices Graeci et Latini

These lists contain all the manuscripts used in the present edition. The numbers for minuscules which have hitherto occurred twice or had multiple assignments (distinguished as a, b, c) are now referred to their new numbers in the second edition of K. Aland, *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments* (e.g., for [2ap]: vide 2815). In the apparatus of this edition the former numbers have been retained.

Consistently cited witnesses are signalled by the following signs:

- * * for a consistently cited witness of the first order,
- (*) (*) for a consistently cited witness of the second order,
- [*] [*] for a consistently cited witness of the first or second order in certain parts of the New Testament. In the fourth column of the list these parts are specified by the sign * (where the witness is cited as of the first order), or (*) (where the witness is cited as of the second order) (cf. p. 692, P 025).

In the column to the right (cont.) are listed the New Testament writings represented in the manuscripts. For consistently cited witnesses the same minimal book abbreviations are used as for the marginal apparatus (see above p. 77*), when a manuscript's contents cannot be indicated in summary form.

- e a p r e a p r indicate the contents of manuscripts in summary form (e = Gospels; a = Apostolos, i.e., Acts and the Catholic letters; p = Pauline letters; r = Revelation).
- act, cath act, cath indicate Acts and the Catholic letters respectively when they must be distinguished.
- vac. vac. (= vacat) is used to identify the extent of lacunae, and is placed after the summary indication of contents (cf. for W 032). The actual contents are indicated positively for witnesses of lesser extent, e.g., fragments, or for conciseness of detail. It should be noted that for purposes of description here a verse is counted as present if a single letter of it is preserved. This qualification is especially significant with regard to consistently cited witnesses in the apparatus.
- † † (= defective) is used with witnesses other than those consistently cited to indicate incomplete preservation of the contents described (e.g., for X 033: eK†).

K following the description of contents indicates a commentary manuscript.

l indicates a lectionary with the text of the Gospels of the Byzantine Church tradition.

The following special abbreviations are used for lectionaries:

- l^a: a lectionary with the text of the Apostolos (Acts, Catholic and Pauline letters); l^a
- l^{+a}: a lectionary with the text of the Apostolos and the Gospels; l^{+a}
- U-l: an uncial lectionary; U-l
- le: a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες); le
- lesk: a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες) from Easter to Pentecost, and for the Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί) of the other weeks; lesk
- lsk: a lectionary with readings only for Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί); lsk
- l^{sel} (Jerus.): a lectionary with readings for select days (selectae) according to the Jerusalem order. l^{sel} (Jerus.)

It should be noted that while the manuscripts included in the summary list of Byzantine type manuscripts (p. 713) are representative of the Byzantine (Koine) type, they do not all agree invariably with \mathfrak{M} wherever it is cited in the critical apparatus. Even manuscripts of the Koine type never reproduce the text of their respective exemplars with photographic accuracy, and thus may differ from \mathfrak{M} without being noted in the apparatus (following the principles of this edition; but cf. the explanation for occasionally cited witnesses on p. 51* above). It should be assumed only that *as a rule* the manuscripts enumerated agree with \mathfrak{M} .

The list of Byzantine type manuscripts has not been expanded in this edition because it would not have served to provide any additional information to the critical apparatus. More detailed information on the scope of the Koine type manuscripts may be found in K. Aland (ed.), *Text und Textwert der griechischen Handschriften des Neuen Testaments: Katholische Briefe* (ANTT 9-11), *Paulinische Briefe* (ANTT 16-19), *Apostelgeschichte* (ANTT 20-21).

Appendix II: Variae lectiones minores

This new appendix makes explicit the information represented by parenthetically cited Greek manuscripts in the critical apparatus, i.e., witnesses which show minor differences from the main variants recorded (cf. above p. 54*). The specific differences are arranged by

book, chapter and verse, and under the same critical sign as in the apparatus.

Appendix III: Editionum differentiae

This appendix provides a survey of the textual differences from the present edition exhibited by the most important modern editions of the Greek New Testament. Reference to the critical apparatus is indicated by chapter, verse and critical signs.

The following editions are reviewed:

- T Tischendorf, *Editio octava critica maior*, 1869/72;
- H Westcott/Hort, 1881;
- S von Soden, 1913;
- V Vogels, 1922 (⁴1955);
- M Merk, 1933 (¹⁰1984);
- B Bover, 1943 (⁵1968);
- N Nestle/Aland, ²⁵1963.

For Westcott/Hort distinctions are observed between:

- H H: Westcott/Hort text, without an alternative reading of equal value in the margin,
- (H) (H): Westcott/Hort text, with an alternative reading of equal value in the margin,
- h h: an alternative reading of equal value in the margin of Westcott/Hort.
- [] The sign for an edition is bracketed when the reading indicated is bracketed in its text.

Examples

- τ V Mt 1,6^τ V: the text of Vogels reads the addition of ὁ βασιλεύς, which is noted in the apparatus of the present edition at Matthew 1,6^τ.
- ⱱ bis VB Mt 1,7/8 ⱱ bis VB: Vogels and Bover *twice* read Ἀσά in place of Ἀσάφ (at Mt 1,7^ⱱ and 1,8^ⱱ).
- ⱱ bis SVMB ut ℞ Mt 1,5 ⱱ bis SVMB ut ℞: von Soden, Vogels, Merk and Bover *twice* read Βόοζ in this passage in agreement with ℞.
- ⱱ TMN ut ℞ Mt 4,2 ⱱ TMN ut ℞: Tischendorf, Merk and Nestle²⁵ read καὶ τεσσαράκοντα νύκτας here with ℞.
- ° [HN] Mt 1,25 ° [HN]: Westcott/Hort and Nestle²⁵ do not omit οὐ̇ here, but have [οὐ̇] in their text.

Mt 1,24 ° TS; [HN] *ut txt*: Tischendorf and von Soden omit ὁ here before Ἰωσήφ, while Westcott/Hort and Nestle²⁵ read [ὁ] Ἰωσήφ. ° TS; [HN] *ut txt*

Appendix IV: Loci citati vel allegati

This appendix lists quotations from and allusions to the Old Testament, the Apocrypha, and non-Christian Greek writers. Included are the references found in the outer margin of the present edition. Direct quotations are represented by italics, and allusions by normal type.

Chapter and verse numbers follow the usage of the *Biblia Hebraica*, even for quotations and allusions to the Septuagint¹¹ (except for text transmitted only in Greek). For books where the chapter and verse numbers of the *Biblia Hebraica* differ from those of the Septuagint or other versions, a table of these differences is given preceding the list of quotations.

Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes

Here the signs and symbols which are explained more fully in the introduction are listed with brief explanations. The Latin abbreviations are also given in expanded form.

¹¹ Following the edition by A. Rahlfs.

EUSEBII EPISTULA AD CARPIANUM
ET CANONES I-X*

Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἀμμόνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὡς εἰκὸς φιλοπο-
νίαν καὶ σπουδὴν εἰσαγοχῶς τὸ διὰ τεσσάρων ἡμῖν κατα-
λέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ κατὰ Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους
τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν περικοπὰς παραθεῖς, ὡς ἐξ ἀνάγκης
συμβῆναι τὸν τῆς ἀκολουθίας εἰρμόν τῶν τριῶν δια-
φθαρῆναι ὅσον ἐπὶ τῷ ὕφει τῆς ἀναγνώσεως· ἵνα δὲ σωζο-
μένου καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν δι' ὅλου σώματός τε καὶ εἰρμοῦ
εἰδέναι ἔχοις τοὺς οἰκείους ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ τόπους,
ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν φιλαλήθως εἰπεῖν, ἐκ
τοῦ πονήματος τοῦ προειρημένου ἀνδρὸς εἰληφῶς ἀφορ-
μὰς καθ' ἑτέραν μέθοδον κανόνας δέκα τὸν ἀριθμὸν διεχά-
ραξά σοι τοὺς ὑποτεταγμένους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει
ἀριθμοὺς ἐν οἷς τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες,
Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δεῦτερος, ἐν ᾧ οἱ
τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς· ὁ τρίτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς,
Ματθαῖος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς,
Ματθαῖος Μάρκος Ἰωάννης· ὁ πέμπτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματ-
θαῖος Λουκᾶς· ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Μάρκος·
ὁ ἑβδομος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Ἰωάννης· ὁ ὄγδοος, ἐν
ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Μάρκος· ὁ ἑνατος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς
Ἰωάννης· ὁ δέκατος, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν περὶ τινῶν ἰδίως
ἀνέγραπεν. αὕτη μὲν οὖν ἡ τῶν ὑποτεταγμένων κανόνων
ὑπόθεσις, ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διήγησις ἐστὶν ἥδε. ἐφ' ἐκά-
στῳ τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀριθμὸς τις πρόκειται, κατὰ

Inscr. E-L Υποθεσις κανόνων της των ευαγγελιστων συμφωνιας
Ma Ἐυσεβίου κανόνες (sic) 3 codd - ο 13 vS των αριθμων (err. typ.)
23 Ma Scr L^{nunc} ~ περί τινων ἐκ. αὐτ. 5-L³⁶ Ln περί τινων ἐκ. αὐτ. E
- περί τινων 25 cod - εστιν 26/27 5-L προκ. κ. μ., αρχ.

* Über die Kanontafeln des Euseb und seinen Brief an Karpian,
welcher deren Anlage erklärt, ist das Notwendige bereits S. 38*f. aus-
geführt worden.

* The Canon Tables of Eusebius and his letter to Carpiian which
explains their arrangement have already received due discussion on
p. 78*f. above.

μέρος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἴτα δευτέρου καὶ τρί-
του, καὶ καθεξῆς προϊὼν δι' ὅλου μέχρι τοῦ τέλους τῶν βι-
βλίων. καθ' ἕκαστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημειώσεις πρόκειται
διὰ κινναβάρεως, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κεῖ-
μενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει. οἷον εἰ μὲν α', δηλὸν ὡς ἐν τῷ
πρώτῳ· εἰ δὲ β', ἐν τῷ δευτέρῳ· καὶ οὕτως μέχρι τῶν δέκα.
εἰ οὖν ἀναπτύξας ἐν τι τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ὁποιον-
δήποτε βουλευθεῖς ἐπιστῆσαι τινὶ ᾧ βούλει κεφαλαίῳ, καὶ
γινῶναι τίνες τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκείους
ἐν ἐκάστῳ τόπους εὑρεῖν, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθη-
σαν, ἧς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸν προκείμενον ἀρι-
θμὸν, ἐπιζητήσας τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ
κινναβάρεως ὑποσημειώσεις ὑποβέβληκεν, εἴσῃ μὲν εὐθὺς
ἐκ τῶν ἐπὶ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν ὅποσοι τε καὶ
τίνες περὶ οὗ ζητεῖς εἰρήκασιν· ἐπιστήσας δὲ καὶ τοῖς τῶν
λοιπῶν εὐαγγελίων ἀριθμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις
ἀριθμῷ παρακειμένοις, ἐπιζητήσας τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς
οἰκείοις ἐκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ παραπλήσια λέ-
γοντας αὐτοὺς εὐρήσεις.

27 E cod - του 28/29 E-Ln του βιβλίου 29/30 E δια του με-
λανος εγκειται 5-Ln ~ δια κινναβ. προκ. 32 5-Ln ουτω καθεξης μ.
34 E-Ln επιστηναι | E τι 35/36 cod οικ. εκαστου 36 E το αυτο
38 E - εν 39 E μελανος | E μεν + ουν 40 E-Ln - τε 41 περι ου
ζητ.] E-Ln τα παραπλησια 43 E αριθμος παρακειμενος | τε] E cod δε
45 E-Ln - αυτους | fin E 5 codd + Ερρωσο εν Κυριω.

CANON I, IN QUO QUATTUOR

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
8	2	7	10	98	96	116	120	220	129	261	88
11	4	10	6	98	96	116	129	244	139	250	141
11	4	10	12	98	96	116	131	244	139	250	146
11	4	10	14	98	96	116	144	274	156	260	20
11	4	10	28	133	37	77	109	274	156	260	48
14	5	13	15	141	50	19	59	274	156	260	96
23	27	17	46	142	51	21	35	276	158	74	98
23	27	34	46	147	64	93	49	280	162	269	122
23	27	45	46	166	82	94	17	284	165	266	55
70	20	37	38	166	82	94	74	284	165	266	63
87	139	250	141	209	119	234	100	284	165	266	65
87	139	250	146	211	121	238	21	284	165	266	67
98	96	116	40	220	122	239	77	289	170	275	126
98	96	116	111	220	129	242	85	291	172	279	156

I. 87^a etc] - E-Ma 98¹⁻²] E² in Joh 120. 111. 40. 144. 129. 131,
it. 5-Scr, sed - 144, cf. can. X. 166¹ etc] - E²; Ma in Mc 64,
220¹⁻³] E² in Joh 85. 88. 77 220²] 5-Scr in Mc 122

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
294	175	281	161	314	195	291	166	332	210	318	197
295	176	282	42	314	195	291	168	334	212	321	201
295	176	282	57	315	196	292	175	335	214	324	199
300	181	285	79	318	199	300	176	336	215	317	198
300	181	285	158	320	200	302	178	336	215	319	198
302	183	287	160	320	200	302	180	343	223	329	204
304	184	289	170	325	204	310	184	348	227	332	206
306	187	290	162	326	205	311	188	349	228	333	208
306	187	290	174	326	205	313	194	352	231	336	209
310	191	297	69	328	206	314	196	352	231	336	211
313	194	294	172	331	209	315	197				

CANON II, IN QUO TRES

Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc
15	6	15	94	86	97	179	99	197	251	146	255
21	10	32	94	86	146	190	105	195	253	148	204
31	102	185	103	1	70	192	106	216	258	150	257
32	39	79	114	24	41	193	107	121	259	151	258
32	39	133	116	25	42	193	107	218	264	155	156
50	41	56	116	25	165	194	108	152	269	154	228
62	13	4	116	25	177	194	108	219	271	42	230
62	13	24	121	32	127	195	109	220	278	160	263
63	18	33	122	33	129	198	110	221	281	163	268
67	15	26	123	34	147	199	111	173	285	166	265
69	47	83	130	35	82	201	112	222	285	166	267
71	21	38	131	36	76	203	114	270	296	177	280
72	22	39	135	38	78	205	116	224	296	177	284
72	22	186	137	44	167	206	117	232	301	182	286
73	23	40	143	57	90	208	118	233	308	189	305
74	49	85	144	59	12	217	127	240	312	193	299
76	52	169	149	66	35	219	128	241	316	197	293
79	29	86	149	66	43	223	130	243	317	198	295
80	30	44	153	69	36	225	134	245	322	202	309
82	53	87	164	79	144	226	133	244	338	218	322
82	53	110	168	83	95	229	135	137	339	219	325
83	54	87	168	83	206	229	135	246	340	220	327
83	54	112	170	85	96	242	137	237	342	222	323
85	55	88	172	87	98	242	137	248	344	224	328
85	55	114	174	91	99	243	138	249	346	225	330
88	141	148	176	93	101	248	143	209	353	232	337
88	141	251	178	95	102	248	143	253	354	233	338
92	40	80	178	95	217	249	144	254			

- 295^{1.2}] E² in Joh 57.42. 300^{1.2}] E² in Joh 158.79, *sed scribit „ρθγ“ pro 79 320² etc*] - E-Scr, cf. can. IV. 352²] ζ in Joh 209
- II. 32^{1.2}] E-Scr in Lc 133.79 67] Ma in Mc 35 83¹] E³⁻⁵ in Lc 88 85^{1.2}] E² in Lc 114.88 149^{1.2}] E² in Lc 43.35. 168²] ζ-L²⁸ in Lc 96 178²] Ma in Lc 117 201] Ma in Lc 122 229¹] E ζ in Lc 237 264] M-L²⁸ in Lc 256

CANON III, IN QUO TRES

Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh
1	14	1	64	65	37	111	119	148	112	119	87
1	14	3	90	58	118	112	119	8	112	119	90
1	14	5	90	58	139	112	119	44	112	119	142
7	6	2	97	211	105	112	119	61	112	119	154
7	6	25	111	119	30	112	119	76	146	92	47
59	63	116	111	119	114						

CANON IV, IN QUO TRES

Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh
18	8	26	204	115	135	279	161	72	307	188	164
117	26	93	216	125	128	279	161	121	321	201	192
117	26	95	216	125	133	287	168	152	323	203	183
150	67	51	216	125	137	293	174	107	329	207	185
161	77	23	216	125	150	297	178	70	329	207	187
161	77	53	277	159	98	299	180	103	333	211	203
204	115	91									

CANON V, IN QUO DUO

Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc
3	2	46	153	68	105	119	126	183	198	240	141
10	8	47	134	78	108	125	62	187	199	241	175
12	11	48	191	84	111	127	128	197	272	255	202
16	16	49	150	86	109	128	132	213	235	256	205
25	46	51	59	93	145	129	130	221	181	257	213
27	48	53	125	95	160	132	81	228	139	261	207
28	47	54	54	96	182	134	120	231	179	262	212
30	49	55	170	96	184	138	168	231	215	265	157
34	194	57	61	102	69	156	57	232	142	266	155
36	162	58	60	104	71	158	226	234	136	266	157
38	53	60	171	105	193	162	161	236	135	267	158
40	52	61	64	107	73	175	200	237	138	270	229
41	55	65	172	108	115	182	187	238	140	272	231
43	123	66	66	110	118	182	189				

- III. 59] E^{4.5} 54 112¹⁻⁸] E² in Joh 87.44.61.76.90.8.154.142. 112¹] Ma in Joh 5 146] E³⁻⁵ in Lc 47 in Joh 97.
- IV. 216¹⁻⁴] E² in Joh 150.128.137.133 216¹] E^{4.5} in Mc 115 279^{1.2}] E² in Joh 121.72 307 etc] + E-Scr 321.201.180, cf. can. I.
- V. 27 etc] E-L²⁸ 26.47. L³⁶ Scr 26.48 (cf. et. can. X Mt) 28 etc] E-L²⁸ in Lc 48 102] ζ in Lc 160 231¹] ~~ⲓⲛ~~ in Lc 176 231²] E³ „σσλ“ E^{4.5} „σσλ“ 232] E²⁻⁵ „οβ“ 266² etc] - E-L²⁸ (hab. L³⁶ Scr).

CANON VI, IN QUO DUO

Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc
9	3	145	60	165	80	224	131	275	157	309	190
17	7	148	65	169	84	246	140	282	164	311	192
20	9	152	68	173	89	247	142	286	167	330	208
22	11	154	71	180	100	250	145	288	169	337	217
44	126	157	72	189	103	252	147	290	171	341	221
77	63	159	73	202	113	254	149	292	173	347	226
100	98	160	76	214	120	260	152	298	179	350	229
139	45	163	78	215	124	263	153	305	185		

CANON VII, IN QUO DUO

Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh
5	83	19	32	120	82	207	101
19	19	19	34	185	215		

CANON VIII, IN QUO DUO

Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc
23	12	27	28	89	56	103	97	277	216
25	14	28	17	91	61	247	136	335	230
27	16	84	48	100	75				

CANON IX, IN QUO DUO

Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh
30	219	274	227	303	186	307	190	340	213
30	222	274	229	303	190	312	182	340	217
262	113	274	231	307	182	312	186	341	221
262	124	303	182	307	186	312	190	341	223

CANON X, IN QUO MATTH. PROPRIE

2	33	56	106	136	181	210	235	319
4	35	75	109	140	184	212	239	324
6	37	81	113	151	186	218	245	327
13	39	89	115	155	188	222	268	345
24	42	91	118	167	191	227	273	351
26	45	99	124	171	196	230	283	355
29	52	101	126	177	200	233	303	

VI. 139] E 134 275] E „σρε“.

VII. 19¹] M in Joh „εθ“ 120] E^{4.5} ζ in Joh „βπ“.

VIII. 335 etc] + E 340. 234, + ζ—Scr 339. 235.

IX. 274^{1.2}] E³ in Joh 229. 227. 303¹–312³] E³ 303. 307. 312 ter 303² 307² 312²] E³⁻⁵ in Joh „ρπξ“ ter 340²] E 341 341^{2.3}] E 342 bis.

X. Mt 26] E—Scr 27 235] T 236.

CANON X, IN QUO MARC. PROPRIE

19	43	58	70	81	90	94	104	132	213
31	46	62	74	88	92	101	123	186	

CANON X, IN QUO LUC. PROPRIE

1	31	106	149	176	201	236	278	308
3	50	107	151	178	203	252	283	316
5	51	113	154	180	208	256	288	320
9	67	117	159	183	210	259	296	326
18	68	122	163	188	214	264	298	331
20	72	124	164	190	223	271	301	334
22	75	131	166	192	225	273	304	339
29	104	143	174	196	227	276	306	342

CANON X, IN QUO IOH. PROPRIE

4	31	58	81	108	134	157	181	212
7	33	60	84	110	136	159	189	214
9	36	62	86	112	138	163	191	216
11	39	64	89	115	140	165	193	218
13	41	66	92	117	143	167	195	220
16	43	68	94	119	145	169	200	224
18	45	71	97	123	147	171	202	226
22	50	73	99	125	149	173	205	228
24	52	75	102	127	151	177	207	230
27	54	78	104	130	153	179	210	232
29	56	80	106	132	155			

Mc 213] + E 235, + ζ—L²⁸ 234, + L³⁸ Scr 234. 236

Lc 339] *casu typogr. excidisse vid in L³⁸, – Scr 342] E 343*

Joh 143] + (ζ in txt) M—Scr 144, cf. can. I.

NOVI
TESTAMENTI
TEXTUS

Κατὰ Ματθαῖον	1
Κατὰ Μάρκον	88
Κατὰ Λουκᾶν	150
Κατὰ Ἰωάννην	247
Πράξεις Ἀποστόλων	320
Πρὸς Ῥωμαίους	409
Πρὸς Κορινθίους α΄	441
Πρὸς Κορινθίους β΄	472
Πρὸς Γαλάτας	493
Πρὸς Ἐφεσίους	503
Πρὸς Φιλιππησίους	515
Πρὸς Κολοσσαεῖς	523
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α΄	531
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β΄	538
Πρὸς Τιμόθεον α΄	542
Πρὸς Τιμόθεον β΄	550
Πρὸς Τίτον	556
Πρὸς Φιλήμονα	560
Πρὸς Ἑβραίους	563
Ἰακώβου	588
Πέτρου α΄	598
Πέτρου β΄	608
Ἰωάννου α΄	615
Ἰωάννου β΄	625
Ἰωάννου γ΄	627
Ἰούδα	628
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	632

‘ΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ’

¹
III **1** Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ.

18 Gn 5,1; 22,18

2 Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ῥάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, **5** Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Ῥόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβήδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβήδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

2-17: L 3,23-38
1 Chr 1,34 · Gn 25,26; · 29,35

3-6 a: Rth 4,12.
18-22 · 1 Chr 2, 4 s. 9 Gn 38,29 s
4-6 a: 1 Chr 2, 10-12.15

Jos 2,1 H 11,31!

Rth 4,13-17

1 Sm 17,12

Δαυὶδ δὲ ᾤ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥαβιά, Ῥαβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίας, **9** Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωθαάμ, Ἰωθαάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν,

6 b-11: 1 Chr 3,5.
10-16 2 Sm 12,24

Inscriptio: ‘ευαγγελιον κ. Ματθ. (Μαθθ. W) D W f¹³ 33 B bo | αγιον ευ. κ. M. f¹ al (bom^s) | αρχη συν θεω του κ. M. ευ-ου 1241 al | εκ του κ. M. L al | txt (B B)

¶ 1,3 Ῥ Ζαρε B mae • 5 Ῥ bis Βοοζ L (W) f^{1,13} B lat sy^h | Βοος C (D^{luc}) 33 pc g^{1*} | txt B¹ B / 844. l 2211 k co • 6 Ῥ βασιλευς C L W 33 B lat sy^h | txt B¹ B Γ f^{1,13} 579. 700 pc g¹ k vg^{mss} sy^{s,c,p} co • 7/8 Ῥ bis Αβιουδ (D^{luc}) f¹³ pc it sy^{hmg} | Ῥ bis Ασα L W 33 B (a) f ff¹ vg sy | txt B¹ vid B C (D^{luc}) f^{1,13} 700. l 844. l 2211 pc it (sy^{hmg}) co | Ῥ τον Οχοζιαν, Ο-ιας δε εγενν. τον Ιωας, Ι. δε εγενν. τον Αμασιαν, Α-ιας δε εγενν. (D^{luc}) sy^c • 9 Ῥ bis Αχας B (* -αζ¹) C (D^{luc}) g^{1*} (k) q mae bom^s | txt B L W Θ f^{1,13} 33 B lat • 10 Ῥ Μ-σσην Δ (l 2211*) pc | Ῥ Μ-σση B¹ B | Ῥ bis Αμων L W f¹³ B lat sy mae | txt B C (D^{luc}) Γ Δ Θ f¹ 33 pc it vg^{mss} sa bo

Esr 1,32 ©

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

1 Chr 3,17

1 Chr 3,19 © Esr 3,2

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13** Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιοὺδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδῶκ, Σαδῶκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιοὺδ, **15** Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός¹.

L 1,27

27,17!

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

2 X

18-25: L 2,1-7

L 1,27

20 L 1,35

2,13.19

18! | Gn 17,19

L 1,31; 2,21

Ps 130,8

Act 4,12

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὗρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. **19** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν τὴν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. **21** τέξεται δὲ τὸ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. **22** τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα

3 V

4 X

11 τὸν Ἰωακίμ, I. δε εγενν. M Θ f¹ 33 al sy^h***; Irlat vid | (ord. invers. του Ιεχονιου του Ιωακίμ του Ελιακίμ add. D^{luc}, i. e. L 3,23-31) • **16** ω μνηστευθεισα παρθενος (- q), Μαρίαμ εγενν. Ιησουν τον λεγομενον χριστον Θ f¹³ it | , Ιωσηφ, ω μν-θεισα ην Μ. παρθ., εγενν. I. τ. λ. χρ. sy^s | ω μν. ην Μ. παρθ., η ετεκεν I. χρ. sy^c | ιτι φ¹ K B C L W (f¹) 33 38 aur f ffl¹ vg sy^{ph} co • **18** f² 2 / B | / W | 2 pc latt sy^c; Irlat | γεννησις L f¹³ 33 38; Ir Or | ιτι φ¹ K B C P W Z Δ Θ f¹ / 2211 pc; Eus • **19** παραδ- K² C L W Θ f¹³ 33 38; Eus | ιτι K¹ B Z f¹ • **20** Μαριαμ K C D W Z Θ f¹³ 33 38 | ιτι B L f¹ 1241 pc co • **21** τσοι sy^{a,c} | κοσμον sy^c

πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τ κυρίου διὰ τ τοῦ προφήτου λέγοντος·

23 ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουήλ,

Is 7,14 ©

ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύομενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. **24** ἔγερθεῖς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Is 8,8.10 © R 8,31

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἠλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ ὁ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν· ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται¹. **5** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου·

L 2,1-7 • Jdc 19,1s

Nu 24,17 2Pt 1, 19 Ap 22,16 21,10

5 VII

6 καὶ σὺ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.

J 7,42

Mch 5,1.3

2Sm 5,2 1Chr 11,2

6 X

7 Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν· πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἐστᾶθαι ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχά-

16

Is 39,2 Jon 4,6

22 τ του L 38; Eus | ιτι K B C D W Z Δ 071 f^{1,13} 33. 892vid, / 2211 pc | τ Ησαιου D pc it sy^s(c).h sam^s; Irlat pt • **23** (cf Is 7,14) -σεις D pc bo^{ms}; Or Eus • **24** διεγ- C³ D L W 087 f¹³ 33 38 | ιτι K B C* Z 071 f¹ pc | ο K K Z Γ Δ f¹³ 565. 1241 al | ιτι B C D L W f¹ 33 38 • **25** q k sy^s | ο B* | (L 2,7) τον υ. αυτης (- D² L d q) τον πρωτοτοκον C D L W 087 38 aur f ffl¹ vg sy^{ph} | ιτι K B Zvid 071vid f^{1,13} 33 pc it mae sy^{s,c} (sa bo) ¶ 2,3^o D • 4° D Γ pc | [· et ·:] • 6 της Ιουδαιας D pc it sy^{s,c,p} | γη των Ιουδαιων ffl¹ bo^{ms}(s) • 8 C³ L W 0233 38 | ιτι K B C* D f^{1,13} 33vid, / 844. / 2211 pc; Eus • 9 εστη L W 0233 f¹³ 38 | ιτι K B C D f¹ 33. / 2211 pc | του παιδιου D it

L 2,10

Ps 72,10s. 15
Is 60,6

22

1 Rg 13,9s

1,201

1 Rg 11,40 Jr 26,
21-23 · Ap 12,4-6
Ex 2,15

21

Hos 11,1 Nu
23,22; 24,8

Jr 31,15

Gn 35,19

1,201

Ex 4,19

14

ρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν Γείδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. **12** καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ὁ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄριοις αὐτῆς ἀπὸ **7** (διοτιοὺς καὶ κατωτέρω), κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὁ διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

*18 φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,
τὸ κλαυθμὸς καὶ ὁ δυρμὸς πολὺς·
Ῥαχὴλ κλαίονσα τὰ τέκνα αὐτῆς,
καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι,
ὅτι οὐκ εἰσίν.*

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ **20** λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον

11 ευρον 474 al lat • 13 τ (12) εις την χωραν αυτων B | (19 v. l.) 2 3 I C K 33. 700. 892 pc | (1, 20) κατ οναρ εφανα B sa mae • 15 του στοματος Ησαιου sy^s • 16 διετίας και κατω D* • 17 υπο κυριου D aur • 18 τ (Jr 38,15 G) θρηνος και C D L W 0233 f¹³ 33 W sy^s c.h | txt K B Z 0250 f¹ 12211 pc lat sy^p co; Ju • 19 C L W 0233. 33 W | txt K B D Z 0250 f^{1,13} 12211 pc

καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου· ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, **23** καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ἰαζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

3
7
II

3 Ἐν ὅδῃ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας **2** [καὶ] λέγων· μετανοεῖτε· ἡγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8
I

3 οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

□ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

□ εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

9
VI

4 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἣ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. **5** Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου, **6** καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὁποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

10
V

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας **9** καὶ μὴ δόξετε λέγειν □ ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγείραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **10** ἤδη δὲ τ ἡ

12

L 1,26; 2,39.51;
4,16
Jdc 13,5; 16,17
Is 11,1 L 18,371-6: Mc 1,2-6
L 3,1-6 J 1,19-23
L 1,80

4,17p; 10,7p

Is 40,3 G

2 Rg 1,8

Lv 11,21s

11,7ss

7-10: L 3,7-9
12,34; 23,33 Gn
3,15
H 2,3 · L 21,23
R 1,18! 1Th 1,10
E 5,6! Kol 3,6 I
Act 26,20
R 2,17-29; 4,12
G 3,7 L 3,81

21 ηλθεν D L W 0233. 0250 f^{1,13} 33 W | επανηλ- sa; Eus | txt K B C pc (bo) • 22 f⁴ 1-3 C³ D L 0233. 0250 f^{1,13} 33 W latt; Eus | txt K B C* W • 23 f¹ -peθ C K N W Γ (Δ) 0233^{vi}. 0250 f^{(1),13} 565 pm lat co | -ρα φ^{70vid}; Eus | txt K B D L 33. 700. 892. 1241. 1424. 12211 pm ¶ 3,1 ° D K L N^{vid} Γ Δ 565. 700. 1844. 12211 pm it sy^s bo^{pt} | txt K B C W 0233 f^{1,13} 33. 892. 1241. 1424 pm lat sy^p h sa mae bo^{pt} • 2 ° t K B q co | txt C D L W 0233 f^{1,13} W lat sy • 3 ° sy^s et ° k sy^s • 6 ° C³ D L f¹³ W lat mae | txt K B C* W Δ 0233 f¹ 33. 579. 1424. 12211 al q sy sa bo; Or • 7 ° t K* B sa mae; Or | txt K¹ C D L W 0233 f^{1,13} 33 W latt sy^s c.h bo • 9 ° b c f g¹ sy^s; Chr • 10 ° p) και L f¹³ 33 W sy^h | txt K B C D^s W Δ 0233 f¹ 700 pc sy^p co; Or

7,19 L 13,6-9!
13,40 J 15,6

11s: Mc 1,7s L3,
15-18 J 1,24-28
Act 1,51; 13,24s
11,3p; 21,9p; 23,
39p J 1,15! 11,27
Act 19,4 H 10,37
Ap 1,4 Act 2,3s
Am 7,4

13,30

Mc 9,43

13-17: Mc 1,9-11
L 3,21s J 1,29-34

5,17

Ez 1,1 Act 10,11!
1 P 4,14 Is 11,2

J 12,28 · 12,18; 17,
5 Gn 22,2 Ps 2,7
Is 42,1; 62,4 Jr
31,20

1-11: Mc 1,12s
L 4,1-13
H 4,15!

Ex 34,28 Dt 9,9
1 Rg 19,8

Gn 3,1-7 1 Th 3,5
6; 27,40,43p Ps
2,7

ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν ὁ καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἔρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὐ οὐκ εἰμι ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· 12 οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. 14 ὁ δὲ Ὁ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν (πρὸς αὐτόν)· ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστίν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς (εὐθὺς ἀνέβη) ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν ὁ [τὸ] πνεῦμα ὁ [τοῦ] θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ὁ [καὶ] ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα, ὕστερον ἐπεινάσεν. 3 καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι

10^c 1506 sys • 11^a a d sa^{ms}; Cyp • 12^c 1-4 I B W pc | 2-4 I L 892, 1424, I 844, I 2211 al b ffl g¹ sy mae | 2-4 f¹³ pc a q; (Did) | txi N C D^s 0233 f¹³ 33 M lat sa bo • 14^c t N* B sa | txi P⁹⁶ N¹ C D^s L W 0233, 0250 f¹³ 33 M lat(t) sy mae bo • 15^c t autw P⁹⁶ B f¹³ I 844, I 2211 pc | - 0250 sa^{ms} bo^{ms} | txi P⁶⁴ N C D^s L W 0233 f¹³ 33 M | τ βαπτισθῆναι sy^{s(c)} | et cum baptizaretur lumen ingens circumfulsit de aqua, ita ut timerent omnes qui advenerant a (g¹) • 16^c 2 I C L (0233) f¹³ M d h sy^h | 2 1391 pc sy^s | txi N B D^s W f¹ 33^{vid}, 700, I 844, (I 2211) pc lat sy^p co | o¹ t N* B I 2211 vg^{ms} sy^{s,c} sa; Irlat CyrJ | txi N¹ C D^s L W 0233 f¹³ 33 M lat sy^{p,h} mae bo; Ir | o¹ bis t N B bo; Ir | txi C D^s L W 0233 f¹³ 33 M | f καταβαινοντα εκ του ουρανου ως D pc it vg^{ms} (sy^h) | o² t N* B lat; Irlat | txi N² C D L W 0233 f¹³ 33 M f l vg^{cl} sy; Ir • 17^c τ προς αυτον D a b g¹ h sy^{s,c}? | (p) συ ει D a sy^{s,c}; Ir ¶ 4,1^c o B Δ 700 pc | f 4-6 1-3 7-10 N K 892, 1424 pc sy^{s,c(p)} | 1-3 7 4-6 713 | txi B C D L W 0233 f¹³ 33^{vid} M latt sy^h sa • 2^c t I 3 2 N D 892 | p) - f¹ pc sy^c | txi B C L W 0233 f¹³ 33 M sy^h • 3^c 4 1-3 C L 0233 M f (k) sy^h | 4 1-4 (D it) sy^{s,c} sa? | txi N B W f¹³ 33, 700, 892^{vid} al aur ffl l vg sy^p mae bo

ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· γέγραπται· οὐκ ἐπ' ἄρτων μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ὁ ἐκπορευομένος διὰ στόματος τοῦ θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πετερίγιον τοῦ ἱεροῦ

6 καὶ λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν τῷ κάτω· γέγραπται γάρ ὅτι

τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ

καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μήποτε προσκώμης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

7 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὕψηλόν· λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν 9 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. 10 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὑπάγε, σατανᾶ· γέγραπται γάρ· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

11 Τότε ἀφίησιν αὐτόν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσήλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ τὸ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλθὼν κατέκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλὶμ· 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

15 γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλὶμ,

ὁδὸν θαλάσσης· πέραν τοῦ Ἰορδάνου,

Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν,·

16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτει

πῶς εἶδεν μέγα,

4^c εν C D f¹³ al; Or^{lat} | D a b g¹ • 5^c ἵστησιν L W Θ 0233 f¹³ M | txi N B C D Z f¹ 33 pc • 6^c τ p) εντευθεν C* Θ pc sy^{s,hmg} bo • 7^c ου πει- D • 9^c λεγει L W Θ 0233 f¹ M | txi N B C D Z f¹³ 33 pc • 10^c τ (16,23 p) οπισω μου C² D L Z 33 M b h l* sy^{(s),c,h*} sa^{ms} bo^{ms} | retro it; Irlat vid | txi N B C^{vid} K P W Δ 0233 f¹³ 565, 579*, 700, 892^{vid} al f k vg sy^p sa^{ms} mae bo; Irlat vid Or (Θ lac.) • 12^c το Ιησους C² L W Θ 0233 f¹³ M it vg^{cl} sy^{c,p,h} bo^{cl} | txi N B C^{vid} D Z 33, 700, 1241 pc ffl k vg^{cl} sy^s sa mae bo^{cl}; Or • 13^c -ρετ B² L Γ 565, 700, 892, 1241, 1424, I 844, I 2211 pm aur | -ρεθ N* D K W Θ 0233 f¹³ 579 pm lat sa bo | -ραθ C P Δ pc | txi N¹ B* Z 33 k mae | f-περναουμ C L W^c (Θ) f¹³ M | txi N B D W* Z 0233, 33 pc lat(t) co • 15^c [- er :l vl.] • 16^c τ σκοτια N¹ B D W; Or^{cl} | txi N* C L Θ f¹³ 33 M; Or^{cl}

Dt 8,3; Sap 16,26

27,53 Is 48,2; 52,1
Dn 3,28 Θ; 9,24
Ap 11,2; 21,2,10;
22,19 · Dn 9,27 |
31

Ps 91,11s

Dt 6,16 Θ Is 7,12
1 K 10,9 Act 15,10

Dt 3,27; 34,1
Ap 21,10

16,26

16,23 · Dt 6,13 Θ
10,20; 32,43 Θ

1 Rg 19,5ss
26,53 J 1,51 H
1,6,14

12-17: Mc 1,14s
L 4,14s J 4,1-3,
43-46a
11,2; 14,3,13p
11,23! L 4,31
J 2,12

Is 8,23-9,1

1 Mcc 5,15 J 7,52

J 1,9 R 2,19

L 1,78s
Is 58,10 2P 1,16

καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου
ὥς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

3,21

18-22: Mc 1,
16-20 L 5,1-11
J 1,40ss
10,2; 16,17s Mc
1,29

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν·
ὁ μετανοεῖτε· ἤγγικεν ὁ γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

4
20
VI

2Rg 6,19 · 13,47
Jr 16,16 Ez 47,10
19,27p

10,2p; 17,11; 20,
20p; 27,56 Mc 1,
29; 10,41 L 9,54
J 21,2 Act 12,2

18 Ἐπεριπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα ὁ τὸν λεγόμενον Πέτρον· καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον
εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. 19 καὶ λέγει αὐτοῖς·
δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἰσχυροὺς ἀνθρώπων.

21
II

20 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
21 καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν κατ-
αρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 οἱ
δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολού-
θησαν αὐτῷ.

22
VI

19,29p

23: Mc 1,39 L 4,44

9,35 10,1 L 4,15,
43; 8,1 Act 10,37s

23 Καὶ περιήγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ διδάσκων ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν ἐν τῷ λαῷ.

23
I

24s: Mc 3,7-8a
L 6,17 · 9,26f
14,35p

24 καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν·
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί-
λαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους ὁ [καὶ] ὁ δαιμο-
νιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσο-
λύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5
24
X

c. 5-7: L 6,20-49
14,23; 15,29; 24,3
L 6,12 J 6,3

Sir 25,7-12

11,5 L 4,18 1K 1,
27s Jc 2,5 Ps 33,
19 ὅ Is 57,15; 61,1

5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαν-
τος αὐτοῦ προσήλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 2 καὶ
ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

25
V

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι,
ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

17 ° bis k sy^{s,c}; Eus · 18 (p) παραγων D it sy^s; Eus | ° sy^s · 19 (p) γενεσθαι B¹ D 33.
I 844. I 2211(°) pc lat sy^p · 20 τ'αυτων K W 565 al it sy^{s,c,p} co · 21/22 ° W 33 · 23 ° ο
Ιησους εν ολη (-B*) τη Γαλιλαια B* C* (° C³) sy^{s,p,h} bo | ο Ιησ. ολην την Γ-αν B¹ D f¹
33. 892. 1424. I 844. I 2211 pc lat; Eus | ολην την Γ-αν ο Ιησ. W f¹³ B¹ | txt B (k) sy^c sa
mae · 24 ° sy^s | ° eξ- B C f¹ 33. 892 pc sy^{hms} | °† B C* f¹³ 892 pc; Eus | txt B C² D W f¹
33 B¹ latt sa mae | °† sy^s
¶ 5,1 ° B pc

27
V

4 Ὑμακάριοι οἱ πενθοῦντες·
ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

26
X

5 Ὑμακάριοι οἱ πραεῖς,
ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.²

28
V

6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο-
σύνην,

29
X

ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες,
ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,
ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.

9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,
ὅτι ὁ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.

10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης,
ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

30
V

11 μακάριοι ἐστε
ὅταν τ¹ ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν² καὶ εἰπω-
σιν ὅτι πᾶν πονηρὸν τ¹ καθ' ὑμῶν² ὁ [ψευδόμενος] ἐνε-
κεν ἑμοῦ. 12 χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς
ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίδωξαν
τοὺς προφῆτας ὁ τοὺς πρὸ ὑμῶν² τ¹.

31
II

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μω-
ρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ὅτι εἰ μὴ
βληθὲν ἐξω¹ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

32
II

14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις
κρυβῆναι ἐπάνω ὁρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχ-
νον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνί-
αν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτως λαμ-
ψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν
ὑμῶν τὰ καλὰ ὅτι ἐργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Is 61,2s Sir 48,24·
Ap 7,16s

Ps 37,11
Dt 4,38 Hen 5,7
R 4,13
Ps 107,5.8s

J 6,35 Ap 7,16s
18,33 Jc 2,13
Prv 14,21; 17,5 ὅ

Ps 24,4; 73, 1 1 T
1,5 2 T 2,22 Gn
20,5s · Ap 22,4

Prv 10,10 ὅ
Jc 3,18 H 12,141·
Hos 2,1 R 9,26

1 P 3,14

10,22 Is 51,7
Act 5,41 1 P 4,14

Ap 19,7 · Gn 15,1
23,31 Act 7,52f
H 11,33-38
Jc 5,10s

Mc 9,50p

J 8,12f
Is 2,2 Ap 21,10s
Mc 4,21 L 8,16;
11,33f

E 5,8s Ph 2,15
J 15,8 1 K 10,31
Ph 1,11 1 P 2,12

4/5 (vss 5.4) D 33 lat sy^c boms; Or Eus | τ'νον B¹ 33. 892. I 844 pc aur vg^{ms} sa^{ms} bo; Did |
[° vs Wellhausen cj] · 9 ° B C D f¹³ pc it vg^{clst} sy^p; Did | txt B W Θ 0196 f¹ 33 B¹ f k vg^{ww}
sy^{ss,h} co · 11 (p) οι ανθρωποι 0133 aur* (g¹ q vg^s) sy^{s,c} | ° 4 2 3 I (D) 33 h k (sy^c) mae
bo | ° ξουσιν B (D) W Δ Θ f¹³ pc | ° 1 3 4 I 2 D h k | ° ρημα C W Θ 0196 f^{1,13} 33 B¹ q sy^{p,h}
mae; Or | txt B B (D) lat sy^{s,c} sa bo; Tert | ° D it sy^s; Tert | txt rell | ° δικαιοσυνης D
it | (L 21,12) του ονοματος μου sy^{s,c} · 12 ° sy^s | ° υπαρχοντας D (D* -χοντων) ex lat?
bo? | p) οι πατερες αυτων U b c (k) sy^{s,c} · 13 ° D W it sy^{s,c,p}; Cyp | ° θηναι εξω και
(φ^{86c}) D W Θ f¹³ B¹ | txt φ^{86c} B C f¹ 33. 892 pc · 16 ° B*

R 3,31; 8,4
3,15 J 10,35
R 13,8 G 5,14
L 16,17; 21,32sp
Bar 4,1

Jc 2,10

1 K 15,9!

20,26p

6,1

18,3!

Ex 20,13 Dt 5,17
Ex 21,12 Lv 24,17

E 4,26 Je 1,19s
1 J 3,15 · Dt 17,8-
13; 21,18.20?

Mc 11,25 Dn 7,10

23,18s

25s: L 12,57-59;
18,3

18,34

Ex 20,14 Dt 5,18 |
Ex 20,17 Job 31,1
Sir 9,8 2P 2,14

18,9sp

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἤ, ἕως ὅταν πάντα γένηται. 19 ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὁ δὲ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20

Ἄλέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἐνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ῥακά, ἐνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ· μωρέ, ἐνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23 ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπαγε· πρῶτον·¹ διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἰς μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῇ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθῇς. 26 ἄμην λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ὅταν ἀποδῷς τὸν ἐσχατον κοδράντην.

27 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτόν

33 X

34 V

35 X

36 V

37 X

18 τ καὶ τῶν προφητῶν Θ f¹³ 565 al; Irlat | ° B* l 2211 pc | τ (24, 35) caelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt. c • 19 ° K* D W boms • 20 ° vs D • 22 τεικη K² D L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M it sy co; Irlat Orms Cyp Cyr | txi P⁶⁴ K* B 1424ms pc aur vg; Or Hierms | ραχα K* D W mae; Irlat | τ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ L Θ 0233 f^{1,13} 700 pc ff¹ sy^c bo; Cyp • 24 [· v¹ ·] • 25 ° 3-5 l 2 Θ 0233 M lat sy^h samss mae; Cl | txi K B D L W 0275 f^{1,13} 33. 892. l 844 pc it sy^c p samss bop¹; Did | ° sy^h | τ p σε παραδῶ (D) L W Θ 0233 33 M lat sy^c p co | txi P⁶⁴ vid K B 0275 f^{1,13} 892 pc k; Cl • 26 οὐ L W (0233). 1424 al | - 33 pc • 27 τ (21,33) τοῖς ἀρχαίοις L Δ Θ 0233 f¹³ 33. 579. 892 pm lat sy^c h**; Irlat Orlat Eus • 28 αὐτῆς K¹ f¹ al | - P⁶⁴ K* pc; Tert Cl | txi B D L W Θ 0233 f¹³ 33 M Irlat vid

καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ. 31

Ἐρρέθη δέ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτήν μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. 34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ, 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστὶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως, 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι ἑμίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

38 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιάν σου γόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. 41 καὶ ὅστις σε ἄγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὑπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ αἰτοῦντί σε ἑλός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

29 (p) απελθῃ D 700ms it sy^c (mae) bo • 30 ° vs D pc vgms sy^s boms | ἡ χεὶρ σου ἡ δεξιὰ (Θ) f¹³ | (29) βληθῇ εἰς γέενναν (L) W Θ 0233 f¹³ M f vgms syn^h sa | txi K B f¹ 33. 892 pc (lat) sy^c (mae) bo • 32 (p) ος αν απολυση D (0250). 579 pm it sy^c samss bo | ' και ο απολελυμενην γαμησας μ. B pc sa?; Or | - D pc a b k; Orms | txi K(*) L W (Θ) 0250 f^{1,13} 33 M lat? sy^h sa? mae bo • 33 ° k sy^s; Irlat • 36 ° l-3 5 6 4 M sy^h | l 2 4 3 5 6 0250 f¹³ 700 h | 4 (-ειν D*) l-3 (2 l 3 D) 5 6 D f¹ k; (Cl) | txi K B (L) W Θ 33. 892. l 844 pc lat • 37 εσται B 700 pc | ναι ναι και L (b g¹ h?) sy^c p | το v. v. και το Θ pc; Ju Cl Cl^{hom} Or Cyr • 38 ° D f¹³ it mae • 39 ° -σει D L Θ f^{1,13} M mae bo | txi K B W 33. 700. 1424. l 844 pc | (p) επι K² D L Θ f^{1,13} 33 M | txi K* B W l 844 al | ' l 3 2 K L Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. l 844 pm | l 2 K W f¹ 33. 892. 1241 pm a f (h); Orlat Cyr | 2 3 D k sy^c | txi B; Eus • 40 ° -λων D | τσου K 33. 1241. 1424 pc • 41 εαν εγγ-ση K (Δ, 33, 892*, l 844 pc) | τετι αλλα D it vg^{cl} sy^s | αλλα lat sy^c; Irlat • 42 ° διδου L Θ f¹ 33 M | txi K B D W f¹³ 892 pc; Cl | τω θελοντι δαν. D (k)

18,8sp

Dt 24,1ss
19,3-9p L 16,18
1 K 7,10s

Lv 19,12 Nu 30,3
Dt 23,22 Zch
8,17
23,22 Is 66,1
Ps 11,4
Is 66,1 Ps 99,5
Thr 2,1 · Ps 48,3

2 K 1,17 Jc 5,12
6,13!

Ex 21,24s Lv 24,
20 Dt 19,21
R 12,19,21 1 P
2,23 1 Th 5,15!
Prv 20,22; 24,29 ·
Thr 3,30 Is 50,6

1 K 6,7 L 6,29s

Dt 15,7s

22,39p! Lv 19,18

Dt 23,4,7; 7,2
Lv 19,34 R 12,14
L 23,34 1K 4,12
Act 7,60 1P 3,9
L 6,35 E 5,1

22,10!

Dt 18,13 Lv 19,2
19,21 1K 14,20
Kol 4,12 Jc 1,4

5,20

23,5

1K 13,3

R 12,8

6,18

43 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν [καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν] διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι (τὸ αὐτὸ) ποιοῦσιν; 47 □ καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνηκοι (τὸ αὐτὸ) ποιοῦσιν; 48 ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

6 Προσέχετε ὁ[δὲ] τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς. 2 Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἐμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν ἡ λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοὺ δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, 4 ὅπως ἡ τοῦ ἔλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

5 □ Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὥς οἱ ὑποκρι-

44 (p) ευλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς (υμιν D* pc; - e. τ. κ. υ. 1230. 1242* pc lat; Eus^{pl}), καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισουσιν ὑμᾶς (- κ. π. τ. μ. υ. 1071 pc; Cl Eus^{pl}) καὶ (- W; Eus) προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς (- D pc; Eus) καὶ D L W Θ f¹³ 33 M lat sy^(p) h mae; (Athen, Cl) Eus | txt N B f¹ pc k sy^{a,c} sa bo^p; Theoph Irlat vid Or Cyp • 45 ὅστις 1573 pc lat?; Eus | os lat?; Irlat vid Cyp • 46 οὕτως D Z 33 h k sy^{a,c} sa? bo | τουτο f¹ pc lat mae • 47 vs k sy^a | φίλους L W Θ 33 M f h sy^h | ασπάζομενους ὑμᾶς 1424 | txt N B D Z f^{1,13} 892 pc lat sy^{a,p} co; Cyp | ^f (46) τελῶναι L W Θ f¹³ M h sy^p | txt N B D Z f¹ 33. 892. 1241. 1424 pc lat sy^{a,h} co; Bas | οὕτως K L Δ Θ 565. 579 M h sy^{a,h} bo • 48 ὥσπερ D K W Δ Θ 565. 579 M | ^f ἐν τοῖς οὐρανοῖς (D*) K Δ Θ 565. 579. 700 pm it; Tert

¶ 6,1 ° B D W 0250 f¹³ M lat sy^a mae bo^{ms} | txt N L Z Θ f¹ 33. 892. 1241. 1424 al g¹ sy^{a,h} bo | (p) ἐλεημοσύνην L W Z Θ f¹³ 33 M f k sy^{a,h} mae | ὅσιν N¹ sy^a bo | txt N² B D 0250 f¹ 892 pc lat | °1 N* D Z 0250 f¹ 33 pc | txt N² B L W Θ f¹³ M • 2 ἡμῶν N* 13 pc • 4 3 2 4 I N* | 3 4 2 I D | txt N² B L W Z vid Θ 0250 f^{1,13} (33) M | ταυτος D W f¹ (700) M h q sy^{a,h} | txt N B K L Z Θ 0250 f¹³ 33. 892. 1424. 1844 al lat sy^{a,c}; Or | ^f ἐν τῷ φανερώ L W Θ 0250 M it sy^{a,p,h} | txt N B D Z f^{1,13} 33 al aur ff¹ k vg sy^{a,c} co; Or • 5 ° vs sy^a | ἡ, οὐκ ἐση (N*) D L W Θ f¹³ 33 M k q sy^{a,p,h} | txt N² B Z f¹ 892 lat sy^{a,h} co

ταί, ὅτι φιλοῦσιν ἡ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἡ φανώσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἡ ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

43 V

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

γεννηθῇ τὸ θέλημά σου,

ὥς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῇ γῆς·

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἑπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 καὶ ἄφες ἡμῖν (τὰ ὀφειλήματα) ἡμῶν,

ὥς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

44 VI

14 Ἐὰν ὁ γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος·

23,5sp

2Rg 4,33 Is 26,20

4!

Is 1,15 Eccl 5,1 Sir 7,14

32p

9-13: L 11,2-4
7,11; 23,9app Is 63,16; 64,7s Sir 23,1,4 1P 1,17
Mt 1,6 Is 29,23 Ez 36,23 J 17,6
Act 1,3,6
7,21; 26,42p
1Mcc 3,60Prv 30,8; 27,1 J 6,32
14s; 18,21-35 Sir 28,22P 2,9 Ps 17,30
Sir 33,1
5,37 J 17,15 2Th 3,3 2T 4,18
12! Mc 11,25s Kol 3,13

5 ἵστηναι (sed ... ἐστῶτες καὶ προσευχομένοι) D it | ἡ ἐν W Δ Θ 565. 700. 1241. 1844 M | ^f 13 33 M it sy^{a,h} | txt N B D Z f¹ pc aur ff¹ k vg sy^{a,c} co; Or Eus • 6 ἡ (4 v. l.) ἐν τῷ φανερώ L W Θ f¹³ 33 M it sy^{a,h} | txt N B D Z f¹ pc aur ff¹ k vg sy^{a,c} co; Or Eus • 7 ὑποκριταὶ B 1424 sy^a mae • 8 ἡ (ο θεος ο π. υμ. N¹ B sa mae; | ο π. υμ. ο ουρανιος 047. 892s. 1424 pc sy^a; (Or)^{pl} | txt N* D L W Z Θ 0170 vid f^{1,13} 33 M lat sy^{a,c,p} bo; Or^{pl} | ἡ ἀνοίξει το στομα D h • 9 ἡ τῶ ουρανῶ mae; Didache • 10 ° D* a b c k bo^{ms}; Tert Cyp | τῆς D L Θ f¹³ M | txt N B W Z Δ f¹ pc • 11 ἡ cottidianum it vg^{ms} | supersubstantialem vg | perpetuum sy^a | necessarium sy^(p) h | venientem sa | crastinum mae bo • 12 τῆν ὀφειλὴν Didache | τα παραπτώματα Or | ἡ ἀφιομεν D (L) W Δ Θ 565 pc co? | ἀφιεμεν N¹ f¹³ M co?; Didache | txt N* B Z f¹ pc vgst sy^{a,h} • 13 ἡ ἡμῶν 17 vg^{al} | (1 Chr 29,11-13) οτι σου ἐστιν ἡ βασιλεια καὶ (- η β. κ. k sa; Didache) ἡ δυναμις καὶ (- η δ. κ. sy^a) ἡ δοξα (- κ. η δ. κ) εἰς τοὺς αἰῶνας (+ τῶν αἰῶνων 2148 pc k sa^{ms}) ἀμην (- g¹ k sy^a; Didache) L W Θ 0233 f¹³ 33 M f g¹ k q sy sa bo^p; Didache | οτι σου ἐστιν ἡ βασιλ. του πατρος καὶ του υιου καὶ του αγιου πνευματος εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμην 1253 (pc) | txt N B D Z 0170 f¹ 1221 pc lat mae bo^p; Or • 14 ° D* L pc sa^{ms} | (p) ἐν τοῖς οὐρανοῖς Θ 700 it | p) οὐρ. τα παραπτώματα ὑμῶν L f¹³ 1844 pc lat sa^{ms} bo mae; Did

15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις ^Τ, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει¹ τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Is 58,5ss
L 24,17

23,5

2 Sm 12,20 Eccl
9,8

41

19-21: L 12,33s;
12,16-21 · Is 51,8
Jc 5,2s Job 24,16
19,21 p 1 T 6,19
Sir 29,10s 4 Esr
7,77

22-23: L 11,
34-36 E 1,18

20,15 Mc 7,22
Dt 15,9 Sir 14,
10

24: L 16,13;
14,26

25-34: L 12,22-
32 · Ph 4,6
1 P 5,7 1 T 6,6,8

10,29-31 p Job
12,7; 38,41 Ps
Sal 5,9ss

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, τὰπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17· σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων· ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι ^Τ.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· 20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν· οὐδὲ κλέπτουσιν· 21 ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρός ἱεροῦ, ἐκεῖ ἔστι καὶ ἡ καρδιά ἱεροῦ.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ᾖ ὁ ὀφθαλμός σου ἄπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ᾖ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἑνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. 25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε [ἢ τί πίητε], μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσῃσθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεονέχει ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν

15 Τα παραπτώματα αὐτῶν B L W Θ 0233 f¹³ 33 M (b) f q syc^h sa bo^m | txi K D f¹ 892* pc lat syp mae bo^m | ὑμῖν αφ. K pc | ὑμῶν αφ. υμιν D 1241 pc it vg^{cl} syp^h | αφ. υμιν c syc • 16 ὡσπερ L W Θ 0233 f¹³ 33 M | txi K B D Δ f¹ 892. 12211 pc | εαυ- B pc | ὅτι L W Θ 33 M lat | txi K B D 0233. 0250 f¹³ 33 565. 700. 1844. 12211 al it • 18 3 1 2 B (k) | κρυφια et κρυφαιω D* | bis τω κρυπτω L W Θ 0233. 0250 f¹³ 33 M | txi K B (Dc) f¹ pc | T (4. 6 v. l.) εν τω φανερω Δ 0233. 579. 1241. 12211 pm it • 20 και κλ. K f¹ 1844 pc it syc | - W k • 21 bis υμων L W Θ 0233 f¹³ 33 M f sy bo^m | txi K B pc lat co; Bas | ° B bo^{ms} • 22 ° K pc lat syc mae bo^{ms} | 2-5 L L Θ f¹³ 33 M it | txi K B W pc lat • 23 (22) 5 1-4 K* W 33 pc • 24 p οικετης L Δ 1241 pc • 25 και τι πιητε L Θ 0233 M syp^h | - K f¹ 892. 12211 pc a b ff¹ k l vg syc sa^{ms} | txi B W f¹³ 33 al it sa^{ms} mae bo; Or Hier^{ms}

εἰς ^Τ ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 28 καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν· 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὥς ἐν τούτων. 30 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31 μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· τί φάγωμεν; ἢ· τί πίωμεν; ἢ· τί περιβαλόμεθα; 32 πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. 33 ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

50 II

51 V

52 X

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; 5 ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκὸν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

10,311

Ps 103,15
1 Rg 10,4ss 2 Chr
9,13ss 1 Esr 1,4

Ps 90,5s

8,26; 14,31; 16,
8; 17,20

8

R 14,17
Ps 37,4,25 Sap
7,11
Ex 16,19

1-5: L 6,37-42
R 2,1; 14,4 1 K
4,5; 5,12 Jc 4,11 s;
5,9 · Mc 4,24

10,11-14; 15,26
Ex 29,33 Lv 22,
10 · 2P 2,22

H 10,29

26 τας K¹ L 12211 pc • 28 ... κοπιουσιν ... B (33) | ου ξαινουσιν ουδε νηθουσιν ουδε κοπιωσιν K^{ms} vid | αυξανει ου κοπια ουδε νηθει L W 0233. 0281 f¹³ M | txi K¹ (° Θ syc) f¹; Ath • 32 3 2 1 K N Δ Θ f¹³ 892. 1241 al lat syc; Bas | επιζητει L W 0233 M | txi K B Θ f¹³ 33. 1844 pc • 33 1 4-6 K (k) l sa bo; Eus | 6 4 5 l B | βασ. των ουρανων κ. τ. δικ. Cl | txi L W Θ 0233 f¹³ 33 M lat sy mae • 34 αυτης B* L co? | τα εαυ- K N (Δ) 0233 f¹³ 33. 579. 1241. 1424 pm sy^h | το εαυ- Θ 565 | εαυτη(v) 700 (pc) | txi K B² W 892 pm co? | 7,2 p αντιμετρηθησεται Θ 0233 f¹³ al it vg^{cl}; Cyr • 4 λεγεις K* Θ 0233. 700 lat mae | απο K W Δ Θ 565. 579. 700 M | [·] • 5 5 6 1-4 L W Θ 0233 f¹³ 33 M latt; Irlat vid | txi K B C^{vid} 0281 • 6 σωσιν K 0281 f¹ M; Cl | txi B C L N W Θ f¹³ 33 al

7-11: L 11,9-13
18,19; 21,22 Mc
11,24 J 14,13 Jc
1,5s Jr 29,13s
Prv 8,17

6,9 Jc 1,17

12: L 6,31
Tob 4,15 Sir 31,
15
22,39s R 13,
8-10 G 5,14
13s: L 13,23s
4Esr 7,6-14

Act 14,22

22,14p

24,24!

R 16,17s 2T 3,5
Act 20,29! | L 6,44
G 5,19-23 · Jc 3,12
Sir 27,6 Is 5,24
12,33

L 6,43 1J 3,9

3,10p!

7 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὕρησετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἡ ἀνοιγήσεται. 9 ἢ τίς ὅστις ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἡ αἰτήσας αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσας, μὴ ὄψιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ὁδοὺς ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν·.

12 Πάντα ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπωλείαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε ἵνα ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἐσώθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μή τι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

53
V

54
V

55
V

56
X

57
V

58
V

8 γ-γεται B | ανοιχθήσεται Θ · 9 ° B* L 565. 1241. 1424 al it | (ε)αν αιτηση K* L W 0281 f^{1,13} 33 M lat sy^h | t¹ B C (*-σεις) Θ b (a c g¹ h) sy^cp · 10 ° η κ. εαν ι. -ση Kc f¹³ 565 al (lat sy^c) | κ. (ε)αν ι. -ση (L W) Θ M sy^h | t¹ B C 0281 (f¹) 33. (892). 1241. l 844. l 2211 pc (co) · 11 ° 2 l f¹ it vg^{sl} | 2 L pc ff¹ l vg^{sl} | [;] · 12 ° K* L 1424 pc sy^p bo^{ms} · 13 ° και τι 118* | τι a b h l q vg^{ms} | K* pc a b c h k; Cl Hipp Or^p Cyp | ° K*; Cl · 14 ° f¹ οτι K* Nc 700c pc sam^{ss} mae bo | οτι δε B* sam^{ss} | και 209 | t¹ B² (B²) C L W Θ f^{1,13} M lat sy | ° 544 pc a (h) k; Cl Or^p Cyp · 15 ° δε C L W Θ 0281 f^{1,13} 33 M f q sy^h sam^{ss} bo | t¹ B B 0250. 565. 1424 al lat sy^cp sam^{ss} mae · 16 ° σταφυλην C (*-ηνας) L W Θ f¹³ M | t¹ B B 0250. 0281 f¹ 892 lat sy co · 17 ° B* vg^{ms} · 18 ° f¹ ενεγκειν B; Or^p Ad | t¹ B C L W Z Θ 0250. 0281 f^{1,13} 33 M lat sy; Or^p | f¹ ενεγκειν K*; Or^p | t¹ B C L W Z Θ 0250 f^{1,13} 33 M lat sy; Or^p · 19 ° ουν C^{vid} L Z f¹³ 33. 1241 al it sy^c sa mae bo^{ms}

59
III

60
V

61
V

62
II

63
II

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐτοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, τὸ σῶ ὄνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ὁ ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ τὸι ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιεῖν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον· 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ οἰκία ἐκείνη, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτελεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήρουντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με κα-

21,29 L 6,46 1K
12,3 · 12,50p; 6,
10 R 2,13 Jc 1,22.
25; 2,14 1J 2,17 |
L 13,26 Jr 14,14;
27,15 1K 13,1s ·
Mc 9,38p L 10,20

25,12

25,41 Ps 6,9 ·
13,41 1J 3,4
24-27: L 6,47-49
L 8,21 Jc 1,25

16,18

Job 1,19

Jc 1,22

Ez 13,10-15

11,1; 13,53; 19,
1; 26,1 L 7,1 ·
13,54; 19,25; 22,
33 Mc 1,22 L
4,32! Act 13,12 |
Mc 1,22,27 J 7,46

2-4: Mc 1,40-45
L 5,12-16 · 10,8;
11,5p L 17,12 Nu
12,10,13

21 ° L W f¹³ M | t¹ B C Z Θ 0281^{vid} f¹ 33. 892. 1424 al; Did | ταντος (ουτος C² 33 pc) εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν C² W Θ 33. 1241 pc lat sy^c; Cyp · 22 ° (L 13,26) ου τω ονοματι σου εφαγομεν και επιομεν και sy^c; Ju (Or) | ° πολλὰ K* · 23 ° αναχ- Θ f¹³ pc | ° παντες L Θ f¹³ 1424 al b vg^s · 24 ° B* 1424 pc a g¹ k mae bo^{ms} | ὁμοιωσω αυτον C L W M f h k q sy^ch bo; Cyp | t¹ B B Z Θ 0281 f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. l 844 al ff¹ l vg sy^hmg sa mae; Or Did · 25 ° εκρουσαν W | p) -ερρηξαν Θ Σ 579 pc; Eus | -εκοσαν 1424 pc · 26 ° οστις ακουει ει ποιει Θ f¹³ pc | ° C L f¹³ M | t¹ B B W Z (Θ) f¹ 700. 892. 1241 pc · 27 ° K* | ° -ερρηξαν C Θ f¹ al | -εκρουσαν f¹³ pc | τσφοδρα Θ f¹³ 33. 1241c al mae · 28 ° συνετ- L Θ M | t¹ B B C W Z^{vid} f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424 al; Or | ° παντες 998; Eus | π. οι οχλ. Δ Θ f¹ pc (vg^{ms}) · 29 ° C* L 565. 700. 1424 M (b) | ° και οι Φαρισαιοι C* W 33. 1241 pc lat sy; Eus^{pl} ¶ 8,1 καταβαντι δε αυτω K* K L (Δ) 565. 579. 1241. 1424 M k? · 2 ° ελ- C K L W 33. 579. 1241 M | - 1424

θαρίσαι. **3** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ὁ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. **4** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπης, ἀλλὰ ὑπάγε σεαυτὸν δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 (Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ) προσήλθεν αὐτῷ ὁ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν **6** καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. **7** ὁ καὶ λέγει αὐτῷ· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν·. **8** (καὶ ἀποκριθεὶς) ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται· ὁ παῖς μου·. **9** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, (παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ) εὗρον. **11** λέγων δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας· ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **13** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ· ὑπάγε, τὼς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς ὁ [αὐτοῦ] (ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ).⁷

9,30; 12,16p Mc
1,34p; 5,43p; 7,
36; 8,30p; 9,9p·
Lv 13,49; 14,2-32
L 17,14· 10,18p;
24,14 Mc 6,11p
5-13; L 7,1-10
J 4,46-54· 9,11
Act 10,11

Mc 1,7p 1K 15,9

Act 10,7

Mc 6,6
15,28 L 18,8

11s: L 13,28s
Ps 107,3 Is 43,5
Bar 4,37
22,32 L 16,22
4Mcc 13,17

22,13; 25,30·
13,42,50; 24,51
Ps 112,10

9,29; 15,28

9,22; 17,18

3 ὁ Ἰησοῦς C² L W Θ 9R lat sy sa^{ms} mac | t¹ B B C* f^{1,13} 33. 892 al k sa^{ms} bo; Cyr
• **5** ἔλθοντι δε αὐτω εἰς K. (C³) L W Θ 0233 9R | μετα δε ταυτα k (sy*) | μ. δε τ. εισελ.
αυτ. εἰς K. it (sy*) | t¹ B B C* Z f^{1,13} 33. 700. 1241 pc; Or | ἑχιλιαρχος sy^s hmg; Eus
• **6** ὁ K* k sy^s c; Hil | • **7** ὁ f B 700 it vg^{ww} sy^s c p sa mae bo^{ms} | t¹ B C L W Θ 0233. 0250 f^{1,13}
33 9R lat sy^h bo | ὁ Ἰησοῦς C L W Θ 0233. 0250 f^{1,13} 33 9R lat sy^c p h sa mae bo^{ms} | t¹ B B
892 pc k sy^s bo | [;] | • **8** f αποκρ. δε K* B 33 pc sa | t¹ B C L W Θ 0233 f^{1,13} 9R lat sy^h
bo | ἑχιλιαρχος sy^s; Eus | f¹ k sa mae bo^{ms} | • **9** τ¹ p) τασσομενος K B pc it vg^{cl} (sa bo)
• **10** p) ουδε εν τω I. τοσ. πισ. K C L Θ 0233. 0250 f¹³ 33 9R lat sy^(s) p h | t¹ B W (f¹, 0281.
892) pc a (g¹) k q sy^c (hmg) co | • **12** fεξελευσονται K* 0250 k sy^s c p; Did^{re} | ibunt it; Irlat
• **13** ἑχιλιαρχω sy^s; Eus | τ¹ και C L Θ 0233 f^{1,13} 33 9R lat sy^h bo^{ms} | t¹ B B W 0250. 0281
pc it sy^s c p co; Irlat | f¹ B B 0250. 0281 f¹ 33 pc latt mae bo | t¹ C L W Θ 0233 f¹³ 9R sy sa |
'εν τη ημερα εκεινη W 700. 1424 | απο της ωρας ε-ης C N Δ Θ 0250. 33 al it vg^{ms} sa^{ms}
bo^{re} | τ¹ p) και υποστρεψας ο εκατονταρχος εἰς τον οικον αὐτου εν αυτη τη ωρα ευρεν
τον παιδα υγιαινοντα K*² C (N) Θ (0250) f¹ (33. 1241) al g¹ sy^h

⁸
⁶⁷
^{II} **14** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθεράν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· **15** καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἡγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ.

16 Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, **17** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν

Is 53,4

καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

¹⁰
⁶⁸
^V **18** Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **20** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **21** ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ] εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

¹¹
⁶⁹
^{II} **23** Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς ὅτῳ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** καὶ προσελθόντες ὁ ἡγεῖραν αὐτὸν λέγοντες· κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει αὐτοῖς· τί· δειλοὶ ἔστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· ποταπὸς ἐστὶν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;

28 Καὶ ἔλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν

14-16: Mc 1,29-34 L 4,38-41
1K 9,5
Mc 5,41p; 9,27
Act 3,7· J 4,52
Act 28,8

Mc 4,35 L 8,22
19-22: L 9,57-62

Ps 84,4

1K 4,11

1Rg 19,20 Tob 4,3
9,9; 19,21 J 1,43!

23-27: Mc 4,
35-41 L 8,22-25
cf 14,22ss p I
Jon 1,4ss

6,30!

Ps 89,10; 107,25-32; 65,8
9,33; 15,31; 21,20
J 7,15,21 Act 2,7

28-34: Mc 5,1-17 L 8,26-37

15 p) αυτοις K¹ L Δ f^{1,13} 33. 565. 892. 1424. 1844. 12211 pm lat sy^s c bo | • **18** πολλους οχλους K² C L Θ 0233 f¹³ 33 9R lat sy^h | πολυν οχλον (f W pc c g¹) W 1424 al sa^{ms} mae | οχλους K* f¹ pc bo | t¹ B sa^{ms} | • **21** f¹ K B 33 pc it sa | t¹ C L W Θ 0250 f^{1,13} 9R lat sy mae bo | • **22** ὁ K 33 b c k q sy^s | fειπεν L W Θ f¹³ 9R | t¹ B C f¹ 33. 892. 1844. 12211 al | • **23** p) K¹ B C f^{1,13} 33. 565. 892. 1844. 12211 pc | t¹ K*² L W Θ 9R | • **25** τοι μαθηται C² L f¹³ 9R h; Eus | οι μ. αὐτου C* W Θ f¹ 1424 al b g¹ (q) vg^{cl} sy mae | t¹ B B 33^{vid}. 892. 1844. 12211 lat sa bo | τ¹ ημας L W Θ 0242^{vid} 9R latt sy; Eus | t¹ B B C f^{1,13} 33. 892 pc bo^{ms} | • **26** [;] | • **27** το ανθρωπος W pc | • **28** f-θοντων -των K* (vg^{ms}) | f-θοντι -τω K L W Δ 565. 579. 700. 1424 9R

Is 65,4

Mc 1,24f; • 3,11f

18,34

25,1 J 12,13

1-8: Mc 2,1-12
L 5,17-26; • 8,37
4,13; 8,5p; 11,23;
17,24 Mc 1,21f p
J 2,12f

Act 14,9

L 7,48b

26,65 J 10,33f
12,25 L 5,22f
J 2,25 • Zch 8,17

τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, ὦ υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἦλθες ὠδε ἔμπρὸς καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ ὁ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων ὁπολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἄποστείλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη ὁπολλῶν βοσκομένη εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξηλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὥπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πόλιν.

2 καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον, ἡ ἀμαρτία σου ἀφίενται. **3** καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἰνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν ὅτι ἀφ-

28 (p) Γερασσηνῶν 892^c latt sy^{hmg} sa mae | Γεργεσηνῶν B² L W f^{1,13} B² (sy^{hmg}) bo; Epi^{rh}mas | Γαζαρηνῶν B² | txt B C (Δ) Θ al sy^{a-p-h}; Epi^{rh} • 29 (p) Ἰησοῦς C³ W Θ 0242^{vid} f¹³ B² it vg^{cl} sy^{p-h} sa bo^{pt} | txt B B C* L f¹ 33. 892 al ff¹ k l vgst sy^s mae bo^{pt} | (L 4, 34) ημ. απολεσαι πρ. κ. B* (W) pc vg^{mss} bo^{pt} • 30 του lat | ο Θ 565 pc (sy^s) • 31 (p) επιτρεψον ημιν απελθειν C L W f¹³ B² f h q sy^{p-h} | txt B B Θ 0242^{vid} f¹ 33. 892*. l 844. l 2211 pc lat sy^s co; Cyr • 32 την αγελην των χοιρων C³ L W Θ f¹³ B² f h sy^h | txt B B C* 0242 f¹ 33. 892 pc lat sy^{a-p} co | των χοιρων C³ K L 565. 579. 700 B² mae bo • 34 συναντ- C L W 0242^{vid} f¹³ B² | txt B B Θ f¹ 33. l 844 pc | του B C 33. 892 pc | ινα μεταβη B W | μεταβηναι f¹ 892; Cyr | sy^s
¶ 9,1 το Ἰησοῦς C³ (C* pc) F Θ^c f¹³ al vg^s | το C* W 0233 B² bo | txt B B C³ L Θ f^{1,13} 33. 565. 892. l 844. l 2211 al sa mae; Or • 2 αφεωνται C L W Θ 0233. 0281 f^{1,13} 33 B² it | txt B B (D) l 2211 pc lat | σοι αι αιμ. D Δ^c pc k vg^{mss} | p) σοι αι αιμ. σου (C³) L Θ 0233^{vid} f¹³ B² lat sy | txt B B C* W 0281 f¹ 33. 892. l 844. l 2211 pc • 4 (†) ειδως B (Θ) f¹ 565. 700. 1424. l 844. l 2211 al sy^{p-h} sa mae | txt B C D L (N) W 0233. 0281 f¹³ 33 B² latt sy^s bo | ταυτοις D N Θ f¹³ 579 pc c h sy^{a-p} sa mae bo^{mss} | υμεις L W Θ 0233^{vid} f¹³ B² sy^h sa? | txt B B C D 0281 f¹ 33. 892 pc mae bo • 5 αφεωνται C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B² it | txt B(*) B (D) pc lat

ιένται σου αἱ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἐγειρε καὶ περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἀμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἔγερθεὶς ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἔφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

10 καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὁ καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκριντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;

12 ὁ δὲ ὁ ἀκούσας εἶπεν· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλεῖσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν [πολλά], οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἑπενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκου ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ

28,18f

J 5,8s

9-13: Mc 2,13-17 L 5,27-32
10,3p Act 1,13

8,22f p

11,19p L 15,2;
19,7

12,7 Hos 6,6 1Sm
15,22 Prv 16,7 Θ
H 10,5f
L 19,10 1T 1,15
14-17: Mc 2,
18-22 L 5,33-38
11,18sp L 18,12
Is 58,3

22,2f J 3,29;
26,11p L 17,22

J 1,17 R 7,6

6 († p) ἐγειρε, B (D) 0281 pc | txt B C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B² q • 8 εθαυμασσαν C L Θ 0233 f¹³ B² (f) sy^h | - Irlat | txt B B D W 0281 f¹ 33. 892. 1424 al lat sy^{a-p} co • 9 (†) 2 D N Θ f¹³ 565 pc; Eus | l 2 B* L pc bo^{mss} | - θει B C^{vid} D f¹ 892 pc • 10 (†) B D (700). 892 pc lat co • 11 (†) ειπον D Θ 0233 f¹³ B² | txt B B C L W f¹ 33. 892 al | (†) a | p) εσθιετε και πινετε sy^s | εσθιει κ. πινει ο δ. υ. M 565 al mae • 12 (p) Ἰησοῦς C L W Θ 0233^c f^{1,13} 33 B² lat sy^{p-h} bo | txt B B D 0233*. 0281. 892. l 844 pc sy^s sa mae | (p) αυτοις C³ L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B² a f h q vg^{mss} sy^{p-h} mae bo | txt B B C* 892. 1424 pc lat sy^s sa • 13 (p) εις μετανοιας C L Θ 0281 f¹³ B² c g¹ sy^{s-hmg} sa mae bo^{pt} | txt B B D N W Γ* Δ 0233 f¹ 33. 565. l 844. l 2211 al lat sy^{p-h} bo^{pt} • 14 (†) - B* B 0281 pc sa^{mss} | p) πυκνα B¹ lat? | txt B² C D L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B² k sy^{p-h} sa^{mss} mae bo • 15 (†) - φιου D latt | (p) νηστευειν D W 1424 pc it sy^{p-hmg} sa mae bo^{mss} | (p) εν εκειναις ταις ημεραις D it sy^{hmg}

Job 32,19

βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή Ὁ γε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ· καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἡ ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται.

18-26: Mc 5, 21-43 L 8,40-56

19,13 Mc 6,5;
7,32; 8,23,25;
16,18 L 4,40;
13,13 Act 6,6!

Lv 15,25

Mc 1,41!; 6,56p!
Nu 15,38 Dt 22,12
L 6,19Mc 10,52p L 7,50;
17,19 Act 16,31
R 10,9 8,13!

J 11,11-14

8,15
4,24; 9,31 L 4,14,
37p; 5,15; 7,1727-31: 20,29-34p
17,15! Ps 86,3
15,22; 12,23; 21,9

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἰς ἐλ-
θὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι
ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χειρὰ σου ἐπ' αὐ-
τήν, καὶ ζήσεται. 19 καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοὺς ἠκολούθησεν
αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15
74
II

20 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροῦσα δώδεκα ἔτη τ προσελ-
θοῦσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·
21 ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν ῥμόνον ἄσωμαι τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ σωθήσομαι. 22 ὁ δὲ Ὁ Ἰησοὺς στραφεὶς καὶ ἰδὼν
αὐτὴν εἶπεν· θάρσει, ῥθυγάτερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.
καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

16

23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοὺς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος
καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβοῦμενον
24 ἔλεγεν· ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον
ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 ὅτε δὲ ἐξεβλήθη
ὁ ὄχλος ῥεῖσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρ-
θη τὸ κοράσιον. 26 καὶ ἐξηλθεν ἡ φῆμη ῥαυτὴ εἰς ὅλην
τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν
οἱ αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρᾶζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς,
ῥυῖός Δαυὶδ. 28 ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσήλθον
αὐτῷ οἱ τ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοὺς· πιστεύετε
ὅτι ῥδύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναὶ κύριε.

17
75
X

17 ° B co | 'p) ρησσει ο οινος ο νεος τους ασκους D (g¹ k μ sy^s) | 'p) απολλυται κ. οι α.
D (a) k | 1 3-6 2 7 C (892). 1424. l 844(*) . l 2211 pc | p) αλλ 3-7 βλητεον K • 18 ° † εἰς
προσελ- K¹ B lat | τις προσελ- L f¹³ al g¹ | προσελ- K* pc (q?) | τις ἐλ- Γ pc (h) k |
ΕΙΣΕΛ- K² C D N W Θ pc | εἰσελ- f¹ 700 al (q?) | txi 33 B d f | ° K D f^{1,13} 33. 892 pc
lat | κυριε M pc f f¹ h vg¹ • 19 ° † -θει K C D 33 pc lat | txi B L W Θ f^{1,13} B • 20 °
(J 5,5) εχουσα εν τη ασθeneia L pc • 21 ° 2 l D lat | 2 K* a h sy^s • 22 ° K* D pc it sy^s |
επιστρ- C L W Θ f¹ B | εστη στραφεις D | txi K B N f¹³ 33. 892. l 844. l 2211 al | ° -τηρ
D L N W Θ pc; Or¹ • 24 ° p) λεγει αυτοις C L W Θ B (f g¹) sy | λεγ. N pc | txi K B D
f^{1,13} 33. 892 pc lat co • 25 ° † ελ- D 1424 pc it • 26 ° αὐτῆς K C(*) N^{vid} Θ f¹ 33 pc mae bo |
αὐτοῦ D 1424 pc sa bo^{ms} | txi f¹³ B lat sy (αὐ- L Γ pc; AY- B W Δ pc) • 27 ° † B D 892 pc
(k) | txi K C L W Θ 0250 f^{1,13} 33 B lat sy | ° p) uie K C D K L Γ Δ Θ 0250 f¹ 579. 892*.
1424 pm | κυριε uie N f¹³ 892^c pc | txi B W 565. (700). l 844. l 2211 pm • 28 ° -θοντος δε
αυτου 700 pc f | εισελθοντι δε αυτω K* N (1424 al) | και ερχεται D | ° δυο K* D pc a b
h vg^{ms} | ° 2 l 3 B N 892 q | 1 3 2 C* | l υμιν 2 3 K* (° lat)

29 τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν
πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 30 καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν
οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἔνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοὺς λέγων·
ὁρᾶτε μηδεὶς γινώσκέτω. 31 οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφῆμισαν
αὐτὸν ἐν ὀδῇ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

8,13!

Mc 1,43; 14,5
J 11,33,38
8,41 | 26!

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ὄν-
θρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 καὶ ἐκβληθέντος τοῦ
δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέ-
γοντες· οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. 34 οἱ δὲ
Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλ-
λει τὰ δαιμόνια.

32-34: cf 12,22-
30p

15,31; 8,27!

Mc 2,12

10,25; 12,24,27p

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοὺς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς
κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον
καὶ πᾶσαν μαλακίαν τ.

4,23!

24,14

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους τ ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι
ἦσαν ῥεσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὥσει πρόβατα μὴ ἔχοντα
ποιμένα. 37 τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερι-
σμός πολλός, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· 38 δεήθητε οὖν τοῦ
κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θε-
ρισμὸν αὐτοῦ.

14,14p; 15,32p;
20,34 Mc 1,41
10,6! 26,31p 1 P 2,
25 Nu 27,17 Jdih
11,19 2 Chr 18,16
Ez 34,5 1 Rg 22,17 |
L 10,2 J 4,35 Ap
14,15
1 Mcc 12,17 Θ

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τ πνευμάτων ἀκαθάρτων
ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ
πᾶσαν μαλακίαν τ.

l-15: Mc 6,7-
13 L 9,1-6
L 10,17

4,23!

2 Τῶν ὀδὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα·
πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελ-
φός αὐτοῦ, ὁ καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ
ἀδελφός αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ
Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ ῥθαδ-

2-4: Mc 3,16-19
L 6,13-16 J 1,
40-49 Act 1,13
4,18! 4,21!

9,9!

29 ° (20, 34) ομματα D Θ 0250 • 30 ° -μησατο B² C D L W Θ 0250 f¹³ B | txi K B* f¹
892 pc • 31 ° K* (sy^s) • 32 ° † K B f¹³ 892 pc sy^s p co | txi C D L W Θ f¹ 33 B lat sy^h
• 34 ° vs D a k sy^s; Hil • 35 ° εν τω λαω C³ K Γ Θ 579. 700 pm c vg^{ms} | και πολλοι
ηκολουθησαν αυτω a b h | εν τω λ. κ. π. (-K*) ηκ. αυτ. K* L f¹³ 1424 al g¹ • 36 ° το
ιησους C N f¹³ al (g¹ vg^{ms}) sy^h K* mae (° G pc) | εκκλελυμενοι L V 1424 pc
¶ 10,1 ° κατα L al; Cyr | ° (4,23) εν τω λαω L pc b g¹ • 2 ° D* Θ f¹³ pc | ° K C D
L W Θ f^{1,13} 33 B lat sy^h co | txi K* B Γ pc d sy^h mae • 3 ° λεββατιος D k μ; Or^{lat} | Λ. ο
επικληθεις θαδδ. (ο και Θ. C*) C² L W Θ f¹ 33 B f sy^h | θαδδ. ο ε. Α. 13 pc | Judas
Zelotes it | -sy^s | txi K B f¹³ 892. l 2211 pc lat co

δαΐος, 4 Σίμων ὁ Καναναῖος τ καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγέλλας αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· 6 (πορεύεσθε δὲ) μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλὸτα οἴκου Ἰσραὴλ. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιός γάρ ὁ ἐργάτης (τῆς τροφῆς) αὐτοῦ. 11 (εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε), ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κἀκεῖ μέναιτε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. 12 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 13 καὶ ἂν μὲν ἡ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, (ἂν δὲ μὴ ἡ ἀξία), ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως τ ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τ τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα (ἐν μέσῳ) λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἄκέραιοι ὡς αἱ περιστῆραι. 17 Προσέχετε ὅδε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μα-

4 ῥ Κανανιτης W Θ f¹³ M sy^h | txt B C (D) L N f¹ 33. 892 pc latt mae | τ p) καὶ Ιουδας ο του Ιακωβου sy^h | 2 K¹ L W Γ f¹³ 565. 579. 892. l 2211 pm vgl | Ισκαριωθ C 1424 | ο Σκαριωτης D lat | Σιμωνος Ισκαριωτου Or • 5 και λ. D it vg^{msl} w | - K* 1424; Or • 6 υπαγετε D • 7 (4, 17) μετανοειτε οτι 251 pc samss | - B sy^s • 8 (3-6) l 2 P W Δ pc sy^h | 3 4 l 2 5 6 348 al | 5 6 3 4 28 | 5 6 1424* | 3-6 C³ K L Γ Θ 700* M f (sy^p) sa mae; Eus | txt B C* (D) N 0281 vid f^{1.13} 33. 565. 700ms. 892. l 2211 al lat (sy^s) bo • 10 -δους C L W f¹³ M a ffl k m sy^h bo^{ms} | txt B B D Θ f¹ 33. 892. 1424. l 2211 al lat sy^p samss mae bo; Eus | του μισθου K 565. 892 al it sy^{hms} • 11 l-5 8 f¹ 700 it sy^s | l-5 8 6 7 L 0281 f¹³ Eus | η πολις l 2 4 8 εις αυτην D • 12 λεγοντες ειρηνη τω οικω τωτου K* 2 D L W pc co | η πολις l 2 4 8 εις αυτην D • 13 ει δε μη γε D | ει δε μη αξια L | εφ B B W 892. Θ 0281 vid f¹ (1424) al it vgl • 14 D | τη κωμης B (0281) f¹³ 892 pc vg^{msl} co | εκ B C 0281. 33. 892 al lat l 2211 pc • 15 -ρας D L N P Θ f¹ 1424 al h k | γη Γ-ας C pc | γη Γ-ων B pc • 16 εις -ον B | ο οφεις K*; Eriph | απλουστατοι D • 17 ο D pc it sy^s samss mae | l-3 W aur* | εις τας -γας αυτ. D 0171

στιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε· ἐνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ τί λαλήσητε· ὁδοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἑπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἡμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον τ οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ (τὸν οἰκοδεσπότην) ῥ Βεελζεβούλ ῥ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον (τοὺς οἰκιακοὺς) αὐτοῦ.

26 Μὴ οὖν φοβηθῇτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὐς ἀκούετε κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων.

28 καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμενων ἀποκτείνειν· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ

18 ηγεμονων σταθησεσθε D (0171 it sy^s) • 19 -δωσουσιν D L N W 33. 579. 1424 al lat | -δωσωσιν Φ 892. l 2211 al | -διδωσιν C Θ f¹³ M | txt B B 0171 vid f¹ pc | ο D L pc gl k vg^{msl}; Eriph • 21 -σεται B Δ 700 pc • 23 αλλην C D L Θ 0171 vid M; Cl | txt B B W f^{1.13} 33. 892. 1424 pc; Or Thret | τ καν (εαν δε D 0171 vid h k) εν τη αλλη (εκ ταυτης L Θ f^{1.13} 565 pc; Or^{pl}) διωκ(ω)σιν υμας, φυγετε εις την αλλην (ετεραν L Θ); D L Θ 0171 vid f^{1.13} 565 pc it vg^{msl} sy^s; Or^{pl} | ο B D | τ - K* B pc | οὐ K² pc | txt C D L W Θ f^{1.13} 33 M • 24 αυτου B W f¹³ 1424. l 2211 al sy co • 25 τω -οτη et τοις -οις B* | τ Beelzebub B pc | Beelzebub c (ffl) vg sy^p | txt C (D L) W Θ f^{1.13} 33 M it sy^h eo; Cyp | -λεσαντο K* L N pc | εκαλεσαν Θ 0171 f¹ 700. 1424 pm | καλουσιν D • 27 κηρυσσεται (vl -ετε) D Θ; Or | κηρυχθησεται L • 28 φοβηθητε B D N W Θ f¹ 33. 892. 1424. l 2211 pm | txt B C K L Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 pm | φοβηθητε D L Θ vid f^{1.13} 33 M | txt B B C W 892. l 2211 pc

Act 25,23; 27,24 • 8,41 Dt 31,26

L 12,11s Ex 4,12

J 14,26 Act 4,8 1 K 2,4 35 Meh 7,6

L 6,22p J 15,18! 21 1 J 3,13 24,13 2 T 2,12 Dn 12,12s • 4 Esr 6,25

23,34 Act 8,1; • 14,5s 2 K 11,33 • 16,28; • 24,30!

L 6,40 J 13,16; 15,20

9,34!

26-33; L 12,2-9 Mc 4,22p

4 Mcc 13,14 1 P 3,14 Ad 2,10

H 10,31 Jc 4,12 Ap 14,7,10

1Sm 14,45 2Sm
14,11 L 21,28
Act 27,34
6,26; 12,12

1J 4,2s.15

1Sm 2,30 Ap 3,5

2T 2,12 1J 2,22s
Jd 4 Mc 8,38p

34-36: L 12,51-
53; 12,49; 22,36

21 Mch 7,6

37s: L 14,26s
19,29 Dt 33,9

16,241p

16,251p

18,5p L 10,16
J 12,44; 13,20
G 4,14

13,17; 23,29.34
1 Rg 17,9-24;
18,4 2 Rg 4,9-37
3J 8

25,35.40 Mc 9,41

7,28!

ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. **30** ὅμων δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τὰσαι ἡριθμημένοι εἰσίν. **31** μὴ οὖν φοβεῖσθε τὰ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33** ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι ἐκὰν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. **35** ἦλθον γὰρ διχάσαι τὸν ἀνθρώπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, **36** καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38** καὶ ὁ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39** ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. **41** ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. **42** καὶ ὁς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ ὁμόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

30 ἄλλα et ὅμων D it; Irlat vid. • **31** φοβηθητε C Θ f¹³ M; Ltx B D L W f¹ 892. I 844vid. I 2211 pc | τ' αὐτοῦ W f¹³ 1424 al g¹ vg^{ms} sa • **32** οἱ φ¹⁹vid B D L W Θ f¹ M; Cl Or | Ltx B C K f¹³ 565. 892 al; Eus • **33** I 2 B L 1424 pc | και οστις W | C L f¹³ M; Ltx φ¹⁹vid B D W Δ Θ f¹ 33. 892. I 2211 al lat | φ¹⁹ B C D L W Θ f¹ M; Ltx B f¹³ 892. 1424 al • **34** μάχην και μαχαιραν 28 | διαμερισμον των διανοιων κ. μ. sy^c • **35** (Mch 7,6) υιον D pc it sy^c • **37** B* D al | om. usque ad αξιος (vs 38) φ¹⁹ • **39** B* • **41** D pc υιον D pc it sy^c • **42** ελαχιστων τ. D latt | μ. τ. των ελαχιστων 1424 pc | χρου Z 33. 565 al | υδατος χρου D lat sy^c co; Or Cyp | D pc sy^c | ληται ο μισθος D it sy^c bo; Cyp

20
102
V

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ δ' ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. **5** τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. **6** καὶ μακάριός ἐστιν ὁς ἐὰν μὴ σκανδαλίσθῃ ἐν ἐμοί.

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον; θεάσασθαι¹; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; ἰδεῖν¹; ἀνθρώπον² ἐν μαλακοῖς τῇ ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακά φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων οἰεῖσιν. **9** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην²; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **10** οὗτός τ' ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται·

ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.

104
V

11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μεῖζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μεῖζων αὐτοῦ ἐστιν. **12** ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν.

105
V

13 πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν· **14** καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἐρχεσθαι. **15** ὁ ἔχων ὄτα ἀκούτω.

106
X

16 Τίτι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίῳ καθήμενῳ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις τ' **17** λέγουσιν·

107
V

2-6: L 7,18-23
14,12!

3,11! Ps 118,26
Dn 7,13; 9,26 f
Mt 3,1

15,31 Is 29,18;
35,5s; 42,18.7;
26,19; 61,1
8,21 21,14; 5,3!

13,57; 26,31
J 6,61; 16,1

7-19: L 7,24-35

3,1.5p

3,4p

L 1,76!

Mc 1,21
Ex 23,20 Mt 3,1

Job 11,2; 14,1 etc

18,1p L 1,15; 22,24

L 16,16 J 6,15

1P 1,10

17,10-13p L 1,17
Mt 3,23 Sir 48,10 |
13,9p.43; 25,29app
Mc 4,23; 7,16app
L 12,21app; 14,35;
21,4app; Ap 2,7!
Ez 3,27 | 12,41sp

¶ **11,2** Ἰησου D 0233. 1424 al sy^c | (p) duo C³ L f¹ M lat sy^{ms} bo; Or | Ltx B B C* D P W Z Δ Θ 0233 f¹³ 33. I 844. I 2211 pc q sy^{ph} sa mae • **3** ἐργαζόμενος D* • **5** 2 3 Z Δ 892 pc lat co | - D pc | 4 5 3 1 2 Θ f¹³ pc sy^c | 1 2 k sy^s • **6** 0 0233 • **7** [; et¹ -] • **8** [; et¹ -] | ; ανθ. ιδ. B* | (p) ιματιοις C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M b f h l sy co | Ltx B B D Z pc lat | - λειων K N 565. 579c pm | ot B* B | Ltx B* C D L W Z Θ 0233 f^{1,13} 33 M latt • **9** f¹ προφ. ιδ.; B* B¹ W Z 0281vid. 892 pc | Ltx B¹ B*² C D L Θ 0233 f^{1,13} 33 M latt sy sa • **10** γαρ C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M lat sy^{ph} co | Ltx B B D Z 892 b g¹ k sy^s c bo^{ms} • **13** q sy^s bo^{ms} • **15** ακουειν B C L W Z Θ f^{1,13} 33 M lat sy^{ph} co; Ju | Ltx B D 700 pc k sy^s • **16** (ex itac.?) εταιροις G 700 pm lat sa | αυτων και (- Θ f¹³ 579*vid. 1424 pc sa) C L W Θ f¹³ 33 M sy^{ph} | Ltx B B D Z vid f¹ 892 pc lat

Ecll 3,4

3,4p L 1,15

J 10,20i

9,11i 14s · Dt 21,
20 Prv 23,20

L 11,49

20-24: L 10,13-
15 · J 12,37Mc 6,45; 8,22
L 9,10 · Is 23Dn 9,3 Jon 3,5s
24: 10,15; 12,36;
2P 2,9; 3,7 1J
4,17 Is 34,8 Jdth
16,179,11p PsSal 1,5
Is 14,13.11.15 Ez
31,14s

22i 10,15ip

25-27: L 10,21s
Sir 51,1 Ps 136,26
Tob 7,17 Act 17,
24 · Is 29,14 1K
1,19.26-29 L 19,42

· 21,16 1K 1,21

28,18i

J 10,14s; 17,25

16,17 G 1,15s

Sir 24,19; 51,23 ·
Ex 33,14 1Sir 51,
26s; 6,24s21,5 Nu 12,3 2K
10,1 · Jr 6,16 Sir
6,28s · Is 28,12 1
Act 15,30 · 1J 5,3

ηύλησαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὥρχήσασθε,
ἐθρηνήσαμεν ὧ καὶ οὐκ ἐκόψασθε.

18 ἦλθεν γὰρ ὁ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε πίνων, καὶ λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. 19 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὁ ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν· 21 οὐαί σοι, Χοραζίν', οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ ὁ μετενόησαν. 22 πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23 καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἕως ἄβυθου καταβήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἔγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γὰρ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· 26 ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. 27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ὁμοῦ, * καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός· καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ὅτι ἐμοῦ, ὅτι πραεὺς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· 30 ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

17 Ὑμῖν C L W Θ f¹³ 33 M it sy | txi B B D Z f¹ 892 pc lat co • 18 Ὑπὸς υμᾶς Θ f¹³ al sy^c h; Eus • 19 (p) τ. τεκνων B² C D L Θ f¹ 33 M lat sy^c hmg sam^{ss} mae | παντων τ. εργ. f¹³ pc (k) | txi B B* W pc sy^h sam^{ss} bo; Hier^{mas} • 20 Το Ιησους C K L N W Θ f^{1,13} 565. 579. 892 pm g¹ h vg^{mas} sy sam^{ss} • 21 (καὶ D it | Ὑ) καθημενοι B C 33 pc | -μεναι Δ f¹ 892. 1424 al sy^h • 23 (ἡ εως του (- Δ f¹³ pc) ουρ. υψωθεισα (-θης Γ f¹³ 700 al f g¹ q) f¹³ 33 M f h q sy^s h; Hier^{mas} | txi B B* D W Θ lat sy^c co (B² L ἡ, C f¹ του ου.); Irlat | (καταβιβασθηση B C L Θ f^{1,13} 33 M sy^h mae bo | txi B D W pc lat sy^c sa; Irlat | (εγενοντο L W Θ f¹³ 33 M | txi B B C D f¹ 892. 1424 al • 24 (ἡ υμιν D 1424 pc it vg^{mas} sam^{ss} bo; Irlat | - 565 • 25 (απεκρ- C L W Θ f^{1,13} M; Mar^{tr} | txi B⁶² B D 33. l 2211 pc • 27 ο B* pc sam^{ss} bo; Ju Mar^{tr} lat | (τον πατερα ει μη ο υιος, ουδε τον υιον τις επιγινωσκει ει μη ο πατηρ N pc; (Ju Ir Eus) • 28 (εστε D* ex lat? • 29 ο B* pc

114
II

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν ὧ στάχυας ὧ καὶ ἐσθίειν. 2 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες τὸ εἶπαν αὐτῷ· Ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. 3 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 4 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξον ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; 5 ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ὁ ὁτι τῶν σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοι εἰσιν; 6 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ ἡμεῖζόν ἐστιν ὧδε. 7 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστίν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. 8 κύριος γὰρ ἐστίν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

9 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν· 10 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ὁ χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεράπευσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔχει πρόβατον ἐν καὶ ἡ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσῳ οὖν ὁ διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιής ὧς ἡ ἄλλη.

14 Ἐξεληθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτὸ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. * καὶ ἦκο-

I-8: Mc 2,23-
28 L 6,1-5

Dt 5,14; 23,26

Ex 20,10 J 5,10

1 Sm 21,7

Lv 24,5-9 2 Mcc
10,3 Ex 40,23 etc

Nu 28,9 J 7,22s

41s

9,13i Hos 6,6

9-14: Mc 3,1-6
L 6,6-11

L 14,3

L 14,5i

10,31

22,15 J 5,18i

15s: Mc 3,7-12
L 6,17-19 · 22,18i

¶ 12,1 Ὑ) εν W | Ὑ) τους (D) W 700 pc sa bo | Ὑ) και ταις χερσιν αυτων ψαχειν (c) sy^c • 2 Ὑ) αυτους C D L Δ Θ f¹³ 33 pc it vg^{mas} sy^c p mae | (τί (c) sy^c | ff¹ k sy^c • 4 (γεν B⁷⁰ C D L W Θ f^{1,13} 33 M latt sy co; Eus | ελαβεν 892* | txi B B pc | (p) ους B C L Θ 0233 f¹ (33) M lat sy^h sa bo | txi B⁷⁰ B D W f¹³ pc aur ff² k q sy^p • 5 Ὑ) εν C D W pc • 6 (ζων C L Δ 0233 f¹³ 1424 pm lat • 9 Το Ιησους C N Σ al c g¹ h sy^p • 10 Ὑ) την την M b c vg^{mas} | ην εκει την D L (N) Δ Θ (0233) f^{1,13} 33. 1424. l 844. l 2211 al (it) sy^h | txi B B C W 892 pc l vg | sy^s | (πευειν B C Θ 0233 f^{1,13} 33 M | txi B D L W pc • 11 (εστιν D Θ 33. 565. 892. 1424. l 844. l 2211 al f (k) q | - C* L f¹³ pc it | (εχει D pc it vg^{mas} | (ει 700c | - D f¹³ 700* pc b ff² sy^c sa bo | ° D it sy^c p | (κρατησας εγερει αυτο η ff¹ h | κρατει αυτο και εγειρει D • 12 Ὑ) μαλλον Θ f¹³ 33. 565. (1424) pc lat sy mae • 13 B C² 892* • 14 (3 2 4 l L Θ f¹³ 579 al | 3 2 4 W Δ l 844. l 2211 pc q | 3 2 4, sed pon. l p. αυτου 0233 M sy^h | και l 3 4 D 1424 pc | txi B B C 0281 f¹ 33. 892 pc aur c l vg

19,21 λούθησαν αὐτῷ [ὄχλοι] πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
8,41 τοὺς πάντας 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερόν
αὐτὸν ποιήσωσιν, 17 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 42,1-4; 41,9
Hgg 2,23 Act 3,
261 • 3,171p
L 4,18

18 ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν ἐνδόκησεν ἡ ψυχὴ μου·
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.

19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάζει,
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

20 □ κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν ἑ.

21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.

Is 11,10 © R 15,12
22-30: Mc 3,22-
27 L 11,14-23

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ
κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν ἡ λα-
λεῖν καὶ βλέπειν. 23 καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ
ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυὶδ; 24 οἱ δὲ Φαρισαῖοι

Mc 2,12; 6,51 L 2,
47; 8,56; 24,22 •
9,271

ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ
ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. 25 εἰδὼς

9,341

δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰ-
κία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθῆσεται. 26 καὶ εἰ ὁ
σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς
οὖν σταθῆσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελ-
ζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλ-
λουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ

Act 19,13

41s; 9,341

15/16 ἰ πολλοί B pc lat | οχλοι N* | txt C D L W Θ (f 0233 pc) 0281 f¹⁻¹³ 33 M f h (q) sy^{p,h} sa^{ms} bo | ἰ παντας δε ους εθεραπευσεν επεπληξεν D (f¹) it | π. δε ους εθ. επεπλ. αυτοις και επετιμησεν W | και επετιμα Θ • 17 ὅπως L W Θ 0233 f¹³ M | txt B C D 0281 f¹ 33. 1424 pc; Or • 18 τεις D | ἰ τον B* B 892 pc ff¹ | εν ω D f¹ 33. 1424; Ir^{lat} | txt B¹ C^{vid} L W Θ 0106. 0233 f¹³ M • 20 □ D* | τ αυτου X 1424 al sy^h sa mae • 21 τ επι W 0233 pc | εν D pc; Ir^{lat} • 22 προσηνεγκαν αυτω δ-μενον τυφλον κ. κωφον B 0281 vid. 1424 pc sy^(s,c,p) | τ. κ. κωφ. και τυφλον L W Δ Θ 0233 f¹⁻¹³ 700. l 844. l 2211 al sy^{p,h} | τ. τυφλ. κ. κωφ. C 0281. 33 M q | - lat | txt B B D 892. 1424 pc ff¹ g¹ k sy^{s,c} eo | τ και B² C L 0233 M sy^h | txt B* B D W Θ 0281 f¹⁻¹³ 33. 892. 1424 al • 24 τ Beelzeboul B | Beelzebub c (ff¹) vg sy^{s,c,p} | txt p²¹ C D (L) W Θ 0281 f¹⁻¹³ 33 M it sy^h (co) • 25 ειδως δε ο Ιησους C L W Θ 0106 f¹⁻¹³ M (lat) sy^{p,h} mae | ιδων δε ο Ιησ. 0281 vid. 33. 892 pc ff¹ bo^{ms} | ιδων δε p²¹ B¹ D 892* (k) sy^{s,c} bo | txt B² B sa • 27 τ Beelzeboul B (bo^{ms}) | Beelzebub c (ff¹) vg sy^{s,c,p} | txt C D (L) W Θ 0233. 0281 f¹⁻¹³ 33 M it sy^h sa mae (bo) | s l 2 4 3 Θ f¹ pc c vg^{c1} | l 4 3 2 C 0233 f¹³ M | l 4 2 3 L pc | 2 3 l 4 W | txt B B D 0281. 892. 1424

22
119
V
120
VII
121
II

122
II

ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν
ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 29 ἡ πῶς δύναται τις εἰσ-
ελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ
ἄρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει¹. 30 ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ'
ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει τ.

123
II

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία
ἀφεθήσεται τ τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλα-
σφημία οὐκ ἀφεθήσεται τ. 32 καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τ ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ
κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, (οὐκ ἀφεθήσεται) αὐτῷ
οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

124
X

33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐ-
τοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκε-
ται. 34 γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν
πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας
τὸ στόμα λαλεῖ τ. 35 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ
θησαυροῦ τ ἐκβάλλει τ ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τ ἐκβάλλει τ¹ πονηρά. 36 λέγω
δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἄργον ὃ γ¹ λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι
ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· 37 ἐκ
γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου
καταδικασθήσῃ.

125
V

126
X

23
127
V

128
V

38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων
καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ
σημεῖον ἰδεῖν. 39 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πο-
νηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δο-
θήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάν¹ τοῦ προφήτου.
40 ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωάν¹ ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέ-

1 J 3,8

L 17,21

Is 49,24; 53,12

Mc 9,40p

31s; Mc 3,28s
L 12,10

H 6,4,6; 10,26

1 J 4,16 1 T 1,13

33-35: L 6,43-
45 • 7,17

3,71 • J 8,431

15,111

R 8,71
13,52

Jc 3,1,6 Jd 15

L 16,21 • 11,221

L 19,22

38-42: L 11,16,29-
32 cf Mt 16,1-4p
J 2,181 L 23,8
1 K 1,221
45; 16,4; 17,17p
Mc 8,38 L 9,41
Act 2,40 Ph 2,15
Dt 32,51

Jon 2,1

29 διαρπασαι B C² D L Θ f¹³ 33 M | txt B C* N W f¹ 892. 1424 al | : , et 1; et f διαρ-
παση B D K W f¹³ 33. 565. 700. 1424 pm l vgst • 30 τ με B 33 pc sy^{hms} bo • 31 τ υμιν
B f¹ pc sa mae | τ τοις ανθρωποις C D L W Θ 0271 f¹³ 33 M it sy^{p,h} | αυτω (b) ff¹ h sy^{s,c}
mae bo^{ms} | txt B B f¹ 892. 1424 pc aur k vg sa bo • 32 τ ουκ B* | ου μη αφ- B* | ου μη
αφεθη B • 34 τ αγαθα D* d • 35 τ bis της καρδιας αυτου L (f¹) 33 pc aur (aur f*) vg^{ms}
sy^{s,c} | τ τα B C L N Δ f¹ 33. 1424 al sam^{ss} (bo) | txt B D W Θ f¹³ M sam^{ss} mae | τ τα L N Δ
33. 1424 al sam^{ss} bo • 36 γ λαλουσιν D | εαν λαλησωσιν (L) W 0250 f¹⁻¹³ M | εαν
λαλησουσιν C Θ 33. 700* pc | txt B B pc • 38 ο W 0250 f¹ M mae sy^p | txt B C D L N
Θ f¹³ 33. 892. 1424 al lat sy^h sa bo | □ B pc • 40 εγενετο Θ 1424 pc | - D pc

16,21; 27,63 E
4,9 1P 3,19
Jon 3,5
27
6
6
ρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41** ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινούσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. **42** βασιλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἤλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.

43-45: L 11,24-26 · Is 34,14
L 8,2
27,64 2P 2,20 J 5,14
39!
46-50: Mc 3,31-35 L 8,19-21
13,55p · J 7,31
43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ οὐχ εὐρίσκει· **44** τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει τὴν σχολάζοντα ἑσσεσθῶμενον καὶ κεκοσμημένον. **45** τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρόνα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

46 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος· τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ῥητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. **47** [εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστῆκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.] **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν (τῷ λέγοντι αὐτῷ)· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ τίνας οὐκ εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; **49** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός μου ὁ ἀδελφός καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

40 ὁ καὶ D L W 1424 al it sy^c bo; Cyr^{pl} • 43 [· et ·:] • 44 τὸν οἶκον D (sy^{hmg}) | αὐτον c ff² h vg^{cl} mae | τὸ καὶ B C* 1424 al it | txi B C² D L W Z^{vid} Θ f^{1,13} 33 M^{lat} • 46 ὁ δὲ 2 3 C W Θ f^{1,13} M^q sy^h | λαλοῦντος δε αὐτοῦ D L Z 892 sy^p | txi B B 33. 1424 pc lat | ὁ 3 2 D L Θ f^{1,13} 33. 1424 al latt sy^{ph} | -B* • 47 vs B* B L Γ pc ff¹ k sy^{ac} sa | txi B⁽¹⁾ C (D) W Z Θ f^(1,13) 33 M^{lat} sy^{ph} mae bo | τῶν μαθητῶν αὐτοῦ B¹ (892) pc (bo) • 48 τὴν εἰποντι αὐτῷ C L Θ f^{1,13} M^{lat} | τῷ λέγοντι Z | -W | txi B B D 33. 892. 1424 pc | ἡ D W Θ pc it sy^s mae bo | ° W pc | ° B* • 49 ° B* D al lat • 50 ποιεῖ D | ἀν ποιη C Δ 700 pc | ἀν ποιήσει K L Z Γ Θ 579. 1424 al | txi B B W f^{1,13} 33 M^{lat} | τὸ καὶ Θ f^{1,13} 700. 1424 al lat

131 II **13** Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς (τῆς οἰκίας) ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὴν πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει.

24 **3** Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ ἁγίου πνεύματος. **4** καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἔλθοντα τὰ πετεινὰ τῶν ἀετῶν κατέφαγεν αὐτά. **5** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἔκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἔξηράνθη. **7** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἔπνιξαν αὐτά. **8** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὦτα ἀκούετω.

132 V **10** Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν· **14** καὶ ἄναπληροῦνται αὐτοὶς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα·

133 I ὁ ἀκοῶν ἀκούσεται καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

¶ **13,1** τ δε C D L W Θ f^{1,13} M^{lat} f h q sy^{ph} bo | txi B B Z 33. 892 al lat sy^s sa mae boms | ἔκ της οικίας B Z 33. 892 pc | ἀπο της οικίας C L W M^{lat} | - D it sy^s | txi B Θ f^{1,13} 1424 pc • 2 τὸ D K Γ Δ f^{1,13} 565. 579 M^{lat} • 3 σπειραι B (D) L W Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424 pm | p) σ-ραι τον σπορον αὐτου 579 pc b ff¹ h vg^s (sy^s) | txi B K Z Γ Δ 565 pm (C h. t.) • 4 ἦλθεν (-θον D L Z 33 al) et τ καὶ B C D L W Z f^{1,13} 33 M^{lat} | txi B Θ f^{1,13} 1424 pc | τp) του ουρανου K Θ f^{1,13} 565. 1241. 1424 al b ff¹ h vg^{cl} sy^{ph} sa mae boms • 6 ἔκαυματίσθη B² | ἐκαυματίσθησαν D sy^h | ῥ βάθος ριζης Θ f^{1,13} pc | ῥ ἀνθήσαν D sy^h • 7 ἀπεπ- B C L W Z f^{1,13} 33 M^{lat} | txi B D Θ f^{1,13} 565 pc • 9 τp) ακουειν B C D W Z Θ f^{1,13} 33 M^{lat} sy^{ph} co | txi B* B L a e ff¹ k sy^s • 11 οὐκ εἰς C Z 892 pc ff¹ k bo | txi B D L W Θ f^{1,13} 33 M^{lat} sy sa mae • 13 τ 2 I N Θ Σ f^{1,13} 33. 565. 1424 al | 2 L pc c | λαλει αυτ. D(c) | ῥp) ινα βλ. μη βλεπωσιν και ακ. μη ακουωσιν μηδε συνωσιν 1424 ff¹ sa mae | ινα βλ. μη βλεπωσιν και ακ. μη ακουωσιν (-ωσιν D) και μη συνιωσιν (συνωσιν D) μηποτε επιστρεψωσιν D Θ f^{1,13} pc it sy^{ac}; (Eus) • 14 τότε πλ- f¹ a | τότε πληρωθησεται επ D 1424 pc it | τ (Is 6,9) πορευθητι και ειπε τω λαω τουτω D it mae; Eus

J-9: Mc 4,1-9
L 8,4-8 · 36

Mc 2,13;
3,9

10,34sp

4Es 8,41; 9,31 ss

Sir 40,15

Jc 1,11 J 15,6

Job 31,40

11,15!

J0-17: Mc 4,
10-12 L 8,9s · 3!

1 K 2,10

R 11,25
25,29p Mc 4,25p

Mc 8,18 L 19,42
J 12,40 Jr 5,21
Act 13,40s; 28,26s

Is 6,9s &

15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ τοῖς ὤσιν τ' βαρέως ἤκουσαν
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν,
μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς
καὶ τοῖς ὤσιν ἀκούσωσιν
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν
καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσονται αὐτούς.

16,17 L 10,23s
Is 52,15 Ps Sal
18,6s

10,41! · H 11,13
1 P 1,10 J 8,56

18-23: Mc 4,
13-20 L 8,11-15

16 ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ
ῥα ὡμῶν ὅτι ἰακούςουσιν. 17 ἀμὴν ὁ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι
πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε
καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

134
V

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Ἰσπεῖραν-
τος. 19 παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ
μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρ-
μένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ παρά τὴν ὁδὸν
σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ
τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐ-
τόν, 21 οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός
ἐστίν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐ-
θὺς σκανδαλίζεται. 22 ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗ-
τός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος
τ' καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ
ἀκαρπὸς γίνεται. 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗ-
τός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἰσυνιείς, ὅς δὲ ἡ καρ-
ποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ
τριάκοντα.

135
II

6,19-34 p L 14,
18-20; 21,34
Mc 10,23s

36-43

Mc 4,27

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὡμοι-
ώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Ἰσπεῖραντι καλὸν
σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς
ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔπεσπειρεν ζιζάνια
ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπήλθεν. 26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν

136
X

15 Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ῥα ὡμῶν ὅτι ἰακούςουσιν. 16 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Ἰσπεῖραντος. 17 ἀμὴν ὁ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. 18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Ἰσπεῖραντος. 19 παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ παρά τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, 21 οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος τ' καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἀκαρπὸς γίνεται. 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ ἰσυνιείς, ὅς δὲ ἡ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. 24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Ἰσπεῖραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἔπεσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπήλθεν. 26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν

ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη ὁ καὶ τὰ ζιζάνια. 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἐσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει τ' ζιζάνια; 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς ἀνθρώπου τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ ὁδοῦλοι ἔλεγον αὐτῷ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; 29 ὁ δὲ ἔφησιν· οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 ἄφετε συνανέξανεσθαι ἀμφοτέρω ἕως τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας ἵπρος τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον ἴσυναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

Ap 14,15

3,12

31s; Mc 4,30-32
L 13,18s · 17,20!

137
II

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 32 ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

Dn 4,9,18 Ez 17,
23; 31,6 Ps 103,
12 ☉

138
V

139
VI

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. 34 ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἔλαλει αὐτοῖς, 35 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τὸ προφήτου λέγοντος·

33: L 13,20s
16,6 1 K 5,6
Gn 18,6
34: Mc 4,33s
31

ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,

Ps 78,2

ἐρεῦξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς ὁ κόσμος].

1 K 2,7!

26 ° D W Θ f¹³ 1424 pc it vg^{ms} sy^{s,c} sa mae boms • 27 τὰ κ* L Θ f¹³ 1424 al • 28 ° B 1424 pc h co; Eus | τ' 2 / B C 0281 pc | εἶπον αὐτῷ L W Θ f^{1,13} 33 al | τ' 1 κ (D) 33^{vid}, 892, 1241, 1424 pc • 29 εἶφη L W 0233, 0281 f^{1,13} 33 al | εἶφη αὐτοῖς N Θ pc | (- ο δε D) λεγει αὐτοῖς D 33, 1424 pc | τ' 1 κ B C 892 pc • 30 ἄχρη κ*² L | μεχρι κ* C W Θ 0233 f^{1,13} 33 al | τ' 1 B D 0281, 892, 1424 pc | τ' 1 κ κ*² C L 0233, 565, 1424 al | τ' 1 κ B D W Θ 0281 f^{1,13} 33 33 al | τ' 1 3 L Δ f¹ (33), 700, 1241, 1424 al it vg^{at} | 3 D; Irlat vid | τ' συναγετε B Γ f¹ pc | συνλεγετε (sic) D κ • 31 ἐλάλησεν D L* N Θ f¹³ 1424 al it (sy^{s,c}) • 32 ἔξηση κ* D f¹³ pc • 33 ἐλάλησεν αὐτοῖς λεγων κ L Θ f¹³ al h (l) q vg^{ms} sa^{ms} mae | (31) παρεθηκεν αὐτοῖς λεγων C 1241 pc sa^{ms} | - D (k) sy^{s,c} | τ' 1 B W 0233, 0242^{vid} f¹ 33 33 al lat sy^p (h*) bo • 34 τ' οὐκ κ* D L Θ 0233 f¹ 33 33 al bo | τ' 1 κ* B C W Δ f¹³ al f sy^h sa; Cl • 35 τ' Ησαιοι κ* Θ f^{1,13} 33 pc; Hier^{ms} | Asaph Hier^{ms} | τ' 1 κ* B C D L W 0233, 0242 33 al lat sy co; Eus | ° τ' 1 κ* B f¹ pc e k (sy^{s,c}); Or Eus | τ' 1 κ*² C D L W Θ 0233 f¹³ 33 33 al lat sy^h co; Cl

1 36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν¹⁴⁰· καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ἔδιασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, 38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος, 40 ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τῆς αἰῶνος ἐστίν, οἱ δὲ θεριστὰὶ ἄγγελοι εἰσιν. 40 ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ [κατα]καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· 41 ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. 43 τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὅτα τῷ ἀκουέτω.

44 Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῶν κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ ὅλα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἄνθρωπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· 46 εὐρὼν δὲ ὁρῶν πολὺτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ

36 τοῖς Ἰησοῦς C L W Θ 0233 f¹³ 33 38 f h q sy^(p) h | αὐτοῦ f¹ 1424 pc | txi B D pc lat sy^c co | φρασσον B² C D L W 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 it; Or^p | txi B² B Θ 0242^{vid}. 1424 pc lat; Or^p • 37 ταυτοῖς C L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 c f h q vg^{cl} sy^{sa} mss^{ss} bo^{ms} | txi B B D 892*. 1424 pc lat sa^{ms} mae bo | ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ 28 | ὁ θεὸς Epiph • 39 καίεται C L W Θ 0106. 0233^{vid}. 0242^{vid}. 0250 f¹³ 33 38 | κατακαίονται D | txi B B f¹ 892 al; Cyr | τουτου C L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 f h q sy^p h sa^{ms} bo | txi B B D Γ 892 pc lat sy^{sc} sa mae; Irlat Cyr • 42 βαλλουσιν B² D 0250. 565. 1424 pc e vg^{mss} | ἐμβαλοῦσιν 700 pc • 43 τῶν οὐρανῶν Θ f¹³ 700 pc | ἀκουεῖν B² C D L W 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 it vg^{cl} sy co | txi B² B Θ 0242. 700 a b e k vgst • 44 πάλιν C L W Θ 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 f h q sy^p h; Or^{lem} | txi B B D 0242. 892. 1241 pc lat sy^{sc} co | ὁ τ B pc bo; Or | txi B D 0242 f¹ 892 pc lat sy^{sc} p sa mae (sed πωλ. p. εχει C L W Θ 0106. 0233. 0250 f¹³ 33 38 sy^h) • 45 ὁ τ B² B Γ 1424 pc | txi B² C D L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 verss; Or Cyp • 46 ὅς ευραυν C W 0106. 0250 f¹³ 38 f (q) sy^h | txi B B D L Θ 0233. 0242^{vid} f¹ 33. 892 pc h sy^p co | D Θ pc it sy^c

βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση· 48 ἣν δετῇ ἐπληρώθη ἡ ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλά εἰς τὴν ἀγῆν, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

51 Συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναί· 52 ὁ δὲ εἶπεν· αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετήρεν ἐκεῖθεν. 54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν τοῦτο τῷ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τοῦτο ταῦτα πάντα; 57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστὶν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

48 ὅτε δε D Θ 1424 pc it | ἀναβιβάσαντες αὐτὴν P Δ 1424 al it | ἀναβιβάσαν αὐτὴν D | καλλίστα D 700 it (sy^{sc}) | ἡ ἀγῆν C³ (D) L W f¹³ 38 | ἀγῆν 33 | txi B B C² N Θ f¹ 700. 892* pc • 49 κόσμου D | αἰῶνος τουτου N pc sa^{ms} bo • 50 βαλλουσιν B² D* f¹³ 565. 1424 pc vg^{mss} • 51 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 38 (a) f h q (vg^{mss}) sy^(c) p^h h (mae) bo^{mss} | txi B B D pc lat sy^{sa} bo | κυριε C L W 0233. 33 38 it sy^p h co | txi B B D Θ f^{1,13} 1424 pc lat sy^{sc} • 52 ὁ δε λέγει B¹ pc f | ὁ δε Ἰησοῦς εἶπεν C N Σ 1241 pc (c vg^{mss}) sy^{hmg} | λέγει D 892. 1424 lat sy^p | ἐν τη β-ειαν D 579. 700 pc; Irlat | εἰς τὴν β-ειαν L Γ Δ (0233). 892* pm gl • 54 πᾶσα D 892 pc sy^{sa} mae | p | ταῦτα καὶ τις W pc • 55 οὐχι D L f^{1,13} 38 | txi B B C N W Δ Θ 33. 700. 1241 al | Ἰωσήφ K L W Δ 0106 f¹³ 565. 1241 pm k q^c sa bo^{mss} | Ἰωση 700* pc sy^h bo^p | Ἰωαννης B² vid D Γ 579. 1424 pm vg^{mss}; Or^p | txi B² B C N Θ f¹ 33. 700*. 892 pc lat sy^{sc} hmg mae bo^p; Or^p • 57 (J 4,44) ἰδία πατριδι B Z f¹³ 892 pc; Or^p | p | πατριδι αὐτοῦ L W 0106 f¹ 38 (co); Or^p | ἰδία πατριδι αὐτοῦ C pc | txi B B Θ 0281. 33. 700. 1424 a k • 58 τὰς ἀπιστίας D 892 k

22,9s; 4,19p
Hab 1,14s

39!
25,32
Ps 1,5
Dn 3,6

8,12!

23,34

20,1; 21,33

12,35p · Mc 1,27

7,28!
53-58: Mc 6,1-6a L 4,16-30

7,28!

14,2
12,46.48p J 2,1.
12; 6,42; 19,25
Act 1,14
Act 12,17!

J 7,15 | 11,6!

J 4,44

1s: Mc 6,14-16
L 9,7-9

16,14p

13,54 G 3,5

3-12: Mc 6,17-29 · L 3,19 s
4,12

19,9p Lv 18,16;
20,21
21,26p

Act 8,2

13-21: Mc 6,32-44 L 9,10-17
J 6,1-13 cf Mt
15,32-39p · 4,121

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετρα-²⁵
άρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, **2** καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν ¹⁴³
αὐτοῦ· Ὁ οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἡγέρ-
θη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν
ἐν αὐτῷ. ^{II}

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης τὴν κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἐδῆσεν ¹⁴⁴
οὐ [αὐτὸν]· καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο· διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυ-
ναῖκα ^{II} ¹⁴⁴ Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· **4** ἔλεγεν γὰρ ὁ
Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. **5** καὶ
θέλων αὐτὸν ἀποκτείνειν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προ-
φήτην αὐτὸν εἶχον.

6 Γενεσίῳ δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ
θυγάτηρ· τῆς Ἡρῳδιάδος· ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρπασεν τῷ
Ἡρώδῃ, **7** ὅθεν μεθ' ὅρκου ὁμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ
ἐὰν αἰτήσῃται. **8** ἡ δὲ προβίβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς
αὐτῆς· δὸς μοι, ὦ φησίν, ὥδε· ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **9** καὶ ὁ βασιλεὺς διὰ
τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆ-
ναι τῇ, **10** καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν οὐ [τὸν] Ἰωάννην ἐν τῇ
φυλακῇ. **11** καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ
ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἠνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **12** καὶ
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ πτώμα τὸ
ἐθαψαν αὐτὸν καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν
πλοίῳ· εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ

¶ **14,1** τ δε D sy^{s.c.p} bo • **2** τητι D pc b f h vg^{mss} | τ ον εγω απεκεφαλισα D pc a b ffⁱ h
vg^{mss} • **3** τοτε B Θ f¹³ 700. l 2211 pc sa mae | ο† B* B 700. l 2211 pc ffⁱ h q bo^{mss} | txi
B² C D L W Z Θ 0106 f¹³ 33 B² lat | 'και εθετο εν φυλακη C L W 0106^(c) B² (syh) | και
απεθετο εν τη φυλ. f¹ 700 pc | εν τη φυλακη και απεθετο B² Z^{vid} | εν τη φυλ. D pc a e k |
txi B* B* f¹³ 33. 1424. l 2211 al ffⁱ h (B² Θ 892: τη φ.) | ο† D lat • **4** 2 3 B²; 3 2 D; l 2 565
pc | 2 B* | 3 l 2 C L W Θ 0106 f¹³ 33 B² (lat) | txi B Z • **6** 'γενεσιouis δε αγομενους f¹ pc |
γενεσιων δε αγομενων W 0106. 0136 f¹³ 33^{vid} B² | γενεσιων δε γενομενων C K N Θ 565.
892. 1241. 1424 al | txi B B D L Z l 2211 pc | 'Ηρωδιαδος W Θ f¹³ pc | αυτου Ηρωδιας D
• **8** τειπεν et ° D (W) 0106^c. 1424 it vg^{mss} | ° D • **9** ελυπηθη ο βασιλευς· δια δε B C (L)
W Z^{vid} 0106. 33^{vid} B² lat sy co | txi B D Θ f¹³ 700. 1424. l 2211 pc a | τ αυτη Θ f¹³ (565).
1424 pc sy^{s.c.p} sa mae • **10** ο† B* B Z f¹ | txi B² C D L W Θ 0106^{vid} f¹³ 33 B² • **11** 'επι τω
D | εν τω Θ f¹³ (13) 700. 892. l 2211 pc • **12** 'σωμα W 0106 B² syh sa mae bo^{mss} | txi B C D
L Θ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. l 844. l 2211 al e k sy^{s.c.p} bo | τ αυτου B² D L 565
al it vg^c sy^{s.c.p} | τ αυτου B¹ C D L W Θ f¹³ B² lat bo | txi B* B 0106 a ffⁱ bo^{mss} • **13** 'και
ακουσας C W 0106 B² | txi B B D L Z Θ f¹³ 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 al | ° Γ pc sy^{s.c}

ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τῶν πόλεων. **14** Καὶ
ἐξελθὼν εἶδεν πολλὸν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη· ἐπ' αὐ-
τοῖς· καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἄρρώστους αὐτῶν.

15 Ὁψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ τ
λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα· ἤδη παρήλ-
θεν· ἀπόλυσον τ τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς
τ¹ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. **16** ὁ δὲ οὐ [Ἰησοῦς]
εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν, δότε αὐτοῖς
ὁμεῖς φαγεῖν. **17** οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὥδε εἰ
μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. **18** ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι
' ὥδε αὐτούς. **19** καὶ ἔκελεύσας τ τοὺς ὄχλους· ἀνακλιθῆ-
ναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ
κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ
τοῖς ὄχλοις. **20** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν,
καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους
πλήρεις. **21** οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν ἄνδρες ὥσει πεντακισ-
χίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ οὐθὲως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητάς τ ἐμβῆναι εἰς
οὐ τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὐ
ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. **23** καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀν-
έβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. * ὁψίας δὲ γενο-
μένης μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** τὸ δὲ πλοῖον ὡς ἦδη σταδίους
πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεῖχεν· βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν

13 'πεζοι B L Z 067 al sy^{hmg} • **14** 'ε. ο Ιησους C (L) W 067. 0106^{vid} B² f h q sy^h | - a b ff²
sy^{s.c} | txi B B D Θ f¹³ 33. 700. 892* pc lat co | 'p) επ αυτους Φ 33. 1424 pc | επ αυτον
067 (aur vg^{st.w}) | περι αυτων D | ' αρρωστουντας D • **15** 'p) αυτου C D L W Θ
0106^{vid} f¹³ B² lat sy | txi B B Z^{vid} 33. 892. l 844. l 2211 pc b e k | ' B Z f¹ l 844. l 2211
(- ηδη sy^{c.p} sa bo) | txi B C D L W Θ 067. 0106 f¹³ 33 B² lat sy sam^{ss} mae bo^{ms} | τ¹p)
1241 pc sy^{hmg} sam^{ss} bo | txi B D L W Θ 067. 0106 f¹³ 33 B² lat sy sam^{ss} mae bo^{ms} | τ¹p)
κυκλω C* Θ 33. 700. 1241 pc sy^{hmg} sam^{ss} • **16** ° B* D Z^{vid} 579. 1424 pc e k sy^{s.c.p} sa bo |
txi B¹ B C L W Θ 067. 0106 f¹³ 33 B² lat syh sam^{ss} mae | ° 2 3 l D | 2 l 3 892 pc • **18** ' 2 l
C L W 0106 f¹³ B² sy^h | 2 D Θ f¹ 700 it sy^{s.c} | txi B B Z^{vid} 33 • **19** 'εκελευσεν B Z pc e
ffⁱ | κελευσατε B* pc | 'τον οχλον D 892 lat mae bo^{mss} | ' τους χορτους (C² L) 0106 f¹³
B² e sy^h bo^{ms} | τον χορτον D 892 pc sy^{s.c.hmg} | txi B B C* W Θ 067 f¹ 33. 579. 700. 1424
pc | ° και λαβων B C* W 067 pc | ελαβεν D • **21** 'ως Δ Δ Θ 067 f¹ 33. 700*. l 844.
l 2211 pc | - W 0106 pc lat sy^{s.c.p} bo | ° 3 2 l D | παιδων και γυναικων Θ f¹ it • **22** ° B*
C* 892* (ffⁱ) sy^{s.c} | τ¹p) αυτου B K P Θ f¹³ 565. 579. 892. 1424. l 844. l 2211 pm it vg^{mss} sy
co? | txi B C D L W Γ Δ 067. 0106. 0277 f¹ 33. 700. 1241 pm lat | ° l B Σ f¹ 33. 565. 700.
892. l 844. l 2211 pc bo^{ms} mae; Eus | ° D it • **24** ° D pc lat sy^{c.p} co | 'απειχεν απο της
γης σταδιους ικανους Θ (700) sy^{c.p} | μεσον της θαλασσης ην B C L W 073. 0106 f¹ 33
B² (lat) sy^h mae? | ην (+ εις D) μεσον της θαλασσης D 1424 pc e ffⁱ mae?; (Eus) | txi B
f¹³ pc sa (bo)

9,361
15,391p

16-20: 2 Rg 4,
42-44

16,9

Mc 7,34 J 11,41;
17,1 Ps 123,1 · Mc
14,221 · Act 27,35

22-33: Mc 6,
45-52 J 6,16-21
cf 8,23 ss p

15,391 p · 5,11

L 9,281

8,24p
Ps 77,20 Job 9,8
Is 43,16

L 24,37

6,30f · 28,17

16,16f
34-36: Mc 6,53-
56 J 6,22-25

4,24

Mc 6,56f

κυμάτων, ἣν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **25** τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτός ἤλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. **26** οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν. **27** εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. **28** ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἵνα ἔλθω πρὸς σε ἐπὶ τὰ ὕδατα. **29** ὁ δὲ εἶπεν· ἔλθέ. καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἤλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **30** βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ὁ ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. **31** εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; **32** καὶ ἄναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. **33** οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς τὴν Γεννησαρέτ. **35** καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας **36** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ὅσοι ἦσαν διεσώθησαν.

25 ἀπῆλθεν C*vid D K L P W Γ Δ 0106 M sy^h sam^s | τῆς θαλάσσης C D L 33 M; Eus | txt N B P W Δ Θ 073. 0106 f^{1,13} 700. 1241. l 844. l 2211 al • **26** ἰδόντες δε αὐτον N* Θ 700 pc it sa; Eus^p | καὶ ἰδόντες αὐτον 073 f¹ 1241. 1424 pc c l vg bo^p; Eus^p | καὶ ἰδόντες αὐτον οἱ μαθηταὶ C L W 0106 33 M f² sy^h (bo^p) | txt N¹ B D f¹³ pc mae | f 4 l-3 Θ 073 f¹³ 700 al g¹; Eus | - 1424 pc b | ἐπὶ τὴν θ-σσαν περιπ. L W 0106 M | txt N B C D f¹ 33. 892. 1241. l 844. l 2211 al • **27** 3 l 2 C L W Θ 0106 f^{1,13} 33 M f q sy^h | 3 N* D 073. 892 pc ff¹ sy^c sa bo; Eus | txt N¹ B (l 2211) pc • **28** 2-4 l B 1424 al g¹ | 2 3 l 4 33 | 2-4 Δ 579 al lat | l 3 4 D pc | f K L P Γ 565. 1424 M vg^{cl} • **29** οἱ N B D; Eus | txt C L W Θ 073. 0106 f^{1,13} 33 M | ἐλθεῖν N¹ C² D L W Θ 073. 0106 f^{1,13} 33 M latt sy^h mae bo | ἐλθεῖν· ἤλθεν οὖν N* | txt B C*vid 700 pc sy^c (sa) • **30** οἱ N B* 073. 33 sa bo | txt B¹ C D L (+ σφοδρά W) Θ 0106 f^{1,13} M latt sy (mae) • **32** ἐμβάντων αὐτῶν C L W 0106 f¹ M | ἐμβαντι αὐτῷ 1241 (it, vg^s) sy^c sam^s mae bo | txt N B D Θ 073 f¹³ 33. 700. 892. 1424 pc • **33** ἔλθοντες D L W 0106. 33 M lat sy^h mae? | προσελθ- Θ f¹³ 1424 pc sy^c mae? | οντες 118. 209 ff²? sa bo? | txt N B C N f¹ 579. 700. 892* pc ff¹? bo? • **34** l-3 C N f¹³ 1424 al e | εἰς τὴν γῆν L f¹ M lat | txt N B D W Δ Θ 073. 0106. 33. 579. 892. l 844. l 2211 pc sy^h | Γ Γεννησαρ D* (-σαρατ D^c) 700 lat sy^c P¹ Γεννησαρεθ (L) Θ f¹³ M q (sa bo) | txt N B C (N) W Γ 0106 f¹ 33. 579. 892. (1241. 1424). l 844. l 2211 al f (sy^h) mae • **35** 3 l 2 Θ f¹³ 700 pc | l 2 N 073. 579 • **36** O B* 892 pc q

28
154
VI

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ τὸ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἰσθαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· **2** διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὁ αὐτῶν δταν ἄρτον ἐσθίωσιν. **3** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. **5** ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· δῶρον ὃ ἐστὶν ἐμοῦ ὠφελήθης, **6** οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **7** ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων·

8 ὁ λαὸς οὖτος τοῖς χεῖλεσιν με τιμᾷ,
ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἄπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

9 μάτην δὲ σέβονται με
διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· **11** οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τὸ λέγουσιν αὐτῷ· οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται.

l-20: Mc 7,1-23
J 1,19

Kol 2,8 G 1,14
L 11,38

Ex 20,12 Dt 5,16
Ex 21,17 Lv 20,9
Prv 28,24

22,18

Is 29,13
Ps 78,36s

Kol 2,22 Tt 1,14

18; 12,34 Act 10,
15; 11,8 E 4,29
Jc 3,6 R 14,14.20

¶ **15,1** τp) οι C L W 0106. 33 M | txt N B D Θ f^{1,13} 579. 700. 892. 1424 al co | f C L W 0106 M lat sy^c h mae bo^s | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1424 pc e ff¹ sy^p sa bo • **2** οἱ N B Δ 073 f¹ 579. 700. 892. 1424 pc f g¹ | txt C D L W Θ f¹³ 33 M lat sy • **4** ἐνετείλατο λεγων N* 2 C L W 0106. 33 M f sy^h | txt N¹ B D Θ 073 f^{1,13} 579. 700. 892 pc lat sy^c p co; Ptol Irlat Cyr | τσου C² K L N W Θ f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424 pm it vg^{ww} sy | τ σου N W 892. 1424 pc it sy^c p • **5** τ ουδεν εστιν N* • **6** και K L N W Γ Δ 0106 f¹³ 1424 M lat sy^p h | Θ f¹ 1424 | τ η την μητερα αυτου C L W Θ 0106 f¹ M aur f ff¹ vg^{cl} sy^p h; και την μητερα αυτου Φ 565. 1241 pc (b) c q (sy^s) mae bo | η την μητερα 073 f¹³ 33. 579. 700. 892 pc ff² g¹ l vg^{cl} | txt N B D pc a e sy^c sa | τον νομον N* 2 C 073 f¹³ pc; Ptol | την εντολην LW 0106 f¹ 33 M lat sy^h; Cyr | txt N¹ B D Θ 579. 700. 892 pc it sy^c p hmg co; Irlat Or Eus • **8** (Is 29,13) εγγιζει μοι ο λαος ουτος τω στοματι αυτων και C W 0106 (f¹) M f q sy^h | txt N B D L Θ 073 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424 pc lat sy^c p co; Cl Or | εστιν D 1424 latt; Cl • **11** παν D | bis κοινωνει D, it. vl sim. vs 18,20 | f εκεινο D pc | - 1241 pc a aur e ff¹ sa (om. τουτο... ανθρ. f¹ bo^{ms}) • **12** αυτου C L W 0106 f¹ 33 M lat sy | txt N B D Θ f¹³ 579. 700. 892 pc e | ειπον (N) C L W 0106 M lat sy^h | txt B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700 pc (ff¹)

23,16,24 L 6,
39; R 2,19

14 ἄφετε τ'αὐτούς· τ'τυφλοί εἰσιν ὁδηγοὶ [τυφλῶν]· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἑάν ὁδηγῇ, ἀμφοτέρω· ¹εἰς βόθυνον πεσοῦνται.

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ὅ[ταύτην]. 16 ὁ δὲ τ' εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεινα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. 19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21-28: Mc 7,24-30· Mc 3,8
17,15!
9,27!

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἔκραζεν τ' λέγουσα· ἑλέησόν με, κύριε υἱὸς Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον, καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τ' τὰ ἀπολλώτα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ δὲ εἶπεν· ναὶ κύριε, καὶ ὅγάρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ

14 τ'τους τυφλοὺς D | 3 2 1 4 C W 0106 M q | 3 2 4 K pc sy^c | 3 2 1 K²; Epiph | 1-3 B D 0237 | txt K¹ L Z Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 al lat sy^{p,h} | ὁδηγῶν σφαλῆσεται καὶ Θ f¹³ mae | ¹εμπεσούνται (πεσ- f¹) εἰς βόθυνον D f¹ pc | πεσούνται (εμπεσ- 700) εἰς τον (-L 0237) βοθυνον L Θ 0237 f¹³ 700 pc | εἰς βοθυνον εμπεσούνται W Φ 565. 1424 al; Epiph Chr • 15 °† K B f¹ 579. 700. 892 vg^{ms} sa bo; Or | txt C D L W Θ 0106. 0281 (f¹³) 33 M lat sy mae • 16 τ' Ἰησοῦς C L W Θ 0106 f^{1,13} M f q sy^h | txt K B D Z 0281. 33. (579). 892. 1424 pc lat sy^{c,p} co • 17 οὐπω K C L W 0106. 0281 f¹ M f q sy^h bo | txt B D Z Θ f¹³ 33. 565. 579 pc lat sy^{c,p} sa mae • 18/19 ° K² W 33vid boms • 22 ἔκραζεν K² Z 0281 f¹³ 579. 1241 pc | ἐκραυγάζεν M l 844. l 2211 pc | ἐκραυγασεν C L W 0106 M | txt K² B D Θ f¹ 700. 892 pc | τ'αὐτῷ K L W Γ Δ 0106 (f¹) 565 M (lat) sy^h | οπισθ' αὐτοῦ D | τ'υἱε K C L Z 0106 f^{1,13} M | txt B D W Θ 565. 700 pc • 23 τ' ἡρώτων L W Θ f^{1,13} 33 M | ἡρωτήσαν 0106. 1424 pc | txt K B C D pc • 24 τ'ταῦτα D sy^{c,h} • 25 προσε- κυνῆσεν K² C L W 0106 M lat mae bo | txt K² B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424 al it • 26 καλὸν ἐστὶν 544 al | ἐξεστὶν D it sy^c; Or | ἐστὶν 1293; Tert • 27 °p) B e sy^{s,p} sa boms

τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

30
160
VI

29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσήλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ἡλωούς, τυφλοὺς, κυλλοὺς, κωφοὺς, καὶ ἐτέρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἑθεράπευσεν αὐτούς τ' 31 ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖν καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἑδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ.

31

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡ ἡμέραι τρεῖς τ' προσμένουσιν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ τ'· πόθεν τ' ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπαν· ἐπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν 36 ἔλαβεν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύδας ὁ καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἑδίδου τοῖς μαθηταῖς τ', οἱ δὲ μαθηταὶ τ' τοῖς ὄχλοις. 37 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν. καὶ τὸ περισ-

8,13!

29-31: Mc 7,
31-37· 5,11

19,2! Mc 3,10

8,27!

9,33· 11,5

L 2,20! 1 Rg 1,
48 Ps 41,14 etc

32-39: Mc 8,1-10 J 6,1-13
9,36!

28 ° D Γ pc sy^{s,c} sa^{ms} • 30 °† l 3 2 4 B 0281 pc sa^{ms} mae | l 2 4 3 P Γ Θ f^{1,13} 700 pm f sy^{c,p} sa^{ms} bo | l 4 2 3 C K 565 pm | 4 l-3 L W Δ al l q vg^{st,ww} sy^h | 4 2 l 3 33. (f² 4 579). 892. 1241 (f² 3 l 1424). l 844. l 2211 pc aur (ff¹) vg^{cl} | l-3 D pc | txt K pc a b ff² sy^s | τ'του Ἰησοῦ C K P W Γ Δ f¹ 565. 1241 M f q sy^{p,h} | τ'παντας D pc it sa^{ms} boms • 31 τ'τους οχλοὺς B L W M lat sy^{c,p,h} sa^{ms} mae boms | txt K C D Δ Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 al | τ'ακουοντας B Φ pc e sy^{hms} | ακ. καὶ λαλ. Ν Ο Σ | τ'καὶ κυλ. υγ. D Θ f¹³ 33. (f² 579). 1424 pc sy^h | -K f¹ 700*. 892 pc lat sy^{s,c} bo | txt B C L W M d f q | τ'εδοξάζον K L M f¹ 33. 579. 1241. 1424 al lat bo • 32 ° K W Θ 700. l 844. l 2211 a | ° B pc l | τ'ἡμερας K Θ f¹³ 1241. 1424 al | τ'εἰσιν καὶ D | ° D* • 33 τ'αυτοῦ C D L W Θ f¹ 33 M c f q sy | txt K B f¹³ 579. 700. 892. 1241 pc lat sa^{ms} bo | τ'ουν D Θ f¹ 579. 892. 1241 pc lat mae • 35/36 τ'εκελευσε et τ'καὶ λαβὼν C L W M lat sy^h | εκ. et καὶ ελαβε 700. (892*) pc sy^{s,c,p} | txt K B D Θ f^{1,13} 33. 579. 892* pc | τ'τους οχλοὺς C 892*. 1424 al | τοῖς οχλοῖς C L W M | txt K B D Θ f^{1,13} 33. 579. 892*. 1241 pc lat sy^h sa^{ms} mae boms | °p) C² (* - κ. ευχ.) L* W M f ff¹ sy^h | txt K B D L^c Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 al lat | τ'εδώκεν C L W f¹ M | txt K B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 pc | τ'p) αὐτοῦ C L W M lat sy | txt K B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892*. 1241 pc c ff¹ bo | p) τ'ω οχλῳ C D W Θ M lat sy^h sa^{ms} mae | txt K B K L f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 al e f ff¹ sy^{s,c,p} sa^{ms} bo • 37 °p) 5 l-4 K C L W f¹³ M f (ff¹) q | txt B D Θ f¹ 33. 579. 700. 892. l 2211 pc lat

1 Mc 2,21

4,10 2Sm 19,23
1Rg 11,14 Θ · Is 8,
14 1P 2,8 R 9,32s
1K 1,23 · 2,11;
3,324-28: Mc 8,
34-9,1 L 9,23-27

10,38sp

L 17,33 J 12,25
Ap 12,114,8 L 12,20
Jc 4,13
Ps 49,8s19,28; 24,30p; 25,
3124,31! 2Th 1,7 ·
R 2,6! Ps 62,13
Prv 24,12 Sir 35,
22 Θ |
J 8,52 H 2,9

10,23; 20,21!

1-9: Mc 9,2-10
L 9,28-36
26,37p Mc 5,
37p; 13,3
Ex 24,13-16
2P 1,16-18
13,43 Ex 34,29s
Ap 1,16

10 MI 3,22s

θῆναι^λ. 22 καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· ἰλεῶς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο^λ. 23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ^λ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων^λ.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 25 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ εὕρησει αὐτήν. 26 τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστῶτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὁ καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ^λ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε

22 ἤρξατο αὐτῷ (-τον Θ) ἐπιτιμᾶν λέγων Θ f^{1,13} 565. 700. 1424 pc | ἤρξατο αὐτῷ ἐπιτιμᾶν καὶ λέγειν D (it) | λέγει αὐτῷ ἐπιτιμῶν B pc | txi B C L W M sy^h | ' τοῦτο σοι D | τοῦτο a b e ff² sy^c • 23 p) ἐπιστραφεὶς D K L Θ f¹³ 565. 1424 al | [f σου Blass cj] | 'εἰ μοι D (pc) | μοι εἰ 565 | μοι εἰ L W f¹ M sy^h | txi B C Θ f¹³ 700 pc | ' ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου D (ff¹) q | - e ff² g¹ r¹ • 24 Ἰησοῦς B* | - 565 pc sam^s • 26 ὠφελεῖται C D W M lat sy^h; Ju Cl | txi B B L Θ f^{1,13} 33.579. 700. 892 pc e f q co; Or Cyr • 27 τα εργα B* f¹ 1424 al it vg^{cl} sy co • 28 ὁ C D W f¹ M lat | txi B B L Θ f¹³ 33. 579. 700. 1424 al it | ὧδε ἐστῶτες W Γ (Δ) pm | τῶν ὧδε ἐστηκότων K 565. 579. 1424. l 2211 pm; Or^{lem} | txi B B C D L Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. l 844^{vid} pm; Or
¶ 17,1 Ἐγένετο D Θ pc it vg^{ms} | τὸν B D Θ 33. 892. l 844 pc | ἀναγεῖ D f¹; Or | ἵαν D; Eus • 2 μεταμορφώθεις ὁ Ἰησοῦς et ὁ D e (sy^p) | (28,3) χίων D lat sy^c bom^s • 3 ὠφθῆσαν C L W f¹ M f ff¹ q vg^{cl} sy^h; Cyr | txi B^{44vid} B D Θ f¹³ 33. 579 al lat sy^c | C D L Θ f¹³ 33 M lat sy^h | txi B B W f¹ 579. 892. l 844. l 2211 ff² q sy^c p

εἶναι· εἰ θέλεις, ἵ ποιήσω ὧδε ἑπτεῖς σκηνάς^λ, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν^λ. 5 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ^λ.

6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. 8 ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ εἶπητε τὸ δράμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἔγερθῇ. 10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἡλίας μὲν ἔρχεται τ' (καὶ ἀποκαταστήσει) πάντας· 12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλὰ ἐποίησαν ὅτι αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. 13 τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς^λ.

14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15 καὶ λέγων· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. 16 καὶ προσῆνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-

14-21: Mc 9,
14-29 L 9,37-42
9,27; 15,22; 20,
30sp L 17,13 ·
4,24

L 9,54

3,17!

Dt 18,15

Dn 10,9 Hab 3,
2 Θ

Ap 1,17

8,4! · Act 9,10!
10-13: Mc 9,
11-13

Mt 3,23s

Sir 48,10 Act 1,6!

11,14!

14,9s 1Rg 19,2,10

16,21!

2Rg 4,31

4 ἑλεις W Θ f¹ 33 sam^s bo | - c | -σωμεν (-σομεν Φ f¹ pc) C³ D L W Θ 0281 f^{1,13} 33 M lat sy co | txi B B C* 700* pc b ff¹ ff² vg^{ms} | B 0281^{vid} e | B Γ 565. 1241 pm q • 5 C L W Θ f¹³ M lat sy mae | txi B B D f¹ 33. 579. l 2211 ff¹ • 7 π-ῆλθεν οἱ I. κ. ηψατο α. καὶ εἶπεν D | π-ελθων οἱ I. ηψατο α. καὶ εἶπεν C L W f¹ 33 M q (sy^h) | π-ελθων οἱ I. κ. αψαμενος α. εἶπεν Θ f¹³ pc | txi B B 579. 700. 892. l 2211 • 8 τον B² C (D) L f^{1,13} 33 M | - W | txi (f B) B* Θ 700 • 9 p) ἀναστή B C L (f W) Z Θ f^{1,13} 33 M | txi B D pc • 10 τ αὐτοῦ B C D f¹³ M f ff² q sy mae bo^m | txi B L W Z f¹ 33. 700. 892 pc lat sa bo^m • 11 Ἰησοῦς C Θ f¹³ M f q sy^h | txi B B D L W Z f¹ 33. 579. 892. 1424 pc lat sy^c co | τ πρῶτον C (f L) Z f¹³ M f q sy^h | txi B B D W Θ f¹ 33. 579. 700. 1424 pc lat sy^c co | ἀποκαταστήσαι D it | ἀπαγγελεῖ ὑμῖν bo | [f]; • 12/13 ὁ B D W f^{1,13} 700. 1241. 1424 al it sy^h sam^s bo | f τοτε ... αὐτοῖς, οὕτως ... αὐτῶν D it • 14 ἔλθοντων αὐτῶν C L W Θ 33 M q? | ἐλθων D lat (sy^c) bo^m | txi B B Z^{vid} f^{1,13} 579 pc q? • 15 f+ εχει B B L Z^{vid} Θ 579 pc | txi C D W f^{1,13} 33 M lat sy^h | f ενιοτε D Θ f¹ pc it mae | - W • 17 f 3 2 I B* | τοτε απ. ο I. B¹ Z 579. 892 pc bo

- 12,39! Dt 32,5-20
J 14,9
8,13!
10,1
6,30!
13,31p L 17,6
21,21p 1K 13,2
22s: Mc 9,30-32
L 9,43-45 · 16,21!
28,6! · J 16,6
9,1!
22,19
Ex 30,13s
1K 9,1
R 14,13 1K 8,13
- σοῦς· εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε
ἔμεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι
αὐτὸν ὧδε. **18** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐξήλ-
θεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἔθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης.
19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν
εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** ὁ
δὲ τ' ἰσχυρῶς αὐτοῖς· διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ
λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἔρεϊτε
τῷ ὄρει τούτῳ· ἑτάβα ἐνθεν· ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ
οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. ¹⁷⁵ **21**
22 Ὁ συστρεφόμενος δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθῇ. ¹⁷⁶ **24** καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.
24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναούμ προσήλθον οἱ
τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν· ὁ διδά-
σκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ [τά] διδραχμα; **25** λέγει· ναί. καὶ
ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέ-
γων· τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τῶν
λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ
τῶν ἀλλοτρίων; **26** εἰπόντος δὲ· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων,
ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. ¹⁷⁷ **27**
ἵνα δὲ μὴ ἰσκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς τὴν θά-

17 ἰσκανδαλίσωμεν αὐτούς. 20 Ἰησοῦς C L W f¹ M¹ b c
e f g r¹ v g^{cl} syp^h | t x t B D Θ 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892 pc it vgst sy^{s,c} co | εἶπεν C L W M¹
a f g v g^{cl} sy^h | t x t B D Θ 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892 pc lat | ἰσκανδαλίσωμεν C D L W M¹ lat
sy^{s,p,h} | t x t B D Θ 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892. l 2211 pc sy^c co; Or | ἑτάβα ἐνθεν D
0281 | μεταβήθη ἐντευθεν C L W 33 M¹ | μεταβα ἐντευθεν Θ f¹³ 579 pc | t x t B f¹
700 | τ^p [21] τουτο δε το γενοσ ουκ εκπορευεται (εκβαλλ- B²; εξερχ- al) ει μη εν
προσευχη και νηστεια B² C D L W f¹³ 33 M¹ lat (syp^h) (mae) bo^{pt}; Or | t x t B² B Θ 0281. 33.
579. 892* pc e ff¹ sy^{s,c} sa bo^{pt} • 22 ἰσκανδαλίσωμεν C (f D) L W Θ f¹³ 33 M¹ c (e) ff¹
sa^{ms} mae bo | υποστρεφοντων 579 | t x t B 0281 vid f¹ 892 lat sa^{ms} • 23 (p) μετα τρεις
ημερας D it sy^s bo | (p) αναστησεται B 047 f¹³ 892. 1424 al | K pc • 24 (t) - B² D mae
bo | το W pc sa | t x t B² C L Θ 0281 f¹³ 33 M¹ sy^h • 25 εἰσελθόντα B² (D) 579 |
εἰσελθόντων Θ f¹³ (33) | οτε ηλθον C (al) | οτε εισηλθεν L W (* + o Ihs.) M¹ | t x t B²
f¹ 892 | τ^p τινος B pc • 26 ο δε εφη απο των αλλοτριων. ειπ. δε B bo^{pt} | λεγει αυτω ο
Πετρος W f¹³ M¹ (f) g sy^{c,p,h} (mae) | λεγ. αυ. ο Π. απο των αλλοτριων. ειποντος δε
(+ αυτου C) C L | λεγει αυτω D sy^s | t x t B Θ 0281 f¹ 700. 892* (m^s + του Πετρ.)
pc vg^{ms} sa bo^{pt}; Chr | τ^p εφη Σιμων· ναι. λεγει ο Ιησους· δος ουν και συ ως αλλοτριος
αυτων 713 • 27 ἰσκανδαλίζωμεν B L Z | τ^p την D S X f¹³ 565. 700. 1241. 1424 pm

- λασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν
ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις τὴν στατήρα·
ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.
³⁷ **18** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσήλθον οἱ μαθηταὶ τῷ
¹⁷⁸ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασι-
¹¹ λείᾳ τῶν οὐρανῶν; **2** καὶ προσκαλεσάμενος τὸ παιδίον τὸ
ἑστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν **3** καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ στραφῇτε καὶ γέννησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσελ-
θητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **4** ὅστις οὖν ταπει-
νώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **5** καὶ ὅς ἐὰν δέξηται ἐν παι-
δίῳ τοιούτῳ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.
¹⁷⁹ **6** Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν
¹¹ πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος
ὀνικός περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν
τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. **7** Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ τὸ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ
¹⁸⁰ τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.
^{VI} **8** Εἰ δὲ
ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοπον· αὐτόν
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζω-
ὴν ἢ κυλλὸν ἢ χωλόν· ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τῶν αἰώνων. **9** καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου
σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτόν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ
ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ δύο ὀφθαλ-
μοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
¹⁸¹ **10** Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων τῶν
^X λέγων γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ
παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐ-
ρανοῖς. ¹⁸² **11**

27 ἔκει D it sy^{s,c}

¶ 18,1 τ^p δε B 0281 pc e sa^{ms} bo | ἡμερα Θ f¹ 33. 700. 1424 pc it sy^{s,c}; Or^{ms} • 2 το
Ιησοῦς D W Θ 078^c vid f¹³ M¹ latt sy sa mae | t x t B L Z 078*. 0281 f¹ 700. 892*. 1241 bo |
τ^p εν D e sy^{s,c} • 6 εἰς W Θ f¹³ M¹ | επι D 565. 1424 al | εν (τω τ-λω) 700 | t x t B L N
Z 0281. 579. 892 pc; Did • 7 τ^p εστιν B D W f¹³ M¹ | t x t B L N Θ 0281 vid f¹ 33. 700. 892.
1241. 1424 pc | τ^p εκεινω B (f W) Θ 0281 vid f¹³ 33 M¹ it vg^{cl} sa^{ms} | t x t B D L f¹ 579. 892 pc
aur g¹ vg^{st,ww} sy sa^{ms} mae bo; Did • 8 αυτα W 33 M¹ sy^h bo | αυτην U pc aur | t x t B D
L Θ f¹³ 579. 892. 1241*. 1424 al lat | f D L W Θ f¹³ 33 M¹ e g sy^{c,p,h} co | t x t B 0281 vid
pc lat • 9 το αυτο ει και D • 10 τ^p (18,6) των πιστευοντων εις εμε D pc it vg^{ms} sy^c
sa^{ms} | εν τω -ω B (33; om. τω). 892 pc | - N f¹ aur e ff¹ sy^s sa^{ms}; Or Eus | τ^p (L 19,10) [11]
ηλθεν γαρ ο υιος του ανθρωπου (+ ζητησαι και (L^{ms}) 579. 892^c al c sy^h bo^{pt}) σωσαι το
απολωλος D L^{ms} W Θ^c 078^c vid M¹ lat sy^{c,p,h} bo^{pt} | t x t B L* Θ* f¹³ 33. 892* pc e ff¹ sy^s sa
mae bo^{pt}; Or Eus

Mc 14,13

1-5: Mc 9,33-
37 L 9,46-48
11,11!

5,20; 19,14p J 3,
3,5

10,40!

6-9: Mc 9,42-
47 L 17,1s
Ap 18,21

26,24

5,30 Kol 3,5

5,29

H 1,14

L 1,19 Tob 12,15 θ

12-14: L 15,4-7

Ez 34,6,12,16
Ps 119,176 1P
2,25 · 10,61

12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἱσχυίᾳ αὐτῶν ἐκείνων; **13** καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐκείνων. **14** οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ὁμοίου προσθεῖν τοῦ πατρὸς τῶν υἱῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἕν τῶν μικρῶν τούτων.

Lv 19,17 2T 4,2
L 17,3 G 6,1 Ti 3,10Dt 19,15 J 8,17
2K 13,1
1T 5,19 H 10,28
2Th 3,14
16,18 1K 5,9-13

16,19 J 20,23

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ [εἰς σέ] ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μετὰ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. **16** ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἕτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος ἑξ ὅσων μαρτύρων ἢ τριῶν ἢ τεσσάρων ῥηθῇ. **17** ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡς περὶ ὁ ἐθνικός καὶ τὸ ἐκείνου.

18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ.

19 Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ἢ τρεῖς συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός πράγματος οὐ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὐ γάρ εἰσιν ὁμοίου ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἑνὸς ὄνομα, ἡ ἐκεί ἐγώ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· κύριε, πόσας ἁμαρτήσας ἂν εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου ἢ καὶ ἀφήσῃ αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά.

12 αἰφείς et ° K W 078 f¹ 33 M q sy^h | txi B (D) L Θ f¹³ (579). 892 | Προβατα B Θ f¹³ 1424* pc samss mae | ° K* | ° ζήτησιν Θ f¹³ 565 pc d • 14 ° K f¹³ pc (sy^{sc}) bo | Γμου B N Γ Θ 078. 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm sy^h co; Or | txi K D (* ημ-) K L W Δ f¹ 565 pm latt sy^c p hmg | ° εἰς W Θ 078 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy mae bo | txi K* B W 058. 0281 f¹³ 33. 579. 892 pc e • 15 ° K B 0281 f¹ 579 pc sa bo^{pt}; Or^{lem} | txi D L W Θ 078 f¹³ 33. 579. 892 pc e • 16 ° 3-6 I 2 P⁴⁴vid B 0281 | txi (sed σεαυτου K K L N Θ f¹³ 33. 892 pm) K D L W Θ 078 f¹³ 33. 579. 892 al lat | ° I 3 4 2 K Θ 700 pc it vg^{cl} | 2 I 3 4 L (579) pc | I 3 4 D • 17 ° ως D pc ffl^a • 18 ° D* n | ° τοις ουρανοῖς K D² L 0281. 33. 579. 892 pc c f vg^{ms} co | τω ουρανω W 058 f¹ 33. 579. 892 al lat sy^h co | ° τοις ουρανοῖς D L 0281. 33. 579. 892 pc c f vg^{ms} co | τω ουρανω W 058 f¹ 33. 579. 892 al lat sy^h co • 19 ° δε N W Δ pc sy^h | - K D L Γ f¹ 579. 892 al lat sy^h bo | txi B (Θ) 058. 078 f¹³ 33. 579. 892 it sy^{sc} sa mae bo^{ms} | ° 2 3 I Θ 058 f¹³ 700 pc lat | υμων συμφωνησωσιν K W Γ f¹ 565. 1241. 1424 pm | υμων συμφωνησωσιν N Δ(*) 078^{vid}. (33) pm | συμφωνησωσιν εξ υμων K D L 0281^{vid} pc | txi B 579. 892 pc • 20 ° ουκ ε. γ. et παρ οἷς ουκ D* (g¹) sy^s • 21 ° 4 I-3 K² L W Θ f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co; Lcf | I-3 K* sy^s | txi B (D) 0281. 892. 1424 pc | ° 3-5 I 2 B Θ f¹³ pc | txi K D L W 0281^{vid} f¹ 33. 579. 892 al lat

39
188
X

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συναῖρει λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** ἀρξάμενος δὲ αὐτοῦ συναῖρειν ἱεροσολύμοις ἀφ' αὐτῶν εἰς ὄφειλτος ἱεροσολύμων ταλάντων. **25** μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος ἱεροσολύμοις καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν οὖν ὁ δούλος τὸν προσκεκύνει αὐτῷ λέγων· ὦ μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, ὅτι πάντα ἀποδώσω σοι. **27** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. **28** ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ὁ ἐκεῖνος εὗρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγεν λέγων· ἀπόδος τὸ εἶ τι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ τὸν παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἠθέλην ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως τὸ ἀποδοῦναι τὸ ὀφειλόμενον. **31** ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ ἑγνόμενα ἐλύπηθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἡ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει ὁ αὐτῷ· ὦ δουλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκα σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· **33** οὐκ ἔδει καὶ σέ ἑλεῖσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καγὼ ἑσέ ἠλέησα; **34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως ὅτου ἀποδοῦναι τὸ ὀφειλόμενον. **35** οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

22,2
25,19

24,50

L 7,42

24,49

R 13,7
7,2p
5,7

1J 4,11 | 22,7

8,29

5,26

6,14s Mc 11,26

24 ° προσήχθη B D pc | txi K L W Θ 0281 f¹³ 33. 579. 892 al lat | ° K* B | txi K² D L W Θ f¹³ 33. 579. 892 al lat | ° πολλων K* co; Or | εκατον c • 25 ° ο κυριος αυτου W Θ 0281 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy | ° αυτου D L W 0281 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy | txi K B Θ f¹ 700* pc h | ° ειχεν K D L W 0281 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy | txi B Θ f¹ pc • 26 ° τεκνιος K² D L Δ Θ 0281. 33. 579. 892 al lat sy mae bo | txi K* B W 058 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy | ° κυριε K L W 058. 0281 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | txi B D Θ 700 pc lat sy^{sc}; Or Chr | ° I 2 4 3 W f¹ 33. 579. 892 al lat sy | I-3 D 700 b (ff¹) ff²* sy^s | - Θ | txi K B L 0281 f¹³ 33. 579. 892 pc lat sy^h • 27 ° I-4 B Θ f¹ pc samss | ο κυριος αυτου sy^c | - sy^s • 28 ° B pc | ° μοι C K Γ Δ f¹³ 892c. 1241. 1424 al lat sy^h co • 29 ° εις τους ποδας αυτου C² W f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h mae | προσκεκύνει αυτον και 28 | txi K B C* D L Θ 058 f¹ 579. 700. 892. 1424 al lat sy^{sc} sa bo • 30 ° ουδ W Θ f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co • 31 ° δε K¹ C L W Θ f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | txi K*² B D 33 pc e | ° γινόμενα D L 892 pc | ° αυτων D L Θ f¹³ 700. 1241. 1424 al • 32 ° D Θ 700*. 1424 pc bo^{ms} | ° φ²⁵ c • 33 ° ουν φ²⁵ | ουν και σε D Θ (lat) samss | ° ηλεησα υμας φ²⁵vid • 34 ° B 579^{vid}. 892 pc | ° D pc sy^s | ° αυτω K*² C L W f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | txi K¹ B D Θ f¹³ 700. 1424 pc latt sy^{sc} co • 35 ° επουρανιος C*^{vid} W Θ f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | ° τα παραπτωματα αυτων C W f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | txi K B D L Θ f¹ 700. 892* pc lat sy^{sc} co

λαίαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι εὐκοπώτερον ἐστὶν ἡ κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **25** ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο τὴν σφρόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεοῦ πάντα δυνατόν ἐστιν.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, ἡ καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. **30** πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπων οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῃ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργοὺς **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπήλθον.

24 τῶτι κ C L Z 0281. 579. 892. / 2211 al aur | txt B D W Θ f^{1,13} 33 39 | καμῖλον 579. 1424 pc arm | τρυπήματος κ* B | p) τρυμάλιας C K Θ 0281. 565. 700. / 2211 pm | txt κ² D L W Z Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 pm | τ¹ εἰσελθεῖν κ C K L (W) Z Δ 0281 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 pm sy^{s,p,h} samss bo | txt B D Γ Θ 565. 700 pm latt sy^c samss mae | τ¹ 2-6 κ L 0281. 565. 892 pc (β. τῶν οὐρανῶν Z f¹ 33 pc ff¹ sy^c bo^{ms}) | 2-6 / C W f¹³ 39 sy^h | txt B D Θ 579. 700 pc sy^p co • **25** αὐτοῦ C³ W f¹ 39 ff¹ sy^c mae | txt κ B C* D K L Z Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. / 2211 al lat sy^{s,p,h} sa bo | τ¹ καὶ ἐφοβήθησαν D it vg^{ms} sy^c • **26** κ L Z 579 pc • **28** καθίσσεσθε D* K Γ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. / 844 pm | καθεσθῆσεσθε Z f¹ (579) pc | txt κ B C D L W Δ Θ 0281^{vid} f¹³ pm | τ¹ αὐτοὶ κ D L Z f¹ 579. 892 pc; Or | txt B C W Θ 0281 f¹³ 33 39 latt • **29** 1-9 η γυναῖκα 10-13 κ D L Z f¹ 579. 892 pc; Or | txt B C W Θ 0281 f¹³ 33 39 latt • **29** 1-9 η γυναῖκα 10-13 η οικίας (-κ*) κ C* L 579. 892 C³ W Θ f¹³ (33) 39 latt sy^(c,p,h) sa | 3-9 η γυναῖκα 10-13 η οικίας f¹ pc | txt B (D) pc a n (sy^s) | τ¹ ἐμου ονοματός κ B Θ pc | txt C D L W f^{1,13} 33 39 | τ¹ πολλαπλασίονα B L 579 pc sa mae; Or | txt κ C D (*) W Θ f^{1,13} 33 39 latt sy bo
¶ **20,3** (6) euren D 1424 pc it • **4** τμου κ C Θ f¹³ 33. 565. 579. 700 al it vg^{cl} sa mae | txt B D L W 085 f¹ 33 latt sy bo

πάλιν ὁ [δὲ] ἐξελθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. **8** ὥφιας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. **9** καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10** καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται καὶ ἔλαβον [τὸ] ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12** λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν· ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε. θέλω γὰρ τοῦτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ σοί. **15** [ἢ] οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα [μαθητάς] κατ' ἰδίαν καὶ ἐν τῇ ὁδῷ

Lv 19,13 Dt 24, 14s

22,12

2

6,23!

19,30!

17-19; Mc 10, 32-34 L 18,31-33 L 9,51!

5 ° B W Θ 085 f^{1,13} 39 it mae bo | txt κ C D L 33. 579. 892. / 844 pc lat sy^h sa | 4 1-3 D f¹ | 4 2 3 Φ pc • **6** ὥραν C W f^{1,13} 33 39 it | txt κ B D L Θ 085. 700. 892* lat; Cyr | τ¹ αργούς C*³ W f^{1,13} 39 f h q sy^{p,h} | txt κ B C² D L Θ 085. 33. 565. 700. 892 lat sy^{s,c} co; Or • **7** τμου C³ D Z 085 it vg^{cl} sy^s sa mae; Cyr | καὶ ο εαν ἡ δικαίον λη(μ)ψεσθε C* W f¹³ 33 39 q sy^(c,p,h) (bo^{ms}) | μου καὶ ο εαν ... (ut 39) N 565. 1241 al f h | txt κ B L Θ f¹ 892* lat bo • **8** ° κ C L Z 085; Or | txt B D W Θ f^{1,13} 33^{vid} 39 latt sy • **9** τ¹ ἐλθόντες δε B sy^c samss bo^{ms} | ἐλθόντες συν D Θ f¹³ 33 lat samss mae | txt κ C L W Z 085 f¹ 39 sy^h bo • **10** τ¹ ἐλθ. δε κ L W Z f¹ 39 q sy^h bo | ἐλθ. δε καὶ N pc lat | txt B C D Θ 085 f¹³ 33^{vid} pc (e) mae | πλειονα κ C² 33 39 | πλειω D | txt B C* L N W Z Θ 085 f^{1,13} 579. / 844 pc | 2-5 B | 1-3 085 d | 4 5 2 3 D W f^{1,13} 39 | 4 5 1-3 C | txt κ L Z Θ 33^{vid} • **12** τ¹ κ D L Z 085 f¹³ 892 pc lat | txt B C W Θ f¹ 33 39 c • **13** τ¹ 3 1 2 C L W Z f^{1,13} 33^{vid} 39 e q sy | 2 1 3 B | txt κ D Θ 085. 700 pc lat | -σα σοι L Z 33. 892 pc sy^s samss bo • **14** τ¹ εγω B • **15** ° τ B D L Z Θ 700 sy^{s,c} | txt κ C D W 085 f^{1,13} 33 39 latt sy^{p,h} co | 3 1 2 C (W) f¹ 39 (b f ff²) q sy^h co | txt κ B D L Z Θ 085^(c) f¹³ 33. 700 pc lat sy^p • **16** τ¹ (22,14) πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοὶ, ολίγοι δὲ ἐκλεκτοὶ C D W Θ f^{1,13} 33 39 latt sy mae bo^{pt} | txt κ B L Z 085. 892*. 1424. / 844 pc sa bo^{pt} • **17** τ¹ μελλων δε αναβαινειν Ιησους B (f¹) sy^p samss bo^{ms}; Or^{pt} | καὶ αναβαινων 13 pc | txt κ C D L W Z Θ 085 f¹³ 33 39 latt sy^{s,c,h}; (Or)^{pt} | τ¹ -κ D L Θ f^{1,13} 892* pc sy^{s,c} bo; Or | μαθ. αὐτοῦ 13. 892*. 1424 pc it vg^{ms} sy^p samss | txt B C W 085. 33 39 latt sy^h samss mae | 2-4 / C D W 39 e f h q sy | 2-4 346 mae | / 1424 aur g¹ l vg | txt κ B L Z Θ 085 f^{1,13} 33. 700. 892 pc sa bo; Or

J 13,13 γετέ μοι. 3 και εάν τις υμιν ειπη τι, ερειτε οτι ο κυριος
 Γαυτων χρεϊαν εχει· (εϋθους δε) F αποστελει αυτους. 4 του-
 το δε T γεγονεν ινα πληρωθη το ρηθεν Γ δια του προφη-
 του λεγοντος·

Is 62,11 Zch 9,9

5 ειπατε τη θυγατρι Σιων·

ιδου ο βασιλευς σου ερχεται σοι

11,29s

πραυς και επιβεβηκως επι ονον

και O επι pawlon O υιον υποζυγιου.

2 Rg 9,13

6 πορευθεντες δε οι μαθηται και ποιησαντες καθως Γ συν-
 εταξεν αυτοις ο Ίησοϋς 7 ηγαγον την ονον και τον pawlon
 και επεθηκαν επ' αυτων τα ιματια T, και επεκαθισεν επ-
 ανω αυτων. 8 ο δε πλειστος οχλος εστρωσαν Γ αυτων τα
 ιματια εν τη οδω, αλλοι δε εκοπτον κλαδους απο των δεν-
 δρων και F εστρώννουν εν τη οδω. 9 οι δε οχλοι οι προ-
 αγοντες O αυτον και οι ακολουθουντες εκραζον λεγοντες·

Ps 118,25s · 9,27!

ωσαννα τω υιω Δαυιδ·

3,111

εϋλογημενος ο ερχόμενος εν ονόματι κυρίου·

Ps 148,1 Job 16,19

ωσαννα εν τοις υψιστοις. T

2,3

10 Και εισελθόντος αυτου εις Ίεροσόλυμα εσεισθη πα-
 σα η πόλις λεγουσα· τις εστιν ουτος; 11 οι δε οχλοι ελε-
 γον· ουτός εστιν ο προφήτης Ίησοϋς ο απο Ναζαρεθ
 της Γαλιλαίας.

46; 16,14 Mc 6,
15 L 7,16,39; 24,
19 J 7,40,52J 2,13-16 · Zch 14,
21 Ps Sal 17,30 ·
L 2,24

12 Και εισήλθεν T Ίησοϋς εις το ιερὸν T και εξέβαλεν
 πάντα τους παλουντας και αγοράζοντας εν τω ιερῳ, και
 τας τραπέζας των κολλυβιστων κατέστρεψεν και τας καθ-
 έδρας των παλουντων τας περιστεράς, 13 και λεγει αυ-
 τοις· γεγραπται·

3 αυτου N Θ 579. 1241 pc | και ευθεως D 33 pc | ευθεως δε C W f^{1,13} M | txt N B L Θ
 700. 892 pc | F αποστελλει C L W Z Θ f^{1,13} 33 M d h | txt N B D 700* al lat sa bo • 4 T
 ολον B C³ W f^{1,13} 33 M q vgl sy^h sa mae bo^{ms} | txt N C* D L Z Θ 892. l 844. l 2211 pc lat
 sy^{c-p} bo | Fυπο L Z Γ Θ f^{1,13} 700. 892 pc • 5 ° C D W Θ f^{1,13} 33 M latt mae bo | txt N B L N
 f¹ 700. l 844 pc sy^{c-p,h} sa | O¹ N¹ L Z pc • 6 Fπροσεταξεν N L W Z Θ f^{1,13} M | txt N B C D
 33. 700 pc • 7 Fεπανω C W f¹ M sy^h | -f¹³ pc | txt N B D L Z Θ 33. 892*. l 2211 pc sy^p |
 F αυτω Θ f^{1,13} 33 pc | αυτον D Φ l 2211 | T αυτων N¹ C L W f^{1,13} 33 M lat sy co | txt N* B
 D Θ pc b e ff¹ ff² • 8 F αυτων D L W Δ Θ f^{1,13} 700. 1241. (f 579. 1424) al | F εστρωσαν N*
 D pc bo; Or • 9 p) K N W Γ Δ Θ 565. 579. 700. 1241. 1424 M lat | T (cf L 19,37; J 12,13)
 και εξηλθον εις υπαντησιν αυτω πολλοι χαιροντες και δοξαζοντες τον θεον περι
 παντων αν ειδον (Φ) sy^c • 11 F 3 / 2 C L W f¹ 33 M lat sy mae bo^{ms} | l 2 f¹³ 579. 1241 pc
 a aur | txt N B D Θ 700 pc sa bo • 12 T ο D K L N Γ Θ 0281 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1424.
 l 844 pm | txt N B C W Δ 700. 1241. l 2211 pm | T του θεου C D W f¹ M lat sy | txt N B L
 Θ 0281 vid f¹³ 33. 700. 892. 1424. l 2211 al b co

ο οικός μου οικος προσευχης κληθήσεται,

Is 56,7; 60,7

υμεις δε αυτον Γ ποιειτε σπηλαιον ληστων.

Jr 7,11

14 και προσήλθον αυτω T τυφλοι και χωλοι· εν τω ιερῳ,
 και θεράπευσεν αυτους. 15 ιδόντες δε οι αρχιερεις και οι
 γραμματεϊς τα θαυμάσια α εποίησεν και τους παιδας O τους
 κράζοντας εν τω ιερῳ και λεγοντας· ωσαννα τω υιω
 Δαυιδ, ηγανάκτησαν 16 και ειπαν αυτω· ακουεις τι ου-
 τοι λεγουσιν; ο δε Ίησοϋς λεγει αυτοις· ναί. ουδέποτε
 ανέγνωτε O δι

11,5 2Sm 5,8 •

Ps 118,25

Mc 2,25

εκ στόματος νηπίων και θηλαζόντων κατηρτίσω αινον;

11,25 Ps 8,3 •

17 και καταλιπόν αυτους εξήλθεν εξω της πόλεως εις
 Βηθανίαν και ηϋλίσθη εκεί.

L 21,37

18 F Πρωί δε F επανάγων εις την πόλιν επείνασεν. 19 και
 ιδων συκην μίαν επι της οδοϋ ηλθεν επ' αυτην και ουδεν
 ευρεν εν αυτη ει μη φύλλα μόνον, και λεγει αυτη· T μη-
 κέτι εκ σου καρπός Γ γένηται εις τον αιωνα. και εξηράνθη
 παραχρήμα η συκη.

Jhs: Mc 11,12-14

L 13,6

Hab 3,17

20 Και ιδόντες οι μαθηται θαύμασαν λεγοντες· πως
 παραχρήμα εξηράνθη η συκη; 21 αποκριθείς δε ο Ίησοϋς
 ειπεν αυτοις· αμην λεγω υμιν, εάν εχητε πιστιν και μη
 διακριθητε, ου μόνον το της συκης ποιήσετε, αλλά καν
 τω ορει τούτω ειπητε· αρθητι και βλήθητι εις την θάλασ-
 σαν, γενήσεται· 22 και πάντα οσα Γ αν αιτήσητε εν τη
 προσευχη πιστεύοντες λήψετε.

20-22: Mc 11,
20-26 · 8,271

17,201

R 4,20 Jc 1,6

23 Και ελθόντος αυτου εις το ιερὸν προσήλθον αυτω
 διδάσκοντι οι αρχιερεις και οι πρεσβύτεροι του λαου λε-
 γοντες· εν ποία εξουσία ταυτα ποιεις; και τις σοι εδωκεν
 την εξουσίαν ταυτην; 24 αποκριθείς O δε ο Ίησοϋς ειπεν
 αυτοις· ερωτήσω υμās κάγω F λόγον ενα, δν εάν ειπητέ
 μοι κάγω υμιν ερω εν ποία εξουσία ταυτα ποιω· 25 το
 βάπτισμα O το Ιωάννου πόθεν ην; εξ ουρανου η εξ ανθρω-

23-27: Mc 11,
27-33 L 20,1-8
26,3,47; 27,1

Act 4,7

J 1,25,33 · Act
5,38

13 F) εποηισατε C D W f¹³ 33 M | πεποιηκατε f¹; Or^p | txt N B L Θ 0281. 892 pc bo;
 Or^p Cyr • 14 F C K N W Γ Δ (565). 579. 1241. 1424 M sy^h sa^{ms} • 15 ° C K W Δ f^{1,13} 565.
 579. 892. 1241. 1424 M • 16 ° N D it vg^{ms}; Ir^{lat} • 18 F πρωιας N² C L W f^{1,13} M | txt N*
 B D Θ pc | F επαναγαγων N* B* L | παραγων D it | υπαγων W | txt N² B¹ C Θ f^{1,13} M
 • 19 T ου B L | txt N C D W Θ f^{1,13} M | γενοιτο N Θ; Or • 22 Fεαν C K L W Δ 579. 700
 pm | -D • 23 Fελθοντι (εισελθ- K 1424 al) αυτω K W Δ 087. 565. 579. (1241). 1424 M |
 [.] • 24 ° L Z lat sy^{c,p} sa^{ms} mae bo | F C D Φ 579. 1424 al • 25 ° D L W Θ 0102 f¹³ M |
 txt N B C Z (f¹: του) 33 pc

πων· οἱ δὲ διελογίζοντο ἔν ἑαυτοῖς λέγοντες· ἂν εἰπω-
μεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεϊ ἡμῖν· διὰ τί ^{οἱ} οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; **26** ἂν δὲ εἰπώμεν· ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν
ὄχλον, πάντες γὰρ ὥς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην·
27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἶδαμεν. ἔφη
αὐτοῖς· καὶ αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

L 15,11

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ· ἄνθρωπος ἔειχεν τέκνα δύο· ^{οἱ} καὶ
προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐρ-
γάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι· **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ
θέλω, ὕστερον ^{οἱ} δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν· **30** ^{οἱ} προσελθὼν
δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως, ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἔγω,
κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν· **31** τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ
θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν· ὁ ^{οἱ} πρώτος· λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι
προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **32** ἦλθεν
γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευ-
σαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον
τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

L 3,12; 7,29;
18,14; 19,1-10·
L 7,36-502P 2,21 Prv 8,20;
12,28; 21,21 &

25 J 7,48 L 7,29s

33-46: Mc 12,
1-12 L 20,9-19
13,52! · 20,1ss
Is 5,1 s22,3 2Chr 24,19
Jr 7,25s; 25,4

25 παρ Κ C D W Θ 0102 f^{1,13} M | txi B L Z 33. 892 al; Cyr | ^{οἱ} D L 700. 892 al it sy^{c,p}
sa^{ms} mae bo • **26** 3-5 I 2 D W Θ 0102 f¹³ M b ff² g¹ vg^{st,ww} sy^h | εἰχον 4 5 I 2 f¹ it vg^{cl} |
txi K B C L Z 33. 892 pc sy^{(s,c,p),h} • **27** οἱ Ἰησοῦς K (0293) pc (it) sy^{c,p} | - 700 I bo
• **28** τις C Δ Θ f^{1,13} 33. 892c. 1241. 1424 pm it vg^{cl} sy | B 1424 pc lat | ^{οἱ} K* L Z e ff¹
(sy^{s,c}) co | txi K² B C D W Θ 0102. 0293 f^{1,13} 33 M lat sy^{p,h} | εἰς τον αμπελωνα D 1424 |
μου B C² W Z 0102. 0281. 579. 1241. 1424 pm lat sa mae bo^{pl} | txi K C* D K L Δ Θ f^{1,13}
33. 565. 700. 892 pm it sy bo^{pl} • **29-31** († εγω (υπαγω Θ f¹³ 700 pc), κυριε (- Θ)· και
ουκ απηλθεν ei († ου θελω, υστερον (+ δε Θ f¹³ 700 pc) μεταμεληθεῖς απηλθεν ei († ο
υστερος (εσχατος Θ f¹³ 700 pc) B Θ f¹³ 700 al (lat) sa^{ms} bo; Hier^{ms} | txi (K) C L W
(Z) 0102. 0281 f¹ 33 M f q vg^{ww} sy^{p,h} sa^{ms} mae; Hier^{ms} | txi, sed + εἰς τον αμπελωνα p.
απηλθεν¹ ei εσχατος loco πρώτος D it sy^{s,c} | ^{οἱ} K* (B) pc it sa^{ms} | και προσελθων C W
0102 M h q sy^{p,h} (- sy^{s,c}) | txi K B D L Z Θ 0281^{vid} f^{1,13} 33. 700. 892 pc lat mae bo | (†
δευτερος K² B C² L Z f¹ 33. 700. 892. 1424 pm mae bo; Chr | τ αυτω C W 0102 f¹ M it vg^{cl}
sy sa mae bo^{ms} | txi K B D L Θ 0281 f¹³ 33. 892 pc g¹ l vg^{st,ww} bo • **32** D W Θ 0102 f^{1,13}
M lat | txi K B C L 0281^{vid}. 0293. 33. 892 pc c r¹ l vg^{ms}; Or | ου K C L W M | - D (c) e ff¹*
sy^s | txi B Θ 0102 f^{1,13} 33. 700. 892 al lat sy^{c,p,h}

αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ
ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.
36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρῶ-
των, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** Ὑστερον δὲ ἀπέ-
στειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσον-
ται τὸν υἱόν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον
ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνω-
μεν αὐτὸν καὶ ἰσχυώμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, **39** καὶ
λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέ-
κτειναν· **40** ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί
ποιήσῃ τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; **41** λέγουσιν αὐτῷ· κα-
κοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτοὺς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσε-
ται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
γραφαῖς·

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη

καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθῇσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασι-
λεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρ-
ποὺς αὐτῆς. □ [44 καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συν-
θλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν.]

220
I

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·
46 καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὀ-
χλους, ἔπει ^{οἱ} εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

51
221
V

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβο-
λαῖς αὐτοῖς λέγων· **2** ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἔποίησεν γάμους τῷ υἱῷ

Jr 20,2·
22,6 Jr 26,21-23
Neh 9,26 | 22,4

H 1,1s

H 13,12s

Ps 118,22s Act
4,11 1P 2,4,6-8·
L 9,22! · Is 28,16;
8,14 R 9,33 E 2,20

Dn 2,34s. 44s

27,62

26!

11!

1-10: L 14,16-24

9,15; 18,23 Ap
19,7,9

36 και π. K* sy^p | π. ουν D | π. δε 579 d • **38** κατασχ- C W 0102 f¹³ M ff¹ q sy^{p,h} |
txi K B D L Z Θ f¹ 33 pc (lat) sy^{s,c}; Or • **39** I 7 6 2-5 D it; Lcf | 7 I 6 2-5 Θ; Ir^{arm}
• **42** ὁμων D* f^{1,13} 1424 al sa mae • **43** ο K B* Θ 565. 700. 892 pc | txi B² C D L W Z
0102 f^{1,13} 33 M; Ir^{lat} • **44** vs D 33 it sy^s; Or Eus^{sy^r} | txi K B C L W Z (Θ) 0102 f^{1,13} M lat
sy^{c,p,h} co • **45** ακουσαντες δε K L Z 33. 892 pc aur sy^{s,c} sa bo | txi B C D W Θ 0102 f^{1,13}
M lat sy^{p,h} mae • **46** επειδη C W 0102 f¹³ M | txi K B D L Θ f¹ 33. 892 pc | ρ ως C D W
0102 f¹³ 33 M sy co | txi K B L Θ f¹ pc
¶ 22,2/3 ποιων ei Θ f¹

35-40: Mc 12,
28-31 L 10,25-28

Dt 6,5 Jos 22,5 ⑥

Lv 19,18.34
5,43; 19,19 Jc 2,8
R 13,9 G 5,14 |
7,12 R 13,10 |
41-45: Mc 12,
35-37 L 20,41-44

J 7,42

2Sm 23,2
26,64p Ps 110,1
Act 2,34s H 1,13;
10,12s Ap 3,21

1K 15,25.27 H 2,8

46: Mc 12,34
L 20,40

1-36: Mc 12,
37b-40 L 11,39-
52; 20,45-47

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδ-⁵⁴
δουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 καὶ ἐπηρώτησεν²²⁴
εἰς ἐξ αὐτῶν [νομικός] πειράζων αὐτόν. 36 διδάσκαλε,
ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· ἀγα-
πήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ ὁρτῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ
ὁρτῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. 38 αὕτη ἐστὶν ἡ
μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. 39 δευτέρα ὁδὲ ὁμοία αὐτῇ·
ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς
δυσὶν ἐντολαῖς ὁ ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς⁵⁵
ὁ Ἰησοῦς 42 λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνος²²⁵
υἱὸς ἐστίν; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυὶδ. 43 λέγει αὐτοῖς·
πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι ᾠκαλεῖ αὐτόν κύριον λέγων·

44 εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου·

κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου

ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου;

45 εἰ οὖν Δαυὶδ ὁ καλεῖ αὐτόν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ²²⁶
ἐστίν; 46 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον οὐ-
δὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐ-
τόν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς⁵⁶
μαθηταῖς αὐτοῦ 2 λέγων· ἐπὶ τῆς Μαυσέως καθ-²²⁷
έδρας ἑκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 πάντα^X

34 ἐπ αὐτον D it sy^{s.c} mae? • 35 νομ. τις F G H pc | -f¹ e sy^s | txt rel | τ και λεγων D
W Θ 0102. 0161 vid f^{1,13} 33 38 it sy^{(s.c).h} samss mae | txt B L 33. 892* pc lat sy^p samss bo • 37 ο
δε Ιησους εφη (ειπεν W Θ f¹³ 700 pc) αυ. W Θ 0102. 0161 f^{1,13} 33 38 q sy^{p,h} mae | εφη αυ. I.
D lat bo^{ms} | txt B L 33. 892 pc sa bo | ο B* B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid, 0161 f¹³ 579. 700.
1241 pm | ο B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid, 579. 700 pm | ισχυι e sy^{s.c} | p) ισχ. σου και εν
ολ. τη δ. Θ 0107 f¹³ (33) pc (sy^p) bo^{ms} • 39 οτι B* B pc samss bo^{ms} | txt B² D L W Z Θ
0102. 0107 f^{1,13} 33 38 lat sy^h samss mae bo | ομ. αυτη K Γ f¹³ 565. 892. 1424 pm sa mae |
ομ. αυτης Δ 0102 pc | ομ. αυτη D Z* vid pc bo | ομοιως B | txt L Θ f¹³ 33. 579. 700. 1241
pm (sine acc. B W Zc 0107) • 40 ο B* 1424 sy^{s.c.p} sa bo^{pt} • 43 το Ιησους L Z 0281 f¹ 33.
892. 1424 pc f ff¹ r¹ vg^{ms} mae bo | f¹ 3 2 B L Z 892 | 3 2 I W 0102. (0161) f^{1,13} 33 38 e q sy^h |
txt B (* αυτον αυτον) D (Θ) 0107 vid, 0281. 33 pc lat sy^p • 44 το L W Θ 0102. 0107. 0161.
0281 f^{1,13} 33 38 | txt B B D Z | υποποδιον W 0102. 0161. 0281 f¹ 33 38 lat mae | txt B B
D L Z Γ Θ f¹³ 579. 892 al it sa bo | [.] • 45 τ (43) εν πνευματι D K Δ Θ 0281 f¹³ 565.
1424 pm it vg^{ms} sy^h mae bo^{pt} • 46 ωρας D W f¹ pc a q sy^{s.c} bo^{ms}
¶ 23,1 f¹ 3 1 2 D f¹³ 700 pc | 2 3 B W pc | txt B L Z Θ 0102. 0107. 0281 vid f¹ 33 38 • 2 f D
Θ f¹³ 1844 pc; Irlat Did

οὖν ὅσα ἐὰν εἰπωσιν ὑμῖν τ' ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ²²⁸
δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποι-
οῦσιν. 4 δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα [καὶ δυσβάστα-
κτα] καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐ-
τοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινήσαι αὐτά.
5 πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θαυμάζειν τοῖς
ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ με-
γαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, 6 φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλι-
σίαν ἐν τοῖς δειπνοῖς καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς 7 καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ
καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ραββί.

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ραββί· εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ²³⁰
διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9 καὶ πα-
τέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν
ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος. 10 μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι
καθηγητὴς ὑμῶν ἐστὶν εἰς ὁ Χριστός. 11 ὁ δὲ μεῖζων
ὑμῶν ἐστὶν ὑμῶν διάκονος. 12 ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτόν
ταπεινωθήσεται καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτόν ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ ὁδὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί,
ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχο-
μένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. τ

Mt 2,7s

R 2,21s

Act 15,10.28

6,1.5.16

Ex 13,9 Dt 6,8;
11,18

Nu 15,38s L 14,7

Jr 31,34

cf 1K 4,14 · Mt
2,10
6,9!

20,26sp

L 14,11! Prv 29,
23 Job 22,29
Is 5,8.11.18 etc

3 J 10

3 τ τηρειν W 0102. 0107 f¹³ 33 38 q sy^{p,h} | ποιειν Γ 700 pc | txt B B D L Z Θ 0281 f¹ 892
pc lat sy^{s.c} co; Irlat | ποιειτε και τηρειτε D f¹ 700 pc co? | τηρειτε και ποιειτε W 0102.
0107 f¹³ 33 38 lat sy^{p,h}; Irlat | ακουετε και ποιειτε sy^c | ποιησατε B* (Γ) pc sy^s | τηρειτε
Φ pc | txt B² B L Z Θ 0281. 892 pc co? • 4 f¹ / L f¹ 892 pc it sy^{s.c.p} bo; Irlat | 3 700 pc |
μεγαλα βαρεα B | txt B D* W Θ 0102. 0107 f¹³ 33 38 lat sy^h sa (mae) | τω δε W Θ
0102. 0107 vid f^{1,13} 33 38 lat sy^h | txt B B D L 33. 892 pc sy^{(s.c).p} co; Irlat • 5 των ιματιων
αυτων (- L Δ pc) L W 0102. 0107 f¹³ 33 38 f ff² h q sy^{bo} | txt B B D Θ f¹ pc lat sa mae
• 6 τας πρωτοκλισιας B² L f¹ 33. 892 pc lat sy^{co} • 7 ραββι D W 0107 f¹³ 33 38 sy^{s.c.h} | txt
B B L Δ Θ 0102 f¹ 33 vid, 892. 1241. 1844 al lat sy^p co • 8 μηδενα καλεσητε Θ (g¹ vg^{ms}
sy^{s.c}) | καθηγητης B*² D L (f¹ W) Θ 0102. 0107 f^{1,13} 33 38 | txt B² B 33. 892* al | τ (10) ο
χριστος K Γ Δ 0102. 579. 700. 892c. 1241. 1424 38 sy^{c,h} • 9 υμιν D Θ pc lat sy^{s.c.p} sa bo;
Cl | - 1241. 1424 pc I | f¹ D L W Θ f^{1,13} 33 38; Cl vid | txt B B 0102. 33. 892 pc | εν τοις (- D
W Δ Θ f¹ pc) ουρανοις D W Θ 0102 f¹ 38 sy^h; Cl | txt B B L 0107 f¹³ 33. 892 pc
• 10 f¹ 3 5 4 D pc | 1-4 Θ f¹³ pc a d (e r¹) sy^{s.c} (1-3 f¹ 700 pc) | εις γαρ υμων εστιν (f¹ B Δ
0107 vid, 579 al; - υμ. K W 0102. 565. 1241. 1844) ο καθηγητης B W 0102. 0107 38 f q sy^{p,h}
co | txt B L 33. 892 pc • 13 ο B* K W Γ Δ 0102. 0107. 565. 700. 1241. 1424. 1844 pm f h
vg^{ms} sy^{c.p,h} samss bo^{pt} | τ [14] Ουαι δε υμιν, γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται, οτι
κατεσθειτε τας οικιας των χηρων και προφασει μακρα προσευχομενοι· δια τουτο
ληψεσθε περισσοτερον κριμα. f¹³ pc it vg^{cl} sy^c bo^{ms} | id., sed pon. p. vs 12 W 0102. 0107
38 f sy^{p,h} bo^{pt} | txt B B D L Z Θ f¹³ 33. 892* pc a aur e ff¹ g¹ vg^{st.wv} sy^s sa mae bo^{pt}

Act 13,43!

15,14!

5,23

Ex 29,37

5,34

Lv 27,30 Dt 14,
22s L 18,12
Zch 7,9 Is 1,17 Jr
22,3 Mch 6,8 Hos
6,6 1T 1,5

15,14!

Lv 11,4

Mc 7,4p

J 9,40

15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ²³³_X περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. 17 μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μεῖζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν; 18 καὶ· ὅς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὅς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. 19^T τυφλοὶ, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; 20 ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· 21 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν, 22 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνυεῖ ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ²³⁴_V ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος· καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα οἱ [δὲ] ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἁφίεναι. 24 ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώ- ²³⁵_X νωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ²³⁶_V καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἄρπαγῆς καὶ ἁκρασίας. 26 Φαρι- ²³⁷_V σαῖτε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου^T, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρὸν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι

15^T του ποιησαι Δ Θ f¹³ pc | ινα ποιησητε D mae? • 17^T αγιαζων C L W Θ 0102 f^{1,13} 33 m co | txi B D Z 892 • 19^T μωροι και B C W 0102 f¹³ 33 m c f sy^{p,h} co | txi B D L Z Θ f¹ 892 lat sy^{a,c} bo^m • 21^T κατοικησαντι C D K L W Z Γ Δ 0102. 565. 579. 700. 892. 1241. l 844 pm | οικησαντι 33 | txi B B Θ f^{1,13} 1424 pm co • 23^T τον ελεον C W f^{1,13} m | txi B B D L Θ 0102. 33. 892. 1424 al | ο B D Γ Θ f^{1,13} 579. 700. 1241. 1424 pm lat sa^m mae bo | txi B C K L W Δ 0102. 33. 565. 892. l 844 pm a d h sy sa^m | f¹ αφιεναι B B L 892 pc | txi C D W Θ 0102 f^{1,13} 33 m • 24^T ο B D L sa^m • 25^T αδικιας C K Γ 579. 700 pm f sy^p | ακρασ. αδικ. W (sy^h) | ακαθαρσιας Σ l 844^T lat sy^a co; Cl | πλεονεξιας M pc • 26^T και της παροψιδος B B C L W 0102. 0281 f¹³ 33 m lat sy^{p,h} co | txi D Θ f¹ 700 a e ff² r¹ sy^a; Irlat; Cl | αυτων B B C L W 0102. 0281. 33 m sy^{p,h} | - X pc lat mae; Irlat Cl | txi B* D Θ f^{1,13} 700. 1424 al a e sy^a

Γ παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὥραιοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²³⁸_V 29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 καὶ λέγετε· εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα ἑαυτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. 31 ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφῆτας· 32 καὶ ὑμεῖς·¹ Γ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33 ὅ- ²³⁹_X φεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;

²⁴⁰_V 34 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ²⁴¹_V ὅτι ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσατε καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσατε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ἑαυτὰ πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὁ ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε· 38 ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ὁ ἔρημος. 39 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε·

ἐδολογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

27^T ομ- B 0281 f¹ | οιτ. εξωθ. μ. φαινεσθε τοις ανθρωποις δικαιοι, εσωθ. δε γεμ. 33 (mae) | εξωθ. ο ταφος φαίνεται ωραιος, εσωθ. δε γεμει D; Irlat (Cl) • 30^T 2 / φ⁷⁷ B C L W 0102. 33 m | 2 Θ pc gl | txi B D f^{1,13} 700 pc • 31/32 [- et¹ .] | - σετε B* l 844 pc e sa^m | πληρωσατε D al; Acac • 34^T και C D L m it vg^{cl,ww} sy^h bo; Irlat pt | txi B B W Δ Θ 0102 f^{1,13} 33. 565. l 844 al e q vg^a sy^p; Irlat pt | D a; Lef • 35^T B* • 36^T B K W Γ Δ 0102 f^{1,13} 33. 700. 892 pm d; Irlat | txi B C D L Θ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424. l 844 pm • 37^T σε D pc lat sy^a | C W 0102 m | txi φ⁷⁷ B B D (K) L Θ f^{1,13} 33. 700. 892 pc latt; (Cl) | εαυτης B C L Θ f^{1,13} m | - B* 700; Cl pt | txi B* B¹ D W Δ 0102. 33. 892. 1424 pc; Cl pt | [-] • 38^T ο + B L ff² sy^a sa bo pt | txi φ⁷⁷ B C D W Θ 0102 f^{1,13} 33 m lat sy^{p,h} mae bo pt; Cl Eus

Act 23,3

L 16,15

10,41! • Act 2,29

5,12!

1Th 2,16

3,7!

2Sm 12,1 Jr 7,

25s; 25,4

1Th 2,15

10,17

10,23

27,25! Joel 4,19

Jon 1,4 Prv 6,17 •

Gn 4,8.10 H 11,4

2Chr 24,20ss Zch

1,1

37-39: L 13,34s

5,12! 1Th 2,15 •

Act 7,59 H 11,37

22,3! L 19,14 |

1Rg 9,7s Is 64,

10s Jr 12,7; 22,5

Tob 14,4 Act 1,20

6,14 | J 8,59!; 14,

19

3,11! Ps 118,26

1-36: Mc 13,1-37 L 21,5-36

Jr 7,14; 9,11 etc
L 19,44 Act 6,14

5,1!

27.37.39

13,39!

11.24

Ap 1,1! Dn 2,28s.
45 · 2Th 2,2 |
Is 19,2 2Chr 15,6

9-14: 10,17-22
J 16,2

Dn 11,41 Θ v.1.

4!

2Th 2,10 2T 3,1-5
· Ap 2,4 | 10,22!

9,35 · 28,19! L
24,47 Ap 14,6 ·
8,4!

Dn 9,27; 11,31;
12,11 1McC 1,
54 · 2McC 8,17

Ez 42,13 Act 6,13!
Ez 7,16 1McC 2,28

L 17,31

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἵκανο τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσήλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἰπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· **5** πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμων, καὶ ἀκοῆς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ τῆς γενέσεως, ἀλλ' οὐπω ἔστιν τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους· **11** καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. **14** καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ βασιλείᾳ ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὃταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἔστις ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι

242 II

57 243 II

244 I

245 X

246 VI

247 VI

248 II

¶ 24,1' 4 I-3 C W 0102 3R | εκ του ιερου επορευετο B pc | txi 383vid N D L Δ (Θ) f^{1,13} 33. 700. 892. 1424 al lat • 3 τῆς D W 0102 f¹³ 3R | txi N B C L Θ f¹ 33. 565. 892. 12211 pc • 6 πάντα C W 0102 f¹³ 3R sy^{ph} | ταυτα 565 pc lat sy^s | παντα ταυτα (f¹ 544). 1241 pc (f) | txi N B D L Θ f¹ 33. 892 pc co; Cyp • 7' 3 2 I N | p) λιμοι και λοιμοι και σεισμοι C Θ 0102 f^{1,13} (565) 3R h q sy^{ph} mae | λοιμ. κ. λιμ. κ. σεισμ. L W 33. 12211 pc lat | txi B D 892 pc a b e ff² r¹ sy^s sa • 8' W f^{1,13} pc lat sy^s p • 9' I 3 D* pc | 2 3 N* | I C f¹ 1424. 12211 al I (sy^s) bo^{ms} • 10' (9) εις θλιψιν N | εις θανατον I-3 Φ pc • 14^q 1424 g¹ (I) r¹; Eus Cyp • 15^q 1010 sy^s • 16' επι N K L W Z Γ f¹³ 33. 565. 579. 1241 pm | txi B D Δ Θ 094 f¹ 700. 892. 1424. 12211 pm; Irlat • 17' καταβαινετω W f^{1,13} 3R | txi N (2-βητω) B D L Z Θ 094. 33. 700. 892. 1424. 12211 al

τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ἰθιλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Ἰαββάτω. **21** ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. **22** καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· **24** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα ὥστε ἰπλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **25** ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. **26** ἐάν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔστιν, μὴ ἐξέλθῃτε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· **27** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **28** ὅπου ἔάν ᾗ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

30 καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου (ἐν οὐρανῷ), καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος τῆς μεγάλης,

259 II

17' p) τι D Θ f¹ 33. 1424. 12211 al latt; Irlat | το N* • 18' τα ιματια W Γ Δ 579. 1241 pm f syh | txi N B D K L Z Θ 094 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 12211 pm lat sy^s p co • 19' θηλαζομεναις D • 20' σαββατου D L al | σαββατων 094 e | εν σαββατω E F 1424 pm • 21' ουκ εγενετο N D Θ 700; Ir | ουδε D W Δ 700. 1241. 1424 pm • 24' 2 3 I 1241. 1424 pc bo^{ms} | p) 2 3 N W* pc ff¹ r¹ bo^{ms} | I sy^p | πλανασθαι L Z Θ f¹ 33 pc | πλανηθηναι N D | txi B W 0281 vid f¹³ 3R c f ff¹ h sy • 27' φανει D Θ f¹ 700 • 28' γαρ W f¹³ 3R c ff² q syh mae | txi N B D L Θ 0281 f¹ 33. 700. 892 pc lat sy^s p sa bo; Irlat • 29' p) εκ N D 0281 pc • 30' εν τω ουρανω W f^{1,13} 33 3R | του εν ουρανοις D | txi N B L Θ 700 | 2 I D Θ f^{1,13} 700. 892. 12211 pc a | 2 N* pc e mae; Cyp • 31' φωνης B f¹³ 33 3R sa (syh*) | και φωνης D 1241 al lat | txi N L W Δ Θ f¹ 700. 892*. 1424. 12211 pc (e) sy^s p mae bo; Eus

L 23,29 1K 7,26.
28

Dn 12,1 Theod
Joel 2,2

2T 2,10

L 17,21.23

1J 2,18

11; 7,15 2P 2,1
1J 4,1 Act 13,6
Ap 16,13! Dt 13,
2-4 · Ap 13,13! ·
4s! Dt 13,6 |
J 13,19! | L 17,23

L 17,24

3!

L 17,37 Job 39,30
Ap 19,17s Hab 1,8

Ap 6,12s Is 13,10;
34,4 Joel 2,10; 3,4;
4,15 Ez 32,7

H 12,26s 2P 3,10

Zch 12,10.12.14

Ap 1,7

10,23; 26,64p

Dn 7,13s

16,27! |
13,41; 16,27p; 25,
31 · 1K 15,52 1Th
4,16 Ap 8,2 Is 27,
13

Zch 2,10
Ap 7,1 Dt 30,4

Jc 5,9!

5,18

Is 40,8
Act 1,7 1Th 5,18
Zch 14,7

37-39:
L 17,26s.30
Gn 6,11-13
Is 54,9 · 31 |
2P 2,5; 3,5g

Gn 7,7

31 | 40s: L 17,34s

25,13 Mc 13,35.37!
Mc 13,33 L 21,36 ·
43-51: L 12,39-46

καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων ὧ οὐρανῶν ἕως ὧ[των] ἄκρων αὐτῶν. ¹32

Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ἡδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· ³³ οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. ³⁴ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα γένηται. ³⁵ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρέλευσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

³⁶ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ ὁ μόνος.

³⁷ Ὡςπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ³⁸ ὥς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ᾠγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσήλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, ³⁹ καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἡλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται [καὶ] ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁰ τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται· ⁴¹ δύο ἀλήθουσιν ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται.

⁴² Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποῖα ἡμέρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ⁴³ Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἡδεῖ ὁ

31 τ των Θ f¹³ 700 pc | ° K D L W M | txi B Θ f^{1.13} 33.700. 892 pc | τ¹ p) αρχομενων δε τουτων γινεσθαι αναβλεψατε και επατατε τας κεφαλας υμων, διоти εγγιζει η απολυτρωσις υμων D 1093 it • 33 τ K D K W Γ 0281 f^{1.13} 33. 700. 892. 1241. 1424. l 2211 pm lat sy^p | txi B L Δ Θ 565. 579 pm e q sy^h • 34 ° K W 0281 M | txi B D L Θ f^{1.13} 33. 700. 892. 1424 al latt | ° K 1241 pc | ° 2 l D L Θ f¹³ l 2211 al it sy^p | l 1424 al aur b f ffl vgmss • 35 □ vs K* | παρελευσονται K² W Θ f^{1.13} M lat | txi B D L 33. 892 al e; Ir^{lat} vid • 36 □ K¹ L W f¹ 33 M g¹ l vg sy co; Hier^{mas} | txi K² B D Θ f¹³ l 2211 pc it vgmss; Ir^{lat} Hier^{mas} | του K W Γ 579. 1241 pm f • 37 τ δε K L W Θ f^{1.13} 33 M lat sy^h | - 565 bo^{ms} | txi B D 067 aur e r¹ vgmss sys.hmg co | τ (39) και D W Θ 067 f^{1.13} M lat sy^h | txi K B L Γ 33. 700. 892 pc it vgmss sy^p co • 38 ὥςπερ D W Θ 067 f^{1.13} M | txi K B L 33. 892* | τ του Νωε 1424; Chr | - K L W Θ 067 f^{1.13} 33 M lat mae bo | txi B D 579 pc it sa sy^h | τ¹ γαμισκοντες B pc | εκγαμισκοντες W 1424 pc | εκγαμισκοντες L Θ 067 f¹ M | εγγαμιζ- Σ f¹³ 892. 1241 al | txi K D 33 pc • 39 ° (37) B D 892. l 2211 pc it vgmss sy^p co | txi K L W Θ 067 f^{1.13} 33 M lat sy^h • 40 τ K² B 892 pc aur h l r¹ | txi K² D L W Θ 067 f^{1.13} 33 M lat • 41 μυλωνι D Θ 0281 f^{1.13} 565. 700. 892. 1241. 1424. l 2211 pm | txi K B K L W Γ Δ 067. 33. 579 pm | τ p) δυο επι κλινης μιας· εις παραλαμβανεται και εις αφιεται D f¹³ pc it vg^s • 42 ὥρα K L Γ 0281. 565. 579. 700. 1241 M lat sy^p sa^{ms} bo^{pt}

οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἶασεν ἑδιορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ⁴⁴ διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἐτοιμοί, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

⁴⁵ Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ὅτι ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; ⁴⁶ μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα· ⁴⁷ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ⁴⁸ ἂν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ὅτι ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ἑμου ὁ κύριος, ⁴⁹ καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθύοντων, ⁵⁰ ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, ⁵¹ καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

²⁵ Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν ἐξῆλθον εἰς τὴν πόλιν· ² πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. ³ αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. ⁴ αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις ὅτι μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. ⁵ χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. ⁶ μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἔξέρχεσθε εἰς ἀπαντήσιν [αὐτοῦ]. ⁷ τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι

43 τ διορυγναι B W Θ 0281 f^{1.13} M | txi K D L 067. 33. 892 pc • 45 τ αυτου W Θ f¹³ M lat sy | txi K B D L 067. 0204. 0281 f¹ 33 pc it; Ir^{lat} | οικιας K 0281. 565. 579. 892 al q | p) θεραπειας D f¹ M e sy^s | txi B L W Δ Θ 067. 0204 f¹³ 33. 1241 al lat sy^h • 46 τ W M f q | txi K B C D L Θ 067. 0204. 0281 f^{1.13} 33. 892. l 844. l 2211 al lat; Ir^{lat} • 48 ° K* Γ Θ 0204 pc sy^s sa mae | τ ο κυριος μου ελθειν W f^(1.13) M latt sy mae bo^{ms} (τ C D L Θ 067. 0281. 579. 1424 al) | txi K B 33. 700. 892 pc sa bo
¶ 25,1 τ αυ- K C W 067 f^{1.13} 33 M | - 0249 | txi B D L Θ pc | τ απαντ- D L W Θ f¹³ 33 M | txi K B C Z f¹ 892 | τω νυμφιω C pc | των -ων 892* | του ν-ου και της νυμφος D Θ f¹ pc latt sy^p h^{ms} mae | txi K B L W Z 0249 f¹³ 33 M • 3 τ - K L Θ 700 pc lat | εαν. Z f¹ pc | txi B C D W 0249 f¹³ M it vgmss | τ (4) εν τοις αγγειοις αυτων D 1424^{vid} pc (ff¹) • 4 τ αυτων C W 0249 f¹³ M lat sy^h | txi K B D L Z Θ f¹ 700. 892^{vid}. l 844. l 2211 pc aur h q r¹ sy^s p | αυτων D L W Θ 0249* f^{1.13} 33 M | - C Z^{vid} 1424 pc lat | txi K B 0249* pc • 6 τ εγειρεσθε Θ f¹ pc b^c e ff² (bo) | τ απαντησιν K B 700 | υπαντησιν Z | υπαντησιν αυτου Θ pc | συναντησιν αυτω C | txi A D L W 0249 f^{1.13} M

1 Th 5,2!

25,21

Gn 39,4s
Ps 104,27; 145,15

25,21.23

25,5 2P 3,4

18,28 L 21,34!

42!

8,12!

L 12,35s

8,34

7,26.24

24,48p

Mc 13,36

Is 58,7 Ez 18,7.
9.16 Tob 4,17
10,42 · Job 31,32

Sir 7,32-35

H 13,3

Prv 19,17

J 20,17! · 10,42

7,23

Ap 14,10!

2K 12,7 Ap 12,7,9

Job 22,7 Jc 2,15

7,28! Dt 31,1

2-5: Mc 14,1s
L 22,1s

16,21!

21,23!

26,57 L 3,2
J 11,49; 18,13ss
Act 4,6 | J 11,53

κόσμου. **35** ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, **36** γυμνός καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρὸς με. **37** τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; **38** πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; **39** πότε δέ σε εἶδομεν ἁσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων ἁδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ ὁ[οῖ] κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον (τὸ ἡτοίμασμένον) τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. **42** ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἡ ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, ἡ γυμνός ἡ καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἁσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. **44** τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἁσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς ἑκόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **2** οἰδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς ἡ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν

39 ἁσθενῆ A L W 067 f^{1,13} 33 M | txi B D Θ 0281 pc; Cl · **40** □ (45) B* 0128*, 1424 ff¹ ff²; Cl^{pt} Eus GrNy · **41** °† K B L 0128. 0281. 33 pc | txi A D W Θ 067^{vid} f^{1,13} M | 'τω ἡτοιμασμεν F pc | ο ἡτοιμασεν ο πατηρ μου D f¹ it mae; Irlat Cyp | txi φ⁴⁵ K A B L W Θ 067. 0128. f¹³ 33 M lat sy sa bo; Eus Did · **42** † και φ⁴⁵vid B* L | [ἐδωκατε μοι πειν Blass cj] · **43** † και φ⁴⁵ Θ | † ημην φ⁴⁵ h vg^{ms} · **46** † (41) ignem it ¶ **26,1/2** □ D · **3** † και οι γραμματεις M it sy^{ph} | και οι Φαρισαιοι W | txi φ⁴⁵ K A B D L Θ 0293 f^{1,13} 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 al lat sy^s co | □ B* | † Καϊαφ D pc it vg^{cl} sa mae

δόλω κρατήσωσιν ἡ καὶ ἀποκτείνωσιν· **5** ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου ἡ βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὐτῆς; **9** ἐδύνατο γὰρ τοῦτο ἡ πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι τῷ πτωχοῖς. **10** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ· **11** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· **12** βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας ἡ Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν· τί θέλετέ μοι δοῦναι; καγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν· οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἄργύρια. **16** καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτόν παραδῷ.

17 Τῇ δὲ πρώτη τῶν ἁζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; **18** ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἰπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρὸς μου ἐγγὺς ἐστίν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. **19** καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα.

4 □ B* pc · **7** † 2 3 I A W f¹ M | 2 I 3 φ⁴⁵ 157 pc | txi K B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. I 844 pc latt | (p) πολυτιμου K A D L Θ 33. 565. 892. 1424 al sy^{hmg} | txi B W 0293 f^{1,13} M sy^h | 'την κεφαλην φ⁴⁵ A L W 33 M | txi K B D Θ 0293 f^{1,13} 700 pc · **8** † αυτου A W f¹ M c f q sy sa^{ms} | txi φ⁴⁵vid.64vid K B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. I 844 pc lat co · **9** † p) το μυρον K Γ f¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424 pm c q | † p) τοις A D K W Γ Δ 700. 1241. 1424 pm | txi K B L Θ 0293 f^{1,13} 33. 565. 579. 892 pm · **14** † Σκαριωτης D Θ^c vid lat · **15** † και ειπεν αυτοις D latt (sa^{ms} bo) | [; et :.] | † στατηρας D a b q r¹; Eus^{pt} | στατηρας αργυριου f¹ h · **16** † αυτοις D Θ 892 it sa^{ms} mae bo; Eus · **18** □ A Φ · **20** † † μαθητων K A L W Δ Θ 33. 892. 1241. 1424. I 844 pm lat sy^h sa^{ms} mae bo | μαθητων αυτου 0281 pc it vg^{cl} sy^p | txi φ³⁷vid.45vid B D K Γ f^{1,13} 565. 579. 700. I 2211 pm (sy^s) sa^{ms}; Eus

6-13: Mc 14,3-9 J 12,1-8 cf L 7,36-50

22,18!

L 11,7!

Dt 15,11 · 9,15

28,19!

Hen 103,4

14-16: Mc 14,10s
L 22,3-6 J 11,57

27,3,9 Zch 11,12

17-20: Mc 14,12-17 L 22,7-14

Ex 12,14-20

21,2s

21-25: Mc 14,
18-21 L 22,21-23
J 13,21-26

21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς
ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρ-
ξαντο λέγειν Ὁ αὐτῷ· εἰς ἕκαστος· μήτι ἐγὼ εἰμι, κύριε;
23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας ἑμεῖ· ἐμοῦ τὴν χεῖρα
ἐν τῷ τρυβλίῳ· οὗτός με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδο-
ται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος.
25 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν· μήτι
ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας.

18,7p

Hen 38,2

26-29: Mc 14,
22-25 L 22,15-20
1 K 11,23-25
Mc 14,22! 1 K 10,
16

Ex 24,8 Zch 9,11
Jr 31,31· H 7,22·
Is 53,12 Jr 31,34

Act 10,41

30: Mc 14,26 L
22,39 J 18,1· Ps
113-118

31-35: Mc 14,
27-31 L 22,31-
34· 11,6!

Zch 13,7

9,36 J 16,32

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον
'καὶ εὐλογήσας' ἔκλασεν καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς· εἶπεν·
λάβετε φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. 27 καὶ λαβὼν ἄ-
ρτον ὁ καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε
ἐξ αὐτοῦ πάντες, 28 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς
διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν. 29 λέγω δὲ ὑμῖν, τὸ οὐ μὴ πῖω ἅπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐ-
τὸ πίνω ἑμεῖ· ὑμῶν καινόν· ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς
μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκανδα-
λισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ·
πατάξω τὸν ποιμένα,
καὶ ἡ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.

21 ° 37,45 2542 pc • 22 ° 37,45 D Θ f¹³ 700. 1424. l 2211 pc latt sy^s mae bo; Eus | 'εις
εκ. αυτων 37,45 D Θ f¹³ pc sy^s p.hmg | εκ. αυτων A W 074 f¹ 37,45; Eus | - 37,45 1424 |
txt B C L Z 0281. 33. 892 pc sa • 23 ° 3 4 1 2 5-7 37,45 (D) Θ 700. 12211 | 1 2 5-7 3 4
C W f^{1,13} 37,45 | 6 7 1-4 579 | txt 37,45 A B L Z 0281. 33. 892. 1424. l 844 pc lat; Cyr • 25 °
o Ihsous 37,45 B 13 pc it vg^{ms} sy^p • 26 ° D Θ f¹³ 12211 it | τ τον A W 0160 vid f¹³ 37,45 | txt
37,45 B C D L Z Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1424. l 844. l 2211 al co | 'p) και ευχαριστησας
A K W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 1241. l 844 pm sy^h | - 1424 | txt 37,45 B C D L Z Θ 0160. 0281.
0298 vid. 33. 700. 892. l 2211 pm sy^s p.hmg co; (Or) | 'eδιδου τοις μαθηταις και (-κ*) κ* A
C W 37,45 | txt 37,45 B D L Z Θ 0160. 0281. (0298: + αυτου) f^{1,13} 33. 700. 892. 1424.
(l 844). l 2211 al • 27 ° τ το 37,45 A C D K Γ f¹³ 565. 1241 pm | txt B L W Z Δ Θ 0281.
0298 f¹ 33. 579. 700. 892. 1424. l 844. l 2211 pm co; Or | 'p) A C L Z Δ f¹ 33. 892 pc; Or
• 28 ° τ το A C W f^{1,13} 37,45 sy^h | txt 37,45 B D L Z Θ 33. l 2211 pc | τ p) καινης A C D W f^{1,13}
37,45 latt sy sa bo; Irlat | txt 37,45 B L Z Θ 0298 vid. 33 pc mae bo^{ms}; Irlat • 29 ° τ p) οτι A C
L W 37,45 f¹ 33. 892 pc; Irlat | txt 37,45 B D Z Θ 0281 f^{1,13} 33. 892*. l 2211 al; Irlat | 'τουτου 37,45
κ* C L pc | του Δ 892. 1424 pc sy^s mae bo^{ms}; Irlat | πω 37,45 D Θ 565. l 2211 pc; Irlat
Epiph | 'C L Z f¹ 33. l 844 pc; Irlat • 31 ° πισθησεται 37,45 D K W Γ Δ Θ f¹ 565. 579.
1424 pm | -πισω 4 pc | txt 37,45 A B C L 067. 0281 f¹³ 33. 700. 892. 1241 pm

32 μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν Ὁ αὐτῷ· εἰ πάντες
σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ ὁ οὐδέποτε σκανδαλισθή-
σομαι. 34 ἔφη αὐτῷ τὸ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὅν
ταύτη τῇ νυκτὶ πρὶν ἂλῆκτορα φωνῆσαι ἑτρίς ἀπαρνήση
με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· κἂν δέξω με σὺν σοὶ ἀποθα-
νεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως ἔκαι πάντες οἱ μα-
θηταὶ εἶπαν.

36 Τότε ἔρχεται ἑμεῖ· αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λε-
γόμενον Γεθσημανὶ * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσαιτε
ἐν αὐτῷ ἕως [οὔ] ἀπελθῶν ἐκεῖ προσεύξομαι. 37 καὶ πα-
ραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο
λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς· περίλοπός
ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὦδε καὶ γρηγορεῖ-
τε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσω-
πον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ Ὁ μου, εἰ
δυνατὸν ἐστίν, παρελθάτω ἅπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο·
* πλὴν οὐχ ὥς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὥς σύ. 40 καὶ ἔρχεται πρὸς
ἐκείνους μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέ-
γει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖ-
σαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ
εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσ-
εῖπεν Ὁ λέγων· πάτερ Ὁ μου, εἰ οὐ δύναται τούτο παρ-
ελθεῖν τὸ ἐάν μὴ αὐτὸ πῖω, γεννηθῇ τὸ θέλημά σου. 43 καὶ

33 ° 37 700. 1424 pc b c ff² sy^s sam^s | 'εν σοι, εγω δε C³ K Γ 33. 565. 700. 1241 pm h sam^{ss}
mae bo | εγω εν σοι 37,45 • 34 ° τ και 37,45 D | 'αλεκτοροφωνιας 37,45 (L: πρ. η α.)
f¹ (a) | '2 3 1 A | 1 3 2 κ* 33 pc | τρις απαρνησει με 37,45 B C Θ 565. 579. 892. 1424 al |
txt κ² D L W 067. 0160 vid f^{1,13} 37,45 • 35 ° δε Φ 69 sam^{ss} bopt | δε και A W Θ 0160 vid f^{1,13} 37,45
q sam^{ss} bopt | txt B C D L 067 vid. 0281. 33. 700 al lat sy mae bo^{ms} • 36 ° D W Θ pc lat |
'p) αυτοις Θ f¹³ 1844 pc | τοις μαθηταις αυτου A C D W f¹ 1424 al lat sy sam^s mae bo |
txt B L 067. 0281. 33 37,45 vg^{ms} sam^s | ωδε 33. 700 | -κ C* pc | αν Δ K L W Δ Θ f^{1,13} 565
al | -κ C 0281. 33. 700. 892. 1424. l 844 pc | ου αν 37,45 A pc | txt B 067 37,45 | '2 1 A C
K W Δ 067 f¹ 579. l 844 pm (-ξομαι ε. Γ 1241. 1424 pm) | προσευξομαι 565 pc sy^s p | txt
37,45 B L 0281. 33. 892 pc (ε. -ξομαι D Θ f¹³ 700 pc) • 38 ° τ δε 37,45 • 39 ° προσ-
ελθων 37,45 A C D L W Θ 067 f^{1,13} 33 37,45 sy^h | txt 37,45 B 892. 1424 al lat sy^s p co | 'p) 37,45
L Δ f¹ 892 pc a vg^{ww} | τ p) hic add. L 22,43-44 C^{ms} f¹³ pc (ex lect.) • 40 ° αυτους D¹ | τ.
μαθ. αυτου D* pc it vg^{cl} sy^s p bo • 42 ° B g¹ | ο 37,45 pc a c h¹ | 'τουτο το ποτηριον Θ 37,45
lat sy^s p mae bo (D f¹³ 37,45 pc g¹ l) | txt 37,45 A B C L W Δ 067 f¹ 33. 565 pc b ff² q sy^h sam^{ss} |
ταπ εμου A C W 067 f¹³ 37,45 f¹ ff² q vg^{ms} sy^h | txt 37,45 B D L Θ f¹ 33 vid. 700. 892. 1424.
l 844 pc lat sy^s p

28,71

J 13,36-38

75

36-46: Mc 14,
32-42 L 22,40-
46 J 18,1

17,11 4,21!

H 5,7s | Ps 42,6.
12: 43,5 Jon 4,9
Sir 37,2 J 12,27

20,22p Is 51,
17:22 J 18,11

J 6,38!

25,5

1P 5,8!; 4,7 E 6,
18· 6,13 H 2,18;
4,15

6,10 Act 21,14

L 9,32 ἐλθὼν ἄλιν εὗρεν αὐτοὺς ἑκαθήμενους, ἦσαν γὰρ αὐ-
τῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **44** καὶ ἀφείλετο αὐτοὺς·
2K 12,8 ἄλιν·¹ ἀπελθὼν προσήξατο· ἔκ τρίτου τὸν αὐτὸν λό-
γον εἰπὼν·² ὁ ἄλιν·³ **45** τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς τ
καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεῦδε· ὁ [τὸ] λοιπὸν καὶ ἀναπαύ-
εσθε· ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
2Sm 24,14 | παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. **46** ἐγείρεσθε ἄγωμεν·
J 14,31 ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.
47-56: Mc 14, 43-50 L 22,47-53 J 18,3-11
21,23! **47** Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἰς τῶν δώ-
δεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.
48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων·
2Sm 20,9 ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτόν. **49** καὶ εὐ-
θέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· Ὁ χαῖρε, ῥαββί, καὶ
27,29; 28,9 κατεφίλησεν αὐτόν. **50** ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ· Ἔταί-
ρε, ἐφ' ὃ πάρει· τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖ-
J 18,12 ρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **51** Καὶ
ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν
J 18,26 τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιε-
ρέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **52** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοὺς· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου· εἰς τὸν τόπον
Gn 9,6 Ap 13,10 αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ
ἀπολλοῦνται. **53** ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν
Ps 91,11s H 12,22 πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι Ἰσῆρτι ἡ πλείω· δώδεκα
J 18,36 ἡ λεγιὼνας ἀγγέλων· **54** πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ
Dn 2,28s.45 ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ

43 2 3 I A K W Δ 565. 1241. 1424 al sy^h | ευρισκει αυτ. παλ. M | txt 37vid B C D L
(Γ: ευρισκει) Θ 67 f^{1,13} 33. 700. 892. I 844 al (lat) sy^s.p.hmg. sa^{mss} mae bo^{pt} • **44** [·] , et¹ - vl
[·] et¹ [·] | 2 I 3 Γ 579. 1424 pm f r¹ sy^p | 2 3 I A K W Δ 565. 1241 pm q sy^h | 2 3 37vid Θ
f^{1,13} 700. I 844 pc a sy^s | txt B C D L 067. 33. 892 pc lat sa bo | 37 A D K f¹ 565. 1424
al it | [·] , et¹ [·] | ° A C D W 067 f^{1,13} 33 M lat sy^p sa mae | txt 37 B C L Θ pc (sy^s) bo
• **45** τ αυτου D W Γ 579. (1424) M lat sy^s.p bo | ° B C L W 892. 1241 al | txt 37 B A D Θ
f^{1,13} M | [·] | [·] γαρ ηγγ. B pc sy^s.p sa^{mss} | ηγγ. γαρ Θ f¹ mae • **49/50** τ αυτου 37 C pc
(sy^s) sa^{mss} mae bo; Eus | 37 | 2-4 I D it sy^s.p | [·] | • **52** 3 I 2 A C W M | I 2 K L 33.
565. 700. 1241 al sy^s.p bo | txt B C D L 0281 vid f^{1,13} 892. 1424. I 844 pc | ° αποθανουνται K
W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 1241 pm sy^p.h mae? | txt 37 B A B C D L Θ 0281 f¹ 33. 700. 892. 1424.
I 844 pm sy^s sa bo; Cyr • **53** τ ωδε B* Θ f¹ (I 844) (bo) | ° p. δυναμαι A C D W Θ f^{1,13} M it
sy^h | - 4 pc f sy^s | txt B C L 0281. 33. 892. I 844 pc lat sy^p sa bo | ° πλειους B* A C L W Θ
f^{1,13} 33 M | πλειον 1424 | txt B* B D | ° ἡ A C W f^{1,13} 33 M lat | txt B C D L Θ 700 b |
° λεγ(ε)ωνων αγγ-ων B* A C K L Θ f^{1,13} 33. 700. I 844 pc; Did | λεγεωνων αγγελους B* Δ
565 pc

Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὥς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαι-
ρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν τ' ἐν τῷ ἱερῷ
305 VI ἐκαθεζόμεν διδάσκων· καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** τοῦτο
δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφη-
τῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ τ' πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
306 I **57** Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς
307 IV Ἰκαίφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρε-
σβύτεροι συνήχθησαν. **58** ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ
ὁ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελ-
θὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος.
308 II **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς τ' καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν
ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσω-
309 VI σιν· **60** καὶ οὐχ εὗρον τ' πολλῶν προσελθόντων ψευδο-
μαρτύρων· * ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο τ' **61** εἶπαν·
οὗτος ἔφη· δύναμαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ
τριῶν ἡμερῶν ὀικοδομῆσαι. **62** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-
ρεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοί σου καταμαρ-
τυροῦσιν; **63** ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐσιώπα. καὶ τ' ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν
αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζώντος ἵνα ἡμῖν
εἴπῃς εἰ σὺ εἰ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τ'. **64** λέγει αὐτῷ
310 I ὁ Ἰησοὺς· σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν· ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως
311 VI καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **65** τότε ὁ
ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· τ' ἐβλασφή-

55 [·] | ° p) προς υμας (A) C D W Θ f^{1,13} M latt sy^p.h mae; Eus | txt B C L 0281. 33. 700.
892. 1424 sy^s sa bo | ° 4 5 I-3 (A) W Γ Δ f^{1,13} 565. 579 pm lat sy^h | 4 I-3 5 C (D) K 1241 pm
it sa bo; Eus | I-4 f¹ (1424) | txt B C L Θ 0281. 33. 700. 892. (I 844) pc sy^s.p mae
• **56** τ αυτου B 0281 vid pc it vg^{mss} sy^s sa • **57** Ἰ καίφαν D pc it vg^{cl} sa mae • **58** ° B C L Δ
f¹ 33. 892 pm | txt A B D K N W Γ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 pm • **59** τ και οι
πρεσβυτεροι A C W f¹ 33 M f q sy^p.h | txt B C D L Θ f^{1,13} 892* pc lat co | ° αυτον
θανατωσουσιν C² D L N 33. 1424 al | ° θ-σουσιν αυ. A W Δ 1241 pm | ° θ-σωσιν Θ |
θ-σωσιν αυ. K Γ 565. 579 pm | txt B C* L N* Θ pc lat (sy^p) co | ° C W f^{1,13} M sy^h | txt B
A C² (D) W f^{1,13} 33 M it sy^s.h | txt B C* L N* Θ pc lat (sy^p) co | ° C W f^{1,13} M sy^h | txt B
A B (D) L Θ (f¹) 33 pc | ° τ ψευδομαρτυρες (A) C D f^{1,13} 33 M latt sy^h | ° τινες ψευδομαρ.
N W 1241 al (sy^s) | txt B C L Θ f¹ pc sy^p co • **61** τ αυτον οικοδομησαι B C L 33. 892 pc |
οικοδ. αυτον A D W M lat | txt B Θ f^{1,13} 700* pc; Or • **63** τ αποκριθεις A C (D) W M it sy^h
| txt B² B L Z Θ f^{1,13} 33. 892. 1424 pc lat co (B* h. t.) | ° ορκιζω D L Θ f^{1,13} 565 al; Cyr^{pt} |
° του ζωντος C* N W Δ 1241. 1424 al ff² vg^{mss} sy^h sa^{mss} mae bo • **64** [·] | • **65** τ οτι A
C* vid W f^{1,13} M sy^h | ιδε B* sy^p | txt B² B C² D L Z Θ 0281. 33. 700. 892 pc latt

9,31

μῆσεν· * τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; Ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἄποκριθέντες εἶπαν· ἔνοχος θανάτου ἐστίν.

J 19,7 Lv 24,16
27,30p Is 50,6
Mch 4,14

67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν· 68 λέγοντες· προφήτησον ἡμῖν, χριστέ, τίς ἐστίν ὁ παίσας σε;

69–75: Mc 14,66–
72 L 22,56–72
J 18,25–27· 58
Act 4,13

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἑκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. 70 ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 ἔξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτόν ἄλλη· καὶ λέγει· τοῖς ἐκεῖ· τοῦτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. 72 καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ ὅρκου· ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου ὁμολογῶν σε ποιεῖ. 74 τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὁμνῶν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

34p

Is 22,4

Is: Mc 15,1
L 23,1 J 18,28·
L 22,66· 21,23!

75 καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος· ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

27 Πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· 2 καὶ δήσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3–10: Act 1,18s

26,15

3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς

65 τ αὐτου A C W Θ 0281 f^{1,13} 33 B f ff² q vg^{ms} syp^h (mae) | txi B B D L Z 700 lat sa bo
• 66 ἀπεκριθησαν παντες και D it sy^s (boms) • 67 τ αυτον D G Φ f¹ 579. 700 pc sy^s
• 69 2 I A C W B sy^h | I 565. 892 | txi B B D L Z Θ f^{1,13} 33 al latt sy^p | r (71)
Ναζωραιου C pc sy^p • 70 αυτων K 565. 1424 al | αυτων παντων A C* W Γ Δ f¹ 579.
700s. 1241 pm | txi B B C² D L Z Θ 0281 f^{1,13} 33. 700*. 892 pm verss | Tp ουδε επισταμαι
D (Δ) f¹ it sy^s • 71 εξελθοντα δε αυτον A C W Θ 0281 f^{1,13} B r | εξελθοντος δε
αυτου D pc lat | txi B B L Z 33. 892 pc (a n) | παιδισκη D it vg^{cl} | αυτοις A C L Γ Δ f¹
33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm (et p. αυτοις pm) | – 1010 | txi B B D K W Θ 0281 f^{1,13}
565 pm | τ και A C L W Θ 0281 f^{1,13} 33 B latt sy^h bo | txi B B D pc sy^s sa mae • 72 r
λεγων D b c ff² mae | – B pc • 73 p) D Θ f¹ pc sy^s sa^{ms} | Γαλιλαιος ει και C* Σ sy^h* |
ομοιαζει D it sy^s • 75 τ αυτω A C W Θ f^{1,13} B f (q) sy sa^{ms} mae bo | txi B B D L
0281 vid. 33. 892 pc lat sa^{ms}

¶ 27,1 ἐποιησαν D a c f vg^{ms} mae bo • 2 τ αυτον A (C³) W Θ 0250 f^{1,13} B vg^{ms} | txi B B
C* K L 0281. 33 al lat | τ Ποντιω A C W Θ 0250 f^{1,13} B latt sy^h | txi B B L 0281. 33 pc
sy^s p co; Or • 3 τ παραδους B L 0281 vid. 33 pc co | txi B A C W Θ f^{1,13} B; Eus | τ απε
στρεψεν B A C W Θ 0281 f^{1,13} 33 B; Eus | txi B B L 0231 vid pc; Or

ἀρχιερεῦσιν καὶ τ πρεσβυτέροις 4 λέγων· ἡμαρτον παραδούς αἷμα ἄθῳον. οἱ δὲ εἶπαν· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. 5 καὶ ρίψας τὰ τ ἀργύρια (εἰς τὸν ναὸν) ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο. 6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν Γκορβανῶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστιν. 7 συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἔξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος.

120
I

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἑστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη· σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

122
II
123
IV

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ἤθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Ὁ[Ἰησοῦν] Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων ὅυν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, (Ἱησοῦν τὸν) Βαραββᾶν ἢ Ἱησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; 18 ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.

124
X

19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δι-

24 Dt 27,25

2Sm 17,23

Mc 7,11

Dt 23,19

26,15 Zch 11,13

Jr 18,2s; • 32,7-9·
Ex 9,12 ☉

11–14: Mc 15,2-5
L 23,2s J 18,
29-38 • 1 T 6,13

26,64

L 23,10 Act 24,2

Is 53,7 L 23,9

26,63 J 19,9s

15–23: Mc 15,
6-14 L 23,17-23
J 18,39s

22; 1,16

Act 25,17

L 23,47 Act 3,14!

3 τ τοις A W f^{1,13} B | txi B B C L Θ 0231. 0281. 33 al; Or Eus • 4 r δικαιον B¹ L Θ latt sy^s sa^{ms} mae bo; Cyp • 5 τ (3) τριακοντα B pc | εν τω ναω A C W f¹ B | txi B B L Θ f^{1,13} 33. 700 pc • 6 r κορβαν B* it vg^{ms} mae | κορβοναν K f^{1,13} (33). 1241 al | vg^{ms} • 9 r Ζαχαριου 22 sy^{hmg} | Ιησαιου 21 l | – Φ 33 a b sy^s p boms • 10 r εδωκα B² vid W pc sy; Eus | εδωκεν A* vid | txi A^c B* C L Θ f^{1,13} 33 B latt co; Irm • 11 r εστη A W f^{1,13} B | txi B B C L Θ f¹ 33 pc | W Θ sy^s | τ αυτω A B W Θ 0250 f^{1,13} B latt sy mae | txi B L 33 vid. 700. 892 pc a d sa bo | [;] • 16 r B A B D L W 0250 f^{1,13} 33 B latt sy^h co; Or lat | txi Θ f¹ 700* pc sy^s | τ (cf Mk 15,7) ος δια φονον και στασιν ην βεβλημενος εις φυλακην Φ pc (f^{1,13}, vg^{ms} sy^s mae) • 17 r δε D Θ f^{1,13} al it sa^{ms} mae | τ τον B. B pc; Or | Βαραββαν B A D L W f^{1,13} 33 B latt sy^h co; (Or lat mss) | txi f¹ pc sy^s; Or^{ms} (Ιησ. B. Θ 700* pc; Or lat)

καίφ' ἐκεῖνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. **21** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· Ὁ τὸν Βαραββᾶν. **22** λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν τὴν πάντες· σταυρωθήτω. **23** (ὁ δὲ ἔφη)· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω.

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἁπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἄθῳός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. **25** καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. **26** τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν τῷ ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν. **28** καὶ ἔκδύσαντες αὐτὸν τὴν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, **29** καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἔνενπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, **30** καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **31** καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξεδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

21 ° A D W f¹³ M | t x t B L Θ f¹ 33. 892* pc • **22** ποιησωμεν D pc it | τ αυτω L Γ 579. 700. 892 M c f • **23** ° ο δε ηγεμων εφη A W 0250 M sy^h | λεγει αυτοις ο ηγεμων D L f¹ 892 pc lat sy^p mae bo | t x t B Θ 0281 f¹³ 33 pc sa • **24** ° τ κατεναντι B D 0281 | t x t A L W Θ f^{1,13} 33 M | ° λαου Θ pc | ° του δικαιου τουτου K L W f^{1,13} 33 M lat sy^{p,h} samss mae bo (° A Δ pc aur f h) | του δικαιου 1010 pc boms | t x t B D Θ pc it sy^s (samss); Or lat • **26** τ αυτοις K¹ D L N Θ f¹ 892 al lat sy^s samss mae | σταυρωσωσιν αυτον D Θ pc it • **28** ενδυσαντες K¹ B D 1424 pc it vg^{mss} sy^s | τ τα ιματια αυτου 33 pc sy^{hmg} samss mae boms | p) ιματιον πορφυρουν και D pc it (sy^s) • **29** την κεφαλην A D W 0250 f¹ M | τη κεφαλη (33) pc | t x t B L Θ 0281 f¹³ 892 pc; Eus | ενεπαιζον A W Θ 0250 f^{1,13} M lat; Eus | t x t B D L Γ 0281. 33. 892 pc | ° ο βασιλευς K A L W f¹³ 33 M; Eus | t x t B D Δ Θ 0250. 0281 f¹ al • **31** εκδυσαντες et ° K (L) 33. 892 pc

32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον τὸν ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶν (Κρανίου Τόπος λεγόμενος), **34** ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. **35** Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, **36** καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37** Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·

οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ ἐκωνύμων. **39** Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινεῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, [καὶ] κατάρθῃ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **41** ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων (καὶ πρεσβυτέρων) ἔλεγον· **42** ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· τὸ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν (ἐπ' αὐτόν). **43** Τὸ πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω ἑνὶν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός.

44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες (σὺν αὐτῷ) ὠνειδίζον αὐτόν.

32 τεις απαντησιν αυτου D it vg^{mss} | p) ερχομενον απ αγρου 33 • **33** ° bis τον B 0281 | ° 3 / 2 A (N W 0250) f¹³ M r¹ | 2 K¹ D Γ Θ 0281. 565. 700. 1241. 1424 al lat sa bo | t x t K² B L f¹ 33. 892 pc ff¹ vg^{mss} mae • **34** ° (Ps 69,22) οζος A W 0250. 0281 M c f h q sy^{p,h} mae boms | t x t B B D K L Θ f^{1,13} 33 al lat sy^{s,hmg} sa bo | ° ηθελεν K¹ A W M | t x t K² B D L Θ 0250. 0281 f^{1,13} 33. 892 pc • **35** ° βαλοντες K A D Θ 0281 f¹ 565. 892 al bo | ° (J 19,24) ινα πληρωθη το ρηθεν δια (υπο f^{1,13}) του προφητου (+ λεγοντος 0250) διεμερισαντο (-σαν Θ) τα ιματια μου εαυτοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον Δ Θ 0250 f^{1,13} 1424 al it vg^{cl} sy^h mae; Eus | επ αυτα 892* pc sy^s co? • **38** ° nomine Zoatham et ° nomine Camma c • **40** ° 3 / B | ° K² B L W Θ 0250 f^{1,13} 33 M lat sy^h co? | t x t K² A D pc it sy^{(s),p} • **41** ° δε και D M ff¹ sy^h (sa) mae | ° K A L W pc bo^p | t x t B K Θ f^{1,13} 33. 565. 700 al lat sy^{(s),p} bo^p | ° και Φαρισαιων D W 1424 pc it sy^s | και πρεσβ. και Φαρ. M f sy^{p,h} bo^p | p) - Γ pc | t x t (° K) A B L Θ f^{1,13} 33. 700. 892 al lat samss mae bo^p • **42** ° [;] | ° τει A W Θ f^{1,13} M lat sy mae bo | t x t B B D L 33. 892 pc sa | ° p) πιστευσωμεν K L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 1424 pm | πιστευομεν A 1241 pc it vg^{cl,ww} | t x t B D K f¹ 700. 892 pm vgst | ° εις αυτον Σ 047 pc | επ αυτω W M | αυτω A D Θ f^{1,13} 700 al | t x t B L 33. 892. 1424 al • **43** ° τει D Θ f¹ pc it co | ° τω θεω B | αυτον A 565. 1424 al ff² | νυν αυτον D W Θ f^{1,13} M lat | t x t B B L 33. 892 pc vg^{cl} • **44** ° σταυρωθεντες D L Θ | ° μετ αυτου 090 pc | αυτω A° W f^{1,13} 33 M | t x t B B D L Θ 892 (A* illeg.)

32-37: Mc 15,21-26 L 23,26-34 J 19,17-27 Act 6,9!

Ps 69,22

Ps 22,19

38-43: Mc 15,27-32a L 23,35-38 Is 53,12

Ps 22,8; 109,25 Thr 2,15

26,61!

4,3!

L 4,23 Zph 3,15

Ps 22,9 Is 36,7,20 Sap 2,13,18-20 16,16!

44: Mc 15,32b L 23,39-43

45-54: Mc 15,
33-39 L 23,44-
48 J 19,28-30 ·
Am 8,9 Jr 15,9 |

Ps 22,2

Ps 69,22

Ex 26,31ss H 6,191

H 12,26

Ez 37,12s

Is 26,19 Dn 12,2

1 K 15,20!

4,51

16,161

55s: Mc 15,40s
L 23,49 J 19,24b-
27

Mc 15,40!

61: 28,1p

4,21!

57-61: Mc 15,
42-47 L 23,50-
55 J 19,38-42

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἔπι πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἄν- εβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων·

ἥλι ἡλι ἥλεμα σαβαχθανι·;

τοῦτ' ἔστιν· θεέ μου θεέ μου, ἰνατί με ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἥλιον φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως δραμὼν εἰς ὧς αὐτῶν· καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεις καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κρά- ξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφήκεν τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο· * καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέ- τραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεφύθησαν καὶ πολ- λὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθησαν, 53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσ- ἦλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθη- σαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς ὁ θεοῦ υἱὸς ἦν· οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεω- ροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαί- ας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Ἡ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἡ Ἰωσήφ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57 Ὅψιας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ

340
II
341
VI

342
II

343
I

344
II
345
X

346
II

347
VI

68
348
I

45 ἐφ' ὅλην τὴν γῆν B¹ 1424 pc | -B* pc l · 46 ὁ εβ- B L W 33. 700 al | ἑλῶι ελῶι B 33 vg^{ms} co | txt A D (L) W Θ f^{1,13} B¹ lat | ἑλῶιμα ζαφθανι D* (c: σαφθ-) b ff² h | λαμα σαβαχθανι Θ f¹ pc vg^{cl} mae | λιμα σαβαχθανι A (W) f¹³ B¹ (f q) | λεμα σαβακτανει B (892) pc lat bo^{pl} | txt B L 33. 700 pc ff¹ · 47 ἑστωτων A D f^{1,13} B¹ | txt B C L (W) Θ 33. 700. 892 pc | ° B D L Θ 33. 700. 892. 1424 pc lat sy^{ap} · 48 B¹ B¹ · 49 ἑτ' εἶπαν B (D) f¹³ pc | txt B A C L W Θ f¹ 33 B¹ | ° (J 19,34) ἄλλος δε λαβὼν λογχὴν ἐνύξεν αὐτοῦ τὴν πλευρὰν, καὶ ἐξηλθεν ὕδωρ καὶ αἷμα B C L Γ pc vg^{ms} mae | txt A D W Θ f^{1,13} 33 B¹ lat sy sa bo · 51 ὁ 5 6 l-4 A C³ W f^{1,13} B¹ sy^{p,h} mae | 2-6 L sa^{ms} | απ' ανω εως κατω 1424 | 5 6 2-4 B¹ Θ | εἰς δυο μερη απο ανωθεν εως κατω D ex latt? | txt B C³ 33 sa^{ms} bo · 52 ἠγερθη A C W B¹ | txt B D L Θ f^{1,13} 33. 579 al; Or · 54 ἑτ' γινόμενα B D 33 pc | txt B A C L W Θ f^{1,13} B¹ sy co | ° 2 l 3 B D aur b h l vg^{cl} | υἱος ην του θεου B* · 56 bis Μαριαμ C (L) Δ Θ (f¹) pc sa^(ms) | ὁ Ἰωση (-σητος D^c) 2-5 A B C D^c f^{1,13} 33 B¹ sy(p),h sa^{ms}; Eus | η Μαρια η Ἰωσηφ και η Μαρια η B* | Ἰωσηφ και η μητηρ it | txt (B²) D* L W Θ pc lat sy^{hmg} sa^{ms} mae bo

Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἑμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆ- ναι τ· 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ὁ [ἐν] σινδόνι καθαρῷ 60 καὶ ἔθηκεν ὁ αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ δὲ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ προσκυλί- στας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. 61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνας εἶπεν ἔτι ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μή- ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ ὁ αὐτοῦ κλέψωσιν αὐτόν· καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ· ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρὸν τῆς πρώτης. 65 ἔφη τ· αὐτοῖς ὁ Πι- λάτος· ἔχετε ἱκανὴν ἀσφαλείαν· ὑπάγετε ἱσφαλίσασθε ὥς οἴ- δατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἱσφαλίσαντο τὸν τάφον σφρα- γίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας·.

28 Ὅψις δὲ σαββάτων¹, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλ- λη Ἡ Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἰδοὺ σεισμός ἐγέ- νετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ὁ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον τ· καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐ-

Dt 21,22s

1 Rg 13,29s

Mc 16,4

56!

21,45

J 7,12.47 L 23,
5,14
40; 12,40

28,13

12,45!

28,11

Dn 6,17

J-8: Mc 16,1-8
L 24,1-12 J 20,
1-10 · 1 K 16,2!
27,56!
Mc 15,47 | 27,51

57 ἑμαθητευσεν A B L W f¹³ B¹ | txt B C D Θ f¹ 33. 700. 892 pc · 58 τὸ σῶμα A C D W Θ f¹³ B¹ lat sy^{p,h} | το σῶμα του Ἰησου Σ pc vg^{ms} sy^{hmg} | το σῶμα Ἰωσηφ 1424 | αὐτω 237 sa mae | txt B B L f¹ 33. 892 pc bo · 59 ὁ A C L W f^{1,13} B¹ vgst sa^{ms} mae | txt B D Θ pc it vg^{cl,ww} sa^{ms} bo · 60 ὁ B L Θ f¹³ 33. 892. l 844 pc · 61 Ἡ Μαρια A D W f¹³ 33 B¹ sa bo | txt B B C L Δ Θ f¹ l 844 pc mae bo^{ms} · 64 ὁ B B arm geo^{pl} | txt A C D L W Θ f^{1,13} 33 B¹ latt sy co | κλεψουσιν αὐτον B¹ | νυκτος κλεψουσιν αὐτον C³ L Γ 565. 700. 892. 1241. l 844 pm sy^s | κλεψουσιν α. νυκτος S al sy^p | txt A B C³ D K W Δ Θ f^{1,13} 33. 579. 1424 pm latt co · 65 τ' δε B A C D W Δ f¹ 565. 579. 892. 1424. l 844 pm sy^h bo^{pl} | txt B K L Γ Θ f¹³ 33. 700. 1241 pm lat sy^{s,p} sa mae bo^{pl} | φυλακας D* it vg^{ms} mae bo | ἱσφαλίσασθαι B C D W Θ al · 66 τῶν φυλακῶν D* lat mae bo^{pl} | [-et (28,1) :1.] ¶ 28,1 ὁ L 33. 579. 1241. 1424. l 844. l 2211 al | Ἡ Μαρια A B D W f^{1,13} 33 B¹ sa bo | txt B C L Δ Θ l 844. l 2211 pc mae | Ἡ Μαριαμ L Δ Θ · 2 ὁ A D Θ f^{1,13} B¹ | txt B B C L W 33. l 2211 al | ἄπο της θυρας A C K W Δ 579. 1424 pm f h q sy^p | ἀπο της θυρας του μνημειου L Γ Θ f^{1,13} 33. 565. 1241. l 844^c vid pm sy^h mae bo; Eus | txt B B D 700. 892. l 844^c. l 2211 pc lat sy^s sa

Dn 10,6 · Act 1,10
17,2 Dn 7,9
Ap 1,17
L 1,13!

16,21; 17,23; 20,
19; 12,40

10,16; 26,32p

9s: Mc 16,9-11
J 20,14-18
26,49!

L 1,13! · J 20,17!
71

27,62-66

27,64

τοῦ. **3** ἦν δὲ ἡ Γεῖδρα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή καὶ τὸ ἔνδυμα αὐ-
τοῦ λευκὸν ὥς χιῶν. **4** ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθη-
σαν οἱ τηροῦντες καὶ Γεγενήθησαν ὥς νεκροί. **5** ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν· μὴ φοβεῖ-
σθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζη-
τεῖτε· **6** οὐκ ἔστιν ὧδε, ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε
ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. **7** καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴ-
πατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν
ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν.

8 Καὶ Γεπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου
καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ. **9** ὁ δὲ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων·
χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πό-
δας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. **10** τότε λέγει αὐταῖς ὁ
Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἁδελ-
φοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκει με Γε-
ψονται.

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας
ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν Γεπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅ-
παντα τὰ γενόμενα. **12** καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυ-
τέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν
τοῖς στρατιώταις **13** λέγοντες· εἶπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων.
14 καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο Γεπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πεί-
σομεν Ὁ[αὐτὸν] καὶ ὑμᾶς ἀμερίμους ποιήσομεν. **15** οἱ δὲ
λαβόντες Ὁτὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ

3 Γεδρα K L W Γ Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 1241. l 844 pm | txt B¹ (*: - ἦν ... αὐτοῦ) A B² (*: εἶδε)
C D 700. 892. 1424. l 2211 pm | Γ ὡσεὶ A C L W Θ f¹³ 33 B¹ | txt B D K f¹ 892 al
• 4 Γεγενοντο A C³ W Θ f^{1,13} B¹ | txt B C² D L 33. l 844. (l 2211) | Γ ὡσεὶ A C Θ f¹³ 33
B¹ | txt B A² B D L W Δ f¹ 892. l 844. l 2211 pc • 6 Ὁ κυριος A C D L W 0148 f^{1,13} B¹
lat sy^(p)h | το σωμα του κυριου 1424 pc | ο Ιησους Φ | txt B Θ 33. 892*. l 2211 pc e sy^s
co • 7 Ὁ Δ 565 pc lat sy^s arm • 8 Γp) ἐξελθ- A D W 0148 f¹ B¹ | txt B C L Θ f¹³ 33 al
• 9 Ὡς δε επορευοντο απαγγεῖλαι τοις μαθηταις αὐτου A C L 0148 f¹ (1424) B¹ f (q)
sy^h | txt B B D W Θ f¹³ 33. 700. 892. l 844. l 2211 al lat sy^p co; Or Eus CyrJ | Γ ο D L W Γ
Θ 0148 f^{1,13} 33. 579. 1424. l 844. l 2211 pm | txt B A B C K Δ 565. 700. 892. 1241 pm |
Γ απηντ- B² A D L W 0148. 33 B¹ | txt B² B C Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. l 844.
l 2211 al • 10 Ὁδ. B² | μαθηταις μου 157. l 2211 pc | Γ οψεσθε D e h • 11 Γ ανηγγειλαν
B D Θ 565 • 14 Ὑπο B D 0148. 892 pc | Ὁτ B Θ 33. l 844. l 2211 e | txt A C D L W
0148. 0234 f^{1,13} B¹ lat sy • 15 Ὁτ B² W 0234 pc | txt B¹ A B² D L Θ 0148 f^{1,13} 33 B¹

Γεφεημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς
σήμερον ^{Ο1}[ἡμέρας].

16 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαί-
αν εἰς τὸ ὄρος οὐ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, **17** καὶ ἰδόν-
τες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** καὶ προσ-
ελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα
ἐξουσία ἐν ὁυρανῷ καὶ ἐπὶ Ὁ[τῆς] γῆς. **19** πορευθέντες
Γοὺν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, Γεβαπτίζοντες αὐτοὺς
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνευ-
ματος, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετει-
λάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ Γεμεθ' ὑμῶν εἰμι² πάσας τὰς
ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Γ

15 Γεφημίσθη B Δ 33. 892* pc; Or | Ὁ B A W 0148^{vid} f^{1,13} 33 B¹ e ff² | txt B D L Θ pc lat
• 17 Γαυτω A W Θ 0148 f^{1,13} B¹ | αὐτον Γ 700*. 1241 al | txt B D 33. l 844. l 2211 lat
• 18 Γουρανοῖς D | Ὁ B A W Θ 0148^{vid} f^{1,13} 33 B¹ | txt B D 892 pc | Γ (J 20,21) καθως
απεστειλεν με ο πατηρ καγω αποστελω υμας Θ pc sy^p • 19 Γνον D it | - B A 0148^{vid}
f¹³ B¹ bo^p; Γ^{lat} | txt B W Δ Θ f¹ 33. 565. 892. 1241. l 844. l 2211 al lat sy sa mae bo^p |
Γ βαπτισαντες B D • 20 Γ B D | Γαμην. A C Θ f¹³ B¹ it vg^{mss} sy bo^p | txt B A² B D W f¹
33. l 844. l 2211 pc lat sa mae bo^p

27,8

Mc 16,14 L 24,9.
33 Act 1,26; 2,14 ·
71

14,31

9,6p; 11,27p J 3,
35! Dn 7,14 E 1,
20-22 Ap 12,10 |
10,5s; 24,14p; 26,
13 Mc 16,15c Act
1,8 Kol 1,23 · Act
14,21; · 8,12; 2,
38 | J 14,23
18,20 Act 18,10
Hgg 1,13 Θ
13,39!

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

Act 12,12.25;
13,5.13; 15,37
Kol 4,10 2T 4,
11 Phm 24 1P
5,13
2-6: Mt 3,1-6
L 3,1-6 J 1,19-
23 · Ex 23,20 MI
3,1 Mt 11,10p
L 1,76 J 3,28
Is 40,3 Θ

Act 13,24; 19,4; *
2,38; 22,16

Zch 13,4 Mt 11,
8p 2Rg 1,8 ·
Lv 11,21s

7s: Mt 3,11
L 3,16 J 1,26s
Act 13,25

J 16,71

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ]¹.
2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ·
ἰδοὺ τ' ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου².
3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
ἐνθεΐας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ³.
4 ἐγένετο Ἰωάννης [ὁ] βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 5 καὶ
ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ
Ἱεροσολυμίται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ· ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ ἐσθίων ἄ-
κριδας καὶ μέλι ἄγριον.
7 Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· * ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω Ὁμοῦ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ὁ κύψας λῦσαι τὸν
ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς
ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Inscriptio: 'εὐαγγέλιον κ. Μ. Α Δ Λ W Θ f¹³ 1. 33. 2427 M lat | το κ. Μ. αγ. ευαγγ. 209.
579 al (vg^{cl}) | txt (B) pc

¶ 1,1-3 († - B* Θ 28. l 2211 pc sam^s; Or | - (et om. I. Xp.) Ir Epiph | υιου του κυριου
1241 | txt B L D L W 2427 pc (sed του θ. A f^{1,13} 33 M) latt sy co; Ir^{lat} | [Lachmann cj] |
' 2-4 D Θ f¹ 700. l 844. l 2211 pc; Ir Or^{pl} Epiph | τοις προφηταις A W f¹³ M vgms syh
(bomss); Ir^{lat} | txt B L Δ 33. 565. 892. 1241. 2427 al syphmg co; Or^{pl} | 'εγω B A L W f^{1,13}
33 M vgc^{cl} syh sam^s bom^s; Or Eus | txt B D Θ 28*, 565. 2427. l 2211 pc lat co; Ir^{lat} | (Mt
11,10) εμπροσθεν σου A f^{1,13} 33 M f ff² l vgc^{cl} syh sam^s bom^s; Eus | txt B D K L P W Θ
700*, 2427. l 2211 al lat sy^p sam^s bom^s; Ir^{lat} | 'του θεου ημων (D) it | (L 3,5s) add Is
40,4-8 W (c) · 4 († 1-5 B 33. (892). 2427 pc bom^s | 2-6 A W f^{1,13} M syh sa? | 3-5 2 6 D Θ
28. 700. l 2211 lat sy^p | txt B L Δ pc bo · 5 (3 5 l 2 D⁽²⁾ W Θ 28. 565. 700. (l 2211) a | 3-6
l 2 A f^{1,13} M syh | txt B L 33. 892. 1241. 2427. l 844 pc f l vg co? · 6 'ην δε ο (- A D W
Δ pm) Ιωαννης A D W Θ f^{1,13} († 28) M it syh sa bom^s | txt B L (33. l 2211). 565*. 892. 2427
pc lat bom^s | 'δεppiv D a et D it · 7 B (Δ 1424. 2542); Or^{pl} | (p) D Θ f¹³ 28*. 565.
l 844. l 2211 pc it · 8 Ev A (D) L W (Θ) f^{1,13} M it | txt B B Δ 33. 892*. 2427. l 2211 pc vg;
Or | († B L 2427 b t vg | txt B A D W Θ f^{1,13} 33 M it vgms; Or

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς
ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορ-
δάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδα-
τος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς
περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο
ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
εὐδόκησα.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρη-
μον. 13 καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἡμέρας πειρα-
ζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, * καὶ
οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν * κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τ
τοῦ θεοῦ 15 (καὶ λέγων) ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεῦετε
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδεν Σίμονα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος Ἰαμβι-
βάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. 17 καὶ εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε-
νέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 18 καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δί-
κτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. 19 Καὶ προβάς ὀλίγον εἶδεν
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα,
20 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα

9-11: Mt 3,13-
17 L 3,21s J 1,
29-34 · Mt 2,23!

Ez 1,1 Act 10,
11!
9,7p; 14,61; 15,39
Mt 3,17!

12s: Mt 4,1-11
L 4,1-13

Job 5,22s
Ps 91,11s J 1,51 ·
31; 15,41 L 10,40;
22,43

14s: Mt 4,12.17
L 4,14s J 4,1-3.
43-46a · 6,17p

Dn 7,22 Tob
14,5 G 4,4

8,35; 10,29; 13,10;
14,9p Mt 24,14

16-20: Mt 4,18-
22 cf L 5,1-11

J 1,35-51

2Rg 6,19 · Jr 16,
16 Ez 47,10 Mt
13,47 · 20; 10,28

Mt 4,21!

18!

9 2 B 2427 pc | l Θ l 2211 r¹ | ey. δε W aur ff² sam^s bom^s | '† -peθ D K W Θ f^{1,13} 1424 pm
sam^s bo | Ναζαρατ A P pc | txt B B L Γ Δ 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 2427. 2542. l 844.
l 2211 pm · 10 (J 1,33) και μενον B (W) 33 pc lat bom^s | 'p) επ B A L W Θ f¹ 33 M sy |
txt B D f¹³ 2427 pc · 11 ' 2-4 B* D ff² t | 2-4 ηκουσθη Θ 28. 565. (l 2211) pc | txt B² A
B L (W) f^{1,13} 33. 2427 M lat sy co · 13 'εκει K f¹ 69. 565. 700. 1424. 2542 al sy^s | 'εκει εν
τ. ep. W M syph | txt B A B D L Θ 13. 33. 579. 892. 2427 pc lat co; Or Eus · 14 († και μ. B
D 2427 a ff² bom^s | txt B A L W Θ f^{1,13} 33 M lat syh sam^s bom^s; Or | 'της βασιλειας A D W
M lat sy^p bom^s | txt B B L Θ f^{1,13} 28*. 33. 565. 579. 892. 2427 pc b c ff² t sy^s sa bom^s; Or
· 15 ' 2 B¹ A D Γ pm it sam^s bom^s | - B* c sam^s sy^s; Or | txt B K L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565.
579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 pm lat syph bo | 'πεπληρωνται οι καιροι D it
· 16 'του Σιμωνος A Δ f^{1,13} 1241 pm | αυτου D W Γ Θ 28. 33. 579. 1424. 2542 pm lat sy^p
bom^s | αυτου του Σιμωνος K (l 2211) pm syh | txt B B L 565. 700. 892. 2427 | 'α. τα
δικτυα D (Θ) f¹³ 28. 565* pc (latt) sy^p | p) βαλλοντας αμφιβληστρον Γ (f¹, 700. 2542)
579. 892. 1241 al | αμφιβαλλ- αμφιβλ. A W M | txt B B L 33 pc · 18 'τα δ. αυτων A f¹
M f l sy sa bom^s | τα λινα 700 | παντα D it | txt B B C L W Θ f¹³ 28. 33. 565. 892. 1241.
1424. 2427. 2542. l 2211 pc lat

αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἵστηθον ὀπίσω αὐτοῦ.¹

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Ῥαφαρναούμ· καὶ εὐ-¹²
 21-28: L 4,31-37
 9,33 L 4,23 Mt
 4,13; 9,11
 6,2; 7,37; 10,26;
 11,18.28 Mt 7,
 28!; 7,29!
 21 καὶ ἐξεπλήσσαντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν
 13
 γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ
 II
 γραμματεῖς.

23 Καὶ οὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
 I
 πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνεκράξεν 24 λέγων· τί ἡμῖν
 VII
 καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά
 σε τίς εἰ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
 σοῦς Ῥαφαρναούμ· φημί σοι καὶ ἐξέλθε (ἐξ αὐτοῦ). 26 καὶ
 σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν
 φωνῇ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν
 ἅπαντες ὥστε συζητεῖν (πρὸς ἑαυτοὺς) λέγοντας· τί
 ἐστὶν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατ' ἐξουσίαν· καὶ τοῖς
 πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν
 αὐτῷ. 28 καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ
 εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον
 εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ
 Ἰωάννου. 30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσου-
 σα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 καὶ προσελ-

20 (p) ηκολουθησαν αυτω D W 1424 latt • 21 sy^a | Ῥαφαρναούμ - A C L f¹ 33 | txi B D W Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 2427 pc latt samss bo; Or | 5 2-4 B^(*) (-ξεν) (C) L f¹³ 28. 565 pc (sy^a) samss; Or | εἰς τὴν συναγ. αυτων εδιδ. Δ (892, sy^p) | txi A B W f¹ (C) 33. 2427 Mt t sy^h (sed εδιδ. αυτους D Θ 700 lat sy^h b^{omss}) • 23 op) A C D W Θ f¹³ 33 latt sy | txi B L f¹ 33. 579. 2427 pc co; Or • 24 Tp) ἔα B² A C L f¹³ 33 33 sy^h; Or | txi B² B D W Θ 28*. 565. 2427. 2542 pc latt sy^p co | οἶδαμεν B L Δ 892 bo; Or • 25 καὶ εἶπεν W b (c) e | -B^{*} A^{*} | ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, πνεῦμα ἀκάθαρτον D W (Θ 565^{ms}) it vg^{ms} | απ αυτου L 33. 565*. 579. 700. 892. 1424. 2427. l 2211 al f | txi B A B C f¹³ 33; Or • 26 καὶ ἐξῆλθεν το πνευμα σπαρξαν αυτον και ανεκραγεν φωνη μεγαλη και απηλθεν απ αυτου (D) W e (ff²) | κραξαν A C Θ f¹³ 33 | txi B L 33. (579). 892. 1241. 2427 pc; Or • 27 τ αυτοους B 2427 | προς αυτους L 892. l 2211 al | txi A C D (W) Θ f¹³ 33 33 lat | τι εστι τουτο; τις η διδαχη η καινη αυτη; οτι κατ εξουσιαν (A) C (f¹³, 565^{ms}) Mt lat sy^p h | τις η διδαχη εκεινη η καινη αυτη η εξουσια οτι D (W it sy^a) | τι εστιν τουτο; διδαχη καινη αυτη, οτι κατ εξουσιαν Θ (700) | txi B L 33. 2427 (f¹ 28*. 565*. 579; καιν. αυτη) • 28 ἐξῆλθεν δε A f¹³ 33 33 sy^h | txi B B C D L W Δ Θ 33. (579). 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 al bo | l A D Mt lat sy^p h | 2 W pc b e q bo^{pl} | -B^{*} Θ f¹ 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 al c ff² r¹ sy^a boms | txi (B²) B C L f¹³ 892. 2427 pc samss bo^{pl} • 29 κ. ευ. εκ τ. σ. εξελθων ηλθεν B (Θ 1424) f¹³ 565. 579. 700. 2427 pc f vg^{ms} | εξελθων δε εκ της συναγ. ηλθεν D W it (bo^{pl}) | txi B A C L 33 33 vg sy^p h bo^{pl}

θῶν ἡγείρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφήκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζο-
 32-34: Mt 8,16s
 L 4,40s
 μένους· 33 καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. 34 καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ οὐκ ἦφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.
 2,2
 35 Καὶ πρωὶ ἔνυχθα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλ-
 Act 16,17s
 16
 17
 35-38: L 4,42s
 36 καὶ κατα-
 L 9,28!
 εδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὗρον αὐτόν· καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ἵζητοῦσιν σε. 38 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξ-
 J 6,24
 ἦλθον.

39 Καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτόν [καὶ γονυπετῶν] καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνα-
 39: Mt 4,23; 9,35
 L 4,44
 40-45: Mt 8,2-4
 L 5,12-16
 41 καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν

31 ἐκτεινας την χειρα κρατησας (και επιλαβομενος W) ηγειρεν αυτην D W b q r¹ | ταυτης A C Θ f¹³ 33 33 Mt lat sy^p h | txi B B L 2427 | ευθεως A (C) D 0130 f¹³ 33 (C lat) sy | txi B B C L W Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2427. 2542 pc e co • 32 τ εδυσεν B D 28. 1424. 2427 pc | txi B A C L W Θ f¹³ 33 33 | Tp) νοσοις ποικιλαις D it vg^{ms} (sy^a) | W r¹ vg^{ms} sy^a (B^{*} om. και τους ... νοσοις vs 34) • 33 3 4 2 5 l (- Gal) 6-8 A 0233 f¹³ 33 33 | η πολις ολη συνηγμενη ην προς τας θυρας W 28. (565). 700. (2542) pc | txi B² B C (D) L Θ 33. (579). 892. 1424. 2427. (l 2211) pc lat • 34 l-3 L 892 | αυτους D | τους δαιμονια εχοντας εξεβαλεν αυτα απ αυτων D ff² | αυτον χριστον ειναι B L W Θ f¹ 28. 33^{vid}. 565. 2427 al | vg^{ms} sy^h samss bo | p) τον χρ. αυτον (C B² f¹³ 700. 1424. l 2211) ειναι B² C f¹³ 700. 892. 1241. 1424 pc | αυτον και εθεραπευσεν πολλους κακως εχοντας ποικιλαις νοσοις και δαιμονια πολλα εξεβαλεν D (cf vs 34a) | txi B^{*} A 0130 Mt lat sy^p samss • 35 3 W pc it sy^p | B 28. 565 pc samss bo^{pl} | txi B A C⁽³⁾ D L Θ 0130 f¹³ 33. 2427 Mt lat sy^h bo^{pl} • 36 ξαν A C D K L W Γ Δ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2427. l 2211 pm it | txi B B L 28. 565. 700. 2542 pm lat | το A C 0130 33 | ο τε K Θ f¹³ 28. 565. 1424 al | τε D^{*} (τοτε Dc) | txi B B L W 33. 579. 892. 2427. l 2211 pc • 37 λεγοντες W b c | ευροντες et^o A C Θ 0130 f¹³ 33 33 | οτε ευρον et^o D | txi B B L 892. 2427 e | A K Γ f¹³ 565. 892. 1424. l 2211 pm a f • 38 εγγυς κωμας και εις τας πολεις D ex latt? | εληλυθα W Δ f¹³ 28. 565. 892. 1424 pm sy^p hms bo^{pl} | εξεληλυθα A D K Γ f¹ 700. 1241. l 2211 pm sy^h | απεσταλην 2542 | txi B B C L Θ 33. 579. 2427 pc • 39 p) ην (et εν ταις -γαις Γ 700 pm lat) A C D W f¹³ 33 33 latt sy | txi B B L Θ 892. 2427 pc co | W • 40 τ l 2 B^{*} | p) - B 2427 samss | 3 D W Γ pc it | και γον. αυτον και A C 0130 f¹³ 33 33 Mt (q) | txi B² L Θ f¹ 565. 579. 892. 1241. 2542 pc (lat) • 41 ο δε Ιησους A C (C) L W Θ 0130 f¹³ 33 33 Mt lat sy samss bo^{pl} | txi B B D 892. 2427 it samss bo^{pl} | οργισθεις D a ff² r¹

3,10p; 5,27sp;
6,56p; 7,33; 8,22;
10,13p

Mt 9,30f

Mt 8,4f

Lv 13,49; 14,2-4

Mt 8,4f

2,2; 4,33; 8,32

1-12: Mt 9,1-8
L 5,17-26 · Mt 4,13f
15; 3,20; 6,31

1,33

1,45f

10,24

Is 43,25 Ps 103,
3; 130,4 · 10,18 ·

χειρά· αὐτοῦ ἤψατο· καὶ λέγει Ὁ αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι·
42 καὶ ἔϋθους· ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἔκαθα-
ρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐ-
τὸν·¹ 44 καὶ λέγει αὐτῷ· ὄρα μηδενὶ Ὁ μὴδὲν εἰπῆς, ἀλλὰ
ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
καθαρισμοῦ σου ᾧ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. 45 ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν Ὁ πολλὰ καὶ
διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι ἵφα-
νερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν², ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις
οἱ ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν
ἡκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ³ ἐστίν. 2 καὶ ἤσυνήχθησαν
πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς
αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων⁴. 4 καὶ μὴ
δυνάμενοι ἵφασεν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγα-
σαν τὴν στέγην οἴκου ἡν⁵, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
κράβαττον⁶ οἱ παραλυτικοὶ κατέκειτο. 5 καὶ ἰδὼν⁷
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον,
ἄφιένταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6 ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμμα-
τέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν· 7 τί οὗτος οὕτως λαλεῖ⁸; βλασφημεῖ· τίς δύναται
ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ θεός; 8 καὶ εὐθὺς ἐπιγινούς

19
X

20
I

5

ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως Ἦ διαλογίζονται
ἐν ἑαυτοῖς λέγει Ὁ αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν; 9 τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παρα-
λυτικῷ· ἄφιένταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἐγειρε· καὶ
ἄρον τὸν κράβαττόν σου· καὶ ἵφασεν⁹; 10 ἵνα δὲ εἰ-
δῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι
ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς· λέγει τῷ παραλυτικῷ· 11 σοὶ
λέγω, Ἐγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου. 12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον
ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ
δοξάζειν τὸν θεὸν Ὁ λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε¹⁰ εἰ-
δομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.
14 Καὶ παράγων εἶδεν Ἰακώβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμε-
νον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ
ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

15 Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτόν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
ὅκα πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ
Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί· καὶ
ἠκολούθουν αὐτῷ¹¹. 16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαί-
ων· ἰδόντες ὅτι ἐσθίει¹² μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τε-
λωνῶν¹³· ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν

J 2,25 · 8,12f

J 5,8s

Mt 9,33

13-17: Mt 9,9-
13 L 5,27-32
4,1

3,18p Act 1,13

J 1,43f

2,2f

L 15,1s

8° B W Θ 2427 it sy^p sa^{ms} | ταντοῖς φ^{84vid} A C f¹³ 33 M⁸ sy^h | txt φ^{88vid} B D L W Θ f¹ 28.
565. 579. 700. 892. 2427. 2542 al | °1 B Θ ff² • 9^f ἀφεωνται A C (D) L W Θ 0130 f^{1,13} 33
M⁸ b sy | txt B B 28. 565. 2427 lat | °εγειρου B L Θ 28. 2427 | °1 2 5 3 4 Γ Δ 0130. 2542
pm | 2-5 C (D) L f¹ (33). 579. 700^s. 1424. (l 2211) pc f l q vg^{cl} | p) - W f¹³ pc b c e | txt
φ⁸⁸ B A B K Θ 28. 565. 892. 1241. 2427 pm lat; Epiph | °1 υπαγε φ⁸⁸ B L Δ 892 bo¹ | (11)
υπαγε εις τον οικον σου D (33) a ff² r¹ | txt A B C W Θ f^{1,13} 2427 M⁸ lat sy sa; Epiph
• 10^f 3-5 l 2 φ⁸⁸ B C D L Δ 0130. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. l 2211 pm lat sy^p sa^{ms}
bo | l 3-5 2 A K Γ f^{1,13} 28. 565 pm sy^h | l 2 W pc b q | txt B Θ 2427 pc • 12^f εναντιον
A C D 0103^{vid} f^{1,13} M⁸ | ενωπιον Θ 28. 33. 1241. 1424 pc | txt φ⁸⁸ B B L (f W) 579. 700.
892. 2427 pc | ° B W 2427 b | ° A C Θ 0130 f^{1,13} 33 M⁸ lat sy | txt φ⁸⁸ B B D L W 892.
2427. l 2211 pc • 13^f εις K* • 14^f (3,18) Ιακωβον D Θ f¹³ 565 pc it | Λευι K* A K Γ Δ
28. 33. 2542 pm aur q vg^{cl} co² | txt φ⁸⁸ B B C L W l. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427.
l 2211 pm f l vgst • 15/16° D W Θ f¹ 28 pc lat sy^p | [· et¹ - (cf^{mss})] | °αυτω. και οι (οι
δε Σ 700 a c e ff² sa^{ms}) γρ. και οι Φ-οι A C (D r¹ sed και ειδαν) Θ f^{1,13} M⁸ lat sy sa^{ms} bo¹ |
αυτω και (- Δ 2427) γραμμ. των Φαρισαιων. και (φ^{88vid}) B L Δ 33. 2427 pc b bo^{mss} | txt
B W 28 pc | ° W e | ° οτι ησθιεν φ⁸⁸ B D 892 c bo¹ | οτι εσθιον (!) Θ | αυτον εσθιοντα
(f A C 0130^{vid} f^{1,13} M⁸ a f q | txt B L 33. 565. (579) pc b d (ff²) r¹ | ° B A C L e f^{1,13} M⁸ f ff² l
vg^{cl} sy sa^{ms} bo¹ | txt B* L* 565. 892. 2427. (l 2211) pc it vgst sa^{ms} bo¹ (α. κ. των τ. φ⁸⁸ B l
D Θ 33) | ° τι οτι A f^{1,13} M⁸ sy^h | p) δια τι B D W latt sa bo¹ | τι Θ | txt B C^{vid} L 33.1424.
2427 pc bo^{mss}

41^p) 2 l A C W Θ f^{1,13} 33 M⁸ | l 2 l D lat | txt B B L 892. 2427. l 2211 pc | ° B W f¹ pc c
ff² sy^p sa^{ms} bo^{mss} • 42/43^f ειποντος αυτου A C Θ 0130 f¹ 33 M⁸ lat sy^h | txt B B D L W
f¹³ 565. 892. 2427. l 2211 pc it sy^p co | ° sy^p | °1 W b (aur c e) • 44^p) B A D L W Δ 0130
f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. l 2211 al | txt B C Θ f¹ (f 2427) M⁸ sy^h • 45° D W
latt | ° 2 3 l 4 B C L 28. 33. 565. 892. 2542. l 2211 pc | l 4 2 3 D ff² vg^{cl} | txt A B W Θ
0130 f^{1,13} 2427 M⁸ lat sy^h | °1 B 2427 b e
¶ 2,1^f εις οικον A C 0130 f^{1,13} M⁸ | txt φ⁸⁸ B B D L W Θ 33. 892. 2427 pc • 2^f ευθεως A
C D 0130 f^{1,13} M⁸ it sy^h | txt φ^{88vid} B B L W Θ 33. 579. 700. 892. 2427 pc lat sy^p co • 3^f
l 3-5 2 6-8 φ^{84vid} A C 3 M⁸ | l 3 4 2 5-8 C* D Θ f^{1,13} (565). 579. 700. 1241. 2427 al a ff² (q
vg^{cl}) sy^p h | ιδου ανδρες ep. πρ. αυ. βασταζοντες εν κρεβαττω παρ. W | txt φ⁸⁸ B B (L)
33. 892. (l 2211) pc vgst ww • 4^f προσεγγισαι A C D f^{1,13} M⁸ it? | προσελθειν W sa^{ms} it? |
txt B B L Θ (33). 892. 2427 pc lat sy^h co | ° το Ιησους D Δ Θ 0130. 700. 1424 pc it vg^{mss} sy^p |
°εφ ω φ^{84vid} A C f¹ M⁸ | εφ ου Θ f¹³ 33. 565 pc | εις ον W | txt B B (D) L 892. 2427 a vg^{mss}
• 5^f ιδ. δε A D W 0130 f¹ M⁸ lat sy sa^{ms} | txt φ⁸⁸ B B C L Θ f¹³ 28. 33. 565. 700. 892. 2427
pc e sa^{ms} bo | °αφεωνται φ⁸⁸ B A C D L W 0130 f^{1,13} M⁸ b f q sy | αφιωνται (Δ) Θ | txt B
28. 33. 565. 1241. 2427. l 2211 pc lat • 7^f οτι B Θ | °p) βλασφημιας A C W Θ (0130) f^{1,13}
33 M⁸ c e f sy^p | txt φ⁸⁸ B B D L 2427 lat

τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἔσθιει; **17** καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει Ὁ αὐτοῖς ^{οἱ} [ὅτι] οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; **19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ^{οἱ} ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **21** Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **22** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς καὶ ὁ οἶνος ῥαλλυται καὶ οἱ ἀσκοὶ· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς.

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ῥόδον ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. **24** καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὁ

16 ἔσθιετε Θ | ρ) εσθιετε και πινετε G 565. 700. 1241. 1424 pc | εσθιει και πινει ⁸⁸ A f¹ 33 ⁸⁸ B c q sy sam^s | εσθιει και πινει (- ⁸⁸ aur) ο διδασκαλος υμων ⁸⁸ B (C) L Δ f¹³ (579) pc vg co | ⁸⁸ B D W 2427 pc it • **17** ο ⁸⁸ B D W f¹ 28 it | ⁸⁸ A C D L W f¹³ 33 ⁸⁸ B latt sy | ⁸⁸ B D Δ Θ 565. 2427 pc • **18** των Φαρισαιων L f¹ 33 ⁸⁸ B a l vg^{ms} sy^{hm} sam^{ss} bopt | μαθηται των Φαρισαιων W | ⁸⁸ B A B C D K Θ f¹³ 565. 1241. 1424. 2427. l 2211 al lat sy^p h sam^{ss} bopt | ⁸⁸ J 2 4 5 C² D f¹³ 33 ⁸⁸ B sy^h bopt | ⁸⁸ I 4 5 W Δ | και οι Φαρισαιοι Θ 1424 pc a ff² | ρ) - A pc | ⁸⁸ B C B C* vid L 33. 565. 892. 2427 pc e sy^{hm} sa | ⁸⁸ ρ) / B 565. 2427 pc bopt | μαθ. σου ⁸⁸ B (C) Δ Θ 28. 2542 pc | ⁸⁸ A C D L W f¹³ 33 ⁸⁸ B • **19** ο D W 28. 1424 pc b i q bo^{ms} | ⁸⁸ ρ) D W f¹ 33. 700 it vg^{ms} | ⁸⁸ B C Θ 28. (565). 892. 2427. (l 2211) lat sy^(p) h co (⁸⁸ B L 2542: μεθ εαν-; μεθ εαν- a. εχ. A f¹³ 33 f q) • **22** ρ) ρησσει ο οινος ο νεος (- o v. f¹³ 28. 579. 700 pc c ff² q*) τους ασκους A (C²) f¹³ (33) ⁸⁸ B c e f ff² q* sy^h | διαρησσανται οι ασκοι W (a) bo^{ms} | ⁸⁸ B C B C* D L Θ 565. 892. 2427 al lat sy^p sa | ⁸⁸ ρ) εκχειται (- D it) και οι ασκοι απολουνται (- L) ⁸⁸ A C D L (W Θ) f¹³ 33 ⁸⁸ B latt sy^(p) sa | ⁸⁸ B 892. 2427 bo | ⁸⁸ D 2427 it bo^{ms} | ⁸⁸ βαλλουσιν W (e f) sy^p ρ) βλητεον ⁸⁸ B A C L Θ f¹³ 33 ⁸⁸ B latt sy^h | ⁸⁸ B • **23** ρ) διαπορ- B (C) D 2427 it | παραπορευομενον 565 | πορευεσθαι W (f¹³) | ⁸⁸ B Θ 700. 892. l 2211 (C A L f¹ 33 ⁸⁸ B) | οδοποιειν τιλλ. B f¹ 892. 2427 al | οδοιπορουντες τιλλ. f¹³ 565^{ms} pc | τιλλειν D W it

οὐκ ἔξεστιν; **25** καὶ ἔλεγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, **26** Ὅπως εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν;

27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· **28** ὥστε ὁ κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰς τοῖς σάββασιν ἰαθεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι· ἔγειρε τὴν χεῖρα σου. **4** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἰαγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτείνειν; οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, ὁ συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ ἰατρῷ τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **6** καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρῳδιανῶν συμβούλιον ἔδιδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ πολλὸ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλι-

25 αὐτος ελεγεν A f¹ 33 ⁸⁸ B | αὐτος λεγει 28. 1241. 1424 pc | αποκριθεις ειπεν D (Θ) a | ελεγεν ⁸⁸ B 565. 2427. (l 2211) bopt | ⁸⁸ B C L W f¹³ 33. (700). 892 pc • **26** ο B D 2427 r¹ t | ⁸⁸ ρ) D W pc it sy^s | τοις ιερειουσιν A C D (L, Θ) W f¹ 33 ⁸⁸ B | τοις ιερ. μονοις Δ 33 pc sam^{ss} bo (f¹³ it vg^{ms}) | τοις αρχιερεουσιν (Φ) 28. 579. 1241 pc | ⁸⁸ B 892. 2427 sam^{ss} bo^{ms} • **27/28** λεγω δε υμιν οτι το σαββ. δια τον ανθρ. εκτισθη ωστε W (sy^s) | λεγω δε υμιν D (it) **3,1** ο+ ⁸⁸ B | ⁸⁸ A C D L W Θ 072 f¹³ 33. 2427 ⁸⁸ B sa (bo) • **2** Ten ⁸⁸ B C D H Θ 1241. 2542. l 2211 al | ⁸⁸ A B L W 072 f¹³ 33. 2427 ⁸⁸ B | ⁸⁸ ευει ⁸⁸ B W Δ 072. (579) pc • **3** t | ⁸⁸ I 3 4 2 B (L) (28). 565. 892. 2427. (2542. l 2211) (pc) a | ⁸⁸ I 3 2 W lat (sed 2 3 C³; sed εξηραμμενην D) | εξηραμμενην εχοντι την χειρα A 0213 f¹³ 33 ⁸⁸ B | ⁸⁸ B C* Δ Θ (33^{vid}) | ⁸⁸ ρ) και σθηθι D c (e f) sa • **4** ιαγαθοποιησαι A B C L Θ f¹³ 2427 ⁸⁸ B | τι αγαθον ποιησαι D b e | ⁸⁸ B W | ⁸⁸ ρ) απολεσαι L W Δ Θ f¹³ 28. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542. l 2211 al latt sy^s p sam^s | ⁸⁸ B A B C D 2427 ⁸⁸ B sy^h sam^{ss} bo • **5** ο W b c d | ⁸⁸ περ- 17 pc | νεκρωσει D it sy^s | ⁸⁸ ρ) σου ⁸⁸ A C D K L P W Δ Θ f¹³ 28. 565. 579. 700. 892. 1241. (C 1424). 2542. l 2211 pm latt sy | ⁸⁸ B Γ 2427 pm • **6** εποιησαν ⁸⁸ B C Δ Θ 892^{ms} pc | εποιουν A (W) f¹ 33 ⁸⁸ B | ποιουντες D a | ⁸⁸ B L f¹³ 28. 565. 700. 892^{vid}. 2427 pc bo^{ms} • **7/8** εις D P 579. 2542 al | ⁸⁸ παρα f¹³ 28. 1424 pc

1 Sm 21,1-7

Ex 40,23 etc

Lv 24,5-9

Ex 20,10; 23,12
Dt 5,14l-6: Mt 12,9-14
L 6,6-11; 14,1-6

Jc 4,17

34; 5,32; 10,23 •
J 11,33 •
6,52; 8,17 J 12,
40 R 11,25 E 4,18

8,15; 12,13 p

Ex 31,14

7-12: Mt 12,15s
L 6,17-19 cf Mt
4,23-25

λαίας [ἡκολούθησεν], καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας **8** καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων] καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα ἑπλήθος πολλοὶ ἀκούοντες ὅσα ἔποιε ἦλθον πρὸς αὐτόν.

7,24p

4,1p

5,24

Mt 15,30

1,41!

5,7 Mt 8,29 L 4,41

Mt 8,4!

13-19: Mt 10,1-4 L 6,12-16

5,18

6,7

14,37 J 1,42 | Mt 4,21 | L 9,54

Mt 9,9!

J 11,16! • 2,14!

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλην αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** καὶ ἐποίησεν δώδεκα τ' [οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν] ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν

15 [καὶ ἔχειν] ἐξουσίαν τ' ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.

16 [καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα,] * καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα] Βοανηργές, * ὅς ἐστιν υἱοὶ βροντῆς. **18** καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖ-

28
VIII8
29
II30
II

7/8 2 4-8 D (f¹³ 28) pc it (sy^s) bo^{pl} (id., sed pon. ηκολουθουν αυτω p. Σιδωνα W b c) | 2-5 ηκολουθησαν 6-8 K C (Δ, 33) pc (vg) | ηκολουθησαν αυτω 2-8 K* 1241. 1424. 12211 pm sy^h sa (bo^{pl}) | ηκ-σεν αυτω 2-8 A K² P Γ 579. 700. 892 pm | ηκ-σεν αυτω 6-8 2-5 f¹ pc | txi B L (f¹ Θ) 565. 2427 pc | ορ) K* W Θ f¹ 2542 pc c sy^s | τ' οι D f | τ' οι A D Θ f¹⁻¹³ 33 M (lat bo) sy^h | txi K B C L W Δ 892. 2427 sa | * και πλ. π. f¹ | - W a b c sy^s | τ' ποιει B L 892. 2427 sa bo^{pl} | txi K A C D W Θ f¹⁻¹³ 33 M lat sy^h bo^{pl} • 9 πολλοι D (f¹ a) i | οι οχλοι f¹³ 28 pc (ff²) • 11 ο bis D Θ f¹³ 28 pc | εθεωρει, προσεπιπτεν α. και εκραζεν λεγοντα E H 700 pm | εθ-ρει, πρ-πτον (-πτεν f¹) α. κ. εκραζον λεγοντα (-ντες K) A K P Γ f¹ 12211 pm | τ' ut txi, sed λεγοντα B C L Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424. 2427. (2542) pm | txi K D (W) 28. 579 pc • 12 A L M | txi K B C D W Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 2427. 2542 pc | ποιωσιν B² D K L W f¹³ 579. 892 pc • 14 μαθητας W | τ' 5-8 A C² (D) L f¹ 33 M lat sy^s sa^{ms} | 5-8 1-4 W (Δ) | txi K B (C*) Θ f¹³ 28 pc sy^{hmg} co • 15 το ευαγγελιον και εδωκεν αυτοις D W (lat) bo^{pl} | τρ) θεραπευειν τας (-Θ) νοσους και A C² D W Θ f¹⁻¹³ 33. 579. 700. 1424. 2542 M (lat sy^h) (τους νοσουντας sy^s-p) • 16 A C² D L Θ f¹ 33. 2427 M lat sy^h bo | και περιαγοντας κηρυσσειν το ευαγγελιον W a c e vg^{ms} | πρωτον Σιμωνα f¹³ pc sa^{ms} | txi K B C* Δ 565. 579 pc sa^{ms} • 17 κοινωσ δε αυτους εκαλεσεν W e (b c q) | τ' ονομα B D 28 pc sy^p bo^{ms} | txi K A C L Θ f¹⁻¹³ 33. 2427 M lat sy^h co | □ sy^s • 18/19 ησαν δε ουτοι Σιμων κ. Ανδρεας Ιακωβος κ. Ιωαννης Φ-ος etc W b c e | και Λεββαϊον D it | - W e

ον¹ καὶ Σίμωνα τὸν ῬΚαναναῖον **19** καὶ Ἰούδαν Ῥΐσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

31
X

20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν.

2,21

21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν. ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

L 8,19p

J 10,20! Ps 69,9

Is 28,7 Zch 13,3

22-27: Mt 12,24-

29 L 11,15-22 7,1

Mt 9,34!

32
II

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι ῬΒεελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

33
II

23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; **24** καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη. **25** καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἢ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. **26** καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. **27** ἀλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

4,21

Is 49,24 Ps Sal 5,3

34
II

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν. **29** ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν οἷς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ

28-30: Mt 12, 31-33 L 12,10

18/19 Ῥ Κανανιτην A Θ f¹⁻¹³ 33 M sy^h sa^{ms}? | txi K B C D L vid (W) Δ 33. 565. 579. 1241. 2427 pc latt sa^{ms} bo • 19 Σ-ωθ D lat | Ισ-ωτην A (W) f¹⁻¹³ 33 M vg^{cl} sy^h co | txi K B C L Δ Θ 33. 565. 579. 892. 1241. 2427 pc • 20 Ῥερχονται K² A C L Θ f¹⁻¹³ 33 M lat sy^h | εισερχονται D | txi K* B W Γ 1241. 2427 pc b sy^s sa bo^{pl} | ο K* C L* W Θ* f¹⁻¹³ 33 M bo^{pl} | txi K¹ A B D L C Δ Θ* 565. 892. 1241. 2427. 2542 pc sa^{ms} bo^{pl} | Ῥ μητε K C D Γ Θ f¹ 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | txi A B K L W Δ f¹³ 28. 33. 565. 892. 2427 pm • 21 Ῥκ- (οτε ηκουσαν D) περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι D W it • 22 Ῥ Βεελζε- B | Beelzebub vg sy^s-p | txi K A C D L W Θ f¹⁻¹³ 33. 2427 M it vg^{ms} sy^h co • 25 Ῥ η οικ. εκ. στηναι B L 579. 892. 2427 pc | η οικ. εκ. εσταναι D | σταθηναι (στηναι K pc) η οικ. εκ. A f¹⁻¹³ 33 M a sy^h | σταθηναι W e | σταθησεται (et om. δυνησ.) 1241 | txi K C Δ Θ 28 • 26 και μεμερισται A C² (D) Θ f¹⁻¹³ 33. (1241) M | εμερισθη (sed - ανεσ.) W sy^s | εμερισθη και K* C* vid Δ lat | txi (K¹) B L 892*. 2427 pc | σταθηναι A f¹⁻¹³ 33 M | p) σταθηναι η βασιλεια αυτου D W pc it | txi K B C L Θ 892. 2427 pc • 27 ουδεις (+ δε Θ pc) δυναται A D W Θ M lat sy^s sa^{ms} | αλλ ουδεις δυν. L f¹⁻¹³ 28. 33. 579. 700. 892 pc sy^{hmg} | txi K B C² Δ 2427 pc | Ῥ 7 8 4-6 1-3 A D (W) f¹⁻¹³ 33 M lat sy^h | Ῥ 1-5 7 8 K | txi B C L Δ Θ 33. (579). 892. 2427 pc • 28 Ῥσας A C K L Γ f¹ 28. 33. 565. 700. 892. (1241). 1424 pm | txi K B D Δ Θ f¹³ 2427. 2542 pm sa^{ms} bo^{ms} (W it sa^{ms} om. οσα ... βλασφ.) • 29 Ῥ D W Θ 1. 28. 565. 700. 2542 pc it vg^{ms} (sy^s); Cyp

ἐνοχός ἔστιν αἰωνίου ἁμαρτήματος. **30** ὅτι ἔλεγον·
πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

22
31-35: Mt 12,
46-50 L 8,19-21

6,3p

51

J 20,171

Mt 7,21

I-9: Mt 13,1-9
L 8,4-8· 2,13

3,9

3,23; 4,11.33s; 12,1

31 Ἐρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί αὐ-
τοῦ καὶ ἔξω ἑστήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦν-
τες αὐτόν. **32** καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου [καὶ
αἱ ἀδελφαί σου] ἔξω ζητοῦσίν σε. **33** καὶ ἀποκριθεὶς
αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί
οἱ [μου]; **34** καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ
καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.
35 ὃς οἱ [γὰρ] ἂν ποιήσῃ (τὸ θέλημα) τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελ-
φός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

35
II

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ συναγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλείστος, ὥστε αὐ-
τὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἔπρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν.
2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

36
II

3 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξηλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. **4** καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ
ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** καὶ ἄλλο ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ πετρώδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὖ-

Sir 40,15

29 ἔσται B D L Δ 33. 892. 1241 pc lat sa^{ms}; Cyp^{pt} Aug | txi A B C W Θ f^{1.13} 2427 B b sa^{ms}
bo; Cyp^{pt} | κρισεως A C² f¹ (1424) B f r¹ vg^{ms} sy^p h bo^{pt} | κολασσεως 348. 1216 pc |
αμαρτίας C^{vid} D W f¹³ | txi B B L Δ Θ 28. 33. 565. 892*. 2427 • **31** ἔκ. ερχονται B C
L Δ f¹³ 28. 700. 1241. 1424. 2427. 2542 pc lat sy^{s-p} sa^{ms} bo | ερχονται ουν A 33 B sy^h | txi
B D W Θ f¹ 565. 892 pc it vg^{ms} | 5 6 4 I-3 (A al) f¹³ B sy^{(s)h} | txi B B C D L (W) Δ (Θ
565, f¹) 33. 892. 1424. 2427. 2542 pc it vg^{ms} sy^p co | ἑστηκοτες (C², L) f¹ 700. (892).
2427. 2542 pc | εστωτες A D W Θ f¹³ 33 B | σταντες B | txi B C* Δ 28 • **32** (p) B B C
K L W Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 892. 1241. 1424. (2427). 2542 pm lat sy | txi A D Γ 700 pm it
vg^{ms} sy^{hmg} • **33** καὶ απεκριθη αυτοις λεγων A D (Θ) B f sa | απεκριθη αυτοις και
λεγει f^{1.13} 28. 700. 2542 pc | ος δε απεκριθη και ειπεν αυτοις W (33) | txi B B (C) L Δ
892. 2427 pc aur vg bo | ἦ A (D) K 28. 33. 700 pm it sy^{s-h} bo^{ms} | txi B B C L W Γ Δ Θ f^{1.13}
565. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 pm lat co | °† B D | txi B A C L W Θ f^{1.13} 33. 2427 B lat
sy • **35** °† B (W) 2427 b e bo | txi B A C D L Θ f^{1.13} 33 B lat sy sa bo^{ms} | τα -ματα B
2427 | τμου C B lat sy | txi B A B D L W Δ Θ f^{1.13} 28. 33. 565. 700. 892. 2427. 2542 al it
vg^{ms}

¶ **4,1** εἰς το πλ. εμβ. B² D W Δ pc | εμβαντα εις το (-K f¹ 2542 al) πλοιον A f^{1.13} B
sy^h | txi B B* C L Θ 33. 565. 892. 1241. 1424. 2427 pc | περαν της θαλασσης D | εν τω
αιγιαλω W it | ἦν A D W Θ f^{1.13} B | txi B B C L Δ 33. 892. 1241. 2427 pc d • **3** (p) του
σπειραι B¹ A C L Θ f^{1.13} B | -D sa^{ms} bo^{pt} | txi B* B W 33^{vid}, 2427 d • **4** -W | 2-4 D
lat sy^{s-p} sa • **5** καὶ οπου B 2427 | και οτι D W it

θὺς ἔξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** καὶ ὅτε
ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἔκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν
ἐξηράνθη. **7** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβη-
σαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ
ἔδωκεν. **8** καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ
ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ ἄυξανόμενα καὶ ἔφε-
ρren ἔν τριάκοντα καὶ ἔν ἐξήκοντα καὶ ἔν ἑκατόν.
9 καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Jc 1,11

Jr 4,3

Mt 11,151

10-12: Mt 13,
10-17 L 8,9s

Dn 2,27s.47 Sap
2,22

1K 5,12s Kol 4,
5 1Th 4,12 1T
3,7· 21

Is 6,9s Act 28,26

37
I

10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνas, ἡρώτων αὐτὸν οἱ περὶ
αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα ἑτάς παραβολάς. **11** καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ
θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς ὅτα πάντα
γίνεται,

12 ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν,

καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,

μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἄφεθῇ αὐτοῖς.

38
II

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
την, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** ὁ σπεί-
ρων τὸν λόγον σπείρει. **15** οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν
ὁδόν· ὅπου σπείρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὖ-
θὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρ-
μένον εἰς αὐτούς. **16** καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ
χαρᾶς λαμβάνουσιν ὁ αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν
ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροὶ εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψε-
ως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** καὶ

13-20: Mt 13,
18-23 L 8,11-15

4Esr 9,31ss; 8,41

2Th 1,41

5^f εξεβλαστησεν f^{1.13} 28. 700. 2542 pc | ανετ- W • **6** ἦσαν B D a e • **8** κ. ἄλλο B¹
A D f^{1.13} B lat sy^h | txi B*² B C L W Θ 28. 33. 892. 2427 pc e | ἡμενον A D L W Δ 892 pc
bo | αυξανοντα C Θ f^{1.13} 33. 2427 B | txi B B pc sa (565 h. t.) | ἑ† εἰς... ἐν... ἐν B² (* sine
acc.) | εἰς... ἐν... ἐν L | ter εἰς B C^{vid} Δ 28. 700. (2427) pc | ter ἐν f¹ 33^{vid} B sy^h | ter το
ἐν W | txi f¹³ pc lat sy^p (A C² D Θ sine acc.) • **9** καὶ ο συνιων συνιτω D it vg^{ms} sy^{hmg}
• **10** (p) μαθηται αυτου D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it sy^s; (Orlat) | την -λην A f¹ B vg^{el}
sy^h bo^{ms} | τις η παραβολη αυτη D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it; Orlat | txi B B C L Δ 892.
2427 pc vgst sy^s co • **11** εξωθεν B Σ 1424. 2427 pc | ° B D K W Θ 28. 565. 1424. 2542
al | txi A B C L f^{1.13} 33. 2427 B bo | ἡ λεγεται D Θ 28. 565. 1424. 2542 pc it vg^{ms} (sa)
• **12** ἦ-θησομαι D* (αφησω D² it) | τα αμαρτηματα A D Θ f¹³ 33 B lat sy | txi B B C L
W f¹ 28*. 892*. 2427. 2542 pc b co • **15** ἐν ταις καρδιας αυτων D Θ 33 B lat sy bo^{pt} |
απο της καρδιας αυτων A | εν αυτοις B C L Δ 579. 892 pc sy^{hmg} | txi B W f^{1.13} 28.
2427. 2542 pc • **16** ἑ† εἰς. ομοιως A B 2427 B lat sy^h | ομ. εἰς. B C L Δ 33. 892. 1241 pc
| txi D W Θ f^{1.13} 28. 565. 579. 700. 2542 pc it sa sy^{s-p}; Or | ° Θ f^{1.13} 28. 565. 700 pc; Or

L 21,34¹ • 2Th 2,
10 H 3,13 2P 2,13

Ti 3,14 2P 1,8

21-25: L 8,16-18

Mt 5,15¹

Mt 10,26p

Mt 11,15¹

Mt 7,2p

Mt 13,12¹

Jc 5,7 • Mt 13,25

Joc 4,13 Ap 14,15

ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι □ οὗτοι εἰσὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου □ καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμῖαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. **20** καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἔν τριάντοισι καὶ ἔν εξήκοντα καὶ ἔν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἦ μή τι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; **22** οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ κρυπτόν ἐάν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** εἴ τις ἔχει ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω. **24** * Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν □ καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. **25** ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἄνθρωπος ἔβαλε τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς **27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνεται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** Ἐκ τῆς αὐτομάτης ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον ἔλτα στάχυν ἔλτα ἡ πλήρης σῖτον ἔν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ ἄκαρπος, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

18¹ - W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1424. 2542 pc sy^p sa^{ms} | ουτοι εισ. et¹ A 33 B f q sy^h | txi¹ B C⁽²⁾ D L Δ 2427 pc lat sa^{ms} bo | ἐπι B C Δ 579 pc | txi A B D L W Θ f^{1,13} 33. 2427 B¹ • 19¹ βιου D W Θ 565. 700. 1424 pc it vg^{ms} | ἀπαται του πλ. W (1424) f | ἀπαται του κοσμου D (Θ 565) it | η αγαπη του πλ. Δ | □ D (Θ) W f¹ 28. (565. 700). 2542 it • 20¹ f¹ ter ἐν f^{1,13} 33 B¹ sy¹ | ter το εν W | ἐν ... - ... - B(*) 1424. 2427 | εν... - ... εν C*vid pc | txi L Θ pc lat (B A C² D sine acc.) • 21¹ τ¹ οτι B L 892. 2427 | ιδετε f^{1,13} 28 pc | txi B A C D W Θ f¹ 33 B¹ lat | ἀπτεται D (W f^{1,13}) it sa^{ms} bo¹ | f¹ υπο B f^{1,13} 33 pc • 22¹ f¹ τι B A C L Δ 33. 892. 1241. 1424 pm lat sy¹ | txi B D K W Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2427. 2542 pm it co • 24¹ p¹ D W 565. 579 pc b e l vg^{ms} sa^{ms} | ττοις ακουουσιν A Θ 0107. 0167 f^{1,13} 33 B¹ q sy sa^{ms} bo¹ | credentibus f | txi B C L Δ 579. 700. 892. 2427 pc lat bo¹ • 26¹ ὡς ανθρωπος οταν W f¹ e sa^{ms} bo^{ms} | ὡς (ε)αν ανθ. A C 0107 B¹ sy^h | ωσπερ ανθ. Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc | txi B D L Δ 33. 579. 892*. 1241. 2427 pc • 28¹ α. γαρ W Θ 0167 f^{1,13} 33 B¹ lat sa^{ms} bo¹ | οτι α. D 565. 700 bo^{ms} | txi B A B C L 892*. 1241. 2427 pc sy^h sa^{ms} bo¹ | f¹ bis ειπεν (B*) B* L Δ | επειτα ... ειτα 565 (pc); Ir lat vid | txi (B¹) A B² C D W Θ 0107. 0167 f^{1,13} 33. 2427 B¹ | f¹ πληρης (-ρες B) σιτος B 2427 pc | πληρης ο σιτος D W | πληρη (+ τον Θ 565. 700. 892. 1424) σιτον B A C² L Θ f^{1,13} 33 B¹; Ir lat | txi C*vid 28. 2542c • 29¹ [καρος Blass cj]

44
II

30 Καὶ ἔλεγεν· πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; **31** ὡς ἡ κόκκω σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὢν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

45
VI

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν· **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

46
X

10
47
II

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὧν ἡμερᾶς γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἡ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. **37** καὶ γίνεται λαίλαψ μεγάλη ἀνέμου καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν ὁ καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε; οὐπω ἔχετε πίστιν; **41** καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

30-32: Mt 13,
31s L 13,18s
Is 40,18 θ

Mt 17,20¹p

Ez 17,23; 31,6
Dn 4,9,18
Ps 103,12 θ

33s: Mt 13,34

1K 3,1 J 16,12

1,45¹ | 21

35-41: Mt 8,18.
23-27 L 8,22-25
cf Mc 6,45ss p

Jon 1,4ss

L 10,40

Ps 105,9 θ
6,51 Ps 65,8; 89,
10; 107,25-32

J 14,1,27 2T 1,7
L 2,9 Jon 1,10,16
1,27

30¹ παραβολη (ομοιωματι f¹ pc) παραβαλωμεν αυτην A C² D Θ 0107^{vid} f¹ 33 B¹ lat sy¹ | την παραβολην δωμεν W | παραβολη αυτην θωμεν; παραβαλωμεν αυτην f^{1,13} | txi B C*vid L (Δ) 28. (579). 892. 2427 pc (b) bo; Or • 31¹ κοκκων A L W Θ 0107 f^{1,13} 33 B¹ | txi B C^{vid} D Δ (*) 565. 2427. 2542 al • 32¹ μειζων παντ. τ. λαχ. D Δ f¹ 28. 565. 579. 700. 1424. 2427. 2542 pm aur e (f¹ K f^{1,13} pm) | txi B C L W Θ 33. 892. 1241 pc lat (f¹ A pm) • 34¹ αυτας D W it • 36¹ αφιουσιν τον οχλον και φ^{45vid} D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc it | αφεντες αυτον A | αλλα δε πλοια (-αρια L pm; + πολλα D 33) ην (ησαν D) μετ αυτου A C² D L f^{1,13} 33 B¹ sy^h | αμα πολλοι ησαν μετ αυτου W e | τα αλλα τα οντα πλοια μετ αυτου Θ (f¹ 28. 700). 565 | txi (B: ησαν) B C* (Δ) 579. 892. 2427 pc vg • 38¹ A D W Θ f^{1,13} 33 B¹ sy^h | txi B C L Δ 579. 892. 2427. 12211 pc | f¹ διεγειραντες (εγ- f^{1,13}) et¹ D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc it | διεγειρουσιν A B¹ C² L 0167^{vid} f¹ 33 B¹ | txi B* C* Δ 2427 al • 40¹ f¹ δειλοι εστε ουτως; πως ουκ A C 33 B¹ (f) sy^{(p)h} | δειλοι εστε ουτως W (e q) | ουτως δειλοι εστε; ουπω φ^{45vid} f^{1,13} 28(*) (f¹ 892c). 2542 pc | txi B D L Δ Θ 565. (579). 700. 892*. 2427 pc lat co • 41¹ 2 / B* C Δ f^{1,13} 28. 2542 pc | υπακουουσιν D ff² i q | υπακουουσιν αυτω A W Θ 33 B¹ lat | txi B² B L 892. 2427

1-20: Mt 8,28-34 L 8,26-39

1,23
Is 65,4

1,24f · 3,11f · Gn
14,18 Act 16,17
Gn 24,3 Mt 26,63

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου Οὐδὺς ὑπὸ ἡγήνησεν αὐτῷ ἕκ τῶν μνημείων ἀνθρώπου· ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσειν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριῖσθαι¹, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας² ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ **7** καὶ κράζας φωνῇ μεγάλη λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν θεόν, μὴ με βασανίσῃς. **8** ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ· Γλεγιὼν ὄνομά μοι³, ὅτι πολλοὶ ἔσμεν. **10** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ (αὐτὰ ἀποστείλῃ) ἔξω τῆς χώρας. **11** ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς⁴, καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὥς δισχιλίοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ.

11

¶ 5,1 ἦλθεν κ^{ev}id C L Δ Θ f¹³ 28. 579. 700. 892. 1241. 2542 al q sy bo; Epiph | (p) Γα-
δαρηνων A C f¹³ 28. 579. 700. 892. 1241. 2542 al sy^s bo | txt κ^{*} B D 2427^{vid} latⁱ sa • 2° B W 2427 it sy^s p |
Γαπηνησεν A W 33 28 | txt κ^{*} B C D L Δ Θ f¹³ 28. 579. 700. 1424. 2427. 2542.
I 2211 al | 4 1-3 D W Θ 565. 700 it | 4 1355 pc vg^{ms} sy^s • 4/5 ὅτι πολλακις αὐτον
δεδεμενον πεδαις καὶ αλυσειν εν αις εδησαν διεσπακεναι καὶ τας πεδας συν-
τετριφεναι D (W, f¹, 28, 565, 700, 2542 lat sy^s p) | ' καὶ μηδενα αὐτον ισχυειν δαμασαι.
νυκτος δε καὶ ημερας D (W, 565, 700) e • 6° ἔτ αὐτον A B C L Δ 892. 1241. 2427 pc | txt
κ^{*} D W Θ f¹³ 33 28 • 9° ἀπεκριθη D pc it | ἀπεκριθη λεγων E 565. 700 pm | Γ λεγειων
κ^{*} A B² W Θ f¹³ 33 28 | txt κ^{*} B^{*} C (D) L Δ 579. 700^c vid. 2427 pc | ἔστιν B (f¹ D) f¹³ 2427
pc lat • 10° αὐτους ἀποστειλῃ D f¹³ 28 (f¹ A f¹ 579. 1241. I 2211 al it) | αὐτον ἀποστ. κ^{*}
L 2427 pc lat sy^s bo (f¹ K W 892 al) | txt B C Δ (f¹ Θ) • 12° πάντες (- K 579 al) οἱ δαιμονες
λ. A 33^{vid} 28 | πάντα (- D) τα δαιμονια ειποντα D Θ 565. (700) pc a | (παρὰκ-σαντες
ei) ειπον W f¹³ 28. 2542 | txt κ^{*} B C L Δ f¹ 892. 2427 al • 13° ἐπεμψεν αὐτους (+ ο
Ιησους 565. 700) Θ 565. 700 | ευθεως κυριος Ιησους επεμψεν αὐτους εἰς τοὺς χοίρους
D pc (c) ff² (i) r¹ | επετρεψεν αὐτοις ευθεως ο Ιησους A f¹³ 33. (f¹ 1241) 28 lat sy^h | txt κ^{*}
B C L W Δ f¹ 28. (579). 892*. 2427. 2542 b e sy^s p bo; Epiph

14 Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός· **15** καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σώφρονοντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα,¹ καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.

48
VIII

18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. **19** καὶ οὐκ ἀφήκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀπαγγείλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι² πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

3,14

11,3

7,31 Mt 4,25

49
II

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ (ἐν τῷ πλοίῳ)³ ἡ πόλιν εἰς τὸ πέραν⁴ συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** Καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάϊρος,⁵ καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ **23** (καὶ παρακαλεῖ) αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ⁶ ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. **24** καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

21-43: Mt 9,18-26 L 8,40-56
1 Rg 17,17-24
2 Rg 4,8.17-37
Act 9,36ss
7,25 J 11,32 Act
10,25

Mt 9,18f

3,9

13

25 Καὶ γυνὴ⁷ Τ οὔσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς⁸ πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μάλ-

14 Ἰαπηγγειλαν W Δ f¹³ 28. 565. 2542. I 2211 pm; Epiph | txt κ^{*} A B C D K L Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 2427 pm • 15° τον εσχ. τον λεγεωνα κ^{*} A B C W Θ 0107 f¹³ 33 28 | - D lat sy^s bo | txt κ^{*} L Δ 579. 2427 aur vg^{ms} • 17° παρεκαλουν D Θ 565. 700. 1424 pc a sa^{ms} • 19° διαγγ- φ⁴⁵ D W f¹³ 28. 700. 2542 pc | αναγγ- A L 0132. 33 28 | txt κ^{*} B C Δ Θ 579. 2427 pc | 3 1 2 A L W 0132 f¹³ 33 28 lat | p) σοι ο θεος D (1241) | txt (κ^{*}) B C Δ Θ 2427 ff² • 21° / 2 φ⁴⁵vid D Θ f¹ 28. 565. 700. 2542 pc it sy^s | 3-5 / 2 W sa^{ms} | txt κ^{*} A (B) C L 0132 f¹³ 33. (2427) 28 vg sy^h sa^{ms} bo | 2-4 / κ^{*} D 565. 700 it sy^p | I φ⁴⁵ f¹ 2-4 Θ pc sy^s bo^{ms} | παλιν ηλθεν εἰς το πέραν f¹³ pc (sa) | txt κ^{*} A B C L W 0132 f¹ 33. (2427) 28 aur | vg sy^h bo • 22° τιδου φ⁴⁵ A C W 0107 f¹³ 33 28 c f sy^h | txt κ^{*} B D L Δ Θ 892. 2427 lat sy^s p co | p) ω νομα I. W Θ 565. 700 | - D it • 23° κ. παρεκ- B W Θ 0107. 0132 f¹³ 2427 28 lat bo | παρακαλων ei και D (it sy^s) | txt κ^{*} A C L 28. 33. 565. 892. 1241 pc sa bo^{ms} | ελθε αιμα αυτης εκ των χειρων σου D it (sy^s p) • 25° τας D Θ 0132 f¹³ 28 a f sy | txt κ^{*} A B C L W Δ f¹ 33. 892. 2427. 2542 pc lat • 26° εαυτης D W Θ f¹ (f¹ 28). 565. 700. 1424. 2542 pc | παρ εαυτης κ^{*} C K Δ 1241. I 2211 al | txt A B L 0132 f¹³ 33. 2427 28

1,41 λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα τὸ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28 ἔλεγεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγινούς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; 31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις· τίς μου ἤψατο; 32 καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσανσαν. 33 ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὀγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.

35 Ἐπὶ αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἐτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; 36 ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν· οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθήσαι· εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας· πολλὰ, 39 καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ τὴν κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 40 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται

Mt 9,22! · 1 Sm 1,17; 20,42 Jdth 8,35 2 Sm 15,9 2 Rg 5,19 L 7,50 Act 16,36 Jc 2,16 |

Mt 17,11

Act 20,10

J 11,4.11

11,15 Act 9,40

27 τ† τα κ* B C* Δ 2427 pc | txi κ* A C² D L W Θ 0132 vid f^{1,13} 33 M sy co • 30 εἶπεν D W Θ 565. 700 • 33 τ διο πεποιθκει λαθρα D (Θ) 28. 565. (700) pc it | επ αυτη A W Θ 0132 f¹ 33 M | επ αυτην Φ f¹³ 565. 1241 pc | txi κ B C D L 892. 2427. l 2211 pc | ρ αιτιαν αυτης W f¹³ (1). 28. 2542 sa^{ms} • 34 ρ-τερ κ A C² vid L Θ 0132 f^{1,13} 33 M | - 579 pc | txi B D W 28. 2427 pc (C* illeg.) • 36 ρ) ακουσας κ² D Θ 0126 f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al lat co | ευθεως ακουσας A C (f N) 0132. 33 M (a) sy^h | txi κ* c B L W Δ 892*. 2427 pc e | τ. λ. τον λαλ. B (2427) | τουτον τον λ. D it • 37 ουδ. αυτω συνακ- (ακ- A K 33. 1241 al) A Θ 0132 f¹³ M | ουδ. αυτω (f D, W) παρακ- D W f¹ 28. 565. 700. 2542* pc | txi κ B C L Δ 892. 2427 | μονον W | - A D L Θ 0132 f^{1,13} 33 M | txi κ B C Δ 2427. 2542 • 38 κλαιοντων και αλαλαζοντων D (565) a • 39 τι D Θ 28 it • 40 ο δε A W 0132 f¹³ M | ο δε Ιησους Φ f¹ pc sy^h • txi κ B C D L Δ Θ 33. 579. 892. 2427. l 2211 pc

ὅπου ἦν τὸ παιδίον. 41 καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ταλιθα κουμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42 καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ἡ ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 καὶ διεστέιλατο αὐτοῖς ὁπολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοί τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

Mt 8,15!

L 7,14

Mt 8,4!

50
I

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; 3 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἔσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 καὶ οὐκ ἔδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἄρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευ-

I-6a: Mt 13,53-58 L 4,16-30

1,22!

J 7,15

L 10,13 Act 19,11

3,31 s J 6,42

Mt 12,46! · Act 12,17! · Jd 1

J 7,5

J 4,44 L 13,33

Mt 9,18!

40 τανακειμενον A C 33 M (κατακ- W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc) lat sy | txi κ B D L Δ 892. 2427 pc it • 41 ταλιθα κουμ A Θ 0126 f¹³ M q vg sy^h | ταβιθα W a r¹ (+ κουμ it) | ραββι θαβιθα κουμ D [p. ex ραβιθα = puella Wellhausen cf] | tabea acultha cumhi e | txi κ B C L f¹ 28. 33. 892. 1241. 1424. 2427 al co • 42 παντες D it sa^{ms} bo^{ms} | - ρ⁴⁵ A W Θ f^{1,13} M lat sy^h bo^{ms} | txi κ B C L Δ 33. 579. 892. 2427 pc sa^{ms} bo • 43 ο D 1424 pc it

¶ 6,1 f¹ l 13 pc | - W | εκ. κ. ηλθεν (απηλ- D) A D 0126 f^{1,13} M sy^h | txi κ B C L Δ Θ 892. 2427 pc a sy^{hmg} • 2 ρ⁴⁵vid A W 0126 f^{1,13} M lat | txi κ B C D L Δ (Θ) 33. 579. 892 pc f (ff²) r¹ | τ οι πολλοι ακουοντες B 28. 892. 2427 pc sa^{ms} bo^{ms} | οι πολλοι ακουσαντες L f¹³ 28* pc sa^{ms} | πολλοι ακουσαντες D Δ Θ 0126. 565 al bo^{pl} | txi κ A C W f¹ 33 M | αυτω A D W Θ f^{1,13} 33. 2427 M sy sa^{ms} | txi κ B C L Δ 892 sa^{ms} bo | ρ και δυν. ... γινονται A C² W f^{1,13} M a e f | ινα και δυν. ... γινωμεναι κ¹ Δ | txi κ* B (L) 33. 892. 2427 pc bo • 3 του τεκτονος υιος και (ρ⁴⁵vid) f¹³ 33vid. (565. 579. 2542). 700 pc it vg^{ms} bo^{ms} | αδελφος δε A W f^{1,13} M q sy^h sa^{ms} | ο αδελφος (Θ 2542). 565. 700. 892 pc lat | και ο αδελφος κ D L 892* pc sa^{ms} bo^{pl} | txi B C Δ 579. 1241. 1424. 2427 pc | (p) και ιωσηφ κ pc lat | και ιωσηφ A C W f¹ M sa^{ms} | - c ff² i | txi B D L Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 2427. 2542 pc a sa^{ms} bo • 4 π. εαυτου κ* f¹³ | ιδια π. αυτου κ² A (L, 892) sa^{ms} | π. τη εαυτου Θ 565 | txi B C D W f¹ 33. 2427 M • 5 f¹ l 3 4 2 A f¹³ 33 M sy^h | l 3 2 4 D 565. 700 pc a | ουκει ποιησαι δυναμιν W | txi κ B C L Δ Θ f¹ 892. 2427. 2542

6b-13: Mt 9,35;
10,1.7-11.14 L 9,
1-6 | 30s · L 10,1 ·

Act 13,51

Mt 8,41

16,17sl

L 10,34 Jc 5,14s
14-16: Mt 14,
1s L 9,7-9; 3,11

8,28p

Mt 21,111

17-29: Mt 14,3-
12 L 3,19s
1,14

σεν. **6** καὶ ἔθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. * Καὶ περιῆγεν τὰς κόμας κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ ἔπροσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο· δύο καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν ἁΐρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πῆραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἔνδύσησθε δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. **11** καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **12** Καὶ ἐξελθόντες ἔκηρυξαν ἵνα μετανοήσωσιν, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερόν γάρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων (ἐγγήγερται ἐκ νεκρῶν) καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν· ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἡγέρθη.

17 Αὐτὸς γάρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα

52
II
14
53
II

54
II

55
II

56
VIII

15
57
II

58
X

59
II

6 ἔθαύμασεν B 565. 2427 pc | txt A C D L W Θ f^{1,13} 33 M sy^h • 7 (p) προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς ἀπεστείλεν αὐτοὺς ἀνα D (f¹, 565, 892^{ms} pc) ff² sy^s • 8 ἁρῶσιν B C L W Δ Θ f¹³ 565. 579 pc | txt A B D f¹ 33. 2427 M • 9 ἐνδύσασθαι B² 892. 2427 pc (-σασθε B* 33 pc) | ἐνδεδύσθαι L N 1424 al • 11 / 1 2 4 5 C*vid f¹ (579) pc sy^s | p) ὅσοι ἀν μὴ δεξῶνται A C² D Θ 0167^{vid}. 33 M lat sy^h | txt B L W Δ f¹³ 28. 2427 pc sy^{hms} co | T (Mt 10,15) ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἀνεκτοτερον ἐστὶν Σοδομοῖς ἢ Γομορροῖς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ A f^{1,13} (33) M a f q sy^h bo^{pl} | txt B C D L W Δ Θ 28*. 565. 892*. 2427 pc lat sy^s sa bo^{pl} • 12 ἐκηρύσσον A W Θ f^{1,13} 33 M sy^h | txt B C D L Δ 892. 2427 pc sy^{hms} | μετανοήσωσιν B A C f^{1,13} 33 M | txt B D L W Θ 2427 • 14 γεν B A C L Θ 0269 f^{1,13} 33 M lat sy co | txt B (D) W 2427 pc a b ff² vg^{ms} sa^{ms} | (p) βαπτιστής D W Θ f¹³ 28. 33. 579. 700. 2542 al sa^{ms} | ἡγέρθη εκ v. C Θ (579. 1241. 1424 pc) | εκ v. ηγερθη W 0269 f^{1,13} M | εκ v. ἀνεστη A K al | txt B B D L Δ 33. 565. 700. 892. (2427) • 16 εἶπεν B⁴⁵vid A D W 0269 f^{1,13} M | txt B B C L Δ Θ 33. 892. 2427 pc bo | T οτι B⁴⁵ A C W 0269 f¹³ M sy^h | txt B B D L Θ f¹ 28. 33. 565. 700. 892. 2427 pc latt sy^s p | οὗτ. Ἰωάννης (+ αὐτοῦς B¹) ηγ. B* | Ἰωάννην (- D), οὗτ. εκ νεκρῶν ηγ. D f¹³ 28. (892^c) pc latt bo^{ms} | οὗτ. ἐστὶν Ἰωάννης· αὐτοῦς εκ νεκρῶν ηγ. Θ (f¹) 565. 700 pc it | Ἰωάννην, οὗτος ἐστὶν· αὐτοῦς ηγ. εκ νεκρῶν A (C) 0269 M | txt B² B L W Δ (33). 892*. 2427 co

60
VI

τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν· **18** ἔλεγεν γάρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνείχεον αὐτῷ καὶ ἠθέληεν αὐτὸν ἀποκτείνειν, καὶ οὐκ ἠδύνατο· **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν.

21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε Ἡρώδης τ τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. (εἶπεν ὁ βασιλεὺς) τῷ κορασίῳ· αἰτήσόν με ὃ ἂν θέλῃς, καὶ δώσω σοι· **23** καὶ ὥμοσεν (αὐτῇ [πολλὰ]) ὅτι ἂν ἐάν (1) με αἰτήσῃς δώσω σοι (2) ἕως ἡμῖσους τῆς βασιλείας μου. **24** καὶ ἐξελθούσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. **25** καὶ εἰσελθούσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾗτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **26** καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς ἄνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν· **27** καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἐκαὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτόν ἐν τῇ φυλακῇ **28** καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κορά-

Lv 18,16 L 3,11

Ap 6,15; 18,23

Esth 5,3.6; 7,2

20 ἔποιε A C D f¹ 33 M lat sy | α ἐποιε f¹³ 28 pc | - Δ bo^{ms} | txt B L W (W) Θ 2427 co • 21 T εν B⁴⁵ | ° D 1. 565 lat • 22 T αὐτῆς τῆς A C Θ f¹³ 33. 2427 M sy^h | αὐτῆς W | τῆς f¹ pc (aur b c f) sy^s p | txt B B D L Δ 565 pc | T και ἀρεσσας B⁴⁵ A C³ D W Θ f^{1,13} M lat | txt B C* L Δ 33. 2427 pc c ff² | T ο δε β. ειπεν B (A) B C* L Δ 33. 2427 sa | ειπεν ο (+ βασιλεὺς B⁴⁵c) Ἡρώδης B⁴⁵ | txt C³ D W Θ f^{1,13} M it sy^h bo^{ms} • 23 T / B A B C²vid f¹³ 33. 2427 M lat sy^h sa^{ms} bo | 2 B⁴⁵vid 28 | - L pc sa^{ms} bo^{ms} | txt D Θ 565. 700 it (C*vid W Γ f¹ pc r¹: h. t.) | T οτι (vl ο τι) ὁ B A L Θ f¹³ M latt | ei ti D | txt B⁴⁵ B Δ 33*. 1241. 2427 pc (C illeg.) | T 2 B L (N) f¹³ 892. 1424 al lat sy^h bo | 2 / A K al | txt B C D (N) Θ 33. 2427 M it sy^h sa | T και (καν 565 lat) το ημισυ D 565 lat • 24 T αὐτῇ 28 | αιτησαι B⁴⁵ W sa | T -στου A C D W f^{1,13} 33 M | txt B B L Δ Θ 565. 2427 • 26 (p) συνανακειμένους B A C²(*illeg.) D Θ f^{1,13} 33 M latt sy^h | txt B L W Δ 1241. 2427 pc | T A D W f^{1,13} 33 M | txt B C L N Δ (Θ) 892. (1241). 2427 • 27 T ενεχθηναι A D L W Θ f^{1,13} 33 M sa^{ms} | txt B C D 892. 2427 sa^{ms} bo^{pl} | T ο δε A D Θ f¹³ M sy^h | txt B C L W Δ f¹ 28. 2427 pc (B 33 pc: h. t.)

σιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον ἑκαὶ ἦσαν τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν ἑαυτὸ ἐν μνημείῳ.

7 L 9,10a; 10,17 **30** Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαν. **31** καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ἡμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν.

32-44: Mt 14, 13-21 L 9,10b-17 J 6,1-13 54s **32** Καὶ ἠπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. **33** καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἔβηναν πολλοὶ καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς.

Mt 9,36! Nu 27,17 etc **34** Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἑπ' αὐτούς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ.

35ss: cf 8,1-9 **35** Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. **37** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δώσωμεν αὐτοῖς φαγεῖν; **38** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε τὶ ἴδετε. καὶ γινόντες λέγουσιν· πέντε, τῶν

29 ἑκδενυσαι W 28 | ρ) αυτον N W pc | - 1010 pc sy^p • 30 ° N* C* W f¹ 565. 579 pc lat • 31 το ιησους D Θ f¹³ 28. 565. 700. 2542 pc it sa | ὑπαγωμεν D it (sy^{s-p}) • 32 απηλθον (-θεν Γ al) εις ερ. τοπ. τω (εν τω N al) πλοιω (-αριω f¹) A W f¹ M sy | αναβαντες εις το πλοιον απηλθον εις ερημον τοπον D lat sa | ιxt (N) B L Δ Θ 0187 (f¹³, 33). 579. 892. 2427 pc bo • 33 εγνωσαν B* D f¹ 2427 | ρ αυτους πολ. N A K L N Δ 33. 579. 892. 1241. 1424 pm f q sy^(s-p) h sam^{ss} bo | αυτον πολ. Γ 565 pm | αυτον f¹³ pc | ιxt B D W Θ f¹ 28. 700. 2427. 2542 pc lat sam^{ss} | κ. προσηλ. αυτοις (L 579) Δ Θ (1241). 1424 pc | κ. συνηλ. αυτου D (28. 700. 33 pc) b | κ. ηλ. αυτου (f¹) 565 pc it | κ. προσηλ. αυτοις και συνηλθον προς αυτον ρ^{84vid} (A, f¹³) M f (q) sy^h | - W c sy^s | ιxt N B (0187). 892. 2427 pc lat co • 34 επ αυτοις ρ^{84vid} A L W Θ f¹³ 33 M | ιxt N B D 1424. 2427 pc | ° N* • 35 γιν- N D | αυτωις μαθ. αυτου λεγουσιν (W f¹³, 13) M (aur c f q sy^p) sy^h | οι μαθ. αυτου λεγουσιν αυτω D K 565. 700. (l 2211) pc (a b) sy^s | οι μαθ. αυτω λεγ. A al | ιxt N¹ (N* Θ 579: 2-5) B L Δ 0187^{vid}. 33. 892. (2427) pc • 37 ° A L f¹ 33. 892. 2427 sam^{ss} | ρ δωμεν W Θ f¹ M | δωσωμεν N D N f¹³ 28. 33. 565. 892. 1424 pc | ιxt ρ⁴⁵ A B L Δ 2427. 2542 pc • 38 ρ+ B L Δ Θ 0187^{vid}. 2427. 2542 | ιxt ρ⁴⁵ N A D W f¹³ 33 M | τ και A Θ f¹³ M lat sy^h | ιxt N B D L W f¹ 33. 2427. 2542. l 2211 pc b c ff² sy^{s-p} | τ) αρτους D 565. 579 pc it vg^{ms} sy^{s-p} bo

καὶ δύο ἰχθύας. **39** καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἑνακλῖναι πάντας ἑσπερία συμποσία ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαὶ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. **41** καὶ λαβὼν τοὺς ὀπέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ] ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. **42** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, **43** καὶ ἦσαν κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. **44** καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες [τοὺς ἄρτους] πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

65 VI **45** Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἁπολύει τὸν ὄχλον. **46** καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **47** καὶ ὥσπας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. **48** καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτός ἐρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς. **49** οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀνέκραξαν· **50** πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς·

39 τ ανακλιθηναι π. N B* (Θ 565). 0187 f¹³ 28. 892c. 2427. l 2211 al sy^s | πασιν ανακλιθηναι Or^{pl} | ανακλιναι αυτους 33 pc | ανακλιθηναι 700 | ιxt A B¹ D L W M f¹ vg sy^{p-h}; (Or)^{pl} | l L W Θ f¹³ 565. 579 pc | κατα την συμποσιαν D | - a sy^s • 40 ° ρ⁴⁵ | bis ανα ρ⁸⁴ A L Θ f¹³ (33) M | ανδρες ... ανα W | ιxt N B D (2427) pc • 41 ° bis ρ⁴⁵ | πεντε D W it | ° l N B L Δ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2427 pc d sam^{ss} bo | ιxt ρ⁴⁵ A D W Θ f¹³ M lat sy sam^{ss} | παραθωσιν ρ⁴⁵ N c A D Θ f¹³ M | ιxt N* B L W Δ 0187^{vid}. 892. 2427 pc • 43 ρ κλασματων δωδεκα κοφινους πληρεις A D Θ M (b) c sy^h | περισσευματα κλ-των δωδ. κ-νους πληρεις (33, 700). 1241. 1424 pc lat | κλ-των δωδ. κ-νων πληρωματα N W f⁽¹³⁾ pc | ιxt ρ⁴⁵ B (L Δ, l 2211). 892. 2427. 2542 pc • 44 ρ ρ⁴⁵ N D W Θ f¹³ 28. 565. 700. 2542 lat sa | ιxt A B L 33. 2427 M (c) f sy^{p-h} bo • 45 ° ρ^{45vid} W f¹ q sy^s | απολυση ρ⁴⁵ A N W 33. 1424. l 2211 pm | απολυσει K Γ f¹³ 28. 579. 700. 892c. 1241 pm | απελυσεν Θ 565 sy^s | ιxt N B D L Δ f¹ 892*. 2427. 2542 • 47 παλαι ρ⁴⁵ D f¹ 28. 2542 pc it vg^{ms} • 48 ειδεν ρ⁴⁵ A f¹³ 33 M (i) sy^h | ιxt N B D L W Δ Θ 579. 892. 1241. 1424. 2427 pc lat | και ελυνοντας D (Θ 565. 700 it) | τ σφοδρα και ρ^{45vid} W Θ f¹³ 28. (565. 700) pc | και A D f¹ M lat sy^{p-h} | ιxt N B L Δ 892. 2427. l 2211 pc a aur b vg^s co | ° ρ^{45vid} | ° l D W Θ 565 it • 49/50 εδοξαν φαντασμα ειναι A D Θ f¹³ 2427 M (Θ W f¹ 28. 2542 pc) | ιxt N B L Δ 33. 579. 892 pc | παντες D Θ 565. 700 it | ° l ευθους δε Θ (565. l 2211) | και ευθως A W f¹³ M lat sy | και D ff² i | ο δε 33. 579 (c) | ιxt N B L Δ 892. (1424). 2427 co

4,39 θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. **51** καὶ ἀνέβη πρὸς αὐ-
 3,51 τοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἴλιαν [ἐκ
 53-56: Mt 14,34-36 J 6,22-25 περισσοῦ] ἐν ἑαυτοῖς· ἐξίσταντο· **52** οὐ γὰρ συνῆκαν
 ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἄλλ' ἦν ἡ αὐτῶν ἡ καρδιά πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἤλθον εἰς Γεννη-
 33 σαρετ καὶ προσωρμίσθησαν. **54** καὶ ἐξελθόντων αὐ-
 τῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγινόντες αὐτὸν **55** περιέδρα-
 μον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἥρξαντο ἐπὶ τοῖς κρα-
 βάττοις τὸς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον·
 ὅτι ἐστίν· **56** καὶ ὅπου ἂν εἰσπορεύετο εἰς κώμας ἢ
 Act 5,15 οἰκίας πόλεις ἢ οἰκίας ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεισαν
 τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ
 Mt 9,20p Nu 15, 38s· 1,411· Act 19,11s κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ὅτι ἂν
 1-23: Mt 15,1-20 ἦ ἦσαν αὐτοῦ ἐσφάζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες
 3,22 τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. **2** καὶ
 L 11,38p ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν,
 τοῦτ' ἐστὶν ἀνίπτοις, ἔσθιουσιν τοὺς ἄρτους **3** – οἱ γὰρ
 Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ ἔγυμνῃ νύων-
 ται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν
 τῶν πρεσβυτέρων, **4** καὶ ἀπ' ἀγορᾶς τ' ἐὰν μὴ ἔβαπτίσων-
 ται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον
 Mt 23,25 κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων
 [καὶ κλινῶν] – **5** καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι

68
VI69
II18
70
X71
VI

51 ἴλιαν ἐν ἑαυτοῖς B (L) Δ 892 (sy^{s-p}) co | περισσῶς ἐν ἑαυτοῖς D (W, f¹, 28, 2542).
 565. 700 pc b | περισσῶσεν αὐτοὺς καὶ Θ (Φ: it. + txt) | txt A f¹³ 33. 2427 B lat sy^h |
 τ καὶ εθαυμαζον A D W Θ f¹³ 33. (565) B it sy^{p-h} | txt B B L Δ (f¹) 28. 892. 2427 lat sy^s co
 • **52** ἦν γὰρ A D W f^{1,13} B lat sy | txt B B L Δ Θ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2427 al (b r¹)
 sy^{hmg} co • **53** Γεννησαρ D it vg^{ms} sy^{s-p} bo^{ms} | Γεν(ν)ησαρεθ B* K N Θ f^{1,13} 565 pm lat
 co | p) D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 it sy^{s-p} • **55** ὀφείρειν παντὰς et^r· περιεφερον γὰρ
 αὐτοὺς ὅπου ἂν ἤκουσαν D it | τὸν Ἰησοῦν εἶναι D it | ὅτι ἐκεῖ ἐστὶν A f¹³ 33 B sy^h
 (f¹ W 0292 f¹ 28. 565. 700. 2542) | txt B B L Δ Θ 892. 2427 lat sy^p • **56** bis A W (Θ) f^{(1),13}
 B (b q) | txt B B D L Δ 33. 579. 892 pc (lat) | ἔτιθουν A D W Θ f^{1,13} 33 B sy^h | txt B B L
 Δ 892. 1241. 1424. 2427 pc | o¹ B D Δ 0292* f¹ 33. 579 pc | f^r ἤπτοντο A B sy^h | txt B B D
 L W Δ Θ 0274. 0292 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 2427. 12211 pc
 ¶ **7,2** o^{et} ἔσθιοντας A D W Θ f^{1,13} (1241. 1424) B a | txt B B L Δ 0274. 33. 579. 892. 2427
 pc | τ κατεγνώσαν D | ἐμεμψαντο K N W Θ 0278 f^{1,13} 28. (33). 565. 579. 700. 2542 pm lat
 sy^{p-h} sa^{ms} | txt B A B L Γ Δ 0274. 892. 1241. 1424. 2427 pm b sy^s sa^{ms} bo • **3** πικνα B W
 (b) f l vg sy^{p-h} bo | – Δ sy^s sa | txt A B (D) L Θ 0131. 0274 f^{1,13} 33 B it sy^{hmg}; Or
 • **4** ὅταν ἐλθῶσιν D W pc it vg^{ms} | τ ραντισ- B B pc sa | βαπτίζ- L Δ pc | txt A D W Θ
 f^{1,13} 33 B lat; Or | τ φ⁴⁵vid B B L Δ 28* pc (sy^s) sa^{ms} bo | txt A D W Θ f^{1,13} 33 B lat sy^{p-h}
 sa^{ms}; Or • **5** ἔπειτα A W f¹³ B f sy^{s-h} | txt B B D L Δ* Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 892. 2427
 pc lat sy^p bo

καὶ οἱ γραμματεῖς· διὰ τί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταὶ σου
 κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς
 χερσίν· ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;

6 Ὁ δὲ τ' εἶπεν αὐτοῖς· τ' καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας
 περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται [ὅτι]

ἴδοιτο ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾶ,

Is 29,13 ©

ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

7 μάτην δὲ σέβονταί με

διδάσκοντες διδασκαλίας τ' ἐντάλματα ἀνθρώπων.

Kol 2,22

8 ἀφέντες τ' τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παρά-
 δοσιν τῶν ἀνθρώπων. **9** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς ἀθε-
 τεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν
 ἐστήσητε. **10** Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
 τὴν μητέρα σου, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτω
 τελευτάτω. **11** ὑμεῖς δὲ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ
 ἢ τῇ μητρὶ· κορβάν, ὃ ἐστὶν δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφε-
 ληθῇ, **12** οὐκέτι ἀφίετε· αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ
 ἢ τῇ μητρὶ, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παρα-
 δόσει ὑμῶν τ' ἢ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα
 πολλὰ ποιεῖτε.

Ex 20,12 Dt 5,16

Ex 21,17 Lv 20,9

Mt 27,6

14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐ-
 τοῖς· ἀκούσατέ μου πάντες καὶ σύνετε. **15** οὐδὲν ἐστὶν
 ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύνα-
 ται κοινῶσαι αὐτόν, ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευ-
 ὀμένα ἐστὶν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. τ'

Mt 23,25p

16: Mt 11,15!

5 ἀνιπτοῖς χερσίν B² A L B it sy; Bas | κοινας χερσίν καὶ ἀνιπτοῖς φ⁴⁵ (f¹³) | txt B* B
 (D W) Θ f¹ 33. (565). 579. 700. 2427. 2542 pc lat co • **6** ἀποκριθεὶς φ⁴⁵ A D W Θ f^{1,13} B
 lat sy^h; Bas | txt B B L Δ 33. 579. 892. 2427 pc sy^{s-p} co | τ ὅτι φ⁴⁵ A D W f^{1,13} B b q sy^h;
 Bas | txt B B L Δ Θ 33. 579. 2427 pc sy^{s-p} | o¹ A D W Θ f^{1,13} 33 B lat sy^h; Bas | txt B B L
 Δ 0274. 892. 2427 pc | f^p B D 2427 pc | ἁγαπα D W a b c • **7** καὶ φ⁴⁵ it vg^{cl} • **8/9** sy^s |
 τ γὰρ A f^{1,13} 33 B aur f l vg sy^{p-h}; Bas | txt φ⁴⁵ B B D L W Δ Θ 28. 565. 2427 pc it co |
 ἐντολὴν φ⁴⁵ | τ (7,4,13) βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ ἄλλα παρόμοια
 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε (A) f¹³ 33 B aur f l vg sy^{(p),h} (bo^{ms}) (D, Θ 0131^{vid}, 28. 565 it: sim.,
 sed add. a. ἀφέντες) | txt φ⁴⁵ B B L W Δ 0274 f¹ 2427 pc co; Bas | τ τήρησθε B A (B
 2427: τηρήτε) L f¹³ 33 B aur l vg sy^h co | txt D W Θ f¹ 28. 565. 2542 it sy^{s-p}; Cyp
 • **12** καὶ ο. α. φ⁴⁵ A W 33 B aur f l vg sy^{(s-p),h} | ὅτι ο. α. L | οὐκ ἐναφίετε D | txt B
 B Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1241. 2427. 2542 pc it co • **13** τὴν μωρὰ D it vg^{ms} sy^{hmg} |
 f¹ 2 4 3 5 B f^{1,13} 579. 700. 1241 al | 1 2 4 5 Δ pc | – W | txt A B (D) L Θ 33. 2427 B lat sy^h
 • **14** πάντα A W Θ f^{1,13} 33 B f sy sa^{ms}; Bas | – 565. 579 pc c sa^{ms} bo^{ms} | txt B B D L Δ
 892. 2427 lat sy^{hmg} sa^{ms} bo • **15** f¹ 2 4 3 A D W f^{1,13} 33 B | το κοινουν αὐτον B 2427 |
 txt B L (Δ) Θ 0274. 892 | τ [16] εἰ τις ἐχει ὠτα ἀκουειν ἀκουετω A D W Θ f^{1,13} 33 B lat
 sy sa^{ms} bo^{pt} | txt B B L Δ* 0274. 28. 2427 sa^{ms} bo^{pt}

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώ-
των αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡ παραβολήν. **18** καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι
πᾶν τὸ ἐξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύ-
ναι αὐτὸν κοινῶσαι· **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ
εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἄφεδρῶ-
να ἐκπορεύεται· ἡ καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.¹ **20** ἔλε-
γεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκείνο
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν
ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ἡ πορ-
νεῖν, κλοπεῖν, φόνον, **22** μοιχεύειν, πλεονεξίαν, πονηρίαν,
δόλον, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημία, ὑπερ-
ηφανία, ἀφροσύνη. **23** πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκ-
πορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

R 1,28!

Mt 6,23!

24-30: Mt 15,21-
28· 3,8; 7,31
1 Rg 17,9-24

5,22!

24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια Τύρου. ¹⁹
Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδὲνα ἤθελεν γνῶναι, καὶ
οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. **25** ἀλλ' εὐθὺς ἀκούσασα γυνή
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν ἓξ θυγάτριον αὐτῆς· ἡ πνεῦμα ἀκά-
θαρτον, ἡ ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.
26 ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφονικίσσα τῷ γένει·
καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἡ ἐκ τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῆς. **27** καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον χορτα-
σθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρ-
τον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** ἡ δὲ ἀπε-

19

73 VI

17 τ τον κ (D 565) Δ pc | 'περι της παραβολης A W Θ f^{1,13} M sa^{ms} | txt κ B D L Δ 33. 579. 892. 2427 lat • **18** ουπω κ L Δ f¹ 700. 892 pc f sy^{hm} | ου κοινοι τον ανθρωπον κ (sy^s)
• **19** οχετον D | :; et :1. Or Chr | ζον K Γ 33. 700. 2542 pm | -ζει D (i r¹) | -ζεται 1047
sy^s • **21/22** 4 l-3 5-7 (W) f¹ 33. (28, 565, 700 it sy^p). 2542 | 4 l 3 2 5-7 A f¹³ M f (l) vg
sy^{s,h} | πορνεια κλεμματα μοιχεια φονος πλεονεξια δολος πονηρια D | txt κ B L (Θ) Δ
0274. 579. 892. 2427 pc sa^{ms} (co) • **24** και εκειθεν αναστας A (f D) Θ f^{1,13} 33 M sy^h |
και αναστ. W it sy^s | txt κ B L Δ 892. 1241. 1424. 2427 pc sy^{hm} | μεθορια A M | ορη
565 | txt κ B D L W Δ Θ f^{1,13} 28. 579. 700. 892. 2427. 2542. l 2211 pc; Or | τ p) και
σιδωνος κ A B f^{1,13} 33. 2427 M lat sy^{p,h} co | txt D L W Δ Θ 28. 565 it sy^s; Or | ηθελησεν
κ Δ f¹³ 565 pc; Or | ηδυνασθη κ B | ηδυνατο 565 pc | txt A D L W Θ f^{1,13} 2427 M
• **25** ακουσασα γαρ γυνη A W Θ f^{1,13} M a n (q) sy^h | γυνη δε ευθεως ως ακουσασα D
vg^{ms} | txt κ B L Δ 33. 579. 892. 2427 (pc) f sy^{hm} sa bo¹ | 2 φ⁴⁵ f¹³ 28. 2542 sa | l 2 κ D
W Δ Θ f¹ 565. 700. 2427 al | txt A B L M | εν πνευματι ακαθαρτω φ⁴⁵ W f¹³ 28. 2542
W Δ Θ f¹ 565. 700. 2542 pm | Φοινισσα D i | txt φ⁴⁵ κ A K L Δ Θ f¹ 28. 565. 579. 892.
1241. 1424. 2427. l 2211 pm | αφο D | -φ⁴⁵ L f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc • **27** α W
f¹³ M | txt κ B D L Δ Θ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. l 2211 pc

κρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε· καὶ τὰ κυνάρια τὸ ὑποκάτω
τῆς τραπέζης ἔσθιουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων.
29 καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελέλυ-
θεν ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον. **30** καὶ ἀπελθοῦσα
εἰς τὸν οἶκον ὁ αὐτῆς εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ
τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.¹

20
74
X

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν διὰ
Σιδωνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνά μέσον
τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. **32** Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν
ὁ καὶ μογιᾶλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ
τὴν χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου
κατ' ἰδίαν ἐβαλεν τοὺς δακτύλους ὁ αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐ-
τοῦ καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἔστέναξεν καὶ λέγει αὐτῷ· εφ-
φαθα, ὃ ἐστίν διανοίχῃτι. **35** καὶ ὁ [εὐθέως] ἡνοίγησαν
αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ τὸ ἔλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ
καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ
λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον
περισσότερον ἐκήρυσσον. **37** καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσ-
σαντο λέγοντες· καλῶς πάντα πεποίηκεν, τ καὶ τοὺς κω-
φοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ [τοὺς] ἀλάλους¹ λαλεῖν.

75
VIII

76
VI

21

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοὺ ὄχλου ὄν-
τος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος
τοὺς μαθητὰς τ λέγει αὐτοῖς· **2** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ὄχλον, ὅτι ἡδὴ ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ
ἔχουσιν τί φάγωσιν· **3** καὶ ἂν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις

L 16,21

J 4,51

31-37: Mt 15,
29-31· 24!

5,20!

Mt 9,18!

8,23! |
1,41!
Mt 14,19! · 8,12!

L 13,16

Mt 8,4!

1,22!

9,17 Is 35,5s

1-10: Mt 15,32-
39 cf Mc 6,32-44

Mt 9,36!

28 τ ναι, κυριε, και κ B Δ 28. 33. 579. 892. 1241. 2427 pc sy^p (co); Bas | ναι, κυριε, και
γαρ A L f¹ M lat sy^h | κυριε, αλλα και D it | txt φ⁴⁵ W Θ f¹³ 565. 700 sy^s | τ τα φ⁴⁵ |
εσθιει A K N Γ M | ε-χων D W et f-δων D • **30** φ⁴⁵ D W f¹ 28 it bo^{ms} | την θυγατερα
αυτης (- D f¹ l 2211) βεβλημενην επι την κλινην (της κλινης f¹ 565. l 2211) και το
δαιμ. εξελ. D Θ f¹ 565. 700. l 2211 a f n q sy^p | το δαιμ. εξελ. και την θυγ. βεβλ. επι της
κλινης φ⁴⁵ A W f¹³ M sy^h | txt κ B L Δ (33. 579). 892. 1241. 1424. 2427 pc bo • **31** (cf
7,24) και σιδωνος ηλθεν φ⁴⁵ A W 0131 f^{1,13} M q sy sa^{ms} | txt κ B D L Δ Θ 33. 565. 700.
892. 2427 lat sa^{ms} bo • **32** φ⁴⁵ A L f^{1,13} 33 M sy co | txt κ B D W Δ Θ 0131. 565. 700.
2427. 2542 latt • **33** κ L W 892 c i • **34** ανεστенаξεν D 0131 f¹³ pc • **35** φ⁴⁵ κ B D L
Δ 0131*. 0274. 33. 579. 892 pc it sa^{ms} bo | txt φ⁴⁵ A W Θ 0131 f^{1,13} M lat sy sa^{ms} |
διηνοιγησαν W Θ 565. 700 | διηνοιγηθησαν φ⁴⁵ A 0131 f¹³ 33 M | txt κ B D (L l 2211)
Δ 0274 f¹ 892 | τ ευθους κ Δ (L 0274. 892) | του μογγιλαου 0131 | txt A B D W Θ f^{1,13}
33 M latt sy co • **37** τως B 2427 bo^{ms} | τ 2 κ B L Δ 33. 892. 1241. 2427 | - W 28 sy^s | txt
A D Θ 0131 f^{1,13} M
¶ **8,1** παμπολλου A K Γ 0131. 700 M q sy sa^{ms} bo^{ms} | ταυτου A B W Θ f¹³ 33. 2427 M
sy^{s,p} sa bo^{ms} | παλιν Δ | txt κ B D L N 0131 f¹ 28. 892. l 2211 pc latt sy^h bo • **2** -ραις
τρισιν πρ. B (2427) | ημ. τρ. εισιν απο ποτε ωδε εισιν D it

ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν Ἐτηλαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· ἢ μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας· τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώ-
τα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν
οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες· Ἰ[δο]τι
Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι
εἰς τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ὑμεῖς
δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐ-
τῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός. 30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μη-
δενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ
ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32 καὶ
παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέ-
τρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς
καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ καὶ
λέγει· ὕπαγε ὀπίσω Ἰμου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ
θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἄκολουθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
ἀκολουθεῖτω μοι. 35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

27-30: Mt 16,
13-20 L 9,18-21
J 6,67-71 · L 3,11

6,14sp

14,61 Hen 48,10 |
Mt 8,41

31-33: Mt 16,
21-23 L 9,22
9,31; 10,32-34
L 9,22! · 12,10
Ps 118,22

J 10,24 · 1,451

30

1 Rg 11,14 Mt 4,10

34-9,1: Mt 16,
24-28 L 9,23-27

Mt 16,241

Mt 10,391

25 ὁ δηλ· κ* C L Δ 33. 579 pc | txi κ* A B D (W) Θ f^{1,13} 2427 M • 26 ὕπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f¹³ 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
M sy^h (bo^{pl}) | txi κ* W: μη) B L f¹ 2427 pc sy^s sa bo^{pl} • 27 Καισαρείαν D it
• 28 ἀπεκριθῆσαν A f¹ M sy^h | ἀπεκριθῆσαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f¹³ 28. (33). 565
pc lat | txi κ B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ὅτι οἱ μὲν C² W Δ f¹³ 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sa^{ms} | -κ* A D L Θ 0143^{vid} f¹ 33 M lat sy^h | txi κ* B C² 2427 pc • 29 ἀποκριθεὶς
δε κ C D W Θ f^{1,13} M f ff² sa^{ms} | καὶ ἀποκριθεὶς A N 33. 892. 1241. 1424. 2427 pc it |
txi B L 579 pc aur l vg sy^h sa^{ms} bo | τῷ ο υἱὸς τοῦ θεοῦ κ L pc r¹ | ο υἱὸς τοῦ θ. τοῦ
ζωντος W f¹³ pc b sy^h sa^{ms} • 32 3 1 2 κ A C W Θ f^{1,13} 33 M | 1 2 D pc | txi B L 892.
2427 a • 33 τῷ A C W Θ 0214 f^{1,13} 33 M | txi κ B D L 2427 pc | [ἴσου Blass ej]
• 34 ὅστις A C² Θ M sy^h | txi κ B C* D L W Δ 0214 f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2427.
2542 al lat sy^{hmg}; Or | τῷ ἐλθεῖν κ A B C² K L Γ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2427. 2542 al aur
c (k) l bo | ἐλ. καὶ ακ. Δ sa^{ms} | txi φ⁴⁵ C* D W Θ 0214 f¹ M lat sa^{ms}; Or • 35 ἑαυτοῦ
ψυχὴν B 28; Or

σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἄπολέσει τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν ἰεμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου ὁ σῶσει αὐ-
τήν. 36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδεῖν τὸν κόσμον
ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 τί γὰρ δοῖ
ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 ὃς γὰρ ἐὰν
ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς ὁ λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ
τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐπαισχυνηθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πα-
τρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες
ᾧ ὡδε τῶν ἐστηκότων τ οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θα-
νάτου ἕως ὅταν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν
ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἑξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέ-
τρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει
αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. καὶ τ μετεμορ-
φώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο
στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύνα-
ται οὕτως λευκᾶναι. 4 καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωϋ-
σεϊ καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὡδε
εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋ-
σεϊ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. 6 οὐ γὰρ ᾔδει τί ἀποκριθῇ, ἔκ-
φοβοι γὰρ ἐγένοντο. 7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα

1,151

Ps 49,8s Sir 26,14

Mt 10,33; 12,391

13,27

J 8,52

R 1,4

2-10: Mt 17,1-9
L 9,28-36 · Ex 24,
15s · Mt 17,11

2P 1,18 · 2K 3,18

16,51 Dn 7,9

Mt 13,22,24 Dn 18,15

11,21; 14,45

14,40

Ex 40,34

35 ὁ ση A L W 33. 2427 M et ὁ την εαυτου ψυχην C³ K W Θ f¹³ 28. 700. 2427. 2542 pm |
αυτην D (* h. t.) Γ | - q | txi φ⁴⁵vid κ A B C* L Δ 0214 f¹ 33. 565. 892. 1241. 1424 pm |
1 3 4 φ⁴⁵ D 28. 700 it (sy^s) | 1 33. 579 pc ff² • 36 ὠφελησεται A C D Θ f^{1,13} M |
ὠφεληθήσεται 33. 2542 pc | txi κ B L W 0214. 892. 1241. 1424. 2427 a n q bo^{ms} | ὁ p) -πος
κ* C³ L Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 1241 pm | τον -πον φ⁴⁵vid A C* D W Θ 28. 2542 al | txi κ² B K
0214^{vid}. 565. 700. 892. 1424. 2427 pm | ὁ p) εαν κερδηση τ. κ. ο. κ. ζημιωθη φ⁴⁵vid A (C) D
(L) W Θ f^{1,13} (33) M lat sy sa^{ms} bo | txi κ B 0214^{vid}. 892. 1424. 2427 • 37 ὁ δω κ² L |
δωσει φ⁴⁵ A C D W Θ f^{1,13} 33 M lat | - (et anhr.) Δ | txi κ* B 2427^{vid} • 38 ο φ⁴⁵vid W k
sa | 2 3 φ⁴⁵vid W a i k n | ταυτη τη πονηρα και μοιχ. Θ | ὁ και φ⁴⁵ W 2542 sy^s
¶ 9,1 2 1 3 (κ) A C D² L W Θ f¹³ (33) M sy^h | 2 3 1 φ⁴⁵ f¹; Or | txi B D* 2427 | τ μετ
εμου D 565 it | ο φ⁴⁵ W pc • 2 ο† A B N Γ Δ Θ 0131. 700. 892. 1241. 1844 pm | txi φ⁴⁵ κ
C D K L W f^{1,13} (28). 33. 565. 579. 1424. 2427. 2542 pm | τῷ p) ἐν τῷ προσευχεσθαι
αυτους (αυτον Θ 28 pc) φ⁴⁵ W Θ f¹³ (565) pc • 5 ὁ A D W Θ f^{1,13} M f q sy^h | txi φ⁴⁵ κ B
C L Δ 33. 579. 892. 1424. 2427 pc • 6 ἐλαλει Θ d; Or^{pl} | λαλει φ⁴⁵ W sa | λαλησεται A C³
D f¹³ M | ἀπεκριθη κ; Or^{pl} | txi B C* L Δ Ψ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2427. (2542).
1844 pc k | ἦσαν γαρ εκφοβοι φ⁴⁵vid A W f^{1,13} M lat sy^h | txi κ B C D L Δ Θ Ψ 33. 565.
579. 892. (1241. 1424). 2427. 1844 pc it sy^{hmg}

1,11 p¹ 2P 1,17
Dt 18,15
Γαυτοῖς, καὶ ἦγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· ἴ ἀκούετε αὐτοῦ. **8** καὶ ἐξάπινά περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἄλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.
9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους διεστειλάτο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἂ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. **10** καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς· ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; **12** ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· ὁ μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἂ ἀποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἔξουδενεθῇ; **13** ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
14 Καὶ ἔλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. **15** καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. **16** καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; **17** καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἁλαλον· **18** καὶ ὅπου ὅθεν αὐτόν καταλάβῃ ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς

7 αὐτῷ 473 sy^s | αὐτοὺς φ^{45vid} H* W f¹³ 1424. l 844 al | ἦ ἡλθεν A D Θ (f¹³ 28 pc) 33
ἄρ lat sy^{s,h} sa | - W f¹ pc aur c k sy^p | txi B C L Δ Ψ 579. 892. 2427. 2542. l 844 sy^{hmg} bo |
τον ἐξελεξαμην 0131 | p) εν ω ευδοκησα B¹ Δ | 2 l A f¹³ 33 38 b f ff² q sy | - Δ | txi B C D L W Θ Ψ 0131 f¹ 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2427. l 844 pc lat • 8 ἴ ἐι μη τον
Ιησ. μον. μεθ εαυ. B (f¹ B 33. 579. 2427) D N Ψ 892. 1241. 1424 lat sy^h | ἐι μη τον
(-0131) Ιησ. μον. 0131 pc a k l sy^s | txi A C L W Θ f^{1,13} 33 sy^p • 9 καταβαινοντων δε A
W Θ f^{1,13} 33 f sy^h sa | txi B C D L N Δ Ψ 0131^{vid}. 33. 892. 2427. l 844 pc lat bo | ἄπο B
A C L W Θ f^{1,13} 33 | txi B D Ψ 33. 2427 pc • 10 (9) όταν εκ νεκρων αναστη D W f^{1,13}
lat • 11 2 3 l D Θ a | λεγουσιν οι φαρισαι και οι γραμματεις B L pc lat • 12 p)
αποκριθεις ειπεν A D W Θ f^{1,13} 33 38 lat sy^{s,h} | txi B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc sy^p co |
Τει D sa | ° D L W Ψ f¹ 28. 565. 892 pc lat | ἦ αποκαταστησει C Θ 565. 579 pc |
αποκατασταται B* D (28) | αποκαθιστα f¹³ 33 | txi B² A B L W Δ Ψ f¹ 33. 2542 |
ἦ ἐξουδενεωθη (B 2542: -θενωθη) A C f¹³ 33 38 | txi B D Ψ 2427 (L N W Θ f¹ 565. 892 pc:
-θενωθη) • 14 ἔλθων ἐρ¹ εἶδεν A C D Θ 067^{vid} f^{1,13} 33 38 lat sy^h bo | txi B B L W Δ Ψ
892. 2427 pc k sa • 15 προσχαιροντες D it • 17 αποκριθεις εἰς εκ του οχλου και ειπεν αυτω Θ | txi
B B D L Δ Ψ 33. 579. 2427 pc it bo • 18 ° B* f¹ 1241 pc | ° l B D W k

σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. **19** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. **20** καὶ ἦνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτόν τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. **21** καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ἵως τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐκ παιδιόθεν. **22** καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτόν ἐβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τὸ εἰ δύνη, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. **24** ὁ εὐθὺς κράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. **25** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ ἁλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. **26** καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. **27** ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.
28 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν· ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **29** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ.
30 Κακεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέλεν ἵνα τις γνοί· **31** ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ

92
X93
II

18 ἔκβαλειν αὐτο D W Θ (f¹ 565) a b sa • 19 p) απιστος και διεστραμμενη φ^{45vid} (W) f¹³ 2542 pc | απιστε D Θ 565 • 20 εσπαραξεν φ⁴⁵ A W Θ Ψ 067 f^{1,13} 33 | εταραξεν D | txi B C L Δ 33. 579. 892. 2427. l 2211 pc • 21 εως φ⁴⁵ B 2427 pc | εζ ου B² C* L W Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. l 2211 pc | αφ ου N f¹³ pc | txi B* A C³ D f¹ 33 | • 23 το ει δυνασαι πιστευσαι A C³ Ψ 33 38 | ει δυνα (-νασαι) πιστ. D K Θ f¹³ 28. 565. 700. l 2211 al sy^h | τουτο (-φ⁴⁵) ει δυνα φ⁴⁵ W | txi (vl -νασαι) B B C* L N* Δ f¹ 579. 892. 2427 pc k • 24 τ και (B*) A C(*) D W (Θ) Ψ f^{1,13} 33. 2427 38 lat sy | txi B² B L Δ aur c | τ μετα δακρυων A² C³ D Θ f^{1,13} 33 38 lat sy^{p,h} bo^m | txi φ⁴⁵ B* A C* L W Δ Ψ 28. 700. 2427 pc k sy^s sa bo^m • 25 το B A L W Δ Ψ f¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2542 al | txi B C D Θ f¹ 2427 38 | φ⁴⁵ W f¹ sy^s | ἦ A D Θ f^{1,13} 33 lat | txi B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 2427. 2542. l 2211 pc k vg^{cl} • 26 τ απ αυτου D pc lat sy^s sa | ° C D W Θ f^{1,13} 33 co? | txi B A B L Δ Ψ 0274. 33. 579. 892. 2427 pc • 27 φ^{45vid} W k l sy^{s,p} • 28 p) δια τι A D K 33. 1424^{v,l}. l 2211 al co • 29 τ και νηστεια φ^{45vid} B² A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 lat sy^h co (f¹ sy^{s,p} bo^m) | txi B* B 0274. 2427 k • 30 επορευοντο B* D 2427 a aur c f • 31 ° B 2427 k sa^{mss}

L 24,25

1,261

L 8,291

Mt 17,20

L 17,5

171

1,25

1,261

Mt 8,151

33; 10,10

30-32: Mt 17, 22s L 9,43b-45 L 17,11 J 7,1 | 8,31-33!

2Sm24,14 Sir2,18

L 9,45f

33-37: Mt 18,1-5
L 9,46-48 · 1,21¹p
28f I

Mt 11,11f

10,43s Mt 20,27p

10,16

Mt 10,40f · 39:13,6

38-41: L 9,49s
Nu 11,26-29

Act 19,13

Mt 19,14f

37f · 1K 12,3

Mt 12,30

Mt 10,42

1K 1,12f

42-48: Mt 18,
6-9 L 17,2

ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς ἑμετά τρεῖς ἡμέρας ἄναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἡγνούν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβούντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς· τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. 36 καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 ὅς ἂν ἔν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅς ἂν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἐφ' αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· διδάσκαλε, εἰδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογήσαί με· 40 ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.

41 Ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων [εἰς ἐμέ], καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ

27

94

X

95

II

96

I

97

VIII

98

VI

99

II

100
VI

περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν ἴσκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε κυλ-

λὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἄπελθεῖν εἰς τὴν γένναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. 44

45 καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γένναν. 46

47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γένναν. 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

49 Ὅτι πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 * καλὸν τὸ ἄλλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας [καὶ] πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὥς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2 Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτόν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;

4 οἱ δὲ εἶπαν· ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου

Ap 18,21

Mt 5,30

Mt 3,12p

Mt 5,29

Is 66,24 Jdth
16,1749s: Mt 5,13
L 14,34s
Kol 4,6

R 12,18f

J: Mt 19,1s
L 9,5f

L 4,16f

2-12: Mt 19,3-9

8,11f

Dt 24,1,3 Mt 5,
31f

43 ἰ -ιση B L W Δ Ψ 579. 892. 2427 pc | txt A C D Θ f^{1,13} M | ἰ -4 K¹ L Δ Ψ 0274. 700. 892 pc sy^p | ἰ 5-9 W f^{1,13} 28 pc sy^s | βληθῆναι εἰς τὴν γενν. οπου ἐστὶν το πῦρ το ασβ. D k (a f) | εἰσελθεῖν 2-9 K* (r¹) | txt K² A B C Θ 2427 M aur l vg (sy^h) (sa) bo^(mss) | * [44] (48) οπου ο σκώληξ αυτων ου τελευτα και το πῦρ ου σβεννυται A D Θ f¹³ M lat sy^h | txt B C L W Δ Ψ 0274 f¹ 28. 565. 892. 2427 pc k sy^s co • 45 ἰ (43) εἰς το πῦρ το ασβεστον A D Θ f¹³ (700) M (lat) (sy^h) | txt B C L W Δ Ψ 0274 f¹ (28). 892. 2427 pc b k sy^p co | τ [46] ut vs 44 • 47 ἀπελθεῖν D f¹ (1241). 1424 pc (c) i sy^s | - W | ° B L Ψ 28 | τῶν πυρὸς A C Θ f¹³ M lat sy^h bo^m | txt B D L W Δ Ψ 0274 f¹ 28. 565. 579. 700. 892. 2427 pc it sy^s co • 49 (Lv 2,13) πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται D it | πας γ. π. (εν K C) αλ- (αναλωθησεται Θ) και πασα θυσια αλι αλισθησεται (αναλωθησεται Ψ) A C Θ Ψ (2427) M lat sy^h bo^m | txt B L Δ 0274 f^{1,13} 28*. 565. 700 pc sy^s sa bo^m (K: εν π.: W: αλισγηθησεται); Did • 50 bis αλα K* L W Δ 0274. 892 pc ἰ 10,1 (p) 2 C² D W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 1241. 1424. 2542 al lat sy^p | δια του περαν A M sy^h | txt B C L W Δ Ψ 0274. 892. 2427 pc co • 2 οι δε Φαρισαιοι προσελθ. W Θ 565. 2542 pc sam^{ss} | και D it sy^s (sam^{ss}) | και προσελθ. οι Φ. K C N (f¹) 579. 1241. 1424 pm | txt A B K L Γ Δ Ψ f¹³ 28. 700. 892. 2427 pm bo • 4 ἰ 2 I A W f¹³ M aur f l vg | ἰ Θ 565 a c M. ενετειλατο f¹ (k q) | txt B C D L Δ Ψ (579). 892. 1241. 2427 pc

31 (p) τη τριτη ημερα A C³ W Θ f^{1,13} M aur f l vg sy | txt B B C* D L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc it sy^hmg co • 33 ἦλθεν A C L Θ Ψ (f¹³ 700) M f q sy^h bo | txt B B D W 0274 f¹ 565. 1424. 2427. 2542^{vid} pc lat sy^p sa • 34 A D Δ pc it sy^s • 35 D k • 37 εκ W Θ f¹³ 565. (2542) it | - D Γ pc (k) sy^p | π. τουτων B C Δ (Ψ) pc | δεξηται A C D W Θ f^{1,13} M | txt (B) B L Ψ 0274. 892. (1241). 2427 pc a aur c f q • 38 ἀποκριθεις δε εφη C | και αποκριθεις et τειπεν W f¹³ (565. 700) pc | απεκριθη et τ και ειπεν D (f¹ 28. 2542 it bo^m) | απεκριθη δε et τ λεγων A M f q (sy^h) | txt B (L) Δ Θ Ψ 579. 892. 2427 pc sy^p | ἰ ὅς ουκ ακολουθει ημιν, και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει ημιν pc? (id. sed -λυσαμεν et ακολ- A M sy^h Bas) | ὅς ουκ ακολ. (ηκολ- W 565) ημιν (μεθ ημων D) και εκωλυσαμεν (-λυομεν D f¹) αυτον D W f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. (2542) pc lat | txt B B Δ Θ 0274. (2427) pc aur f sy^p (co) (C 579: -λυσαμεν; C L Ψ 892: ακολ-) • 39 ἀποκριθεις D 565 it | - W f^{1,13} 28. 2542 pc sy^s • 40 bis p) υμων A D M lat sy^h bo^m | ημων ... υμων L pc | υμων ... ημων X pc | txt B B C W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 892. 1241. 2427. 2542 k sy^hmg co; Bas • 41 (+ τω D Δ Θ f¹³ 2542 al) ον. μου B C³ D Θ W f¹³ M lat sy^hmg | txt B² A B C* K L N Ψ f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al sy • 42 μου W | - K Γ Ψ f¹³ 892 M | ἰ ἰ B C^{vid} Δ it | πιστιν εχοντων D a | txt A B C² L W Θ Ψ f^{1,13} 2427 M lat sy sa bo^m

γράψαι καὶ ἀπολύσαι. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. **6** ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· **7** ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα □ [καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ] \, **8** καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ. **9** ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. **11** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· **12** καὶ ἐὰν αὕτη ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον μοιχᾶται¹.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψηται². οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς³. **14** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ ἔειπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **15** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξῃται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **16** καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά⁴.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἰς⁵ καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; **18** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ θεός. **19** τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ φονεύσης,

Gn 1,27; 5,2

Gn 2,24 E 5,31

1 K 6,16

9,28!

L 16,18p 1 K 7,10s

1 K 7,13

13-16: Mt 19,13-15 L 18,15-17 1,41! 2 Rg 4,27 I

Act 8,36!

Mt 18,3!

9,36

17-22: Mt 19,16-22 L 18,18-23

2,7 I Ex 20,12-16 Dt 5,16-20; 24,14 E

⁵ 'και αποκριθεις ο Α Δ W f^{1,13} (1424) M (lat) sy^(sp) | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. (892*). 2427 pc (c) co. • ⁶ 'ο θεος Δ W pc it | αυτους ο θεος Α Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txi N B C L Δ 579. 2427 pc c co. • ⁷ 'μητερα αυτου N (D) 579. 1241 pc it vgms | ρ† N B Ψ 892*. 2427 sy^h | txi D W Θ f^{1,13} M lat sy^h co (A C L N Δ f¹ 579 al: τη γυναικι). • ^{11/12} 'εαν απολ. γυνη τ. ανδ. αυτ. κ. γαμηση αλλον μοιχ. και εαν ανηρ απολ. τ. γυν. μοιχεται W (1, 2542 pc sy^h) | γυνη Α Δ (Θ) f^{1,13} M lat sy^h | txi N B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc co | 'απολυση τ. ανδ. αυτ. και γαμηση αλλω Α M f¹ vg sy^h | εξελθη απο του ανδρος και αλλον γαμηση Δ (Θ) f^{1,13} (28). 565. (700) it | txi N B C (L) Δ (Ψ) 892. 2427 pc co. • ¹³ 'Α Δ W f^{1,13} M; Or | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427. I 844 pc f; Bas | 'επιτιμων τοις προσφερουσιν Α Δ W (Θ f^{1,13}) M lat sy; Bas | txi N B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc c k samss bo. • ¹⁴ 'επιτιμησας W Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc sy^{hmg}. • ¹⁶ 'ετιθει τας χειρας επ αυτα και ευλογει αυτα Δ (W) it sy^h | τιθεις τας χειρας επ αυτα ευλογει αυτα Α f^{1,13} M aur f¹ vg | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. (1424). 2427 pc. • ¹⁷ 'ιδου τις πλουσιος προσδρ. Α Κ W (Θ) f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 al (sy^{hmg} samss). • ¹⁹ 'p 3 4 I 2 Α W Θ f^{1,13} M lat sy^h; Cl | I 2 N* | 3 4 f¹ pc (sy^h) | μη μοιχ. μη πορνευσης Δ (Γ pc) k | txi N* B C Δ Ψ 0274. 579. 892. 2427. I 844. I 2211 pc aur c sy^s co

μὴ μοιχεύσης¹, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, □ μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα². **20** ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. **21** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· * ἐν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δός [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρόν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι³. **22** ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεπόμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. **24** οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δυσκόλόν ἐστιν **25** εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ [τῆς] Ἰερουσαλὴμ [τῆς] Γαλιλαίας διελεῖν ἢ πλουσίον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεῖν. **26** οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** ἐμβλέψας **28** αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον⁴, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ⁵.

28 Ἦρξάτο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. **29** ἔφη ὁ Ἰη-

Sir 4,1 E R 13,9 1 K 6,8; 7,5

J 11,5

L 12,33p

23-31: Mt 19,23-30 L 18,24-30 3,5!

2,5 J 13,33!

1,22!

14,36 Gn 18,14 Job 42,2 Zch 8,6 E 2 Chr 14,10

1,18!

¹⁹ p) B* K W Δ Ψ f^{1,13} 28. 579. 700. 2542 al vgms sy^s; Cl | txi N A B² C D Θ 0274. 2427 M lat sy^h co | τσου N* C N W Θ 28. 565. 2427. 2542 al it vgms sy^s p. • ²⁰ 'αποκριθεις ειπεν (εφη C) A C D W Θ f^{1,13} M lat sy | txi N B Δ Ψ 0274. 579. 892. 2427 pc co. • ²¹ 'Α Β W Ψ f^{1,13} M; Cl | txi N C D Θ 0274 f¹ 28. 565. 892. 2427. I 844. I 2211 al | τ (8,34) αρας τον σταυρον (+ σου W f^{1,13} pc) A (Ψ W f^{1,13} 2542) M (a) q sy (samss) bo^{ms} | txi N B C D Δ Θ Ψ 0274. 565. 579. 892. 2427 pc lat samss bo; Cl. • ²³ 'ταχιον καμηλος δια τρυμαλιδος ραφιδος διελευσεται η πλουσιος εις την βασιλειαν του θεου (et om. vs 25) D a b ff². • ²⁴ 'τους πεποιθοτας επι (+ τοις D Θ f^{1,13} 28. 565 al) χρημασιν A C D Θ f^{1,13} 2427 M lat sy bo^h; Cl | txi N B (W: + πλουσιον p. εισελ.) Δ Ψ k sa bo^h. • ²⁵ p (cf vs 23) | 'καμιλον f^{1,13} 28. 579 pc geo | bis N A C (D) K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm (Γ 28. 565 al: om. της!) | txi B E 2427 pm; Cl | 'p) τρηματος N* | τρυπηματος f^{1,13} pc | βελονης f^{1,13}; Cl. • ²⁶ 'προς αυτον N B C Δ Ψ 892. 2427 co | προς αλληλους M* k sy^h | - 579 pc bo^{ms}; Cl^{vid} | txi A Δ W Θ f^{1,13} M lat sy^h. • ²⁷ 'δε Α C² Δ W (Θ) f^{1,13} M k sy^h sa | txi N B C* Δ Ψ f¹ 2427 pc sy^s bo | I-8 10 B Θ 892 pc | I-7 9 10 (W) 579 | I-4 Δ Ψ f¹ al I vgms | p) εστιν, παρα δε τω θεω δυνατον Δ (it). • ²⁸ 'p) -θησαμεν N A Θ Ψ f^{1,13} M; Cl | txi B C D W 2427 pc. • ²⁹ 'εφη αυτω ο Ιησους N pc | εφη αυτοις Ψ (579) | και (- A W pm) αποκριθεις ο Ιησους ειπεν A C W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542 pm lat sy^h | αποκριθεις δε ο Ιησους (= ο Ι. Γ) ειπεν (D) K Γ 28. 1241. 1424 pm it; (Cl) | txi B Δ 892. 2427 (pc) bo

L 14,26 σοῦς· ἄμην λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ὅνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἂν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα ὅν ἔν τῷ καιρῷ τούτῳ ὀικίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον. 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ὁ[οί] ἔσχατοι πρῶτοι.

32-34: Mt 20, 17-19 L 18,31-33

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἑθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ὀμαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ ἑμετὰ τρεῖς ἡμέρας ἂν ἀναστήσεται.

35-45: Mt 20,20-28 Mt 4,21

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ· διδάσκαλε, θέλομεν ὅτινα ὁ ἂν ἑαίτησώμεν σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετέ [με] ποιῆσαι ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἵσου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἑξ ἄριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν Ὁ αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·

29 Ἡ γυναῖκα A C Ψ f¹³ M f q sy^h boms | txi B D W Δ Θ f¹ 565. 700. 892 pc lat sy^s co | ° A B* 700. 1424 al aur c k; Bas • 30 ° D 2542 pc a q sy^s | ... μητέρα ... B¹ A C W Θ f¹³ 565. 700 al sy^(s) h | ... πατέρα καὶ μητέρα ... B² K f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | ... ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν καὶ ἀφῶς καὶ ἀφῶς καὶ μητ. καὶ τέκνα καὶ ἀγρ. μ. διωγμῶν, ἐν τῷ αἰ. τῷ ἐρχ. ζ. αἰ. λημψεται D (it) | txi B Ψ M vg (B* om. οἰκ. ... διωγ.) • 31 ° p) B A D K L W Δ Θ Ψ f¹ 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm bo | txi B C N Γ f¹³ 892. 2427 pm sa?; Cl • 32 ° D K f¹³ 28. 700 al a b • 34 ° D pc (ff²) (k) | 'p) τη τριτῇ ἡμέρᾳ A(*) W Θ f¹³ M aur f l vg sy; Or | txi B C D L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc it sy^h co • 35/37 ° t oi duo B C 579. 2427 pc co | - A K N Θ 28. 565. 700. 2542 pm | txi B C D L W Γ Δ Ψ f¹³ 892. 1241. 1424 pm; Or | ° B* | 'ερωτησωμεν D (Θ 1). 565 pc | '1 2 4 C Θ f¹³ 565. (1241). 1424 pc | '1 4 a b i | 4 D | τι θελετε ποιησαι με (B²) A (L W 2427*) M | txi B¹ B Ψ 2427° | 'A C³ D W Θ f¹³ M | txi B C* L Δ Ψ 892*. 1241. 2427 pc | 'p) εξ ευωνυμων D W Θ 1. 565. 1424 pc | εξ ευωνυμων σου (B²) A C 0146 f¹³ (° 1241) M | σου εξ αριστερων L Ψ 892* | txi B Δ 892° 1. 2427 • 39 ° D W Θ 0146 f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 pc it

τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ ἐυωνύμων οὐκ ἐστὶν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται.

114 II 41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτως δὲ ἔστιν ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἔν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται πάντων δοῦλος. 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

115 IV 46 □ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου ὁ Βαρτιμαῖος, ὁ τυφλὸς ὁ προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρενόθεν ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 □ καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶν μάλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιῆσαι; ὁ δὲ τυ-

Act 12,2

L 22,25-27
1 P 5,3

Mt 5,19

9,35 p Mt 23,11

1 K 9,19 2 K 4,5

Is 53,10-12
J 13,1 ss

1 T 2,6

46-52: Mt 20, 29-34; 9,27-31
L 18,35-43

11,10; 12,35

40 ° ἄλλοις 225 it sam^s | ἄλλοις δε sy^s | txi B² Θ Ψ f¹³ 2427 M lat sy^h bo (cet. incert.) | 'p) υπο του πατρος μου B² (Θ) f¹ 1241 pc a r¹ vid sy^h boms • 42 βασιλεις αυτων (- B) C*^{vid} (lat) • 43 ἔσται A C³ f¹³ M q boms | txi B C* D L W Δ Θ Ψ 700. 2427 pc lat co | 'ειναι (D, Θ) 0146. (700) pc it | '1 εστω B C Δ 565. 2542 al • 44 ὡμων ειναι D W f¹ 565. 2542 pc | ὡμων γενεσθαι A C³ f¹³ M | txi B C* L (Δ) Θ Ψ 0146^{vid}. 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427 pc c ff² • 46 ° B* sam^s | 'εκειθεν μετα D (Θ 700) it; (Or) | 'Βαρτιμαιος D it | - W | 'το A C Θ f¹³ M sy^h | txi B B D L W Δ Ψ 579. 892*. 1241. 1424. 2427. 2542 pc co; Or | 'εκαθητο παρα την οδον προσαιτων (επαιτ- D Θ 565) A C² D W Θ f¹³ M lat sy sa | txi (B) B L Δ Ψ (892). 2427 pc k bo (C* 579 om. προσαιτης) • 47 'p) Ναζωραιος B A C f¹³ M ff² | Ναζωρηνος D 28 1* q^c | txi (B 579. 2427; εστ. ο Ν.) L W Δ Θ Ψ f¹ 892 lat; Or | 'p) υιος D K f¹³ 565. 2542 pc; Or^{pl} | ο υιος A W f¹ M | κυριε υιος 28 | txi B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al; Or^{pl} • 48 ° vs W 1241. 2542 pc | 'p) υιος D pc | ο υιος f¹ | κυριε υιος 28 | Ιησου υιε f¹³ pc • 49 αυτον φωνηθηναι A D W Θ f⁽¹⁾ 13 M lat sy^h sa | txi B B C L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al k sy^h bo

J 20,16
Mt 9,22f

φλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. **52** 'καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὑπάγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

J-10: Mt 21,1-9
L 19,28-38 J 12,
12-16· Zch 14,4

Zch 9,9
Gn 49,11 1Sm 6,7

14,14

5,19

2Rg 9,13

Ps 118,25s

10,47f L 1,32

11 Καὶ ὅτε ἔγγιζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **2** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς οὐπὼ ἀνθρώπων ἑκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. **3** καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε· ὁ κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὡδε. **4** καὶ ἀπήλθον καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδίου καὶ λύουσιν αὐτόν. **5** καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; **6** οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. **7** καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἑκάθισεν ἐπ' αὐτόν. **8** καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. **9** καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον·

ὦσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου·

51 κυριε ραββι D it • **52** ὁ δε B* 2 A C D W Θ f^{1,13} M¹ lat sy^h sam^{ss} | t¹ B L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 pc q sy^p sam^s bo^{nt} | τῷ Ἰησοῦ Θ M¹ sy^h | t¹ B A B C D L W Δ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 al latt sy^s hmg eo
¶ **11,1** ἔγγιζεν D it sy^p | ἔγγισαν f^{1,13} | 1 2 Ψ pc | 3 1 4 D (700) lat | εἰς Βηθφαγὴ καὶ εἰς Βηθανίαν B C Θ pc | t¹ (A, B*, L) W f^{1,13} 2427 M¹ f¹ q vg^{ms} sy^s sa (bo) (B² Γ f¹ 1241 pm: Βηθσ-) | τῷ B 2427 • **2** 2 1 3 K W al r¹ vg^{ms} sy^h | 1 3 2 B C f^{1,13} (579). 2427 pc | 1 3 D Θ f¹ M¹ | οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων A 1241 pc | t¹ B L Δ Ψ 892. 1844 pc lat; Or | ἑκάθισεν A D (W) f^{1,13} M¹ | t¹ B C L Δ Θ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427 pc; Or • **3** τ¹ p) οἱ B A C D L W Θ Ψ f^{1,13} M¹ lat sy^h; Or | t¹ B Δ 2427 pc it | 2 3 1 B 2427 | 2 3 Δ | 1 3 2 C* vid | 3 2 1 Θ | 1 2 A C² f^{1,13} M¹ aur b sy | αὐτὸν ἀποστέλλει G W Ψ f¹ 700 al lat | t¹ B D L 579. 892. 1241 pc • **4** τὸν B C Δ Θ 28 pm sa bo^{ms}; Or¹ | t¹ A B D K L W Γ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542. 1844 pm; Or¹ | τὴν B A C D f¹ M¹; Or¹ | t¹ B L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 565. 892. 2427 bo; Or¹ • **7** τ¹ p) ἡγάγον A D M¹ sy | ἀγούσιν B* C W Θ f^{1,13} 28. 2542 pc | t¹ B² B L Δ Ψ 892. 2427 pc; Or | εἰς B² B Θ 892. 2427 pc | αὐτοῦ D | - W f¹ 28 pc it | ἠθῆσαν B* vid pc | καθίζει D W f¹ 28. 565. 700 • **8** B W i sy^h | (p) ἐκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώνυσον εἰς (-D) τὴν ὁδὸν A D (Θ) f^{1,13} M¹ lat sy^h (bo^{nt}) | t¹ B B (C) L Δ Ψ 892*. 2427 (sy^{hmg}, sa); Or • **9** τ¹ p) λέγοντες A D W Θ f^{1,13} M¹ lat sy sam^{ss} bo^{ms} | t¹ B B C L Δ (Ψ) 892. 2427 pc e ff² k sam^{ss} bo; Or | ὡς. τῷ υψίστῳ Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc k | - D W b ff² r¹

10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυὶδ·

ὦσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ps 148,1 Job 16,19

120
VI

11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερὸν καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὁψίας ἤδη οὔσης (τῆς ὥρας), ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

11: Mt 21,10,17

L 21,37

33

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπεΐνασεν. **13** καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἤλθεν, εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἔλθων ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. **14** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12-14: Mt 21,18s

L 13,6-9

20

121
I

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. * Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς κατέστρεψεν, **16** καὶ οὐκ ᾔφειεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ. **17** καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι

15-17: Mt 21,
12s L 19,45s
J 2,14-16· 5,40

ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται

Is 56,7

πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν;

ὑμεῖς δὲ ἐπεποιθήκατε αὐτόν· σπῆλαιον ληστῶν.

Jr 7,11

122
I

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτόν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

18s: L 19,47s

12,12p: 14,1p

1,22f

123
X

19 Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρῶτ' εἶδον τὴν συκὴν ἐ-

20-26: Mt 21,
20-22

10 εἰρηνὴν W 28. 700 sy^s | εἰρ. ἐν οὐρανῷ καὶ δοξά Θ (f¹) pc sy^h* • **11** τ¹ ὡς B C L Δ 892 pc; Or | ὡπηνες 565 | t¹ A B D W Θ Ψ 069 f^{1,13} 2427 M¹ | τῆς ἡμέρας f^{1,13} 28 pc | - B 1424. 2427 pc sam^s • **13** ὡς εὐρησάν τι Θ 0188. 565. 700 pc a f q | ἰδεῖν εἶναι ἐστὶν D it | 'οὐ γὰρ ἦν καιρὸς (καρπὸς 0188) σύκων A C² (D W) Θ 0188 f^{1,13} 33 M¹ latt sy^s h; Or | t¹ B C* L Δ Ψ 892. 2427 pc sy^p • **15** εἰσελθὼν εἰς ἱερ. καὶ ὅτε ἦν ἐν τῷ ἱερῷ D | καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν 28 (sy^p) | B W • **17** B f^{1,13} 28. 2427. 2542 b sy^s sa | (p) ἐποίησατε αὐ. B C D W f^{1,13} M¹ (A Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 al) | t¹ B L Δ Ψ 892. 2427 pc; Or • **18** 4 2 3 1 N Γ f^{1,13} 1241 M¹ sy^h | γραμμ. καὶ οἱ Φαρισαῖοι 1424 pc | ἐξεπλήρουντο B Δ 579. 892. 1424. 2542 al e vg^{ms} • **19** ἐξεπορεύετο B C D Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h co | - (f) L | t¹ A B K (f W) Δ Ψ (f 28). 565. 700. 2427 al aur e d r¹ sy^{hmg}

14 | 14,72 ξηραμμένην ἐκ ριζῶν. 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει
9,51 αὐτῷ· ῥαββί, ἴδε ἡ συκὴ ἦν κατηράσω ἐξήρανται.
Mt 17,20! 22 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ὅτι ἔχετε πίστιν
Jc 1,6s θεοῦ. 23 ἀμὴν ὅτι λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἰπῇ τῷ ὄρει τούτῳ·
Mt 7,7! ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ
Mt 5,23s ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ ἡ πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται,
Mt 6,14s ἔσται· αὐτῷ. 24 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσ-
27-33: Mt 21, 23-27 L 20,1-8 εύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἔλαβετε, καὶ ἔσται
1,22 ὑμῖν. 25 Καὶ ὅταν ἰστήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε
Act 5,38s εἰ τι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐ-
Mt 21,26! ρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ὅτι
22 ὅτι ἐρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱε-
ρῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἐρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιε-
ρεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι 28 καὶ ἔλε-
γον αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τί σοι
ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῇς; 29 ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἓνα λόγον,
καὶ ἀποκρίθητέ μοι καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦ-
τα ποιεῖς. 30 τὸ βάπτισμα ὅτι Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ
ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. 31 καὶ διελογίζοντο
πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ὅτι εἰ εἰπώμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ·
διὰ τί ὁ [οὖν] οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 ἀλλὰ εἰπώμεν·
ἐξ ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἅπαντες γὰρ
ἔδεικνον τὸν Ἰωάννην ὅτι προφήτης ἦν. 33 καὶ

22 τει κ δ θ f¹³ 28. 33c. 565. 700 pc it sy^s • 23 τγαρ A C L W Ψ 33 m q sy^h** bo | txt κ B D N Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2427 al lat sy^s sa bo^{ms} | πιστευση το μελλον, ο αν ειπη γενησεται D (it) • 24 λ λαμβανετε A f¹³ 33 m | λη(μ)ψεσθε D Θ f¹ 565. 700 pc latt; Cyp | txt κ B C L W Δ Ψ 892. 2427 pc sa^{ms} bo^{ms} • 25 σστηκετε B K N W Γ pm | σστη- τε κ | εσθηκετε L (Δ 892) | txt A C D Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2427. 2542 pm | τ [26] ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων A (C, D) Θ f^{1,13} 33 m lat sy^h bo^{ms}; Cyp | txt κ B L W Δ Ψ 565. 700. 892. 2427 pc k l sy^s sa bo^{ms} • 28 ο D pc k | 2 3 4 I A m sy^h (p^{45vid} Γ f¹³ 1241 al: δεδωκεν) | 4 2 3 I W ff² i q | I 4 2 3 f¹ | txt κ B C L Δ Θ Ψ 33. 565. 579. 892. 1424. 2427. 2542 pm | τ τι ειπωμεν D Θ f^{1,13} 33 m lat sy^s sa bo^{ms} | καγω υμας A K (2542) al sy^s • 29 p υμας καγω κ D W Θ f^{1,13} 33 m lat sy^s sa bo^{ms} | καγω υμας A K (2542) al sy^s • 29 p υμας καγω κ D W Θ f^{1,13} 33 m lat sy^s sa bo^{ms} | ο D W Θ 28. 565. 2542 it • 30 ο W Ψ f^{1,13} m | txt κ A B C D L Δ Θ 33. 579. 2427 • 31 ελογιζοντο A N Γ 579. 700. 1241 pm | txt κ(*) B C D(c) K L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 892. 1424. 2427. 2542 pm | τ τι ειπωμεν D Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc it | ο A C* L W Δ Ψ 28. 565. 892. (1241) al it vg^{ms} sy^s sa bo^{ms} | txt κ B C² D Θ f^{1,13} 33. 2427 m lat sy^h sa^{ms} • 32 λ λαον A D L W Θ Ψ f^{1,13} m lat sy^h sa^{ms} bo^{ms} | txt κ B C N 33. 579. 1424. 2427 pc sy^h sa^{ms} bo^{ms} | η ηδισαν D W Θ 565. 2542 it | οιδασι 700 | 2 I A W 33 m lat | 2 κ* Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1424. 2542 pc k sy^s | οτι αληθως D | txt κ B C L Ψ 892. 2427 pc sa^{ms}

ἀποκριθέντες ἰσχυρῶς Ἰησοῦ λέγουσιν· οὐκ οἶδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖ.

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· ἄμπε-
λῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν καὶ περιέθηκεν φραγμὸν
καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὤκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξ-
έδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. 2 καὶ ἀπέστειλεν
πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωρ-
γῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· 3 καὶ λαβόντες
αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 καὶ πάλιν ἀπέστει-
λεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κάκεῖνον ὅτι ἐκεφαλῶ-
σαν καὶ ἡτίμασαν. 5 καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν· κάκεῖνον
ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς
δὲ ἀποκτείνοντες. 6 ἔτι ἓνα εἶχεν υἱόν· ἀγαπητόν·
ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐν-
τραπήσονται τὸν υἱόν μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς
ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀπο-
κτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ
λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἐξω
τοῦ ἀμπελῶνος. 9 τί ὁ [οὖν] ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην
ἀνέγνωτε·

33 A D f¹ m lat sy^h | txt p^{45vid} κ B C L N W Δ Θ Ψ f¹³ 28. 33. 579. 892. 2427. 2542 pc a? | τ αποκριθεις A D K f^{1,13} (28). 1241 pm lat sy^h sa^{ms} (W Θ 565. 700. 1424. 2542 pm) | txt κ B C L N Γ Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 al a c f k sa^{ms} bo
¶ 12,1 I 3 2 A D f¹ m lat sy^h | 2 3 I N pc | ανθρωπος τις εφυτευσεν αμπελωνα W Θ f¹³ 565. 2542 pc aur c sy^p | txt κ B C Δ Ψ 33. 579. 1424. 2427 pc (L 892: εποιτησεν) • 3 οι δε A C W Θ f^{1,13} m lat sy^h sa^{ms} | txt κ B D L Δ Ψ 33. 579. 892. 1424. 2427 pc it sa^{ms} bo
• 4 λιθοβολησαντες A C Θ f¹³ m sy^h | txt κ B D L W Δ Ψ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 2427 pc latt co | απεστειλαν ητιμαμενον A C Θ f¹³ m | απεστ. ητιμασμενον W f¹ 28. (565. 700) pc | txt κ B (D) L Δ Ψ 33. (579). 892. 2427 pc lat sa^{ms} bo • 6 ετι ουν A C D m l q vg sy^h | p) υστερον δε W Θ f¹³ 28. 700. 2542). 565 aur c sy^p sa^{ms} | txt κ B L Δ Ψ f¹ 33. 579. 892*. 2427 pc b i r¹ sa^{ms} bo | εχων υι. A C* D Θ pc | υι. εχων m | υι. εχων, τον W f^{1,13} 28. 2542 pc | txt κ B C² L Δ Ψ 33. 579. 892. 1424. 2427 pc | τ αυτου p^{45vid} A W f^{1,13} 33 m (aur c) sy^h sa^{ms} | txt κ B C D L Δ Θ Ψ 565. 700. 892. 2427 pc lat sy^s sa^{ms} bo | ε και αυτον A C (Ψ) 33 m sy^h | κακεινον (pon. p. αγαπ.) D | — W f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2542 pc sy^s | txt κ B L Δ Θ 892*. 2427 pc | 2 3 I A W f¹ m l vg sy^h | 2 3 63 pc sy^s | I D it | txt κ B C L Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 892. 1424. 2427 al • 7 I 2 4 A (D) m | p) θεασαμε- νοι αυτον ερχομενον ειπαν προς εαυτους Θ (N, f¹³ 28. 2542). 565. 700 al (c) sy^h • txt κ B C L W (Δ) Ψ f¹ 33. 579. (892). 2427 pc • 8 A D W Θ f^{1,13} 33 m lat | txt κ B C L Δ Ψ 892. 2427 pc ff² (i q) k | ο κ L W f^{1,13} 33 m lat | txt A B C D N Γ Θ Ψ 565. 1241. 1424. 2427. 2542 al • 9 ο I B L 892*. 2427 pc k sy^s sa^{ms} bo | txt κ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 m lat sy^h sa^{ms} bo^{ms}

J-12: Mt 21,33-46 L 20,9-19 4,21 • Is 5,1s Ps 80,8s L 14,28

13,34 Mt 21,34!

H 1,1s

Gn 37,20

H 13,12s

Ps 118,22s
Act 4,11 R 9,
33 1P 2,6-8

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

11 παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη

καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

11,181 • Mt 21,26!

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. 129
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. I

13-17: Mt 22,
15-22 L 20,20-26
3,61

13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινες τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.

14 Ἔλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; □ δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἢ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Καίσαρος. 17 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὁ αὐτοῖς· τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. T

18-27: Mt 22,
23-33 L 20,27-38

Act 23,8

Di 25,5s

Gn 38,8

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· 19 διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἂν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ᾔῃ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα T καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 20 ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ᾔφηκεν σπέρμα· 21 καὶ ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπέθα-

12 □ W • 13 □ D it sa^{ms} • 14 ῥοι δε φ⁴⁵vid A W Θ f^{1,13} M^h sy^p sa^{ms} | t^h B C D L Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc sy^s sa^{ms} bo | ἐπηρώτων αὐτον οι Φαρισαῖοι D (pc) (c ff²) k | ἐλθόντες ηῤξαντο ἐρωταν αὐτον εν δολω λεγοντες (- W 2542 pc) W (Θ) f^{1,13} 28. (565, 700, 2542) al (it, sy^s) sa^{ms} | 2 3 I A f^{1,13} (28) M^h it | δουν. επικεφαλαιον Καισ. D Θ 565 k sy^s p | t^h B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2427 al lat | □ p) D (1424) it sy^s • 15 ῥιδων N* D f¹³ 28. 565 pc it | T p) υποκριται φ⁴⁵ N W Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 2542 al q vg^{ms} sy^h sa^{ms} • 17 καὶ αποκριθεις ο Ιησ. ειπ. A (D) f^{1,13} M^h (lat) sy^(s) h | καὶ αποκριθεις ειπ. W (Θ 565) | καὶ λεγει 1424 | t^h B C L Δ Ψ 33 579. 892. 2427 pc (sy^p) sa bo^{ms} | □ B D 2427 | [Thic add. J 7,53-8,11 commi] • 19 ῥ 3 I W Θ f¹ 700. 2542 pc a c k | τεκνα μη αῤη A D f¹³ M^h lat sy^p h | t^h B L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc ff² (N* C 33: τεκνα) | T p) αὐτου A D f¹³ 33 M^h lat sy^p h | t^h B C L W Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 2427. 2542 pc (k) bo

νεν (μὴ καταλιπὼν) σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· 22 καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ᾔφηκαν σπέρμα. (ἔσχατον πάντων) καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 ἐν τῇ ἀναστάσει □ [δταν ἀναστῶσιν]· τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 24 ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; 25 δταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσιν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ [δ] θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ [δ] θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· T¹ πολὺ πλανᾶσθε.

Hen 15,6s; 51,4

Ex 3,1s

Ex 3,6.15s

39
131
VI

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἄπεκρίθη αὐτοῖς ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; 29 ἄπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ὅτι πρώτη ἐστὶν· ἀκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἰς ἔστιν, 30 καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου □ καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ

28-34: Mt 22,
35-40 L 10,25-28

Di 6,4 1K 8,6!

Di 6,5 Jos 22,5 Ⓞ

21/22 καὶ ουδε αὐτος (+ ουκ D) ἀφηκεν A D (W, Θ) f^{1,13} M^h lat sy^(p) sa^{ms} | t^h B C L Ψ 33. 579. 892. (2427) pc c sa^{ms} bo | ῥωσαυτως ελαβον αυτην οι επτα, και D (b) ff² r¹ | ῥο τρ. ωσ. ελαβεν αυτην· και οι επτα Θ (f¹ 700, 565) | ῥο τρ. ωσ· και ελαβον αυτην (+ ωσαυτως και A pc l vg sy^h) οι επτα και A M^h lat sy | t^h B C L (W) Δ* Ψ (f¹³, 28) 33. 579. 892. 2427 pc | ῥισχ. δε παντων G (Δ) Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 2542 al q co | εσχατη π. A Γ 1241. 1424 pm l vg sy^h | - D c sa^{ms} | t^h B C K L W Ψ (579). 892. 2427 pm aur sy^s p | ῥ 4 I-3 A M^h lat sy | t^h B C D L (W) Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. (579). 892. 2427 al it • 23 □ p) B C D L W Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc c r¹ k sy^p co | t^h A Θ f^{1,13} M^h lat sy^s h (bo^{ms}) • 24 καὶ αποκριθεις ο Ιησους ειπεν αυτοις A M^h lat sy^(s) h (D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc sa^{ms}; απ. δε) | t^h B C L Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc sy^p sa^{ms} bo • 25 ῥοι αγγ. οι B (W) Θ (892). 2427 | αγγελοι οι A Γ Ψ 565 pm | αγγελοι θεου οι f¹³ (33) pc l vg^s bo^{ms} | t^h B C D K L Δ f¹ 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm • 26 ῥ D W 579 pc | ῥ¹ t bis B D W 2427 | t^h B C L Δ Θ Ψ f^{1,13} 33 M^h • 27 ῥο B C Ψ f¹ M^h | ο θεος Θ f¹³ 33. 1241 al sy^s | t^h B D K L W Δ 28. 579. 892. 2427. 2542 al | T θεος Γ 1241 pm q vg^{ms} sy^h | T¹ υμεις ουν A D Θ f¹³ 33 M^h lat sy^p h | υμεις δε G f¹ 565. 700 pc c ff² sy^s | t^h B C L W Δ Ψ 892*. 2427 k co • 28 ῥ t ειδως N² A B 33 M^h co | t^h B C (D) L W Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 2427. 2542 al latt sy^p h | ῥ A D M^h | t^h B C L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 579. 892. 1424. 2427. 2542 al • 29 ῥο δε I. απεκρ. αυτω A C M^h aur l vg sy^h | ο δε (αποκριθεις δε ο D) I. (- W f¹) ειπεν αυτω D W Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc k (it) (sy^p) | t^h B L Δ (Ψ) 33. (579). 892. 2427 pc bo | ῥο τι πρωτη παντων των εντολων (εντολη A C 33 al; + εστιν C f¹³ pm) A (C) f¹³ 33 M^h lat (sy^p h) | παντων πρωτη D W Θ (f¹ 2542). 28. 565. 700 al it sy^s | - 229 k sa^{ms} | t^h B L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc sa^{ms} (bo) • 30 ῥ B D* X f¹³ pc | ῥ¹ bis B | □ D pc c

Lv 19,18 J 15,12 ὅλης τῆς ἰσχύος σου **31** ὁ δευτέρα αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. **32** Ὁκαὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἰς ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· **33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τ' ὀφειδῶν. **34** καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι αὐτὸν νονευχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν ὁμολογίαν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ ἔστιν; **36** αὐτὸς τ' Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ·

Ps 110,1 εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου·
κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἃν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.

37 αὐτὸς τ' Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἔστιν υἱός;

37b-40: Mt 23, 1-36 L 20,45-47 L 19,48; 21,38 Καὶ ὁ [ὁ] πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

38 Καὶ ἐν τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ ἔλεγεν· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελούντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς **39** καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, **40** οἱ ἑκατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν τ' ὁκαὶ προφά-

30 τῇ αὐτῇ πρώτῃ (+ παντῶν 33. 579 *al*) ἐντολῇ (- W Θ pc k) A D W Θ f^{1,13} 33 B¹ lat sy bo^{ms} | t¹ B L Δ Ψ 2427 pc a co • **31** καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη (ταύτη D f¹³) A (D) W (Θ) f^{1,13} (33) B¹ lat (sy) | t¹ (B: + ἐστιν) B L (Δ Ψ, 579, 892). 2427 pc • **32** ° B pc sy^{ap} • **33** ° B Ψ pc | τ' δυναμεως D Θ 565 it | τ' ψυχης αὐτοῦ D | ψυχης καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος A 087 f¹³ (33, 1424) B¹ lat sy^h sa^{ms} (bo^{ms}) | t¹ B L W Δ Θ Ψ 28, 565, 892, 1241, 2427, 2542 pc a sa^{ms} (f¹ pc bo) | τ' τῶν B L Δ Ψ f¹ 33, 565, 579, 892, 1424 *al* | t¹ A B D W Θ 087 f¹³ 2427 B¹ • **34** ° B D L W Δ Θ f^{1,13} 28, 33, 565, 579, 892, 2542 pc lat sy^h | t¹ A B Ψ 087, 2427 B¹ a sy^h | ° B L (f¹ B Δ Ψ 892) • **35** f A W B¹ a c sy^h | t¹ B L D L Δ Θ Ψ f^{1,13} 33, 565, 579, 892, 2427 *al* k • **36** τῇ γὰρ A (D) 087 f¹ 33 B¹ lat sy^h | t¹ B L W Δ Ψ f¹³ 28, 565, 579, 2427 pc a k | τ' ο B A L W Θ Ψ 087 f^{1,13} 33 B¹ | t¹ B D 2427 pc | τ' οισον B 2427 | τ' υποποδιον B A L Θ Ψ 087 f^{1,13} 33, 2427 B¹ lat sy^h | t¹ B D W 28, 2542 sy^h co • **37** τὸν A 087 f^{1,13} 33 B¹ lat sy^h sa^{ms} bo^{ms} | t¹ B L W Δ Θ Ψ 28, 565, 2427 pc it | ° B D W Θ f¹³ 28, 565, 700, 2542 | t¹ A B L Ψ f¹ 33, 2427 B¹ • **38** ο δε διδασκων αμα (- Θ 565) ἔλεγεν αὐτοῖς D Θ 565 a (sy^h) • **40** ἑκατεσθιουσιν *et* ° D (f^{1,13} pc) co | τ' καὶ ὀρφανων D W f¹³ 28, 565 it

σει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήμψονται περισσώτερον κρίμα.

41 Καὶ καθίσας ἑκατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλουσιοὶ ἔβαλλον πολλὰ· **42** καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα ὀπτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. **43** καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ πλείον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· **44** πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τὸν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. **2** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομὰς; οὐ μὴ ἀφελθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν τ' Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· **6** πολλοὶ τ' ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ τ' γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω

41 καθίσας ὁ Ἰησοῦς A 33 B¹ lat sy^h sa^{ms} | καθεζομενος ὁ I. (*sed pon. p. γαζοφ.*) D q | εστως ὁ I. W Θ f^{1,13} 28, 565, 2542 pc sy^h mg; Or | t¹ B L Δ Ψ 892, 2427 pc a k sa^{ms} bo | f απεναντι B Ψ 33, 579, 1424, 2427 pc | ° D • **42** ° D Θ 565 it • **43** f λεγει W f^{1,13} B¹ | t¹ B A B D K L Δ Θ Ψ 33, 565, 579, 700, 892, (1424), 2427 *al* a k; Or | f βεβληκεν W f^{1,13} B¹ | t¹ B A B D L Δ Θ Ψ 33, 565, 579, 892, 1424, 2427 *al*; Or

13,1 τ' εκ A D Δ Θ f^{1,13} 28, 565, 579, 700, 892, 2542 *al* co | t¹ B L W Ψ 33, 2427 B¹ • **2** καὶ ὁ Ἰησ. ἀποκριθεις (f pm) εἶπεν αὐτῷ A (D) f^{1,13} B¹ (lat sa^{ms}) sy^h (W Θ: - ὁ I.) | t¹ B L Ψ 33, 579, 892, (2427) pc sy^h sa^{ms} bo | ° f A K Γ 1241, 2542 pm lat | t¹ B L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28, 33, 565, 579, 700, 892, 1424, 2427 pm it sy^h sa^{ms} (bo) | f λιθω A D K 565 B¹ | τ' (14,58) καὶ δια τριων ημερων αλλος αναστησεται ανευ χειρων D W it • **3** το B D Θ 565 pc • **5** ο δε Ἰησοῦς ἀποκριθεις αὐτοῖς ηρξατο λεγειν A B¹ sy^h sa^{ms} | καὶ αποκρ. ὁ I. εἶπεν αὐτοῖς D Θ 565, 700, (1424), 2542 pc | καὶ ἀποκριθεις αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ηρξατο λεγειν W f^{1,13} 28 pc | t¹ B L Ψ 33, (579), 892, 2427 pc sy^h sa^{ms} bo • **6** τῇ γὰρ A D Θ f^{1,13} 33 B¹ verss | t¹ B L W Ψ 2427 • **7** ουητε B 2542 | ουετε f¹³ 2427 | f θορυβεισθε D pc | τῇ γὰρ B A D L Θ f^{1,13} 33 B¹ lat sy^h sa^{ms} bo^{ms} | t¹ B L W Ψ 2427 sy^h sa^{ms} bo

Jc 3,1

41-44: L 21,1-4
2 Rg 12,9s J 8,20
Mt 27,6

2 K 8,12s

Jc: Mt 24,1s
L 21,5sJr 7,14; 9,11 etc
L 19,443-8: Mt 24,3-8
L 21,7-11

Mt 17,11

9,371

Dn 2,28s. 45
Ap 1,11

Is 19,2 2 Chr 15,6

Is 13,13 4 Esr
13,30-32 · Is 8,219-13: Mt 10,17-
22 L 21,12-17

Mt 8,4!

16,15! Ap 14,6
1,15!

L 12,11s

J 14,26

Mt 10,21!

Mt 24,9
Dn 12,12 4 Esr
6,2514-20: Mt 24,
15-22 L 21,20-24
Dn 12,11; 11,31;
9,27 2 Th 2,3s
Ez 7,12-16 |

L 17,31

L 23,29p

Dn 12,1 Joel 2,2

Ex 9,18 Dt 4,32

τὸ τέλος. 8 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, Ἦσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, Ἔσονται λιμοὶ Ἐρχή ὠδίνων ταῦτα.

9 ▢ βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· ἡ παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἐνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 10 καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη (πρῶτον δεῖ) κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. 12 καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, * τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, 15 (ὃ [δὲ]) ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἢ μηδὲ εἰσελθᾶτω ἄραι τ' ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω· εἰς τὰ ὅπισω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

18 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος. 19 ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἢ ἦν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ

8 Ἦκαὶ A Θ f^{1,13} 33 M lat sy | t x t B D L W Ψ 2427 pc co | Ἦκαὶ εσ. A f^{1,13} 33 M q sy^h sa^{ms} | καὶ D Θ 565. 700 lat sa^{ms} | - W sy^s | t x t B² (* h. t.) B L Ψ 28. 892. 2427 pc | Ἦκαὶ παραχαί A (W, Θ) f^{1,13} 33 M q sy sa^{ms} | καὶ λοιμοὶ καὶ παραχαί Σ pc | καὶ λοιμοὶ 2542 pc | t x t B² B D L Ψ 579. 2427 lat sa^{ms} bo | Ἦ ἀρχαὶ A f¹ M b l | - (et om. ὠδ. ταυτ.) W c | t x t B D K L Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 892. 1424. 2427. 2542 al lat sa | 9 ▢ D W Θ f¹ 28. 565. 700 it sy^s | παραδ. γὰρ ὑμ. B A f^{1,13} 33 M lat sy^h sa^{ms} | καὶ παραδ. ὑμᾶς (W) f¹ 28 pc sy^s | εἴτα ὑμᾶς αὐτοὺς παραδ. D (Θ, 565). 700 it | t x t B L Ψ 2427 pc sa^{ms} bo | Ἦ - (cf W Θ pc ad vs 10) | 10 Ἦ 2 I A L f^{1,13} 33 M q sy^h | Ἦ πρῶτον δὲ δεῖ W Θ 565 pc it sy^p | πρῶτον λαὸν δεῖ B² | t x t B² B D Ψ 28. 892. 2427 pc lat | Ἦ ἐν πασι τοῖς ἐθνέσιν D ff² (sa^{ms}) | 14 Ἦ ἀναγινώσκει D a | 15 Ἦ ο B 1424. 2427. 2542 al c co | καὶ ο D Θ 565. 700 lat sy^s | t x t B A L W Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 892. 1424. 2427. 2542 al lat sy^h | t x t B B L Ψ 892. 2427 pc c k sy^p co | Ἦ 2 I B K L Ψ 892. 2427 pc | I W 2542 | t x t B A D Θ f^{1,13} M lat | 16 ▢ B D 892. 579 pc | 18 Ἦ χειμ. γενῶνται D | γενῆται ταῦτα χειμ. (f Θ) f^{1,13} 28. 565 pc (a b n^{*} q vg^{ms}) | χειμ. ταῦτα γινεται ἡ σαββάτου L (al n^e sa^{ms} bo^{ms}) | γενῆται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμ. B² A Ψ f¹ M (k) sy^h co | t x t B² B W 892. 2427 sy^s bo^{ms} | 19 ▢ D Θ 565 pc it

147
VI148
II149
VI150
II151
II144
II145
VI146
II20
f21
f22
f23
p24
p25
p26
p27
p28
p29
p30
p31
p32
p33
p

οὐ μὴ γένηται. 20 καὶ εἰ μὴ ἑκολόβωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἑκολόβωσεν τὰς ἡμέρας.

21 Καὶ τότε ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἴδε ὧδε ὁ χριστός, Ἦδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· 22 ἐγερθήσονται γὰρ ▢ ψευδόχριστοι καὶ ἡ ψευδοπροφητῆται καὶ ἡ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς. 23 ὑμεῖς δὲ βλέπετε· Ἦ προείρηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην

ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται,

καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,

25 καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες,

καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται.

26 καὶ τότε ὀψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους Ἦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτούς Ὁ [αὐτοῦ] ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· 29 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις.

20 f 2 I A C D f¹ M a aur q sy^h | I W 1241 pc | ο θεος ἐκολόβωσεν Θ (f Ψ) f^{1,13} 28. 565. 2542 pc (b c ff² k) | t x t B L 892. 2427 pc lat | 21 Ἦκαὶ B 2427 r¹ sy^p sa^{ms} | Ἦ A (C) D K Γ Δ Θ f¹ 28 pm it sy^h sa^{ms} bo? | t x t B L W Ψ 892 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^s | 22 Ἦ δε B C | t x t A B D L W Θ Ψ 892 f^{1,13} 2427 M verss | ▢ D pc i k | Ἦ ποιήσουσιν D Θ f^{1,13} 28. 565 pc a | t x t B A B C L W Ψ 892 f¹ 2427 M lat sy co | 23 Ἦ p) ἴδου B A C D Θ f^{1,13} M lat sy bo^{ms} | t x t B L W Ψ 892. 28. 2427 pc co | 25 Ἦ του οὐρανοῦ ἐσονται ἐκπιπτοντες (πιπτ. L aur) L f¹ M aur | vg sy^h | οἱ ἐκ του οὐρ. ἐσονται πιπτ. D (f^{1,13} 28. 2542 pc) sy^h | ἐκ του οὐρ. πᾶσονται W (f¹ 565. 700) e | t x t B (A: ἐκπιπτ.) B C Θ Ψ (579). 892. 1424. (2427) pc a i | 27 Ἦ p) αὐτου B A C Θ Ψ f^{1,13} M lat sy; Or lat | t x t B D L W 892. 2427 it bo^{ms} | ▢ D L W Ψ f¹ 28. 565. 892 pc it; Or lat | t x t B A B C Θ 892 f^{1,13} 2427 M lat sy | 28 f 4 I-3 K Γ (Δ) f¹ 28. 700. 1241 pm | 4 2 3 W 1424 pc | t x t B A B C D L Θ Ψ f^{1,13} 565. 579. 892. 2427. 2542 pm | Ἦ (ex itac.?) γινώσκειται B² D L W Δ Θ 28. 579 al bo^{ms} | 29 f 2 I W M (a) | ἴδῃτε παντα ταῦτα D (f¹ 579. 2542) pc i sa bo^{ms} | t x t B A B C L Θ Ψ f^{1,13} 565. 892. 1424 al lat

21-23:
Mt 24,23-25Jr 6,13 Θ Dt 13,
2,6 Ap 13,13!24-27: Mt 24,
29-31 L 21,25-28Is 13,10 Joel 2,
10; 3,4; 4,15Is 34,4 H 12,26s
Ap 6,13Dn 7,13s Mt 16,
27! | Mt 24,31!

Zch 2,6

Dt 30,4

28-32: Mt 24,
32-36 L 21,29-33Ph 4,5 Jc 5,9 Ap
3,20

Is 51,6

Mt 24,36†

33 s: Mt 25,13-
15 L 19,12 s; 21,
36 E 6,18 | 12,137† Mt 24,42 L 12,
40,38

Mt 25,5

Mt 24,42† p Act
20,31 1 K 16,13
1 Th 5,6.10 1 P 5,8Is: Mt 26,2-5
L 22,1 s
11,18†3-9: Mt 26,6-
13 J 12,1-8
L 7,36-50

30 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη
μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 31 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ὀμῇ παρελεύσονται.

32 Περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶ-
δεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ
πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ και-
ρός ὅστις.

34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείλκε τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δούλους τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν
ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα
γρηγορή. 35 γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ
κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὅς ἢ ὥς ἢ μεσονύκτιον ἢ
ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ, 36 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὖρη
ὑμᾶς καθεύδοντας. 37 ὁ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω, γρηγο-
ρεῖτε.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας.
καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐ-
τὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. 2 ἔλεγον γάρ·
᾿μή ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ
λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβα-
στρον μύρου ἡνάρθου πιστικῆς πολυτελοῦς, συντρί-
ψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέχευεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς.
4 ἦσαν δὲ τινες ἀνανακτοῦντες πρὸς αὐτοῦς· εἰς τί ἡ

30 2 1 3 A D W f¹ M¹ sy^h | 2 3 579. 1424. 2542 pc a (c) k* | 2 3 1 28 pc | txt B C L Δ Θ
Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 2427 al d sy^h p • 31 1 B D* | txt A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 2427
M¹ • 32 ἄγγελος B 2427 bo¹ | οι αγγελοι οι A C W Ψ 0116 f¹ M¹ sy^h | txt B D K* L Θ
f¹³ 28. 565. 700. 892. 1241. 1424 al | X pc vg^{ms} • 33 1 (14,38) και προσευχεσθε A C
L W Θ Ψ f^{1,13} M¹ lat sy co | txt B D 2427 pc a c k | D W a c • 35 1 A D W f^{1,13} M¹ lat
sy^h | txt B C L Δ Θ Ψ 892. 1424. 2427 pc (k) sy^h ms • 37 ἃ δε υμιν λεγω πασιν λεγω A
(W) f^{1,13} M¹ q sy^h | εγω δε λεγω υμιν D (Θ 565) a | quod autem uni dixi, omnibus vobis
dico k | txt B C B C K L Δ Ψ 579. 892. (1 1424). 2427 al lat co
¶ 14,1 1 D a ff² | 1 D a i r¹ • 2 ἡμποτε εν τη ε. D it | μη εν τη ε. και Θ 565. (579). 700 |
2 1 A W f^{1,13} M¹ a sy^h | θορυβος γενηται 28. 579. 1424 pc lat | θορυβου οντος Δ | txt B
B C D L Θ Ψ 565. 700. 892. 2427 (k) • 3 1 D | και συντρ. A C W f^{1,13} M¹ sy^h | και
θραυσασα D Θ 565 | txt B B L Ψ 2427 | τον B* A D K Γ 28. 565. 892. 1424 pm | το G
W Θ f^{1,13} 700. 1241. 2542 pm | txt B² B C L Δ Ψ 579. 2427 pc | αυτου κατα της κεφ. A Θ
f¹³ M¹ k | επι της κεφ. αυτου D lat | txt B C L W Δ (Ψ) f¹ 28. 892. 2427. 2542 pc
• 4 ἡσ. δε τιν. (+ των μαθητων W f¹³) αχανακτ. προς αυτ. και λεγοντες A C² W (f¹)
f¹³ M¹ lat sy^h (sa bo¹) | οι δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγον D Θ 565 (it) | txt
B*) B C* L Ψ 892*. 2427. 2542 pc bo¹

ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου ἔγενονεν; 5 ἡδύνατο γὰρ τοῦτο
τὸ μύρον πραθῆναι ὀκτὼ δηνάρων τριακοσίων καὶ
δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἔνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε;
καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί. 7 πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε ταῖς
εὐποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 ὁ ἔσχεν τ' ἐποίη-
σεν· προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐντα-
φιασμόν. 9 ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ
εὐαγγέλιον τ' εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη
λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ τ' Ἰουδᾶς Γ' Ἰσκαριῶθ ὁ εἰς τῶν δώδεκα ἀπῆλ-
θεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖς.
11 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἁρ-
γύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτηι πῶς αὐτὸν εὐκαιρῶς παραδοῖ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἁζύμων, ὅτε τὸ πάσχα
ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελ-
θόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 καὶ ἀποστέλ-
λει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε
εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον
ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ 14 καὶ ὅπου ἂν
εἰσέλθῃ εἰπάτε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέ-
γει· ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει ἀνάγειον
μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.
16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν
καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.
18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶ-

4 1 W f¹ pc a l sy^s • 5 1 954 pc c k sy^s; Or | 1 A B f^{1,13} 2427 M¹ lat | txt B C D L W Θ Ψ
565. 579 pc it | ενεβριμουντο B C* W 1424 pc • 7 αυτους A Θ M¹ | - B* | αυτοις
παντοτε B² B L (Ψ) 892. (2427) pc sa bo | txt C D W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 700 al
• 8 ταυτη A C D (f¹ Δ) M¹ lat sy^h | txt B B L W Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 2427. 2542 pc a (l
vg^{ms}) | 1 A C W f^{1,13} M¹ | txt B B D L Θ Ψ 565. 579. 892. 1424. 2427 al k • 9 τρ) τουτο A
C Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h co | txt B B D L W f¹³ 28. 565. 2427 pc it • 10 τιδου f¹³ pc sa^{ms}
bo^{ms} | o K 579. 1241 pm | ιδου o W pc | ο (-f¹³ pc); Or Ἰσκαριωτης A C² W f^{1,13} M¹
vg^{cl} sa; Or Eus | o Ἰσκαριωθ B² L Θ Ψ 565. 579. 892 pc | Σκαριωτης D lat | txt B C* vid
2427 | προδοι αυ. D | αυτον παραδω B C L Δ Ψ f¹³ 892. 1424 pc (f¹ A Θ f¹ M¹; Or) Eus |
txt B 2427 (f¹ W 28) | D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 pc it sy^s; Or • 11 παραδω rell | txt B D
W 2427 • 16 ταυτου A C D W Θ f¹³ M¹ lat sy sa^{ms} bo^{ms} | txt B B L Δ Ψ f¹ 28. 579. 892.
1424. 2427. 2542 pc sa^{ms} bo

Mt 9,30

Dt 15,11

2,20

16,1

1,15† 16,15†

Is: Mt 26,14-
16 L 22,3-612-16: Mt 26,
17-19 L 22,7-13
Ex 12,14-21 Dt
16,2 |

Mt 17,27

11,3

17-21: Mt 26,
20-25 L 22,21-23
J 13,21-26 Ps
41,10

πεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων· μετ' ἐμοῦ. **19** ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἰς· μήτι ἐγώ; **20** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· εἰς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. **21** ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν τὸ αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν τὸ ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ καὶ εἶπεν· Ὁ λάβετε τὸ τοῦτο ὅτι ἐστὶν τὸ σῶμά μου. **23** καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. **24** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ἐστὶν τὸ αἷμά μου (τῆς διαθήκης) τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. **25** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκ ἐτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. **27** καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται·

πατάξω τὸν ποιμένα,

καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται.

28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **29** ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. **30** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·

22-25: Mt 26, 26-29 L 22,15-20 I K 11,23-25 6,41 p; 8,7 L 24, 30 I

Ex 24,8 Zch 9,11 Jr 31,31,34 H 9,20 Is 53, 11s Θ I

26-31: Mt 26, 30-35 L 22,31-34 J 13,36-38 L 22,39 J 18,1 I

Zch 13,7

Mt 9,36 I

16,7 p

18 τὸν ἐσθιόντων B 2427 co • **19** τὸ καὶ C 892 pc samss | οἱ δε A D W Θ f^{1,13} M latt sy | txi B B L Ψ 2427 | τ, καὶ ἄλλος· μητι ἐγώ D Θ f¹ M it (syhm); Or | εἰμι, κυριε (ραββί A pc; -f¹³ f) • καὶ ἄλλος· μητι ἐγώ A f¹³ 28, 892, 1424 pc f | txi B B C L P W Δ Ψ 2427 pc lat sy co • **20** τὸ ἐκ A D f^{1,13} M bo^{ms} | txi B B C L W Θ Ψ 892, (1424), 2427 pc | τ ἐν B C* Θ 565 | txi B A C² D L W Ψ f^{1,13} 2427 M latt sy co; Or • **21** D 700 a | τ p) ἡν B A C D Θ Ψ 0116 f^{1,13} M a f k vg^{cl} sy^h | txi B L W 892, 2427 it vgst • **22** τὸ Ἰησοῦς τον Σ al | ο Ἰησ. B*² A C L Θ Ψ f¹ M lat sy^h bo | txi B¹ B D W f¹³ 565, 2427 it sy^s sa | ἔδιδου W f^{1,13} 2542 pc | τ et manducaverunt ex illo omnes et o k | τ p) φαγετε G 0116 f¹³ 28, 1241, 2427 M ff² bo^{ms} | o¹ W • **23** τὸ A K P W Γ 565, 1241 M • **24** p) το (-579 al) τῆς καινῆς διαθ. A f^{1,13} M lat sy samss bo^{pt} | το τῆς διαθ. D* W 2427 | -ff² | txi B B C D^c L Θ Ψ 565 k samss bo^{pt} | f 2 3 I D W Δ Θ f¹³ 565, 579, 2427 pc sy^s p | p) περὶ πολ. εκχυν(ν)ομενον A f¹ M sy^h | txi B B C L Ψ 892 pc | τ p) εἰς ἀφ᾽ ἑσιν ἀμαρτιῶν W f¹³ pc a vg^{ms} (samss bo) bo^{ms} • **25** p) 2-4 B C L W Ψ 892 pc c k bo | οὐ μὴ προσθῶ πεν D Θ, 565) a f | txi A B f^{1,13} 2427 M lat sy sa • **27** τὸ ἐν μοι Ψ^c 28 pc it sy^s samss bo^{ms} | ἐν τῇ νυκτὶ ταυτῇ pc vgst bo^{ms} | p) ἐν μοι ἐν τῇ νυκτὶ ταυτῇ A C² K (N) W Θ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 1424, 2542 pm c vg^{cl} sy^h samss bo^{ms} | txi B B C* D L Γ Δ Ψ* 2427 pm b ff² q samss bo^{pt} | f 3 I 2 (+ τῆς ποιμνῆς K al) A Ψ f¹ M lat | txi B B C D L (W) Θ f¹³ 565, 892, (1424), 2542 pc i k q

ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ ὁ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνήσαι· τρίς με ἀπαρνήσῃ. **31** ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· ἐὰν δέ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὥσαύτως ὁ δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. **33** καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ ὁ τὸν Ἰάκωβον καὶ ὁ τὸν Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἁδμονεῖν **34** καὶ λέγει αὐτοῖς· *περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου* ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. **35** καὶ

προελθὼν μικρὸν ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, **36** καὶ ἔλεγεν· ἀββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· ὁ παρ᾽ ἐνεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. **37** καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; **38** γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἦ δὲ σὰρξ ἀσθενής. **39** καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύχετο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. **40** καὶ πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. **41** καὶ

ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε ὁ τοῖ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρ-

72

J 11,16

32-42: Mt 26,36-46 L 22,39-46 J 18,1 H 5,7

Mt 17,11

Ps 42,6,12; 43,5 Jon 4,9 Θ Sir 37,2 J 12,27

R 8,15 G 4,6 10,27 10,38 p

3,16

Mt 6,13 Ps 51,14

9,6

G 2,15

30 p) D Θ f¹³ 565, 700 pc it samss | f 2 3 I W f^{1,13} 2542 pc | ἐν τῇ νυκτὶ ταυτῇ A M lat | txi B B C D L Θ Ψ 083, 565, 700, 892, 2427 pc it | f 1 3 4 C⁽²⁾ it | 3 2 4 Θ f¹³ 565, 700, 2542 pc (l vg^{cl}) | p) 3 4 B D W 579 pc | txi A B L Ψ 083 f¹ 2427 M lat • **31** f (B*) C (D*) W Θ M | txi B² A B D¹ L N Ψ 083 f^{1,13} 579, 700, 892, 1424, 2427, 2542 al | ἀπαρνησώμαι B K Γ 083, 892, 2427, 2542 pm | o B f¹ 579 pc a c k samss bo^{ms} • **33** o bis B C D Θ Ψ 083, 0116 M | om. τον a. Ιωανν. L f¹ 2542, l 844 al | txi A B K W f¹³ 2427 al | ἀκηδεμ- D* • **35** προσελθὼν A C D L Θ Ψ 0116 f^{1,13} M ff² sy^h | txi B B K N W 2427 al lat sy^s co | 2-4 I 5 D W f^{1,13} 565, 700, l 844 pc it | εἰ δυνατόν παρελθῆναι B⁽²⁾ • **36** [Beza cf] | παρενεγκαι B A C K Θ Ψ 0116, 579, 892, 1424, 2542 al d | txi B D L W 083 f^{1,13} 2427 M | συx ο ἐγὼ θελῶ ἀλλ ο συ θελεις D (Θ, f¹³ 2542, l 844, 565) it vg^{ms} co • **38** p) εἰσελθῃτε B² A C D L W Θ Ψ 083, 0116 f¹ M sy | txi B* B f¹³ 2427 pc q • **39** D it • **40** ὑποστρεψας εὗρεν αὐτοὺς παλιν A C (N) W (Θ) f^{1,13} M (q) sy^(p) h | txi B (D) L Ψ 083, 892, 2427 pc sy^s co | -ρουμενοι D W | p) βεβαρημενοι C Γ Θ 28, 565, 700, 2542 pm | καταβεβαρημενοι B* 2427 pc • **41** o p) A C D L W Ψ 28, 892 pm | txi B B K N Γ Δ Θ f^{1,13} 565, 579, 700, 1241, 1424, 2427, 2542, l 844 pm | (Lc 22,37) ἀπεχει το τέλος, (+δου W) ἡλθ. W Θ f¹³ 565, 2542, l 844 pc it sy^(s) | ἀπεχει το τέλος καὶ D c q | ἡλθεν Ψ 892 pc (k) bo^{ms}

J 14,31 τωλὼν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν.

43-50: Mt 26, 47-56 L 22,47-53 J 18,2-12
43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται ὁ Ἰουδας ὁ υἱὸς καὶ τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ὁ τῶν γραμματέων καὶ ὁ τῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ὦ ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 46 οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 εἰς δὲ [τις] τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἐπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὥς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; 49 καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἔκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

J 16,32 50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἐφυγον πάντες. 51 *καὶ νεανίσκος τις συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδὼνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν. 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδὼνα γυμνὸς ἐφυγεν.

Am 2,16 53-54: Mt 26,57s L 22,54s J 18,13-15
53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἤκο-

42 ἡγγισεν B C • 43 τ† ο A B 2427 | txi B C D L W Θ Ψ 083 f^{1,13} M | τ ο (- 565; Or) Ἰσκαριώτης A K Θ 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm vgl¹ bo^{ms}?; Or | Σκαριώτης D (lat) | ° A C K N W Δ Ψ 083 f^{1,13} 565. (700). 1424. 2542 al | txi B B D L Θ M (2427; om. κ. τ. γρ.) | °1 K* A W 083 f^{1,13} (700). 1424. 2542 al | txi B¹ B C D L Θ Ψ 2427 M • 45 D Θ (f¹ 2542). 565. 700 pc it (sy^p) | °p) χαιρε C² W f^{1,13} 565. 892. 1241. 1424. 2542 pc a aur c vgl¹ sy^{hms} sa | ραββί A 0116 M sy^h | txi B B C* D L Δ Θ Ψ 579. 2427 pc lat sy^s bo • 46 (+ αυτω Ν Σ) τας χειρας αυτων K* C N W Δ Σ 892 pc | επ' αυτον τας χειρας αυτων (- al) (A K) M (lat) | txi B² B D L Θ (Ψ) f^{1,13} 565. 700. 2427 pc (a k) c sy • 47 εἰς δε των π. K A L 579. 700. 2427 al aur f sy^p | και τις D (it) | και εις τις τ. παρεστωτων W (f¹) | txi B C Θ Ψ f¹³ M a l vg sy^h | ° D W f¹ 565. 2427. 2542 pc | °p) ωτιον A C L W Θ f¹³ M | txi B B D Ψ f¹ 2427 pc • 49 τειτε (B) Ψ 2427 • 50 I-3 5 4 A D f¹ M it | τοτε οι μαθηται αυτου αφεντες αυτον παντες εφυγον W aur c l vg (N f¹³ 565 al, Θ 2542 al sy sa^{ms}) | txi B B C L Δ Ψ 579. 892. 1424. 2427 pc • 51 νεανισκος δε τις D lat sa | και εις τις νεανισκος A W Θ f^{1,13} M sy^h | txi B B C L Ψ 892. 2427 pc a | ° γυμνος Θ f¹³ 565 pc sy^p sa^{ms} | - W f¹ c k sy^s sa^{ms} | °1 και κρατ. αυτον οι νεανισκοι A (C²) M q sy^h | οι δε νεανισκοι κρατουσιν αυτον (W) Θ f^{1,13} 565. 700. 2542 pc (sa^{ms}) | txi B B C* vid D L Δ Ψ 892. 2427 lat sy^p sa^{ms} bo • 52 απ αυτων A D W Θ (Δ) f^{1,13} M lat sy^s h | txi B B C 2427 (L Ψ 892 aur c k sy^p co) • 53 αυτω A B Ψ 2427 M | προς αυτον C | αυτου l | txi B D L W Δ Θ f¹³ 565. 700. 892. 2542 pc latt; Or

λούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

189 II 55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ἠδύρισκον. 56 πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἄχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. ἔτι πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός· ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἔγω εἰμι, καὶ ὤψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἡρξαντο τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρεταὶ ῥαπίσματος αὐτόν ἔλαβον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται

54 f¹ pc sy^s • 58 ἀναστησω χειρ. D it • 60 το D Θ Ψ f¹ 565. 700. 2542 al | ° W | °στι (vl o ti) B Pe vid W Ψ 2427 • 61 οὐδεν απεκρινατο A (D) W Θ 067 f^{1,13} M; Or¹ | txi B B C L Ψ 33. 892. 2427 pc; Or¹ | ° και π. ο αρχιερευσ (- W) επηρωτα αυτον εκ δευτερου W f¹³ (Θ, 565, 700, 2542s) pc sy^s; (Or) | - D a (ff² q) | ° Γ Φ pc k • 62 °p) συ ειπας οτι Θ f¹³ 565. 700. 2542s pc; Or | ° D • 64 την βλασφημιαν του στοματος (- D f¹ 2542s pc) αυτου D W Θ f^{1,13} (565). 2542s pc sy^p hms | ° 2 I 3 A W Θ f^{1,13} M | I 3 D ff² | txi B B C L Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc l q • 65 °p) αυτου τω προσωπω (° D) Θ 565. 700 (a) f sy^p | ° D a sy^s bo^{ms} | °vun G f¹ pc (sy^s) | ημιν Ψ pc c f k (sy^s) sa^{ms} | p) ημιν (vun W f¹³ pc) Χριστε τις εστιν ο παισας σε N W X (Δ) Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2542s pc vgl¹ sy^h sa^{ms} (bo) | txi B A B C D L 067. 2427 M lat sy^p | °1 D c k | ° ελαμβανον (° D) G W Θ f^{1,13} 565. 2542s sy^h al | εβαλον E 33. 700. 892. 1241. 1424 pm | εβαλλον H 28 pm | txi B A B C K L N Γ Δ Ψ 067. (579). 2427 al • 66 ° 2-4 I A W f^{1,13} M lat sy^h | 2-4 D Ψ 067. 565 pc it sy^s; Eus | txi B B C L Θ 33. 579. 892. 1424. 2427 pc sy^p

55-65: Mt 26, 59-68 L 22,67-71.63-65 J 18, 19-24 · 15,1

Dt 17,6; 19,15

15,29 J 2,19-21; 4,21.23 Act 6,14 · 2 K 5,1 H 9,11

15,5 Is 53,7

8,291 · 1,111

Dn 7,13

Ps 110,1

Lv 24,16 J 19,7

10,33

10,341

66-72: Mt 26, 69-75 L 22,56-62 J 18,17.25-27

μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. * καὶ ἐξηλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον [καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν].

69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. 70 ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 καὶ οὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις τρίς με ἀπαρνήσῃ· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

30
11.21

J: Mt 27,1s L
22,66; 23,1 J 18,28

14,55 · J 18,12

2-5: Mt 27,11-
14 L 23,3 J 18,
33-37
12.18.26.32

15 Καὶ οὐθὺς τῷ πρῶτῳ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, Τ¹ δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Τ² Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις.

3 καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 ὁ δὲ Πι-

66 τῶν παιδισκῶν C^{vid} sam^s bo^{ms} • 68 □† K B L W Ψ* 579. 892. 2427 pc c sy^s sam^s bo | txt A C D Θ Ψ^c 067 f^{1,13} 33. (1424) M^l lat sy^{p,h} (sam^s bo^{ms}); Eus • 69 πάλιν δε ἰδοῦσα αὐτον η παιδισκη D Θ 565. 700. (2542^s) lat sy^{s,p} (D⁸ add. hic vs 70a: ο δε παλ. ηρνησατο); Eus | ' / 3 (D) W Θ 565. 579. 700. 2542^s latt sy^{s,p}; Eus | 2 / 3 A 067 f^{1,13} 33 M^l sy^h | ειπεν B 2427 co | txt K C L Δ Ψ 892. 1424 pc • 70 □ (cf ad vs 69) | □ D a | 'και γαρ Γαλ. ει και η λαλια σου ομοιαζει A Θ f¹³ (33) M^l q sy^{p,h} bo^{ms} | - W 2427 pc a | txt K B C D L Ψ f¹ 565. 700. 2542^s pc lat (sy^s) sa bo^{ms}; Eus • 71 λεγειν D (a) q vg^{ms} | ομνυειν K A C K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542^s pm | Eus | txt B L Γ 700. 892. 2427 pm • 72 ° A C² Ψ f¹ 33 M^l sy^{s,h} co | txt K B C* D L W Θ 0250 f¹³ 565. 579. 700. 2427. 2542^s al latt sy^p sam^s bo^{ms}; Eus | ° p) K C^{vid} L 579 pc c vg^{ms} | ' δ D Θ M^l sy^{hmg} | οὐ M W f¹³ 700 al | txt K A B C L Δ Ψ 0250. 33. 892. 2427 pc sy^h sam^s bo | □ D a | '† 2 / 3-5 B (Θ 565. 700). 2427 k | / 3-5 K C^{vid} W Δ it sam^s bo^{ms} | / 2 5 4 3 A 0250 f^{1,13} 33 M^l sy^h co | txt C^{vid} L Ψ 892 aur vg sy^p | ' ηρξατο κλαιειν D Θ 565 latt sam^s | επιβαλων εκκλαυσεν K* C | txt K² A B L W (Δ) Ψ 0250 f^{1,13} 33. 2427 M^l sy^h
¶ 15,1 τ επι το (τω al) A W 0250 f^{1,13} 33 M^l sy^h | εγενετο 1424 | txt K B C D L Θ Ψ 565. 892. 2427. 2542^s pc | '† ετοιμασαντες K C L 892 pc | επιησαν et T¹ και D Θ 565. 2542^s pc it; Or | txt A B W Ψ (0250) f^{1,13} 33. 2427 M^l vg | τ των K D W Θ 565. 2542^s pc | ° απηγαγον (+ εις την αυλην D it) C D W Θ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542^s al | T² τω A (W f¹³) 0250. 33 M^l | txt K B C D L Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 2427. 2542^s al • 3 τ p) αυτος δε ουδεν απεκρινατο N W Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 1424. 2542^s al a c vg^{ms} sy^{s,h} sam^s

λάτος ἄλλῃ ἐπηρώτα αὐτὸν ὁ λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον (ὃν παρηγοῦντο). 7 ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν Γασιαστών δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 καὶ ἄναβας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. 9 ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν [θέλετε] ποιήσω [ὃν λέγετε] τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 13 οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. 14 ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ ἑπερισσῶς ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. 17 καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάξεσθαι αὐτόν· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. 19 καὶ ἐτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 20 καὶ

14,61

6-14: Mt 27,15-
23 L 23,17-23
J 18,39s

21

Act 3,13s; 13,27s

15: Mt 27,26 L
23,24s J 19,16a

Act 2,36

16-20a: Mt 27,
27-31a J 19,2s

21

10,34

4 πάλιν επηρωτησεν αυτον K A Θ f¹ 0250 M^l sy^{p,h} (C D pc ff² k q) | επηρωτα αυτον U 1424 pc | txt B W Ψ f¹³ 33. 565. 892. 2427 pc sy^{hmg} | ° K* 565. 2542^s pc a sam^s • 6 ον αν (- W f¹ 2542^s) ητ- D W f^{1,13} 565. 1241. 2542^s pc | ονπερ (+ αν Θ) ητ- K² B² C Θ Ψ 0250. 33 M^l | txt K* A B* (Δ) 2427 • 7 συστασ- A 33 M^l | txt K B C D K N W (Θ) Ψ f¹³ 1. 565. 579. 2427. 2542^s al • 8 αναβ. ολος D a (k) | αναβοησας (+ ολος pc) K² A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M^l sy^h bo^{ms} | txt K* B 892. 2427 lat co | 'αι επιοιει αυτοις A C^{vid} D f^{1,13} 33 M^l lat sy^h | εθος ην ινα τον Βαραββαν απολυση αυτοις Θ 565. (700) | txt K B W Δ Ψ 579. 892. 1424. 2427 pc co • 10 □ B I. 579 pc sy^s bo • 12 °† K B C W Δ Ψ f^{1,13} 33. 892. 2427 pc sam^s bo | txt (+ ινα 1424 pc c) A D Θ 0250 M^l latt sy | ' 2 B 2427 | - A D W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542^s pc lat sy^s sa | txt K C Ψ 0250. 33 M^l sy^{p,h} bo • 14 τ-σσοτερωσ P Γ 28 pm • 15 τ / 6 4 5 2 3 K C Θ (2542^s) pc | p) - D ff² k r¹ | txt A (B 2427) Ψ 0250 f^{1,13} 33 M^l lat sy^h | 'p) τον εε ιησουν φραγελλωσας παρεδωκεν D 565. (700). 2542^s pc (k) | παρεδωκεν δε τον ιησουν φραγελλωσας B 2427 • 17 τ p) χλαμυδα κοκκινην και Θ f¹³ 565. 700. 2542^s. 844 pc • 18 τ p) ο βασιλευς A C K N Γ Δ f¹³ 28. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542^s pm | txt K B D P Θ Ψ 0250 f¹ 565. 700. 2427. 1844 pm • 19 τ p) D pc k vg^{ms}*

L 2,38f

ἐστιν Ἰησοῦς, 43 ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἰεριχθῆ· καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθαι πρὸς αὐτὸν Πιλάτον καὶ ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44 ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν (εἰ πάλοι) ἀπέθανεν· 45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδώρησατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ ἐθήκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσήφου τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

40f

1-8: Mt 28,1-8
L 24,1-9 J 20,1-10
15,40f

14,8
1 K 16,2f

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσήφου καὶ Σαλώμη ἡ γόρρασαν ἄρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 καὶ λίαν πρωτὶ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατίλιντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας

42 πρὶν σαβ. D | πρὸς σαβ. A B² L Γ Ψ f¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2542^s pm | txt B* C K W Δ Θ 83. 0212 f¹ 1241. 1424. 2427 pm • 43 ° B D W^c 83. 28 pc bo^{pl} | txt B A C L W* Θ Ψ f^{1,13} 33. 2427 W | Γ-θιας B^c D 2427 pc lat | ° A C D Θ f^{1,13} 2427 W | txt B L W Δ Ψ 33 | Γ πτωμα D k sy^s • 44 Γ-ζεν B D | Γ-ει ηδη B D W Θ 2427 pc lat | Γ-ει 544 pc sy^s | και ειπεν Δ • 45 Γ-σωμα A C W Ψ 083 f^{1,13} 33 W lat sy^{p,h} co | πτωμα αυτου D sy^s | txt B L Θ 565. 2427 | Γ-ιωση B W • 46 Γ-ο δε Ιωσηφ D Θ Σ 565 pc lat sy^{p,h} | Γ-ευθεως ηνεγκεν και καθελων W (sy^s) | p) λαβων D (n) | Γ-κατεθηκεν (A) C* (K) W | txt B C² D L W Θ Ψ 083 f^{1,13} 33. 565. 892. 1424. 2427. 2542^s pc | Γ-2τ μνηματι B B 2427 pc | txt A C (D) L W Θ Ψ 083 f^{1,13} 33 W • 47 Γ-bis Μαριαμ Θ f¹ (33). 2542^s sy^h | ° D L f^{1,13} W | txt B² A B C W Δ Θ Ψ 083. 33. 579. 2427 al (B*: h. i. - 16,1) | Γ-Ιακωβου D pc it vg^{ms} sy^s | Ιακωβου και Ιωσηφ Θ f¹³ 565. 2542^s pc (c) | Ιωσηφ C W Ψ^c 33 W sa^{ms} | Ιωσηφ A pc aur l vg | txt B² B L Δ Ψ* 083. 2427 pc k sa^{ms} bo | Γ-μητηρ W f¹³ 2542^s pc ¶ 16,1 ° D (k) n | Γ-η B² B* L | txt A B² C W Θ Ψ f^{1,13} 33. 2427 W | Γ-η B* C W Γ Θ Ψ 700. 2542^s pm | του L pc | - E f^{1,13} 28. 565. 579. 892. 1241. 1424 pm | txt B² A B K Δ 33. 2427 al | Γ-πορευθεισαι ηγ. D 2542^s aur (c ff² n) bo^{pl} | πορευθεισαι ητοιμασαν Θ 565 | Γ-3 D it bo^{ms} | Γ-εισελθ. αλειψ. αυτ. W | Γ-ελθ. αλειψ. τον Ιησουν K X f¹³ 892^{ms}. (1241) al vg^{cl} • 2 Γ-και λιαν (- κ. λ. W) πρωι μια των (- f¹) σαββ. ερχ. B W f¹ 2427 | και λιαν πρωι της μιας σαββ. ερχ. A C (K f¹³) W sy^h | και ερχ. πρωι μιας σαββατου D | txt B L Δ (*) Θ Ψ 33. 565. 892. (I 844. I 2111) pc; Eus | Γ-μνημα B* C* W Θ 565 | txt B² A B C³ D L Ψ 083 f^{1,13} 33. 2427 W; Eus | Γ-τελλοντος D c n q • 3 Γ-ab osteo? Subito autem ad horam tertiam tenebrae dici factae sunt per totum orbem terrae, et descenderunt de caelis angeli et surgunt (-ntes?, -nte eo?, surgit?) in claritate vivi Dei (viri duo? + et?) simul ascenderunt cum eo, et continuo lux facta est. Tunc illae accesserunt ad monimentum k

τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἄποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.

5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. 6 ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβείσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. 7 ἀλλὰ ὑπάγετε εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ἐφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτάς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφοβοῦντο γάρ.

Mt 27,60
9,3 Act 1,10; 10,30

14,28 p

[[¹ Πάντα δὲ τὰ παρηγγελμένα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον συντόμως ἐξηγγείλαν. Μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ ἀνατολῆς καὶ ἄχρι δύσεως ἐξαπέστειλεν δι' αὐτῶν τὸ ἱερὸν καὶ ἄφθαρτον κήρυγμα τῆς αἰωνίου σωτηρίας. ² ἀμήν.]]

4 ἦν γὰρ μεγ. σφ. και ερχονται και ευρισκουσιν αποκεκυλισμενον τον λιθον D Θ 565 c ff² n (sy^s); (Eus) | Γ-↑ ανακ- (B) B L 2427 | txt A C W Ψ f^{1,13} 33 W • 5 Γ-ελθ- B 2427 • 6 ° B* D | Γ-ειδετε εκει τον τοπον αυτου D (*) (c ff²) | Γ-ειδετε εκει ο τοπος αυτου εστιν W (Θ 565) • 7 Γ-ηγερθη απο νεκρων και ιδου προαγει f¹ pc | Γ-ιδου προαγω et Γ-με et Γ-ειρηκα D k • 8 Γ-κακουσασαι Θ (565) | και ακουσασαι εξηλθον και W (099) sy^s. (p.hmg) | Γ-φοβος D W pc it sa^{ms} | ° k | Γ-[[1 Παντα δε ... σωτηριας. αμην]] add. k | [[1 Παντα δε ... σωτηριας. αμην]] et [[2 Αναστας δε ... σημειων (= 16,9-20)]] add. L Ψ 083. 099. 274^{ms}. 579. I 1602 sy^{hmg} sa^{ms} bo^{ms} aeth^{ms} | [[2 Αναστας δε ... σημειων (= 16,9-20)]] add. A C D W Θ f¹³ 33. 2427 W lat sy^c. p.h bo; Irlat Eus^{ms} Hier^{ms} (add. cum obel. f¹ al) | nihil hab. B 304 sy^s sa^{ms} arm^{ms}; Eus Eus^{ms} Hier^{ms}

Ad [[1 Παντα ... σωτηριας. αμην]]: om. B A B C D W Θ f^{1,13} 33. 2427 W lat sy sa^{ms} bo | txt L Ψ 083. 099. 274^{ms}. 579. I 1602 k sy^{hmg} sa^{ms} bo^{ms} aeth^{ms} | Γ-Φερεται που και ταυτα: L sy^{hmg} | Εν τισιν αντιγραφων ταυτα φερεται: 099 sa^{ms} | Εν αλλοις αντιγραφωις ουκ εγραφη ταυτα: I 1602 | ° Ψ 083 | Γ-εφανη Ψ I 1602 k | εφανη αυτοις 099 sa^{ms} bo^{ms} aeth^{ms} | Γ-ανατολων 274^{ms} | ανατολης ηλιου 099 sa^{ms} aeth^{ms} | ° 083 k sy^{hmg} sa^{ms} bo^{ms} | Γ-μεχρι Ψ | ° 2 L bo^{ms} | txt Ψ 083. 099. 274^{ms}. 579. I 1602 k sy^{hmg} sa^{ms} bo^{ms}

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!

[[²Τ 9 'Αναστὰς δὲ ἡ πρώτη σαββάτου ἔφάνη πρῶ- (234)
τον ἡ Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, ἡ παρ' ἧς ἐκβεβλήκει ἐπὶ τὰ
δαιμόνια. 10 ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐ- (235)
τοῦ ἡγενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν· 11 κἀκεῖνοι
ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθαύθη ὑπ' αὐτῆς ἡπίστησαν.

12s: L 24,13-35

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανε- (236)
ρώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν· 13 κἀκεῖ- (234)
νοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις
ἐπίστευσαν.

14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25

14 Ὑστερον οὐδὲ ἀνακειμένοις οἱ αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα (237)
ἐφανερώθη καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκλη- (235)
ροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγεμένον τὸ οὐκ
ἐπίστευσαν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἡ πορευθέντες εἰς τὸν (238)
κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.

13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |

16 τὸ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπι-
στήσας κατακριθήσεται. 17 σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν (239)
ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια

6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

Ad [[2(= 16,9-20)]]: om. \aleph B 304 k sy^s sa^{ms} arm^{ms}; Eus Eus^{ms} Hier^{ms} | [[2(= 16,9-20)]] add.
p. [[1 Πάντα δε ... σωτηρίας, ἀμην]] L Ψ 099. 0112. 274mg. 579. l 1602 syhm^s sa^{ms} bo^{ms}
aeth^{ms} | [[2(=16,9-20)]] add. p. 16,8: txt A C D W Θ f¹³ 33. 2427 \mathfrak{M} lat syc.p.h bo; Irlat Eus^{ms}
Hier^{ms} (ad f¹ al cf τ) | τ (post 16,8) En τισιν των αντιγραφων εως ωδε πληροται ο
ευαγγελιστης εως ου και Ευσεβιος ο Παμφίλου εκανονισεν· εν πολλοις δε και ταυτα
φερεται f¹ (al) | (post [[1 ...]]) Εστιν δε και ταυτα φερομενα μετα το εφοβουντο γαρ L Ψ
0112. (099. l 1602 sa^{ms} bo^{ms}) • 9 f¹ C* l | αναστας δε (-f¹³ pc) ο Ιησους F f¹³ pm aur c
ff² vg^s | f¹ / W | εφανερωσεν πρωτοις D | f¹ Μαριαμ C | f¹ αφ A C³ Θ Ψ f^{1,13} 2427 \mathfrak{M} | txt
C* D L W 0112. 33. 579. 892 pc • 10 τοις μαθηταις αυτου Θ | αυτοις τοις μετ
αυτου D | \square W • 11 f¹ και ουκ επιστευσαν αυτη D(*) • 14 C L W Ψ 099 f¹³ 33. 2427
 \mathfrak{M} l vg sa^{ms} | txt A D Θ f¹ 565. 579. 892. 1424. 2427 it vg^s syh^{ms} | o¹ L W 13 pc | τ εκ
νεκρων A C* Δ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. (2427). l 844. l 2211 al vg^{ms} syh^{ms} bo^{ms} |
txt C³ D L W Θ Ψ 099 \mathfrak{M} lat sy^p sa bo^{ms} | τ κακεινοι απελογουντο λεγοντες οτι ο αιων
ουτος της ανομιας και της απιστιας υπο τον σαταναν εστιν, ο μη εων τα (τον μη
εωντα?) υπο των πνευματων ακαθαρτα (-των?) την αληθειαν του θεου κατα-
λαβεσθαι (+ και? vl αληθινην pro αληθειαν) δυναμιν· δια τουτο αποκαλυπον σου
την δικαιοσυνην ηδη, εκεινοι ελεγον τω χριστω. και ο χριστος εκεινοις προσελεγεν
οτι πεπληρωται ο ορος των ετων της εξουσιας του σατανα, αλλα εγγιζει αλλα δεινα·
και υπερ των εγω αμαρτησαντων παρεδοθην εις θανατον ινα υποστρεψωσιν εις
την αληθειαν και μηκει αμαρτησωσιν ινα την εν τω ουρανω πνευματικην και
αφθαρτον της δικαιοσυνης δοξαν κληρονομησωσιν. W | et illi satisfaciebant dicentes:
Saeculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia (sub Satana?) est, quae non sinit per im-
mundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem: idcirco iam nunc revela iustitiam tuam.
Hier^{ms} • 15 αλλα W • 16 τοις D^s 565 pc | κατακριθεις ου σωθησεται W • 17 2 l
A C² 099. 33. 1424. 2427. l 2211 pc | ακολουθ. ταυτα C* L Ψ 579. 892 pc | txt C³ D^s W Θ
f^{1,13} \mathfrak{M} lat sy^{p,h}

ἐκβαλοῦσιν, γλώσσαις λαλήσουσιν ὁκαιναῖς, 18 [καὶ
ἐν ταῖς χερσὶν]· ὅφεις ἀροῦσιν κἂν θανάσιμόν τι πίνωσιν
οὐ μὴ αὐτοὺς βλάβῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσιν
καὶ καλῶς ἐξουσιν.

1 K 14,2ss | L 10,19
Act 28,3-6 • Mt
9,18! Jc 5,14s

(240) 19 Ὁ μὲν οὖν κύριος Γ'Ιησοῦς μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς
ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ
(241) θεοῦ. 20 ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ
κυρίου συνεργούντος καὶ τὸν λόγον βεβαιούντος διὰ τῶν
ἐπακολουθούντων σημείων. τ]

19: L 24,50s
Act 1,9-11
2 Rg 2,11 1 T 3,
16! • Ps 110,1
Mt 26,64! |
Act 14,3
H 2,4

17 ° C* L Δ Ψ pc co (099 om. γλωσσ. λαλ. καιν.) | txt A C² D^s W Θ f^{1,13} 33. 2427 \mathfrak{M} latt
sy • 18 ° A D^s W Θ f¹³ 2427 \mathfrak{M} latt sy^p | txt C L Δ Ψ 099. 1. 33. 565. 579. 892. 1424*. l
844. (l 2211) al syc.h^{ms} co • 19 ° C* L W l 844 pc | f¹ Ιησους Χριστος W o bo^{ms} | - A C³
D^s Θ Ψ \mathfrak{M} l vg^{st,ww} | txt C* K L Δ f^{1,13} 33. 565. 579. 892*. 1241. 1424. 2427. l 844. l 2211 al
it vg^{cl} sy co; Irlat | εν δεξις C Δ pc it; Irlat • 20 ° αμην C* D^s L W Θ Ψ f¹³ 2427 \mathfrak{M} c o
vg^{ww} bo | txt A C² f¹ 33. l 844. l 2211 pc it vg^{cl,st} sy sa

Kol 4,14 Phm 24
2T 4,11
2K 8,18?

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

J 15,27 H 2,3
Act 6,4
Act 11,4; 24,31
Act 1,1 |

Mt 2,1
1 Chr 24,10 Neh
12,4,17
Ex 6,23
Gn 26,5 Dt 4,40
Ez 36,27
Ph 3,6
Gn 18,11

Ex 30,7s

Dn 9,21 | 22,43
Jdc 6,12 etc

Jdc 13,6s

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγη-
σιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων,
2 καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπ-
ηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε ἡμῖν τὴν παρηκολου-
θηκότι ἀνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κρά-
τιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων
τὴν ἀσφάλειαν.

5 Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τῆ βασιλείας τῆς
Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά,
καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρὼν καὶ τὸ ὄνομα
αὐτῆς Ἐλισάβετ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἑναντίον
τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δι-
καιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέ-
κνον, καθότι ἦν ὁ Ἐλισάβετ στείρα, καὶ ἀμφότεροι προ-
βεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς
ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς
ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
κυρίου, **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμε-
νον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος
κυρίου ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάμα-
τος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν καὶ φόβος ἐπέπεσεν
ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος·

Inscriptio: 'εὐαγγέλιον κ. Λ. (A) D L W Θ Ξ Ψ 33 M lat sa^{ms} bo^{pt} | το κ. Λ. ἁγίον εὐαγγ.
209. 579 al | ἀρχὴ τοῦ κ. Λ. ἁγίου εὐαγγελίου 1241 pc | txi (B) pc vgst bo^{ms}

¶ **1,3** [†] (Act 15,28) et spiritui sancto b q vg^{ms} • **5** [†] του A C D Θ f^{1,13} 33 M sa (bo) | txi B
L W Ξ Ψ pc • **6** [†] ἐνωπίον A C³ D L W Θ Ξ f^{1,13} 33 M | txi B C* Ψ 579. 892. 1241.
l 844. l 2211 pc; Irlat vid • **7** [°] B W f¹³ 1424 pc • **9** [†] θεοῦ C* D Ψ 579. 1424. 2542 pc
• **13** [†] κυρίου Θ 700 pc c ff² l sa^{ms}

μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία,
διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου,
καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν ^οσοι
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14 καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις
καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον [τοῦ] κυρίου,
καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖν,

καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται

ἔτι ^{ἐκ} κοιλίας ^ἡ μητρός αὐτοῦ,

16 καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει
ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν.

17 καὶ αὐτὸς [†]προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ

ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου,

ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα

καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων,

ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.

18 καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσο-
μαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτερος καὶ ἡ γυνή μου προ-
βεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ [†]παρεστηκὼς ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ εὐ-
αγγελίσασθαι σοι ταῦτα. **20** καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ
δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἥς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ'
ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες [†]πληρωθή-
σονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς [†]προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν καὶ ἐθαύ-
μαζον ἐν τῷ χρονίζειν [†]ἐν τῷ ναῷ αὐτόν. **22** ἐξελθὼν δὲ
οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτα-
σίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς
καὶ διέμενεν κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν

30; 2,10 Mt 28,5.
10 Dn 10,12
Act 10,31

Gn 17,19

60

58

32; 7,28 Mt 11,11!
7,33p Nu 6,3 Lv
10,9 1Sm 1,11 G
41,67

Mt 3,1

Mt 11,14!

Sir 48,10 Mt 3,23

Gn 15,8

Gn 18,11; 17,17

26 Dn 8,16; 9,
21 · Tob 12,15
H 1,14

Act 13,11

Dn 10,7

13 [°] D Δ 1. 579 pc; Orlat • **14** [†] γεννησει Γ Ψ f^{1,13} 33. 700. 1241. 1424. 2542. l 844 pm
• **15** [†] 2 B A C L f¹ 33. 579. 1241. 2542. l 844. l 2211 pm; Cyr | του θεοῦ Θ Ψ f¹³ 700.
1424 al | txi B D K W Γ Δ 565. 892 pm; Irlat | [†] εν -λια W it sy • **17** [†] προσελεύσεται B*
C L al | προπορεύσεται 945 pc | txi B A B² D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M co • **19** [†] παρεστώς D
• **20** [†] πλησθήσονται D (W) Ξ Ψ*; Or • **21** [†] προσδεχομενος D | [†] 4 l-3 B A C D Θ 0130
f^{1,13} 33 M | 4 700 pc | txi B L W Ξ Ψ 565. 579 pc

Prv 3,34 © διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐ-
τῶν·
Sir 10,14 · Job 12, 19; · 5,11 Ez 21, 31 |
Ps 107,9 52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων
καὶ ὕψωσεν ταπεινούς,
Job 22,9 | 53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.
Is 41,8s 54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
Ps 98,3 μνησθῆναι ἐλέους,
Mch 7,20 55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
2Sm 22,51 τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐῖς τὸν αἰ-
ῶνα·.
2,6 56 Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ἥως μῆνας τρεῖς, καὶ
ὀπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.
Gn 19,19 57 Τῇ δὲ Ἑλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐ-
τὴν καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ
οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐ-
τοῦ μετ' αὐτῆς καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 Καὶ ἐγένετο
2,21 Gn 17,12 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἥλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ
Lv 12,3 Ph 3,5 ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν.
13 60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ
κληθήσεται ὁ Ἰωάννης. 61 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐ-
δεῖς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι
τούτῳ. 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅτι τί ἂν θέλοι κα-
λεῖσθαι αὐτό. 63 καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν ὁ λέ-
γων· Ἰωάννης ἐστὶν ὁνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάν-
τες. 64 ἀνεῳχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ
20 Dn 10,16 γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. 65 Καὶ
5,26; 7,16; 8,37 ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τὸν τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς,
Act 2,43! καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο ὅπαντα
9,44! τὰ ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν

55 ἕως αἰῶνος C Ψ f^{1,13} 700. 1241. 1424. 2542 pm aur vg^{ms} • 56 ὥσει A C Θ f¹³ 33 B; Or | — D pc it sa bo^p; Or^{lat} | txi B B L W Ξ Ψ f¹ 565 pc • 59 3 I A Θ Ψ f¹ B; txi B B C (D) L W Ξ f¹³ 33. 565. 579^(*). 892. 1241 pc • 60 τὸ ὄνομα αὐτοῦ C* D pc bo^p • 61 τὸ ὄνομα τοῦτο D • 63/64 ° D pc e sy^s bo^{ms} | τὸ B A B² C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 B; txi B⁴ B* L Ξ 565. 579. 700. l 2211 pc; Or | (Mc 7,35) καὶ ἐθαύμασαν ... παραχρῆμα καὶ ἐλυθῇ ὁ δεσμός της γλώσσης f¹ pc | καὶ παραχρῆμα ἐλυθῇ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν πάντες· ἀνεῳχθη δὲ τὸ στόμα D a b vg^{ms} (sy^s) • 65 τὸν τοὺς ἀκούοντας ταῦτα καὶ Θ arm | ° B* L 1241. 1424 pc sy^{s-p} bo^{ms}

τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;
καὶ Ὁ γὰρ χεὶρ κυρίου Ὁ¹ ἦν μετ' αὐτοῦ.
67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος
ἀγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων·
68 Εὐλογητὸς ὁ κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ,
69 καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν
ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τῷ παιδὸς αὐτοῦ,
70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ'
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ·,
71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων
τῶν μισούντων ἡμᾶς,
72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,
73 ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν,
τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς Ἐχθρῶν
ῥυσθέντας
λατρεῦειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ (πάσαις ταῖς ἡμέραις) τῇ ἡμῶν.
76 Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·
προπορεύσῃ γὰρ Ἐνώπιον κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς
αὐτοῦ,
77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν τῶν, 3,3p
78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἔπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

2,19!
Act 11,21
15!
Ps 41,14; 72,18;
106,48 l Rg 1,48
Ex 4,31 Rth 1,6 ·
Ps 111,9 |
1 Sm 2,1,10 Ez 29,
21 Ps 132,17; 18,3
2 Sm 22,3 ·
1 Chr 17,4,24 Ps
18,1 etc |
Act 3,21 R 1,2 Ap
10,71 |
Ps 18,18; 106,
10 2 Sm 22,18 |
Mch 7,20
Ps 105,8s; 106,45
Lv 26,42 Ex 2,24 |
Gn 26,3 Jr 11,5
Mch 7,20 |
Ps 97,10 Mch 4,10
E 4,24
7,26p; 20,6 · 32;
6,35
Mt 3,1 Is 40,3 Mc
1,2!
Is 60,1s · Zch 3,8;
6,12 B Jr 23,5 B
2P 1,19 |

66 ° A C² Θ 0130 f^{1,13} 33 B sy^{p-h} | txi B⁴ B C* D L W Ψ 565 pc latt sy^{hmg} co | ° D it vg^{ms} sy^s • 67 εἶπεν D • 68 ° D W it vgst sy^s sa^{ms}; Cyp • 69 τῷ A Θ Ψ 0130 B; txi B⁴ vid B B C D L W f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1241. l 844. l 2211 pc | τὸν A C Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33 B; txi B⁴ B B D L W 565. 579. 892. l 844 pc • 70 2 5 6 l 3 4 D it; Ir^{lat} | l—4 6 5 K W; Eus | τῶν αγ. τῶν απ αι. προφ. αυ. A C Θ Ψ f¹ B; txi B⁴ B L Δ 0130 f¹³ 33. 579. l 844 pc vg • 74 Ἐχθρῶν ημων D 33 pc | τῶν εχθρ. ημων A C (K) Θ Ψ 0177 B; Or | txi B B L W (0130) f^{1,13} 565. 892. l 2211 pc B; e; Ir^{lat} Or^{lat} • 75 πᾶσας τὰς ἡμέρας B A C D Θ Ψ 0130. 0177 f^{1,13} 33 B; Ir^{lat} Or | txi B⁴ vid B L W 565. 579 pc; Or^{lat} | τῆς ζωῆς Γ Θ f^{1,13} 1424. 2542. l 844. l 2211 pm sy^s; Or • 76 ἔπρο προσώπου A C D L Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33 B sy; Ir^{lat} | txi B⁴ B B W 0177 pc; Or • 77 ἡμων A C Θ Ψ f¹ 579. l 844 al vg^{ms} | αὐτοῦ W 0177. 565 pc | — 2542 pc vg^{ms} bo^p | txi B B D L Ξ 0130 f¹³ 33 B lat sy sa bo^p; Ir^{lat} Cyr • 78 ἐπεσκεψατο B² A C D Ξ Ψ 0130 f^{1,13} 33 B latt sy^h; Ir^{lat} | txi B* B L W Θ 0177 pc sy^{s-p} co

Tt 2,11! Ps 106,
10.14 © Is 9,1;
42,7 Mt 4,16 · Is
59,8 R 3,17 |

2,40 Jdc 13,24s ·

3,2p Mt 3,1

1-7: Mt 1,18-25
Act 17,7

Act 5,37

1,27

1,27

1,57 Gn 25,24 ©

22,11

24,4 Act 12,7

Act 26,13 · Mc 4,41

1,13!

Mt 2,10

Act 5,31; 13,23
J 4,42 1J 4,14 · 9,
20! Thr 4,20 ©
PsSal 17,32© |

79 ἐπιφάνει τ τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθη-
μένοις,

τοῦ κατευθύναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠϋξανεὺν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι,
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ
πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξηλθεν δόγμα
παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην. 2 αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἡ πρώτη ἐγένετο ἡγεμο-
νεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάν-
τες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.
4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Να-
ζαρέθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται
Βηθλέεμ, ἡ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς Δαυὶδ,
5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ,
οὕσῃ ἐγκύῳ. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ
ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκεν τὸν
υἱὸν αὐτῆς πρῶτον πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν
καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τό-
πος ἐν τῇ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ-
λοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν
ποίμνην αὐτῶν. 9 καὶ τ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ
δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φό-
βον μέγαν. 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε,
ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἣτις ἔσται
τ παντὶ τῷ λαῷ, 11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ ὃς
ἔστιν ἡμεῖς κύριος ἐν πόλει Δαυὶδ. 12 καὶ τοῦτο ὑμῖν

79 ὣς D (r¹)

¶ 2,2 τ η² A C L W Ξ Ψ f^{1,13} 33 M | txi N* B D Θ 0177. 565. 700 pc | f N* (D) | f Κυρι-
νίου f¹³ 565. 579. 892. 1424 al | Κυρ(ε)ίνου B W 0177 pc lat sa • 3 ἰδιαν πολιν A C³ Θ
f^{1,13} 33 M sy^h | ἰδιαν χωραν C* | εαυτ. πατριδα D pc | txi N* (B) L W Ξ Ψ 0177. 565.
579. 1844 pc; Eus • 4/5 ἡγν Ιουδα D (a) e (r¹) | f ἀπογραφεσθαι ... εγκυω, δια το ...
Δαυιδ D (sy^h) | f γυναικι αὐτου aur b c sy^h | μεμνηστευμενη αὐτω γυναικι (A 579;
εμν-) C³ Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy^h | txi N(2) B(2) C(2) D(*) L W Ξ (0177 f¹) 565 (700) pc it sy^p
co; (Eus) • 6 ὡς δε παρεγινοντο ετελεσθησαν D • 7 τ φανη Ψ f^{1,13} 33 M |
txi N* (A) B D L W Θ Ξ 700. 1844 pc (co); Eus | τ sy^s • 9 τιδου A D Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat
sy^h bo | txi N B L W Ξ 565. 579. 700. 1241 pc (e) sy^s sa; Eus | f θεου N² Ξ Ψ 892 pc lat
sy^hmg; Eus | - D pc it | (Mt 17,6) σφοδρα B | φοβ. μεγ. σφοδρα W bo • 10 τ και D
• 11 τ 2 I W sy^{s,p} | χριστος κυριου β r¹

ὁ τὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ
κείμενον ἐν φάτνῃ. 13 καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγ-
γέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανόθεν αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ
λεγόντων·

14 δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ

καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας.

15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν
οἱ ἄγγελοι, τ οἱ ποιμένες ἔλάλουν πρὸς ἀλλήλους· διέλ-
θωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γε-
γονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. 16 καὶ ἦλθαν σπεύσαν-
τες καὶ ἀνεῦραν τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ
βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. 17 ἰδόντες δὲ ἔγνώρι-
σαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ
παιδίου οὗτου. 18 καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν
περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς·
19 ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμ-
βάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποι-
μένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν
αὐτὸν καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν
ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ Μα-
ριὰμ κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερο-
σόλυμα παραστήσαι τῷ κυρίῳ, 23 καθὼς γέγραπται ἐν
νόμῳ κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ
κυρίῳ κληθήσεται, 24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρη-
μένον ἐν τῷ νόμῳ κυρίου, ζεύγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσοῦς
περιστερῶν.

1 Sm 10,1 Is 38,7

1 Rg 22,19 Dn 7,
10 Mt 26,53

19,38 PsSal 18,10

Is 57,19 E 6,15!

10,21; 3,22 Ps 51,20

33

51; 1,66 Gn 37,11
Dn 7,28

5,25ap; 7,16; 13,
13; 17,15; 18,43;
23,47 Mt 15,31
Act 11,18! |

1,59!

Mt 1,21!

Lv 12,2-4

R 12,11 |

1,35 Ex 13,2.12.15

Lv 5,11; 12,8

12 τ B Ξ sa | txi N A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Eus | f 2 A K Γ Δ f¹³ 700. 1424. 2542 pm a |
- N* D pc • 13 οὐρανου B* D* • 14 ἐν (και sy^{s,p}, κ. εν sy^h) ἀνθρώποις εὐδοκίας N² B²
L Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M sy bo; Or^h Eus Eriph | ἀνθρώποις εὐδοκίας (bonae voluntatis) it vg^{cl}; Ir^h |
aur N* A B* D W pc vg^{sl} (sa); Or^h CyrJ • 15 τ και οι ἀνθρώποι A D Ψ f¹³ 33 M q sy^h | txi
N B L W Θ Ξ 1. 565. (579). 700 pc lat sy^{s,p} co; Or^h Eus | εἰπον A D L Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M | txi
N B W 565 • 17 διεγνώρισαν A Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy^hmg | txi N B D L W Ξ 565. 579. 1241
pc sy^h | D Θ 1. 700 pc it sy^{s,p} co • 19 τ Μαρια N* B D Θ 1241. 1424 pc sa bo^h | txi
N² A L W Ξ Ψ f^{1,13} 33 M sy^h bo^h • 21 ἐπληρωθησαν Θ 33 pc | συνετελεσθησαν D 565
pc lat | f το παιδιον D (Γ) f¹³ 33 pm β e r¹ vg^{cl} sy^{s,p}; Or^h | f 2 Θ f¹³ 565. 2542 pc |
ωνομασθη D • 22 αὐτου D pc lat sy^s sa^{ms} | - 435 pc bo^h; Ir^h

25 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ὃ ὄνομα 3
 Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς προσ-
 δεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον
 ἐπ' αὐτόν· 26 καὶ ἦν αὐτῷ κεχηρηματισμένος ὑπὸ τοῦ
 πνεύματος τοῦ ἁγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον ἔμπρῃν [ἡ] ἂν ἴδῃ
 τὸν χριστὸν κυρίου. 27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ
 ἱερὸν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰη-
 σοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου
 περὶ αὐτοῦ 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας τ'
 καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν·

29 νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα,
 κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·

30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,

31 ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν
 λαῶν,

32 ὥς εἰς ἀποκάλυψιν ὁ ἐθνῶν
 καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

18 33 καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ τ' θαυμάζοντες
 ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 καὶ εὐλόγησεν αὐ-
 τοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ·
 ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν
 τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον – 35 καὶ σοὺ
 ὁ [δὲ] αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία – ὅπως ἂν
 ἀποκαλυφθῶσιν ὅτι πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ 4
 φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζή-
 σασα μετὰ ἀνδρὸς ἕτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς
 37 καὶ αὕτη χήρα ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ
 οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύ-
 οῦσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα

Gn 15,15; 46,30
 Tob 11,9 & Act
 4,24

3,6 Job 19,27; 42,
 5 Ps 98,2s; 67,3 Is
 40,5 & 52,10

Is 42,6; 49,9,6;
 46,13

Is 8,14 Dn 11,
 41 & Mt 21,42
 Act 28,22

48 J 19,25

1 T 5,5

Jdth 8,6
 Act 26,7

25 Ἀ Δ Λ Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33 M^t | t^xt B W 892. 1424 pc lat | εὐσεβὴς K* K Γ 565.700.
 1424. l 844 al sy^{hmg} • 26 κεχηρ-μενος δε ην D | l 3 B Θ pc | l W (f¹³) 1424. l 2211 pc |
 l 2 A D 0130 f¹ M^t | εως αν K* e | t^xt K² L Ψ 33. 892. l 844 pc • 27 □ 245 | εθος D
 • 28 τ αυτου A D Θ Ψ 0130. 0239 f^{1,13} 33 M^t lat sy | t^xt B L W 565* pc it • 32 ° D
 • 33 Ἰωσηφ (A) Θ (Ψ) f¹³ 33 M^t it vg^{ms} sy^h bo^{pt} | t^xt B D L W 1. 700. 1241. l 2211 pc vg
 sy^{hmg} sa bo^{pt}; Or^{lat} | τ αυτου K* A Λ Θ Ψ f¹³ M^t it sy | t^xt K¹ B D N W 1. 33. 579. 700.
 1241. l 2211 pc vg • 35 ° B L W Ξ Ψ 579 lat sy^s; Epiph^h | t^xt K A D Θ f^{1,13} 33 M^t a e sy^h |
 o¹ D sy^p sa bo^{ms} • 36 ἡμερας sy^s • 37 ὡς K² W Θ f^{1,13} M^t sy^h | – D l 2211 it | t^xt K* A
 B L N Ξ Ψ 0130. 33. 579. l 844 pc f vg | f εβδομηκοντα K* • 38 αὕτη αὐτῇ Θ f^{1,13} M^t
 lat | t^xt K A B D L W Δ Ξ Ψ 0130. 33. 579. l 844. l 2211 pc

ἀνθρωπολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς
 προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα ὅτα κατὰ τὸν νόμον κυρίου,
 ἔπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἐαυτῶν Να-
 ζαρέθ^τ. 40 Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο τ'
 πληρούμενον σοφία, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο
 ἔτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν τ' κατὰ τὸ ἔθος τῆς
 ἑορτῆς 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέ-
 φειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἱησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ,
 καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. 44 νομίσαντες δὲ αὐ-
 τὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζή-
 τουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, 45 καὶ
 μὴ εὐρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀναζητοῦν-
 τες αὐτόν. 46 καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτόν
 ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ
 ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· 47 ἐξίσταντο
 δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς
 ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγη-
 σαν, * καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τέκνον, τί
 ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατὴρ σου κἀγὼ ὁδυνώ-
 μενοι τ' ἐζητοῦμέν σε. 49 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι
 ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς μου δεῖ

25; 23,51p; 24,
 21! Is 52,9

39s: Mt 2,22s

Mt 2,23!

52; 1,80

Ex 23,14-17 Dt
 16,16 |

Ex 12,15,18

Mt 12,23!

J 7,15

4,32!

35

23,46 J 2,16

38 Ἐν Ἱερουσαλὴμ A D L Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33 M^t sy^h | Ἰσραηλ 1216 pc a r¹ vg^{cl} bo^{ms} | ἐν τῷ
 Ἰσραηλ pc | t^xt B W Ξ 1. 565* pc lat sy^s p co; Irlat • 39 ἅπαντα A D Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33
 M^t | t^xt B L N W Ξ 579. 892. 1241. l 844 pc | ° K D L N Δ Θ 0130 f^{1,13} 1. 565 al |
 ὑπεστρεψαν K² A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 M^t | t^xt (K*) B W Ξ 0130. 579 pc | τ την K² A D² L Θ
 Ξ Ψ 0130 f^{1,13} 33 M^t | t^xt K* B D* W 1. l 2211 pc | τ (Mt 2,23) καθως ερρεθη δια του
 προφητου οτι Ναζωραιος κληθησεται D a • 40 πνευματι A Θ Ψ f^{1,13} 33 M^t aur f q (r¹)
 sy^h bo^{ms}; (Epiph^h) | t^xt B D L N W pc lat sy^s co; Or^{lat} | σοφιας K* A D Θ f^{1,13} M^t | t^xt K²
 B L W Ψ 33. l 2211 pc • 41 ° ο τε Ἰωσηφ και η Μαρτα(μ) 1012 pc it • 42 αὐτω ετη D L
 579 pc a b l q | ἀνεβησαν οι γονεις αυτου εχοντες αυτον D e (c r¹) | τεις Ἱεροσολυμα
 A C^{vid} (N) Θ Ψ 0130 f^{1,13} 33 M^t lat sy^h (bo^{ms}) | t^xt B D L W 579. 1241 pc β sy^s p co |
 τ των αζυμων D pc a c e • 43 ἀπεμεινεν D N Ψ f¹ 33 pc | τ 2 3 l D pc lat co | 2 3 K*
 pc | l a e | εγνω Ἰωσηφ και η μητηρ A C Ψ 0130 f^{1,13} M^t it sy^h bo^{pt} | t^xt B D L W Θ f¹
 33. 579. (700). 1241 pc lat sy^{hmg} sa bo^{pt} • 45 ἱζητούντες K* A Ψ 0130 M^t | t^xt K² B C D L
 W Θ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 pc • 47 □ B W 1241 pc • 48 ἰδου ημεις sy^c | – a b ff²
 l | ιδου οι συγγενεις και ο πατηρ σου και εγω C^{vid} (579) (pc, β e sy^h) | τ και λυπουμε-
 νοι D it vg^{ms} (sy^c) | τ ζητ- K* B pc co | t^xt K² A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M^t sy bo^{ms}
 • 49 ἱζητ- K* W Δ pc b sy^c co | f οιδατε D W 1424 pc it sy^c p sa; Mar^l

9,45; 18,34
Mt 2,23!

19!

40! 1Sm 2,21.26 ·
Prv 3,3s R 14,18

εἶναι με; 50 καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα δ' ἐλάλησεν αὐτοῖς. 51 καὶ κατέβη 'μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν¹ εἰς Ναζαρέθ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει 'πάντα τὰ ῥήματα² ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ' [ἐν τῇ] σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

19; 23,7 Mc 6,14

Mc 8,27; 6,17

Mt 26,3!

Jr 1,1 ⑥

1,80 | 3-6; Mt 3,
1-6 Mc 1,2-6 J 1,
19-23 · 1,77 Act
13,24; 19,4

Is 40,3-5 ⑥

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχούντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, 2 ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 3 καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν ὁ[τὴν] περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, 4 ὥς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαίου τοῦ προφήτου·

*φωνῇ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους ἡ αὐτοῦ·*

*5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται
καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,
καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς ἑὐθεῖαν
καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·*

6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον ἡ τοῦ θεοῦ·

7 Ἐλέγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις 'βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ¹· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν 'καρποὺς ἀξίους² τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· ἡ πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν

2,30 Act 28,28
Ps 67,3; 97,3 ⑥7-9; Mt 3,7-10!
7,29 ·L 13,16; 16,24;
19,9 J 8,33.37,
39 Act 3,25

51' | 2 D pc co | - C* | 'παντα τα ρημ. ταυτα (+ συλλαβουσα K2) K2 C L Θ Ψ f^{1,13} 33
M lat sy^{c,h} | τα ρημ. παντα D | τα ρημ. παν. ταυτα A K (565. 700) al | txt K* B W pc e
sy^{m,p} • 52' 2 B W 579 pc | - A C D Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt K L
¶ 3,1 ἑπιτροπευ- D • 2' Καίφα C D pc it vg^{cl} sa • 3° A B L N W Ψ f 844 pc; Or | txt K
C D Θ f^{1,13} M • 4' ὕμων D | τω θεω ημων sy^{c,p} • 5' ἡ ευθειας B D E 892 pc lat; Or |
txt K A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it; Irlat • 6' κυριου D (r¹) sy^c • 7' βαπτ. ενωπιον αυτου
D it | βαπτ. sy^{s,p} | - sy^c bo^{ms} • 8' 2 I B; Or | p) καρπον αξιον D W pc e r¹ sy^h bo | τ' οτι
L Θ 33. 579. 1241 pc sy^h

5
6
III7
I8
V

ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9 ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν 'καρπὸν καλὸν' ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

6
9
X

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν¹; 11 ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι τ βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν²; 13 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴδὲν πλέον παρὰ τὸ διαταγμένον ὑμῖν πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· 'τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς'; καὶ εἶπεν ἡ αὐτοῖς· μὴδένα διασεύσητε ἢ μὴδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκείσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

Act 2,37!

Jc 2,15-17

Mt 21,31s!

19,8

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὁ περὶ τοῦ Ἰωάννου³, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός, 16 ἠπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης⁴· * ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς τ· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου⁵, οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ὁ ἀγίῳ καὶ πυρὶ· 17 οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθῆραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν τ σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην ὁ αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἁσβέστῳ.

15-17; Mt 3,
11s Mc 1,7s
J 1,24-28

J 1,20!

Act 13,25

Mc 9,43

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώ-

19s; Mt 14,3s
Mc 6,17s · 1
Act 12,3

9' | f⁴id lat; Or | -πους -λους D sy^{c,p} • 10 τ (Act 16,30) ινα σωθωμεν D sam^s | ινα
ζωμεν b q vg^{ms} sam^s • 11' λεγει A C² D Θ Ψ M | ειπεν W | txt K B C* L N f^{1,13} 33. 579.
700. 892. 1241. f 844 pc • 12 ὁμοιως D a | τ ινα σωθωμεν D • 14' 3 4 / 2 A C³ Θ Ψ
33 M a sy^h | τι ποιησωμεν ινα σωθωμεν D | txt K B C* L W E f^{1,13} 579. 892. 1241 pc lat
sy^{c,p} | ἢ προσ αυτους K A C³ W Ψ f¹³ M sy^h | txt f⁴id B C* D L Θ E 1. 33. 700. 892. 2542
pc | ἢ, μηδενα K* H (f 1241). 2542 pc sy^{c,p} • 15 131 sy^c • 16 ἑπιγνους τα διανοημα-
τα αυτων ειπεν D | τ' p) εις μετανοιαν C D 892. 1424 pc it vg^{ms} | τ' p) ο δε ερχομενος
ισχυροτερος μου εστιν D | ° 64; Tert • 17 τ' p) και διακαθαριει et συναξει K² A C
(D) L W Θ E Ψ f^{1,13} 33 M lat sy sam^s bo^{pl} | txt f⁴id K* B pc (a) e sam^s bo^{pl}; Irlat (sed; τ συν-
αξει) | τ μεν (D) G Θ f¹³ pc | ° K² D pc e bo^{pl}; Irlat • 18 παραινων D • 19 τ' p) Φιλιπ-
που A C K W Ψ 33. 565. 579. 1424. 2542 al sy^h sam^s bo

δης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν Ὁ[καὶ] κατέκλει-
σεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν
καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεφωχθῆ-
ναι τὸν οὐρανὸν 22 καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
σωματικῶς εἶδει ὥς περιστερὰν ἔπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ
οὐρανοῦ γενέσθαι· σὺ εἰ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
εὐδόκησα).

23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἄρχόμενος ὥσει ἐτῶν τριά-
κοντα, ὦν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ τὸν Ἠλὶ
24 τοῦ Μαθθαί τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναί τοῦ
Ἰωσήφ 25 τοῦ Ματθαίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἑσλὶ
τοῦ Ναγγαί 26 τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεὶν τοῦ
Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδὰ 27 τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβα-
βέλ τοῦ Σαλαθιήλ τοῦ Νηρι 28 τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἀδδὶ τοῦ
Κωσάμ τοῦ Ἑλμαδάμ τοῦ Ἡρ 29 τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέ-
ζερ τοῦ Ἰωρίμ τοῦ Μαθθαί τοῦ Λευὶ 30 τοῦ Συμεὼν τοῦ
Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάμ τοῦ Ἐλιακίμ 31 τοῦ Μελεὰ
τοῦ Μεννά τοῦ Ματταθαί τοῦ Ναθάμ τοῦ Δαυὶδ
32 τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβὴδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλὰ τοῦ Να-
ασσῶν 33 τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ τοῦ Ἑσ-
ρῶμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα 34 τοῦ Ἰακώβ τοῦ Ἰσαάκ

21s: Mt 3,13-
17 Mc 1,9-11
J 1,29-34
9,281s: Ez 1,1

9,35
Ps 2,7 Jr 31,20
Gn 22,2 Is 42,1;
44,21; 62,4 · 2,14!

23-38: Mt 1,1-
17 Act 1,1,22; 10,
37 · Gn 41,46 · 4,
22p J 1,45; 6,42

Esr 3,2; 5,2 1 Chr
3,19 ©

2 Sm 5,14 1 Chr
3,5; 14,4; 2,15 |
1 Sm 16,1.13 ·
32s: Rth 4,18-22
32-34: 1 Chr 2,1-
15 | Gn 38,29;
29,35 Rth 4,12 |

20 °† K* B D E b e | txi K* A C L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy • 22 ° ωσει Α Θ Ψ f^{1,13} M |
txi Φ⁴ K B D L W 070. 33. 579. 1241 pc | ° εις D | ° (Ps 2,7) υιος μου ει συ, εγω σημερον
γεγεννηκα σε D it; Ju (Cl) Meth Hil Aug | ut txi sed εν ᾧ ευδ. X pc f bopt | ουτος εστιν ο
υι. ... εν ᾧ ευδ. 1574 pc • 23-31 (Mt 1,6-16 ord. invers.) ην δε Ιησους ως ετων λ'
αρχομενος ως ενομιζετο ειναι υιος Ιωσηφ του Ιακωβ του Αβιουδ του Ζοροβαβελ του
Ελιουδ του Ιαχιν του Σαδωκ του Αζωφ του Ελιακίμ του Αβιουδ του Ζοροβαβελ του
Σαλαθιηλ του Ιεχονιου του Ιωακίμ του Ελιακίμ του Ιωσια του Αμωσ του Μανασση
του Εζεκια του Αχας του Ιωαθαν του Οζια του Αμασιου του Ιωας του Οχοζιου του
Ιωραμ του Ιωσαφάτ του Ασάφ του Αβιουδ του Ροβοαμ του Σολομων του Δαυιδ D |
° ερχομενος 700 | - 1555 pc e f sy^{sp} sa | ° 2 3 / A Θ 0102 f^{1,13} 33 M syh | txi Φ⁴ K B L W Ψ
070 f¹ 892. 1241. / 2211 pc | ° του Ιακωβ N^c Θ pc (cf¹ D) | ° (vss 23-38) W (579) | om. τ.
Ηλι τ. Μαθ. c | ° Ελμωδαμ Α (Γ) Θ Ψ 0102 f^{1,13} M aur f q syh | Ελμωσαμ Φ⁴ | txi K B L
N^{vid} (070). 33. 1424 pc lat | ° A | ° Ναθαν K² A L Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy bo | txi Φ⁴ K* B pc it
• 32 ° Ιωβηλ K* B sy^{sp} | Ωβηλ D* | Ωβηδ D^c Θ f¹ M lat syh | txi K² A L Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 892.
1241. 1424 al c | ° Βοοζ Θ f^{1,13} M lat bo^{ms} | - N* | txi K A B D L Ψ 33. 565. / 2211 al it |
° Σαλμων K² A D L Θ Ψ 0102 (f^{1,13}) 33 M lat syh bo | txi Φ⁴ K* B sy^{sp} sa bo^{ms} • 33 ° 3-6
B | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ Α D 33. 565. (1424). / 2211 pm lat sy^{sp} | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ τ.
Ιωραμ Κ Δ Ψ 700. (f¹ 892). 2542 pm b e (syh) | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ τ. Αδμ τ. Αρνι (N) Θ
(0102. 1) pc | τ. Αδμ τ. Αδμιν τ. Αρνι Φ⁴vid K* 1241 pc sa et v. l. al | txi K² L X (Γ) f^{1,13} pc
bo | ° A

τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχώρ 35 τοῦ Ἰερώου τοῦ
Ῥαγαὺ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἑβερ τοῦ Σαλὰ 36 τοῦ Καϊ-
νὰμ τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 37 τοῦ
Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνώχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ τοῦ
Καϊνὰμ 38 τοῦ Ἐνῶς τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου υπέστρεψεν ἀπὸ
τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ
2 ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἓν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις
καὶ συντελεσθεῖσιν αὐτῶν ἐπεινάσεν. 3 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
διάβολος· εἰ υἱὸς εἰ τοῦ θεοῦ, εἰπέ· τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα
γένηται ἄρτος). 4 καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς·
γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος τ.
5 Καὶ ἀναγαγὼν αὐτόν τ ἐδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασι-
λείας τῆς οἰκουμένης) ἐν στιγμῇ χρόνου 6 καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν
θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον
ἐμοῦ, ἔσται σοὶ πᾶσα. 8 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· τ γέγραπται· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις²¹
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Ἦγαγεν δὲ αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ
τὸ περὶ ἄλυσαν τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἰ τοῦ θεοῦ,
βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γὰρ ὅτι

τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
τοῦ διαφυλάξαι σε

35 ° Σερουκ D | ° Φαλεγ Α Κ Γ 0102 f^{1,13} 565. 700. / 2211 pm | Φαλεχ 1241. 1424 pc bopt
• 36 ° τ. -ναν Α Θ Ψ 0102 f^{1,13} (565) M sy^{ph} sa^{ms} bopt | - Φ⁷⁵vid D | txi K B L f¹ 33 pc
• 37 ° -εδ B² D L f^{1,13} 33 M vg sy sa^{ms} bopt | -εθ Α Κ Θ Ψ pc b c r¹ bopt | txi Φ⁴vid.75vid K B*
a aur l q | ° Μελ- K* A N f^{1,13} / 2211 pc sa^{ms} bopt | ° -ναν Α Β Δ Ψ f^{1,13} 33 M sy sa^{ms} bopt |
txi Φ⁷⁵vid K L Θ • 38 (ad¹ cf²³)
¶ 4,1 ° p) εις την ερημον Α Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M lat | txi Φ⁴vid.75vid K B D L W 579. 892.
1241 pc it • 2 ° p) σατανα Δ pc e sy^{sp} | ° ουδε επεν f^{1,13} pc • 3 ° p) ινα οι λιθοι ουτοι αρ-
τοι γενωνται Δ r¹ vg^{ms} • 4 ° p) αλλ επι παντι ρηματι θεου Α (Δ) Θ Ψ (0102) f^{1,13} 33 M
lat sy^{ph} bopt | txi K B L W 1241 pc sy^{sp} sa bopt • 5-12 ° vss 5-8 p. 9-12 it; Ambr | ° p) ο
διαβολος εις ορος υψηλον Α Θ Ψ 0102 (f^{1,13}) 33 M it vg^{el} sy^{ph} bo^{ms} | ° εις ορος υψηλον
K¹ (D, W) f¹ 700. 2542 pc (e) sa^{ms} bopt | txi K* B L 1241 pc sa^{ms} bopt | ° p) του κοσμου Δ
1241 pc f | ° της γης W sy^{sp} | ° 4 3 / 2 (f A) Θ 0102 M | 4 / 2 3 Δ Ψ pc | 4 / 3 2 B | txi K L
W 3 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542. / 2211 pc lat | ° p) υπαγε οπισω μου σατανα Α
Θ Ψ 0102 f^{1,13} M it sy^h (bopt) | txi K B D L W 3 f¹ 33. 579. 700. 892*. 1241. 2542. / 844.
/ 2211 pc lat sy^{sp} sa bopt | ° 1 5 / 1-4 Α Θ 0102 M a r¹ | txi K B D L W 3 f^{1,13} 33. 579. 892.
1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 al lat sy^{ph} | ° L 3 e

Gn 21,2s; 25,26;
11,10-16 1 Chr
1,24-27 | Gn 5,9-
32 1 Chr 1,1-4 |

Gn 4,25s; 5,1-8;
2,7
J-13: Mt 4,1-11
Mc 1,12s
Ap 17,3

Di 8,3

Ap 13,2

Di 6,13; 10,20

Ez 8,3

Ps 91,11

11 καὶ ^{οἱ} ὅτι

Ps 91,12

ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ⁽¹⁾ ὅτι εἰρηται·οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.²

13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμόν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι ἡμερῶν.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ φήμη ἐξηλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Ἐκείνη ἡμέρα ἦν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαίου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν ὅτι οὕτως ἔκειτο ἡ γραφή·

18 πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ

οὐδ' εἶνεκεν ἔχρισέν με

εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς,

ἀπέσταλκέν με,

κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν

καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφ᾽ ἑσέ,

19 κηρύξαι ἐν παντί κυρίου δεκτόν.

20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς

5-12 ^{οἱ} D Γ Δ 0102. 700 ^{it} sy^{sp} sa bo^{it} | ⁽¹⁾ p) γεγραπτα D W pc it • 13 ἡμερῶν D • 14 ἡμερῶν B lat • 16 ἐλθὼν δε εἰς -ρεδ' οὐκ ἔστιν D* et^o D | τὴν -ρετ K 565. 1424 pm (B² L 579. 700. 892. 1241. 2542 al: - τὴν) | τὴν -ρεθ Γ Ψ f¹³ pm (W 1 pc: - τὴν) | τὴν -ρατ A Θ 0102 pc | txt B B* (Δ) Ξ (33) pc e sa^{mas}; Or | ^f ἀνατεθρ. B L W Θ Ξ 0102 f¹³ 1. 33. 579. 892 al | txt A B (D²) Ψ Ξ • 17 ^f 1 4 2 3 A f¹ ^{it} it vg^{cl} sy co | ο προφήτης Ἡσαίας D pc | txt B B L W Θ Ξ Ψ f¹³ 33. 579. 892 pc a b vg^{cl} | ^f τ' ἀνοίξας A B L W Ξ 33. 579. 892. 1241 pc; Eus^{pl} | txt B D (*) Θ Ψ f¹³ 33 ^{it} it; Eus^{pl} | ^o B L W Ξ 33 pc • 18 ^f bis (επὶ) σε sy^s | ^f (Is 61,1) ἵστασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν A Θ Ψ 0102 f¹ ^{it} it f vg^{cl} sy^h bo^{mas}; Irlat | txt B B D L W Ξ f¹³ 33. 579. 700. 892* pc lat sy^s co; Or Eus Did • 21 ^o D W pc sy^s

λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; 23 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα (εἰς τὴν) Ἰακωβῶν καὶ ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 εἶπεν δέ· ἀμὴν ὅτι λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ χήραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰησοῦ ἐν τῇ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ὅτι ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμψθη Ἰησοῦς εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα Ἰακωβῶν. 27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῇ Ἰσραήλ ἐπὶ Ἑλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναϊμὰν ὁ Σύρος. 28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα 29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὁφρύος τοῦ ὄρους ἐφ' ὃ ἡ πόλις ὠκοδόμητο αὐτῶν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν· 30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Ἰακωβῶν πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι· 32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἰακωβῶν καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· 34 ὅρα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἵνα ὀλέσῃς ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· σιωπήθητι καὶ ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτόν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον· 36 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 36 καὶ ἐγέ-

37 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 37 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

38 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 38 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

39 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 39 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

40 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 40 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

41 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 41 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

42 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 42 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

43 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 43 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

44 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 44 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

45 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 45 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

46 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 46 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

47 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 47 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

48 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 48 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

49 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 49 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

50 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 50 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

51 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 51 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

52 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 52 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

53 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 53 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

54 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 54 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

55 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 55 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

56 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 56 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

57 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 57 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

58 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 58 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

59 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν· 59 καὶ ἐξῆλθεν Ἰακωβῶν ἀπ' αὐτοῦ ὁ μὴδὲν βλάψαν αὐτόν·

E 4,29!

3,23!

Mt 27,42p

31 Mt 9,11

J 4,44

1 Rg 17,1; 18,1
Jc 5,17 Ap 11,6

1 Rg 17,9

2 Rg 5,14

Act 7,58

J 8,59!

31s: Mc 1,21s
Mt 9,11* 13,10

2,48; 9,43 Mt 7,28s

33-37;
Mc 1,23-281 Rg 17,18etc
Mc 1,24! Jdc 16,
17 ὁ B

23 ἐν τῇ Θ Ψ f¹ 33 ^{it} it | ἐν A K N 0102. 565. 579 al | εἰς D L f¹³ 892 pc | txt B B W 700 pc | ^f Καπερναοῦ v. ad vs 31 • 24 ἡμερῶν D* 700 pc ff² r¹ | ^f εαυτοῦ B D W 892 pc (sa bo^{mas}) • 25 ^f οἱ B L W Θ Ψ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 al e f¹ | txt A B D 0102 ^{it} it | ^o B D 1241 pc • 26 ^f Σιδωνος 33 ^{it} it | txt B A B C D L W Γ Θ Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 2542 al lat | ^f Συραν Wellhausen cj] • 29 ^f εἰς το A C Ψ (1424) ^{it} it | txt ^f 4vid B D L W Θ f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pc; Or • 31 ^f Καπερναοῦ A C L Θ (Ψ) 0102 f¹³ 33 ^{it} it q | txt B B D W 33. 579. 1844. 12211 pc lat; Mcion^f. A Or | ^f p) τὴν παραθαλάσσιον ἐν οἷσι Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλὶμ D • 33 ^f δαιμόνιον ἀκαθάρτον D 579 pc (lat) • 34 ^f p) D 33 pc it vg^{mas} sy^s co | ^f ἡμᾶς ὡς ἀπολέσας D • 35 ^f p) εἰς ^f 75 A C Θ Ψ 0102. 33 ^{it} it | txt B B D L W Ξ f¹³ 579. 700. 892. 1424. 2542 al; Or | ^f ἀνακραυγᾶσαν τε D | ^f εἰς ^f 75 Γ 0102 pc | ^o W

5,9 νετο θάμβος ὅτι ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; 37 καὶ (ἐξεπορεύετο ἡχος) περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 s: Mt 8,14s
Mc 1,29-31

38 Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχόμενη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.

Mt 8,15f
13,13

39 καὶ ἔπισταὺς ἐπάνω αὐτῆς ἔπετιμήσαν τῷ πυρετῷ καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς.

40 s: Mt 8,16s
Mc 1,32-34
Act 28,9 · Mt 9,18f

40 Γάροντος δὲ τοῦ ἡλίου ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἄσθενοντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἔπιτιθεῖς ἔθεράπευεν αὐτούς. 41 ἔξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κρ[αυγ]άζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

Mc 3,11f Act 16,17

Mt 8,4f · Act 19,15

42 s: Mc 1,35-38

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν καὶ ἤλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. 43 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι ἔμε δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην. 44 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας).

8,1

44: Mt 4,23
Mc 1,39 · 7,17;
23,5

36 ὁ μεγαλὸς D b r¹ vg^{ms} sy^p bo^{pt} • 37 (p) ἐξηλθεν ἡ ἀκοή D • 38 (p) καὶ Ἀνδρέου D it vg^{ms} | Πετρου bo^{ms} • 39 □ sy^s | παρ. ὥστε ἀναστασαν αὐτὴν διακόνειν D • 40 ὁ δυνάστης D | δυνάστης U A 2542 al | ὁ πάντες K A D L Q W Ξ Ψ 0102 f¹³ 33 M | txi B C Θ f¹ 579. 700 pc | ° D 565. 2542 pc lat | ° f¹ επιθεῖς (° K C) A L Θ Ψ 0102 f¹ 33 M | txi B D Q W Ξ f¹³ 892. 1241. 1242. 2542. l 844. l 2211 pc | ° p) ἐθεράπευσεν K A C L Θ Ξ Ψ^c 0102 f¹³ 33 M | txi B D W Ψ* l 844* pc • 41 ἐξήρχοντο K C Θ f¹ 33. 1241 al; Or | ° K W f¹ 1241. 1242 pc (b) | ° κρᾶζοντα K (*: -ζοντων) B C K L N Θ Ξ Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1242. 2542. l 844. l 2211 pm | txi A D Q W Γ Δ (0102) f¹³ 700 pm; Or | ° το χριστός A Q Θ Ψ 0102 f¹³ 33 M f q sy^{p,h} bo^{pt} | txi K B C D L W Ξ 33. 579. 700. 1241. 2542 pc lat sy^s sa bo^{pt}; Mcion^T Or • 43 ° B (D) W 892 pc | ° οτι εἰς (ἐπὶ 700 pc) τοῦτο ἀπεσταλμαι A Q Θ Ψ M | - sy^s | txi f⁷⁵ K B (C, D) L W f⁽¹³⁾ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc • 44 ἐν ταῖς - γαῖς (εἰς τὰς - γὰς D Ψ f¹³ 2542 pc) τῆς Γαλιλαίας A D Θ Ψ f¹³ 33 M latt sy^{p,hmg} bo^{pt} | εἰς τὰς - γὰς τῶν Ἰουδαίων W (1424) | txi f⁷⁵ K B Q 579. 892 pc sy^{s,h} sa bo^{pt} (sed ἐν ταῖς - γαῖς C L f¹ 1241 pc)

29
X

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ· καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς· παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρὲτ 2 καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τὸ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν τὸ ὀλίγον· καθίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους.

l-ll: cf Mt 4,18-22
Mc 1,16-20
J 21,1-11

Mt 13,1-3 p

11
X

4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ ἀποκριθεὶς τὸ Σίμων εἶπεν· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιᾶσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. 6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. 7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἤλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνυσιν τῷ Ἰησοῦ λέγων· Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἄνηρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, κύριε. 9 θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτόν· καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ὧν συνέλαβον, 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς

8,24,45; 9,33,49;
17,13

18,13

4,36

Mt 4,21f

¶ 5,1 'καὶ ἐγ. f⁷⁵ | 'του C D Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy^{p,h} | txi f⁷⁵ K A B L W f¹ 579. 892. 1241. l 844. l 2211 pc c | 'εστῶτος αὐτοῦ D e • 2 'τὸ δυο πλοῖα A C* L Q Ψ 33. 1241. 1242. l 844. l 2211 al f | πλοῖα δυο B W 579. 892 pc e | txi f⁷⁵ K (*: om. δυο) C³ D Θ f¹³ 33 M lat | 'ἀπεπλυν(α)ν A C³ Θ Ψ f¹³ 33 M | txi f⁷⁵ K B C* D L Q W (579). 892. 1241 pc • 3 'του A C Θ Ψ f¹³ 33 M | txi f⁷⁵ K B D L W 579 pc | 'οσον οσον D | 'καὶ καθ. ἐδιδ. ἐκ του πλ. A C (L Q W 579: καθ. δε) Θ Ψ (f¹³) 33 M lat sy^{p,h} | καθίσας δε ἐν τῷ πλοίῳ ἐδίδασκεν K (D) e sa | txi f⁷⁵ B 1241. (1242) pc • 5/6 'το A C (D) W Θ Ψ f¹³ 33 M | txi f⁷⁵ (K) B L Δ 1242. l 844. l 2211 pc | 'αὐτῷ A C D L W Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy^s sa | txi f⁷⁵ K B 700. 2542 pc e bo | 'διδασκαλε D | ° τῆς C D Θ f¹³ 33 M | txi f⁷⁵ K A B L W Ψ 33. l 844. l 2211 pc | 'χαλάσω (-ωμεν K Ψ f¹ al) το δίκτυον. καὶ τουτ. ποι. A C Ψ f⁽¹³⁾ 33 M lat sy^{p,h} (sa^{ms} bo^{pt}) | ου μὴ παρακουσομαι (-σομεν D²) · καὶ ευθυς χαλασαντες τα δικτυα D (e) | txi f⁷⁵ K B L W Θ 579. 700. 892. l 844. l 2211 pc aur c q sa^{ms} bo^{pt} | 'διερρηγνυτο δε το δικτυον (τα - τυα Θ f¹ 579 it) αὐτῶν A (C, Θ) Ψ f¹³ 33 M lat sy^{p,h} | ὥστε τα δικτυα ρησσεσθαι D (e f r¹) | txi f⁷⁵ K B L W (33 M) 892. 1241 pc sy^s • 7 'τοῖς A C Θ f¹³ 33 M lat sa | txi f⁴ 75 K B D L W Ψ 579. 700 pc a | 'βοηθῆν D | ° παρα τι D c e r¹ vg^{cl} sy^{s,p,hmg} | ἡδη C* • 8 'ιδων δε ο Σ. W f¹³ 892. 1241 pc a b e r¹ sy^{hmg} | ο δε Σ. D | ° του A C L Θ Ψ f¹³ 33. 579. 1241. 1242. l 844. l 2211 al | ° παρακαλω D it (sy^p) • 9 ° D | ° τῇ K A C L W (Θ) Ψ f¹³ 33 M lat sy^p sa | txi f⁷⁵ B D pc aur bo • 10/11 'p) ἦσαν δε κοινωνοι αὐτοῦ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαιοῦ· ο δε εἶπεν αὐτοῖς· δευτε καὶ μὴ γίνεσθε ἄλιεῖς ἰχθύων, ποιήσω γὰρ ὑμᾶς ἄλιεῖς ἀνθρώπων· οἱ δε ἀκούσαντες πάντα κατέλειψαν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ D (e)

Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11** καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἑπάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Mt 19,27
12-16: Mt 8,1-4
Mc 1,40-45

17,16

Lv 13,49; 14,2s
Mt 8,41

Mt 9,261

9,281

17-26: Mt 9,1-8
Mc 2,1-12

6,17 · 4,14; 6,19;
8,46p

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἡλικίας· ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον· ἔδεξθη αὐτοῦ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. **13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν κατῆμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδασκαλοὶ οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης γῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. **18** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐξήχουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι αὐτόν ἐν ὧπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτόν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτόν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν

10/11 ° B L | Γαπ· A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | txt B (D) L 579. 1424. 1844. 12211 pc · **12** (p) λεπρος D | ° I 700 aur f | και ιδ. A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | προσελθων και ιδ. 1424 (pc) | txt B 579 e | ° επεσεν ei ° D e r¹ · **13** ειπων A Ψ f¹ 38 | txt B C D L W Θ f¹³ 33. 579. 892. 1241 pc | ° p) εκαθαρισθη D e (sy^p) · **14** ινα εις μαρτυριον ην (i. e. η) υμιν τουτο D it; (Mcion^T E) | ° p) ο δε εξελθων ηρξατο κηρυσσειν και διαφημιζειν τον λογον ωστε μηκειτι δυνασθαι αυτον φανερως εις πολιν εισελθειν, αλλα εξω ην εν ερημοις τοποις, και συνηρχοντο προς αυτον και ηλθεν παλιν εις Καφαρναουμ D · **15** τυπ αυτου (A) C² Θ Ψ 33 38 sy^h | txt B C* D L W f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc lat sa bo^{pl} · **17** αυτου διδασκοντος συνελθειν τους Φαρισαιους και νομοδιδασκαλους· ησαν δε συνεληλυθοτες D (e) | αυτου διδασκοντος και ησαν etc. ut txt c (sy^{s-p}) | ° I-5 D | I-3 6 7 H vg^{ms} | 2-7 1241 bo | [2 5-7 Spitta c] | ° του D | ° αυτους A C D (K) Θ Ψ f^{1,13} 33 38 lat sy^{p,h} bo | txt B L W E 579. 2542 pc sy^s sa; Did · **18** ° B A C D W Ψ f^{1,13} 33 38 | txt B L Θ E pc · **19** (p) ανεβησαν επι το δωμα και αποστεγασαντες τους κεραμους οπου ην καθηκαν τον κραβαττον συν τω παραλυτικω D (b)

τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. **21** καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὅτι λέγοντες· τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι· εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός; **22** ἐπιγινούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **23** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἀφένονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρῃς τὸ κλινιδίον σου καὶ πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἔφ' ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὶν κατῆμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπὼν πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολλὸς τελωνῶν καὶ ἄλλων· οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ λέγοντες· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

19 παντων B · **21** (p) εν ταις καρδιαις αυτων D it | ° p) τι ουτος D | ° αφινειν αμαρτιας B A C W Θ Ψ f¹³ 33 38 | txt B D E pc (L f¹ 579. 2542. 1844. 12211: αφινειν) · **22** (p) πονηρα D (° it vg^s) · **23** (σου αι αμαρτιας B (C) D W Θ (33. 1241). 1844. 12211 pc | σοι αι αμαρτιας N Ψ pc lat | txt A B L E f^{1,13} 38 it sy · **24** λεγει D 1424 pc | ° p) παραλυτικω B C D L N W Θ E Ψ f¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424 al | txt A B f¹ 38 | ° p) αρον ei ° και B D 1424 pc; Mcion^T | ° p) τον κραβαττον D 1424 c r¹; Mcion^T · **25** την κλινην D (e sy^p) sa · **26** ° D W Ψ 579. 1241 al e · **27** (p) και ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν· και παραγων ειδεν τον τον του Αλφαιου D | ° p) λεγει B D f¹³ · **28** (p) ηκολουθησεν B A C Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | txt B D L W E 700. 892 pc a · **29** και αμαρτωλων N W 1424 pc bo^{ms} | ° B* q | ° ανακειμενων D e | ut sed αυτου B* f¹ 579. 2542 pc sy^{hms} · **30** ° 4 5 2 3 I A Θ Ψ f¹³ 38 r¹ sy^h (sa^{ms} bo^{ms}) | I-4 B (° D) pc it sa^{ms} bo | txt B C L W E 1. 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. 1844. 12211 pc lat | ° C* D · **31** ° 2 3 4 B | ° W 1241 · **32** ασεβεις B*

7,48

12,17

7,49 J 5,12

Is 43,25; 55,7 |

6,8; 9,46s Mt 9,41

Mt 28,181

J 5,8

J 5,9

2,201

1,651

27-32: Mt 9,9-13
Mc 2,13-17

Mt 19,27p

15,1

15,2; 19,7

Mt 9,111

19,10p; 15,7p

12-16: Mt 10,1-4
Mc 3,13-19
9,28f

J 6,70 Act 1,2
Act 1,13

Mt 9,9f

J 14,22

17-19: Mt 4,24s
Mc 3,7-12
19,37 J 6,60.66
5,17

Mt 9,20s · 5,17f

20-23:
Mt 5,2-12

Is 61,1 Jc 2,5

Ap 7,16s

Ps 126,5s Is 61,
2s; 65,18s

J 15,19 Mt 10,22
1P 4,14

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. 13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν. 14 Σίμωνα δὲ καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον 15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτὴν 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης.

17 Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, 18 οἱ ἤλθον ἀκούσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο, 19 καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν·

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ Ἰ, ὅτι ἡμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

21 μακάριοι οἱ πεινῶντες ὄνυν, ὅτι ἡ χορτασθήσεσθε.

μακάριοι οἱ κλαίοντες ὄνυν, ὅτι ἡ γελάσετε.

22 μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσω-

43 II

16

44 II

45 I

46 V

17

46 V

47 V

48 V

49 V

12 D • 13 ἑκαλεσεν D pc • 14 (p) πρῶτον Σ. ον και Π. επωνομασεν D (a r¹) | ° bis A Q Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h sam^{ss} bopt; (Eus) | txi p^{4,75} B D L W (f¹³) 33. (565. 579. 1241). 2542 al it sy^{s-p} | ° p¹ τον αδελφον αυτου, ους επωνομασεν Βοανηργες ο εστιν υιοι βροντης D (ff²) | τους υιους του Ζεβεδαιου sy^s • 15 ° A Q Θ Ψ f¹ 33 M¹ lat sy^h sam^{ss} bopt; txi p⁴ B D L W f¹³ 1241. 2542 pc it sy^{s-p}; Eus | ° (J 11,16) τον επικαλουμενον Διδυμον D | ° A B D² Q W Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h sam^{ss} bopt; txi p⁴ B D L W f¹³ 33. 700. 1241. 2542 pc it sy^{s-p} • 16 ° A Θ Ψ f¹ 33 M¹ e f q vgst.ww sy^h | txi p^{4,75} B D L Q W f¹³ 892. 1241. 2542 pc it vg^{cl} sy^{s-p} | ° Ισκαριωτην B² A Q W Θ Ψ f^{1,13} M¹ vg^{cl} (co); Mcion^E | ° Σκαριωθ D lat | txi p⁴ B² L 33. 579 pc d | [·.] • 17/18 ἄλλων πολεων εληλυθοτων D | ° και της περαιας (B²) W ff² | et trans fretum it vg^{ms} • 20 ° p¹ τω πνευματι B² Q Θ f^{1,13} 33. 579. 2542 al a c f r¹ vg^{ms} bopt | ° αυτων W ff² sy^s sa bo^{ms}; Mcion^T • 21 ° bis Mcion^T (Eus) | ° -σονται B² c pc it sy^s sam^s; Mcion^T Or | ° D | ° -σουσιν W e sy^s sam^{ss}; Mcion^T • 22 ° 2542 Mcion^T

σιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου·

23 χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

25 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ὄνυν, ὅτι πεινάσετε.

οὐαὶ Ἰ, οἱ γελῶντες νῦν,

ὅτι πενήσετε καὶ κλαύσετε.

26 οὐαὶ Ἰ δταν ὁ ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι·

κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 τῷ τύποντί σε ἔπι τὴν σιαγόνα Ἰ παρέχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. 30 παντὶ Ἰ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει.

31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Ἰ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Ἰ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιῇτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Ἰ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἐὰν

Jc 2,7

Act 5,41 Jc 1,2
1P 4,13

2Chr 36,16 Act
7,52!
Mt 19,23s Jc
5,1 Hen 94,8
16,25; 2,25!

Is 5,22

Is 65,13

Jc 4,9

Mch 2,11 Jr 5,31

27-35: Mt 5,39-47 · 35
1,71 | 1P 3,9

Mt 7,12

1P 2,19s

Lv 25,35s

23 ταυτα B A L Θ f^{1,13} 33* M¹ lat sy^h | txi p⁷⁵ B D Q W E Ψ 0147. 33c. 892. 1241 pc c e bo • 25 ° A D K P Γ Ψ 565. 2542* M¹ lat sy^p; Mcion^T Ir^{lat} | ° ὑμιν p⁷⁵ A D Q Ψ 33 M¹ lat sy^{p-h} eo | txi B B K L T W Θ E 0147 f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 2542 al sy^s • 26 ὑμιν D W* Δ 1424 pc b r¹ sy^{s-p} eo; Ir^{lat} | ° t 2 1 3 (D) Q W Θ E f^{1,13} M¹ | 2 3 / B A L Ψ 33. 579. 892. (2542) al | txi p⁷⁵ B | ° 2 3 / B | 2 3 D L Γ Δ 892* pm vg^{cl} sy^{s-p} bo^{ms}; Mcion^T | ° ταυτα v. vs 23 | ° p⁷⁵ vid B 700*. 1241 pc sy^s sa • 28 ὑμιν p⁷⁵ L Δ Θ Ψ pm • 29 (p) εις B² D P W Θ 700. 892. 2542 pc; Cl Or | ° p¹ δεξιαν B² (° a. σιαγ.: 579. 1424) pc bo^{ms} • 30 τω K L f¹ 565. 1241. 1424. 2542 pc Cl^{vid} | δε τω A D Θ E Ψ f^{1,13} 33. (565) M¹ lat sy^{p-h}; (Mcion^T) | καλα r¹ vg^{ms} sy^s | txi p⁷⁵ vid B 579. 700. 1241 it; Ir^{lat} Cl | ° D e; Ir^{lat} Cl • 32 τ τουτο ποιουσιν, D (f¹?, h. t. usque ad vs 33) • 33 ° B² A D L W Θ E Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^{co} | txi p⁷⁵ B² | ° γαρ A D L Θ E Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^{p-h} | txi B B W 700. 892*. 1241 pc r¹ sy^s

δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ὀ[ξείν]; καὶ τ' ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. **35** πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε ἡμῶν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς.

1,76!
Ps 25,8; 86,5
Sap 15,1

36: Mt 5,48

37-42: Mt 7,1-5

Mt 18,18!

Mt 7,21

5,36!

Mt 15,14!

Mt 10,24!

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς ὁ [καὶ] ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. **37** Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ³ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ³ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· **38** ἰδίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὃ γὰρ μέτρῳ¹ μετρεῖτε ἂν τι μετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· μή τι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον ἔμπεσονται; **40** οὐκ ἐστὶν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· τ' κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἐστὶν ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί¹ ὁ δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** ὡς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) σου, ἄντὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ἢ ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.

43-45: Mt 12,33-35; 7,16-20

43 Οὐ γὰρ ἐστὶν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν¹, οὐδὲ ὁπάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν κα-

34 ° φ^{45,75} B 700 e | txi K A D L W Θ Ξ Ψ 0147 f^{1,13} 33 M lat sy^h | τ' γὰρ A D Θ 0147 f^{1,13} 33 M lat sy | txi φ⁷⁵ K B L W Ξ Ψ 700. 892 pc | ° D it sy^s • 35 ἡμῶν K B W Ξ pc sy^{s,p} • 36 ° t K B L W Ξ Ψ f¹ 579 pc c d sy^s co; Mcion¹ Cl | txi A D Θ f^{1,13} 33 M lat sy^h; Cyp Bas • 37 (p) ινα A D W Ψ pc a c e f sy^s sa bo^{pt}; Mcion¹ Cyp | τ' bis δικ- φ⁷⁵ B (579) | ινα D W* it sy^s sa; Mcion¹ • 38 τῷ γὰρ (- φ⁴⁵ Θ f^{1,13} 700 pc) αὐτῷ μετρω¹ φ^{45,75} A C Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h; Mcion¹ | txi K B D L W Ξ f¹ 33. 892. 1241 pc c e sy^(s,p); (Or) | (p) μετ- B* P pc b e q • 39 π' πεσ- K A C Ξ Ψ 33 M | txi B D L P W Θ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 2542 al a • 40 τ' αὐτοῦ A C Ψ M sy | ουδε δούλος υπερ τον κυριον αὐτοῦ 579 pc | txi φ⁷⁵ K B D L W Θ Ξ f^{1,13} 33. 700. 892. 2542 pc latt; Ir^{lat} Or • 41 ° φ⁷⁵ 1424. 2542 pc bo^{pt} • 42 (p) η πως A C D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M it vg^{cl} sy^h sam^{ss} bo | πως δε K 579. 892 pc | txi B e ff² sy^s sam^{ss} bo^{ss} | τ' bis εκ του οφθαλμου D (33) lat sy^{s,p} | (p) και ιδου η δοκος εν τῷ σω οφθαλμῷ υποκειται D it sy^s • 43 τ' -πους σαπρους et -πους καλους D it sy^{s,p} | ° A C D Θ Ψ 33 M lat sy sa | txi φ⁷⁵ K B L W Ξ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc b q vg^{ss} bo

λόν¹. **44** ἕκαστον ὁ γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκειται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας τ' προφέρει ὁ τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ τ' προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

51
V
62
V

46 Τί δέ με καλεῖτε· κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅ¹ λέγω; **47** Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὁμοιος· **48** ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευσαὶ αὐτήν· **49** ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι τ' οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ προσέρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐκ ἔθηκεν ὡς ἐπὶ τὸν ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Mt 1,6 Mt 7,21!

47-49:
Mt 7,24-27

7 ὅ¹ ἔπειδ' ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν¹ εἰς Καφαρναούμ.

1-10: Mt 8,5-13 J 4,46b-53
Mt 7,28! 4,31!

2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος κακῶς ἔχων ἡμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτᾶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἔπαρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι ἅγιός ἐστιν ὃ παρέβη τοῦτο· **5** ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν ἡμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο

Act 10,2

44 ° D Γ 700 pc it vg^{ss} sy^s bo^{ss} | ἔκλεγονται (τ' D) e • 45 τ' αὐτοῦ A C (D) L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M sy | txi φ⁷⁵ K B pc; Cl Did | ° D W pc | τ' θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ A C Θ Ψ f^{1,13} 33 M it (vg^{cl}) sy bo^{ss}; (Cl) | txi φ⁷⁵ K B D L W Ξ f¹ 579. 700. 892. 1241. 2542 pc lat bo^{pt} • 46 ° φ⁷⁵ B e • 48 (p) τεθεμελιωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν A C D Θ Ψ f^{1,13} M latt sy^h (bo^{pt}) | - φ^{45,75} 700* sy^s | txi φ⁷⁵ K B L W Ξ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc sy^{hmg} sa bo^{pt} • 49 (p) τὴν φ⁷⁵ Θ al | ° p) D a c | ἔπεσεν A C W Ψ M | txi φ^{45,75} K B D L Θ Ξ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pc • 7,1 καὶ ἐγένετο οτε ἐτέλεσεν ταυτα τα ρηματα λαλων ηλθεν D (it sy^{hmg}) | ἔπει δε K C² L Ξ Ψ f^{1,13} 33 M | οτε δε Θ pc | txi A B C* (K) W 579. (892) al • 2 (p) π' αὐτὸς D(*) • 3 ° D f^{1,13} 700 pc it bo^{ss} • 4 π' προς αυτον 700 | - D it | ἡρωτων K D L Ξ f^{1,13} 579. 700. 2542 pc

8,49 p σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ὁ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐπεμψεν τὸ φίλους ὁ ἑκατοντάρχης (λέγων αὐτῷ). κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἵκανός εἰμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς. 7 ὁ δὲ οὐδὲ ἐμνηστὴν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἔλθειν. ἀλλὰ εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. 8 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· τὸ λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες τὸ εὗρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.

8,1 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξῃς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ καὶ ὄχλος πολὺς. 12 ὥς δὲ ἤγγισεν τῇ πόλει τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο ὀτεθνηκῶς ἡ μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἵκανός ἦν σὺν αὐτῇ. 13 καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε. 14 καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. 15 καὶ ἄνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. 16 ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 17 καὶ

12-16: 1 Rg 17, 17-24 2 Rg 4,32-37 • 8,42; 9,38

10,33 • 8,52 Ap 5,5

Mc 5,41 p
Act 9,40 • 9,42
1 Rg 17,23 |
1,65!

2,20! • Mt 21,11!

1,68!

6 ° K D f^{1,13} | τὸς αὐτὸν K² (A) C D L (W) Θ Ψ f^{1,13} 33 B latt sy bo | txi f⁷⁵ K* B 579. 892. 1241 pc sa | 2 I f⁷⁵ | I K* Θ 579. 700. 2542 lat sams boms | A C D L Θ Ψ f^{1,13} 33 B latt sy bo | txi f⁷⁵ B W 700 lat • 7 ° p) D 700* it sy^s | p) ιαθησεται K A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 B latt bo | txi f⁷⁵ B L 1241 sa boms • 9 ° p) αμην D Θ Ψ f^{1,13} 2542 pc lat boms | ουδεποτε τοσ. πισ. ευρ. εν τω Ισ. D • 10 ° δουλοι (et om. δουλον) D | τ' ασθενουντα A C (D) Θ Ψ f^{1,13} 33 B f vg sy^h | txi f⁷⁵ K B L W f¹ 579. 700. 892*. 1241. 2542 pc it sy^s co • 11 ° τη D e | εγ. τη W | εγ. εν τη K* C K 565. 892. 1424 pm sy^h | Ναιμ f¹ (579) B latt | Capharnaum e | * | τ' ικανοι A C Θ Ψ f^{1,13} 33 B b c q sy^h | txi f⁷⁵ K B D L W Ξ 1241 pc lat sy^s co • 12 ° εγενετο δε ως D it | ° A pc c | A C D Θ f^{1,13} 33 B latt sy^h | txi f⁷⁵ K B L W Ξ Ψ 579 pc c | χ. ουσης και πολυς οχ. της π. συνεληλυθει αυτη D (e) | τ' αυτη B² f¹ 892. 1241 al | txi L^{vid} Θ Ψ f^{1,13} 33 B (f⁷⁵ K A B* C W sine acc.) • 13 ° Ιησους D W f¹ 700. 1241 pc f vg^{ms} sy^s p bo | επ αυτην K K Γ Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al | - Θ pc ff² l • 14 ° νεανισκε D a ff² • 15 ° εκαθισεν B pc e • 16 ° απαντας K A C L W Γ Θ Ψ 33. 579. 892. 1424. 2542 al | txi f⁷⁵ B D f^{1,13} B | τ' εις αγαθον X f^{1,13} al it sy^h

ἐξήλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

20 18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης· 19 ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 20 παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 21 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλεπεῖν. 22 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε καὶ ἠκούσατε.

τ τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, τ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται ο καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

23 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον; θεάσασθαι; ἀλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσώτερον προφήτου. 27 οὗτός τ' ἐστὶν περὶ οὗ γέγραπται·

Mt 9,26! • 4,44!

18-23: Mt 11,2-6 • J 3,25s

Mt 3,11!; 11,3! Ps 118,26 |

Is 29,18; 35,5,6; 42,18; 26,19; 61,1 Sir 48,5

24-35: Mt 11,7-19

1 Rg 14,15 e

Mt 3,4 p

1,76!

18 ° εν οἱς και μεχρι Ιωαννου του βαπτιστου ος et ° D (e) • 19 ° λεγει· πορευθεντες ειπατε αυτω D e | Ιησουν K A W Θ Ψ f¹ B it vg^{cl} sy bo | txi B L Ξ f¹³ 33 pc a ff² vg^{sa} boms | p) ετερον K B L W Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | txi A D Θ f^{1,13} B • 20 ° απεσταλκεν A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 B | txi f⁷⁵ B W 1241. 1424 pc | ° ετερον K D L W Ξ Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241 pc | txi f⁷⁵ A B Θ f¹³ B • 21 ° αυτη δε A D Θ Ξ (Ψ) (33) B latt | txi f⁷⁵ K B L W f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 2542 pc c (e q) co; Cyr | τυφλους εκποιει D (c) e • 22 ° ειπατε Ιω. α ειδον υμων οι οφθαλμοι και α ηκουσαν υμων τα ωτα D (e) | ° οτι A D 33 B latt sy^h | txi f⁷⁵ K B L W Θ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pc it sams bo | ° p) και f⁷⁵ W Θ Ψ f¹³ 1241. 1424 pc aur e vg^{ms} sy^h | ° A L Θ Ξ Ψ f¹ 33 B latt sy^h | txi f⁷⁵ K B D W Γ Ξ f¹³ 579. 892. 1241. 1424 al • 24/25 ° bis εξεληλυθατε Θ Ψ (700) B | txi f⁷⁵ K A B D L W Ξ f^{1,13} (33). 565. 579. (892). 1241. 1424. 2542 al | i: bis; et: i: bis - | ° διαγοντες D K 565 al; Cl • 26 ° εξεληλυθατε A W Θ Ψ 33 B | txi f⁷⁵ K B D L Ξ f^{1,13} 565. 579. (892). 1241. 1424 pc | i: et: i: - | ° οτι ουδεις μειζων εν γεννητοις γυναικων προφητης Ιωαννου του βαπτιστου (et om. vs 28a) D (a) • 27 ° γαρ Θ Ψ f^{1,13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 al b e sy^h bopⁱ

9,52
Ex 23,20 Mt 3,1

1,15

3,7,12 Mt 21,31s!

Ps 33,10s Act 20,
27 R 10,3

Mt 9,111

1 K 1,24ss

36-50: cf Mt
26,6-13 Mc 14,3-9
J 12,1-8 · 11,37;
14,1

ἰδοὺ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου □ ἐμπροσθέν σου\.

28 Ἔλεγω ὑμῖν, □ μεῖζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστίν\· ὁ δὲ μικρότερος\ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μεῖζων αὐτοῦ ἐστίν.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαιώσαν τὸν θεὸν βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν □ εἰς ἑαυτοὺς\ μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31 Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 32 ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις ὅτι λέγει\· ἔθρηνησαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἔθρηνησαμεν ὁμοίως καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.

33 ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ὁ μὴ ἔσθίων ἄρτον ἢ μήτε πίνων οἶνον\, καὶ λέγετε· δαιμόνιον ἔχει. 34 ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. 35 καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς\.

36 Ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου ἔκατεκλιθη. 37 καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει\ ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατέκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου 38 καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα τοῖς δάκρυσιν ἥρξατο βρέχειν\ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἔξεμασεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας

71
V

72
X

73
V

21
74
I

αὐτοῦ καὶ ἤλειπεν τῷ μύρῳ. 39 ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν\ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν ὁ προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν. 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ διδάσκαλε, εἰπέ, φησὶν. 41 δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινι· ὁ εἰς ὄφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. 42 μὴ ἐχόντων ὁ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν ὁ πλεῖον ἀγαπήσει ὁ αὐτόν; 43 Ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ὁ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὁρθῶς ἔκρινας. 44 καὶ στραφείς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσηλθὼν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἔμοι ἐπὶ πόδας\ οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξεν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξεμαξεν. 45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσηλθὼν οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. 46 ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν\ μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν ὁ τοὺς πόδας μου\.

47 οὐ χάριν· λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί\, ὅτι ἡγάπησεν πολὺ· ὃ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 εἶπεν δὲ αὐτῇ· ἀφέωνται σου αἱ ἁμαρτίαι. 49 καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτος ἐστίν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; 50 εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ὁ πῶς πιστὶς σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην\.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθέξῃ καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, 2 καὶ γυναῖ-

Mt 21,11! J 4,19
Dt 18,15

16,5

Mt 18,27 Kol 2,13

10,28; 20,21 I

Gn 18,4
J 13,5ss 1 T 5,10
1 Sm 25,41
R 16,16!

5,20p Mt 9,2

5,21!

Mt 9,22! · Mc 5,
34!

7,11 · Mt 4,23!

4,43!

23,49 Act 1,14

27 D it · 28 ὁ ἀμην λ. K L Ξ 579. 892. 2542 pc | λ. γαρ A Θ f¹ M f q vg sy^h | λ. δε D W f¹³ pc it vg^{ms} | txt B Ψ 33. 700. 1241 pc sy^{s,p} co | D (cf vs 26) | F Ἰωάννου του βαπτιστου K 33. 565 al it sy^{h,ms} sam^s | προφήτης Ἰωάννου του βαπτιστου A (D) Θ f¹³ M lat sy^{p,h} bo^p | προφήτης Ἰωάννου Ψ 700. (f 892, 1241) pc sy^s | txt f⁷⁵ K B L W Ξ f¹ 579 pc sam^{ss} bo^p | ὅτι ο μικρ. αυτου D · 30 K D pc sa · 32 καὶ λεγουσιν A Θ Ψ 33 M aur f vg sy^h | λεγοντες D L f¹³ 2542 | λεγοντα K² W Ξ pc | - sy^s | txt K* B f¹ 700* | ὅμιον A Ψ f¹ 33 M it sy | txt K B D L W Θ Ξ f¹³ 892. 1241 pc lat co · 33 μήτε ei μήτε A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 M | μη ei μηδε K W pc | txt B Ξ pc | 2 I (3) 5 4 A Θ Ψ 33 M r¹ sy^h | p) I (3) 4 D f^{1,13} 700 pc it sy^{s,c} | txt (K) B L (W) Ξ (579). 1241 pc aur f vg · 35 2-4 I A Ξ 33 M | p) 2-4 D L Θ Ψ f¹ 700. 1241. 2542 al | παντων των εργαων αυτης K⁽²⁾ | txt B W f¹³ 579. 892 · 36 ανεκλιθη A W Θ Ψ f¹³ M | κατεκειτο K* | txt K² B D L Ξ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. I 2211 pc; Mcion^E Epiph · 37 3-5 I 2 A Θ Ψ 33 M it sy^h | 3-5 D bo^{ms} | txt f^{3vid} K B L W Ξ (f¹ 2542. I 2211, f¹³ 700. 1241) pc lat · 38 εβρεξε D it sy^{s,c}; Mcion^E | ξεμαξεν f³ K* A D L W Ψ 33. 579. 1241 pc r¹ | txt K² B Θ f^{1,13} M

39 παρ ω κατεκειτο D e | T t o B* Ξ pc | txt K A B² D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M co · 42 T δε f³ K A W Θ Ψ 079 f^{1,13} 33 M it sy sam^{ss} bo | txt B D L P Ξ 565 pc sam^{ss}(s) | T ειπε (A: επι) Θ 079 f¹³ 33 M sy^h | txt f³ K B D L W Ξ Ψ f¹ 579. 892. 1241. I 844 pc lat sy^{s,c,p} co | a. αγαπ. A Θ 079 f^{1,13} M f l vg^{ms} | loco αυτων a. πλειον D lat | - Γ Δ I 844 pc | txt f^{3vid} K B L W Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241 pc · 43 α. δε f³ K Γ 579. 892. 1241. I 844 pc | α. δε o A Θ Ψ f¹³ 33 M | o δε W 079 f¹ 700. I 2211 pc | txt B (D) L Ξ pc lat · 44 μοι επι τους π. Ψ 33. 579. 892. 1241 pc | μου επι τους π. K L Ξ pc | επι τους π. μου A Θ 079(*) f^{1,13} M | επι π. μοι D (W) a ff² q | txt B e · 45 -θεν L* f¹³ al lat sy^{p,h} sam^{ss} bo^p | T -λειπ- K A K L W Δ Ξ 079 f¹³ 33. 565. 892. 1241. I 844 pm | txt B D P Γ Θ Ψ f¹ 579. 700. I 2211(*) pm · 46 τους ποδας a e ff² I | 3 I 2 K Δ Ψ f^{1,13} 565. 579. 892. 1241. I 844. I 2211 pm | - D W 079 it | txt A B (f¹ L) P Γ Θ Ξ 33. 700. 1242 pm · 47 [·] | 3 I 2 4 5 K A K W Ψ 565. (579). 892. 1424. I 844. I 2211 al (lat) | αυτη πολλα D ff² I | txt B L Θ Ξ 079 f^{1,13} 33 M q | D (e) · 50 T γυναι D | εν ειρηνη D

κέες τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων ῥονη-
ρων καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή,
ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά ἐξεληλύθει, 3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χου-
ζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί,
αἵτινες ἤ διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

Mc 15,40!p
Mt 12,45 | 24,10

4-8: Mt 13,1-9
Mc 4,1-9

4 Ὁ συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπι-
πορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν ἡ διὰ παραβολῆς· 5 ἐξ-
ῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν
τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατε-
πατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό.
6 καὶ ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐ-
ξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἱκμάδα. 7 καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν
μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν
αὐτό. 8 καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν
καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέ-
γων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούει ἀκουέτω.

Jr 17,8

Mt 11,15!
9s: Mt 13,10-
17 Mc 4,10-12

9 Ἐπρωτῶν δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὐτῆ εἶη
ἡ παραβολή. 10 ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυσ-
τήρια τοῦ βασιλείας τοῦ θεοῦ, * τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν πα-
ραβολαῖς, ἵνα

Is 6,9s

βλέποντες μὴ βλέπωσιν
καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11-15: Mt 13,
18-23 Mc 4,13-
20 · 1P 1,23

11 Ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος
τοῦ θεοῦ. 12 οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες,
εἰτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἵρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς
καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 οἱ δὲ
ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται
τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν
πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. 14 τὸ δὲ
εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ
ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευ-

1K 1,21!

Act 8,14!

Kol 2,7

1T 4,1

¶ 8,2 ἀκαθαρτῶν K Θ pc it · 3 τ καὶ D pc it; Mcion^T | αὐτῶν K A L Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241. 2542 pm it vgl sy^h co; Mcion^T | ιxt B D K W Γ Δ Θ f¹³ 700. 892. 1424 pm lat sys.c.p.hmg
• 4 συνοντος K* 1424 pc | συνελθοντος D f¹³ pc | παραβολην τοιαυτην προς αυτους D it
• 5 α B W et^f αυτα φ⁷⁵ B (sa) | p) D W pc it sys.c.p · 6 φ⁷⁵ B 579 bo · 7 αυτα φ⁷⁵ pc sa
• 8 p) αγαθην και καλην D (Θ) pc a c e r¹ sy^h | καλην Ψ 1424. 2542 pc | p) αγ. και εδιδου καρπον sy^c · 9 τ λεγοντες A Θ Ψ f¹³ 33 39 f¹ q sy^h | ιxt φ⁷⁵ K B D L W E 1. 33. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pc lat sys.c.p co · 10 W 579 pc ff² | ιδουσιν D L W E 1. 700. 2542 pc · 12 ακολουθουντες ων D · 13 την πετραν K* D 1241 pc; Or | αντοι B* 1241 pc a c r¹ | - D e · 14 τ τον λογον Θ f¹ pc a c f¹ sy.c.p sa bo^{ms}

όμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. 15 τὸ δὲ ἐν
τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ
ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον ἑκτέχουσιν καὶ καρποφο-
ροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

79
II
80
II

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ
ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας τίθησιν,
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. 17 οὐ γάρ
ἐστιν κρυπτόν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται οὐδὲ ἀπόκρυφον
ὃ οὐ μὴ γινωσθῇ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ.

81
V

18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσε-
ται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται
ἀπ' αὐτοῦ.

82
II

19 Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄ-
χλον. 20 Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν θέλοντές σε. 21 ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου
οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποι-
οῦντες.

83
II

22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη
εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς·
διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν.
23 πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ κατέβη λαίλαψ
ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύ-
νευον. 24 προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· ἐπι-
στάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς ἐπετίμη-
σεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἑπαύ-
σαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ τῇ

Act 16,14

21,19 R 2,7 H 10,
36; 12,1 Ap 3,10;
13,10; 14,12
16-18: Mc 4,21-
25 · 11,33!

Mt 10,26 R 2,16

Mt 13,12!

19-21: Mt 12,46-
50 Mc 3,31-35
Mc 3,21

Act 1,14!

J 20,17!

11,28 Mt 7,24

22-25: Mt 8,18.
23-27 Mc 4,35-
41

5,51

15 D it | του θεου D sa^{ms} · 16 την λυχνιαν K D K (Θ Ψ 579. 700). 1241. 1424. 2542 al sa bo^{ms} | ιxt φ⁷⁵ A B L W E 070 f¹³ 33 39 | επιτιθησιν A W Ψ 33 39 | - 1241 pc | ιxt φ⁷⁵ K B D L Θ E 070 f¹³ 33 39. 892. 1424. 2542 al | φ⁷⁵ B pc · 17 I 2 A L* W f¹³ 33 39 | p) αλλα ινα D (a l) | ιxt φ⁷⁵ K B L Θ E Ψ 070. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc · 18 οσον φ⁷⁵ · 19 παρεγενοντο K A L W Θ E Ψ f¹³ 33 39 lat | ιxt φ⁷⁵ B D 070. 579 pc | τp) αυτου K D 1241 pc c e r¹ · 20 και απηγγελη A (W) Θ Ψ f¹ 39 lat sy^h | ιxt φ⁷⁵ K B D L E f¹³ 33. 579. 700. 892. (1241). 1424 pc | τοτι K D L Θ f¹ 33. 579. 892. 1241 pc it | λεγοντων A E f¹³ 39 r¹ | λεγοντων οτι Ψ 1424 pc sy^h | ιxt φ⁷⁵ B W Δ pc vg | φ⁷⁵ K 579 | I 3 2 K A L W Θ Ψ f¹³ 33 39 | p) ζητουντες σε D pc | ιxt φ⁷⁵ B E · 21 αυτον φ⁷⁵ b* · 22 και αυ. (- φ⁷⁵) ανεβη φ⁷⁵ L Θ f¹³ al sy^h | αναβηναι αυτον D (e) · 23 φ⁷⁵ B 579 pc a · 24 I K W Γ 579. 700. 1424. 2542 al lat bo; Cyr | κυριε κυριε D (sy^c) | D | σατο K W Θ Ψ f¹ pm lat sa bo^{ms} · 25 εστιν D f¹³ 33 39 | ιxt φ⁷⁵ vid K A B L W Θ Ψ 1. 579. 700. 892*. 2542 al

πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἑθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

26-39: Mt 8,28-34 Mc 5,1-20

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασσηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. 27 ἐξεληθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἄνθρωπος ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνον ἱκανῶς· οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον· καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράζας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὦ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὀψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. 29 παρήγγειλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· τί σοι ὄνομα ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν· λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. 32 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων οἰκάνων βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη.

25 οἱ δε φοβηθεντες H L 33. 892. 1241 pc | 2 3 / L Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al it vg^{cl} sy^h | / H sam^s | □ φ⁷⁵ B 700 aeth • 26 Γερασσηνων H L Θ Ξ f¹ 33. 579. 700*. 1241 pc (bo); Epiph | p) Γαδαρηνων A W Ψ f¹³ M sy | txt φ⁷⁵ B D latt sy^{hmg} (sa) • 27 2 / B | / D a | ὅς εἶχεν H² A D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M sy^h | txt φ⁷⁵ H² B 579. 1241 pc | ἑκ χρόνων ἱκανῶν καὶ H² A W Θ Ψ f¹³ M lat sy | ἀπο χρόνων ἱκανῶν οὗς D (e) | txt φ⁷⁵ vid H² B L Ξ (f¹) 33. 579. 1241 pc sy^{hmg} | ¹ μ. οὐκ ἐνεδιδύσκετο (H²) A D W Θ Ψ f¹³ M latt | txt φ⁷⁵ H² B L Ξ f¹ 33. 579. 1241 pc • 28 □ D | φ⁷⁵ D f¹ 579 al e bo^m | □ D Ξ f¹ 892. 1424. 2542 pc l vg^{ms} • 29 ↑ παρηγγελλεν H A C K L W Γ Δ I. 33. 565. 892 pm | p) ελεγεν D e | txt φ⁷⁵ B Θ Ξ Ψ f¹³ 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | δαιμονιω D e | ¹ p) εξελθε D e | ² ↑ ἀπο B Ξ | txt φ⁷⁵ H A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | ³ δαιμονος A C³ L W Θ f^{1,13} 33 M a | txt φ⁷⁵ H B C* D Ξ Ψ 579 pc • 30 ↑ λεγων A C D L W Θ Ξ Ψ f¹³ 33 M lat sy^{ch} bo^m | txt φ⁷⁵ H B f¹ 579. 1241. 2542 pc it sy^p sa bo^m | λεγων φ⁷⁵ H² A B² C D² W Θ Ξ f^{1,13} 33 M sa bo^{ms} | txt H² B* D* L Ψ 579 pc bo | ὄνομα μοι· πολλὰ γὰρ ἦσαν δαιμονια D c (it) • 31 p) παρεκαλει A K P Γ Δ Θ Ξ Ψ 565. 700. 2542* M bo^{ms} • 32 ° D 579 e r¹ bo^m | -μενων A C L W Ξ Ψ f¹ 33 M lat sy^{ch} | txt φ⁷⁵ H B D K Θ f¹³ 565. 579*. 2542 al a sy^p | εἰς τοὺς χοίρους εἰσελθῶσιν D c (it) • 33 ὥρμησεν D

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός ἐφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθημένον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα· παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες· πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. 37 καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον· ἠπέστρεψεν. 38 ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἠπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· 39 ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός. καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

84 VIII

25 95 II

40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἄνθρωπος ὃν ὄνομα Ἰαίρος καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὥς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις [ἰατροῖς προσ-

1,65!

Mt 9,1

40-56: Mt 9,18-26 Mc 5,21-43 4,42p

7,12!

35 παραγενομενων δε εκ της πολεως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρονοντα και ιματισμενον καθημενον (et om. και. a. εφοβ.) D | εξεληλυθει A C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M | txt φ⁷⁵ H² B pc aur f vg^{ms} | ° φ⁷⁵ B • 36 □ 579 pc sy^{ch} | ὁ λεγιων D(*) | a legione lat | - c | ὁ ανηρ sy^{ch} (p) • 37 ηρωτησαν δε τον Ιησουν παντες και η χωρα D | ηρωτησαν (D) L W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 pm | παρεκαλεσαν Θ | Γερασσηνων H² C² L P Θ f^{1,13} 33. 700*. 1241 al (bo) | Γαδαρηνων H² A W Ψ M sy | txt φ⁷⁵ B C* D 0279. 579 pc latt (sa) | p) εις το πλοιον A K P W Γ Δ f¹³ 565. 1424 M sam^s | - D I | [¹ υποστρεφεν P. Schmiedel cj] • 38 □ W | εδιδασκεν W | απεστειλεν L pc sy^{hmg}; Cyr • 39 πορευου D c • 40 εγενετο δε εν H² C D W Θ Ψ 0279 f¹³ M latt sy^h | txt φ⁷⁵ H² B L f¹ 33. 579. 700*. 2542 pc sy^{ch} sa | υποστρεψαι A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33. (565) M | txt φ⁷⁵ H B 0279. 579. 1241. 2542 pc | τον θεον H² • 41 αυτος H A C L W Θ Ψ 33 M lat sy^h | txt φ⁷⁵ B D(*) 0279 f^{1,13} 579. 1424 pc a f r¹ bo | ° φ⁷⁵ vid H² B P pc | txt H² A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M • 42 ην γαρ θυγ. αυτω μονογ. ετων δωδεκα αποθνησκουσα D | ↑ αυτη B² Γ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm co | txt K L vid Θ f¹³ 579 pm (φ⁷⁵ H A B* C W 0279 sine acc.) | και εγενετο εν τω πορευεσθαι C* D P pc lat • 43 ην ουδε εις ισχυεν θεραπευσαι D | ° φ⁷⁵ B (D) 0279 sy^{ch} sa; Or | txt H² (C) A L W Θ Ξ (Ψ) f^{1,13} 33. (1424) M (lat sy^{ch} ph bo)

Nu 15,38 s

5,5!

5,17!

Mt 9,22! • Mc 5,34!

7,6

Mt 17,1! p

7,13!

αναλώσασα ὅλον τὸν βίον] οὐκ ἴσχυσεν ἅπ' οὐδενὸς
 θεραπευθῆναι, **44** προσελθοῦσα Ὁπισθεν ἤψατο τοῦ
 κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη
 ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. **45** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς
 ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέ-
 τρος· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβου-
 σιν. **46** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἤψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ
 ἔγων δύναμιν ἔξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. **47** ἰδοῦσα δὲ ἡ
 γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, ἔτρεμουσα ἤλθεν καὶ προσπεσοῦσα
 αὐτῷ ἰδι' ἦν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον
 παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. **48** ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτῇ· Ἦθυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς
 εἰρήνην. **49** Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ
 τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων· ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ
 σου· ἢ μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. **50** ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ· μὴ φοβοῦ, μόνον ἔπιστευσον,
 καὶ σωθήσεται. **51** ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφ-
 ἦκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰω-
 ἄννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν
 μητέρα. **52** ἔκλειον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ
 εἶπεν· μὴ κλαίετε, ὅτι γὰρ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει.
53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** αὐτὸς
 δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· ἡ παῖς,

43 ὕπ' ἡ C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² P⁷⁵ A B Ξ* 0279 • **44** ° D Ψ p^c | ° p¹ D it • **45** (p) ὁ δε Ἰησοῦς γνους την ἐξελθουσαν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐπηρώτα D a | τ¹ καὶ οἱ συν
 αὐτῷ (μετ' αὐτοῦ C* Ψ M¹) K A C³ D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h bo | t¹ t² P⁷⁵ B Π 700*
 al sy^c sa | τ¹ p¹ καὶ λεγεις· τις ο ἀψάμενός μου A C (*, D) W Θ Ξ (Ψ 0291) f¹³ 33 M¹ lat
 sy bo^{ms} | t¹ t² P⁷⁵ K B L f¹ 1241 p^c co • **46** ἐξελθουσαν A C D W Θ Ξ Ψ f^{1,13} M¹; Mcion^B
 Epiph | t¹ t² P⁷⁵ K B L 0291. 33. 579. 892 p^c • **47** ° K* | τ¹ εντρομος ουσα D | timens b |
 φοβηθεισα και τρεμουσα sy^c | ° K • **48** τ¹ p¹ θαρσει A C W Θ f¹³ M¹ q sy^h | t¹ t² P⁷⁵ K
 B D L Ξ Ψ f¹ 579. 1241 p^c lat sy^c co | τ¹ θυγατερ η A C D Ξ Ψ f^{1,13} M¹ | t¹ t² B K L W Θ p^c
 • **49** ερχονται απο του αρχισ. λεγοντες D (c) sy^c | τ¹ αὐτῷ A C D W Θ Ξ Ψ 0291 f¹³ M¹ lat
 sy | t¹ t² K B L Ξ f¹ 33. 700. 1241 p^c e co | τ¹ μη A C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} M¹ lat sy^c bo | t¹ t² P⁷⁵
 K B D 0291^{vid}. 579 p^c sy^h sa • **50** τῷ πατρι της παιδὸς λεγων 1229 p^c (lat sy^h) | αὐτῷ
 λεγων A C D W Θ Ψ f¹³ M¹ sy^h | t¹ t² P⁷⁵ K B L Ξ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 p^c sy^c |
 τ¹ p¹ πιστευε η A C D W Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² B L Ξ p^c • **51** οὐκ αφ. εισελθ. ουδενα
 A C³ W Ψ f¹ (565) M¹ sy^c; Irlat^{vid} | οὐκ αφ. εισελθ. ουδενα συν α. L Θ 892. 1424 p^c (sy^h) |
 ουδενα αφ. συνεισελθειν αὐτῷ K (f¹³ 2542) | t¹ t² B C* (f¹ D) 0291. 33. 579. 1241 p^c | τ¹ p¹
 3 2 / K A L 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al vgl¹ sy^c p^c sa^{ms} bo | / 1038 | 3 Irlat • **52** τ¹
 οὐκ A M¹ b e vg sy^h m¹; | t¹ t² K B C D L W Δ Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 al it
 vg^{ms} sy^c p^h m¹; Cyr • **54** τ¹ p¹ εκβαλων εξω παντας καὶ (A, C, W, Θ) Ψ f¹³ (33) M¹ f q sy^h
 co | t¹ t² P⁷⁵ K B D L 0291 f¹ 579. 700. 1241 p^c lat sy^c

1 Rg 17,22

Mt 12,23!
Mt 8,4! p27
86
II87
II88
II89
III90
II

ἔγειρε. **55** καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἄν-
 ἔστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
56 καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐ-
 τοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύ-
 ναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους
 θεραπεύειν **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασι-
 λεῖαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι [τοὺς ἀσθενεῖς], **3** καὶ εἶπεν
 πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον
 μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ὀ[νά] δύο
 χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μέ-
 νετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται
 ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κονιορ-
 τὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ'
 αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας
 εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα τ¹
 πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λεγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰω-
 ἄννης ἡ γέρονθ ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλίας
 ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τ¹ τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
9 εἶπεν δὲ τ¹ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς
 δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἄκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει
 ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγῆσαντο αὐτῷ
 ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν
 κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδᾶ. **11** οἱ δὲ

I-6: Mt 10,1,7-
11,14 Mc 6,7-
13 cf L 10,1-12

Mt 4,23!

10,4!

Mt 8,4! p

7-9: Mt 14,1 s
Mc 6,14-1619p Mt 3,23 s Sir
48,10

23,8

10a: Mc 6,30
10,17
10b-17: Mt 14,
13-21 Mc 6,32-
44 J 6,1-13 • Mt
11,21! Mc 6,45!

54 ἔγειρου A W f¹³ M¹ | t¹ t² K B C D L Θ Ψ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 p^c • **55** ° K*
 ¶ **9,1** τ¹ αποστολους K C* L Θ Ξ Ψ 070. 0291 f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 p^c lat sy^h
 bo | p¹ μαθητας αὐτοῦ C³ al it; Eus | t¹ t² P⁷⁵ A B D W f¹ M¹ sy^c p^c sa; Mcion^A | τ¹ B 579 p^c
 • **2** τ¹ - B sy^c; Mcion^A | τοὺς ἀσθενουντας C W Θ f¹³ M¹ | t¹ t² K A D L Ξ Ψ 070 f¹ 33.
 579. 1241 p^c • **3** ° K B C* L Ξ 070. 579. 1241 p^c | t¹ t² A C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ • **5** τ¹ και
 A C³ f¹³ M¹ lat sy | t¹ t² P⁷⁵ K B C* D L W Θ Ξ Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 p^c a e f
 co • **6** διηρχ- κατα πολεις και κωμ. (it) sa^{ms}; Mcion^A | κατα πολεις και ηρχοντο D
 • **7** ακουσας ei ηπορειτο D | τ¹ υπ αὐτοῦ A C³ W Θ Ψ f¹ 33 M¹ lat sy^h | t¹ t² P⁷⁵ K B C*
 D L Ξ f¹³ 579. 1241. 2542 p^c it sy^c co | τ¹ εγηγερται εκ νεκρων A W Θ Ψ M¹ | εκ νεκ.
 ανεστη D e | t¹ t² P⁷⁵ K B C L Ξ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. (1241). 1424. 2542 p^c • **8** εἰς
 A W Θ M¹ lat sy^c h sa | - D p^c a e | t¹ t² K B C L Δ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 p^c
 • **9** τ¹ το B L Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 p^c | t¹ t² K A C D W Θ M¹ | τ¹ εγω A C² D W
 Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | t¹ t² P⁷⁵ K B C*^{vid} L Ξ 565. 579. 892 p^c e f l • **10** εἰς κωμην
 λεγομ- Bηδ- D | p¹ εἰς τοπον ερημον K*² (1241) sy^c bo^{ms} | εἰς κωμ. καλουμ- B. εἰς
 τοπ. ερημ. Θ r¹ | εἰς τοπ. ερημ. πολως καλουμ- B. A C W Ξ m¹ f^{(1),13} M¹ sy^(p) h | εἰς τοπ.
 καλουμενον B. Ψ | - 1010 | t¹ t² P⁷⁵ Bηδ-) K¹ B L Ξ* 33 p^c (sy^s) co

Ex 24,18

3,22! Is 42,1
Dt 18,1537-43a: Mt 17,
14-21 Mc 9,14-29

7,121

Mc 1,26

Mt 12,391

J 14,9

7,15
4,32!2P 1,16 Act 19,27
43b-45: Mt 17,
22s Mc 9,30-32

ὥδε εἶναι, 'καὶ ποιήσωμεν' σκηνάς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεὶ καὶ μίαν Ἡλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. **34** ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ 'εἰσελθεῖν αὐτοὺς' εἰς τὴν νεφέλην. **35** καὶ φωνὴ ἔγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὃς ἔκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε. **36** καὶ ἔν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. 'καὶ αὐτοὶ' ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· οὐδὲν ὦν ἐώρακαν.

37 Ἐγένετο δὲ (τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ) 'κατελθόντων αὐτῶν' ἀπὸ τοῦ ὄρους· ἠσυνήνησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **38** καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἔβόησεν λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου· ἔπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν, **39** 'καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξαίφνης κράζει· τὸ καὶ σπαράσσει αὐτὸν' μετὰ ἁφροῦ καὶ ἰσχύος ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· **40** καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα 'ἐκβάλωσιν αὐτόν', καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. **41** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε (ὥδε τὸν υἱόν σου). **42** ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ 'συνεσπάραξεν'· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ 'ἵασατο τὸν παῖδα' καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43** ἐξεπλήρουντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔποιε εἶπεν

33 (p) θελεῖς, ποιήσω ὡς D* (ff² bo) • **34** (p) επεσκιασεν φ⁴⁵ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi φ⁷⁵ B L 1241. l 844 pc a | ' l φ⁷⁵ | εκεινους εισελθ. φ⁴⁵ A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ sy^h sa | txi B (C 2542) L 1241 pc • **35** ηλθεν D | (p) αγαπητος A C* W f¹³ 33 M¹ it vg^{cl} ww sy(c).p.h; Mcion^T, E | (p) αγαπητος εν ω (η)υδοκησα C³ D Ψ pc (bo^{ms}) | txi φ^{45,75} B L Δ Ξ (579). 892. 1241 pc (sed εκλεκτος Θ l pc) a aur ff² l vgst sy^{hmg} co • **36** Τεγενετο φ⁴⁵ L Δ Ξ (579). 892. 1241 pc (sed εκλεκτος Θ l pc) a aur ff² l vgst sy^{hmg} co • **37** ' δια (- φ⁴⁵) της ημερας φ⁴⁵ D it sy^s sa^{ms} | 'θοντα αυτον D (1424) sa^{ms} bo^{ms} | 'l συνελθειν αυτω οχλον πολυν D • **38** ανεβοησεν A W Θ 0115 f¹ 33 M¹ | txi φ^{45,75} B C D L Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 2542 pc | ' επιβλεπων B D W 0115 f¹ 33. 565. 700. 892. 1242. 2542 pm • **39** λαμβανει γαρ αυτον εξαφνης πνευμα και ρησσει και σπαρασσει D (e) | (p) και ρησσει B (D) Θ f¹ 579. (892). 2542 pc latt (sy^s) | 't μολις B W Θ f¹ 700. 1424 pc | txi φ⁷⁵ B A C D L Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ co • **40** [...] αυτον φ⁴⁵ | απαλλαξωσιν αυτον D e • **41** ' 2-4 D vg^{ms} | 2-4 l A C W Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ (r¹) | txi φ⁷⁵ B L Δ Ξ f¹ 579. 700. 892. 2542 pc lat(i) • **42** συνεσπαραξεν D | αφηκεν αυτον et^f τον παιδα D (e) • **43** εποιησεν ο Ιησους W M¹ | εποιε ο Ι. A C Θ Ψ 0115 f¹³ 33. 892 al f q r¹ bo^{ms} | txi φ⁷⁵ B B D L Δ Ξ f¹ 579. 700. 1241. 2542 pc lat sy^{s,c} co

πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· **44** θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὅτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. **45** οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἔρωτησai αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μεῖζων αὐτῶν. **47** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος ἑαυτοῦ εἶπεν· ὅς ἐάν δέξηται τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν· **48** μέγας. **49** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· ἔπιστάτα, εἰδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια καὶ ἔκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· ὁς γὰρ οὐκ ἐστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς (τὸ πρόσωπον ἐστῆρξεν) τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. **52** καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς Κώμην Σαμαριτῶν ὥς ἐτοιμάσαι αὐτῷ· **53** καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν ἑτοιμασμένον εἰς Ἱερουσαλήμ. **54** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ τὸ Ἰά-

45 (p) επερωτησαι C D K Π pc • **47** ιδων A C D L W Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ latt bo; Or | γνους f¹ pc | txi B B K 700. 1424. 2542 al | ' παιδιου B A L W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ | txi φ⁷⁵ B C D 565. 579. 2542 pc; Or • **48** φ⁴⁵ D 2542 it sy^{s,c} | ' 2 3 l φ⁷⁵ D f¹ 579 pc lat | D | 'εσται A D W Θ Ψ f¹³ M¹ e q; Or^{ms} Cyp | txi φ⁴⁵ vid.75 B C D L Δ Ξ f¹ 33. 579. 700. 1241. 2542 pc lat co; Or | 'το φ⁴⁵ pc co • **49** τ ο B A C² L Θ Ξ Ψ f¹ 33 M¹ | txi φ^{45,75} B C² vid D W f¹³ 579. 892. 1241 al | (p) διδασκαλε φ⁴⁵ C* L Δ Ξ 892 pc sy^{hmg} | ' επι A C D W Θ M¹ | txi φ^{45,75} B B L Δ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pc | 'l-λυσασμεν A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ co | txi φ⁷⁵ vid B B L Δ Ξ 579. 892. 1241 pc a b e l • **50** ο τ B | txi φ^{45,75} B A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | Του γαρ εστιν καθ υμων L Δ Ψ 33. 892 pc sy^h bo | ου γαρ εστιν καθ υμων ουδε υπερ υμων et^f φ⁴⁵ | (p) bis ημων B² f^{1,13} M¹ | υμων ... ημων B* A Δ pc | ημων ... υμων Θ 2542 pc | txi B¹ B C D K L W Δ Ψ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 al latt sy co • **51** 'το π. αυτου (-f¹) εστηριξεν B A D (f W) Θ Ψ f^{1,13} M¹ | εστηριξεν το π. αυτου (L Δ Ξ) 33. (892) pc | το π. αυ. εστ-σεν C 579. 1241 pc | txi φ^{45,75} vid B 700. 2542 pc • **52** πολιν B* Γ Ψ f¹³ 1424 al lat bo^{ms} | 't ωστε B² A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ bo | txi φ^{45,75} B B it bo^{ms} • **53** πορευομενου φ⁴⁵ lat; [Beza c] • **54** αυτου A C D L W Θ Ψ f¹³ 33 M¹ lat sy bo | txi φ^{45,75} B B f¹ 579. 700. 1241 pc e sa bo^{ms}

Mt 4,21; 17,4
2 Rg 1,10,12

κωβος και Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἰπωμεν πῶρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; **55** στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς. **56** καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57-60;
Mt 8,19-22

57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ᾖ ἀπέρχῃ. **58** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **59** Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἄπελθόντι πρῶτον ἰθάψαι τὸν πατέρα μου. **60** Εἶπεν δὲ αὐτῷ· ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἄπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **61** Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, κύριε. πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. **62** Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω ἑὐθετός ἐστιν ἰσχυρῶς βασιλεὺς τοῦ θεοῦ.

1 Rg 19,20

14,33; 17,31 J 6,66
Ph 3,13 Gn 19,17,
26 14,351-12: Mt 10,7-16
Ex 24,1 Nu 11,16
9,1-6,52

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος ἑτέρους ἐβ-δομήκοντα [δύο] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο [δύο] πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἡμελλεν αὐτὸς ἐρχεσθαι. **2** ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὁ

33
105
V106
X34
107
X108
V

54 τὸς καὶ Ἡλίας ἐποίησεν A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it sy^h bo^{pl} | t^{xt} φ^{45,75} B L E 579. 700*. 1241 pc lat sy^c sa bo^{pl} • **55/56** τὸς καὶ εἶπεν· οὐκ οἰδατε οἶον (ποιον D f¹ 700 al) πνεύματος εἶσε (+ υμεῖς K f¹ al)· ο (+ γὰρ K al) υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχᾶς (-χὴν Γ pc) ἀνθρώπων ἀπολεσαι (ἀποκτείνει Γ 700 al) ἀλλὰ σωσαι K Γ Θ f^{1,13} (579). 700. 2542 pm it vg^{cl,ww} sy^(c,p) h bo^{pl} (sed om. ο υἱὸς ... σωσαι D; Epirh) • **57** ἐγενετο δε πορευομένων A (D) W Ψ f^{1,13} M lat sy^h | t^{xt} φ^{45,75} B C L E 33. 579. 700. 892. 1241 pc sy^{c,p} bo | ὁ πατὴρ φ⁴⁵ D pc | ὁ κύριε A C W Θ Ψ f¹³ 33 M (f¹ b) f q sy^h bo^{ms} | t^{xt} φ^{45,75} B D L E f¹ pc lat sy^c co • **58** ὁ B • **59** οἱ B* D pc sy^s | t^{xt} φ^{45,75} A B² C L W Θ Ψ 0181 f^{1,13} 33 M lat sy^{c,p} h co | (f¹ 2 / B B (D: -θοντα) Ψ 33. 892 al | / W | ἀπελ-θὲν πρ. A K (f¹ f^{1,13} 579. 1424). 2542 al | t^{xt} φ^{45,75} vid C L (Θ: -θοντα) E 0181 M • **60** ὁ πορευθεὶς D Ptol^{lr} • **62** (f¹ 3 4 φ^{45,75} B 0181. 700 sa^{ms} | 3 4 / 2 A C W Θ Ψ f¹³ M q sy^h | / 2 D pc | t^{xt} B (D) L E f¹ 33. 1241. 2542 al lat sy^{c,p} | 'e. (-βαλλων A L W Θ pc) τ. χ. αὐτοῦ επ αρ. κ. βλ. εἰς τα οπ. B A C L W Θ Ψ f¹³ 33 M vg sy | εἰς τα οπ. βλ. κ. επι-βαλλων τ. χ. αὐτ. επ αρ. φ⁴⁵ vid D it; Cl | t^{xt} B f¹ (φ⁷⁵ 0181: -βαλλων) | (f¹ εν τη βασ. φ⁷⁵ B² 579. 700. 1241 pc q; Ptol^{lr} | εἰς την βασιλειαν A C D W (Δ) Θ Ψ f¹³ M | t^{xt} B* B L E 0181 f¹ 33. 892. 2542 pc lat; Ptol^{lr} lat Cl Or • **10,1** ἀπεδειξεν δε D it | τὸς καὶ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h | t^{xt} φ⁷⁵ B L E 0181. 579. 892. 1424 pc r¹ sy^{s,p} | ὁ B A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M f q sy^h bo; Ir^{lat} Cl Or | t^{xt} φ⁷⁵ B D 0181 pc lat sy^c sa bo^{ms}; Ad | οἱ B A C D L W Ψ Θ 0181 f¹ 33 M | t^{xt} B K Θ f¹³ 565. / 2211 al sy^h; Eus

μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας ἐκβάλλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** ὑπάγετε· ἰδοὺ τὸ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, ὁ καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσθηθε. **5** εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. **6** καὶ ἂν ἐκεῖ ἡ υἱὸς εἰρήνης, ἔπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε, ἐφ' ὑμᾶς ἄνακάμψει. **7** ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθιόντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνειτε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν **9** καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **10** εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· **11** καὶ τὸν κονιορτὸν τοῦ πόλεως ὁμοῦν ἐκ τῆς πόλεως ὁμοῦν εἰς τοὺς πόδας ὁμοῦν ἀπομασσόμεθα ὁμοῦν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἡγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **12** λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. **14** πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** καὶ σύ, Καφαρναούμ,

Mt 9,37s!

22,35s; 9,3
2 Rg 4,29
9,41 Sm 25,5 s J 20,19
1 P 4,14Ph 4,18 • 1 T 5,18
1 K 9,4-14 Nu 18,311 K 10,27 | 9,2
Mt 3,2!9,5 p
Act 13,51; 18,6

Mt 11,24

13-15: Mt 11,
21-23 • 9,10
Mc 6,2
Jon 3,5s Dn 9,3
Esth 4,3

4,31! • Mt 11,23!

2 B A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | t^{xt} (φ⁷⁵) B D 0181. 700. / 2211 e • **3** τὸς εγω C D L W Θ Ψ 0181 f^{1,13} M lat sy^{s,p} h sa^{ms} bo | t^{xt} φ⁷⁵ B A B 579 pc a e l r¹ sy^c sa^{ms} • **4** ὁ B* 0181. 33. 2542 pc bo^{ms} • **5** (f¹ 2 / D* a sy^c | / D^c 579 pc r¹; Or^{lat} • **6** (f¹ 2 / B A C D L W Ψ f^{1,13} 33 M | 2 Θ | t^{xt} φ⁷⁵ B 0181 vid | f¹ -παυσεται B² A B² C D L (W) Θ Ψ f^{1,13} 33 M | t^{xt} φ⁷⁵ B* B* 0181. (579) pc | f¹ p) επιστρεψει η ειρηνη υμων D • **7** ὁ W | τῶν A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy^h | t^{xt} φ⁷⁵ B B D L E 579. 700. 892. 1241. / 2211 pc i • **10** εἰσερχησθε A W Θ Ψ 0181 M | t^{xt} φ^{45,75} B C D L E f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 pc • **11** ὁ et ὁ bis φ⁴⁵ | εἰς τ. π. ημων A C K L W Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 al (f) sy | - M aur vg | t^{xt} φ^{45,75} B D 1241 pc it | τῶν υμας A C W Θ Ψ f¹³ M f l sy^h sa bo^{ms} | t^{xt} φ^{45,75} B D L E 0181. 1. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 pc lat sy^c bo; Mcion^T • **12** τὸς δε B D Θ E 892. 1424 al a aur f q vg^{ms} bo^{pl} | ἐν τη βασιλεια του θεου et pon. p. εσται D e • **13** καὶ D it | Βηθσαιδαν φ⁴⁵ B W Γ f^{1,13} 700 al | f¹ εγενοντο A C W Ψ 0115 f¹ M | t^{xt} φ^{45,75} B B D L E f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pc; Did • **14** (p) εν ημερα κρισεως f¹³ 1424 pc c f r¹ sy^c sa^{ms} | εν τη ημ. εκεινη η pc sy^s | - φ⁴⁵ D 1241 pc e l

Is 14,13.15.11
Mt 10,40! · J 5,23!;
12,48; 15,23 1 Th
4,8 1 J 2,23

9,10 p

9,49 Mc 16,17

J 12,31 Ap 12,
8s Is 14,12

Ps 91,13 Gn 3,
15 R 16,20 Mc
16,18 Act 28,6

Ex 32,32 Is 4,3
Ph 4,3 H 12,23
Ap 3,5!

2 J 5: Mt 11,25-
27 · Sir 51,1 Ps
136,26 · Tob 7,
17 Θ Is 29,14 ·
1 K 2,7s

2,14!

23s: Mt 13,16s!

ἢ μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; Ὡς οὗτοῦ ἄδου καταβήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με!.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὥς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19 ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἄδικήσῃ. 20 πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο [ἐν] τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιόις· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἡ εὐδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου. 22 πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς κατ' ἰδίαν εἶπεν· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε.

15 ἢ ἕως τοῦ (- C pc) οὐρ. - θείσα (- θήση B² f¹) A B² C W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | t¹xt φ^{45,75} B² D pc it sy^{sc} sam^s bo (L Ξ 579, 700: του οὐρ.) | τ¹καὶ φ⁴⁵ pe | η C D* f¹ pc it | φ⁴⁵ B A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | t¹xt φ⁷⁵ B L 0115 pc | καταβίβασθη φ⁴⁵ B A C L W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h co | t¹xt φ⁷⁵ B D 579 pc sy^{sc} • 16 ἐμοῦ ἀκούων ἀκούει τοῦ ἀποστείλαντος με D it | ead. add. p. t¹xt Θ f¹³ r¹ sy^(a,c,h) • 17 ο (cf 10,1) B A C L W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ f¹ q sy^{c,p,h} bo; Irlat Cl Or | t¹xt φ⁴⁵vid.75 B D pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms}; Ad • 18 f¹ 3-5 1 2 6 B 579 pc Or | 1 2 6 3-5 φ⁷⁵ pe e; Epiph • 19 f¹ διδωμι φ⁴⁵ A C³ D Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ e sy; Irlat | t¹xt φ⁷⁵ B C* L W f¹ 579, 700, 892, 1241, 1424, 2542 pc lat sy^{hmg} sam^s bo; Or Did Cyr | B C* D; Did¹ et f¹ ἀδικήσῃ B A D L W Γ Θ 1, 33, 1241 al; Did | t¹xt φ^{45,75} B C Ψ 0115 f¹³ M¹; Or Cyr • 20 f¹ δαίμονια D f¹ 565, 2542 pc e f sy^{sc,p} bo^{ms}; Did Cyr | f¹ εἰς τὴν φ⁴⁵vid A C D W Ψ 0115 f¹³ M¹ | t¹xt φ⁷⁵ B L (Θ) 1, 33, 579, 1241 pc; Eus Did • 21 f¹ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ φ⁷⁵ B C K Θ f¹ 579 al aur vg | τῷ πνεύματι A W Ψ f¹³ M¹ f¹ | ἐν τῷ πνεύματι φ⁴⁵vid 0115, 892, 2542 pc q; Cl | t¹xt B D L Ξ 33, 1241 al it | τὸ Ἰησοῦς A C W Ψ 0115 f¹ M¹ f¹ q sy^h bo^{ms} (f¹ p. ἡγαλλ. L N Θ f¹³ 33, 579, al e f f¹ vg^{ms} sy^p) | t¹xt φ^{45,75} B B D Ξ 1241 pc lat sy^{sc} sa bo^{ms} | φ⁴⁵; Meion¹ E | f¹ B A C³ D W Θ 0115 f¹³ M¹ | t¹xt φ⁴⁵vid.75 B C* L Ξ Ψ 070, 1, 33, 892 pc; Cl • 22 τ (23) καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς εἶπεν A C⁽²⁾ W Θ Ψ (0115) M¹ it sy^h bo^{ms} | t¹xt φ^{45,75} B B D L Ξ 070 f^{1,13} 33, 579, 700, 892, 1241, 1424, 2542 al lat sy^{sc} co | ° D a e l vg^{ww} sy^s; Meion¹ • 23 ° D 1424 pc lat sy^{sc} | τ¹p) καὶ ἀκούοντες α ἀκούετε D (e e f)

24 λέγω ὁ γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι τὰ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων· Ὁ διδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; 26 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ ὅτι γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης [τῆς] καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήσῃ. 29 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;

30 Ὑπολαβὼν τὸ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρήλθεν. 32 ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης [γενόμενος] κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν τὸ ἀντιπαρήλθεν. 33 Σαμαρίτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτόν καὶ ἰδὼν τὸ ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχεῶν ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἦγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτόν. 35 καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον τὸ ἐκβαλὼν ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανάρχεσθαί

25-28: Mt 22, 35-40 Mc 12,28-31 cf L 18,18-20

Dt 6,5; 10,12 Jos 22,5 Θ

Lv 19,18

7,43! · Lv 18,5 Ez 20,21 Neh 9,29

16,15!

Lv 19,16.33s

9,52!

7,13

2 Chr 28,15 Mc 6,13!

24 ° φ⁷⁵ pc sy^c sam^s bo^{ms} | °p) D it; Meion¹ | τ¹μου φ⁷⁵ B 070 sa • 25 ° D • 26 ° D* pc • 27 ° B* H | f¹ 2 4 φ⁷⁵ B Ξ 070, 1 844 pc | ἐν ὅλῃ τῇ (- f¹ 12211) καρδία D f¹ 12211 pc it | t¹xt B A C L W Θ Ψ f¹³ 33 M¹ lat | ° φ⁷⁵ B | f¹ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς et f¹ κ. ἐξ ... ἰσχυος σου et f¹ κ. ἐξ ... διανοίας σου A C W Θ Ψ f¹³ 33 M¹ lat sy^(c) | ut t¹xt, sed f¹ = 1241 bo^{ms}; κ. ἐξ ... ἰσχυος σ. 070; f¹ = D it; Meion¹ | t¹xt φ⁷⁵ B B L Ξ (f¹) 579, 2542, 12211 pc • 29 f¹ δικαιοῦν A C³ W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | t¹xt φ^{45,75} B C* (D) L Ξ 070, 579, 892, 1241, 2542 pc • 30 τ δε B² A C² D L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h sam^s bo^{ms} | t¹xt φ⁷⁵ B C* vid sam^s bo^{ms} | τ τυγχανοντα A C W Ψ 070 f¹³ M¹ sy^h | t¹xt φ^{45,75} B B D L Θ Ξ f¹ 33, 579, 700, 1241, 12211 pc • 31 κατὰ τυχα D | κατὰ συντυχίαν φ⁷⁵ | - it | ° B 070vid, 1, 579 pc • 32 ° B* bo^{ms} | f¹ κατὰ τον τ. ἐλθων φ⁷⁵ B B L Ξ 070 f¹ 33, 700, 892, 1241 pc | γεν. κατὰ τον τ. φ⁴⁵ D 12211 pc | t¹xt A C W Θ Ψ f¹³ M¹ q sy^h | τ αὐτον A D Γ Δ 892, 1424, 12211 al lat sy co • 33 τ αὐτον A C D W Θ Ψ f¹³ M¹ lat sy sam^s bo^{ms} | t¹xt φ^{45,75} B B L Ξ f¹ 33, 700, 892, 1241 pc it bo^{ms} • 35 f¹ ἐξελθὼν A C(*) W Θ Ψ f¹³ M¹ q sy^h | t¹xt φ^{45,75} B B D L Ξ 070 f¹ 33, 579, 892, 1241, 1424, 12211 pc lat sy^{sc,p} | f¹ 2 3 f¹ B A C L W Θ Ξ Ψ 070 f¹ 33 M¹ lat sy | 3 f¹ f¹³ pc | 3 2 f¹ D ce | t¹xt φ^{45,75} B

δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς¹ τ ἰχθύν, ἡ καὶ ἄντι ἰχθύος ὄφιν ἵαυτῷ ἐπιδώσει²; **12** ἡ καὶ τ αἰτήσῃ ἡ ὄφιν, τ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ἡ [ὁ] ἐξ οὐρανοῦ ἰ δώσει ἡ πνεῦμα ἅγιον³ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

Je 1,17

R 8,15.26

14-23: Mt 12,22-30
Mc 3,22-27
cf Mt 9,32-34

Mt 9,34!

Mc 8,11 p

Ex 8,15 [19]

17,21

Is 49,24; 53,12

11 τρ) αρτον, μη λιθον επιδωσει αυτω; (+ vs 12 C) η και (- K L 33 pc) K A C (f D) L W Θ Ψ f^{1.13} 33 M lat sy^{c.p.h} bo | txi φ^{45.75} B 1241 pc ff² i l sy^s sa; Mcion^E | τ μη K A C D L W Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt sam^s bo | μη και Γ pc | txi φ^{45.75} B pc; Mcion^E | τ φ⁴⁵ K A C W Θ Ψ f^{1.13} 33 M | txi φ⁷⁵ B D L 700. 892 pc a² (c) • **12** τ (e)αν φ⁴⁵ A (C, D) W Θ Ψ M latt sy | txi φ⁷⁵ K B L f^{1.13} 33. 1241. 2542 co | τ αρτον φ⁴⁵ | τ μη K A C (D) W Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt sam^s bo | txi φ^{45.75} B L 892 pc sa^{ms} • **13** τρ) οντες K D K 1424. 2542 al | τ 2 3 φ⁷⁵ K L Ψ 33. 892 pc sa bo^{pl} | υμων ο ουρανιος φ⁴⁵ (579). 1424 (pc) l vg^s | υμ. ο εξ ουρ. C (f¹³) pc | txi A B D W Θ f¹ M sy^h | τ πν. αγαθον φ⁴⁵ L pc aur vg sy^{hmg} | αγαθον δομα D it | δοματα αγαθα Θ (a² sy^h) • **14** τρ) ταυτα δε ειποντος αυτου εθαυμαζον D (a^{2c} c f) | φ^{45.75} K A* B L f¹ 33. 892. 1241. 2542 pc sy^{s.c} co | txi A C W Θ Ψ f^{1.13} M lat sy^{p.h} • **15** τγαλησαν οχυροι λεγοντες φ⁴⁵ | τ Beelzebub K B (579) | Beelzebub (aur) c vg sy^{s.c.p} | txi φ^{45.75} A C D (L) W Θ Ψ f^{1.13} 33 M it sy^h co (cf et vs 18.19) | τρ) ο δε αποκριθεις ειπεν· πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν (-βαλειν D) A D (K) 579 al a^{2c} r¹ sy^h • **17** τ 3 1 2 K A D L 33. 892 pc a² (sed μερισθ. φ⁴⁵ Ψ) | txi φ⁷⁵ B f^{1.13} M (sed μερισθ. C W Γ Θ 579. 2542 al) • **18** τρ) ου D | τ v. vs 15 | τ εκβαλλει φ⁴⁵ W pc • **19** τ v. vs 15 | τ 3 4 2 K pc it | 1 4 2 3 φ⁴⁵ | 3 2 1 4 Γ Δ 565. 1424 pm | 1 3 2 4 A C K L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 892. 1241. 2542 pm aur vg | txi φ⁷⁵ B D 579. 700 pc a² (c) • **20** τ φ⁴⁵ K* A W Θ Ψ f¹ M lat | txi φ⁷⁵ K¹ B C (f D) L f¹³ 33. 579. 892 al it sy^h co • **22** τ ο A C W f^{1.13} 33 M sy^h sa | txi φ^{45.75} K B D L Γ Θ Ψ 700. 892. 1241. 2542 pc bo

39
126
V127
II128
V129
II

ρότερος ἡ αὐτοῦ ἡ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἡ ἐπεποιθῇ καὶ τὰ σκεῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει τ.

Kol 2,15 1J 4,4

9,50

130
V

24 Ὅταν τ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαισιν καὶ μὴ εὐρίσκον· ὁ [τότε] λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· **25** καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει τ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **26** Ὅτε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ὁ¹ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

24-26: Mt 12,43-45

J 5,14

40
131
X

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ὁ ταῦτα ἡ ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου ἡ εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν· μένουσιν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

1,28.42.48

8,15.21 p Ap 1,3
Jc 1,2241
132
V

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕτη ὁ γενεὰ πονηρὰ ἐστίν· σημεῖον ἡ ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τ. **30** καθὼς γὰρ ἐγένετο τ Ἰωῆ τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἐστὶν ὁ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ τ. **31** βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ ἡ αὐτοῦς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὥδε. **32** ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς

1 Rg 10,1

Jon 3,5

22 τ αυτου εστιν K* | - φ^{45.75} D 1241 | τ επανελθων φ⁴⁵ 2542 | ελθων φ⁷⁵ 1241 vg^{ms} | - 579 • **23** τ με K* 2 C² L Θ Ψ 33. 579. 892 pc sy^s bo | txi φ^{45.75} K¹ A B C* D W f^{1.13} M lat sy^{c.p.h} sa bo^{ms} • **24** τρ) δε φ^{45.75} D W 1241. 2542 al aur b sy^h sa bo^{pl} | τ φ⁴⁵ K* A C D W Ψ f^{1.13} M lat sy^{c.p} | txi φ⁷⁵ K² B L Θ Ξ 070. 33. 579. 892. 1241 pc b l sy^h co • **25** τρ) σχο- λαζοντα K² B C L Γ Ξ Ψ f^{1.13} 33. (f 69). 579. 892. 2542 al f l r¹ sy^h bo | txi φ⁷⁵ K* A D W Θ 070 M lat sy^{c.p} sa • **26** τ D sy^c bo^{ms} | τ C* vid D 33 it • **27** τ φ⁷⁵ | τ 2 4 3 5-7 A C W Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33 M | 4 2 1 3 5-7 D e | 1 2 4-7 3 K f¹ 579 al | txi φ⁷⁵ K B L • **28** τρ) μενουσ γε B² C D Θ Ψ (070) f^{1.13} 33 M | txi φ⁷⁵ K A B* L W Δ Ξ pc • **29** τ C K W Γ Δ 565. 579. 1424. 2542. 1 2211 pm sy^p | τρ) επιζητει C D W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M | txi φ^{45.75} K A B L Ξ 700. 892. 2542 pc | τρ) του προφητου A C W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M e f q r¹ vg^{cl} sy^{s.p.h} bo | txi φ^{45.75} K B D L Ξ 700. 892*. 2542 pc lat sa bo^{ms} • **30** τ τ ο B pc | txi φ⁷⁵ K A C D L W Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33 M | τρ) φ⁴⁵ Ψ pc c sa | τρ) και καθως ιωνας εν τη κοιλια του κητους εγενετο τρεις ημερας και τρεις νυκτας, ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη D (a ff²) (e) r¹ | σημειον Θ pc bo^{ms} • **31** τ φ⁴⁵ D (1241) | τ αυτην φ^{45.75} 1424 pc d vg^{ms} • **32** τ vs D

τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχουσιν καὶ ἀποστοματίζουσιν αὐτὸν περὶ πλεόνων, 54 ἐνεδρεύοντες ὁ αὐτὸν τὴν-
ρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τ¹.

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεῖσιν τῶν μυριάδων τοῦ Γ^δ-
χλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· πρῶτον·¹ προσέχετε ἑαυτοῖς
ἀπὸ τῆς ζύμης, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων².

2 Οὐδὲν Γ^δ ἐσυγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκα-
λυφθήσεται· καὶ κρυπτόν δὲ οὐ γνωσθήσεται³. **3** Ἄνθ⁴
ὦν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῇ φωτὶ ἀκουσθήσεται,
καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐκ ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμίαις κηρυχθή-
σεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
τῶν ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόν-
των περισσώτερόν τι ποιῆσαι⁵. **5** Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα
φοβήθητε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείνειν ἔχοντα
ἐξουσίαν ἔμββαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν,
τοῦτον φοβήθητε. **6** οὐχὶ πέντε στρουθία ᾠλωδύονται
ἀσασαρίων δύο; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἐστὶν ἐπιλελη-
σμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **7** ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κε-
φαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡριθμούνται. μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν
στρουθίων διαφέρετε τ¹.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολο-
γήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.

9 Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρ-
νηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.

Mt 16,6¹p2-9: Mt 10,26-
33 · 8,17pJ 15,14s 3J 15
Act 27,323,40
Ps 119,120 H 10,
31 Ap 14,7,10Mt 10,30s¹ 1Sm
14,45 2Sm 14,11

Ap 3,5

9,26p

53/54 ° K Θ Ψ 2542 pc vg^s | τ ζητούντες A C (D) W Ψ f¹³ 33 M aur vg sy^{p,h} | txi 45vid.75
K B L Θ f¹ 579. 1241. 2542 co | τ ινα κατηγορησώσιν αὐτοῦ A C (D) W Θ Ψ f^{1,13} 33 M
lat vg sy^{p,h} | txi 45.75 K B L 579. 892*. 1241. 2542 pc co
¶ 12,1 πολλῶν δε οὐχλὼν συμπεριεχόντων κυκλῶ ὥστε ἀλλήλους συμπνίγειν D (lat
sy) | Γ λαοῦ 45 579 pc | [· et· -] | Γ p) 4 5 1-3 45 K A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy bo;
Mcion^T Epiphⁱ | txi 45 B L 1241 e sa · 2 p) γαρ D a sys.c.hmg | - K f¹³ 565 pc r¹ vg^{ms} bo |
Γ p) κεκαλ- 45 K C* 1241 | ου φανερωθήσεται D | ° 45 · 4 Γ ποιεῖτε 45 700 | Γ 1-5
7 6 8 L (Θ Ψ) f¹³ (33). 892. 1241. 1424 al | 1-3 6 4 5 7 8 f¹ 700. 2542 | p) την δε ψυχην
μη δυναμένων αποκτείνειν μηδε εχόντων περισσον τι ποιησαι D (157) · 5 ° K D pc a
sy^p | Γ βαλειν 45 (Γ D) W; Mcion^T E C¹ ex Thd¹ | Γ φοβηθηνα 45 · 6 Γ λειται 45 D L W
070 f¹ 33 M (-λειτε A al) | txi 45 K B Θ Ψ f¹³ 892. 1241. 2542 pc · 7 Γ ηριθμηναι
εισιν (- 45) 45 D Θ 579 pc | Γ p) υμεις D K Θ f¹³ 33 al (a) e vg^{cl} · 8/9 ὁμολογήσει A
B* D Γ Δ 1241. 1424 al | txi 45.75 K B L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M; CI | ° bis K*;
Mcion^T (E) | °1 vs 45 pc e sy^s bo^{ms}

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημη-
σαντι οὐκ ἀφεθήσεται¹.

11 Ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ
τὰς ἀρχάς² καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε ὥς ἢ
τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε· **12** τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα
διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἶπεν δὲ τις ἑκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπέ
τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.
14 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν
ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; **15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· ὁρᾶτε
καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ
περισεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόν-
των αὐτῷ.

16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώ-
που τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. **17** καὶ διελογί-
ζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συν-
άξω τοὺς καρπούς μου; **18** καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω, καθ-
ελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω³ καὶ
συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου⁴ **19** καὶ
ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχῇ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ καί μενεα
εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. **20** εἶπεν δὲ
αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἄπαι-
τοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἐσται; **21** οὕτως
ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. τ¹

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τὴν φάγητε, μηδὲ τῷ

10: Mt 12,32
Mc 3,28s11s: Mt 10,19s
Mc 13,11 cf L
21,14s
E 1,21J 14,26 Act 4,8
1 K 2,13

Ex 2,14 Act 7,27.35

Ps 49,17ss | 5,21
16,31Hen 97,8-10
Ecc 8,15 Tob
7,10 Jc 4,13s Sir
11,19 |
Jr 17,11 Sap 15,8Ps 39,7
Mt 6,20 1 T 6,
17-19
22-32: Mt 6,25-
34 · 21,34

10 (- 579 | p) εις δε το πν. το αγ. ουκ αφεθ. αυτω ουτε εν τω αιωνι τουτω ουτε εν τω
μελλοντι D (c e) · 11 εις K D f^{1,13} 579. 700. 1241. 2542 pc lat; CI | Γ 45 | Γ μεριμνατε
A W M | p) προμεριμνατε D; CI | txi 45 K B L Q Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241.
2542 pc; Or | πως D pc it sy^{c,p}; CI Or | τι r¹ sy^s · 13 Γ A D W Ψ f^{1,13} M aur vg^{st,ww} sy |
txi 45 K B L Q (Θ) 070. 33. (579). 2542 pc · 14 Γ δικαστην η μερ. A Q W Θ Ψ M |
κριτην D | δικαστην 28 pc | κριτην vl δικαστην Mcion^T | txi 45 K B L 070 f^{1,13} 33.
579. 700. 892. 1241. 2542 pc sam^{ss} · 17 Γ αυτω B L* · 18 Γ ποιησω αυτας μειζονας D e
(q) | Γ παντα τα γεννηματα μου K* D it (sy^c) | π. τα γεν. μου κα τα αγ. μου A Q W Θ
Ψ 33vid M aur f vg sy^{p,h} | txi 45(45) (K*) B L 070 f^{1,13} 579. 892. 1241 pc co · 19 ° D it
· 20 Γ αιτουσιν 45 B L Q 070. 33. (579) pc | txi K A (Γ D; Irlat) W Θ Ψ f^{1,13} M; CI
· 21 ° vs D a b | Γ Γ αυτω K* B | εν εαυτω (L) W Γ al | txi 45 K* A Q Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M |
(ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω U f¹³ 579. 892c al · 22 °
45vid.75 B 1241 c e | txi K A D L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33vid M lat sy co | Γ A Q W Θ Ψ 070
f¹ 33 M a b c e | txi 45 K B D L f¹³ 579. 892. 1241 al lat | Γ p) υμων 45 Ψ 070 f¹³ 33 M a
e vg^{cl} sy^{c,p}; CI | txi 45 K A B D L Q W Θ f¹ 700. 2542 al lat sy^{s,h}

Ps 147,9 Job
38,41

σώματι τ' τί ἐνδύσησθε. 23 ἡ ὁ γὰρ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε τ' τοὺς κόρακα· ὅτι τοῦ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἐστὶν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὁ υἱὲς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. 25 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν ὁ μεριμνῶν δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι² πῆχυν²; 26 εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν² μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, τ' οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν ἁγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἁμφοιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα τ' προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποιμίον, ὅτι τ' εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

Is 41,14 Act 20,28
1 P 5,2
22,29 Dn 7,18.
27 Θ |
33 s: Mt 6,20 s
11,41 Mc 10,21

18,22 p

Ex 12,11
1 Rg 18,46 etc E
6,14 1 P 1,13 |

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην· * ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· 34 ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἡ καρδιά ὑμῶν ἐστὶν².

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὁσφύς περιεζωσμέναι² καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδε-

22 τ' ὑμῶν B 070 f¹³ 33. 1424 al a vg^{mss} syp; Cl^{pt} | txi φ⁴⁵vid.75 K A D L Q W Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^{s.c.h}; Cl^{pt} • 23 ° φ⁴⁵ A K Q W Γ Δ Ψ (070). 565. 1424 pm lat sa^{mss} bo^{mss} | txi φ⁷⁵ K B D L Θ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pm b c e sy^{s.c.p.h}°; Cl • 24 'p' τα πετεινα του ουρανου D e (f) l r¹ | τα πετ. του ουρ. και τους κορ. φ⁴⁵ | τ' bis ουτε K D L Q 579. 892 pc e | txi φ^{45.75} A B W Θ Ψ (070) f^{1.13} M¹ lat; Cl | f¹ αυτα φ⁴⁵ D f¹³ f¹ | ° φ⁷⁵ pc • 25 ° D | f¹ 5 l-4 φ⁴⁵ K A D L Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ lat | txi φ⁷⁵ B 579 pc | τ' p' ενα K¹ A L Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ lat sy | txi φ^{45.75} K* B D ff² i l • 26 'και περι των λοιπων τι διτ' • 27 ' ουτε νηθει ουτε υφαινει D sy^{s.c} (f a; Mcion^T) Cl | txi φ^{45.75} rell | τ' p' οτι K A D L Ψ f^{1.13} 33. 892. 1424 al it; Cl | txi φ^{45.75} B W Θ 070 M¹ a vg • 28 'αμφιεννυσιν K A Q W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹; Cl | txi φ^{45.75} (B) D L 070. 892 • 29 'p' η φ⁷⁵ A D W Θ Ψ f^{1.13} M¹ lat sy^h sa bo^{pt}; Cl | txi φ⁴⁵ K B L Q 070. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pc e sy^{s.c.p} bo^{pt} • 30 'επιζητει φ⁴⁵ A (D) Q W Θ Ψ f¹ M¹; (Cl) | txi φ⁷⁵ K B L 070 f¹³ 33. 579. 1241 pc • 31 'του θεου φ⁴⁵ A D¹ Q W Θ 070 f^{1.13} 33 M¹ lat sy; Mcion^E | - φ⁷⁵ | txi K B D* L Ψ 579. 892 pc a c co | τ' p' παντα K¹ A D K N Γ Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^h° sa^{mss} bo | txi φ^{45.75} K* B L Q (W) Δ 892 pm a e sy^{s.c} sa^{mss} • 32 τ' εν αυτω D (e) • 34 'p' 5 l-4 D pc • 35 'εστω υμ. η οσφύς περιεζωσμενη D

χομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοιξάσιν αὐτῷ. 37 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσῃ γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσῃ αὐτοῖς². 38 'κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἂν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῇ καὶ εὕρῃ οὕτως², μακάριοι εἰσιν ἐκεῖνοι. 39 τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἐρχεται, (οὐκ ἂν) ἀφήκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς τ' γίνεσθε ἑτοιμοὶ, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐρχεται.

41 Εἶπεν δὲ τ' ὁ Πέτρος· κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις καὶ πρὸς πάντας²; 42 καὶ εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος τ', ὃν καταστήσῃ ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ [τὸ] σιτομέτριον; 43 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσῃ ποιούντα οὕτως². 44 Ἐλθὼν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσῃ αὐτόν. 45 ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου ἐρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τ' τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσῃ αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσῃ.

47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ὁμῇ ἑτοιμάσας ἢ ποιήσας² πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλὰς· 48 ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ

Mt 25,1-13

Ap 3,20

43

17,8 J 13,4

Mc 13,35

39-46: Mt 24,43-51
1 Th 5,21

Mc 13,35

16,1 1 K 4,1 s1

37 Mt 25,21

Mt 25,5

Jc 4,17 • Act 22,14
R 2,18 2 P 2,21

37 ° K* • 38 'και εαν ελθῃ τη εσπερινῃ φυλακῇ καὶ εὐρήσῃ οὕτως ποιήσει καὶ εαν ἐν τη δευτ. καὶ τη τριτῇ D c (f¹ it sy; Irlat) | 'οι δουλοι εκ. A Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ lat sy^h sa bo^{pt} | - K* it; Irlat | txi φ⁷⁵ K¹ B D L e sy^{s.c} bo^{pt} • 39 'p' εγρηγορησεν αν (- K¹) καὶ οὐκ (+ αν A Q Θ 070. 33. 2542 pm) K¹ A B L Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ lat sy^h sa^{mss} bo | txi φ⁷⁵ K* (D) e i sy^{s.c} sa^{mss}; Mcion^T • 40 ° vs f¹ | τ' ουν A (D) W f¹³ 33 M¹ sy^h | txi φ⁷⁵ K B L Q Θ Ψ 070. 579. 1241. 2542. l 844 pc lat sy^{s.c} • 41 τ' αυτω K A Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ f q vg sy sa bo^{pt} | txi φ⁷⁵ B D L 33. 579. 700. 1241. 2542 pc it vg^{mss} bo^{pt} | ° D • 42 τ' ο αγαθος D c e (sy) | τ' δουναι N W Θ Ψ 700. 1241. 1424 al | διαδουναι K* (pc) | διαδιδοναι φ⁷⁵ | ° φ⁷⁵ B D f¹³ bo^{mss} | txi K A L Q W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ • 43 'p' φ^{45.75} K L Ψ 070 f¹³ 33. 579. 892. 1241 pc; Irlat • 44 'p' αμην D pc e | τ' αυτω φ⁴⁵ P W Γ Θ 070. 2542 pc c e • 45 τ' εαυτου φ⁷⁵ N 33. (892) pc | τ' τι φ⁷⁵ | - f¹³ • 47 ° φ⁴⁵ | τ' / L W f¹³ it sy^{s.c.p} | 3 φ⁴⁵ D pc; Mcion^A Irlat Or Cyr^{pt} | ετ. μηδε ποιη. A Θ f¹ M¹ f; Cyr^{pt} | txi φ⁷⁵ K B Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 pc (aur vg)

ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ ὃ δὲ ᾧ ἔδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, ἑπερισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

Act 2,3
Mc 10,38 · 18,31
51-53: Mt 10,
34-36

Mch 7,6

Mt 16,28

1 Rg 18,44

1 K 6,5 · Act 4,19

Mt 5,25st

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη. 50 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συν-έχομαι ἕως οὗτου τελεσθῆ. 51 δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρε-γενόμην ἰδοὺ ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμὸν. 52 ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρι-σίν, 53 διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ τῇ θυγατέρᾳ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τῇ μη-τέρᾳ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νόμφην αὐτῆς καὶ νόμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.

54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε [τὴν] νε-φέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὁμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· 55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. 56 ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν;

57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἔργασίαν ἀπηλλάχθαι ὅπως αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς τὴν φυλακὴν.

48 ὁ φῶς ἔδωκεν πολὺ, ζητησουσιν ἀπ' αὐτοῦ περισσοτέρως D (e ff² l) | ἑπλεον απαιτησουσιν D • 49 εἰς φῶς D Γ Δ 565 pm; Meth • 51 ποιῆσαι D e sy^c | βαλεῖν 1424 pc b l q r¹ sy^a p sa^{ms} bo; Mcion^T | ἀλλὰ φῶς D Θ 579. 700 pc; Mcion^T • 52 φῶς D; Eus • 53 φῶς pc | ἑ-τερά et τὴν μητέρα B D | ἑ-τερά et μητέρα K | ἑ-τρι et μητέρα A (W) φ¹³ 33 38 | τ¹ φ^{45,75} L Θ (070) f¹ 579. 700. 892. (1241). 2542 pc; Eus | ὁ φῶς K* Δ* pc l bo^{pl} | ταύτης K² A W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 38 lat sy | τ¹ φ^{45,75} K* B D L 579. 892 pc bo^{pl} • 54 ὁ φῶς K A B L N Δ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 al co | τ¹ φ⁴⁵ D W Θ 070 38 | ἀπο φῶς A D W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 38 sy | τ¹ φ⁴⁵ K B L 1241 pc it | ὁ D W 070 f¹ 38 lat sy | τ¹ φ^{45,75} K A B K L N Θ Ψ f¹³ 33. 579. 2542 al e • 55 ἴδωτε φῶς it | ὁ φῶς K* D L 579. 892. 1241. 2542 pc r¹ sy^p | ἔρχεται φῶς K* W pc l • 56 4 5 Δ* 1424 pc | 4 5 3 1 2 φ^{45,75} K² D K L N 070. 33. 1241 pm it vg^{cl} sy^c co | 1 3 2 K A W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 38 | 1 2 L | πλην τον καιρον φῶς D pc e | τ¹ φ⁴⁵ B 892 pc | ὁ φῶς ου δοκιμαζετε φῶς A W Ψ f^{1,13} 38 lat sy^p | ου δοκιμαζετε D it sy^c | πως ουκ οιδετε δοκιμαζετε 070 | τ¹ φ⁴⁵ K B L Θ 33. 892. 1241 pc sy^{hmg} (co) • 58 ὁ B 892. 1241 | κατακρινη D it sy^c | τὴν φῶς 2542 pc

59 λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως τῆς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν ἀποδοῦς.

13 Παρήσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλον-τες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 2 καὶ ἀποκριθεὶς τῷ εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πε-πόνθασι; 3 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάν-τες ὁμοίως ἀπολεισθε. 4 ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ; 5 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὥσαυτως ἀπο-λεισθε.

6 Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· συκὴν εἶχεν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐκ εὗρεν. 7 εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελ-σουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐκ εὗρίσκω· τὸ ἔκκοπον [οὖν] αὐ-τὴν, ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως οὗτου σκά-ψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλλω κόπριαν, 9 καὶ μὲν ποιήσῃ καρ-πὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μή γε, ἐκκόψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάβ-βασιν. 11 καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτὼ καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύ-ψαι εἰς τὸ παντελές. 12 ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσ-

Act 5,37?

J 9,2

Ps 7,13 Θ Jr 12,
17 Θ

J 9,7.11

5,36! 6-9: Is 5,1-7
Ps 80,9-17 Jr 24,2-
6 Hos 9,10.16s

Hab 3,17 · Mt 3,
10p; 21,19 |
Lv 19,23-25

4,31

59 τοῦ (A) D W Ψ f¹³ 33 38 | αν Θ 070 | τ¹ φ⁴⁵ K B L 1. 892. 1241 pc | (p) αποδοις τον εσχατον κοδραντην D it vg^{ms}

¶ 13,1 ὁ bis φῶς • 2 το Ἰησοῦς A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 it sy sa^{ms} bo^{pl} | τ¹ φ⁴⁵ K B L 070. 1241 pc lat sa^{ms} bo^{pl} | τοιαυτα φῶς A W Ψ 070 f^{1,13} 33 38 lat sy^h | τ¹ φ⁴⁵ K B D L Θ 579. 892 pc e r¹ • 3 ἡ-σητε A D Γ Θ f^{1,13} (579). 892ms. 1241. 1424. 2542 al; Epiph | (5) ωσαντως A W Ψ 38 | τ¹ φ⁴⁵ K B D L Θ 070 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 al • 4 ἑνοικ- D | τεν K A W Θ Ψ 070 f¹³ (1241) 38 | τ¹ φ⁴⁵ B D L f¹ 892 al e i vg^{ms} • 5 τ (cf vs 3) ἡσητε K² A D L Θ 070 f^{1,13} 33. 579. 1241. 1424. 2542 al; Epiph | τ¹ φ⁴⁵ K¹ B W Ψ 33 38 | (3) ομοιως φῶς A D W Θ Ψ 070 f¹³ 38 | τ¹ φ⁴⁵ K B L f¹ 33. 579. 892. 1241 pc • 7 ἑφερε την αξινην D | ὁ K B D W f¹ 38 e sy^{(s).c.p} | τ¹ φ⁴⁵ A L Θ Ψ 070 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | τον τοπον B* 1424 • 8 κοφινον κοπριων D it • 9 4-7 1-3 φ⁴⁵ A D W Θ Ψ f^{1,13} 38 lat sy | τ¹ φ⁴⁵ K B L (070). 33vid. 579. 892. 1241 pc co | ταυτα λεγων εφωνει ο εχων οπα ακουειν ακουετω Γ al • 10 2 3 (φ⁴⁵) Ψ 070 f^{1,13} pc | σαββατω D aur i sa bo^{pl} • 11 εν ασθeneia ην πνευματος D • 12 1 2 D e sa^{ms} | 3 4 φ⁴⁵ b i

εφώνησεν καὶ ἔειπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου, **13** καὶ ἐπέθηκεν τὴν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἔδōξαζεν τὸν θεόν. **14** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταῖς αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεράπευσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. **15** ἁπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· καὶ εἶπεν· ἡ ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύνει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἡ ἀπαγαγὼν ποτιρίζει; **16** ταύτην δὲ θυγάτηρα Ἀβραάμ οὐσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **17** καὶ πάντα λέγοντος αὐτοῦ ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.¹⁶⁵ **18** Ἐλεγεν οὖν· τίς ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ τίς ὁμοιώσω αὐτήν; **19** ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς τὴν κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἤβησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.¹⁶⁶ **20** Καὶ πάλιν εἶπεν· τίς ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; **21** ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυπεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.¹⁶⁷ **22** Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα.¹⁶⁸ **23** Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· **24** ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσ-

12 Ἰησοῦς Α Δ 33. 892 pc • **13** Ἐπὶ φ⁷⁵ Θ pc | ἑ-σεν φ⁴⁵ D 2542 bo^{pl} • **14** ταυταῖς D Θ | ιxt φ^{45,75} Α Β Λ Ν Ψ 070 f^{1,13} 579. 892 al • **15** ἑ-θεῖς ei φ⁴⁵ 1424 pc it vg^{cl} | Ἰησοῦς D N Θ f^{1,13} 2542 al vgmss sys.c.p bo^{pl} | ἑ-τα φ⁴⁵ D W f¹ 579. 2542 al f¹ sy^{s.c.p} | ἡ ἀπαγὼν Α* Β* Θ | pc • **17** D e | φ⁴⁵ D it | οἷς εθεωρουν ενδ. υπ αυτ. γινομ. D e (it) • **19** τον φ⁴⁵ Α D 579. 700 pc | αυ- φ⁴⁵ Α D K L Θ Ψ 579. 700. 892. 1241. 1424 al | τ μεγα φ⁴⁵ Α W Θ Ψ f^(1,13) 33 39 lat sy^{s.c.p} bo^{pl} | ιxt φ⁷⁵ Α Β (D) L 070. (892). 1241. 2542 pc it sy^{s.c} sa bo^{pl} • **20** (18) η τινη ομοια εστιν η βασιλεια του θεου και τινη ομοιωσω αυτην D (a a² r¹) • **21** ι εκρ- B K L N 892. 1424. 2542 al | ιxt φ⁷⁵ Α D W Θ Ψ 070 f^{1,13} 1 39 • **22** Ἱερουσαλημ Α D W (Θ) Ψ 070 f^{1,13} 39 lat co | ιxt φ⁷⁵ Α Β L 579. 892. 1241. 2542 pc a a² • **23** ειπεν f¹³ | αποκριθεις ειπ. D | ειπ. πρ. αυτον 71 pc (sy^{s.c}) bo^{ms} • **24** (p) πυλης Α W Ψ f¹³ 39 sa | ιxt φ^{45,75} Α Β D L Θ (070) f¹ 892. 1241. 2542 pc

ελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. **25** ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε ἐξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. **26** τότε ἄρξεσθε λέγειν· τὴν ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδασκας· **27** καὶ ἐρεῖ λέγων ὑμῖν· οὐκ οἶδα [ὑμᾶς] πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες ἐργάται ἁδικίας. **28** ἐκεῖ ἐσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, * ὅταν ᾄσῃσθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὅμως δὲ ἐκβαλλομένους ἐξω. **29** καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. **30** καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.¹⁷¹ **31** Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσήλθαν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείνειν. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἵπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἁποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. **33** πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἑχόμενῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἐξ Ἱερουσαλήμ.¹⁷² **34** Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὁρνις τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ

25 ἐγ. ο δεσποτης φ⁷⁵ | ο οικοδ. εισελθη D (f¹³ lat) | Α* bo^{ms} | D it | τp) κυριε Α D W Θ Ψ 070 f^{1,13} 39 it sy^{s.c.p} bo^{pl} | ιxt φ⁷⁵ Α Β L 892. 1241 pc lat sy^s sa bo^{pl} • **26** ἑ-ξησθε Α D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 579. 1241. 1424. 2542 pm | ιxt φ⁷⁵ Β f¹ 565. 700. 892 pm | τ κυριε D • **27** υμ. Α 579 pc lat sy^s sa bo^{pl} | - 1195 pc bo^{pl} | λεγω υμιν φ⁷⁵ Α D L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 39 sy^{s.c.p} (bo^{ms}) | ιxt φ⁷⁵ Β 892 pc | ιxt f¹ 2 4 5 φ⁷⁵ Β L 070. 1241. 2542 pc b ff² i | ι ουδεποτε ειδον υμας D (e) | ιxt Α W Θ Ψ f^{1,13} 39 lat sy; 2 Cl Or Did | τ της αδ. Α W Θ 070 f^{1,13} 39 | p) ανομιαις D (1424) bo^{ms}; Eriph | ιxt φ⁷⁵ Α Β L Ψ 892 pc • **28** οψεσθε Β* D f¹³ 1241 al | ιδητε Α Θ | ιxt φ⁷⁵ Α Β L W Ψ 070 f¹ 33 39 | ι 69 pc sy^s • **29** ι Α D W Θ Ψ f¹ 39 lat sy^s | 2 φ⁷⁵ 070 | ιxt Β L f¹³ 892 pc it • **31** ταυτη D K W Θ 070. 579 pc | ι ημερα Β L W Θ Ψ 070 39 lat sy^(s.c) sam^s bo | ιxt φ⁷⁵ Α Β* D L f^{1,13} 579. 700. 892 pc sy^{hms} sam^s • **32** επι- Α W Θ Ψ f^{1,13} 39 | αποτελουμαι D | ποιουμαι και φ⁴⁵ sy^s | ιxt φ⁷⁵ Α Β L 33. 1241 pc; Cl | ι ημερα Β pc it vg^{cl} bo^{ms} • **33** ερχ- φ⁷⁵ Α D 1241 al bo • **34** ι-νιξ Α D W | ι φ⁷⁵

Mt 25,11s

26s: Mt 7,22s

Mt 25,12

Ps 6,9 1 Mc 3,6

28s: Mt 8,11s!

Is 43,5; 49,12; 59,19 Bar 4,37 Ps 107,3 Mt 1,11 Ap 21,13 14,15; 22,16

Mt 19,30!p

Mc 6,4 • Mt 16,21!

34s: Mt 23,37-39 • Mt 21,34-39!

Is 31,5 Dt 32, 11 Ps 91,4

1 Rg 9,7s Jr 22,5;
12,7 Ps 69,26
Tob 14,4.

Ps 118,26 Mt 3,11f

ἠθελήσατε. 35 ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. λέγω
ο[δὲ] ὑμῖν, ἢ οὐ μὴ ἴδῃτε με ἕως ἥξει ὅτε] ἔειπτε·
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθειν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν
ἀρχόντων ο[τῶν] Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρ-
τον καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν.

2 Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός ἐμπροσθεν
αὐτοῦ. 3 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομι-
κοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων· Ὁ ἐξέστιν τῷ σαββάτῳ θε-
ραπεύσαι ἢ οὐ; 4 οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος
ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. 5 καὶ ὁ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν·
τίνας ὑμῶν ὑἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐ-
θέως ἀνασπάσει αὐτόν ἢ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 καὶ
οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα.

7 Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπ-
έχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐ-
τοὺς· 8 ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος πρὸς γάμους, μὴ κατα-
κληθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου
ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτόν
καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ
αἰσχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. 10 ἀλλ' ὅταν κλη-
θῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν
ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε ἐρεῖ σοι· φίλε, προσανάβηθι ἀνώ-
τερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συν-
ανακειμένων σοι. 11 ὅτι πᾶς ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινω-
θήσεται, καὶ ὁ ταπεινὼν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

18,14 Mt 23,12
Ez 21,31; 17,24
2 K 11,7 Ph 2,8s
Jc 4,10

35 τ (Jr 22,5) ερημος D N Δ Θ Ψ f¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424 pm it vg^cl sy^cp-h; Irlat | txi
p⁴⁵vid.75 N A B K L W Γ f¹ 565. 579. 2542 pm lat sy^s sa; Irlat v.l. | ο p⁴⁵ N* L 2542 pc it sy^c sa
bo^{ms} | txi p⁷⁵ N² A B D W Θ Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it sy^c sa
p⁴⁵vid.75 N B D L Θ f¹ 1241. 2542 pc it | p) p⁴⁵.75 D L Ψ f¹ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it
p) an p⁴⁵ N (Θ) f¹³ (1241). 2542 pc | an ηξει οτε A W (Ψ f¹) 33. 700. 892. 1241. 2542 pc
txi D
¶ 14,1 εἰσελ- D Θ f¹³ 579. 892 al latt sy^cp | ο p⁴⁵.75 N B K* 892 pc | txi A D L W Θ Ψ
f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | 2 ο D f¹ pc it | 3 τει p⁴⁵ A W f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it
p⁴⁵ A W Ψ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁷⁵ N B D L Θ Ψ 892. 1241. 2542 pc it
sy^ch* eo | 5 τ αποκριθεις N* 2 A (W) Θ Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁴⁵.75 N² B D (K) L f¹
892. 1241. 2542 al it sy^cp co | 6 ονος N K L Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 al lat (sy^s) bo |
ονος υιος Θ (sy^c) | 7 προβατον D | txi p⁴⁵.75 (A) B W 33. 700. 892. 1241. 2542 al lat (sy^s) bo |
Θ f¹³ 892. 1241. 1424 al | εν τη N² W Ψ f¹ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁴⁵.75 N² B D (K) L f¹
f¹ 2542 pc | ... ανταποκρ. αυτω A W Θ Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁴⁵.75 N² B D (K) L f¹
p⁴⁵.75 B L 579. 892. 1241 pc | 8 ο p⁴⁵ 75 b sa | ο p⁴⁵ 75 79 | 2 p⁴⁵vid it sy^sp bo | ηξει D
(sy^c) | 9 εση D e | 10 εειπη A D W Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁴⁵.75 N B L N Θ (579). 892. 1241
pc | ο p⁹⁷vid D W Ψ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁷⁵ N A B L N Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241 al pi¹ sy^cp-h

180
X

12 Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκώτι αὐτόν· ὅταν ποιῇς ἄρι-
στον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ τοὺς
ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου (μηδὲ γείτονας)
πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γέ-
νηται ἀνταπόδομά σοι. 13 ἀλλ' ὅταν ἴδοις ἄνθρωπον
πτωχόν, ἀναπεῖρου, χωλόν, τυφλόν· 14 καὶ μακάριος
ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσε-
ται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν
αὐτῷ· μακάριος ὁστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ θεοῦ.

16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπός τις ἔποιε δεῖπνον
μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς 17 καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦ-
λον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις·
ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἔστιν. 18 καὶ ἤρξαντο ἀπὸ
μῆς πάντες παραιτεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἄγρὸν
ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελεῖν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ
σε, ἔχε με παρητημένον. 19 καὶ ἕτερος εἶπεν· ζεύγη βοῶν
ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ
σε, ἔχε με παρητημένον. 20 καὶ ἕτερος εἶπεν· γυναῖκα
(ἔγγραμμα καὶ διὰ τοῦτο) οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. 21 καὶ παρα-
γενόμενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα.
τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ·
ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ
τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπεῖρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς
εἰσάγαγε ὧδε. 22 καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε, γέγονεν
ὅ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. 23 καὶ εἶπεν ὁ κύριος
πρὸς τὸν δοῦλον· ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς
καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος·
24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κε-
κλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου.

21 Dt 14,29
Tob 2,2 |

Mt 6,4

Act 24,15

13,29f

16-24:
Mt 22,1-10

Dt 24,5 1 K 7,33

13

Mc 6,45p

12 μη γ. p⁷⁵ B | μηδε τους γ. σου τους Θ f¹³ 2542 sy | μηδε τους γ. μηδε τους D it vg^s
• 13 2 I A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | δ. ποιησης p⁷⁵ N 1241 pc | txi p⁹⁷ B 579. 892 pc
• 14 δε N* f¹³ 1. 1424. 2542 pc it | 15 ος A D W Θ Ψ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁷⁵ N² (* h. t.) B
L P f^{1,13} 579. 2542 pc sy^{hmg} | 16 αριστον A* W f¹³ 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi p⁷⁵ N² (* h. t.) A* B D
K* L N P Δ Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. 2542 al latt sy^p; Cl Eus Epiph | 17 ερχεσθαι N A D K L P W Δ 579 al aur vg bo |
• 18 ειν p⁷⁵ N* 2 L Θ 579 pc | εστιν παντα A (f D) W Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 2542 pc it | txi B it
• 19 (cf vs 20) διο ου δυναμαι ελθειν D it; Or^{ms} • 20 ελαβον· διο D (sy^c) • 21 ο φ75 |
• 22 ο D c e • 23 τουτου p⁷⁵ D pc a b sy^cp bo^{ms} | ποιησον p⁴⁵ pc sy^c • 24 ανθρωπων N (D) 2542 e | (ex lect. vl p) πολλοι γαρ εισιν κλητοι. ολιγοι δε
εκλεκτοι Γ f¹³ (579). 700. 892mg al

26s: Mt 10,37 s
18,29 sp Dt 33,9
Mt 6,24 Mc 10,29

J 12,25

9,23p G 6,14

Gn 11,3ss Mc 12,1

19,42 · 2Sm 8,10;
11,7 Ps 122,6

9,62

Mt 5,13 Mc 9,50

9,62 · Mt 11,15!

5,29-32p

19,7

Mt 9,11! G 2,12

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι ὀπολλοί, καὶ στρα-
φείς εἶπεν πρὸς αὐτούς· 26 εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ
οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυ-
ναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς
ἔτι ἔτε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, οὐ δύναται εἶναι μου
μαθητής. 27 ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ
καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ
πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρ-
τισμόν; 29 ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ
ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται
αὐτῷ ἐμπαίζειν 30 λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρ-
ξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι. 31 Ἦ τίς
βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλε-
μον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευσεται εἰ δυνατός ἐστιν
ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων
ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32 εἰ δὲ μή γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω
ὄντος πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.
33 οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής.

34 Καλὸν οὖν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ ὁ καὶ τὸ ἅλας ἑω-
ρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 οὕτε εἰς τὴν γῆν οὕτε εἰς
κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν, ἐξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὅτα
ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες ὅ πάντες οἱ τελῶναι καὶ
οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 καὶ διεγόγγυζον
οἱ ὅτε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος
ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.

25 τῷ Ἰησοῦ E al | - φ⁷⁵ | ° D Θ it sy^c • 26 τ' αὐτ- φ⁴⁵ K A D W Θ f^{1,13} M | - 579.
2542 e | txi φ⁷⁵ B L Ψ pc | ε' δε φ⁴⁵ K A D W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h sam^s bo; Cl | - φ⁷⁵ sam^s |
txi B L Δ 33. 892 pc | φ⁴⁵ A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Cl | txi φ⁷⁵ K B 579. (1241)
pc | 1 2 1 3 φ⁴⁵ 75 K N Ψ f^{1,13} al aur vg^{cl} | 2 3 I A D W Θ f¹ M it vg^{ww}; Or | txi K B L (579).
892. 1241. 2542 pc vgst • 27 vs Γ al vg^{ms} sy^s bom^s | τρ) και K² A D W Θ Ψ f^{1,13} M lat
sy^c ph sa | txi φ⁴⁵ 75 K* B L 579 pc • 28 ο' θελων φ⁴⁵ W Γ f^{1,13} 565. 700 pm | θελει φ⁷⁵
• 29 'μη ισχυση οικοδομησαι και D e • 31 ου φ⁴⁵ | ουκ ευθεως D | ε' λευεται A D
L W Ψ f^{1,13} M lat | txi φ⁷⁵ K B Θ 1241 pc b q r' • 32 'προς K* Γ 1241 pc | εις B (K) pc |
- φ⁷⁵ pc | txi K² A D L W Θ Ψ f^{1,13} M aur f vg sy^h • 34 ° A D W Ψ f¹ M lat sy sam^s bo^{pt} |
txi φ⁷⁵ K B K L Θ f^{1,13} 579. 892. 1241 pc bo^{pt} | ε' (bis) αλα (φ⁷⁵) K* D W | ° φ⁷⁵ A W f^{1,13}
M e vg^{cl} sy^{sch} co | txi K B D L N Θ Ψ 579. 1241 pc a r' sy^p sam^s | ε' μαρανθη 56 pc lat
• 35 τ' την φ⁷⁵ D pc
† 15,1 ° W pc lat sy^{sch} sam^s • 2 ° (A) W Ψ f^{1,13} M | txi φ⁷⁵ K B D L Θ 892. 1241 pc

3 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην Ὁλέ-
γων· 4 τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ
ἄπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν (οὐ καταλείπει) τὰ ἐνενήκοντα
ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἑπορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός· ἕως
τ' εὕρῃ αὐτό; 5 καὶ εὕρων ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐ-
τοῦ χαίρων 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς
φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι,
ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ὑμῖν
ὅτι οὕτως χαρὰ ἔν τῳ οὐρανῳ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ
χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

8 Ἦ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἑάν ἀπολέσῃ
δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν
καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὕρῃ; 9 καὶ εὕρουσα συγκαλεῖ
τὰς φίλας καὶ τὸν γείτονα λέγουσα· συγχάρητέ μοι, ὅτι
εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ὑμῖν,
(γίνεται χαρὰ) ἐνώπιον ὁτῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ
ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπεν δὲ ὁ ἄνθρωπος τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 καὶ εἶπεν
ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον
μέρος τῆς οὐσίας. (ὁ δὲ) διείλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ
μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα ὁ νεώτερος
υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν
(τὴν οὐσίαν αὐτοῦ) ζῶν ἁσώτως. 14 δαπανήσαντος δὲ
αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκεῖ-
νην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 καὶ πορευθεὶς
ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμ-
ψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους, 16 καὶ
ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἑκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ

4-7: Mt 18,12-14
J 10,11 s!

19,10 Ez 34,11 s.16

Is 49,22

Mc 2,17p

Mt 21,28

1 Mcc 10,29[30]
Tob 3,17

16,1 Prv 29,3

16,21

3 ° D Θ f¹³ pc h e sy^{sch} • 4 ο'ς εξει D ex lat? | ε' απολεση B* D | ουκ αφησι ei' απελ-
θων το απ. ζητει D (lat sy^{sch} co) | τοῦ K A N Δ Ψ f^{1,13} 579. 1424. 2542 al • 6 ε-ειται D
sy^f 1,13 1241 al | ° φ⁷⁵ Θ pc • 7 ° A D W Θ f^{1,13} M lat | txi φ⁷⁵ K B L Ψ 33^{vid}. (579). 892.
1241 pc • 8 'και απολεσασα μιαν D it | οτου A W Ψ M | - D 892 pc | txi φ⁷⁵ K B L
H f^{1,13} 33. 579. 1241. 2542 al • 9 ε-ειται A D W f^{1,13} M | txi φ⁷⁵ K B K L N Δ Θ Ψ 579.
892. 1424 al | τας A (D) W Ψ f^{1,13} M lat | τους 579 pc (e vg^{ms}) | txi φ⁷⁵ K B L Θ pc
• 10 ° 2 I A W Θ Ψ f¹ M | χ. εσται D N f¹³ 2542 pc lat | txi φ⁷⁵ K B L 33^{vid}. 579 pc |
B • 12 'και K* D W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | - φ⁷⁵ | txi K² A B L 579. 892. 1241 pc bo
• 13 'συναγων φ⁷⁵ pc | ε' απαντα K A L W Θ Ψ f^{1,13} M | txi φ⁷⁵ B D 1241 pc | ε'αυτου
των βιον D • 14 ρος W Θ Ψ f^{1,13} M | - b ff² i l sy^s | txi φ⁷⁵ K A B D L f¹ 33. 579. 892.
844. 12211 pc • 16 τ' γεμισαι την κοιλιαν αυτου A Θ Ψ M lat sy^{sch} bo | γεμ. τ. κ.
χορτασθηναι W | txi φ⁷⁵ K B D L f^{1,13} 579. 1241. 2542 pc e f (sy^c) sa | ε' απο A W Θ
Ψ M | txi φ⁷⁵ K B D L f^{1,13} 579. 12211 pc

16,31 χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. **17** εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· Ἦπόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου Ἐπισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ Ἰλιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι. **18** ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, **19** οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. **20** καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα Ἐαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **21** Ἐλεπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. **22** εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· Ὁταχὺ Ἐξενέγκατε τὸ στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, **23** καὶ Ἐφέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ Ἐνέζησεν, Ἦν ἀπολωλὼς καὶ Ἐυρέθη. καὶ Ἐῆρξαντο εὐφραίνεσθαι. **25** Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. **27** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτόν ἀπέλαβεν. **28** ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ Ὁαὐτοῦ· Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοὶ καὶ οὐδέποτε ἐντολὴν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδω-

17 Ἦπως οἱ X Θ 1844. / 2211 al | Ἦ-ευουσιν B D L W Θ Ψ f¹³ 33 B | txi φ⁷⁵ A B P f¹ 579. 1241 pc | Ἦ 2 / D N Θ f^{1,13} 700. 1241 al lat | / A W B sam^s | txi φ⁷⁵ B B L Ψ 579. 892. 2542 pc e ff² • 20 Ἦ- B D K L N P Q Θ f¹³ 579. 1241. 1424. 2542. / 844. / 2211 pm | txi φ⁷⁵ A B W Γ Δ Ψ 1. 565. 700. 892 pm • 21 Ἦ 2 5 3 4 B A W Θ Ψ f¹³ B (lat) | 3 2 4 / 5 D | txi φ⁷⁵ B L f¹ (579. / 2211) pc | Ἦ (19) ποιήσον με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου B D 33. 700. 1241. / 844 pc vg^{ms} sy^h | txi φ⁷⁵ A L W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy^{c,p} co • 22 Ὁ A W Θ Ψ f¹ B sy^p sam^s | txi φ⁷⁵ B B D L f¹³ 579. 892. 1241. / 2211 pc latt sy^{c,h} sam^s bo | Ἦνεγκ- φ⁷⁵ 579. 1241 pc | Ἦτην φ⁷⁵ D² f^{1,13} B | txi B A B D* K* L N P Q W Θ Ψ 892 al • 23 Ἦνεγκατε D 1424 pc | Ἦνεγκαντες A W Θ Ψ f^{1,13} B | txi φ⁷⁵ B B L 579. 1241 pc • 24 Ἦεζ- B 579 pc | Ἦ 2 / B² P Θ f^{1,13} 1241 al | 2 D Q 579. / 844 al | - (et om. κ. ευρ.) W | και απ. ην (Ψ) B sy | txi φ⁷⁵ B* A B L pc | Ἦαρτι D | Ἦ-ξατο φ⁷⁵ 1. 579 pc • 25 Ἦελθων δε και εγγισας D • 26 Ἦ 3 4 B A W Θ B | τινα ειη ταυτα L pc | τι θελει τουτο ειναι D | txi φ⁷⁵ B N P Q Ψ f^{1,13} 579. 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 al • 29 Ὁ 1 B L W Θ Ψ f¹ 33 B sy^h | txi φ⁷⁵ A B D N P (Δ) f¹³ 579 al latt sy^{c,p}

κας Ἐριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου Ἐυφρανθῶ. **30** ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ τὸν πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ Ἐζήσεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.

16 Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** καὶ φωνήσας αὐτόν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ Ἐδύνη ἔτι οἰκονομεῖν. **3** εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, Ἦπαιτεῖν αἰσχύνομαι. **4** ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἔκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους Ἐαυτῶν. **5** καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; **6** ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας Ἐταχέως γράψον πεντήκοντα. **7** ἔπειτα ἐτέρῳ εἶπεν· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους σίτου. Ἐλέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. **8** καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἵωνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεάν τὴν αὐτῶν εἰσιν. **9** Καὶ

29 Ἦρ. εξ αιγων D | εριφιον φ⁷⁵ B pc | Ἦαριστησω D lat • 30 Ἦτω δε υιω σου τω καταφαγοντι παντα μετα των πορν. και ελθοντι εθ. D e (sy^p) | Ἦτων A (D) L Q Ψ 579 pc | Ἦτον σιτ. A W Θ Ψ f^{1,13} 33 B | txi φ⁷⁵ B B D L Q / 844. / 2211 pc • 32 Ἦανεζ- B² A D W Θ Ψ f^{1,13} B | txi φ⁷⁵ B* B L Δ 579 pc | Ἦ 2 D Θ Ψ f^{1,13} 2542. / 844 pc | απ. ην B 1241 • και απ. ην B | txi φ⁷⁵ A B L W 579. 892. / 2211 pc sy^h • 16,1 Ἦαντου A W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy sa bo^p | txi φ⁷⁵ B B D L (579). 1241. 2542 pc e bo^p • 2 Ἦνηση A L Ψ 33 B lat | txi φ⁷⁵ B B D W Θ f^{1,13} 2542 pc e (ff²) • 3 Ἦκαι φ⁷⁵ B co • 4 Ἦαπο L 33. 892 pc | - A W Ψ B | txi φ⁷⁵ B B D N Θ 070 f^{1,13} 579. 1241. 2542 pc | Ἦεαυ- B B N P Ψ 070. 579 pc | txi φ⁷⁵ A D L W Θ f^{1,13} B • 6 Ἦκαδους D* 1241 lat | Ἦαβ- D² pc | βαδ- B L W Ψ 070. 579. 892 pc | txi φ⁷⁵ A B Θ f^{1,13} B q vg^{ms} | Ἦτο μμα A Θ f^{1,13} 33 B (e l) sa | txi φ⁷⁵ B B D L N Ψ 070. 579 pc bo | Ἦ D bo^{ms} | φ⁷⁵ B 1424 pc e • 7 Ἦο δε λ. D | λ. δε B f¹³ 892 pc bo^{ms} | και λ. A W Θ Ψ f¹ B sy^h bo^{ms} | txi φ⁷⁵ B L 565. 579. 1241 pc lat sy^{c,p} sa bo^p | Ἦτο γραμμα A W Θ f¹³ B (e l) sa | txi φ⁷⁵ B B D L N Ψ f¹ 579 pc bo • 8 Ἦδιο λεγων υμιν D (a r¹)

Hen 63,10

Ap 13,6 Hen 39,4

19,17 Mt 25,21

ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε² φίλους ἐκ τοῦ ἡμι-
μωνᾶ τῆς ἀδικίας³, ἵνα ὅταν ἐκλίπη δέξωνται ὑμᾶς εἰς
τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστός ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν,
καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν.
11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδικῷ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ
ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ
πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει⁴;

13: Mt 6,24

13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυοῖς κυρίοις δουλεύειν· ἢ
γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς
ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ
δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

20,47 p

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι
ὑπάρχοντες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
ὁμεῖς ἐστε οἱ δικαιούντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ-
πων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀν-
θρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ⁵.

10,29; 18,9-14;
20,20 Mt 23,28·
Prv 24,12 1 Rg
8,39 1 Chr 28,9

Mt 11,12s

Act 10,37; 13,24!

Mt 5,18

Mt 5,32; 19,9 p

Jc 5,5

Prv 31,22 Ap 18,
12· 12,19

15,16

Mt 15,27 p

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἄχρι Ἰωάννου⁶· ἀπὸ
τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐ-
τὴν βιάζεται⁷. **17** εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου⁸· ἑμίαν κεραίαν⁹ πεσεῖν.
18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέ-
ραν μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρός¹⁰ γα-
μῶν μοιχεύει.

19 Ὁ ἄνθρωπος ὁ δὲ τις ἦν πλούσιος¹¹, καὶ ἐνεδιδύσκε-
το πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν
λαμπρῶς. **20** πτωχὸς δὲ τις τὸν ὀνόματι Λάζαρος¹² ἐβέβλη-
το πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος **21** καὶ ἐπιθυμῶν
χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ

9⁹ ἡ A D W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33^{vid} B; Irlat Cl | txi φ⁷⁵ B L pc | ἀδικου μαμ- D a • 12¹² ἡ B L pc | ἐμον 157 e i l; Mcion T | ἀληθινον 33^{vid} pc | μεγα 2 Cl Irlat | txi φ⁷⁵ B A D W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy co | ἡ B D L Θ Ψ 33. 579. 892. 2542 pc; Irlat | txi φ⁷⁵ A B W f^{1,13} B • 14¹⁴ I D 579 i sam^s | τ. π. καὶ A W (Γ) Θ f^{1,13} B sy^h | txi φ⁷⁵ B L Ψ 1241 pc lat sy^{s.c.p} co • 15¹⁵ κυρίου B • 16¹⁶ ἕως A D W Θ Ψ B; txi φ⁷⁵ B L f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc | ἡ προφητευσαν D (Θ) pc vg^{ms} sy^c | B¹⁷ ἡ B L pc • 17¹⁷ τῶν λόγων μου Mcion T | [τοῦ νομ. μου Lipsius cj] | B • 18¹⁸ τὰς A W Θ Ψ f^{1,13} B sy^h | txi φ⁷⁵ B D L 579. 1241. 2542 pc lat sy^{s.c} co; Mcion T | φ⁷⁵ 1241 pc | D pc sy^{s.c.p} bo^{ms} • 19¹⁹ εἶπεν δε καὶ ετεραν παραβολην D (sy^c) et ° D Δ* Θ 579 pc lat sy^{s.c} | τὸν ονοματι Νευης φ⁷⁵ (sa) | Finesc Prisc • 20²⁰ τὴν et ° ος A P(*) W Θ f^{1,13} B lat sy sa | txi φ⁷⁵ B D L Ψ 33^{vid} 579. 1241. 1844. 12211 al a e; Mcion^A Cl • 21²¹ (Mt 15,27) τῶν ψυχίων B² A (D: -χων) W Θ Ψ f^{1,13} 33 B lat sy^h sam^s bo^{pt} | txi φ⁷⁵ B L it sy^{s.c} sam^{ss} bo^{pt}; Cl

πλουσίου¹³· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ
ἔλκη αὐτοῦ. **22** ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπ-
ενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβρα-
άμ¹⁴. ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη¹⁵. **23** καὶ ἐν
τῷ ᾄδῃ¹⁶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασί-
νοις, ὅρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς
κόλποις αὐτοῦ¹⁷. **24** καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· πάτερ
Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ
ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν
γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. **25** εἶπεν
δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ
σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ
ᾧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. **26** καὶ ἔν πασι τού-
τοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως
οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ
ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν¹⁸. **27** εἶπεν δὲ· ἐρωτῶ
(σε οὖν), πάτερ¹⁹, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πα-
τρός μου, **28** ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρη-
ται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλθῶσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ-
τον τῆς βασάνου. **29** λέγει δὲ τὸ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋ-
σέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. **30** ὁ δὲ εἶ-
πεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ἴπο-
ρευθῇ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. **31** εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ
Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ' ἐάν
τις ἐκ νεκρῶν ἄναστῇ²⁰ πεισθήσονται.

J 1,18· Mt 8,11

4 Mcc 13,15

3,8!

6,24

Mt 5,4

Hen 22,9ss
4 Esr 7,36

Act 18,5

J 5,46

J 11

1-3a: Mt 18,6s
Mc 9,42

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν
ἐστὶν τοῦ ἑαλεῖν τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν²¹, (πλὴν οὐαί)
δι' οὗ ἐρχεται· **2** ὁ λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ (λίθος μυλικός)

21²¹ (15,16) καὶ οὐδεὶς εἰδίδου αὐτὸν f¹³ pc l vg^{cl} | ἀπελ- W f¹³ B; | περιελ- 157. 12211 pc | ἐλ- D f¹ pc | txi B A B L Θ Ψ 33. 1241. 2542 pc • 22/23 ἐν τῷ ἀδῃ. B²² lat; Mcion^A | ἀναπαυομενον D Θ / 2211 it • 25²⁵ ὁδε f¹ 1424 pc; Mcion^A B • 26²⁶ ἐπὶ A D W Θ Ψ f^{1,13} B a e | txi φ⁷⁵ B L 579 pc lat | τοι B² A L W Θ Ψ f¹ 33 B bo | txi φ⁷⁵ B² D f¹³ | ᾧδε διαπερασαι D lat • 27²⁷ 2 / φ⁷⁵ B L Θ Ψ f¹ B lat | / W 579 pc e f r¹ bo | txi A B D f¹³ pc | τ (30) Αβρααμ D N 579 pc vg^{ms} sy^c • 29²⁹ ταυτω A D W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy^{c.p.h} co | txi φ⁷⁵ B L 579. 892. 1241. 2542. 1844. 12211 pc d l sy^s bo^{ms} • 30³⁰ ἐγερθη φ⁷⁵ | ἀναστη B 579 (pc) (it) • 31³¹ ἐγερθη φ⁷⁵ 579 pc | ἀπελθῃ W it sy^{s.c}; Mcion^A | ἀναστη καὶ ἀπελθῃ πρὸς αὐτοὺς D r¹; (Irlat) | πιστευσουσιν D lat sy^{s.c.p}; Irlat • 17,1^{17,1} A D W Θ Ψ f^{1,13} B; | txi φ⁷⁵ B L 579. 892. 1241 pc e | τ οὐαὶ δε A W (*) Θ B lat sy^h | txi φ⁷⁵ B D L Ψ f^{1,13} 33. (579). 892. 1241. 2542 pc it sy^{s.c.hmg} co • 2² (p) συμ- ορει δε D | λ. ονικος W pc | p) μυλος ονικος A Ψ B sy bo^{ms} | txi φ⁷⁵ B D L Θ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc lat co

περίκειται περί τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν τούτων ἕνα. **3** προσέχετε ἑαυτοῖς.

Mt 18,15! Lv 19,17
Mt 18,21s Ps 119,
164

Ἐάν ἁμάρτη ἡ ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, * καὶ ἐάν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. **4** καὶ ἐάν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἡ ἐπτάκις ἡ ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων· μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

22,14 · Mc 9,24

Mt 17,20!

5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθεος ἡμῖν πιστίν. **6** εἶπεν δὲ ὁ κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ Ὁ[ταύτη]· ἔκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

12,37

Mt 25,30 2Sm 6,22

9,51!
Mc 9,30

7 Τίς δὲ ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἄροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ τῷ ἑρῆ αὐτῷ· εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, **8** ἄλλ' οὐχὶ ἑρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τὴν δειπνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; **9** μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; τὸ οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι τὴν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

Mt 8,21 Lv 13,45s

5,51

12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἠἀπῆντησαν οἱ αὐτοῦ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν **13** καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα,

2³ 4 I-3 K² A D W Θ f^{1,13} M² | txi K² B L Ψ 579. 892 pc • 3 τρ) εἰς σε D Ψ f^{1,13} M² c e q r¹ v g¹ b o m s s | txi K² A B L W Θ f¹ 892. 1241 pc lat sy co; Cl¹ • 4 ττο D; Cl¹ | τ της ημερας A W Θ f^{1,13} M² lat sy^h sa bo¹ | txi K² B D L Ψ 892. 1241. 2542 pc it sy^c bo¹; Cl¹ | ο W Θ f^{1,13} M² f i l | txi K² A B D L Ψ (f¹ 2542). 579. 892. 1241 al lat sy; Cl¹ • 6 τρ) τω ορει τουτων μεταβα εντευθεν εκει, και μεταβαινεν· και D (sy^c) | ο φ⁷⁵ K D L 579 pc s sy^c bo¹ | txi A B W Θ Ψ f^{1,13} M² lat sy^h sa | μεταφυτευθητι εις την θ-αν D (1424 lat) • 7 ο φ⁷⁵ (D) L 1241 | Τμη D e l bo • 8 ἄλλα D it sy^c p | τμοι K it sy^c p h² (sams) bo¹ • 9 του δοκω A W Θ Ψ M² c s sy^h | αυτω; ου δοκω D f^{1,13} (pc) lat sy^p | txi φ⁷⁵ K² B L 579 pc | B L f¹ 1241. 2542 pc e (co) • 10 2-4 K¹ (h. t.) 579 pc (it) sy^c | οσα λεγω D (l) | Mcion^E • 11 τ αυτον A D W Θ Ψ f^{1,13} M² | txi φ⁷⁵ K² B L 579 pc | 2 D | ανα μεσον f^{1,13} 2542; Tit | δια μεσου A W Θ Ψ 33 M² | txi φ⁷⁵ K² B L 579. 1424 pc | τ et Jericho (f¹ 28) it sy^c • 12 υπ- K L N Θ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 al | οπου ησαν D e l | et ecce it sy^c | txi φ⁷⁵ A B W Ψ M² | ο† φ⁷⁵ B (D) L pc | txi K² A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M² lat sy^h | και e. π. D bo | e. π. it | οι ανε- π. B pc | -K² • 13 εκραζαν φωνη μεγαλη D (e)

198
V
199
V

200
V

201
X

60

ἐλέησον ἡμᾶς. **14** καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· τὸ πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. **15** εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, **16** καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ ὁδὲ ἐννέα ποῦ; **18** οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι· δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; **19** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. **20** Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, **21** οὐδὲ ἔρουσιν· ἰδοὺ ὧδε (ἡ· ἐκεῖ), τὸ ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

Mt 17,15! | Mt 8,4!
Lv 13,49; 14,2-4

2 Rg 5,15 · 2,20!
5,12
9,52!

Mt 9,22!

19,11!

Mt 24,23 p
11,20 p
J 1,26

5,35 p

23s: Mt 24,37-39
Mc 13,21s

202
V

203
X

204
II

205
V

206
II

207
X

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. **23** καὶ ἔρουσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐκεῖ, [ἡ·] ἰδοὺ ὧδε!· μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. **24** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ τὸ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν· γλᾶμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ]. **25** πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **26** καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **27** ἦσθιον, ἐπινον, ἐγάμουν, ἑγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντα. **28** ὁμοίως γὰρ καὶ ἐγένετο

9,22!

26s: Mt 24,37-39

20,34

Gn 6,11-13; 7,7.
17,21s 2P 2,5

14 τεθεραπευσθε D(*) | θελω καθαρισθητε και ευθεως εκαθαρισθησαν φ⁷⁵mg • **15** εκαθαρισθη D 892. 1424 pc lat sy^c p sa • **17** τ ουχ οι δ. B L | ουτοι δ. D it sy^c | ουχ (-χι A) οι δ. ουτοι A W | sy^h | txi K Θ Ψ f^{1,13} M² | ο A D pc it sy^c p sam^{ss} bo • **18** εξ αυτων ουδεις ευρεθη υποστρεφων ος δωσει D (it sy^c) • **19** B sam^{ss} • **21** η ιδου εκει A D (W) Ψ f^{1,13} M² lat sy^c p h | ηκει (f) Θ | txi φ⁷⁵ K B L 1241. 2542 pc e ff² i l s sy^s | τρ) μη πιστευσητε D • **22** τ αυτων D • **23** τ εκει, (+ και K) ιδου ωδε K L pc (sy^c) | ωδε, ιδου εκει (+ ο Χριστος K 2542 pc) D K W 33. 2542 al lat (sy^p) | ωδε η ιδου (-f¹³) εκει (+ ο Χριστ. N sy^{ss}) A Θ Ψ f^{1,13} M² it vg^{ms} sy^h | ωδε, μη διωξητε· η ιδ. εκει ο Χριστ., f¹ | txi φ⁷⁵ B 579 | f¹ 4 φ⁷⁵ f^{1,13} -ξετε B sa | μη πιστευσητε f¹ sy^hmg | ut txi, sed -ξετε L Δ al | ut txi, sed εξελθητε 579 pc • **24** τ η A D M² | txi φ⁷⁵ K B L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 al | ο D 700 pc it | αστραπτει D | φ⁷⁵ B D it sa | txi K A L W Θ Ψ f^{1,13} M² lat sy bo • **27** εεγ- A W Θ f^{1,13} M² | txi φ⁷⁵ K B D L Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | εγενετο D e | f απ- A W Ψ f^{1,13} 33 M² | txi φ⁷⁵ B D L Θ 579. 892 pc • **28** και ως A D W Θ f¹ M² sy^h; Irm. lat v.l. | txi φ⁷⁵ K B L Ψ f^{1,13} 579. 1241 pc lat; Irlat.v.l.

Gn 18,20s 2P 2,6s

Gn 19,15,24s

Mt 24,39b 1K 1,7!

31: Mt 24,17s
Mc 13,15s L 21,21

9,62! Gn 19,17,26

Mt 16,25!

34s: Mt 24,40s

Mt 24,28!

5,36!
21,36! R 12,12!Ex 22,22 Jc 1,27 ·
Ap 6,10

16,3!

ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· 29 ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν ἄβρ καὶ θεῖον· ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 30 (κατὰ τὰ αὐτὰ) ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἐσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 ὅς (ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι) ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ' ἂν ἄπολέσῃ ζωογονήσῃ αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης ὁμιᾶς, ὁ εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· 35 ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται. 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται).

18 Ἐλεγεν δὲ τὴν παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντας προσεύχεσθαι ὁ αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν, 2 ὁ λέγων· κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπομενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον τ. μετὰ τὸ αὐτὰ· εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν θεὸν

29 (I it sy^c; Irlat | 3 2 I A D K W Θ f¹³ al r¹ sy^h | txt 7⁵ B L Ψ f¹ 33 38 lat sy^{s,p} co | ἁπ-
κ A W Θ Ψ f^{1,13} 38 | txt B D L Δ 579. 892 pc • 30 (κ. ταῦτα 7⁵vid κ* A L W Θ f^{1,13} 38
lat | οὕτως 1241 sy^{s,c,p}; Irlat | txt κ² B D K N Ψ 579. 892 pc | ἐν τη ημ. του υιου του
ανθ. ἡ αποκαλυφθη D it | και η παρουσια τ. υιου τ. ανθ. 28; (Irlat) • 31 ὦρα lat sy^{s,c}
• 33 (p) εαν ζ. τ. ψ. α. σωσαι κ A W Θ Ψ f^{1,13} 38 (lat) sy^h | (9,24) αν θεληση ζωογονη-
σαι τ. ψ. α. D sy^{s,c,p} sa | txt 7⁵ B L 579 | ἑ και ος A D W Θ f¹ 33 38 lat sy^h samss bopt | txt
7⁵ B L Ψ (f¹³, 579). 892 pc bo^{ms} | ἑ -σει A L N Γ Δ 579 al | txt B D W Θ Ψ f^{1,13} 33 38
(κ incert.) • 34 ° B c vg^{ms} | ° A D L W Ψ 38 | txt 7⁵ B L Ψ f^{1,13} 579. 892. 2542 pc | (p)
αφιεται D K pc • 35 ° vs κ* pc l vg^{ms} | ° A L W Ψ 38 | txt 7⁵ κ¹ B D Θ f^{1,13} 579. 1241.
2542 pc | και η A D W Θ Ψ f¹ 38 sy | η 1241 | txt 7⁵vid κ¹ B L f¹³ 892 pc | τ [36]
p) δυο εσονται (- D 579 pc) εν τω (- D) αγρω· εις παραλη(μ)θησεται και ο ετερος (η
δε ετερα f¹³) αφεθησεται D f¹³ (579). 700 al lat sy • 37 ὄυναχθ- οι αετοι A D W Θ Ψ
f^{1,13} 38 samss bopt | txt κ B L (579). 892. 1241. (2542) pc (aur d vg^{cl})

¶ 18,1 τ και A D W Θ Ψ f¹ 38 lat sy | txt κ B L f¹³ 579. 892. 1241 pc a b c q co | ° κ¹ D f¹
1424 pm sa bo^{ms} • 2 ° D f¹ pc sy^{s,c,p} | τ τη D L Ψ 579 pc | τινι τη 33 • 4 τ τινα D | mul-
tum lat sy^h sa | τ B L Q T 579. 892. 2542 pc | txt κ A D W Θ Ψ f^{1,13} 38 | ἡλθεν εις
εαυτον και λεγει D

οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἄνθρωπον· ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην τὴν ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος· Ἰακούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενούντας τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσευξάσθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος· 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα· προσηύχετο· ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὥς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἐτυπεν τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκείνον· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· ἄφετε τὰ παιδιά ἐρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων

4 (και ανθρ. ουκ A D W Ψ f^{1,13} 33vid 38 r¹ q | txt κ B L T Θ 579vid. 892. 2542 pc • 5 τ
απελθων D • 6 (ηκ- 157 pc e | -κ* A • 7 (θυμων W f¹³ 38 it | txt κ A B D L Q T Θ Ψ
579. 1241. 2542 al • 9 (νουντες 7⁵vid B (T) l 844. l 2211 a | ° D • 10 ° B D T pc |
εις D c e ff² q • 11 (τ 3 l 2 7⁵ κ² B (L) T Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. l 844 pc lat | 3 κ*
l 844* (it) sa | l 2 sy^s | καθ εαυτ. τ. D 2542 | txt A W f¹³ 38 sy^h | ὡς D L Q Ψ 892. 1241.
l 2211 pc • 12 (τ -τευω 7⁵ κ* B T | txt κ² A D L W Θ Ψ f^{1,13} 38 • 13 (εις A W Θ f¹³
38 | txt κ B D K L Q T Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542. l 844. l 2211 al | ἑαυτ- B Q T l 844.
l 2211 pc | -f¹ • 14 (η γαρ (- W Θ pc) εκεινος A W Θ Ψ f¹³ 38 sy^h | ηπερ -νος 157 pc |
μαλλον παρ εκεινον τον Φαρισαιον D it sy^p | txt κ B L T f¹ 579. l 2211 pc aur vg; Or
• 15 (p) παιδια D | (μησαν A W Θ Ψ 078 38 e | txt κ B D L T f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542
pc bo • 16 (λειτο D f¹ 2542 pc | προσκαλεσαμενος et^f ειπεν A W Θ Ψ 078 (f¹³) 33 38
lat sy^h | txt κ B L T 579. 892. 1241 pc (a) r¹ | ° B

11,7!

16,8!

Jdc 11,36 Ⓞ

Ps 22,3 · Sir 35,22
2P 3,9

7,9p

16,15! Ez 33,13
R 10,3

Act 3,1

16,15!
2K 2,17

R 1,29!

Mt 9,14

Mt 23,23
Dt 14,22s

23,48

Ps 78,9 Ⓞ; 24,11 Ⓞ
Dn 9,19 Theod

2Rg 5,18 Ⓞ

Mt 21,31
14,11!15–17: Mt 19,13–
15 Mc 10,13–16
39

ἡλικία μικρὸς ἦν. 4 καὶ ῥοδραμῶν πειρὸς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν ἵνα ἴδῃ αὐτὸν ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. 5 καὶ ὥς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς ἔειπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰ βῆθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. 6 καὶ σπεύσας κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7 καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον ὀλέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. 8 σταθεῖς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἰ τινὸς τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ὁ ἐστίν. 10 ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἔγγυς εἶναι Ἰερουσαλὴμ αὐτὸν καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρήμα ἡμέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 εἶπεν οὖν· ἄνθρωπος τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. 13 καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἔργατε ὡς ἐρχομαι. 14 οἱ δὲ πολλοὶ αὐτοῦ ἐμίσησαν αὐτόν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβεῖαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτόν λαβόντα τὴν βασιλείαν καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους· τοὺς οὖν ὁ δαδῶκεν τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τί διεπραγματεύσαντο. 16 παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου

5,29
5,30; 15,2 · Mt
9,11!

3,14
Ex 21,37 Nu 5,6s |
J 4,53!

3,81
15,4-7 Ez 34,16
Mt 9,13p J 3,171
1 T 1,15
11-27:
Mt 25,14-30
9,27; 17,20; 21,
31; 24,21 Act 1,6

Mc 13,34

27

4 ῥοδ- L T W Γ Ψ 2542. l 844 pm | δp- 579. 1424 al q | προλαβων D | txt Ἰ A B K Q Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 892. 1241 pm | □ A D W Ψ f^{1,13} 33 sy^h | txt Ἰ B L T Θ 892. 1241. 2542 pc a sy^s • 5 ἔγενετο ἐν τῷ διέρχεσθαι D it | □ B T | ἔειδεν αὐτόν καὶ A (f D) W (Ψ) f¹³ 33vid M latt sy^h | txt Ἰ B L T Θ f¹ 579. 1241. 2542 pc sy^{s,c,p} co | f¹-σον D pc e q vg^{ms} • 7 □ D it sy^c sa^{ms} • 8 τὸ Ἰ D f¹ 2542 pc | f¹-ση D² Ψ f^{1,13} 33; Cl | -σου A (W: το -σου) Δ 1241. l 844 al | txt Ἰ B (L) L Q Θ pc (D* incert.) | f¹ 2 3 B (f 1424) pc | 3 l 2 A W f¹³ 33; Irlat | txt Ἰ B D L Q Θ Ψ f¹ 33. 892. l 844 pc • 9 □ B | Ten A D sy^{s,c} sa^{ms} bo^{pl} | o¹ Ἰ* L pc • 11 f¹ 4 2 3 A W Θ f¹³ 33 | 4 l-3 l pc | 2 4 l 3 D pc | l 2 4 3 Q Ψ 579. 2542 pc (et v. l. al) | txt Ἰ B L 1241 pc | f¹p. οἱ D | p. θεοῦ Ἰ W • 13 f¹-σασθαι Ἰ A L Γ al | -εσθαι D W Θ 579 pc | -εσθε f¹ | txt B Ψ f¹³ 33 • 14 ἐνεπεμψαν D (e) • 15 f¹- W Δ 579 lat bo^{pl} | αὐτοῦ D Γ et f¹- D f¹ 2542 a r¹ | αὐτοῦ Γ Θ (1424) pc sa^{ms} | f¹ ἔδωκεν A W Θ Ψ f¹³ 33 | txt Ἰ B D L 1. 579. 892. (1241) pc | f¹ τις τι δ-σατο A (W) Θ 047 f^{1,13} 33 M latt sy^h | txt Ἰ B D L Ψ 579. (1241: τις, 2542) e sy^{s,c} co; Or

δέκα προσηργάσατο μνᾶς. 17 καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐϋγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. 18 καὶ ἦλθεν ὁ δεῦτερος λέγων· ὁ ἡ μνᾶ σου, κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. 19 εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων. 20 καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν λέγων· κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. 21 ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἵρεις ὁ οὐκ ἔθηκας καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας. 22 λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου ἔκρινώ σε, πονηρὲ δοῦλε. ἤδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι, αἵρων ὁ οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ὁ οὐκ ἔσπειρα; 23 καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκας μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; κἀγὼ ἔλθων σὺν τόκῳ ἂν (αὐτὸ ἐπραξα). 24 καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι - 25 καὶ εἶπαν αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς - 26 λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι ἡ δοθῆσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἄρθησεται. 27 πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὥδε καὶ κατασφάζετε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. 28

16,10

J 11,44!

Mt 12,37

Mt 13,12!
1 K 15,25
14

1 Sm 15,33

232
II

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ὁ ἔμπροσθεν ἀναβαίων τὴν εἰς Ἱεροσόλυμα.

28-38: Mt 21,
1-9 Mc 11,1-10
J 12,12-16 · 9,51!

68

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἡγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανία πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν 30 λέγων· ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι

17 (p) eu Ἰ A L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt B D 892 lat • 18 ὁ ἕτερος ἐλθὼν εἶπεν D sy^s | f¹ 4 l-3 A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M latt sy^h co | txt Ἰ B L (579). 892. (2542) pc • 19 f¹ 4 l-3 D bo | l 2 4 3 A W Θ Ψ 0182 f¹³ 33 M latt | txt Ἰ B L f¹ 579 pc • 20 ὁ A W Ψ 0182 f¹ 33 M | txt Ἰ B D L Θ f¹³ 579. 892. 1241 pc • 21 ὅτι ἐφοβήθησιν σε· αν-ος γὰρ εἰ αὐστ. D e • 22 κρινώ θ al | txt Ψ f^{1,13} 33 a d (Ἰ A B D L W sine acc.) | f¹ αιρω θ ηεριζω D 579. 892. 2542 pc it • 23 f¹ D Wc f^{1,13} 33 M | txt Ἰ A B L W* Θ Ψ 0182. 33. 579vid. 892. 1241. 2542 pc | f¹ 2 l D W f^{1,13} 33 M latt | α. ανεπρ- A Θ pc | txt Ἰ B L Ψ 0182. 579. 892. 1241 pc f¹ r¹ • 24 □ D a e s | f¹ απενεγκατε D • 25 □ vs p) D W 69 pc b e ff² sy^{s,c} bo^{ms} • 26 προστιθεται D (sy^s) | p) δοθ. και περισσευθησεται f¹³ 579. 2542 pc sy^c | f¹ δοκει εχειν Θ 69 pc sy^{c,h*} • Mcion^T | p) απ αυτου Ἰ² A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M latt sy | txt Ἰ* B L f¹ • 27 ἔκεινους A (f D) W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt Ἰ B K L 1241 pc co | p) και τον αχρειον δουλον εκβαλετε εις το σκοτος το εξωτερον· εκει εσται ο κλαυθμος και ο βρυγμος των οδοντων D • 28 ὁ εἰ δὲ D e • 29 f¹-νια Ἰ* B D* | txt Ἰ² A D² L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | f¹ των Ελ. καλ. D | των ελ. K Π 69 al (e) sy^s • 30 εἰπων A W Ψ f¹ M | txt Ἰ B D L Θ f¹³ 892. 1241. l 844 pc co

23,53 1Sm 6,7

22,13

2 Rg 9,13

6,17

18,43

J 18,18

Ps 118,26 Mt 3,11!

2,14

39s: Mt 21,15s
cf J 12,16-19

Hab 2,11

J 11,35 2 Rg 8,11
Dt 32,28s · Mt 13,
13s! · 14,32 · Mt
11,25!

κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον ὁδεδεμέ-
νον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἴσως ἀνθρώπων ἐκάθισεν, ²³³οἱ καὶ
λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐὰν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ·
□ διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρει-
αν ἔχει. **32** ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὐρον καθ-
ὼς εἶπεν αὐτοῖς. **33** λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον; **34** οἱ
δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει. **35** καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμά-
τια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36** πορευο-
μένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώνυσον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ
ὁδῷ. **37** ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ κατα-
βάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος
□ τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ με-
γάλῃ περὶ τῶν πασῶν ὧν εἶδον τὴν δυνάμεν, **38** λέγοντες·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος,

ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου·

ἐν οὐρανῷ εἰρήνη·

καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς
αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. **40** καὶ
ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, τὸ ἐάν οὗτοι ἴστωσιν,
οἱ λίθοι κτάξουσιν.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐ-
τὴν **42** λέγων ὅτι εἰ ἔγνων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ
τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.

30 ° D | 2 I M pc | 2 De f r¹ sys^c | ° 1 N A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txt B D L 892. 1844 pc
• 31 ° p) D it | ° αὐτῶ A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txt B D L 579. 1241. 2542. 1844 pc it co
• 32-34 'καὶ ἀπελθόντες ἀπεκρίθησαν D • 35 'αγαγοντες τὸν πῶλον ἐπερρίψαν τα ἱμ.
αὐτ. ἐπ αὐτον καὶ D (e) | 'εαυτ- A W Ψ f^{1,13} M | txt B D (D) L Δ Θ Ψ f^{1,13} 700. (892). 1241.
2542. 1844 al • 36 'τ αὐτ- A B K N W Θ Ψ al | - 1241 pc | txt B D L f^{1,13} M | ° D pc
• 37 'ζοντων δε - των D vg^{ms} sys^c | 'ζατο D L W 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm sa^{ms}
bo | ° 063 it sy^c | 'παντων B D pc r¹ et¹ γινομενων D r¹ | γινομενων δυν. Θ f^{1,13} | - (it)
sys^c • 38 'p) I (D) W pc it vg^{ms} bo^{ms} | 2 3 N* pc | 1 3 N² A L Θ Ψ f^{1,13} M | txt B lat |
τ ευλογημενος ο βασιλευς D pc it (syh^{ms}) | ° (A) D W Θ Ψ f^{1,13} 33^{ms} M | txt B (*) B L 579.
1241. 1844 pc • 39 'αυτοις it sy^c • 40 'οτι N A B¹ D L Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h | καὶ I pc |
txt B* W Θ 69 pc it | 'σωσιν Θ Ψ f^{1,13} M | σιγησουσιν D | txt N A B L N W Δ 579 al |
κεκραζονται A W Θ Ψ f^{1,13} M; Epiph Did | κραζονται D | txt B B L (1241) • 42 '5 6
I-4 D Θ 2542 pc it | καὶ συ καὶ γε εν τη ημ. σου (- A Ψ f¹ al) ταυτη A W Ψ f^{1,13} (1241)
M aur (c) vg sy^h; (Eus) | καὶ συ σημερον Mar^{tr} | txt B B L 579. 892 pc | τ σου A W Ψ f¹
M a sy bo | σοι D f^{1,13} pc lat | txt B B L Θ 579 pc sa bo^{ms}; Mar^{tr}

43 ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ· καὶ Γπαρεμβαλοῦσιν οἱ
ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσιν σε καὶ
συνέξουσιν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσιν σε καὶ τὰ
τέκνα σου ἐν σοί, * καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λί-
θον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπι-
σκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
πωλοῦντας **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται·

'καὶ ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς,

ὁμοίως δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπῆλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ
οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιή-
σωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τὸ διδάσκοντος αὐ-
τοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρε-
σβυτέροις **2** καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· εἰπὸν ἡμῖν·
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἡ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι
τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐ-
τούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἰπάτέ μοι· **4** τὸ
βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** οἱ
δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἴπω-
μεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί τὸ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;
6 ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλι-

23,29

Is 29,3
Ps 137,9 Hos 10,
14; 14,1 Nah 3,10·
21,6p 2Sm 17,13
Mt 24,2p1,68 Jr 6,15 Job
10,12 Sap 3,7
1P 2,1245s: Mt 21,12s
Mc 11,15-17
J 2,13-16

Is 56,7

Jr 7,11

47s: Mc 11,18
21,37; 22,53p
J 7,14; 18,20·
20,19! · Act 28,17!

21,38 Mc 12,37

I-8: Mt 21,23-
27 Mc 11,27-33

43 ° D vg^{ms} sys^c | 'περιβαλ- A B C² W f^{1,13} M lat | επιβαλ- G pc | βαλ- επι σε (et om.
σοι) D | txt N C* L (N) Θ Ψ 33. 579. 1241 pc • 44 ° D | 'λιθ. επι λιθ. εν ολη σοι D (Θ)
f¹ 2542 it | εν σοι λ. επι λιθω A C W Ψ f^{1,13} (33) M aur f vg sy | txt B B L (579). 892. 1241
pc | 'εις καιρ. D • 45 ° p) εν αυτω και αγοραζοντας A (C) W Θ (Ψ, f^{1,13} 2542) 33 M vg
(syh^{ms}) | p) εν αυτ. κ. αγορ. και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας
καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας D it syh^{ms} | txt B B L 1. 579. 1241 pc co • 46 °
οτι A C D K N W Ψ 33 al lat sy vl - N* M it et 'εστιν A C* D W (Θ) Ψ 33 M lat vl κληθη-
σεται C² 1241. 1424 al e r¹; Epiph | txt N¹ B L (Θ) f^{1,13} 892. 2542 pc e (I co) • 48 ° D Γ* Δ
f¹ 565. 700 al | τ αυτω D Θ 579 pc lat syh^{ms} sa | 'ακουειν αυτου D bo^{tr}
¶ **20,1** Τεκεινων A C W Θ f^{1,13} 33 M syh | txt B B D L Q Ψ f^{1,13} 579. 1241. 2542 pc lat syh^{ms}
(sa) bo | 'ιερεις A W M | txt B B C D L N Q Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542
al latt sy co • 2 ° N* C pc sy | 'και D 579 a e syh • 3 'ενά λογον (A K al) C D Θ Ψ f^{1,13}
M aur f¹ vg^{cl} ww syh^{ms} | txt B B L W f¹ 33. 2542 al e q vg^{ms} syh^{ms} | 'ον D • 4 ° p) το N D L Q
pc • 5 'ζοντο N C D W Θ al | διελογιζοντο N (f¹) 1241. 2542 pc | τ p) ουν A C D K N
Q f¹ 33. 2542 al lat syh^{ms} • 6 'πας ο λαος A C W Θ Ψ f^{1,13} (1424) M a | txt B B (D) L
f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc lat

1.76! θάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. 7 καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι τὸ πόθεν. 8 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9-19: Mt 21,33-46
Mc 12,1-12
Is 5,1s

9 Ὁ Ἡρῶδης δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· ὁ ἄνθρωπος [τις] ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. 10 καὶ τὸ καιρὸν ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δειράντες κενόν. 11 καὶ προσέθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κάκεινον δειράντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἔντραπήσονται. 14 ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἐξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

Ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν· τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο·

Ps 118,22 Is 28,16
Mt 21,42

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

Is 8,14s Dn 2,34s,44s

18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

19,47s p

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς

7 ταυτους C pc | το f¹³ | αυτ. το D • 9 ελεγεν δε D (e) | 1 1 3 4 B B L Ψ f¹ 33 M aur f vg | 4 3 I D it | 4 I 3 C | txt A W Θ f¹³ 1241. 2542 al vg^s sy • 10 εν A W Ψ f¹³ M | εν τω C N Q Θ (f¹ 2542) pc | txt B B D L 33. 579. 1241 pc | 1 δωσιν C D W Θ Ψ f¹ M | txt B A B L Q f¹³ 33. 579. (892). 1241. 2542 al | (p) 1-3 6 5 4 A C W Θ Ψ f¹³ 33 M it (sy^h) | 6 2 5 4 D (e, sy^s) | txt B B L (579). 1241 pc • 11 επεμψεν ετερον D e • 12 τρ. επεμψεν D e (sy^s) | εξαπεστειλαν κενον D 1241 (f) q boms • 13 τυχον D | τιδοντες A W Θ f¹³ M lat sy^h | txt B B C D L Q Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc it sy^s hmg eo • 14 εαυτους A C W Θ Ψ f¹³ M r¹ sy^h | txt B B D L f¹ 33. 579. 892. 1241 pc sy^h hmg | 1 δευτε B C D L Θ f¹³ 33 M e sy^s p h¹ sams bo | txt A B K N Q W Ψ f¹ 2542 al lat sams • 15 ο D N al a e e q vgmss boms • 16 εκεινους f¹ 69 pc boms | - D e sy^s eo | 1 οι δε ακ- A D • 19 B D Ψ M lat sy^s c p sa | txt A B (C) K L W Θ f¹³ 33. 2542 al e sy^h bo

ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἐγνώσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

71
243
II

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ τοῦ λαμβάνειν πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· 22 ἐξεστὶν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· τὸ 24 δείξατέ μοι τὸ δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. 25 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τοίνυν ἀπόδοτε τὰ τῷ Καίσαρι τὸ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 26 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος· ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

72

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ [ἀντι-]λέγοντες· ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀτεκνός ᾖ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἀτεκνός· 30 καὶ ὁ δευτερός· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως καὶ ὁ

Mt 21,26!

20-26: Mt 22,15-22
Mc 12,13-17
6,7! p 2 K 11,15
16,15!

E 1,21!

7,43!

R 2,11!

23,2 R 13,1.7

27-40: Mt 22,23-33
Mc 12,18-27
Act 23,8

Dt 25,5 Gn 38,8

19 1 2-4 I A C W Θ Ψ f¹ 33 M sy^h | txt B (D) L f¹³ 892. 2542 pc latt • 20 αποχωρησαντες D Θ it? | υποχωρ- W | μετα ταυτα sy^s | 1 εις το A W Ψ f¹³ 33 M | txt B C D L Θ 579. 892. 1241 pc | 1 τω ηγεμονι D e sy^s • 21 ουδενος D sy^s c • 22 ημιν C D W Θ Ψ f¹ M | - N 892. 2542 pc bop¹ | txt B A B L f¹³ 33. 1241 pc • 23 (p) πονηριαν C D pc a e l r¹ sy^s c hmg | 1 (p) τι με πειραζετε (+ υποκριται C pc) A C D W Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy | txt B B L 0266^{vid} f¹³ 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc e co • 24 (p) το νομισμα D | 1 οι δε εδειξαν (+ αυτω B). και ειπεν B C L N (*) 0266^{vid} f¹³ 33. (579). 892. 1241. 2542 al e sy^h eo | txt A B D W Θ Ψ M lat sy^s c p | 1 αποκριθεντες δε A C Ψ f¹³ M f sy^h | 1 αποκρ. D W Γ Θ f¹ pc lat | txt B B L N 0266^{vid} 33. 579. 892. 1241 pc sy^h hmg eo • 25 του ... τω D | - ... τω C* L f¹³ 892. 1241 pc • 26 του ρ. B B L 892. 1241 pc | 1 του ρ. αυτου Θ 579 | txt A C (D) W Ψ f¹³ 33 M sy^h • 27 (p) οι λεγοντες B B C D L N Θ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 2542 pc eo | 1 οιτινες λεγουσιν Ψ pc | txt A W f¹³ M a sy^h | 1 (p) πρωτων B (f¹³) 579 pc a • 28 ατεκν. εχ. γυν. D e | 1 αποθανη A W Θ f¹³ M e f¹ sy^h | txt B (D) B L Ψ f¹ 33. (579). 892. 2542 pc lat eo • 29 (p) ησαν παρ ημιν επτα αδελφοι (B¹) D q sy^s • 30 (p) και ελαβεν ο δευτ. την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος A W (Θ) Ψ f¹³ 33 M lat sy^s c (boms) | txt B B D L 0266. 892. 1241 pc e co • 31 et¹ et¹ ουκ αφηκαν τεκνον D (a) e

οἱ ἐπτά 'οὐ κατέλιπον τέκνα' καὶ ἀπέθανον. 32 ὕστερον 'καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν'. 33 'ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἁναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτά ἔσχον αὐτὴν γυναικα.

34 καὶ τ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου τ γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται. 36 'οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι εἰσὶν δύνανται, ἰσάγγελοι γὰρ εἰσιν καὶ υἱοὶ εἰσιν τ θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τ θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τ θεὸν Ἰακώβ. 38 θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.

39 Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. 40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν; 42 αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν τ βίβλῳ ψαλμῶν·

Εἶπεν τ κύριος τῷ κυρίῳ μου·
κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

44 Δαυὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν;

32 (p) δε (-f¹³ al aur vg) παντῶν (-892 pc) απεθαν. κ. η γυν. A W Θ Ψ f¹³ (f 33) B aur f q vg sy^h samss | txt B B D (L 1). 579 pc ff² r¹ sys.c.p samss bo • 33 (p) εν τη ουν B(*) A D W Θ Ψ f¹³ 33 B lat sy(s.c) co | txt B L 579. 892. 1241 pc sy^{hmg} | (p) εσται B D L Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1242 al | txt A B W f¹³ B • 34 αποκριθεις A W Θ Ψ f¹³ (33) B q sys.h | txt B B D L 579. 892. 1241 pc lat (sy.c.p) co | τ γεννωνται και γεννωσιν D (it sys.c.hmg); Or • 35 τ -ισκονται B 1241. 1424 pc • 36 ουτε B W Ψ f¹³ 33 B | ου 892 pc | txt A B D L P Θ pc | τ μελλουσιν D W Θ it sy^{hmg}; Mcion^T | D pc it vg^{ms} sy^s | f¹ του θ. W Θ Ψ f¹³ 33 B | τω θεω D | - sy^s | txt (f B) A B L 579. 892. 2542 pc • 37 εδηλωσεν D W | τ bis τον A (W) Θ Ψ f¹³ 33 B sy^h | txt B B D L 579. 892 pc; Epiph | W • 40 δε A D W Θ f¹³ B sy^h | txt B B L Ψ 33. 579. 1241 pc co • 41 3 2 I A W Θ Ψ f¹³ (13) 33 B lat | 3 2 D | I 3 2 1241. 2542 pc | txt B B L 579 pc • 42 και αυτος A D W Ψ f¹³ B lat sy | txt B B L (Q) Θ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc | βιβλ. των P W f¹³ al | τη β. των D | λεγει D a c ff² | το B A L W Θ Ψ f¹³ 33 B | txt B D pc • 43 (p) υποκατω D it sy.c.p • 44 τ A B K L Q 33. (1241) al f | txt B D W Θ Ψ f¹³ B lat | f¹ B D L W Ψ f¹³ 33 B | txt A B K Θ f¹ pc

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ]· 46 προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 οἱ κατασθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίου. 2 εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο τ, 3 καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχή τ πλείον πάντων ἔβαλεν. 4 πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς πάντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν.

5 Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν· 6 ταῦτα ὁ θεὸς ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ τ ὃς οὐ καταλυθήσεται.

7 Ἐπρωτήσαν δὲ αὐτὸν τ λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· τ ἐγὼ εἰμι, καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικεν. μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.

10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθήσεται τ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ τε μεγάλοι

45-47: Mt 23,1.
5-7,14 Mc 12,
37b-40, 12,1

14,71

1-4:
Mc 12,41-44

2 K 8,12

5s: Mt 24,1s
Mc 13,1s

19,44

7-11: Mt 24,3-8
Mc 13,3-8

1 K 15,33!

Dn 7,22 Ap 1,3

1 K 14,33

Dn 2,28s,45

Is 19,2 2Chr 15,6
Ez 38,19,22

45 τ / 2 B D 1. 2542 | προς αυτους Q | txt B A L W (Γ) Θ Ψ f¹³ 33 B lat sy co • 46 τ στοαις sy^{s.c} • 47 εσθοντες D (P Ψ pc) et^o D et (p) -χομενοι D P Θ f¹³ 2542 pc (e q r¹ s) • 21,2 A D W f¹³ B (a) e | txt B B L Q Θ Ψ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc lat | τ p ο εστιν κοδραντης D (a s) • 3 A W Θ Ψ f¹³ B a s | txt B B D L Q f¹³ 33. 579. 1241 pc lat | πλειω D Q W Θ Ψ pc • 4 απ- A L W Θ Ψ f¹³ 33 B | txt B B D A 579. 2542 pc | τ του θεου A D W Θ Ψ 0102 f¹³ 33 B lat sy^h | txt B B L f¹ 579. 1241. 2542 pc sy^{s.c} (co) | απ- A W Θ Ψ 0102 f¹ B | txt B B D L Q f¹³ 33. 579. 1241 pc | τ (ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ f¹³ 892^{ms} al • 5 αναθεμ- B A (f D) W Ψ 579 pc • 6 D L Ψ* pc it vg^{ms} sy^{s.c} boms | τωδε B B L f¹³ 892. 2542 pc samss bo (f f¹ 33. 1241 pc e sy^c) | εν τοιχω ωδε D a (it) | txt A W Θ Ψ 0102 B aur f vg sy^h samss boms • 7 τοι μαθηται D | (p) της σης ελευσεως D I • 8 τ p οτι A D W Θ Ψ 0102 f¹³ 33 B lat sy^h | txt B B L 579. 1241. 2542. 1844 pc e r¹ | τ ουν A W Θ 0102 f¹³ 33 B lat sy(p).h | txt B B D L Ψ 1241. 2542. 1844 pc it sy^{s.c} • 9 φοβηθητε D q • 10 et τ p γαρ D (pc) it sy^{s.c.p} boms

Is 19,17

ἰκαὶ κατὰ τόπους¹ ἰλιμοὶ καὶ λοιμοὶ² ἔσονται, φόβητρά τε ἰκαὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται³.

12-16: Mt 10,
17-22 Mc 13,9-12
12,11 Act 8,3; 12,4

Act 9,16

Mt 8,4! | 9,44!

12,11 p E 6,19

Act 6,10

17-19: Mt 24,9b-
13 Mc 13,13
Mt 10,30!

8,15!

H 10,39

20-24: Mt 24,
15-22 Mc 13,14-
20

Dt 32,35 Hos 9,
7 Jr 46,10

23,29

1 K 7,26,28

Mt 3,7! | Jr 21,7
Gn 34,26 Sir 28,
18 · Dt 28,64 Ez
32,9 Esr 9,7 · Zch
12,3 · Psal 17,25
Ap 11,2 · Tob 14,5
Dn 12,7 R 11,25 |

12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς ὅτας συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. 13 ἀποβήσεται ἡ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ ᾤμελετᾶν ἀπολογηθῆναι. 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ἡ κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὅταν δὲ ἴδῃτε κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν καὶ ταῖς ἡμετέρας ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν τὸ καὶροὶ ἐθνῶν.

11 2 3 / A D W Θ Ψ f^{1,13} M latt sy sams | 2 3 0102^{vid}. 892. 1241 pc | txt N B L 33. 579 pc sa (bo) | 1 B 1241 pc lat sy(s)c | txt N A D L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M e syph co? | 1 4 2 3 5 6 A(*) W Θ Ψ 0102 f¹ M | 1 4 5 2 3 6 N L (f¹³) 33. 579. 892. 1241. 2542. 1844 al | 2 3 / 4 5 6 D e f vg (+ καὶ χειμῶνες it sy c.p.hmg) | txt B • 12 ° A L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M bo | txt N B D pc sa boms • 13 ° δε N A L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M lat sy sams bo | txt N* B D 579 pc sams boms • 14 ° λητωντες D • 15 ° / D it sy s.c.p boms | αντειπ. ουδε (η A K al) αντιστ. A W Θ 0102 f¹ 33 M syh | txt N B L Ψ f¹³ 579. 892. 2542. 1844 pc e f co | παντες N A D W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M | - it | txt B L 579. 892. 1844 pc • 16 ° G pc a • 18 ° vx p) sy c. Meion^E • 19 ° τ -σεσθε A B Θ f¹³ 33 pc lat sa boms | σωσετε Meion^T | txt N D L W Ψ f¹ M | • 20 ° την A L Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N B (D 579) W pc | γινωσκετε W f¹; Did | γνωσεσθε D 1424 al e s • 21 ° τη D vg^{ms} • 23 ° δε N A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M f vg sy sams boms | txt B D L pc it sams boms | ζομεναις D | ° εν W Θ M syh | txt N A B C D K L N Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al lat • 24 ° ρομφαιας D 1241 | ° και εσονται B | καιροι και εσ. L 892. 1241 bo | ° D

257
II250
I258
II251
II249
N241
II241
I241
N

25 Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν (ἐν ἀπορίᾳ) ἡ ἡχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις (τῶν οὐρανῶν) σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 Ἄρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἡ ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίξει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· 30 ὅταν προβάλωσιν ἡ ἡδὴ, βλέποντες ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἡδὴ ἐγγύς τὸ θέρος ἐστίν· 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ὅαν ἡ πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

34 Προσέχετε ὅδε ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 ὥς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε ἡ δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα ἡ κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ ἡ σταθῇ ἐμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἡ ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, ὅτας δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡ ἡλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ κα-

25-27: Mt 24,
29s Mc 13,24-
26 · Joel 3,3s · Is
24,19 · Ps 65,8;
46,4; 89,10 Sap 5,
22 Jon 1,15 |
Is 34,4 Joel 2,10
Hgg 2,6,21 H 12,
26s |
Dn 7,13s Mt
24,30!

Hen 51,2

29-33: Mt 24,
32-35 Mc 13,28-
31

J 4,35

19,11!

Mt 5,18!

Is 40,8 Ps 119,89

Mt 24,49 Mc 4,19
R 13,13 E 5,18
Is 5,11-13 · 12,22
1 Th 5,3 |
Is 24,17 Jr 25,29
18,17 R 12,12!
Mt 26,41 p Mc
13,33 ·
1 P 4,7

19,47!

Mt 21,17p
22,39 J 8,1 ss

25 ἔσται A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N B D | και απορια D sy(s.c)p boms | και εν α-ρια N | η ηχουσης D (W) M | txt N A B C L N Θ Ψ f^{1,13} 33. (579). 1241. 2542 al sy • 26 ° p) αι εν τω ουρανω D(*) it • 27 ° και δυναμει πολλη κ. δοξη D e (sy s.c) • 28 ° ερχ- D 13 pc | ° -καλυψατε W Ψ f¹ • 30 ° τον καρπον αυτων, γινωσκεται ηδη οτι εγγυς ηδη D (892) it pc lat sy c.hmg) • 31 ° παντα γιν. Δ f¹³ pc (e) r¹ boms | - D a | ° -εται B* D (N) W Θ 579 al • 32 ° N D 33 pc | ° ταυτα παν. D f¹³ 579. 892 pc l sy s.c.p bo? | παν. ταυτα Ψ 070 pc • 33 ° -ελθωσιν A C Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N B D L T W 070. 33. 892 pc • 34 ° N D f^{1,13} 1241 pc l sams; Irlat | ° A B T W f¹³ 579. 1424. 2542 al; Irlat | txt N C D L Θ Ψ 070 f¹ 33 M • 35 ° ° ως παγίς γαρ επελευσεται A C W Θ Ψ f^{1,13} 33. (1241) M lat sy; (Irlat) | txt N* B D 070 pc (επελ- N L) it co • 36 ° p) ουν A C L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy sams bo | - 157 pc | txt N B D a e sams boms | ° καταξιωθητε A C D Θ f¹³ M latt sy | txt N B L T (W) Ψ 070 f¹ 33. 579. 892. 1241 pc co | ° στησεσθε D it sy • 37 ° B K T (070) pc | ° D

19,48!

λούμενον Ἐλαιῶν· 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὥρθηζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ ἱερῇ ἀκούειν αὐτοῦ.†

Is: Mt 26,2-5
Mc 14,1s

Mt 21,26!

3-6: Mt 26,14-
16 Mc 14,10s
J 6,70s; 13,2.27

Act 4,1!

Act 24,18 Mc 14,2

7-14: Mt 26,17-
20 Mc 14,12-17
Ex 12,18-20

1Sm 10,2-7

2,7

19,32

17,5

15-20: Mt 26,
26-29 Mc 14,22-
25 1K 11,23-26
1K 5,7

22 Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁζύμων ἢ λεγομένη πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ὅτῳ πῶς ἄνέλωσιν αὐτόν, ἐφοβούντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἵνα καὶ στρατηγῶσι ὅτῳ πῶς αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν. 5 καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. 6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηι εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτόν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς.

7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἁζύμων, ὅ[ἐν] ἣ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπὼν· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν ἑστανθήσεται ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν (εἰς ἣν) εἰσπορεύεται, 11 καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει ὁσσοὶ ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 κάκεινος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον ἡμέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὑρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς καὶ ἡτοιμάσαν τὸ πάσχα.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἄπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν·

76
260
I
261
I
262
IX
263
II

264
X

38 † hic add. J 7,53–8,11 f¹³
¶ 22,1 Ἦ-σεν D L it • 2° D 2542 pc | ἀπολεσώσιν D • 3° επικ- A C Θ Ψ 0279 f^{1,13} M; Eus | txi K B D K L W 579. 1241 pc • 4° καὶ (+ τοῖς C 2542) γραμματεῦσιν C N 579. 700. 2542. l 844 al (it) sy bo^{ms}; Eus | καὶ στρ. του ιερου (C) P Θ pc sy^h; Eus | καὶ τοῖς στρ. W f¹³ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | p) – D it sy^c; txi K A B L Ψ f¹ M | ° D • 6° K* C N it sy^s; Eus | 3 / 2 W Θ f¹ M c f ff² q r; Eus | l 2 D lat | 3 f¹³ sam^{ss} | txi φ^{75vid} K A B C L Ψ 579. 892. 1241. 2542. l 844 pc b i l • 7° του πασχα D it sy^c | °† φ^{75vid} B C D L Ψ 579. 892. 1241 pc | txi K A W Θ f^{1,13} M • 9° τσοι D P pc c e sa | p) σοι φαγειν το πασχα B (ff² bo^{ms}) • 10° υπ- C L 892. 1241. l 844 pc | απ- D 2542 pc | ου D W Θ f^{1,13} M | ου (ε)αν A K N P 1424 al | txi φ^{75vid} K B C L Ψ 579. 892. 1241. l 844 pc lat • 11° λγοντες K | ° D N 579. 1241 pc q sy^c p • 12° οικον D | οικ. μεγα Θ • 14° p) δωδεκα K¹ L 1241 pc sam^{ss} | δωδ. αποστ. K² A C W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h bo; Mcion^E Epiph | μαθηται αυτου sy^s | txi φ⁷⁵ K* B D pc it (sy^c) sam^{ss}

265
II

16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ὅπου μὴ φάγω ἢ αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 καὶ δεξάμενος τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· λάβετε τοῦτο ὁ καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς. 18 λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅ[τι] οὐ μὴ πῶ ἢ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τοῦ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ.

266
I

19 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου ὅτῳ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου ὅτῳ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον.

267
II

21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὀρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ ὅτῳ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδεται. 23 καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

268
I

24 Ἐγένετο δὲ καὶ ἡ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι ὁ μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακωνῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακωνῶν; οὐχί ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακωνῶν.

77
260
II

271
X

13,29!
1K 10,16s

24,30 Act 27,35

Ex 12,14 Dt 16,3

Jr 31,31 Zch 9,
11 Jr 32,40 Ex
24,8 2K 3,61 H
7,22! I

21–23: Mt 26,21–
25 Mc 14,18–21
J 13,21–26

24–27: Mt 20,24–
28 Mc 10,41–45
Mt 11,11!

9,48 · H 13,71

J 13,4–14

16° C* D N pc l r¹ | † ουκετι ου μη φ. C W Ψ 0279 f^{1,13} M | ουκετι μη φαγομαι D | txi φ^{75vid} K A B L Θ 579. 1241 al a co; Epiph | † εξ αυτου A C² (D) W Θ Ψ f¹³ M f sy^h | txi K B C* L f¹ (579). 892. 1241 pc lat sys.c.p.hmg co; Epiph | † καινον βρωθη D • 17–20 vss 17–19a (usque σωμα μου) D it (f 19a. 17. 18 b e) | vss 19. 17. 18 sy^c | vs 19 + μετα το δειπνησαι (20a) + vs 17 + τουτο μου το αιμα η καινη διαθηκη (20b) + vs 18 sy^s | vss 19. 20 (om. vss 17–18) / 32 sy^p bo^{ms} | † το A D K W Θ l 844 al | ° D e sy^c | † εαυτοις A D W Θ Ψ M | αλληλοις K* | txi K² B C (L 579) f^{1,13} 1241 pc lat | °† φ^{75vid} B C D L f¹ 2542 pc e | txi K A W Θ Ψ f¹³ M lat | † – A C Θ Ψ f¹³ M lat sy^h | pon. a. ου D f¹ 2542 pc (e) r¹ sy^c | txi φ^{75vid} K B K L W 579. 892. 1241 al sy^{hmg} co | † οτου A D W (*) Θ Ψ f¹³ M | αν 1241 | txi K B C^{vid} L f¹ 579. 892. 2542 pc | ° D it (om. vs 20 sy^c) | † p) 4 l–3 A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^{(p).h} | txi φ⁷⁵ K B L 579 pc r¹ • 22° και ο μ. vi. A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^(s.c.p) | txi φ⁷⁵ K (*) B (C D) L T (579. 1241. l 844) pc | † 4 l–3 A W Θ f¹ M f¹ | txi φ⁷⁵ K B D L T Ψ f¹³ 579. 892. 1241. 2542. l 844 pc | ° D e sy^c • 24° 2 φ⁷⁵ | l K it vg^{ms} sam^{ss} | † (23) αν ειη D a f q • 26/27° 2 φ⁷⁵ pc | μικροτερος D | † μαλλον η D | † γαρ εν μεσω υμ. ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ' D

28-30: Mt 19,28
H 4,151

12,32 |

Mt 19,281

31-34: Mt 26,
31-35 Mc 14,27-
31 J 13,37s ·
2 K 2,11 Job 1,
6ss · Am 9,9 |
J 17,9.11.15 · Ps
51,15 · J 21,15ss |
Mt 14,28ss |
Act 5,18; 12,3

61

10,41

Mt 10,34

18,311

52 Is 53,12
PsSal 16,5

Dt 3,26

39-46: Mt 26,
30.36-41 Mc 14,
26.32-38 · 21,371

Act 7,60; 9,40 etc

28 (‘Υμεῖς δὲ ἐστε ὁἱ διαμεμενηκότες μετ’ ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29 κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν ὡς καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, * καὶ καθήσεσθε ἐπὶ τῶν θρόνων ἡτὰς δώδεκα φυλάς κρίνοντες τοῦ Ἰσραὴλ.

31 Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σιναῖσαι ὡς τὸν σίτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας ἰστηρίσῃς τοὺς ἁδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἄλεκτωρ ἕως τρίς (με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι).

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. 36 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ ὁ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπαν· κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὦδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἱκανὸν ἐστίν.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ’ αὐτῶν ὥσει λίθου βολὴν καὶ θείας τὰ γόνατα

28 ‘και υμεις ηυξηθητε εν τη διακονια μου ως ο διακωνων D • 29 διαθηκην A Θ 579 pc syh | διαθηκην 579 • 30 καθισθησε B(1) T Δ (892) pc | καθισσεσθε K Γ 579. 1424. 2542. l 844 pm | καθισθησε H al | καθεζησθε D | txi K A B² L N Q W Θ Ψ f¹³ I. 565. 700. 1241 pm | τ δωδεκα K² D (f¹³) 579. 892mg. (2542) al it sy^{s.c.h} boms | 4 1-3 K A D L W Θ Ψ f¹³ I. 579. 892 • 31 τειπεν δε ο κυριος K A D W Θ Ψ f¹³ I. 579. 892 (sy^{c.p.h} (boms) | txi 579 B L T 1241. 2542^c sy^s co • 32 σου δε επιστρεψον και D e (r¹ sy^{s.c.p}) sa | οφθαλμους Δ • 34 πριν η A (Q) W Ψ f¹ I. 579. 892. 2542 pc | τ με απ. μη ειδ. (+ με D sy^c) D f¹³ 2542 sy^c | απ. μη ειδ. με A W I lat sy^{p.h} | txi K B L T Θ (Ψ f¹) 579 pc sy^s • 35 Γ pc • 36 ο δε ειπεν K² D Θ e sy^{hmg} | ειπεν ουν A W Ψ f¹ I. 579. 892. 2542 pc | txi 579 K² B L T f¹³ 579. 1241 pc co • 37 τειτ Θ Ψ f¹³ I. 579. 892. 2542 pc | txi K A B D L Q T W f¹ 579. 892. 1241. 2542^c. l 844 al b f r¹ co | ° D 1424 it sy^{s.c} | τα Α Θ Ψ f¹³ I. 579. 892. 2542 pc syh • 38 αρκει D • 39 ° B* 69 al sa boms • 40 εισελθητε D | εμπεισειν f¹³ | - B*

282 I προσηύχετο 42 λέγων· πάτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ’ ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. [43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ’ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἔκτενέστερον προσηύχετο· καὶ ἐγένετο] ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἦλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος ἦ, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτοὺς * καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλεῖν αὐτόν. 48 Ἰησοὺς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τὸ ἔσόμενον εἶπαν· κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; 50 καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον καὶ ἀφείλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοὺς εἶπεν· ἔατε ἕως τούτου· καὶ ἀνάμενος τοῦ ὀπίου ἴασατο αὐτόν.

52 Εἶπεν δὲ Ἰησοὺς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἔπ’ αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· ὥς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; 53 Καθ’ ἡμέραν ὄντος μου μεθ’ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ’ ἐμέ, ἀλλ’ αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ὡ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

Mt 6,101

1,11

J 12,27

47-53: Mt 26,
47-56 Mc 14,43-
49 J 18,3-11
Act 1,16

36

Act 4,11

37

19,471

J 7,301

J 19,11 Kol 1,13

41 προσηυξατο 579 K T Γ 579. 892. 1241. l 844 pc • 42 10-17 1-8 D a c e ff² | -έγκαι (K) K L f¹³ 579. 892. 2542 al | -εγκειν A W Ψ I. 579. 892. 2542 pc | txi 579 B (D) T Θ f¹ 1241. l 844^p al • [43/44] om. 579 K¹ A B N T W 579. 1071*. l 844 pc f sy^s sa bop¹; Hier^{ms} f¹³ om. hic et pon. p. Mt 26,39 | add. (pt. c. obel.) K².2 D L Θ Ψ 0171 f¹ I. 579. 892. 2542 pc | txi K².2 Ψ f¹ al | -νοντος K².2 pc lat sy^p • 45 και 0171 pc f sy^{s.c.p} • 46 ° D • 47 δε D Θ 0171 f¹³ I. 579. 892. 2542 pc | τ τω αυτο γαρ σημειον δεδωκε αυτοις· ον αν φιλησω αυτος εστιν. D Θ f¹³ 700 pm aur b c r¹ sy^{p.h} • 48 (p) ο δε I. A D W Θ Ψ f¹³ I. 579. 892. 2542 pc | txi 579 K² B L T (579). 892. 2542 pc | τ τω αυτο τουδ· D • 49 γενομενον D 0171 pc ff² r¹ sy^{p.hmg} | τ τω κυριω· D | αυτο 0171^{vid} • 50 τ 579 A D W Θ Ψ 0171 f¹ I. 579. 892. 2542 pc | τ τω αυτο τουδ· D • 51 ° B | εκτεινας την χειρα ηωατο αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου D it • 52 ° I. L W Ψ f¹³ I. 579. 892. 2542 pc | - D f¹ pc b e i l sy^{s.c} | txi 579 K A B T Θ | τ προς K² Δ 700*. 892. 2542 pm | του λαου D | - sy^s | τ εξεληλυθατε A W Γ Δ 565. 700 I. 579. 892. 2542 pc | τ τω σκοτος D sa^{ms}

54-62: Mt 26,
57s, 69-75 Mc
14, 53s, 66-72 J
18, 13-18, 25-27

Act 4,13

34

Is 22,4

63-65: Mt 26,
67s Mc 14,65

66-71: Mt 27,1;
26,63-65 Mc 15,
1; 14,61-64 J 18,
19-24

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55 ῥεπιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. 56 ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 καὶ διαστάσης ὥσει ὥρας μῆς ἄλλος τις διίσχυριζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεπεν τῷ Πέτρῳ, * καὶ ὑπεμνήσθη τοῦ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν τ' ἀλέκτορα φωνῆσαι ὁ σήμερον ἁπαρνήσῃ με τρίς. 62 καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. 63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον αὐτῷ ὀδύροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες· προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε; 65 καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον

54 D (Γ) Θ f¹ 579 pc lat sy^{s,c,p} | τρ) αὐτῶ ἀπο D (070, 0171, 579) f¹³ pc it sy^h • 55' αψ. ... συγκ. αὐτῶν A W Θ Ψ f^{1,13} B | αψ. ... περικ- D (l 844 pc) | txi φ⁷⁵ B L T 070 pc | και ο D it sy^{s,c,p} bo | - φ⁷⁵ | εν μεσω A W Θ Ψ f¹³ B | μετ D | txi φ⁷⁵ B L T 070 f¹ 892, 2542, l 844 pc | τρ) θερμαινόμενος D • 57 αὐτον A D* W Θ Ψ f¹³ B aur vg sy^h | txi φ⁷⁵ B B D² K L T 070 f¹ 579, 892, 1424, 2542, l 844 al it sy^{s,c,p} co | ' 4 l-3 A W Θ 070 B lat sy | l-3 D | txi φ⁷⁵ B B L T Ψ 1241 pc co • 58 εἶπεν το αὐτο D sy^c | εἶπεν φ^{69vid} D sy^s | Π. εἶπεν A W Θ Ψ f¹ B | txi φ⁷⁵ B B K L T 070 f¹³ 1241 al • 59' επ αλ. λεγω D • 60 τι B D pc sa • 61 Ἰησους D f¹ 1241, l 844 pc vg^{ms} sy^{s,p,h} bo^{pe} | Πέτρος et αὐτω φ^{69vid} | τοτε φ⁶⁹ | D | ἰ λογου A D W Θ Ψ 0250 f^{1,13} B | txi φ^{69,75} B B L T 070, 579, 892, 1241 pc | τή B Ψ pc | A D W Θ Ψ 0250 f¹ B lat sy^{c,p} sam^{ss} | txi φ⁷⁵ B B K L T 070 (f¹³) 579, 892, 1241 al b ff² | sy^{s,h} sam^{ss} bo | ' τρ. απ. με μη ειδεναι με D (l 844) (a b l) • 62 vs it • 63 D 0171 pc it bo^{ms} • 64 p) αὐτον ετυπτον αὐτου το προσωπον και A(*) (f D) W Θ Ψ f¹³ B lat sy^h | αὐτου το προσωπον 070 f¹ pc (a f q r¹) sy^{s,c,p} sa | txi φ⁷⁵ (B) B K L T 1241 al bo | ελεγον D sy^p | επηρ. αὐτον λεγ. (B) A W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy^h | txi φ⁷⁵ B B K L T 070 pc • 66 ανηγ- A L W Θ Ψ 0250 f¹ B sy | ηγ- N pc | txi φ⁷⁵ B B D K T f¹³ 579, 892 pc sy^{hmg}

αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν 67 λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπὼν ἡμῖν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· 68 ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. 69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. 70 εἶπαν δὲ πάντες· σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. 71 οἱ δὲ εἶπαν· τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἄναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

2 Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὗραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ὁμήμων καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι καὶ λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας ἔπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 καὶ ἐπιγινούς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

8 Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν

67' ; ο δε ειπεν D • 68 vs e vgms | εαν δε και A W Θ Ψ f^{1,13} B aur f vg sy^h co | εαν D it | txi φ⁷⁵ B B L T 579, 892, 1241, (2542, l 844) pc (c l r¹) bo^{ms} | τμοι Θ f¹ 579 pc sa | μοι η απολυσητε A D W Ψ f¹³ B lat sy | txi φ⁷⁵ B B L T 1241, (2542) pc bo; Cyr • 70 [:] | [:] • 71 ' 3 l 2 K A W Θ f^{1,13} B sy^h | χρ. μαρτυρων εχ. (f D) Ψ pc sy^p | txi φ⁷⁵ B L T 579, 1241 pc • 23,1 f-ντες D Θ et op) D • 2 A W Θ B a r¹; Mcion^E | txi φ⁷⁵ B B D K L N T Ψ f¹³ 579, 892, 1241, 2542 al lat sy (l: h. t.) | τ και καταλυοντα τον νομον και τους προφητας it vg^{ms}; Mcion^E | l 3 2 D | 2 l 3 (A K) W Θ Ψ f^{1,13} B | txi φ⁷⁵ B B L T 579, 892, (1241), 2542 pc | τ και αποστρεφοντα τας γυναικας και τα τεκνα Mcion^E • 3 επηρ- A D L W Θ Ψ f^{1,13} B | txi φ⁷⁵ B B T | ' l-3 5 φ⁷⁵ lat sa bo^{ms} | αὐτος εφη W et v. l. al | [:] • 5 ο B* pc it | γης D | ο φ⁷⁵ A D W Θ Ψ f^{1,13} B it vg^{cl} | txi B B L T 070, 1241 pc aur vgst sy | τ (cf vs 2) et filios nostros et uxores avertit a nobis, non enim baptizantur sicut et nos nec se mundant (c) e • 6 Γαλιλαιαν A (D) W Θ Ψ f^{1,13} B lat sy sa | txi φ⁷⁵ B B L T 070, 1241 pc bo | ' 2 3 B* f¹³ 700, 1241 al | απο της Γαλιλαιας ο ανθ. D 2542 it (sy^c) • 7 τ τον φ⁷⁵ B T Θ pc • 8 ικανου (et pon. θελ. p. γαρ) A B | ικανου χρονου (N W) Ψ f^(1,13) 2542 (al) sy^p | txi φ⁷⁵ B (f D) L T Θ 070, 579, 892, 1241 pc c sa

J 10,24
Jr 38,15 J 3,12;
8,45
20,7

Dn 7,13 Ps 110,
1 Mt 22,44!

J: Mt 27,2
Mc 15,1 J 18,28

2-5: Mt 27,11-14
Mc 15,2-5 J 18,
33-38 · 1 Rg 18,17
Act 24,5 · 20,25 ·
J 19,12!

1 T 6,13

14s,22

Mt 27,63!

4,44! Act 10,37!

Act 23,34

3,1

9,9 J 12,21

Μτ 12,38¹ Τ περι αὐτοῦ καὶ ἡλιζὲν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπὶ πρώτῳ δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 ³⁰⁵ □ εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν [καὶ] δ' Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπράν ἤνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 ⁷⁹ ἐγένοντο δὲ φίλοι δ' τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὔπηρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς αὐτούς.¹

13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν 14 εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ἔπροσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὥς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας ³⁰⁶ οὐθὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε ὅκατ' αὐτοῦ. 15 ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης, ἠνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον τ' αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπόλυσω. Τ

18 Ἐνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν ὁ τὸν Βαραββᾶν. 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινα γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον ἔβληθεις ἐν τῇ φυλακῇ. 20 πάλιν δὲ ὁ Πιλάτος προσεφώνησεν αὐτοῖς θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· Ἐσταύρου σταύρου αὐτόν. 22 ὁ δὲ τρίτον εἶ-

[17], 18-23;
Mt 27,20-23
Mc 15,11-14
J 18,39s · J 19,15!

8 ὁ πολλὰ Α W Ψ (f¹³) 38 lat sy^{ph} | txi φ⁷⁵ B D K L T Θ 070 f¹ 579. 1241. 2542 al sy^{sc} co • 9 ὅουκ B D et ὅουδεν D • 10-12 □ sy^s | † 2 A B D Θ f¹ 38 | - W 1241. 2542 al | txi φ⁷⁵ B L N T Ψ (070) f¹³ 579 pc a d sy^{hms} bo^{pl} | ἔπεμψεν φ⁷⁵ B* L 070. 1241 pc c | ὄντες δε ἐν αἰδία ο Π. καὶ ο Η. εγ. φίλοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ D (c) | ἔκεινη φ⁷⁵ f¹ c f¹ sy^{c,p} sa^{ms} bo | ἔειπε αὐτῷ Α W Θ Ψ 070 f^{1,13} 38 | txi φ⁷⁵ B L T • 14 ἔκατην- D | ὅουδεν Α D L W Θ Ψ f¹³ 38 | txi φ⁷⁵ B T 070 f¹ 892 pc | ° B A (D) L Θ 070 f¹ 892. 1241. 2542 al | txi φ⁷⁵ B T W Ψ f¹³ 38 • 15 ἠνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν Α D W Ψ f¹ 38 lat sy^h | ἀν-ψε γ. αὐτόν πρ. ὑμᾶς f¹³ pc vg^{ms} sy^{hms} | txi φ⁷⁵ B K L T Θ (070). (579). 892. 1241 al aur f vg^{ms} co | ἔειπεν D N Γ f¹³ al • 16 ἔρ) [17] ἀναγκῆν δε εἶχεν ἀπολῦειν αὐτοῖς κατὰ εορτήν ἐνα B (D sy^{sc} add. p. 19) W (Θ Ψ) f^{1,13} (892ms) 38 lat sy^{ph} (bo^{pl}) | txi φ⁷⁵ A B K L T 070. 892^{lat}. 1241 pc a vg^{ms} sa bo^{pl} • 18 ἠνέκραξαν Α D W Θ Ψ f^{1,13} 38 c | txi φ⁷⁵ B L T 070. 579. 892. 1241. 2542 pc a | ° A W Θ f¹³ 38 | txi φ⁷⁵ B K L T Θ (070). (579). 892. 1241 al • 19 ἔβληθεις ἐν Α D W Θ Ψ f^{1,13} 38 | - B* | txi φ⁷⁵ B L T 070. 579. 892 pc • 20 αὐτοῦ D 579 pc | - A W Θ 0250 f¹ 38 sy^h | txi φ⁷⁵ B L T Ψ 070 f¹³ 892. 1241 pc a • 21 ἔρ) ἐκραξαν D | ἔ-ρωσον -ρωσον Α L Θ Ψ f^{1,13} 38 | -ρωσον W 0250 it bo^{ms} | txi φ⁷⁵ B D 070

πεν πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον ἠθανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν ἵστασθαι, καὶ κατίσχυνον αἱ φωναὶ αὐτῶν.

24 Καὶ Πιλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· 25 ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον ἔβληθεις ἐν φυλακῇ ὃν ἠτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.

26 Καὶ ὥς ἠπάγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἅπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

27 Ἐκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτάς [ὁ] Ἰησοῦς εἶπεν· θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ὅτι ἐμὲ τ'· πλὴν ὅτι ἐαυτάς κλαίετε καὶ ὅτι τὰ τέκνα ὑμῶν, 29 ὅτι οἱδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν· μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ αἱ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν. 30 τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς· καλύψατε ἡμᾶς. 31 ὅτι εἰ ἐν ὁτῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται;

32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι κακοῦργοι δύο σὺν αὐτῷ ἵνα κρεμασθῶνται.

33 Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν * καὶ τοὺς κακοῦργους Τ, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 □ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλε-

41

24s: Mt 27,26
Mc 15,15
J 19,16a · Act
3,13s |

Mt 17,12 Act 24,27

26: Mt 27,31 b. 32
Mc 15,20 b. 21

Zch 12,10-14?

7,13! Jr 9,19s ·
19,41 | 19,43s

21,23p Is 54,1

Hos 10,8 Ap 6,16

Prv 11,31 1P 4,17s

33s: Mt 27,33-
36 Mc 15,22-25
J 19,17s.24

22 ὁ οὐδεμίαν αἰτίαν D lat • 23 ἔ-ρωσαι B | τ' καὶ τῶν ἀρχιερέων Α D W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 38 (c f) sy bo^{ms} | καὶ τῶν ἀρχόντων κ. τ. ἀρχιερ. 1424 | txi φ⁷⁵ B L 070. 1241 pc lat co • 25 ἔνεκα φόνου D | ἔεις τὴν φ-ὴν φ⁷⁵ A C L Ψ 0250 f^{1,13} 38 | ἐν τῇ φ-ὴ W 579 | txi B D K Θ 070. 1424 al • 26 ἄπ' ἀγροῦ B | 2 / 3 4 C D f¹ | -νος τινος -ναίου -μένου Α W Θ Ψ f¹ 38 | txi φ⁷⁵ B L (070) f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc • 27 ἔ-κρεσ D pc c f¹ sy^{c,p} • 28 ὁ Ι. πρ. αὐτ. C (D) 070. 1241 pc | † πρ. αὐτ. Ι. φ⁷⁵ B* 2 B L | txi B¹ A W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | ° ter D it | τ' μὴδε πένθειτε D • 29 ὁ φ⁷⁵ D f¹³ 2542 pc it sy^{sc} | † 2 / B C 070. 1241 pc | ἐλευσονται ἡμ. D f¹³ | ἔξεθρ- C² D Θ Ψ f¹ 579. 1241 pc | ἐθλησαν Α W f¹³ 33 38 aur f vg | txi φ⁷⁵ B C* L 070. 892. 2542 pc • 31 ὁ τ' B C 070 | txi φ⁷⁵ B A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | ἔ-νησεται D K al • 32 ἔ A C D L W Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 38 | txi φ⁷⁵ B | Joathas et Maggathas | • 33 ἔ-απ' ἀγροῦ Α W 0250 f^{1,13} 38 sy^h | εἰσηλθόν 579 | txi φ⁷⁵ B C D L Q Θ Ψ 070. 33. 892. 1241. 2542 al sy^{hms} | τομοῦ D (b*) | δυο 070 pc b^c sa • 34 ὁ φ⁷⁵ B¹ B D* W Θ 070. 579. 1241 pc a sy^s sa bo^{pl} | txi B* 2 (A) C D² L Ψ 0250 f^{1,13} 33 38 lat sy^{c-ph} (bo^{pl}); (Irlat)

Mt 5,44! Is 53,12 ·
Act 3,17! 1 K 2,8 ·

Ps 22,19
35-38: Mt 27,
39-43,37 Mc 15,
29-32a,26 ·
Ps 22,8s ·

4,23
9,20 · 9,35 · Is 42,1

Ps 69,22

39: Mt 27,44
Mc 15,32b
Mt 26,68

12,5 Mt 10,28

Act 25,5
Gn 40,14 · Mt 16,
28; 20,21

Ph 1,23 · 2 K 12,4!
44-46: Mt 27,
45,50s Mc 15,33,
37s · Am 8,9

γεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν.]]
«διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ» ἔβαλον «κλήρους».

35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. * ἔξεμυκτήριζον δὲ
«καὶ οἱ ἄρχοντες» λέγοντες· ἄλλους ἔβωσεν, σωσάτω
ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς τοῦ θεοῦ! ὁ ἐκλε-
κτός. 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερ-
χόμενοι, ῥίξος προσφέροντες αὐτῷ. 37 «καὶ λέγοντες·
εἰ σὺ εἶ» ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ῥῶσον σεαυτὸν». 38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφή «ἐπ' αὐτῷ»·

«ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος».

39 Εἰς δὲ τῶν ὀκρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
αὐτὸν ὁ λέγων· «οὐχὶ σὺ εἶ ὁ χριστός; ῥῶσον σεαυτὸν
καὶ ἡμᾶς». 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ
ἔφη· οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;
41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπο-
λαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπραξεν. 42 καὶ
ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασι-
λείαν σου. 43 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω!, σήμε-
ρον μετ' ἐμοῦ ἔσθι ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 «Καὶ ἦν» ὁ ἤδη ὥσει ὥρα ἑκτη καὶ σκότος ἐγένετο

34 «διαμεριζόντο» *et* ἔβαλον *et* ἔβαλον *D* (Θ) *c* | *l* (p) κλήρους *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *C* *D* *L* *W* 070. 0250 *f*¹³ *W* *c*
vg^{ms} *sy*^h *mg* | *txt* *A* *N* *Θ* *Ψ* *f*¹³ 33 *pc* *lat* *sy*^h · 35 «αὐτον» *D* | αὐτ. οἱ α. συν αὐτοῖς *f*^{1,13}
1424 *pc* *aur* (f) *vg* *sy*^h; *Eus* | καὶ οἱ α. συν αὐτ. *A* *W* *Θ* *W* | *txt* *Φ*⁷⁵ (κ - κ.) *B* *C* *L* *Q* *Ψ*
070. 33. 579. 892. 1241 *al* | «... ο χρ. ο υιος τ. θ. *Φ*⁷⁵ (070) *f*¹³ *l* 844 *pc* *sy*^h *co*; *Eus* | ... εἰ
υιος ἐστ. ο χρ. τ. θ. *B* | ἐσώσας· σεαυτον σωσον, εἰ υιος εἶ τ. θ., εἰ χρ. εἶ *D* (c) · 36 ῥ-
ζον *A* *C* *D* *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} 33 *W* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *L* 070. 1241 *bo*^{ms} | «καὶ οξ. προσφ. αὐτ. *C*³ *W*
Θ *f*^{1,13} 33 *W* *lat* | οξ. τε προσεφερον *D* (it) | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *A* *B* *C*^{*} *L* *Q* *Ψ* 070. 579. 1241. 2542
pc *a* · 37 ῥ λεγ· χαιρε *D* *c* (sy^{s,c}) | ῥ περιτιθεντες αὐτω καὶ ακανθινον στεφανον *D* (c
sy^{s,c}) · 38 ῥ γεγραμμενη (επιγ- *A* *D*; - *κ*^{s,c}) *e*. α. γραμμασιν ελληνικοις καὶ (- *κ*^{s,c} *D*)
ρωμαικοις καὶ (- *κ*^{s,c} *D*) εβραικοις *κ*^{s,c} *A* *C*³ *D* *W* *Θ* (Ψ) 0250 *f*^{1,13} (33) *W* *lat* *sy*^{(p),h}
(*bo*^{pl}) | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ*¹ *B* *L* 070. 1241 *sa* *bo*^{pl} (*C*^{*}, 579^a *a* *sy*^{s,c} *sa*^{ms}: + γεγρ.) | ῥ *l*-4 *C* *c* | οὐτ.
ἐστιν ο β. τ. *I*. *A* (Ψ) *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} *W* *lat* *sy*^h *co* | οὐτ. ἐστ. Ἰησοῦς ο β. τ. *I*. *N* *Q* *f*¹ 33 *pc* *l*
sa^{ms} | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *L* 070. 579 *pc* *it* · 39 ῥ *D* *bo*^{ms} | ῥ *t* *B* *D* *L* 1241 *e* *l* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *A* *C* *W* *Θ*
Ψ 070 *f*^{1,13} 33 *W* *lat* *sy* *co* | *D* *e* | ῥ (vss 35. 37) *e* *A* *C*³ *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} 33 *W* *lat* *sy*^h *bo*^{pl} |
txt *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *C*^{*} *L* 070. 1241 *pc* *it* *sy*^{s,c} *sa*^{ms} *bo*^{pl} · 40 ῥ ἐσμεν *C*^{*} *W* *sy*^{s,c} *co*; *Epiph* | εἰ καὶ
ἡμεῖς ἐσμεν *D* · 41 ῥ πονηρον *D* · 42/43 ῥ ἐλ. τῷ Ἰησοῦ· μν. μου κυριε οτ. ἐλ. ἐν τῇ β-
σου. καὶ εἰπ. αὐτ. ο Ἰησοῦς· α. λέγω σοι *A* *C*² *W* *Θ* *Ψ* (070) *f*^{1,13} 33 *W* *lat* *sy* (*sa*^{ms} *bo*^{pl}) |
στραφεὶς πρὸς τὸν κυριον εἶπεν αὐτῷ· μν. μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐλευσεως σου.
ἀποκριθεὶς δὲ ο Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τῷ ἐπιπλησσοῦντι· θαρσεῖ *D* | *txt* *Φ*⁷⁵ *B* *L* *sa*^{ms} *bo*^{pl}
(*κ*^{s,c}: ἐν τῇ β-α) · 44 ῥ ἦν δὲ *A* *C*³ *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} 33 *W* *aur* (c) *f* *vg* *sy*^h *sa* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *C*^{*}
D *L* (070). 579. 892. 1241 *pc* *sy*^{s,c} | ῥ *κ* *A* *C*³ *D* *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} 33 *W* *lat* *sy*^{s,c} *sa* *bo*^{ms} | *txt* *Φ*⁷⁵
B *C*^{*} *L* 070. 892. 1241 *pc* *sy*^h *bo*

ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης 45 τοῦ ἡλίου ἐκλι-
πόντος), * ὁ ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον.
46 καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· πάτερ,
εἰς χεῖράς σου παρατίθεται τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰ-
πὼν ἐξέπνευσεν. *T*

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον ἔδόξαζεν
τὸν θεὸν λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.
48 καὶ πάντες οἱ συμπαραγεγόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεω-
ρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ
στήθη *T* ὑπέστρεφον *T*.

49 Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ Ἰακώβ ὁ ἀπὸ μα-
κρόθεν καὶ *T* γυναῖκες οἱ αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας ὁρᾶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων
[καὶ] ἀνὴρ ἁγαθὸς ὁ καὶ δίκαιος 51 - οὗτος οὐκ ἦν συγ-
κατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν - ἀπὸ
Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς ἔπρὸς ἐδέχετο
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ
ᾗτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ *T* 53 καὶ καθελὼν ἐνετύλι-
ξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευ-
τῷ οὐ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐπω κείμενος *T*. 54 καὶ ἡμέρα ἦν
παρασκευῆς καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν¹.

45 «καὶ ἐσκότισθη ὁ ἡλιος» *A* *C*³ (*D*) *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} *W* *lat* *sy*; *Mc* *ion* *Evid* *Orlat*^{ms} | - 33 *vg*^{ms} |
txt *Φ*⁷⁵ *κ* *C*^{*} *vid* *L* 070. 579. 2542 *pc* *sy*^h *mg*; *Orlat*^{ms} (*Φ*⁷⁵ *B*: ἐκλείπ-; *C*² *ut* *txt*, *sed* *add.* *v.l.*) |
D (*sed* *v.* *vs* 46) · 46 «-τιθημι» *D* *f*¹ 892. 2542 *al* | -θησομαι *L* *f*¹³ *W* *vg*^{ms} | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *A*
B *C* *K* *P* *Q* *W* *Θ* *Ψ* 070. 33. 579. 1241. *l* 844 *al*; *Cl*^{ex} *Thd* *Eus* | *T* (45) καὶ τὸ καταπέτασμα
τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη *D* (Ψ, *sed* *in* 45) · 47 «καὶ ὁ εκατ. φωνήσας» *D* | ῥ-ασεν *Φ*⁷⁵ *κ* *A* *C* *W*
Θ *f*^{1,13} 33 *W* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *D* *L* *Ψ* 070. 892. 1241 *pc* · 48 «καὶ τὰ μετωπα» *D* (c) | *T* *di*-
centes: *vae* *nobis* *quae* *facta* *sunt* *hodie* *propter* *peccata* *nostra*; *appropinquavit* *enim* *desolatio*
Hierusalem *g*¹ (sy^{s,c}) · 49 «αὐτου» *κ* *C* *D* *W* *Θ* *Ψ* *f*^{1,13} *W* | *txt* *Φ*⁷⁵ *A* *B* *L* *P* 070. 33. 579.
1241 *al* | ῥ *A* *C* *W* *Θ* *Ψ* *f*¹³ *W* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *D* *L* 070 *f*¹ 33. 579. 1241 *al* | *T* καὶ *Φ*⁷⁵ *B* 579.
1241 *pc* | ῥ 579 *pc* · 50 «*t* 2 *A* *B* *W* *Θ* *Ψ* 070 *f*^{1,13} *W* *aur* *f* *vg* *sy* | - *D* *G* *it* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* (C)
L 33 *pc* | ῥ *B* · 51 «-τιθεμενος» *κ* *C* *D* *L* *Δ* *Ψ* 070 *f*^{1,13} (579). 892. 1242. 2542 *al* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *A*
B *W* *Θ* 33 *W* | ῥ-θιας *D* *P* *W* *Θ* *pc* *lat* | *l* καὶ *πρ.* *G* 070 *f*¹³ *pc* *q* | *p* καὶ *πρ.* καὶ αὐτος *A*
W *Θ* *Ψ* *W* *sy*^h | *πρ.* *k.* αὐτ. *f*¹ 33. 892. 1242. 2542 *al* *lat* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *C* *D* *L* 579. 1241 *pc* *it*
co · 52 *T* *Pilatus* *autem* *cum* *auidisset*, *quia* *expiravit*, *clarificavit* *dominum* *et* *donavit* *corpus*
Joseph *c* · 53 «*t* 1 *W* *G* *Θ* *Ψ* *f*¹ 2542 *al* (b q) | αὐτο ἐνετ. αὐτο *A* *W* *sy* | ἐνετ. το σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ ἐν *D* | *txt* *Φ*⁷⁵ *κ* *B* *C* *L* 070 *f*¹³ 33. 579. 1241 *pc* (a ff²) | ῥ αὐτο *Φ*⁷⁵ *A* *L* *W* *Θ* *Ψ*
070. 33 *W* *c* | - *f*^{1,13} | *txt* *κ* *B* *C* *D* *pc* *lat* | ῥ μνημειῷ λελατομημένῳ *D* | ῥ οὐδεπῶ *κ* *C* *K*
P *W* *Θ* *f*¹³ 33. 892 *al* (Ψ *W*) | *txt* *Φ*⁷⁵ *A* *B* *L* *f*¹ 579. 1241. 2542 *pc* (Ψ *D* 070 *pc*) | *T* *p* καὶ
προσεκυλίσεν λίθον μεγαν ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου *f*¹³ 700 *al* *bo* | καὶ θεντος
αὐτου ἐπεθηκεν τῷ μνημειῳ λίθον ὃν μογὶς εἰκοσι ἐκυλίον *D* (070) *c* (sa) · 54 ῥ ἦν δὲ
ἡ ἡμ. πρὸ σαββατου *D* (c)

Am 8,3 · Ex 26,
31ss
2,49

Ps 31,6 Act 7,
59 1 P 4,19

47s: Mt 27,54
Mc 15,39 · 2,201 ·
Mt 27,19!

H 10,33
18,13

49: Mt 27,55
Mc 15,40a J 19,
25 · Ps 38,12; 88,
9 · 8,2!

50-54: Mt 27,
57-60 Mc 15,42-
46 J 19,38-42

2,38!

Dt 21,22s
19,30

55: Mt 27,61 Mc
15,47 · 49Ex 12,16; 20,10
Lv 23,8I-12: Mt 28,1-
8 Mc 16,1-8
J 20,1-13 · 1 K
16,2!Mc 16,19 Act 1,21;
4,332,9! · Act 1,10;
10,30 2 Mc 3,26

Ap 1,18!

9,22!

22s
Mt 28,16!

8,2s

Mc 15,40

25.41 Gn 45,26

55 Κατακολουθήσασαι δὲ Γαί γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὡς αὐτῶ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἁρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν ὡς κατὰ τὴν ἐντολήν.

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ Γυνήμα ἦλθον φέρουσαι ἅ ἡτοίμασαν ὁρώματα. 2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἁπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τοῦτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἑσθῇτι ἀστραπτύσῃ. 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ 7 λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ὁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 ἦσαν δὲ ἡ Μαгдаληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς. Ἦλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα, 11 καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς ἰησὺς τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.

55 f duo D it vgms | - K A C W M | txi p75 B L P Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 al | ²p. συνελ. A C² W Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy | - D pc c | txi p75 K B C* vid L 070. 579. 1241 pc | μνημα D • 56 D

¶ 24,1 μνημεῖον p75 K C* Δ al; Eus | ° D it sy^c | τ καὶ τινες συν αὐταῖς A C³ W Θ Ψ f^{1,13} M f q r¹ (sy bo^p); (Eus) | ead. + p) ελογιζοντο δε εν εαυταις τις αρα αποκυλισει τον λιθον D (070, c) sa | txi p75 K B C* L 33. / 844 pc lat bo^p • 2 ἐλθουσαι δε ευρον D 070 c sa • 3 του Ιησου 579. 1241 pc sy^{c,p} bo^m | - D it • 4 διαπ- A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | διαπορειν f¹ 2542 | txi p75 K B C D L 070. / 844 pc | αυτου, D | εσθησεσιν αστραπτουσας A C (L) W Θ Ψ (070) f^{1,13} 33 M sy^h | txi p75 K B D lat sy^{c,p} • 5 το προσωπον A C³ W Ψ f^{1,13} M | txi p75 K B (C*) D L Θ 070. / 1. 33. 2542. / 844. / 2211 al • 6 ηγ. εκ νεκρων c | ουκ εσ. ωδε ηγερθη C* sy^p; Gr Ny | ηγ. Meion^E | - D it | οσα D c sy^c; Meion^{T,E} • 7 5 6 / - 4 K² A C² D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi p75 K* B C* vid L 070 | ° D it • 9 D it | ° K D K Δ Θ 070. 565. 1241. 1424 pm c | txi p75 A B L W Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 2542. / 844. / 2211 sy^h • 10 Α Δ W Γ 1241 al sy^c [et¹ -] | ° 3 / 2 D 579. / 2211 lat co | τ αἱ K² K Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1424. / 844. / 2211 pm lat sy^h bo^p | και 157 | txi p75 K* A B D L W Γ Δ 070 f^{1,13} 579. 1241. 1424. 2542 pm sa • 11 αυτων A W Θ 079 f^{1,13} 33 M f sy^h | txi p75 K B D L Ψ 070 pc lat sy^{c,p} co

12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἐδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια τὸ μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὥσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίου τὸ ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἥ ὄνομα Ἑμμαοῦς, 14 καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς, 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὗς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί. 18 ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὄνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκεν αὐτόν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει τὰ ὧς οὐ ταῦτα ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εὗροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὅπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθον τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ

13–35;
Mc 16,12s

9.22

31 J 21,4!

Mt 6,16 | J 19,25?

4,34 · Jdc 6,8
Mt 21,11 · Act
7,22; 2,221,68; 2,38; 19,
11 Act 1,6 H 9,12
Is 41,14; 43,14; 44,
24

1-11

Mt 12,23!

12 J 20,3-10

12 vs t D it | txi p75 rell | τ κειμενα A (f L) Θ Ψ 079 f^{1,13} 33 M lat sy^h bo^m | txi p75 K B W 070 sy^c co | ° K* A K 579. 2542. / 844. / 2211 al vg^{ww} sam^s | αυ- B L 070 pc • 13 ησαν δε δ. D e | και εφανερωθη δυσιν sy^c et ° D e | ° 5 6 / - 4 (A, D) L W Θ Ψ 070. 079 f^{1,13} 33 M lat sy^h | txi p75 (K) B sy^{c,p} | τεκατον K K* N Θ 079 vid. / 844. / 2211 pc vg^{ms} | ονοματι Ουλαμμαους D • 15 αυτους B* | και ο D a | - c e sy^c sa | κ. αυτ. ο W Θ f^{1,13} M | txi p75 K A B¹ L Ψ 070 bo • 17 / 1 3 4 p75 pc sam^s bo^m | ο δε ειπεν D | και στε A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h bo^m | - D | txi p75 K A* B (L) 070. 579 e co • 18 ο εις A W M | εις εξ αυτων P Θ f^{1,13} 33. 579. 1241. 2542. / 844. / 2211 pc it sy sa bo^p | txi p75 K B D L N Ψ 070 f¹ al bo^p | ° ω ονομα A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | txi p75 K B L N 070. 579. / 844 pc b • 19 ο δε ειπεν αυτω et ° D | ° ζωραιου A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M (b ff²) | • 21 ηλπικαμεν p75 | ελπιζομεν K Δ Θ al e ff² sam^s bo^p | txi A B(*) D L W Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy^h sam^s bo^p | ° ην D c e | ° D pc et ° σημερον A (f D*) W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h sa bo^m | txi p75 K B D² L 070. / 1. 579. / 844. / 2211 bo • 22 D / 844 pc • 23 ° D c e sy^(s,c) p

εὖρον οὕτως ἑκαθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. **25** καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· ὦ ἀνὴρτοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεῦειν· ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· **26** οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; **27** καὶ ἄρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς τὸ ἐν ὁπάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς ὁτὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. **29** καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἔστιν καὶ κέκλικεν ὁ ἡμέρα. καὶ εἰσηλθεν τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. **30** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβὼν ὁ τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔπεδίδου αὐτοῖς, **31** αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. **32** καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν ὅτι ἐν ἡμῖν ὥς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, τὸς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

33 Καὶ ἀναστάντες τὴν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ εὖρον ἡθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ὁ δὲ κύριος ἐξήραθη ὁ κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. **35** καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλοῦντων αὐτὸς τὸ ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν· **37** πτοηθέντες

9,45; G 3,1
11! Mc 9,19; 16,14
J 20,27· 46; 9,22!
J 20,9 1P 1,11 Dt
18,15 Ps 22 Is 53
Act 3,18.21-25; 8,
30-35 | 44 Act
26,22!

Act 16,15

Jdc 19,9

22,19; 9,16 J 21,13

16 2Rg 6,17

2 Mcc 3,34 |

Ps 39,4

45 Act 17,2s

9

Mt 28,16!

1 K 15,4s

J 21,15-23

36-43: J 20,19-23 cf Mc 16,14·

1 K 15,5

24 1 3-5 Φ^75 B | ως ειπον αι γυν. D e e • **25** \square D | ἑκαλήσεν (-σα Mcion^A, E) προς υμας Mcion^{T, A} • **26** \square D | βασιλειαν Φ^75 • **27** ἦν αρξ. απο M. και παντ. τ. πρ. ερμηνευειν D (it) vgms | ευνεν A Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ bo | (+ και \aleph^*) ευνεν \aleph^* (D) W sams | txt Φ^75 \aleph^2 B L | τῇ τῇ \aleph L Θ f¹¹³ 33. 892. / 844 pc bo | \circ \aleph D boms • **28** Γ ικαν Φ^75 B | \circ Φ^75 | Γ εποιητο W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ a | txt Φ^75 \aleph A B D L f¹¹³ 565. 579. / 844. / 2211 pc bo | Γ -τερω \aleph D L W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ | txt Φ^75 A B 579 pc • **29** Γ 3 D it vgms | ἦν συ^{sc} | \circ A D W Θ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ c | sys^c sa | txt Φ^75 \aleph B L T Ψ f¹¹³ 33. / 844. / 2211 pc lat sy^{sc} bo • **30** \square D e sy^{sc} | \circ D sa | \circ D | Γ εδ- \aleph | προσεδ- D • **31** λαβοντων δε αυτων τον αρτον απ αυτων ηνοιγησαν οι οφθ. αυτων D e e • **32** ἦν ημ. κεκαλυμμενη D sams | ... excaecatum c | ... optusum l | ... exterminatum e | ... gravatum sams | \square Φ^75 B D e e sy^{sc} | txt rell | Γ και A W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ sy^h | txt Φ^75 \aleph B D L 33 pc sy^{sc} • **33** Γ λυπουμενοι D e e sa | Γ συνηρθ A L W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ | txt Φ^75 \aleph B D 33 • **34** Γ οντες D | Γ 2-4 / A W Θ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ aur vg sy^h | txt Φ^75 \aleph B D L P Ψ f¹¹³ 579. / 844. / 2211 pc it vgms co (W^{*} om. ont.) • **35** Γ οτ D e e • **36** Γ ο Ιησους A W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ f (aur vg) sy^h bo^{sc} | txt Φ^75 \aleph B D L 1241 it sy^{sc} sa boms | \square D it | txt Φ^75 rell | Γ εγω ειμι, μη φοβεισθε P (W, 579). 1241 pc aur c f vg sy^h bo^{sc} • **37** Γ θρη- Φ^75 B 1241 | φοβη \aleph W | txt A (D) L Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$

δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουν σιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; **39** ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμε θεωρεῖτε ἔχοντα. **40** καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.

41 ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42** οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος. **43** καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· οὗτοι οἱ λόγοι μου οὐς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **45** τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἔκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν τοῖς ἁφροσιν ἀμαρτιῶν τοῖς πάντας τὰ ἔθνη. **48** ἡμεῖς μάρτυρες τούτων. **49** καὶ [ἰδοὺ] ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει τὸς ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δυνάμιν.

37 φαντασμα D • **38** Γ τι Φ^75 B sy^{sc} | ινατι D L | Γ ταις -ταις \aleph^c L W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ aur f vg sy bo | txt Φ^75 A^{*} vid B D it sa • **39** \circ Φ^75 L W Θ f¹¹³ 1. 33. 579. / 844 pc lat sy^h | Γ 3 / 2 A W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ aur vg^{sc} sy^h | / 3 2 D e e vgl | txt Φ^75 \aleph B L 33. (579) it co | \circ D W Θ lat sy^{sc} | Γ 3-5 Mcion^{T, E} | και σ-κα κ. ο. ουκ ε. B | σαρκας κ. ο. ουκ ε. Φ^75 \aleph^* (D) | txt \aleph^c A L W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ lat sy • **40** \square t vs D it sy^{sc} | txt Φ^75 rell | επεδ- A W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ | txt Φ^75 \aleph B L N f¹¹³ 33. 579. 892. 1241. / 844 al • **42** Γ και απο μελισσιου κηριου (-τον Θ f¹¹³ / 844. / 2211 al) Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ lat sy^h bo^{sc} | Cyp | Epiph | txt Φ^75 \aleph A B D L W 579 pc e sy^{sc} sa bo^{sc} | Cl • **43** Γ ut txt , sed add. και τα επιλοιπα εδωκεν αυτοις K f¹¹³ (/ 844). / 2211 al (c r¹ sy^{sc}) bo^{sc} | φαγων ενωπ. αυτ. λαβ. τα επιλοιπα εδωκεν αυτοις Θ aur vg sy^h bo^{sc} • **44** Γ εν ω ημην D | Γ εν τοις \aleph L | - A D W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ | txt Φ^75 B 579 • **46** Γ ουτ. εδει 72 pc sy^{sc} | ουτ. γεγρ. και ουτ. εδει A C² vid W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ aur f q vg sy^h sams | txt Φ^75 \aleph B C^{*} D L pc it sams bo | H^{lat} (Cyp) | \square D sa | txt Φ^75 rell • **47** Γ και A C D L W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ lat sy^h | Cyp | txt Φ^75 \aleph B sy^{sc} co | Γ ως επι D | Γ et 31. (cf et l. sqq.) | Γ -νον Φ^75 A C¹ W f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ sy^h | -νον D Δ^c pc lat | -νος Θ Ψ 565 pc | txt \aleph B C^{*} L N 33. / 844. / 2211 pc • **48** Γ υμ. εστε μαρ. \aleph (C^{*} 579) L / 844 | υμ. δε εστε μαρ. A (C²) W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ lat sy^h | και υμ. δε μαρ. D | txt Φ^75 B (pc) • **49** Γ 3 Φ^75 D (\aleph L 33. 579. / 2211 pc | καγω) lat sy^{sc} co | / 3 2 W | pc | txt A B C Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ f q sy^h | Γ εξαποστ \aleph^2 B (L) Δ 33. (892). / 2211 pc | txt Φ^75 \aleph^* A C D W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ | \square D e | txt Φ^75 rell | Γ Ιερουσαλημ A C² W Θ Ψ f¹¹³ 33 $\overline{\text{m}}$ f q sy^h bo^{sc} | Cyp | txt Φ^75 \aleph B C^{*} D L lat sy^{sc} sa bo^{sc} | Did | Γ A C² D W Θ Ψ f¹¹³ $\overline{\text{m}}$ | txt Φ^75 \aleph B C^{*} L 33. 579 pc | Cyp | Did

50-53: Mc 16,19
Act 1,4-14
Sir 50,20s

50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ῥ[έξω] ἕως ῥ[πρὸς] Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ῥ[διέστη ἀπ'] αὐτῶν □ καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν\.

Act 2,46; 3,1; 5,42
Sir 50,22

52 Καὶ αὐτοὶ □ προσκυνήσαντες αὐτόν\ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς ὀμεγάλης 53 καὶ ἦσαν διὰ παντός □ ἐν τῷ ἱερῷ\ ῥ[εὐλογοῦντες τὸν θεόν. Τ

50 ῥ[†] 2 φ⁷⁵ B C* L 1. 33. 579. / 2211 pc a e sy^{s-p} | / D lat | txt A C³ W Θ Ψ f¹³ M sy^h | ῥ[εις] A C³ W Θ Ψ f¹³ M | - W* e | txt φ⁷⁵ B C* D L 1. 33. 579 pc • 51 ῥ[απεστη] D | □† B* D it sy^s | txt φ⁷⁵ rel • 52 □† D it sy^s | txt φ⁷⁵ rel | ° B* • 53 □ A* | ῥ[αίνοντες] D it | αιν. και ευλογ. A C² W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^{p,h} | txt φ⁷⁵ B C* L sy^s | ῥ[αμην] A B C² Θ Ψ f¹³ M lat sy^{p,h} bo^{mas} | txt φ⁷⁵ B C* D L W 1. 33 pc it sy^s eo (hic add. J 7,53-8,11 1333^c)

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ῥ[οὐδὲ] ἓν\· ὁ γέγονεν\· 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ῥ[ἦν], καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς πᾶν τῶν ἀνθρώπων\· 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ ῥ[θεοῦ], τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννης· 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτόν οὐκ ἔγνω.

11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον. 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 ῥ[οἱ οὐκ] ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς □ οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός\ ἀλλ' ἐκ θεοῦ ῥ[ἐγεννήθησαν].

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· ῥ[οὗτος ἦν ὃν εἶπον·] ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ῥ[ἐμπροσθέν] μου γέγονεν,

1 J 1,1s; 2,13
Gn 1,1 · Ap 19,13·
17,5 | Prv 8,22s
Sap 9,1 Ps 33,6
1 K 8,6 Kol 1,
16s H 1,2 Ap
3,14 | 5,26 1 J 1,
2 · 8,12! |
3,19; 12,35 Is
9,1

Mc 1,4p

5,33

Act 19,4

20; 5,35

8,12! Mt 4,16
1 J 2,8 · 3,19; 11,27!
3-5; 14,17 1 K
2,8 1 J 3,1

5,43

G 3,26 E 1,5
1 J 3,1 ·
20,31 1 J 5,13!

3,5s 1 P 1,23

1 J 4,7! Jc 1,18

1 T 3,16 Kol 1,
22! · Ps Sal 7,6
Ez 37,27 Ap 21,
3 · 2 P 1,16s
1 J 1,1 · 2,11! L 9,
32 · 3,16! · 17!

27,30 Mt 3,11!

Inscriptio: ῥ[ευαγγελιον κ. Ι. φ^{66,75} (A) C D L W^s Θ Ψ f¹ 33 M vg^{ww} | αγιον ευ. κ. Ι. (28) al | txt (B)

¶ 1,3 ῥ[οὐδεν] φ⁶⁶ B* D f¹ pc; Cl^{ex} Thd | :† - et :†. B^c (Θ) Ψ 050^c f^{1,13} 33 M sy^{p,h} bo | txt φ^{75c} C D L W^s 050*. / 2211 pc b vg^s sy^c sa; Ptol^{le} Theoph Irlat Tert Cl Cl^{ex} Thd Or (sine interp. vl incert. φ^{66,75} B* A B Δ al) • 4 ῥ[εστιν] B D it vg^{mas} sa?; Ptol^{le} Irlat Cl^{pt} Or^{mas} | - W^s | □ B* • 6 ῥ[κυριου] D* | ῥ[ην] B* D* W^s sy^c; Irlat • 13 ῥ[οὐκ et ῥ[ἐγεννηθ-] D* | qui non et natus est B; (Tert) | txt φ^{66vid} B² C D^c L W^s Ψ f^{1,13} 33 M sy^{p,h} (sed ἐγεννηθ- φ⁷⁵ A B* Δ Θ pc) | □ B* • 15 ῥ[ουτ. ην ο ειπων·] B* C*; Or | ουτ. ην B* | ῥ[ος] B* W^s c

6,62 | Kol 1,19

R 6,14; 10,4 ·
Ex 34,6 Ps 25,
10; 40,11; 85,11 |
5,37; 6,46; 14,9
1J 4,12 1T 1,171 ·
3,161 · Mt 11,27
1J 5,20

19-23: Mt 3,1-
3 Mc 1,2-4 L 3,
1-6 · Mt 15,1p

L 3,15sp

3,28 Act 13,25 |
Mt 3,23 Mt 11,14;
17,10 · 4,19; 6,14;
7,40; 9,17
Dt 18,15 |
8,13

Is 40,3 ©

24-28: Mt 3,11
Mc 1,7s L 3,15s
9,16
Mt 21,25

Act 1,5; 19,2ss

31,33

L 17,21

15 Mt 3,11! · Act
13,25

ὅτι πρῶτός μου ἦν. **16** ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ
ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος · **17** ὅτι ὁ
νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν
πώποτε · μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πα-
τρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο τ.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέ-
στειλαν [πρὸς αὐτὸν] οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱε-
ρεῖς καὶ Λευίτας ἵνα ἑρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; **20** καὶ
ὡμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, «καὶ ὡμολόγησεν» ὅτι
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός. **21** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· «τί
οὖν; σὺ Ἠλίας εἶ;» ὁ καὶ λέγει· οὐκ εἰμὶ. ὁ προφήτης εἰ
σύ; καὶ ἀπεκρίθη· οὐ. **22** εἶπαν οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπό-
κρισιν δώμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυ-
τοῦ; **23** ἔφη·

ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

24 Καὶ τ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.
25 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί οὖν βαπτί-
ζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστός οὐδὲ Ἠλίας οὐδὲ ὁ προφήτης;
26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης ὁ λέγων· ἐγὼ τ βαπτίζω ἐν
ὕδατι· μέσος τ ὕμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, **27** ὁ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος τ, οὗ οὐκ εἰμὶ ὁ [ἐγὼ] ἄξιός ἵνα

16 καὶ A C³ W^s Θ Ψ f^{1,13} M^l lat sy boms | txi p^{66,75} K B C* D L 33, 579, 1844, 12211 pc it
co; Or · **17** χ. δε p⁶⁶ (f W^s) it sy^{h*} bo · **18** · ο μ. θεος p⁷⁵ K¹ 33 pc; Cl^{pt} Cl^{ex} Thd^{pt} Or^{pt} |
· ο μ. υἱος A C³ Θ Ψ f^{1,13} M^l lat sy^{h*}; Cl^{pt} Cl^{ex} Thd^{pt} | εἰ μὴ ο μ. υἱ. W^s it; Ir^{lat} pt (+ θεου
Ir^{lat} pt) | txi p⁶⁶ K* B C* L pc sy^{hmg}; Or^{pt} Did [μ. θεου Burney cf] | τῆμιν W^s c sy^c · **19** □
p^{66,75} K C³ L W^s f¹ M^l | txi B C* 33, 892^c al it sy^{c,p} (f^p. λευ. p^{66c} vid A Θ Ψ f¹³ 579 al lat
sy^h) | f^p σουσιν p⁷⁵ L W^s Δ 33, 579 pc | επρωτησωσιν K pc · **20** ' 2 C² L W^s f¹ 33 pc it
bomss | - K e l sa · **21** τ παλιν K W^s it sy^p | ' 1 2 4 5 3 A C³ Θ 0234 f^{1,13} M^l lat sy^h | 1 2
4 5 K L a | 3 2 1 4 5 B | 4 5 3 b r¹ co | txi (p⁶⁶; τις) p⁷⁵ C* (W^s) Ψ 33 pc (e) ff² l; Or | ° K a
b r¹ bo · **22** τ συ p^{66,75} pc (c r¹) · **24** [P vs P. Schmiedel cf] | τ οι K² A^c C³ W^s Θ 0234
f^{1,13} 33 M^l boms | txi p^{66,75} K* A* B C* L T Ψ 086 pc co; Or · **25** □ K a e sy^c · **26** ° p⁷⁵ f¹
f^{1,13} 33 M^l boms | txi p^{66,75} K* A* B C* L T Ψ 086 pc co; Or · **27** αὐτος ἐστὶν ο A C³ (Ψ) f¹³ M^l lat sy^h | - K* B pc | txi
pc e | τ μεν et τ δε f¹³ pc it bo^{pt} | τ δε A C² W^s Θ Ψ f¹ 33 M^l lat sy^h samss bo | txi p^{59,66,75} K
B C* L 083 pc | τ στηκει B L 083 f¹ pc; Or^{pt} | εἰστηκε p⁷⁵ (K) pc f v g | txi p⁶⁶ A C
T^{vid} W^s Θ Ψ f¹³ 33 M^l; Or^{pt} · **27** αὐτος ἐστὶν ο A C³ (Ψ) f¹³ M^l lat sy^h | - K* B pc | txi
p^{66,75} K² C³ L N T W^s Θ 083 f¹ 33, 579, 1241 al a sy^c | τ (1,30) ος εμπροσθεν μου
γεγονεν A C³ (Θ) f¹³ M^l lat sy^{(p),h} bomss | txi p^{59,66,75} K B C* L N T W^s Ψ 083 f¹ 33, 579 al
b l sy^c co | ° p^{66,75} K C L f¹³ 33, 565 al aur* q | txi p⁶⁶ B N T W^s Ψ 083, 579 pc (f A Θ
f¹ M^l lat) | f^p ικανος p^{66,75} pc

13 λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος τ. **28** ταῦτα ἔν
ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο· πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ
Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς
αὐτόν καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρ-
τίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον·
ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἐμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι
πρῶτός μου ἦν. **31** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φα-
νερῶθῃ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τ ὕδατι βα-
πτίζων. **32** Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι
τεθεάμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐ-
ρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. **33** κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ'
ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν τ ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἔφ'
ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐ-
τόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ τ. **34** κἀγὼ
ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν (ὁ υἱὸς) τοῦ
θεοῦ.

15 **35** Τῇ ἐπαύριον Ὁ πάλιν εἰστήκει Ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο **36** καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περι-
πατοῦντι λέγει· Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ θεοῦ τ. **37** ὁ καὶ ἤκουσαν
(οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ) λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν
τῷ Ἰησοῦ. **38** στραφεὶς ὁ δὲ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐ-
τοὺς ἀκολουθοῦντας τ λέγει αὐτοῖς· τί ζητεῖτε; οἱ δὲ
εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃ (λέγεται μεθερμηνευόμενον) διδά-
σκαλε, ποῦ μένεις; **39** λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθε.
ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμει-
ναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς ἑδεκάτη. **40** Ἦν

11,1 · 10,40; 3,26
Mt 3,6,13

29-34: Mt 3,13-
17 Mc 1,9-11
L 3,21s · 36
Is 53,7 Jr 11,19
1P 1,19 Ap 5,6,12 ·
Mt 8,17 1J 3,5 |
15 Mt 3,11! |

261

Is 11,2

261

Mc 1,8p
10,36 Mt 16,16!
Act 9,20

35-51: cf Mt 4,
18-22 Mc 1,16-20

291

40

27 τ (Mt 3,11) αὐτος υἱας βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρὶ N (pc) · **28** f p⁶⁶ K it |
τ Βηθαβαρα C² K T Ψ^c 083 f^{1,13} 33 pm sy^c sa; Or | Βηθαβαβα K² 892^{vi} pc (syhmg) | ° A L
T Θ Ψ f^{1,13} 33 M^l | txi p^{66,75} K B C W^s pc · **30** περι K² A C³ L Θ Ψ 0101 f^{1,13} 33 M^l; Epiph | txi p^{5,66,75} K* B C* W^s pc · **31** τῶ A f¹³ M^l | txi p^{55vid,66,75} K B C L P T W^s Θ Ψ
0260 f¹ 33, 579, 892, 1241, 1424, 12211 al co · **32** ' 2 3 I K | κ. ὡσεὶ π. p⁶⁶ K P Δ 0101
f^{1,13} 700, 892, 1241, 1424, 12211 pm · **33** τῶ p⁶⁶ K f¹ pc samss; Or^{pt} | τ (Mt 3,11) καὶ
πυρὶ p^{75c} vid C* sa · **34** ὁ ἐκλεκτός K* b e ff² sy^c | electus filius (a) ff^{2c} sa · **35** °
p^{55vid,75} Γ Ψ pc b e r¹ sy^{c,p} boms | °1 p⁷⁵ B L pc · **36** τ (29) ο αἰρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
κόσμου p⁶⁶ C (W^s) 892^c, 1241 pc a aur ff² · **37** ° K* Ψ f¹ pc | ° 1 2 4 3 p^{66,75} C* L W^s Ψ
083, 33, 579 pc | 4 1-3 A C³ Θ f^{1,13} M^l lat sy^h | txi p^{55vid} K B (892) pc b · **38** ° K* Γ 083
al | τ αὐτῶ p⁶⁶ C* 1241 it vg^{cl,ww} | τῖνα Θ pc (e) | ° λ. ἐρμη- K* Θ f¹³ M^l | ἐρμηνεύεται
f¹ pc it vgms | txi p^{66,75} K² A B C L N W^s Ψ 33, 579, 892, 1424 al · **39** ἴδετε K A C³ Θ f¹³
M^l lat; Or^{pt} | txi p^{55vid,66,75} B C* L W^s Ψ^c 083 f¹ 33, 579 pc (Ψ^c illeg.); Or^{pt} | ° f¹ M^l lat sy^h |
txi p^{66,75} K A B C L N W^s Θ Ψ f¹³ 33, 579, 892 al syhmg | ° εκτη A

14-16: Mt 21,
12s Mc 11,15-
17 L 19,45s

Mc 15,15

L 19,23

Zch 14,21

Ps 69,10

4,48; 6,30; 9,16; 11,
47; 7,31 1 K 1,221 |
Mt 26,61

Mt 16,21

1 K 6,19

12,16; 14,26; 20,9

131

11! 4,48; 6,30; 7,31;
11,47; 12,37; 20,
30s 1 K 1,221 |

16,30

Mt 9,41

7,50; 19,39

Mt 22,16

2,111 • Act 2,22

14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας τὸ βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστάς καθήμενους, **15** καὶ ποιήσας τὸ φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἄνέτρεψεν, **16** καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, τὴν μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. **17** Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· τὸ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ὅτι μὴν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; **19** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ὅτι ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. **20** εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσαεράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; **21** ἐκείνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22** ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ὅτι ἐορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. **24** αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας· **25** καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· **2** οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτόν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἡ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.

14 τας φ⁷⁵ pc ac² • **15** τως φ^{66,75} L N Ws 0162 f¹ 33, 565, 892, 1241 al lat syhm; Ors | txi K A B Θ Ψ f¹³ M | syph co; Or | † τα -ματα φ^{66,75} B L Ws 083, 0162, 33, 579 pc b q; Ors | txi φ⁶⁶ K A Θ Ψ (f¹ 565 pc) f¹³ M sy | † ανεστρ- φ⁷⁵ A L Ψ f¹ 33 M; Ors | κατεστρ- φ^{59vid} K f¹³ pc | txi φ⁶⁶ B Ws Θ 0162 pc • **16** † και φ⁶⁶ A Ws Θ f^{1,13} 33, 565, 700, 1241 al it vgl sy boms | txi φ⁷⁵ K B L Ψ 0162 M lat; Ors • **17** † εμν. δε A Θ 050 f^{1,13} 33 M c r¹ vg syh¹ | και εμν. Ws pc it boms | tote εμν. a (e); Ors | txi φ^{66,75} K B L Ψ 579 pc co | † οτι φ^{66,75} Ws 050 pc • **18** ° φ⁷⁵ L • **19** ° B • **22** † ηνεστη Ws | † ω A Ws Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi φ^{66,75vid} K B L 050, 083 pc • **23** ° B • **24** † ο Ιησους K A Ws Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Ors | - 083 e f boms | txi φ^{66,75vid} B L 050, 1241 pc; Orlem | † εαυτον φ⁶⁶ K² A^c Ws Θ Ψ 050, 083 f^{1,13} 33 M sy; Ors | - φ⁷⁵ 579 pc | txi K* A* B L 700 al | □ sy

3 ἀπεκρίθη τὸ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **4** λέγει πρὸς αὐτόν Ὁ Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέροντων; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη τὸ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνευμά ἐστιν. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι εἰπόν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. **8** τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. **9** ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; **11** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. **12** εἰ τὰ ἐπίγια εἰπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; **13** καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **14** Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, **15** ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ τὴν ζωὴν αἰώνιον. **16** οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' ἔχη τὴν ζωὴν αἰώνιον. **17** οὐ γὰρ ἀπ-

Je 1,17! 1 J 4,71
1 P 1,23 • Mt 18,3

Ez 36,25-27 1 K
6,11; 12,13 Tt 3,5!
2 P 1,11

1,13 R 8,5-9
1 K 15,50 G 6,8

8,14; 14,17 Eccl
11,5 Sir 16,21

L 1,34

9,30 R 2,20s

32; 5,19; 8,26,38,
40; 15,15 1 J 1,1-3
L 22,67! 1 Sap 9,16

1 K 15,40!
31; 6,62; 20,17
Prv 30,4 Dt 30,
12 Bar 3,29
4 Esr 4,8 Sap 18,
15s E 4,9s • 1,51!
R 10,6 • 31; 6,62
Nu 21,8s • 8,28;
12,32,34 Is 52,13 •
36
R 5,8
18; 1,14,18 R 8,
32 H 11,17 1 J 4,9 •
5,24!

¶ 3,3 το K A N Δ Θ f¹³ 33, 579, 1221 pm | txi φ^{66,75} B K L Ws Γ Ψ 050, 083 f¹ 565, 700, 892, 1241, 1424, 1844 pm • 4 ° φ^{66,75} B L N Ws Θ Ψ 050, 579, 1221 pm | txi K A K Γ Δ f^{1,13} 565, 700, 892, 1241, 1424, 1844 pm | 2 1 3 4 φ⁶⁶ pc j | 1 3 4 2 K pc | ανθ. γεν. ανωθεν γερ. ων H pc aur e f • 5 το B L N f¹³ 33, 1424 al | † renatus fuerit lat; Orlem | □ [Wendt c j] | (3) ιδειν K* pc aur boms | † των ουρανων K* 0141 pc e • 8 † (5) του υδατος και K it sy^c • 12 † ευετε φ⁷⁵ 050, 083, 579, 1221 pc aur ff² | vg^{ms} bop¹ • 13 το ων (ος ην e sy^c) εν τω ουρανω A(*) Θ Ψ 050 f^{1,13} M latt sy^c p^h bop¹; Epiph¹ | ο ων εκ του ου-νου 0141 pc sy^c | txi φ^{66,75} K B L T Ws 083, 086, 33, 1241 pc co; Eus Epiph¹ • 15 † επ αυτω φ⁶⁶ L pc | εις (επ A) αυτον φ^{63vid} K A Θ Ψ 086 f^{1,13} 33 M | txi φ⁷⁵ B T Ws 083, (579), 1221¹ pc aur c | r¹ vgst ww | † (16) μη αποληται αλλ φ⁶³ A Θ Ψ f¹³ M lat sy^c p^h boms | txi φ^{66,75} K B L T Ws 083, 086 f¹ 33, 565, 1221¹ pc a f^c sy^c co • 16 † αυτου φ⁶³ K² A L T Θ Ψ 083, 086 f^{1,13} 33 M latt sy; Did | txi φ^{66,75} K* B Ws

10,36! G 4,4 ·
12,47; 8,15; 5,34;
10,9 L 9,56 app;
19,10 Mc 2,17p |
36; 5,24; 12,48 Mc
16,16
16!

1,48.9-11

7,7 Kol 1,21

Job 24,13-17

E 5,13

Tob 4,6 @ 1J 1,6

4,3; 7,3; 11,7

26; 4,1

Mt 4,12p

Mt 15,1ss L 11,
37ss
L 7,18

1,26-34
22!

1 K 4,7 H 5,4 Ps
Sal 5,3s ·
6,55; 19,11 Mt 28,
18!

1,20

1,30 Mc 1,2!

Mt 9,15p; 25,1-12
2 K 11,2 · 1 Mcc
9,39 ·

ἐστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν ὅτι εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις ὅτι ὁ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράστων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ τῶν Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. 26 καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν (οὐδὲ ἐν) ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὅμως ὅμοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον [ὅτι] οὐκ εἰμὶ ὁ ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς

17 ταυτου φ⁶³ A (Θ) Ψ 086 f¹³ 33 M latt sy | txt φ^{66.75} K B L T W^s 083 f¹ 565 pc
• 18 °† K B W^s ff² 1 bo^{mss} | txt φ^{63.66.75} A L Θ Ψ 083. 086 f^{1.13} 33 M lat sy^h; Irlat
• 19 ° φ⁶⁶ pc | ^s 1 4 2 3 5 6 φ⁶⁶ f¹ 565 pc | 2 3 1 5 6 4 K (pc) | ^s 1 Γ Δ 700. 1424 M • 20
3 1 2 φ⁷⁵ A K W^s 1. 565. 892*. 1424 al | τα ep. αυτ. οτι πονηρα εστιν φ⁶⁶ (L) N Θ (Ψ) f¹³
33. (892*, 1241) al r¹ co | txt K B 050. 083. 086 M lat; Irlat • 23 °† φ⁷⁵ K A L Ψ 086 f^{1.13} 33
M | txt φ⁶⁶ B N W^s Θ pc • 24 °† K* B 070 pc | txt φ^{66.75} K² A L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M
• 25 ° Ιουδαιων φ⁶⁶ K* Θ f^{1.13} 565 al latt sy^c sam^{ss} bo; Or | [Ιησου Bentley (Baldensperger),
των Ιησου J. Markland cij] • 27 °† ουδεν K A D W^s Ψ 083 f¹ M | αφ εαυτου ουδεν L Θ
086 f¹³ 33 pc c (e) sy^h | txt φ^{66.75} B pc • 28 ° φ⁷⁵ K Γ 1424 pm aur sam^{ss} | ° εγω· B |
υμιν· f¹³ pc a | eis qui missi sunt ab Hierosolymis ad me quia e | °† - K A D L W^s Θ Ψ 086
f¹ 33 M lat | txt φ^{66.75} 700 pc aur f ff² 1 | °† D W^s 086 a aur ff² j 1 sy^c

καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος [ἐπάνω πάντων ἐστίν]· 32 ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν ὁ τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ὁ ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. 34 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν (τὸ πνεῦμα). 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὀψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. ὁ

4 ὁ ὢς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ὥσπερ Ἰωάννης· 2 - καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ - 3 ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν ὁ καὶ ἀπῆλθεν ὁ πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ ὁ [τῷ] Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 6 ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥς ἑκτη. 7 ἔρχεται ὁ γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δὸς μοι πεῖν·

31 ° φ⁷⁵ K* D f¹ 565 pc it sy^c sa; Hipp Or^{pl} Eus | txt φ^{36vid.66} K² A B L W^s Θ Ψ 083. 086 f¹³ 33 M lat sy^{s.p.h} bo; Or^{pl} • 32 ° και A Θ f¹³ M lat sy^{s.p.h} | txt φ^{66.75} K B D L W^s Ψ 083. 086 f¹ 33. 565. 579 al it sy^{c.hmg} | ° K D f¹ 565. 1424 pc it sy^{s.c.p}; Hipp | txt φ^{36.66.75} A B L W^s Θ Ψ 083. 086 f¹³ 33 M lat sy^h • 33 ° τουτος φ⁶⁶ • 34 ° ο θεος το πν. A C² D Θ Ψ 086 f¹³ M lat sy^h co | - B* pc | txt φ^{66.75} K B² C* L W^s 083 f¹ 33. 565. 579. 1241 pc b e f l; Or • 36 ° K* a e ff² 1 | ° και μετα ταυτα παρεδοθη ο Ιωαννης 2145 pc e sy^{hmg} ¶ 4,1 [° comm] | °† κυριος φ^{66.75} A B C L W^s Ψ 083 f¹³ 33 M f q sy^{s.hmg} sa boms | txt K D Θ 086 f¹ 565. 1241 al lat sy^{c.p.h} bo; Epiph | ° A B* L W^s Γ Ψ 579. 892. 1424* al • 3 ° γην D Θ f^{1.13} 565 al it vg^{mss}; Epiph | ° A B* Ψ M q sy^h bo^{mss} | txt φ^{66.75} K B² C D L W^s Θ 083. 086 f^{1.13} 33. 565. 892 al lat sy^{s.c.p}; Epiph • 5 ° / φ⁷⁵ | - K* (h. t.) | ° Σιχαρ 69 vg^{el.ww} boms | Συχεμ sy^{s.c} | ° ου φ⁶⁶ C* D L N W^s Θ 086 f¹ 33. 565. 700. 1241. 1844. 12211 pm | txt φ⁷⁵ K A B C² K Γ Δ Ψ 083 f¹³ 579. 892. 1424 pm | ° A C D L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M | txt φ^{66.75} K B • 6 ° ωσει K¹ f^{1.13} M | txt φ^{66.75} K*² A B C D L N W^s Θ Ψ 086. 33. 579 al • 7 ° τις K pc b j r¹ sy^{s.c}

31 8 οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα
6,5 | τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 λέγει ὁ οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμα-
Esr 4,1-3 Sir 50,25s ρίτις· ὥς σὺ Ἰουδαῖος ὢν² παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυ-
ναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰου-
δαῖοι Σαμαρίταις. 10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ·
εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι·
7,37s Ap 21,6 Gn 26,19 Jr 2,13 Zch 14,8 δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ
ζῶν. 11 λέγει αὐτῷ (ἡ γυνή)¹· κύριε, οὔτε ἄντημα
Gn 21,19 ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν ὁ οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ
8,53 Mt 12,41sp τὸ ζῶν; 12 μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς
ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ
υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 13 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦτου διψήσει
πάλιν· 14 ὃς δ' ἂν πίη¹ ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
7,37s; 6,35.27.53s οὐ μὴ ἡ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ ἑ
Is 58,11 αὐτῷ γενήσεται ὡς ἑν αὐτῷ πηγὴ² ὕδατος ἀλλομένου εἰς
6,34 ζωὴν αἰώνιον. 15 λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· κύριε, δός
μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διερχόμεναι ἐνθάδε
ἀντλεῖν. 16 λέγει αὐτῇ¹· ὕπαγε φώνησον ὡς τὸν ἄνδρα
σου² καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. 17 ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν
ὁ αὐτῷ· ὡς οὐκ ἔχω ἄνδρα². λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς
εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· 18 πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες
καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο γὰρ ἀληθὲς² εἶ-
ρηκας. 19 λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· ὦ κύριε, θεωρῶ ὅτι προ-
φήτης εἶ σὺ. 20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσ-
εκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν
ὁ τόπος² ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. 21 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
1 Rg 8,27 Is 66,1 Mt 1,11 ἰσπεὶ ἐν τῷ ὄρει τούτῳ ἐστὶν ἡ πόλις ἡ
ἐκείνη ἡ πόλις ἡ ἡμεῖς προσκυνούμεναι

1,211 L 7,39 |
Dt 11,29; 27,12;
12,5 Ps 122

9 ° N* f¹ 565. 579. 892 al j sys.c.p samss bo | ° 2-4 I D it sy^{s.c} sa ac² | ° N* D a b e j | txt
p^{66.75.76} rel¹ • 11 ° t - p⁷⁵ B sy^s ac² | εκεινη N* | txt p⁶⁶ N² A C D L W^s Θ Ψ 050. 083.
086 f^{1.13} 33 M latt syc.p.h sa bo | ° N D W^s pc it sys.c.p samss bomss • 12 ° δεδ- p^{66.75} C f¹³ pc
• 14 ° ο δε πινων N* D | ° -ση p⁶⁶ C³ W^s 086 f¹³ 33* M | txt p⁷⁵ N A B D L N (Δ) Θ Ψ 050.
083 f¹ 33c. 1241. l 844. l 2211 al (C*: h. t.) | ° Tεγω N D N W^s 083. 33. 1241. l 844. l 2211 al a
aur b f v gcl.ww | ° p⁶⁶ • 15 ° -χομαι p⁷⁵ B | ερχομαι A C D W^s Γ Δ f¹ 565. 579. l 2211
pm; Cyrlem | ερχομαι N² K L N Θ Ψ 086 f¹³ 33. 700. 892. 1241. 1424. l 844 pm | txt p⁶⁶ N*
• 16 ° το (- N* A Θ f^{1.13} al) Ιησους N A C² D L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M latt sy^(s) samss bo | txt
p^{66.75} B C* 33vid pc a samss ac² bomss | ° 3 l 2 B 086 pc; Orp¹ • 17 ° t N(*) A D K L W^s Γ Δ
Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1424. l 844. l 2211 pm latt sy^h samss ac² bop¹ | txt p^{66.75} B C N 086.
33. 892. 1241 pm it sys.c.p | ° 3 l 2 N C* D L 1241 pc j r¹ | ° Tεχεις N D it vg^{ms} • 18 ° -θως N
pc lat | ° Tειπας p⁷⁵ • 19 ° N* pc • 20 ° N pc; Tert • 21 ° -σον C³ Ψ 579. 892 pc (° A Θ
M) | txt p^{66.75} N B C* L W^s 1241. l 844. l 2211 al (° D f^{1.13} 565 al)

τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί.
22 ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνούμεν
ὁ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. 23 ἀλλὰ
ἐρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ
προσκυνήσουσιν τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ
γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν.
24 πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας ὁ αὐτόν ἐν
πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ² δεῖ προσκυνεῖν². 25 λέγει αὐτῷ
ἡ γυνή· Γοῖδα ὅτι Μεσσίας ἐρχεται ὁ λεγόμενος χριστός·
ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. 26 λέγει
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμα-
ζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν¹· τί
ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν
αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς
ἀνθρώποις· 29 δευτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα
ἃ ὅσα ἐποίησα, μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 30 ἔξηλθον
ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 Ἐν τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες·
ῥαββί, φάγε. 32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρώσιν ἔχω φα-
γεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς
ἀλλήλους· μὴ τις ἡνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρώμά ἐστιν ἵνα ἡ ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς
λέγετε ὅτι ὅτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμός ἐρχε-
ται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ
θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν¹.
ἦδη¹ 36 ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρ-

Act 17,23
Is 2,3
5,25 R 13,11
E 2,18
R 12,1
2K 3,17s
1,41
9,37; 10,25

39

8

6,27

Mt 16,7

5,30; 6,38 H 10,9s·
5,36; 17,4; 19,28.
30

Mt 9,37

23 ° f¹ pc • 24 ° t N* D* ff² (j) | txt p^{66.75} N² A B C D¹ L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M latt sy |
ἄληθειας N* syhm | ° N* D a j r¹ • 25 ° οἴδαμεν p^{66c} N² L N f¹³ 33. 1241. l 844. l 2211 al
f syhm sa ac² bo; Orp¹ Cyrlem | ἰδου sy^s | txt p^{66.75} N* A B C D W^s Θ Ψ 086 f¹ M latt syc.p.h
pbo; Orp¹ | ° παντα A C² D L Θ Ψ 086 f¹³ 33 M | txt p^{66.75} N B C* W^s f¹ 565 pc • 27 °
αυτω N D pc it vg^{ms} sys.c samss bo • 29 ° t α N B C* (579); Orp¹ | txt p^{66.75} A C³ D L W^s Θ
Ψ 086 f^{1.13} 33 M latt sy^h; Orp¹ • 30 ° Tεξηλ. ουν p⁶⁶ N N W^s 086 f^{1.13} 565. 700. 892. 1424 pm
it vgl¹ | και εξηλ. C D b r¹ sy | εξηρχοντο (+ δε 1241) L 1241. l 844. l 2211 pc | txt p⁷⁵ A
B K Γ Δ Θ Ψ 33. 579 pm a c vgt¹ • 31 ° εν δε p⁷⁵ A C³ Θ 086 f^{1.13} 33 M latt sy^h samss ac² | και
εν W^s pc | txt p⁶⁶ N B C* D L Ψ l 844. l 2211 pc latt samss • 33 ° εν εαυτοις οι μαθ. D ff² q
sy^p • 34 ° t ποιω N A f¹³ M | txt p^{66.75} B C D K L N W^s Θ Ψ 083. 1. 33. 565. 579. l 844.
l 2211 al; Cl • 35 ° p⁷⁵ D L 086vid f¹³ 1241. l 844* pm syc | ° - et¹ l. p⁷⁵ C³ 083 f^{1.13} M latt
sy^h; Or Cyr (cf vs 36¹) | txt N C* D L (W^s) Ψ 33. 579 pc sy^{s.c} (sine interp. vl incert. p⁶⁶ N*
A B Θ al) et 36 ° και A C³ Θ f^{1.13} M latt sy^h (cf vs 35¹) | txt p^{66.75} N B C* D L W^s Ψ 083. 33
pc it

Is 9,2 πὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ᾤ σπείρων ὁμοῦ χαίρη καὶ ὁ θερίζων. 37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὅτι ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. 38 ἐγὼ γὰρ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὅτι οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσ-εληλύθατε.

7,31 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν ὅτι εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ᾧ ἐποίησα. 40 ὥς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρίται, ἡρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλὰ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν, ἅπαυτοί γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὕτως ἐστὶν ἀληθὺς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ὅτι εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔδεδξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

2,11 46 Ἦλθεν οὖν πάλιν ὅτι εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον.

46b-53: Mt 8, 5-13 L 7, 1-10 2,121 Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καφαρναούμ. 47 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπηλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἡμελλεν γὰρ ἀπο-

36 τ καὶ ἡ Α Δ Θ ς f¹³ 33 lat sy^h; Ir^{lat} | t^{xt} ρ^{66,75} B C L N W^s Ψ 083 f¹ 33, 565, 892, 1241, 1844, 12211 al e r¹ | ° ρ⁶⁶ • 37 (h. t.) ρ⁷⁵ al | ° το ρ⁶⁶ ἡ Α C³ D Θ f¹³ 33 | t^{xt} B C* K L N W^s Δ Ψ 083 f¹ 33, 565, 579, 700, 1241, 12211 al • 38 ἀπεσταλκά ἡ D | ° D* L W^s (pc) e • 39 ° ἡ* pc a e | ° οσα ρ⁶⁶ Α C³ D W^s Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^h | t^{xt} ρ⁷⁵ ἡ B C* L pc • 41 πλείον ρ⁷⁵ e r¹ • 42 ρ⁶⁶ D N pc it sy^h | ° B W^s pc b f r¹ sy^c; Ir^{lat} Or^{lem} | ° λαλίαν σου ρ⁷⁵ B; Or | σὴν μαρτυρίαν ἡ* D b l r¹ | ° του D 12211 a sy^c | ° το χριστός Α C³ D L Θ Ψ f¹³ 33 33 e f q sy^h bo^{pt} | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B C* W^s 1844, 12211 pc lat sy^c; Ir^{lat} vid Or • 43 καὶ ἀπηλθεν Α Θ Ψ f¹ 33 33 aur vg sy^hmg | καὶ ἦλθεν L pc vg^{ms} sy^h | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B C D W^s 083 vid f¹³ 892, 1241 al it sy^c; Or^{lem} • 45 ὥς ἡ* D e | ° ἐξεδ- D | ° ἡ* D 33 sy^h | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ A B C L N W^s Θ Ψ 086 f¹³ 33, 565, 579, 892, 1241 al sy^hmg • 46 τ ο Ἰησοῦς Α Θ Ψ f¹³ 33 33 e f q sy^h bo^{ms} | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B C D L W^s 086, 33, 1241 al lat sy^c | ° εν B N pc | ° ἦν δε ἡ D L N 083, 33, 892, 1241 al bo^{pt} | ° λισκος D a bo^{pt} • 47 ρ⁷⁵ | ἦλθεν (+ ουν ἡ*) πρ. αυ. ἡ* C f¹³ 33, 565, 1241 pc it | ° αυτον Α Θ Ψ f¹³ 33 lat | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B C D L W^s 083, 086, 33, 892, 1241 al it

θνήσκειν. 48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ ση-μεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικὸς· κύριε, κατάρθῃ πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου, ὁ υἱὸς σου ζῇ. Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. 51 ἥδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ὑπῆντησαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. 52 ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐτῶν ἐν ἡ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτόν ὁ πυρετός. 53 ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο ὁ δὲ πάλιν δευτέρον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

2 Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθζαθα πέντε στοᾶς ἔχουσα. 3 ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθε-

2,181 231 1 K 1,221
Act 5,121 Sap 8,8

1 Rg 17,23

Mc 7,30

Mt 8,151 p

Act 11,141

2,111

4,31

6,4; 2,13; 7,2.10

Neh 3,1.32; 12, 39
9,7

49 βασιλίσκος D^{vid} bo^{pt} • 50 καὶ επ. Α C Θ Ψ f¹³ 33 33 it sy pbo bo | επ. δε L 083, 892 pc | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B D W^s 1241 pc lat sa ac² bo^{ms} | ° ω ρ⁶⁶ D W^s f¹³ 33 33 | t^{xt} ρ⁷⁵ ἡ A B C L Θ Ψ 579 pc (ἡ* om. ... καὶ) | ° ρ⁷⁵ K pc d l • 51 ° ἡ D L Ψ f¹ 565, 892, 1241 pc lat | t^{xt} ρ^{66,75} Α B C (W^s) Θ f¹³ 33 33 (d) q sy | ° καὶ ἡγγεῖλαν αὐτῷ (- ἡ) ἡ D b | καὶ απηγγ. (+ αὐτῷ 1424 pc) λεγ. ρ⁶⁶ Α C W^s Θ Ψ f¹³ 33 | καὶ απηγγ. λεγ. K f¹ 33, 565 al | t^{xt} ρ⁷⁵ B L N 579, 892, 1241 pc pbo bo | ° π. σου Θ Ψ f¹ 33 sy^h; Or | υἱος σου (αὐτοῦ 185 pc) ρ⁶⁶ D K L N 33, 579, 892, 1241 al sy^c p^hmg | π. σου ο υἱος αυ. f¹³ | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ A B C W^s pc • 52 ° 3 4 1 2 L Ψ ρ⁶⁶ pbo bo | τ. ωρ. εκεινην ρ⁷⁵ B | t^{xt} ρ⁶⁶ ἡ A C D K N W^s Θ f¹³ 33, 565, 579 al lat | ° ρ⁶⁶ T pc e sy^c p | καὶ ε. ἡ Α Δ Θ f¹³ 33 lat sy^h | t^{xt} ρ^{66,75} B C L N W^s Ψ f¹ 33, 565, 579, 1241 al | ° tertia c | nona sy^c • 53 τ^αυτου ρ⁶⁶ C N T f¹³ 1241 pc e f sy sa pbo bo | ° ρ⁷⁵ ἡ* B C T 1, 892 al | t^{xt} ρ⁶⁶ ἡ A D L W^s Θ Ψ 078 f¹³ 33 33 e f | ° ἡ* N* • 54 ° ἡ Α C² D L Θ Ψ 078^{vid} f¹ 33 33 lat sy sa bo^{pt} | t^{xt} ρ^{66,75} B C* T W^s 078^c f¹³ (579), 1241 al pbo bo^{pt}; Or | ° 1 3 2 ἡ W^s | 3 1 2 ρ⁷⁵ | 2 1 3 28 pc • 5,1 τ^η ἡ ἡ C L Δ Ψ f¹ 33, 892, 1424 pm | ° αζυμων Α | ° τ^η σκηνοπηγια 131 | ° τ^η ο ἡ C T W^s Θ f¹³ 33 33 | t^{xt} ρ^{66,75} Α B D K L Ψ 078 al • 2 εν τη ... η επιλεγομενη (λεγ. D) ἡ A D L Θ pc | επι τη ... τη επιλ. W^s | πρ-κῆ κολ. το λεγομενον ἡ* aur e vg^l | natatoria quae dicitur l | in inferiore parte natatoria piscina qu. dic. a (b) ff² | επι τη ... η εστιν λεγ. ρ⁶⁶ | ut t^{xt} sed λεγ. f¹ 33, 565, 579 pc | t^{xt} ρ^{66,75} B C T Ψ 078 f¹³ 33 sy^h | ° βηθεσδα Α C Θ 078 f¹³ 33 | f q sy^c p^hmg | (1,44) βηθσαιδα (ρ⁶⁶ βηδ-,* -δαν)⁷⁵ B T W^s (Ψ) pc aur e vg sy^h (co); Tert | βελζεθα D (a) r¹ | t^{xt} ἡ (L) 33 it • 3 πολυ Α Θ Ψ 078 f¹³ 33 lat sy^h | t^{xt} ρ^{66,75} ἡ B C D L T W^s 33, 579, 1241 pc it sy^c co

νούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν^τ. ⁷ **5** ἦν δέ τις ἄν-
θρωπος ἐκεῖ¹ τριάκοντα^ο [καί] ὀκτὼ ἐτη¹ ἔχων ἐν τῇ
ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· **6** τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον
καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ῥῆδην χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέ-
λεις ὑγιῆς γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενὼν· κύριε,
ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλη με
εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ
ἐμοῦ καταβαίνει^τ. **8** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἄρον
τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **9** καὶ εὐθὺς ἐγένετο
ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἤρην τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ
περιεπάτει.
9,14 Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **10** ἔλεγον
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεταραπυμένῳ· σάββατόν ἐστιν, καὶ
οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν σου. **11** ὁ δὲ
ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκείνός μοι εἶπεν·
ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **12** ἠρώτη-
σαν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὃς εἶπεν σοι· ἄρον
τὸν κράβαττόν σου; **13** ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν, ὁ
ἦν γὰρ Ἰησοῦς¹ ἐξένευσεν ὄχλον ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. **14** μετὰ
ταῦτα εὐρίσκει αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν
αὐτῷ· ἰδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χει-
ρόν σοί τι² γένηται. **15** ἀπήλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἠνέγ-

3 ^τ (, παραλυτικῶν D it), εκδεχομενων την του υδατος κινησιν A^c C³ D (W^s) Θ Ψ 078
f^{1,13} 33 ¹ lat syn^h bo¹ | t¹ t¹ p^{66,75} K A* B C* L T pc q sy^c co | ^τ **[4]** αγγελος γαρ (δε L; +
κυριου A K L Δ f¹³ (1241) al it vgl¹) κατα καιρον (- a b ff²) κατεβαιναν (ελουετο A K Ψ
579. 1241 r¹ vg^{ms}) εν τη κολυμβηθρα (- a b ff²) και εταρασσε (-σσετο C³ 078 al c r¹ vgl¹)
το υδωρ· ο ουν πρωτος εμβας μετα την ταραχην του υδατος (om. μετα ... υδ. a b ff²)
υγιης εγενετο ω (οιω A L pc) δηποτε (δ' αν K pc; + ουν A) κατειχετο νοσηματι A C³ L
Θ Ψ 078 vid f^{1,13} ¹ it vgl¹ syn^h bo¹; (Tert) | t¹ t¹ p^{66,75} K B C* D T W^s 33 pc f¹ q vgst sy^c co
• **5** ¹ / 3 2 p⁶⁶ Ψ pc | 1 2 K | 2 3 D 1 (1241 pc it) | ¹ λη' ετ. (- φ⁷⁵; ¹ φ⁶⁶) φ^{66,75} | μ' και
η' ετ. W^s | ^ο (φ^{66,75}) B K Γ Θ 892. 1424 pm | vg^{ms} | t¹ t¹ K A C D L T (W^s) Δ Ψ 078 f^{1,13} 33.
565. 579. 700. 1241 pm • **6** ¹ 2 / 3 φ⁷⁵ f¹ 565 pc | 1 3 2 φ⁶⁶ | 3 2 φ⁶⁶ | 2 3 K 2768 pc e
• **7** ¹ λεγει A^c D sy^c | ^τ και λαμβανει την ιασιν 64 | εγω δε ασθενων πορευομαι 69
• **9** ¹ και D W^s aur | ¹ - K^s | ^ο sy^c | ^ο D e • **10** ^ο t A B C³ f¹ ¹ ¹ t¹ p^{66,75} K C* D L N
W^s Θ Ψ f¹³ 579. 892. 1241 al lat sy • **11** ¹ t¹ ος δε φ⁷⁵ A B | - C³ D Ψ f¹ ¹ ¹ t¹ lat sa^{ms} ac² |
t¹ t¹ p⁶⁶ K C* K L N W^s Δ Θ f¹³ 579. 892. 1241 al • **12** ^ο (h. t.?) A* W Γ pc b sy^s | ¹ ουν
φ⁷⁵ | ουν αυ. A^c C L Θ Ψ f^{1,13} 33 ¹ aur c vg sy^h bo^{ms} | t¹ t¹ p⁶⁶ K B D pc it sy^c p | ¹ τον
κραβ(β)ατ(τ)ον σου A C³ D Θ Ψ f^{1,13} 33 ¹ ¹ lat sy sa^{ms} pbo bo | t¹ t¹ p^{66,75} K B C* L sa^{ms}
ac² • **13** ¹ ασθενων D b 1 (r¹) | - q | ¹ δε φ⁷⁵ aur f¹ ff² r¹ bo¹ | ¹ ¹ ενευσεν K* D* • **14** ^ο
B | ¹ K D K W Θ f^{1,13} 33. 565. 1241. 1424 pm • **15** ¹ απ. ουν K² D N Θ Ψ f¹³ 1241 al bo |
απ. δε W | και απ. A pc | ¹ απηγγ. D K Δ f¹³ 33. 1241. 1424 al | ¹ ¹ επεν K C L pc a e j q
sy^c p bo | t¹ t¹ p^{66,75} A B W Θ Ψ f¹ ¹ ¹ f

γειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτόν
ὑγιῆ. **16** καὶ διὰ τοῦτο ἐδίδωκεν οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν,
ὅτι ταῦτα ἔποιε ἐν σαββάτῳ.

17 Ὁ δὲ Ὁ [Ἰησοῦς] ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου
ἕως ἄρτι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι· **18** διὰ τοῦτο οὐδὲν
μᾶλλον ἔξήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν², ὅτι οὐ
μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἰδὼν ἔλεγεν
τὸν θεὸν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς τοιοῦτον ποιῆναι ἂν
ἑαυτοῦ οὐδὲν ἢ ἂν μὴ τι βλέπη τὸν πατέρα ποιοῦντα·
ἢ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.
20 ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ
ἢ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μεῖζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα
ὑμεῖς θουμάζητε. **21** ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς
νεκροὺς καὶ ζῳοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῳο-
ποιεῖ. **22** οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρί-
σιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, **23** ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν
καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ
τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων
καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς
κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωὴν. **25** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα
καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς
τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. **26** ὥσ-
περ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ
ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. **27** καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν

16 ¹ τ. Ιη. οι Ιου. και εξητουν αυτον αποκτειναι A Θ Ψ (f¹³) ¹ ¹ t¹ e q (f¹) syn^h bo¹ | t¹ t¹
p^{66,75} K B C D L W 33. 579. 892 al lat sy^(s) sa ac² pbo (f¹ 565. 1241 pc bo¹) | ¹ ¹ επουησεν
φ⁷⁵ 579 bo^{ms} • **17** ^ο t φ⁷⁵ K B W 892. 1241 pc pbo | t¹ t¹ p⁶⁶ A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 ¹ ¹ lat sy^(s)
co • **18** ^ο K D pc it sy^p pbo bo^{ms} | ¹ 3 4 / 2 5 φ⁶⁶ D; Hil | 1 2 5 3 4 W 1 • **19** ^ο φ⁷⁵ B pc |
ειπεν A D W Θ Ψ f¹³ 33 ¹ ¹ λεγει f¹ 1241 pc j | t¹ t¹ p^{66,75} K^(*) B L 565. 579. 892 al |
του ανθρωπου D f¹³ pc | ¹ ¹ t¹ et f¹ - D | - et ουδε εν φ⁶⁶ f¹ 565 pc | ¹ ¹ t¹ αν K B | t¹ t¹
p^{66,75} A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 ¹ ¹ | 2 / 1 K D pc it | 2 063 e • **20** ¹ ¹ ζετε K L 579 pc | -σητε
f¹ 1241 • **25** ^ο K^s a b; Tert | ¹ ¹ σωσιν φ⁶⁶ K L W Ψ 070. 1. 33. 565. 579. 892. 1241 al |
-σονται A D Θ f¹³ ¹ ¹ | t¹ t¹ p⁷⁵ B pc | ^ο φ⁶⁶ K^s | ¹ ¹ ζησονται A Θ Ψ f¹³ ¹ ¹ | t¹ t¹ p^{66,75} K B
D L W 070 f¹ 33. 565. 579 al • **26** ¹ ¹ ως K* D W; Epiph | ¹ 4 / -3 5 A D Θ Ψ f^{1,13} 33 ¹ ¹ lat
sy | 1-3 5 4 W pc | t¹ t¹ p^{66,75} K² B L 070. (579). 1221 al (K^s 1*; h. t.)

181 Mt 12,14

9,4

16; 7,1.19.25.30; 8,
37.40; 11,53 Mt
12,14
10,33.36; 19,7
Sap 2,16

30; 8,28; 2 K 3,5

3,111

3,351

14,121

Dt 32,39 1 Sm 2,6
2 Rg 5,7 Hos 6,227; 8,15 Dn 7,10.
13s Hen 69,27 Act
10,421 |

L 10,161

8,51

3,15s. 36; 6,40.47;
10,10.28; 11,25s;
20,31; 17,2 · 3,18
R 8,1 · 1 J 3,14 |

28; 4,23

1,4

6,57

Act 10,42! • 1,51!
25!
Is 26,19 Ez 37,12
Mt 25,46 Act 24,15
2 K 5,10 1 Th 4,16
Dn 12,2 Ap 20,13

8,28! Nu 16,28

8,16

4,34!

8,13 s

36 s; 8,18 1 J 5,9

1,7,19-34

11,42!

3,17!

1,8 Mt 11,7-11

Ps 132,16 s • 2 K

7,8 G 2,5 Phm 15

32!

4,34!

10,25,38; 14,11 s;

15,24 Mt 9,6 p;

11,2-6; 12,28 |

8,18; 12,28!

1,18! Dt 4,12

1 J 2,14!

Jr 8,8 s R 2,17-20 |

1,45! L 18,31;

24,27-44 2 T 3,

15-17 1 P 1,10 Ap

19,10 •

1,45! | Mt 23,37

1 Th 2,6

L 11,42 2 Th 3,5

1 J 2,15

αὐτῷ τ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ὁ ἀνθρώπου ἐστίν. 28 μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἰακούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ 29 καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, (οἱ δὲ) τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἂν ἑμαυτοῦ ὁὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, * ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με τ.

31 Ἐάν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστίν ἀληθής· 32 ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἄνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθέλησατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.

36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ἡμεῖς τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα αὐτοῦ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά, ἵνα αὐτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. 37 καὶ ὁ πέμψας με πατήρ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὐτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὐτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε, 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τοῦτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. 39 ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζῶν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· 40 καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζῶν τ ἔχητε.

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 ἀλλὰ ἐγνώκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

27 τ καὶ D Θ f^{1,13} M lat sy^{p,h} | txi φ^{66,75} (K) A B L N W Ψ 070. 33. 579. l 2211 al it vg^{cl} sy^c; Or | [° Wendt cj] • 28 □ sy^c | ἰακουσῶσιν φ⁶⁶ K L N W Δ 33. 579 al | -σονται A D (Θ) Ψ f^{1,13} M | txi φ⁷⁵ B 070 pc • 29 τ οἱ φ⁶⁶ B a e ff² | καὶ οἱ φ⁶⁶ W; Irlat | txi φ⁷⁵ K A D L Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy^h • 30 ουδε εν φ⁶⁶ G pc | τ πατρος Γ Θ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 M it • 32 οἶδατε K* D a aur e q sy^c | οἶδαμεν 61. 1424 pc • 34 τ-πων D pc bo^{ms} | Ιωαννου 485 pc • 36 μεζων φ⁶⁶ A B N W Ψ f¹³ 33. 579. 1241 al | μεζονα D 1424 pc | txi K L Θ f¹ M | τ εδωκεν A D K Δ Θ 700 M | τ ταυτα φ⁶⁶ • -φ^{95vid} 33. 1241 pc • 37 αυτος φ⁶⁶ A Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | εκεινος αυτος D | txi φ^{75,95} K B L W 892. (1241) pc a ff² j • 38 τ-σταλκεν D Θ pc • 39 εν αις υμ. δοκ. ζων εν. εκειναι ... εμου (it); PEgeron 2 (Irlat) | id., sed add. p. txi a b (ff² sy^c) • 40 τ αιωνιον D Θ 69 pc e sy^p • 42 τ 5 6 l-4 (K*) D be q

43 ἐγὼ τ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐάν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. 44 πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;

45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστίν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν τ Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. 46 εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύετε;

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης (τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος). 2 ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἔθεώρουν τὰ σημεῖα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 ἀνῆλθεν γὰρ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5 Ἐπάρas οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι ὁ πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τ Φίλιππον· πόθεν ἁγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἐμελλεν ποιεῖν. 7 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἄρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος βραχύ ὀλίγον λάβῃ. 8 λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 ἐστὶν παιδάριον τ ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψά-

10,25

1,11

Mt 24,5 p |

12,39 • 12,43 Mt

23,5-7 p • 7,18!

R 2,29

2 Rg 19,15,19 Is

37,20 Dn 3,45 Θ

1 T 1,17

7,19! Dt 31,26

1,45! Dt 18,15

L 16,31

J-13: Mt 14,13-

21 Mc 6,32-44

L 9,10b-17

cf Mt 15,32-39

Mc 8,1-10 • 21,1 |

Mt 15,30 • 2,11!

15 Mt 5,11

2,131 5,11

1,431 • 4,8

8,6

1,40!

2 Rg 4,42 s

43 τ δε φ⁶⁶ • 44 ο φ^{66,75} B W a b sa ac² pbo bo^{pi} • 45 τυμας D* 1424 pc | υμιν φ⁷⁵ L 1241 pc | τ προς τον πατερα B • 47 τ πιστευσητε D W Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 1241. 1424 al | πιστευετε φ^{66,75} B pc bo^{pi}; Did | txi φ⁷⁵ K A L Ψ 33 M lat
¶ 6,1 τ 2 φ⁶⁶ pc | 3 4 N 0210 pc bo^{ms} | τ. Γαλ. εις τα μερη τ. Τιβ. D Θ 892 pc b e j r!
• 2 τ καὶ -θει A Θ Ψ M q vg sy^h | καὶ -θησαν (et οχλοι -λλοι) 1424 pc f | txi φ^{66,75vid} K B D L N W f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241 al it sa^{ms} bo^{pi}; Epiph | τ-ρουντες (et om. οτι) W | τ εωρων φ⁶⁶ K f¹ M | txi φ^{66,(75)} (A) B D L N (Θ) Ψ (f¹³) 33. 579. 892. 1241 al • 3 τουν D W f^{1,13} 565 pc lat sa^{ms} ac² | τ ο Ι. K² A L Θ Ψ f^{1,13} M | - Δ pc | txi φ⁶⁶ K* B D W | τ 2 I U f¹ 565 pc | 2 047 pc | εκει (- K*) εκαθεζετο φ⁶⁶ K (f¹ D) f¹³; Epiph • 4 τ vs 472 pc • 5 τ φ⁶⁶ K D Θ 892 pc | τ τον A Θ f^{1,13} M | txi φ⁶⁶ K B D L N W Δ Ψ 33. 579. 892 al | τ-σωσιν φ^{75vid} • 7 τ-θη ουν αυ. φ⁶⁶ (K²) | -νεται ουν K* | -νεται αυτ. D | ο φ⁷⁵ A B D Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi φ⁶⁶ K L N W 892 pc | ο φ⁷⁵ B D it | txi φ⁶⁶ K A L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M cf vg sy^h • 9 τ εν A K Γ Δ Θ 700. 1424 M lat sy^{s,p,h}

ρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστίν; εἰς τοσούτους; **10** εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὥς πεντακισχίλιοι. **11** ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν· τὰ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὑπαρίων ὅσων ἤθελον. **12** ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. **13** συναγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἔπερίσσευσαν τοῖς βρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὃς ἔρχομενος εἰς τὸν κόσμον. **15** Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, * ἔανεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. **16** Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν **17** καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναοὺμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, **18** ἣ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο. **19** ἔληλακότες οὖν ὥς ἑσταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. \

9' 1 3 D* | 2 3 | 366^{pc} e • **10** T δε A W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 b q sy^h | ουν 366 D 1241 pc lat | txt 375^{vid} B L pc a sys^c p | ο 366^{pc} 75 D L N W Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241 al | 'ωσει π. 375^{vid} 66 A Θ f^{1,13} 33 38 | ως τρισχίλιοι K* | txt 375 K² B D L N W Ψ 579. 892 al • **11** 'στησεν και εδ- K D it sy^c (p) | -στησας εδ. 375^{vid} 66 N Γ 69. 579 pc | 'τοις μαθηταις (+ αυτου 1424 pc), οι δε μαθηται K² D Θ Ψ f^{1,13} 33 38 b e j (sys) ac² bo^{mss} | txt 375^{vid} 66. 75 K* A B L N W f¹ 33. 565. 579. 1241 al lat sy^c p^h sa pbo bo • **13** 'σεν K A L Θ Ψ f^{1,13} 33 38 | txt 375 B D W 091 pc • **14** 'ο επ. σημ. ο Ιησους A L Θ Ψ f^{1,13} (1424) 33 38 f q vg^{cl} sy^h (bo) | α επ. σημεια 375 B 091 pc a | txt K D W pc it vg^{at} sys^c co; Did^{lem} | ' 2-4 I K D Θ pc it • **15** 'και αναδεικνυναι K* (q) | ινα π. αυτον D Θ Ψ f^{1,13} 33 38 (lat) sy | txt 375 K² A B L N* W 1. 33. 565. 579. 892. 1241 al; Or | 'φευγει K* lat (sy^c) | T (Mc 6,46) κακει προσηυχετο D (sa^{mss}) • **17** T το A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 sa ac² bo | txt 375 K B L Δ 33. 579. 700. 892. 1241 al mf pbo | 'κατελαβεν δε αυτους η σκοτια K D | ' 1 2 5 (-K) 6 3 4 K D a | 1 3 4 2 (εγεγονει 375) 5 6 375^{vid} 75 B N Ψ 579 pc | ουκ ελ. πρ. αυ. ο Ι. (+ εις το πλοιον K pc) A Θ f¹ 38 lat sy sa ac² | txt (L) W 33 pc it pbo bo (et add. εις το πλοιον p. I. f¹³) • **19** 'σταδια K* D pc | 'την -σαν 375 • **20** D sy^c

21 ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

52 X

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοῖάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν τῷ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. **23** ἄλλα ἦλθεν ἡ πλοιά[ρια] ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου. **24** ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοῖς εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. **25** καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας;

Ps 106,30 ©

22-25: Mt 14, 34-36 Mc 6,53-56

11

2,12! Mc 1,37

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. **27** ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. **28** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα; τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; **29** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

2,11!

4,32
4,14! 1,51!

2K 1,22

1J 3,23

53
IV
54
X

30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἰδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; **31** οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον·

2,18! 23! Mt 12, 38!

49

21' 2 3 I K (D) Θ 38 a f ff² vg^{cl} | txt 375 A B L N W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241 al aur c e q | vgst ww | 'την γην K* f¹³ 579. 1424 al; Or • **22** 'ιδων Ψ f^{1,13} 38 | ειδεν 375 K D lat | txt 375 A B L N W Θ 33 al it sy^h | 'εκεινο (- D 33 pc sy^h) εις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου (του Ιησου K* D^c f¹³ pc sy^c sa) K* D(*) Θ f¹³ 33 38 a e sy sa | txt 375 K² A B L N W Ψ 1. 565. 579. 1241 al lat co • **23** 'επελθοντων ουν των πλοιων K | αλλων πλοιαριων ελθοντων D (b j r^l) sy^c | 'δε -θεν A W Θ (Ψ) f¹³ 38 | δε -θον (K) N Γ f¹ 565. (1241) al | -θον (L) 091. 33. 579 pc | txt 375 B pc (d e); (L) Did^{lem} | 'πλοια 375 (K) B W Ψ pc lat | txt A (D) Θ 091 f^{1,13} 33 38; (L) Did^{lem} | D 091 pc a e sy^c • **24** 'και ιδοντες οτι ουκ ην εκει ο Ι. K* sy^c | 'ανεβ. 375 K* L f¹ 565. 579 pc lat | ελαβον D f¹³ it et' εαυτοις πλοιαρ. D it | αυτοι τα πλοιαρ. f¹³ b | εις το πλοιον K* | αυ. (και αυ. Γ f¹ pc) εις τα πλοια A Θ f¹ 38 q | txt 375 K² B L N W Ψ (33). 579. 892 al • **25** 'εληλυθας D | ηλθες K • **27** K al lat; Cl Epiph | ' 2 I f¹³ 1424 al it vg^{cl} | διδωσιν υμιν K D e ff² j • **28** 'ποιησωμεν ινα εργ. W Θ f¹³ al | εργασωμεθα ινα ποιησωμεν D(*) • **29** ο+ 375 K W Ψ 38 | txt A B D K L N T Θ f^{1,13} 33. 579 al; Or | 'σητε D K W Γ Δ 0145 f¹³ 700. 892. 1241. 1424 38

Ps 78,24 Ex 16,
4.15

ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν·

51!

33 ὁ γὰρ ἄρτος ὁ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. 34 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. 35 εἶπεν ὁ πατήρ μου ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινᾷσθαι, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

4,15 Mt 6,11

48.51!

4,14! Sir 24,21
Mt 5,6! p

64! 15,24

39; 10,29; 17,2;
6-9.12.24; 18,9·
44.65

4,34! Mt 26,39 p.42

37!

10,28s; 17,12;
18,9· 44.54;
11,24; 12,48 |

12,45!· 5,24! s

39!

43.61; 7,32

51!

7,27 L 3,23!

Mt 13,55! p

31^f δεδ- K W Θ f¹³ pc • 32^f δεδ- B D L W al; Cl | txi φ⁷⁵ K A T Θ Ψ f^{1.13} 33 39; Or • 33^T ο K D Θ • 35^T ουν K D N Γ Θ Ψ f¹³ 33. 1241. l 844. l 2211 al sy^h samss | δε A f¹ 39 sy^{hmg} | txi φ⁷⁵ vid B L T W 579 pc it sy^{c,p} co | με A D L W Θ Ψ f^{1.13} 33 39 | txi φ⁷⁵ K B T | τ πω-
ποτε D | τ-ση B² K Γ Ψ 565. 700. 892. 1241 39 • 36° K A pc a b e q sy^c | txi φ^{66.75} vid rel
• 37^f t με A B D L W Ψ f^{1.13} 33 39 | txi φ^{66.75} K K T Δ Θ al | ο K* D pc a b e sy^c • 38^f εκ
K D Ψ f¹ 39 | txi φ⁶⁶ A B L T W Θ f¹³ 33. 1241. l 844. l 2211 al; Did | f ποιησω K D L* W
pc | τ πατρος D 700. 892. 1424. l 2211 al it sy^(s) c • 39° (h. t.?) K* C 565. l 2211 al samss
bo^{ms} | τ πατρος Θ f¹³ 33 39 lat sy^h | txi φ^{66.75} K A B D L T W Ψ f¹ 700. 892. l 2211 al b e
f q sy^{c,p} | f δεδ- φ⁷⁵ | μηδεν D samss (bo) | f αυτον L* N W Γ Δ 579. 1241. 1424* pm it
vgst ww | ο φ^{66.75} B C L T W Γ Δ Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. l 844. l 2211 pm e vgst | txi K A
D K N f¹³ 33. 1241. 1424 pm • 40° φ⁶⁶ | ο φ⁶⁶ A D f¹ pc aur b π vg^{ms} bo^{pt}; Cl | ο¹ φ⁷⁵ B
C T W Θ I 39 e | txi φ⁶⁶ K A D K L N Ψ f¹³ 33. 1241. l 844. l 2211 al lat; Cl • 42^f ουχι
φ⁷⁵ B T | οτι φ⁶⁶ samss | ο K* W b sy^c | f ουν φ⁶⁶ K A D L Ψ f^{1.13} 33 39 lat sy^h samss bo^{pt} |
- 579 pc a e sy^c samss ac² | txi φ⁷⁵ B C T W Θ 1241 pc bo^{pt} | τ ουτος (K) A (Ψ) f¹³ 39 lat
sy^h | txi φ^{66.75} B C D L T W Θ f¹ 33. 565. 892. 1241 al a ff² q sy^c co

60
X

Γ1^oτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς ἡμεῖς ἂν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτόν ὅτι ἐσχάτη ἡμέρα. 45 ἐστὶν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες διδασκατοὶ θεοῦ· πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ἐμὲ. 46 οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἐώρακέν τις εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν πατέρα. 47 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ὅτι ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· 50 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51 ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἂν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ἡ ζήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος ὁδὲ ὃν ἐγὼ δώσω ὃ ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ὅτι ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

61
III

62
X

63
I

64
X

65
I

66
X

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται ὁ οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα; ὁ αὐτοῦ φαγεῖν; 53 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτόν ὅτι ἐσχάτη ἡμέρα.

41!

37!

39!

Is 54,13 Jr 31,
33s 1 Th 4,9 1 J 2,
27· 8,38

1,18!· 7,29; 9,16.
33; 17,7
5,24!

35.51!

31s· 58 1 K 10,
3,5 Nu 14,23 Dt
1,35

33.38.41.35.48

58; 4,14

Mc 14,24 p

1,51!

4,14! Lv 17,10-14

Mt 26,26-28

39!

42^f εγω K Θ pc pbo | εαυτον (et ... καταβεβηκεναι) D • 43^T ουν K pc | ο φ⁶⁶ C K f¹³ pc | ουν ο A D W Θ Ψ I 39 sy^h | txi φ⁷⁵ B L T 33. 892. 1241 al • 44^f εμε B Δ Θ al | τ μου φ⁶⁶ pc | ο φ^{66.75} K Δ Θ pc aur e vgst • 45^T ουν A Θ Ψ f¹ 39 q sy^{c,p,h} | txi φ^{66.75} K B C D L N T W f¹³ 33. 579. 1241 al lat sy^h; Or | ακουων D Γ Δ 700. 1424 39 it vg^{ms} sy^{hmg} | f με φ⁶⁶ A C D L W Ψ f^{1.13} 39 | txi φ⁷⁵ K B T Θ pc • 46^f 2 B | τ. πατρος K; Did | f θεον K* D a b e r¹ | θεον πατερα sy^s • 47^f τεις εμε A C² D Ψ f^{1.13} 33 39 lat sy^h sa pbo bo; Did | εις θεον sy^c | txi φ^{66.75} K B C* L T W Θ 892 pc j ac² • 49^f 4 5 1-3 φ⁶⁶ K A L Ψ f^{1.13} 33 39 (f) q vg^{cl} sy^h; Cyr | τον αρτον εν τη επ., το μ., D (a) b e r¹ (sy^c) | txi B C T W Θ (aur) c ff² vgst • 50^f θνησκη B • 51^f 2 3 1 D 579. 1424 pc | του εμου ap. K a e r¹ sy^s | f ζη-
σεται φ⁶⁶ B C T f^{1.13} 39 | txi K D L W Θ Ψ 33. 579. 1241 al | ο K D W Γ I 844. l 2211 pc
it sy^{c,p} pbo bo | f 5-9 1-4 K; Tert | την εγω δωσω Θ f^{1.13} 39 f q sy^h bo | txi φ^{66.75} (K) B
C D L T W Ψ 33. 579. l 844. l 2211 al lat sy^c sa ac² pbo; Cl • 52^f φ⁷⁵ C D Θ f^{1.13} 33. 565.
579. 1241 al lat | f 1 2 1 3-5 K C f¹ 565 pc; Or | 1 3 2 4 5 φ⁶⁶ (579). 1241 pc | 1 2 4 5 3 D K
Θ f¹³ al ff² (it vg^{cl} st) | 1 3 4 5 φ⁶⁶ | txi B L T W Ψ 33 39 b f j r¹; Cyrlem | ο t K C D L W Θ
Ψ f^{1.13} 33 39 ff² | txi φ⁶⁶ B T 892. 1424 pc lat sy • 53° φ⁶⁶ B | f λαβητε D a | f 3 4 2 1
φ⁶⁶ D a | 1 3 4 2 K 0250 • 54^f bis αυτου D e sy^s ac² | Ten C K T Δ 0250 f¹³ 700. 892.
1241 pm lat; Or

14,20; 15,4-7; 17,23 1J 3,6.24 5,26

55 ἡ γὰρ σὰρξ μου ἡ ἀληθὴς ἐστὶν βρώσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἡ ἀληθὴς ἐστὶν πόσις. 56 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἡ ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσει δι' ἐμέ. 58 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.

49 · 51! 2,12! 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ.

L 6,17 52 · 8,43! Mc 4,33 | 41! Mt 11,6! | 1,51! · 3,13! 1,15 1K 15,45! G 6,8 1P 3,18 · 68; 5,24; 15,3; 3,34 | 36; 5,38; 8,45; 10,26 · 2,25; 18,4 71; 12,4; 13,11; 18,2,5; 21,20 37! 3,27! 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰπαν· σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκοῦειν; 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 ἐὰν οὖν θεωρήτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζῶν οὐκ ὠφελεί οὐδὲν· τὰ ῥήματα δὲ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστὶν. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. * ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς· τίνες εἰσὶν οἱ οὐ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστὶν ὁ παραδῶσων αὐτόν. 65 καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἰρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς μέ ἐὰν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς. 66 Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀφῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.

67
I
68
X

69
I
70
IV
71
X

72
IV
73
X

55 ^f bis -θως φ^{66*} (D) Θ 0250 M lat sy | -θης et -θως K² f¹³ pc (K*: h. t.) | txt φ^{66c} 75¹ B C K L T W Ψ f¹ 565. 579. 892. 1241. 1424. l 844. l 2211 al q vg^{ms} co; Cl Or | □ D • 56 ^T καθως εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι. αμην αμην λεγω υμιν, εαν μη λαβητε το σωμα του υιου του ανθρωπου ως τον αρτον της ζωης, ουκ εχετε ζωην εν αυτω D (a ff²) • 57 ^T σταλκεν φ⁶⁶ D f¹³ 579. 1241. 1424 al | τμου φ⁷⁵ sy^s | ^f λαμβανων D | ^f ζησεται φ⁶⁶ W 0250 f¹ M | ζη D | txt φ⁷⁵ B C K L N T Θ Ψ f¹³ 33. 579. 1241 al • 58 ^T εκ του φ⁶⁶ K D L W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M | txt φ⁷⁵ B C T 892. 1241 pc | ^f βαινων φ^{66*} K* | ^T υμιων D 33 e sy^{s.c} sa ac² pbo bo^{ms} | υμ. το μαννα (f M pc) Θ Ψ 0250 f^{1,13} M lat sy^{p.h} | txt φ^{66.75} K B C L T W pc bo^{pl}; Or | ^f 1-σεται φ⁶⁶ D K Γ 0250 f¹³ 700. 1241. 1424 pm • 59 ^T σαββατω D a (aur ff² r¹ vg^{ms}); Aug • 60 ^f 3 l 2 φ⁷⁵ Γ Δ Θ Ψ f¹³ 700 M • 61 ^T Ιησους φ⁶⁶ • 62 ^f ρησητε φ⁶⁶ pc | ιδητε W pc | ^f ου φ⁶⁶ D Θ • 64 ^f l 4 2 3 φ⁶⁶ T 0250. 1424 al vg | 2 3 l 4 K D pc it | ^f μη -σουσιν φ^{66*} | ^f απ φ⁶⁶ K | ^f σωτηρ K | □ φ^{66*} pc e sy^{s.c} | □ K pc vgst | ^f ην ο μελλων αυτον παραδιδοναι φ⁶⁶ K* • 65 ^T εμε K C | τμου C³ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M lat sy^{p.h} sa^{ms} ac² | txt φ⁶⁶ K B C* D L T W Θ 892 al it sy^{s.c} sa^{ms} mf pbo bo • 66 ^T ουν φ⁶⁶ K D Θ f¹³ 892 pc it | □ K C D L W Θ Ψ 0250 f¹³ M | txt φ⁶⁶ B T f¹ 33. 565 pc

74 I 67 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, 69 καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 70 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. 71 ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἐμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἰς τὸ ἐκ τῶν δώδεκα.

7 X 7 Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν.

2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν σου τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς. 4 οὐδεὶς γὰρ εἰ ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστὶν ἔτοιμος. 7 οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. 8 ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτήν ταύ-

67-69: Mt 16,15s Mc 8,29 L 9,20 · 70s; 20,24

63 Act 5,20 1J 4,16 · Mc 1,24 1J 2,20

13,18! L 6,13! p; 22,3!

64! · Mt 26,14p

4,3! Mc 9,30p

5,18! 5,11 Lv 23,34 Dt 16,16 etc 5,10; 2,12 1K 9,5 Mt 13,55! 3,22!

2,23! Mt 11,2

11,54; 18,20

14,22 Mt 12,16

3!

30!

15,18!

3,19! s

68 ^f απ. ουν Γ Δ 0250. 579. 700. 1424 pm lat sy^h | ειπεν δε D • 69 ^o χριστος Tert | ο χρ. ο αγ. του θ. φ⁶⁶ sa^{ms} ac² bo | ο χρ. (- b sy^c) ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C³ Θ* f¹ 33. 565 pc lat sy^{s.c}) C³ Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M lat sy bo^{ms} | txt φ⁷⁵ K B C* D L W sa^{ms} pbo • 70 ^f l Γ Δ 579. 1424 pm sy^s | l 3 φ⁶⁶ | αυτω ο I. 69 pc aur q vg^{ms} | I. και ειπεν αυτοις K (N) pc a (ff²) | ο I. λεγων D j | ^f p. και K² (- K*) D; Did • 71 ^o K* D K f¹ 565 pc | ^f την f¹ M vg^{al} | απο Καρυωτου K* Θ f¹³ sy^{hms} | Σκαριωθ D it | txt φ^{66.75} K² B C L W Ψ 33. 892. 1241 al vgst | ^f φ⁶⁶ K f¹ 33 M | txt φ⁷⁵ B C D L N W Θ Ψ f¹³ 1241 al | ^T ων φ⁶⁶ K C² W Θ Ψ 0105 f^{1,13} 33 M sy^h | txt B C* D L pc ¶ 7,1 ^o φ⁶⁶ K*.2 C² D 892 pc lat sy^{s.c.p} | ^o 1 B | ^f ειχεν εξουσιαν W it sy^c; Chr^{com} • 3 ^f 3-5 l 2 φ⁶⁶ K pc | ^f Γαλιλαιαν D | ^f ρησωσιν φ⁶⁶ B² Θ Ψ 070 f^{1,13} M | -ρουσιν K* | txt φ⁷⁵ K² B* D L N W Δ 0105. 0250. 33. 1424 al | ^f t 2 3 l 4 K² L W Ψ 070. 0105. 0250 f¹³ 33 M | 2 3 4 K* D 1241 al it sy^{s.c.p} sa^{ms} pbo bo^{ms} | τα εργ. α συ Θ f¹ 565 pc | txt φ^{66.75(c)} B • 4 ^f φ⁶⁶ D W Θ (Ψ) 0105. 0250 f^{1,13} 33 M lat sy^h | txt φ⁷⁵ K B K L N 070 al | ^f αυτο φ^{66*} B (D*) W 579 pc | αυτον E* pc r¹ | - b e pbo • 5 ^T τοτε D (it sy^{s.c}) pbo • 6 ^o K* D W pc e sy^{s.c.p} pbo bo^{pl} • 8 ^T ουπω φ^{66.75} B L T W Θ Ψ 070. 0105. 0250 f^{1,13} M f q sy^{p.h} sa ac² pbo | txt K D K 1241 al lat sy^{s.c} bo

30 ¹ Mc 1,15 ¹	την, ὅτι ὁ ἐμός καιρὸς Ἰούπω πεπλήρωται. 9 ταῦτα Ὁδὲ
4,3 ¹	εἰπὼν ἑαυτὸς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
31 ¹ 5,1 ¹	10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν,
	τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη ² οὐ φανερώς ἀλλὰ Ὁ[ῶς] ἐν κρυπτῷ.
11,56	11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον·
Mt 12,35 L 23,50	ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; 12 καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πο-
Mt 27,63 ¹	λὺς ¹ ἐν ῥοῖς ὄχλοις ² · οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν,
9,22 ¹	ἄλλοι Ὁ[δὲ] ἔλεγον· Ῥοῦ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. 13 οὐδεὶς
	μέντοι παρρησίᾳ ἔλάλει περὶ αὐτοῦ ³ διὰ τὸν φόβον τῶν
	Ἰουδαίων.
L 19,47 ¹ Mt 8,27 ¹	14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς ἡμεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ
Mt 13,54 ^p Act 4,13	ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. 15 ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέ-
8,28 ¹ 8,34 ¹	γοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; 16 ἀπ-
8,28 ¹ Nu 16,28	εκρίθη οὖν αὐτοῖς Ὁ[ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδασχὴ
8,50,54; 5,41,44	οὐκ ἐστὶν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17 ἐάν τις θέλῃ
	τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασχῆς πό-
	τερον ἐκ Ὁ[τοῦ] θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 ὁ
	ἀπ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν
	τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν καὶ
	ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν.
8,46 ¹ Ps 92,16	19 Οὐ Μωϋσῆς ἡ δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς
5,45,47 Act 7,53 R 2,17-23 ¹	ἔξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 ἀπ-
5,18 ¹	εκρίθη ὁ ὄχλος ² · δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖ-
10,20 ¹	ναι; 21 ἀπεκρίθη Ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον
5,16	ἐποίησα καὶ ἡ πάντες θαυμάζετε ² . 22 ὁ διὰ τοῦτο ³ Μωϋσῆς
Gn 17,10-12 Lv 12,3 Act 7,8 R 4,11	δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν – οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως
Mt 12,5	ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων – καὶ ὁ ἐν σαββάτῳ περιτέμ-

8¹ ουδεπω φ⁶⁶ • 9° φ⁶⁶ B D K Θ 070 f¹ 33. 565. 1424 al lat pbo boms | txi φ^{66,75} B L T W Ψ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ B D¹ T Θ Ψ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ f q r¹ sy^h | – A pc e | txi φ⁶⁶ B D* K L N W 070 f¹ 565. 1241 al lat co • 10° 4–7 I–3 D Θ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ B D L N T W Ψ (070). 0238. 33. 892. 1241 al sy^p | φ⁶⁶ B D 1424 pc it sy^o sa ac² mf pbo | txi φ^{66,75} B L T W Θ Ψ 070. 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy^{p,h} bo • 12° 4 3 I 2 φ⁶⁶ B D N Ψ 892 al | 3 I 2 4 φ⁶⁶ 070^{vid}. 33 pc | 4 I–3 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat | I–3 Θ it | 3 I 2 φ⁶⁶ D | txi φ⁷⁵ B L T W 1241 pc b q | ῥω – λω φ⁶⁶ B D 33 samss pbo bo | φ⁶⁶ B D L Ψ 0105 φ⁷⁵ b e q r¹ boms | txi φ⁷⁵ B N T W Θ 0250 f^{1,13} 33. 565. 892 al lat sy^h sa pbo bo | ουκ φ⁷⁵ | ουχι T pc • 13° 2 3 I φ⁶⁶ B pc q | I L | ελ. υπ | του φ⁷⁵ • 14° ἡμεσάζουσας φ⁶⁶ D Θ f^{1,13} 565 pc | μεσης ουσης W it • 16° φ⁶⁶ B (33) | txi φ⁶⁶ D L T W Θ Ψ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ • 17° φ⁶⁶ B D • 19° ῥτ εδ– B D H pc | txi φ^{66,75} B L T W Θ Ψ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ • 20° ῥ και ειπεν D Θ Ψ 0105. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy^{p,h} | txi φ^{66,75} B L T W 33. 1241 pc co • 21/22° φ⁶⁶ B D K L N T W (Θ) 0250. I 844. I 2211 al | ῥυεις D | [– et¹] | φ⁶⁶ B* | φ⁶⁶ B ber¹

νετε ἄνθρωπον. 23 εἰ περιτομήν λαμβάνει Ὁ ἄνθρωπος ἐν	
σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Ὁ Μωϋσέως, Ὁ ἐμοὶ χολᾷτε	10,35
ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὕγιᾳ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 μὴ	5,8s
κρίνετε κατ' ὅσιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν ἱκρίνετε.	8,15 Is 11,3 1Sm 16,7
25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὐ-	
τός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 καὶ ἴδε παρρησίᾳ	5,18 ¹ 18,20
λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε ἀληθῶς ἔγνω-	
σαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦ-	
τον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστός ² ὅταν ἔρχηται	41; 6,42
οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 ἔκραζεν Ῥοῦν ἐν τῷ ἱερῷ	9,29 ¹ 37; 12,44
διδάσκων ὁ Ὁ Ἰησοῦς ³ καὶ λέγων· κάμὲ οἶδατε καὶ οἶδατε	
πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστὶν	8,28 ¹ 42
Ῥάληθινός ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε· 29 ἐγὼ Ὁ	8,19 ¹
οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κάκεῖνός με Ῥάπέστειλεν.	Mt 11,27
30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἱπέβα-	32,44; 8,20; 10,39; 11,57; 5,18 ¹
λεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι Ῥοῦπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.	L 22,53 ¹ 6,8; 2,4; 13,11
31 Ἐκ τοῦ ὄχλου ἱδὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν ² εἰς αὐτόν	23 ¹ 4,39; 8,30; 10,42; 11,45; 12,11. 42 ¹ 2,18 ¹
καὶ ἔλεγον· ὁ χριστός ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποι-	
ήσει ὢν οὗτος Ῥεποίησεν; 32 ἱήκουσαν οἱ Φαρισαῖοι	6,41 ¹
τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα ³ , * καὶ ἀπέστει-	45; 11,47.57; 18,3 ¹ 30 ¹
λαν ῥοὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ² ἵνα πιά-	12,35; 13,33; 14,19; 16,16–19
σωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν οὖν Ὁ Ὁ Ἰησοῦς· ἔτι ἱχρόνον μι-	
κρόν ² μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.	
34 ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ Ὁ[με], καὶ ὅπου εἰμί ἐγὼ	8,21; 13,33.36; 16,10 Prv 1,28
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς	
ἑαυτούς· ποῦ ὁ οὗτος μέλλει ² πορεύεσθαι ὅτι Ὁ ἡμεῖς οὐχ	8,22

23¹ φ⁶⁶ B N Θ (0250). 33 pc | txi φ⁶⁶ B D L T W Ψ 0105 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ | φ⁶⁶ B Θ | φ⁶⁶ B D L T W Ψ 700 al • 27° 1 3 2 φ⁶⁶ | 1 3 φ⁶⁶ add. hic vs 31b) e boms | φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 28° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 29° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 30° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 31° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 32° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 33° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 34° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al • 35° φ⁶⁶ B D L N T W Ψ 700 al

Jc 1,1 1P 1,1

12,20

2; 19,31 Lv 23,36 *
281 * 4,10,14 Is
55,1; 12,3; 49,10
Mt 11,25 Ap 21,61 |
unde? Is 43,19s
Ez 47,1-12 Joel
4,18 Zch 14,8
Prv 18,4 Ct 4,15
Sir 24,40,43 [30s]
J 19,34 |
14,16s | 20,22
Act 5,32 * 12,16,
23,28; 13,31s;
17,1,5 |
1,21!

1,46!
R 1,31 Mt 2,5s;
22,42p Act 13,23
2Sm 7,12 Mch
5,1 Ps 89,4s Jr
23,5 PsSal 17,21
9,16; 10,19
30!

32!

18,6 Mt 7,28s

εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; 36 τίς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· Ὁ ζητήσατέ με καὶ οὐχ εὐρήσατέ Ὁ[με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ Ὁ[μεῖς] οὐ δύνασθε ἔλθειν; Ὁ

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς ἐστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραζεν λέγων· ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω [πρὸς με] καὶ πινέτω· 38 ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ¹, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. 39 τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ὃ ἐμελλόν λαμβάνειν· οἱ ὁ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν ὁ πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· Ὁ οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης· 41 ἄλλοι ἔλεγον· Ὁ οὗτος ἐστὶν ὁ χριστός, * (οἱ δὲ) ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστός ἐρχεται; 42 Ὁ οὐχ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ ἔρχεται ὁ χριστός²; 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε ἔλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος³. 47 ἀπεκρίθησαν οὖν Ὁ[αὐ-

82
VII83
VII84
X
85
I86
X

36 Ὅτι φ⁶⁶ pc vgms | °† φ⁶⁶ K D L W Θ Ψ 0105 f¹³ 33 M lat | txi φ⁷⁵ B T f¹ 565. 892 pc vgms sy | °† φ⁶⁶ Θ f¹³ e vgst mf pbo | ° hic 7,53-8,11 add. 225 • 37/38 Ὁ ζεν φ⁶⁶ K D Θ f¹ al | ὁ προς εμε φ⁷⁵ B | - φ⁶⁶ K* D b e vgms | [° - et : 1 :] • 39 ἔλεγεν φ⁶⁶ K pc | °† οὐ φ⁶⁶ K D L N T W Γ Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pm | txi φ⁷⁵ B K 0105. 700 pm | ἔλαμβανον W | °† - ευοντες K D Θ Ψ 0105 f^{1,13} 33 M lat | q sa^{ms} ac² bo | txi φ⁶⁶ B L T W pc sa^{ms} pbo | °† πν. αγιον φ⁶⁶ L W 0105 f^{1,13} 33 M | το πν. το αγ. επ αυτους D(*) f | πν. αγ. δεδομενον B pc e q syh²; (Eus) | txi φ⁶⁶ K N K* T Θ Ψ pc vgst sy^{c,p}; Or | °† ουπω K B D Θ pc; Orst • 40 πολλοι εκ τ. οχ. οι φ⁶⁶ | πολλοι ουν εκ τ. οχ. (Θ) Ψ 0105 f^{1,13} 33 M (f) q sy(p)h | txi φ⁶⁶ K B D L T W f¹ 565 pc lat (co) | °† αυτου φ⁶⁶ K* D (W) Θ (f¹³) pc lat sy^{c,p}h | °† οτι B D pc | txi φ⁶⁶ K L T W Θ Ψ 0105 f^{1,13} 33 M • 41 Ὅτι D L W 1241 al syh² | ἄλλοι φ⁶⁶ K D Ψ 0105 f¹³ M (e) r¹ sy | txi φ⁶⁶ K B L N T W Θ f¹ 33. 565. 1241 al lat | °† 42 ουχι K D W 0105 f^{1,13} 33 M | txi φ⁶⁶ K B L N T W Θ f¹ 33. 565. 1241 al | ° φ⁶⁶ K (D) Θ 0105 f^{1,13} 33 M | txi φ⁶⁶ B L T W Ψ 33 pc aur e vg • 44 Ὁ λλεν φ⁶⁶ 1424 e | εβαλεν φ⁷⁵ B L T pc lat | txi φ⁶⁶ K D W Θ Ψ 0105 f^{1,13} 33 M f r¹ • 45 Ὁ λεγουσιν φ⁶⁶ K e r¹ • 46 Ὁ τ. ελ. οντ. ανθ. ως ουτος λαλει ο ανθρωπος sine test. ? | οντ. ελ. ανθ. (° N Ψ 33. 1241 pc; - οντ. 700 pc) ως ουτος ο ανθ. Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat syh² sa ac² pbo; Chrst | οντ. ανθ. ελ. ως ουτος λαλ. ο ανθ. (- D) φ⁶⁶ K* D | txi φ⁶⁶ K B L T W pc vgms bo; Or Chr^{om} • 47 Ὁ K D f¹ 33. 579. 1424 al it sy^{c,p} co | °† B K Θ f¹³ pc aur l r¹ ac² pbo bo^{ms}

τοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. 50 λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν [τὸ] πρότερον, εἰς ὃν ἐξ αὐτῶν· 51 μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐάν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ ὁ γνῶ τί ποιεῖ¹; 52 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἔκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης² οὐκ ἐγείρεται. Ὁ

Mt 27,63!
12,42 Mt 21,32
Dt 27,26
3,11s
Dt 1,16s; 19,18
1,46! sed 2 Rg
14,25

[[53 □ Καὶ ἔπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, Ὁ Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 2 Ὁ ὄρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν □ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 Ἀγούσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὁ γυναικα ἐπὶ μοιχείᾳ κατελιμμένην καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχευομένη¹. 5 Ὁ ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ ἡμῖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας ὁ λιθάξειν. σὺ ὁ οὖν τί λέγεις; 6 □ τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ὁ ἐχῶσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ὁ κατέγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 Ὅς δὲ

L 21,37s
Mc 2,13
Nu 5,12ss
Lv 20,10 Dt 22,
22-24
6,6
Mt 22,15 L 6,7

50 εἶπεν δε φ⁶⁶ K f | °† I-4-6 φ⁷⁵ K² B T | ο ελθ. νυκτος πρ. αυ. (° K N Δ Ψ 0250 al syh) Ψ 0250 M lat sy | ο ελθ. νυκ. πρ. αυ. το προτ. Θ f^{1,13} (33). 565. 892. (1241) al r¹ | ο ελθ. πρ. αυ. νυκ. το πρωτον (sed pon. p. αυτων) D (syh²) | - K* | txi φ⁶⁶ L W • 51 ἐπιγνωσθη τι ποιησεν D • 52 τας γραφας D (° W it vg^{cl} sa ac²) | ° 4 I-3 φ⁶⁶ K D W Θ f^{1,13} 33 M lat | txi φ⁶⁶ B L N T Ψ 892. 1424 al vg^{cl} | ° [7,53-8,11] add. hic D M lat bost; Hier^{ms} (cum obel. S 1424^{ms} al, cum obel. ab 8,2 vl 8,3 E A al) | add. 7,53 vl 8,3 sqq p. 7,36 225, p. 21,25 f¹, p. L 21,38 f¹³, p. L 24,53 1333s | om. φ⁶⁶ K A vid B C vid L N T W Δ Θ Ψ 0141. 0211. 33. 565. 1241. 1333^{lat}. 1424*. 2768 al a f l q sy sa ac² pbo bost; Or Hier^{ms}
Ad [7,53-8,11]: 53 ° ff² | °-θη K 579 pm | απηλθεν f¹³ pm | απηλθον A 700. 1424^{ms} al | txi D Γ I. 892 pm | ° τοπον I. 892 pc • 8,2 παραγινεται D | ηλθεν A f¹³ 1424^{ms} pc | ηλ. ο Ιησους U 700 al r¹ | ° f¹³ pc | om. και² ... αυτους D pc • 3 ἐπι αμαρτια γυν. D (° pc) | προς αυτον γυν. εν μοιχ. K Π 579 pm c ff² (vg^{ms}) • 4 εἶπον U f¹³ 1424^{ms} al e | ° (6) εκπειραζοντες αυτον οι ιερεις ινα εχωσιν κατηγοριαν αυτου D pc | πειραζοντες K Π 579 pm | ° ... ειληπται ... A f¹³ 892. 1424^{ms} pm | ° ... κατεληφθη ... K Π 579 pm | ταυτην ευρομεν επ αυτοφ. μοιχευομενην U 700 al | txi D I pc lat • 5 Ὁ M. δε (+ υμιν 1071) εν τ. ν. εκελευσεν (διακελευει 1071) D 1071 (bo^{ms}) | ἡμων Γ pm | - (D) 118. 209. 579 pc | txi A f¹³ I al (° K Π 892 pm, U 700 al) lat | ° λιθοβολεισθαι K Π 579 pm | ° δε νυν D | δε c ff² r¹ bo^{ms} | - 1071 | ° περι αυτης U A f¹³ 700. 1424^{ms} pm c ff² • 6 □ (cf 4. 11 v. l.) D M pc | ° σχωσιν Γ 892 al | ευρωσιν I pc | ° ρησαι αυ. Γ pc | κατηγοριαν κατ αυ. U A f¹³ 579. 700 pm c ff² bo | ° εγρ- K U Γ A f¹ 700. 1424^{ms} pm | εγραψεν f¹³ pc | ° (8 v. l.) ενος εκαστου αυτων τας αμαρτιας 264 | μη προσποιουμενος K 579 pm

ἐπέμενον ἐρωτώντες ὁ αὐτόν, ἡ ἀνέκυσεν καὶ ἔειπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἔπ' αὐτὴν βαλέτω λίθον¹. **8** καὶ πάλιν κατακύψας ἔγραψεν εἰς τὴν γῆν². **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔξήρχοντο εἰς καθ' εἰς³ ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ κατελείφθη ὁ μόνος καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. **10** ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἔειπεν αὐτῇ· γύναι, ἔπου εἰσιν⁴; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; **11** ἡ δὲ εἶπεν· οὐδεὶς, κύριε. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· ὁπορεύου, ^[καὶ] ἀπὸ τοῦ νῦν⁵ μηκέτι ἀμάρτανε⁶.]]

1,48.9; 9,5; 11,10;
12,35,46 Is 9,1; 42,
8; 49,6; 60,1,3 1J 2,
1.11· Mt 5,14 Ph 2,
15 1Th 5,5

5,31¹9,29¹· 21-237,24· 3,17¹ 5,22¹

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἔμοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἐξεῖ τὸ φῶς τῆς ζωῆς. **13** εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **14** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου², ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. **15** ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ τὸ οὐ κρίνω οὐδένα.

7° D pc | ἀνακύψας K Γ 579 pm | ἀναβλεψας U Λ f¹³ 700. 1424^{mg} al | ἡ πρὸς αὐτοὺς K 579 pm | - M | ἔπ' αὐτὸν (Γ al) λ. βαλ. (Γ M) M | 4 3 1 2 U Λ f¹³ 700. (892). 1424^{mg} al | txt D (f¹) pc e • **8** ἡ κατὰ κύψας f¹³ M | κυψας Γ pc | txt D 1. 892 pc | τῷ δακτυλῷ D pc ff² | ἡ κατεγρ- D pc | εἰς γράψαν M pc | τῷ ἐκαστοῦ αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας U 700 al (cf 6 v. I.) • **9** ἡ ἀκ. δε 1. 892 pc vg bo^{ms} | - D Λ f¹³ pc et ἡ ἐκαστος δε τῶν Ἰουδαίων ἐξηρ. D pc | ἐξηρ. εἰς ἐκαστος 1 pc | καὶ ἐξηλθεν (θον f¹³) εἰς καθ' εἰς Λ f¹³ 1424^{mg} al | εἰς καθ' εἰς ἀνεχώρησαν M pc (c ff²) | καὶ ὑπο τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξηρ. ε. κ. ε. K 579 pm bo^{pt} | txt U Γ 700. (892) pm (f¹ lat) | τῷ εὐαγγελιστῶν U Λ f¹³ 700. 1424^{mg} pm | ὥστε πάντας ἐξελεῖν D pc | ὁ Ἰησοῦς f¹³ 1424^{mg} al | μὲν. ο. I. (f¹ U Γ 700 al) M | it vg^{cl} bo^{pt} | txt D 1. 892 pc c vgst | ἡ εὐαγγελιστῶν 1. 892. al lat | - e • **10** ἡ ἀναβλεψας Λ f¹³ 700 al | ἡ εἶδεν αὐτὴν καὶ U Λ f¹³ 700. 1424^{mg} al | καὶ μὴδεν θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς K 579 pm | txt D Γ 1. 892 pm lat bo^{pt} | f¹ I K 579 pm | 2 U Λ f¹³ 700. 1424^{mg} al | τῇ γυναικί· D pc c | txt Γ 1. 892 pm lat bo^{pt} | f¹ π. εἰς. (+ ἐκείνῳ K 579 pm) οἱ κατηγοροὶ σου f¹³ M aur (ff²) r¹ vg^{cl} bo^{pt} | - 118. 209 al | txt D Γ 1. 892. 1424^{mg} al c e vgst bo^{ms} • **11** ἡ κακείνη εἶπεν αὐτῷ D (pc) | f¹ 3 2 1 D | εἰπ. δε αὐτῇ ο. I. U Γ 700 al it vg^{ms} | ο. δε (καὶ ο. f¹³) I. εἰπ. αὐτ. Λ f¹³ 1424^{mg} al | txt 1 M vg | ἡ ὑπαγε D | f¹ 2-4 D pc ff² bo^{pt} | I K 579. 1424^{mg} pm lat | - f¹³ | txt U Γ 1. 700. 892 pm c d r¹ bo^{ms} | τ. (6) τοῦτο δε εἶπαν πειραζόντες αὐτὸν ἵνα ἐχώσιν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ M ¶ **8,12** ° φ⁷⁵ B | f¹ μοι B T; Or | txt φ⁶⁶ K D L W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M • **14** f¹ 3-5 1 2 φ^{39vid.75} B W 047. 0141. 1424 pc b; Epiph | I 5 2-4 D | ° K F al a sa^{ms} bo^{pt} | ἡ καὶ φ⁷⁵ K L W Θ f¹³ M it ac² pbo bo^{ms} | txt φ^{66.75c} B D K N T Ψ 070. 0250 f¹ 700^{v.1}. I 844. I 2211 al lat syh sa bo • **15** ° T δε φ⁷⁵ pc d f sa^{ms} pbo bo

16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἡ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Ὁ πατήρ. **17** καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ ἡ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. **18** ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. **19** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; * ἀπεκρίθη τ' Ἰησοῦς· οὐτε ἐμὲ οἴδατε οὐτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε. **20** Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

87
III88
I89
X

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς τ' ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **22** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μή τι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ὁ ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **23** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου² ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε τ' ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ⁽¹⁸ τι³) καὶ λαλῶ ὑμῖν⁴; **26** πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν, καὶ ἐγὼ ἡ ἄκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. **27** οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν τ'. **28** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς τ' ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἂν ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξεν με ὁ πατήρ

5,30

29; 16,32

Dt 17,6; 19,15 Mt

18,16; 25,60 H 6,18

Ap 11,3 1J 5,7-9

5,32¹

5,37

55; 7,28s; 14,7;

15,21; 16,3 Mt

11,27

Mc 12,41 p

7,30¹7,34¹

24; 16,9 Dt 24,16

7,35

3,31

17,16

21¹

28,58; 13,19 Is

43,10

1,19

3,34¹3,33· 3,11¹3,14¹1,51¹· 24¹· 42;

5,19,30; 7,17,28;

14,10 Is 43,10 Θ·

3,11¹

16 ἡ ἀληθής φ⁶⁶ K Θ Ψ 0250 f^{1,13} M | δικαία 544 pc vg^{ms} syh^{ms} | txt φ⁷⁵ B D L T W 33. 892. 1241. I 844. I 2211 pc | ° f¹ K* D sy^{s.c} | txt φ^{39.66.75} rel¹ • **17** ἡ γεγραμμένον ἐστίν K • **19** τὸ K N W Θ f¹³ 33. 1241 al; Or^{lem} | txt φ^{66.75} B D L T Ψ 070. 0250 f¹ M • **21** τὸ Ἰησοῦς φ^{66c} Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M lat sy sa bo | txt φ^{39vid.66.75} K B D L T W pc b (e) ac² pbo • **22** ° φ⁷⁵ pc pbo bo^{pt} • **23** ἡ ἐλ. οὖν φ⁶⁶ K* c pc (r¹) | καὶ εἶπεν Ψ 0250 f¹ 33 M syh | txt φ⁷⁵ K² B D L N T W Θ f¹³ 892. 1241 al lat syh^{ms} | f¹ 2 3 1 K D L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M vg | txt φ^{66.75} B T W 892 pc • **24** ° φ⁶⁶ K pc a e sy^{s.p} sa^{ms} bo^{pt} | τμοι K D Θ f¹³ pc e • **25** ἡ καὶ ἐλ. φ⁶⁶ | ἐλ. K Γ sy^{s.p} pbo bo^{pt} | εἶπον οὖν W pc | f¹ 2 φ^{66.75} B pc | - 0250 pc | txt φ^{66c} K D L W T Θ Ψ f^{1,13} 33 M syh | τμοι οὖν φ^{66c} | f¹ ὅτι (quia) b (d) vgst | qui e vg^{cl} | [ετι Torrey, οὐκ ἐχω οτι Holwerda cjj] | f¹ | • **26** ἡ ἐχων φ⁶⁶ e • **27** τὸν θεὸν K* D pc it vg^{cl} • **28** ° f¹ φ⁶⁶ B L T W f¹ 565. 892. 1241 pc a | txt φ^{66c.75} K D Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M lat sy co | τμοι K (f¹ D pc) sy | οτι φ^{66.75} B | ουδε εν φ⁶⁶

Τ ταῦτα λαλῶ. **29** καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον^Τ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἄρεστά αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. **30** Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **31** ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐάν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστε **32** καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. **33** ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν^Ι· πῶποτε· Τ πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; **34** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ^{οἱ} ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν[□] τῆς ἁμαρτίας^ᾤ. **35** ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, [□] ὁ Τ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. **36** ἐάν ^{οὖν} ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσσεσθε. **37** Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτείνειν, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** ἢ ἐγὼ ἠέωρακα παρὰ τῷ πατρὶ Τ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἢ ἤκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε^ἢ. **39** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. λέγει Τ αὐτοῖς ^{οἱ} ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἔστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἔποιεῖτε· **40** νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτείνειν ἀνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. **41** ὑμεῖς Τ ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν ^{οἱ} οὖν αὐτῷ·

28 Τ μου B 0250 f¹ M f q sy^h co | txt p^{66,75} B D L N T (W) Θ Ψ f¹³ 579. 892. 1241 al lat sy^s bo^{ms} · **29** το πατηρ 0250 M f q sy^h co (bo^h) | txt p^{66,75} B B D L N* T W Θ Ψ f¹³ 1. 565. 579. 1241 al lat sy^s co · **33** ου δεδ. ουδενι (p⁶⁶) D | τ και p⁶⁶ N pc sam^s · **34** ο p⁷⁵ pc b e sam^s | οἱ p^{66,75} B pc | txt B D L W Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M sy^h | □ D b sy^s · **35** ο B W Γ 33. 1241 al vg^{ms} bo^{ms} | τ δε p⁶⁶ D 070. 0250 pc a (b) r¹ vg^{cl} sy co · **36** ο p⁷⁵ f¹³ 1241 pc it sam^s pbo bo^{ms}; Irlat | εστε p⁶⁶ | γενησεσθε 1241 · **38** εγω ο Ψ 070. 0250 (f¹) M lat | εγ. (+ δε f¹³) B D L N Θ f¹³ 33. 579. 892 al f | txt p^{66,75} B B C W 565 pc (1241 h. t.) | τ μου B Θ Ψ 0250 f^{1,13} M it vg^{cl} sy | μου, ταυτα D (W) 33. 892 pc (b c q) | ημων 579 | txt p^{66,75} B C L 070 pc l vg^{cl} | τ ο B² L Ψ 070. 0250 M a c ff² q | txt p^{66,75} B* B C D K N W Θ f¹³ 1. 33. 565. 579 al lat; Or | τ εωρακατε p⁶⁶ B* D Ψ 070. 0250 M lat sy sa ac² pbo bo^{ms} | txt p⁷⁵ B² B C K L W Θ f¹³ 1. 33. 565. 892 al f sy^hms bo; Or | τ του πατ. υμων ποι. B C K Θ f^{1,13} 33. 565. 892 al f sy^hms | του πατ. λαλειτε p⁷⁵ (pc) | τω πατρι υμων (+ ταυτα D) ποι. D Ψ 0250 M lat sy | txt p⁶⁶ B L W 070 pc; Or · **39** του p⁶⁶ D (b) e | ο B | τ ητε C W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M it sy^hms; Did^{ms} Epiph | txt p^{66,75} B B D L 070 pc lat; Did^{ms} | τ ποιετε p⁶⁶ B* (700) ff² vg; Did^{ms} | εποι- αν B² C K L N Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892 pm b; Did^{ms} | txt p⁷⁵ B* B² D W Γ Θ 070. 0250. 1424 pm; Epiph · **41** τ δε B² D 565 al it sy^(s) p sam^s pbo bo^{ms} | οἱ B B L W 070. 1 it sy^s p co | txt p^{66,75} C D Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M aur f vg sy^hms

ἡμεῖς ἐκ πορνείας (οὐ γεγεννημέθα), ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. **42** εἶπεν Τ αὐτοῖς ^{οἱ} ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπᾶτε ἄν ἐμέ, (ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξηλθον) καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἤapéστελεν. **43** διὰ τί τὴν Γαλιαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. **44** ὑμεῖς ἐκ [□] τοῦ πατρὸς^ᾤ τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ (οὐκ ἔστηκεν), ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια² ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστίν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. **45** ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. **46** τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ ^{οἱ} μοι; **47** ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, [□] ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.

48 Ἀπεκρίθησαν Τ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς² ὅτι Σαμαρίτης εἰ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη Τ Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. **50** ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, (ἐάν τις) ^ε τὸν ἐμὸν λόγον² τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ ἰθροῦρησῃ εἰς τὸν αἰῶνα. **52** εἶπον ^{οἱ} οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Τ ἐάν τις ^ε τὸν λόγον μου² τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. **53** μὴ σὺ μεῖζων εἰ τοῦ [□] πατρὸς ἡμῶν^ᾤ Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον.

41 (τ οὐκ εγεννηθημεν B D*² | ου γεγεννημεθα p⁶⁶ N W 0250 f¹³ 565 al | txt p⁷⁵ B² C D¹ Θ Ψ f¹³ 33 M (B* L 070: ουκ εγ-); Or · **42** τουν B D Δ 070 f¹³ 700. 892. 1424 M aur f vg sam^s | ο p⁶⁶ B pc | εκ γ. του θ. εξελθυθα p⁶⁶ | ου p⁶⁶ D Θ (579) pc it | τ-σταλκεν p⁶⁶ · **43** αληθειαν D* pc · **44** □ K sy^s bo^{ms} | ουχ εστηκεν p⁷⁵ B² f¹ M; Cl Or | txt p⁶⁶ B B* C D L N W Δ Θ Ψ 070. 0250 f¹³ 33. 892. 1241. 1424 al | τ 3 I 2 p⁶⁶ D Γ 0250 pc q vg^{ms} | qui (i. e. ος αν) aur c e; Lcf · **46** □ (h. t.) D | ο p⁶⁶ (l) · **47** □ D G 579 (sy^s) · **48** τουν K Γ Δ Ψ 700. 1424 M lat sy^h | τ p⁶⁶ (ελ-) D L 070. 892. 1241 pc aur · **49** το D N Θ 070 f¹³ 579 pc · **51** ος αν D sy^s p sa ac² pbo | τ. λ. τον εμ. p⁶⁶ Θ f^{1,13} M | txt p⁷⁵ B B C D L W Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 al; Or | τ-σει B Γ l pc | ιδη p⁶⁶ pc · **52** ο τ p⁶⁶ B B C W Θ 579 pc it sy^s p sam^s ac² pbo bo | txt p⁷⁵ D L Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy^h sam^s | τοι p⁷⁵ 070 | τ 3 I 2 p⁶⁶ (D) L pc | τον εμον λογον 33 · **53** □ D W it sy^s pbo | τοι p⁶⁶ D a

Gn 38,24 · Is 63,16
Mt 2,10

14,15! 1J 5,1 ·
16,27! · 28!

5,44; 6,60; 12,39
Mt 12,34 R 8,7
1K 2,14

1J 3,8.10.15 Act
13,10 ·

Sap 2,24 1P 5,8

40 G 4,16 · 6,64!
L 22,67!

7,18 2K 5,21 H 4,
15! 1P 2,22! 3,18
1J 3,5 · 18,37! |
1J 4,4,6; 5,19

1J 2,16; 3,10; 4,3

4,9 · 10,20!

Mt 1,6
7,18! · 5,45 1P
2,23 ·

14,23; 15,20; 17,6
1J 2,5 Ap 3,8.10 ·
5,24! L 2,26 H 11,5
10,20!

Act 2,29 Zch 1,5

Mt 16,28!p

4,12 Sir 44,19

7,18! 13,32; 16,14;
17,5

8,19!

1P 1,8 · Mt 13,17p
H 11,13 · 12,41
L 17,2224! Is 43,10.13 |
10,31; 11,8 ·
10,39; 12,36 L
4,29s

34 Ex 20,5

L 13,2-5

11,4

5,17

11,9 Jf 13,16

8,12!

Mc 8,23!

2 Rg 5,10

5,2 L 13,4 Is 8,6

τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δο-
ξάσω ἑμαυτὸν, ἢ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἐστὶν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι (θεὸς ἡμῶν) ἐστίν,
55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. κἀν εἶπω
ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, (ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν) ψεύστης· ἀλλὰ
οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραάμ ὁ πα-
τήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν,
καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. **57** εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐ-
τόν· Γενετήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἑώρακας;
58 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν
Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. **59** ἦσαν οὖν λίθους ἵνα
βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς οὐδὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ
τοῦ ἱεροῦ. **Τ**

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. **10**
2 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες·
ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς
γεννηθῇ; **3** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε
οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν
αὐτῷ. **4** Ἡμεῖς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ἡμε-
ῖς ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργά-
ζεσθαι. **5** ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.
6 ταῦτα εἰπὼν ἐπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ
πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμούς. **7** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κο-
λυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος).
ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων.

54 το ΝΔΔ*Θ f¹³ pc | θ. υμων ΚΒ*ΔΨ 700. 1424 al it vg^{cl} bo^{ms} | ο θ. ημων
φ⁶⁶ (υμ-) L 579 pc | txi φ⁷⁵ ΑΒ² C W Θ 070 f^{1.13} 33 φ⁷⁵ sy sa pbo bo • **55** 2 / 3 D pc |
εσ. ομ. υμων (φ⁶⁶ f¹³) φ⁶⁶ Κ C L Ψ 070 f¹³ 33 φ⁷⁵ ΑΒ W Θ f¹ 565 pc • **56** ειδη
Κ ΑΒ* Δ² W 070 al • **57** τεσερακοντα (Λ*) pc; Chr | εωρακεν σε φ⁷⁵ Κ* 070 sy^s sa
ac² pbo • **58** το φ⁶⁶ Κ ΑΔ L W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 φ⁷⁵ Β C 579 pc | ο D it • **59** ο B
W | τ (cf L 4,30) και διελθων δια μεσου αυτων επορευετο και παρηγεν ουτως Κ¹ (2 om.
επ. ... ουτ.) C L N Ψ 070. 33. (579). 892. 1241 al (sy^{p,h}) bo | διελθ. δια μεσ. αυ. και παρ-
ηγεν ουτ. Α Θ^c f^{1.13} φ⁷⁵ (f) q | txi φ^{66.75} Κ* Β D W Θ* pc lat sy^s sa ac² pbo bo^{ms}
¶ **9,1** Τκαθημενον D • **2** D e • **4/5** εμε Κ¹ Α C Θ Ψ f^{1.13} 33 φ⁷⁵ lat sy ac² bo^{ms} | txi
φ^{66.75} Κ* Β (f D) L W 070 pc sa pbo bo | ημας φ^{66.75} Κ* L W pc pbo bo | Γως C* L W
070. 33 pc b d sy^{hmg} pbo bo | ε. ... η. φως γαρ sy^s • **6** τ επεθηκεν B pc | txi φ^{66.75} Κ Α C
D L W Θ Ψ 070. 0216 f^{1.13} 33 φ⁷⁵ lat sy; I^{lat} vid | του τυφλου Α C W Ψ f¹³ φ⁷⁵ b e f sy
(bo) | αυτου D N 892. 1241 pc lat | txi φ^{66.75} Κ Β L Θ 070. 0216^{vid} f¹ 33. 565 pc

8 Οἱ οὖν γείτονες ὁ καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτόν τὸ πρότε-
ρον ὅτι (προσαίτης ἦν) ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθή-
μενος καὶ προσαιτῶν; **9** ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν,
ἄλλοι (ἔλεγον· οὐχί, ἀλλὰ) ὁμοιος αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος
ὁ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ εἰμι. **10** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς [οὖν] **15**
ἠνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; **11** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· ὁ
ἄνθρωπος ὃς λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπ-
έχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέν μοι ὅτι ὕπαγε εἰς
τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέ-
βλεψα. **12** (καὶ εἶπαν) αὐτῷ· ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει·
οὐκ οἶδα.

13 Ἄγουσιν αὐτόν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτε
τυφλόν. **14** ἦν δὲ σάββατον ἐν ἡμέρᾳ τὸν πηλὸν ἐποί-
ησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** πάλιν
οὖν ἠρώτων αὐτόν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλε-
ψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκεν μοι ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμούς καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. **16** ἔλεγον οὖν ἐκ
τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἐστὶν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄν-
θρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον·
πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;
καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν·
τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέφξεν σου τοὺς
ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. **1,21**

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν
τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς
αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος· **19** καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς

8 τ αυτου φ⁶⁶* it vg^{ms} sy^s p | τυφλος ην C³ Γ Δ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 φ⁷⁵ | τυφ. ην και
προσαιτ. 69 (pc) it • **9** φ⁶⁶ Κ W Θ / 844. / 2211 pc it | δε οτι Α Δ Ψ f¹³ φ⁷⁵ f¹ sy^h ac²
mf | δε· ου., αλ. 070 f¹ 565 pc aur vg | δε ελ· ου., αλ. Κ (Θ) pc vg^{ms} sy^{hmg} | txi φ^{66.75} Β C
W pc b (r¹) sy^p (L 33. 892. 1241 al; h. t.) | τ δε φ⁶⁶ Κ* 2 Α C² Κ Ν Γ 070 f¹³ 33. 579. 892.
1241 al it vg^{cl} sy^{p,h}* co | txi φ⁷⁵ Κ¹ Β C* D L W Θ Ψ f¹ φ⁷⁵ vg^s sy^s | ο¹ φ⁶⁶ Κ² L 070 it sy^s
• **10** ειπαν φ⁶⁶ D | φ⁷⁵ Α Β W f^{1.13} 33 φ⁷⁵ lat sy^s p sa^{ms} pbo bo | txi φ⁶⁶ Κ C D L N Θ Ψ
070. / 844. / 2211 al it sy^h* sa^{ms} ac² • **11** 2 D W pc | 2 3 φ⁷⁵ vid C Θ 565 pc | και ειπεν·
ανθρωπος Α Ψ f¹³ φ⁷⁵ it pbo (bo) | txi φ⁶⁶ Κ Β L 070 f¹ 33 pc sa ac² | φ⁷⁵ Α Δ W Θ Ψ
f^{1.13} 33 φ⁷⁵ | txi φ⁶⁶ Κ Β L 070 pc | την κολυμβηθραν του Α Ψ f¹³ 33 φ⁷⁵ lat (sy) sa^{ms} | txi
φ^{66.75} Κ Β D L W Θ 070 f¹ 565. 1241 al it • **12** 2 Α / 844*. / 2211 pc (e) j vg^s sy^s p | ει.
ουν φ⁶⁶ D Θ Ψ 0250 f^{1.13} φ⁷⁵ it sy^h sa^{ms} | txi φ⁷⁵ Κ Β L W 070 f¹ 33. 565. 1241 al / vg^{cl} • **14** οτε
Α Δ Θ Ψ 0250 f^{1.13} φ⁷⁵ lat sy^p | εν τη ημ. οτε 0141 vg^{ms} sy^{hmg} | txi φ^{66.75} Κ Β L W
(070). 33 pc it • **15** φ⁶⁶* 892. 1241 al lat sy^s p • **16** φ^{66.75} Α L Θ Ψ 0250 φ⁷⁵ lat sy^h
bo^{ms} | txi Κ Β D W 070 f^{1.13} 565 al c vg^{cl} sy^s p co • **17** φ⁷⁵ Α Δ W Θ 070. 0250 f^{1.13} 33 φ⁷⁵
lat (t) | txi Κ Β L Ψ pc • **18** / 1-3 28 pc b sy^s | - D / | ου φ⁶⁶* D pc | φ⁶⁶* f¹ 565 al it
sy^s bo • **19** επηρ- φ⁶⁶ D pc

λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ὧν βλέπει ἄρτι; **20** ἀπεκρίθησαν Ἰοὺν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. **21** πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς ἡμῖν περὶ ἐαυτοῦ λαλήσει. **22** ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἡδὴ γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. **23** διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, ἡ αὐτὸν ἔπερωτήσατε.

24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς ἐστιν. **25** ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἷδ᾽ ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. **26** εἶπον οὖν αὐτῷ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; **27** ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἡδὴ καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί ἡμῖν θέλετε ἰδεῖν; ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταῖς γενέσθαι; **28** καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ μαθητὴς εἰ ἐκείνου, ἡμεῖς τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· **29** ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. **30** ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν τούτῳ γὰρ ὅτι θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἠνοιξέν μου

Jos 7,19 Ps 68,35
L 17,18 Ap 14,7 etc

Nu 12,2.8
8,14; 7,27s; 19,9

3,10

19^s φ⁶⁶ A Ψ 0250 f^{1,13} M lat sy^{p,h} | txi φ⁷⁵ K B D L W Θ 070. 33. 892. / 844. / 2211 pc it sy^s
• 20^r δε αυτοις A Ψ 0250 M sy^h | αυτοις D Θ f¹ 565 pc lat | - L W 070 f¹³ 33. 892. 1241.
/ 844. / 2211 al a e ff² r¹ co | txi φ^{66,75} K B pc • 21^r αυτος ηλικ. εχ., αυτον ερωτ., αυτος
A 0250 f¹³ (f¹ 1241) M (l) q (sy) | αυτος ηλικ. εχ., αυτος (- K*) φ⁷⁵ K* 070 | 3-5 W b sa
ac² | txi φ⁶⁶ K² B (D) L Θ Ψ f¹ 33. 579 pc lat bo • 22^r / 3 2 N pc | 2 / 3 φ^{66,75} K f¹³ al |
ομ. αυ. χρ. ειναι D e (vgcl) | txi K A(*) B L W Θ Ψ 070. 0250 f¹ 33 M lat • 23^r και φ⁶⁶
A | ep- A L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M | ερωτατε D | txi φ^{66,75} K B W 070 pc • 24^r 2 3 / A D
Ψ 0250 f^{1,13} 33 M e | txi φ^{66,75} K B L W Θ 070. 1241. / 844. / 2211 pc • 26^r παλιν φ⁶⁶ K²
A L Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M f q sy^{p,h} | txi φ⁷⁵ K* B D W 579 pc lat sy^s co • 27° φ⁶⁶ vid pc
lat sy^s | τουν φ⁷⁵ B mf bo^{ms} | φ⁶⁶ D Θ pc a e r¹ | φ⁶⁶ K D L Γ Δ Ψ 070. 33. 892. 1424.
/ 844. / 2211 al | txi φ⁷⁵ A B W Θ 0250 f^{1,13} M • 28^r 2 (+ ουν f¹³ / 844. / 2211 al) φ⁶⁶ A
f¹³ M lat | οι δε ελ. K² D L N Θ Ψ 0250 f¹ 33. 565. 579. 1241 al a f sy | txi φ⁷⁵ K* B W 070
pc | 2 / 3 0250 f¹³ M it | / 3 2 φ⁶⁶ D Θ pc lat | / 3 L pc | txi φ⁷⁵ K A B N W Ψ 070 f¹
33. 579 al | γαρ φ⁶⁶ pc sy^p | - D it | φ⁶⁶ • 29^r δε φ⁶⁶ pc | τ (31) και οτι (+ ο D¹)
θεος αμαρτωλων ουκ ακουει D • 30^r 3 4 / 2 φ⁶⁶ | τουτο φ⁶⁶ e | φ⁶⁶ A D W Θ 0250
f¹³ M | txi φ^{66,75} K B L N Ψ 070. 1. 33. 1241. / 844. / 2211 al

τοὺς ὀφθαλμούς. **31** οἶδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. **32** ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέφξεν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. **33** εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. **34** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἄνθρώπου; **36** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; **37** εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. **38** ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. **40** Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ὁ ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; **41** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν, ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστίν καὶ ληστής· **2** ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας (ποιμὴν ἐστίν) τῶν προ-

Is 1,15 Ps 66,18 ·
Prv 15,8.29
Ps 145,19

6,46l

2 Ps 51,7

22l 3 J 10

1,41 · 1,51l

4,26l

3,19; 5,24

Mt 11,25; 13,
13-15

15,22.24

3,36

31^r δε A W Ψ 0250 f¹³ M vg sy^{p,h} ac² | γαρ 69 q | txi φ^{66,75} K B D L Θ 070. 1. 33. / 844.
/ 2211 al it | τ 2 3 / B D Θ Ψ 070. / 844. / 2211 pc a e | txi φ^{66,75} K A L W 0250 f^{1,13} 33 M
lat (Γ 565. 1241 al: -λον) • 33^r ουτος (- Θ) π. θ. ο ανθρωπος φ⁶⁶ N Θ (f¹ 1241) pc • 35^r
ο φ⁶⁶ K² A D L W Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M | txi φ⁷⁵ K* B pc | τ αυτω φ⁶⁶ K² A L Θ Ψ
070. 0250 f^{1,13} 33 M lat sy co | txi φ⁷⁵ K* B D W pc e bo^{ms} | θεου A L Θ Ψ 070. 0250
f^{1,13} 33 M lat sy^{p,h} bo | txi φ^{66,75} K B D W pc sy^s co • 36^r / 4 6-8 (f¹ K*) L Θ pc lat | και
τις εστιν, εφη, κυριε φ⁷⁵ B W (f¹ 070) | απ. εκ. (+ και φ⁶⁶) τις εστιν (+ εφη φ⁶⁶) κυριε
φ⁶⁶ A 1241 pc | txi (f¹ K¹) D Ψ (0250) f^{1,13} 33 M sy^{p,h} • 37^r ει. δε A L 0250 f^{1,13} M | και
ει. 1241 pc | txi φ^{66,75} (K) B (D) W Θ Ψ 070. 33. / 844. / 2211 al b e sy | φ⁶⁶ A | f αυτος
φ⁶⁶ ac² mf pbo • 38/39 φ⁷⁵ K* W b (l) sa^{ms} ac² mf | 5 1-3 φ⁶⁶ (1241) pc; Did | 5 1-4
φ⁶⁶ D pc | ut txi, sed εληλυθα φ⁷⁵ 579. 892 pc • 40^r και ηκ. A 0250 f¹³ M lat sy^{p,h} | ηκ.
δε D sa^{ms} bo^{ms} | ηκ. ουν f¹ 565. 1241 pc | txi φ^{66,75} K B L W Θ Ψ 33. 579 al co | φ⁶⁶ K* 2
D al lat sy^s sa^{ms} ac² mf bo • 41° φ^{66,75} B 0250 | txi K A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | αι
αμαρτιαι υμων μενουσιν K¹ D L W 33. (1241) al (sy^{s,hms} bo^{ms}) | ut txi, sed και η φ⁷⁵ pc
sa^{ms} mf bo, η ουν A 0250 f¹³ M (a) j l r¹ sy^h | txi φ⁶⁶ K* B K Θ Ψ 1. 565. (579) al lat (sy^p)
¶ 10,2 ερχ- φ⁷⁵ | αυτος εστ. ο ποι. D (W it) sa ac² (pbo bo^{ms})

16,27; 18,37 Ap
3,20 Ps 95,7

Ps 80,2

16,25

Ps 118,20
Nu 27,17

5,24s

Ez 34,11-16,23; 37,
24 H 13,20
15,131

Act 20,29

12,6

27 1 K 13,121 |
Mt 11,27p 17,25

βάτων. 3 τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια ἑρπύδατα ἑρπύδει κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 ὅταν τὰ ἴδια ἑρπύδατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 ἄλλοι δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοι τῶν τῆν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἢ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 ὅσοι ἤλθον [πρὸ ἐμοῦ] κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὐ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει – καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ – 13 ὅτι μισθωτὸς ἔστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσιν με τὰ ἐμὰ, 15 καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ

3 τ-τια φ66 b q | τ καλει Θ 0250 f13 M | txt φ66.75 K A B D L W Ψ f1 33. 565. 579.1241. l 2211 al • 4 προβατα A 0250 f13 M lat syph | -K*2 | txt φ66(•, 5)75 K1 B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 1241. l 2211 al a e co | f 3 l 2 φ66 D Θ pc it • 5 τ-σωσιν φ66.75 K L W Θ Ψ 0250 f1.13 33 M | txt A B D Δ 700 al vgw • 6 τ φ66 pc lat | τ ην α φ6 • 7 φ66 K* e sy | τ αυτοις φ45.66 K2 W 1. 565. 1241. l 2211 al it | π. αυ. D L Θ Ψ M a sy co (f K*c A K 0250, f13 33. 1424 lat syh) | txt φ66.75 B | 2 B pc | - 0250 pc | o1 φ75 B K L Ψ 33. 579. 700. 1241. 1424 al a | txt φ66 K A D W Θ 0250 f1.13 M lat | f o ποιμην φ75 sa ac mf • 8 o D b | f / φ45.75 K* Γ Δ 892s. 1424 pm lat sy-p sa ac2 pbo; Aug | 2 3 l f1 565. l 2211 pc | txt φ66 K2 A B D K L W Ψ (0250) f13 33. 579. 700. 1241 pm syh; Lcf • 10 φ66 D pc ff2 | τ-σσοτερον φ44.75 Γ Ψ 579 pc • 11 τ διδωσιν φ45 K* D lat sy-p pbo bo • 12 τ δε μ. φ66 K D Δ Θ Ψ f13 33. 579. 1241 pc (f A 0250 M) it vgl sy co | txt φ75 B L W 1. l 2211 pc aur vgl ww | τ τα προβατα A Ψ 0250 f13 M lat syph | txt φ44.45.66.75 K B D L W Θ 1. 33. 565. 1241. l 2211 al sy co • 13 τ ο δε μισθωτος φευγει A Ψ 0250 vid f13 M lat sy | txt φ44.45.66.75 K A* vid B D L (W) Θ 1. 33. (579). 1241. l 2211 al e co • 14 γινωσκομαι υπο των εμων A Θ Ψ 0250 f1.13 33 M syph | txt φ45(c).66.75 vid K B D L W pc lat (sy); Eus • 15 τ και φ45

91
IV
92
X

κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, * καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα τὰ πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποιμνία, εἰς ποιμῆν.

17 Διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ὁ ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Σχίσμα τὸ πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον γὰρ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· τὸ δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι τ' ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;

22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν οἷς Ἱεροσολύμοις, χειμῶν ἦν, 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. 24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; εἰ σὺ εἰ ὁ χριστὸς, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστ' ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. 27 τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσιν μοι, 28 κἀγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον·

15,131

11,52; 17,20

Ez 34,23; 37,24
E 2,14-18

3,351 • 15,131

Ph 2,8s

14,31

7,431

7,20; 8,48,52 Mc
3,21s Mt 11,18p
Act 26,24 Sap 5,4

9,16

1 Mc 4,59

Act 3,111

Mt 26,63p; 16,161 •
16,25,29 Mc 8,32
4,261

5,361 • 5,43

6,641

31

14

5,241

15 τ διδωμι φ45.66 K* D W pbo • 16 τ δε φ66 D pc a (r1) syph | τ συναγ- φ66; Did | τ-σωσιν K A W Δ Θ f13 33. 565. 579. 892s. 1241. 1424 al a l vgm; txt φ66.75 B D L (Ψ) f1 M lat; Did | τ τ-σεται φ66 K* A f13 M lat sy | txt φ45 K2 B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. (1424). l 2211 al f vgm; syhm; Cl (Did) • 18 τ ηρεν φ45 K* B sy | txt φ66 rell | D 1 • 19 τ ουν φ66 A (D) Θ Ψ f1.13 M syh pbo bo | txt φ75 K B L W 579 pc lat sy-p ac2 • 20 τ ουν K*2 D f1 565. 700 pc r1 boms | τ οτι φ45 D • 21 τ δε φ66 K (W) Θ f13 pc d vgm; sy-p samss bo • 22 τ δε φ66 K A D Θ f13 M lat syph | -f1 565. l 2211 pc a b sy-p pbo | txt φ66.75 B L W Ψ 33. 579 pc co | φ45 K D f13 l M | txt φ66 A B L W Θ Ψ 33. 579 al | f χ. δε φ45 | και χ. A f13 M lat sy boms | txt φ66.75 K B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 579. l 2211 pc ff2 r1 co • 23 o B | o1 K A D f13 1. 33 M | txt φ45.66.75 B L W Θ Ψ 892s. l 2211 al • 24 τ-λευσαν B • 25 τ 2 3 φ66 K* D l 2211 r1 samss boms | l 3 B* | 2 3 l Θ | τ ου π. μοι D Θ f13 pc sa ac2 | ουκ επιστευ-σατε B 1424 pc f • 26/27 τ καθως ειπον υμιν (+ οτι φ66) φ66 A D Ψ f1.13 M it sy pbo bopt | txt φ66.75 K B K L W Θ 33. 1241. l 844 pc aur c vg sa ac ac2 bopt | ακουει φ75 A D Ψ f1 M; Cl | txt φ66 K B L W Θ f13 33. (579). 1241. l 2211 pc; Or Did • 28 τ 3 4 l 2 φ66 A D Θ Ψ f1.13 M lat; Or | txt φ66.75 K B L W 33. 1241. l 2211 pc; Did

- 6,39f καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁὐχ ἀρπάσει τις
 6,37f αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29 ὁ πατήρ ὁ μου ὁ δέδωκεν μοι
 πάντων μεϊζόν ἔστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς
 17,11f χειρός τοῦ πατρός. 30 ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἔν ἐσμεν.
 8,59f 31 Ἐβάστασαν ἄλλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθά-
 σωσιν αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ ἔργα
 7,19,23; 9,3 καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔρ-
 γον ἔμε λιθάσετε; 33 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι·
 36 Mt 9,31p Lv 24,16· 5,18f περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομεν σε ἀλλὰ περὶ βλασφη-
 μίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν.
 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· οὐκ ἔστιν γεγραμμένον
 ἐν τῷ νόμῳ ὁ ὑμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε; 35 εἰ ἐκείνους
 εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ
 οὐ δύναται λυθῆναι ἢ γραφή, 36 ὃν ὁ πατήρ ἡγίασεν
 καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφη-
 5,18f 1,34 μεῖς, ὅτι εἶπον· ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ
 5,36f ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστευέτε μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ, κἂν
 ἐμοὶ μὴ πιστεῦητε, τοῖς ἔργοις πιστευέτε, ἵνα γνῶτε καὶ
 14,10s,20; 17,21,23 γινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ καὶ ἐγὼ ἐν τῷ πατρί.
 7,30f 39 Ἐζήτουν [οὖν] αὐτὸν ἄλλιν πιάσαι, καὶ ἐξήλθεν
 8,59f ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

28 ου μη -ση B D L (l 2211) pc • 29 ο B* 892s. 1424 pc it sy^s pbo | ος δεδ- (εδ- φ66 pc) μοι (- φ66s; + αυτα f¹³ pc) μειζων π. φ66 f^{1,13} 33 B | ος δεδ- μ. μειζων π. A (f B²) Θ al sy | ο δεδ- (δεδωκως D) μ. π. μειζων B D L W Ψ pc | txt B* (lat) bo | τμου A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 B latt sy^h sa ac² bo | txt φ66,75vid B B L pc sy^s pbo • 30 τμου W* Δ pc e sy^s p co • 31 ουν D l 844 pc it vgcl sam^s bo | ουν π. φ66 A Ψ f^{1,13} (1241) B f sy^h sam^s | - φ45 Θ aur ff² vgst.ww pbo | txt B B L W 33. l 2211 pc sy^p sam^s ac ac² | f φ66 a e • 32 (t l 3 4 2 B pc | l 3 4 W b | 3 4 l 2 φ75vid | 2 l 3 4 φ66 D L f¹³ B vgcl | txt φ45vid B A K (Θ) Ψ f¹ 33. 565. 1241. l 2211 al lat | τμου φ66 B A L W Ψ f^{1,13} 33 B latt sy^h sa pbo bo | txt φ45vid B* B D Θ pc e sy^s | ουν W bo | ουν αυ. φ66 | f (φ66: με) A D W f^{1,13} B aur c f l | txt φ45 B B L Θ Ψ 33. 579. 1241. l 844. l 2211 pc lat • 33 τ λεγοντες D Γ Δ 700. 892s. 1424 B e vgms homss | τ τον φ66s • 34 f l 3 φ45 B W | l. και ειπεν αυτοις φ66 | αυ. ο l. κ. ειπ. D | txt φ75 B A L Θ Ψ f^{1,13} 33 B | φ45 B* D Θ pc it sy^s; Cyp • 35 bis φ45; Cyp | f D 892s pc it • 36 το φ45 | φ66s B D W 1424 al • 38 f-ετε B A W Δ Θ f¹³ 1. 33. 565. 579. 1241. 1424. l 2211 pm | -σητε φ66s pc | θελετε πιστευειν D latt | txt φ45,66,75 B K L Γ Ψ 118. 209. 700. 892s. l 844 pm | f-σατε φ45,66 A Ψ f¹³ B | -σετε Δ | txt φ75 B B D K L W Θ 1. 33. 579. 1241 al | κ. πιστευσητε A Ψ f¹³ B | κ. πιστευητε B (579. 1241. l 2211) pc | - D 1424 (it) sy^s | txt φ45,66,75 B L (W) Θ 1. 33. 565. l 844 al co | f αυτω φ45 A Θ Ψ f^{1,13} B it sy^h sam^s ac² | txt φ66,75 B B D L W 33. 1241. l 844. l 2211 pc lat sy^s(p).hmg (sam^s pbo bo); Or^{lat} • 39 f l φ75vid B Γ Θ 700 pm vgms pbo homs | εζ. δε φ45 f sam^s ac² | και εζ. D | txt φ66 B A L W Ψ f^{1,13} 33 pm lat sy^h | f 2 l 3 (2 3 l pm) φ66 B Θ f¹³ B | l 3 φ45vid B* D 579. 1241 al lat ac² | txt B² A K L W Δ Ψ f¹ 33. 565. 1424 al f

- 40 Καὶ ἀπήλθεν ὁ πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν
 τόπον ὃπου ἦν Ἰωάννης (τὸ πρῶτον) βαπτίζων καὶ 1,28
 94 X Γ1 ἔμεινεν ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλε-
 γον ὅτι Ἰωάννης μὲν ἔσημειον ἐποίησεν Ἰουδέν, πάντα 1,7s,34
 δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τοῦτου ἀληθὴ ἦν. 42 καὶ 7,31f
 11 Ἦν δὲ τις τῶν ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ὃς
 τῆς κόμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐ-
 τῆς. 2 ἦν δὲ τῆς Μαρίας ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ 12,3
 ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἥς ὁ ἀδελ-
 φὸς τῆς Λάζαρος ἠσθένει. 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαι
 πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.
 4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν
 πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ
 ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρ-
 θαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. 6 ὥς
 οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 δύο ἡμέρας, 7 ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς·
 ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθη-
 ται· ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν
 ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 ἀπεκρίθη τῷ Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα ὥραι
 εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ
 2,11f 13,31; 9,3 προσκόπτεται, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦτου βλέπει· 10 ἐάν
 8,12f 12,35f δὲ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτεται, ὅτι τὸ φῶς οὐκ
 ἔστιν ἐν αὐτῷ.

11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος
 ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξ-

40 φ66 Γ 047 pc e sy^s p ac² | B* pc; Chr | ου φ66 047 | f l 137 al | το προτερον φ45 B Δ Θ f¹³ 579 pc it | - 33. 1241 al | f t εμενεν B | txt φ45,66,75 rel • 41 ο B D pc e | f K L W Ψ 0250 f^{1,13} 33. 565. 579. 1241 al; Or | ουδε εν φ45 W Θ f^{1,13} 565 pc | f 2 l φ45 D | l W sy^s bo • 42 f 2 l 3-5 A K Θ 0250 f¹³ al sy^h (2 l 5 3 4 B) | l-4 φ45vid 1241 pc lat sy^s p ac² homss | txt φ66,75 B B D L (W) Ψ 1. 33. 565. 579 al vgms • 11,1 ἔκει φ6 | ἀδελφος Μαρίας κ. Μαρθας sy^s(p) | τ της B D • 2 ταυτη η φ45 (pc) e sy^s p sa ac² bo | f Μαρια φ66 B A D L W Θ Ψ 0250 f^{1,13} B co | txt φ6vid B 33 sy^h | f και φ66s | και ο D | τ ην φ66s et f¹ ασθενων φ66vid • 3 απεστειλεν ουν Μαρια π. α. λεγουσα φ66vid • 4 αυτου φ45 e ff² l sy^s sa ac² | του ανθρωπου 0250 | - φ66 • 5 εφιλει D a e | φ66s • 6 επι τω φ45 D sy^s • 7 ειτα φ66 D pc | f τ. μ. αυτου A D K Γ Δ f¹³ l 844 al lat sy co | αυτοις φ66s | - φ45 e l | txt φ6vid,66c,75 B B L W Θ Ψ 0250 f¹ 33 B • 9 το φ45 Θ 0250 f^{1,13} 565. 579. l 2211 al | ωρας εχει η ημερα D • 10 αυτη D* aur sam^s ac² • 11/12 f bis κοιμαται D

υπνίσω αὐτόν. **12** εἶπαν οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ· κύριε, εἰ
 ῥεκοίμηναι ῥωθήσεται. **13** εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ
 τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοι-
 μήσεως τοῦ ὑπνου λέγει. **14** τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 σοῦς· παρρησίᾳ· Ἀάζαρος ὁ ἀπέθανεν, **15** καὶ χαίρω δι'
 ὑμᾶς ἵνα πιστεῦσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν
 πρὸς αὐτόν. **16** εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς
 συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ'
 αὐτοῦ.
17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔδρεν αὐτόν ῥέσσαρας ἡδὴ
 ἡμέρας· ῥέχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **18** ἦν δὲ ὁ Ἡθθανία
 ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.
19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν
 Μάρθαν (καὶ Μαριάμ) ἵνα παραμυθῶνται αὐτὰς περὶ
 τοῦ ἀδελφοῦ. **20** ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰη-
 σοῦς ἔρχεται ὑπῆντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ
 ἔκαθεζέτο. **21** εἶπεν οὖν ὁ Ἡθ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν·
 κύριε, εἰ ἡς ὧδε οὐκ ἂν ἠγάπηθην ὁ ἀδελφός μου·
22 ὁ [ἀλλὰ] καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν ῥαῖτήση τὸν θεὸν δώσει
 σοι ὁ θεός. **23** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελ-
 φός σου. **24** λέγει αὐτῷ ὁ Ἡθ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται
 ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **25** εἶπεν τὸ αὐτῇ ὁ
 Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεῦντων
 εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ῥζήσεται, **26** καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πι-
 στεῦντων ῥεῖς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεῦεις

11/12 3 / 2 K D K W al b ff2 | οι μ. αυτου C2 L Ψ 0250 f1 M lat syh | 3 A pc syh | txt
 p66.75 B C* Θ f13 33. 1241. l 844 pc | f εγερωθησεται p75 • 14 Ἰησοῦς p66 K* pc | - 33.
 892s a e r1 | τ (11) ο φίλος ημων D p • 17 τεις Βηθανιαν K2 A C2 D f13 33. 579 al syh p
 bopt | / 1 3 2 K A C2 L W Ψ 0250 f1 33 M | 2 / 3 p66 (l p vgm) | 1 3 A*vid D e syh | txt
 p75 B C* Θ f13 pc vgm | 2-4 / p66 D L W Ψ l 844 pc lat • 18 ο† K* B l 346 | txt p66
 rel | ο† D W* syh • 19 Ἱεροσολυμων D | f τας περι p45vid A C3 Θ Ψ 0250 f1.13 M syh |
 - D | txt p66.75vid K B C* L W 33. 579. 1241 al latt | κ. -ιαν p66 K A (W) Ψ 0250 f1.13 33
 M | - 28 | txt p75 B C D L Δ Θ (l 2211) pc | τ αυτων A C Ψ 0250 f1.13 33 M lat syh | txt
 p45.66.75 K B D L W Θ al ff2 l r1 • 20 -ια p45.66vid.75 K A B C D L W Ψ 0250 f1.13 M co |
 txt Θ 33. 565. 579 pc | τ αυτης p66 (pc) • 21 ο A Γ Δ 0250. 1424 pm | ο† K B C* 213 |
 txt p45.66.75vid rel | ο2 B syh | 2-4-6 / 3 p45.66 C3 Θ 0250 f1.13 M | 1 2 4-6 (Ψ: 6 4 5) 3 A D
 Ψ pc | txt p75 K B C* L W l 844. l 2211 (f1 33. 565. 579. 1241: 6 4 5) pc a l p vgm sed fετε-
 θνηκει A C2 Θ Ψ f13 M | txt p45.66.75 K B C* D K L W 0250. 1. 33. 565. 579. 1241. l 844 al
 • 22 ο† p75 K* B C* 1. 33. 1241. l 844. l 2211 pc bopt | txt p45.66 K2 A C3 D L W Θ Ψ 0250
 f13 M lat sy co | f -σης p45.66 W pc • 24 ο p45.75vid K A C3 W 0250 f1.13 M | txt p66 B C*
 D K L Θ Ψ 33. 1241. l 844. l 2211 al • 25 τ δε K* Θ f1 565. 892s. l 2211 al b | ουν p75 Ψ
 1424. l 844 pc | ο p45 l syh; Cyp | f -σει p45vid • 26 ο W

τοῦτο; **27** λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ
 εἰ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μα-
 ριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ῥάθρα εἰποῦσα· τὸ διδάσκα-
 λος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. **29** ἐκείνη ὁδὲ ὡς ἤκουσεν
 ῥῆγερθη ταχὺ καὶ ῥῆρχετο πρὸς αὐτόν. **30** οὐπω δὲ ἐλη-
 λύθει ὁ Ἰησοῦς· εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ὅτι ἐν τῷ τόπῳ
 ὅπου ὑπῆντησεν αὐτῷ ὁ Ἡθ Μάρθα. **31** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ
 ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν,
 ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ῥαχεῶς ἀνέστη· καὶ ἐξῆλθεν,
 ῥκολούθησαν αὐτῇ ῥδόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖ-
 ον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαριάμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν τὸ Ἰησοῦς ῥ ἰδοῦ-
 σα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας λέγουσα ὁ αὐτῷ·
 κύριε, εἰ ἡς ὧδε οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. **33** Ἰη-
 σοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόν-
 τας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ῥνεβριμήσατο τῷ πνεύ-
 ματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν· **34** καὶ εἶπεν· ποῦ τεθεῖκατε
 αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. **35** Ἐδάκρυ-
 σεν ὁ Ἰησοῦς. **36** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει
 αὐτόν. **37** τινὲς δὲ ῥ ἐξ αὐτῶν εἶπαν· οὐκ ἐδύνατο οὗτος
 ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ
 οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ῥμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται
 εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ'

Μτ 16,16!
 1,9; 6,14; 12,46;
 16,28; 18,37 Μτ
 3,11!

20

21

Μτ 9,30!
 12,27; 13,21
 1,46! | L 19,41

9,1ss

Μτ 9,30!

Μτ 27,60

27 τπιστευω p66 • 28 ταυτα p66 A D Θ Ψ 0250 f1.13 M lat sa ac2 mf bopt | txt p75vid K B
 C L W 1241. l 844 pc vgmss pbo bopt | f -ιαν p45.66 K W Ψ 0250 f1.13 M | txt p75vid A B C D
 K L Δ Θ 33. 579. l 844 al | f1 σιωπη D lat syh | τ οτι p66 D W pc • 29 ο p66* A C2 D Ψ
 0250 f1 M lat | txt p66.75 K B C* L W Θ f13 33. 579. 1241. l 844. l 2211 pc it syh** | f†
 εγειρεται p45.66 A C3 Θ 0250 f1.13 M | vglat ww syh | txt p75 K B C* D L W Ψ 33. 579. 1241.
 l 844 al it vg3 syh p hmg | f ερχεται p45.66 A C3 D Θ 0250 f1.13 M syh | txt p75vid K B C* L W
 Ψ 579. 1241. l 844 pc it syh p • 30 / 1 2 5 3 p66 0250 | ου γαρ l. ελ. D | ο p45 A D L Θ
 0250 M l sy | txt p66.75 K B C W Ψ f1.13 33. 579. 1241. l 844 pc lat | fετι p45.66 Θ f13 pc |
 ο† p45 D W pc • 31 f -ιαν p66 K A C3 W Ψ 0250 f1.13 M | txt p75 B C* D K L Δ Θ 33. 579.
 l 844 pc | f p66 | f δοξαζοντες p75 33 | λεγοντες p66 A C2 Θ Ψ 0250 M lat syh sa ac2 | txt
 K B C* D L W f1.13 579. 700. 1241 al syh p hmg • 32 f -ια p45.66* K A C3 D W Θ Ψ 0250 f1.13
 M co | txt p66.75 B C* L 33. 579. l 2211 pc | τ ο p45 K2 C3 L W Θ 0250 f1.13 M | txt
 p66.75vid K* A B C(*) 2 D K Ψ 33. 579 pc | τ και p45vid.66 | f εις p66 A C3 Θ 0250 f1.13 M | txt
 p75vid K B C* D L W Ψ f1 33. 579. 1241. l 844. l 2211 al | ο p66 D 579. l 2211 pc a r1 pbo bo
 • 33 Ἰουδ. κλ. τους -ληλυθοτας μετ αυτης (p45vid) D it | -ληλυθοτας συν αυτ. Ιουδ.
 κλ. p66 | (13,21) εταραχθη τω πν. ως εμβριμουμενος (-μωμενος p66c Θ l) p45vid.66c D Θ
 l pc p sa ac? ac2 • 35 τ και K* D Θ f13 l 2211 pc latt syh p • 37 f p66 D lat • 38 f -μησα-
 μενος C* 892s. 1241. 1424 pc | -μων W

αὐτῷ. 39 λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ὁ ἄδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος· Μάρθα· Ὁ κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γὰρ ἐστίν. 40 λέγει αὐτῇ ὁ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἰπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὅσην τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔτι ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. 42 ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστώτα εἶπον, ἵνα πιστεῦσώσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. 44 ἔξηλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει (αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς)· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε Ὁ αὐτὸν ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων (οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ) ἔκαὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησαν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος (πολλὰ ποιεῖ σημεῖα); 48 ἐὰν ἀφώμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες ἰσχυροῦσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἰς δὲ ὅτις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόλῃται.

51 τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ὁ ἀρχιερεὺς ὢν (τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου) ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ὁ μόνον ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ ἁγία ἐσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. 53 ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἔβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

54 Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρησιᾶ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ὁ ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἑβραίων τῆς ἐρήμου, ὅτι εἰς Ἐφραίμ λεγομένην πόλιν, κάκει ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; 57 δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἑντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μνηστὴρ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν ὁ Ἰησοῦς. 2 ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δέιπνον ἐκεῖ, καὶ ὁ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἰς τὴν ἑορτήν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.

3 Ἦ οὖν Μαριὰμ λαβοῦσα λίτραν μύρου ὀνόμαδος πιστικῆς πολυτίμου ἠλείψεν τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία

Ex 28,30 Nu 27,21

1 J 2,2

10,16!

5,18! Mt 26,4p

7,4!

2 Sm 13,23?

2,13! Mt 26,2p

2 Chr 30,17 Ac 21,24.26 | 7,11; 12,9

7,32!

7,30!

1-8: Mt 26,6-13 Mc 14,3-9 2,13! 11,1.43

L 10,40

11,2 L 7,38

39[□] Θ it sy^s ac² | ° φ⁶⁶ • 40[°] φ⁶⁶ A l pc | °1 φ⁶⁶ 69 • 41[°] τοῦ ἡν A 0250. l. 579. l 844 al f sy^h | οὗ ἡν ο τεθνηκὼς κειμενος C³ f¹³ 700. 892s. 1424 M | ° αυτου φ⁶⁶ D 33. 1241. 1424 al ff² r¹ sy^h | αυτου εις τον ουρανον K 892s. (l 2211c) al (b π) sy^s hmg • 44[°] και K A C³ W Θ 0250 f^{1.13} 33 M it sy^h; Irlat | και ευθυσ D (l 2211) lat sy^s sams | txi φ^{45vid.66.75} B C* L Ψ | ° 2 3 / L W | 3 / φ⁷⁵ B C* | 2 3 700 aur a r¹ (sy^s) | txi φ^{45.66} K A C² D Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M it vgl | ° K A C² D W Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat sy; Irlat | txi φ^{45.59vid.66.75} B C* L Θ 33. 579 pc ff² • 45[°] οι ε. π. τ. -ιαν φ^{45.66c} (* om. προς) K A C² W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M | των ελθοντων π. τ. -ιαμ D l 2211 | οι ε. μετα -ιας Δ | txi φ^{6.59vid} B C* L 33. (579). l 844 pc | ° εωρακοτες φ^{45.66} D (l 2211) | ° το φ^{66vid} A C B C⁽²⁾ D l pc e | ° σα φ^{66c} 0141 pc | txi φ^{6.45} K A* L W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat • 46[°] ο C D pc it | ° σα A K f¹³ al | ° ο K A W Θ Ψ f^{1.13} 33 M | txi φ^{6.66} B C D L (579: h. t.) • 47[°] l 3 2 0250 f^{1.13} 33 M lat | τοιαυτα ση. π. D it | txi φ^{45vid.66} K A B L W Θ Ψ 33. (579) pc • 48[°] -σωσιν φ⁶⁶ L Γ Δ 0250 f^{1.13} 1. 33. 579. 700. 1241 al | -ουσιν K* 1424 pc ff² π vg^{ms} | txi K² A B D W Θ Ψ M lat • 49[°] φ⁶⁶ 1241 pc | ° Καϊφας φ^{45.75vid} D it vgl sa ac² • 50[°] ημιν A W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M c f r¹ vg^{st.ww} sy sa^{ms} ac²; Or | ° K sa^{ms} pbo | txi φ^{45.66} B D L Γ 1241. 1424 al it vgl bo

51[°] αρχων W d | ° l 2 φ⁶⁶ D | ° φ⁴⁵ e l sy^s | ° μελλει φ^{59vid} 1241. 1424 pc b ff² • 52[°] δε K² Ψ 070. 33. 579 pc | ° εσκορπ- φ^{45.66} D 700 | διεσπαρμενα 0250 • 53[°] συνεβ- A L Ψ 0250^{vid} f¹ 33 M; Or | txi φ^{45.66.75vid} K B D W Θ f¹³ pc • 54[°] 3 2 A D Ψ 0250 f^{1.13} 33 M sy^h | ο δε Ιησ. φ⁶⁶ pc f r¹ sy^p sa pbo bo | txi φ⁷⁵ K B L W Θ f¹ 565. 579. 1241 pc ac²; Or | ° φ^{45vid} D Γ 0250. 579 al lat sy^s ac² | ° Σαμφουριν D | ° φ⁶⁶ d sy^s | ° φ⁶⁶ sy^s | ° διετριβεν φ^{45.66c} A D Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat sy^h | txi φ^{66.75} K B L W 579. 1241 pc r¹ sy^{hmg}; Or | ° τ. μ. αυτου A Θ f^{1.13} M it vgl^{ww} sy co | αυτων και εβαπτισεν 33 | txi φ⁶⁶ K B D L W Γ Δ Ψ 0250. 565 al vgst; Or • 57[°] και D Γ 1424 al | ° πρεσβυτεροι φ^{45vid} | ° εντολην φ⁶⁶ A D L Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt sy^h sa ac ac² | txi K B W 0250 f¹ 565. 579 pc sy^{hmg} mf pbo ¶ 12,1[°] πεντε φ⁶⁶ | ° το τεθνηκὼς φ⁶⁶ A D Θ Ψ 0217^{vid}. 0250 f^{1.13} 33 M lat sy^s h ac ac² bo | txi K B L W l 844. l 2211 pc sy^p it sa pbo | ° ο (-K*) Ιησ. (K) A D L W Δ 0250 f^{1.13} 33. (579). 1424* al | ° Θ Ψ f¹ M it sy^s | txi φ⁶⁶ B pc • 2[°] φ⁶⁶ (D Θ) | ° A D W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M | txi φ⁶⁶ K B L; Or • 3[°] -ια φ⁶⁶ K A D L W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M co | txi B l. 33. 565. 579. l 844. l 2211 pc | ° φ⁶⁶ D it | ° B

ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. 4 λέγει Ἦ δὲ Ἰου- 13
 6,641 δας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς [ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων
 10,13 αὐτὸν παραδιδόναι. 5 διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη
 13,29 Ἑτριάκοσιων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ
 Δτ 15,11 τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἐμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι
 κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐ-
 βάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, ὅτι εἰς τὴν
 ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἤτηρήσῃ αὐτό. 8 □ τοὺς πτω-
 χοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
 ἔχετε. \

9 Ἦ ἔγνω οὖν [ὁ] ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι 99
 11,56 ἐκεῖ ἔστιν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν ὁμόνον, ἀλλ'
 11,43 ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν. 10
 7,311 ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον
 ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ Ἰδι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰου-
 δαίων καὶ ἐπίστευον ὅτι τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορ- 100
 12-16: Mt 21,1-10 Mc 11,1-10 L 19,28-38
 13 ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντη-
 σιν αὐτῷ καὶ ἔκραυγαζον·

ὠσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,

Ἦ καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

14 εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς 14
 101
 14
 101
 VII
 ἔστιν γεγραμμένον·

4 Ἦ οὖν A D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h | - L 33. 1241 pc a e r¹ sa ac² pbo bo^{mss} | txi p⁶⁶ B W 579.
 l 2211 pc bo | Ἦ (- K) εκ (- Q) των μαθ. αυτ. Ιουδ. Σιμωνος (- D vg, o f¹ 565) Ισκαρι-
 ωτης (- του Ψ, απο Καρυωτου D) A D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h (bo) | txi B 1241. l 844 pc sy⁽ⁿ⁾ p
 sa ac² († p^{66,75vid} B L W 33. 579 pc: om. εκ) • 5 Ἦ διακ- f¹³ 579. 1424 pc • 7 ὅτι Ἦ τετη-
 ρηκεν A f^{1,13} M f sy^h | [Ἦ ποιηση P. Schmiedel cj] | txi p^{66,75vid} B D K L Q W Θ Ψ 33.
 579. 1241. l 2211 al lat sy^{hms} co • 8 ὁ vs D sy^s (p⁷⁵ 892^s pc: om. μεθ ... εχετε²) • 9 Ἦ l 2
 4-8 p^(oo*) 75 Ἦ B² Θ Ψ f^{1,13} 33 M (sa ac pbo bo) | l-4 3 5 7 8 p^{66c} W (0250. 579).
 l 2211 pc | οχλος δε πολ. εκ τ. Ιου. ηκουσαν D (it) sy^p ac² | txi B* B* L 892^s. 1241 pc
 bo^{ms} | ὁ D pc b e sy^s | Ἦ Ιησους εκ των νεκ. D (A 33 pc) bo^{mss} | - W • 11 Ἦ 4 5 l-3 6 7 D
 it | δι αυ. των Ιου. επιστευσαν p⁶⁶ • 12 Ἦ 2 p² Ἦ A D W Ψ f¹ 33 M | ουν (- p^{66c}) ο
 οχλ. ο p^{66c} Θ | txi p^{66*} B L f¹³ al | ὁ Ἦ D W Ψ f¹ 33 M (A L 33. 1241. l 844 al) | txi p^{66,75} B
 Γ Θ f¹³ 579. 892^s. 1424 al • 13 Ἦ γασαν p⁶⁶ B* | εκραζον A Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Or | txi p⁷⁵
 B² D L Q W 579. l 844 pc | Ἦ λεγοντες p⁶⁶ B A D K f^{1,13} 565. 892^s al a ff² sy^p bo | txi
 p^{2vid,75} B L W Θ Ψ 33 M lat sy^h sa ac ac² pbo | Ἦ 2 p⁶⁶ B¹ D K Θ f¹ 565 al sa ac² pbo bo^{mss} |
 - A f¹³ M | txi B*² B L Q W Ψ 579 pc bo

15 μὴ φοβοῦ, Ἦ θυγάτηρ Σιών·
 Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται,
 καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

Zch 9,9 Is 35,4;
 40,9 Zph 3,14s

102 X 16 ταῦτα Ἦ οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶ-
 τον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἦ Ἰησοῦς ὅτε ἐμνήσθησαν ὅτι 2,221
 ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

17 ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ Ἦ τὸν Λά-
 ζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἡγείρεν αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο [καὶ] ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι
 ἡκουσαν Ἦ τοῦτο αὐτὸν Ἦ πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 2,111

19 οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς Ἦ αὐτοῦς· θεωρεῖτε
 ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· Ἰδε ὁ κόσμος Ἦ ὀπίσω αὐτοῦ
 ἀπῆλθεν. 11,48 L 19,48
 Act 5,28

15 20 Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα 7,35
 προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. 21 οὗτοι οὖν προσῆλθον
 Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Ἦ θησαιδᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἡρώτων
 αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρ-
 χεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, Ἦ ἔρχεται Ἀν-
 δρέας καὶ Φίλιππος καὶ Ἦ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ
 1,431
 L 8,20; 23,8
 1,401

103 IV 104 X 105 III 106 X 107 X 108 X 109 X 110 X 111 X 112 X 113 X 114 X 115 X 116 X 117 X 118 X 119 X 120 X 121 X 122 X 123 X 124 X 125 X 126 X 127 X 128 X 129 X 130 X 131 X 132 X 133 X 134 X 135 X 136 X 137 X 138 X 139 X 140 X 141 X 142 X 143 X 144 X 145 X 146 X 147 X 148 X 149 X 150 X 151 X 152 X 153 X 154 X 155 X 156 X 157 X 158 X 159 X 160 X 161 X 162 X 163 X 164 X 165 X 166 X 167 X 168 X 169 X 170 X 171 X 172 X 173 X 174 X 175 X 176 X 177 X 178 X 179 X 180 X 181 X 182 X 183 X 184 X 185 X 186 X 187 X 188 X 189 X 190 X 191 X 192 X 193 X 194 X 195 X 196 X 197 X 198 X 199 X 200 X 201 X 202 X 203 X 204 X 205 X 206 X 207 X 208 X 209 X 210 X 211 X 212 X 213 X 214 X 215 X 216 X 217 X 218 X 219 X 220 X 221 X 222 X 223 X 224 X 225 X 226 X 227 X 228 X 229 X 230 X 231 X 232 X 233 X 234 X 235 X 236 X 237 X 238 X 239 X 240 X 241 X 242 X 243 X 244 X 245 X 246 X 247 X 248 X 249 X 250 X 251 X 252 X 253 X 254 X 255 X 256 X 257 X 258 X 259 X 260 X 261 X 262 X 263 X 264 X 265 X 266 X 267 X 268 X 269 X 270 X 271 X 272 X 273 X 274 X 275 X 276 X 277 X 278 X 279 X 280 X 281 X 282 X 283 X 284 X 285 X 286 X 287 X 288 X 289 X 290 X 291 X 292 X 293 X 294 X 295 X 296 X 297 X 298 X 299 X 300 X 301 X 302 X 303 X 304 X 305 X 306 X 307 X 308 X 309 X 310 X 311 X 312 X 313 X 314 X 315 X 316 X 317 X 318 X 319 X 320 X 321 X 322 X 323 X 324 X 325 X 326 X 327 X 328 X 329 X 330 X 331 X 332 X 333 X 334 X 335 X 336 X 337 X 338 X 339 X 340 X 341 X 342 X 343 X 344 X 345 X 346 X 347 X 348 X 349 X 350 X 351 X 352 X 353 X 354 X 355 X 356 X 357 X 358 X 359 X 360 X 361 X 362 X 363 X 364 X 365 X 366 X 367 X 368 X 369 X 370 X 371 X 372 X 373 X 374 X 375 X 376 X 377 X 378 X 379 X 380 X 381 X 382 X 383 X 384 X 385 X 386 X 387 X 388 X 389 X 390 X 391 X 392 X 393 X 394 X 395 X 396 X 397 X 398 X 399 X 400 X 401 X 402 X 403 X 404 X 405 X 406 X 407 X 408 X 409 X 410 X 411 X 412 X 413 X 414 X 415 X 416 X 417 X 418 X 419 X 420 X 421 X 422 X 423 X 424 X 425 X 426 X 427 X 428 X 429 X 430 X 431 X 432 X 433 X 434 X 435 X 436 X 437 X 438 X 439 X 440 X 441 X 442 X 443 X 444 X 445 X 446 X 447 X 448 X 449 X 450 X 451 X 452 X 453 X 454 X 455 X 456 X 457 X 458 X 459 X 460 X 461 X 462 X 463 X 464 X 465 X 466 X 467 X 468 X 469 X 470 X 471 X 472 X 473 X 474 X 475 X 476 X 477 X 478 X 479 X 480 X 481 X 482 X 483 X 484 X 485 X 486 X 487 X 488 X 489 X 490 X 491 X 492 X 493 X 494 X 495 X 496 X 497 X 498 X 499 X 500 X 501 X 502 X 503 X 504 X 505 X 506 X 507 X 508 X 509 X 510 X 511 X 512 X 513 X 514 X 515 X 516 X 517 X 518 X 519 X 520 X 521 X 522 X 523 X 524 X 525 X 526 X 527 X 528 X 529 X 530 X 531 X 532 X 533 X 534 X 535 X 536 X 537 X 538 X 539 X 540 X 541 X 542 X 543 X 544 X 545 X 546 X 547 X 548 X 549 X 550 X 551 X 552 X 553 X 554 X 555 X 556 X 557 X 558 X 559 X 560 X 561 X 562 X 563 X 564 X 565 X 566 X 567 X 568 X 569 X 570 X 571 X 572 X 573 X 574 X 575 X 576 X 577 X 578 X 579 X 580 X 581 X 582 X 583 X 584 X 585 X 586 X 587 X 588 X 589 X 590 X 591 X 592 X 593 X 594 X 595 X 596 X 597 X 598 X 599 X 600 X 601 X 602 X 603 X 604 X 605 X 606 X 607 X 608 X 609 X 610 X 611 X 612 X 613 X 614 X 615 X 616 X 617 X 618 X 619 X 620 X 621 X 622 X 623 X 624 X 625 X 626 X 627 X 628 X 629 X 630 X 631 X 632 X 633 X 634 X 635 X 636 X 637 X 638 X 639 X 640 X 641 X 642 X 643 X 644 X 645 X 646 X 647 X 648 X 649 X 650 X 651 X 652 X 653 X 654 X 655 X 656 X 657 X 658 X 659 X 660 X 661 X 662 X 663 X 664 X 665 X 666 X 667 X 668 X 669 X 670 X 671 X 672 X 673 X 674 X 675 X 676 X 677 X 678 X 679 X 680 X 681 X 682 X 683 X 684 X 685 X 686 X 687 X 688 X 689 X 690 X 691 X 692 X 693 X 694 X 695 X 696 X 697 X 698 X 699 X 700 X 701 X 702 X 703 X 704 X 705 X 706 X 707 X 708 X 709 X 710 X 711 X 712 X 713 X 714 X 715 X 716 X 717 X 718 X 719 X 720 X 721 X 722 X 723 X 724 X 725 X 726 X 727 X 728 X 729 X 730 X 731 X 732 X 733 X 734 X 735 X 736 X 737 X 738 X 739 X 740 X 741 X 742 X 743 X 744 X 745 X 746 X 747 X 748 X 749 X 750 X 751 X 752 X 753 X 754 X 755 X 756 X 757 X 758 X 759 X 760 X 761 X 762 X 763 X 764 X 765 X 766 X 767 X 768 X 769 X 770 X 771 X 772 X 773 X 774 X 775 X 776 X 777 X 778 X 779 X 780 X 781 X 782 X 783 X 784 X 785 X 786 X 787 X 788 X 789 X 790 X 791 X 792 X 793 X 794 X 795 X 796 X 797 X 798 X 799 X 800 X 801 X 802 X 803 X 804 X 805 X 806 X 807 X 808 X 809 X 810 X 811 X 812 X 813 X 814 X 815 X 816 X 817 X 818 X 819 X 820 X 821 X 822 X 823 X 824 X 825 X 826 X 827 X 828 X 829 X 830 X 831 X 832 X 833 X 834 X 835 X 836 X 837 X 838 X 839 X 840 X 841 X 842 X 843 X 844 X 845 X 846 X 847 X 848 X 849 X 850 X 851 X 852 X 853 X 854 X 855 X 856 X 857 X 858 X 859 X 860 X 861 X 862 X 863 X 864 X 865 X 866 X 867 X 868 X 869 X 870 X 871 X 872 X 873 X 874 X 875 X 876 X 877 X 878 X 879 X 880 X 881 X 882 X 883 X 884 X 885 X 886 X 887 X 888 X 889 X 890 X 891 X 892 X 893 X 894 X 895 X 896 X 897 X 898 X 899 X 900 X 901 X 902 X 903 X 904 X 905 X 906 X 907 X 908 X 909 X 910 X 911 X 912 X 913 X 914 X 915 X 916 X 917 X 918 X 919 X 920 X 921 X 922 X 923 X 924 X 925 X 926 X 927 X 928 X 929 X 930 X 931 X 932 X 933 X 934 X 935 X 936 X 937 X 938 X 939 X 940 X 941 X 942 X 943 X 944 X 945 X 946 X 947 X 948 X 949 X 950 X 951 X 952 X 953 X 954 X 955 X 956 X 957 X 958 X 959 X 960 X 961 X 962 X 963 X 964 X 965 X 966 X 967 X 968 X 969 X 970 X 971 X 972 X 973 X 974 X 975 X 976 X 977 X 978 X 979 X 980 X 981 X 982 X 983 X 984 X 985 X 986 X 987 X 988 X 989 X 990 X 991 X 992 X 993 X 994 X 995 X 996 X 997 X 998 X 999 X 1000 X

15 Ἦ-τερ B Θ Ψ f^{1,13} M | η-τηρ p^{75vid} B² | txi p⁶⁶ A B* D K L Q W Δ 0218. 0250. 565. 579
 al • 16 Ἦ δε A D Ψ 0250 f^{1,13} M it sy^h sa^{ms} pbo bo | txi p⁶⁶ B L Q W Θ 579 pc lat sy^s |
 Ἦ 2 3 l p⁶⁶ A D L W Ψ 0250 f^{1,13} M | 2 3 K pc | txi p⁷⁵ B Θ 579 pc | Ἦ ὁ p^{66c} D W Θ f¹³
 33. 579. 1241 al | ὁ p^{66*} W it sy^s p • 17 Ἦ ὅτι p⁶⁶ D K L 579 al it vg^{ms} sy^p co • 18 Ἦ
 2 3 l 4 5 B* | 2-5 p^{66*,75c} Δ al it pbo | l-3 5 B W pc | 2 3 5 p^{75vid} | κ. υπηντησαν αυ.
 οχλοι D (c) | txi p^{66c} A (B²) L Θ Ψ 0250 f^{1,13} M aur f vg sy^h | Ἦ p⁶⁶ B vg^{ms} • 19 Ἦ αὐτοὺς
 p^{66*} D 579. 1241 pc a c e | Ἦ ὁλος D L Q Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 al latt sy^s p^h ac bo
 • 21 Ἦ θηδ- p⁶⁶ D K W 0250 pc a sa bo • 22 ὁ Ἦ A D W Θ Ψ 0250 f^{1,13} M | txi p^{66,75} B L
 33. 892. 1241 pc | Ἦ καὶ (- D) παλιν A. κ. Φ. (D, W) Ψ 0250 f^{1,13} (33) M (aur f vg) sy^(p) h |
 καὶ παλιν ο A. δε κ. ο Φ. p^{66*} b ff² | A. δε κ. Φ. p^{66c} (Θ) c (l) sa ac² pbo | κ. παλιν ερχ.
 A. κ. Φ. καὶ B | txi p^{75vid} A B L pc a (sy^s) • 23 Ἦ απεκρινατο A D Ψ 0250 f¹ M | απ-
 εκριθη Θ f¹³ pc | txi p^{66,75} B L W 33. l 844 • 25 Ἦ απολεσει A D Θ f^{1,13} M lat co | txi
 p^{66,75} B L W Ψ 33. l 844. l 2211 pc aur ff² • 26 Ἦ l 3 2 M | 2 l 3 D Θ f^{1,13} 33. 565 al |
 txi p^{66,75vid} B A B K L W Ψ 0250. (579). 892. 1241. 1424. l 844. l 2211 al | Ἦ p⁶⁶ D W pc

4 Mcc 17,20

ἐμός ἐσται· Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ^T.

Ps 6,4s; 31,10
Mt 26,38sp

5,37 Mt 3,17f

8,54; 17,4

Job 37,5 · Gn 21,17

11,42f

14,30; 16,11 1 K
2,6 2 K 4,4 E 2,2 ·
L 10,18f

3,14f

14,3

21,19f

8,35 Ps 89,37
Ez 37,25 · 32

1,51f

7,33f
11,10; 8,12f

1 J 2,11

L 16,8 E 5,8
1 Th 5,5

8,59f

2,11f 23f

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἤλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα^f. ἤλθεν οὖν³ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ^T· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. 29 ὁ γοῦν ὄχλος ὁ ἑστὼς ὁ καὶ ἀκούσας^f ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι, ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ^f ἐλάληκεν. 30 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν^f· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου· τοῦτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τοῦτου ἔκβληθήσεται ἔξω^f. 32 κἀγὼ ἔάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, ἵνα πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποῖον θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

34 Ἀπεκρίθη ὁ οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ἵλεγεῖς σὺ² οἱ δὲ δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἔν ὑμῖν^f ἐστίν. περιπατεῖτε ὥς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ τ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 36 Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεῦετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γέννησθε. ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Ὅσαυτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἐμπροσθεν

26 ἔαν δε φ^{66c} 579 pc | και εαν A 0250 M f sys.h | txt φ^{66c.75} K B D L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241. l 844p. l 2211 al lat sy | τμου φ^{66c} Θ 700c pc lat | μου ο εν τοις ουρανοις f¹³ pc vgms • 28 μου το ον. B | (17,1) σου τον υιον L X f^{1.13} 33. 579. 1241. l 2211 pc vgms syhmg bo | (17,5) εν τη δοξη η ειχον παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι. και εγενετο D | τ λεγουσα D 1241 pc it vg^s sy^{s.h} bo • 29 δε W r¹ samss pbo bo^{ms} | - B a samss bo^{ms} | εστηκες φ^{59vid} A D K W Θ Ψ f¹³ 33. 1241. l 844 al | ο K D f¹ 565. 579. 892 pc l | f¹ ελεγον φ⁶⁶ L pc (b) c e l vg^{ms} co | f² ελαλησεν φ⁶⁶ 1241 • 30 f² 3 l φ^{75vid} B (L) pc ac² | I K | ηλθεν φ⁶⁶ D | εληλυθεν Θ 579 pc • 31 φ^{66c} D W pc lat sy^s ac² pbo bo^{ms} | βληθ- εξω φ⁶⁶ D a aur c | βληθ- κατω Θ it sy^s sa; Epiph • 32 αν B pc | οταν 1241 pc a e ff²; Or^p | παντα φ⁶⁶ K* (f¹ D) pc latt; Ir^{lat} • 34 A D Θ 0250 f^{1.13} (33) M latt sy co | txt φ^{66.75} K B L W Ψ 579. 892. 1241 pc syhmg sams | φ⁶⁶ A D Θ Ψ f^{1.13} 33 M samss ac² pbo bo^{ms} | txt φ^{75vid} B L W 0250. 579 al bo | o¹ φ⁷⁵ Γ Δ 700. 1424 pm aur vg | φ⁷⁵ l 2211 al samss ac² • 35 μεθ υμων A Γ Δ(*) 700. 1424 pm sy^s p sa ac² pbo | εως φ⁶⁶ K 0250 f¹³ 33 M lat | txt A B D K L W Θ Ψ I. 565. l 2211 al | τη K² L Δ Θ f¹ 565. l 844. l 2211 al • 36 εως φ⁶⁶ 0250 f^{1.13} M lat | txt φ⁷⁵ K A B D L W Θ Ψ 33. 579. l 2211 pc e | o φ⁷⁵ K A W Θ f^{1.13} 33 M | txt φ⁶⁶ B D L Ψ • 37 ταυτα φ^{66c}

αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαίου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν·

κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίς ἀπεκαλύφθη;

39 διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεῦειν, (ὅτι πάλιν) εἶπεν Ἡσαίας·

40 τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς

καὶ ἐπώρρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν,

ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ

καὶ στραφῶσιν, καὶ ἰάσονται αὐτούς.

41 ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. 42 ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται· 43 ἡγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ ἡyper τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα ὅπᾳς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. 47 καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ^T, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἤλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρίνει αὐτόν ὃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἑδέδωκεν τί εἶπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ

37 ε πιστευσαν φ⁶⁶ f¹³ pc; Eus • 38 φ⁷⁵ • 39 και γαρ D • 40 D | επηρ- φ^{66.75} K K W pc | πεπωρωκεν B² f¹ M; Eus^p | txt A B* L Θ Ψ f¹³ 33. l 844 al; Eus^p | τη φ^{66c} D a e f (l) vg^c | επιστρεψωσιν K L W Θ (f¹³) 1424 al; Eus | επιστραφωσιν A D^c f¹ M | txt φ^{66.75vid} K B D* Ψ 33. 579 pc • 41 οτε D f¹³ M sy; Eus | επει W | txt φ^{66.75} K A B L Θ Ψ I. 33. 579. l 844 al e co | f του θεου Θ f¹³ l sy^h sa (pbo) bo | τ. θ. αυτου D • 43 υπερ φ^{66c} K L W f¹ 33. 565 al | ειπερ Ψ pc | η 1241 pc | txt φ^{66.75} A B D Θ f¹³ M • 45 και φ^{66c} e • 46 φ^{66c} B pc sy^s • 47 f¹ 3 φ^{66c} D Θ 070. 579. 1241 pc it vg^{ms} | μηδε φυλ. W | και μη πιστευση 0250 M q syhmg | - e | txt φ^{66.75} K A B K L Ψ f^{1.13} 33. 565 al vg sy | ταυτα φ⁶⁶ pc c r¹ vg^{ms} sy^s p • 48 φ⁶⁶ 1241 • 49 εδ- φ^{75vid} D L Θ 0250 M | txt φ⁶⁶ K A B W Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 1241 al

Is 53,1 G R 10, 16

5,44; 8,43

Is 6,10 Mt 13,14sl · Mc 3,5f

Is 6,1

7,31f

9,22f

5,44

7,28f · Mt 10,40f p

6,40; 14,9f

11,27f

8,12f

3,17f

L 10,16f

3,18 H 4,12f

6,39f | 8,28f

3,34f · 15,10

6,40; 17,2 αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

2,131 • 18,41
12,23; 17,1
7,301 • 16,281

17,11s

27 L 22,3 Act 5,3

18,41 • 3,35

16,27! 281

L 12,37

Mt 3,14

12

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου² πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. **2** καὶ δείπνου ἑαυτοῦ, τοῦ τῷ διαβόλου ἡδὴ βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτόν³ Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτου⁴, **3** εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας * καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, **4** ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. **5** εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν ἑνιπτῆρα καὶ ἥρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένους. **6** ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. **7** λέγει αὐτῷ κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; **8** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. **9** λέγει αὐτῷ Πέτρος, οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ ἔάν μὴ νίψῃ σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. **10** λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, κύριε, μὴ ἑτοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. **11** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρειαζόμενον² εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν

50 2 I Θ M | 2 D Γ 1241 pc a boms | txi p⁶⁶ K A B L W Ψ 070 f^{1,13} 33vid. 565. 579. 892. l 844 al lat

¶ 13,1 ἑληλυθεν M | ηκει p⁶⁶ | παρην D | txi p⁷⁵ K A B K L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. l 844 al | 3 I 2 p⁶⁶ • 2 γεν- p⁶⁶ K² A D Θ f^{1,13} 33 M lat | txi K² B L W Ψ 070. 579. 1241 pc d r¹ | τε p⁶⁶ A | ἵνα -δω αυ. p⁶⁶ K² L W Ψ 070. 1241. l 844 pc (et pon. p. ICK. A Θ f^{1,13} 33 M a e f q sy) | txi K² B (D. sed p. Kap.) | -δα Σ. -του A Θ f^{1,13} 33 M f q | Σ. -του f¹³ c pbo | -δα Σ. απο Καρυωτου D e | t -δας Σ. -της p⁶⁶ K B (W. 579) (b) | txi L Ψ 070. 1241. l 844 pc vgl. s. (st. ww) (sed cf¹) • 3 το Ιησους A Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M it sy^s sa ac² boms | δε ο I. f¹³ al b sy^p h^{ss} bo | txi p^{66,75} K B D L W 1241 pc lat pbo | δεδ- p^{66,75} A D Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi K B K L W 070. 1. 579. l 844 pc • 5 ποδονιπτηρα p⁶⁶ pbo • 6 τ και K A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | txi p^{66,75} B D L it | τ εκεινος K² A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M ff² l sy^h sa ac² | Simon sy^s p | txi p^{66,75} K² B b pbo • 7 αρ (l) p⁶⁶ | γαρ p⁶⁶ c¹ | τι W | txi p^{66,75} rel¹ • 8 p. ποδας K A Θ 33 M | p. μη D f^{1,13} 1241 pc | txi p^{66,75} B C L W Ψ 892. l 844 pc | 2 I p⁶⁶ K W Δ Θ al a c f ff² q vgl¹ (sed o I. K f^{1,13} M) | C³ D Ψ 1241 pc aur b e l r¹ bo | txi p⁷⁵ A B C² L l 844 pc vgl¹ ww • 9 2 I B W | 2 D pc | l 24 p⁶⁶ al e | 4 I 2 D it • 10 t 2 p⁷⁵ B pc | -Ψ | txi p⁶⁶ rel¹ | C³ D L Θ f^{1,13} M | txi p^{66,75} vid K A B C² W Ψ 1424. l 844 a q r; Or | 5 K aur c vgl¹; Or^{com} | την κεφαλην νιψ. ει μη τ. π. μονον D | ει μη τ. π. μονον νιψ. p⁶⁶ Θ (1424) pc sy^s p | η τ. π. νιψ. p⁷⁵ A C³ f¹ M sy^h | - 579 | txi B C² (K) L W Ψ f^{1,13} 892 al it vgl¹ sy^h; Or^{lat}

καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. **11** ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

12 Ὅτε οὖν ἐνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν [καὶ] ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ (καὶ ἀνέπεσεν)¹· πάλιν¹, εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; **13** ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος, καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. **14** εἰ οὖν ἐγὼ ἐνίψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, τ καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· **15** ὑπόδειγμα ὅγάρ ἐδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιήτε. **16** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος· ὁ μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. **17** εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιήτε αὐτά.

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα ἑτίναν ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον¹ ἐπῆρην ὅ ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. **19** ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα (πιστεύσητε ὅταν γένηται) ὅτι ἐγὼ εἰμι. **20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν [ὁ] Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** ἐβλεπον τ εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ τ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** ἦν τ ἀνακειμένος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. **24** νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος

11 D | o K A Θ f^{1,13} M aur (e) p vg | txi p⁶⁶ B C L W Ψ 33vid pc it • 12 o p⁶⁶ K A C² L Ψ 33. 1241. l 844 al it vgl¹ sy^s p | txi B C² D W Θ f^{1,13} M lat sy^h | αναπεσων C³ D Θ f^{1,13} M aur vg sy^h | και αναπεσων p⁶⁶ K² A (*h. t.) L Ψ 33. 1241. l 844 al it vgl¹ | txi K² B C² W 579 pc a e p sy^s p sa ac² pbo boms | [e, et :1 -] • 14 ποσω μαλλον D Θ it sy^s p • 15 o p⁶⁶ 700 pc d | δεδ- p⁶⁶ K A K Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241 pm | txi B C D L W Γ Δ Θ 579. 1424. l 844 pm • 16 o Θ boms | o p⁶⁶ • 18 ους p⁶⁶ A D W Θ Ψ f^{1,13} M; Eus | txi K B C L 33. 892. 1241 pc; Or | μετ εμου p⁶⁶ K A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy (ac² pbo bo); Or^{lat} Eus Epiph | txi B C L 892 pc vgl¹ sa; Or^{lat} | επηρκεν K A Θ W pc | o p⁶⁶ B • 19 2 3 I A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it vgl¹ | t - ευητε οτ. γεν. B (C) | txi p⁶⁶ K L (579) pc • 20 τ και p⁶⁶ • 21 o t p⁶⁶ K B L | txi p⁶⁶ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Or • 22 τουν p⁶⁶ K A D L W Θ f^{1,13} 33 M sy^h sam^s ac² bo | δε 1093 pc a sy^s p sam^s | txi K² B C Ψ pc e sam^s pbo | τ αυτου p⁶⁶ f^{1,13} 1241 pc a r¹ sy^s bo • 23 δε p⁶⁶ K A C² D W Θ f^{1,13} 33 M lat sy^h p⁶⁶ | txi B C² L Ψ 892. 1424 pc sy^s | o p⁶⁶ B

15,3

6,641

7

Mt 23,8.10

1 T 5,10

1 J 2,6; 3,16

Mt 10,24! p

Jc 1,25

L 10,28.37

6,70; 15,16.19 E 1,4

Ps 41,10

Is 46,10; 43,10

14,29; 16,1.4

Mt 24,25 p • 8,241 |

Mt 10,40!

21-30: Mt 26, 21-25 Mc 14,18- 21 L 22,21-23 11,331

19,26; 20,2; 21, 7.20

ῥυθῆσθαι τίς ἂν εἴη· περὶ οὗ λέγει·. **25** ῥάναπεσὼν οὖν ἑκείνος οὕτως ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστίν; **26** ἀποκρίνεται ῥ[ό] Ἰησοῦς· ἑκείνός ἐστιν ὃ ἐγὼ ῥάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. ῥάψας οὖν τὸ ψωμίον [λαμβάνει καὶ] δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος ῥῖσκαριώτου. **27** καὶ ῥμετὰ τὸ ψωμίον· ὁ τότε εἰσηλθεν εἰς ἑκείνον ὁ σατανᾶς. * λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιον. **28** τοῦτο ὁ[δε] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. **29** τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἔπει τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ῥ[ό] Ἰησοῦς· ἀγόρασον ὧν χρειαίαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. **30** λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἑκείνος ῥῥῆλθεν εὐθύς. ἦν δὲ νύξ.

7,39! 8,54! • 1,51!

31 Ὅτε οὖν ῥῥῆλθεν, λέγει ὁ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** ῥεῖ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. **33** τεκνία, ἔτι μικρὸν ῥμεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὁπου ὁ ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν ῥλέγω ἄρτι. **34** Ἐντολήν· καινήν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ῥῥῆγάπησα ὑμᾶς ἵνα

15,12s.17 1J 2,7s
2J 5 G 6,2 1P 1,
22 • 1J 3,11.23;
4,7.11s • 15,9

24 ῥ Ψ (c e) sy^s co | † καὶ λέγει αὐτῷ· εἶπε τις ἐστίν B C L 068. 33. 892 pc (lat) | πυθ. τις ἀν εἰη περὶ οὗ ἐλεγεν, καὶ λέγει αὐτῷ· εἶπε τις ἐστίν B | txi ρ^{66c} (* illeg.) A (D: εἰη οὐτος) W (Θ) f^{1.13} 33 38 r¹ sy^h | ῥ τινος λ. Ψ | οὐ εἶπεν ρ^{66c} • **25** ῥ I B C e sy^s | εἰπ. δε A Θ 38 sy^h | εἰπ. οὐν ρ^{66c} B* D W Δ f^{1.13} 565. 1241 al sy^h | ἀναπ. δε K Ψ pc | txi ρ^{66c} vid B² L 33. (579). 892 pc | ° B A D W Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241 pm lat sy sa pbo bo • **26** ῥ οὐν ο I. B² C* L 892 al | οὐν I. B pc | I. ρ⁶⁶ W 579^{vid} pc | αὐτῷ ο I. D f¹³ 1424 pc e | txi B* A C³ Θ Ψ f¹ 33 38 | † καὶ λέγει B D f¹³ (1241) pc sy^p pbo bo | ῥ βαψας (εμβ- A D K f^{1.13} 565 pc) το ψ. επιδ- (+ αὐτῷ 33) ρ⁶⁶ B A D Θ Ψ f^{1.13} 33 38 e sy^h | δώσω ενβαψας τ. ψ. W | txi B C (L) 1241 pc; Or | ῥ I-4 B*² (579) | καὶ εμβ- (β- D) το ψ. ρ^{66c} A D W Θ Ψ f^{1.13} 33 38 lat sy | txi B¹ (B: om. το) C L 33. 892. 1241 pc sy^h; Or | ῥ-τη ρ⁶⁶ A W f¹ 33 38 (τω -τη f¹³) | ἀπο Καρυωτου D | txi B B C L Θ Ψ 068. 33. (579) al vgs.(st.wv) • **27** ῥ D e boms | ° B D L 565. 579 pc it vgs¹ sa ac² mf pbo bop^t; Did | ° I t B L | txi ρ⁶⁶ rell • **28** ° B W Ψ 579 pc sams boms | txi ρ⁶⁶ B A C D L Θ f^{1.13} 33 38 lat sy^h co • **29** ῥ δε ρ⁶⁶ pc samss ac² bop^t | † ο ρ⁶⁶ C D Θ Ψ 38 | txi B A B L W f^{1.13} 33. 565. 579. 700. 892 al | ῥ t 2 B B pc | -f¹ 565 pc e sy^s-p pbo | txi ρ⁶⁶ A C D L W Θ Ψ f^{1.13} 33 38 • **30** ῥ A Θ f¹ 33 38 a f q | txi ρ⁶⁶ B B C D L W Ψ f^{1.13} 33. 579 pc lat • **31** ῥ ο A C D W Θ (Ψ: οὐν ο) f^{1.13} 33 38 | txi ρ⁶⁶ B B L Δ al • **32** ° ρ⁶⁶ B* B C* D L W 1. 579 al it vgmss sy^h ac² mf bop^t | txi B² A C² Θ Ψ f^{1.13} 33 38 lat sy sa bop^t; Or^{lem} | ῥ αὐτῷ B¹ A D L W Θ Ψ f^{1.13} 33 38 | txi ρ⁶⁶ B*² B pc (C illeg.) • **33/34** ῥ χρονον B L Γ Θ Ψ f^{1.13} 892. 1844 al c f l sy^h samss ac² mf bop^t | txi ρ⁶⁶ A B C D W f¹ 33 38 lat; Cl Or | ° ρ⁶⁶ B* D W 579. (1241) pc lat | ° I ρ⁶⁶ W 579 pc | ῥ λεγῶ· πλην αρτι ε. ρ⁶⁶ sy^s | λεγῶ αρτι· πλην ε. I. 565 pc | ῥ εγῶ ρ⁶⁶ pc it | καγω D

καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ῥεμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

1J 2,5

1Th 4,9!

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη ῥ[αὐτῷ] Ἰησοῦς· ὁπου ῥὑπάγω οὐ δύνασαι μοι ῥνῦν ἀκολουθεῖσαι, ῥἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. **37** λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ὁ κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ῥἀκολουθεῖσαι ἄρτι; ῥτὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ ῥθήσω. **38** ἀποκρίνεται Ἰησοῦς· τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ ῥθήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ ῥφωνήσῃ ἕως οὗ ῥἀρνήσῃ με τρίς.

36-38: Mt 26,
33-35 Mc 14,29-
31 L 22,31-34
14,5; 16,5 • 7,34!
21,18s! 12,26

18,27

14 ῥ Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, ῥεἶπον ἂν ῥμῖν ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι ῥτόπον ὑμῖν; **3** καὶ ἐὰν πορευθῶ (καὶ ἐτοιμάσω) ῥτόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὁπου εἰμί ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε. **4** καὶ ὁπου ὁ[ἐγὼ] ὑπάγω οἶδατε (τὴν ὁδόν).

27 • 12,44 Ex 14,21

2K 5,1

18,28; 21,22 •
12,32 • 12,26!
1Th 4,17

5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· ῥ πῶς ῥδυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; **6** λέγει αὐτῷ ὁ[Ἰησοῦς]· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ·

11,16! • 13,36!

H 10,20 • 11,25!

35 ῥμου ε. μ. ρ⁶⁶ | ῥ ἐν ἀλλοις C | μετ ἀλλήλων B pc • **36** ῥ αὐτῷ ο B C³ D W Ψ f^{1.13} 33 38 | † - B C* L pc lat sams pbo bo | txi ρ⁶⁶ A K Θ pc | ῥ εγῶ B D Ψ f^{1.13} 33. 700. 1241 pm lat co; Or | ῥ συνακ- αρτι D* | συ νυν ακ- αρτι D² | ῥ 3 2 I A Θ 892* pc | υστ. δε ακ. μοι C³ (ῥ D) Ψ f^{1.13} 38 (b) sy^s | txi ρ⁶⁶ B B C* L W 1. 33. 565. 579. 1844 al • **37** ῥ 2 B A C L Θ Ψ 38 | - D r¹ ac² | txi ρ⁶⁶ B W f^{1.13} 1. 33. 579. 1241 al | ° B* 33. 565 pc aur vg sy^s samss pbo bo | ῥ ακ. νυν C³ (ῥ L) | νυν ακ. αρτι D W pc | ἀκολουθεῖν αρτι B (C*: νυν ακ.) | txi ρ⁶⁶ B A Θ Ψ f^{1.13} 33 38 | ῥ 4 5 I-3 ρ⁶⁶ B W 579. 1844 pc • **38** ῥ ἀπεκρίθη (ἀποκρίνεται f¹ 565) αὐτῷ ο I. C³ f¹ 38 b f q vgs¹ sa bop^t | ἀποκρίνεται ο I. W Ψ f^{1.13} 33. 579. 1241 pc | ἀπεκρίθη I. καὶ εἶπεν αὐτῷ D c pbo | txi ρ⁶⁶ B A B C* L Θ 1844 pc | ῥ φωνήσῃ C D L Θ Ψ f^{1.13} 1. 579. 1241 pm; Or | ῥ απαρ- B A C W Θ Ψ f^{1.13} 33 38 a aur r¹ | txi ρ⁶⁶ B D L 1. 565. 579. 1844 pc lat; Or

¶ **14,1** ῥ καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ D a aur c (sy^s) • **2** ῥ 2 I ρ⁶⁶ • I B W 579 pc | ° ρ⁶⁶ C² Θ 38 a e f q | txi ρ⁶⁶ B A B C* D K L W Ψ f^{1.13} 33. 565. 579. 892. 1844 al lat (f¹ h. L) | ῥ ρ⁶⁶ 1424. 1844 pc lat | [ῥ] • **3** ῥ, ἐτοιμάσω A K W Γ Δ Θ 565. 1241 pm sy^p samss | ἐτοιμάσαι D 700. 892. 1424 al f | txi ρ⁶⁶ B B C L N Ψ f^{1.13} 33. 579. 1844 pm lat | ῥ ρ⁶⁶ A C W Θ 38 lat | txi B B D K L N Γ Ψ f^{1.13} 1. 33. 565 al vgmss • **4** ° ρ⁶⁶ D L W Θ f^{1.13} 1. 565. 1424 pc it pbo boms | txi B A B C Ψ 33 38 c f vg sa ac² bo | ῥ καὶ τ. ὁδ. οἰδατε ρ⁶⁶ A C³ D Θ Ψ f^{1.13} 38 lat sy sa ac² | txi ρ⁶⁶ B B C* L Q W 33. 579 pc a samss pbo bo • **5** ῥ το λεγομενος Διδυμος D pc | ῥ καὶ B A C² D Θ Ψ f^{1.13} 33 38 lat sy^h | txi ρ⁶⁶ B C* vid L W a b sy^s | ῥ τ οἶδαμεν τ. ὁδ. B C* (ῥ D) a b e (pbo) | txi ρ⁶⁶ (ῥ B, K) A C² L W Θ Ψ f^{1.13} 33 38 lat sy sa ac² bo • **6** ° ρ⁶⁶ B C* L | txi A B C³ D W Θ Ψ f^{1.13} 33 38

Μτ 11,27 R 5,2
E 3,121
8,191
12,45
1,431
Μτ 17,17p
1,181; 12,45
10,381
8,281
5,361
1,50; 5,20
16,281
15,16; 16,23s.
26; 15,7 1J 3,22;
5,14s
17,1.4
21,23; 15,10 1J
2,5; 5,3 Sap 6,18
26; 15,26; 16,7;
7,39 1J 2,1 L 24,
49
15,26; 16,13 1J
4,6; 5,6 1K 2,11.14

οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ 'ἐγνώ-
κατέ με', καὶ τὸν πατέρα μου ἔγνωσεσθε. Ὁ καὶ ἀπ' ἄρτι
γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε ^{οἱ} αὐτόν.
8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα,
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ ὁ Ὁ Ἰησοῦς· 'τοσοῦτ' χρό-
νῳ' μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐω-
ρακῶς ἐμὲ ἐώρακεν ^{τὸν} πατέρα· ^{τὸν} πῶς σὺ λέγεις· δεῖ-
ξον ἡμῖν τὸν πατέρα; **10** οὐ πιστεύετε ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ
καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατήρ ^{τὸν} ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ
τὰ ἔργα ^{ἐν} αὐτοῦ. **11** πιστεῦτέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ
ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα ^{ἐν} αὐτὰ πιστεύετε ^{τὸν}.
12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα
ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα ^{οἱ} τούτων ποιή-
σει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα ἔπορεύομαι· **13** καὶ ὁ 'τι ἂν'
ᾠτήσητε ^{τὸν} ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ^{ἐν} ποιήσω, ἵνα δοξα-
σθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ νῦν. **14** Ἐάν τι αἰτήσητέ ^{οἱ} με ἐν τῷ
ὀνόματί μου ^{ἐν} ἐγὼ ποιήσω. ¹²⁸
15 Ἐὰν ἀγαπᾷτε με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς ἑτηρήσετε·
16 κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώ-
σει ὑμῖν, ἵνα 'μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ᾗ', **17** τὸ πνεῦμα
τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεω-
ρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει ^{τὸν}. ὑμεῖς ^{τὸν} γινώσκετε αὐτό, ὅτι

7 '† -κειτε (ε)με (-A) A B C D¹ L Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ aur (f r¹) vg; Irlat v.l. | txi p⁶⁶ (N D*, W)
579 pc it; Irlat | '† αν ηδευτε B C* (L) Q Ψ 1. 33. 565 al r¹ | εγνωκειτε αν A C³ Θ f¹³ M¹
aur (f) vg | txi p⁶⁶ N D W (579) pc sa ac² bo; Irlat | '† B C* L Q Ψ 1. 33. 565 pc a vg^{ms} | txi
p⁶⁶ N A C³ D W Θ f¹³ M¹ lat sy; Irlat | '† B C* r¹ vg^{ms}; Irlat | txi p⁶⁶ rell (33; h. t.)
• **9** • p⁶⁶ A L pc | '† -τον -von p^{66,75} N¹ A B Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi N² D L Q W pc; Irlat |
τ και p⁷⁵ lat ac² bo^{ms}; Irlat | τ και A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ f q sy sa ac² | txi p^{66,75} N B Q W
579 pc lat pbo bo; Irlat Or • **10** '† λαλω p⁶⁶ N A W Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | λελαληκα D Ψ
pc | txi p⁷⁵ B(*) L N pc e q sy^{hmg} | τ ο N A D W Θ f^{1,13} 33 M¹ | txi p^{66,75} B L Ψ pc |
† αυτος p⁷⁵ L W 33. 579 (sed a. poi. A Θ Ψ f^{1,13} M¹ lat) | txi p⁶⁶ N B D pc • **11** † αυτου
p^{66,75} B sa ac² | τ μοι A B Θ Ψ f^{1,13} M¹ it sy^h bo | txi p^{66,75} N D L W 33. 579 al lat sy^{c,p} sa
ac² pbo • **12** • p⁶⁶ | † -ευσσομαι p⁷⁵ Q pc co? • **13** † εαν p⁶⁶ 1. 565 pc | † αιτητε p⁷⁵ vid B
Q pc | τ τον πατερα 33 pc vg^{cl} et † -σει pc [Blass cj] • **14** □ vs X f¹ 565 pc b vg^{ms} sy^s (pon.
p. poi. vs 13 1010) | ° A D K L Q Ψ 1241. 1424. l 844 pm it vg^{ms} co | τ τουτο p⁷⁵ A B L Γ
Ψ 060. 33 al c r¹ vg sa ac² bo | τ. εγω p⁶⁶ 1241 • **15** † -σατε A D W Θ f^{1,13} M¹ | -σητε p⁶⁶
N 060. 33. 579 pc | txi B L Ψ pc co; Epiph • **16** † 6 l-5 L Q Ψ 33 vid pc e sy^{hmg} | l 2 6,3-5
N it | μενη μ. υ. εις τ. αι. p⁶⁶ A († D) W Θ f^{1,13} M¹ vg sy^h | txi p⁷⁵ B 060 b • **17** † bis αυ-
τον p⁶⁶ D* L (N² W Ψ) 579 al | τ αυτο p⁶⁶ A D C Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat | αυτον D* L al | txi
p^{66,75} N B W 579 pc a | τ δε A D L Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy | txi p^{66,75} N B Q W Ψ 579 pc a b

παρ' ὑμῖν ^{ἐν} μένει καὶ ἐν ὑμῖν ^{ἐν} ἔσται. **18** Οὐκ ἀφήσω
ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** ἔτι μικρὸν καὶ ὁ
κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς ^{οἱ} δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ
ζῶ καὶ ὑμεῖς ἔζησετε. **20** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἔγνωσεσθε
ὑμεῖς' ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ
ἐν ὑμῖν. **21** ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκεί-
νός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ^{ἐν} ἀγαπηθήσεται
ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτόν καὶ ἐμφανίσω
αὐτῷ ἐμαυτόν.

22 Λέγει αὐτῷ 'Ιουδας, οὐχ ὁ 'Ισκαριώτης'· κύριε,
[καὶ] τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν
καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; **23** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ·
ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου
ἀγαπήσει αὐτόν καὶ πρὸς αὐτόν ἔλυσόμεθα καὶ μονὴν
παρ' αὐτῷ ποιήσομεθα. **24** ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους
μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ^{τὸν} ὃν ἀκούετε οὐκ ἐστὶν ἐμὸς
ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· **26** * ὁ δὲ
παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει ^{τὸν} ὁ πατήρ ἐν
τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνη-
σει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν [ἐγὼ].

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν·
οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασ-
σέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. **28** ἠκούσατε ὅτι
ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγα-
πᾷτε με ἐχάρητε ἂν ὅτι ^{τὸν} πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα,
ὅτι ὁ πατήρ ^{τὸν} μείζων μου ἐστίν. **29** καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν

17 † μενει pc aur vg sa ac² pbo | txi B² f^{1,13} M¹ it bo (sine acc. p^{66,75} N A B* D L Q W Δ Θ Ψ) | † ἐστιν p⁶⁶ B D* W 1. 565. l 844 pc it • **19** • p⁶⁶ a sam^s bop^t | † -σεσθε p⁶⁶ N A D W
Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi p⁷⁵ B L pc • **20** † 2 l p⁷⁵ B L Q 060. 33. l 844 pc aur f vg | l A Θ pc b
• **21** † τηρηθησεται p⁷⁵ • **22** † 2 4 p⁷⁵ | l. ουχ ο απο Καρυωτου D | l. (o) Κανανιτης
sa ac² | Thomas sy^{s(c)} | ° p^{66,75} A B D L Θ 33. 700. 1241 al lat sy^{s,c,p} co | txi p⁶⁶ N W Ψ
0250 f^{1,13} M¹ q sy^h | † ἐστιν D • **23** † εισελ- p⁶⁶ | απελ- 1010 pc | † ελυσσομαι D e sy^c |
† -σομαι D e sy^c ac² | -σομεν A Θ Ψ 0250 M¹ | txi p^{66,75} N B L W 060 f¹³ 1. 33. 565. 579 al;
Did • **24** † -ρησει D 579 pc sam^s ac² bo | τ ο εμος D l 844 pc a e r¹ sy^h ac² mf pbo
• **26** τ υμιν p⁶⁶ sy^s bop^t | ° p⁷⁵ N A D Θ Ψ f^{1,13} M¹ co | txi B L 060 († 33) • **28** † αγαπατε
D* L f¹³ 33. 579. 892s. 1424 al | ηγαπησατε 0250 | τ ειπον M¹ | εγω f¹³ e q sam^s | txi N A
B D K* L Θ Ψ 060 vid. 0250. 1. 33. 565. 579. 1241. l 844 al lat | τ μου N² D² Θ 0250 f¹³ M¹
a f q sy^{p,h} sam^s ac² bo | txi N¹ A B D* L Ψ 1. 33. 565. l 844 pc lat sam^s pbo; Irlat

3; 20,19.26 | 7,331

6,57
16,231

10,381 • 6,561

151

23; 16,27; 17,23

7,4 Act 10,41

151; 8,511 • 211
Prv 8,17
2 Ez 37,27 2K 6,
16 E 3,17 Ap 3,20

3,341

161

1 K 2,13 1J 2,20.
27 • 2,221 16,13
Mt 10,19sp16,33; 20,19.21.26
R 5,1 Kol 3,15
2 Th 3,16 Hgg 2,
9 6 • 1 2 T 1,71

31

16,281

13,19! πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 οὐκέτι
 12,31! πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρ-
 10,18 χων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, 31 ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κό-
 18,1 Mt 26,46p σμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔνετείλατό μοι
 Jr 2,21 Ps 80,9-20 ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.
 Mt 15,13 **15** Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ
 Mt 3,8p γεωργός ἐστιν. 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρ-
 13,10 Act 15,9 πὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ ἄκαρπον φέρον καθαίρει αὐτό
 6,63 | 6,56! ἵνα ἄκαρπον πλείονα φέρῃ. 3 ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε
 2 K 3,5! διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· 4 μέναιτε ἐν ἐμοί,
 R 12,48! κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ'
 Ez 15,1-8 Mt 3, 10!p ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ ἴμην ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς
 8,31! ἐὰν μὴ ἐν ἐμοί ἴμην ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς
 14,13! ἐὰν μὴ ἐν ἐμοί ἴμην ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς
 13,31s · Mt 5,16! 6 ἐὰν μὴ τις ἴμην ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ
 13,35 ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλου-
 3,35! σιν τὸ καὶ καίεται. 7 ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά
 Sap 3,9 μου ἐν ὑμῖν ἴμην, ὁ ἐὰν θέλῃτε αἰτήσασθε, καὶ γενή-
 14,15! σεται ὁ ὑμῖν. 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα ἄκαρ-
 8,29; 14,31 πὸν πολλὸν φέρῃτε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.
 9 Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἡ ἀγάπη-
 10 ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ ὅμου, καθὼς ἔγω
 11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ

30 ἔντολῃ οὐδεν K al f sy^{hmg} ac² pbo | ουκ εχει ουδεν ευρειν D a • 31 f 2 D e l sa
 ac² | εντολην εδωκεν (δεδ- 33) μοι ο π. φ^{75vid} B L 0250. 33 (f 1, 565) al lat pbo | txt K A Θ
 Ψ f¹³ M sy^{(s,p),h} bo

¶ 15,2 ἄκαρπον D a q; (Cl) | f⁷⁵ A D Θ 0250 f^{1,13} M; Did | txt (K) B L Ψ 33. 579.
 l 844 al lat; (Cl) • 3/4 D* | τεν φ^{66*} | ἴμην φ^{66vid} A D Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M; | txt K B
 L 579 pc | καὶ ο εν εμ. μενων φ⁶⁶ (it) | ἴμην φ⁶⁶ D Θ Ψ 0250 f^{1,13} (f 33) M; | txt K A B
 L Θ* 579. l 844 pc • 5 ουδε εν φ⁷⁵ B | -D* pc • 6 ἴμην φ⁶⁶ L Ψ f^{1,13} 33 M; | txt φ^{66,75}
 K* A B D Θ 0250. 579 pc | f αυτο K D L Δ Ψ 0250 f^{1,13} 33. 565. l 844 pm it vgcl | txt φ^{75vid}
 A B K Γ Θ 579. 700. 892s. 1241. 1424 pm lat | ταυτα φ⁶⁶ • 7 μενει φ^{66*} L 579 pc |
 αιτησεσθε (-σεσθαι Δ Θ 579 al) K Θ Ψ 0250. 33 M; vg | txt B L f^{1,13} 1. 565 al it (-σασθαι
 A D Γ al a c f) | φ⁶⁶ D* e • 8 f 2 l D pc | καρπ. πλειονα φ⁶⁶ | ἴμην φ⁶⁶ K A Ψ f^{1,13}
 33 M; | txt φ^{66vid} B D L Θ 0250. 1. 565. (579). l 844 al | μοι L 33 pc | μου φ⁶⁶ D* pc
 • 9 f φ⁶⁶ K A D² Θ 0250 f^{1,13} M; lat | txt φ⁷⁵ B D* L Ψ 1. 33. l 844 pc it • 10 φ^{66*} e |
 καγω K D lat co | f 3-5 l 2 (+ μου K*) K vg | 3 4 l 2 φ^{66,75vid} B it | txt A D L Θ Ψ 0250
 f^{1,13} 33 M; e f

ἐν ὑμῖν ἡ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. 12 Αὕτη ἐστὶν
 ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα
 135 ὑμᾶς. 13 μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα ὅτις τὴν
 136 ἡ ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 ὑμεῖς τὸ φίλοι
 μου ἐστε ἐὰν ποιῇτε ἡ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 οὐκέτι
 λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ
 αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ
 ἡκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 οὐχ
 ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθη-
 137 κα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ
 138 καρπὸς ὑμῶν μένη, * ἵνα ὁ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα
 ἐν τῷ ὀνόματί μου ἡ δῶ ὑμῖν. 17 ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν,
 ὅτινα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
 18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ἡμισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον
 ὁ ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν
 ἡ τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἔστέ, ἀλλ'
 ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ἡμισεῖ
 139 ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἡ ἐγὼ εἶπον
 140 ὑμῖν· οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. * εἰ ἐμὲ
 141 ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἡ ἐτήρησαν,
 142 καὶ τὸν ὑμέτερον τὸν τηρήσουσιν. 21 ἀλλὰ ταῦτα ὅτι πάντα
 143 ἡ ποιήσουσιν (εἰς ὑμᾶς) διὰ τὸ ὄνομά μου, * ὅτι οὐκ
 οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα
 144 αὐτοῖς, ἡμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχου-
 145 σιν περὶ τῆς ἡμαρτίας ὁ αὐτῶν. 23 ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν
 πατέρα μου ἡμισεῖ. 24 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἡ
 οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἡμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
 καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν ὁ καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πα-

3,29; 16,24; 17,13
 1 J 1,4 2 J 12 |
 13,34! Mc 12, 31p

10,11.15.17s 1 J
 3,16 Mc 10,45p |
 L 12,4! · 8,31! Mt
 12,50

Ex 33,11 Jc 2,23 ·
 3,11!

13,18!
 R 1,13 Ph 1,22

14,13!

13,34!
 19; 7,7; 17,14 1 J
 3,13 Mt 10,22! |
 8,23; 17,14.16 1 J
 4,5

18!

Mt 10,24!

8,51!

Mt 5,11; 10,22! ·
 8,19!

9,41 · R 1,20s

L 10,16!

5,36!

7,31; 11,47 · 9,41

6,36

11 ἴμην K L (f 0250) f¹³ M; f r¹ | txt A B D Θ Ψ 1. (f 33). 565. 579. 1241. l 844 pc lat sy
 • 12 ὡς φ⁶⁶ • 13 φ⁶⁶ K* D* Θ it sa ac² | τὴν εαυτου φ⁶⁶ (579 pc) • 14 τγαρ K* D*
 579 pc pbo | τ o B 579 pc a e q | σα A Θ Ψ 0250. 33 M; sy^{hmg} | txt φ⁶⁶ K D L f^{1,13} 1. 565
 al • 15 f D Θ 0250 f^{1,13} M; (q) | txt φ⁶⁶ K A B L Ψ 33. 579. 1424. l 844 pc; lrlat | λεγω
 φ^{66vid} • 16 f l 2 φ⁶⁶ | -Δ 565. 1424 pc ac² | κα f¹³ l | -K* ei' δωσει υμ. K* Θ 892s al |
 τουτο ποιησω, ινα δοξασθη ο πατηρ εν τω νιο f¹³ | f-τητε B L Ψ pc • 17 φ^{66*} D e
 • 18 ἡμισει (-σησε φ^{66*}) φ⁶⁶ | φ⁶⁶ K* D 579. l 844 pc it bo • 19 τον φ⁶⁶ 1241 | ουκ εκ
 τουτου (-φ⁶⁶) τ. κ. φ^{66*} (it) | f 2 l 3 4 φ⁶⁶ a q | 3 4 l 2 K pc • 20 τους -γους ους D |
 τον -γον ον K 579 pc r¹ | οτι sy^s | [bis ου(κ) Pallis cj] • 21 φ D 579 pc | f-σωσιν Δ 33.
 1241. l 844 pc | ποιουσιν φ⁶⁶ it | f 2 565 pc | υμιν A D¹ Ψ f¹³ M; lat sy^h | -K* | txt φ⁶⁶
 K² B D* L Θ 1. 33. 579 al it sy^{hmg} • 22 φ^{66*} c e ff² l q • 24 μηδεὶς φ^{66vid} | φ⁶⁶ D it
 vgmss

Ps 35,19; 69,5
Ps Sal 7,1
14,16! · 16,7!

14,17! 1J 5,6

21,24! L 1,2 Act
5,32!

13,19! · Mt 11,6!

9,22! Mt 10,21!
G 1,13s Act 17,
5ss; 18,12ss |
8,19! Act 13,27
1J 3,1 1K 2,8
13,19!

17,12
28! 7,33; 13,36;
14,5 Mc 9,32p
Mt 17,23p

14,16!
15,26 1J 3,24; 4,
13 Mc 1,8 L 24,
49 Act 2,33

3,18; 8,24; 15,22

5, 28! · 16-19;
20,29
12,31!

14,17! 26!
Ps 25,5

τέρα μου. 25 ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι ἐμίσησάν με δορεάν.

26 Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν 17 παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα Ὁμὴ σκανδαλισθῇτε. 2 ἀποσυναγωγούς ποιήσουσιν ὑμᾶς. * ἀλλ' ἔρχεται 146 ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας Ὁμᾶς δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῷ θεῷ. 3 καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα Ὁαὐτῶν μνημονεύετε 147 αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι X

μεθ' ὑμῶν ἦμην. 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; 6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρεται ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ τ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ὃς οὐκ ἐλεύσεται ὁ πρὸς ὑμᾶς. ὁ ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

8 καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. 9 περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα τ ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με. 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἐτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βα-
σταῖζειν ἄρτι. 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάση. οὐ

25 f 5 I-4 A Θ f¹³ 33 38 | I-3 5 66*vid | txf 22vid.66c vid 8(*) B D L Ψ 1. 33. 565. 579. / 844 pc lat | 26 T δε A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 38 sy samss pbo bo^{pl} | ergo it | txf 22 8 B Δ 579. / 2211 pc e l samss ac² bo^{pl}; Epiph | Γεμπε D aur ff² bo^{ms} | 16,1 ° 8* 1424* • 2 ° B • 3 ° vs sy^s | Γπ. (-σώσιν 8 33) υμιν 8 D L Ψ f^{1,13} (23). 565. 579. / 844 al it vg^{cl} sy^h* co | ποιουσιν Θ q | txf A B 38 lat sy^p • 4 ° 8* D Ψ 1 38 a ff² sy^s co | txf 66vid 8¹ A B L Θ f¹³ 33. 118. / 2211 al e sy^p h bo^{ms} | ° 1¹ 8¹ D L f¹³ / 2211 al a e sy^s co | txf 66vid 8* 2 A B Θ Ψ f¹ 33 38 ff² sy^p h bo^{pl} • 7 Tεγω A f¹³ 33 38 it vg^{ms}; Clat | txf 8 B D L Θ Ψ 1 pc lat co | Γτου μη ελθῃ B L Ψ 33 pc | txf 8 A D Θ f^{1,13} 38; Clat | 66*vid vg^{ms} • 10 Tμου A Θ f¹³ 33 c f q sy samss ac² pbo | txf 8 B D L W (Ψ) 1. 33. 579. / 2211 al lat samss bo • 12 f A D W Θ 068 f¹³ 1 38 (a) | txf 8 B L Ψ 33. / 844 pc lat • 13 Tεκεῖνος υμας οδηγ. D a | διηγῆσεται υμιν et f την -αν -σαν vg^{cl} ww | Γεις την -αν -σαν A B pc vgst; Or (Ψ 068 f¹³ 38) | txf 8(*) om. παση) D L W (Ψ Θ) 1. 33. 565. (579) al it

γὰρ λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα τ ἁκούσει λαλήσει 14,10 καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, 8,54! ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμὰ ἐστίν· διὰ τοῦτο εἶπον τ ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν 7,33! καὶ ὄψεσθέ με τ. 17 εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καί· ὅτι τ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; 18 ὁ ἐλεγον οὖν· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει; 1 ὁ τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἐγὼ γ [ὁ] Ἰησοῦς ὅτι ἦθελον αὐτὸν Γἑρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον· μικρὸν καὶ 2 οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνησετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς τ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς ἠθλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς ὥσυν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. 26; 14,20

13 T (ε)αν A D¹ Θ 0250 f¹³ 33 38 | txf 8 B D* L W Ψ 1. 579. / 844. / 2211 pc et f¹ -ουει 8 L 33 b e | -ση A 0250 f¹³ 38 | txf B D W Θ Ψ 1. 579. / 844. / 2211 al (l) vg; Epiph • 15 ° (h. t.) 66 8* bo^{ms} | Tυμιν 8² L N Θ pc it sy ac² bo^{pl} • 16 Tου A f¹³ 38 a d e sy^s p | txf 66vid 8 B D L N W Θ Ψ 068. 0250. 1. 33. / 844 al lat sy^h | T (17) οτι (+ εγω 33. 892 al) υπαγω προς τον πατερα (+ μου G pc sy^s) A Θ (Ψ) 068. (33) f^{1,13} 38 lat sy pbo bo^{pl} | txf 5.66 8 B D L W 0250 pc it sa ac² bo^{pl} • 17 T (16) ουκει D W Ψ 33 pc | Tεγω D W Θ 38 (f) sa ac² bo | txf 5.66vid 8 A B L N Ψ 0250 f¹³ 33. 118. 565. 579. 700. / 844 al lat pbo • 18 ° D* it sy^s | T 3 / 2 A D² Θ 0250 38 | txf 66 8 B D* L W Ψ f¹³ 1. 33. 565. 579. / 844 al; Or | ° 5.66 8* D* W f¹³ 1. 565. 579 al it sa pbo | txf 8² A B D² L Θ Ψ 068. 0250. 33 38 lat sy ac² bo; Or | ° 8² B L Ψ 33. 892^s pc; Or | ° ο λεγει D* (Θ) a r¹ | -B pc • 19 T - 6^s B L W pc | ουν ο A (Θ 579. / 844) Ψ f¹³ 38 | txf 8 D 1. 33. 565 pc | T ημελλον 66c(°: + και ηθ.) 8 W 579 pc c ff² | T επερωτησαι περι τουτου D (Θ) | T (16) ουκει D 565 pc • 20 T δε 8² A L W Θ Ψ f¹³ 33 38 aur vg sy^h sam^s bo^{ms} | txf 5^s 8* B D 1 pc it sy^s co • 21 T ημερα 66 D it sy^s p ac² | T λυπησ D 579 pc c • 22 f 2 3 / 4 8* | / 4 3 2 A C³ Θ 38 | 3 / 4 2 f¹³ | txf 5.22vid.66 8² B C* D L W Ψ 1. 33. 565. (1424). / 844 pc lat | T εξετε 66 8² A D (L) N W* Θ Ψ 33. / 844 al it vg^{ms} | txf 22 8* B C W¹ f^{1,13} 38 lat | T αρει 5^s B D* Γ pc it vg^{cl} ww sa ac² bo | αφαιρει W

14,13^{1a} * ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. 24 ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· τῇ ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ [τοῦ] θεοῦ ἐξῆλθον. 28 ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἰδε νῦν ὅ ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρειάζεσαι ἵνα τίς σε ἐρωτῇ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἄρτι πιστεύετε; 32 ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἡ ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῇ ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ μὴ μόνον ἀφῇτε· καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν. 33 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔπαρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν· εἶπεν· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δόξασῃ σέ,

23 ὅτι ο (ε)αν ἔ 33. 1241. l 844 pc | ο τι (οτι?) (ε)αν φ^{22vid} A D² (N) W pc | οτι οσα (ε)αν f^{1,13} M | txi φ⁵ B C (D*) L (P) pc lat; Or | † 5 6 l-4 φ^{5vid} B C* L Δ l 844 pc sa ac² | 5 6 118 pc | txi φ^{22vid} A C³ D W Θ Ψ f¹³ 1. (33) M lat(t) sy pbo bo • 24 ἑ-τησασθε φ^{66vid} K* W 579 pc • 25 ταλλ(α) φ^{66vid} A C³ D² Θ Ψ f¹³ M c f q r¹ syh ac² | txi φ^{5vid} K B C* D* L W 1. 33. 579 pc lat sa pbo bo; Or | ἀναγγ- C² Ψ f^{1,13} M | απαγγελω K | txi φ^{66(ε)} A B C* D K L W Θ 33. 579c. l 844 al • 26 φ^{5vid} pc b c e ac² • 27 2 φ⁵ K* 2 A N Θ 33. 579 al | του (-K¹) πατρος K¹ B C* D L l 844 pc (ff²) co | txi C³ W Ψ f^{1,13} M • 28 D W b ff² sy^h ac² pbo | † εκ B C* L Ψ 33 pc | txi φ^{5,22} K A C² Θ f^{1,13} M • 29 ταντω φ^{5c} vid (K*) A C³ D L W f¹³ 33 M lat sy^s p.hmg co | txi φ⁵ K² B C* N Θ Ψ 0250. 1. 565 pc e q vg^{ms} syh | ° K² A C^{2vid} L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M | txi K* B C* D W pc • 31 το K A D L Ψ f^{1,13} 33 M | txi φ^{22,66} B C W Θ 0109. 0250. l 844 pc | [·] • 32 νυν ελ. C³ D¹ Θ Ψ 0250 f^{1,13} M f q sy^p h | ελ. η ωρα K* | txi φ^{22vid,66} K² A B C* D* L W 0109. 33 pc sy^s | † παντες φ⁶⁶ vid • 33 δε φ⁶⁶ | φ^{66vid} Δ vg^{ms} | † εξ- D f^{1,13} 892^s pc it vgcl.wv

¶ 17,1 το A C D L W Ψ f^{1,13} 33 M | txi K B Θ 0109. 0250 pc | † επηρεν et † και A C³ K N Γ Δ Ψ 0250. 209. 700. l 844 pm | † ο υι. σου A D Θ 0250. 1. 579. l 844 pc lat sy | και ο υι. σου C^{2,3} L Ψ f¹³ 33 M q vg^{ms}; Or^p | txi K B C* W 0109. 0301 pc d e ff² pbo; Or^p

2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζῶην αἰώνιον. 3 αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἠάπεστείλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4 ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς (τὸ ἔργον τελειώσας) ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν δόξασόν με σὺ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ ἔιχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν κάμοι αὐτοὺς ἔδωκας καὶ τὸν λόγον σου ἔτετήρηκαν. 7 νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα ἔδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· 8 ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσιν, 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστίν καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ ἡ δέδοξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι εἰμι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσιν, κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ὃ δέδωκάς μοι, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. 12 ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ὃ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ὅ ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχο-

Mt 28,18
5,24
Sap 15,3 · 1 Th 1
9 1 J 5,20
4,34 H 5,9
8,54 7,39
24; 1,1
6,37 H 2,12
8,51
6,46
16,27 · 21.23.25;
11,42
20
6,37
16,15
21-23; 10,30
6,37
2 Th 2,3 Is 57,4
Prv 24,22a b

2 -σει -τοις B Ψ 0301 f¹³ (1) M | -σω -τω K* 0109 pc | δως -τω W (L: -τοις) | εχη D | txi K² A C K 0250. 33 al • 3 -κουσιν A D L N W Δ 0109. 0301. 33. 579. 1241 al | † απεπεμψας φ^{66vid} | † τεις τουτον τον κοσμον D • 4 (+ και D) το εργ. ετελειωσα D Θ Ψ f¹³ M lat sam^s ac² pbo | txi φ⁶⁶ K A B C L N (W) 0109. 0301. 1. 33 pc (b ff²) sam^{ss} bo • 5 † πατηρ D* N 0109 | † ην K* 579 | † 6 7 l-5 φ⁶⁶ a f | 6 7 l-7 φ^{66vid} | π. σοι προ του γενεσθαι κ. τ. D* († D²; Irl^{ap} Epiph) • 6 † δεδ- C L Ψ 0109 f^{1,13} 33 M | txi K A B D K N W Θ l 844 al | † ετηρησαν K N 33 • 7 † εγνων K | -ωκα W 579 pc syhmg | -ωσαν C Ψ f¹³ 33. 700. 1241 al | txi A^{vid} B D L Θ 0109 f¹ M syh | † εδ- A (B) 0109. 1. 579 pc | † εστιν A D Θ f^{1,13} M bo^{ms} | txi φ⁸⁴ K B C L N W Ψ 0109. 33. 565^s. 579. l 844 al • 8 † δεδ- K L Θ Ψ 0109 f^{1,13} 33 M | txi A (B) C D W 579 al | ° K* A D W pc a e q ac² pbo • 10 † εμοι αυτους εδωκας K | † εδοξασας με D • 11 † ουτοι A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | -φ^{66vid} vg^{ms} | txi K B 1241 pc d f | † ουκετι ειμι εν τω κοσμο, και εν τω κοσμο ειμι D (a c) r¹ | † και οτε ημην μετ αυτων εγω (+ εν τω κοσμο D¹) ετηρουν αυτους εν τω ονοματι σου D | † ο δεδ- D* 1424 pc | ους δεδ- D¹ (N) 209. 892^s al aur f q vg | ω εδ- φ^{66vid} K L W 579 pc | txi φ⁶⁰ A B C Θ Ψ f¹³ 1 M | ° φ⁶⁶ it ac² | † και B Θ 579. 700. l 844 al aur f vg syh (φ⁶⁶ incert.) • 12 † εν τω κοσμο A C³ Θ Ψ f¹³ M (a) f q sy bo^{ms} | txi φ^{60,66} K B C* D L W l pc lat co | † μου φ⁶⁶ | -565 vg^{ms} | † ους δεδ- μοι A (C³) D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^p h | και φ⁶⁶ K* (sy^s) | txi (K²) B (C*) L W 33. (579) pc co (φ⁶⁶ incert.) | ° φ⁶⁶

16,28! 15,11! 15,18! 15,19! 16,13 17 5,18 1 15,19! 8,23 Ps 119,142.160 10,36! 20,21 1 K 11,24 Mc 14,24 H 2,11! 9 10,16! 20,29 11! G 3,28 10,38! 8! R 8,10! 14,21! 3,35! 6,37! 12,26! 17 3,2 5 Mt 11,27!

μαι και ταυτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. **14** ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου □ καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. **15** □ οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτούς ἐκ τοῦ πονηροῦ. **16** □ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ □ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. **17** ἀγίασον αὐτούς ἐν τῇ ἀληθείᾳ. **18** καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, □ κἀγὼ ἁγιάζω αὐτούς εἰς τὸν κόσμον. **19** καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ὁ ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτόν, ἵνα ὧσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν τῷ ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **22** κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι ἔδωκάς μοι αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν τῷ. **23** ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σύ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἔν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτούς καθὼς ἐμέ ἡγάπησας.

24 Πάτερ, ὁ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν □ τὴν ἐμὴν, ἣν ἔδωκάς μοι ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. **25** Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δὲ σε ἔγνω, * καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστει-

13 1 αντοις 66 8* C3 D L Θ f1.13 33 31 | ταις καρδιας εαυτων C*vid | txi 82 A B N W Ψ 579 al • 14 □ 66* D f13 pc it sy8 • 15 □ vs 33 pc bomss ei 16 □ vs 66c 33 pc bomss | 3-5 I 2 66* Θ Ψ f1.13 33 syh | txi 8 A B C D L W I 844 al aur e vg • 17 7 σου 82 C3 Ψ f13 33 31 q sy bo8 | txi 66 (8*: h. t.) A B C* D L W Θ I. 579. I 844 pc lat co • 18 □ 66vid | 1 αποστελλω f13 • 19 ° 8 A W 579. 700 pc it sa ac2 pbo bomss | I 3 66* a b c e | 2 3 I C3 Γ Δ 209. 700. 892s. 1424 pm syh • 20 7-σωντων D2 lat sa (ac2) pbo • 21 7 πατηρ B D N W pc | txi 8 A C L Θ Ψ f1.13 33 31; Cl | 7 εν 8 A C3 L Θ Ψ f1.13 33 31 lat syph bo; Cl Or | txi 66vid B C* D W it sa ac2 pbo bomss | 7-ση 60 82 A C3 D L Θ Ψ f1.13 33 31; Cl Or | txi 66 8* B C* W pc; Cl • 22 7εδ- A D N W Θ Ψ 579. I 844 al; Cl | 7εδ- 8 A K N Θ f13 I 844 al | 7εσμεν 82 A C3 Θ Ψ f13 31 lat | txi 60,66 (8*) B C* D L W I. 33. 579 pc e; Cl • 23 7και 66 8 W I. 579 pc lat | και ινα A Θ Ψ f13 31 f q syph | txi B C D L 33 pc a e r1 sy8 | 7-σα D 0141. 892s pc it vgms8 syph bo8 • 24 7 πατηρ A B N pc | txi 8 C D L W Θ Ψ f1.13 33 31; Cl | 7 ους A C L (Θ) Ψ f1.13 33 31 lat syph; Cl | txi 60 8 B D W 579 pc sy8 | □ D sy8 | 7εδ- B K N Γ Θ 209 al; Cl • 25 7 πατηρ A B N pc | txi 60 8 C D L W Θ Ψ f1.13 33 31; Cl

λας· **26** καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἡ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

15,9

18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου (τοῦ Κεδρὼν) ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

I: Mt 26,30.36 Mc 14,26.32 L 22,39 14,31

2 Ἦιδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ (ἐκ τῶν) Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὀπλων. **4** ὁ Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν ἐξῆλθεν καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε; **5** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. **6** ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. **7** πάλιν οὖν ἐπερώτησεν αὐτούς· τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. **8** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. εἰ οὖν ἐμέ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι οὐς ἔδωκάς μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. **10** Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν Ἰησοῦν ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον· τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ· οὐ μὴ πῖω αὐτό;

6,64!

L 21,37

3-12: Mt 26,47-56 Mc 14,43-50 L 22,47-53

13,1.3; 19,28

19,19!

6,64!

19,19!

6,39!

Mt 26,39p

12 Ὁ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν

¶ 18,1 το 60vid A C D L Θ Ψ 0250 f1.13 33 31 | txi 8 B L* | του -ρου 8* D W a b r1 | των -ρων 82 B C L Θ Ψ f1.13 33 31; Or | txi A Δ 0250 pc vg sy • 2 το A C D W Θ Ψ 0250 f1.13 33 31 | και ο Γ Δ 892s al | txi 8 B L pc | 2-5 I B | I-4 66*vid • 3 των B 0141 | -81 A C W Θ Ψ 0250 f1.13 33 31 | txi 8*2 D L 579 pc a aur • 4 δε 8 D L W f1.13 33. 565 pc it sy8 co | txi 60vid A B C Θ Ψ 0250 31 aur e vg syh | 7εξελθων ειπεν 8 A C3 L W Θ Ψ 0250 f1.13 33 31 | εξηλθεν εξω κίαι λεγει 60 | txi B C* D f1 565 pc lat • 5 7 Ναζαρηνον D a c vg | το (-8) Ιησους 8 A C L W Θ Ψ 0250 f1.13 33 31 lat syph sa ac2 bo | txi 60 B D pc it sy8 pbo | 7 Ιησους B | 66*vid sy8 • 6 7 οτι C f13 31 syh | txi 8 A B D L N W Θ Ψ 0250 f1 33. 565 al latt • 7 7 D W Θ 0250 f1 31 aur b c vg8,ww | txi 60vid 8 D 1424 pc | αυ. το ωτιον (7 66vid pc) A C2 D Θ Ψ f1.13 33 31 syh | txi 60 8 B C* L W pc syhmg • 11 τ (Mt 26,52) παντες γαρ οι λαβοντες μαχαιραν εν μαχαιρα απολουνται Θ | 7 μου 60vid 700 pc sy8 pc co

13-24: Mt 26,
57-68 Mc 14,53-
65 L 22,54-71
24 Mt 26,31

11,49s

20,2-4

21,9

25

16,25! Act 26,26
6,27ss • 5,14ss;
7,14ss,37ss; 10,
22 L 19,47! • Is
45,19

Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδωσαν αὐτὸν
13 καὶ ἤγαγον πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πεν-
θερός τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεί-
νου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις
ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος
μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκείνος ἦν γνωστός τῷ ἀρ-
χιερεῖ καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ
ἀρχιερέως, 16 ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω.
ἔξηλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ γνωστός τοῦ ἀρχιε-
ρέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσῆγαγεν τὸν Πέτρον.
17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· μὴ
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν οἷ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει
ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ
ὑπηρέται ἀνθρακίαν πεποικότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ
ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἐστὼς καὶ
θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδασχῆς αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησίᾳ ἔλεγάμην τῷ κόσμῳ,
ἐγὼ πάντοτε ἐδίδασκα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα
οὐδέν. 21 τί με ἔρωτᾷς; Ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοτάς τί
ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. 22 ταῦτα
δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκῶς τῶν ὑπηρετῶν ἔδω-

13-24 f vss 13. 24. 14. 15. 19-23. 16-18 sy^a | vss 13. 24. 14-23. 24(f) 1195 syhm; Cyrcom |
vss 13a. 24. 13b. 14-23. 24 225 (pc) • 13 απηγ- φ66vid κ2 C* N Δ 33 al | απηγ- αυτον
A C3 L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 366 lat sy | ιxt φ66vid κ* B D W 579 pc a | Καϊαφα C D it vgl sa ac2
pbo | φ60 • 14 φ60 | απολεσθαι A C2 Ψ 0250 33 syh | ιxt φ66vid κ B C* Ds L W Θ
f^{1,13} 33. 565. 579 al latt sy^a phmg • 15 το κ2 C L Θ f^{1,13} 33 366 samss ac2 | ιxt φ66 κ* A B Ds
W Ψ pc sy^a p samss pbo bo | φ66 • 16 ο αλ. (εκείνος Ψ f¹³ 1241 al;
- φ66vid co) ος ην γν. τω -ρει (του -ρεως φ66vid 579) φ66vid κ A C2 Ds W Θ Ψ f^{1,13} 33 366 lat
sy^a h co | εκεινος 1424 | ιxt B C* vid L pc | εισηνεγκεν κ W 579 pc • 17 3-6 1 2 φ66
κ A C3 Ds (W) Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579 al ff2 q | ιxt φ59vid B C* L 33 pc lat | φ66 • 18 4 5 2 3
A Ds Θ Ψ 0250 (f¹³) 33 366 f r l vgmss | ιxt φ60,66vid κ B C L (W) f¹ 33. (565). 579 pc a • 20 τ
o A C W Ψ 0250 f^{1,13} 33 366 | ιxt φ66 κ B Ds L Θ pc | ελαλησα φ66 C3 Ds W Θ 0250 f¹³
33 | ιxt κ A B C* L N Δ Ψ f¹ 33. 565. 579 al | παντοτε C3 Ds Ψ 0250 33 q syh | ιxt κ A B
C* L N W Θ f^{1,13} 33. 565. 579 al lat sy^a p; Or^{lat} • 21 επερ- Ds f^{1,13} 33 366 | ιxt κ A B C L W Θ
Ψ 0250. 33. 1424 al | επερ- A C3 Ds Θ 33 | ιxt φ66 κ B C* L W Ψ 0250 f^{1,13} 33. 565. 579.
1424 al • 22 2 3 / A C3 Ds (Θ) 0250 f^{1,13} 33 366 q | τ. παρεστωτων υπηρ. (κ2) C* L Ψ 33.
579. (700) al b f r l sy^a (bo) | ιxt κ* B W pc lat

163
X164
IV165
X166
I167
X168
I169
X170
I171
X172
I

κεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιε-
ρει; 23 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα,
μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;
24 ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊά-
φαν τὸν ἀρχιερέα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἴ-
πον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰ; ἡρνή-
σατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἰς ἐκ τῶν δού-
λων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὐ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ
ᾠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 πάλιν
οὖν ἡρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

28 Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ
πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· * καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ
πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἅλλὰ φάγωσιν τὸ πᾶσχα.

29 ἔξηλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ ἑφ-
σίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε ὁ[κατὰ] τοῦ ἀνθρώπου τού-
του; 30 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος ῥα-
κὸν ποιῶν, οὐκ ἂν ᾤσοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε τὸν αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ
τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον τῷ αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λό-
γος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποῖφ θανάτῳ
ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πι-
λάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ
εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 ἀπεκρίθη τῷ Ἰησοῦς·

19,3 Ex 22,27

8,46

13 Mt 26,31

25-27: Mt 26,
69-75 Mc 14,66-
72 L 22,56-62
18 |

13,38

28: Mt 27,2
Mc 15,1 L 23,1

19,14

29-38: Mt 27,
11-14 Mc 15,2-
5 L 23,2-5

19,6s Act 18,15

3,14! • 21,19!

12,13!

23 απ. αυ. ο Ιησ. A C3 Ds Ψ 0250 f¹ 33 366 syh | ο δε Ιησ. ειπεν αυτω κ W f¹³ 579 pc
(r1) | ιxt B C* L Θ 1241 pc • 24 δε κ f¹³ pc r1 sy^a p sa | - A C3 Ds 33 q ac2 | ιxt B C* L N
W Δ Θ Ψ 0250 f¹ 33. 565. 579. 700 al it syh pbo | [ad 2 v. 13] • 27 ο Π. φ66vid κ C2 N Θ
(f¹³) 33. 209. 892s. 1241 al | - 565 a b e ac2 | ιxt A B C* Ds L W Ψ 1 366 • 28 αλλ ινα
C2 L Ψ f^{1,13} 33 366 it vgl syh pbo | ιxt φ66vid κ A B C* Ds N W Δ Θ 0250. 565. 579. 1844 pc
lat • 29 1 2 4 5 A C3 Ds Ψ 0250 33 q sy^a | 1 2 4 5 3 N f¹³ 579. 1844 | 4 5 1-3 κ W ff2 | 1
2 Θ | ιxt B C* L f¹ 33. 565. 700 pc vgmss sy^a h | ειπεν A Ds Θ 0250 f¹³ 33 | ιxt φ66 κ B C L
W Ψ f¹ 33. 565. 579. 1844 pc | ο τ κ* B 087vid. 579 pc e | ιxt φ66 κ2 A C Ds L W Θ Ψ f^{1,13}
33 366 lat • 30 ρακων ποιησας κ* | ρακοποιων C* Ψ 33 pc a | ρακοποιος A C3 Ds Θ
f^{1,13} 33 366 lat | ιxt κ2 B L W | φ66 e • 31 ο B C* | τουν φ66 892s. 1844 a r l vgmss | ρημων
φ60 | ο ι κ* W 087vid f¹ 565. 579. 892s al c | τουν φ60 κ L W Ψ 0109. 0250 f¹³ 33 366 lat
samss ac2 | δε A Ds K N Θ 087 f¹ 565. 700. 1241 al syh samss | ιxt B C e q vgmss sy^a p samss pbo
bo • 33 2-4 1 φ66vid κ A C2 Θ (N Ψ) 087 f¹ 33 | 2-4 33. 1424 | ιxt φ52vid,66vid B C* Ds L
W Δ 0109 f¹³ 579. 1844 pc latt | φ60 • 34 ρατο φ66 A Ds N W Θ Ψ 087 f¹ 33. 565. 700.
1241 al lat | ιxt φ60 κ B C L 0109 f¹³ 33 | τατω ο κ C3 f¹³ 33 c sy^a p samss bo^{ms} | ο A C* Ds
N W Θ Ψ 087. 33. 565. 579. 700. 1241. 1844 al | ιxt B L 0109. 1 pc syh

ἡ ἀπὸ σεαυτοῦ ὁ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι εἰπόν σοι ὅτι περὶ ἐμοῦ; 35 ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· ἡ μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἄρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; 36 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο [ἄν] ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. 37 εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι; ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. 38 λέγει τὸ αὐτῷ ὁ Πιλάτος· τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 39 ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν ὃ ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες· μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν 3 καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἐξω ὁ Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν

3,3,5; 8,23

Mt 26,53

12,131

11,271

5,33; 8,40,45;
16,7 1J 2,21; 3,19
8,47; 10,3139s: Mt 27,15-
23 Mc 15,6-14
L 23,17-23 12,131

Act 3,14

1-3: Mt 27,28s
Mc 15,17s Mt
20,19

12,131

18,22

34 ἡ ἀφ' εαυ- A C² D^s W Θ 087 f^{1,13} 33 B¹ | txi p⁶⁶ B C* L N Ψ 0109. 579. l 844 pc | ο p⁶⁶ B^s D^s pc lat sa ac² | 5 p⁶⁰vid B A C³ (N) Θ Ψ 087. 0109 f^{1,13} 33 B¹ | txi (p⁶⁶) B C* D^s L W pc vg^{cl} • 35 ἡ μήτι B^s W f¹ 565. l 844 pc pbo bo | μη γὰρ p⁶⁶ | ο -εὐς B^s b e et f¹ -κεν e • 36 ter emi βασ. B^s (2° loco: D^s N Θ 0250 pc) | ἡ 4 l-3 A D^s Θ 0250 B¹ q | l-3 B* | txi p⁶⁰vid.90vid B² L W Ψ 0109 f^{1,13} 1. 33. 579. l 844 al; Or • 37 ο p⁶⁰vid L W Γ Δ Ψ 0109. 0250. 33. 565. 1241. l 844 pm | ἡ γὰρ A Θ 0109. 0250 B¹ lat | txi p⁶⁰vid B D^s L W Ψ f^{1,13} 33. l 844 al it | [;] • 38 τουν p⁶⁶ | ο p⁶⁶ | 4 l-3 B A W Θ Ψ f^{1,13} 33 B¹ q vgms | 4 2 3 l D^s pc | l 4 2 3 p⁶⁶vid f | txi p⁹⁰vid B L 0109. 579 pc lat • 39 2 l A Θ f^{1,13} 33 B¹ | l Ψ 0250 pc it | txi p⁶⁰vid.90 B D^s K L (W) Δ 0109(*) f¹ 33. 565. 579. l 844 al lat | ο B 0109* • 40 παντες p⁶⁰vid K N Ψ f^{1,13} 33. 565. 700. l 844 al it sy^p sa pbo bo | πάλιν παντες A (f¹ D^s) Θ 0250 B¹ f vg sy^h | - 1241 pc ac² | txi p⁶⁰ B L W 0109. 579 pc | ο p⁶⁶ it sams ac² ¶ 19,1 2 3 l 4-6 p⁶⁰vid Ψ pc | λαβων ο Π. τ. Ιησ. p⁹⁰vid B W (f¹ L 33. 579 pc) | txi A B D^s Θ f^{1,13} 33 B¹ lat • 2 2 3 l p⁶⁶ • 3 A D^s Ψ f¹ B¹ f q sy^p | txi p⁶⁶.90 B L N W Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. l 844 pc lat sy^h co | βασιλευ p⁶⁶ B^s • 4 ἐξῆλθεν B D^s Γ f¹ 565 al lat sy^h | εἰς. ουν p⁶⁶ W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 B¹ ff² vg^{cl} | txi p⁶⁶vid A B K L 33 al vgms sy^p | 2 3 l B L W f^{1,13} 892s pc | 2 3 p⁹⁰vid al e | txi p⁶⁶ A B D^s Θ Ψ f¹ 33 B¹

ἐξω, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. 5 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἐξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος.

6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες· σταύρωσον ὁ σταύρωσον τ. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε. 7 ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 7 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ὁφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν. 8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι σε; 11 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. 12 ἐκ τούτου ὁ Πιλάτος ἐξήτει ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες· ἔαν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἤγαγεν ἐξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τὸ βήματος· εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα.

187
IV188
I189
X180
I181
X192
IV193
X182
IX183
IV184
I185
IV186
IX

18,31

Lv 24,16
5,181

9,291

L 23,9p

10,18

R 13,1
3,271 Act 2,23
18,3012,131 L 23,2
Act 17,7

Mt 27,19

4 (cf 18,38) 4 5 l-3 D^s Θ B¹ vgst.ww sy^h | 2 4 5 l 3 L pc | l 4 5 2 3 A | l 2 4 5 3 Ψ 892s
aur | αιτιαν (+ εν αυτω p⁶⁰vid.90 W) ουχ ευρ. p⁶⁰vid.90 B^s W (f^{1,13} 579) pc r¹ | txi (B¹) B f¹
33. 565. l 844 pc vgms • 5 ο B | ἡ γὰρ p⁶⁶ l. 565 pc it | ο p⁶⁶ it ac² | ο B • 6 ο B pc it
sams boms | ο p⁶⁶.90vid pc ac e r¹ | τ αυτον p⁹⁰vid B A D^s Θ 0250 f^{1,13} 33 B¹ it vg^{cl} sy | txi p⁶⁶
B L W Ψ f¹ l 844 al aur vgst.ww | 2 l 3 p⁹⁰vid D^s L W Ψ l 844 pc e q r¹ | 2 l p⁶⁶vid • 7 ο
p⁶⁶.90vid B W f¹ 565. 579 pc it ac² pbo boms; Or | τ ημων p⁶⁰vid A Θ f^{1,13} 33 B¹ q sy co | txi
p⁶⁶vid B D^s L N W Δ Ψ 579 pc lat boms; Or | 3 l 2 A D^s Θ B¹ | 3 2 l Γ Δ 700. 892s al |
txi p⁶⁰vid.(66) B L (W: του θ.) Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. l 844 al lat; Or • 10 ο B^s A f^{1,13} l 844 al
q r¹ sy^p sams ac² pbo bo | 6 2-5 l p⁶⁶ D^s L W Θ (Ψ) f^{1,13} 33 B¹ lat sy^h co | txi p⁶⁰ B A B N
pc e sy^p • 11 τ απ. p⁶⁶ A (f^{1,13}) B¹ lat sy^h sams ac² pbo bo | και απ. p⁶⁶ Θ | txi p⁶⁰vid B B
D^s L N^c W Ψ f¹ 33. 565. 579 al c j | το p⁶⁰ B A L N W Δ Θ f^{1,13} 33. 565. 579. l 844 al | txi
B D^s Ψ B¹ | ἡ γὰρ B A D^s L N Ψ 33. 565. 579. 1241. l 844 al; Irlat v.l. | txi p⁶⁶ B W Θ f^{1,13}
B¹ lat sy; Irlat Orlat | ἡ διδους A D^s L W Ψ f^{1,13} 33 B¹ | txi B A D^s Θ 1424 pc • 12 ο p⁶⁶ W
33 pc a | ἡ γὰρ λεγ. A L N W Θ f^{1,13} 565. (579). 1241. l 844 al; Or | εκραζον λεγ. B^s B¹
sy^h | ελεγον B^s | txi p⁶⁶vid B D^s Ψ 33. 700. 892s al • 13 του W Θ f^{1,13} 33 B¹ | txi p⁶⁶ B A B
D^s L N Ψ f¹ 33. 579 al | ἡ γὰρ ο p⁶⁶ | εις τοπον p⁶⁶ et τ λεγομενου p⁶⁶

Mc 15,42

L 23,18 Act 21,36;
22,23; 28,19 v1

Mt 27,26 bp

16b-27: Mt 27,
31-37 Mc 15,20-26
L 23,26,33s18,5,7 Act 2,221·
3,21; 18,33,39

14 ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα (ἦν ὥς) ἑκτῇ. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15 ἔκραυγασαν οὖν ἐκεῖνοι· ἄρον ἄρον, σταυρώσον αὐτόν. * λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν¹, 17 καὶ βαστάζων (ἑαυτῷ τὸν σταυρόν) ἐξῆλθεν² εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον³, (ἃ λέγεται Ἑβραϊστὶ) Γολγοθα, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον·

Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 20 τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ῥωμαϊστὶ, Ἑλληνιστὶ. 21 ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφῃ· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων⁴. 22 ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα⁵. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὕφαντός δι' ὅλου. 24 εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχω-

14' δε ως (-σει pm) Θ M sy^h | δε ην ως K pc | - φ^{66*} | txt φ^{66c} K A B (D^s) L (N) W (Δ) Ψ (f^{1,13}) 33. (565. 1241). 579. (l 844) al c j | τριτη K² D^s L Δ Ψ l 844 pc • 15' οι δε -σαν (-ζον D^s K N Θ al; + λεγοντες N f¹³ 700 pc) φ^{66c} vid (A) D^s Θ f^{1,13} M lat sy (φ^{66*}; illeg.) | οι δε ελεγον K^s W 579 | txt K² B L Ψ (33. l 844) pc b (e) j • 16' π. δε τ. I. A Θ M vg sy^h | παραλαβοντες ουν τ. I. K² (700) pc | οι δε παραλαβοντες (λαβ- K^s) τ. I. (αυτον f^{1,13} pc) K^s N W f^{1,13} 565. 579. l 844 al (f) | txt B D^s (L) Ψ 33. (892^s) pc it | και ηγαγον (απη- A al) A D^s Θ M lat sy | απηγαγον (+ αυτον K) φ^{66vid} K N W f¹ 565. 579 al | απηγ- εις το πραιτωριον (Γ) 700 al | ηγ- και επεθηκαν αυτω τον σταυρον f¹³ (l 844); Or^{lat} | txt B L Ψ 33 pc it bo; Cyr^{lem} • 17' φ^{66*} | τ. στ. (ε)αυτου A (D^s l 844) Θ M q sy^h co | αυτον f¹³ | txt φ^{66vid,66c} K (B) L W Ψ (33. 579) pc lat (f¹ 565 pc) | τοπον λεγ. K. φ^{66vid} Γ pc aur c ff² | τοπ. λεγ. K. T. f¹³ 700. 892^s. 1424 pm it | ος λ. E. D^s Θ f^{1,13} M e | E. δε L Ψ 33 pc (b vg^{st,ww}) cl sa(ac²) bo^{pl} | txt φ⁶⁶ K A B K W 579. l 844 pc it | Γολγοθ B sa^{ms} • 20' l-4 6 5 A D^s Θ f¹ M lat sy | l-5 4 (l) W | - (sed add. 4-6 p. γεγρ. vs 19) f¹³ | txt φ^{66vid} K¹ B L N Ψ 33. 579 al e ff² co (K^s; h. t.) • 21' B L Ψ 33 pc • 23' K^s it sy^p sa^{ms}

μεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [ἡ λέγουσα]·

διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς

Ps 22,19

καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ· ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ· γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. 27 εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτήν² εἰς τὰ ἴδια.

Mc 15,40p

13,23!

2,4!

28-30: Mt 27,
48-50 Mc 15,
36s L 23,36,46
18,41· 4,34!·
Ps 69,22; 63,2 |

28 Μετὰ τοῦτο (εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς) ὅτι ἥδη πάντα³ τέτελεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· διψῶ. 29 σκεῦος ἔκειτο ὄξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες⁴ προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ([ὁ] Ἰησοῦς) εἶπεν· τέτελεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

4,34! L 12,50!
Job 19,26s Θ·
10,18

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἔπει παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ⁵, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἑκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. 32 ἤλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὥς εἶδον ἥδη αὐτόν² τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, 34 ἀλλ' εἰς τῶν

Dt 21,23

7,37

24' K B l 844 it sa^{ms} ac² pbo | txt A D^s L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy sa^{ms} bo • 25' W | φ^{66vid} | bis -ιαμ K (L) Ψ l. 33. 565. l 844 pc • 26' αυτου A D^s Θ f^{1,13} M lat sy | txt φ^{66vid} K B L W Ψ l. 565. 579. l 844 pc b e | ιδου K A L W Θ Ψ f¹³ M | txt B D^s N 209. 892^s. 1241 al • 27' ιδου A D^s f¹ M | txt K B L N W Θ Ψ f¹³ 33. 579. l 844 al | K D^s W Γ f^{1,13} 565. 1241. 1424 pm • 28' 3 l B it | ιδων ο ιησ. K Γ Ψ f¹³ (892^s). 1424 pm a bo | txt K A D^s L N W Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. l 844 pm vg | 2 l K Θ f¹³ M f q | 2 W f¹ 565. (579). 700. 1424 pc it vg^{cl} sy^p sa ac² pbo | txt φ⁶⁶ A B D^s L Ψ 33. l 844 al lat bo | φ^{66*} ac² bo^{ms} | πληρωθη K D^s Θ f^{1,13} (f¹ 565) al it • 29' ουν D^s Θ f^{1,13} M lat sy^h | δε K sa^{ms} pbo bo | txt A B L W Ψ 579 pc it | οι δε πλησαντες σπ. οξους (+ μετα χολης f¹³ q sy^h*) και υσσωπω περιθ. A D^s f¹³ M f q sy bo | οι δε πλ. σπ. του οξ. μετα χολ. και υσσωπου, και περιθ. καλαμω Θ 892^s pc | txt φ^{66vid} K (*; - του) B L W Ψ l. 33. 565. (579) pc (lat) sa^{ms} ac² pbo [υσσω (cf it) Camerarius cj] • 30' 2 B W | - K^s a pbo | txt rell • 31' 4-14 l-3 A (D^s) Θ M q sy^h | txt φ⁶⁶ K B L W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. l 844 pc lat co | vη B^s 33. 892^s al c f vg sy^h • 33' K A D^s Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M lat | txt φ⁶⁶ B L W pc

20,20¹ στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔκνυξεν, καὶ ἔξ-
 1J 5,6 ἤλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρ-
 21,24 3J 12 τύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖ-
 20,31 νος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύ[σ]ητε. ὁ
 Ex 12,10,46 ὁ
 Ps 34,21 Nu 9,12 36 ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὁστοῦν
 οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·
 Zch 12,10 Ap 1,7 ὁψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.
 38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ [ὁ]
 38–42: Mt 27, 57–60 Mc 15,42–46 L 23,50–54 ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος
 9,22¹ 1Rg 13,29 δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ
 Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος· ἤλθεν οὖν καὶ ἦρεν
 3,11s τὸ σῶμα αὐτοῦ. 39 ἤλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν
 12,3 πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης
 20,5–7 L 24,12 καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα
 τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ τὸ ὀθονίσις μετὰ τῶν ἀρωμά-
 των, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν
 δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
 μνημεῖον· καὶνὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος·
 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι
 ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.
 1–10: Mt 28,1–8 Mc 16,1–8 L 24,1–9 20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
 ἐρχεται πρῶτὴ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον
 καὶ βλέπει τὸν λίθον ἡρμένον· ἐκ τοῦ μνημείου.
 18,15¹ 2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλ-
 13,23¹ λον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν
 τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν
 18,15¹ αὐτόν. 3 Ἐξήλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς

34¹ (ex itac.) ηνοιξεν 579 pc aur f r¹ vg sy^h | A D^s Θ 0250 f^{1,13} 38 lat | txi p⁶⁶vid B B L N W Ψ 33. 579. l 844 pc it • 35¹ vs e vgms | o m¹ bo¹ | txi p⁶⁶ B A B D^s K L N W Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. l 241. l 844 al lat sy co | r¹ ητε B Ψ; Or | txi B² A D^s L W Θ f^{1,13} 33 38 • 38¹ το A Γ Δ Θ 1424 pm | o¹ p⁶⁶vid A B D^s L Ψ 579 pc | txi B W Θ f^{1,13} 33 38 sy | o¹ B | p⁶⁶vid | ηλθον et ἦραν B² N W pc it sa^{ms} | το σ. του Ιησου (A) D^s Θ f^{1,13} 38 lat sy bo | αυτον B² W pc it | txi p⁶⁶ B² B L Ψ 33 al sa (pbo) • 39¹ 1–3 p⁶⁶ | πρ. τον Ιησουν νυκτ. το B D^s W Θ f^{1,13} 33 38 lat sy sa^{ms} pbo bo | txi p⁶⁶ A B L Ψ pc | εχων B² W | ελιγμα B² B W | συμγμα Ψ 892^s pc | (ex itac.?) συμγμα pc | txi p⁶⁶vid B² A D^s L Θ f^{1,13} 33 38 sy^h • 40¹ εν A D^s Θ m¹ q r¹ sa^{ms} pbo bo¹ | txi p⁶⁶ B B K L N W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579 al lat • 41¹ (ex itac.?) κενον D^s N pc | ετεθη A D^s L Θ Ψ f^{1,13} 33 38; Or | txi p⁶⁶vid B B W 579 pc • 42¹ o it sy^s p
 ¶ 20,1¹ ιαμ B A L W 1. (f 33). 565. 579. l 844 pc | απο της θυρας B W (f¹ 565). 579 al d f r¹ vgms sy^s pbo bo • 2¹ τον B 209

καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἤλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρα-
 κύψας βλέπει· κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 19,40
 6 ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ
 εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 11,44¹
 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ
 τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντέτυλιγμένον εἰς
 ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ
 ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·
 9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτόν ἐκ
 νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς
 οἱ μαθηταί.
 11¹ I 11 Ἡ Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαί-
 ουσαν. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυσεν εἰς τὸ μνημεῖον 12 καὶ
 θεωρεῖ ὁ δὺο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα
 L 24,4 • Mc 16,5 p πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ
 2,4¹ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι,
 τί κλαίεις; τ λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ
 οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰποῦσα ἐστρά-
 φη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ
 20,12 X ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 15 λέγει αὐτῇ τ Ἰησοῦς· γύναι,
 τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς
 ἐστίν λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι
 ποῦ ἔθηκαν αὐτόν, κἀγὼ αὐτόν ἄρῶ. 16 λέγει αὐτῇ τ Ἰη-
 σοῦς· Ἡ Μαρία. στραφεῖσα τ ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊ-
 10,3 στί· Ῥαββουνι (ὃ λέγεται διδάσκαλε) τ². 17 λέγει αὐτῇ
 Mc 10,51 τ Ἰησοῦς· μή μου ἄπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς
 3,13¹

3/4 'και ετρ. B* | B* • 5/6¹ B A N (Ψ) 0299 f¹ l 844. l 2211 pc e ff² q | B* | γε L Ψ 0299. l. 33. 565. 579. l 844. l 2211 pc | A D^s Θ f^{1,13} 38 lat sy^h | txi p⁶⁶ B² B L W Ψ 0299. 33. l 2211 pc (a) r¹ vgms co • 10¹ εαυ- B² A D^s W Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 38 | txi B² B L pc • 11¹ ιαμ p⁶⁶ B Ψ 050 f¹ 33. 565. l 844. l 2211 pc | εν B et² 2 B* A it sy^s p | 2 l D^s Θ Ψ f¹³ 38 q sy^h | txi B² B L N W Δ 050. l. 33. 565. (579). l 844. l 2211 pc aur (d) f vg co • 12¹ B* e | 3 l 2 B pbo bo | - D^s • 13¹ B lat sy^s | τινα ζητεις; A* D 579. 1424 pc sy^s | και B • 14¹ και f¹³ 38 sy^s | txi B A B D (L) W Θ Ψ 0250 f¹ 33. 565. 579. l 844. l 2211 al sy^h • 15¹ το A D Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 38 | txi p⁶⁶ B B L W 0250 pc • 16¹ το B A W Ψ 0250 f^{1,13} 33 38 | txi B D L Θ 050 pc | ια A D Θ Ψ 0250 f¹³ 38 | txi B B L N W 050. l. 33. 565. l 844. l 2211 pc | δε B D N Θ 0250 pc it co | ρ-ββωνι D Θ lat pbo | τ¹ κυριε D (it) | τ² και προσεδραμεν απασθαι αυτου B¹ Θ Ψ (f¹³) pc vgms sy(s).h • 17¹ το B A W Θ 050 f^{1,13} 33 38 | txi B D L Ψ pc | 1 3 2 B | 3 2 Lipsius cf]

Ps 22,23 Mt 12, 48sp; 25,40; 28, 10 R 8,29 H 2, 11s • 16,28!

25! 1 K 9,1

20,28; 21,7.12

19-23; L 24,36-43

9,22!

21,26; 14,27

25; 19,34 • 16,22 •

18!

19! • 17,18

Gn 2,7 Ez 37,9 Sap 15, 11 • 7,39! L 24,49! Mt 18,18!

11,16!

18! 1 J 1,1

20!

τὸν πατέρα^τ πορεύου^τ δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς^ο μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται Ἡ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἡ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακα τὸν κύριον, καὶ ἑταῦτα εἶπεν αὐτῇ).

19 Οὐσης οὖν ὧσας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (τῇ μιᾷ) σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ τὸ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. 20 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. ἐκάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. 21 εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς]· πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε πνεῦμα ἅγιον· 23 ἂν τινῶν ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας ἡ ἀφέωνται αὐτοῖς, ἂν τινῶν κρατῆτε κεκράτηνται.

24 Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν τὸ Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ· ἑώρακαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ (τὸν τύπον) τῶν ἡλῶν καὶ βάλῃ τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν καὶ βάλῃ μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ τὸ πάλιν ἦσαν

17 τ μου φ⁶⁶ A L Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 B lat sy co; Orp¹ Eus Epiph | txt B B D W pc b e; Irlat Orp¹ | ουν B² D L 050 pc | - A bo^{ms} | o B* D W pc e bo^{ms}; Irlat • 18 τ-ια A D W Θ Ψ 0250 f¹³ B pbo bo | txt φ⁶⁶ B B L 1. 33. 565. l 844 pc | τ απαγγ- φ⁶⁶ B² D L Θ Ψ f^{1,13} B | αναγγ- W Δ Ψ 33 al | txt φ⁶⁶ B* A B 078. 0250 pc a d e | τ-κεν A D L Θ Ψ 078. 0250 f^{1,13} B it sy^h bo^{ms} | -καμεν 33 pc | txt φ⁶⁶ B B N W 892s. l 2211 pc a aur vg sy^s co | τ. et. μοι lat sa ac² bo^{ms} | α ei. αυτη εμηνυσεν αυτοις D (c) e sy^s • 19 μια B* | μιας W | τη μια των D Θ Ψ f^{1,13} B | txt B² A B L 078. 0250. 33 pc | τ συνηγμενοι B² Θ 0250 f^{1,13} B it vgl¹ sy^h bo | αυτου συνηγμ. L Δ Ψ 33 al f sa | txt B* A B D W 078 pc lat sy^s ac² pbo | o D 078. 0250 pc • 20 τ και A B | αυτοις L Θ Ψ f^{1,13} 33 B lat sy | txt B D W 078. 0250 pc q | αυτου φ⁶⁶ B² D L Θ Ψ f^{1,13} 33 B b c r¹ sy | - N 1. 565. l 844 pc lat | txt B A B D W 078. 0250 pc q • 21 B D L W Ψ 050. l 844 pc lat sy^s co | txt A B Θ 078 f^{1,13} 33. (565) B b f ff² sy^h | πεμψω B* f¹³ pc c bo^{ms} | αποστειλω B¹ D* L 050. 33 pc | txt B² A B D¹ W Θ Ψ f¹ B • 23 τ bis τινος B a e f r¹ sy^s p | τ αφιενται B² W Θ 078 B sy | αφιονται B* Ψ pc | αφεθησεται B* q sa ac² pbo | txt B² A D (L) 050 f^{1,13} 33 vid. 565. l 844 al • 24 το A L W Θ Ψ 050. 078 f^{1,13} 33 B | txt φ⁵ B B D pc • 25 τον τοπον N f q sy^s (p) | τους τυπους φ⁶⁶ B² D L W Ψ 050. 078 f^{1,13} 33 B | τ τον τοπον τ. ηλ. A Θ 078. 0250 pc lat sy^(s) h | την χειραν αυτου B* | txt B² B D L W Ψ f^{1,13} 33 B pbo bo | τ 2 3 l A Θ Ψ 078. 0250 f¹³ B | 2 3 f¹ | μου τας χειρας D bo^{ms} | txt B B L W pc • 26 τη μια ετερων σαββατων sy^s

ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἰτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 ἄπεκρίθη τὸ Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. 29 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες τὸ καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ], ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύ[σ]ητε ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ χριστός ὁ υἱός τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωῇ τὸ ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνερωσεν δὲ οὕτως. 2 ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἀλιεῦν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἔξῃλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4 πρωῒας δὲ ἦδη γενομένης ἔστη τὸ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν, οὐ μέντοι ἦξεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 5 λέγει οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· παιδία, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐ-

27 τισθι D • 28 τ και A C³ 0250 B q sy^h | txt B B C* D L W Θ Ψ f^{1,13} l 844. l 2211 al lat | τ o B L pc • 29 εἶπεν (λέγει B²) δε B W f¹³ | o φ⁶⁶ B | τ με B* 0250 f¹³ 209 pc vg^{ms} sy • 30 τ A B K Δ 0250. l 844. l 2211 al f | txt φ⁶⁶ B C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 B lat sy^s p^h • o φ⁶⁶ • 31 τ -ευητε φ⁶⁶ B² Θ 0250. 892s. l 2211 | txt B² A C D L W Ψ f^{1,13} 33 B | τ 3 5 l D (e) | 2 3 l 4 5 W b (c) f | l 4 5 Irlat | τ αιωνιον B C (*) D L Ψ f¹³ 33 al it vg^{ms} sy^h sa bo; Irlat
f 21,1 τ l-3 5 B C | 3 l 2 D pc | l 3 2 4 5 B | l 2 4 5 3 W Ψ pc | l 2 4 5 1424 pc sy^s sa pbo bo^{ms} | txt A L Θ 0250 f^{1,13} 33 B | τ αυτου C³ D Ψ 700. l 844. l 2211 al it sy^s p co | αυτου εγερθεις εκ νεκρων Γ f¹³ 1241. 1424 al • 2 υιοι Z. B D pc | του Z. υιοι C Θ 078. l 844 al • 3 και εξ. A (P) Ψ l 2211 pc lat sy^h | εξ. συν B L N Θ 33. 209. 1241. l 844 al pbo | txt B C D W f¹³ l B a e q | τευθυσ A C³ B sy^h | txt B B C* D L N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 33. 565. l 844. l 2211 pc latt sy^s co • 4 τ γινομενης A B C L al | txt B D W Θ Ψ f^{1,13} 33 B | τ o L Θ f^{1,13} 33 B | txt B A B C D P W Ψ al | o W | τ επι B A D L Θ Ψ 33. 209. 700. 892s. l 844. l 2211 al | txt B C f¹³ l B sy^h | τ εγνωσαν φ⁶⁶ B L Ψ 33. l 844 pc lat sy^s • 5 τ 2 B B | - A* vid W a sy^s | txt A C D L Θ Ψ f^{1,13} 33 B

τῷ· οὐ. 6 ὁ δὲ εἶπεν· αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Ἦ ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, 8 οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9 ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. 11 ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος καὶ εἰλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. 12 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς ὁ δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. 13 ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. 14 τοῦτο τὸ ἦδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. 15 Ὅτε οὖν ἡρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων ὁ Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλεον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλω σε. * λέγει αὐτῷ· βόσκει τὰ ἄρνια μου. 16 λέγει αὐτῷ πάλιν ὁ δευτερον· Σίμων ὁ Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλω σε. * λέγει αὐτῷ· ποιμαίνει τὰ πρόβατά μου. 17 λέ-

6 λέγει κ^2 W / 2211 pc it vgl | τ (Lc 5,5) οι δε ειπον· δι ολης (+ της κ^1) νυκτος εκο-
πιασαμεν και (κοπιασαντες Ψ) ουδεν ελαβομεν· επι δε τω σω ρηματι (ονοματι Φ 66vid)
βαλουμεν. Φ 66 κ^1 Ψ vgms sa | εβ. συν αυτο Θ | οι δε εβ. κ^2 D W pbo bo | ισχυσαν Α
(Ψ W) f¹³ Ψ e q | ιxt κ B C D L N Θ Ψ 1. 33. 565. / 844. / 2211 al • 7 ἡμων D sy⁵ P • 9
incensos (i. e. καιομενην) it (sy⁵) • 10 ° B • 11 ° τ A D f¹³ Ψ lat | ιxt κ B C L N W Θ Ψ
1. 33. 565. / 844. / 2211 al r¹ vgms syh | επι την γην D f¹³ 565. 1424 pc | επι της γης Ψ |
ιxt κ A B C L N P W Δ Θ Ψ 33. 1241. / 844. / 2211 al • 12 ° B | οτ B C sa boms | ιxt κ A
D L W Θ Ψ f¹³ 33 Ψ lat sy⁵ pbo bo • 13 τ ο κ C L Ψ 1. 33. 565. 700. 892^s. / 844. / 2211
al | ουν ο A Θ f¹³ Ψ f f² syh bo | ιxt B D W | ευχαριστησας εδωκεν D f r¹ vgms (sy⁵)
• 14 τ δε κ L N Θ 33. 700. / 844. / 2211 pc | ο Ιησ. κ A (f L) Θ Ψ f¹³ 33 Ψ | - W | ιxt B
C D | τ αυτου D Ψ f¹³ Ψ it vgl¹ sy co | ιxt κ A B C L N W Θ 1. 33. / 844 al lat • 15 τ
Ιωνα A C² Θ Ψ f¹³ 33 Ψ (c) sy | - κ^2 | ιxt κ^1 B C* D L W / 844 lat co | f προβατα C* D
it • 16 f 3 / 2 κ C W Θ pc b f | / 2 D | το δευτ. κ^1 1. 565 pc | δευτ. ο κυριος D | - κ^2
pc sy⁵ | f Ιωνα A C² Θ Ψ f¹³ 33 Ψ (c) sy | ιxt κ B C* D W lat co | f τ - βατια B C 565 pc
b | ιxt κ A D W Θ Ψ f¹³ 33vid Ψ sy (f¹ om. λεγ. ³ ... μου)

γει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων ὁ Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ ἔλε-
γει αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλω
σε. * λέγει αὐτῷ (ὁ Ἰησοῦς)· βόσκει τὰ πρόβατά μου. 18 ἄμην ἄμην λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυ-
τὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκ-
τενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει
ὅπου οὐ θέλεις. 19 τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποῖον θανά-
τῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκο-
λούθει μοι. 20 Ἐπιστραφεὶς τὸ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν
ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ
δειπνῷ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· κύριε, τίς ἐστιν
ὁ παραδιδούς σε; 21 τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει
τῷ Ἰησοῦ· κύριε, οὗτος δὲ τί; 22 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ
μοι ἀκολουθεῖς. 23 ἐξηλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς
ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· ἄλλ·
εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἄλλ·
ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι [τί πρὸς σέ;] 24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων
καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ
ἡ μαρτυρία ἐστίν. 25 Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ
ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδ'
αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βι-
βλία. τ τ

17 f Ιωνα A C² Θ Ψ f¹³ 33 Ψ (c) sy; Or | ιxt Φ 59vid κ B C* D W lat co | f τ ειπεν B C f¹³
 Ψ r¹ vgl | ιxt κ A D W Θ Ψ f¹³ 33. 565 al lat | f τ 2 B C | - κ D W f¹³ 33. 565 al lat sy⁵ pbo
bo | ιxt A Θ Ψ f¹³ Ψ | f τ - βατια A B C 565 pc | ιxt κ D W Θ Ψ f¹³ 33vid Ψ sy • 18 f τ /
3 2 B C*vid | αλλοι σε ζωουσιν (f κ C²) Φ 59vid κ C² D W 1. 33. 565 pc syhm pbo | ιxt
A Θ Ψ f¹³ Ψ lat | f αποιουσιν (οισ- C²; απαγ- D) σε (- C² / 1 pc) οπ. κ^1 C² D W 1. 33.
565 pc syhm | ποιηουσιν σοι οσα κ^2 | ιxt (A) B C*vid (Θ) Ψ f¹³ (892^s) Ψ lat sy⁵ p^h
• 20 τ δε Φ 59vid κ D Θ Ψ f¹³ Ψ f syh pbo bo | ιxt A B C W 33 pc lat sy⁵ sa | ° κ^2 W ff² pbo
bop¹ • 21 ° A W Θ Ψ f¹³ Ψ f sy⁵ p | ιxt κ B C D 33 pc lat syh⁵ | f ειπεν κ W pc f r¹ vgl
• 22 τουτως D (f lat) | f C² Θ Ψ f¹³ Ψ | ιxt κ A B C* D W 1. 33 pc lat • 23 τ και εδοξαν
D | και ουκ ειπεν A D Θ Ψ f¹³ Ψ lat syh | ιxt Φ 59vid κ B C W 33 pc (c sy⁵ P) | f ουκ -εις
D e r¹ | f 2 3 D | - κ^2 C²vid 1. 565 pc a e sy⁵ | ιxt κ^1 A B C* W Θ Ψ f¹³ 33 Ψ lat sy⁵ p^h
• 24 τ και B C W; Or | f 2 / 1 κ^1 Θ f¹³ 33. / 2211 pc c syh⁵ | f κ^2 A C W Ψ f¹³ Ψ | ιxt B D |
f 4 2 3 / 1 κ A C³ Θ Ψ f¹³ Ψ | 4 / 1-3 D / 2211 | ιxt B C* W (33) • 25 vs κ^2 | f οσα A C³
D W Θ f¹³ Ψ | ιxt κ^1 B C* Ψ 33. / 2211 pc; Or | f τ - σειν κ^1 B C* | ιxt A C² D W Θ Ψ
f¹³ 33 Ψ | τ αμην C² Θ Ψ f¹³ Ψ lat syh | ιxt κ A B C*³ D W 1. 33. / 2211 pc it sy⁵ P co |
τ hic 7,53-8,11 add f¹

‘ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ’

L 1,3; • 3,23!
 Mt 28,20
 L 6,13! • 1Τ 3,16!
 2Rg 2,11
 13,31
 28,31
 4-14: Mc 16,19
 L 24,50-53
 10,41 • L 24,49 •
 2,33.39 J 14,16!
 11,16 L 3,16p
 L 19,11! • 3,21 Mt
 17,11p Ml 3,23 6
 Mt 24,36!p
 1Th 1,5! • Is 32,15
 5,32! • 5,28; 10,39 •
 8,11 •
 PsSal 8,15 Is 49,6
 J 6,62
 1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὃ
 Θεόφιλε, ὃν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδά-
 σκειν, 2 ἄχρι ἧς ἡμέρας τ ἐντειλάμενος τοῖς ἀπο-
 στόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὗς ἐξελέξατο ἄνελημ-
 φθη. 3 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ
 παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι’ ἡμερῶν τεσσαερά-
 κοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασι-
 λείας τοῦ θεοῦ. 4 καὶ συναλιζόμενος τ παρήγγειλεν
 αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμέ-
 νειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μ μου,
 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ὃ ἐν πνεύ-
 ματι βαπτισθήσεσθε ἀγίῳ, τ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας
 ἡμέρας. 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἡρώτων αὐτὸν λέ-
 γοντες· κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις
 τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ; 7 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ
 ὑμῶν ἐστιν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὗς ὁ πατὴρ
 ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, 8 ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελ-
 θόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μου
 μάρτυρες ἕν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
 καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.
 9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν βλέπόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ

Inscriptio: ‘ I (K) 1175 pc | αι π. των απ. 323s. 945. (1241) al | π. των αγιων απ. 453. (614, 1505, 1704, 1739s). 1884 pm | Λουκα ευαγγελιστου π. τ. αγ. απ. 33. 189. 1891. 2344 al | txt (B, D) Ψ pc

¶ 1,1 ° B D • 2 ἄνελημφθη ei ἴ και εκελευσε κηρυσσειν το ευαγγελιον D (gig t) syhms (sa mae) • 4 συναλισκ- D* | συναλιζ- 323s. 614. 1241*. 1739s* pm | τ μετ αυτων D it sy | τ φησιν δια του στοματος D* pc vg^{c1} • 5 3 I 2 4 φ^{74vid} K² A C E Ψ 33. 1739 M vg; Or Cyr | I 2 4 3 D it | txt K* B 81 pc | τ και ο μελλετε λαμβανειν D* it; Aug^{pt} | τ εως της πενητηκοστης D* sa mae; Aug^{pt} • 7 τ I 3 4 B* sy^p | ειπ. ουν πρ. αυτ. B² | και ειπ. πρ. αυτ. D it | ο δε αποκριθεις ειπ. αυτοις (C^{vid}) E | txt K A Ψ 33. 1739s M vg syh • 8 ° A C* D 81. 323 pc | txt φ⁷⁴ K B C³ E Ψ 33. 1739s M lat • 9 I 3 2 4-8 B | ειποντος αυτου νεφ. υπεβαλ- (pro υπελ.) αυ. κ. απηρθη D

νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 καὶ ὥς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομέ-
 νου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς
 ἐν ἑσθήσεσι λευκαῖς, 11 οἱ καὶ εἶπαν· ἄνδρες Γαλιλαῖ-
 οἱ, τί ἐστήκατε ἱ[ἐμ]βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος
 ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ’ ὑμῶν π[ε]ρὶ τὸν οὐρανὸν
 οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευό-
 μενον εἰς τὸν οὐρανόν.

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ
 καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ σαβ-
 βάτου ἔχον ὁδόν. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶον
 ἀνέβησαν οὐ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰω-
 ἄννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θω-
 μᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου
 καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 οὗτοι
 πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσ-
 ευχῇ τ σὺν γυναιξιν τ καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰη-
 σοῦ καὶ τ¹ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

2 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν
 μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ
 τὸ αὐτὸ ὥσει ἑκατὸν εἴκοσι. 16 ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει
 πληρωθῆναι τὴν γραφὴν τ ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ
 ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου
 ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν τ Ἰησοῦν, 17 ὅτι κατηριθιμη-
 μένος ἦν ἐν ἡμῖν ἵνα ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας
 ταύτης. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ
 τῆς ἀδικίας τ καὶ ἵπηνῃς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος

1Th 4,17 Ap 11,12
 1P 3,22
 L 24,4 2Mec 3,26
 2,7: 13,31
 1T 3,16!
 L 21,27

20,8
 Mt 10,2-4p

Mt 9,9!

2,46; 4,24; 5,12 •
 2,42! •
 L 8,28! • Mt 13,
 55! J 7,3!

1 K 11,20

20 Ps 41,10

L 22,47

L 22,3

25

Mt 27,3-10

2P 2,15

Sap 4,19

10 ἴ-ητι -κη φ^{56vid} C³ D E 33. (1739s) M gig sy | txt φ^{56c} K A B C* Ψ 81. 323. 945. 1175 pc
 lat; Eus • 11 τ βλεπ- φ^{74vid} K* B E 33. 81. 323. 945. 1241. 1505. 1739s al; Eus | txt φ⁵⁶ K²
 A C D Ψ M | ° D 2495 pc gig i* vgms bomss • 12 [ἄπεχον Holwerda cj] • 13 I 5 4 3 2 I
 E | 3 2 I 4 5 33. 1739s M syh | 3 I 4 5 Ψ 945. 1704. 1891 pc | txt K A B C (D) 81. 104 pc
 (lat) sy^p • 14 τ και τη δεησει C³ 33. 1739s M | txt φ⁷⁴ K A B C* D E Ψ 81. 104. 1175 pc
 latt sy | τ και τεκνοῖς D | ρια K A C D Ψ 33. 1739s M | txt B E 81. 323. 945. 1891 pc |
 ° B | τ¹ συν B C³ E Ψ 33. 1739s M | txt K A C* D 104. 1175 pc lat • 15 μαθητων C^{3vid}
 D E Ψ 1739s M it sy mae; Cyp | αποστολων φ^{74vid} | txt K A B C* 33vid. 104. 945. 1175 pc
 vg sa bo | ° ως B D E 33. 1739s M | txt K A C Ψ 104. 1175 pc • 16 ρ δει D* lat; Ir^{int} |
 τ ταυτην C³ D E Ψ 33. 1739s M it vgms syh; Ir^{lat} | txt K A B C* 81. 104. 323. 945. 1175 al
 vg sy^p; Eus | τ τον C³ D E Ψ 33. 1739s M | txt K A B C*; Eus • 17 ρος D*; Aug
 • 18 τ αυτου D t vgms syh*; Eus | [πεπερησμενος Eb. Nestle cj]

καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· **19** Ὑ καὶ γνω-
στὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε
κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ὀιδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν
Ἑλδαμάχ, τοῦτ' ἐστὶν χωρίον αἵματος. **20** γέγραπται
γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν·

Ps 69,26 Mt 23,38 γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος
καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ,
καί·

Ps 109,8 τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος.

J 15,27 **21** δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ
ᾧ εἰσηλθεν καὶ ἐξηλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς Ὑ,
4,33; 11,20; 16,31; 20,21.24.35 cf J 15, 27 | 10,37 | **22** ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς
2,32; 3,15; 4,33; 5, 32; 10,41; 13,31 1 K 15,15 | ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστά-
σεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα τούτων. **23** Καὶ Ὑ
ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Ἑβρσαββᾶν ὃς
ἐπεκλήθη Ἰουδστος, καὶ Μαθθίαν. **24** καὶ προσευξάμενοι
εἶπαν· σὺ κύριε καρδιογνώστη πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξ-
ελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα **25** λαβεῖν τὸν τόπον τῆς
15,8 L 16,15 διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἀφ' ἧς παρέβη Ἰούδας
17 πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. **26** καὶ ἔδωκαν κλή-
Dt 9,16 ©; 17,20 ρους αὐτοῖς καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Μαθθίαν καὶ
cf Prv 16,33 Ἑσκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.
Mt 28,16 |

L 9,51 · Lv 23, 15-21

1 P 1,12

Prv 1,23 ©

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντη-
κοστῆς ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. **2** καὶ Ὑ
ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἤχος ὥσπερ φερομένης
πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν
ἑκατήμενοι **3** καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσ-

19 Ὑ ὁ ἑκαθ. τε φ⁷⁴vid A C(*) E Ψ 33, 1739^s M^t | κ. εκαθισαν (+ τε D) K^s D sy; Eus | *txt* K² B 81. 453. 1175 *pc*; (PsDion) CyrJ • **4** απ- C Ψ 33, 1739^s M^t; Eus | *txt* K^s A B D E 81 *pc* • **5** 1-5 7 8 K^s vg^{ms} | 1-4 6 5 7 8 E | 1 2 5 3 4 7 6 8 C^s | 1 2 5 3 4 6-8 C³ | 3 4 1 5 6 8 7 D | εν K² B C D E Ψ 33, 1739^s M^t; Eus | *txt* K^s A 1175 *pc* • **6** και D (2495) | εν C 81. 453 *pc* | -σεν K^s B 36 *pc*; Eus | *txt* A D E Ψ 33, 1739^s M^t | λαλουντας ταις γλωσσαις D sy^h(hmg); Aug^{pl} • **7** παντες K(*) A C E Ψ 096^{vid}, 33, 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739 *pm* lat sy sa bo | *txt* B D 096. 614. 1241 *pm* gig r mae; Eus | τ προς αλληλους C³ D E 096. (33). 1739 *pm* sy (Ψ *pc* it) | *txt* φ⁷⁴ K^s A B C^s 81. 1175 *pc* r w vg; Eus | τ ουχί B | ουκ φ⁷⁴ A C Ψ 33, 1739 *pm*; Eus | *txt* K^s D E 81. 1175. 1891 *al* | τ παν- B* E Ψ 33 M^t | *txt* φ⁷⁴ K^s A B² C D 096. 323. 945. 1739 *al* • **8** την διαλεκτον D* *pc* w vg^{cl} • **9** Iudaei sy^h | Armeniam Tert Aug^{pl} | Συριαν Eus^{pl} (Hier) | D* it vg^{cl} • **11** βοι D* • **12** τ ρουντο K^s A B 076 *pc* | *txt* C D E Ψ 096. (33). 1739 *pm* | επι τω γεγονοτι και D (sy^hhmg) • **13** τουτοι D (τ t w vg) sy^h bo • **14** τοτε D sy^h mae | δεκα αποστολοις D* | πρωτος D* (E: προτερον) *pc* w vg^{ms} mae | ειπεν D it (sy) | τισατε D* • **15** ουσης ωρας της ημ. γ' D* lat

σαι ὥσει πυρὸς καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν,
4 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο
λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀπο-
φθέγγεσθαι αὐτοῖς.

5 Ἦσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι,
ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντός ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρα-
νόν. **6** γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ
πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. **7** ἐξίσταντο δὲ Ὑ καὶ ἐθαύ-
μαζον λέγοντες· οὐχ ἰδοῦ ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λα-
λοῦντες Γαλιλαῖοι; **8** καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἣ ἐγεννήθημεν; **9** Πάρθοι
καὶ Μηδοὶ καὶ Ἑλαμίται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσο-
ποταμίαν, Ἰουδαίαν ὅτε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ
τὴν Ἀσίαν, **10** Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ
τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδη-
μοῦντες Ῥωμαῖοι, **11** Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρη-
τες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμε-
τέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. **12** ἐξίσταντο δὲ
πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον Ὑ λέγοντες·
τί θέλει τοῦτο εἶναι; **13** ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον
ὅτι γλεύκους Ὑ μεμεστωμένοι εἰσίν.

14 Ὑ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα ἐπῆρεν
τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· ἄνδρες
Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο
ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου.
15 οὐ γὰρ ὥς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν

Mt 3,11 · Nu 11,25
4,8.31; 9,17; 13,9.
52 Sir 48,12 ·
19,61 1 K 14,21

14!

8,2; 22,12 · Dt 2,25

1,11!

1 P 1,1 · 18,2

18,24

13,1!

13,43!

4

10,46 Sir 36,7

5,24!

Job 32,18s ©

Mt 28,16!

26,25

5; 1,19; 4,16; 13,27

L 24,18

4,10; 13,38; 28,28 ·

Job 32,11 ©

γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας¹, **16** ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ὁ Ἰωήλ·

Joel 3,1-5 © Is 2,2
33; 10,45 R 5,5
Ti 3,6

17 καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις¹, λέγει ὁ θεός², ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ ἑ¹ πᾶσαν σάρκα¹, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὁμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὁμῶν

21,9

καὶ οἱ νεανίσκοι ὁμῶν ὁράσεις ὄψονται

καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὁμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται·

18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου □ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις·

Nu 11,29

ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, □ καὶ προφητεύσουσιν·

5,121

19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῇ οὐρανῷ ἄνω

καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,

□ αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·

Ap 6,12

20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος

καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,

1 K 1,81

πρὶν ἔλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην □ καὶ ἐπιφανῇ·

1 K 1,21 · 47; 4,12

21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.

22 Ἄνδρες Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους·

3,6; 4,10 etc L 18,
37 J 19,191
L 24,19 · 5,121

Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἁποδοδειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς αὐτοὶ οἶδατε, **23** τοῦτον τῇ ὀρισμένη βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ

J 5,361
4,28 L 22,22 · 1 P
1,20

θεοῦ ἐκδοτον τῇ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες ἀνείλατε, **24** ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ᾠδῖνας τοῦ

10,39; 13,28
32; 13,34; 17,31;
3,151 · Ps 17,6;
114,3 © 2 Sm 22,
6 ©

θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. **25** Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν·

Ps 15,8-11 ©

προορώμην τὸν κύριον τ' ἐνώπιόν μου διὰ παντός,

ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.

26 διὰ τοῦτο ἠὐφράνθη ἡ καρδιά μου²

καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου,

16 ° D r; Irlat Aug^{pt} • **17** ' (Joel 3,1) μετα ταυτα B 076 (C pc) sa^{mss} | ' κυριος D E latt; Irlat | '1 -σας -κας D* | ' bis αυτων D gig r | ° bis D r • **18** ° D gig r vg^{mss} | □ D p* • **19** ° D it • **20** ° ἡ B 1739 M | txi N A C D E Ψ 33. 81. 1175. 1505 al | ° την φ⁷⁴ N² A C E Ψ 33. 1739 M | txi N* B D 81. 104 pc | □ N D gig r • **22** ° δεδοκιμασ- D* vid lat | ° ημ- D* 6*. 1241 pc • **23** ° λαβοντες N² C³ D E Ψ 33 M sy^h; Eus | txi φ⁷⁴ N* A B C* 81. 323. 1739 pc lat; Irlat Ath • **24** ° δι αυτου E | ° αδου D latt sy^p mae bo; Polyc Irlat • **25** ° μου N D 614 pc sy^p • **26** ° † N* B | txi φ⁷⁴ N² A C D E Ψ 095. 33. 1739 M; Irlat

ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,

27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾄδην

οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.

13,35

28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,

πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ

4,13,29,31; 28,31
E 6,19
13,36 1 Rg 2,10

ἐτάφη, καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. **30** προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ἁγίας αὐτοῦ τ

Ps 132,11; 89,4

καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, **31** προῖδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη

Ps 16,10

τ' εἰς ᾄδην ἢ οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. **32** τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὐ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν

241 · 1,221

μάρτυρες· **33** τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός,

5,311 Ph 2,9 · 1,41

ἐξέχεεν τούτου ὁ ὑμεῖς [καὶ] βλέπετε καὶ ἀκούετε. **34** οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός·

171

εἶπεν ὁ [ὁ] κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

Ps 109,1 © Mt 22,
441

35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ

Ps 20,7

κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ἔποιήσεν ὁ θεός², τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

4,10

37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν εἰπὼν τε¹ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ὀλοίπους ἀποστόλους· τί

Ps 108,16 ©

τ' ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί τ'; **38** Πέτρος δὲ πρὸς αὐ-

16,30; 22,10 L 3,10

29 ° παρ D Ψ sy^p • **30** ° καρδιας D* | κοιλιας pc gig p r sy^p; Irlat | ° αναστησαι (-σειν 323. 1739. 1891) τον χριστον (+ και E 323 pc) E 323. 1739. 1891 pc | ° κατα σαρκα α-σαι τ. χρ. και D* (36 pc) mae | ° το κατα σ. αναστησειν τ. χρ. (+ και Ψ 104 pc sy^h) Ψ (33) M sy^h; Or | txi N A B C (D*) 81. 1175 pc lat sy^p sa bo; Irlat Eus • **31** ° προειδως D² 104. 945. 1739 al sa; Cyr^{pt} (D* om. πρ. ελ. π. τ.) | ° τη ψυχη αυτου C³ E Ψ 33. 1739 M sy^h | txi φ⁷⁴ 91vid N A B C* D 81. 1175 pc lat sy^p co; Irlat Or Eus | ° αδου A C vid D E Ψ M | txi N B 81. 323. 945. 1505. 1739 al; Eus | ° ουδε B E Ψ M | txi N A C D 81. 945. 1739 al; Or Eus • **33** ° /-3 φ⁷⁴ 91vid N A C* 81. 323. 1175. 1739 al vgcl.st.wv; Cyr | ° τουτο ο νυν υμ. C³ (Ψ) 33 M | ° τ. το δωρον ο νυν υμ. E (it vg^s) sy^(p) sa mae; (Irlat) | ° υμιν ο και D* | txi B D² • **34** ° † N* B* D | txi φ⁷⁴ N² A B² C E Ψ 33. 1739 M • **36** ° φ⁷⁴ A C D E 1739 M; Irlat | txi N B Ψ 81 pc • **37** ° ακ. ουν E | ° τοτε παντες οι συνελθοντες και ακ. D sy^{hmg} | ° ειπ. δε Ψ 81 pc | ° και ειπ. E | ° και τινες εξ αυτων ειπ. D* (1: ειποντες) mae | ° ειποντες N 614 pc sy^h | txi A B C 1739 M | ° D pc gig r bo^{mss}; Aug | ° τουν D gig mae; Irlat | ° υποδειξατε ημιν D E it vg^{mss} sy^{hmg} mae • **38** ° /-3 B pc; Aug^{pt} | ° 1 2 4 3 D p r; Irlat vid | ° εφη πρ. αυ. μεταν. E Ψ M gig t vg^{mss} | txi φ⁷⁴ 91vid N A C 81. 945. 1739. 1891 pc vg

3,19 · Mc 16,16
8,16; 19,5; 10,48 ·
5,31!
8,15!

1,4!

22,21 Sir 24,32 Is
57,19 · Joel 3,5

Dt 32,5 Ps 78,8
Ph 2,15

8,12! · 47! 5,14;
11,24
4,4

5,21!

4,32! · 46; 20,7;
27,35

1,14; 6,4 R 12,12!
Kol 4,2 · 5,5,11;
19,17 · 5,12!

4,32! | 4,34,37 L
8,3; 12,33
4,35

1,14!

Ecc1 9,7

3,8s L 19,37

41! 6,7; 9,31; 11,
21; 12,24; 14,1;
16,5; 19,20

11; 4,13,19; 8,14
L 22,8
10,3,9,30 Dn 9,21

14,8

τούς · μετανοήσατε, [φησίν,] ἡ καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ὧν ἁμαρτιῶν ὁ ὑμῶν καὶ λήψετε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου πνεύματος. 39 ὁ μὲν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσεται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 40 ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων · σῶθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ μὲν οὖν ἁποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὥσει τρισχίλια.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά γὰρ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. 44 πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινὰ. 45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ἐκτελείας ἐπίπρασκον καὶ διεμερίζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. 46 καθ' ἡμέραν ἔτε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας. 47 αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. 2 καὶ τις ἀνὴρ χῶλός ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὁ ὑπάρχων ἐβαστάζετο,

39 ἐν B D 945. 1739. 1891 pc; Irlat Did | του κυρίου D E 614. 945. 1739. 1891 al r (p) vgms syth (sa mae); Cyp Bas | ° bis D E Ψ 33. 1739 it sy; Irlat Cyp | txt A B (C) 81 pc t w vg • 39 bis ημ- D (p) mae; Aug • 41 ασμενως αποδ- E Ψ 33. 1739 it sy | πιστευσαντες D (p r) | txt 74 A B C 81. 1175. 1505 pc lat; Cl Eus • 42 εν Ιερουσαλημ D (t vgms) | τ καὶ A B C 81. 1175. 1505 pc lat; Cl Eus • 43/44 τ δε B 81 pc | - D* pc | txt A C D E Ψ 33. 1739 it lat | εν Ιερουσαλημ E 33. 104 pc sy^p | εν Ιερ., φοβος τε ην μεγας επι παντας (+ αυτους Ψ pc). και 74vid A C Ψ (326). 1175. (2495) pc lat (mae) bo | txt B D 1739 it gig p* r sy^h sa | τ -σαντες B 36. 104 pc co | txt 74vid A C D E Ψ 33. 1739 it | τ 2-4 B (2495); (Spec) | txt 74 A C D E Ψ 33. 1739 it lat sy^h • 45 οσοι κτηματα ειχον η D (sy^p mae) | τ καθ ημεραν D it; Spec • 46 παντες τε προσεκαρτερουν εν τω ιερω και κατοικουσιν επι το αυτο κλωντες τε D* | τ δε 74 pc • 47/3,1 κοσμον D | τη εκκλησια. Επι το αυ. δε Π. E Ψ 33 it sy | τη εκκλ. επι τ. αυ.. Π. δε 945. (1505). 1739 pc | επι τ. αυ. εν τη εκκλ.. Εν δε ταις ημεραις ταυταις Π. D (p) mae | txt 74vid,91vid A B C 095. 81. 1175 pc lat sa bo | τ το δειλινον D
¶ 3,2 τ ιδου D* sy^p mae | ° D lat; Lcf

ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραιάν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν. 3 ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην ὀλαβεῖν. 4 ἁτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν · βλέψων εἰς ἡμᾶς. 5 ὁ δὲ ἔπειχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6 εἶπεν δὲ Πέτρος · ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι, ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι · ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου [ἐγειρε καὶ] περιπάτει. 7 καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἠγειρεν αὐτόν · παραχρῆμα δὲ ἔστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, 8 καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. 9 καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν. 10 ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθημένος ἐπὶ τῇ ὥρα ἡ πύλη τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.

11 Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην συνέδραμον πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος ἐκθαμβοί. 12 ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν · ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὥς ἡ ἰδία δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; 13 ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ [ὁ θεὸς] Ἰσαὰκ καὶ [ὁ θεὸς] Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ὁμὲν παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε κατὰ πρόσω-

13,9; 14,9

16; 4,7,10
2,22! · J 5,8 Mt 8,
15p
L 4,39

J 5,14 · 14,10 Is
35,6
2,47

L 5,9,26

5,12 J 10,23

cf 14,15

Ex 3,6,15s L 20,37!

26! Is 52,13; 53,11

3 ουτος ατενισας τοις οφθαλμοις αυτου και D h mae | ° D it sy^h; Lcf | txt 74 A B C E Ψ 095. 33. 81. 614. 945. 1175. 1739 al vg • 4 εμβλεψας D | ατενισον D • 5 ατενισας D h • 6 74 A C 095. 36. 1175 pc vg | ° B D sa | txt A C E Ψ 095. 33. 1739 it lat sy mae bo; Irlat Cyp (Eus) Lcf • 7 ° D E Ψ 33. 1739 it vgms | txt A B C 095vid. 36. 81 pc lat sy; Cyp Lcf | τεσταθη και D h mae | σφυρα B C 2vid D E Ψ 095. 33. 1739 it | txt A B C* C* pc • 8 h; Irlat | χαιρων E | -ρομενος ei D (h) mae | ° 74 A r vgms; Lcf • 10 ουτος B D E Ψ 33vid. 1739 it | txt 74 A C 36. 81. 1505 pc lat; Lcf | καθεζομ- D | γεγεννημενω D sy^p • 11 εκπορευομενου δε του πετρου και ιωαννου συνεζεπορευετο κρατων αυτους· οι δε θαμβηθεντες εστησαν D (h mae) | τε 74vid A | εν D 104 pc • 12 αποκριθεις δε ο Π. ειπεν προς αυτους D (gig mae) | τημων τη D p* r | potestate h p^c vg^{cl} sy^p | τουτο π-κοτων D (0236vid) gig (p) r • 13 bis B E Ψ 0236vid. 33. 1739 it gig h sy sam^s | txt 74 A C (A D: bis om. o) 36. 104. 1175 pc lat sam^s mae bo; Irlat | ° D 6 pc | τεις κρισιν D (E: κριτηριον) h p* sy^{hms} mae; Irlat

37; 5,2
2,45
9,27; 11,22.30; 12,
25; c. 13-15 J K
9,6 G 2,1-13 Koi
4,10
2,45f
35f
Tit 2,10 Jos 7,1 ss
2 Mcc 4,32
4,35f
J 13,2f
Dt 23,21 ss
10; 12,23 · 2,43f
Lv 10,48
3 Mcc 4,17
5f
Lv 10,4s

ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων, διεδίδετο δὲ τὸ ἑκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. **36** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἵσταντο τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, **37** ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρήμα καὶ ἔθηκεν ἑκείνους τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. **5** Ἄνθρωπος δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφίρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτήμα **2** καὶ ἐνοσφίσατο ἑκείνους τῆς τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνανία, διὰ τί ἔπληρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαί τι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; **4** οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενον καὶ πρᾶθες ἐν τῇ σὴ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἄνθρωποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. **5** ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους τὸ πνεῦμα ἐξέψυξεν, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. **6** ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. **7** Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. **8** ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος· εἰπέ μοι, εἰ τὸ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθαι; ἡ δὲ εἶπεν· ναί, τοσούτου. **9** ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε. **10** ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθα-

35 ἔτι D • 36 Ἰωσῆς Ψ 33 M sy^h | txi φ^{8vid.74} K A B D E 323. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy^p | Βαρναβᾶς 181 pc (w) | ἵσταντο D 33. 323. 2495 al • 37 ἡμεῖς D e p | ἵσταντο φ⁷⁴ A B D Ψ 33. 1739 M | txi K E 36 pc p
Ψ 5,2 εκ D | εθετο D • 3 ὁ (-D) Π. προς Α-αν· D Ψ pc vg^{ms} | προς αυτον ο Π.: Αν., E pc (p) r sy^h • 4 πνεῦμα πνεῦμα φ⁷⁴ vg | επωρ- 2492 | τσε D Ψ M | txi φ^{8.74} K A B E 323. 614. 945. 1175. 1739 al • 4 τουτο φ⁷⁴ sa | ποιησαι το πονηρον (πραγμα φ⁷⁴) φ⁷⁴ D (*, sy^p) sa mae • 5 παραχρημα D p (cf vs 6) • 6 παραχρημα E • 8 απεκρ. δε αυτη ο (-Ψ pc) Π. Ψ 33^{vid} M | ειπεν δε πρ. αυ. ο Π. D it vg^{cl}; Lcf | πρ. ην ο Π. εφη E | txi φ^{74vid} K A B 0189^{vid}. (36). 1175. (1739) pc vg^{sl.ww} | επερωτησω σε, ει αρα D (mae) • 9 -ωνησεν D | τ το αγιον φ⁷⁴ 1838 pc | ταις θυραις φ⁷⁴ A 1175 bo • 10 παρα E Ψ 33. 1739 M | txi φ⁷⁴ K A B D 0189. 1175 pc | συστειλαντες εξηνεγκαν και D (sy^p)

ψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς, **11** καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλά ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος, **13** τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. **14** μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, **15** ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθεῖν ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὲς αὐτῶν. **16** συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ πόλεων Ἱερουσαλὴμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου **18** καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. **19** Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ νυκτός ἡ ἀνοίξας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν· **20** πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. **21** ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσποτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. **22** οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρεταὶ οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν **23** λέγοντες ὅτι τὸ

12 τ παν- A B E 0189 pc | txi φ^{74vid} K D Ψ 33. 1739 M | τεν τω ιερω D sam^{ss} mae | εν τω ναω συνηγμενοι E • 13 και ουδ. τ. λ. D (t sy) • 15 ταυτων D p | -σει B 33. 614. 1241. 1505 al | απηλλασσοντο γαρ απο πασης ασθενειας ως ειχεν εκαστος αυτων D (p mae) | και ρυσθωσιν απο π. ασθ. ης ειχον. διο E (gig vg^{cl}; Lcf) • 16 τεις D E Ψ 1739 M vg^{ms} | txi φ⁷⁴ K A B 0189 pc lat sy | απο D | και ιωντο παντες D (gig) p sy^p; Lcf • 17 Αννας δε p mae; [Blass cf] | και ταυτα βλεπων αναστας E | -ους B* • 18 ταυτων E 33. 1739 M sy^h | txi φ⁴⁵ K A B D Ψ 0189. 36. 1175 pc lat sy^p; Lcf | και επορευθη εις εκαστος εις τα ιδια D mae • 19 Τοτε δια νυκ. αγγ. κυ. D sy^p | τ ηνοιξε B (D) E Ψ 0189. 1739 M | txi φ⁷⁴ K A 36. 453. 1175 pc | δε B Ψ 0189 • 20 φ⁷⁴ • 21 Εγερθεντες τω πρωι και συγκαλεσαμενοι D mae • 22 D E Ψ 33 M | txi φ⁷⁴ K A B 36. 945. 1175. 1739 al | και ανοιξαντες την φυλακην ουκ ευρ. αυ. εσω D (lat sy^h) mae

2,43f

2,19.22.43; 4,30;
6,8; 7,36; 14,3; 15,
12.2K 12,121.
1,141.
3,11f

2,41f 11,24 · 18,8f

cf 19,12 Mc 6,56

8,7f

4,6
4,1; 23,6ss · 13,45;
17,5 f
4,31 18-23:
12,4-10
16,37 f
16,26sJ 6,68 cf Ph 2,16
Act 13,262,42; 4,2.18; 5,25.
28.42Ex 12,21 1 Mcc
12,6 2 Mcc 1,10

Τ δεσμωτήριον εὑρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδὲνα εὑρομεν. **24** ὥς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε Τ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς Τ, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. **25** παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. **26** Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπῆρταις ἤγγεν αὐτοὺς ὁ οὐ μετὰ βίας, Ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν Τ μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἄρχιερεὺς **28** λέγων· Ὁ [οὐ] παρ-αγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ ἑπεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδασκῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. **29** ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν· πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. **30** ὁ Τ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· **31** τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτήρα ὕψωσεν τῇ Γδεξιᾷ αὐτοῦ Ὁ [τοῦ] δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν Τ. **32** καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἔβούλοντο ἀνελεῖν αὐτοὺς. **34** ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποι-

4,11 · 2,12; 10,17
L 9,7

211

4,11

16,39 · Mt 21,261

4,17s1

Mt 27,251

4,19

Ex 3,15 Dn 3,26 Θ ·
52 Θ · 3,151 ·10,39 Dt 21,22
G 3,13

3,141 · 2,33

Ps 117,16 Θ ·

11,181 · 2,38; 10,
43; 13,38 L 24,47 |

1,8,221 L 24,48 J

15,26s 1 P 5,1 ·

15,28 · J 7,391

7,54

22,3

4,15

23 ἔμεν Ε Ψ 33. 1739 M lat; Lcf | txi N A B D pc e h · **24** Ἱερεὺς καὶ ο (E) Ψ 33^{vid}. (1505) M sy¹⁰ | txi ϕ⁷⁴ N A B D 945. 1175. 1739 al lat (sa bo) | τ εθαυμαζόν καὶ Ε (sy^p)
• **26** ἠγαγεν Α Ε Ψ 33^{vid}. 1739 M | ἠγαγον D* 2495 pc sy^p | txi N B D1 | ° D* | φο-
βούμενοι D | τινα Α Ψ 1739 M | txi N B D E 33. 1175 pc · **27** Ἱερεὺς D* gig; Lcf |
praetor h · **28** ° ϕ⁷⁴ N* A B 1175 pc lat bo; Lcf | txi N2 D E (Ψ) 1739 M h p w sy sa mae |
ἐπληρώσατε ϕ⁷⁴ N A 36. 1175 pc | txi B D E Ψ 33. 1739 M | ἑκείνου D* sa · **29** ° ο δε
Π. εἶπεν πρὸς αὐτοὺς D^c (* pon. p. ἀνθρώποις) (h sy^p) · **30** τ δε ϕ⁷⁴ N A | txi B D E Ψ
1739 M lat sy; Ir^{lat} · **31** ἑδοξη D* gig p sa; Ir^{lat} | ° ϕ⁷⁴ N2 A D E Ψ 33. 1739 M; Ir^{lat} vid |
txi N* B | τεν αὐτῷ D* h p sa mae · **32** ἑσμ. αὐτοῦ (-τω 6. 69 pc) D2 E (Ψ) M (p*) sy^h |
εν αὐτῷ B pc; Ir^{lat} | εν αυ. εσμεν 945. 1739. (1891) pc bo^{ms} | txi ϕ⁷⁴ vid N (° A) D* 104.
614. 1175 pc lat sy^p co | ° B pc; CyrJ · **33** ἑλευοντο N D (1175. 1241). 1739 M | txi A B
E Ψ 36. 104. 614 pc co · **34** ἑκ του -του (+ αὐτῶν E) D E h p bo | ° 2-4 ϕ⁷⁴ (pc) | εξω
βρ. τ. αποστολους (° D sy^h) E Ψ 0140. 33^{vid}. 1739 M (gig h) sy sa mae | txi N A B 614 pc p
vg bo

ἦσαι **35** εἰπέν τε πρὸς αὐτοὺς· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσ-
έχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε
πράσσειν. **36** πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θε-
οὺς λέγων εἶναι τινα Τ ἑαυτόν, ὃ προσεκλήθη ἀνδρῶν
ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων· ὃς ἄνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι
ἐπείθοντο αὐτῷ Ὁδιελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν.
37 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαόν Τ ὅπισω αὐ-
τοῦ· κάκεῖνος ἀπώλετο καὶ Ὁπάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
διεσκορπίσθησαν. **38** καὶ Ὁτὰ νῦν Τ λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε
ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτοὺς Τ· ὅτι ἐὰν
ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἡ τὸ ἔργον τοῦτο, κατα-
λυθήσεται, **39** εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε κατα-
λῦσαι αὐτοὺς Τ, μήποτε Ὁκαὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπεί-
σθησαν δὲ αὐτῷ **40** καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστό-
λους δεῖραντες παρηγγείλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν Τ. **41** Οἱ μὲν οὖν Τ ἐπορεύ-
οντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατ-
ηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Τ ἀτιμασθῆναι, **42** πᾶσάν
τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο δι-
δάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

8,9 G 2,6; 6,3

cf 21,38

? L 13,1

L 2,2

cf 23,9

2 Mc 7,19

4,18

22,19 Mc 13,9 2 K

11,24

4,21 |

Mt 5,12p 1 P 4,13 ·

2 Th 1,41

9,16; 15,26; 21,13

3 J 7 |

211 · 15,35 L 20,1 ·

2,36; 9,221

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθη-
τῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς
Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθ-
ημερινῇ αἱ χήραι αὐτῶν Τ. **2** προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώ-
δεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν Τ· οὐκ ἄρεστόν ἐστιν

9,29; 11,20

cf 4,35

Ex 18,17-23

35 τους αρχοντας και τους συνεδριους D (sa, mae) | totum concilium h | τ αυ- ϕ^{45,74}
0140* pc · **36** τμεγαν D (° A° E 36. 614 pc gig h vg^{ms}; Cyr) sy^p mae; Cyr Or | τ διελυθη
αυτος δι αυτου D⁽¹⁾ et ° D* (p) · **37** τικανον A° (° E Ψ 33. 614 pc) 0140. 1739 M |
πολυν C(*) D it | txi ϕ⁷⁴ N* A* B 1175. 1241 pc d vg; Cyr | ° ϕ⁴⁵ D it · **38** ° B* E |
τεισιν αδελφοι, D⁽²⁾ (h mae) | εασατε D E 0140. 33^{vid}. 1739 M | txi ϕ⁷⁴ vid N A B C
Ψ 1175 pc | τ μη μιαναντες (μολυνοντες E) τας χειρας (+ υμων E h) D E h mae
• **39** αυτο C*^{vid} 1739c M w vg^{cl} sy^p sa^{ms} bo^{ms} | txi ϕ⁷⁴ N A B C2 D E Ψ 323. 614. 945.
1175. 1739* al it vg^{sl,ww} sy^h co | Τουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων E gig | αποσχεσθε
ουν απο των ανδρων τουτων 614 pc | ουτ. υμ. ουτ. βασιλεις ουτ. τυραννοι· απεχεσθε
ουν απο τ. ανθρωπων τουτ. D h sy^h* mae | ° D* 2495 pc p vg^{ms} sy · **40** ταυτους D E Ψ
33. 1739 M lat sy; Lcf | txi ϕ⁷⁴ N A B C 1175 pc · **41** αποστολοι D 614 pc p sy^h mae |
τ αυτου 945. 1175 pc | Ιησου (et ° κατηξ. a. ατ.) Ψ 33 M (lat) | του Χριστου 1505 pc |
του κυριου I. (et °) E 614. 1241 al sy^h | txi ϕ⁷⁴ N A B C (° D) 323. 1739 pc; Lcf
¶ 6,1 τεν τη διακονια των Εβραιων D* (h mae) · **2** τπρος αυτους D sa mae bo^{ms}

ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. **3** (ἐπισκέψασθε ἡδέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν) μαρτυρουμένους ἐπὶ τῇ πλήρει πνεύματος ἡ καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης, **4** ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. **5** καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους ἡ καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρης πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείᾳ, **6** (οὓς ἔστησαν) ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, ἡ καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. **7** Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡυξάνεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. **9** ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς (τῆς λεγομένης) Γλιβερίτινων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, **10** (καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ) καὶ τῷ πνεύματι (ὃ ἐλάλει). **11** τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ ἡ λαλοῦντος ῥήματα ἡ βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν. **12** συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** ἔστησάν τε μαρτυρας ψευδεῖς ἡ λέγοντας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται

Nu 27,16 &
16,2; 22,12 1 T 3,
7s · 21,8 · 7,55!
Ex 31,3; 35,31 |

2,42! · L 1,2

8s; 7,59; 8,2; 11,
19s; 22,20 · 7,55!
8,5-40; 21,8

? Ap 2,6.15 · 13,43!

8,17-19; 9,12.17;
13,3; 19,6; 28,8 Mt
9,18! 1 T 4,14; 5,22
2 T 1,6 H 6,2 Nu
27,18.23 Dt 34,9 |
12,20 · 2,47

R 16,26!

5,12!

cf 9,29; 24,12
13,1! Mt 27,32 ·
21,39! ·
19,10!

L 21,15

cf Mt 26,59-66p

Mt 10,17 · Prv 14,
5; 24,28 & Ex
20,16

3 'τι ουν εστιν, αδ· επισκ. εξ υμ. αυτων ανδ. D h p mae; (Marc) | ' δη Α | ουν C E Ψ 33. 1739 M lat sy | - ϕ74 (D) | δε ουν 1175 | txi K B | 'αγιου A C* E Ψ 33. 1739 M h t w vgl sa mae | txi ϕ8.74 K B C2 D 614. 1175 pc gig p vglst ww syh bo • **4** 'εσομεθα et 'ρουντες D (lat) • **5** 'των μαθητων D h mae | 'τ -ρη B 323. 945. 1739. 2495 pm | txi ϕ74 K A C D E Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505 pm • **6** 'ουτοι εσταθησαν D p sy | 'οιτινες D • **7** 'κυριου D E Ψ 614 pc it vgl syh; Chr | ' Ιουδαιων K* pc sy • **8** 'πιστεως M syh; GrNy | χαρ. κ. πιστ. E | πιστ. χαρ. πνευματος Ψ | txi ϕ8.45vid.74 K A B D 0175. 33. 323. 614. 945. 1175. 1739 al lat sy co | ' δια του ονοματος (εν τω -τι του E; + του 33. 614 pc) κυριου Ιησου Χριστου D E 33. 614 al it (syh**) sa mae • **9** 'των -νων K A 0175. 33. 326 pc gig | - 945 pc | ['Αιβυστινων Beza cj] | □ A D* • **10/11** 'οιτινες D h t mae | 'τη ουση εν αυτω D E h mae | 'τω αγιω ωελ. δια το ελεγχεσθαι αυτους επ (υπ D!) αυτου (διοτι ηλεγχοντο υπ αυτου E) μετα πασης παρρησιας; μη δυναμενοι ουν αντοφθαλμειν (επειδη ουκ ηδυναντο αντιλεγειν E) τη αληθεια D E h t w syhms (mae) | ' λεγοντος ϕ74 K* 36 pc | 'ι -μιας K* D 614 lat • **13** 'κατ αυτου D (h) mae

(λαλῶν ῥήματα) κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου Ο[τούτου] καὶ τοῦ νόμου. **14** ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. **15** καὶ ἄτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ ἡ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου.

7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς τ· εἰ τ· ταῦτα οὕτως ἔχει; **2** ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρὰν **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· *ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ Ο[ἐκ] τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς Ο1 τὴν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω.* **4** τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατέκησεν ἐν Χαρρὰν. κακείθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετόκησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, **5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδὸς καὶ ἐπηγγέλατο δοῦναι *ἡ αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν* καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς τ· ὅτι *ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ καὶ δουλώσουσιν ἡ αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια.* **7** καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἐὰν δουλεύουσιν κρινῶ ἐγώ, ἡ ὁ θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8** καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ τὸν ἱακώβ, καὶ ἱακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέ-

21,28; 25,8 Mt
24,15 ·
18,13! |
24,6 Mt 24,2; 26,
61 J 11,48 ·
21,21! | L 4,20

17,11; 24,9

22,1 · Ps 29,3

Gn 11,31; 15,7

Gn 12,1

Gn 11,32; 12,5

Dt 2,5

Gn 48,4; 13,15;
17,8
Gn 16,1

Gn 15,13s Ex 2,22

Ex 3,12

Gn 17,10.13 ·
1 Chr 1,34

Gn 21,4

Gn 25,26; 29,31-
30,24; 35,16-18 |

Gn 37,11.28; 45,4

13 (11) ρημ. βλασφημα λαλ. E Ψ (f 33. 36 pc) M (t w vglms) mae | txi ϕ8vid.45vid.74 K B C (A D) 0175. 323. 945. 1175*. 1739 al lat sy sa bo; GrNy | ° ϕ74 K A D E Ψ 0175 M lat | txi B C 33. 36. 323. 945. 1739 al h p t vglms sy; GrNy (f ϕ8 pc) • **15** 'ητενιζον δε αυτω π. οι καθημ- et 'κα D* | ' εσωτος εν μεσω αυτων D h t mae
7,1 'τω Στεφανω D E it vglms mae | 'αρα D E Ψ 33 M syh | txi ϕ74vid K A B C 36. 323. 945. 1175*. 1739 pc | 'τουτο D • **3** °† B D | txi ϕ74 K A C E Ψ 33. 1739 M lat sy; Ir lat | °1 1739 M | txi ϕ74 K A B C D E Ψ 1175 pc • **4** 'και οι πατερες υμων (ημων οι προ ημων D) D E pc (syh**) mae • **5** f 4 2 3 / ϕ74 K A E Ψ 33. 323. 945. 1175. 1739 pm | txi B C D 36. 104. 614. 1241. 1505 pm sy • **6** 'αυτω ϕ74 K Ψ 104. 1505 pc gig r vgl syP | ' προς αυτον D; Ir lat | 'τω ϕ33 6. 33. 1175. 2495* pc | -τους D lat • **7** 'σωσιν ϕ33 K B E Ψ 1739 M | txi ϕ74 A C D pc; Ir lat vid | f D E Ψ 33. 1739 M latt | dicit dominus Ir lat | txi ϕ33vid.74 K A B C 1175 pc

Gn 39,2s.21.23 δοντο εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ **10** καὶ ἐξ-
 Gn 39,21 εἶλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν
 Gn 41,46 αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἔναντίον Φαραὼ βασιλέως
 Αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυ-
 45,8 Ps 105,21 | Gn 41,54; 42,5 πτον καὶ ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάναν καὶ θλίψεις μεγάλην,
 καὶ οὐχ ἡδύρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12** ἀ-
 Gn 42,2 κούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα Γσιτία (εἰς Αἴγυπτον) ἐξαπέστει-
 λεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. **13** καὶ ἔν τῳ δευτέρῳ
 Gn 45,1; 45,2.16 ἔανεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν
 ἐγένετο ὅτῳ Φαραὼ τὸ γένος (τοῦ) Ἰωσήφ. **14** ἀποστεί-
 Gn 45,9-11.23s λας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ
 Gn 46,27 & Ex 1,5 & καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδόμηκοντα πέντε.
 Gn 46,3s.6 Dt 26, 5 • Gn 49,33 **15** (καὶ κατέβη) Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν
 Ex 1,6 | αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς Συ-
 Gn 33,19; 50,13 χέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς
 ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμὼρ (ἐν Συχέμ). **17** Καθ-
 ὡς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ἔωμολόγη-
 Gn 47,27 Ex 1,7, 20 Ps 105,24 | σεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη
 Ex 1,8 & ἐν Αἰγύπτῳ **18** ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος [ἐπ' Αἴγυπτον] ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. **19** οὗτος κατασοφί-
 Ex 1,9-11 σάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας [ἡμῶν]
 Ex 1,17s.22 τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἐκθετὰ αὐτὸν εἰς τὸ μὴ ζωογο-
 Ex 2,2 H 11,23 νεῖσθαι. **20** Ἐν τῷ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς καὶ ἦν ἀ-
 στείος τῷ θεῷ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
 Ex 2,3.5.10 πατρὸς, **21** ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ τ' ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυ-

10 2 / D | 2 P⁷⁴ A | ἔναντι P⁷⁴ N 323. 614. 945. 1175. 1739 al | ο + B D Ψ 33 M e g i r |
 t x i P⁷⁴ N A C E 104. 323. 945. 1175. 1739 al p v g • **11** ὅλης τῆς -του D⁽²⁾ | ὅλην τὴν
 γην -του E 33^{vid}. (945. 1505. 1739) M d g i g p v g^{mss} sy^h | t x i P^{45,74} N A B C Ψ 1175 p c
 • **12** αὐτὰ Ψ M | t x i P⁷⁴ N A B C D E 945. 1175. 1739 al | ἐν -τω D Ψ 33^{vid}. 1739 M | t x i
 P⁷⁴ N A B C E 453. 1175 p c • **13** ἐπὶ D | ε γ ν - A B p v g | t x i P⁷⁴ N C D E Ψ 1739 M
 g i g | ο P^{33,74} N 1175 p c | t x i A B C D E Ψ 33. 1739 M | τ 2 P³³ B C p c | αὐτοῦ P⁷⁴ N A
 E v g | t x i P⁴⁵ D Ψ 33^{vid}. 1739 M • **15** 2 D Ψ p c g i g p sy^h mae | κατεβ. δε B 33 M | t x i
 P^{33,74} N A C E 36. 945. 1175. 1739 al v g | B • **16** μετετῆθησαν D | του Σ. P⁷⁴ D Ψ 33
 M g i g v g | του εν Σ. N² A E p c | - sy^p | t x i N* B C 36. 323. 945. 1175. 1739 al • **17** ἔ
 ἐπηγγειλάτο P⁴⁵ D E p v g^{mss} mae | ὡμοσεν Ψ 1739 M g i g sy^(p) b o | t x i P⁷⁴ N A B C 36.
 453. 1175 p c v g sy^{hmg} s a • **18** P^{45vid} D E M g i g sy^h | t x i P^{33vid,74} N A B C Ψ 36. 104. 323.
 945. 1175. 1505. 1739 al v g sy^{hmg} c o | ἐμνησθη του D E g i g p • **19** καὶ D sy^p | - d |
 ο + P⁷⁴ N B D 1175. 1505 p c v g^{st,ww} | t x i A C E Ψ 1739 M i t v g^{cl} sy | ε 3 / 2 P⁴⁵ D E Ψ 33.
 1739 M | t x i P⁷⁴ N A B C (81. 1175). 1241 p c | τ α αρρενα E g i g • **21** παρα (εις E) τον
 ποταμον D E w v g^{mss} sy^{h**} mae

γάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. **22** καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς (ἐν) πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρεκονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. **24** καὶ ἰδὼν τινα ἀδικοῦμενον τ' ἡμύ-
 νατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. **25** ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς Ὁ[αὐτοῦ] ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνήκαν. **26** τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις τ' καὶ συνήλλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρή-
 νην εἰπών· ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλή-
 λους; **27** ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰ-
 πών· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; **28** μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνείλες ἐχθρὸς τὸν Αἰγύπτιον; **29** (ἐφυγεν δὲ) Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. **30** Καὶ (πληρωθέντων ἐτῶν) τεσσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος τ' ἐν φλογὶ πυρὸς ἡ βάτου. **31** ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἔθαύμαζεν τὸ δρᾶμα, προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι (ἐγένετο φωνὴ κυρίου)· **32** ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβρα-
 ᾶμ καὶ τ' Ἰσαὰκ καὶ τ' Ἰακώβ. ἐντρομος δὲ γενόμενος Μωϋ-
 σῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. **33** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύρι-
 ος· λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ᾧ ἐ-
 στηκας γῆ ἁγία ἐστίν. **34** ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέ-
 βην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἄποστείλω σε εἰς Αἴ-

1 Rg 5,10

cf L 24,19

cf 1 K 2,9

Ex 2,11

Ex 2,12

Ex 2,13

39 Ex 2,14

Ex 2,15

Ex 2,22; 18,3s

Ex 3,2

Ex 3,3s

3,13 Ex 3,6.15s

Ex 3,5

Ex 3,7s.10

22 τ 2 3 B D² Ψ 33. 1739 M d v g; Or Eus Did | πασαν την -ταν D*; Cl | t x i P^{74vid} N A C E g i g p; Thret • **24** ἐκ του γενους αυτου (- D) D E g i g sy^{h**} mae | τ και εκρυσεν αυτον εν τη αμμου D (w) • **25** ο + P⁷⁴ N B C 6 p c g i g v g | t x i A D E Ψ 33. 1739 M p v g^{mss} sy • **26** τ και ειδεν αυτους αδικουντας D* | τ-ηλασεν A E Ψ 33 M | t x i P⁷⁴ N B C D 81. 326*. 945(*) . 1739 al | τι ποιειτε, ανδ. αδ.; D • **29** οутως και εφυγαδευσεν D* (E mae) • **30** μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη D^(c) | τ κυριου D E Ψ 33. 1739 M p w sy mae b o^{mss} | t x i P⁷⁴ N A B C 81. 1175 p c g i g v g s a b o | τ πυρι φλογος P⁷⁴ A C E 36. 323. 945. 1739 al v g sy^p | t x i N B D Ψ 33 M g i g p sy^h • **31** τ-σεν A B C Ψ (33). 326. 1175 p c | t x i P⁷⁴ N D E 1739 M | A | ο κυριος ειπεν αυτω λεγων D (sy^p) • **32** τ bis o (- D) θεος D E 33. 1739 M l a t c o | t x i P⁷⁴ N A B C Ψ 36. 81. 614. 1175 al w v g^{mss} sy s a^{mss} • **33** κα ειγενετο φωνη προς αυτον D • **34** τ -του B D | t x i P⁷⁴ N A C E Ψ 33. 1739 M sy^h | τ ακηκοα D 1175 p c | τ -στελω Ψ 33 M | t x i P⁷⁴ N A B C D E 81. 614. 945. 1175. 1739 al

γυπτον. **35** Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν δὲν ἠρνήσαντο εἰπόν-
τες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ
θεὸς [καὶ] ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ
ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. **36** οὗτος ἐξήγα-
γεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ
καὶ ἐν ἐρυθρῇ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαεράκον-
τα. **37** οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ·
προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐ-
μέ. **38** οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σι-
ναὶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι
ἡμῖν, **39** ὃ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες
ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἔστράφησαν ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. **40** εἰπόντες τῷ Ἀαρών· ποίησον
ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος,
ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο
αὐτῷ. **41** καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. **42** ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρ-
έδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὼς
γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·

Am 5,25-27

μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηγάτε μοι
ἐτη τεσσαεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ;
43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μόλοχ
καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ [ὑμῶν] ὦ Ραιφάν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς,
καὶ μετοικιδῷ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.

35 Τεφ ημων Κ C D Ψ 36. 81. 323. 453. 1175 pc co | εφ ημας E 33. 945. 1505. 1739 pm | txi
φ^{45,74} A B P 6. 104. 614. 1241. 2495 pm vg | φ^{45,74} K* A C 33. 1739 M lat sy | txi K¹ B D
E Ψ 36. 81. 323. 614. 1175 al syh • **36** 'τη -τω B C 36. 453 pc d | γη -του φ⁷⁴ D Ψ 614.
945. 1739 al lat | txi K A E 33^{vid} M • **37** φ⁷⁴ D 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm |
τ (D¹ 18,15) αυτου ακουσεσθε C D(*) E 33. 36. 323. 614. 945. (1175). 1241. 1739 al gig
vg^{cl,ww} sy mae bo | txi φ^{45,vid} K A B Ψ M vgst sa • **38** 'τ υμ- φ⁷⁴ K B 36. 453 al p co; Irlat |
txi A C D E Ψ 33. 1739 M lat sy • **39** 'οτι D | 'τ υμ- Ψ 81 pc sa^{ms} mae; Irlat | '1 απεστρ- D
pc | ' 2-4 φ⁷⁴ E 81. 323. 945. 1739 al | 2 3 D | τη καρδια αυ. Ψ 33 M syh; Irlat | txi φ^{45,vid}
K A B C 453. 1175 pc • **40** 'γεγονεν D E Ψ 33 M; Cyr | txi φ⁷⁴ K A B C 36. 945. 1175.
1505. 1739 pc • **43** 'τ B D 36. 453 pc gig sy^p sa; Irlat Or | txi φ⁷⁴ K A C E Ψ 33. (614.
1505). 1739 M h p vg syh mae bo; Cyr | 'τ Ρομφα (K*: -φαν) B; Or | Ρεμφαν (D: -αμ) 323.
945. 1739. (1241. 2495: -φαν) pm lat; Irlat | Ρεφα (81. 1505: -μφα). 104 pc | txi φ⁷⁴ K² A
453. 1175 pc (C E Ψ 33. 36 pm: Ρε-) sy | ' επι τα μερη D* gig (e p)

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ὁ ἡμῶν ἐν
τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι
αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον δὲν ἐωράκει· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον
διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατα-
σχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἔξῳσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ, **46** ὃς εὗρεν χάριν
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἡτήσατο εὐρεῖν σκηνῶμα τῷ ὀϊκῷ
Ἰακώβ. **47** Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. **48** ἄλλ'
οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ
προφήτης λέγει·

49 ὁ οὐρανός Γμοι θρόνος,

ἢ δὲ γῇ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·

ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι, λέγει κύριος,

ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;

50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς
ὤσιν, ὑμεῖς αἰετῶν πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὡς οἱ
πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. **52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδί-
ωξαν [οἱ πατέρες ὑμῶν]; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκατα-
γειλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς
προδότες καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν
νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐ-
τῶν καὶ ἐβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ
πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν
δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ὃ ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ
56 καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους
καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ.
57 κρᾶξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν
καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. **58** καὶ ἐκβαλόντες
ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο

Ex 27,21 etc

Ex 25,40 H 8,5
Jos 3,14; 18,1
Gn 48,4; 17,8 Dt
32,49
Jos 23,9; 24,18Ps 132,5
1 Rg 6,2; 8,20 1 Chr
22,6
17,24 Is 16,12

Is 66,1s Mt 5,34s

Ex 33,3,5 etc · Lv
26, 41 Jr 6,10 etc ·
Is 63,10 Nu 27,141 Rg 19,10.14 Neh
9,26 2 Chr 36,16
Mt 5,12!

Mt 27,19

J 7,19
38 Dt 33,2 G 3,
19 H 2,2
5,33Ps 35,36; 37,12;
112,10 Job 16,9 |
6,3,5; 11,24; 13,52
L 4,1Ps 63,3 Is 6,1 J 12,
41 · Mt 26,64! p |
10,11!

L 22,69

19,29 Job 16,10 G |
L 4,29
H 13,12s Lv 24,14
Nu 15,35s · Dt
17,7

44 φ⁷⁴ 33. 326 pc • **45** 'εξεωσεν K* E 33 pc • **46** (Ps 132,5) θεω K² A C E Ψ 33. 1739
M lat sy co | txi φ⁷⁴ K* B D H 049 pc sa^{ms} • **48** 'ο δε υψ. ου κατ. εν χ. D (sy^p) | 'τως φ⁷⁴
• **49** 'μου φ⁷⁴ | μου εστιν D* | 'και η B h | 'ποιος D h • **50** φ⁷⁴ A C D E pm | txi K B
Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 pm lat • **51** 'ταις κ. υμων K (Ψ) 945.
1175. 1739. 1891 pc | καρδιας B | τη καρδια E M it vg^{ms} sy^p; Lcf GrNy Cyr^p | txi φ⁷⁴ A
C D pc p vg; Cyr^p • **52** 'εκεινοι D* (h i) • **55** 'τον κυριον D h p (sa^{ms}) mae • **56** 'ανωαγ-
φ⁷⁴ D(*) E Ψ 33 M | txi K A B C 81. 323. 945. 1175. 1739 pc | 'θεου φ^{74,vid} 614
bg^{ms}

22, 20

cf L 23, 46!

20, 36 · L 23, 34

22, 20 L 11, 48 R
1, 32

4!

1, 8; 9, 31; 11, 29;
26, 20; 28, 21; 8, 5, 9.
14; 15, 3 L 9, 52 |
Mt 14, 12 ·

2, 5!

9, 1, 21; 22, 4, 19;
26, 10s 1 K 15, 9 Ph
3, 6 G 1, 13, 23

1; 11, 19 · 40; 9, 32

6, 5!

1, 8 · 17, 3; 18, 5, 28 |
10s; 16, 14 H 2, 1

Mc 16, 17

5, 16 L 6, 18

Mc 1, 26 p; 5, 7 p ·
9, 33 L 5, 18, 24 ·

5, 36! | 6!

τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου ὁ καλουμένου Σαύλου, 59 καὶ ἐλιθοβολοῦν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 θεὸς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις, πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς Ὀ[τ]τίνην πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκοῦειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7 πολλοὶ γάρ τινες ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. 8 ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

9 Ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προὔπῃρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν, 10 ὃν προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἢ ἡ καλούμενη μεγάλη. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ

58 ἑαυ- B pc | - Ψ M̃ gig | txt K̃ A C D E 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al | τινος D gig p (t vg^{ms}) sy^p • 60 2 3 I φ⁷⁴ K̃ E Ψ 33. 1739 M̃; Irlat Or | txt φ⁴⁵ vid A B C D
¶ 8, 1 τ' καὶ θλιψίς D (h sa^{ms} mae) | τ' I K̃* | καὶ π. K̃² 33. 326 pc (A: π. τε) | τ' (+ μόνον 1175) οἱ ἐμείναν ἐν Ἱερουσαλὴμ D* 1175 it sa^{ms} mae • 4 τ' τοῦ θεοῦ E p t w vg^{cl} sy^p bo^{ms} • 5 ° C D E Ψ 33. 1739 M̃ | txt φ⁷⁴ K̃ A B 1175 pc • 6 ὥς δε ἡκούον παν (!) οἱ οχ. πρ. D* (sy^p mae) | ° D* Ψ 36. 453. 945. 1739. 1891 pc • 7 πολλῶν et φ-χετο (Ψ 33. 614. 945. 1739c: -χοντο) 1739* M̃ | ἀπο πολλοῖς (!) et -χοντο D* | [πολλὰ Lachmann cj] | txt φ⁷⁴ K̃ A B C D E Ψ 33. 1175 pc • 9 φ-παρχων Irlat vid et ° et φ-εξεστάνε (!) D* vid | φ-εξιστάν D¹ E Ψ 33. 1739 M̃ | txt φ⁷⁴ K̃ A B C 81. 1175 pc • 10 φ-λεγομ- 614 pc | - Ψ M̃ sy^p sa mae | txt φ⁷⁴ K̃ A B C D E 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 al; Irlat

ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. 12 ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας ἐξίστατο.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται Ὁ ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον. 16 οὐδέπω γάρ ἦν (ἐπ' οὐδενὶ) αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἔπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 τ λέγων· δότε κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ὅταν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστιν σοι μερίς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐναντι τοῦ θεοῦ. 22 μετανοήσον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου, εἰ ἄρα ἀφεθῇσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου, 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν τῷ Πέτρῳ· δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως μὴ δύνῃ ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. 25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐαγγελίζοντο.

14, 3

19, 8!

16; 2, 41; 18, 8 Mt
28, 19

11, 1, 22

8, 11 · 17, 11 1 Th
1, 6; 2, 13 Jc 1, 21
3, 1!17, 19; 2, 38; 10, 47;
19, 2-7

2, 38!

6, 6!

15!

6, 6!

15!

Dn 2, 5; 3, 96
Theod · Mt 10, 8

Dt 12, 12; 14, 27, 29

Ps 78, 37

Dt 29, 17 & Thr
3, 15 · Is 58, 6Ex 8, 4, 24; 9, 28;
10, 174, 29, 31; 11, 19; 13,
46; 14, 25; 16, 6, 32
Ph 1, 14 H 13, 7 · 1!

14 Ἱερουσαλὴμ D | ° 614 pc • 16 ἐπὶ οὐδενᾶ D* | τ' κ. I. Χριστοῦ D mae | Xp. I. L al
• 17 φ-θουν φ⁴⁵ D* E Ψ M̃; Ir | txt φ⁷⁴ K̃ A B (C) D¹ 323. 945. 1175. 1739 al • 18 ° Ψ 614
pc | τ' τοῦ ἁγίου φ^{45, 74} A* C D E Ψ 33. 1739 M̃ latt sy bo | txt K̃ A C B sa mae • 19 τ' παρα-
καλῶν καὶ D gig p mae | τ' καλῶ D (p) • 23 ἐν γ. πικρίας χολὴ καὶ σύνδεσμος D*;
(Irlat) | τ' θεωρῶ D E 614 pc • 24 πρὸς αὐτοὺς D mae | τ' παρακαλῶ D 614 pc gig r sy^{h*}
mae | περι D* pc | τ' θεὸν D (33). 614. 1505 pc p vg^{ms} sy^p h mae | μοι τούτων τῶν
κακῶν ὧν εἶπ. μοι· ὡς πολλὰ κλαίων οὐ διελιμπανεν (om. ὡς ... διελ. D²) D* (sy^{hmg})
mae • 25 τ' θεοῦ φ⁷⁴ A Ψ 326 pc t vg^{ms} sy^p bo | txt K̃ B C D E 33. 1739 M̃ latt sy^h sa mae

26 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων· ἵνα ἀνάστηθι καὶ πορεύου· κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης βασιλείσης Αἰθιοπῶν, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάλης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ, 28 ἦν ἔτε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ· καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τοῦτῳ. 30 προσδραμών δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην καὶ εἶπεν· ἄρα γε γινώσκεις αὐτὸ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ εἶπεν· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἂν μὴ τις ὁδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα ἵνα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἡν αὕτη·

Is 53,7s

ὥς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη

καὶ ὥς ἄμνος ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφρονος,

οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει [αὐτοῦ] ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη·

τὴν ἑνὸς αὐτοῦ τίς διηγήσεται;

ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει· τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσαστο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὥς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ ἑνὶ ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ

Ps 68,32 Zph 3,10
1 Rg 8,41 s Is 56,
3-7 · Dt 23,1 · Jr
41,19 s

24,11 J 12,20

10,191

J 16,13 L 24,27

17,2,11; 18,24,28
1 K 15,3 ·
5,42; 11,20; 17,18

26 ἄν. κ. -εὐθῆτι C 181 pc | ἀναστὰς -εὐθῆτι φ⁵⁰ D | [□ Beza cj] • 27 τῆς β. Ψ 33. 1739 M | β. τινος D* (t) | txt φ⁵⁰ K A B C D² E 36. 81. 453. 1175 pc | φ⁷⁴vid K* A C* D* p vg | txt φ⁵⁰ K² B C² D¹ E (Ψ, 33). 1739 M (it) • 28 τ δε B C 614 pc e p syh | txt K A D E Ψ 33. 1739 M | 2 φ⁷⁴ K* A 33. 323. 945. 1175. 1505. 1739 al gig r | ἀναγινώσκων D p t (vg) mae | txt (φ⁵⁰ και -κον) K² B C E Ψ M • 30 προσεληθὼν φ⁵⁰ pc • 31 -ση φ⁷⁴ A B² Ψ 1739 M | txt φ⁵⁰ K (B*) C E L 6. 614. 1175 al | συνκαθ- φ⁷⁴ • 32 τ -ροντος B 33. 1739 M | txt φ⁵⁰vid.74 K A C E L Ψ 36. 104. 323. 614. 1175. 1505 al • 33 ο φ⁷⁴ K A B 1739 pc lat; Irlat | txt C E Ψ 33vid M vg^{ms} sy | τ δε φ⁷⁴ E (Ψ) 33. 1739 M it vg^{ms}; Irlat | txt K A B C pc vg syh • 34 ° B* pc; Cyr • 36 τ το φ⁷⁴ 326 pc

ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Τ 38 καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα Τ κυρίου ἤρπασεν τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὗρέθη εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

10,47; 11,17 Mt 3,
14 Mc 10,14 pEz 11,24 1 Rg 18,
12 2 Rg 2,16 2 K
12,2,4 1 Th 4,17

6,51

41

21,81

13 9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 2 ἡτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἐάν τινας εὑρῇ τῆς ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. 3 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; Τ 5 εἶπεν δέ· τίς εἰ, κύριε; ὁ δέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς Τ ὃν σὺ διώκεις· 6 Τ ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι (ὁ τί) σε δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἑνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένον ὁδὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· οὐδὲν ἐβλεπεν· χειρ-αγαγόντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

10 Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας,

1-29; 22,3-21; 26,
9-20 cf 2 Mcc 3,
24-40 4 Mcc 4,
1-14 · 8,31 4,29

14,21

19,2,23; 22,4; 24,
14,22
cf 1 Mcc 15,21

1 K 15,81

Gn 46,2 Ex 2,4
1 Sm 3,4

Ez 3,22

Sap 18,1 Dt 4,12
Dn 10,7

13,11

36 Τ [37] ειπεν δε αυτω (+ ο Φιλιππος Ε)· ει (εαν Ε) πιστευεις εξ ολης της (- 36) καρδιας σου (- 323 pc) εξεστιν (σωθησει Ε). αποκριθεις δε ειπεν· πιστευω τον υιον του θεου ειναι τον (- 36. 945. 1739) Ιησουν Χριστον (εις τον Χριστον τον υιον του θεου Ε) Ε 36. 323. 453. 945. 1739. 1891 pc (it vg^{cl} sy^h mae; Ir Cyr) • 39 τ αγιον επεπεσεν επι τον ευνουχον, αγγελος δε Α^c 36. 323. 453. 945. 1739. 1891 pc l (p w sy^h) mae | τ απ αυτου p sy^h mae | 3 1 2 B.

¶ 9,2 3 1 2 φ⁷⁴ K A 81. 323. 453. 945. 1739 pc | 1 2 33. 1175. 1891 pc | txt B C E Ψ M • 4 τ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν Ε 431 sy^p h^{ms} mae (cf 6 app) • 5 τ (22,8) ο Ναζωραιος Α C E 104 pc h p t vg^{ms} sy^p h^{ms} | Χριστος Irlat • 6 τ (cf 4 app) σκλ. σοι πρ. κεντ. λακ.· τρεμων τε και θαμβων ειπε· κυριε, τι με θελεις ποιησαι; ο δε κυριος προς αυτον· (629 gig vg^{ms}; om. τρεμ. etc.) p (h t) vg^{cl} (sy^h mae; om. σκλ. ... λακ.) (mae) | τ E Ψ M | txt (vl οτι) φ⁷⁴ K A B C 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc • 8 'sed ait ad eos: Levate me de terra. Et cum levassent illum, et ° h (p w) mae | ουδενΑ Α^c C E Ψ 1739 M | txt φ⁷⁴ K A* B 6^s pc latt sy • 9 sic mansit h

10,3,17,19; 11,5;
12,9; 16,9s; 18,9;
22,17s; 23,11;
27,23 Mt 17,9 |

30; 11,25; 21,39;
22,3

6,61

2

1 K 1,21

cf Jr 50,25 R 9,
21–23

G 1,16 R 1,5

25,13,23; 26,1;
27,24

5,41! Ph 1,29

6,61

2,41

27,36

13,141

13,33 L 22,70

8,31 • 1 K 1,21

4,231

καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ κύριος· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. **11** ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν· Ἦναστάς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεϊαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσέυχεται **12** □ καὶ εἶδεν ἄνδρα [ἐν ὁράματι] ὃν Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ [τάς] χειρας ὅπως ἀναβλέψη. **13** ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. **14** καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δηῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. **15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ κύριος· πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραὴλ. **16** ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. **17** Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτόν τὰς χειρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, ὁ Ἰησοῦς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦρχου, ὅπως ἀναβλέψης καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. **18** καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡ γῶς λεπίδες, ἀνέβλεψεν τε τὸν κύριον καὶ ἀναστάς ἐβαπτίσθη **19** καὶ λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας ἑνῶς **20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσαν τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **21** ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας τοὺς Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλυθείη ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; **22** Σαῦλος δὲ μᾶλλον

10 ° φ⁷⁴ • 11 ἄναστα B pc • 12 □ vs h | ' I φ⁷⁴ K A 81 pc lat sa bo | 2 3 Ψ pc | 2 3 I E 33. 1739 M | txt B C 1175 | ' t 2 φ⁷⁴ vid K* A C 81. 945. 1505. 1739 pc | χειρα Ψ 33 M it vg^{ms} sy | txt K² B E pc • 13 ἄκηκοα Ψ 33 vid. 1739 M | txt φ⁷⁴ K A B C E 36. 81. 453. 1175 pc • 15 τ τῶν B C* pc | txt φ⁷⁴ K A C² E Ψ 33. 1739 M • 17 Τότε ἐγεγέρθησιν Ἀν. απηλ. 614 pc (h) p (sy^p) mae | ° M sa^{ms} | txt φ^{45,74} K A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al (sy) • 18 φ⁷⁴ K C E Ψ 33 vid. 1739 M | txt φ⁴⁵ vid A B 1175 pc | ὥσει K² C E 33 vid. 1739 M | txt φ^{45,74} K* A B Ψ 81. 1175 pc | τ παραχρημα C² E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1739 pm (h) p sy^h mae • 19 ἐνίσχυθη (φ⁴⁵) B C* 323. 945. 1175. 1739 pc | txt φ⁷⁴ K A C² E Ψ 33 M | ' ικανας φ⁴⁵ | plurimos h • 20 μετὰ πασης παρρησιας h (l mae); Ir • 21 φ⁴⁵ vid. 74 φ* pc | εν B C E Ψ 33. 1739 M | txt φ⁷⁴ K A pc

ἐνεδυναμοῦτο [τὸ] καὶ συνέχυνεν οὗ[τοις] Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός^τ.

5,42; 17,3; 18,5.
28 1 J 5,1

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. **25** λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτόν ἡ χαλάσαντες ἐν σπυρίδι.

23,12–29

20,31 • 2 K 11,32

17,10; 23,23.31 •
2 K 11,33 Jos 2,15

26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. **27** Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγῆσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν ὁ τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. **28** καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος □ καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, παρρησιάζομενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, **29** ἐλάλει τε καὶ συνέζητει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. **30** ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

cf G 1,17s

4,36!

20

cf G 1,22

6,1,9

21,81 • 11! G 1,21

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν εἰρήνην οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνετο.)

20,28

8,11 • 1 K 14,3

2,47!

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων καταλθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. **33** εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν

8,41

41

22 τεν (– C) τω λογω C E pc h l p (mae) | ° t K* B 36. 453. 1175 pc | txt K² A C E Ψ 33. 1739 M | τ in quo deus bene sensit gig (h l p) mae • 24 ὅπως πιασωσιν αυ. ημ. κ. νυκ. A pc • 25 I 2 36. 453 pc | αυτον οι μαθ. E Ψ (' 6. 81*, 1175). 33 vid. 1739 M gig vg^{cl} sy | txt φ⁷⁴ K A B C 81 pc vg^{st,ww} | ' 4 1–3 Ψ M gig | 4 5 1–3 33 vid. 36. 453 pc | 1–4 E 945 pc p | txt φ⁷⁴ K A B C 81. 1175. 1739 pc vg • 27 ° φ⁷⁴ | ' ο τι 945. 1704 al | ' t 2 B C 81. 323 pc | κυριου A pc | του κυρ. Ιη. (104). 326. 1241 al p | τ. Ιη. Χρ. Ψ pc | txt φ⁷⁴ K E 33. 1739 M • 28 ° φ⁷⁴ M | txt K A B C E Ψ 33. (' 81). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al latt sy co • 29 Ἑλληνας A 424 pc • 30 τ δια νυκτος E (614 pc) p (gig vg^{ms}) sy^h* sa mae | ° φ⁷⁴ A E 323. 945. 1739 pm latt • 31 Ἀι ... -σαι ... ειχον ... -μεναι κ. -μεναι ... -θουνοντο (E) M it sy^h bo^{ms} | txt φ⁷⁴ K A B C (Ψ) 33 vid. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc vg (sy^p) co; PsDion • 32 -δαν C E 1739 M | txt K(*) A B Ψ 326 pc gig

- 8,71 ὁκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος.
 14,10 Mt 9,6p 34 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰάταί σε Ὁ Ἰησοῦς
 Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως
 11,21 ἀνέστη. 35 καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Ἰλὺ-
 δα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
 36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ
 διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἔρ-
 1 Rg 17,19 γων ἀγαθῶν¹ καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν·
 Nu 22,16 λούσαντες δὲ ἔθηκαν [αὐτήν]¹ ἐν Ὑπερώφ. 38 ἐγγὺς δὲ
 οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέ-
 τρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας² πρὸς αὐτὸν
 παρακαλοῦντες· μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν. 39 ἀνα-
 στάς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀν-
 ἤγαγον εἰς τὸ ὑπερῶον καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ
 Mc 5,40s χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
 2 Rg 4,33 ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ
 cf L 8,54 Mc 5,41 ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ
 2 Rg 4,35 ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ
 L 7,15 δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέ-
 32 τρον ἀνεκάθισεν. 41 δοὺς ἡ δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐ-
 1,191 τήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν
 αὐτήν ζῶσαν. 42 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης ὁτῆς
 10,6 Ἰόππης καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. 43 Ἐγέν-
 15 10 ἄνθρωπος δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος,
 27,1 Mt 8,5; 27,54p ἑκατοντάρχης ἐκ σπειρῆς τῆς καλουμένης Ἰταλι-
 351 κῆς, 2 εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ

34 Ὁ Ἰη. ο Χρ. B² E 1739 M; Did¹ | ο κύριος Ἰη. (+ ο Α) Χρ. A 36. 1175 pc it vg^{cl} mae | ο χριστός 614. 1241. 1505 | txi φ⁷⁴ K B* C Ψ 33^{vid} pc; Did¹. • 35 ἔ-δαν φ^{53,74} C E 1739 M | txi K A B Ψ 33^{vid}. 326 pc gig | ὁ 2 φ⁵³ (K*: -pp-) | τ. -ρωναν φ⁴⁵ 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al | τ. Ασφαρώνα 33^{vid} M | txi φ^{53c} vid.74 (K² A: -pp-) B C E Ψ 6. 1505 al • 36 φ^{53,74} K A Ψ 1739 M | txi φ⁴⁵ B C E 36. 104. 453. 1175 al • 37 τ I B 36. 453. 614 pc | 2 I φ^{45,53} K² C E Ψ 33^{vid}. 1739 M | txi φ⁷⁴ K* A 81. 1175 pc p t vg | τῷ φ^{53,74} A C E 33^{vid}. 36. 323. 945. 1175. 1739^c al | txi φ⁴⁵ K B Ψ 1739* M • 38 M | txi φ^{45,74} K A B C E Ψ 36. 323. 614. 945. 1175. 1739 al latt sy co • 40 Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ it vg^{ms} syh* sa mae; (Cyp) Spec • 41 ἔτε φ⁷⁴ A pc it • 42 φ⁵³ B C* • 43 τ αὐτον φ⁷⁴ K² A E 81. 323. 945. 1175. 1739 al (f p. μιν. C Ψ 33 M) | txi φ⁵³ K* B 104 pc
 ¶ 10,1 τ ην M gig vg sy | txi φ^{53,74} K A B C E L Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1739 al p

- οἴκῳ αὐτοῦ,¹ ποίων ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεό-
 μενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός, 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς
 ὥσει Ὅπερ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ
 εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε.
 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβορος γενόμενος εἶπεν· τί
 ἐστίν, κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ
 αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπρο-
 σθεν τοῦ θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην
 καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά ὅτινα ὅς ἐπικαλεῖται Πέτρος².
 6 οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὃ ἐστὶν οἰκία
 9,43 παρά θάλασσαν. 7 ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν
 αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ
 τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ 8 καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαν-
 τα αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ
 δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπορούντων ἑκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγ-
 γιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ
 ὥραν ἑκτῆν. 10 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἠθέλην γεύ-
 σασθαι. παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἔγένετο ἐπ' αὐτὸν
 3,11 ἔκστασις 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ ῥα-
 ταβαῖνον³ τ σκευὸς τι ὥς ὁθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἄρ-
 χαῖς⁴ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ
 11,5; 22,17 Gn 15, 12 | 7,56 Mt 3,16p
 J 1,51 Ap 19,11 τετράποδα ῥα ἔρπετα τῆς γῆς⁵ καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
 15 13 καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, Ὁ Πέτρε,
 θύσον καὶ φάγε. 14 ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· μηδαμῶς, κύριε,
 ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. 15 καὶ
 φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἂ ὁ θεὸς ἐκαθάρι-
 14 σεν, σὺ μὴ κοῖνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ ἑὺ-

3 ὁ M latt | txi φ⁷⁴ K A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al sy; Irlat • 5 ὁ K E Ψ 33 M it sy^h sa mae; Irlat | txi A B C 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al vg sy^{hm} bo | τὸν -λουμενον -ον E Ψ 33 M | txi φ⁷⁴ vid K A B C 36. 81. 945. 1175. 1739 al; Irlat • 6 τ (cf 11,14) οὗτος λαλήσει σοι τι σε δεῖ ποιεῖν 69^{ms} pc p^c vg^{cl} | hic add. 11,14 436 pc (bo^{ms}) • 9 ἑαυτῶν φ⁷⁴ K A E L Ψ 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm sy | txi B C P 6. 1241 pm latt | ἑ εκ. τῆς ἡμέρας A gig I vg^{ms} | ἐνάτην K² 36 pc • 10 ἔπεπεσεν (επεσ- pc; Cl) E Ψ 33 M latt sy | ἦλθεν φ⁴⁵ | txi φ⁷⁴ vid K A B C 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc; Or • 11 ὁ 7 8 + δεδεμενον 2 3 φ⁴⁵ vid | 7 8 + δεδεμενον 2-6 I + καὶ Ψ 33 pc | ἔπ αὐτον et τ δεδεμενον καὶ M | τ δεδεμενον καὶ C* vid 81. 945. 1739 pc (it sy) | txi φ⁷⁴ K A B C² E 1175 pc vg • 12 τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία κ. τὰ ἔρπετα (f E) Ψ M sy^h | κ. τ. θη. κ. τὰ ἔρ. τ. γῆς C* vid L 33. (36). 104 pc | txi φ⁴⁵ vid.74 K A B C² vid 81. (945). 1175. (1739) pc lat co; (Cl) • 13 φ⁴⁵ gig; Cl Ambr • 16 πάλιν (f D) Ψ 33^{vid}. 1739 M p sy^h sam^{ss} mae | -φ⁴⁵ 36. 453. 1175 pc d sy^p sam^{ss} bo^{ms} | txi φ⁷⁴ K A B C E 81 pc vg sy^{hm} bo

5,241 · 9,101

9,101 · 8,29; 11,12;
13,2; 21,11; 11,28;
15,28; 20,23; 21,4

351

L 7,5 · 1 Mcc 10,
25; 11,30,33 etc
Mt 2,1214,15 L 5,8 Ap 19,
10 Sap 7,1

G 2,12

θὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

17 Ὡς

δὲ ἐν ἑαυτῷ ἡ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ δράμα δ
εἶδεν, ἡ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνη-
λίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν
ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18 καὶ φωνήσαντες ἔπυνθάνοντο εἰ Σί-
μων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. 19 Τοῦ δὲ
Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ δράματος εἶπεν Ὁ[αὐτῷ]
τὸ πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες ἄνδρες ἵστασθε ἑαυτοὺς, 20 ἀλλὰ
ἀναστὰς κατὰβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν δια-
κρινόμενος ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. 21 καταβάς δὲ
Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας ἡ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζη-
τεῖτε· ἡ τίς ἡ αἰτία δι' ἣν ἦν πάρεστε; 22 οἱ δὲ εἶπαν·
Κορνήλιος ἡ ἑκατοντάρχης, ἄνθρωπος δίκαιος καὶ φοβούμε-
νος τὸν θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν
Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψα-
σθαι σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ
σοῦ. 23 εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.
Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καὶ τινες
τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. 24 τῇ δὲ
ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος
ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς
αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. 25 Ὡς δὲ ἐγένετο
τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνή-
λιος πέσων ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ δὲ Πέ-
τρος ἡγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς
ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ
εὐρίσκει συνεληλυθότας πολλοὺς, 28 ἔφη τε πρὸς αὐ-
τοὺς· ὑμεῖς ἡπίστασθε ὥς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰου-

17 ἡ αὐτὴ B 323 pc | ἡ γενετο D p | ἡ καὶ C D E Ψ M p syh | lxi φ^{45,74vid} K A B 36. 81. 945.
1175. 1739 pc lat sy^p • 18 ἡ ἐπυθοντο B C • 19 ὁ B | lxi φ⁴⁵ D E Ψ 33. 1739 M it sy^p (p.
πνα.: φ⁷⁴ K A C 6. 36. 81. 1175 pc vg) | ἡ ἡ δυο B | – D Ψ M l p⁺ syh; Spec | lxi φ⁷⁴ K A C
E 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 al lat sy^{hmg} co | ἡ οὐσιν φ^{45vid} A C D E(*) Ψ 33. 1739
M | lxi φ⁷⁴ K B 81 pc • 21 ἡ τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπο (+ του pc) Κορνηλίου πρὸς
αὐτὸν H (1505) pc (w) | ἡ τι θελετε η D (sy^h) • 22 ἡ πρὸς αὐτὸν D sy^p sa mae | ἡ τίς D
sy^p • 23 ἡ τότε προσκ. αὐτ. ἐξεν. E | τότε εἰσαγαγὼν ὁ Πέτρος ἐξεν. αὐτ. D (p sy^p)
• 24 ἡ ἡ-θον φ⁷⁴ (K C) A E 33. 1739 M gig sy^{hmg} | συνῆλθον 1175 pc | lxi B D Ψ 049. 81.
614 pc lat sy | ἡ ἡδεχομενος αὐτ. καὶ ei ἡ περιεμεινεν D (p⁺ sy^{hmg}) • 25 ἡ προσεγγιζοντος
δε του Π. εἰς τὴν Καισάρειαν προδραμων εἰς τῶν δουλων διεσαφησεν παραγεγονεναι
αὐτὸν. ὁ δε K. ἐκπηδησας καὶ συναντ. αὐ. D (gig, sy^{hmg}, mae) | ἡ πρὸς D • 26 ἡ τι ποιεις
D | ἡ τι ποι.: ἀναστ. p (w) sy^{hmg} | ἡ ἡως καὶ συ D* E it mae bo^{mss} • 28 ἡ βελτιον D mae

δαίψ κολλᾶσθαι ἡ προσέρχεσθαι ἡ ἄλλοφύλῳ· κάμοι ἡ ὁ
θεὸς ἐδειξεν ἡ μηδένα κοινόν ἡ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρω-
πον· 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἡλθον μεταπεμφθεῖς. πυν-
θάνομαι οὖν τίς λόγος μετεπέμψασθέ με; 30 καὶ ὁ Κορνή-
λιος ἔφη· ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἡ
ἡμην ἡ τὴν ἐνάτην προσευχόμενος ἡ ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ
ἰδοὺ ἄνθρωπος ἐστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ 31 καὶ
φησίν· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή καὶ αἱ
ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32 πέμ-
ψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικα-
λεῖται Πέτρος, οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρ-
σέως παρὰ θάλασσαν. 33 ἡ ἐξ αὐτῆς οὖν ἐπεμψα πρὸς
σέ, σὺ τε καλῶς ἐποίησας ἡ παραγενόμενος. νῦν οὖν
πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡ πάρεσμεν ἀκοῦσαι
πάντα ἡ τὰ προστεταγμένα σοι ἡ ὑπὸ τοῦ κυρίου.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας
καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἐστὶν προσωπολήμπτης ὁ θεός,
35 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζό-
μενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστὶν. 36 τὸν ἡ λόγον
Ὁ[δὸν] ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰ-
ρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗτός ἐστιν πάντων κύριος·
37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γινόμενον ὁ ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰου-
δαίας, ἡ ἀρχάμενος ἡ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βά-
πτισμα ὁ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 ἡ ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζα-
ρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνά-
μει, ὃς ἡ διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς
καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν
μετ' αὐτοῦ. 39 καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν

15

3,11

1,10 2 Mcc 11,8

4 L 1,13

Dn 2,8 ὁ
Dt 10,17 Sir 35,
12s R 2,111 |
2,22; 13,16,26 ·
Ps 15,2
13,26 Ps 107,20;
147,18s
Is 52,7 Nah 2,1
E 2,17; 6,15 ·
R 10,12 Mt 28,18
Sap 6,7; 8,3 etc
1,22; 13,23s L 3,
21sp.23; 16,16;
23,5
4,27 L 4,18 Is 61,1
1 Sm 16,13 1 J 2,27!
· 9,34 Mt 4,23! p ·

Is 58,11 J 3,2; 8,29 |

1,8!

28 ἡ ἀνδρὶ φ⁵⁰ D sy^p | ἡ φ⁷⁴ K A E 945. 1739. 1891 pc | lxi φ⁵⁰ B C (D) Ψ 33vid M; Irlat
• 30 ἡ ἀπο τῆς τρίτης ημ. μ. τῆς ἀρτι ὥρας D⁽¹⁾ | ἡ νηστευων καὶ (– D) τὴν ἐν. ὥραν
(– φ⁵⁰ A C D pc) πρ. φ⁵⁰ A C D(*) Ψ 33vid M it sy sa mae | νηστ. κ. πρ. ἀπο ἐκτῆς ὥρας ἐως
ἐνατῆς E | lxi φ⁷⁴ K A* B C 81. 323. 945. 1739 pc vg bo • 32 ἡ τὸς παραγενομενος
λαλήσει σοι C D E Ψ 1739 M it sy (sa mae) | lxi φ^{45,74} K A B 36. 81. 453 pc vg bo • 33 ἡ
παρακαλων ελθειν σε πρὸς ἡμᾶς D(*) p sy^h mae | ἡ ἐν ταχει D | ἡ ἰδοὺ D¹ sy^p (sa
mae) | ἡ ἐν. σου D* pc lat sy^p sa mae | ἡ ἀκ. βουλομενοι παρα σου D* (it sy^p) | ἡ ἀπο
φ^{45,74} K² A C D pc | παρα E | lxi K* B Ψ 1739 M | ἡ ἡθεου φ⁷⁴ D M p sy^p sa mae bo^{mss} |
lxi φ^{45vid} K A B C E Ψ 81*. 323. 614. 945. 1175. 1739 al lat sy^h bo • 36 ἡ ἡγαρ C* D 614 pc |
p t sy^h mae | ὁ K¹ A B 81. 614. 1739 pc latt co; Cyr | lxi φ⁷⁴ K* C D E Ψ M sy | ἡ van Manen
ej | • 37 ὁ D | ἡ von φ⁴⁵ 33 M | lxi φ⁷⁴ K A B C D E H Ψ 81. 1739 pc; Irlat | ἡ ἡγαρ φ⁷⁴ A
D lat; Irlat • 38 ἡ ὁν ἐχρ. D* it sy mae | ἡ περιηλθεν φ^{45vid} sin; Irlat | ἡ σατανα E • 39 ἡ
αὐτοῦ D (sy^p)

ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ὁ[ἐν] Ἱερουσαλήμ. ὃν καὶ ἀνεΐλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου, **40** τοῦτον ὁ θεὸς ἡγειρεν [ἐν] τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, **41** οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ὅτι μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **42** καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. **43** τοῦτω πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν ἅφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

44 Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. **45** καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνήλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. **46** ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλοῦντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. ὅτε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. **47** μή τι τὸ ὕδωρ δύναται κωλύσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; **48** προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **2** Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσα-

39 ⁹ f B D Ψ 1505 pc lat sy^h | t¹ t² 74^h A C E 33. 1739 M^h sy^h; Irlat¹ • **40** 2-4 74^h A B D² E Ψ 33. 1739 M^h; Irlat¹ | μετα την -ην -αν D* I t | t¹ t² 74^h C 6 pc • **41** τ¹ και συνεστραφημεν D⁽¹⁾ it sy^h mae et τ² ημερας μ¹ D (E) it sy^h sa mae • **42** ενετειλατο D | τ¹ αυτος 74^h A Ψ M^h; Irlat¹ | t¹ B C D E 33. 323. 614. 945. 1739 al • **43** αιματος 36. 453 • **45** οι B | πν. του αγ. B D(*) Ψ 6. 1175 pc | t¹ t² 74^h A E 33. 1739 M^h • **46** ειπεν δε D | το D E Ψ 33. 1739 M^h | t¹ t² 74^h A B 36. 81. 104. 453. 1175 al • **47** 2 I 3 D² Ψ 33 M^h | 2 3 I D* p | I 3 2 E(*) 36. 323. 453. 945. (1175). 1739 al | 3 2 I t vg; (Ir) | t¹ t² 74^h A B 81. 326 pc • **48** πρ. τε 74^h A 1739 M^h | τοτε πρ. D p sy^h | t¹ t² B E Ψ 33. 36. 81. 453. 614. 1175. 1505 al | τ¹-τοις 74^h A 326 | t¹ t² B D E Ψ 33. 1739 M^h latt | τ¹ I 1175 | του κυριου H L P 104. 1505 pm | τ. κυρ. Ιησ. 436. 1241 pm | τ. κυρ. Ιησ. Χρ. D 81* p vg^{cl} sy^h | t¹ t² 74^h A B E Ψ 33. 81^c. 323. 614. 945. 1739 al gig vg^{cl} sy^h co | τ¹ παρεκαλεσαν αυ. προς αυτους διαμειναι D (it vg^{cl} sy)

¶ **11,1** Ἀκουστων δε εγενετο τοις -λοις κ. τοις -φοις τοις (οι D*) εν τη Ιουδαία D sy^h | τ¹-ξατο D* • **2** Ὁ μεν οὖν Π. δια ἰκανοῦ χρόνου ἠελησε πορευθῆναι εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ προσφωνήσας τοὺς ἀδελφούς καὶ ἐπιστηριξάς αὐτοὺς πολὺν λόγον ποιοῦμενος διὰ τῶν χωρῶν διδασκῶν αὐτοὺς· ὅς καὶ κατηντήσεν αὐτοῖς καὶ ἀπηγγείλεν αὐτοῖς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ ἐκ περιτ. ἀδελφοὶ διεκρ. πρ. αὐ. D (p w sy^h mae) | τ¹ Ἱερουσόλυμα (D) E Ψ 33. 1739 M^h lat | t¹ t² 74^h A B 81 pc

λήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς· **3** λέγοντες ὅτι ἑισήλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. **4** Ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· **5** ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. **6** εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **7** ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. **8** εἶπον δὲ· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἡ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. **9** ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοῖνου. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. **11** καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. **12** εἶπεν δὲ ὁ πνεῦμά μοι² συνελθεῖν αὐτοῖς μὴδὲν διακρίναντα¹. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἑξ ἀδελφοί οὗτοι καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. **13** ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν Ὁ[τὸν] ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ πέμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, **14** ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. **15** ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. **16** ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **17** εἰ οὖν τὴν ἰσὴν δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεός· ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν

G 2,12 |
L 1,3 | 5-17: 10.
9-48
9,10!

Gn 1,24-30

Mt 15,11

10,19!

15,9

16,15-31 s; 18,8
J 4,53 I K 1,16

1,5 Mt 3,11 p

2 P 1,1

15; 10,47; 15,8

8,36!

3^r bis -εν 74^h B (τ¹ L 33). 36. 81. 453. 614. 1175 al sy^h | t¹ t² 74^h A D 945. 1739 pc latt sy^h mae co (τ¹ E Ψ M^h) • **6** 2-8 10 11 D* • **9** τ¹ ... εκ δευ. φ. ... B 36. 453 pc | απ. δε μοι εκ δευ. φ. ... E Ψ | απ. δε μοι φ. εκ δευ. ... (33) M^h | εγενετο (+ δε D²) φωνη εκ τ. ου. προς με D | t¹ t² 74^h A 81. 945. 1739 pc • **11** ημην 74^h E Ψ 33. 1739 M^h lat sy co | t¹ t² 74^h A B D 6 pc • **12** 3 I 2 E Ψ 33. 1739 M^h | t¹ t² 74^h A B D 81. 1175 pc | μηδ. -νομενον M^h | μηδ. ανακριναντα 74^h | - 74^h D I p* sy^h | t¹ t² 74^h A B (E Ψ) 33. 81. 945. 1175. 1739 al • **13** τ¹-γγελη 74^h | τ¹ 74^h D Ψ | t¹ t² 74^h A B E 33. 1739 M^h co | τ¹ αυτω D E Ψ 33. 1739 M^h latt sy | t¹ t² 74^h A B 6. 81 pc • **15** και εν 74^h A D • **17** τ¹ D vg^{ms}

11,14 · L 2,20! θεόν^Τ; 18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἑδόξα-
σαν τὸν θεὸν λέγοντες· ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς
10,45! τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.
5,31; 26,20 2Τ 2, 25 Sap 12,19 8,4! 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενο-
μένης (ἐπὶ Στεφάνῳ) διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου
15,3; 21,2; 27,3 · 13,4 καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ ἱμό-
14,26! · 8,25! νον Ἰουδαίοις. 20 Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύ-
13,11 πριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν
6,11 · 8,35! · ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστὰς εὐαγγελιζόμενοι
1,21! | L 1,66 2Sm 3,12 2 · τὸν κύριον Ἰησοῦν^Τ. 21 καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν,
2,47! · 9,35 πολὺς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύ-
8,14! Is 5,9 2 ριον. 22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλη-
4,36! σίας τῆς οὐσῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέ-
Ps 9,38 2 · 13, 43; 14,22 στείλαν Βαρναβᾶν^{ΟΙ} [διελθεῖν] ἕως Ἀντιοχείας. 23 ὃς^Τ
L 23,50 · 7,55! παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν^Ο [τὴν] τοῦ θεοῦ, ἐχά-
2,47! ρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσ-
9,11! G 2,1 μένειν^Τ τῷ κυρίῳ, 24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης
G 2,11 πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προστετέθη ὄχλος ἱκα-
14,26! · 26,28 1P 4,16 νὸς τῷ κυρίῳ. 25 ἔξηλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητη-
13,1; 15,32 σαι Σαῦλον, 26 καὶ εὐρὼν ἤγαγεν^Ι εἰς Ἀντιόχειαν. ἔγένε-
21,10 · 10,19! το καὶ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὄλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζειν τε^Ι πρώ-
τως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς^Ι Χριστιανούς.³
27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων προφήται εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἄναστὰς δὲ^Ι εἰς ἐξ
αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβὸς ἔστημανεν διὰ τοῦ πνεύματος
λιμὸν μεγάλην ὁμέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμέ-

17^Τ του μη δουναι αυτοις πνευμα αγιον πιστευσασιν επ αυτω D w (p sy** mae) • 18^Γ -ξαζον A E Ψ 33 2R | -ξαν D* | ιxt 74 8 B D¹ 81. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al • 19^Γ επι Σ-ου 74 A E Ψ 6. 33 pc | απο του Σ. D⁽¹⁾ | ιxt 8 B 1739 2R | 'μονοις D 33. 614. 945. 1739 pc lat • 20^Γ -νας 74 82 A D* | ευαγγελιστας 8* | ιxt B D² E Ψ 1739 2R |^Τ Χριστον D pc w mae • 21^Ο D E Ψ 33. 1739 2R | ιxt 74 8 A B 36. 81. 453. 1175 pc • 22^Ο A D 1739 2R | ιxt 74 8 B E Ψ 33. 36. 81. 453. 614. 1175 pc syh | ^{ΟΙ} 74 8 A B 81. 1739 pc vg sy^ρ bo | ιxt D E Ψ 33 2R gig p syh sa mae • 23^Τ και D (gig) sy^ρ | ^Ο 74 D E Ψ 1739 2R | ιxt 8 A B pc | ^Τ εν B Ψ pc • 25/26 ἄκουσας δε οτι Σαυλος εστιν εις Θαρσον εξηλθεν αναζητων αυτον, και ως (- D²) συντυχων παρεκαλεσεν (+ αυτον D² syhmg) ελθειν D (gig p*, syhmg) mae | ^Ι οιτινες παραγενομενοι ενιαυτ. ολ. συνεχυθησαν οχ. ικ. και τοτε πρωτον ε χρηματισαν εν Α. οι μαθηται Χρ-νοι D⁽²⁾ (gig p, syhmg) | ^Γ-τον 74 A (D*) E Ψ 33 2R | ιxt 74 8 B (D²) 36. 323. 453. 1739 pc | ^Γ Χρηστ- 8* 81 • 28 ἦν δε πολλη αγαλλιασις· συνεστραμμενων δε ημων εφη D (p w mae) et^Ι σημειωνων D | ^Γ† εσημαινεν B (Ψ) d vg | ιxt 74 8 A E 33. 1739 2R gig | ^Ο 74 36. 323. 453. 614. 945. 1739 pc

νην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακο-
νίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς. 30 ὁ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέ-
ρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

18,2
12,25; 24,17 R 15,
25-28.31 1K 16,1
2K 8,3-6 G 2,10 |
14,23; 20,17; 21,
18 · 15,21 ·
4,36!

12 Κατ' ἐκείνους δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς² τὰς χεῖρας κακῶσαι τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας^Τ. 2 ἀνείλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρῃ. 3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστὸν ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις^Τ, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, — ἦσαν δὲ ὁ[αῖ] ἡμέραι τῶν ἀζύμων — 4 ὃν καὶ^Ι πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις^Ο στρατιωτῶν^Π φυλάσσειν αὐτόν^Λ, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ^Τ. ὁ^Ι προσευχῇ δὲ ἦν ἔκτενῶς γινομένη ὑπὸ^Ι τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ.

4,31
Mt 4,21! 20,23 p
24,27!
L 3,20
4-10; 5,18-23

6 Ὅτε δὲ ἡμελλεν^Γ προαγαγεῖν αὐτόν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσειν δυσὶν φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη^Τ καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν^Ι τῷ οἰκήματι. ἑπατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἡγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπεν ὁ^Ι ἄγγελος πρὸς αὐτόν· ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν τὸ γινόμενον^Γ διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. 10 διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν

Jdth 4,9

27,23 L 2,9!

1 Rg 19,5

9,10!

16,24

29^{ΟΙ} δε μαθηται καθως ευπορουντο D

¶ 12,1^Γ 8 Ψ 81. 614. 1241 pc | ^Τεν τη Ιουδαία D p w syh** mae • 3^Τ η επιχειρησις αυτου επι τους πιστους D p* syhmg (mae) | ^Ο† 74 5vid 8 B L 0244. 6. 1175. 1241. 1739 al | ιxt A D E Ψ 33 2R • 4^Γ τουτον D gig; Lcf | ^Ο 0244 | ^Π 74 pc • 5^Τ α cohorte regis p* syh** (mae) | 'πολλη δε πρ. ην εν εκτενεια περι αυτου απο D⁽²⁾ (p) | ^Γ-νης A^ο E Ψ 1739 2R syh | ιxt 74 8 A* B 33 • 6^Γ προσαγαγ- B 33 pc | προσαγειν 8 Ψ 6 pc | προαγειν D E († 1241). 1739 2R | ιxt 74 A 36. 81. 453. 945 al | ^Ο 74 • 7^Τ τω Πετρω D p sy(p)h** sa mae | 'επελαμψεν D | ^Γυξας D gig; Lcf • 8^Γ τε 74 8 A 33 2R | ιxt B D E Ψ 36. 81*. 453. 614. 945. 1175. 1739 al lat syh • 9^Γ υπο A H 104 al syhmg

πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίγη αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες τὸν προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἠγάπησεν ὁ ἄγγελος αὐτὸν.

11 Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν [ὁ] κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. **12** συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. **13** κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὕπακουσαι ὀνόματι Ῥόδη, **14** καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοίξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. **15** οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· μαίνη. ἡ δὲ δι᾽ ἰσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελός ἔστιν αὐτοῦ. **16** ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. **17** κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ ῥιγᾶν διηγήσατο [αὐτοῖς] πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἰπὲν τε· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος (οὐκ ὀλίγος) ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἡτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασι-

Dn 3,95 Theod;
6,23 Theod
Ex 18,4 6

14,6

25; 13,5.13; 15,37.
39 Mc inscr. Kol
4,10 2 T 4,11 Phm
24 1 P 5,13

L 24,41

26,24

13,161

15,13; 21,18 Mt
13,55 p 1 K 15,7
G 1,19; 2,9.12 Jc
1,1 Jd 1

5,21-24

4,91

1 Rg 5,25 Ez
27,17

10 ἠκατέβησαν τοὺς ζ' βαθμούς καὶ D (p mae) | ἀπῆλθεν φ⁷⁴vid A • **11** ἄν- B* | 2 ἡ A D E 33 M | ο θεος 36. 323. 453. 945. 1739 pc p | κυρ. ο θ. 1241 | ιxt B Ψ 614 pc • **12** ° E Ψ 1739 M | ιxt φ⁷⁴ ἡ A B D 81 pc • **13** ἠπροηλ- ἡ B² pc lat | ° υπαντησαι φ⁷⁴ • **14** ἄνω τὴν θύραν E • **15** ἠελ. πρὸς αὐτήν· τυχὸν D sy^p | εἶπαν B | ° ἡ² D E Ψ 33. 1739 M | ιxt φ⁷⁴ ἡ* A B • **16** ἠανοι- (εξάν- D*) δε καὶ ἰδόντες D² et ° D² • **17** ἠνα σιγῶσιν, εἰσηλθεν καὶ D⁽²⁾ (p sy^p.h*) | ° φ⁴⁵vid.74vid ἡ A 33. 81. 945. 1739 pc p vg | ιxt B D E Ψ M gig (r) sy • **18** ἠμεγας 36. 453. 1175 pc (sy^p) sa mae bo^{ms} | -D gig p; Lcf • **19** ἠαποκτανθηναὶ D* sy bo • **20** ἠοι δε ομ. εξ ἀμφοτερων των πολων (τ. μερων 614) παρ. πρ. τον βασιλεα D 614 (sy^{hms}) mae | ° τας χωρας αυ. D lat | αυ. την πολιν E 33 pc | ° εκ φ⁷⁴ D pc

κῆς. **21** τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν ^{ο1}[καὶ] καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς, **22** τὸ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. **23** παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἠύξανεν καὶ ἐπληθύνετο. **25** Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος τὸ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ τὴν πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

13 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι (δ τε) Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναῆν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. **2** Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσέκλημαι αὐτούς. **3** τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι τὸ καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν.

4 Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἠκατέβησαν εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν ἠτε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον **5** καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων. εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. **6** (Διελθόντες δὲ) ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ἠψ ὄνομα Βαρισησοῦ **7** ὃς ἦν

Ez 28,2.6.9

2 Rg 19,35 1 Mcc
7,41 Sir 48,21

Jdth 16,17 2 Mcc
9,9

2,471

4,361

11,291

121

14,261

11,271 • 4,361

? R 16,21 • 2,10;
11,20; 6,9

10,191 • G 1,151

14,26

14,23

6,61

4,36; 15,39; 11,19

141

12,121

Mt 24,241

21 ° B 945. 1175. 1739 pc | °1† ἡ B 81. 1175 pc p vg; Lcf | ιxt φ⁷⁴ A D E Ψ 33. 1739 M gig sy^h • **22** ἠκαταλλαγεντος δε αυτου τοις τυριοις D (pc w sy^h*) mae | °-vai D* lat sy^p; Lcf | °-πων ἡ* sy^p • **23** ἠκαταβας απο του βηματος γεν. σκω. επι ζων και ουτως D (mae) • **24** ἠ† κυριου B vg bo^{ms} | ιxt φ⁷⁴ ἡ A D E Ψ 33. 1739 M gig p sy co • **25** ἠος επεκληθη Παυλος 614 p* sy^h* mae | ἠ† εξ φ⁷⁴ A 33. 945. 1739 al | απο D E Ψ 36. 323. 453. 614. 1175 al | ιxt ἡ B M sa^{ms} sy^{hms} | ἠ εις Αντιοχειαν E 104. 323. 945. 1175. 1739 pc p w sy^p sa | ἠ επικαλουμενον φ⁷⁴ ἡ A 33. 81. 1175. 1505 al | ιxt B D E Ψ 1739 M • **13,1** ἠτινες E Ψ M sy^h | ιxt φ⁷⁴ ἡ A B D 6. 33. 81. 945. 1175. 1739 pc lat sy^p | ἠεν οις (+ ην και D²) D vg | ἠεπικ- D 424 pc • **3** ἠπαντες D | ἠα. αυτους E lat sy; Lcf | -D • **4** ἠουτοι E Ψ M | οι D p | ιxt φ⁷⁴ ἡ A B C(*) 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al | ἠ απ- φ⁷⁴ A | καταβαντες δε D (gig; Lcf) | ἠ -D 614 | δε M d sy^{hms} | ιxt φ⁷⁴ ἡ A B C E Ψ 36. 81. 323. 945. 1175. 1739 al lat sy^h • **5** ἠκυριου D gig sy^p sa^{ms}; Lcf | ἠ υπηρετουντα αυτοις D 614 p sy^{hms} sa mae | εις διακονιαν E (vg) • **6** ἠκαι περιελθοντων δε αυτων D⁽²⁾ | ἠ† ω ον. B-ους B C 33^{vid}. 323. 945. 1175. 1739 al | id., sed + ο μεθερμηνευεται Ελνμας E, ... Ετοιμος (paratus) gig w; Lcf (cf vs 8) | ω ον. B-ουν A (Ψ: -ουμ) M | ονοματι καλουμενον Βαρισησουν D⁽²⁾; (Lcf) | ον-τι B-ουν φ⁴⁵vid 36. 453 pc (Βαρσομα sy^p) | ιxt φ⁷⁴ ἡ pc vg

12; 18,12; 19,38 σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος ἔπροσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον ἔπεξήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **8** ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Γ' Εὐ-
 2 T 3,8
 2,4!
 Sir 1,30; 19,26
 Jr 5,27 Ⓞ J 8,44
 Prv 10,9 Hos 14,10
 Jdc 2,15 1 Sm 12,15
 L 4, '3
 9,8sp
 22,11 | 61
 Mt 7,281
 ζητῶν διαστρέφαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλῆσθεις πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν **10** εἶπεν· ὦ πλήρης παντός δόλου καὶ ὀπάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δι-
 καιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς ^{οἱ}[τοῦ] κυ-
 ρίου τὰς ^τ εὐθείας; **11** καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. ἔπα-
 ραχρήμα τέ! ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. **12** τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ^τ ἐπίστευσεν ^τ ἐκπλησσομένης ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἤλ-
 12,12! 15,38
 14,19,21 2 T 3,11 ·
 5,42s; 9,20; 14,1;
 16,13; 17,1s.10,17;
 18,4.19,26; 19,8 |
 15,21!
 15,32 H 13,22
 12,17; 21,40; 26,1
 10,35!
 Dt 4,37; 10,15
 Is 1,2 · Sap 19,10 ·
 Dt 4,34; 5,15; 9,26.
 29 Ex 6,1,6; 12,42 |
 Ex 16,35 Nu 14,
 33s Dt 1,31
 θον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας, Ἰωάννης δὲ ἀποχωρή-
 σας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ
 διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν
 (τὴν Πισιδίαν), καὶ ^τ [εἰς]ελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ
 ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. **15** μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνω-
 σιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἄρχισυν-
 ἄγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· * ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ τίς ⁽²⁰⁾
 ἐστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγε-
 τε. **16** Ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ ⁽²⁰⁾
 εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν,
 ἀκούσατε. **17** ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο
 τοὺς πατέρας ἡμῶν (καὶ τὸν λαόν) ὕψωσεν ἐν τῇ παροι-
 κίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν
 αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὥς τεσσερακονταετὴ χρόνον

7 ἔσυγκ- ^{et} ^f καὶ ἐζητήσεν D⁽²⁾ • 8 ἔτοιμας D*; (Lcf) (cf vs 6 app) | ἔπειδὴ ἡδιστα
 ηκούεν αὐτῶν D* (E) sy^h mae • 10 ὁ D* pc gig; Lcf | ^{οἱ} ^φ74 ^κ2 A C D E Ψ 33. 1739 ^m; Did | ^τ ^κ ^κ B pc | τ' οὐσας D* • 11 ἔπ. δε ^φ74 A B E 33. 1739 ^m sy^h | καὶ εὐθεὺς D |
^τ ^κ ^φ45 ^κ C Ψ 81. 1175 pc | ἔπεπ- ^φ45vid.74 C E 1739 ^m | ^τ ^κ A B D Ψ 33. 81. 1505 pc
 • 12 ἑθαυμασεν καὶ D E (gig) sy^p | τ' τω θεῷ D • 14 ἔγ- ^φ74 A | τ' της -ας D E Ψ 33.
 1739 ^m lat | ^τ ^κ ^φ45.74 ^κ A B C 453. 1175 pc | τ' ελθ- ^κ B C 81. 1175 pc | ^τ ^κ ^φ74 ^κ2 A D
 E Ψ 33. 1739 ^m lat sy • 17 ἔδια τ. λ. D (614 gig sy^h; + καὶ) | τ' -πρ C D E (Ψ) ^m | ^τ ^κ ^κ
 A B 33. 81. 453. 614. 945. 1175. 1505. 1739 ^{al} • 18 ὁ D E gig vg sy^p

ἔτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ **19** ὁ καὶ καθελὼν
 ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάναν κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν
 αὐτῶν **20** ὥς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. καὶ
 μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ ὁ [τοῦ] προφή-
 του. **21** ἀκαεῖθεν ἠτήσαντο βασιλέα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς
 ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν,
 ἔτη τεσσεράκοντα, **22** καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν
 τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς² εἰς βασιλέα ὃ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας·
 εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ὁ ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν
 μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. **23** τούτου ὁ
 θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος² κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ
 Ἰσραὴλ ἑσωτήρα Ἰησοῦν², **24** προκηρύξαντος Ἰωάννου
 πρὸ προσώπου τῆς εισόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας
 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. **25** ὥς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν
 δρόμον, ἔλεγεν· τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ·
 ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα
 τῶν ποδῶν λῦσαι. **26** Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους
 Ἀβραάμ ὁ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ἡμῖν ὁ
 λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. **27** οἱ γὰρ κατ-
 οικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τ' οὐ-
 τον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς² τῶν προφητῶν τὰς
 κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας ^τ κρίναντες ἔ-
 πλήρωσαν, **28** καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες ^τ
 ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν². **29** ὥς δὲ ἐτέ-
 λεσαν πάντα τὰ ἑπερὶ αὐτοῦ γεγραμμένα² ^τ, καθελόντες
 ἀπὸ τοῦ ξύλου ^τ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** ὁ δὲ θεὸς ἤγει-

Dt 7,1 Jos 14,1s
 Jr 3,18

3 Rg 6,1 Ⓞ

Jdc 2,16 · 1 Sm
 3,20 |

1 Sm 8,5,10

1 Sm 10,21,24

1 Sm 15,23; 16,1.
 12s

Ps 89,21 · 1 Sm
 13,14

Is 44,28 |

2 Sm 7,12; 22,51 Ⓞ
 R 1,3

10,37!

19,4 Mt 3,11p

20,24! · J 1,20 ·

Mc 1,7p J 1,27

10,35!

10,36 Ps 107,20;
 147,18 |

2,14!

3,17! J 16,3!

15,21!

Mt 27,22sp

2,23! |

L 18,31 · Mt 27,
 59sp |

3,15!

18 ἔτροποφορ- ^φ74 A C* E Ψ 33^{vid}. 1175 pc d gig sy co | ^τ ^κ B C D² E 1739 ^m vg • 19 ὁ B
 6. 81 pc | αὐτοῖς τ. γ. αὐτῶν A C D² E 1739 ^m lat sy^p | τ. γ. τῶν ἀλλοφύλων D* sy^h mae | ^τ ^κ ^φ74 ^κ B Ψ 33. 81. 1175 pc • 20 ἔ 6-8 1-5 D¹ E Ψ 1739 ^m | 2-6 614 pc (sy^p) |
 καὶ εὐθεὺς τ. υ' καὶ ν' D* gig | ^τ ^κ ^φ74 ^κ A B C 33. 36. 81. 453. 1175 pc vg | ^{οἱ} ^κ ^φ74 ^κ A B
 81 pc | ^τ ^κ C D E Ψ 1739 ^m • 22 ἔ C E Ψ 1739 ^m | ^τ ^κ ^φ74 ^κ A B (D) 33^{vid}. 1175 pc | ὁ B
 (E: om. ανδ. ... ος) • 23 ὁ θ. οὐν ἀπο τ. σπ. αὐτοῦ D | ἠγειρε C D 33. 36. 323. 453.
 614. 945. 1241 ^{al} gig sy sa mae; Thret | - 1739 | ^τ ^κ ^φ74 ^κ A B E Ψ ^m vg bo; Ath | ἔ (+ εἰς
 6 pc) σωτηριαν ^φ74 E 33 ^m | ^τ ^κ ^κ A B C (D) Ψ 81. 453. 614. 945. 1175. 1739 ^{al} vg sy sa
 bo; Ath Thret • 25 τίνα με ^φ45 C D E Ψ 1739 ^m lat sy | ^τ ^κ ^φ74 ^κ A B (33). 81. 1175 pc
 sa mae • 26 ὁ ^φ45 B | ὁμ- ^φ45 C E 1739 ^m lat sy bo | ^τ ^κ ^φ74 ^κ A B D Ψ 33. 81. 614 pc
 sin w sy^h mae • 27 τ' οὗτ. ... τας γραφὰς E sy^p | μὴ συνιεντες τας γραφὰς D*^{vid} |
 τ' καὶ D | reprobaaverunt p • 28 ἔν αὐτῷ D 614 lat sy^h co | ἠτησαν τον Π. ... ^κ*
 C*^{vid} | κρίναντες αὐτον παρεδωκαν Πιλατῷ τ'να (?) εἰς ἀναιρεσιν D*^c | ^τ ^κ ^κ | ^τ ^κ ^κ | ^τ ^κ ^κ | ^τ ^κ ^κ |
 ... ἀναιρεσιν D² • 29 ἔ B | τ' εἰσιν, ἠτούντο τον Πιλατον τουτον μεν σταυρωσαι καὶ
 επιτυχοντες παλιν καὶ D* (sy^h mae) | τ' καὶ D* • 30/31 ὄν ο θ. ἠγειρεν, οὗτος ὡφθη
 τοῖς συναναβαινουσιν αὐ. ἀπο τ. Γ. εἰς Ι. εφ ἡμ. πλειονας D

1,3 1K 15,5s ρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **31** ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ¹, οἵτινες Ἦ[ν] εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **32** Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ὧς ἐπαγγελίαν γενομένην, **33** ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις [αὐτῶν] ἡμῖν ἄναστήσας Ἰησοῦν ὡς καὶ ἔν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ¹·
Ps 2,7 H 1,51 υἱός μου εἶ σύ,

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε^Τ.

34 ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. **35** ὁ γὰρ καὶ ἔν ἐτέρῳ¹ λέγει· οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. **36** Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προστετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν· **37** ὃν δὲ ὁ θεὸς ἡγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν. **38** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται^Τ, [καὶ] ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, **39** ἐν τούτῳ ὅτι πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται^Τ. **40** βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις·

Hab 1,5 Θ **41** ἴδετε, οἱ καταφρονηταί,

καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε,

ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,

ὅ ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἕάν τις ἐκδιηγῇται

ὑμῖν.^Τ

31 ἄχρι νυν D 614 lat sy^h | — B E M | συν(-εἰσιν) Ψ | *lxi* φ^{45,74} († K) A C 33. († 36). 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 *al* *gig* sy^p co • **32** ἡμῶν D E *pc* lat sy^p • **33** († 1 2 4 *pc* | 1 2 3 1175 *pc* *gig* | τ. τ. ημῶν φ⁷⁴ K A B C* D (Ψ *pc* p) lat | *lxi* C³ E 33.1739 M sy | τον κυρίον I. Χριστόν D (614) (sy^h* mae) | αὐτον ἐκ νεκρῶν A² *gig* | ὡς γὰρ D | († 1 2 4 5 3 E M | τῷ πρώτῳ — 1175) ψ. γεγ. D 1175 *gig*; (Or) | τοῖς ψαλμοῖς γεγ. φ^{45vid} t | *lxi* φ⁷⁴ K A B C Ψ 33. 81. 945. 1739 *al* | τ (Ps 2,8) αἰτῆσαι παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω σοι εὐνη τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν κατασχέσιν σου τὰ περὰ τῆς γῆς D sy^{hms} mae • **34** ὅτε D 614. 1175 *pc* *gig* • **35** ὁ C E Ψ 33. 1739 M | — D | *lxi* φ⁷⁴ K A B 81*. 104. 1175 *pc* | ἑτερῶς D lat • **38** δι' αὐτοῦ E 1505 *pc* | δια τούτου φ⁷⁴ B* 36. (1175) *al* | τ καὶ μετανοῖα D *pc* sy^h* mae | φ⁷⁴ K A C* D *pc* t w vgst | *lxi* B C³ E Ψ 33. 1739 M *gig* vg^{cl} sy • **39** τουν D 614 sy^{hms} | τ παρα θεῷ D (614, t) sy^{hms} • **40** τ' ἐφ' ὑμᾶς A C E Ψ 097. 1739 M *gig* vg sy co; Bas | *lxi* φ⁷⁴ K B D 33. 36. 453. 614 *pc* vgst • **41** οὐ D E M *gig* p | *lxi* φ⁷⁴ K A B C Ψ 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 *al* vg | τ καὶ εὐσηγήσαν D (614 sy^h*) mae

42 Ἐξιώντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. **43** λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλυτῶν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ^Τ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἐπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. **44** Τῷ δὲ ἔρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πάντα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου¹. **45** ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τῷ Παύλῳ γαλουμένοις τὴν βλασφημοῦντες. **46** παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἔπειδ' ἂν ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξιους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. **47** οὕτως γὰρ ἐντέταται ἡμῖν ὁ κύριος·

τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν

τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου¹ καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· **49** διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου¹ δι' ὅλης τῆς χώρας. **50** οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν τὸν διωγμὸν ἐπὶ τὸν

42 ἄν. (— P 6. 1505 *pm*) ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων M | *lxi* φ⁷⁴ K A B C D E Ψ 097. 33^{vid}. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 *al* lat sy co | τ 2-5 E | εἰς το μ. σ. ἡξίου B | παρ. τα εὐνη εἰς το μ. σ. M | παρ. εἰς το εἰς σ. D | *lxi* φ⁷⁴ K A C Ψ 097. 33. († 36). 81. 614. 945. 1175. 1739 *al* • **43** ταξιουντες βαπτισθῆναι 614 sy^h* | τ ἐγενετο δε καθ ὁλης τῆς πολέως διελθὼν τον λογον του θεου D (sy^{hms}) | εγ. δε κατα πασαν πολιν φημισθῆναι τον λ. E vg^{mss} (mae) • **44** τε B E M sy^h | *lxi* φ⁷⁴ K A C D Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 *al* lat | εχομενω φ⁷⁴ A E* 33 *pc* | τ ὁλη D | τ τ. λ. τ. θεου B* C E Ψ M vg^{cl} sy bo | Παυλου πολυν τε λογον ποιησαμενου περι του κυριου D (mae) | *lxi* φ⁷⁴ K A B² 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 *al* *gig* vgst sa • **45** το πληθος D | τ λογους τοις (— D*) D E *gig* (sy^p) | τ του C D E 097. 33. 1739 M | *lxi* φ⁷⁴ K A B Ψ 614 *pc* | τ λεγομε φ⁷⁴ C D 097. 1739 M | *lxi* K A B E Ψ 33. 81. 326 *pc* | τ αντιλεγοντες και D 097 M p* sy^h | εναντιουμενοι και E *gig* | *lxi* φ⁷⁴ K A B C L Ψ 33. 36. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739 *al* vg sy^p • **46** πρ. ην D | επει δε φ^{45,74} C 81. 326 *pc* | επειδη δε K² A D¹ E Ψ 1739 M; Cyr | *lxi* K* B D* 36 *pc* • **47** εντεταλκεν D* *pc*; Cyr | εντελλεται 81. 1175 *pc* • **48** εδεξαντο D *gig* mae | τ. λ. τ. θεου B D E 049. 323. 453 *pc* sam^s bo | τον θεον 614 *pc* sy | *lxi* φ^{45,74} K A C Ψ 33. 1739 M *gig* vg sam^s mae • **49** φ⁴⁵ *pc* | καθ φ⁷⁴ K A 33. 326. 945. 1739 *pc* • **50** τ και K* E M vg sy^h | *lxi* φ⁷⁴ K² A B C D Ψ 33. 81. 323. 453. 1175. 1739 *al* *gig* | τ θλιψιν μεγαλην (— E) και D E (mae)

16,37 Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρί-
 18,6 Mt 10,14p ων αὐτῶν. **51** οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν πο-
 7,55! δῶν ἐπ' αὐτοὺς ἤλθον εἰς Ἰκόνιον, **52** οἱ ἄνθρωποι ἔμαθηται
 16,2 2Τ 3,11 ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.
 13,14! **14** Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐ- 21
 18,4; 19,10,17; 20, τοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι
 21 · 2,47! | οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ
 13,50 πλῆθος. **2** οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ
 8,11 ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. **3**
 H 2,4 · 20,32 ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι
 5,12! · 9,11 ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ὅτι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος
 23,7 αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει-
 14 ρῶν αὐτῶν. **4** ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ
 19 2Τ 3,11 οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστό-
 12,12 · Mt 10,23 λοις. **5** ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων
 21; 16,1 2Τ 3,11 σὺν τοῖς ἀρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐ-
 15,21 τοὺς, **6** συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυ-
 3,2! καονίας Ἰλυστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, **7**
 3,4 · L 5,20 κακεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. **8** Καί τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Ἰλυστροῖς τοῖς ποσὶν 22
 9,34 Ez 2,1 ἐκάθητο, ὁ ὧς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὅς οὐδέποτε
 περιεπάτησεν. **9** οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦν-
 3,4 · L 5,20 τος, ὅς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ
 9,34 Ez 2,1 σωθῆναι, **10** εἶπεν μεγάλην φωνήν· ἔστην ἐπὶ τοὺς

51 κατηντησαν D • **52** δε φ⁷⁴ κ C D E Ψ M gig sy^h | γε φ⁴⁵ | txt A B 33. 36. 453. 945. 1739 al vg

¶ **14,1** αὐτον D | ἑαυτον D (E) sy^p mae • **2** ἑαυτοντες I. επηγ. διωγμον E 614 pc gig sy^h | αρχισυναγωγοι των Ιουδαιων και οι αρχοντες της συναγωγης επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων D (sy^{hmg}) | το δε κυριος εδωκεν ταχυ ειρηνην D gig p w sy^{hmg} mae | ο δε θεος ειρ. εποιησεν E • **3** διατριψαντες D gig | φ⁷⁴ κ² B C D^{vid} E Ψ 33.1739 M latt | txt κ² A sy^p | -τος κ 81. 1505 | και διδοντι C L 104. 323. 945. 1175. 1739 pc • **4** ην δε εσχισμενον D | κολλωμενον δια τον λογον του θεου D (sy^{hmg}) • **6** τεις C* D* | (cf L 10,10) sicut Iesus dixerat eis LXXII, in h^{vid} | τ ολην D E lat (mae) • **7** και εκινηθη ολον το πληθος επι τη διδαχη· ο δε Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Ιλυστροις D h w vg^s (mae) | τον λογον του θεου. και εξεπλησσετο πασα η πολυπληθεια επι τη διδ. αυτων. ο δε Π. κ. Β. διετ. εν Α. Ε • **8** / D E h mae | 2 3 / φ⁷⁴ κ² A C Ψ 33. 1739 M | txt κ² B 1175 | ° D gig • **9** ↑ ηκουεν B C P 6. 323. 1241 pm | txt φ⁷⁴ (κ) A D E L Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm | ὑπαρχων εν φοβῳ ατεν. δε αυ. ο Παυλος D (h) • **10** τη φ⁷⁴ A D^l E Ψ 1739 M | txt κ B C D* 81. 1175 pc co | τ (3,6) σοι λεγω εν τω ονοματι του κυριου Ιησου Χριστου C D 323. 945. 1739 pc (E, Ψ, 6. 36. 1175 al, 33. 614 h t sy^{p,hmg} co; I^{lat}) | txt φ⁷⁴ κ A B M gig vg sy^h bo^{pt}

πόδας σου ὀρθός¹. καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. **11** οἱ ἄνθρωποι ἰδόντες ὁ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες· οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς, **12** ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **13** ὁ δὲ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. **14** Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπῆδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες **15** καὶ λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; ὁ καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἵνα ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὁ ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. **16** ὁ δὲ ἐν ταῖς παρῳημέναις γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. **17** καίτοι οὐκ ἁμάρτυρον αὐτὸν ἀφήκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοῦς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλὼν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. **18** καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. **20** κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἔστην ἐπὶ τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον

10 τ¹ και περιπατει D sy^{hmg} mae | ευθεως παραχημα ανηλατο D⁽¹⁾ sy^(p) hmg mae | παραχημα εξηλλ- E • **11** δε C D E Ψ 33. 1739 M gig vg sy^h | txt φ⁷⁴ κ A B 36. 453 pc • **12** Διαν φ⁷⁴ D E H L 81. 1175. 1739 al • **13** οι δε ιερεις τ. οντ. Δ. προ πολ. et ενεγκαντες συν τ. οχ. ηθελον επιθουιν D (gig) • **14** ακουσας δε D (gig h sy^p) | ↑ εαυ- κ² A B 33. 36. 453 pc | txt φ⁷⁴ κ* C D E Ψ 1739 M • **15** φωνουντες D* | ° (φ⁴⁵) D 1175 gig^s h | ↑ υμιν τον θεον οπως D it? mae; I^{lat} | υμας ινα E it? | υμας αποστηναι φ⁴⁵ | ↑ και επ-φειν φ⁴⁵ | -εψητε D (E: -φητε) it; I^{lat} | τον ποιησαντα D • **17** εαυτον φ⁷⁴ κ² C (D) Ψ 33. 1739 M; I^{lat} | txt φ⁴⁵ κ* A B E 6 pc | φ⁷⁴ κ A Ψ 33^{vid} 81. 945. 1739 al lat; (I^{lat}) Lcf | txt φ⁴⁵ B C D E M • **18** μογισ D 1175 pc | ταλλα πορευεσθαι εκαστον εις τα ιδια C 6. 33. 36. 81. 104. 453. 614. 1175 al (h) sy^{hmg} • **19** διατριβοντων δε (- D*) αυτων και (- C) διδασκοντων επηλθον C D E 6. 33. 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 al h sy^{hmg} mae | ↑ τινες Ιουδ. απο Ι. κ. Α. D (E) h (sy^{p,hmg}) mae | ↑ και διαλεγομενων αυτων παρρησια (αν)επεισαν τους οχλους αποστηναι απ αυτων λεγοντες οτι ουδεν αληθες λεγουσιν αλλα παντα ψευδονται (C) 6. 36. 81. (104, 326). 453. 945. 1175. 1739 al (h) sy^{hmg} mae | ↑ επισεισαντες D • **20** αυτου D* | αυτου αυτον φ⁴⁵ (E) | ↑ εσπερας γενομενης (h) sa mae

71 ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾶ εἰς Δέρβην. **21** Εὐαγγελισά-
μενοι τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἴκα-
νοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ
οἰκοδομοῦντες ἐκκλησίαν ἐν Ἀντιόχειαν **22** ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μα-
θητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ
πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. **23** χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν
πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο
αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. **24** Καὶ
διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν **25** καὶ
λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον τὸν κατέβησαν εἰς Ἀττά-
λειαν **26** κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν
ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ
ἐπλήρωσαν. **27** παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν
ἐκκλησίαν ἀνγγέλλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐ-
τῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** διέ-
τριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας τὸν ἐδίδα-
σκον τοὺς ἀδελφούς ὅτι, ἐὰν μὴ περιτμηθῇτε τῷ
ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** γενομένης
τῆς στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ
τῷ Βαρναβᾶ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον
καὶ Βαρναβᾶν καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς
ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸ περὶ
τοῦ ζητήματος τούτου. **3** Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ
τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν ὁδὸν Φοινίκην καὶ Σαμά-

21 † λίζομενοι Φ^{74} A D E H P pc | txi κ^c (h. t.) B C Ψ 1739 \mathfrak{M} | † τους εν τη πολει D (gig) h (sy^p) | † πολλους D | † ο B D \mathfrak{M} | txi Φ^{74} κ A C E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739 $\alpha\lambda$ • **25** † εις την (- A) -ην κ^* A 81 | txi (Φ^{74} : + τη) κ^2 B C D E Ψ 33. 1739 \mathfrak{M} | † του κυριου κ A C Ψ 33. 81. 326. 614 $\alpha\lambda$ vg sy^{p,h**} | τ. θεου Φ^{74} E gig bo^m | txi B D 1739 \mathfrak{M} co | † ευαγγελιζομενοι αυτους D 614 pc sy^{h**} mae • **27** † συναξαντες D | † 2 3 1 4 5 Φ^{74} κ 0294. 36. 104. 453. 614. 945. 1505. 1739 $\alpha\lambda$ | ο θ. επ. μετα των ψυχων αυτων D(*) gig | txi A B C E Ψ \mathfrak{M} vg
¶ **15,1** † (5) των πεπιστευκοτων απο της αιρεσεως των Φαρισαιων Ψ 614 pc sy^{hmg} | † και τω εθ. M. περιπατητε D sy^{hmg} sa mae; Irlat vid • **2** † ουν Φ^{74} A E 0294 \mathfrak{M} d l vg sy^h | txi κ B C D L Ψ 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 $\alpha\lambda$ gig p | † Φ^{74} E vg bo | † B. συν αυτοις D | † ελεγεν γαρ ο Π. μενειν ουτως καθως επιστευσαν διςχυριζομενος: οι δε εληλυθοτες απο Ιερουσαλημ παρηγγειλαν αυτοις τω Παυλω και Βαρναβα και τισιν αλλοις αναβαινειν D (gig w, sy^{hmg} mae) | † οπως κριθωσιν επ αυτοις D⁽¹⁾ († 614 pc sy^{h**}) • **3** † Φ^{74} A E 0294. 33. 1739 \mathfrak{M} | txi Φ^{45} κ B C D Ψ 36. 81. 453. 1175 pc

ρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐ-
ποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** παραγενό-
μενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκ-
κλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀν-
ήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. **5** Ἐξ-
ανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρι-
σαίων πεπιστευκότες ὀλέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐ-
τοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

6 Συνήχθησάν τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι
ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. **7** Πολλῆς δὲ ζητήσεως γε-
νομένης τ' ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἄνδρες
ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν
ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ
ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. **8** καὶ ὁ
καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν **9** καὶ οὐθέν ἐδιέκρινεν
μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρ-
δίας αὐτῶν. **10** νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν ἐπιθεῖναι
ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὐτε οἱ πατέρες
ἡμῶν οὐτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; **11** ἀλλὰ διὰ τῆς
χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ τὸ πιστεύομεν σωθῆναι καθ'
ὃν τρόπον κάκεῖνοι. **12** Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆ-
θος καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα
ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι'
αὐτῶν. **13** Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκω-

4 † ἱεροσολυμα $\Phi^{45,74}$ A B Ψ 81. 614. 1175. 1505 pc gig vg | txi κ C D E 1739 \mathfrak{M} | † απεδ-
E 1739 \mathfrak{M} | υπεδ- 36. 453 pc | απεδ- μεγαλως C 6. 614. 1704 pc sy^{h**} sa | παρεδεχθησαν
μεγαλως D(*) | txi $\Phi^{45,74}$ κ A B Ψ 81. 326. 1175 pc | † υπο Φ^{74} κ A D E Ψ 33. 1739 \mathfrak{M} |
txi B C 36. 453. 1175 pc | † Φ^{45} D 614. 945 pc gig • **5** † οι δε παραγγειλαντες αυτοις
αναβαινειν προς τους πρεσβυτερους εξανεστησαν λεγοντες τινες et ° D (sy^{hmg}) • **6** †
δε κ A D E 1739 \mathfrak{M} gig sy | txi Φ^{74} B C Ψ 33. 81. 1175. 1505 pc vg | † συν τω πληθει 614
pc sy^h | † ζητηματος E 614 pc gig sy^h • **7** † (15,2) τω Παυλω και τω Βαρναβα προς
αυτους εταξαν αναβαιναιν Παυλον και Βαρναβαν και τινας [αλλους εξ αυτων
προς] τους αποστολους και πρεσβυτερους γεν[ομενης] $\Phi^{45,74}$ | † ανεστησεν εν πνευ-
ματι Π. και D* (614 sy^{hmg}) | † ο θ. εν ημ- εξελ- E († Ψ) \mathfrak{M} (lat) sy^h | (+ εν D²) ημ- ο θ.
εξελ- D 614 pc | ο θ. εξελ- 189 pc sy^p sa | txi Φ^{74} κ A B C 0294. 33. 36. 81. 945. 1175.
1739 $\alpha\lambda$ bo; (Irlat) • **8** † αυτοις C E 0294. 1739 \mathfrak{M} l sy; Irlat | επ αυτοις D († Ψ) | txi Φ^{74}
 κ A B 33. 81. 1175 pc • **9** † -δεν Φ^{74} κ A C D E Ψ 33. 1739 \mathfrak{M} | txi B H L P 0294.
323. 1241. 1505 $\alpha\lambda$ | † διεκριναμεν Φ^{74} • **11** † Χριστου C D Ψ (33). 36. 453. 945. 1175.
1739 pc it sy^p bo^m; Irlat | txi κ A B E \mathfrak{M} vgst sy^h sa bo^m • **12** † συγκατατιθεμενων δε των
πρεσβυτερων τοις υπο του Πეტρου ειρημενοις ειγ. D (l) (sy^{h**}) • **13** † αναστας Ι.
ειπεν D sy^p

βος λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. **14** Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **15** καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται·

Jr 12,15

16 μετὰ ταῦτα ἡ ἀναστρέψω

Am 9,11s ©

καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν

καὶ τὰ ῥυτίδια κατεσκευασμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω

καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον

καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,

Is 45,21

λέγει κύριος ἡ ποιὼν ταῦτα **18** γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος·

19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, **20** ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας· καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. **21** Μωϋσῆς γάρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

14,15; 26,20 |

16,4 · 29! 1K 10,

7,14 Ex 34,15s ·

Lv 18,6-18,26 1K

6,18! 1T 4,3 · Lv

17,10-14 Gn 9,4 |

13,15,27

2!

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἡ ἐκλεξαμένη ἀνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ῥωσσεβᾶν καὶ Σιλᾶν, ἀνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, **23** γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν·

14,26!

27!

H 13,7!

15 οὕτως D* gig sa; Irlat • **16** ἐπιστ- D | τ' κατεστρα- K (B; Eus) Ψ 33. 326 pc | ανεσκα- E | txi φ⁷⁴ A C D 1739 M • **17/18** ο -ων K² A C D² E 33. 1739 M sy^h; Eus | ποιήσει D* | txi φ⁷⁴ K* B Ψ pc | τ. (+ παντα M sy^h, E) γνωστον (-στα E M sy^h) απ αιω. εστιν (- φ⁷⁴ A) τω κυριω (θεω E M sy^h; Irlat) το εργον (παντα τα -γα E M sy^h) αυτου φ⁷⁴ A D E M lat sy(p),h; Irlat | τ. παντα α εστ. γνωστα αυτω απ αιω. 945 pc | παντα τα εργα αυτου 2127 | txi K B C Ψ 33. 81. 323. 1175. 1505. (1739) al co; Eus • **20** απο φ⁷⁴ A C E Ψ 33. 1739 M lat | txi φ⁴⁵ K B D 81. 1175 pc e p* | φ⁴⁵ | (- D gig; Irlat 1739mg, lat (cf 29; 21,25) | t / 3 φ⁷⁴ A B Ψ 33. 81 pc | txi φ⁴⁵ K C E 1739 M lat sy | τ και οσα αν μη θελωσιν (ο. μ. -λουσιν D) αυτοις (εαν- D) γινεσθαι ετεροις μη ποιειν (-ειτε D) D 323. 945. 1739. 1891 pc sa; Irlat 1739mg, lat Eus 1739mg • **22** -νοις φ⁷⁴ 33. 323. 614. 945. 1739 pc (sy) | τ Βαραββ- D • **23** δ. χ. αυ. ταδε K² E (33). 1739 M sy^h | επιστολην δ. χ. αυ. περιεχουσιν ταδε (C) D gig w (sy) (sa) | δ. χ. αυ. επιστ. και πεμψαντες περιεχ. ταδε 614 pc sy^hmg | επιστ. δ. χ. αυ. εχουσιν τον τυπον τουτον Ψ | txi φ⁴⁵vid,74 K* A B pc bo

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἡ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. **24** Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν Ὁ[ἐξεληθόντες] ἔταραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν τοῖς οὐ διεστείλαμεθα, **25** ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἡ ἐκλεξαμένοις ἀνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ, **26** ἀνθρώποις παραδεδοκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **27** ἀπεστάλακαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἡ ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. **28** ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. Ἐρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. **31** ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν, **33** ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

2!

14,26! · 41 ·
23,26 Jc 1,1 Mt
26,49 | G 1,7

R 16,4

5,41!
22,32,34; 15,40-
18,5 (2K 1,19 1Th
1,1 2Th 1,1 1P
5,12) | 10,19!
5,32 · 10!

20! 21,25 1K 8,
1-10 Ap 2,14,20
4Mcc 5,2

27! · 11,27!

13,15!

14,22!

4,36! · 14,26!

5,42!

23 καὶ οἱ αὐτοὶ. K² E Ψ 1739 M sy bo^{mss} | - pc vg^{ms} sa; Orlat | txi φ^{33,74} K* A B C D 33. 81 pc lat; Irlat • **24** ο τ K* B 1175 pc | txi φ^{33,45}vid,74 K² A C D E Ψ 33. 1739 M lat sy (sa) bo; Irlat | εξετ- D* | τ λεγοντες περιτεμνεσθαι (+ δει E) και τηρειν τον νομον C E Ψ 1739 M (gig) sy; (Irlat) | txi φ^{33,45}vid,74 K A B D 33. 81. 1175 pc vg co • **25** τ -νους K C D E H P 36. 323. 1241. 1505 pm sy^h; Irlat | txi φ⁴⁵vid A B L Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1739 pm sy^p | τ υμ- D • **26** την -χην D bo^{mss}; Irlat | τεις παντα πειρασμον D E 614 pc | sy^hmg • **27** -ελουντας D • **28** 2 3 (φ⁷⁴: εξαν-) A 36. 453. 1241 pc; Cl | 2 3 / E M | / 3 K* D* 33 pc | txi φ³³vid K² B C D¹vid Ψ 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al; Irlat • **29** κ. -του φ⁷⁴ K² A C E Ψ 33. 1739 M (lat) sy; CyrJ | - D I; Irlat 1739mg, lat Tert Hier^{mss} | txi K* A* B C 81. 614. 1175 pc (co); Cl Hier^{mss} | τ vg^{ms} | τ και οσα μη θελετε εαυτοις γινεσθαι, ετερω (-ροις 945. 1739 al sy^h**) μη ποιειν (-ειτε D² 614 pc) D 323. 614. 945. 1739. 1891 pc | p w sy^h** sa; Irlat 1739mg, lat Eus 1739mg Cyp | τ -ξατε φερομενοι εν τω αγιω πνευματι D (I; Irlat 1739mg, lat) • **30** τ εν ημεραις ολιγαις D* (I) • **32** πληρεις πνευματος αγιου D | ο D • **33** τ [34] εδοξε δε τω σιλα επιμειναι αυτου (C) 33. 36. 323. 453. 614. (945). 1175. 1739. 1891 al sy^h** sa bo^{mss} | εδ. δε τω Σ. (-λεα D*) επιμ. προς (- D*) αυτους, μονος δε Ιουδας επορευθη (+ εις Ιερουσαλημ w vg^{cl}) D gig | w vg^{cl} | txi φ⁷⁴ K A B E Ψ M vgst sy^p bo

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν
 12,13 παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Ἰσχυρὰ ὑπαντῆσαι ἡ-
 19; 19,24s μῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις Ἰα-
 τῆς μαντευομένη. 17 αὕτη κατακολουθοῦσα Ὁτῶ Παύ-
 Mt 15,23 λω καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα· οὗτοι οἱ ὁ ἄνθρωποι
 Mc 1,24; 5,7p δοῦλοι τοῦ θεοῦ Ὁτῶ τοῦ ὑψίστου εἰσιν, οἵτινες Ἰα καταγ-
 L 4,41 γέλλουσιν Ἰα ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ
 19,13 Mc 16,17 πολλὰς ἡμέρας. Ἰα διαπονηθεὶς δὲ Ἰα Παῦλος καὶ ἐπιστρέ-
 ψας τῷ πνεύματι ἔειπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰη-
 σοῦ Χριστοῦ ἔξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἔξηλθεν αὐτῇ
 τῇ ὥρᾳ. 19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἔξ-
 19,25 ἦλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν
 Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν ἐῖλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς
 ἄρχοντας 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατη-
 γοῖς εἶπαν· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν
 πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν Ἰα ἔθ-
 ἡ οὐκ ἔξεστιν Ἰα ἡμῖν παραδέχασθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαί-
 οῖς οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ
 οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον
 2K 11,25 | 12,4 ῥαβδίζειν, 23 πολλὰς Ἰα ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον
 Test Jos 8,5 εἰς φυλακὴν παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς
 Ἰα τηρεῖν αὐτούς. 24 Ἰα παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβα-
 12,6,10 λεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας
 Ἰα ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. 25 Κατὰ δὲ
 τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὤ-
 μνουν τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι. 26 ἄφ-
 Mt 26,30p E 5,19 νω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θε-
 Kol 3,16 H 2,12 Jc 5,13 Test Jos 8,5 | μέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἠνεώχθησαν δὲ Ὁ παραχρῆμα αἱ

16 Ἰα -vos φ⁴⁵ C³ D¹ E Ψ 33. 1739 M | txi φ⁷⁴ K A B C* D* 81. 326 pc | Ἰα απαν- A D 1739
 M | txi φ^{45,74} K B C E Ψ 33. 36. 81. 453. 1175 pc | Ἰα δια τουτου D* - D² • 17 Ἰα
 -θησασα A C E Ψ 1739 M co | txi φ⁴⁵⁽⁷⁴⁾ K B D 36. 453 pc | Ὁ B 1891 pc | Ἰα -ξεν 36.
 1175. 1505 pc | Ὁ D* gig; Lcf | Ὁ 522 pc | Ἰα ευαγγελιζονται D(*) | Ὁ ημ- A C Ψ 33 M e
 sa | txi φ⁷⁴ K B D E 36. 104. 453. 1175. 1739 pc gig vg sy bo • 18 Ἰα επιστρ. δε ο Π. τω πν.
 και διαπ. D | Ὁ C (D) E Ψ 33. 1739 M | txi φ^{45,74} K A B | Ἰα να εξελθης D e gig; Lcf |
 εξελθε 33vid | Ἰα ευθεως εξ. D • 19 Ἰα και ιδ. ... B | ως δε ειδαν οι κ. της παιδισκης D |
 Ἰα απεστερησθαι της ερ. αυ., ης ειχαν δι αυτης D | Ἰα εσυραν E • 21 Ἰα εθνη D* |
 Ἰα ημας παραδεξασθαι ουτε π. P. υπαρχουσιν D • 22 Ἰα και πολυς οχ. συνεπεστησαν κ.
 αυ. κραζοντες D • 23 Ἰα δε B 6. 81. 1175 pc e | txi φ⁷⁴ K A C D E Ψ 33. 1739 M syh |
 Ἰα τηρεσθαι D • 24 Ἰα δε D sye sa | Ἰα C³ D(*) E Ψ 1739 M | txi φ⁷⁴ K A B C* 33. 81 pc |
 Ἰα εν τω -λω D pc • 25 Ἰα μεσον της νυκτος D* • 26 Ὁ B gig; Lcf

θύραι πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ Ἰα ἀνέθη. 27 ἔξυπνος δὲ
 γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ Ἰα καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύ-
 ρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος Ὁ[τὴν] μάχαιραν ἡμέλλεν
 12,19; 27,42 ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους.
 28 ἐφώνησεν δὲ Ἰα μεγάλη φωνῇ [ὁ] Παῦλος λέγων· μη-
 δὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε.
 29 αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἐντρομος Ἰα γενόμε-
 νος προσέπεσεν Ἰα τῷ Παύλῳ καὶ Ὁ[τῷ] Σιλᾶ 30 καὶ Ἰα προ-
 2,37I αγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν Ἰα
 σωθῶ; 31 οἱ δὲ εἶπαν· πιστεύσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰα Ἰησοῦν
 Ἰα καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐ-
 τῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐ-
 τοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυ-
 κτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ
 Ὁ αὐτοῦ πάντες Ἰα παραχρῆμα, 34 ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς
 τὸν οἶκον παρέθηκεν τράπεζαν καὶ Ἰα ἡγαλλίασατο παν-
 οικεῖ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. 35 Ἰα ἡμέρας δὲ γενομέ-
 νης Ἰα ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγον-
 18,8I τες· ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 Ἰα ἀπήγγει-
 λεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους Ὁ[τούτους] πρὸς τὸν
 Παῦλον ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ Ἰα ἀπολυθῆτε·
 νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦ-
 18,8I λος ἔφη πρὸς αὐτούς· Ἰα δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατα-
 κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντες, ἔβαλαν εἰς
 5,18 φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ
 22,25I ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. 38 ἀπήγγειλαν Ἰα δὲ
 13,50 τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. Ἰα ἐφοβή-
 22,29

26 Ἰα ανελυθη K* D* • 27 Ὁ πιστος Στεφανας 614 pc | Ὁ φ⁷⁴ K A E Ψ 33. 1739 M | txi B
 C D 81. 1175 pc • 28 Ἰα 4 1 2 B pc | 2 1 (Ἰα φ⁷⁴ Ψ) 4 φ⁷⁴ K C* Ψ 33 pc | 2 1 3 4 C³ D E
 1739 M | 3 4 2 1 36 pc | txi A • 29 Ἰα υπαρχων C* D Ψ 614. 1505 pc | Ἰα προς τους ποδας
 D* gig sy | Ὁ B C* D pc | txi φ⁷⁴ K A C³ E Ψ 33. 1739 M | Ἰα προηγαγεν ei τους
 λοιπους ασφαλισαμενος και (- D²) ειπεν αυτοις D (syph**) • 31 Ἰα Χριστον C D E Ψ
 1739 M sy sa | txi φ⁷⁴vid K A B 33. 81 pc gig vg bo • 32 Ἰα θεου K* B pc | txi φ^{45,74} K² A
 C (D) E Ψ 33. 1739 M lat sy co • 33 Ὁ οικος αυτου ολος φ⁴⁵ vgl bom^s | οι οικιοι αυτ.
 παντ. A | txi φ⁷⁴ rell (Ἰα απαν- K B 614. 1505 pc) • 34 Ἰα ηγαλλιατο συν τω οικω αυτου
 πεπ. επι τον θεον D • 35 Ἰα συνηλθον οι στρατηγοι επι το αυτο εις την αγοραν και
 αναμνησθεντες τον σεισμον τον γεγονοτα εφοβηθησαν και απεστ. D syhm^s | τους
 εχθες παρελαβες D 614 syh • 36 Ἰα απ. δε ο αρχιδεσμ. φ⁷⁴ | και εισελθων ο δεσμ. απ. D
 (syP) | Ὁ B C D 36. 453. 1891 pc | txi φ⁴⁵vid.74 K A E Ψ 33. 1739 M syh | Ὁ D gig • 37 Ἰα
 αναιτιους D syP • 38 Ἰα τε K E 104 pc | Ἰα ρηθεντα προς τους στρατηγους; οι δε ακ.
 οτι P. εισ. εφοβ. D (syP)

5,26 • Mt 8,34

14

1 Th 2,2

L 4,16f

13,14f • 17f •

8,35f

26,23f L 24,26sf

9,22f

28,24

13,43f

12

5,17f

1 Th 2,14-16

7 R 16,21

16,20; 24,5.12

L 2,1 • J 19,12f

θησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν, **39** καὶ ἔλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως. **40** ἐξελθόντες δὲ ἄπο τῆς φυλακῆς εἰσηλθόντες πρὸς τὴν Λυδίαν καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθαν.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. **2** κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσηλθὲν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἄπο τῶν γραφῶν, **3** διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς [ὁ] Ἰησοῦς ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **4** καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπεισέθησαν ὡκαὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε σεβομένων τῷ Ἑλλήνων πλήθος πολὺ, γυναίκων τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. **5** Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἀνδρας τινὰς πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. **6** μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεσιν, **7** οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. **8** ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς

39 παραγενομενοι μετα φιλων πολλων εις την φυλακην παρεκ. αυ. εξελθειν ειποντες· ηγνοησαμεν τα καθ' ημας οτι εστε ανδρες δικαιοι, και εξαγ. παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες· εκ της πολ. ταυτης εξελθατε, μηποτε παλιν συστραφωσιν ημιν επικραζοντες καθ υμων D (614 pc sy^h*) • **40** εκ φ⁷⁴ A D E Ψ 33 M | ιxt κ B 945. 1739. 1891 pc | ε ηλθον D e gig | τους αδ. διηγησαντο οσα εποιησεν κυριος αυτοις παρακαλεσαντες αυτους D | τους αδ. παρεκ. αυτους E Ψ 1739 M sy | ιxt φ⁷⁴ κ A B 33. 81. 1175 pc co
¶ **17,1** κατηλθον εις Α-νιδα, κακειθεν D⁽¹⁾ | τη E M | ιxt φ⁷⁴ κ A B D Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739 al co • **2** ο Παυλος D latt syr | εκ D • **3** / 2 4 Ψ 1739 M | 2 4 φ⁷⁴ A D 33^{vid}. 81 pc gig vgst (κ B 614. 1505 pc vg^{cl}) | 4 3 2 E 36. 453 pc | ιxt B • **4** φ⁷⁴ | ο B | Σιλαε τη διδαχη, πολλοι των D | και φ⁷⁴ A D 33 pc lat bo | ιxt κ B E Ψ 1739 M vg^{mss} sy bo^{mss} | και γυναικες D lat • **5** οι δε απειθουντες Ι. συστρεψαντες τινας ανδ. των αγ. πον. εθορυβουσαν D | προσλ. δε οι Ιου. οι απειθ. των αγορ. τιν. ανδ. πον. κ. οχ. εθορ. M | ιxt φ⁷⁴ (κ Ψ: τιν. ανδ.) A B 33. 81. 945. 1175. 1739 al vg (sy) co (614. 1241. 1505; προσλ. + οι απειθουντες, E: πον. + απειθησαντες) • **6** και λεγοντες D gig w | τ εισιν D* Ψ gig w • **8** f D gig syr

πολιτάρχας² ἀκούοντας ταῦτα, **9** καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτοὺς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενομένοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν. **11** οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκη, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας τῷ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς εἰς ἔχει ταῦτα οὕτως. **12** πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν τῷ καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. **13** Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κάκει σαλεύοντες καὶ ταρασσόντες τοὺς ὄχλους. **14** εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν Φάλασσαν, ὑπέμεινάν τε ὅτε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν τὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν. **16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. **17** διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ ξένων δαιμονίων δοκεῖ

9,25f

13; 20,4

13,14f

8,14f

8,35f • 7,1f

4

10f

14,19 1 Th 2,14

18,5 • 16,1f

18,1 1 Th 3,18

15,39

2; 18,4.19; 19,8s;

20,7.9; 24,25 •

13,14f • 13,43f

1 K 1,22

11 ευγενεις D p* | του θεου μετα παρησιας E | τ† το B H L P 6. 1175 pm | ιxt φ^{45,74} κ D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 pm (A illeg.) | εχει D* E 36. 453. 1505 al | τ καθως Παυλος απαγγελλει 614 pc gig sy^h*) • **12** τινες D | τινες δε ηπιστησαν D 614 | Ελληνων και των ευσχ. ανδρες και γυναικες ικανοι επιστευσαν D* • **13** ο φ⁷⁴ D E 614. 945. 1505 pc | λογος θεου κατηγγ. εις Β-αν και επιστευσαν και ηλθον εις αυτην D⁽²⁾ | φ⁴⁵ E M | ιxt φ⁷⁴ κ A B D(*) (Ψ) 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy sa (bo) | του διελιμπανον D (syr) • **14** τον μεν ουν Π. οι αδ. εξαπ. απελθειν D (syr) | ως Ψ M syh | - D 049 pc gig syr | ιxt φ⁷⁴ κ A B E 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 al lat | [Θεσσαλιαν Markland cj] | ο φ⁷⁴ D 6. 326 pc • **15** παρηλθεν δε την Θεσσαλιαν· εκωλυθη γαρ εις αυτους κηρυξαι τον λογον. λαβ. δε D | παρα Παυλου D | απ αυτου E vg sy^p sa | οπως εν ταχει D • **16** αυτου κ* | αυτου του Π. D* sy^p | f-ντι D Ψ M | ιxt κ A B E 33. 81. 323. (614). 945. 1175. 1739 al • **17** τοις D 614 pc sy^{hmg} sa | -τυχοντας D*

καταγγελεύς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν
εὐηγγελίζετο. **19** ἑπιλαβόμενοι ἔτε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ
καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ ἑλαλυμένη διδασχὴ; **20** ξενί-
ζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοάς ἡμῶν· βουλό-
μεθα οὖν γινῶναι (τίνα θέλει) ταῦτα εἶναι. **21** Ἀθηναῖοι
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες τὴν ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον
ἠυκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν ὅτι καινότερον.

22 Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου
ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέ-
ρους ὑμᾶς θεωρῶ. **23** διερχόμενος γάρ καὶ ἄναθεωρῶν
τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἑπεγέγραπτο·
Ἀγνώστῳ θεῷ.

Ἰδὲ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἔγω καταγγέλλω
ὑμῖν. **24** ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν χει-
ροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπί-
νων θεραπεύεται προσδεόμενός (τινος, αὐτὸς διδοῦς) πᾶ-
σι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. **26** ἐποίησέν τε ἐξ ἐνός
τὸ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ (παντὸς προσώπου)
τῆς γῆς, ὀρίσας (προσσεταγμένους καιροὺς) καὶ τὰς ὁρο-
θεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν **27** (ζητεῖν τὸν θεόν), εἰ
ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὗροιν, (καὶ γε) οὐ
μακρὰν (ἀπὸ ἐνός ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα).

4,24! Is 42,5 Sap
9,1,9 Ex 20,11 Ps
146,5s · Tob 7,17
Mt 11,25 · 7,48! |
Is 42,5; 57,15s
Sap 9,1

Gn 1,28; c10 Dt
32,8

Gn 1,14 Sap 7,18 ·
Ps 74,17 Dt 32,8 |
Dt 4,29 Is 55,6
Sap 13,6 ·
L 24,39 1J 1,1 ·
Ps 145,18 Jr 23,23

18 D gig | ταυτοῖς φ⁷⁴ κ² A E 33.1739 M vg sy^p bo | txi κ* B D L P Ψ 6. 36. 453. 1175
al sy^h sa • **19** μετα δε ημερας τινας επιλ. αυ. ηγ. αυτον επι Α. παγ. πυνθανομενοι και
D⁽¹⁾ (614 pc sy^h*) | τ δε B Ψ 33. 36. 81. 453. 1241 al | - E | txi κ A 1739 M | ° B D pc |
καταγγελομ- D sy^p | λεγομ- E 81 • **20** ρηματα εισφ. E | -ρει κ* (Ψ) pc | φερεις
ρηματα D co | τι αν θελοι D E M | txi φ⁷⁴ κ A B Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739 al
• **21** τεις αυτους D | και E Ψ 33. 1739 M sy^p bo | txi φ⁷⁴ κ A B D 81. 104 pc lat sy^h sa |
° D E 33. 1739 M | txi φ⁷⁴ κ A B Ψ 104 pc sy • **22** °† κ A B 326 pc | txi φ⁷⁴ D E Ψ 33.
1739 M • **23** διιστορων D*; (Cl)^{pe} | ην γεγραμμενον D | °ον ... τουτον κ² A° E Ψ
33. 1739 M sy; Cl | txi φ⁷⁴ κ* A* B D (81). 1175 pc lat; Or • **25** °στι ουτος ο δους D⁽²⁾
• **26** ταιματος D E M gig sy; Irlat | στοματος Ψ | txi φ⁷⁴ κ A B 33. 81. 323. 1175. 1739 pc
vg co; Cl | παν το (- E) πρ-πον E Ψ 1739 M | txi φ⁷⁴ κ A B D 33. 36. 81. 453. 1175 pc;
Cl | προτετ- D* pc bo | τετ- 323. 945. 1739. 1891 pc | - Irlat | κατα οροθεσιαν D*; Irlat
• **27** ζ. τ. κυριον E M | ζ. τ. θειον Cl | μαλιστα ζ. το θειον εστιν D (gig); (Irlat) | txi
φ⁷⁴ κ A B Ψ 33^{vid}. 36. 81. 614. 945. 1175. 1241. (1505). 1739 al vg sy co | τ-το D* (gig);
Irlat | - Cl | η φ⁷⁴ A D Ψ 36. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 pc lat samss; Irlat Cl | txi κ B
E 33 M bo | καιτοι φ⁷⁴ A E 945. 1891 pc; Cl | καιτοι γε κ 323. 1739 pc | txi B D Ψ 33
M; Irlat | °... υμων ... A* (Ψ) pc | °ον αφ εν. εκ. ημ. D⁽²⁾: ων ... ημ. υπαρχων; Irlat^{vid}

28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν,
ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν·
τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.

29 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομί-
ζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ
ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. **30** τοὺς
μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεός, τὰ νῦν
ὑπεραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανο-
εῖν, **31** καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν
τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, (ἐν ἀνδρὶ) ᾧ ὥρισεν, πί-
στιν ὑπερασπίζων πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον,
οἱ δὲ εἶπαν· ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.
33 οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. **34** τινὲς δὲ
ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύ-
σιος ὁ Ἀρεοπαγίτης (καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις) καὶ
ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἦλθεν
εἰς Κόρινθον. **2** καὶ εὗρων τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι
Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως ἐλθλυθότα ἀπὸ
τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ δια-
τεταχέναι Ὀκλαῦδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους
ἀπὸ τῆς Ῥώμης, τὸ προσῆλθεν αὐτοῖς **3** καὶ διὰ τὸ ὁμό-
τεχνον εἶναι ἔμενεν (παρ' αὐτοῖς), καὶ ἠργάζετο· ᾧ ἦ-
σαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. **4** διελέγετο δὲ ἐν
τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον ἐπειθὲν τε Ἰουδαίους
καὶ Ἑλλήνας. **5** Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας

Aratus, Phaeno-
mena 5

Gn 1,27

19,26 Dt 4,28 Is
40,18; 44,9-20 Sap
13,10 R 1,23

3,17! Sir 28,7 e

L 24,47

10,42! Ps 9,9; 96,
13; 98,9

2,24! 1 Th 1,10

18 · 2,13 cf 4,2
1 K 1,23

18,26 R 16,3-5 1 K
16,19 2 T 4,19

11,28

1 K 4,12!

17,17!

13,14! · 14,1!

28 ... ημας ... φ⁷⁴ B 049. 326. 614 pc | 2 / 3-6 Irlat | το καθ ημεραν ωσπερ και των καθ
υμ. τινες D (gig) • **29** °-τω φ^{41,74} κ A E 104. 326 pc | °-τω φ^{41,74} A E 33^{vid}. 36. 104. 453
pc | ° φ⁷⁴ • **30** ° φ⁷⁴ vid pc | ταυτης παριδ- D vg | °† απαγγ- κ* B | txi φ^{41,74} κ² A D E
Ψ 1739 M sy^h; Irlat Ath Cyr • **31** ° D; Irlat Spec | °αν. Ιησου D; Irlat | παρσεχειν (I) D gig
• **34** εκολληθησαν D* | ° τις D h | - B | ευσχημων D | κ. γυν. τιμα ον. Δ. E
¶ **18,1** °μ. (+ δε E Ψ M sy^h) τ. χ. ο Παυλος εκ A E Ψ 1739 M sy^(p) bo^{ms} | αναχωρησας δε
απο D h | txi φ^(41,74) κ B 33 pc gig vg co • **2** °τετ- (κ*) D E L P 6. 33^{vid}. 104. 323. (1175).
1241 pm | ° B | °τοι και κατακησαν εις την Αχαιαν. D | id. + Paulus autem agnitus
est Aquilae h (sy^{hms}) | ° αυτω ο Παυλος D⁽¹⁾ • **3** ° D | °προς αυτους D 36. 453 pc |
°† -ζοντο κ* B⁽²⁾ samss bo | txi φ⁷⁴ κ² A D E Ψ 33. 1739 M lat sy samss | ° D gig • **4** °
εισπορευομενος δε εις την σ-γην κ. π. σαβ. διελ. και εντιθεις το ονομα του κυριου
Ιησου και (- D²) επ. δε ου μονον Ι. αλλα και E. D h (gig sy^{hms}) | - vgst • **5** °παρεγε-
νοντο δε D (h)

17,14s; 15,27! • 16,11 1 T 3,6 • 1 K 1,6 • 9,22! 13,45 13,51! Mt 27,25! Ez 33,4 • 20,26 • 13,46; 28,28 R 1, 16; 11,11 | 13,43! 1 K 1,14 5,14; 16,15,34 • 11,14! 8,12! 9,10! Jos 1,9 Is 41,10; 43,5 Jr 1,8,19 1 K 2,3 Mt 28,20 19,10 13,71 • 27; 19,21 R 15,26 6,13; 21,28; 25,8 14s: 23,29; 25, 18-20 J 18,31

ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ Γλόφῳ ὁ Παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. **6** Ἄντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἔκτιναζάμενος (τὰ ἱμάτια) εἶπεν πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ ἄπο τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. **7** καὶ μεταβάς ἐκείθεν εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς Ὀνόματι Τίτιου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. **8** Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν (τῷ κυρίῳ) σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. **9** Εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὄραματος τῷ Παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, **10** διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. **11** Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **12** Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι (τῷ Παύλῳ καὶ) ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. **13** Τὸ λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. **14** μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὃ τὸ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν, **15** εἰ δὲ ἤζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὧσεσθε αὐτοὶ κριτῆς καὶ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **16** καὶ ἄπ-

5 ἵπνευματι 1739 M sy^{hmg} | txi φ⁷⁴ K A B D E Ψ 33. 614. 1505 pc lat sy co; Bas Thret • 6 ἵππολου δε λογου γινόμενου και γραφῶν διερμηνευομένων D h (sy^{hmg}) | φ⁷⁴ | ὁ Παῦλος τα ιμ. αυτου D (f h vg^{ms}) | αυ. τα ιμ. 36. 323. 945. 1175. 1739 al gig vg^{cl} | f αφ υμων D^{syh} h • 7 μ. δε απο Ακυλα D^{vid} h | f t ηλθεν B D¹ E Ψ M sy^h | - 6 pc | txi φ⁷⁴ K A D³ 33. 104. 323. 945. 1175. 1739 pc lat sy^{hmg} | O A pc h | f Τιτου K E 36. 453. 945. 1175. 1739. 1891 pc sy^p co | - A B² D³ Ψ 33 M p | txi B³ D² sy^h • 8 εἰς τον κυριον D | f -σαντες φ⁷⁴ L 614. 1241. 1505 pm | τ δια του ονοματος του κυριου Ιησου Χριστου 614 sy^h v | f πιστευοντες τω θεω δια του ον. τ. κυ. ημων I. X. D (h) • 11 και εκ. εν Κορινθω D h (sy^h h²) | Tena K sy | f αυτους D • 12 f B 2495 | συλλαλησαντες μεθ εαυτων επι τον Παυλον και επιθεντες τας χειρας D h (sy^h sa) • 13 καταβοωντες και D h • 14 ανδρες D h vg • 15 f -ημα φ⁷⁴ D³ Ψ M e | txi K A B D¹ E 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy co | f εχετε D gig | Tgar E Ψ 1739 M sy sa | txi φ⁷⁴ K A B D 33. 945. 1704 pc lat bo | f θελω D • 16 απελυσεν D³ h

ήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. **17** Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες τὸν Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἐμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν. **18** Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἔξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχὴν. **19** κατήντησαν δὲ εἰς Ἐφεσον ἑκάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. **20** ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλεονα χρόνον μείναι τὸν οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν· τὸ πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, **22** καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.

23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἔπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

24 Ἰουδαῖος δὲ τις (Ἀπολλῶς ὀνόματι), Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. **25** οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου καὶ ζῶν τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. **26** οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέ-

17 ἀπολ- D* | Τοι Ελληνες D E Ψ 33. 1739 M gig h sy sa | οι Ιουδαιοι 36. 453 pc | txi φ⁷⁴ K A B pc vg bo • 18 ἔπλευσεν D (E: ἐξεπ-) | f προσευ- D* • 19 -σεν φ⁷⁴ Ψ 1739 M lat sy^h | καταντησας D h | txi K A B E 33 pc d vg^{ms} sy^p sa | f και τω επιοντι σαββατω εκεινους D (614 h sy^h) | f εκει φ⁷⁴ K A D E 33. 104. 326. 1241 al | txi B Ψ 1739 M | f -λεγετο D pc bo | -λεχθη E Ψ M | txi φ⁷⁴ K A B 33. 1739. 1891 pc • 20 ἵπαρ αυτοις D E M w sy sa^{ms} bo | txi φ⁷⁴ K A B Ψ 33. 36. 453. 945. 1175. 1505. 1739 al • 21 τ δει με (δε D*) παντως την εορτην την (ημεραν D) ερχομενην ποιησαι εις Ιεροσολυμα D Ψ M gig w sy | f πα. δε Ψ M gig sy | - D sa bo^p | txi φ⁷⁴ K A B E 33. 36. 945. 1505. 1739. 1891 al vg • 22 τον δε Ακυλαν ειπασεν εν Εφεσω αυτος δε ανενεχθεις ηλθεν εις Καισαρειαν 614 (sy^{hmg}) • 23 f στηρ- φ⁷⁴ K A B 33. 1891 pc | txi D E Ψ 1739 M • 24 f 2 / 33 | Απελλης ον. K* 36. 453. 1175 pc bo | ον. Απολλωνιος D | f γενει Αλ. D • 25 ὅς ην κατη- εν τη πατριδι τον λογον D (gig) | f φ⁴¹ B 614 pc | f απελ- D* gig | f 2 D 33 pc | του κυριου M | txi φ⁷⁴ K A B E L Ψ 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 al (φ⁴¹ vid τ. Χριστου) • 26 f D Ψ 1739 M gig sy sa^{ms} | txi φ⁷⁴ K A B E 33 pc vg bo

1 K 1,1

20,31

21 • R 16,1 • 21,23s Nu 6,2,9. 18 |

13,14!

J 4,40!

20,16

R 1,10; 15,32 1 K 4,19; 16,7 H 6,3 Jc 4,15 | 21,81 • 21,15 14,26!

16,6 • 14,22!

19,1 1 K 1,12; 3, 4-6,22; 4,6; 16,12 Tr 3,13 •

8,35!

R 12,11

19,3

13,14! • 21

στερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν [τοῦ θεοῦ]. 27 ῥβουλο-
μένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι
οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν),
ῥδς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν
διὰ τῆς χάριτος. 28 εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακα-
τῆλεγγετο δημοσίᾳ τ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι
τὸν χριστὸν Ἰησοῦν).

19 ῥΕγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ῥἈπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ 28
Παῦλον διελθόντα τὰ ῥἄνωτερικά μέρη ῥ[κατ]ελ-
θεῖν εἰς ῥΕφεσον) ῥκαὶ εὐρεῖν τινες μαθητὰς 2 εἶπέν τε
πρὸς αὐτούς. εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ
δὲ πρὸς αὐτόν. ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα ἅγιον ῥἔστιν ἡκού-
σαμεν. 3 εἶπέν τε. εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν.
εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. 4 εἶπεν δὲ Παῦλος. Ἰωάννης
ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρ-
χόμενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεῦσῶσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν
Ἰησοῦν). 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ τ, 6 καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου
ο[τάς] χεῖρας ῥἤλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλά-
λουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 ἦσαν δὲ οἱ πάν-
τες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν τ ἐπαρρησιάζετο

12!
R 16,1s 2 K 3,1
Kol 4,10

L 23,10

20,20 · 8,35!

9,22!

18,24!

8,15s!

18,25

13,24 · Mt 3,11!

2,38!

6,6!

8,15!

2,4,11; 10,46 Mc
16,17 1 K 14

13,14!

26⁺ / 1 2 D gig | 1 3 4 2 Ψ M | τον λογον τ. κυριου 323. 945. 1739. 1891 pc | txt ϕ⁷⁴ K A B
33. 614. 1175 al vg (sed t. κυρ. E 36. 1505 al vgc¹ sy^p) • 27⁺ εν δε τη Εφεσω επιδημουντες
τινες Κορινθιοι και ακουσαντες αυτου παρεκαλουν διελθειν συν αυτοις εις την
πατριδα αυτων· συγκατανευσαντος δε αυτου οι Εφεσιοι εγρ. τοις εν Κορινθω μαθ.
οπως αποδεξωνται τον ανδρα· D (sy^{hmg}) et⁺ ος επιδημησας εις την Αχαιαν πολυν
συνεβαλλ- εν ταις εκκλησιας ϕ^{38vid} D • 28⁺ διαλεγόμενος και (- ϕ³⁸) ϕ^{38vid} D 614 |
και κατ οικον E | 2 4 1 3 D | 3 1 4 ϕ^{38vid}
¶ 19,1/2⁺ θελοντος δε του Παυλου κατα την ιδιαν βουλην πορευεσθαι εις Ιεροσολυμα
ειπεν αυτω το πνευμα υποστρεφειν εις την Ασιαν· διελθων δε τα αν. μερη ερχεται
εις Εφ. ϕ^{38vid} D sy^{hmg} | ῥ-λων ϕ⁷⁴ A^c L 33 pc | Απελλην K* 36. 453. 1175 pc bo |
ῥ ανατολικά 104 pc | ῥ1 τ ελθειν B M lat | txt ϕ^{74vid} K A E Ψ 33. 945. 1739. 1891 pc |
ῥ· και ευρων τιν. μαθ. ειπ. πρ. αυ. D E Ψ M gig sy^h bo^{ms} | και ειπεν τοις μαθ. ϕ^{38vid} | txt
ϕ^{74vid} K A B 33. 36. 453. 945. 1175. (1739). 1891 al vg co | ῥ2 λαμβανουσιν τινες ϕ^{38,41} D*
sy^{hmg} sa • 3⁺ ει. τε προς αυτους M vg^{ms} (sy^p sa) | ο δε ει. ϕ^{41vid,74} K A E 33 pc bo | ει. δε
D Ψ 945. 1739. 1891 pc | ει. ουν 614*. 1505 pc sy^h | ο δε Παυλος πρ. αυ. ϕ³⁸ | txt B 36.
453. 614^c. 1175 pc d | ῥελεγον ϕ³⁸ D • 4⁺ Χριστον D r | τ. χρ. Ιησ. M | τ. Ιησ. Χρ.
Ψ 945. 1175. 1739. 1891 pc gig sy^p sa^{ms} | txt ϕ^{38,74} K A B E 614. 1505 pc vg sy^h sa^{ms} bo
• 5⁺ Χριστου εις αφεσιν αμαρτιων ϕ^{38vid} D 614 sy^{h**} • 6⁺ οτ ϕ⁷⁴ K A B D 326. 1241 al |
txt E Ψ 1739 M | ῥευθεως επεπεσεν ϕ^{38vid} D (vg^{ms}) • 8⁺ εν δυναμει μεγαλη D sy^{hmg}

ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων ο[τά] περὶ τῆς
βασιλείας τοῦ θεοῦ. 9 ῥως δὲ τινες) ἐσκληρύνοντο καὶ
ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους τ,
ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητὰς καθ' ἡμέραν
διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τ. 10 τοῦτο δὲ ἐγένε-
το ἐπὶ ἔτη δύο, ῥωστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν
Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ
ῥΕλληνας). 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ὁ θεὸς
ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθε-
νοῦντας ἀποφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς ο αὐτοῦ σουδάρια
ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι οἱ ἀπ' αὐτῶν τὰς νό-
σους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι.

13 ῥεπεχείρησαν δὲ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰου-
δαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύ-
ματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες.
ῥὀρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. 14 ῥἦσαν
δὲ ῥτινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτά υἱοὶ τ τοῦτο
ποιοῦντες. 15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν τ εἶ-
πεν αὐτοῖς. τὸν ο[μὲν] Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον
ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ; 16 καὶ ῥεφαλόμενος ῥὁ
ἄνθρωπος ἐπ' αὐτοὺς) ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν,
ῥκατακυριεύσας ῥἄμφοτέρων ἰσχυσεν κατ' αὐτῶν ὥστε
γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου
ἐκείνου. 17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε

17,171
8,12; 20,25; 28,23.
31 L 4,431
9,21

2 K 6,17 R 16,17!

18,11; 20,31 1 K
16,8
1,22,26s; 6,9; 16,6;
20,4,16,18; 21,27! ·
14,11 |

5,15 Mc 6,56p!

J 11,44!

L 9,49p

16,18

L 4,41p · 16,17

1,19! · 14,11

8⁺ οτ B D Ψ 1175. 1891^c pc | txt K A E 33. 1739 M • 9⁺ τινες μεν ουν αυτων D | τ των
εθνων. Tote D (E) sy^{h**} | τ τινος E Ψ M vgc¹ (sy^p) | τιν. απο ωρας ε' εως δεκατης D
(614 pc) gig w sy^{h**} | txt ϕ⁷⁴ K A B 323. 945. 1739 pc r vgc¹ • 10⁺ εως παντες οι κ-τες
τ. Α. ηκουσαν τους λογους τ. κ., Ι-οι και Ε-νες D* (e sy^p) • 12⁺ ο ϕ³⁸ | οἱ ϕ⁷⁴ pc
• 13⁺ ῥ-ζομεν M | εξορκιζομεν ϕ³⁸ 36. 453. 614. 945. 1739. 1891 pc | txt ϕ⁷⁴ K A B D E Ψ
33. 1175 pc sa^{ms} bo • 14⁺ εν οis και υι. (+ επτα sy^{hmg}) Σ. (+ Ιουδαιου ϕ³⁸) τινος ιερεως
(αρχιερ. ϕ³⁸) ηθελησαν το αυτο ποιησαι. εθος ειχαν τους τοιουτους εξορκιζειν
(εχοντες εξορ. τ. τοι. ϕ³⁸)· και εισελθοντες προς τον (- ϕ³⁸) δαιμονιζομενον ηρξαντο
επικαλεισθαι το ονομα λεγοντες· παραγγελλομεν σοι εν Ιησου ον Παυλος (+ ο
αποστολος ϕ³⁸) κηρυσσει εξελθειν (εξ. κηρ. D*) ϕ³⁸ D (w sy^{hmg}) | τινες ϕ⁷⁴ K A Ψ 33
M lat sy^h | txt ϕ⁴¹ B D E 36. 453. 1175. 1739. 1891 pc p* sy^p | τ οι E Ψ M sy^h | txt ϕ^{41,74vid}
K A B 33. 945. 1175. 1739. 1891 pc • 15⁺ τοτε απεκριθη D | τ και D¹ | ο ϕ^{38vid,74} K* A D
33. 1739 M lat co | txt ϕ⁴¹ K* B E Ψ 614. 1505 pc sy^h • 16⁺ εφαλλ- ϕ⁴¹ K* E Ψ 33. 1739
M | εναλλ- D | txt ϕ⁷⁴ K* A B 1175 pc | 3 4 1 2 ϕ⁷⁴ (D) M | 1 2 (E, sed pon. 3 4 p. πον.)
945. 1739. 1891 pc | txt ϕ⁴¹ K A B Ψ 33. 36. 614. 1175. 1505 al | ῥ και (- K*) κατακ- K*
(Ψ) 104. 323. 453. 1241 al | κ. (- A pc) κατακ-σαν A M | κυριευσας D pc | κατεκ-σεν
1739. 1891 pc | txt ϕ⁷⁴ B E 33. 614. 1175. 1505 al | ῥ1 αυτων (Ψ) 1739 M | - E | txt ϕ⁷⁴ K
A B D 33. 36. 104. 614. 1175. 1505 pc sy^h

2,431 και Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον καὶ ἐπέπε-
 σεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα
 τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 18 Πολλοὶ τε τῶν ἑπιπιστευκό-
 των ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς
 πράξεις αὐτῶν. 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων
 συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων,
 καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου
 μυριάδας πέντε. 20 Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου ὁ
 λόγος ηὔξανεν καὶ ἰσχυεν.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ
 πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν πορεύ-
 εσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ
 δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μα-
 κεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἑρα-
 στον, αὐτὸς ἐπέσχευεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ
 ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ἑνόματι,
 ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς Ὀρτυροῦς Ἀρτέμιδος ἑπαρ-
 εῖχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, 25 οὓς συν-
 αθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν·
 ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπο-
 ρία ἡμῖν ἐστίν. 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐκ μόνον
 ἑφ' ἐσέου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
 πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν
 θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. 27 οὐ μόνον δὲ τοῦτο κιν-
 δυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ
 τῆς μεγάλης θεᾶς Ἑφ' Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λογισθῆ-
 ναι, ἡμέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐ-
 τῆς ἣν ὅλη ὁ Ἕσπ' Ἀσία καὶ ὁ ἵκουμένη σέβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ τ

18 ἑπιστευόντων D Ψ 614. 1505 pc | -σαντων E • 20 3 4 1 2 5-7 7⁷⁴ 8² (E, Ψ) 33. 1739
 M lat sy^h | ενισχυσεν και η πιστις του θεου ηυξ. κ. επιηθυνετο (-θυνη D*) D (sy^p) | ιxt
 8* A B • 21 τότε D | τ την 7⁷⁴ A D E 33. 945. 1739 pc | ιxt 8 B Ψ M • 22 ο τ 8 E 36.
 323. 614. 1175. 1891 al | ιxt 7⁷⁴ A B D Ψ 33. 1739 M | ολιγον εν τη ασια D • 24 ἣν
 D | - d gig | ° B gig | ° ος (- A* E) παρειχε A* D E pc • 25 ουτος συν- D 614. (1505)
 pc gig sy sa | ° τεχνιτας εφη προς αυτους· αν. συντεχνιται D (sy^{p,h}) sa • 26 εως
 Εφεσιου D • 27 ° D E H P (Ψ) 323. 1241 pm | ιxt 7⁷⁴ 8 A B L 33. 36. 614. 945. 1175.
 1505. 1739 pm | ° λλει A* (° D) 36. 323. 945. 1175. 1739 al | ° bis B • 28 ταυτα δε ακ.
 D (lat) sy^p | ° τρομοντες εις το αμφοδον D (614) sy^{hmg}

ἐκραζον λέγοντες· μεγάλη ὁ ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. 29 καὶ
 ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμα-
 δὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρ-
 χον Ἁμακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. 30 Παύλου δὲ
 βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ
 μαθηταί· 31 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ
 φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυ-
 τὸν εἰς τὸ θέατρον. 32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἐκραζον·
 ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔ-
 δεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν. 33 ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου
 συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰου-
 δαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν
 ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. 34 ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός
 ἔστιν, φωνὴ ἔγένετο μία ὅκ πάντων ὥς ἐπὶ ὥρας δύο
 κραζόντων· μεγάλη ὁ ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων.

35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν·
 ἄνδρες Ἐφεσίοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει
 τὴν Ἐφεσίῳ πόλιν νεωκόρον Γ' οὐσαν τῆς μεγάλης
 Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; 36 ἀναντιρρήτων οὖν
 ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν
 καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. 37 ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄν-
 δρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
 τὴν Θεὸν ἡμῶν. 38 εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐ-
 τῷ τεχνῖται ἔχουσι πρὸς τὴν τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται
 καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλους. 39 εἰ δέ τι
 ἑπαιτέρῳ ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυ-
 θήσεται. 40 καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως
 περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ

cf Bel 18. 41 e

7,57

20,4 R 16,23 1 K
1,14 3 J 1 · 27,21

21,34

39a

? 1 T 1,201

R 2,22

13,71

32

15,21

15,27

28 ° D* pc • 29 και συνεχυθη ολη η πολις ασχυνης D* (gig sy^p) | ° να 36. 453 pc |
 -νιαις 1505 pc • 30 του δε Π. (° 8², D) E Ψ 1739 M | ιxt 7⁷⁴ 8* A B 6. 33 pc | ° οι μαθ.
 εκωλυον D (sy^p) • 31 υπαρχοντες D • 32 πλειστοι D • 33 προεβ- D Ψ M vg^{ms}
 sy^h | κατεβ- D* lat | ιxt 7⁷⁴ 8 A B E 33. 323. 945. 1739. 1891 pc • 34 ° D lat | ° ωσει 7⁷⁴
 B 33 pc | ° τ - ζοντες 8 A | - Ψ | ιxt 7⁷⁴ B D E 33. 1739 M | ° D* | ° μεγ. η Αρτ. Εφ. B
 • 35 κατασεισας D E Ψ 614 pc | ° B 1175 pc | ° ημετεραν D | ° ειναι D | ° διοσπ- D
 • 37 ενθαδε D 614 sy^{hmg} co | ° θεαν D* E^c P 614. 1241. 1505 al | ° υμ- E* M vg sy^h bo |
 ιxt 7⁷⁴ 8 A B D E^c Ψ 36. 945. 1175. 1739. 1891 al e gig sy^p sa bo^{ms} • 38 αυτους D (gig)
 sa^{ms} • 39 περι ετερων 8 A D E Ψ M (vg) sy^h co | ιxt 7⁷⁴ B 33. 36. 453. 945. 1739. 1891
 pc d gig | ° ζη- 7⁷⁴ E 36. 453. 945. 1739. 1891 pc | ° τω νομω D* • 40 αι. οντος D |
 (αιτιοι υπ-ντες Hort ej)

L 16,21 οὐ [οὐ] δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον ^ο1 περὶ τῆς συ-
32 στροφῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκ-
κλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον ἑμεταπεμψά- 29
μενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητάς καὶ ἑ παρακαλέσας,
ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν ^ο πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 2 δι-
ελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ ἑ παρακαλέσας αὐτοὺς ἑ
λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα 3 ποιήσας τε μῆνας
τρεῖς· γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων
ἑ μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ἑ
ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 ἑ συνείπετο δὲ αὐτῷ τ
ἑ Σώπατρος ^ο Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρί-
σταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάιος ἑ Δερβαῖος καὶ Τιμό-
θεος, ἑ Ἀσιανοὶ δὲ ἑ Τύχικος καὶ Τρόφιμος. 5 οὗτοι δὲ
ἑ προελθόντες ἕμενον ἑ ἡμᾶς ἐν Τρωάδι, 6 ἑ ἡμεῖς δὲ ἐξ-
επλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων
καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἑ ἄχρι ἡμερῶν
πέντε, ἑ ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ.
7 ἑ Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλά-
σαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς μέλλων ἐξιέναι
τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου.
8 ἑ ἦσαν δὲ ἑ λαμπάδες ἑκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὐ ἑ ἦμεν συν-
ηγμένοι. 9 καθεζόμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος
ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπὸ βαθεῖ ἑ διαλεγόμε-
νου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, ἑ κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑ-
πνους ἑ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ τ ἑ ἦρθη νε-
κρός. 10 καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμ-

40 ^ο ^φ74 D E 33. 36. 453. 945. 1175. 1739*^{vid}. 1891 *al* *gig* *vg* *sa* *bo*^{ms} | *txt* ^κ A B ^ψ 1739^c ^π ^ρ* *sy* *bo* | ^ο1 D ^ψ 1739 ^π *vg* *sy*^h | *txt* ^φ74 ^κ A B E 36. 614. 1175. 1505 *al* *d* *gig* *sy*^p
¶ 20,1 ἑ προσκαλέσα- A D ^ψ ^π *latt* *sy* | μεταστείλα- 945. 1739. 1891 *pc* | *txt* ^φ74 ^κ B E
33. 36. 453. 1175 *pc* | ἑ πολλὰ παρακείμενος D^{vid} • 2 ἑ πάντα D | ἑ ὄρησαμενος D^{vid} • 3 ἑ ἠθέλησεν ἀναχθῆναι εἰς Σ· εἶπεν δὲ το
πνεῦμα αὐτῷ D (gig) *sy*^{hmg} • 4 ἑ μέλλοντος οὐν ἐξιέναι αὐτοῦ (+ συνειπόντος δὲ αὐτῷ
sy^{hmg}) D *sy*^{hmg} | ἑ ἄχρι τῆς Ἀσίας A (D) E ^ψ 1739 ^π *gig* *vg*^{ms} *sy* | *txt* ^φ74 ^κ B 33 *pc* *vg*
co | ἑ Σωσιπ- 104. (1175) *pc* *gig* *pc* *vg*^s *co* | ^ο ^π ^ρ *sy* | *txt* ^φ74 ^κ A B D E ^ψ 33. 36. 323. 945.
1175. 1739. 1891 *al* *latt* *sy*^{hmg} *co* | ἑ ο Δ. A 33 | Δουβ(ε)ρτος D* (gig) | ἑ Ἐφῆσιοι D *sy*^{hmg}
sa | ἑ Εὐτυχος D • 5 ἑ προσελ- ^κ A ^{vid} B* E H L P ^ψ 945. 1175. 1241. 1505. 1739 *pm* | *txt*
^φ74 B² D 36. 104. 323. 614. 1891 *pm* *latt* *sy* | ἑ αὐτον D • 6 ἑ ἀπο ἡμ. π. ^φ74 ^κ E 33 |
πεμπταῖοι D | - *Irlat* | ἑ οὐ B (Ψ) 1739 ^π | ἐν ἡ καὶ D | *txt* ^φ74 ^κ A E 33 • 8 ἑ ὑπολαμ-
D | ἑ ἦσαν | *pc* *bo* • 9 ἑ τῇ θυρίδι κατεχομ- *υπ.* βαρεῖ D | ^ο 1891 *pc* *p* | ἑ ος D*

περιλαβὼν εἶπεν· μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ^{Mc} 5,39
ἐν αὐτῷ ἐστίν. 11 ἀναβάς δὲ ^ο καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ
γευσάμενος ἐφ' ἑκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως
ἐξῆλθεν. 12 ἑ ἡγαγον δὲ τὸν παῖδα ἑ ζῶντα καὶ παρεκλή-
θησαν οὐ μετρίως.

13 ἑ ἡμεῖς δὲ ἑ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν
ἐπὶ τὴν Ἀσσον ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν
Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν μέλλων αὐτὸς πε-
ζεῦειν. 14 ὥς δὲ ἑ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀνα-
λαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην, 15 κἀκεῖθεν
ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου,
τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον τ, τῇ ^ο δὲ ἑ ἔχομένη
ἦλθομεν εἰς Μίλητον. 16 κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παρα-
πλεῦσαι τὴν ἑφεσον, ἑ ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτρι-
βῆσαι ἑ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἑσπευδεν γὰρ ^ο εἰ δυνατόν εἶη αὐ-
τῷ τ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς ἑ Ἱε-
ροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς ἑφεσον ἑμετεκα-
λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. 18 ὥς δὲ παρ-
εγένοντο πρὸς αὐτὸν τ εἶπεν αὐτοῖς·
ἡμεῖς ἐπίστασθε τ, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς
τὴν Ἀσίαν, ἑ πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, ἑ
19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ
δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπι-
βουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, 20 ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν
συμφερόντων τοῦ ^ο μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ^ο1 ὑ-
μᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος Ἰου-
δαίοις τε καὶ ἑλλησιν τὴν εἰς τ θεὸν μετάνοιαν καὶ

10 (*ex itac.* ?) μὴ -σθαι B* C D 1175 *pc* • 11 ^ο B • 12 ἑ ἀσπάζομενων δὲ αὐτῶν ἡγαγεν
τον νεανισκον D • 13 ἑ προσελ- A B* E ^π | κατελ- D *gig* *sy*^p | *txt* ^φ41^{vid}.74 ^κ B² C L ^ψ
33. 36. 323. 614. 945. 1505. 1739 *al* • 14 ἑ βαλεν C D 33. 1739 ^π | *txt* ^κ (*) A B E ^ψ 1175
pc • 15 ἑ ἔσπερα B 36. 453. 1175. 1241 *pc* *bo*^π | ἑ καὶ μειναντες ἐν Τρωγυ(λ)λίῳ *et* ^ο (D,
Ψ) ^π *gig* *sy* *sa* | *txt* ^φ41^{vid}.74 ^κ A B C E 33. 36. 453. 1175. 1739. 1891 *pc* *vg* *bo* | ἑ ἐρχο- D*
614. 1175. 1891 *al* • 16 ἑ μῆποτε γεννηθῇ αὐτῷ κατασχεσις τις D (gig) *vg* | ^ο D H | ἑ εἰς
D | ἑ Ἱερουσαλημ ^φ74 ^κ A E ^ψ 33. 1505. 1704. 1739 *pc* | *txt* B C D ^π *latt* • 17 ἑ
μετεπεμματο D • 18 ἑ ὁμοσε οντων αὐτων ^φ74 (A) D *lat* | ὁμοθυμαδον E 2464 *pc* |
txt ^κ B C ^ψ 33. 1739 ^π *vg*^{ms} *sy* *co* | ἑ ἀδελφοι D 2464 *pc* *sa* | ἑ ὡς τριετιαν ἡ καὶ
πλεον ποταπῶς μεθ ὑμων ἡν (ἡμην?) παντος χρονου D* | ὡς τρι. ἡ καὶ πλ. *et* *txt* D¹
• 20 ^ο D | ^ο1 D *sy*^p; Lcf • 21 ἑ τον ^φ74 A D ^ψ 33. 1739 ^π | *txt* ^κ B C E 1175. 1241 *al*

1,21¹ πίστιν ἑῖς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. 22 Καὶ νῦν
cf 19,21 ἰδοὺ δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσα-
λήμ τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, 23 πλὴν
10,19¹ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ τὴν πόλιν διαμαρτύρεται μοι
9,16; 21,11.33 λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις ἔμενον σὺν. 24 ἀλλ' οὐ-
cf 21,13¹ δεινὸς λόγου ποιῶμαι τὴν ψυχὴν ἵνα τιμῶμαι ἑμαυτῷ ὥς
13,25 2Τ 4,7 · 2Κ 5,18 · ἵνα τελεσιώσω τὸν δρόμον μου τὴν διακονίαν ἥτις ἔλα-
1,21¹ βον ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγ-
32 | γέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. 25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ
38 οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες
19,8¹ ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. 26 διότι μαρ-
18,6 Sus 46 Theod τύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ
20 τοῦ αἵματος πάντων. 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ ὁμῆ
ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν. 28 προσ-
έχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ πνεῦμα
τοῦ ἁγίου ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο τὴν διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
ἰδίου. 29 τὸ ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὸν ἄφι-
ξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φοιδομένοι τοῦ ποι-
μνίου, 30 καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λα-
λοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἁποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὁπί-
σω αὐτῶν. 31 διὸ γρηγορεῖτε μνημονεύοντες ὅτι τριε-
τίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων
νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. 32 Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι

1Τ 4,16 · L 12,32
Ph 1,1 1Τ 3,1s Tt
1,7 · 9,31 1Τ 3,51
· Ps 74,2 · H
9,12

Mt 7,15; 10,16 J
10,12
1J 2,19
13,10
Mc 13,37 · 19,10
19 2Κ 2,4
1Th 2,11 | 14,23

21 ἑῖς τ. κ. ημ. (- E) I. Χριστον φ⁷⁴ A C E 33. 36. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 pm
vg sy^p bo^p | δια του κ-ου ημ. I-ου X-ου D | txi B H L P Ψ 614 pm gig sy^h; Lcf | • 22 ἵ-
γινωσκων φ⁴¹ D • 23 ἵπασαν D gig (vg) sy; Lcf | ἵσε μ. εν Ιερουσαλημ φ⁴¹ (D, 614 gig
vg^{cl} sy^h*) sa • 24 οὐδ. λογον εχω (+ μοι D*) ουδε ποι. τ. ψ. (+ μου D*) φ⁷⁴ A D*
(33) pc | ουδ. (+ τουτων pc) λογον ποι. ουδε εχω τ. ψ. μου (- Ψ 1739 al) E Ψ 1739 M
(sy^h) | txi φ⁴¹ A B C D² 1175 pc (gig, sy^p) | ἵεως A² B² vg | ωστε E 33. 323. 614. 945.
1505. 1739 al | του D gig; Lcf | txi φ^{41.74vid} A B* C Ψ M | ἵτ-ωσω A B pc vg | txi
φ^{41vid} A (C) D E Ψ 1739 M gig; Lcf | ἵμετα χαρας C E Ψ 1739 M sy^h | txi φ⁴¹ A B D 33
pc lat sy^p co | ἵην παρελ- φ^{41vid.74vid} 614. 1505 pc | του λογου ον (ην D¹) παρελ- D gig
vg^{cl} | ἵΙουδαιοις και Ελλησιν φ^{41vid} D gig sam^{ss}; Lcf | • 25 ἵτ. β. του (+ κυριου gig)
Ιησου D gig sa; Lcf | τ. β. τ. θεου E M vg bo^p | το ευαγγελιον τ. θ. 323. 1739. 1891 pc |
txi φ⁷⁴ A B C Ψ 33. 36. 453 pc sy bo^p • 26 ἵαχρι ουν της σημ. ημερας D* • 27 ° D*
pc • 28 ἵκυριου φ⁷⁴ A C* D E Ψ 33. 36. 453. 945. 1739. 1891 al gig p sy^h ms; Cyr | ἵεαυτω φ^{41vid}
D; Irlat | ἵδ. αι. M | αι. αυτου Irlat | [αι. τ. ιδ. υιου Knapp c] | txi φ^{41.74} A B C D E Ψ
33. 36. 945. 1175. 1739. 1891 al; Cyr • 29 ἵοτι B | ἵγαρ οίδα τουτο C³ E Ψ M p sy^h | txi
φ^{41.74} A B C* D 33. 36. 453. 1175. 1739. 1891 pc lat sy^p; Irlat • 30 ° B | ἵαποστρεφειν
φ⁴¹ D; Irlat | ἵτ εαυ- A B; Irlat | txi φ^{41.74} C D E Ψ 33. 1739 M • 31 ἵυμων D E 323.
614. 945. 1505. 1739. 1891 al latt sy

ὑμᾶς τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυνα-
μένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις ἡμῖν. 33 ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματι-
σμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. 34 αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς
χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖ-
ρες αὐταί. 35 πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας
δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε
τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν· Ἑμακά-
ριόν ἐστιν ἡμῖν λαμβάνειν. 36 Καὶ
ταῦτα εἰπὼν θείας τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσ-
κύλισεν. 37 ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων καὶ ἐπι-
πεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουσαν αὐ-
τόν, 38 ὁδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἰρήκει, ὅτι
οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμ-
πον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἡμῶν αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ,
τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κάκειθεν εἰς τὰ Πάταρα, 2 καὶ
εὐρόντες πλοῖον διαπερὼν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχ-
θημεν. 3 ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόν-
τες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ ἐκατήλθο-
μεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμε-
νον τὸν γόμον. 4 ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείνα-
μεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ
πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. 5 ὅτε δὲ ἐγέν-
ετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευ-
όμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέ-
κνοις ἑξὼ τῆς ὁδοῦ, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ
τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι 6 ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους
καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς
τὰ ἴδια.

24; 14,3 · R 16,25 ·
26,18 E 1,18! Kol
1,12 Dt 33,3s Sap
5,5 | Mt 10,8 1K
9,12.15 2K 7,2
1Sm 12,3

1K 4,12!

1Th 4,11

1,211 · Thucyd II
97,4 cf Mt 14,19p
Sir 4,31

21,5

cf Gn 33,4; 45,14 ·
R 16,16! |

25 · 15,3!

1-18: 16,10!

11,19!

20,3!

7

cf 11,19

20,6! · 10,19!

12

15,3!

20,36

32 ἵκυριω B 326 pc gig sam^{ss} bo | txi φ⁷⁴ A C D E Ψ 33. 1739 M vg sy sam^{ss} | ἵτων
παντων D | ἵαυτω η δοξα εις τους αιωνας· αμην 614 pc sy^h • 33 ἵουθ- φ⁷⁴ A E
• 35 ἵπασι D* vid; Spec | ἵ-ριος D* sy^p et ἵο διδους μαλλον η ο λαμβανων sy^p
¶ 21,1 ἵκαι επιβαντες ανηχθημεν· αποσπασθεντων δε ημων D* sa | ἵ(27,5) Π. και
Μυρα φ^{41vid} D (gig vg^{ms} sa) | Πατερα φ⁷⁴ A C | txi A B E Ψ 33. 1739 M vg sy • 3 ἵ-
-νεντες A B² C E Ψ M | txi φ⁷⁴ A B* 33 vid, 614. 1704. 1739 pc d | ἵκατηχθημεν C Ψ 1739
M | txi φ⁷⁴ A B E 33. 326. 1175 pc lat sy^h • 5 ἵτ A B* E pc | txi φ⁷⁴ A B² C Ψ 1739 M
• 6 ἵτ ενεβ- A² B E Ψ 945. 1739. 1891 pc | επεβ- M | txi φ⁷⁴ A C 36. 453. 614. 1175.
1505 pc

19; 24,19; 19,10! 31
28,17 • 18,13! 6,13!
24,6 Ez 44,7 20,4 2 T 4,20
Mt 21,10 26,21
23,27 27
20,23! 12,6 19,32
22,30,24; 23,28 23,10!
J 19,15! 5,36s

27 (Ής δὲ ἐμελλόν Ὁαὶ ἐπτά ἡμέραι συντελεῖσθαι), οἱ (32)
Τ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι Τ θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱε-
ρῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἔπνευον ἐπ' αὐτὸν
τὰς χεῖρας 28 κρᾶζοντες ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε·
οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου
καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε
καὶ Ἑλλήνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν
ἅγιον τόπον τούτον. 29 ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφι-
μον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἔνόμιζον ὅτι
εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τε ἡ πόλις
ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι
τοῦ Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐθέως ἐ-
κλείσθησαν αἱ θύραι. 31 Ζητούντων ἔτι αὐτὸν
ἀποκτείνειν ἀνέβη Τ φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι
ὅλη ἡ συγχύννεται Ἱερουσαλήμ. 32 ὃς ἐξαυτῆς παραλα-
βὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐ-
τούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας
ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. 33 τότε ἐγγίσας ὁ χι-
λιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύ-
σεσι δυοῖ, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιη-
κώς. 34 ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ, μὴ δυ-
ναμένον δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον
ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ
ἐγένετο ἔπι τοὺς ἀναβαθμοὺς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐ-
τὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου, 36 ἡ-
κολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζοντες· αἶρε
αὐτόν.
37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦ-
λος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς
σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; 38 (οὐκ ἄρα) σὺ εἶ
ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἄναστατώσας καὶ
ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας

27 'συντελουμένης δε της εβδομης ημερας D gig (sy) | ° 74 E Ψ pc | Τ δε et Τ ε-
ληλυθοτες D | επιβαλλουσιν D • 29 'μισαμεν D • 31 'δε D1 Ψ 28 lat syh | – 74
(D*) p | lat 8 A B E 945. 1739. 1891. 2464 pc | Τ δε 74 | ° συγκεχεται 74 82 E Ψ 1739
28 d gig | lat 8* A B D 33. (1175) pc vg • 32 'λαβων B d • 34 'αναγ- 74 • 35 'εις D |
'λαου D lat sy • 36 'τ. οχλου 614 pc syh | – D gig | 'αναιρεσθαι D • 37 'τω χ.
αποκριθεις ειπεν D | 'λαλησαι D gig • 38 'ου D | 'εξαναστ- E

τῶν σικαρίων; 39 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν
εἰμι Ἰουδαῖος, Ἱερουσαλῆμ τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πό-
λεως πολίτης· δέομαι ὁ δέ σου, ἑπίτρεψόν μοι λαλῆσαι
πρὸς τὸν λαόν. 40 ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος
ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ἑκατέσεισεν τῇ χειρὶ (τῷ λαῷ).
πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ Ἑβρα-
ῖδι διαλέκτῳ λέγων·

22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς
πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2 ἀκούσαντες δὲ
ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον
(παρέσχον ἡσυχίαν). καὶ φησὶν· 3 ἐγὼ Τ εἰμι ἄνθρω-
πὸς Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατε-
θραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμα-
λιῆλ ἡ παιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρὸς νο-
μου, ζηλωτὴς ὁυπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες ὁ-
μεῖς ἔστε σήμερον· 4 ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι
θανάτου δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἄνδρας
ὅτε καὶ γυναῖκας, 5 ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Τ μαρτυρεῖ μοι
καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξά-
μενος (πρὸς τοὺς ἀδελφούς) εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην,
ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ
ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6 Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ
καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 ἐπε-
σά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι·
Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; Τ 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς
εἶ, κύριε; εἶπέν τε πρὸς με· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖ-
ος, ὃν σὺ διώκεις. 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθε-
άσαντο Τ τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός

Ph 3,5 • 9,11 • 6,9;
22,3; 23,34 G 1,21

13,16!

22,21

7,2
24,10; 25,8; 26,1s.
24 1 K 9,3 |

21,40; 26,14

3-21; 9,1-29;
26,9-20
21,39!

5,34

G 1,14 R 10,2

9,21

8,31

L 22,66

8,26

2,221

Sap 18,1

39 (22,3) εν Ταρσω δε της Κ. γεγεννημενος D (w, sy) | ° 74 L 6 pc sy | '-ψαι Ψ |
συγχωρησαι D gig • 40 'και σεισας D | 'προς αυτους D sy | ° 2 / B 945. 1739. 1891
pc | ησυχιας γεν. D | ° 74 A
¶ 22,2 'νησεν 74 L 36. 614. 945. 1505. 1739. 1891 al | προσφωνει D E Ψ 33vid. 1241.
2464 pc vg | lat 8 A B 28 | ° D gig | 'ησυχασαν D • 3 'μεν Ψ 28 syh bo | lat 74vid 8 A
B D E 33. 36. 453. 945. 1739. 1891 pc | 'παιδευομενος D | ° D lat | 'τ. νομου 88 vg | των
πατρικων μου παραδοσεων syh* | – Ψ 614. 1505 pc vgms | ° 74 | 2 / D • 4 ° 74
• 5 'Ανανιας 614 pc syh* | 'ολον D | 'παρα των -φων D • 6/7 'εγγιζοντι δε μοι
μεσημβριας Δ. εξαιφ. απο του ουρ. περιηστραψε με φως και επεσον D* | ° (26,14)
σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν. E gig vgms syhmg • 9 Τ και εμφοβοι εγενοντο D E
Ψ 1739 28 gig syh sa | lat 74 8 A B H 049. 33. 326. 1175. 1241. 2464 pc vg syh bo

2,371 μοι. **10** εἶπον δέ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με· ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκὸν κάκει σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται σοι ποιῆσαι. **11** ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἅπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. **12** Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ Ὀυλάβης κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, **13** ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστάς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἄνέβλεψα εἰς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ οὗ τοῦ στόματος αὐτοῦ, **15** ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. **16** καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἑπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **17** Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει **18** καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέχονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. **19** κἀγὼ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ, **7,58** **20** καὶ ὅτε ἐξεχύνετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ἡμάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσω τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. **21** καὶ εἶπεν πρὸς με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε. **22** Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. **23** κραυγαζόντων γὰρ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλ-

11 ἄναστας d gig sy^{hmg} sa | οὐδεν εβλ- B | ουκ εβλ- E 2464 pc • **12** ο γ⁷⁴ A vg | κατοι. (- 1505 pc) εν (+ τη γ⁴¹) Δαμασκω γ⁴¹vid Ψ 33. 1739 M vg^{mss} sy^h sa | κατοι. εκει gig (sy^p) | - 629 pc d; Chr | ιxt γ⁷⁴ A B E 36. 323 al vg • **13** ενεβ- 104. 1739. 1891 pc | εβ- γ⁷⁴ A | ο γ⁴¹ pc d sa • **14** μοι γ⁴¹ pc d sy^p sa bom^{ss} | ο γ⁷⁴ A 33. 36. 453 pc • **16** επικαλουμ- γ⁷⁴ • **17** εφοντι γ⁷⁴ 33 pc • **18** ειδον B 36. 453 pc d co • **20** πρωτομ- L 614. 945. 1505. 1739^{mg}. 1891 al sy^h | τη αναρεισει αυτου Ψ (33). 1739 M sy^p | ιxt B A B E pc latt co • **21** λλω D (E: αποστ-) | αποστελω B • **22** γ⁷⁴ 33. 36. 104. 453. 2464 pc • **23** δε γ⁷⁴ B D E Ψ 33. 1739 M sy^h | ιxt A B C

λόντων εἰς τὸν ἑσπέρα, **24** ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσαγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μαστιξιν ἄνετάζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἔπεφώνουν ἑαυτῷ. **25** ὥς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστιξιν; **26** ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατοντάρχης τὸν προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. **27** προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη· ναί. **28** ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος· ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν, καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. **30** Τῇ δὲ ἑπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τὸν ἔλυσεν αὐτὸν καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς. **23** Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολιτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἔπετάξεν τοῖς παρεστώσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένη· καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; **4** οἱ δὲ παρεστώτες εἶπαν· τὸν ἀρχιερέα τοῦ

23 ουρανον D gig sy^p • **24** ζειν D* pc | γνω γ⁷⁴ A 6. 33. 36 pc | κατεφ- D Ψ 614 pc | αυτου Ψ 614 pc | περι αυτου D gig • **26** τουτο ακ. D lat | οτι Ρωμαιον εαυτον λεγει D gig vg^{mss} | ορα D M gig p sa | ιxt γ⁷⁴ A B C E Ψ 33. 36. 614. 945*. 1505. 1739 al vg sy bo • **27** τοτε πρ. ο χ. επηρωτησεν αυτον D (sa) | εειπεν αυτω γ⁷⁴ | ειπεν· ειμι D gig • **28** και αποκριθεις ο χ. (+ και D*) ειπεν· εγω οίδα ποσου D • **29** τοτε D | και παραχρημα ελυσεν αυτον 614 sy^h sa • **30** επιουση 1241. 1505 pc | επιουση επαυρ. 614 | πεμψας 614 pc sy^h | απο των δεσμων M | ιxt γ⁷⁴ A B C E Ψ 33^{vid}. 36. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al latt sy ¶ **23,1** 3 4 1 2 B A C E 33. 945. 1739. 1891 pc latt | 2 3 4 B 36. 453. 614. 1505 pc | ιxt γ⁷⁴vid Ψ M • **2** παρηγγειλεν γ⁷⁴ | εκελευσεν C 36. 453. 945. 1739. 1891 pc

Ex 22,27

5,17! • 5,34

26,5 Ph 3,5-9

28,20! • 4,2! 24,21

15,2!

Mt 22,23! p

5,34.39

15,2!

21,34; 22,24

9,10!

19,21; 27,24; 28,23

9,23.29 J 16,2

4,23!

θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη τε ὁ Παῦλος· οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γὰρ ὅτι *ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς*. **6** Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν *Ἐγὼ* κρίνομαι. **7** τοῦτο δὲ αὐτοῦ εἰπόντος *Ἐγένετο* στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι *Ὁ* μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν *ἢ* μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες *τινὲς* τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος *Τ*; **10** Πολλῆς δὲ *ἔ*γινομένης στάσεως φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν *Ὅ*τε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· θάρσει *Τ*· ὥς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

12 Γενομένης *ἔ*δε ἡμέρας *ᾗ* ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες *ἢ* μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ *ᾗ* ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν δὲ πλείους τεσσαεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι, **14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· ἀναθέματι ἀνεθεματί-

6 ᾑ-αιον E 1739 M sy^h | txi p⁷⁴ K A B C Ψ 33. 36. 945. 1175 pc lat sy^p | °† B gig sa | txi p⁷⁴ K A C(*) E Ψ 33. 1739 M vg bo • 7 ᾑ† λαλουντος B pc | λαλησαντος C Ψ M | txi p⁷⁴ K A E 33. 323. 945. 1739. 1891. 2464 pc | ᾑ επεσεν B(*) : επεπ-) 2138 pc sy • 8 ᾑ† B pc latt | txi p⁷⁴ K A C E Ψ 33. 1739 M sy^h; Cyr | ᾑ μηδε p⁷⁴ L 104. 323. 1241 pm • 9 ᾑ† (- L al) γρ-τεις τ. μ. των M | τινες των p⁷⁴ A E 33. 104 pc vg bo | txi K B (C, Ψ) 36. (945). 1175. 1505. 1739. 1891 al gig (h) sy^{p(h)} sa | ᾑ μη θεομαχωμεν M sa | txi p⁷⁴ K A B C E Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1739 al latt sy • 10 ᾑ γεν- p⁷⁴ (A) E Ψ 33. 1739 M | txi K B (C) 1175 pc | ° B 69 • 11 ᾑ Παυλε C³ M h vg^{ms} | txi p⁷⁴ K A B C* E Ψ 33. 36. 614. 1175. 1505. 1739. 1891 al lat sy co • 12 ᾑ τε B Ψ 614. 1505. 2464 pc h | ᾑ 1 3 4 2 Ψ 614. (1505) pc sy^h | π. τινες των Ι-αιων συστ. M lat sy^p sa^{ms} | [...] βοηθειαν συστραφεντες τιν. τ. Ι-αιων p⁴⁸ | txi p⁷⁴ K A B C E 33. 36. 81. 323. 945. 1175. 1739. 1891 al sy^h | ᾑ μη p⁴⁸ pc | ᾑ αν-ελωσιν A pc • 13 ᾑ αναθεματισαντες εαυτους p⁴⁸ h

σαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι *Τ* ἕως *ᾗ* ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν *ᾗ* ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ *ᾗ* σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως *Τ* καταγάγῃ αὐτὸν *ᾗ* εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει *Τ* αὐτὸν ἐτοιμοὶ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν *Τ*¹. **16** Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον *ᾗ* ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ *ᾗ* ἀπαγγεῖλαι τι *ᾗ* αὐτῷ. **18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησίν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν *ᾗ* νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ *ἔ*χοντά τι λαλῆσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο, τί ἐστὶν ὃ *ἔ*χεις ἀπαγγεῖλαι μοι; **20** εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὐρίον τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς *ᾗ* μέλλον τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἐτοιμοὶ προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος *ᾗ* δύο [τινάς] τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν· ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεις *ᾗ* ἑβδομήκοντα καὶ *ᾗ* δεξιοτάτους διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυ-

25,2

25,3

20

21,27; 9,23.29 |

20,31

25,14.27; 28,17

15

15!

33; 25,1.4.6.13

9,25!

14 ᾑ το συνολον p⁴⁸ gig h; Lcf | ᾑ οτου p⁴⁸ | αν Ψ 104. 1175. 2464 pc | - 33 • 15 ᾑ παρακαλουμεν υμας ποιησατε ημιν τουτο· συναγαγοντες το συνεδριον et^o (p⁴⁸ gig) h sy^{hm} sa; (Lcf) | ᾑ αυριον M | txi p^{48vid.74} K A B C E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739. 1891 al latt sy co | ᾑ προς p⁷⁴ C Ψ 33 M | txi p⁴⁸ K A B E 81. 945. 1739 pc | ᾑ υμιν p⁴⁸ vg^{ms} sy^h* | ᾑ εαν δεη και αποθανειν p^{48vid} 614 h sy^{hm} • 17 ᾑ† απαγε K B 81 pc | txi p⁷⁴ A C E (Ψ) 33. 1739 M | ᾑ p⁷⁴ K C 1739 M | txi p⁷⁴ A B E Ψ 33. 81 pc • 18 ᾑ-νιαν B Ψ M | txi p⁷⁴ K A E 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 al • 20 ᾑ-λλων p⁷⁴ A B E 81. 453 pc | -οντα M | -οντας 2127 pc | -οντες 630 al lat sy | -οντων K² Ψ 36. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al | txi K* 33. 1891 pc • 23 ᾑ† 2 / K B 33. 81 pc | / p⁷⁴ pc lat sy^p | txi A E Ψ 1739 M | ᾑ εκατον 614. 1241. 1505 pc h sy^{hm} sa | ᾑ-βολουσ A 33

- κτός, **24** κτήνη τε παραστήσαι ἵνα ἐπιβιάσαντες τὸν Παῦλον ὧς διασώσωσι ὧς πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** ὧς γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσιν τὸν τύπον τοῦτον· **26** Κλαύδιος Λυσίας (τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι) χαίρειν. **27** Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστάς σὺν τῷ στρατεύματι ἔξειλάμην (μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν). **28** βουλόμενός ὦς ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ὧς κατήγαγον ὧς εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· **29** ὧς εὖρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν ὧς, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἐγκλημα ὧς. **30** μηνυθείσης δὲ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ὧς ἐσεσθαι ἐξαυτῆς ὧς ἐπεμψα πρὸς σὲ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν ὧς (τὰ) πρὸς αὐτὸν ὧς ἐπὶ σοῦ ὧς.
- 31** Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον (διὰ νυκτός) εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα, **32** τῇ δὲ ἐπαύριον ἑάσαντες τοὺς ἱππεῖς ὧς ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ ὧς ἐστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· **33** οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. **34** ἀναγνοὺς δὲ ὧς καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχείας ἐστίν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, **35** διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ ὧς οἱ κατήγοροί σου

24 ὧς νυκτός 614 h sy^{hmg} | ὧς εἰς Καισάρειαν 614. 2147 h sy^{h**} • **25** ὧς ἐφοβήθη γὰρ μηποτε ἐξαρπασάντες (αρ- 614 pc) αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνωσιν καὶ αὐτὸς μετὰ τὸν ἐγκλημα (-σιν 614^c pc) εἶχε ὡς εἰληφώς ἀργυρία (ὧς 614 pc sed -ον) ὧ⁴⁸ (614 pc, sed add. vs 25 ut txi a. ef.) 2147 pc gig vg^{cl} (sy^{h**}) | ὧς γράψας δὲ αὐτοῖς επ. εν η εγεγραπτο ὧ⁴⁸ | εγγραψε δε επ. περιεχ. ταδε 614. (2147) pc (vg) sy^{hmg} | ut txi sed περιεχ. Α ὧ⁴⁸ | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ B E Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al sy^h • **26** ὧς 4 1-3 ὧ⁴⁸ gig | 2 3 4 614. 2495 pc | 1-3 1838 • **27** ὧς ἐρυσάμην ὧ⁴⁸ | ὧς κρίζοντα καὶ λεγοντα ειναι Ῥωμαιον ὧ⁴⁸vid (gig) • **28** ὧς δε 33. 1739 ὧ⁴⁸ e gig sy^h | txi ὧ⁴⁸74 ὧ⁴⁸ A B E Ψ 453. 945*. 1175 pc vg | □ B* 81 | ὧς τὸν Παῦλον B¹ E Ψ ὧ⁴⁸ lat sy | txi ὧ⁴⁸vid.74 ὧ⁴⁸ A 33. 614. 945. 1739. 1891. 2464 pc • **29** ὧς Μουσεως καὶ Ἰησου τινος et ὧς ἐξηγαγον αὐτον μολις τη βια 614. 2147 gig (sy^{hmg}) • **30** ὧς εἰς αὐτῶν ὧ⁴⁸ A E (33). 81. (945). 1175. 1505. 1739. 1891 pc (vg) sy^h | μελλειν εἰς. υπο των Ιουδαιων, εξ αυτης ὧ⁴⁸ (gig sy^p) sa | txi ὧ⁷⁴ B Ψ 36. 453. 614. 2464 pc bo | ὧς 2 3 B 1175 | αὐτοῦς ὧ⁴⁸ A 33 pc | txi E Ψ 1739 ὧ⁴⁸ sy^h | ὧς ἐρωσσο (-σθε P 1241 pm) ὧ⁴⁸ E Ψ 1739 ὧ⁴⁸ vg^{cl} sy | txi A B 33 gig vg^{cl} co • **31** ὧς δ. της v. ὧ⁴⁸ | - ὧ⁷⁴ | txi ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 36. 81. 614. 945. 1175. 1739 al • **32** ὧς πορευ- Ψ 1739 ὧ⁴⁸ | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E 33. 81. 323 pc • **34/35** ὧς τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐπερωτήσε τον Παυλον· εκ π. επ. ει; εφη· Κιλιξ. και πυθ. εφη· ακουσομαι σου οταν 614. 2147 (sy^{hmg})

παραγένωνται· κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι αὐτόν.

- 24** Μετὰ δὲ ὧς πέντε ἡμέρας ὧς κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ ὧς πρεσβυτέρων τινῶν ὧς καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. **2** κληθέντος δὲ ὧς αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων· πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ ὧς διορθωμάτων γινομένων τῷ ὧς ἐθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, **3** πάντα τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φήλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. **4** ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖον σε ὧς ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκουσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπεικειῖα. **5** εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινουῖντα ὧς τάσεις ὧς ὅσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε (τῆς τῶν) Ναζωραίων αἱρέσεως, **6** ὧς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειρασεν βεβηλώσαι ὧς καὶ ἐκρατήσαμεν ὧς, **8** παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧς ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. **9** ὧς συνεπέθεντο δὲ ὧς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ὧς.

10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος ὧς λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὧς ὄντα σε κριτὴν ὧς τῷ ὧς ἐθνει τούτῳ ἐπιστάμενος ὧς εὐθύμως τὰ περὶ ὧς αὐτοῦ ἀπολογουῖμαι, **11** δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὧς οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δώδεκα ὧς ἢς ἀνέβην προσκυνησῶν εἰς Ἰερουσαλήμ. **12** καὶ οὐτε ἐν τῷ ὧς εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον ὧς ὧς ἐπίστασιν ποιῶντα ὧς ὧς οὐτε ἐν

35 ὧς τω B 1175 | - ὧ⁷⁴ Ψ ὧ⁴⁸ | txi ὧ⁴⁸ A E 33. 81. 453. 945. 1739. 1891. 2464 al
¶ 24,1 ὧς 2 1 ὧ⁷⁴ | τινος ημ. Α | ὧς των πρ. ὧ⁴⁸ sy^p | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 36. 81. 326. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy^h co • **2** ὧς B | ὧς κατορ- ὧ⁴⁸ | διορ. πολλων 36. 453 pc gig sy^p | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 81. 614. 1739. 1891. 2464 pc • **4** ὧς κοπτω ὧ⁴⁸ A*vid (Ψ) 33. 1175. 1241. 1891 pc | txi ὧ⁴⁸ A^c B E L 1739 ὧ⁴⁸ co • **5** ὧς στασιν ὧ⁴⁸ sy sa | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739. 1891. 2464 al lat bo | ὧ⁷⁴ | ὧς των κατα την (Ψ) ὧ⁷⁴ • **6** ὧς και κατα τον ημετερον νομον ηθελησαμεν κριναι (-νειν 614. 1505 pc). [7] παρελθων δε Λυσιας ο χιλιαρχος μετα πολλης βιας εκ των χειρων ημων απηγαγεν [8] κελευσας τους κατηγορους αυτου ερχεσθαι επι (προς E 2464 pc) σε (σου 323. 614. 1505) E Ψ 33. 323. 614. 945. 1505. 1739 pm gig vg^{cl} sy^p | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B H L P 049. 81. 1175. 1241 pm p* s vg^{cl} co • **9** ὧς ειποντος δε αυτου ταυτα συνεπεθ. 614. 2147 sy^{h**} • **10** ὧς defensioem habere pro se. statum autem assumens divinum dixit sy^{hmg} | ὧς δικαιον E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm sy^h | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B L 33. 81. 1241 pm lat sy^p | ὧς -μοτερον ὧ⁴⁸ | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 36. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat • **12** ὧς επισυστασιν ὧ⁴⁸ | txi ὧ⁷⁴ ὧ⁴⁸ A B E Ψ 33. 81. (1175). 1739 pc

17,6! ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, 13 ῥοῦδὲ παρα-
 στησαι δύνανταί σοι περὶ ὧν Ἔνυνι κατηγοροῦσίν μου.
 9,2! 14 ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν
 5; 28,22 · 4 Mcc 12,17 · 26,22! αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρίῳ θεῷ πιστεύων πᾶσι
 τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γε-
 γραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν ἦν καὶ αὐτοὶ
 οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι ἡ δικαί-
 ων τε καὶ ἀδίκων. 16 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκο-
 πον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώ-
 πους διὰ παντός. 17 δι' ἐτῶν δὲ πλείονων ἐλεημοσύνας
 ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
 21,26 18 ἐν ταῖς εὐρὸν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετὰ ὀ-
 χλοῦ οὐδὲ μετὰ θορύβου, 19 τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰου-
 δαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρῆναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι
 ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὐρον
 ἡ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, 21 ἡ περὶ μιᾶς
 23,6 ταύτης φωνῆς ἧς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι περὶ ἀνα-
 στάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἔφ' ὧμων.
 23,24! 22 Ἄνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰ-
 δὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ εἰπας· Ἦταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος
 9,2! · 23,26 καταβῆ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς· 23 διαταξάμενος τῷ
 27,3! ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μη-
 δένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἡ αὐτῷ.
 24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ
 26 σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ ἡ μετε-
 Mc 6,20 πέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς

13 ῥοῦτε 74 A E Ψ 33. 1739 28 | txt 8 B 81 pc | ῥ νυν 74 E (f al) 28 | txt 8 A B Ψ 33. 81.
 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2464 al • 14 2 A 33 28 | txt 74vid 8* B E Ψ 36.
 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2464 al • 15 πρὸς 8 C pc | νεκρῶν E Ψ 28
 sy | txt 74 8 A B C 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 pc lat co • 16 ἔχων 28 gig | txt (f 74)
 8 A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1739. 1891 al lat | 7 8 I-6 E 1739 28 | δια παν.
 πρ. τε τ. θ. κ. πρ. τ. α. Ψ 614. 1505. 1739 28. pc gig syh • 18 οἷς L 323. 326. 1241 pm
 • 19 δει L 1241 pm sa • 20 (ex itac.?) ει 74 A C pc | ἔν εμοι C E Ψ (f 945. 1739.
 1891) 28 latt sy bo | txt 74 8 A B 33. 81. 1175 pc • 21 ὑφ 8 E 1739 28 latt syh | txt A B C
 Ψ 33. 81. 104. 2464 pc s sy • 22 ἀκουσας δε ταυτα ο Φ. αν. αυ. 28 sa | txt 74 8 A B C
 E (f 1505). 33. (81). 945. 1175. 1739. 1891. 2464 pc latt sy bo | τοτι 74 E Ψ 614. 1241.
 1505 pc • 23 ἡ προσερχεσθαι 28 sa | txt 74 8 A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1505. 1739.
 1891 al latt sy bo • 24 2 / A E Ψ 614. 1241. 1505 pc | ολιγας ημ. 74 | txt 8 B C 33.
 1739 28 syh | 2 C* 28 | γ. αυτου 74 8* 2 E Ψ 945. 1739. 1891. 2464 al | ιδ. γ. αυτ. 81 A
 33 al | txt B C 2 36. 81. 1175 pc | quae petebat ut videret Paulum et audiret verbum; volens
 igitur satisfacere ei syhmg (bo 28)

Χριστὸν Ὁ Ἰησοῦν πίστεως. 25 διαλεγόμενου δὲ αὐτοῦ 17,17!
 περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ J 16,8 · 2P 1,6!
 μέλλοντος, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· τὸ 10,4
 νῦν ἔχον πορεύου, ἡ καιρὸν δὲ μεταλαβὼν ἡ μετακαλέσο-
 μαί σε, 26 ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται Ὁ αὐ-
 τῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μετα- 24!
 36 πεμπόμενος ἡμίλει αὐτῷ. 27 Διετίας δὲ πληρωθεί-
 σης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, ἡ θέλων
 τε ἡ χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ ἡ κατέλιπε 23,24! · c 25-26 ·
 τὸν Παῦλον δεδεμένον. 12,3; 25,9
 25 Φῆστος ῥοὺν ἐπιβάς τῇ ἡ ἐπαρχείᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέ- 23,23!
 ρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας, 2 ἐν- 24,11 · 4,231 · 28,17!
 εφάνισάν τε Ὁ αὐτῷ (οἱ ἀρχιερεῖς) καὶ οἱ πρῶτοι τῶν
 Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου καὶ παρεκάλουν αὐτὸν 3 αἰ-
 τούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν 23,16.15
 ὁδόν. 4 ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
 λον εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπο- 23,23!
 ρεύεσθαι· 5 οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβάλαν-
 τες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἡ ἄτοπον κατηγορεῖταισαν
 αὐτοῦ.
 6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας ῥοὺ πλείους ὀ-
 κτῶ ἡ δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθί-
 στας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 22,30
 7 παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρέα
 αἰτιώματα καταφέροντες ἡ οὐκ Ἰσχυον ἀποδείξαι, 8 τοῦ

24 2 81 A Cvid H P 614. 1241 pm sy sams | txt 74 8* (B) E L Ψ 049. 33. 81. 323. 945. 1175.
 (f 1505). 1739 pm latt syh sams bo • 25 κρ. τ. μελ. εσεσθαι 28 | μελ. κρ. C 36. 1175 pc |
 txt 74 8 A B E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 al | κ. δ. ευρων 74 | καιρω δε
 επιτηδew E latt • 26 2 B p* vgs | τοπως λυση αυτον 28 co | txt 8 A B C E Ψ 33. 81.
 945*. 1175. 1505. 1739 al latt sy | διελεγeto C 36. 453 pc • 27 τον δε Π. ειασεν εν
 τηρησει δια Δρουσιλλαν 614. 2147 syhmg | τ-τας 28 | χαριν 74 82 E L Ψ 323. 945. 1505.
 1739. 1891 al | txt 8* A B C 33. 104. 1175 pc | λειπε 74 A L 81. 104. 453. 1175. 2464 pc
 ¶ 25,1 ῥ δε 74 pc | τ-χ(ε)ιω 74 8* A | txt 82 B C E Ψ 33. 1739 28 • 2 2 74 | ο-ρεως
 H P 049. 189. 326 pm • 5 τουτω 28 | τουτω ατ. Ψ 36. 453. 614. 1505 al syh sa? bo | txt 8
 A B C E 33. 81. 945. 1175. (f 1739. 1891). 2464 al lat • 6 2 74 | 2 Ψ 28 | οκτω 2147 pc
 sy | πλ. οκ. E 104. 614. 1505 al bo 28 | txt (74 B, 8) A C 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739.
 1891 pc latt bo • 7 -υσαν 74 8*

22,11 • 18,131 • Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰου-
 6,131 δαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον.
 24,271 **9** Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι
 20 ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνα-
 βάς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἢ ἐπ' ἐμοῦ; **10** εἶπεν δὲ ὁ
 Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστῶς¹ εἰμι, οὐ με
 δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκησα ὥς καὶ σὺ κάλ-
 23,291 λιον ἐπιγινώσκεις. **11** εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον ἔθανά-
 του πέπραχά τι², οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ
 οὐδὲν ἐστίν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύ-
 16 • 21; 26,32; 28,19 νатаι αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. **12** τό-
 27,1 τε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρί-
 9,151 θη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.
 23,231 **13** Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασι-
 λεὺς καὶ Ἡερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἄσπα-
 σάμενοι τὸν Φῆστον. **14** ὥς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον
 ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον
 24,27 λέγων· ἀνὴρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος
 23,181 | 24,11 δέσμιος, **15** περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνε-
 4,231 φάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων
 3 αἰτοῦμενοι κατ' αὐτοῦ καταδικῆναι. **16** πρὸς οὓς ἀπεκρί-
 11 θην ὅτι οὐκ ἐστὶν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι ἄνθρω-
 23,35 πον ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχει
 τοὺς κατηγοροὺς τόπον ἔτε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ
 ἐγκλήματος. **17** συνελθόντων οὖν Ὁ[αὐτῶν] ἐνθάδε ἀνα-
 βολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ
 7 βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· **18** περὶ οὗ στα-
 23,291 18,1481 θέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ
 ὑπενόουν ἔπληρῶν, **19** ζητήματα δὲ τίνα περὶ τῆς ἰδίας
 17,22 δεισιδαιμονίας ἔειχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ

9 ἢ 33 pc • 10¹ + 5 I-4 N* 453, 1175 pc | 5 I-5 B | txt φ⁷⁴ N² A C E Ψ 33, 1739 M | ἢ
 -κηκα N B (81) | txt A C E Ψ 33, 1739 M • 11¹ 3 2 I φ⁷⁴ • 13¹ (rectius) Berp- 1175 pc
 sa | Berp- C* vid | ἔ-σομενοι Ψ 36, 81, 323, 945, 1505, 1739, 1891 pm lat sy sa | txt φ⁷⁴ N
 A B C (* illeg.) E H L P 049, 33, 614, 1175, 1241, 2464 pm • 15¹ δικην E Ψ M | txt φ⁷⁴ N
 A B C 33, 323, 945, 1175, 1739, 1891, 2464 pc • 16¹ τινι C 945, 1739, 1891 pc | ἔεις
 ἀπωλείαν M gig sy^{p,h}* sa | txt φ⁷⁴ N A B C E Ψ 33, 81, 323, 945, 1175, 1505, 1739, 1891
 al vg bo | ἔδε B E 614, 1505, 2464 pc • 17¹ + B pc | txt φ⁷⁴ N A (C) E Ψ 33, (C) 36, 614,
 1505, 1739 M • 18¹ ἔπεφ- 6, 104, 1241 M | ἔ-ραν φ⁷⁴ A C* Ψ 33^{vid}, 36, 614, 945, 1175,
 1505, 1739, 1891 al gig vg^{ww} (sy) | -ρα N* C² w | -M | txt N² B E 81, 104 pc • 19¹ ἦν
 φ⁷⁴ vid sa

τεθνηκότος ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. **20** ἀπορούμενος
 δὲ ἐγὼ ἤ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιο
 πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκει κρίνεσθαι περὶ τού- 9
 των. **21** τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐ- 111
 τὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι 25
 αὐτὸν ἕως οὗ ἄναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. **22** Ἀ-
 γρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ἐ αὐρίον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς 10,18
 Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς
 τὸ ἀκροατήριον σὺν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς
 κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου
 ἦχθῃ ὁ Παῦλος. **24** καὶ φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασι-
 λεὺς καὶ πάντες οἱ συμπρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε
 τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἔνετύχον 21,36
 μοι ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε ἔβοῶντες μὴ δεῖν αὐ- 22,22
 τὸν ζῆν μηκέτι. **25** ἐγὼ δὲ ἔκατελαβόμην μηδὲν ἄξιον 23,291
 αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, ἢ αὐτοῦ δὲ τούτου ἔπικαλε-
 σαμένου τὸν Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. **26** περὶ οὗ ἀσφα- 21
 λές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω, διὸ προήγαγον αὐτὸν
 ἐφ' ὧν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως
 τῆς ἀνακρίσεως γενομένης ἴσχω τί ἔγράφω· **27** ἄλογον
 γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ
 αἰτίας σημᾶναι. 23,181
 19,40

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεταιί 13,161
 σοι ἑπερὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἔκτει- 22,11
 νας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· **2** Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦ-
 μαί ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγημαὶ ἐμαυτὸν
 μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι **3** μά-

20 ἔεις C E L Ψ 33, 36, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739, 1891 al | txt N A B M | τούτου
 H P 049, 323, 1241 pm • 21¹ -λουμένου φ⁷⁴ Ψ 1739* pc | ἔπεμψω H L P 049, 323 pm
 • 22¹ ἔεφη φ⁷⁴ C E Ψ 1739 M gig vg^{cl} sy | txt N A B 33 pc vgst | ἔο δε· C E Ψ 33, 1739 M
 (w) sy^h | txt φ⁷⁴ vid N A B 1175 pc lat co • 23¹ ἐλ- φ⁷⁴ pc • 24¹ -χεν B H Ψ 104, 945 al |
 ἔεπιβ- C E Ψ 33, 1739 M | txt φ⁷⁴ N A B 81 pc • 25¹ καταλ-μενος N* Ψ M gig s sy^h et
 ἔκαι Ψ M gig sy^h | txt φ⁷⁴ N² A B C E 33, 81, 945, 1175, 1739, 1891 pc vg | ἔ-λουμένου
 φ⁷⁴ 2464 pc • 26¹ ἔχω φ⁷⁴ A E 81, 614, 945, 1505, 1739, 1891 al | txt N B C Ψ M | ἔ-ψαι
 E M | txt φ⁷⁴ N A B C Ψ 33, 81, 614, 945, 1175, 1505, 1739 al
 ¶ 26,1 ἢ ὑπερ B (Ψ) M | txt φ⁷⁴ N A C E 33, 36, 81, (C) 614, 945, 1505, 1891, 1739 al |
 ἔconfidens et in spiritu sancto consolationem accipiens sy^{hms} • 2¹ ἔπαρα φ⁷⁴ 945, 1739,
 1891 pc

λιστα γνώστην ὄντα σε² πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους
 ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων^Τ, διὸ δέομαι ^Τ μακροθύμως ἀ-
 22,3 G 1,13 κοῦσαί μου. 4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου Ὁ[τὴν] ἐκ νεό-
 τητος ἡ ἀρχὴς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε
 Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες Ὁ[οἱ] Ἰουδαῖοι 5 προγινώ-
 σκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν
 23,61 ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα
 28,20! • 13,32 Φαρισαῖος. 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας
 ὁμήμων ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρι-
 νόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ
 24,15 νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει ἡ καταντήσαι, περὶ ἧς
 ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ. 8 τί ἀπι-
 στον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;
 9-20: 9,1-29; 4,2 9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα ^Τ Ἰησοῦ τοῦ
 22,3-21 Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι, 10 ὃ καὶ ἐποίησα
 8,3! Ap 2,10 ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς ἔτε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυ-
 λακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
 λαβὼν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψήφον. 11 καὶ
 κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς
 ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐ-
 τοῖς ἐδίδωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν οἷς
^Τ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπι-
 τροπῆς Ὁ τῆς ^Τ τῶν ἀρχιερέων 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν
 ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, Ὁ οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα
 τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευο-
 μένους. 14 πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ^Τ
 ἤκουσα φωνὴν ἡ λέγουσαν πρὸς με¹ τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ·
 Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα

cf Euripides, Bak-
 chae 794 Jullian Or
 8,246b

3 ¹ K* C 6. 36. 453. 1175 pc | ^Τ ἐπισταμενος (Φ⁷⁴) K² A C 33. (1¹ 36). 614. 945. 1891 al sy^p |
 txi K* B E Ψ 1739 M sy^h co | ^Τ σου C M sy^p co? | txi Φ⁷⁴ K A B E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175.
 1739. 1891 al lat sy^h • 4 ^ο† B C* H 36 pc | txi Φ⁷⁴ K A C² (E) Ψ 33. 1739 M | ¹ μου Φ⁷⁴
 pc | ^ο† Φ⁷⁴ B C* E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al | txi K A C² M • 6 ¹ προς
 C 1739 M | txi K A B E Ψ 048. 33. 81. 104. 1175 pc | ^ο H L P 049. 1241 M • 7 ¹ σειν B
 pc | ¹ β. Αγριππα 104. 945. 1739. 1891 al sy (1¹ M) | - A Ψ 36. 453 pc gig | txi K B C E
 096. 33. 81. 1175. 2464 pc vg co • 9 ¹ του Φ⁷⁴ K* pc • 10 ¹ δε 36. 453 pc | - B Ψ 1739
 M | txi Φ⁷⁴ K A C E 048. 096. 33. 81. 1241 pc • 12 ¹ και H L P 049. 6. 104. 323. 1241 M |
^ο Φ⁷⁴vid A E 048vid. 096. 36. 1704 pc | ^Τ παρα C Ψ 33. 1739 M | txi Φ⁷⁴vid K A B E 048vid.
 096. 81. 614. 1175. 1505 pc latt • 13 ^ο Φ⁷⁴vid • 14 ¹ δια τον φοβον εγω μονος 614. 2147
 pc (gig, sy^{hmg} sa bo^{ms}) | ¹ λαλουσαν πρ. με H 323 al e vg | λαλ. πρ. με και λεγ. Ψ M
 (gig) | - 33 pc | txi Φ⁷⁴ K A B C (E) 048. 096. 36. 81. 945. (1175). 1739. 1891 al

λακτίζειν. 15 ἐγὼ δὲ εἶπα· τίς εἰ, κύριε; ὁ δὲ Ὁ κύριος εἶ-
 πεν· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ^Τ ὃν σὺ διώκεις. 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι
 καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
 προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές
 Ὁ[με] ὧν τε ὀφθήσομαι σοι, 17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ
 λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς ἐγὼ ἄποστέλλω σε
 18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς ἑαυτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκό-
 τους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν,
 τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλήρον ἐν τοῖς
 ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 Ὅθεν, βασιλεῦ
 Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ
 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις,
^Τ πᾶσάν τε τὴν χώραν ἡ τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν
 ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἅξια
 τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. 21 Ἔνεκα τούτων με
 Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι Ὁ[όντα] ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώδοντο
 διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας οὖν τυχῶν τῆς ἀπὸ τοῦ
 θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρούμενος μι-
 κρῷ τε καὶ μεγάλῳ οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφήται
 ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς ^Τ, 23 εἰ πα-
 θητὸς ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς
 μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλη
 τῇ φωνῇ φησιν· μαῖνη, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα ^Τ
 εἰς μανίαν περιτρέπει. 25 ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι, φη-
 σίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης
 ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ
 βασιλεὺς πρὸς ὃν Ὁ καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ, λανθά-
 νειν γὰρ αὐτόν ^Τ [τι] τούτων οὐ πείθομαι Ὁ οὐθέν· οὐ γάρ
 ἔστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 πιστεύεις, βασιλεῦ
 Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 ὁ δὲ

Ez 2,1

Jr 1,8.19.7 1 Chr
16,35Is 42,7.16 1 P 2,9 ·
E 2,215,31! • 20,32! Sap
5,5 • 20,21

R 15,19

11,18! • 15,19!
3,19 ·
Mt 3,8 p |

21,30a

3,18; 24,14; 28,23
L 24,27!17,3 L 24,26! 1 K
15,20 Kol 1,18 ·
Mt 4,16 2 T 1,10 ·
13,47 L 2,32 |

22,1!

12,15 J 10,20!

24,31 • Jdth 10,13

J 18,20!

15 ^ο H P 049. 323. 1241 M | ^Τ (22,8) ο Ναζωραῖος 048. 6. 104. 614. 1175 pc gig vg^{ms}
 sy^{ph} • 16 ^ο Φ⁷⁴ K A C² E Ψ 096 M latt bo | txi B C*^{vid} 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891.
 2464 pc sy sa • 17 ¹ ε-λω Ψ 096. 6. 81. 104. 614. 945. 1241. 1505 al co | εξ αποστελλω
 Φ⁷⁴vid C (-ελω 36. 323. 453. 1175. 1739. 1891. 2464 al) | txi K A B E 048vid M • 18 ¹
 τυφλων E 096 vg^{ms} • 20 ¹ εις E Ψ 33. 1739 M lat | txi Φ⁷⁴ K A B vg^{ms} | των -αιων
 Φ⁷⁴ pc • 21 ¹ τουτου Φ⁷⁴ pc | ^ο† A B 048 M | txi Φ⁷⁴ K E Ψ 33. 36. 81. 614. 945. 1175.
 1505. 1739. 1891 al latt • 22 [^Τ hic add. 26,8 Eb. Nestle cf] • 24 ¹ επιστασθαι A • 26 ^ο
 B 104. 1175 pc h vg^{ms} | ¹† - B Ψ 36. 614. 1175. 1505 pc sy^h | εγω 945. 1739. 1891 pc | txi
 Φ⁷⁴ K A E 33 M sy^p | ^ο† Φ⁷⁴ K² A E 33. 81 al

11,26! · 3 Rg 20,7 φ

Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ ἔμε πείθεις Ἰ
Ἰ Χριστιανὸν ποιῆσαι. **29** ὁ δὲ Παῦλος· ἔδυσάμην ἂν
τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν ἑμέγῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ
καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοι-
ούτους ὁποῖος καὶ ἐγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τού-
των. **30** Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἦ
τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, **31** καὶ ἀναχω-
ρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Ὅτι οὐδὲν

23,29!

25,11! s

θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιόν ὧ[τι] πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗ-
τος. **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήσῳ ἔφη· ἀπολελεύσθαι ἐδύ-
νατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος· εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα. Τ

1-28,16: 16,10!

25,12

10,1!

19,29; 20,4 Koi
4,10 Phm 24 |
11,19 · 43; 24,23;
28,2.7.16

L 12,4!

28,11

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέ-
ρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης
Σεβαστῆς. **2** ἐπιβάντες δὲ τὸ πλοῖον Ἀδραμυττηνῷ μέλ-
λοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν
ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνα Ἰ Θεσσαλονικέ-
ως. **3** τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως
τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς
τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** κάκειθεν
ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέ-
μους εἶναι ἐναντίους, **5** τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλι-
κίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες τὴν κατήλθομεν εἰς
Μύρα τῆς Λυκίας. **6** Κάκει εὐρών ὁ ἑκατοντάρχης
πλοῖον Ἀλεξανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν
ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7** ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες

28 ἔμε πειθῆ A | (ex itac.?) Χρη- N* | ἔ γενεσθαι E Ψ 1739 M latt sy; Cyrj | ιxt ϕ⁷⁴ N A B 048. 33. 81. 1175 pc sy^{hmg} • 29 ἔ-ξαμην N* H L P 049. 81. 326. 1241 al | ἔ πολλῶ 1739^c M sy | ιxt ϕ⁷⁴ N A B Ψ 33. 81. 945*. 1739* pc latt • 30 καὶ ταῦτα εἰποντος αὐτοῦ (- 614) av. M h sy^h sa | av. δε 33. 945. 1505. 1739. 1891 al | ιxt N A B Ψ 81. 1175. 2464 pc • 31 ο ϕ⁷⁴ pc | ο¹† B M it sy | ιxt ϕ⁷⁴ N A (Ψ) 33. 81. 104. 945. 1175. 1739. 1891 pc vg • 32 ἀπολελ. ηδ. ϕ⁷⁴ | (h. i.?) - 326. 2464 | τ καὶ οὕτως ἐκρινεν αὐτον ο ἡγεμῶν ἀναπεμψαι Καίσαρι 97 pc h w (sy^{p,hmg}) et
¶ 27,1 h sy^{hmg} | τους περι τον Παυλον P 6. 326 pc | 2 I ϕ⁷⁴ pc | I 945. 1505. 1739. 1891 pc • 2 ττω ϕ⁷⁴ | εν 614. 1505 pc | τ-μυντ- ϕ⁷⁴vid A B* 33 pc | ιxt (vl -τ-) N B² Ψ 1739 M | ἔ Θεσσ-εων δε Αρισταρχος και Σεκουνδος 614. 1505. (2147) pc sy^h • 3 ἔ -λιανος A • 5 τ δι ημερων δεκαπεντε 614. 2147 pc h vg^{ms} sy^h • τ-pp- B 1175 | Σμυρναν 69 | Λυστραν ϕ⁷⁴ N (A) lat bo | ιxt Ψ 33. 1739 M h • 6 ἔ-ειθεν ϕ⁷⁴ A pc | -εισε 36. 104. 453. 1175 pc

καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεδόντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλ-
μώνην, **8** μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς
τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας ὅ ἐγγὺς πόλις
ἦν Ἰ Λασαία.

9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἡδὴ ἐπι-
σφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἡδὴ παρελη-
λυθέναι παρήνει ὁ Παῦλος **10** λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες,
θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλ-
λειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. **11** ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερ-
νήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπέιθετο ἢ τοῖς ὑπὸ τὸν
Παύλου λεγομένοις. **12** ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρ-
χοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν
ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἰ πως δύναιτο καταντήσαντες εἰς
Φοῖνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κα-
τὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

2K 11,25 s

Lv 16,29 etc

28,11

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως
κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσπον παρελέγοντο τὴν Κρήτην.
14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός
ὁ καλούμενος Ἐυρακύλων· **15** συναρπασθέντος δὲ τοῦ
πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπι-
δόντες ἔφερόμεθα. **16** νησίον δέ τι ὑποδραμόντες κα-
λούμενον Καῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι
τῆς σκάφης, **17** ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑπο-
ζωννύντες τὸ πλοῖον, φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν
ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἔφερόντο.
18 σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν
ἐποιοῦντο **19** καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ
πλοίου ἔρριψαν. **20** μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπι-

30 I

Jon 1,5

7 614. 1505. 2147 pc (h) • 8 ἔ† B Ψ 1739 M | ιxt N A 33 pc | ἔ (ex itac.?) -σεα B 33. 1175. 1739. 1891. 2464 al | -σια 36. 81. 453. 945 pc | Λαισσα N² | Αλασσα A sy^{hmg} sa | Thalassa lat | ιxt (N*) Ψ M • 11 ττου Ψ 33. 1739 M | ιxt ϕ⁷⁴ N A B 81. 1241 pc • 13 ἔ de Asso(n) lat • 14 ο ϕ⁷⁴ | ἔυροκλυδων (B²: ευρυ-) Ψ 33^{vid}. 1739 M sy | ιxt ϕ⁷⁴ N A B* latt (co) • 15 ττω πλεοντι και συστειλαντες τα ιστια 614. 2147 pc (sy^h*) • 16 ἔ† Κλαυδα N* A^{vid} 33. 81. 614. 945. 1505. 1739 pc vg^{ms} sy^h | Κλαυδην M | ιxt ϕ⁷⁴ N² B (Ψ: Γαυδην) 1175 lat sy^p • 17 ἔ-ειαν N* gig | -ειας 6. 36. 81. 453. 614. 1241. 2464 pc | ἔ δε ϕ⁷⁴ | ἔτα ιστια 1505 pc s (sy^p) | ἔ-ρομεθα 36. 453 pc sy^p bo • 18 ἔ τε ϕ⁷⁴ A 104 pc • 19 ἔ-ψαμεν Ψ M sy | ιxt ϕ⁷⁴vid N A B C 33. 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 al latt co | τεις την θαλασσαν 614. 2147 (pc) it vg^{ms} sy^h sa

φαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς.

33 **21** Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδησαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. **22** καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλήν τοῦ πλοίου. **23** παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι Ὁ[ἐγὼ] ᾧ καὶ λατρεύω, ἄγγελος **24** λέγων· μὴ φοβοῦ, Παῦλε, Καίσαρι σε δεῖ παραστήναι, καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. **25** διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. **26** εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.

28,1 **33** **27** Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυξὶ ἔγένετο διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτός ὑπενόουν οἱ ναῦται Ἑ[προσάγειν] τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** καὶ βολίσαντες εὐρον ὄργυιᾶς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὐρον ὄργυιᾶς δεκαπέντε· **29** φοβούμενοί ᾤοντο μὴ ποῦ κατὰ Ἑ[τραχεῖς] τόπους Ἑ[ἐκπέσωμεν], ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ἤχοντο ἡμέραν γενέσθαι. **30** Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων Ἑ[φυγεῖν] ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν ὁ προφάσει ὡς ἐκ πύργου ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, **31** εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· ἂν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. **32** τότε ἀπέκωσαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἶασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.

33 Ἀχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἡμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· τεσσαρεσκαίδεκάτῃν σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε μὴτὲν προσλαβόμενοι. **34** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς

23 ο† B C* Ψ 1739 ℳ s | txt φ⁷⁴ ℵ A C² (36 pc) vg • 27 ἐπεγ- A 81 pc vg | Ἑ[προσηγεῖν] (B*: -αχ-) gig s | προσανέχειν B² | προαγαγεῖν ℵ* (pc) | προσεγγίζειν 614. 1505. 2147 | txt φ⁷⁴ ℵ² A C Ψ 33. 1739 ℳ • 29 Ἑ[δε] φ⁷⁴ ℵ Ψ 33. 81. 614. 1175. 1505 al syh | txt A B C 1739 ℳ | Ἑ[βραχεῖς] φ⁷⁴ 104. 1505 pc | Ἑ[σώσω] 81. 326. 945. 1739. 1891 al • 30 Ἑ[εκφ-] A 614. 1505. 2147 pc | ° 614 pc

Ἑ[μεταλαβεῖν] τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς Ἑ[ὕμετέρας] σωτηρίας ὑπάρχει, οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς Ἑ[ἀπολείπεται]. **35** εἶπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. **36** εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ Ἑ[προσελάβοντο] τροφῆς. **37** ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ Ἑ[διακόσαιο] ἑβδομήκοντα Ἑ[ἕξ]. **38** κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν Ἑ[σίτον] εἰς τὴν θάλασσαν.

39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ Ἑ[δύναιτο] Ἑ[ἐξῶσαι] τὸ πλοῖον. **40** καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν ἄρτέμωνα τῇ Ἑ[πνεούσῃ] κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. **41** περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον Ἑ[ἐπέκειλαν] τὴν ναῦν καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα Ἑ[ἐλύετο] ὑπὸ τῆς βίας [τῶν κυμάτων]. **42** Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μὴ τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ. **43** ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλούμενος Ἑ[διασῶσαι] τὸν Παῦλον¹ ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορίψαντας πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι **44** καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου, καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Ἑ[Μελίτη] ἡ νῆσος καλεῖται. **2** οἱ τε βάρβαροι παρείχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν, Ἑ[ἄπαντες γὰρ] πυρὰν

Mt 10,30!
L 22,19p J 6,11p
2,421
22
9,19

3 • 28,11

22-25

4; 27,43s

27,31

34 Ἑ[προσλ-] H L P Ψ 049. 326. 1241. 1505 ℳ | Ἑ[ημ-] A L P 326. 614. 1241 pm w syh | Ἑ[πε-] σεται Ψ 1739 ℳ gig syh sa | txt φ⁷⁴ ℵ A B C 33. 36. 81. 326. 453. 1175 pc vg syh bo • 35 Ἑ[ἐπιδίδους] καὶ ἡμῖν 614. 2147 pc syh** sa • 36 Ἑ[λαβὼν] A Ψ 1175 pc | -λαμβανὼν 1505 | μετελαμβανὼν 614. 2147 pc | μεταλαβαν(τ) ℵ 1241 | txt φ⁷⁴ B C 33. 1739 ℳ • 37 ὡς B (pc) sa | Ἑ[πεντε] A sa^{ms} | - 69 • 38 [Ἑ[ιστον] Naber ej] • 39 Ἑ[δυνατον] C ℳ co | txt ℵ A B Ψ 33. 81. 323. (614). 945. 1175. 1505. 1739 al latt | Ἑ[ἐκσῶσαι] B* C pc • 40 Ἑ[πνοη] φ⁷⁴ • 41 Ἑ[ἐπωκ-] B² 1739 ℳ | txt ℵ A B* C Ψ 33. 81. 104. 1175 pc | Ἑ[διελ-] L 614. 1175. 1505 pc | Ἑ[† I 2] ℵ* A B | 3 4 Ψ 2464 | vi maris gig vg | txt φ⁷⁴ ℵ² C 33. 1739 ℳ sy • 43 Ἑ[φ⁷⁴] A 33 • 44 Ἑ[της] γῆς 614
¶ 28,1 Ἑ[Μελιτηνη] B* lat syh bo | Μιλητη φ⁷⁴ vid • 2 Ἑ[ἀναψ-] ℳ | txt φ⁷⁴ vid ℵ A B C Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al

2Κ 11,27

Ἔπροσελάβοντο ἅπαντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφε-
στῶτα καὶ διὰ τὸ ψυχός. 3 Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύ-
λου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,
ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἔξελθοῦσα ἑκαθήσεν τῆς χειρὸς
αὐτοῦ. 4 ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμᾶμενον τὸ θηρίον
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· πάντως φο-
νεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θα-
λάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. 5 ὁ μὲν οὖν ἄποτινάξας
τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἐπαθεν οὐδὲν κακόν, 6 οἱ δὲ προσ-
εδόκων αὐτὸν μέλλειν ἰμίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω
νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούν-
των μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον ἑμεταβαλόμενοι
ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν.

14,11

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκείνῳ ὑπῆρχεν χωρία
τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος
ἡμᾶς ἑτρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. 8 ἐγένετο δὲ
τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου ἑπυρετοῖς καὶ δυσεντερῖῳ συνε-
χόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ
προσευξάμενος ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν.
9 τούτου δὲ γενομένου ὁ καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ
ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, 10 οἱ
καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις
ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρεῖας.

27,12,6

11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακε-
χειμακότες ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκού-
ροις. 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν
ἡμέρας τρεῖς, 13 ὅθεν περιελόντες κατηντήσαμεν εἰς
Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτε-
ραῖοι ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὗ εὐρόντες ἀδελφούς

2 ἑ προσανελαμβανον κ* ψ 614. (1505) pc lat | 2 / φ74 33 | 2 A gig co | 1 181 • 3 ἑ διεξ- H L P Ψ 049. 323. 614. 945. 1241. 1739 22 | ἑ-ψατο C 36. 453. 614. 1505. 1891 pm • 5 ἑ-ξαμενος A H L 048. 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm | txt κ B P Ψ 049. 326. 1241. 1891. 2464 pm • 6 ἑμπιπρ- κ* 323. 945 pc | ἑ-λλ- κ 048. 33. 1739 22 | txt A B Ψ 81. 323. 945. 1505 al • 7 ἑ Πουπλιῳ φ74vid 81. 104. 945. 1739 pc | ἑ t B 6. 104. 323. 614. 1175. 1505 pc | txt φ74vid κ A Ψ 048. (33). 1739 22 • 8 ἑ-τω φ74 • 9 ἑ ὑγιούς H | ° B gig vgcl • 10 ἑ ὅσον χρόνον ἐπεδημοῦμεν 1611 pc | ἑ την χρεῖαν 22 | txt φ74 κ A B Ψ 048. 066. 33. 104. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pc syh • 11 ἑ ηχ- H 049. 6. 326. 1891. 2464 pm | ἑ-κορ- φ74 P* Ψ 81c. 104. 326. 453. 2464 al • 12 ἑ-ραις τρισιν B • 13 ἑ t-ελθοντες φ74 κ2 A 066. 1739 22 lat sy | txt κ* B Ψ (gig)

παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἑπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτὰ· καὶ οὕτως ἑεῖς τὴν Ῥώμην ἦλθαμεν. 15 κάκειθεν οἱ ἀδελ-
φοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἦλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν
ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ
Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος.

16 Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἑπετράπη τῷ Παύ-
λῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν ἑ σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν
στρατιώτῃ.

40

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι αὐ-
τὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ
αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν
ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατράσι δέ-
σμιος ἔξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν
Ῥωμαίων, 18 οἵτινες τὴν ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπο-
λῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί.
19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων τὴν ἀναγκάσθην ἐπικα-
λέσασθαι Καίσαρα οὐκ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι ἑκατ-
ηγορεῖν. 20 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα
ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ
Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεαι. 21 οἱ δὲ πρὸς αὐ-
τὸν εἶπαν· ἡμεῖς οὐτε γράμματα ἑπερὶ σοῦ ἐδεξάμεθα
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας οὐτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν
ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. 22 ἀξιοῦ-
μεν δὲ ἑπαρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς, περὶ ὧν γὰρ
τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ὅτι πανταχοῦ
ἀντιλέγεται.

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς
τὴν ξενίαν πλείονες οἱς ἑἐξιτίθετο ἑδιαμαρτυρόμενος

14 ἑ επ ψ 22 | txt φ74 κ A B 048. 066. 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 pc | ἑ επιμειναντες H Ψ 049. 326. 614. 1505. 2464 al | ἑ φ74vid (A, 048. 066. 33). 81. 104. 945. (1739). 2464 al vg | txt κ B Ψ 22 gig • 15 ἑ B | ἑ εζηλ- Ψ (1739) 22 | txt κ A B 066. 81. 104 pc • 16 ἑ την κ* L Ψ 048. 614. 1175. 1505 al | txt κ2 A B 066. 1739 22 | ἑ ο εκατονταρχος παρ-
εδωκεν τους δεσμιους τω στρατοπεδαρχω, τω δε Π. επετρ. 22 gig p (syh**) sa | txt φ74vid
κ A B Ψ 048vid. 066. 33vid. 81. 1175. 1505. 1739. 2464 pc vg (syh) bo | ἑ αυ- B | ἑ εξω της
παρεμβολης 614. 2147 pc it syh** • 18 ἑ πολλα 614 pc syh** • 19 ἑ (22,22) και επικρα-
ζοντων αιρε τον εχθρον ημων 614. 2147 pc syh** | ἑ-ρησαι ψ 22 | txt κ A B 33. 81. 104.
453. 945. 1175. 1739. 2464 pc | ἑ αλλ ινα λυτρωσωμαι την ψυχην μου εκ θανατου 614.
2147 pc gig p vgmss syh** • 21 ἑ ουδε φ74 81*. 104 pc; Eus | ἑ φ74 A 33. 104. 945. 1739 al |
txt (κ) B (Ψ) 048 22 it; Eus • 22 ἑ φ74vid κ L 36 pc | 1 2 33 | ° 104 pc • 23 ἑ ηκον ψ 22 |
txt φ74vid κ A B 048. 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739. 2464 pc | ἑ εξεθετο φ74vid A*vid pc |
ἑ-ραμενος κ(*) | ἑ παρατιθεμενος A

19,81 • 31
26,221
20,7,11 | 17,4

τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Ὁμωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωτὶ ἕως ἑσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν ἤπειθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίσταντο· **25** ἀσύμφωνοι γὰρ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας· **26** λέγων·

Is 6,9 s • Mt 13, 14 s | p

πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν·

ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε

καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε·

2K 3,14

27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου

καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν

καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν·

μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν

καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν

καὶ ἑπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσονται αὐτούς.

2,141 • Ps 67,3;
98,3 • 18,61
Is 40,5 • L 3,6

28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν² ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. **29**

2T 1,17

30 Ἐνέμεινεν δὲ διетίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν· **31**

19,81

κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων³ περὶ τοῦ κυρίου⁴ Ἰησοῦ⁵ Χριστοῦ⁶ μετὰ πάσης⁷ παραρησίας ἀκωλύτως⁸. **32**

23; 1,3 • 2,291 Ph
1,14 2T 2,9

23 • 24 • 25 • 26 • 27 • 28 • 29 • 30 • 31 • 32 • 33 • 34 • 35 • 36 • 37 • 38 • 39 • 40 • 41 • 42 • 43 • 44 • 45 • 46 • 47 • 48 • 49 • 50 • 51 • 52 • 53 • 54 • 55 • 56 • 57 • 58 • 59 • 60 • 61 • 62 • 63 • 64 • 65 • 66 • 67 • 68 • 69 • 70 • 71 • 72 • 73 • 74 • 75 • 76 • 77 • 78 • 79 • 80 • 81 • 82 • 83 • 84 • 85 • 86 • 87 • 88 • 89 • 90 • 91 • 92 • 93 • 94 • 95 • 96 • 97 • 98 • 99 • 100 • 101 • 102 • 103 • 104 • 105 • 106 • 107 • 108 • 109 • 110 • 111 • 112 • 113 • 114 • 115 • 116 • 117 • 118 • 119 • 120 • 121 • 122 • 123 • 124 • 125 • 126 • 127 • 128 • 129 • 130 • 131 • 132 • 133 • 134 • 135 • 136 • 137 • 138 • 139 • 140 • 141 • 142 • 143 • 144 • 145 • 146 • 147 • 148 • 149 • 150 • 151 • 152 • 153 • 154 • 155 • 156 • 157 • 158 • 159 • 160 • 161 • 162 • 163 • 164 • 165 • 166 • 167 • 168 • 169 • 170 • 171 • 172 • 173 • 174 • 175 • 176 • 177 • 178 • 179 • 180 • 181 • 182 • 183 • 184 • 185 • 186 • 187 • 188 • 189 • 190 • 191 • 192 • 193 • 194 • 195 • 196 • 197 • 198 • 199 • 200 • 201 • 202 • 203 • 204 • 205 • 206 • 207 • 208 • 209 • 210 • 211 • 212 • 213 • 214 • 215 • 216 • 217 • 218 • 219 • 220 • 221 • 222 • 223 • 224 • 225 • 226 • 227 • 228 • 229 • 230 • 231 • 232 • 233 • 234 • 235 • 236 • 237 • 238 • 239 • 240 • 241 • 242 • 243 • 244 • 245 • 246 • 247 • 248 • 249 • 250 • 251 • 252 • 253 • 254 • 255 • 256 • 257 • 258 • 259 • 260 • 261 • 262 • 263 • 264 • 265 • 266 • 267 • 268 • 269 • 270 • 271 • 272 • 273 • 274 • 275 • 276 • 277 • 278 • 279 • 280 • 281 • 282 • 283 • 284 • 285 • 286 • 287 • 288 • 289 • 290 • 291 • 292 • 293 • 294 • 295 • 296 • 297 • 298 • 299 • 300 • 301 • 302 • 303 • 304 • 305 • 306 • 307 • 308 • 309 • 310 • 311 • 312 • 313 • 314 • 315 • 316 • 317 • 318 • 319 • 320 • 321 • 322 • 323 • 324 • 325 • 326 • 327 • 328 • 329 • 330 • 331 • 332 • 333 • 334 • 335 • 336 • 337 • 338 • 339 • 340 • 341 • 342 • 343 • 344 • 345 • 346 • 347 • 348 • 349 • 350 • 351 • 352 • 353 • 354 • 355 • 356 • 357 • 358 • 359 • 360 • 361 • 362 • 363 • 364 • 365 • 366 • 367 • 368 • 369 • 370 • 371 • 372 • 373 • 374 • 375 • 376 • 377 • 378 • 379 • 380 • 381 • 382 • 383 • 384 • 385 • 386 • 387 • 388 • 389 • 390 • 391 • 392 • 393 • 394 • 395 • 396 • 397 • 398 • 399 • 400 • 401 • 402 • 403 • 404 • 405 • 406 • 407 • 408 • 409 • 410 • 411 • 412 • 413 • 414 • 415 • 416 • 417 • 418 • 419 • 420 • 421 • 422 • 423 • 424 • 425 • 426 • 427 • 428 • 429 • 430 • 431 • 432 • 433 • 434 • 435 • 436 • 437 • 438 • 439 • 440 • 441 • 442 • 443 • 444 • 445 • 446 • 447 • 448 • 449 • 450 • 451 • 452 • 453 • 454 • 455 • 456 • 457 • 458 • 459 • 460 • 461 • 462 • 463 • 464 • 465 • 466 • 467 • 468 • 469 • 470 • 471 • 472 • 473 • 474 • 475 • 476 • 477 • 478 • 479 • 480 • 481 • 482 • 483 • 484 • 485 • 486 • 487 • 488 • 489 • 490 • 491 • 492 • 493 • 494 • 495 • 496 • 497 • 498 • 499 • 500 • 501 • 502 • 503 • 504 • 505 • 506 • 507 • 508 • 509 • 510 • 511 • 512 • 513 • 514 • 515 • 516 • 517 • 518 • 519 • 520 • 521 • 522 • 523 • 524 • 525 • 526 • 527 • 528 • 529 • 530 • 531 • 532 • 533 • 534 • 535 • 536 • 537 • 538 • 539 • 540 • 541 • 542 • 543 • 544 • 545 • 546 • 547 • 548 • 549 • 550 • 551 • 552 • 553 • 554 • 555 • 556 • 557 • 558 • 559 • 560 • 561 • 562 • 563 • 564 • 565 • 566 • 567 • 568 • 569 • 570 • 571 • 572 • 573 • 574 • 575 • 576 • 577 • 578 • 579 • 580 • 581 • 582 • 583 • 584 • 585 • 586 • 587 • 588 • 589 • 590 • 591 • 592 • 593 • 594 • 595 • 596 • 597 • 598 • 599 • 600 • 601 • 602 • 603 • 604 • 605 • 606 • 607 • 608 • 609 • 610 • 611 • 612 • 613 • 614 • 615 • 616 • 617 • 618 • 619 • 620 • 621 • 622 • 623 • 624 • 625 • 626 • 627 • 628 • 629 • 630 • 631 • 632 • 633 • 634 • 635 • 636 • 637 • 638 • 639 • 640 • 641 • 642 • 643 • 644 • 645 • 646 • 647 • 648 • 649 • 650 • 651 • 652 • 653 • 654 • 655 • 656 • 657 • 658 • 659 • 660 • 661 • 662 • 663 • 664 • 665 • 666 • 667 • 668 • 669 • 670 • 671 • 672 • 673 • 674 • 675 • 676 • 677 • 678 • 679 • 680 • 681 • 682 • 683 • 684 • 685 • 686 • 687 • 688 • 689 • 690 • 691 • 692 • 693 • 694 • 695 • 696 • 697 • 698 • 699 • 700 • 701 • 702 • 703 • 704 • 705 • 706 • 707 • 708 • 709 • 710 • 711 • 712 • 713 • 714 • 715 • 716 • 717 • 718 • 719 • 720 • 721 • 722 • 723 • 724 • 725 • 726 • 727 • 728 • 729 • 730 • 731 • 732 • 733 • 734 • 735 • 736 • 737 • 738 • 739 • 740 • 741 • 742 • 743 • 744 • 745 • 746 • 747 • 748 • 749 • 750 • 751 • 752 • 753 • 754 • 755 • 756 • 757 • 758 • 759 • 760 • 761 • 762 • 763 • 764 • 765 • 766 • 767 • 768 • 769 • 770 • 771 • 772 • 773 • 774 • 775 • 776 • 777 • 778 • 779 • 780 • 781 • 782 • 783 • 784 • 785 • 786 • 787 • 788 • 789 • 790 • 791 • 792 • 793 • 794 • 795 • 796 • 797 • 798 • 799 • 800 • 801 • 802 • 803 • 804 • 805 • 806 • 807 • 808 • 809 • 810 • 811 • 812 • 813 • 814 • 815 • 816 • 817 • 818 • 819 • 820 • 821 • 822 • 823 • 824 • 825 • 826 • 827 • 828 • 829 • 830 • 831 • 832 • 833 • 834 • 835 • 836 • 837 • 838 • 839 • 840 • 841 • 842 • 843 • 844 • 845 • 846 • 847 • 848 • 849 • 850 • 851 • 852 • 853 • 854 • 855 • 856 • 857 • 858 • 859 • 860 • 861 • 862 • 863 • 864 • 865 • 866 • 867 • 868 • 869 • 870 • 871 • 872 • 873 • 874 • 875 • 876 • 877 • 878 • 879 • 880 • 881 • 882 • 883 • 884 • 885 • 886 • 887 • 888 • 889 • 890 • 891 • 892 • 893 • 894 • 895 • 896 • 897 • 898 • 899 • 900 • 901 • 902 • 903 • 904 • 905 • 906 • 907 • 908 • 909 • 910 • 911 • 912 • 913 • 914 • 915 • 916 • 917 • 918 • 919 • 920 • 921 • 922 • 923 • 924 • 925 • 926 • 927 • 928 • 929 • 930 • 931 • 932 • 933 • 934 • 935 • 936 • 937 • 938 • 939 • 940 • 941 • 942 • 943 • 944 • 945 • 946 • 947 • 948 • 949 • 950 • 951 • 952 • 953 • 954 • 955 • 956 • 957 • 958 • 959 • 960 • 961 • 962 • 963 • 964 • 965 • 966 • 967 • 968 • 969 • 970 • 971 • 972 • 973 • 974 • 975 • 976 • 977 • 978 • 979 • 980 • 981 • 982 • 983 • 984 • 985 • 986 • 987 • 988 • 989 • 990 • 991 • 992 • 993 • 994 • 995 • 996 • 997 • 998 • 999 • 1000

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

1 Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ² Χριστοῦ³, κλητὸς ἀπόστολος⁴ ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, **2** ὁ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὖσιν⁵ ἐν Ῥώμῃ⁶ ἀγαπητοῖς θεοῦ⁷, κλητοῖς ἀγίοις, ἡ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη⁸ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου⁹ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ¹⁰ περὶ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ ἐστιν ὁ θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιούμεναι¹¹ **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἰ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακληθῆναι¹² ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω¹³ δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἑλλήσιν τε καὶ βαρβά-

2P 3,16
Act 19,21; 23,11;
28,14.16 2T 1,17

Ph 1,1 G 1,10 Je
1,11 Ps 105,26; 78,
70 etc • 1K 1,1 •
G 1,151 • 1Th 2,21 |
Tit 1,2 • 16,25 s
L 1,70 |
Mt 1,1 J 7,421 2T
2,8 Ap 22,16 • Kol
1,221 | Act 13,33 •
Ph 3,10 1T 3,16
Test Lev 18,7 |
15,151 G 2,7 s •
16,261 • Act 9,151 p
8,28; 9,24 1K
1,9 etc |

Act 28,15
1K 1,2; • 1,3 2K
1,2 G 1,3 E 1,2
Ph 1,2 2Th 1,2
Phm 3 Kol 1,2
1Th 1,1 Tt 1,4 |
1K 1,4 etc
16,19 1Th 1,8
2K 1,23 Ph 1,8
1Th 2,5 1Sm 12,
5 s • H 9,14; 12,28
Dt 11,13 • Ph 3,3 •
1Th 1,2 2T 1,3 •
E 1,16 | 15,23 Act
19,21 Act 18,211

1Th 2,17; 3,6 2T
1,4 • 12,61

11,25 1K 10,1; 12,
1 2K 1,8 1Th 4,
13 • 15,221

J 15,161

¶ 1,1 s 26 K A G P 33. 1739. 1881 B d vgl sy; Irlat v.1. Ambst | ttt 210 B 81 pc a m vgl;
Irlat • 3 γεννωμ- 61* pc sy • 4 προο- latt; Irlat vid • 7 G pc; Or-1739ms et εν αγαπη
θεου G it vglms; Ambst | s 4 3 1 2 sy • 8 K* | υπερ D: G P B | ttt K A B C D* K 33.
81. 1506. 1739. 1881 al • 9 μοι D* G P 424. 1505. l 249 pc • 12 [εμε Michelsen cj]
• 13 ουκ οιομα D(*c) G b*; Ambst

1 K 1,26ss • 8,12;
15,27 G 5,3 1 K 9,
16

Ps 119,46 L 9,261 •
1 K 1,18,24 2 K 12,
9 • 10,9; 5,9s 1 Th
5,9s • Act 3,261;
18,61 |

3,5,21-26; 10,3 2 K
5,21 Ph 3,9 Mt 6,
33 Ps 98,2 Is 51,
5s.8 • Hab 2,4
G 3,11 H 10,38

4,15; 5,9 Mt 3,71 1
Th 2,16 Hen 91,7 •
Ps 73,6 Prv 11,5 •
2 Th 2,12
19-32; Sap 13-15
Act 14,15-17; 17,
24-28 • BarAp 54,
17s

1 T 1,17 • Job 12,7-9
Mt 6,26-30p Ps 8,
4; 19,2 Is 40,26,28
Act 14,17 | J 15,22 |

Mt 23,3 4 Esr 8,60 •
E 4,17s 2 Rg 17,15
Jr 2,5 Ps 94,11 Sap
13,1 Ps 75,6 •
Hen 99,8 | Jr 10,14
1 K 1,20 | Ps 106,
20 Jr 2,11 • Dt 4,
15-18 Sap 12,24;
11,15 |

26,28 Act 7,41s •

6,19 G 5,19

Ass Mos 5,4

9,51

241

Test Jos 7,8

ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, **15** οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ Ἐπρόθυμον καὶ Ὑμῖν □ τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον ὅτι, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν □ εἰς σωτηρίαν ὅσον παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε Ὀπρώτον καὶ Ἑλληνι. **17** δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται ὁ δὲ δίκαιος ὅτι ἐκ πίστεως ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Ὁθεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε Ὁπίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολόγητους, **21** διότι γινόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἡὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν **23** καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** Διὸ ὁ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. **25** οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν αὐτὸν ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. **26** Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἶ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν ἡχρησιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, **27** ὁμοίως ὅτε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλή-

15 ὁμοῖος d vg^{ms}; Ambst | ὅτι D* b vg^{ms} | ἐπὶ G | □ G (cf vs 7) • **16** ὁ τοῦ Χριστοῦ D* Ψ M | lat 26²⁶ N A B C D* G 33. 81. 1505. 1506. 1739. 1881 pc lat sy co | □ G | ° B G sa; Mcion^T • **17** ὁ τοῦ C* • **18** ° 1908 pc | ὁ τοῦ θεοῦ a vg^{cl} sa; Ambst • **20** ° L 1506* pc • **23** ὁ-ξαντο K 6. 630 al • **24** ὁ καὶ D G Ψ M b sy^h | lat N A B C 33. 81. 104. 1739. 1881 al lat sy^p co; Spec | ὁ-αν- G Ψ 33. 1739. 1881^c M | lat 26⁴⁰ vid N A B C D 81. 1881* al • **26** ὁ κτισιν D* ei ὁ χρῆσιν D* G • **27** ὁ δε A D* G P Ψ 33. 104. 630. 1505. 1739. 1881 pm lat sy^h; Cl | - C al | lat N B D* K L 81. 365. 1175. 1241. 2464 pm

λους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ὁ ἀπολαμβάνοντες. **28** Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, **29** πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ ὁ πονηρία πλεονεξία κακία, μεστοὺς φθόνου φόνου ἐριδος ὁ δόλου κακοηθείας, ψιθυριστὰς **30** κατατάλους θεοστυγεῖς ὕβριστὰς ὑπερηφάνους ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀστόργους ὁ ἀνελεήμονας. **32** οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ὁ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον ὁ αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἰ, ὁ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων ὁ γὰρ ὁ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. **2** οἶδαμεν ὁ δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. **3** ὁ λογιζέται δὲ τοῦτο, ὁ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; **4** ὁ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιαν ὁ σε ἄγει; **5** κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ὁ ἀποκαλύψεως ὁ δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ **6** ὁ ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **7** τοῖς μὲν καθ' ὁπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζῶν αἰώνιον, **8** τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι ὁ τῇ ἀληθείᾳ πειθομέ-

Lv 18,22; 20,13
1 K 6,9

241

2 Mcc 6,4 3 Mcc
4,16

29-31:

13,13 Mt 15,19p
L 18,11 1 K 5,10s;
6,9s 2 K 12,20 G
5,19-21 E 4,31; 5,
3-5 Kol 3,5,8 1 T
1,9s; 6,4s 2 T 3,2-4
Tt 3,3 1 P 4,3 Ap
9,21; 21,8; 22,15
4 Mcc 1,26; 2,15 |

Act 8,11 2 Th 2,12

Mt 7,1s!

PsSal 15,8

9,22 2 P 3,9,15

Sap 11,23

Dt 9,27

Ap 6,17 Zph 1,14s
etc Ps 110,5 •
Test Lev 3,2 PsSal
9,5 | Prv 24,12 Ps
62,13 Mt 16,27
2 K 11,15 2 T 4,14
1 P 1,17 Ap 2,23 |
10 1 P 1,7 • Mt 19,
16 | Ph 1,17

27 ὁ αν- B K 104*. 1506 pc | ὁ αντλ- G • **28** ὁ N* A 0172* • **29** ὁ 3 1 2 C D² 33. 81. 1506 pc | 2 3 K | 1 3 2 N A | κακ. πορνεία πλ. D* G (P) (vg) | πορν. πον. πλ. κακ. Ψ M sy^p | lat B 0172^{vid}. 1739. 1881 pc | ° A • **30** ὁ κακολαλ- D* • **31** ὁ (2 T 3,3) ασπονδους N² C D¹ Ψ (f 33). 1881 M vg sy | lat N* A B D* G 6. 1506. 1739 pc it bo; Lcf Ambst • **32** ὁ ἐπιγινωσκοντες B 1506 pc | ὁ τοῦκ ἐνοησαν (ἐγνώσαν G) D* G (pc) lat | ὁ δε 1175 pc b m | γαρ D* | ὁ. ποιουντες αλ. κ. συν-κουντες B b vg^{cl}; Lcf | οἱ ποιουντες αλ. κ. οἱ συν-κουντες a m; Ambst
¶ **2,1** ὁ κριματι C^{vid} 104 pc sy^h* sa? • **2** ὁ γαρ N C Ψ* 33 pc d vg | - 1906 • **3** ὁ νομι-
ζεις οὐν οἱ ταυτα πρασσαν P • **4** ὁ ἐναγει 33 • **5** ὁ ἀνταποδοσεως A | ὁ καὶ N² D² Ψ 33. 1739. 1881 M sy^h | lat N* A B D*^c G 81. 1506 pc lat sy^p co; Ir^{ist} • **8** ὁ μὲν N² A D² Ψ 33 M sy^h | lat N* B D* G 1739. 1881 pc lat

1,18! J 3,36 | 8,25
Is 28,22 @ Dt 53,

Act 3,26! | 7!

! Act 10,34! G 2,6
E 6,9 Kol 3,25 1P
1,17 Jc 2,1 2Chr
19,7 Sir 35,12s @

3,19

Mt 7,21! 1J 3,7
Jc 4,11
Act 10,35

Jr 31,33 Is 51,7
BarAp 57,2 · 9,1 ·
Sap 17,11 Test
Rub 4,3

L 8,17! 1K 4,5 ·
16,25 2T 2,8 ·
Act 10,42!

Mch 3,11 @ BarAp
48,22 · PsSal 17,1 |
12,2! L 12,47!

L 18,9 · Mt 15,14!
J 3,10

2T 3,5
Ps 50,16-21 Mt
23,3s

Tet Lev 14,4
Act 19,37

Is 52,5 Ez 36,20
2P 2,2

G 5,3

1K 7,19!

Lv 18,5 Dt 30,16

νοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ ὀργή καὶ θυμός. **9** θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοῦ. **10** δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **11** οὐ γὰρ ἐστὶν προσωπολημψία παρὰ τῷ θεῷ.

12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολούνται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. **13** οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ ὁ[τῷ] θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. **14** ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος. **15** οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, **16** τὸ ἐν (ἡμέρᾳ ὅτε) κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν Ὁμοῦ διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

17 (Εἰ δὲ) σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμου καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ **18** καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, **19** πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, **20** παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. **21** ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; **22** ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; **23** ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις. **24** τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται.

25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον ἑπράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. **26** ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα

12 ἐννομῶς / 44 • **13** ° B D * | txi K A D² G Ψ 33. 1739. 1881 M (P: h. t.) | ὁ παραθεω G vg^{ms}; Spec • **14** οἱ τοιοῦτοι G • **15** ὁ διαλογ- G • **16** [ὁ] καὶ δικαιωθήσονται Pohlenz cj] | ὁ ἡ ἡμ. B | ἡμ. ἡ A 1506 pc | txi K D G Ψ 33. 1739. 1881 M lat syh; Spec | ὁ -veῖ D² 33. 1739. 1881 M lat co | txi B² Ψ 6. 1241 pc (K A B * D * G sine acc.) | ° 69 d* sa^{ms} | ὁ K¹ A D Ψ 33. 1739 M lat sy | txi (K * vid) B • **17** (ex itac.?) ἰδε D² 33. 1739. 1881 M syh | txi K A B D * K Ψ 81. 104. 630. 1506 al lat sy^p co; Cl • **25** φυλάσσης D * lat

τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** καὶ κρινεῖ ὁ θεὸς ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. **28** οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος ἐστὶν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, **29** ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου ἢ τίς ὁ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Ἐπρῶτον μὲν [γὰρ] ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. **3** τί γὰρ; εἰ ἡπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; **4** μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται·

ὅπως ἂν δικαιωθῇ ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ ἡ νικῆσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5 εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; μὴ ἀδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. **6** μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρίνει ὁ θεὸς τὸν κόσμον; **7** εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἔμῳ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγω ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; **8** καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα ὁ καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν ὁ τὰ κακά, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἐνδίκον ἐστίν.

9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως! Προητιασάμεθα ὁ γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, **10** καθὼς γέγραπται ὅτι

οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,

11 οὐκ ἔστιν ὁ συνίων,

26 οὐχι D G 33. 1739. 1881 M | txi K B Ψ 945. 1506 pc • **27** ° G
¶ **3,1** ° K * G 1241. 1505 pc | txi K A B D Ψ 33. 1739. 1881 M • **2** ° / 2 4 B D * G Ψ 81. 365. 1506. 2464* pc latt sy^p bo^{ms} | 1 3 4 1881 pc | πρῶτοι γὰρ 6. 1739; Eus | txi K A D² 33 M sy^h co • **4** ἔστω G | ὁ καθεπερ K B Ψ | txi A D G 33. 1739. 1881 M | ὁ -σης B G L Ψ 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pm | txi K A D K 81. 2464 pm (33. 1506 incert.) • **5** κατὰ τῶν ἀνθρώπων 1739^{ms} sa; (Or)^{ms} Graeca apud Or^{lat} • **6** κρίνει B² D² K * 365. 629 pc | txi Ψ 1739. 1881 M lat co (K A B * D * G 33 sine acc.) • **7** γὰρ B D G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy sa | txi K A 81. 365. 1506 pc vg^{ms} bo • **8** ° B K 326. 629* pc | ° D * | ὁ ἐφ' ἡμᾶς 0219. 81 pc a bo • **9** ° / P | -χωμέθα; οὐ π. A L | προκατεχόμεν περισσόν; D * G (Ψ) 104. (1505) pc it sy^p h^{ms} bo; Ambst | txi K B (D²) 0219^{vid}. 33. 1739. 1881 M (vg) sy^{hms} co? | ὁ ἡτι- D * G 104. 1505 pc latt | ° D * | ὁ πρῶτον A • **11** ° A B G 81. 1241 pc | txi K D Ψ 33. 1739. 1881 M; Mar^l

Mt 12,41 sp
7,6!

1K 4,5 · Dt 30,6
Jr 4,4; 9,25s Act
7,51 Jub 1,23 ·
7,6! · J 5,44

9,4 Dt 4,7s Ps 147,
19s; 103,7 · Act 3,
26! 1Th 2,4 · 1P
4,11 |
9,6 2T 2,13 · Ps
Sal 8,28 |

Ps 115,2 @
Ps 50,6 @

1,17!

6,19 1K 9,8; 15,32
G 3,15 1P 4,6

6,1s

23!

Ecc 7,20
Ps 14,1-3 (= 53,
2-4)

βυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι ^ο[καὶ] αὐτοῖς ^{τὴν} δικαιοσύνην, **12** καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἰχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. **14** εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. **15** ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. **16** Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα ^τ κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, κατέναντι οὐ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζῳποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. **18** Ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου ^τ, **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας ^τ τῇ πίστει ^τ κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ^ο[ἥδη] νεκρωμένον, ἑκατονταετής που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας. **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ. **21** ^οκαὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπὶγγελλται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. **22** διὸ ^ο[καὶ] ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ ^τ **24** ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

2K 12,18 1P 2,21

Mt 3,9

Gn 18,18; 22,17s
Sir 44,21 Bar Ap
14,13; 51,3 Jub 19,
21 etc H 11,71,181· 3,20; 5,13,
20; 7,8.10s.13 G
3,19

2P 1,19!

G 3,29

Gn 17,5 @ Sir 44,19

H 11,19 2K 1,9

Is 48,13 Bar Ap
48,8 1K 1,28

Gn 13,5 @

Gn 17,17 H 11,11

H 6,13.15· Mt 21,
21p· H 11,34· L
17,18 | 14,5 Kol
4,12
3!

1K 9,10!

8,11! 10,9 E 1,20
1P 1,21

8,32 Is 53,12.5

5,18; 8,10 J 16,10

11 ^ο+^κ* A B Ψ 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881. 2464 *al* vg^{ms} bo | *txt* ^κ2 C D F G M lat sy sa | ^τ εἰς A 424*. 1881 *pc* lat | -^κ C2 D* 6. 365. 424c. 1506. 1739 *pc* | *txt* B C* D2 F G Ψ 33 M
• 12 [^ταντοῖς Hort; - Beza *cjl*] • 15 ^τγαρ ^κ2 D F G Ψ 1739. 1881 M sy | *txt* ^κ* A B C 81.
104. 945. 1506 *pc* sy^{hms} • 16 ^τἡ A 1505 *pc* • 18 ^τως οἱ ἀστερες τοῦ οὐρανοῦ καὶ το
αμμον τῆς θαλάσσης F G a • 19 ^τεν D* F G | ^του D F G Ψ 33. 1881 M it vg^{cl} sy^h; Meth
Ambst | *txt* ^κ A B C 6. 81. 365. 1506. 1739 *pc* m vgst sy^p co | ^ο+ B F G 630. 1739. 1881 *pc*
lat sy^p sa; Meth Ambst | *txt* ^κ A C D Ψ 33 M m sy^h* bo • 21 ^ο F G latt • 22 ^ο B D* F G
pc b m sy^p co | *txt* ^κ A C D1 Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^h • 23 ^τεις δικαιοσύνην D2 1241
pc vg^{cl} sy^p

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ **2** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [^{τῇ} πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης ^τ τοῦ θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ ^τ, ἀλλὰ καὶ ^τκαυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** [^τΕτι γὰρ] Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ^οἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. **7** μάλιστα γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. **8** συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην [^{εἰς} ἡμᾶς ὁ θεός], ὅτι ^τ ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. **9** πολλῶ ^οοὖν μάλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μάλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** οὐ μόνον δέ ^τ, ἀλλὰ καὶ ^τκαυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ^οΧριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

6 **12** Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ^οὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. **13** ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ^τἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου, **14** ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς ^ομὴ ἁμαρτήσαντας [^{ἐπὶ} τῷ ὁμοιω-

G 2,16!· Is 32,17;
53,5 J 16,33 1J
3,21 |

E 3,12!

1P 5,12· Kol 1,27
Tit 2,13· 8,18.30 |
Jc 1, 2-4 1P 1,6s
2K 12,9· Test Jos
10,1 2K 4,17 |Ps 22,6; 25,20 H 6,
18s· Sir 18,11·
Act 2,17! 1J 4,13 |

4,5

J 3,16 1J 4,10·
1P 3,18·14,15 1K 8,11
1Th 5,10 |
3,25! 1K 11,25·1,18! 1Th 1,10! |
8,7!· 2K 5,18 Kol
1,21s

2K 4,10s |

1K 1,31!

Gn 2,17; 3,19 Bar
Ap 54,15; 23,4
4Esr 3,21s.26·
6,23 Sap 2,24

3,23!

4,15!· Phm 18

1K 15,21s.45

¶ 5,1 ^τ-χωμεν ^κ* A B* C D K L 33. 81. 630. 1175. 1739* *pm* lat bo; Mcion^T | *txt* ^κ1 B2 F G
P Ψ 0220^{vid}. 104. 365. 1241. 1505. 1506. 1739c. 1881. 2464. l 846 *pm* vg^{ms} • 2 ^τ- B D F G
0220 sa; Ambst | εν τη π. ^κ1 A *pc* vg^{ms} | *txt* ^κ*2 C Ψ 33. 1739. 1881 M lat | ^τ filiorum lat
• 3 ^ττουτο D* a | ^τ-χωμενοι B 0220. 365 *pc* • 6 ^τει γε (δε *sy*) B 945 *sy* | ει γαρ γε
1852 vg^{ms} | εις τι γαρ D1 F G lat; Ir^{lat} | *txt* ^κ A C D* (id. *sed* ° D2) 81. 104. 365. 1241. 1505.
1506 *pc*; Epiph | ut *txt*, *sed* ° Ψ 33. 1739. 1881 M (*sy*) • 7 ^τμογης ^κ* 1739 *pc*; Or
• 8 ^τ / 2 B | 3 4 / 2 D F G L 629. 1241 *pc* lat; Ir^{lat} | *txt* ^κ A C Ψ 33. 1739. 1881 M | ^τει
D1 F G it *sy*; Cyp Ambst • 9 ° D* F G it; Ir^{lat} Ambst • 11 ^ττουτο D* F G it; Ambst |
^τ-χωμεθα (-μεν F G) L 104. 365. 630. 1241. 2464 *al* latt | ° B 1739. 1881c *pc* | *txt* ^κ A C D
F G Ψ 33. 1881*^{vid} M lat sy • 12 ° D F G 1505 *pc* it; Ambst • 13 ^τ-γατο (-τα ^κ1 1881) A
(1505) *pc* | ενελογειτο ^κ* (2: -τα) it vg^{cl} • 14 ° 614. 1739*. 2495* *pc* d* m; Or^{pl} Ambst |
^τεν B 1505 *pc*; Ir^{lat} Or^{lat}

ματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως ὁ καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ὅτι ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. **16** καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** εἰ γὰρ (τῷ τοῦ ἐνὸς) παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς ὅτι τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύουσιν διὰ τοῦ ἐνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνός ἁμαρτωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνός δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. **19** ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνός ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός ἰδίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** νόμος δὲ παρεισήλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὐ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ἵζησομεν ἐν αὐτῇ; **3** ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι, ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ὁ Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** συνετάφημεν ὅν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** εἰ γὰρ σύμφυτοι γε-

Ap 20,4 1 K 6,2

1 K 15,21s

Is 53,11

4,15!

1 T 1,14

6,23

3,5-8

Kol 3,3 1 P 4,1

7,1 • G 3,27

Mc 10,38!

Kol 2,12

1 P 1,3

7,6 2 K 5,17! | Ph 3,10s

15 ° B sy^p | ° I FG • **16** ἁμαρτωλός D FG m vg^{cl} sy^p | τ ζωῆς D* vg^{mss} • **17** ἐν ἐνός 1739. 1881 pc m vgst; Or | ἐν (+ τῷ D) ἐνι A D FG | τ τὴν -αν 6. 104 pc | τῆς -ας καὶ Ψ 0221. 365. 1505 pc lat sy | - B sa; Ir^{lat} Ambst | ° C | ° B • **18** ἀνθρώπου K* pc | τ το -μα FG co? et^f το -μα D (F) G co? • **19** ἀνθρώπου D* FG; Ir
¶ **6,1** ἔνομεν 614. 945. 1505 al lat | -νομεν K K P (365). 1175. (1739). 1881. 2464 pm bo^{mss}; Tert | txt A B C D FG (L) Ψ (33). 81. 104. (630). 1506 pm a sa bo; Ambst • **2** ἔ-σωμεν Φ⁴⁶ C F G L Ψ 33. 81. 1241. 2464 al | txt K A B D 1739. 1881 M latt; Cl • **3** ° B 104c. 326 pc • **4** γὰρ lat; Or | - sy^p

γόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἄλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. **6** τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος οὐνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. **7** ὁ γὰρ ἀποθάνων δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. **8** εἰ ἡ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ ἡ συζήσομεν ἡ αὐτῷ, **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. **11** οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς [εἶναι] νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

12 Μὴ οὖν βασιλεύετω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, **13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὥσει ἐκ νεκρῶν ἵζωντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. **14** ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. **15** Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. **16** οὐκ οἶδατε ὅτι ὃ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἐστε ὃ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας ἢ εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἤτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ τῆς καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασχῆς, **18** ἐλευθερωθέντες ἡ δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθενείαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

E 4,22!

G 2,19; 5,24!

Act 13,39 • 1 P 4,1

1 Th 4,17!

2 T 2,11

1 P 3,18!

G 2,19

2 K 5,15 1 P 2,24

1 K 15,19

19; 12,1 • 13,12!

13,12! | 5,21

J 1,17 G 5,18

J 8,34!

7,25!

16,17 | 22 J 8,36!

1 P 2,24 | 3,5!

12,1 • 1 Th 4,3.7
2 Th 2,13 H 12,14

5 ἁμα F G latt • **6** καὶ τ. B | τ. δε Cl^{vid} • **8** γὰρ Φ⁴⁶ F G 945 pc vg^{mss} | ἔ-σωμεν C K P 104. 326. 614. l 249 al | τῷ Χριστῷ D* F G b vgst (sy^p) • **11** ° Φ⁴⁶vid A D*.c F G 33^{vid}. l 249 pc; Tert | pon. p. νεκ. μεν K² D¹ Ψ M lat | txt Φ⁴⁶vid K* B C 81. 365. 1506. 1739. 1881 pc | τῷ κυρίῳ ἡμῶν Φ⁴⁶vid K C 33. 1739c. 1881 M vg^{cl} (sy^p) bo; Ambst | txt Φ⁴⁶ A B D F G Ψ 629. 630. 1739* pc it vgst sy^h sa; Tert Spec • **12** αὐτῇ Φ⁴⁶ D F G b; Ir^{lat} Tert Ambst | αὐτῇ ἐν τ. ἐπιθ. αὐτοῦ C³ Ψ (33) M sy^h | txt Φ⁴⁶ K A B C* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 al lat sy^p co; (Or) Meth Did • **13** ἔ-ντες Φ⁴⁶ D* F G • **15** ἔ-σωμεν 6. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881 pm a t vg^{cl} | ἡμαρτήσαμεν F G lat; Ambst • **16** τ ἡ D* F G vg^{mss} sa^{mss} bo | ° D 1739* r vgst sy^p sa; Ambst • **17** καθαρὰς A • **18** οὖν K* C 81 pc t • **19** δουλεύειν F G latt (sy^p) | ° B pc sy^p | ἔ δουλεύειν F G latt (sy^p) | ὁπλα A

J 8,34! 20 ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλευθεροὶ ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. 21 τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν 8,6.13 ἐπαισχύνεσθε, τὸ ὅτι γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. 22 νυνὶ 18 δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος 1P 1,9 ζώην αἰώνιον. 23 τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

6,3 7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ, 8 ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον 1K 7,39 ζῇ; 2 ἡ γὰρ ὑπανδρὸς γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει ἐὰν γέννηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. 4 ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. 5 ὅτε γὰρ ἤμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορήσαι τῷ θανάτῳ. 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ὡς ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γραμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ νόμου· τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· οὐκ ἐπιθυμήσεις. 8 ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατεργάσατο ἐν ἡμῶν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. 9 ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζώην, ὡς εἰς θάνατον. 11 ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς

21 ὁ μὲν ὁ 94vid B D* F G 1505 pc sy^h | txt B* A C D² Ψ 33. 1739. 1881 B; CI
¶ 7,3 ὁ τοῦ ἀνδρός 33. 629 pc m vg^{ww} • 6 ὁ τοῦ θανάτου D F G it vg^{cl}; Or lat mss Ambst |
† B F G 629 | υμᾶς 1505 pc | txt B A C D Ψ 33. 1739. 1881 B • 7 ὅτι 33. 1175 al;
Mcion^T • 8 ὅτι F G (C K) lat sy^p bo • 10 [ἡ αὐτὴ Griesbach cj]

ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἁγαθή. 13 Τὸ οὖν ἁγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἁγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γέννηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

14 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστίν, ἐγὼ δὲ ὡς σάρκινός εἰμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. 15 ὁ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω ὅτι τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. 16 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστὶν ἐν τῇ σαρκί μου, ὅτι ἁγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ· 19 οὐ γὰρ ὁ θέλω ποιῶ ἁγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω [ἐγὼ] τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. 21 εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. 22 συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσιν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ὅτι τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσιν μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; 25 ὅτι χάρις δὲ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. □ Ἀρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ ὁ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

Gn 3,13 2K 11,3
H 3,13 |
16 1T 1,8 4Esr
9,37

1K 15,56

4,151

18; 8,7 2K 10,3
J 3,6 · Ps 51,7 |

12

E 3,161

G 5,171 4Esr 7,72

25; 8,2 | Ap 3,17

8,10

6,17 1K 15,57 2K
2,14; 8,16; 9,15

231

12 ὁ θαυμαστή 1908 • 14 οἶδα μὲν 33 pc | ἡ-ικος B² B | txt B* A B C D F G Ψ 33. 81. 1506. 1739. 1881 al; Meth • 15 ὁ D F G m • 16 ὁ καλὸν ἐστὶν F G t • 17 ὁ ἐνοικ- B B vg^{mss}; Ambst | txt A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 B lat; CI (630; h. t.) • 18 ὁ τοῦ F G | οὐχ εὐρίσκω D F G Ψ 33 B lat sy; Ir^{lat} | οὐ γινώσκω 2127 pc | txt B A B C 6. 81. 1739. 1881 pc co; Meth Did • 19 ὁ μισῶ F pc vg^s | - G • 20 ὁ B C D F G 104. 1241. 1506. 2464 pc latt sa; Meth | txt B A Ψ 33. 1739. 1881 B bo; CI • 22 ὁ νοός B • 23 ὁ (A) C L 81. 104. 630. 1241. 1505. 1506. 1739. 2464 pm sy^p | txt B B D F G K P Ψ 33. 365. 1175. 1881 pm latt; CI | [ἡ huc pon. 25b Venema cj] • 25 ὁ ἡ 3 4 B; Or Meth | ἡ χ. τοῦ θεοῦ D (F G; ἡ χ. κυρίου) lat | ευχαριστῶ τ. θεῷ B* A 1739. 1881 B sy | txt B¹ Ψ 33. 81. 104. 365. 1506 pc (C illeg. usque 8,3) | [ὁ Michelsen cj] | ὁ B* F G latt

31-39; 5,16 J 5,24 |
3,27 Jc 1,25 G 3,
21 · 2K 3,17 |
7,23 | 8

Act 13,38; 15,10 ·

H 7,18 · 32 G 4,4 ·
Ph 2,7 H 2,17; 4,
15 · Kol 1,22 |
2K 5,21 · H 13,11
Lv 16 · 5,16 |
Mt 5,17 | G 5,16,
18,25 |
13 J 3,6

6,21 G 6,8

5,10 Jc 4,4

J 8,43 | 7,14 |

1K 3,16; 12,31 | J
3,24 · 1K 3,23; 15,
23 G 5,24 |
G 2,20 Kol 1,27
2K 13,5 J 17,23 ·
1P 4,6

4,24 1K 6,14; 15,
45 |

2T 1,14

5s G 6,8 E 4,22-24
Kol 3,9 ·

G 5,24 | G 5,18

G 4,6s Dt 14,1 |

2T 1,7 | 1J 4,18 ·

8 Οὐδὲν ἄρα ὧν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἡλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. 5 οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. 7 διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἐχθρὰ εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται. 8 οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. 9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος ὁ τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας (Χριστὸν ἐκ νεκρῶν) ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν.

12 Ἀρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφείλεται ἐσμέν οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. 14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσιν. 15 οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα

¶ 8,1 ° D* sy^p | τ (4) μη κατα σαρκα περιπατουσιν A D¹ Ψ 81. 365. 629 pc vg (sy^p); Spec (+ ἀλλὰ κατα πνευμα Ν² D² 33^{vid} M a sy^h) | txt N* B D* F G 6. 1506. 1739. 1881 pc b m co; Ambst • 2 μὲ A D 1739^c. 1881 M lat sy^h sa; Cl | ημας Ψ bo; Meth | txt N B F G 1506^c. 1739^a a b sy^p; Tert Ambst • 3 ° 1912 pc • 10 τ ἐστιν F G (f 629 pc) lat; Ambst Spec • 11 ° N² C D F G Ψ 33 M; Cl Meth | txt N* A B 6. 630. 1505. 1739. 1881 pc | τ εκ v. X. Ιησουν N* A (C 81; I. X.) 630. 1506. 1739. 1881 pc | X. Ιησ. εκ v. D* (104 lat sy^p; I. X.) bo | τον X. εκ v. N² Ψ 33 M | txt B D² F G (l 249) pc m sa; Mcion^T Irlat Spec | ° I N A 326. 630. 1739. 1881 pc; Epiph^{at} | τ το ενοικουν αυ. πνευμα B D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^p; Irlat | txt N A C(*) P^c 81. 104. 1505. 1506. l 249 al f m sy^h; Cl • 13 τ της σαρκος D F G 630 pc latt; Irlat • 14 f t l 3 2 B F G m vgst; Or Pel | 3 l 2 Ψ 33. 1881 M vgst; Irlat Cl | txt N A C D 81. 630. 1506. 1739 pc a b; Ambst Spec

υἰοθεσίας ἐν ᾧ κράζομεν· αββα ὁ πατήρ. 16 τ αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα θεοῦ. 17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα ὁ καὶ συνδοξασθῶμεν.

12 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, (οὐχ ἐκούσα) ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι. 21 ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ στυγνάζει ἄχρι τοῦ νῦν. 23 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ (καὶ αὐτοὶ) τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν ὡς υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὁ γὰρ βλέπει τίς ἐλπίζει; 25 εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται (τῇ ἀσθενείᾳ) ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὼς δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει τ στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. 27 ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. 28 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ τ εἰς τ ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. 29 ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν

23 G 4,5s E 1,5 ·
Mc 14,36 |
1J 5,10 · 1J 3,1 |
G 3,26,29; 4,7 Ap
21,7 ·
Mc 12,7 H 1,2 ·
2T 2,3,12 1P 4,13;
5,1 2K 4,10 |
Mc 13,5ss L 22,
28-30 2K 4,10s.17
BarAp 15,8; 32,6 ·
5,2 | Ph 1,20 · Kol
1,23 4Esr 7,11.75 ·
G 5,5 | 1,21 E 4,
17 Eccl 1,2 etc ·
Gn 3,17-19

1J 3,2 |
2K 5,2,4 · 4Esr
10,9 |
2K 1,22 |

15 | 3,24 |
2K 5,6s; 4,18 ·
H 11,1

G 5,5 |

E 6,16 Jud 20 Ap
22,17 1K 14,15 Is
28,11 · 34 H 7,25 ·
Mc 8,12 | 2K 12,
4 | Ap 2,23 Ps 139,
1 1K 4,5; · 2,10

PsSal 4,25 etc 1K
2,9; 8,3 Jc 1,12;
2,5 · E 1,11 |

1P 1,2 · E 1,5 ·

15 [° Beza cj] • 16 τ ὥστε D (sy^p) • 17 ° φ⁴⁶ vgms sams • 19 πιστεως 2464 pc • 20 ου θελουσα F G (D* illeg.); Irlat | ε π ἐλ- φ²⁷ A B² C D² 33. 1739. 1881 M; Cl^{ex} Thd | txt φ⁴⁶ N B* D* F G Ψ • 21 τ τ διοτι N D* F G 945 pc | txt φ⁴⁶ A B C D² Ψ 0289. 33. 1739. 1881 M; Cl^{ex} Thd Or | φ-ρουται φ^{27c} vid vgms • 22 ὁδουει F G a • 23 κ. ημεις αυ. D F G lat | κ. αυ. ημ. οι 104. 630 | - φ⁴⁶ | κ. ημ. αυ. 33. (f 630) M (sy^h) | κ. αυ. B 104 pc lat; Meth | ημ. αυ. Ψ d* g; Ambst | αυ. D F G pc vgms | txt φ⁴⁶ N A C 81. 1506. 1739. 1881 pc | ° φ^{46vid} D F G 614 t; Ambst • 24 τ τις, τι και N² A C Ψ 33. 1881 M b sy^h sa; Cl | τις, τι B² D F G pc lat; Or Cyp | τις και N* 1739^{lat} | txt φ⁴⁶ B* 1739^{lat} m* bo | φ υπομενει N* A 1739^{mg} sy^p co • 26 ταις -νειαυς Ψ 33 M sy^h | της δεησεως F G | τη ασθ. της δεησ. it; Ambst | txt N A B C D* 81. 104. 630. 1739. 1881 pc vg sy^p co | τ υπερ ημων N² C Ψ 33 M lat sy co | txt N* A B D F G 6. 81. 945. 1506. 1739. 1881 pc b • 27 ημων 33 pc • 28 παν φ⁴⁶ | τ τ ο θεος φ⁴⁶ A B 81 sa | txt N C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy bo; Cl | τ το L 945 pm; Cl

Ph 3,211 • 2K 4,41
Gn 1,27 • Kol 1,
181 • H 2,10 • J 20,
171 |
2Th 2,13s
1K 6,11
2K 3,18

Ps 118,6 Mt 1,23 |
8,31 J 3,161 Gn 22,
16 •
4,251

H 7,25
Is 50,8 | Job 34,29
1P 3,13
E 1,20

Ps 110,1 Kol 3,1 •
H 7,25; 9,24 | 37,
39; 5,5 2K 5,14 •
2,9; 5,3 2K 12,10;
11,26s

Ps 43,23 • 1K 4,
9; 15,30s 2K 4,10s
• Mt 10,16 Zch
11,4 |

J 16,331 Ap 12,11 •

14,14; 15,14 • 1K
3,22 • E 1,211

351 J 17,26

1T 2,7 • 2K 11,311 •
2,15

1K 16,221
Ex 32,32 1J 3,16 •
16,7,11,21 |
Ex 4,22 2K 11,22
Dt 14,1 Hos 11,1 •

συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐ-
τὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. **30** οὗς δὲ ἑπρο-
ώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὗς ἐκάλεσεν, τού-
τους καὶ ἐδικαίωσεν· οὗς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ
ἐδόξασεν.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν,
τίς καθ' ἡμῶν; **32** ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἔφεισάτο
ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ
σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; **33** τίς ἐγκαλέσει κα-
τὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαίων· **34** τίς ὁ κατακρι-
νὼν; Ἡ Χριστὸς ὁ [Ἰησοῦς] ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐγερ-
θείς, ὅς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὅς καὶ ἐντυγ-
χάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς
ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; **36** καθὼς γέγραπται ὅτι
ἐνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπή-
σαντος ἡμᾶς. **38** πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε
ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἄρχαι οὔτε ἑνεστώτα οὔτε μέλ-
λοντα οὔτε δυνάμεις· **39** οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε ὅτις
κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυ-
ροῦσιν μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἀγίῳ,
2 ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ
καρδίᾳ μου. **3** ἡνυχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ
ἄπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγε-
νῶν μου κατὰ σάρκα, **4** οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ

30 προεγνώ Α • **32** οὐδε τ. ιδ. υι. D (FG) (sy) • **34** κρίνων *rell* | *txt* 1506 *pc* (P⁴⁶
A B* C D* F G *sine acc.*) | ῥ αμα δε X. P⁴⁶ a d*; Irlat | ° B D 0289. 1739. 1881 M a m
sy P sa; Irlat Ambst | *txt* P⁴⁶vid N A C F G L P 6. 33. 81. 104. 365. 1505 *al* sy^h lat bo | ἑκ
νεκρῶν N* A C P 0289vid. 33. 81. 104. 1506 *pc* co | *txt* P²⁷vid.46 N² B D F G 1739. 1881 M
latt sy; Irlat | °1† N* A C 0289vid. 81. 629. 945. 1506 *pc* it vg^{ss} sy^h sa • **35** θεου N (B: + της εν Χριστω Ιησου) 365.
1506 *pc* t sa | *txt* C D F G P 33. 1739. 1881 M lat sy bo; Tert Or (A *illeg.*) | ° P⁴⁶ D* F G |
txt N A B C D² P 33. 1739. 1881 M lat sy co; Cyp • **37** τον-σαντα D F G latt • **38** ῥ-λος
D F G b; Ambst | ῥ εξουσια ο. α. D | α. ο. εξουσια C 81. 104 *al* sy^h bo^{ms} | ῥ 5 2 / 4 3
(P) 33 M b sy; Chr Thret (Ambst) | *txt* P²⁷vid.46 N A B C D F G 0285. 1505. 1739. 1881 *pc*
vg sa bo; Or Eus Cyr • **39** ° P⁴⁶ D F G 1505 lat sy | *txt* N A B C P 0285. 33. 1739. 1881 M
(t); Cl

¶ **9,1** ῥ Ιησου D* F G a vg^s • **3** ῥυπο D G | υπερ P | ῥ / 2 P⁴⁶ | - B*

υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ ῥαί διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία
καὶ ἡ λατρεία καὶ ῥαί ἐπαγγελίαι, **5** ὧν οἱ πατέρες καὶ
ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ῥ ὧν ἐπὶ πάντων
θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ
γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι Ἰσραήλ· **7** οὐδ' ὅτι εἰ-
σὶν σπέρμα Ἀβραάμ πάντες τέκνα, ἀλλ' ἐν Ἰσαὰκ κληθή-
σεται σοι σπέρμα. **8** τοῦτ' ἐστίν, ὅτι οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς
ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας
λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος·
κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.

10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔ-
χουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· **11** μήπω γὰρ γεννηθέν-
των μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φραῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκ-
λογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένη, **12** οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ
τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ
ἐλάσσονι, **13** καθὼς γέγραπται· τὸν Ἰακώβ ἡγάπησα, τὸν δὲ
ῥσαὺ ἐμίσησα.

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο.
15 τῷ Μωϋσεὶ γὰρ λέγει· ἐλεῆσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτιρή-
σω ὃν ἂν οἰκτίρω. **16** ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ
τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἔλεῶντος θεοῦ. **17** λέγει γὰρ ἡ γρα-
φὴ τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι
ἐν σοὶ τὴν δυνάμιν μου καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν
πάσῃ τῇ γῇ. **18** ἄρα οὖν ὃν θέλει ῥ ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκλη-
ρύνει. **19** ῥερεῖς μοι οὖν· τί οἶον ἐτι μέμφεται; τῷ
γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; **20** ῥ ὧ ἄνθρωπε, μεν-
οὔνγε σὺ τίς εἰ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ
πλάσμα τῷ πλάσαντι· τί με ῥεποίησας οὕτως; **21** ἡ οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυρά-
ματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκευὸς ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν;

Ex 16,10 2K 3,7 •
Sir 44,12,18 etc •
2Mcc 6,23 • 81s |
Ex 13,5 etc • 1,3
Mt 1 L 3,23ss • J
3,31 E 4,6 • 1,25
2K 11,31 Ps 41,14

3,2

2,28

Gn 21,12 • H 11,
18

G 4,23

4; 4,13; 15,8

Gn 18,10,14

11,5,28

E 1,111 | 11,6

4,17 • Gn 25,23 •

Mt 1,2s •

Mt 20,13 Dt 32,4 |

Ex 33,19 •

Tt 3,5 Is 49,10
Ass Mos 12,7 |
Ex 9,16

Ex 4,21; 7,3 etc

Sap 12,12

Is 29,16 • 45,9

Job 9,12

Jr 18,6 Sap 15,7

2T 2,20

4 ῥη -κη P⁴⁶ B D F G b vg^{cl} sa bo^{ms}; Cyp | *txt* N C P 0285. 33. 1739. 1881 M it vgst sy bo
(A: h. t.) | ῥ (+ η D) -λια P⁴⁶vid D F G a bo^{ms} • **5** ῥ ὧν ο Schlichting *cf*] • **6** ° P⁴⁶ it sy;
Ambst | ῥ-λιται D F G 614. 629. 1881^c *pc* vg^{ww} • **7** ῥ qui a b vg^{cl} • **8** ῥ οτι N² B¹ P 104.
365. 614. 1505. 1506 *pc* • **11** ῥ κακον P⁴⁶ D F G P M | *txt* N A B 6. 81. 365. 630. 945.
1506. 1739. 1881 *al*; Or • **12** ° P⁴⁶ D* vg^{ms} sy; Or Ambst • **13** ῥ† καθαπερ B; Or | *txt*
P⁴⁶ N A D F G P 33. 1739. 1881 M • **16** ῥ ευδοκουντος L • **18** ῥ ο θεος D *pc* a m vg^{ms};
Ambst • **19** °† N A P 33. 1739. 1881 M vg sy | *txt* P⁴⁶ B D F G it vg^{ms} • **20** ῥ / 2 P⁴⁶ D*
F G 629 latt | 3 / 2 N² D² P 33 M sy^h | *txt* N* A (B) 81. 630. 1506. 1739. 1881 *pc*; Or¹⁷³⁹mg |
ῥεπλασας D sy

Jr 50,25 · 2,4 Bar
Ap 59,6 ·
Is 13,5 Symm; 54,
16 |
10,12; 11,33 E 1,
18; 3,16 Kol 1,27
Ph 4,19 · Act 9,15 |
1,61 ·
Jub 2,19 1P 2,10

Hos 2,25

Hos 2,1 ©

Is 10,22s Hos 2,1 ©

11,5

Is 28,22 Dn 5,28 ©

Is 1,9 ©

Mt 10,15!

10,20

10,2s; 11,7 Sap 2,
11 Is 51,1 Dt 16,20
Prv 15,9 Sir 27,8 |

Is 8,14 1P 2,8

Is 28,16; 8,14 Mt
21,42! 1P 2,6

10,11

22 εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρί-
σαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ὁ ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ τ
σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 ὁ καὶ ἵνα
γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς Γδόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους
ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν; 24 Οὗς καὶ ἐκάλεσεν ἡ-
μᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, 25 ὡς καὶ
ὁ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει·

καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου

καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην·

26 καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ Γοῦ ἡ ἐρρήθη αὐτοῖς·

οὐ λαός μου ὁ υἱεῖς,

ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.

27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ·

ἐὰν ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς
θαλάσσης,

τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται·

28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων τ ποιήσει κύριος
ἐπὶ τῆς γῆς.

29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας·

εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλειπεν ἡμῖν σπέρμα,

ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠ-
μοιώθημεν.

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύ-
νην κατέλαβεν τ δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ
πίστεως, 31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς
Γνόμον οὐκ ἔφθασεν. 32 διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ'
ὡς ἐξ ἔργων τ· προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,
33 καθὼς γέγραπται·

ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν
σκανδάλου,

καὶ τ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

22 ° et Τεις F G it (syP); Ambst • 23 ° B 326 pc lat; Or(1739mg) | ἡ χρηστοτήτος P (syP)
• 25 ° φ46vid B • 26 ὦ κ*; Irlat vid | / B; Irlat vid | (ε)αν κληθήσονται φ46 F G a b d* syP |
txt κ A D Ψ 33. (1739). 1881 M vg sy^h co | ° φ46 it syP; Irlat vid • 27 ἡ καταλ- φ46 κ1 D F G
Ψ 33. 1739*. 1881 M | txt κ* A B 81. 1739c; Eus • 28 τ (Is 10,23) εν δικαιοσυνη οτι
λογον συντεμνημενον κ2 D F G Ψ 33 M lat sy^h | εν δικ. 81 pc | txt φ46 κ* A B 6. 1506.
1739. 1881 pc m* syP co; Eus • 30 τ την φ46 G • 31 ἡ δικαιοσυνη κ2 F Ψ 1881 M lat
sy | [δικαιοσυνην P. Schmiedel cf.] | txt φ46vid κ* A B D G 6. 81. 945. 1506. 1739. 2464 pc
b m co; Ambst (33 om. εις v.) • 32 τ νομου κ2 D Ψ 33 M vg^{ms} sy | txt κ* A B F G 6. 629.
630. 1739. 1881 pc lat co • 33 τ πας 33. 1739 Ψ M lat sy^h | txt κ A B D F G 81. 1506. 1881
pc b m syP co; Ambst | ἡ μη κατ-νθη D F G

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ
δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν.
2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζήλον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ
κατ' ἐπίγνωσιν· 3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιο-
σύνην καὶ τὴν ἰδίαν Ὁ[δικαιοσύνην] ζητοῦντες στη-
σαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 τέλος
γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύον-
τι. 5 Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ
[τοῦ] νόμου ὅτι ὁ ποιήσας Ὁ αὐτὰ Ὁ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν
αὐτοῖς. 6 ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ
εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;
τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 ἢ· τίς καταβήσεται
εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγα-
γεῖν. 8 ἀλλὰ τί λέγει τ; ἐγγὺς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στό-
ματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πί-
στεως ὃ κηρύσσομεν. 9 ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἑν τῷ στό-
ματί σου κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου
ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἠγείρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 10 καρ-
δίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολο-
γεῖται εἰς σωτηρίαν. 11 λέγει γὰρ ἡ γραφή· τ πᾶς ὁ πι-
στεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. 12 οὐ γὰρ ἔστιν
διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου, ὃ γὰρ αὐτὸς κύριος
πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν·
13 πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται.
14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν;
πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἰακούσω-
σιν χωρὶς κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ
ἀποσταλῶσιν; καθὼς γέγραπται· ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες τ

Act 22,31

1,17!

L 16,15; 18,9 Ph
3,9 |
3,21s; 8,2s; 9,31s J
1,17 H 8,13 · 1 K
1,30s · 1,16 Act
13,39 |

2,13 Lv 18,5

Dt 9,4

Dt 30,12 Bar 3,29
4Esr 4,8 J 3,131 |
Ps 107,26

Dt 30,13 Prv 30,4
Ps 71,20 Sap 16,13
1P 3,191 | Dt 30,14

1K 12,3 2K 4,5
Ph 2,11 Kol 2,6 ·
4,24!

9,33 Is 28,16

3,22,29 Act 15,9.
11 G 3,281 · 9,5
Ph 2,9ss Act 10,
36 · 9,231 |
Joel 3,5 © 1K 1,21

Is 52,7 Nah 2,1

¶ 10,1 τ του Ισραηλ εστιν (-629 pc) M | αυτ. εστιν κ2 P Ψ 33. 1505 pc | txt φ46 κ* A B D
F G 6. 365. 1506. 1739. 1881. l 249 pc m; Ambst • 3 °† A B D P 81. 365. 629. 630. 1506.
1739. 1881 pc a vg co; Cl | txt φ46 κ F G Ψ 33 M (b) d*; Irlat • 5 °† 7 l-4 6 et ° κ* | 7 l-6
et ° (A: sed εκ πιστεως) (D*) (33*). 81. 630. 1506. 1739. (1881) pc co | ut txt, sed - του κ2
B Ψ 945. l 249 al | txt φ46 D2 F G M sy^(p) | °† F G a syP | τ αυτη κ* A B 33. 81. 630.
1506. 1739. 1881. l 249 pc vg co | txt φ46 κ2 D F G Ψ M it sy • 8 τ η γραφη D (F G) 33.
104. 365. 629. l 249 al (a vg^{cl}) bo; (Ambst) • 9 ἑν ... κυρ. Ιησ. Χριστον φ46 A t |
το ρημα εν τ. στ. σ. οτι κυριος Ιησους B (81. l 249) sa; (Cl) | txt κ D F G Ψ 33. 1739.
1881 M lat sy bo; Irlat • 11 τ οτι 42 pc • 14 ἑ-σονται (φ46: -σων-) κ* A B G K P 6. 104.
365. 1505. 1506. 1739. 1881 al | -σουσιν M; Cl | txt κ2 A B Ψ 33. 81. 614. 1241. 2464 al
• 15 τ καθαπερ B 81 | txt φ46 κ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M; Cl | τ των ευαγγελι-
ζομενων ειρηνην κ2 D F G Ψ 33 M lat sy (pon. p. αγαθα: Irlat Eus) | txt φ46 κ* A B C 81.
630. 1506. 1739. 1881 pc a co; Cl

τῶν εὐαγγελιζομένων Ὁ[τὰ] ἀγαθά. **16** Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; **17** ἢ αὐτὴ ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἢ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Ἰησοῦ. **18** ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε·

Ps 18,5 ὅτι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φόβος αὐτῶν
καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει·

11,11.14 Dt 32,21 ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνη,
ἐπ' ἔθνη ἀσυνέτῳ παροργιστῶ ὑμᾶς.

20 Ἡσαΐας δὲ ἔλεγε· ἀποτολμᾷ καὶ λέγει·

Is 65,1 εὐρέθην ὁ[ἐν] τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,
ἐμφανῆς ἐγενόμην τῷ ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.

21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει·

Is 65,2 ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου
ἡ πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς (τὸν λαὸν) αὐτοῦ; ¹⁶ μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλῆτις εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. **2** οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἶδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; **3** κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ ἐπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου. **4** ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; ἡ κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἀνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. **5** οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· **6** εἰ δὲ χάριτι, οὐδέ τί ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. **7** Τί οὖν; δὲ ἐπιζη-

15 ὁ† κ² A B C D* F G P 81. 1505. 1506. 1739. 1881 pc; Eus | txi ϕ⁴⁶ κ* D¹ Ψ 33 ℳ; Cl
• **17** ἡ τοῦ κ² A D¹ Ψ 33. 1881 ℳ sy; Cl | – F G; Ambst | txi ϕ⁴⁶vid κ* B C D* 6. 81. 629.
1506. 1739 pc lat co • **20** ρ D* F G | ὁ† κ² A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 ℳ vgst; Cl | txi ϕ⁴⁶ B
D* F G 1506^{vid} (it vgl) | τεν B D* 1506^{vid} | txi ϕ⁴⁶ κ² A C D¹ F G Ψ 33. 1739. 1881 ℳ lat;
Cl • **21** ἐπι D; Cl | ρ F G; Ambst
¶ **11,1** τὴν κληρονομίαν ϕ⁴⁶ F G b; Ambst | τ (2) ον (ην ϕ⁴⁶vid) προέγνω ϕ⁴⁶ κ² A D*
• **2** τ λεγων κ* ℳ sy | txi κ² A B C D F G P Ψ 6. 81. 365. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 al
latt sy^b; Eus • **4** (ex itac.?) -λειπον ϕ⁴⁶ A C F G L P 104. 1175. 1739. 2464 al | -λειψα
81. 1506 pc | txi κ² B D Ψ 1881 ℳ; Did • **6** ουκ ϕ⁴⁶ 614. 1881 pc d vgst sy | τει δε εξ
εργων ουκετι εστι (– B) χαρις, επει το εργον ουκετι εστιν εργον (χαρις B) κ² B Ψ
33^{vid}. (365) ℳ vg^{ms} (sy) | txi ϕ⁴⁶ κ* A C D F G P (81). 629. 630. 1739. 1881 pc lat co; Or
• **7** επεζητει F G 104 pc latt sy

τεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, **8** καθὼς γέγραπται·

ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως,
ὁφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν,
ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

9 καὶ Δαυὶδ λέγει·

γεννηθῶ ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν
καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς,

10 σκοτισθῇτωσαν οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. **12** εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. **13** Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς ἔθνεσιν· ἐφ' ὅσον (μὲν οὖν) εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου ὡς ἐξάξω, **14** εἰ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ ὁ εἰς ἡμᾶς ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. **17** εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς (τῆς ρίζης) τῆς πίστεως τῆς ἐλαίας ἐγένου, **18** μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ρίζα σέ. **19** ἐρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν τὸ κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρίσθω. **20** καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἡ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας, μὴ ὑψηλὰ φρόνει· ἀλλὰ φοβοῦ· **21** εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, ὁ μὴ πως οὐδὲ σοὺ φείσεται. **22** ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν τῷ θεῷ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἡ ἀπο-

9,31

Mc 3,51

Dt 29,3 Is 29,10;
6,9s

Ps 68,23 s 35,8

Act 18,61

10,191

251

1,5

10,191

1 K 9,22 1 T 4,16

2 K 5,19! Sir 10,
20s 3J 5,25 | Nu 15,
17-21

E 2,11-14,19

Jdc 9,9 3

1 K 10,12; 15,1; 16,
13 2 K 1,24 1 Th 3,
8 12,16! Ph 2,12

8 ἡ καθ' ὅσον κ² B 81. 945 pc | txi ϕ⁴⁶ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 ℳ • **13** γαρ D F G Ψ
33 ℳ latt | ουν C | txi κ² A B P 81. 104. 630. 1506. 1739. 1881 pc sy | μεν Ψ 33. 1739.
1881 ℳ lat sy^b | – D F G 326. 365 pc sy; Pel | txi ϕ⁴⁶ κ² A B C P 81. 104. 1506 pc | ρ-ασω
ϕ⁴⁶ F G Ψ 33. 1175 pc latt • **16** γαρ A | ρ ϕ⁴⁶ F G P* 6. 1241. 1506. 1881. 2464 al | txi κ²
A B C D Ψ 33. 1739 ℳ lat sy co; Cl^{ex} Thd Ambst • **17** τ. ρ. και κ² A D² 33. 1739. 1881 ℳ
vg sy | – ϕ⁴⁶ D* F G boms; Irlat | txi κ² B C Ψ 1175. 1506 pc b • **18** σου καυχασαι ϕ⁴⁶
D* F G it; Ambst | txi κ² A B C D² Ψ (33). 1739. 1881 ℳ vg • **19** τοι D* 630. 1505 al
• **20** εκλασ- B D* F G | υψηλοφρονει C D F G Ψ 33. 1739. 1881 ℳ | txi ϕ⁴⁶ κ² A^{vid} B 81
pc • **21** ρ† κ² A B C P 6. 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 pc co | txi ϕ⁴⁶ D F G Ψ 33 ℳ latt
sy; Irlat • **22** του ϕ⁴⁶ B | ρ-μιαν κ² D F G Ψ 33. 1881 ℳ latt; Cl | txi ϕ⁴⁶ κ* c^{vid} A B C 6.
81. 630. 1506. 1739 pc

J 15,2,4 H 3,14

2K 3,16

1,13! · 1K 14,2! ·

12,16 · Mc 3,5! ·

12 L 21,24 Kol 1,
25ss J 10,16 4Esr
4,35s TestSeb 9fin

Is 59,20s Ps 14,7

Jr 31,33s

Is 27,9

9,11 · 9,25 | Ps
110,4

15,8

2,8 · 15,9 ·

10,21 |

G 3,22

1T 2,4

1K 2,10 BarAp
14,8ss · 9,23! · 1K
1,21; 2,7 E 3,10
Kol 2,3 · E 3,5 ·
Sap 17,1 · Job 5,9;
9,10 E 3,8 Ps 76,
20ϕ |Is 40,13ϕ
Job 15,8 Jr 23,18
1K 2,16

τομία, ἐπὶ δὲ σὲ ἡ χρηστότης ὁ θεοῦ, ἐὰν ἔπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃς. **23** κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἔπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρίσθονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτοῦς. **24** εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπῃς ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθῃς εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρίσθονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔτε ἡ [παρ'] ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι ἡ πόρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ **26** καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται·

ἥξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος,

ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,

ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἔχθοι δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· **29** ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κληῖσις τοῦ θεοῦ. **30** ὥσπερ γὰρ ἡμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, ἡνὺν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἔλεει, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἡνὺν ἐλεηθῶσιν. **32** συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.

33 Ὡς βάθος πλούτου

ὁ καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ·

ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

34 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου;

ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

22 ἡ-τητα D² F G Ψ 33 ℳ latt; Cl | txi ϕ⁴⁶ (K) A B C D* 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc | ° D² F G Ψ 33 ℳ it sy; Cl Ambst | txi ϕ⁴⁶ K A B C D* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 pc vg co | ἡ-μεινης ϕ⁴⁶vid A C D² F G 33. 1739*. 1881 ℳ; Cl | txi K B D* Ψ 81. 630. 1739* pc • **23** ἡ-μεινωσιν K² A C D² F G 33 ℳ | txi K* B D* Ψ 81. 1739. 1881. 2464 pc • **25** ἡ-εν A B 630 | - ϕ⁴⁶ F G Ψ 6. 1506. 1739 pc lat | txi K C D 33. 1881 ℳ b sy^h | ἡ-caecitas latt sy • **27** ἡ-2 3 / ϕ⁴⁶ • **30** ἡ-καὶ K² D¹ Ψ 33 ℳ lat sy | txi ϕ⁴⁶ K¹ (*: om. vs 30) A B C D* F G 81. 365. 945. 1506. 1739. 1881 al co | ἡ-νυν B 1505 • **31** ἡ-υστερον 33. 365 pc sa | - ϕ⁴⁶ A D² F G Ψ 1739. 1881 ℳ latt | txi K B D*^c 1506 pc bo • **32** ἡ-τα παντα ϕ⁴⁶vid D* (F G; Ir: - τα) latt • **33** ° 321 lat

35 ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ,

καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα·

αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Job 41,3

1K 8,6 Kol 1,16s
H 2,10

16,27!

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν ἡδέαρεστον τῷ θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· **2** καὶ μὴ ἡσυχματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ ἡμεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ἵνα εἰς τὸ δοκιμάζῃν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ ἡδέαρεστον καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος ἡ τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἡ ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι ἡ πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμα ὅσμεν ἐν Χριστῷ, ἡ τὸ δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητεῖαν κατὰ τὴν ἀναλογία τῆς πίστεως, **7** εἴτε ἡ διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, **8** εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι, ὁ ἡ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἡλαρότητι.

9 ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἡ ἀποστύγοντες τὸ πονηρὸν, κολλῶμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς ἡ χρεΐαις

Dn 2,18 Theod ·
2K 1,3 · 6,13.19
L 2,22 · E 5,2 ·
1P 2,2.5.
9 Test Lev 3,6 | 1P
1,14 Ph 2,6s; 3,21 ·
G 1,4 · Ph 3,21! ·
Kol 3,10 Tt 3,5
2K 5,17 · E 4,23 ·
2,18 E 5,10.17 Ph
1,10

15,15!

1K 4,6

Mt 25,15 1K 12,
11 E 4,7 2K 10,13 |
1K 12,12s.27; 6,
15; 10,17E 1,23; 4,4 Kol
3,15 ·E 4,25; 5,30 1K
12,25 | 1,11 1K 7,
7; 12,4 1T 4,14
1P 4,10 · 15,15! |

1P 4,10s

1T 4,13

1K 14,3 Ph 2,1 H
13,22 · E 4,28 · 2K
8,21 · 1Th 5,12 1T
5,17 · Mt 6,3 · 2K
9,7 | 2K 6,6! 1K
13,6 · Am 5,15 Ps
97,10 | 1Th 4,9!1P 2,17 · 13,7 Ph
2,3 |Act 18,25; · 20,19
Kol 3,24 | 5,2sAct 2,42 Ph 4,6
Kol 4,2 E 6,18 1Th
5,17 1T 2,1 | Act
6,3; 28,10 Ph 4,14 ·

¶ **12,1** ἡ- K* A P 81. 1506 pc lat; Spec | txi (ϕ⁴⁶) K² B D F G Ψ 33. 1739. (1881) ℳ; Tert
• **2** ἡ- bis -σθαι A B² D* F G Ψ 81. 630. 1175. 1505. 1506 pm (1° loco 33 al; 2° loco K² D² 6.
1881 pc) | txi ϕ⁴⁶ B* L P 104. 365. 1241. 1739 pm; Cl | ἡ-των K D¹ Ψ 33 ℳ latt sy | txi
ϕ⁴⁶ A B D* F G 6. 630. 1739. 1881 pc; Cl Cyp • **3** ἡ-του θεου L 81. 323. 945. 1241. 1506 al
t vgms sy^h | [ἡ-τι Venema cj] • **4** ἡ- A Ψ 33. 1739. 1881 ℳ | txi ϕ^{31,46} K B D F G 629. 1241
pc latt • **5** ° F G | ἡ-ο D² Ψ 33. 1881 ℳ | txi ϕ^{31,46} K A B D* F G P 6. 81. 365. 1506. 1739
pc • **7** ἡ-ο διακωνων K² 1241. 1506 pc | ἡ-διδασκαλιαν A • **8** ° ϕ⁴⁶vid D* F G latt |
ἡ-στανομενος ϕ³¹ K • **9** ἡ-μςουντες F G lat sy • **11** ἡ-καιρω D*^c F G pc; Hierms • **13** ἡ-
μνειαίς D* F G t vgms; Ambst

1 T 3,2; 5,10 Tt 1,8
H 13,2 1 P 4,9 |
Mt 5,44 |

L 1,58 ·

Sir 7,34 | 15,51

11,20 1 T 6,17

11,25 Prv 3,7 Is 5,
21 | 1 Th 5,15! 1 P

3,9 ·

Prv 3,4 & 2 K 8,21

H 12,14! | Lv 19,18

13,4 1 Th 2,16 D^r
32,35 H 10,30 L
18,3 2 Th 1,6-8 |
Prv 25,21 s & Mt 5,
44; 25,35 2 Rg 6,22

Mt 5,39 Test Benj
4,3 s

1 P 2,13-17 Tt 3,1
J 19,11 Prv 8,15 s
Sir 4,27 Sap 6,3 s

1 P 3,13

τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. **14** εὐ-
λογεῖτε τοὺς διώκοντας Ὁ[υ]μᾶς], ^ο1 εὐλογεῖτε καὶ μὴ κατ-
αρᾶσθε. **15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων, ^τ κλαίειν μετὰ κλαι-
όντων. **16** τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες ^τ, μὴ τὰ ὑ-
ψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι.
μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. **17** μηδενὶ κακὸν ἀντὶ
κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοοῦμενοι καλὰ ^τ ἐνώπιον ^τ πάν-
των ἀνθρώπων. **18** εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀν-
θρώπων εἰρηνεύοντες. **19** μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγα-
πητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ· ἐμοὶ ἐκ-
δίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. **20** (ἀλλὰ ἐὰν)
πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν· ^τ ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν·
τοῦτο γὰρ ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ ^τ τὴν κεφα-
λὴν ^τ αὐτοῦ. **21** μὴ νικᾷ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ
ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 ^τ Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέ-
σθω^τ. οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ^τ ὑπὸ θεοῦ, αἱ
δὲ οὖσαι ^τ ὑπὸ ^τ θεοῦ τεταγμέναι εἰσιν. **2** ὥστε ὁ ἀντι-
τασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστη-
κεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. **3** οἱ
γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος ^τ τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ^τ ἀλλὰ
^τ τῷ κακῷ^τ. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν· τὸ ἀγα-
θὸν ποιῶν, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· **4** θεοῦ γὰρ διάκο-
νός ἐστιν ^ο σοὶ εἰς ^ο1 τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς,
φοβοῦ^τ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ^τ· θεοῦ γὰρ διά-
κονός ἐστιν ^τ ἐκδικὸς εἰς ὀργὴν^τ τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.
5 διὸ ^τ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι^τ, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν

14 ^ο1 ^φ46 B 6. 1739 pc vgst; Cl | txi ^κ A D Ψ 33^{vid}. 1881 ^π t vg^{cl} sy (FG; h. t.) | ^ο1 ^φ46
(bo^{ms}) • **15** ^τ και A D² ^π sy^r; Tert | txi ^φ46 ^κ B D* F G 6. 1505. 1739. 1881 pc latt sy^h (Ψ;
h. t.) • **16** ^τ αγαπητοι P* • **17** ^τ (2 K 8,21) ενωπιον του θεου και A¹ | ου μονον εν. τ.
θ. αλλα και F G 629 lat | ^τ των ^φ46 A¹ D* F G it; Lcf Ambst | - 436 pc • **20** ^τ εαν ουν D²
^π sy^h | εαν ^φ46^{vid} D* F G Ψ 323 pc it; Ambst Spec | txi ^κ A B P 6. 81. 365. 630. 1506.
1739. 1881 pc lat | ^τ και εαν D* | εαν δε D² Ψ 1505 pc sy^h | ^τ της -λης B
^π **13,1** ^τ πασαις εξου. υπερεχ. υποτασσεσθε ^φ46 D* F G it; Irlat Ambst | txi ^κ A B D² Ψ 33.
1739. 1881 ^π lat sy co | ^τ απο D* F G 629. 945 pc | ^τ εξουσαι D² Ψ 33 ^π sy | txi ^κ A B
D* F G 0285^{vid}. 6. 81. 1506. 1739. 1881 al latt co; Irlat Or | ^τ του ^κ Ψ 33 ^π; Ir | txi ^κ A B
D F G P 0285^{vid}. 81. 104. 365. 1506. 1739. 1881 al; Or • **3** ^τ τα αγαθοεργω F* | των -ων
εργων et ^τ των κακων D² Ψ 33 ^π (sy) | txi ^φ46 ^κ A B D* F^c G P 0285. 6. 630. 1506. 1739.
1881 pc (lat) co; Irlat Cl • **4** ^ο F G bo^{ms} | ^ο1 B pc | ^τ / D* F G | 2 3 / ^κ* D² Ψ^c 33. 945.
1175. 1241 pm | txi ^φ46 ^κ A B L P Ψ* 048. 81. 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 pm;
Irlat • **5** ^τ (+ και ^φ46; Irlat) υποτασσεσθε ^φ46 D F G it; Irlat Ambst | txi ^κ A B Ψ 048. 33.
1739. 1881 ^π (vg) sy co

ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνειδήσιν. **6** διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φό-
ρους τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο
προσκαρτεροῦντες. **7** ἀπόδοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν
φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν
φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.

8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν·
ὁ γὰρ ἀγαπᾶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν. **9** ^τ τὸ γὰρ
οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, ^τ οὐκ ἐπιθυμήσεις,
καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν ^τ τῷ λόγῳ τούτῳ^τ ἀνακεφαλαι-
οῦται □[ἐν τῷ]^τ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ^τ σεαυτόν.
10 ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν (οὐκ ἐργάζεται)^τ· πλήρωμα
οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. **11** Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν και-
ρόν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ
ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** ἡ
νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ^τ ἀποθώμεθα οὖν τὰ
ἔργα τοῦ σκότους, (ἐνδυσώμεθα [δὲ])^τ τὰ ^τ ὄπλα τοῦ
φωτός. **13** ὥς ἐν ἡμέρᾳ εὐσηχημόνως περιπατήσωμεν,
μὴ κόμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ
^τ ἐριδι καὶ ζήλῳ^τ, **14** ἀλλὰ ἐνδύσασθε ^τ τὸν κύριον Ἰη-
σοῦν Χριστόν^τ καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε ^τ εἰς
ἐπιθυμίαν.^τ

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ
εἰς διακρίσεις ^τ διαλογισμῶν. **2** ὅς μὲν πιστεύει φα-
γεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ^τ ἐσθίει. **3** ὁ ἐσθίων τὸν
μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, (ὁ δὲ)^τ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθί-
οντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** σὺ
τίς εἰ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στή-

1 P 2,19

Mt 22,21 p

12,10

1 J 4,11

G 5,14 Kol 3,14

1 T 1,5

D^r 5,17-21 & Ex 20,

13-17 & 4 Mcc 2,6 ·

E 1,10

Lv 19,18 Mt 22,

39! p

1 K 13,4 · Sap 6,18

1 T 1,5

1 K 7,29

Mt 26,45 s J 4,23! ·

E 5,14 1 Th 5,6 ·

Act 19,2 | 1 J 2,8

E 5,11

6,13 2 K 6,7; 10,4

E 6,11,13-17 |

1 Th 4,12! · 1,29!

L 21,34!

G 3,27!

G 5,16

15,1 1 K 8,9; 9,22

1 Th 5,14 · 15,71 |

1 K 10,25-27

10

Kol 2,16

Mt 7,11

1 K 10,12!

8 ^τ -λητε ^κ* | -λοντες ^κ* Ψ 945 pc • **9** ^τ γεγραπται F G b | Του ψευδομαρτυρησεις ^κ
(P) 048. 81. 104. 365. (^τ 1505). 1506 pm a b vg^{cl} (sy^h) bo | txi ^φ46 A B D F G L Ψ 6. 33. 630.
1175. 1241. 1739. 1881 pm vgst sy^r sa; (Cl) Ambst | ^τ A Ψ 048. 33 ^π lat; Cl | txi ^φ46 ^κ B D
F G 81. 104. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 al a | ^ο ^φ46^{vid} B F G | txi ^κ A D Ψ 048. 33.
1739. 1881 ^π sy^h co; Cl | ^τ εαν- F G L P Ψ 33. 104. 365. 1175. 1506. 1881 pm | txi ^φ46 ^κ A
B D 048. 6. 81. 1505. 1739 pm; Cl • **10** ^τ ου κατεργαζεται D* 33. 365. 1505. 1881 al
• **11** ^τ ημ- ^φ46^{vid} ^κ C D F G Ψ (^τ 33). 1739 ^π latt sy^r sa | txi ^κ* A B C P 81. 365. 1881 al bo;
Cl • **12** ^τ αποβαλωμεθα ^φ46 D*² F G | txi ^κ A B C D¹ Ψ 048. 0285^{vid}. 33. 1739. (1881) ^π;
Cl | ^τ / ^φ46^c ^κ* 6 | και ενδ. ^κ C³ D² F G Ψ 33 ^π latt sy | ενδ. ουν ^φ46* | txi A B C* D* P
048. 630. 1506. 1739. 1881 pc; Cl | ^τ εργα A D pc • **13** ^τ ερισι κ. ζηλοις B (1739) sy^h sa;
Cl (Cyp) • **14** ^τ .τ. χρ. I. B; Cl | τ. κ. I. 323. 630. 1739. 1881 pc | I. Χρ. τ. κ. ημων ^φ46
(629) a t | txi ^κ A C D F G Ψ 0285^{vid}. 33 ^π lat sy | ^τ εις -ιαν ^φ46* A C pc | εν -μιας F G
^π **14,1** ^τ λογ- 81. 1175 pc • **2** ^τ -θιετω ^φ46 D* F G it vg^{ww}; Ambst | txi ^κ A B C D² Ψ 048.
33. 1739. 1881 ^π vgst sy co; Tert Cl • **3** ^τ και ο ^κ* D² Ψ 0285. 33. 1739. 1881 ^π lat sy^h |
ουδε ο F G | txi ^φ46 ^κ* A B C D* 048^{vid}. 1506 pc; Cl

κει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, ὅτι δυνατεῖ γὰρ ὁ κύριος
 στήσαι αὐτόν. **5** Ὅς μὲν Ὁ[γὰρ] κρίνει ἡμέραν παρ'
 ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίῳ
 νοῦ πληροφορεῖσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρο-
 νεῖ· ὁ καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ
 θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ
 τῷ θεῷ. **7** οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ
 ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε
 ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν
 ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. **9** εἰς
 τοῦτο γὰρ Χριστὸς ὁ ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νε-
 κρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν
 ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
 πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ θεοῦ, **11** γέ-
 γραπται γάρ·

ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ
 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ.

12 ἄρα Ὁ[οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ἔδωκε
 □[τῷ θεῷ]·

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρί-
 νατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι ὀπίσκομμα τῷ ἀδελφῷ ὅτι
 σκάνδαλον. **14** οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι
 οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν
 εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. **15** εἰ γὰρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου
 λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς· μὴ τῷ βρώματι
 σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. **16** μὴ

20 Mt 17,27 1K 8,
 9,13; 10,32 1J 2,10 |
 G 5,10 Ph 1,14; 2,
 24 2Th 3,4 · Mt
 15,11 p Ti 1,15 ·
 1K 10,25-27 |
 1K 8,1,11-13

4 ὁ δυνατός γὰρ ἐστίν (— ϕ⁴⁶ D¹ P Ψ 365. 1505. 1739 pc) ϕ⁴⁶ D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M | txi
 N A B C D* F G | ὁ θεός D F G 048. 33. 1739. 1881 M latt sy^h | txi ϕ⁴⁶ N A B C P Ψ pc sy^p
 co • 5 ° ϕ⁴⁶ N^c B C² D F G Ψ 048. 33. 1739. 1881 M sy | txi N* A P 104. 326. 365. 1506 pc
 latt (C* illeg.) • 6 ὁ καὶ οὐ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ οὐ φρονεῖ C³ Ψ 33 M sy | txi N
 A B C² D² F G 048. 6. 630. 1739. 1881 pc latt (C* illeg.) | ° ϕ⁴⁶ pc • 8 ὁ θανῶμεν C L 6.
 33. 945. 1175. 1241 pm | ὁ σκῶμεν N C L 33. 81. 365. 1175. 1505. 1506 pm | txi A B D F G
 P Ψ 048. 6. 630. 1241. 1739. 1881 pm • 9 ὁ καὶ N^c C³ D¹ 1881 M d vgtst sy^h; Irlat | txi N* A
 B C* (D*²) F G P Ψ 33. 365. 630. 1506. 1739 al vgtst; Or | ὁ ἀνεστη F G 629 vgtst; Or | αν.
 καὶ εζ. (ανεζ. pc) N^c D¹ (° D*²) Ψ 0209. 33 M (a) sy^p; (Irlat) | txi N* A B C 365. 1506.
 1739. 1881 pc vgtst co • 10 ὁ Χριστοῦ N^c C² Ψ 048. 0209. 33. 1881 M r vgtst sy; Polyc
 Meion^T Ambst | txi N* A B C* D F G 630. 1506. 1739 pc lat co • 11 ὁ εἰ μὴ D*² F G
 • 12 ° B D* F G P Ψ 33. 365. 630. 1739. 1881 pc lat | txi N A C D² Ψ 0209. 33 M sy^h | ὁ ἀποδ- B
 D* F G 326 pc | txi N A C D² Ψ 33. 1739. 1881 M | ° B F G 6. 630. 1739. 1881 pc r; Polyc
 Cyp | txi N A C D Ψ 0209. 33 M lat sy co • 13 ° bis B (365) • 14 ὁ αυ- A C* D F G Ψ
 0209. 33. 1881 M | txi N B C² 048. 6. 81. 104. 365. 1505. 1506. 1739 al

βλασφημεῖσθω ὁ οὖν ὁ ἡμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** οὐ γάρ ἐστιν
 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρώσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη
 καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἀγίῳ· **18** ὁ γὰρ ἐν
 τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ ὁ δοκι-
 μος τοῖς ἀνθρώποις. **19** Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης
 ὁδῶν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους· **20**
 μὴ ἔνεκεν βρώματος κατὰλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ.
 πάντα μὲν καθάρᾳ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ
 προσκόμματος ἐσθίοντι. **21** καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα
 μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἔν ᾧ ὁ ἀδελφός σου ἵπποσκό-
 πει· **22** σὺ πίστιν ὅ[τι]ν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχε ὁ ἐν-
 πιον τοῦ θεοῦ· μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκι-
 μάζει· **23** ὁ δὲ διακρινόμενος ἐάν φάγῃ κατακέκριται, ὅτι
 οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν. **24**
 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν
 ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** ἕ-
 καστος ὁ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθόν πρὸς
 οἰκοδομήν· **3** καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλ-
 λά καθὼς γέγραπται· οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε
 ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. **4** ὅσα γὰρ ἠπροεγράφη, τὰ εἰς τὴν ἡμε-
 τέραν διδασκαλίαν ἔγραψεν, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ
 ὁδῆς τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν· **5**
 ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν
 ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ ὃ Χριστὸν Ἰη-
 σοῦν, **6** ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν
 θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ti 2,5
 1K 4,20; 8,8 Mt
 6,33
 15,13
 2K 5,9; H 12,28 ·
 L 2,52; 2K 10,18 |
 H 12,14; 1K 7,15 ·
 15,2 1K 10,23; 14,
 12,26 2K 12,19
 1Th 5,11 |
 Mt 15,11; p Ti 1,15
 13 |
 1K 8,13
 1K 10,25-27
 Jc 4,17
 14,1 |
 G 6,2
 1K 9,19; 10,24,33
 14,19 |
 Ps 68,10
 1K 9,10; 2T 3,16
 1 Mcc 12,9 H 3,6
 2K 1,3
 12,16 2K 13,11
 Ph 2,2; 4,2 1K 1,
 10 1P 3,8 |

16 ° F G sy^p | txi ϕ⁴⁶ N A B C D Ψ 048. 33. 1739. 1881 M lat sy^h co; Cl Ambst | ὁ μ- D F G
 Ψ 1506 pc lat sy^p sa; Cl Ambst • 18 ὁ τοῖς N¹ D² Ψ 33 M b vgtst sy | txi N* A B C D* F G
 P 048. 0209. 81. 1506. 1739. 1881 pc lat | ὁ μ- B G* (pc) • 19 ὁ κομ- N A B F G L P
 048. 0209. 6. 326. 629 al | txi C D Ψ 33. 1739. 1881 M latt co | ὁ φυλαξόμεν D* F G (629)
 it vgtst • 20 ὁ ἀπολλυε N* | ὁ τοῖς καθαροῖς N² • 21 ὁ ἐν Hofmann, ἐν, ἐν Mangey cij |
 ὁ λυπεῖται N* P | ὁ σκανδαλίζεται ὁ ἀσθενεῖ ϕ⁴⁶ D² B D F G Ψ 0209. 33. 1881 M lat
 sy^h sa | txi N* A C 048. 81. 945. 1506. 1739 pc r sy^p bo • 22 ° D F G Ψ 1739. 1881 M lat
 co | txi N A B C 048 pc r vgtst | ° N* pc • 23 ὁ hic [16,25-27] add. Ψ 0209 vid. 1881 M sy^h;
 Orlat mss | et p. 16,23 et hic [16,25-27] add. A P 33. 104 pc | et p. 15,33 et hic [16,25-27] add.
 1506 | txi N B C D 048 vid. 81. 365. 630. 1739 pc lat sy^p co; Orlat mss (ϕ⁴⁶: pon. [16,25-27] p.
 15,33; F G 629 Hierms; om. [16,25-27] totaliter; hic epistolam terminat Mcion^{Orlat})
 ¶ 15,2 ὁ μ- D¹ F G P 048. 0209 vid. 104. 365. 614. 630. 1505. 1506. 1881 al lat bo | txi N A B
 C D*² Ψ 33. 1739 M r sy sa boms • 4 ὁ εγρ- B lat; Cl | ὁ παντα B P Ψ 33 pc | ὁ προεγρ- A
 Ψ 048. 33 M sy^h | txi N B C D F G 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc latt sy^p; Cl | ° D F G P Ψ
 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1881 pm lat; Cl | txi N A B C L 048. 1241. 1739
 pm d* | ὁ τῆς παρακλήσεως B vgtst; Cl • 5 ὁ N A C F P 048. 104. 629. 1505 al lat sy | txi
 B D G Ψ 33. 1739. 1881 M vgtst; Ambst

14,1 Phm 17
 Mt 15,24 · Ps 88,
 3 · Mc 7,20 ·
 11,29 Act 3,25 2P
 1,19! Sir 36,20 |
 11,30
 Ps 17,50 · 2Sm
 22,50

7 Διό προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χρι-
 στὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. 8 λέγω γάρ
 Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας
 θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9 τὰ
 δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται·
 διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν ὁ
 καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.

10 καὶ πάλιν λέγει·
 εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 καὶ πάλιν ὁ
 αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον
 καὶ ἡ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει·
 ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσοῦ
 καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,
 ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος ἡμῶν πάσης χαρᾶς
 καὶ εἰρήνης ὁ ἐν τῷ πιστεύειν, ὁ εἰς τὸ περισσεύειν
 ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ
 ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἁγαθωσύνης, πεπλη-
 ρωμένοι πάσης ὁ[μ] [τῆς] γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἄλλή-
 λους νουθετεῖν. 15 ὁ τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι
 μέρους ὡς ἐπαναμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δο-
 θεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ 16 εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν
 Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέ-
 λιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γέννηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν ὁ εὐ-

7 ὁ ἡμ- B D* P 048. 104. 614. 629. 1506 al b r sa | txt ἡ A C D² F G Ψ 33. 1739. 1881 ἡ lat
 sy bo • 8 ὁ γενεσθαι B C* D* F G Ψ 630. 1739. 1881 pc | txt ἡ A C² D¹ 048. 33 ἡ; Epiph
 • 9 ὁ (Ps 18,50) κυριε ἡ 33. 104. 1505 al a gue t vg^{cl} sy^h bo^{mss} • 11 ὁ λέγει B D F G 1505
 pc it sy; Ambst | txt ἡ A C Ψ 33. 1739 ἡ a t vg | ὁ -νεσατε F G 33 ἡ lat sy | txt ὁ ἡ A B
 C D Ψ 81. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 pc • 13 ὁ πληροφωρησαι ὑμας ἐν (- F G) παση
 χαρα και ειρηνη B F G | ὁ D F G b m; Spec | ὁ B 945. 1505 pc • 14 ὁ ὁ D* F G 1739.
 1881 pc it; Ambst | txt ἡ A B C D² Ψ 33 ἡ m vg sy | ὁ ὁ D F G it; Spec | ὁ ὁ F G
 latt | ὁ ὁ 629 pc | ὁ ὁ A C D F G 33 ἡ | txt ἡ B P Ψ 6. 1506. 1739. 1881 pc;
 Cl | ὁ ὁ 33 ἡ sy^h | txt ὁ ἡ A B C D F G P Ψ 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 al
 latt sy^h • 15 ὁ ὁ -ροτερως A B 629. 1506 pc | txt ὁ ὁ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 ἡ |
 ὁ ὁ 33 ἡ sy^h | txt ὁ ὁ A B C D F G P Ψ 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 al a b | ὁ ὁ ὁ
 B F | txt ὁ ὁ A C D G Ψ 33. 1739. 1881 ἡ • 16 ὁ δια ὁ B | ὁ ὁ γεννηθ B 1881* |
 ὁ F G

πρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 ἔχω οὖν
 [τὴν] καύχησιν ἐν Χριστῷ Ὁ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν·
 18 οὐ γὰρ ὁ τολμήσω τι λαλεῖν ὃν οὐ κατειργάσατο
 Χριστὸς δι' ἐμοῦ ὁ εἰς ὕπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,
 19 ἐν δυνάμει ὁ σημειῶν ὁ καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνευ-
 ματος ὁ [θεοῦ] ὁ ὥστε ὁ με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι
 τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρι-
 στοῦ, 20 οὕτως δὲ ὁ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ
 ὅπου ὀνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον
 οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

ὁ οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὁ ψονται,
 καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς
 ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τού-
 τοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ὁ πολ-
 λῶν ἐτῶν, 24 ὡς ὁ πορεύομαι εἰς τὴν Σπανίαν ὁ ἐλ-
 πίζω γὰρ ὁ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὁ ὕψ' ὁ-
 μῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ὁ ὅταν ὁ μῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους
 ἐμπλησθῶ. 25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ
 ὁ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. 26 εὐδόκησαν γὰρ ὁ Μακεδονία
 καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινα ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς
 τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 27 εὐδόκησαν γὰρ καὶ
 ὁ φειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν
 ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὁ φείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς
 λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 τοῦτο οὖν ὁ ἐπιτελέσας καὶ
 σφραγισάμενος ὁ αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ὁ ἀπελεύσο-

17 ὁ 1 2 ἡ A Ψ 33. 1739. 1881 ἡ | ὁ ὁ ex. ὁ 46 | txt B C D F G 81. 365 pc | ὁ ὁ 323* pc;
 Ambst • 18 ὁ 1 3 2 Ψ 33 ἡ b | 2 1 3 ὁ 46 | τολ. τι ειπειν D F G; Spec | τολ. τι λαλησαι
 (ὁ 1505). 1881 pc | τολμω τι λαλ. ἡ B | txt ἡ* A C P 81. 365. 629. 630. 1506. 1739 pc lat |
 ὁ λογων B | ὁ ακοην B • 19 ὁ τουτου ὁ 46 D* F G m; Spec | txt ἡ A B C Ψ 33. 1739. 1881
 ἡ lat sy co; Ambst | ὁ τε ὁ 46 | ὁ τ - B | ὁ χιου A D*² F G 33. 81. 104. 365. 630. 1739. 1881
 pc lat sy^{hms} co | txt ὁ 46 ἡ D¹ Ψ ἡ b sy (C illeg.) | ὁ πεπληρωσθαι απο I. μ. τ. Ιλ. κ. κυκ. D
 F G m • 20 ὁ -μουμαι ὁ 46 B D* F G b sy^h | txt ἡ A C D² Ψ 33. 1739. 1881 ἡ sy^h • 21 ὁ ὁ
 6 1-5 B pc; Ambst | txt ὁ 46 ἡ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 ἡ latt sy • 22 ὁ πολλாகις ὁ 46 B
 D F G | txt ἡ A C Ψ 33. 1739. 1881 ἡ • 23 ὁ ex D* F G 614 pc it | ὁ ὁ ικανων B C P 81.
 326. 365. 1175. 1506 pc | txt ὁ 46 ἡ A D (F) G Ψ 33. 1739. 1881 ἡ • 24 ὁ ελευσομαι προς
 ὑμας ἡ 33 ἡ sy^h | txt ὁ 46 ἡ* A B C D F G P Ψ 81. 1506. 1739. 1881 pc latt sy^h | ὁ πορ- ὁ 46
 A 630. 1506. 1739. 1881 pc | ὁ απο (αφ) ὁ 46 B D F G 629. 630 pc • 25 ὁ -νησαι ὁ 46 D F G
 latt | ὁ -νησων ἡ* | txt ἡ* A B C Ψ 33. 1739. 1881 ἡ • 26 ὁ -ησεν ὁ 46 B 1241 pc; Spec |
 ὁ -δονες F G it sy^h; Ambst • 27 ὁ φειλεται γαρ (- D) ὁ 46 D F G it; Ambst Spec | txt ἡ A B
 C Ψ 33. 1739. 1881 ἡ a vg sy co • 28 ὁ αρα F G | ὁ ὁ 46 B pc vg^{mss}; Ambst

1,11

Kol 1,8; * 4,12 Ph
1,27; 4,3 2K 1,11 *
E 6,18s Kol 4,3
1Th 5,25 2Th 3,1
H 13,18 | 2Th 3,2
1Th 2,15 Act 21,
13 * 11,30s

Act 18,21 |
16,20 1K 14,33
2K 13,11 Ph 4,9
1Th 5,23 H 13,20
2Th 3,16 Test Dan
5,2

Act 18,27 |
Ph 1,11 * Act 18,18

1K 6,11

Act 18,21

Act 15,26

1K 16,19 Kol 4,15
Phm 2

μαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· 29 (οἶδα δὲ) ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τῷ Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς Ὁ [ἀδελφοί,] διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς (ὑπὲρ ἐμοῦ) πρὸς τὸν θεόν, 31 ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ τῇ διακονίᾳ μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, 32 ἵνα (ἐν χαρᾷ ἐλθὼν) πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος τοῦ θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. 33 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν, ὁ ἀμήν. τ

16 Συνίστημι ὁδὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν τῆς ἡμῶν οὖσαν ^{οἱ}[καὶ] διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη πρᾶγματι· καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, 5 καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε Ἐπαίνε-

29 (γινώσκω γὰρ FG m vg^{ms}; Ambst | πληροφωρία (D*) FG | του ευαγγελίου του κ² Ψ 33 m vg^{cl} sy | txi ϕ⁴⁶ κ* A B C D F G P 6. 81. 629. 630. 1506. 1739. 1881 pc lat co; Cl • 30 ° ϕ⁴⁶ B | txi κ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy co | τονοματος του L 1881 pc | ὑμων FG d* m | υμ. υπ. εμου D vg^{cl} • 31 τινα κ² D¹ Ψ 33 m f g syh; Ambst | txi ϕ⁴⁶ κ* A B C D* F G P 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc lat | δωροφωρία B D* F G it; Ambst | txi ϕ⁴⁶ κ A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 m f g vg^{ms} sy co | εν B D* F G 1505 pc | txi ϕ⁴⁶ κ A C D² Ψ 33. 1739. 1881 m • 32 εν χ. ελθω ϕ⁴⁶ B | it. κ² D F G Ψ m sed^f και συναναπ. υμ. κ² Ψ m | και αναψυξω (-χω FG) μεθ υμων D F G | -ϕ⁴⁶ B | txi (κ*: ελ. εν χ.) A C 6. (33). 81. 365. 630. 1505. 1506. 1739. (1881) pc | κυριου Ιησου B | Χριστου Ιησ. D* F G it; Ambst | Ιησ. Χρ. κ* pc (b) | txi ϕ⁴⁶ κ² A C D² Ψ 33. 1739. 1881 m vg sy • 33 ° ϕ⁴⁶ A F G 630. 1739. 1881 pc m t; Ambst | txi κ B C D Ψ 33 m lat sy co | τ hic [16,25-27] add. ϕ⁴⁶ | et p. 14,23 et hic [16,25-27] add., sed om. 16,1-24: 1506 ¶ 16,1 ° A C 6. (33). 81. 365. 630. 1505. 1506. 1739. 1881 m f vg sy; Ambst | οἱ κ* A C² D F G Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy sa | txi ϕ⁴⁶ κ² B C* 81 pc bo • 2 ° 2 ϕ⁴⁶ vid | 2 / B C D F G a m | txi κ A Ψ 33. 1739. 1881 m b vg; Ambst | αὐτη B² L Ψ 104. 614. 629. 630. 1175. 1505. 1739 al | και εμου και αλλων (+ πολλων D²) προστα. (παραστ- F G) εγενετο D F G | ...] και αλλων πολλων εγεν... ϕ⁴⁶ | txi (κ. A) B Ψ 33 vid. (° 1739. 1881) m vg sy co; Ambst • 3-5^f -κιλλαν 81. 365. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881^c al a m vg^{ms} sy (bo^o); Ambst | και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν D*² F G a m et ° D*² F G P a

τον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὃς ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ τῆς Ἰ' Ἀσίας (εἰς Χριστόν). 6 ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν (εἰς ὑμᾶς). 7 ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰου- νιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ τὸν συναιχμαλώτους μου, οἵ- τινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. 8 ἀσπάσασθε Ἀμπλιᾶτον τὸν ἀγαπητὸν ὁμοῦ ἐν κυρίῳ. 9 ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. 10 ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. 11 ἀσπάσασθε Ἡρῳδῖωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. 12 ἀσπάσασθε Τρύφαι- ναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. 13 ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. 14 ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐ- τοῖς ἀδελφούς. 15 ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁ ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑ- μεῖς ἐμάθετε τὸ ποιούντας, ὅκαὶ ἡ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. 18 οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύου- σιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας

1K 16,15

9,31 * Kol 4,10!

2K 8,23

9,31

? Mc 15,21

1K 16,20 2K 13,
12 1Th 5,26 1P
5,14

G 5,20 · 6,17
1K 5,9,11 2Th 3,6.
14 2T 3,5 Tt 3,10s
Act 9,9 Mt 18,17 |
Ph 3,18s

5^f απ αρχης ϕ⁴⁶ D* g m | τ¹ (1K 16,15) Αχαιας D¹ Ψ 33. 1881 m sy | txi ϕ⁴⁶ κ A B C D* F G 6. 81. 365. 630. 1739 pc latt | εν Χριστω D F G 1505. 1881 pc • 6^f -ιαμ ϕ⁴⁶ κ D F G 1881 m | txi A B C P Ψ 104. 365. 1505. 1739 pc co | εις ημ- C² 33 m a vg^s | εν υμιν D F G | txi ϕ⁴⁶ κ A B C* P Ψ 6. 81. 365. 1505. 1739. 1881 al • 7^f -λιαν ϕ⁴⁶ 6 a b vg^{ms} bo | -νίαν B² D² Ψ vid L 33. 1739. 1881 m | sine acc. κ A B* C D* F G P pc | ττους ϕ⁴⁶ B | τοις προ εμου D F G it vg^{ms}; Ambst | ος κ. πρ. εμ. γεγονεν ϕ⁴⁶ | txi κ(*) A B 630. 1739. 1881 pc f vg sy (sed γεγονασιν C Ψ 33 m) • 8^f -πιαν B² D Ψ 33. (365. 1505. 1739c). 1881 m vg^{ms} sy sa | txi ϕ⁴⁶ κ A B* C F G 6. 1739* pc lat bo | ° ϕ⁴⁶ B F bo^{ms} • 9^f κυριω C D F G Ψ 81. 326. 365. 630 al it bo^{ms} | txi ϕ⁴⁶ κ A B 33. 1739. 1881 m b vg sy sam^s bo; Ambst • 15^f -νιαν, N. C* F G | Βηρεα και Αουλιαν ϕ⁴⁶ | txi κ A B C² D Ψ 33. 1739. 1881 m latt sy co | τ-πιδα F G | -piadem latt • 16° D* F G m (sed cf 21 τ) • 17^f ερωτω D* latt | ° ασφαλως σκοπειτε D F G (a) m; Spec | τ (+ η ϕ⁴⁶) λεγοντας η ϕ⁴⁶ D F G (a) m; Spec | txi κ A B C Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy co; Ambst | ° ϕ⁴⁶ 1175 pc; Spec | τ¹ -νατε ϕ⁴⁶ κ² A D F G 33 m | txi κ* B C Ψ 6. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 pc

E 5,6 Kol 2,4 2P
2,3 Tt 1,10
1,8!

H 5,14 1K 14,20
Ph 2,15 Mt 10,16 |
15,33!

1K 16,23 1Th 5,
28 2Th 3,18 |
Act 16,1!

? Act 17,5s; 20,4
9,3!

? Act 19,29!

? Act 19,22!

E 3,20 Jd 24 · 2,16!
1,17 G 1,16; 3,23
E 3,5 · 1K 14,21 E
1,9; 3,3s.9 Kol 1,
26s; 2,2 · 1P 1,20 |
3,21 2T 1,9s · 1,
2! · 1,5; 15,18 Act
6,7 G 3,2 2K 10,5
1P 1,22 · Act 9,
15! | 11,36 4Mcc
18,24 G 1,5 E 3,21
Ph 4,20 1T 1,17
2T 4,18 H 13,21
1P 4,11 2P 3,18
Jd 25 Ap 1,6; 4,11!

καὶ εὐλογίας ἔξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντα ἀφίκετο· ἔφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, ὅτι ἐγὼ δὲ ὑμᾶς σοφοὺς τ εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. □ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ τ μεθ' ὑμῶν.

21 Ὁ ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργὸς Ὁμοῦ καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου τ. 22 ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ τ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. 23 ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ ὁ δὲ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. τ

[25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, 26 φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν τ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, 27 μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τ, ἀμήν. τ]

18 κ. ευλωτίας 460 | - D F G 33. 81 pc m • 19 4 3 1 2 P⁴⁶ D* F G 323. 1881 pc latt | χ. ουν το εφ υμ. N² D² Ψ 33. 1739 M sy^h | txt N* A B C P 81. 365 pc | ' και θ. D* F G m vg^{ms}; Spec | και θ. δε P⁴⁶ | Tμεν N A C 33. 1739. 1881 M sy^h; Cl | txt P⁴⁶ B D F G L Ψ 6. 365. 1505 al latt • 20 T-ψαι A 365. 630 pc f g t vg^{cl}; Spec | □ D*vid F G m vg^{ms} (sed cf 23 τ) | τ Χριστου A C Ψ 33. 1739 M lat sy co | txt P⁴⁶ N B 1881 pc • 21 T-ζονται D² 33 M vg^{ms} sy^p | txt P⁴⁶ N A B C D* F G P Ψ 81. 365. 630. 1505. 1739. 1881 al lat sy^h | □ B 6. 1739 pc | τ και αι εκκλησαι πασαι του Χριστου D* F G a m; Pel (cf 16 τ) • 22 T Τερεντιος 7 • 23 ολαι αι εκκλησαι F G (a b vg^{cl}; Pel) | τ (2Th 3,18) [24] η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μετα παντων υμων. αμην (sed pon. [25-27] p. 14,23) Ψ 1881 M sy^h | id. (sed - Ιησ. Χρ.) et om. [25-27] totaliter F G 629 | id. et add. [25-27] hic D (630) al a vg^{cl} | id., sed p. [25-27] add. P 33. 104. 365 pc sy^p bo^{ms}; Ambst | txt (sed add. [25-27] hic) (P⁴⁶, sed add. [25-27] p. 15,33) P⁶¹ (N A) B C 81. 1739. 2464 pc b vgst co

Ad [25-27]: om. F G 629; Hier^{ms} | add. p. 14,23 Ψ 0209vid M m^{vid} sy^h; Or^{lat} mss | add. p. 15,33 P⁴⁶ | add. et p. 14,23 et p. 15,33 (sed om. 16,1-24) 1506 | add. hic et p. 14,23 A P 33. 104. 2805 pc | add. hic P⁶¹ N B C D 81. 365. 630. 1739. 2464 al a b vg sy^p co; Or^{lat} mss Ambst • 26 T και της επιφανειας του κυριου ημων Ιησου Χριστου Or Hier^{ms} • 27 T αυτω P 81. 104 pc | - B 630 f sy^p | τ των αιωνων P⁶¹ N A D P 81. 2464 pc lat sy^p bo | txt P⁴⁶ B C Ψ 33. 1881 M sy^h sa^{ms}; Ambst | τ η χαρις ... παντων υμων. αμην (cf 23 τ) add. hic P 33.104. 365 pc sy^p bo^{ms}; Ambst

Subscriptio: προς Ρωμαιους N A B* C D* (G) Ψ 1739. 2464 pc | πρ. P. εγραφη απο Κορινθου B¹ D¹ | η πρ. P. εγρ. απο K. δια Φοιβης της διακονου 1881 pc | (+ του αγιου Παυλου etc L pm) επιστολη πρ. P. εγρ. δια Φοιβης (+ της al) διακονου (+ της εν Κερχραιας εκκλησιας 424 pc) M | ... εγραφη δια Τερτιου επεμφθη δε δια Φοιβ. ... 337 et v. l. al | - P⁴⁶ F 365. 629. 630. 1505 pc

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'

1 Παῦλος ὁ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡμεῶν διὰ θελήματος θεοῦ καὶ σωσθῆνης ὁ ἀδελφός 2 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὐσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, ὁσὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντί τόπῳ, αὐτῶν τ καὶ ἡμῶν. 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ἡμεῶν πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντί ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντί λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 8 ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἄνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 πιστὸς ὁ θεός, ὁ δὲ οὐ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί Ὁμοῦ, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἐριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12 λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶν, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 τ μεμέρισται ὁ Χριστός; ἢ μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρί-

Act 18,1-11; 19,1
2T 4,20

R 1,1 · 2K 1,1 E
1,1 Kol 1,1 2T
1,1 |
1Th 2,14

6,11

R 1,7 · Act 2,21;
9,14,21; 22,16 R
10,12s Ps 99,6
Joel 3,5 2T 2,22 |
R 1,7!

R 1,8 Ph 1,3s 1Th
1,2; 2,13 2Th 1,3
E 5,20 Phm 4 · R
12,6 2K 8,1 |
2K 8,9; 9,11 ·
2K 8,7 R 15,14 |
Kol 2,7 Act 18,5

12,4!ss ·

Ph 3,20! · 2Th 1,7
1P 1,7,13; 4,13 L
17,30p |

2K 1,21

1T 3,10! · 2K 1,14
Ph 1,6,10; 2,16
Act 2,20 | 10,131 ·
10,16 1J 1,3

R 15,51

11,18

3,3 G 5,19s

3,4,22 · Act 18,24! ·
9,5 · 3,23 2K 10,7
Mc 9,41

12,13 R 6,3s

Act 18,8; 19,29

¶ 1,1 P⁶¹vid A D 81 | N A Ψ 1739. 1881 M b vgst sy | txt P⁴⁶ B D F G 33 pc it vg^{cl}; Ambst • 2 5-8 1-4 P⁴⁶ B D* 2 F G b m; Ambst | txt P⁶¹vid N A D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^(p) co | [J. Weiß cj] | τε N² A C D² Ψ 1739. 1881 M sy^h | txt P⁴⁶ N* A*vid B D* F G 33. 81. 1175. 1506 pc • 4 T- N* B | ημων 491 | txt N² A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co • 6 T θεου B* F G 81. 1175 al sa^{ms}; Eus | txt P⁴⁶ N A B² C D Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst • 8 T αχρη τ. D F G | τελειους P⁴⁶ | παρουσία D F G | □ P⁴⁶ B | txt N A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst • 9 T υφ D* F G • 10 T-μα P⁴⁶ 33 pc • 11 P⁴⁶ C* 104 pc a b d; Ambst • 13 Tμη P⁴⁶vid 326. 2464* pc sy^p sa | T η P⁴⁶ (sy^p) | T περι P⁴⁶ B D* • 14 T- N* B 6. 1739 sa^{ms} bo^{pt} | τ. θ. μου A 33. 81. 326 pc a vg^{ms} sy^p h^{ms} sa^{ms} bo^{ms} | txt N² C D F G Ψ 1881 M lat bo^{ms}; Tert Ambst

16,15,17 • Act 11,141

R 1,1,3; 15,15s G
1,16 • 2,11 • R 4,142K 2,15; 4,3 2Th
2,10 • 23 • Act 2,47
L 13,23 • R 1,16!
2K 13,5 |

Is 29,14

Ps 33,10

Is 19,11s; 33,18

3,19 Is 44,25 Job

12,17 R 1,21 |

Mt 11,25s R 11,

33!

Mt 12,38p; 16,1
L 23,8 J 2,23! •
Act 17,18 |2,2 • G 5,11 Mt
16,23! • 18; 2,14 |
R 1,16! Kol 2,3
Sap 7,24s Hab 3,
19 Job 12,13 |
Mt 11,19

2K 12,9; 13,4

Mt 11,25

Jc 2,5

L 14,21p Mt 5,3

Mt 19,30

R 4,17 | R 3,27!

σπον και Γάϊον, **15** ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα ἔβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανῶ οἶκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἰ τινα ὅλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με ὁ Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς ὁμῶν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ὁμῶν δύναμις θεοῦ ἐστίν. **19** γέγραπται γάρ·

ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν

καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

20 ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεन ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; **21** ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σώσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπειδὴ ὁ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλληнесιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, ὁ Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὁμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** ὅπως μὴ καυχῇ-

15 ἱ-τισα C³ D F G Ψ 1881 M it sy; Tert | -τισθη 104 pc | txt P⁴⁶ K A B C* 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1506. 1739 pc f* vg sy^{ms} co • **16** ° F G a b d • **17** το P⁴⁶ B F G 323 pc | ἱ-ισασθαι B 365 pc | ἱ λογων P¹¹ sy • **18** ° P⁴⁶ B F* G* 630. 1739. 1881 pc | ° P⁴⁶ b d* r | ° F G 6 it; Ptol^r Cyp Ambst • **20** τ τουτου P¹¹ K² C³ D² F G Ψ 1739c. 1881 M sy sa^{ms} bo^{pl}; Cl^{pl} Epiph | txt P⁴⁶ K* A B C* D* P 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739*. 2464 al sa^{ms} bo^{pl}; Cl^{pl} Spec • **22** ° P⁴⁶ F G 323 pc vg^{ms} sy; Tert Cyp Ambst • **23** Ἑλλησι C³ D² 1739. 1881 M; Cl | txt K A B C* D* F G L P Ψ 33. 81. 104. 1175. 1241. 2464 al latt co; Or^{lat} • **24** -στος θ. -μης κ. θ. -ια P⁴⁶; Cl • **26** ουν D F G • **28** και K² B C³ D² Ψ 1881 M f r vg sy; Or^{pl} | txt P⁴⁶ K* A C* D* F G 33. 1175. 1506. 1739. l 1575 pc b; Tert Or^{pl} Ambst

σηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, ὁ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα καθὼς γέγραπται· ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

2 Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ κατ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ ἑμυστήριον τοῦ θεοῦ. **2** οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** καγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, **4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοί[ς] σοφίας [λόγοις] ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων. **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, **8** ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν. εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ὁ ἐσταύρωσαν. **9** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν

καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,

ᾧ ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

10 ἡμῖν γὰρ δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος τὸ πνεῦμα πάντα ἐραννῇ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. **11** τίς γὰρ οἶδεν ὁ ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. **12** ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ

2K 5,18,21 Ph 3,9
R 10,4 Jr 23,5s •
6,11 J 17,19 • R 3,
24!Jr 9,22,23 2K 10,
17 R 5,11 G 6,14
Ph 3,3 |4,13; 1,17 2K
1,12; 11,6 • 14,2!

1,23 G 6,14

2K 10,10; 11,30
G 4,1311 • 4,20 Mt 10,20!
2K 6,7 R 1,16!
15,19 1Th 1,5 |

E 1,17,19 1P 1,5

3,18 • 14,20 Ph

3,15 Kol 1,28 •

J 12,31! E 1,21! •

15,24,26 |

14,2! • Mt 13,35

L 10,21p Kol 1,26 •

R 9,23 | J 1,10

Act 13,27

Jc 2,1

Apc Eliae (sec. Or)

Is 64,3; 52,15 •

Is 65,16 Jr 3,16

Act 7,23 •

Sir 1,10 R 8,28!

Mt 11,25p Dn 2,

22 • Prv 20,27 θ •

R 11,33 Job 11,7s!

Zch 12,1

R 8,16

29 α του (K²) C* Ψ 629. 1241 pc f vg sy • **30** και δ. D¹ vid F G 1505. 1739. 1881 pc
1 2,1 ἱ μαρτυριον K² B D F G Ψ 33. 1739. 1881 M b vg sy^h sa | txt P⁴⁶ vid K* A C pc a r sy^p
bo; Hipp BasA Ambst • **2** 2 / K A F G 048^{vid}. 6. 1175. 1241. 1505. 2464 al | του ειδ.
τι 1881 M | ιδειν τι Ψ | txt B C (D) P 33. 81. 365. 630. 1506. 1739 pc • **4** πειθοις
ανθρωπινης σοφ. λ. K² A C Ψ (630) M vgl | πειθοι ανθ. σοφ. λ. 1. 42. 440. (s 2495) al |
πειθοις ανθ. σοφ. και λ. 131 | πειθοις σοφ. P⁴⁶ F G pc | πειθοι σοφιας sine test. ? | txt
(K*) B D 33. 1175. 1506. 1739. 1881 pc vgst (sy^p) | αποκαλυπει D*² • **8** εγω P⁴⁶ |
ταυτου P⁴⁶ • **9** ἱ οσα P¹¹ vid A B C^{vid} pc; Did | txt P⁴⁶ K D F G Ψ 33. 1739. 1881 M; Cl
• **10** ἱ γαρ P⁴⁶ B 6. 365. 1175. 1739 al; Cl Spec | txt K A C D F G Ψ 33. 1881 M latt sy;
Epiph | α του K² D F G Ψ M latt sy sa^{ms} bo^{ms}; Epiph Spec | txt P⁴⁶ vid K* A B C 630.
1739. 1881 pc sa bo; Cl • **11** ° A 33 | / 2 F G a b; Spec Pel | - 1505

J 16,13s 1J 5,20 · πνεῦμα τοῦ κόσμου ὅτι ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἑκδοῦμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν ·
R 8,32
11
J 14,261
Jc 3,151
J 14,17 · 1,13
J 8,431
14,24 1J 2,20
R 11,34 Is 40,13 Θ
Jr 23,18 Sap 9,13

3 Καὶ γὰρ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθητε λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 γὰρ ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρώμα · οὐ γὰρ ἐδύνασθε. ἀλλ' οὐδὲ οἶτι νῦν δύνασθε, 3 ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐκ ἔστιν ἀνθρώπων περιπατεῖτε; 4 ὅταν γὰρ λέγη τις ἑγὼ μὲν εἰμι Παῦλου, ἕτερος δὲ ἑγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἀνθρώποι ἐστε; 5 Τί οὖν ἐστιν Ἀπολλῶς; τί δὲ ἐστιν Παῦλος; ὁ δὲ διάκονος δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἕκαστος ὡς ὁ κύριος ἐδωκεν. 6 ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς ἡύξανεν. 7 ὥστε οὔτε ὁ φυτεὺν ἐστίν τι οὔτε ὁ ποτίζων ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. 8 ὁ φυτεὺν δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 9 θεοῦ γὰρ ἐσμεν συν-

2K 3,3 · 13,11
1Th 2,7 f
H 5,121s
1,10st Jc 3,14
1,121
4,1 2K 11,27; 4,5
Act 18,4.11; 18,241
R 9,16 · G 2,6
4,5
2K 1,24; 6,1 1Th 3,2 3J 8 · Mt 13,3-9.38 · E 2,20s

12 ὅτι τοῦτον DFG bo | (ex itac.?) ἰδωμεν φ⁴⁶ DFG LP 0289. 1241s. 1506. 1881. 2464 pm | txt K ABC Ψ 33vid. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739 pm latt sy co • 13 ὁ τοῦ θεοῦ D¹ M vg^{ms} syh | txt φ⁴⁶ K ABC vid D* FG Ψ 0185. 0289. 6. 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. 2464 al lat syr co; Cl Ambst Spec | f-κως B 33 • 14 ο 1506 pc sy; Ptol^r vid Cl^{pt} • 15 ὁ μὲν πάντα K¹ B D² Ψ 0289vid. 1881 M | μὲν πάντα Ir^{lat} Did | πάντα FG; Cl | μὲν πάντα P 6. 33. 81. 365. 630. 1739 pc | txt φ⁴⁶ A C D* (K* h. t.); Ptol^r • 16 ὁ κυρίου B D* FG 81 pc it; Ambst Pel | txt φ⁴⁶ K A C D¹ Ψ 048. 0289vid. 33. 1739. 1881 M vg sy co; Epiph
¶ 3,1 f-κοίς C³ D² FG Ψ 1881 M; Cl^{pt} | txt φ⁴⁶ K ABC* D* 0289. 6. 33. 945. 1175. 1739 pc; Cl^{pt} • 2 ο φ⁴⁶ B 0185 | txt φ¹¹vid K A C D F G Ψ 048. 33. 1739c. 1881 M b syh co; Cl (1739*: h. t.) • 3 f-νοι D* c FG | ὁ καὶ διχοστασιαι φ⁴⁶ DFG 33 M a b sy; Ir Cyp | txt φ¹¹ K ABC P Ψ 0289. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881 pc r vg co; Cl Or Did Ambst | f-νοι φ⁴⁶ D* c FG • 4 οὐκ ἀνθ. DFG 629 pc | οὐκ ἀνθ. K² Ψ M sy | txt φ⁴⁶ K* A B C 048. 0289. 33. 81. 1175. 1506. 1739. 1881 pc | τ (3) καὶ κατὰ ἀνθρώπων περιπατεῖτε P vg^{ms} • 5 f bis τις φ⁴⁶vid K² C DFG Ψ 1881 M sy | txt K* A B 0289. 33. 81. 1175. 1506. 1739 pc lat; Ambst Pel | f Παῦλ. ... Απ. (D¹: om ἐστίν) Ψ M sy | txt φ⁴⁶ K A B C (D*² FG: om ἐστίν) P 048vid. 0289. 33. 81. 629. 630. 1175. 1506. 1739. 1881 pc latt co | τ ἀλλ. η D² Ψ 33. (1881) M sy | txt K A B C D* FG 0289. 6. 630. 1175. 1506. 1739 pc latt sam^{ss} bo

εργοί, θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. 10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλέπω πῶς ἐποικοδομεῖ. 11 θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κεῖμενον, ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστός. 12 εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τὸ χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, 13 ἕκαστος τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται, ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται. καὶ ἕκαστος τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ οὗτο δοκιμάσει. 14 εἰ τινος τὸ ἔργον μένει δὲ ἐποικοδομήσεν, μισθὸν λήμψεται. 15 εἰ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθείσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. 16 Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 εἰ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, φθереῖ τοῦτον ὁ θεός. ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινες ἐστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω. εἰ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. 19 ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. γέγραπται γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. 20 καὶ πάλιν· κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. 21 ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις. πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστί, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα. πάντα ὑμῶν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστός δὲ θεοῦ.

15,10 R 15,151 2P 3,15 · Is 3,3 Θ · R 15,20 H 6,1
E 2,20!
2T 2,20 Ap 21,181s
4,5
2Th 1,8 Ml 3,19
1P 1,171
Jd 23! Am 4,11
6,19 2K 6,16 · R 8,9
E 2,21 Ps 65,5 Θ;
79,1
1,20-25; 2,6 · 4,10
Job 5,12s
Ps 93,11 Θ
R 3,271
1,121
R 8,38
R 14,8 G 3,29 Mc 9,41 · 15,28 L 3,38

10 φ⁴⁶ 81. 1505 pc b f vg^{ms}; Cl | τεθεικα K² C³ D Ψ 1881(*) M; Cl | txt φ⁴⁶ K* A B C* 0289vid. 33. 1175. 1739. l 249 pc; Did • 12 τοῦτον K² C³ D Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy sam^{ss} bo; Epiph | txt φ⁴⁶ K* A B C* 0289. 81 pc vg^{ms} sam^{ss} boms | f-σιον, -ριον K Cvid 630. 1175. 1506. 1739. l 249 pc | -σιον καὶ -ριον φ⁴⁶ | -σιον καὶ -ριον B 0289vid (sy); Cl | txt A D Ψ 33. 1881 M latt co • 13 ο ποιησας τουτο το ερ. φανερος γενηται D* a b; Ambst | f ο τι Lisco ej | ο φ⁴⁶ K D Ψ 0289. 1881 M latt; Cl | txt A B C P 6. 33. 81. 1175. 1739. l 249 pc; Or • 14 μένει B² D² Ψ 1739 M | txt 81. 1505 al latt (φ⁴⁶ K A B* C D* P 0289. 33 sine acc.) (1881: om. vs 14) • 16 f B P 0289. 33. 630. 1175. 1739 pc; (Tert) | txt φ⁴⁶ K A C D F G Ψ 1881 M latt; Ir^{lat} Ambst Epiph • 17 φθειρει DFG LP 0289. 6. 33. 81. 614. 1175. 1241s. 2464. l 249 pc vg^{ms}; Ir | txt φ⁴⁶ K A B C Ψ 1739. 1881 M latt co; Ir^{lat} Tert Ambst | f αυτον A DFG pc syhmg; Ir • 18 κενους λογοις D • 20 f (Ps 94,11) ανθρωπων 33. 630. 1506 pc a vg^{ms} bo^{ms}; Mcion^E Epiph^{pt}

3,5 Act 26,16 ·
 Tt 1,7 1P 4,10 E
 3,21 · 14,21 |
 L 12,42 |
 9,3
 Job 27,6 ©
 Mt 7,1
 2K 5,10
 14,25 L 8,17p R
 2,16 · 3,13 · R 8,27
 1 Th 2,4 · 3,8 R
 2,29
 11,1 · R 12,3
 18s; 5,2; 13,4 2K
 12,20 |
 J 3,27 |
 Ap 3,17 ·
 Ap 1,6! 3,21 2T
 2,12
 R 8,36! · 15,31 H
 10,33
 3,18 · 2K 11,19
 Prv 3,7
 11-13: 2K 4,7-
 10; 6,4-10; 11,23-
 27; 12,10
 Mt 8,20p |
 Act 18,3; 20,34 E
 4,28 1Th 2,9 2Th
 3,8 3J 7 · Mt 5,44 |
 Ps 109,28 |
 Prv 21,18 ©
 Tob 5,19
 6,5! · 2K 6,13 G
 4,19 1Th 2,11 ·
 Sap 11,10 | G 3,24s

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. **2** Ὡς δὲ λοιπὸν ῥζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. **3** ἔμοι δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. **4** οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύννοια, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὃ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. **5** ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτά τοῦ σκοτίους καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. **6** Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἧ' ἀγροῦται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. **7** τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβὼν; **8** ἥδη κεκορυσμένοι ἐστέ, ἥδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὀφελὸν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. **9** δοκῶ γάρ, ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. **10** ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ ἡγυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν. **12** καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι ἐδλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** ῥυσφιμούμενοι παρακαλοῦμεν· ὥς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητά Ἦνυθετῶ[v]. **15** ἐὰν Ὁ γὰρ μυρίους παιδαγωγούς

¶ 4,2 ὁ δε D² 1739. 1881 Bt | txi φ⁴⁶ K A B C D* F G P Ψ 6. 33. 104. 1175 pc latt sy co | (ex itac.) -τε φ⁴⁶ K(*) A C D F G P 6. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 al | txi B Ψ 0289 Bt latt sy co • 5 ° D* F G • 6 ° o D F G Bt a | txi φ⁴⁶ K A B C P Ψ 0289. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc syh; Or | ὁ φρονεῖν K² Cvid D² 0285vid. 33 Bt vgm^s sy | txi φ⁴⁶ K* A B D* F G Ψ 0289vid. 81. 1175. 1739. 1881 pc lat co • 9 ° Toti K² D¹ Ψ Bt vgl¹ sy | txi φ⁴⁶ K* A B C D* F G P 0289. 6. 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. / 249. / 846 pc lat; Tert Cl Ambst • 10 ° κυριω φ¹¹ • 11 ° γυμνητ- φ⁴⁶ 33. 1739. 1881*vid Bt; Cl | txi K A(*) B(*) C D(*) F G P Ψ 0289. 630. 1881c. 2464. / 249 al • 13 ° βλασφ- φ⁶⁸ K² B D F G Ψ 1739. 1881 Bt | txi φ⁴⁶ K* A C P 33. 81. 1175. 1506. / 249. / 846 pc; Cl Eus | ὡσπερ(ε)ι καθ. G pc • 14 ° -θετω φ⁴⁶(*) -τη) B D F G Ψ 1881 Bt latt | txi φ¹¹vid K A C P 6. 33. 104. 365. 630. 945. 1175. 1739. / 249 pc • 15 ° φ⁴⁶ pc g

ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ οἱ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. **17** Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ], καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. **18** Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· **19** ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· **20** οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. **21** τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραυτήτος;

5 Ὅπως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἦτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. **2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἄρθῃ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ἑπράξας; **3** ἐγὼ μὲν γάρ, ὅτι ἅπλων τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον· **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου. **6** Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ῥυμοῖ; **7** ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα

15 ° B 1506; Cl¹ • 16 ° (11,1) καθως καγω Χριστου 104. 614. (629) pc a vgl¹ • 17 ° † † αυτο φ¹¹vid K* A P 33. 81. 1175. 1505 pc | txi φ⁴⁶ K² B C D F G Ψ 1739. 1881 Bt latt | / A B D² Ψ Bt b vgl¹ sy^h sa | κυριω Ιησ. D* F G boms | txi φ⁴⁶ K C D¹ 6. 33. 81. 104. 629. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al a vgl¹ sy^h bo; Ambst
 ¶ 5,1 ὀνομαζεται φ⁶⁸ K² Ψ 1881 Bt vgm^s sy | txi φ⁴⁶ K* A B C D F G 6. 33. 81. 1175. 1739 pc lat co • 2 ° εξαρθη Ψ Bt; Did | txi φ¹¹ 46.61.68vid K A B C D F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc | ποιησας φ⁴⁶ B D F G Ψ 1739. 1881 Bt | txi φ¹¹vid K A C 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 pc; Did • 3 ° τως D¹ F G Ψ Bt b d sy; Lcf Ambst Pel | txi φ¹¹vid.46.68 K A B C D* P 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat co • 4 ° † 2 A Ψ 1505 pc; Lcf | ημ. Ιησ. Χριστου φ⁴⁶ D² F G 33. († 81). 1881 Bt vg sy^h* co; Ambst | Ιησ. Χρ. K a | txi B D* 1175. 1739 pc b d (C illeg.) | 2 φ⁴⁶ P Ψ 629. 1505 pc vgl¹ sy^h | - 630. 1739 pc (33: h. t.; 1881: om. vs 4b) • 5 ° Ιησου φ⁶¹vid K Ψ Bt vgl¹ | Ιησ. Χριστου D pc b; Ambst | ημων Ιησ. Χρ. A F G P 33. 104. 365. 1241s. 1881 al a vgl¹ sy^h* co; Lcf | txi φ⁴⁶ B 630. 1739 pc; Tert Epiph (C illeg.) • 6 ° Lcf Ambst | ῥ δολοι D* | corruptit Ir¹ai • 7 ° τουν φ¹¹vid K² C Ψ 048. 33. 1739. 1881 Bt a vgm^s sy^h | txi φ⁴⁶ K* A B D F G 614. 629. 2464 pc lat sy^p; Cl

Phm 10
 11,1!
 Act 16,1!
 Mt 21,32 Hen 104,
 13 ·
 7,17; 14,33
 16,5-7; 11,34
 Act 18,21!
 6! | 2,4!
 Mc 9,1
 2K 10,2 · G 6,1

11,18
 Lv 18,8 Mt 5,32
 4,6!
 13
 Kol 2,5
 Mt 18,20
 2K 13,10 | 1T 1,
 20 ·
 Act 5,5,10 ·
 11,32 1P 4,6 |
 Mt 16,6!p L 13,
 21p
 Ex 12,19; 13,7

Ex 12,21 etc ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι· καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἔτύθη Χριστός. **8** ὥστε ἐορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ἁπονηρίας ἀλλ' ἐν ἄζυμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. **9** Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, **10** τὸ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὧφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεθῆναι. **11** Ὦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοιδορὸς ἢ μέθυσις ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν. **12** τί γάρ μοι τὸ τοῦ ἐξω κρίνεις; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; **13** τοὺς δὲ ἔσω ὁ θεὸς κρίνει. Ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 Τολμᾷ τις τὸ ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; **2** ὃ ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρίνουσιν; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; **3** οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλου κρίνουμεν, μήτι γε βιωτικά; **4** βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐάν ἐχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; **5** πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔστι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφός, ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ τῷ αὐτοῦ; **6** ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; **7** Ἡδὴ μὲν οὐδὲν ὅλως ἥττημα ὑμῖν

7 ὁ ὑπερ ἡμῶν B² C³ Ψ 1881 M² sy sa bo^{ms} | txt P¹¹vid.46vid B² A B C² D F G 33. 81. 1175. 1739 pc latt bo; Cl Epiph • 8 ὁ, μὴ B | ἢ 630. 1739. 1881 pc | ὁ πορνείας F G • 9 (ex itac.) -σθε D¹ 1241^s al • 10 ὁ καὶ B² D¹ Ψ M² vg^{ms} sy(p) | txt P⁴⁶ B² A B C D² F G 33. 81. 1175. 1739. 1881 pc lat; Tert | ὁ ἢ P⁴⁶ B² D² Ψ 1881 M² lat sy co | txt P⁶¹ B² A B C D² F G P 048. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 2464 al d | ὁ (ex itac.?) οφ- B² P Ψ 6. 81. 365. 630. 1505. 1739. 1881 pm • 11 ὁ νυνὶ B² C D² 6. 104. 365. 629. 1241^s pm | ὁ ἢ B² L 6. 33vid. 104. 365. 614. 1881 al f g (P⁴⁶ B² A C D F G P sine acc.); Ir^{arm} • 12 ὁ καὶ D Ψ M² syh | txt P⁴⁶ B² A B C F G P 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 al latt sy | ὁ τοὺς ἐσῶθεν υμ. κρίνατε P⁴⁶ sy • 13 ὁ κρίνει L Ψ 629. 1241^s. 2464 al d (cf et ad 11°) | ὁ ἐξαιρετε P⁴⁶ 6. 1739. 1881 pc | καὶ ἐξαίρετε D² M² sy(h) | txt B² A B C D² F G P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 2464 pc

¶ 6,1 ὁ ἐξ A P 33. 104. 365. 1881^s al • 2 ὁ D² L 6. 614. 629. 1241^s pm; Cyp | ὁ κρίνουσιν B² 81. 1175. 1241^s. 1505. 1881. 2464 al (P⁴⁶ B² A C D F G P sine acc.) • 5 ὁ λαλῶ B | ὁ ἐστὶν P¹¹ D F G 6. 104. 365. 630. 1739. 1881 al | ὁ 2 P¹¹vid D² 6. 1881 pc | ὁ σοφ. οὐδε εἰς D² L M² | txt P⁴⁶ B² C Ψ 33. (ὁ 1505) pc (ut txt sed: οὐδε εἰς F G P 1739 pc) | ὁ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ (f g) vg^{ms} sy^p bo^{ms} • 7 ὁ P⁴⁶ B² D² 6. 33. 630. 1505. 1739. 1881 pc | txt B² A B C D¹ Ψ M² sy^p h^{ms}

ἐστὶν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; **8** ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. **9** Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἄρσενοκοῖται **10** οὔτε κλέπται οὔτε πλεονέκται, ὁ γὰρ μέθυσις, οὐ λοιδοροί, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ τὴν κληρονομήσουσιν. **11** καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθήτε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου (Ἰησοῦ Χριστοῦ) καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. **13** τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι. **14** ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἔξεγειρεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **15** τὸ οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὁ ἡμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ἅρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. **16** ὁ ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σώματι ἐστίν; ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **17** ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν. **18** Φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐάν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. **19** ἢ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὁ ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὶν ἑαυ-

Mt 5,39
Mc 10,19

15,50 E 5,5!
15,33! R 1,29!

Act 22,16 E 5,26!
2Th 2,13
1J 2,12

cf 1T 3,16
10,23; 7,35 Sir 37,28

Sir 36,18 Mt 15,17p

1Th 4,3-5

15,15,20 R 8,11
2K 4,14 G 1,1 2K 13,4 Mc 12,24 |

R 12,4!s

Gn 2,24 E Mt 19,5p | Dt 10,20 Ps 72,28 E

2K 3,17! | 10,14.8
1T 6,11 Test Rub 5,5 Act 15,20!

Sir 23,17
3,16! J 2,21 · 1Th 4,8
R 14,7

7 ὁ κρίμα B 629. 1241^s. 1881 pc sy^p • 8 ὁ ταῦτα M² syh | txt P⁴⁶ B² A B C D P Ψ 048. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt; Cl • 10 ὁ οὔτε (P⁴⁶) B D M² lat sy; Ir^{lat} Meth | txt B² A C P Ψ 33. 81. (104). 365. 1175. 1739. 1881 al; Cl Spec | ὁ 1739^c. 1881 M² sy^p; Ir^{arm} Cl | txt P⁴⁶ B² A B C D Ψ 6. 33. 630. 1505. 1739^s pc syh • 11 ὁ / A D² Ψ M² sa | ὁ ἡμῶν Ἰησ. Χρ. B C^{vid} P 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1739. 1881. 2464 al lat sy^p h^{ms} bo; Epiph | txt P¹¹vid.46 B² D² pc; Ir^{lat} Tert Cyp Ambst • 14 ὁ ἐξηγείρεν P⁴⁶ B 6. 1739 pc it vg^{ms}; Ir^{lat} v.l. Or^{1739ms} | ἐξεγείρει P¹¹.46^s A D² P 1241^s pc | txt P⁴⁶ B² C D² Ψ 33. 1881 M² vg syh co; Ir^{lat} Tert Meth Ambst • 15 ὁ ἢ F G a; Meth | ὁ ἡμ- B² A; Ir^{arm} | ὁ ἀρα P Ψ 81. 104. 630. 1175. 1241^s. 1739^c. 2495 pm | ὁ ἀρα F (G) | txt P⁴⁶ B² A B C D K L 33. 365. 1505. 1739^s. 1881. 2464 pm lat sy; Ir^{lat} Meth • 16 ὁ P⁴⁶ D K L Ψ 6 pm r syh; Spec | txt B² A B C F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pm lat sy^p; Cl Cyp Lcf Meth • 19 ὁ τα σώματα A^c L Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1881. 2464 pm syh bo; Meth Ambst | txt P⁴⁶ B² A^c B C D F G K P 630. 1241^s. 1739 pm b r sy^p sa bo^{ms} | ὁ B (629) pc

7,23 1P 1,18s G
4,5 · Ph 1,20!

τῶν; **20** ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε Ἰδὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν^Τ.

cf 5,9 · 26

1Th 4,3s

14,35

Mc 10,19!

2K 8,8

R 12,6!

40

2P 1,6!

1T 5,14.

12,25,40; 9,14; 11,
23; 14,37; 15,31Th 4,15 · Mc 10,
11sp

10!

7 Περί δὲ ὧν ἐγράψατε^Τ, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· **2** διὰ δὲ τὰς πορνείας¹ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω [□]καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω^Λ. **3** τῇ γυναικὶ ὁ ἄνθρωπος τὴν ὁφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνή. **5** μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ὅαν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσῃτε τῇ^Τ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν^{Ο1} ὑμῶν. **6** τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην οὐ κατ' ἐπιταγὴν. **7** θέλω Ἰδὴ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτὸν· ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ θεοῦ, ἢ ὁ μὲν οὕτως, ἢ ὁ δὲ οὕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις (καὶ ταῖς χήραις), καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ· **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστιν ἡ γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. **10** Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι, **11** — ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, — καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω ἐγὼ οὐχ ὁ κύριος· εἰ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ'

20 Ἰσχυρὰτε 1505*vid. 1611 (vg) | — K* 2495 d; Irlat | ἵνα εν τω πνευματι υμων, ατινα εστιν του θεου C³ D² Ψ 1739ms. 1881 M vgms sy | txt φ⁴⁶ K A B C* D* F G 6*. 33. 81.

1175. 1739* pc lat co; Irlat Meth

¶ **7,1** ἵνα A D F G Ψ M a b vgl sy co; Ambst Pel | txt φ⁴⁶ K B C 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc r vglst · **2** ἵνα -αν F G latt sy | [□] (h. t.?) F G pc · **3** ὁφειλομένην ευνοίαν M sy | txt φ^{11,46} K A B C D F G P Ψ 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Cl · **5** ° φ⁴⁶ B r; Cl | ἵνα στείνα καὶ τῇ K² M sy | txt φ^{11,46} K* A B C D F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al latt co; Cl Epiph | ἵνα συνερρησθε (-χεσθε φ⁴⁶ P 614 pc) φ⁴⁶ Ψ M lat syh; Ambst | txt φ^{11,46} K A B C D F G 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc b r | ° B · **7** ἵνα γαρ K² B D² Ψ 1739. 1881 M vglst sy | txt φ⁴⁶ K* A C D* F G 33vid. 81. 326. 629. 2464 pc it vglst; Cyp Ambst | ἵνα bis ος φ⁴⁶ K² Ψ M | txt K* A B C D F G P 6. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464 pc; Cl · **8** [κ. τοῖς -ποις Bois, — Holsten cij] · **9** ἵνα γαμεῖν K* A C* 33. 81. 945. 1505 pc | txt φ⁴⁶ K² B C² D F G Ψ 1739. 1881 M · **10** ἵνα -ιξεσθαι A D F G 1505. 1881 pc | -ιξεσθω φ⁴⁶ 614 pc | txt K B C Ψ 33vid. 1739 M; Cl Epiph · **12** [αὐτῇ comm]

αὐτοῦ, μὴ ἀφιένω αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ (εἰ τις) ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιένω τὸν ἄνδρα¹. **14** ἡγίασται γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ^Τ καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἁδελφῷ· ἐπεὶ ἅρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγία ἐστιν. **15** εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω· οὐ δεδουλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν Ἰμᾶς ὁ θεός. **16** τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἔμερισεν ὁ κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. **18** περιτετμημένος τις ἐκλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληται τις¹, μὴ περιτεμένεσθω. **19** ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. **20** ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει^Τ ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. **21** δοῦλος ἐκλήθη, μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μάλλον χρῆσαι. **22** ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν, ὁμοίως^Τ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἐστὶν Χριστοῦ. **23** τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω[□]παρὰ θεῷ^Λ.

25 Περί δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. **26** Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι.

13 ἵνα τις A B D² Ψ 33. 1739. 1881 M syh bo | txt φ⁴⁶ K D* F G P 1505 al latt sa (C illeg.) | ἵνα αὐτος D² Ψ M sy | txt φ^{11,46} K A B C D* F G P 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 al bo | ἵνα ευδ- φ⁴⁶ B 81. 1881*. 2464 pc | ἵνα αὐτον Ψ 1881 M syh; Tert | txt φ^{11,46} K(*) A B C D F G 33. 81. 1175. 1739. 2464 al latt syh co · **14** ἵνα πιστῇ D F G 629 latt sy; Tert | ἵνα ἀνδρὶ K² D² M syh | αν. τω πιστω 629 lat sy; Irlat Tert Ambst | txt φ⁴⁶ K* A B C D* F G P Ψ 33. 365. 1175. 1739 pc co · **15** ἵνα -φ⁴⁶ K² B D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy sa | txt K* A C K 81. 326. 1175 pc bo · **17** ἵνα ἡ 323. 614 pc syhms | ἵνα μεμερικεν (φ⁴⁶) K* B 81. 630. 1739 pc | txt φ⁴⁶ K² (A) C D F G Ψ 33 M | ἵνα θεος et ἵνα κυριος M syh | θεος et θεος Ψ 629. 1881 pc vglst | txt φ⁴⁶ K A B C D F (G) 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 2464 pc b vg syh co; Ambst | ἵνα διδασκω D* F G latt · **18** ἵνα 2 / φ¹⁵ D* F G Ψ 1881 pc | τις ἐκλήθη D² M | txt φ⁴⁶ K A B P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 2464 pc · **20** ἵνα φ¹⁵ (1739c) a; Ambst · **21** ° F G a · **22** ἵνα καὶ M a b vglst syh | δε καὶ D F G 1505 pc | txt φ^{15,46} K A B P Ψ 33. 81. 104. 630. 1739. 1881 pc r vg · **24** ° 309

Mc 10,12

R 14,19! · G 1,6
1Th 4,7 E 4,4 |

R 12,6!

20,24

4,17! · 11,34; 16,11

G 5,2; 3,28!

G 5,6; 6,15 R 2,
25s
Sir 32,23

17!

J 8,36!

E 6,6 Phm 16

6,20!

17!

10!

2K 8,10! · 4,1
1T 1,13,16 · 1Th
2,4 1T 1,12 | 29;
10,11 ·
1

27 δέδεσαι γυναίκε, μὴ ζήτηί λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναι-
κόσ, μὴ ζήτηί γυναῖκα. 28 ἐὰν δὲ καὶ ἡγαμήσης, οὐχ ἡ-
μαρτες, καὶ ἐὰν γήμη ὅη παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν· θλί-
ψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἐξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδο-
μαι.

29 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, τὸ καιρὸς συνε-
σταλμένος ἐστίν· ὅτ' ὅλοιον, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας
ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν 30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες
καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες
ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς
μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
τούτου.

32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ· 33 ὁ δὲ
γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί,
34 καὶ μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ὡς ἄγαμος καὶ ἡ παρ-
θένης ὡς μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἡ ἁγία ὡς καὶ τῷ σώ-
ματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ
κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 35 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑ-
μῶν αὐτῶν ἡ σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπι-
βάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ
ἡ ἀπερισπάστως.

36 Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν
παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὁ-
φείλει γίνεσθαι, ὁ θέλει ποιεῖτω, οὐχ ἁμαρτάνει, ἡγαμεί-
τωσαν. 37 ὃς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος
μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελή-
ματος καὶ τοῦτο κέκρικεν ὅτι ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν
τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. 38 ὥστε καὶ ὁ ἡγα-
μίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ καὶ ὁ μὴ ἡγα-

15,50 · 26! R 13,11

L 14,26 | R 12,15

9,18 · 1J 2,17 · R 12,2

1Th 4,1

E 5,29

1T 5,5

6,12!

1Th 4,12! · 9,13 ·

L 10,39s |

28 λαβῆς γυναῖκα D F G ex latt? sy^p | ° B F G • 29 ὅτι D F G Ψ 104 pc | ° φ¹⁵ D* F G; Did • 31 τ. κ. τουτον D* F G 33. 81. 1739* pc sa; Or^{1739mg} | τω-μω τουτω κ² D¹ Ψ 1739c. 1881 M sy^h; Eus | τῇ φ^{15,46} κ* A B bo | παραχρ- L | χρ- Ψ pc lat • 32 θεω F G lat; Tert Cyp Ambst • 34 2 3 D² F G Ψ M | μεμ. δε (1241s) pc sy^p | I 2 D* 629 pc f | τῇ φ^{15,46} κ* A B P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat sy^h; Or^{1739mg} Eus | 3-5 f | 3-5 I 2 D F G Ψ M a b sy^(p); Cyp Ambst Spec | I-5 I 2 φ⁴⁶ κ* A 33. 81. 1739. 1881 pc; Or^{1739mg} | τῇ φ¹⁵ B P 6. 104. 365. 1175. 1505 pc t vg co; Eus | ° φ⁴⁶ A D P 33. (629). 1175. 1505 pc a t vg^{cl} sy^p; Epiph | ° B; Tert • 35 ° φ¹⁵ 1241s pc latt; Eus | -φερον κ² D² F G Ψ 1739. 1881 M; Eus | τῇ φ^{15,46} κ* A B D* 33 pc latt | -στους εἶναι φ¹⁵ • 36 -ειτω D* F G 1505 pc d vgst sy^p • 37 5 I-3 (+ 4 κ² 1505. 1881 al) κ² Ψ 1881 M | I-4 φ^{46vid} F G b d | τῇ φ^{15vid}; - ev) κ* A B D P 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 1175. 2464 pc lat (630). 1739; - αυτ.) | ° φ^{15vid} • 38 bis εκγ- (κ²) Ψ M | τῇ φ^{15vid,46} κ* A B D (F G) 0278^{vid}. 33. 81. (630). 1175. 1739. 1881 pc; Cl | τ. π. (ε) αυτ. φ⁴⁶ B D 629; Cl | - Ψ M | τῇ φ^{15vid} κ* A P 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464* pc sy^{p,h**} (F G 0278. 630 pc; h. t.) | τ ποιήσει φ^{15,46} B 6. 1739. 1881 pc

μίζων κρεῖσσον ποιήσει.

39 Γυνὴ δέδεται τ' ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ τ' κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστίν ὃ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. 40 ἡ μακαριωτέρα δὲ ἐστίν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κατὰ πνεῦμα τ¹ θεοῦ τ² εἶχειν.

R 7,2

10! · 2K 8,10!

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, γοῖδαμεν ὅτι πάντες γνῶ-
σιν ἔχομεν. ἡ τ' γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ· 2 εἰ τ' τις δοκεῖ ἔγνωκεναι ὅτι, ὡς οὐπω ἔγνω καθὼς δεῖ γινώσκειν· 3 εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὡς ὑπ' αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλο-
θύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλὸν ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι οὐδ-
εὶς θεὸς τ' εἰ μὴ εἷς. 5 καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί,

Act 15,29 · 7,10

13,4 · 10,23

G 6,3

R 8,28! · 13,12!

10,19

6! Dt 6,4 etc |

Ps 136,2s

4; 12,5s R 3,30 E 4,5s 1T 2,5 M1 2,10 ·

R 11,36!

6 ὁ ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ

ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἷς αὐτόν,

καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς

δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ τ'.

J 1,3!

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι τοῦ εἰδωλοῦ ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἄσθενης οὖσα μολύνεται. 8 βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ θεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν. 9 βλέ-

11 · 11,16

R 14,11 |

H 13,9!

39 τ (R 7,2) νομὸς κ² D¹ F G Ψ M a vg^{cl} sy; Epiph Ambst | γαμω K bo | τῇ φ^{15vid,46} κ* A B D* 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241s. 1739. 1881 pc lat sa^{mss}; Tert Cl Cyp | τ καὶ D² F G L Ψ 614. 629. 1241s. 1505 pm sy^h | ἀποθανῇ A 0278 pc sy^{hmg}; Cl Epiph • 40 μακαρία φ⁴⁶; Cl | τ γαρ B 6. 33. 104. 365. 630. 1739. 1881. 2464 pc t sy^h | τ¹ Χριστοῦ φ¹⁵ 33 | τ² εχω F G b d*; Tert Ambst

¶ 8,1 [οἶδα μὲν comm] | τ δε φ⁴⁶ a vg^{mss} (sy^p) • 2 τ δε D F G M vg^{cl} sy^{p,h**} | τῇ φ⁴⁶ κ* A B P Ψ 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc vgst; Cl Cyp Ambst | εἶδεναι K L 6. 614. 629. 1241s. 1505 M lat; Ambst | εἶναι 326 pc | ° φ⁴⁶; Ambst | οὐδεπω D* F G Ψ pc | οὐδεπω οὐδεν D² M sy | τῇ φ⁴⁶ κ* A B P 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc; Cl • 3 φ⁴⁶; Cl | ° φ⁴⁶ κ* 33; Cl • 4 τετερος κ² M sy | τῇ φ⁴⁶ κ* A B D F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Ir^{lat} • 6 φ⁴⁶ B (33) b sa; Ir^{lat} | ον B | τ, καὶ ἐν πνεύμα ἁγίῳ, ἐν ᾧ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ 630. (1881) pc • 7 συνείδησις κ² D F G M lat sy; Ambst | τῇ φ⁴⁶ κ* A B P Ψ 33. 81. 630. 1739. 1881 pc vg^{mss} sy^{hmg} co | ἀσθενουσα φ⁴⁶ 629*. (1881); Cl • 8 ὡμ- κ* Ψ 33. 365. 1241s. 1881* al | παριστήσις κ² D (F G: συν-) Ψ 1881 M latt; Or^p | τῇ φ⁴⁶ κ* A B 6. 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1739 pc co; Cl Or^p | 6-9 I-5 κ² A^c 33. (1881) pc vg^{cl}; Tert Or^p (id., sed ουτε! + γαρ D F G Ψ M a b sy; Cl Or^p) | I-4 9 6-8 5 A* | τῇ φ⁴⁶ B 81 pc vgst co (630; ουτε! + γαρ; 1739; ουτε! + γαρ et περισσευομεθα)

R 14,13.20s πετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται
 R 14,11 | 11 τοῖς ἀσθενέσιν. **10** ἂν γάρ τις ἴδῃ ὅσῃ τὸν ἔχοντα γινώ-
 σιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ
 ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα
 ἐσθίειν; **11** ὁ ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενὼν ἐν τῇ σῇ γνώσει,
 ὁ ἀδελφὸς ὁ δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** οὕτως δὲ ἁμαρτάνον-
 τες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συν-
 εἶδησιν ὁ ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. **13** διόπερ
 εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν Ὁμου, οὐ μὴ φάγω
 κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν Ὁμου σκαν-
 δαλίσω.

19 Οὐκ εἰμὶ ἡ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχὶ Ἰη-
 σοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς
 ἔστε ἐν κυρίῳ; **2** εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε
 ὑμῖν εἰμὶ ἡ γὰρ σφραγὶς (μου τῆς) ἀποστολῆς ὑμεῖς ἔστε
 ἐν κυρίῳ. **3** Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνου-
 σίν ἐστιν αὕτη. **4** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ
 πεῖν; **5** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἡ ἀδελφὴν γυναῖκα περι-
 ἀγειν ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυ-
 ρίου καὶ Κηφᾶς; **6** ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχο-
 μεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; **7** Τίς στρατεύεται ἰδίοις
 ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν
 αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ὅτι τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ
 γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; **8** Μὴ κατὰ ἄν-
 θρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει;
9 ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται· οὐ γκημῶσεις
 βοῶν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ **10** ἡ δι' ἡμᾶς
 πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλ-

10^ο φ⁴⁶ B F G latt | txt N A D Ψ 33. 1739. 1881 M sy co • **11** απ. ουν A P pc | και απ.
 N2 D* Ψ 6. 81. (104). 365. 630. 1739. 1881 pc a b | και απολειται D2 F G M vg (sa); Irlat
 Ambst | txt φ⁴⁶ N* B 33. 1175 pc bo; Cl | αδ. εν τ. σ. γν. N2 P (630). 1175. 1505. 1739 pc
 syh | αδ. επι τ. σ. γν. Ψ 1881 M | txt φ⁴⁶ N* A (B) D(2) F G 33 pc latt; Irlat (Cl) • **12** ο φ⁴⁶
 • **13** ο bis (D*) F G a (b); (Cl) Cyp Ambst
 ¶ **9,1** 5 4 2 3 / D F G Ψ M a b syh; Ambst Pel | txt φ⁴⁶ N A B P 33. 104. 365. 629. 630. 1175.
 1739. 1881 pc vg (sy^p) co; Tert • **2** της εμης φ⁴⁶vid D F G Ψ 1881 M sy | txt N B P 33.
 104. 1739 pc (A: h. t.) • **5** γυναικας F G a b; Tert Ambst Pel • **7** εκ του -που φ⁴⁶ N2 C3
 D1 Ψ 1881 M it vg^{cl} sy^(p) bo; Ambst | txt N* A B C* D* F G P 0222. 33. 1175. 1739 pc vgst
 sa; Pel | ο B C2 D F G Ψ 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 pc latt syh sa | txt φ⁴⁶ N A
 C* 33. 1881 M sy^p bo • **8** λεγω φ⁴⁶ f | τ. λεγω D F G 1175 pc lat • **9** / 1-3 5 6 φ⁴⁶ b;
 Ambst | γεγρ. γαρ D* F G | φιμω- φ⁴⁶ N A B2 C D1 Ψ 33. 1881 M; Or Epi^{ph} | txt B* D*
 F G 1739

πίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ
 μετέχειν. **11** εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν,
 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; **12** Εἰ ἄλ-
 λοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ'
 οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγο-
 μεν, ἵνα μὴ τινα ἔγκοπὴν δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χρι-
 στοῦ.

13 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι
 Ὁ[τὰ] ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρ-
 εδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** οὕτως καὶ
 ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ
 τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. **15** Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ
 τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί·
 καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ — τὸ καύχημά μου
 οὐδεὶς κενώσει. **16** ἂν γὰρ εὐαγγελίζομαι, οὐκ ἔστιν
 μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικείται· οὐαί γάρ μοι
 ἐστιν ἂν μὴ εὐαγγελίσωμαι. **17** εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσ-
 σω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι·
18 τίς οὖν μου ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος
 ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον ἢ εἰς τὸ μὴ καταχρησα-
 σθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδοῦ-
 λωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω· **20** καὶ ἐγενόμην τοῖς
 Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς
 ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα
 τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ
 ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἐννομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω

Sir 6,19 Jc 5,7

R 15,27

2Th 3,9

18 Act 20,34s 2K
11,7,9; 12,13 1Th
2,9 13,7Nu 18,8,31 Dt 18,
1-3
7,357,101 L 10,71
G 6,6

12!

2K 11,10

Jr 20,9 L 17,10

E 3,2!

2K 11,7 12; 7,31

1 Mt 20,26s

Act 16,3; 21,20-26
R 11,14

G 6,2

10 της ελπίδος αυτου μετ. επ ελπ. (- D* F G a b sy^{hmg}) N2 D F G Ψ (104). 1881 M a b
 sy^{hmg}; (Ambst) | txt φ⁴⁶ N* A B C P 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739. 2464 pc vg sy; Or Eus
 • **12** (ex err.?) εκκ- N D* L Ψ 81. 614. 629. 1175. 1241s. 1505 al • **13** ο φ⁴⁶ A C D2 Ψ 33.
 1881 M b d syh; Ambst | txt N B D* F G 6. 81. 1739 pc lat co | προσεδ- N2 Ψ M | txt φ⁴⁶
 N* A B C D F G P 33. 81. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc; Eus • **15** [vnh to Lach-
 mann c] | ο ουθεις μη καινωσει A (1175) | τις κεν- F G | ινα τις κενωσ(η) N2 C D2 Ψ
 M lat syh | txt φ⁴⁶ N* B D*.c 33. 1739. 1881 pc b; Tert Ambst Pel • **16** χαρις N* D* F G |
 txt φ⁴⁶ N2 A B C D2 Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst | ζωμαι φ⁴⁶ N A Ψ 33. 1739 M
 b d | -ζωμαι L P 6. 104. 614. 1175. 1881 al | txt B C D F G 945 lat • **17** τουκ 1505 pc
 • **18** μοι εσ. φ⁴⁶ N2 Ψ 1881 M (syh) | εσται μοι D F G | txt N* A C K 6. 33. 81. 365. 1739.
 2464 al lat sy^p (B incert.) | του Χριστου D2 F G M sy | txt φ⁴⁶ N A B C D* Ψ 33. 81. 365.
 1175. 1739. 1881. 2464 al lat co; Ambst • **20** ο (F) G* 6*. 326. 1739 pc; Cl Or^{1739mg} | D2
 (L) Ψ 1881 M sy^p | txt N A B C D* F G P 33. 104. 365. 1175. 1505. 1739 al latt syh co
 • **21** θεω et f-στω D2 Ψ M (sy^p) | txt φ⁴⁶ N A B C D* F G P 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881.
 2464 pc latt syh | κερδησω φ⁴⁶ N2 (f D) Ψ M | txt N* A B C F G P (33). 630. 1175. 1739.
 1881 pc

R 14,11

10,33 R 11,14

Ph 1,5

Ph 3,14

2T 4,7! · 2P 1,6! ·
2T 2,5; 4,8 1P 5,4
Jc 1,12 Ap 2,10;
3,11 Sap 4,2

14,9

2K 13,5s

R 1,13!

Ex 13,21; 14,22 Ps
105,39 Sap 19,7s

cf 1P 3,20s

Ex 16,4,35 Dt 8,3
Ps 78,24s J 6,49 |
Ex 17,6 Nu 20,7-11
Ps 78,15s

Nu 14,16 Jd 5 H
3,17 Ps 78,31 |

R 5,14 · Nu 11,4
34 Ps 106,14
Act 15,20!

Ex 32,6 ⚬

Nu 25,1,9; 26,62 |
Mt 4,7p ·
Ps 78,18

Nu 21,5s |

Ο τοὺς ἀνόμους· **22** ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὅτι ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα ἑκ παντὸς τινὰς ἰσώσω. **23** Ἐάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγελίον, ἵνα συγκοινωνῶς αὐτοῦ γένωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· **27** ἀλλὰ ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἑβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ **3** καὶ πάντες ἑτοίμοι ἦσαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ **4** καὶ πάντες τὸ οὐδὲν πνευματικὸν βρώμα ἐφαγον **4** καὶ πάντες τὸ οὐδὲν πνευματικὸν ἐπιον πόμα· ἐπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας, ἡ ἥτις πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. **5** Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλόλατραι γίνεσθε καθὼς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται·

ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πίνειν καὶ ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν· **9** καὶ μὴ μὴ μίαν ἡμέραν εἴκοσι ἑπτὰ χιλιάδες. **9** μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Κύριον, καθὼς τινες αὐτῶν ἔπειραν καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων ἐκώλυον. **10** μηδὲ γογγύ-

21 ° K² F G Ψ M | txt P⁴⁶ K^{*} A B C D P 33. 630. 1175. 1739. 1881 pc • **22** τὸς K² C D F G Ψ 33. 1881 M vg^{ms} sy co | txt P⁴⁶ K^{*} A B 1739 pc lat; Cyp | (+ τοὺς 33; Cl) παντας D F G 33 lat; Cl Did¹ • **23** τούτο Ψ M sy | txt P⁴⁶ K^{*} A B C D F G P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 al latt • **25** ° K pc; Cl
¶ **10,2** τ-ισαντο P⁴⁶ B 1739. 1881 M; Or | -ιζοντο P⁴⁶ | txt K A C D F G Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 2464 al latt • **3** το P⁴⁶ A C^{*} pc | - K^{*} | txt K² B (C²) D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy(p) co; Irlat Or Epiph • **4** ° P⁴⁶ A pc | ° P⁴⁶ A C D¹ Ψ 33. 1881 M | txt K B D^{*} (F G) 629. 1739 pc • **5** ° 81 pc • **8** τεν K² A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M vg^{ms}; Irlat | txt P⁴⁶ K^{*} B D^{*} F G lat; Ambst | (Nu 25,9) τεσσαρες 81 pc vg^{ms} sy^h • **9** τ κυριον K B C P 33. 104. 326. 365. 1175. 2464 pc sy^{hms} | θεον A 81 pc | txt P⁴⁶ D F G Ψ 1739. 1881 M latt sy co; Irlat Or^{1739mg} | ε ξεπ- (P⁴⁶) K C D^{*} F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al; Or^{1739mg} | txt A B D² Ψ M | α πωλοντο C D F G Ψ 33. 1739. (1881) M | txt (P⁴⁶) K A B 81 pc; Or^{1739mg} • **10** τ-ζωμεν K D F G 33 pc bo | txt A B C Ψ 1739. 1881 M latt sy sa; Irlat Ambst

ζετε, ὡς καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαιναν ἐκεῖνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν. **12** Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. **13** πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν· εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσῃ σὺν τῇ πειρασμῷ καὶ τὴν ἑκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; **17** ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου ὡς μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθιόντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσιν; **19** Τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτον (τί ἐστίν) ἢ ὅτι εἰδωλὸν (τί ἐστίν); **20** ἀλλ' ὅτι ὁ θεὸς θύουσιν, δαιμονίους καὶ οὐ θεῶν [θύουσιν]· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. **21** οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων, οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. **22** ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

23 Πάντα ὑμεῖς ἐξεστίν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα ὑμεῖς ἐξεστίν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ

Ex 16,2s Nu 14,2.
36: 16,11-35
H 11,28! |
9,10! · 7,26! 1P 4,
7 H 9,26 1J 2,18 |
R 11,20! 14,4 G
5,1 2 Th 2,15

1,9 2K 1,18 1Th
5,24 2Th 3,3 2T
2,13 H 10,23; 11,
11 1J 1,9 Ap 1,5!
Dt 7,9 Ps 144,13a
ϕ · H 13,7 cf 2P
2,9 |

1J 5,21

11,13

Mt 26,27p

Act 2,42

R 12,5!

9,13 Lv 7,6,15

8,4

Lv 17,7 Dt 32,17
Ps 106,37 Bar 4,7
Ap 9,20
2K 6,15s

Mt 1,7,12 · Is 65,
11 |
Dt 32,21

6,12! Sir 37,28

8,1 R 14,19! | 13,5!

10 τ καθως A C D F G Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al | καθως και M | txt P⁴⁶ K B P pc • **11** παντα δε ταυτα K D F G 81 pc bo?; Irlat, lat¹ | ταυ. δε παν. C Ψ M lat sy bo?; Irlat¹ | txt A B 33. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc sa; Epiph | τ τυποι -von (A) D F G (Ψ) M sy^h; Irlat | txt P⁴⁶vid K B C K P 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy^{hms}; Irlat Epiph • **13** ου καταλαβη F G lat; Ambst | αφησει D F G | ° B 1175 pc | τυμας K² (° D²) Ψ M | txt P⁴⁶ K^{*} A B C D^{*} F G L P 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al • **16** ευχαριστιας F G 365 pc; Irlat¹ | ° 2-5 / K C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat; Irlat | txt P⁴⁶ A B P 2464 a • **17** και του ενος (- D) ποτηριου D F G (629) it vg^{ms}; Ambst • **18** ουχι P⁴⁶ K² B D¹ Ψ 1881 M | txt K^{*} A C D^{*} F G 33. 630. 1241s. 1739. 2464 pc • **19** bis 2 / D² F G latt | ° P⁴⁶ K^{*} A C^{*} 6. 945. 1881 pc vg^{ms} • **20** θ. τα εθνη P⁴⁶vid K A C P Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 al lat sy co (sed θυει 1881 M) | txt B D F G; Ambst Spec | ° 4 / -3 P⁴⁶vid D F G 104. 1505 al latt sy; Epiph (sed θυει 1881 M) | txt K A B C P Ψ 33. 81. 365. 630. 1241s. 1739 pc | ° δαιμ. κοιν. D^{*} 2 F G | καν. δαιμ. Cl • **23** τ bis μοι K² C³ H (P) Ψ M t vg^{cl} sy | txt P⁴⁶ K^{*} A B C^{*} D F G (33). 81. 1739^(c). 1881. 2464 pc lat co; Tert Cl Cyp Ambst

ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου **Τ**. **25** Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν· **26** τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. **27** εἰ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων **Τ** καὶ θέλετε πορεύεσθαι, ἵπῶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντας διὰ τὴν συνείδησιν. **28** ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· τοῦτο ἱεροθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον **□** τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν **Τ**· **29** συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἁλλης συνειδήσεως; **30** εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ **Ο** ποιεῖτε. **32** ἀπόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, **33** καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ **11** τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. **1** μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ.

2 Ἐπαινώ δὲ ὑμᾶς **Τ** ὅτι πάντα μου μέμνησθε καί, καθὼς **Τ** παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρός ἡ κεφαλὴ **Ο** ὁ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. **4** πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακάλυπτο τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. **6** εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλύπτεσθω. **7** Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν

24 Ἐκαστος **D**² **Ψ** **Ᾱ** **sy** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ** **A** **B** **C** **D*** **F** **G** **H** **P** 6. 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 **pc** **latt** **co**; **Cl** • **27** **Τ** εἰς δειπνον **D*** **F** **G** **it** **vg**^{ms} **sa**; **Ambst** | ἵπῶντα τα-μενα **A** • **28** **Ε**ιδωλοθ- **C** **D** **F** **G** **Ψ** 33. 1739^c. 1881 **Ᾱ** **lat** **sy**^h **bo**; **Tert** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ** **A** **B** **H** 1175^s. 1739^s **b** **sa**; **Ambst** | **□** **Ᾱ**⁴⁶ | **Τ** (26) του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης **H**^c **Ψ** **Ᾱ** **sy**^h (**p**. vs 31: **C**³) | **txt** **κ** **A** **B** **C*** **D** **F** **G** **H*** **P** 33. 81. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 **pc** **latt** **sy**^p **co** • **29** **Α**πιστου **F** **G** **a** **b** **d** **vg**^{ms} • **31** **ο** **Ᾱ**⁴⁶ **F** **G**; **Spec** • **33** **φ**ερον **κ**² **D** **F** **G** **Ψ** 33. 1739. 1881 **Ᾱ** **latt** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ*** **A** **B** **C** **¶** **11,2** **Τ**αδελφοι **D** **F** **G** **Ψ** 33 **Ᾱ** **latt** **sy**; **Ambst** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ** **A** **B** **C** **P** 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 **pc** **co** | **Τ** πανταχου **F** **G** **b** **d** • **3** **ο** **B*** **D*** **F** **G** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ** **A** **B**^c **C** **D**² **Ψ** 33. 1739. 1881 **Ᾱ**; **Cl** • **5** **ε**αυ- **B** **D**² 6. 629. 945 **pm**

καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. **8** οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· **9** καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. **10** διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ· **12** ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. **13** Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; **14** **Τ** οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῇ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, **15** γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται **Ο** [αὐτῇ]. **16** Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἔπαινώ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἡσσον συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. **19** δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις **□** ἐν ὑμῖν· εἶναι, ἵνα **Ο** [καί] οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται **□** ἐν ὑμῖν· **20** Συνερχομένων **Γ** οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἐστὶν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· **21** ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ ὅς δὲ μεθύει. **22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθῆναι καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν; ἔπαινέσω **Ο** ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινώ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος **Ο** Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδετο ἔλαβεν **Τ** ἄρτον **24** καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ

9 ἄνθρωπον **Ᾱ**⁴⁶ • **10** **Κ**αλυμμα **vg**^{ms} **bo**^p; **Ptol** **ῥ** • **14** **Τ** ἡ **D**¹ **Ᾱ** **sy**^h **sa** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **κ** **A** **B** **C** **D*** **F** **G** **H** **P** **Ψ** 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 **pc** **latt** **sy** **bo** • **15** **ο** **Ᾱ**⁴⁶ **D** **F** **G** **Ψ** **Ᾱ** **b**; **Ambst** | **pon**. **a**. **δεδ**. **C** **H** **P** 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 **al** **a** **f** **vg** **sy**^h | **txt** **κ** **A** **B** 33. 81. 365. 2464 **g** **sy** • **17** **Γ**-λλω **et** **ῥ**-νων **A** **C** 6. 33. 104. 326. 365. 1175. 1739 **pc** **f** **vg**; **Ambst** | **Γ**-λλω **et** **ῥ**-νω **B** | **Γ**-λλω **et** **ῥ**-νω **D*** 81 **b** | **txt** **κ** **D**² **F** **G** **Ψ** 1881 **Ᾱ** **a** **d** • **19** **□** **D*** **F** **G** **lat**; **Cyp** **Ambst** | **ο** **κ** **A** **C** **D**² **F** **G** **Ψ** **Ᾱ** **b** **vg**^{ms} **sy** **bo**; **Cyp** | **txt** **Ᾱ**⁴⁶ **B** **D*** 6. 33. 630. 1175. 1739. 1881 **pc** **vg** **sa** **bo**^{ms}; **Or** **Ambst** | **□** **Ᾱ**⁴⁶ **C** 2464 • **20** **Γ** **δε** 33 | **Γ** **Ᾱ**⁴⁶ **D*** **F** **G** **b** | **txt** **κ** **A** **B** **C** **D**¹ **Ψ** 1739. 1881 **Ᾱ** **lat** **sy** **co** • **22** **ε**παινω **Ᾱ**⁴⁶ **B** **F** **G** **lat** | **txt** **κ** **A**^{vid} **C** **D** **Ψ** 33. 1739. 1881 **Ᾱ** **vg**^{ms} | **ο** **Ᾱ**⁴⁶ • **23** **Π**αρα **κ**υρ. **D** **lat**; **Ambst** | **α**πο **θ**εου **F** **G** (365) **d*** | **ο** **B** **pc** | **Τ**ον **D*** **F** **G**

Gn 2,22s 1 T 2,13

Gn 2,18

Gn 24,65

Gn 6,2 Ps 137,1 ⑥ E 3,10 |

10,15

8,7

2!

14,26 · 5,1 · 1,10s

G 5,20 2 P 2,1

Tt 3,10 ·

1 J 2,19 |

14,23 Act 1,15

Jc 2,6

2!

7,10! G 1,12

23-25: Mt 26,26-

28 Mc 14,22-24 L

22,19s

Lv 24,7 © Ps
37,1 ©; 69,1 © Sap
16,6 |

Jr 31,31; 32,40 Zch
9,11 Ex 24,8 2 K
3,6 H 7,22 | R 3,25 |

Mt 26,29 Ap 22,20 |

H 6,6 | Jc 2,10
2 K 13,5 |

15,6
R 14,22 s
1 P 4,17 · H 12,
5-7,10

4,19 | · 7,17 |

9,11; 14,1; 15,46 ·
R 1,13 |
G 4,8 1 Th 1,9
Hab 2,18 s Ps 115,
5 3 Mcc 4,16 Act
17,29 |

εἶπεν· τ τοῦτο ἡμῶν ἐστίν² τὸ σῶμα ὅτ' ὑπὲρ ὑμῶν³· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **25** ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καὶνὴ διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ ἑμῷ αἵματι¹· τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις ἐὰν πίνετε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **26** ὡσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τ πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

27 Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τ ἡ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως⁴, ἐνοχος ἐσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. **28** δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω· **29** ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων τ κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα⁵. **30** διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. **31** εἰ γὰρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· **32** κρινόμενοι δὲ ὑπὸ [τοῦ] κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. **34** εἰ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθῃ διατάξομαι.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** Οἴδατε ὅτι ὅτε¹ ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἑαυτῶν ὡς ἂν ἡγεσθε² ἀπαγόμενοι. **3** διὸ γινώ-

24 τ (Mt 26,26) λαβετε φαγετε C³ Ψ M^t i vg^{cl} sy | txi φ⁴⁶ κ A B C* D F G 0199. 6. 33. 81*. 104. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc it vgst co; Cyp Ambst Pel | τ φ⁴⁶ lat | ο φ⁴⁶ | τ κλωμενον κ² C³ D² F G Ψ 1739^{mg}. 1881 M^t sy | θρυπτομενον D* | διδομενον co | txi φ⁴⁶ κ* A B C* 6. 33. 1739* pc vgst; Cyp • **25** (L 22,20) αιμ. μου φ⁴⁶ A C P 33. 365. 1175. 1241^s pc | txi κ B D F G Ψ 1739. 1881 M^t • **26** τ τουτο φ⁴⁶ κ² C³ D¹ Ψ 1739^{mg} M^t a t sy bo | txi κ* A B C* D* F G 33. 630. 1739*. 1881. 2464 pc lat sa; Cyp • **27** τ τουτον I^{vid} 1739^{mg}. 1881 M^t a vg^{cl} bo; Ambst | txi φ⁴⁶ κ A B C D F G Ψ 33. 1175. 1505. 1739*. 2464 pc lat sy^h sa; Cl | τ του κυριου κ² D² L 326. 1505 al sy^h; Ambst • **29** αναξίως κ² C³ D F G Ψ 1881 M^t latt sy | txi φ⁴⁶ κ* A B C* 6. 33. 1739 pc co | τ του κυριου κ² C³ D F G (Ψ, 1241^s). 1881^c M^t it vg^{cl} sy; Ambst | txi φ⁴⁶ κ* A B C* 6. 33. 1739. 1881* pc vgst co; Pel • **31** γαρ κ² C Ψ 1881 M^t sy | txi φ⁴⁶ κ* A B D F G 33. 1739 pc; Cl • **32** ο φ⁴⁶ A D F G Ψ 1739. 1881 M^t | txi κ B C 33. 104. 1175 pc; Cl • **34** τ δε κ² D² Ψ 1739. 1881 M^t b vg^{ms} sy; Cl | txi φ⁴⁶ κ* A B C D* F G 33. 81. 1241^s pc lat; Ambst
¶ **12,2** 2 K 2464 pc | I F G 629 al a b d vg^{ms} sy; Ambst Pel | γαμοφα F G (a b; Ambst) Pel | ὡς ἀνηγεσθε B² F G^c 1241^s al | ὡσαν ηγ. G* latt [Bengel cj]

ρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ ὀλαλῶν λέγει¹· Ἀνάθεμα Ἰησοῦς², καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν³· Κύριος Ἰησοῦς⁴, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· **5** καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· **6** καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, (ὁ δὲ) αὐτὸς θεὸς ὁ ἐνεργῶν⁵ τὰ πάντα ἐν ᾗσιν. **7** ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. **8** ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, **9** ἐτέρῳ τ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ἡ χάρις μαρτύρων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι, **10** ἄλλῳ δὲ ἡ ἐνεργήματα δυνάμεων⁶, ἄλλῳ ὁ[δὲ] προφητεία, ἄλλῳ ὁ[δὲ] διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ τ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἡ ἐρμηνεία γλωσσῶν· **11** πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιρουν ὁ[ιδί]α ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τ πολλὰ ὄντα ἐν ἐστίν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· **13** καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες τ ἐν ἑνὶ πνεύμα ἐποτίσθημεν⁷. **14** Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἐστίν ἐν μέλος ἀλλὰ πολλά. **15** ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ σώματος; **16** καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ

R 8,9 1 J 4,2 s
Nu 21,3 Mc 9,39 ·
Mt 7,21 | J 13,13
R 10,9 | 1 J 5,1 |
11; 1,7 R 12,6 H
2,4 · E 4,4 |
281 · 8,6
G 2,8
11 E 1,11 Ph 2,13
6,12 | 14,26
2,6 ss
14,6 | 13,2 Mt 17,
20
28,30
2 K 12,12
11,4; 14,1 ss
28; 14,26 Act 2,4
6 |
R 12,3 |
R 12,4 | 5 |

G 3,28 |

20

3 ° D F G a; Ambst Spec | 'A. -σουν φ⁴⁶ D G Ψ M^t a vg^{ms}; Ambst | A. -σου F 629 pc lat; Spec | txi κ A B C 6. 33. 81. 1175^c. 1241^s. 1739. 1881 pc t; Did | τ-ιον -σουν D F G Ψ M^t a b vg^{ms}; Ambst Pel Spec | txi φ⁴⁶ κ A B C 6. 33. 81. 104. 1241^s. 1739. 1881 pc f t vg • **6** καὶ ο φ⁴⁶ B C 81. 365. 630. 1175. (1241^s). 1739 pc | txi κ A (D F G) Ψ 33. 1881 M^t latt sy^(p); Irl^{at} Epiph | 'θ. ο εν. εστιν B 1739 | εστιν θ. (f 1175. 1505) ο εν. κ² M^t | txi φ⁴⁶ κ* A C D F G P Ψ 33. 81. 365. 630. 1881. 2464 pc latt; Irl^{at} Epiph • **9** τ δε φ⁴⁶ κ² A C D² Ψ 33. 1881 M^t sy^h | txi κ* B D* F G 6. 1739 pc latt sy^p; Cl Did | τ-μα lat | τ αυτω κ C³ D F G 0201 M^t sy; Cl | -φ⁴⁶ | txi A B 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc lat; Ambst (C* om. εν ... πν., Ψ om. ταμ. ... πν.) • **10** ἐνεργεια (-γηματα φ⁴⁶) δυναμεως φ⁴⁶ D F G b | txi κ A B C Ψ 33. 1739. 1881 M^t lat sy^h; Cl | ° bis φ⁴⁶ B D F G 0201. 6. 630. 1739. (1881) pc latt; Cl | txi κ A C Ψ 33^{vid} M^t sy | τ-σις κ C D* F G P 0201. 33. 1175 pc latt sy^p sa; Cl | txi φ⁴⁶ A B D² Ψ 1739. 1881 M^t sy^h bo | τ δε κ² A C Ψ 33 M^t sy | txi φ⁴⁶ κ* B D F G P 0201. 6. 630. 1739. 1881 pc latt; Cl | τ διερμ- A D* • **11** ο φ⁴⁶ D* c F G 0201^{vid}. 1175 latt sy^p | txi κ A B C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M^t sy^h; Cl • **12** του ενος κ² D Ψ M^t b sam^s; Ambst | txi φ⁴⁶ κ* A B C F G L P 33^{vid}. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat sy sam^s bo • **13** τεις D² L 326. 614. 945. 2464 pm f vg^{cl} | πομα εποτ. 630. 1505. 1881 al sy^h; Cl | σωμα εσμεν A

οὗς· ὅτι οὐκ εἰμί ὀφθαλμός, οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; **17** εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; **18** Ὡς δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκαστὸν αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. **19** εἰ δὲ ἦν ὅτι πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** νῦν δὲ πολλὰ ὁμὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. **21** οὐ δύναται ὁ δὲ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ· χρειάν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· χρειάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· **22** ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν, **23** καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειάν ἔχει. ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοῦς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἡ ὁμοιότητα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ὁ[ἐν] μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** Ὑμεῖς δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ τῶν μερῶν. **28** Καὶ οὗς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἱαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδασκαλοί; μὴ πάντες δυνάμεις; **30** μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; **31** ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα.

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἥχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ

15,38 Ap 4,11

14

R 12,51

5 E 4,11s; 2,20; 3,5·

Act 13,1 2T 1,11· 91·

101

91

14,1,12

2K 12,4

Ps 150,5· Mt 7,22

18 † νυν A B D* F G 1505 pc | txt φ⁴⁶ B C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M | • **19** ° B F G 33 • **20** ° φ⁴⁶ B D* 6. 1241^s pc a b vg^{ms} • **21** ° A C F G P 33. 104. 326. 365. 614 al lat sy^p | txt φ⁴⁶ B D Ψ 1739. 1881 M vg^{cl} sy^b; Ambst • **24** † τιμης D F G sy^p | † ρουντι φ⁴⁶ B² D F G Ψ 1739* M | txt B* A B C 048. 6. 33. 630. 1241^s. 1739^c. 1881 pc • **25** † -ματα B D* F G L 323. 2464 pm a vg^{ms} • **26** † ει τι (φ⁴⁶: ετι) B F G Ψ 1175. 1739 pc latt sy^b | ° † φ⁴⁶ B* A B 1739 | txt B² C D F G Ψ 0285. 33. 1881 M latt sy • **27** † μελους D* Ψ i vg sy^b; Did Ambst Epiph • **31** † κρει(τ)ονα D F G Ψ M it vg^{cl} b^{omss}; Or Ambst Pel Spec | txt φ⁴⁶ B A B C 6. 33. 81. 104. 326. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. / 846 pc vgst co; Eus | † ει τι φ⁴⁶ D* (F G)

εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη ἡμεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. **3** κἂν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα ἡ καυχῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη¹·, οὐ ζηλοῖ, [ἡ ἀγάπη]· οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, **5** οὐκ ἄσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, **6** οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· **7** πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ᾔπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε ἡ γνῶσις, καταργηθήσεται· **9** ἐκ μέρους γὰρ γινώσκουμεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· **10** ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. **11** ὅτε ἡμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε τὸ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. **12** βλέπομεν γὰρ ἄρτι ᾔδι· ἐσώπτερον· ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσκω καὶ ἐπεγνώσθην. **13** Νῦν δὲ μένει ἡ πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα²· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. **2** ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, ἡ πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· **3** ὁ δὲ προφητεύων ἀν-

14,21· 12,8 Κο1 2,3·

12,9 Mt 17,201

Mt 6,2

Dn 3,19s

E 4,2 1Th 5,15

4,61; 8,1

10,24,33 Ph 2,4, 21· Zch 8,17

2K 13,8 | 9,12

Je 1,23· Nu 12,8

Gn 32,31 2K 5,7 8,2s G 4,9 2T 2, 19 J 10,141

3Esr 4,38· Κο1 1,4s 1Th 1,3; 5,8 H 10,22-24·

R 8,35-39 |

12; 12,31· 12,11· 39; 11,4s; 12,10 1Th 5,20 | Mc

16,171· 28·

2,1,7; 4,1; 13,2; 15,51 R 11,25; 16,251 |

¶ **13,2** † -veiv A C Ψ 1881 M | txt φ⁴⁶ B D F G 048. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241^s. 1739 pc (B*· h. t.); Cl • **3** † καυθισομαι C D F G L 6. 81. 104. 630. 945. 1175. 1881* al latt sy^{hmg}; Tert Ambst Hier^{ms} | -θησωμαι Ψ 1739^c. 1881^c M | καυθη 1505 pc sy^b | txt φ⁴⁶ B A B 048. 33. 1739* pc co; Hier^{ms} • **4** †· ei † -] | ° B 33. 104. 629. 1175. 2464 pc lat sa b^{omss}; Cl Ambst | pon. p. περπ. φ⁴⁶ | txt B A C D F G Ψ 048. 1739. 1881 M sy • **5** † ευσχ- φ⁴⁶ (1241^s: ανσχ-) | † το φ⁴⁶* | το μη φ⁴⁶ B; Cl^p • **8** † εκπιπ- B² C D F G Ψ 1881 M lat; Cl^p | txt φ⁴⁶ B* A B C* 048. 0243. 33. 1241^s. 1739 pc (g); Cl^p | † -εια, -σεται B | † -σεις, -σονται (B) A D¹ F G (33). 365 pc a vg^{ms} sa^{ms} b^{omss}? • **10** † tote D¹ M sy | txt φ⁴⁶ B A B D* F G P Ψ 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881 al latt co; Irlat Or • **11** † δε B² D² F G K Ψ 33. 1881 M b vg^{cl} sy; Tert Cl Meth | txt B* A B D* 048. 0243. 6. 1739 pc a vgst; Ambst Pel • **12** † ως δι εσ. D 0243. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al sy^{hmg}; Cl^p | δι εσ. ως 33 | δι εσ. και L P pc a; (Irlat) Or • **13** † 4-6 l-3 φ⁴⁶ (sy^p); Cl

¶ **14,2** † τω B² A D² Ψ 0243. 33. 1881 M | txt φ⁴⁶ B* B D* F G P 6. 630. 1739 pc | ἡ πνευμα F G b vg^{ms}

Act 9,31 R 12,8
1 Th 2,12

12!

Nu 11,29

13; 12,10

12

26

12,8

Ap 5,8!

1-4; 12,31 · 5
R 14,19!

5,27s; 12,10

E 5,19

θρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυ-
θίαν. **4** ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφη-
τεῶν ἐκκλησίαν ἡ οἰκοδομεῖ. **5** θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς
λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μεῖζων
δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ ἡ διερ-
μηνεύη, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λα-
λῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκα-
λύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ὅ[ἐν] διδασκῇ; **7** ὁ-
μως τὰ ἄσυχχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα,
ἐὰν διαστολῇ (τοῖς φθόγγοις) μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται
τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; **8** καὶ γὰρ ἐὰν ᾄδη-
λον ἡ σάλπιγξ φωνὴν² δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλε-
μον; **9** οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον
λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε
γὰρ εἰς ἄερα λαλοῦντες. **10** τσαῦτα εἰ τύχοι γένῃ φω-
νῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν ἡ ἄφωνον· **11** ἐὰν οὖν μὴ
εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβα-
ρος καὶ ὁ λαλῶν ὁ ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. **12** οὕτως καὶ ὑμεῖς,
ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε ἡ πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς
ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα ἡ περισσεύητε.

13 Διὸ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.
14 ἐὰν ὅ[γὰρ] προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσ-
εύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. **15** τί οὖν ἐστιν;
ἡ προσεύξομαι τῷ πνεύματι, ἡ προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί·
ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ ὁ δὲ καὶ τῷ νοί. **16** ἐπεὶ ἐὰν ἡ εὐ-

4 ἡ θεοῦ FG vg^{cl} · **5** ἡ -νευεῖ (Ψ) M^l | τις -νευεῖ (-νευεῖ 0243, 1739), 0243, 1505, 1739.
1881 pc | -νευων D* | ἡ ο δι-νευων FG | txt φ⁴⁶ K A B D² K P 048, 0289^{vid}, 33, 365, 629
al lat · **6** ὁ φ⁴⁶ K* D* FG 0243, 630, 1739, 1881 pc vg^{ms}; Pel | txt K² A B D¹ Ψ 048, 33
M^l lat; Cl Ambst · **7** ὁ φθογγου B a b (d) bo; Ambst Pel · **8** ἡ B D F G Ψ M^l latt | txt φ⁴⁶ K
A P 048, 0243, 0289, 33, 81, 104, 630, 1241^s, 1505, 1739, 1881, 2464 al · **10** ἡ αὐτῶν K² D²
Ψ M^l a g vg^{ms} sy | txt φ⁴⁶ K* A B D* FG P 048^{vid}, 0243, 0289, 6, 33, 81, 365, 1175, 1241^s,
1739, 1881, 2464 al b vg co; Cl Ambst · **11** ὁ φ⁴⁶ D F G 0243, 6, 81, 945, 1175, 1739, 1881
pc latt co; Cl | txt K A B Ψ 0289 M^l (1241, 1505 h, r.) · **12** ἡ -ματικῶν P 1175 pc a r vg^{ms}
sy^p co; Pel Spec | ἡ προφητεύητε A I pc; Ambst · **13** ἡ διοπερ K² Ψ M^l | txt φ⁴⁶ K* A B D^s
F G P 048, 0243, 0289, 33, 81, 630, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc · **14** ὁ φ⁴⁶ B F G 0243,
1739, 1881 pc b sa; Ambst | txt K A D^s Ψ 048 M^l lat sy bo · **15** ἡ -ξωμαι K A D^s F G P 33,
1241^s, 2464 al et ἡ -ξωμαι A D^s F G P 33, (1175), 2464 al | txt (K) B Ψ 0243, 1739, 1881 M^l
latt | ὁ B F G pc latt; Epiph^l · **16** ἡ -γησης φ⁴⁶ F G Ψ 048 M^l | txt K A B D^s P 0243, 6, 33,
81, 104, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 al

λογῆς ἡ [ἐν] πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώ-
του πῶς ἔρεῖ τὸ ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί
λέγεις οὐκ οἶδεν· **17** σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ',
ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. **18** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ἡ,
πάντων ὑμῶν μᾶλλον ἡ γλώσσαις ἡ λαλῶ· **19** ἀλλὰ ἐν ἐκ-
κλησίᾳ θέλω πέντε λόγους ἡ τῷ νοί μου ἡ λαλήσαι, ἵνα καὶ
ἄλλους κατηχήσω, ἡ μυρίους λόγους ἐν γλώσση.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν ἀλλὰ τῇ
κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. **21** ἐν
τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι

ἡ ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἡ ἐτέρων λαλήσω τῷ
λαῷ τούτῳ

καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει κύριος.

22 ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύ-
ουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπί-
στοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Ἐὰν οὖν ἡ συνέλθῃ ἡ
ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσ-
σαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἡ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι
μαίνεσθε; **24** ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ
τις ἄπιστος ἡ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρί-
νεται ὑπὸ πάντων, **25** ἡ τὰ κρυπτὰ τῆς ἡ καρδίας αὐτοῦ
φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσ-
κυνήσῃ τῷ θεῷ ἡ απαγγέλλων ὅτι ὄντως ὁ ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν
ἐστίν.

26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ἡ
ψαλμὸν ἔχει, διδασχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλώσσαν
ἔχει, ἡ ἔρμηνειαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.
27 εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἡ τὸ πλεῖστον τρεῖς
καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· **28** ἐὰν δὲ μὴ ἡ

2K 1,20 1Chr 16,
36 etc

1,14

13,11 · Jr 4,22
R 16,19 · E 4,14 ·
2,6 Mt 5,48! |

Is 28,11s

Mt 12,39

11,20!

Act 4,13; 2,13

J 16,8 E 5,13 ·
2,15 |
4,5 2K 4,2 Dn 2,
47 1P 3,4 ·
1Rg 18,39

Is 45,14 Zch 8,23

11,18

6; 12,7-10

131 · 121 E 4,12!

16 ἡ τῷ Ψ 1739 M^l | - φ⁴⁶ K* A F G 0243, 33, 629, 1241^s, 1881 al | txt K² B D^s P 81, 365,
1175 pc · **18** ἡ μου K L 326, 614, 629, 945 al (vg^{cl}) sa | ὅτι FG lat; Pel | ὑπερ φ⁴⁶ (pc) |
ἡ -σση K A D^s FG 0289, 33 pc latt bo | ἡ λαλῶν M^l | λαλεῖν φ⁴⁶ | - A | txt K B D^s FG P
048, 0243, 0289, 6, 33, 81, 104, 365, 1175, 1739, 1881 pc latt · **19** ἡ ἐν τῷ ν. μ. φ⁴⁶ | δια
του νοος μου 048^{vid} M^l d sy^h | δια τον νομον (a) b; Mcion^E Ambst | txt K A B D^s (FG) P
Ψ 0243, (f 33), 81, 104, 630, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc lat; Epiph^l · **21** ἡ ἔαν φ⁴⁶ |
ἡ -ροις φ⁴⁶ D^s FG 1881 M^l lat sy^(p) co; Mcion^E | txt K A B Ψ 0201, 0243, 6, 33, 81, 104, 326,
1241^s, 1739, 2464 pc · **23** ἡ ἐλθῃ φ⁴⁶ B G* · **25** ἡ καὶ οὐτω(ς) D² Ψ 1881 M^l sy^(p) | txt
φ⁴⁶ K A B D* FG 048, 0201, 0243, 6, 33, 81, 104, 365, 1175, 1241^s, 1739, 2464 al latt co |
ἡ διανοίας φ⁴⁶ | ὁ K* D* FG Ψ 0243, 1739 pc | txt (φ⁴⁶) K^s A B D² 33, 1881 M^l · **26** ἡ
υμων K² D F G Ψ M^l latt sy | txt φ⁴⁶ K* A B 0201, 0243, 0285, 33, 81, 630, 1175, 1241^s,
1739, 1881 pc co

2 ἡ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλεῖτω
1 Th 5,19-21 καὶ τῷ θεῷ. 29 προφητῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν καὶ
οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. 30 ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ
καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 δύνασθε γάρ καθ' ἓνα
ἅπαντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες
παρακαλῶνται. 32 καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις
ὑποτάσσεται, 33 οὐ γάρ ἐστὶν ἀκαταστασίας (ὁ θεὸς)
ἀλλὰ εἰρήνης.

33b-36: 11,3 1T
2,11s E 5,22-24
Tt 2,5 1P 3,1,5
4,17! | cf 11,5

Gn 3,16

7,2

7,10!

11!
16,14 • 1Th 4,12! •
Kol 2,5

G 1,11

11,23 1Th 2,13 •
R 11,20!

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐη-
γγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστή-
κατε, 2 δι' οὗ καὶ σφύζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην
ὑμῖν (εἰ κατέχετε), ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκὴ ἐπιστεύσατε. 3 παρ-

28 ἔρμ- B (D* F G: ο ερμ-) 365 pc • 31 ἑκαστοὶ 6 pc | εκασ. παντ. 0243. 630. 1739.
(1881) pc | - 33. 2464 vg^{ms} • 32 ἱ-μα D F G Ψ* 1241s pc a b vg^{ms} syp • 33 ὁ φ⁴⁶ F G |
- Ambst • 34/35 vss 34/35 pon. p. 40 D F G a b vg^{ms}; Ambst | [- Straatman cj] | ὁ ὕμων
(D F G) M (a b) sy; Cyp (Ambst) | txt N A B Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241s. 1739.
1881. 2464 al lat co | ἐπιτετραπται Ψ 1881 M; Meion^E | txt N A B (D F G) K 0243. 33.
365. 630. 1175. 1241s. 1739 al lat(t) | ἱ-σθαι (D F G) Ψ 0243. 1739. 1881 M lat(t) sy | txt N
A B 33. 81. 365. (1175). 1241s. 2464 pc; Epiph | ἱ τοῖς ἀνδράσιν A | ἱ μανθάνειν N* Ac
33. 81. 104. 365. 1241s. 1505. 2464 pc | txt φ⁴⁶ N² B (D F G) Ψ 0243. 1739. 1881 M (A*
illeg.) | φ⁴⁶ B 81 • 37 ἱ 3 2 N* 81 vid | ἱ 2 D* F G (pc) b; Ambst | κυρ. εἰσιν εντολαι
D² Ψ M lat sy sa | θεου εστ. -λη A (1739c. 1881) | txt φ⁴⁶ N² B 048. 0243. 33. 1241s. 1739*
pc vg^{ms} • 38 ἱ-ειτω φ⁴⁶ N² Ac B D² Ψ 1881 M sy | txt N* A* vid D(*) (F G) 048. 0243. 6. 33.
1739 pc b co • 39 φ⁴⁶ B² D* F G Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M lat; Ambst | txt N A B* D¹
048. 326. 1175. 1241s. 2464 al vg^{ms} | φ⁴⁶ B 0243. 630. 1739. 1881 pc | txt N A D F G Ψ
048. 33 M | ἱ 3 2 D² Ψ M lat | εν γλ. μη κ. D* F G (sy) | μη κ. εν γλ. φ⁴⁶ B | txt N A P
048. 0243. 6. 33. 81. 630. 1241s. 1739. 1881 pc • 40 ἱ hic vss 34/35 add. D F G a b vg^{ms};
Ambst

¶ 15,2 ὀφείλετε κατεχειν D* c F G a b t vg^{ms}; Ambst

ἔδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χρι-
στὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφὰς
4 καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
κατὰ τὰς γραφὰς 5 καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ ἔπειτα τοῖς ἑξήδεκα
6 ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφά-
παξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ τ
ἐκοιμήθησαν. 7 ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ ἔπειτα τοῖς ἀποστό-
λοις πᾶσιν. 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ ἐκ τῷ ἐκτρώ-
ματι ὤφθη κάμοι. 9 Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος
τῶν ἀποστόλων ὅς οὐκ εἰμι ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος,
διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. 10 χάριτι δὲ θεοῦ
εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ (οὐ κενὴ ἐγενήθη),
ἀλλὰ περισσώτερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ
ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ Ὁ[ἡ] σὺν ἐμοί. 11 εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε
ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγε-
ρται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν
οὐκ ἔστιν; 13 εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ
Χριστὸς ἐγήγερται. 14 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κε-
νὸν ἄρα Ὁ[καὶ] τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑ-
μῶν. 15 εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι
ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν Χριστόν,
ὃν οὐκ ἡγείρεν ὡς εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 εἰ
γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται.
17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν τ,
ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, 18 ἄρα καὶ οἱ κοιμη-
θέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19 εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν
Χριστῷ ἡλπιότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀν-
θρώπων ἐσμὲν.

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν

14.17 • 7,10!
Is 53,5s. 8s. 12 1P
3,18
Hos 6,2 Jon 2,1
Mt 16,21!
L 24,34 J 21,15 ss •
Mc 16,14 p |
? Act 2,1 ss
1 Th 4,13-15
Act 12,17! • L 24,
50 p |

9,1 Act 9,3 p | Mt
5,19 E 3,8 1T 1,15

Act 8,31 | 3,10!
Act 14,26 G 1,15 •
2K 6,1

2K 11,5,23!

3,5

Mt 22,23! p 2T
2,18?

2!

1J 5,10

Act 1,22! • 6,14!
Act 3,15!

2!

R 6,11

Bar Ap 21,13

4! • 23 Kol 1,18!
Act 3,15; 26,23 •
1 Th 4,13!

3° b; Irlat Ambst • 5 ἔπειτα N A 33. 81. 614. 1175 pc | καὶ μετὰ ταῦτα D* F G lat | txt
φ⁴⁶ B D² Ψ 0243. 1739. 1881 M; Or | ἱ (Mt 28,16) ενδ- D* F G latt syhm • 6 ἱ καὶ N² Ac
D² Ψ 048. 33 M | txt φ⁴⁶ N* A* vid B D* F G 0243. 6. 630. 1739. 1881 pc latt syh; Or • 7 ἱ
επειτα φ⁴⁶ N* A F G K 048. 0243. 33. 81. 614. 630. 1175. 1739. 1881 al | txt N² B D Ψ M
• 10 ἱ κενὴ ουκ εγ. φ⁴⁶ | πτωχη ουκ εγ. D* (F G: ου γεγονεν) b; Ambst | φ⁴⁶ B D* F G
0243. 0270*. 6. 1739 pc latt | txt φ⁴⁶ N² A D¹ Ψ 33. 1881 M • 12 ἱ 2 3 / φ⁴⁶ D* F G
0270 vid • 14 φ⁴⁶ N² B Ψ 0243. 1739. 1881 M a b d sy; Irlat Ambst | txt N* A D F G K P
33. 81. 326. 1241s al; Epiph | ἱ ημ- B D* 0243. 0270*. 6. 33. 81. 1241s. 1739. 1881 al a vg^{ms}
samss; Epiph • 15 φ⁴⁶ D pc a b r vg^{ms} syp; Irlat Ambst • 17 ἱ εστιν B D*; (Irlat) | txt φ⁴⁶ N
A D² F G Ψ 048. 0243. 33. 1739. 1881 M

Gn 3,17-19 R 5,12, 18

20! • G 5,24 • 1Th 4,16 R 8,10s • 1Th 2,19!

Dn 2,44 E 1,21!

Ps 110,1 Mt 22, 44p L 19,27
I Ap 20,14; 21,4Ps 8,7 E 1,22 H 2,8
Ph 3,21

Kol 3,11

2 Mcc 12,43s

R 8,36!

R 3,51 • Act 20,3! 2K 1,8

Is 22,13 • L 12,19
Sap 2,5s I 6,9 G 6,7
Jc 1,16 L 21,8 •
Menander, Thais ISap 13,1 1P 2,15
1Th 4,5! Mt 22,29
Act 26,8 • 6,5!

L 13,24 • J 12,24

κεκοιμημένων **Τ**. **21** ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, **24** εἴτα τὸ τέλος, ὅταν ἡ παραδιδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **25** δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς **Τ** ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· **27** πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ Ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε Ὁ[καὶ] αὐτὸς ὁ υἱὸς ὁ ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ θεὸς Ὁ[τὰ] πάντα ἐν πᾶσιν. **29** Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; **30** Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; **31** καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ἡμετέραν καύχησιν, Ὁ[ἀδελφοί], ἣν ἔχω ἐν Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. **32** εἰ κατὰ ἀνθρώπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίνομεν, αὖριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. **33** μὴ πλανᾶσθε·

φθείρουσιν ἡθὴ χρηστὰ ὁμιλίας κακαί.

34 ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν, πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ἡ λαλῶ.

35 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποῖα δὲ σώματι ἔρχονται; **36** ἄφρων, σὺ δὲ σπεῖρεις, οὐ ζωοποι-

20 Ἐγενετο D² Ψ M¹ sy | txt p⁴⁶ K A B D* F G P 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Irlat • **24** παραδῶ 1881 M¹ latt | txt p⁴⁶ K A (B) D (F G) Ψ 0243. 0270. 1505. 1739 pc • **25** ταυτου A F G 33. 104. 629 pc a r vg^{ms} sy^p; Mcion^T Epiph • **27** ο p⁴⁶ B 33. 630. 1505 pc lat; Irlat Ambst | txt K A D F G Ψ 1739. 1881 M¹ r • **28** ο B D* F G 0243. 33. 1175. 1739 pc b vgst sy^p sa bo^{ms}; Irlat | txt K A D² Ψ M¹ a f r vg^{cl} sy^h bo; Tert Ambst Epiph | □ vg^{ms}; Ambst | □ f A B D* 0243. 6. 33. 81. 1241s. 1739 pc | txt K D² F G Ψ 075. 1881 M¹ • **29** των νεκρων D² M¹ sy^p bo^{ms} | αυτων τ. νεκ. 69 | txt p⁴⁶ K A B D* F G K P Ψ 075. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy^h co; Epiph • **31** ημ- A 6. 365. 614. 629. 1241s. 1505. 1881 al | ο p⁴⁶ D F G Ψ 075. 0243. 1739. 1881 M¹ b; Ambst Pel | txt K A B K P 33. 81. 104. (326). 365. 1175. 1241s. 2464 pc lat sy co | κυριω D* b; Ambst Pel • **34** λεγω A F G 075. 1881 M¹ a | txt p⁴⁶ K B D P Ψ 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241s. 1505. 1739. 2464 pc lat

εἶται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· **37** καὶ ὁ σπεῖρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ ἑγενησόμενον σπεῖρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τινος τῶν λοιπῶν· **38** ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. **39** Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. **40** καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. **41** ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. **42** Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπεῖρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· **43** σπεῖρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· **44** σπεῖρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. **45** οὕτως καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος ὁ ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν, ὁ ἔσχατος Ὁ[Ἀδὰμ] εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. **46** ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. **47** ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ **Τ**. **48** οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· **49** καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, ἑφορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ.

50 Τοῦτο ἡ δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται· οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** Ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· **Τ** πάντες **Τ** (οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·

12,18! • Gn 1,11s

Gn 1,20,24; 8,17

49 Ph 2,10 J 3,12

Ph 3,20s Kol 3,4

2,14

1P 3,18

Gn 2,7 •

2K 3,6,17 R 8,11
J 6,63

Gn 2,7

J 3,13,31

Gn 5,3

R 8,29 2K 3,18 •

40!

7,29 • 6,9s.13 J

3,6!

14,2!

1Th 4,15,17

Mt 24,31!

37 γεννη- p⁴⁶ F G (b) d • **45** ο B K 326. 365 pc; Irlat | □ p⁴⁶ • **47** ο κυριος 630; (Mcion^A) | ανθ. ο κυρ. K² A D¹ Ψ 075. 1739ms. 1881 M¹ sy | ανθ. πνευματικος p⁴⁶ | txt K* B C D* F G 0243. 6. 33. 1175. 1739pc latt bo | το ουρανιος F G latt • **49** -σωμεν (+ δη p⁴⁶) p⁴⁶ K A C D F G Ψ 075. 0243. 33. 1739 M¹ latt bo; Irlat Cl | txt B I 6. 630. 945v.1. 1881 al sa • **50** γαρ D F G b; Mcion^T Irlat Ambst | κλ. ου -ανται A C D Ψ 075. 0243. 33. 1739. 1881 M¹ lat sy^p; Irg. lat^{pl} Cl^{pl} | ου κληρονομησουσιν F G a vg^{ms} bo; Mcion^T Irlat^{pl} Ophites^{Irlat} Ambst | txt K B 365 pc sy^h sa; Cl^{pl} Or • **51** τοι A | τ μεν K A C² D² F G Ψ 075. 33. 1881 M¹ lat sy^h; Ambst | txt p⁴⁶ B C* D* 0243*. 1739 pc b | / 2 / 3 / 4 K C 0243*. 33. 1241s. 1739 pc; Hier^{ms} (A*; οι loco ου) | ου κοι., ου π. δε p⁴⁶ A^c (F G: συν κοι.) | αναστησομεθα, ου π. δε D* lat; Tert Ambst Spec | txt B D² Ψ 075. 0243. 1881 M¹ sy co; Hier^{ms} • **52** ροπη p⁴⁶ D* F G 0243. 6. 1739 pc | txt K A B C D² Ψ (33). 1881 M¹

σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἔγερθήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἄθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος·

Is 25,8

κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς Ἦνικος.

Hos 13,14 H 2,14!

55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ ἔγνικος;

ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;

R 7,13

R 7,25!

1J 5,4

Kol 1,23

16,10·

Is 65,23 1Th 3,5
2Chr 15,7Act 11,29! 2K
8–9· 7,17·
G 1,2Mt 28,1 p Act 20,7
Ap 1,10

56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. **57** τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **58** Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

16 Περί δὲ τῆς λογιᾶς τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** κατὰ μίαν Γαββάτου ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἐὰν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογεῖται γίνωνται. **3** ὅταν δὲ παραγένομαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· **4** ἐὰν δὲ ἄξιον ἦ τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται.

2K 8,19ss

4,19!· Act 19,21
2K 1,16

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, **6** πρὸς ὑμᾶς ὁ δὲ τυχὼν Γα-

52 ἁναστησ- A D F G P pc | txt p⁴⁶ B C Ψ 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 p⁸⁸ • **54/55** 7–11 p⁴⁶ B C* 088. 0121. 0243. 1175. 1739* pc lat sams bo; Irlat Ambst | 7–11 6 I–5 A 326 (F G 365. 614* 629* h. t.) sams | txt B² B C²vid D Ψ 075. 1739c(mg). 1881 p⁸⁸ vgmss sy (sed T την B A 088. 33 pc) | bis νεικος (ex itac. p⁴⁶ B D* 088 pc); Tert⁸⁸ Cyp | 6 2–5 I D*) F G; Irlat⁸⁸ Tert Cyp Eus⁸⁸ Ambst | κεν.; π. σ., αδη, το νι. B² A^c Ψ 075. 1881 p⁸⁸ sy(p) | νι.; π. σ., αδη, το κεν. 0121. 0243. 33. 81. 326. 1175. 1241^s. 1739^c. 2464 pc | txt p⁴⁶ B C 088. 1739* pc lat co; Irlat⁸⁸ Eus⁸⁸ (A*: h. t.) • **56** [□ Straatman cj] **¶ 16,2** τ-των B² 075. 0121. 0243. 1739. 1881 p⁸⁸ sy^h bo | txt B² A B C D F G Ivid P Ψ 088. 33 pc latt sy^p sa | τ-δωθη B² A C K Ψ 088. 0121. 0243. 6. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881 al | txt B* B D F G 075. 33 p⁸⁸ • **3** δοκιμαζετε p⁴⁶ • **4** B* D F G Ψ 075 p⁸⁸ | txt p⁴⁶ B² A B C P 088. 0121. 0243. 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al lat • **6** p⁴⁶ vgmss; Ambst | τ καταμ- p³⁴ B 0121. 0243. 6. 1739^c pc | txt p⁴⁶ B A C D (F G) Ψ 075. 088. 33. 1739*. 1881 p⁸⁸

ραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὐ ἐὰν πορεύωμαι. **7** οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. **8** Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς· **9** θύρα γάρ μοι ἀνέφγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε, ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς Γαγῶ· **11** μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. **12** Περί δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτόν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. **14** πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς· **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνατοῦ καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἁσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. **20** ἀσπάζονται

Ti 3,12· 11 R 15,
24 2K 1,16

Act 20,2s

Act 18,21! | 19,1.
10

Act 14,27!

Ph 1,28

Act 16,1!

15,58

1 T 4,12· 6!

Act 18,24!

Mc 13,37!· R 11,
20! G 5,1 Ph 1,27;
4,1 1Th 3,8 2Th
2,15· Ps 30,25 G E
6,10 | 14,4017; 1,16· R 16,5;·
12,6!

H 13,17

R 16,3

1Th 5,12s 1T 5,

17 | 15!

2K 8,14!

2K 2,13; 7,13

Ap 1,4,11

Act 18,2!

R 16,5!

6 / p⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 630. 1739. 1881 pc (sy^p) | 2 F G pc a | txt p³⁴ B A C (D) Ψ 075. 088. 33 p⁸⁸ lat sy^h • **7** δε Ψ 075 p⁸⁸ vgmss sy^h | txt p⁴⁶ B A B C D F G P 088. 0121. 0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 al lat sy^p co • **8** -μένω B² D² 075. 6. 33. 81. 365. 629. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al | txt Ψ 0121. 0243 p⁸⁸ latt (p⁴⁶ B A B* C D* F G P 088 sine acc.) • **10** ἔγω p⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 1739. 1881 pc sy^p sa | txt (vl και εγω) p³⁴ B A C D F G Ψ 33 p⁸⁸ latt sy^h bo • **12** τ δηλω υμιν οτι B* D* F G a vgc!; Ambst • **15** τ και Φορτουνατου B² D 104. 629. 1175. 1241^s. 2464 pc b vgs! bo | κ. Φορ. και Αχαϊκου C²vid F G 365. 1505 pc a vgc! sy^h***; Pel | txt p⁴⁶ B* A B C² Ψ 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 p⁸⁸ r sy^p sa; Ambst | Ἀχ. αυτος 33 | Ασιας p⁴⁶ bo^{ms} • **17** υμων p⁴⁶ B A Ψ 075 p⁸⁸ co | txt B C D F G P 0121. 0243. 33. 630. 1739. (1881) pc | τ αυτοι A D F G 0121. 0243. 6. 1739 pc lat sy^p; Ambst • **19** vs A pc | p⁴⁶ 69 pc | τ-ζονται B F G 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 p⁸⁸ co | txt B C D K P Ψ 104. 2464 pc | τ-κιλλα C D F G Ψ 075. 1881^c p⁸⁸ it vgc! sy bo⁸⁸; Ambst Pel | txt (p⁴⁶) B B P 0121. 0243. 33. 1175*. 1739. 1881* pc r vgs! sa bo⁸⁸ | τ παρ οις και ξενιζομαι D* F G it vgc!

13,1! **15** Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ἑπρότερον ² πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν ἴσχητε, **16** καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑπὸ ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. **17** τοῦτο οὖν βουλόμενος μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἂ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα τῇ παρ' ἐμοὶ τὸ ναι ναι καὶ τὸ οὐ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν ναι καὶ οὐ. **19** ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναι καὶ οὐ ἀλλὰ ναι ἐν αὐτῷ γέγονεν. **20** ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναι δι' αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν τῇ δι' ἡμῶν. **21** ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐδέ τι ἤλθον εἰς Κόρινθον. **24** οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

1 Ἐκρίνα γὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. **2** εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς τ' ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

15' 1 4 2 3 D F G 365. 629 pc latt | 2-4 K* | ελ. π. υ. το (- Ψ al) πρ. (δευτ- K) Ψ M | txt φ⁴⁶vid K¹ A B C P 0121. 0243. 33. 81. 104. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al syh | 'χαράν K¹ B L P 81. 104. 365. 614. 1175. 2464 al bo | 'εχρητε D F G Ψ M | txt K A B C P 0243. 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc • 16' απελ- A D* F G P 365 pc b r | 'αφ φ⁴⁶ D F G 614. 1175 pc | εφ 33 • 17' λευομ- D Ψ 1881 M a b (g); Ambst | txt φ⁴⁶ K A B C F G Ivid P 0243. 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 2464 al lat co | [Τμη Nissen cj] | '1 2 4-6 φ⁴⁶ 0243. 6. 424c. 1739 pc lat; Or^{1739ms} | [το ναι ου κ. το ου ναι Markland cj] • 18' φ⁴⁶ D* | 'εγενετο K² D² Ψ M b sy | txt φ⁴⁶ K* A B C D* F G P 0223. 0243. 33. 81. 630. 1739 pc lat co (1881: h. t.) • 19' 1 2 / K* A C 0223. 2464 pc | / 33 | txt φ⁴⁶ K² B D F G Ψ 0243. 1739. 1881 M latt sy • 20' 2-4 φ⁴⁶ D* b | και εν αυτω D² M syh; Ambst | txt K A B C F G P Ψ (0223). 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. (1881). 2464 pc lat (sy^p) co; Epiph | 'και τιμην F G • 21' υμ- συν ημ- C 104. 630 pc syh • 22' K* A C* K P Ψ 33. 81. 365. 630. 1505. 1881*vid; 2464 al r | txt φ⁴⁶ K² B C³ D (F G) 0243. 0285. 1739. 1881c M vgcl; Ambst • 23' ουκ F G 1175. 1505. 1881 pc it sy^p; Ambst

¶ 2,1' 1 δε K A C D¹ F G Ψ 0285 M lat sy^p; Ambst | τε D* | txt φ⁴⁶ B 0223. 0243. 33. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc r syh • 2' εστιν K² D F G Ψ 0243. 0285. 33. 1739. 1881 M | txt K* A B C 81 pc

3 καὶ τ' ἔγραψα τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην τ' ἴσχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. **4** ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **6** ἱκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐτῇ ἢ ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὥστε τοῦναντίον ἡμᾶς ἡμῶν χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πῶς τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην· **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα τ', ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοι ἐστε. **10** ὃ δὲ τι χαρίζεσθε, κἀγώ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὃ κεχάρισμαι, εἰ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεφνεμένης ἐν κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἀνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντί τόπῳ· **15** ὅτι Ἰησοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σφωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16** οἷς μὲν ὁσμὴ ὅκε θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ὅκε ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; **17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,

3' γαρ 33. 81. 365. 1175 pc syh** sa | '1 3 2 C* 0285. 33. 1175 pc | / 2 A 81*. 1881 pc | / 630 | εγ. υμιν τ. αυ. K² C³ M sy | τ. αυ. εγ. υμ. D F G 629 it vg^{ww} | txt φ⁴⁶ K* B P Ψ 0243. 81c. 365. 1175. 1739 pc (F vgst); Ambst | 'επι λυπην D F G Ψ 0243. 81. 104. 365. 629. (1175). 1739. 1881 pc lat syh** | 'εχω K² C D F G M | txt φ⁴⁶ K* A B P Ψ 0243. 0285. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • 7' 2 / D F G 33 | 2 A B vgms | / 1881 | txt φ⁴⁶ K C Ψ 0243. 0285. 1739 M r • 9' υμιν (F G) 81. 104. 629 pc b vgs | 'η A B 33 pc | - φ⁴⁶ 1505 pc | ως 1836 pc (b) | txt K C D F G Ψ 0243. 0285. 1739. 1881 M lat sy sa? bo • 10' 2-4 D* | ει τι κεχ. φ D¹ Ψ (33) M (b) syh | txt φ⁴⁶ K A B C (D²) F G (P) 0243. 0285. 81. 104. 1175. (1739. 1881). 2464 pc lat; Ambst • 15' κυριου Cl • 16' bis D F G Ψ M latt sy; Irlat | txt φ⁴⁶ K A B C 0243. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. (1881). 2464 pc; Cl • 17' λοιποι φ⁴⁶ D F G L 6. 326. 614s. 630. 945. 1505 al sy | txt K A B C Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M lat co; Ir Ambst Did

91 1 K 57

Act 20,31
7,8s

7,12 G 4,12

Kol 3,13!
7,93; 7,12
7,15; 10,6 |L 22,31
Act 16,18! 1 K 16,
5ss
Act 14,27! |
7,5! 1 K 16,18 ·
7,6,13s; 8,6,23;
12,18 G 2,1,3 2 T
4,10 Tt 1,4 ·
Act 20,11
R 7,25!

Ph 4,18!

1 K 1,18!

3,5s

4,2; 11,3

1,12 • 12,19 ἀλλ' ὥς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὥς ἐκ θεοῦ ἑκατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

5,121 **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρήζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; **2** ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἡ ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναίς.

R 15,16
Ex 31,18; 32,15
Dt 9,10a
Prv 7,3 • Ez 11,19;
36,26

2,16 Kol 1,12
R 15,18! Ph 2,13;
4,13
L 22,20! H 7,22!
1 K 11,25 •
R 7,6! • 7,9ss •
1 K 15,45!

Ex 34,30

Dt 27,26

R 1,17!

Ex 34,29ss.35

Ex 34,33.35

4 Πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν ἡ λογισασθαι ὅτι ὥς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, **6** ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἁποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἦν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἐστὶ ἐν δόξῃ; **9** εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης τῇ δόξῃ. **10** καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς υπερβαλλούσης δόξης. **11** εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.

12 ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρηρησία χρώμεθα **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ

17^f κατενώπιον του (-D* 1505) N² D F G Ψ M | txt P⁴⁶ N* A B C (P) 0243. 33. 81. (365). 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc
¶ 3,1^r (ex itac.?) ei A Ψ 33 M | txt P⁴⁶ N B C D F G 0243. 6. 81. 104. 326. 1175. 1505. 1739. 1881 al sy bo | Τ συστατικῶν D(*) M b (sy) | συστ. ἐπιστολῶν F G | txt P⁴⁶ N A B C Ψ 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc f* vg • 2° ὑμ- N 33. 1175. 1881 pc • 3° τ καὶ P⁴⁶ B 0243. 630. 1175. 1739. 1881 pc f vg | / J 0243. 630. 1739 | πλ. -δίας σ. F Ψ 629. 945. 1505 al latt (sy); Irlat Eus | [2 J Westc.-Hort cj] • 5° ἱ-ζεσθαι C D F G 629 pc | ° P⁴⁶ B | ° αν- B F G pc • 6° ἱ-κτενεῖ P⁴⁶ A C D 1881 M | txt (vl t -κτενεῖ) P⁴⁶ N B F G K P Ψ 0243. 6. 33. 104. 326. 614*. 945. 1739. 2464 al co • 7° ἱ-ματι B D* F G pc sy | ° Tεν N² D¹ Ψ 1881 M lat; Ambst | txt P⁴⁶ N* A B C D* F G P 0243. 6. 33. 81. 630. 1739 pc; Or Epiph • 9° ἱ t η δ-νια B D² 1881 M a f vg bo | διακ. 81. 629*. 1505. 2464 pc | txt P⁴⁶ N A C D* F G Ψ 0243. 33. 104. 326. 630. 1175. 1739 pc (b) sy sa; Ambst Pel | ° Tεν N² D F G Ψ 1881 M latt | txt P⁴⁶ N* A B C 0243. 33. 81. 326. 1739. 1881* pc

τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** ἀλλὰ ἐπαρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ὁ ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. **15** ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ὁ ἄνθρωπος ἀναγινώσκειται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμα ἐστίν· οὐ δὲ τὸ πνεῦμα ἑκυρίου, τὸ ἐλευθερία. **18** ἡμεῖς δὲ ὅτι πάντες ἀνακεκαλυμμένοι προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν ὡς καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἤλεθημεν, οὐκ ἔγκακοῦμεν **2** ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτά τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνειδήσιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **3** εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένοι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένοι, **4** ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ γαυῶσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. **5** Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Ἰησοῦν Χριστὸν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. **6** ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν· ἐκ

Mc 3,5! Act 28,27

R 7,6

E 2,15 R 10,4

Act 15,21!

Ex 34,34 R 11,23. 26s

1 K 15,45; 6,17 •

J 8,36! R 7,6 |

Ex 16,7.10; 24,17 • 4,4! •

Ph 3,21!

3,6 • 1 K 7,25!

G 6,9 | 1 K 4,5 •

1 K 3,19

2,17 1 Th 2,3

5,12! • 5,11

2 P 3,16

1 K 1,18

J 12,31!

6 • Mt 17,18ss

3,18 R 8,29 Kol

1,15 H 1,3

R 10,9!

1,24 1 K 3,5 |

unde?

13^f εαν- N D M | txt A B C F G L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al | ° προσωπον A pc b f* vg (bomss) • 14° ° Ψ M sy | txt P⁴⁶ N A B C D F G P 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy; Cl • 15° ° D F G 0243. 1739. 1881 M et °-κεται F G 0243. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N A B C P Ψ 33. 104. 1175 pc; Or Did • 17° το αγιον L | - 323 | Τεκεί N² D¹ F G Ψ 1881 M lat sy h sa; Epiph | txt P⁴⁶ N* A B C D* 0243. 6. 33. 81. 1175. 1739 pc r sy bo • 18° ° P⁴⁶ vgms; Spec | ° ζομεθα 33 | -ζομεθα οι P⁴⁶ et °-φουμενοι P⁴⁶ A 614 | ° καθωσπερ B • 19° ἱ εκκ- C D² Ψ 0243. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N A B D* F G 33. 81. 326. 1175. 2464 pc co • 2° -σαντες N C D* F G 33. 81. 326 pc | -στωντες D² Ψ M | txt P⁴⁶ B P 0243. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc (A: illeg.) • 4° καταυγ- C D H 365. 1175 pc; Epiph | διαυγ- A 33. 104. 326. 2464 pc | txt P⁴⁶ N B F G Ψ 0243. 1739. 1881 M; Eus | ° ταυτοις D² Ψ 0209 M vg^{cl} sy; Spec | txt P⁴⁶ N A B C D* F G 0243. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat; Irlat Eus Epiph • 5° ἱ t B H Ψ 0186. 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M a b sy; Mcion^E Pel | txt P⁴⁶ N A C D (F G, P) 81. 326. 629. 1505 pc lat sy; Ambst | ° ἱ ησου P⁴⁶ N* A C 0243. 33. 1739. 1881 pc co; Mcion^E | Χριστου N¹ 2464 t vgms bomss | Χριστον 326. 1241^s pc | ἱ ησου Χριστον 629. 630. (0186: -ου -ου) (a) b | txt A*vid B D F G H Ψ 0209 M • 6° ° 1311 pc

1,17 Koi 1,22! ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἔγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκουμεν. **17** ὥστε εἰ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν (τὸν λόγον) τῆς καταλλαγῆς **Τ**. **20** Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. **21** τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· **2** λέγει γάρ·
*καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου
καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.*

1 ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. **3** Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία **Τ**, **4** ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψει, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, **5** ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, **6** ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, **7** ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, **8** διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, **9** ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, **10** ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτω-

16 2 / FG | εἰ δε K | εἰ δε και K² C² D² Ψ M² sy^h | txi φ⁴⁶ K² B D* 0225. 0243. 33. 326. 1739. 1881. / 249 pc; Eus (C* illeg.) • **17** τα παντα κ. 6. 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1881 pm a b vg^{cl}; (Ambst) | κ. τα π. D² K L P Ψ 104. 326. 945. 2464 pm sy^h | txi φ⁴⁶ K² B C D* F G 048. 0243. 365. 629. 1175. 1739. / 249 pc vg^{cl} co; Cl • **19/20** το ευαγγελιον φ⁴⁶ | (+ του D*) ευαγγελιου τον λ. D* F G (a) | τον D* F G ei ° φ⁴⁶ D* F G Ψ b | txi φ³⁴ K² B C D² 048. 33. 1739. 1881 M² vg sy
¶ 6,1 λουντες φ⁴⁶ D* F G 1505 pc a b | txi K² B C D² Ψ 33. 1739. 1881 M² r vg • **2** δεκτος FG • **3** τημων D F G 629. 1505 pc it vg^{ww} sy co; Ambst • **4** τ -στανοντες B P 104. 1175. 1505 pc | -στωντες K² D² Ψ 048. 1881^c M² | txi φ⁴⁶ K² C D* F G 0225. 0243. 33. 81. 1739. 1881^{vid} pc; Cl • **9** πειραζομ- D* F G it; Ambst

χοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν πεπλάτυνται· **12** οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχχνοις ὑμῶν· **13** τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.

14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχή δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; **15** τίς δὲ συμφώνησις Ἰησοῦ πρὸς Ἑβελίαν, ἢ τίς μερίς Ἰησοῦ μετὰ ἀπίστου; **16** τίς δὲ συγκατάθεσις ναφ̄ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι

*ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω
καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται Ἰμου λαός.*

17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε·

ἐγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς

18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

7 Ταῦτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρῶς ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθεύραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. **3** πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. **4** πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι **Τ** τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

Jc 2,5 Ap 2,10

Ps 118,32 ☉

7,3

1 K 4,14!

Dt 32,10 E 5,7,11

1 K 10,20s 1 Rg 18,21

1 K 3,16!

Lv 26,11s J 14,23! Ap 21,3

Ez 37,27

Is 52,11,4 Ap 18,4

Act 19,9!

Ez 20,34,41

2 Sm 7,14 Jr 31,9

Is 43,6

2 Sm 7,8 ☉ Am 3,13

2 P 1,4 · 1 J 3,3

1 P 1,17!

6,12

3,2; 6,11 Ph 1,7

8,24!

Phm 7

11 (ex itac.?) υμ- K B 0243. 1881. 2464 pc • **15** -στω D (F G) Ψ M² sy | txi φ⁴⁶ K² B C P 0243. 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 pc lat; Cl Ambst | -λιαν D K Ψ 6 pc (b) vgms | -λιαβ F G d | -λιαλ pc lat; Tert | -στω B 33 pc • **16** υμεις ... εστε φ⁴⁶ (K²) C D² F G Ψ (0209) M² lat sy; Tert | ημ. γ. ναοι θ. εσμεν K* 0243. 1739 pc; Cl | txi B D* L P 6. 33. 81. (104). 326. 365. 1175. 1881. 2464 pc co; Or | μοι D F G Ψ 0209. 1881 M² latt sy co; Tert Eus Epiph | txi φ⁴⁶ K² B C I^{vid} P 0243. 33. 81. 1175. 1739 pc; Cl Or
¶ 7,1 πνευματι φ⁴⁶ | αγαπη φ⁴⁶ • **4** εν B

Act 20,11s

2,13; 8,13 2 Th
1,7 · 4,81 | 1,3s 1s
49,13 Act 28,15 ·
2,131

cf 1 Th 3,6s

2,2-4

2,7

2,16

2,5-11

11,2 | 2,91

2,131 · 1 K 16,18

8,241

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ' ἐν παντί θλιβόμενοι· ἐξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. **6** ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου, **7** οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. **8** Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ ἔτι καὶ μετεμελόμην, (βλέπω [γὰρ]) ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, **9** νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. **10** ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. **11** ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ἔποίησεν κατεργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντί συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἄγνοους εἶναι ἰνὸς τῷ πράγματι. **12** ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος ἑαυτοῦ οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **13** διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ ὧδε τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. **14** ὅτι εἰ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν (ἡ ἐπὶ Τίτου) ἀλήθεια

5 ἔσχηκεν (φ⁴⁶ FG) B K | txt N (C 33) D Ψ 0243. 1739. 1881 M | φ⁴⁶ pc sy^p; Tert
• 8 ἡ προτέρα επ. 1505 pc sy^h | επ. μου D* FG | τ δε B | τ / φ⁴⁶ B D* it sa; Ambst |
βλεπων φ⁴⁶ vg | txt N C D1 FG Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M vg^{ms} sy bo • 10 κατεργ-
F G Ψ 0243. 0296. 1739. 1881 M; Eus Did | txt φ⁴⁶ N* B C D P 81. 1175 pc (33: h. t.); Cl
• 11 τυμας N2 D Ψ M a f vg; Cl Pel | txt φ⁴⁶ N* B C F G 0243. 33. 81. 630. 1739. 1881.
2464* pc b r p; Ambst | τ εν N2 C F G P 104. 326. 365. 629. 1505. 2464 pm a vg sy; Ambst
Pel | txt (φ⁴⁶) N* B D K L Ψ 0243. 6. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 pm (b) r p; Cl |
Γ-θιαν φ⁴⁶ N* 1505 pc | T1 εν D1 Ψ M d sy | txt N B C D* F G 0243. 33. 81. 1175. 1739.
1881. 2464 pc lat; Cl Ambst • 12 τ αλλ N2 B 365. 1175 pc; Ambst | ημ- ... υμ- 323. 945
pc lat; Ambst | υμ- ... υμ- N D* F 0243. 629 pc | ημ- ... ημ- D1 G d vg^{ms} • 13 ο φ⁴⁶ 81.
104. 365. 629. 630. 1175 al • 14 παντοτε C F G 81. 1505 pc sy^h co | παντων 326 | υμ-
B F | τ 2 3 N* B 81. 326. 1881 pc | η προς Τιτον D F G P Ψ 365. 614. 1175 pc latt | txt
φ⁴⁶ N2 C 0243. 33. 1739 M

ἐγενήθη. **15** καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὥς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. **16** χαίρω ὅτι ἐν παντί θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

2,91 ·
E 6,5 Ph 2,12
Ps 2,11

9 **8** Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2** ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἢ περισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεῖα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. **3** ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι **4** μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, **5** καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ **6** εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. **7** Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντί περὶ σκευέτε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. **8** Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. **9** γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἑκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. **10** καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν ἡ προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. **11** νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. **12** εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς ἂν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. **13** οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν ἢ θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσό-

9,14 R 15,26

1 Th 1,6; 2,14s

9,11,13 R 12,8

9,7

9,13 R 15,26 H
13,16 · 9,1 Act 11,
29!

17 · 2,131

R 15,28

1 K 1,5

1 K 7,6

Ph 2,6-8

6,10 1 K 1,5

1 K 7,25.40

Ph 2,131

9,2 |

19; 9,2

R 15,31

7,51

¶ 8,2 βάθος φ⁴⁶ D* pc bo | τον πλουτον N2 D F G Ψ 1881 M | txt φ⁴⁶ N* B C P 0243. 6.
33. 81. 104. 1175. 1739. 2464 pc • 3 ὑπερ Ψ M | txt N B C D F G 0243. 6. 33. 81. 1175.
1739. 1881. 2464 pc • 4 τ δεξασθαι ημας 6. 945 al • 5 θεω φ⁴⁶ pc a f r vg^{ms}; Ambst
• 6 εννηρ- B pc • 7 ὑμων εν ημιν N C D F G Ψ (33) M lat sy^h | υμ- εν υμ- 326. 629.
2464 pc | txt φ⁴⁶ B 0243. 6. 104. 630. 1175. 1739. 1881 pc r sy^p co; Ambst • 8 ζω D* F G
• 9 B sa | ημ- C K 6. 323. 614 al; Eus Did^{re} | τ αυτου D F G sy^p; Did • 10 εννηρ- D* F
G 629* • 13 τ δε N2 D F G Ψ M lat sy^h; Cl Ambst | txt N* B C 048. 0243. 33. 81. 323.
1739. 1881 pc d p; Cyp

9, 12 1 K 16, 17 Ph
2, 30 Kol 1, 24

Ex 16, 18

R 7, 25!

2, 13! | 7

22; 12, 18

Act 6, 6

11!

9, 1

Prv 3, 4 Θ R 12, 17

18!

2, 13!

R 16, 7

1, 14; 7, 4, 14; 9, 3
2 Th 1, 4

8, 4, 20

8, 11!

τητος· **14** ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα ὀγένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, **15** καθὼς γέγραπται· *ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν.*

16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ δόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, **17** ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξήλθεν πρὸς ὑμᾶς. **18** συνεπέμψαμεν δὲ ἑμεῖς αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν² οὗ ὁ ἐπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, **19** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν ἔσιν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν ^Γ [αὐτοῦ] τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, **20** στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· **21** ἔκδομεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. **22** συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφόν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ ὁπολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει ^Τ πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. **23** εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινῶς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. **24** τὴν οὖν ἐνδειξίν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἔνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ἡμερῶν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν· **2** οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ^Τ τὸ ὑμῶν ζήλος

14 ° φ⁴⁶ 0243. 630. 1175. 1739. 1881 pc • **16** † διδόντι κ* B C I vid Ψ 0243. (33). 1739. 1881 M sa | txt φ⁴⁶ κ² D F G L 6. 323. 326. 1241. 1505 al lat sy bo; Ambst • **18** † 3 4 1 2 κ* P pc • **19** † εν B C P 0225. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al f vg co; Ambst | txt φ⁴⁶ κ² D F G Ψ M a b p | † αυτην P 0243. 630. 1739. 1881 pc vgms | – B C D* F G L 81. 104. 326. 365. 629. 1175. 2464 al lat co; Ambst | txt κ² D¹ Ψ 1881* M sy (φ⁴⁶, 33; h. t.) • **21** † μνοι γαρ C 0225. 33. 81. 326. 365. 1505 pc; Cl | – μνοι Ψ M | txt φ⁴⁶ κ² B D F G P 0243. 6. 630. 1175. 1739. 1881 pc latt | † του κ. 1845 pc | του θεου φ⁴⁶ (pc) lat sy; Ambst • **22** ° φ⁴⁶ vid pc | † δε B • **24** † ενδειξασθε κ C D² Ψ 0225. 0243. 1739. 1881 M lat | txt B D* F G 33 pc b p vgms
¶ **9, 1** † – σσοτερον φ⁴⁶ g • **2** † ο C D F G Ψ 0243. 1739. 1881 M | txt φ⁴⁶ κ² B 33. 1175 pc | † εξ D F G Ψ 0209 M vgms sy^h | txt φ⁴⁶ κ² B C P 0243. 6. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat sy^p co; Ambst

ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. **3** ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, **4** μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὐρώσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους κατασχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἡ γλῶσσά μου ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ ^Τ. **5** ἀναγκαῖον οὖν ἡγήσαμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὥς εὐλογίαν ὁ καὶ μὴ ὥς πλεονεξίαν.

6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. **7** ἕκαστος καθὼς ἡγορήσεται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἡλαρὸν γὰρ δότῃν ἀγαπᾷ ὁ θεός. **8** δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, **9** καθὼς γέγραπται·

ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν,

ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα ^Τ.

10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν ^Γ σπόρον τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν· χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει¹ τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν ^Γ τῷ θεῷ¹. **12** ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. **13** ^Τ διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότητι

8, 24!

Act 17, 14s; 20, 4

11, 17 H 3, 14!

Prv 11, 24

Dt 15, 10
8, 3 Phm 14 · Prv
22, 8 a ΘE 2, 10 Kol 1, 10
2 Th 2, 17 2 T 3, 17
Ti 2, 14 |
Ps 111, 9 Θ

Is 55, 10

Hos 10, 12 Θ

1 K 1, 5 · 8, 2!

1, 11!

R 15, 27!

8, 14!

8, 2!

4 † λεγωμεν κ B C² Ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M f vg sy sa^{ms} bo | txt φ⁴⁶ C* D F G 048 a p vg^{ms} sa^{ms}; Ambst | † της καυχησης κ² D² (Ψ) 0209 M sy(p) | txt φ⁴⁶ κ* B C D* F G 048. 0243. 33. 81. 629. 1739. 1881. 2464 pc latt co • **5** † προς B D F G 365. 1175. 1505 pc | ° φ⁴⁶ vid κ* F G latt sy • **7** † προαιρειται D Ψ 048 M | txt κ B C F G P 0243. 6. 33. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat co; Cyp • **8** † – ται 33 pc f g p vgms | – τοις C² D² Ψ 048. 0243. 1739. 1881 M b | txt φ⁴⁶ κ B C* D* F G 104 t vg; Ambst • **9** † του αιωνος F G K 0243. 6. 326. 629. 630. 1241. 1739. 1881 al a vg^{cl} bo^{ms} • **10** † σπερμα κ C D¹ Ψ 048. 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M | txt φ⁴⁶ B D* F G 1175 pc | † – σαι ... – ναι ... – σαι κ² D² Ψ 0209. 0243. 1739. 1881 M | – σαι ... – ναι ... – σαι F G | txt (φ⁴⁶ 104; ... – σαι) κ* B C D* P 33. 81. 326. 1175. 2464 pc latt • **11** † (ex itac.?) ει τις φ⁴⁶ D* 326 b; Ambst | † θεω D* | θεου B • **12** † – στιαν φ⁴⁶ (d g r); Ambst • **13** † και B sa

8,4! τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ἡμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** Χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιγητῇ αὐτοῦ δωρεᾷ.

G 5,2 · Mt 11,29

10

11! · 1 K 4,21

1,17

G 2,20

R 13,12!

8; 13,10

Prv 21,22

R 16,26!

2,9!

1 K 1,12!

11,16; 12,6 · 13,10

1 K 5,48

12,19! Jr 24,6 · 4!

2 P 3,16

1

1 K 2,3! · 11,6

2; 12,20; 13,2,10

5,12!

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. **2** δέομαι δὲ τὸ μὴ παρῶν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. **3** Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα, **4** τὰ γὰρ ὅπλα τῆς ἑστρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά ἀλλὰ δυνάτα τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες **5** καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, **6** καὶ ἐν ἐτοιμῷ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις ἑπέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ ὅτι εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω ἄλλοις ὡς ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς ὁ Χριστὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς. **8** ἔάν τις γὰρ περισσώτερόν τι ἑκαυχῆσθαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἢς ἔδωκεν ὁ κύριος ὁ Χριστὸς εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσεται. **9** ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. **10** ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, ὡς φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **11** τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἱ οἱ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς

14 ἡμ- B 1881 pc vg^{ms}

¶ **10,4** ἡμ- (!) D² K L 1175. 1241. 1881 al (P⁴⁶ B* C D* P 2464 sine acc.) | txt B² (F G; -τίας) Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739 pm • **7** δόκει πεποιθέναι B | τ δούλος D* F G a vg^{ms}; Ambst | ἡ αὐτὸς C D F G H Ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 sy | txt P⁴⁶ B L 1175. 1505 pc | ὁ Χριστὸς P⁴⁶ • **8** οὐ P⁴⁶ B F G H 0243. 6. 33. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc it vg^{ms} | txt B C D Ψ (0209) M f (r) vg sy; Ambst | ἡ -σομαι B L P 0209. 0243. 6. 104. 326. 1175. 1241. 1505. 1881* al (g) | -σωμαι, καυχῆσομαι P⁴⁶ | -σωμεθα 33 | txt B C D F G Ψ 1739. 1881* M | ἡμιν B² D² F G (0209) M sy^h (P Ψ 629. 1505. 1881 pc it) | txt P⁴⁶ B* B C D* H 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 2464 pc b vgst • **10** ἡ D F G I Ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M sy^h | txt P⁴⁶ B* B H 326. 1175 pc | ἡ φασιν B lat sy | -P⁴⁶vid 1881 b bo^{ms}; Ambst

ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν. **13** ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα ἑκαυχῆσόμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὐ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. **14** οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ τοῦ Χριστοῦ, **15** οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν **16** εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. **17** Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω. **18** οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκείνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

11 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἄφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. **2** ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζηλῶ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ. **3** φοβοῦμαι δὲ μή πως, ὡς ὁ ὄφρις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, τὴν φθαρτὴν τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος [καὶ τῆς ἀγνότητος] τῆς εἰς ὁὐκὸν Χριστόν. **4** εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε.

5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. **6** εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. **7** Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐ-

15s R 12,3 G 2,9

R 15,20

13

R 15,23s Act 19, 21 | Jr 9,22.23 1 K 1,31! |

5,12!

R 14,8

16s.19.21.23; 12, 11.6

Ap 14,4 · 7,11 E 5, 26s |

Gn 3,13

1 T 2,14

6,6

G 1,6-9

12,11 · 23!

10,10 1 K 2,1 ·

E 3,4

Ph 4,12

1 K 9,12.18 · 1 Th 2,2!

12/13 D* F G a b (vg); Ambst | ἡ -χομενοι F G a | - D* • **14** ὡς γὰρ B • **18** ἡ συνιστῶν D² Ψ 1881 M | txt P⁴⁶ B B D* F G H Ivid P 0121. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 2464 al

¶ **11,1** ° F G H M it; Lcf Ambst | txt P⁴⁶ B B D Ψ 0121. 0243. 6. 33. 365. 1739. 1881 al f t vg sy^h | ἡ τῆς αὐτῆς F G 6. 81. 630. 1175 pc | τῇ -νῇ H M | txt P⁴⁶vid B B D P Ψ 0243. 33. 1739. 1881 pc • **3** ἡμποτε F G 630. 1505. 1739. 1881 pc vg^{ms} | μῃ D* lat; JulC^{cl} | μῃτε 0243 | τ' οὐτω(ς) D¹ Ψ 0121. 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy; Ambst | txt P⁴⁶ B B D* F G H P 33. 81. 1175 pc r; JulC^{cl} Cl Lcf | ° B² H Ψ 0121. 0243. 1739. 1881 M (b) f* vg sy^p; JulC^{cl} | txt P⁴⁶ B* B D⁽²⁾ F G 33. 81. 104. (326) pc a r sy^h* co; Pel | ° t B F G 0121. 0243. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 al | txt P⁴⁶ B D H Ψ 33 M; JulC^{cl} Cl Epiph • **4** ἀνείχεσθε P⁴⁶ B D F G H (Ψ al: ην-) 0121. 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy | txt P⁴⁶ B D* 33 pc r sa • **5** ἡ δε B • **6** ° P⁴⁶ | ἡ φαν. εαυτους 0121. 0243. 630. 1739. 1881 pc | -ρωθεντες P⁴⁶ B² D² Ψ 0278 M r (vgcl) | -ρωθεις D* (lat; Ambst) | txt B* B F G 33 pc • **7** ἡ εαν- D F G K* L P 365 pc | txt P⁴⁶ B B Ψ 0121. 0278. 33. 1739. 1881 M sy

Ph 4,10,15 ηγγελισάμην ὑμῖν; **8** ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν
1 K 9,7 | ὁπώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, **9** καὶ παρὼν πρὸς
12,13s ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ
Ph 4,15 ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες
cf 1 Th 2,7 ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρή ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτή-
R 9,1 ρησα καὶ τηρήσω. **10** ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι
1 K 9,15 ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν
12,2s τῆς Ἀχαΐας. **11** διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν
τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν
S; 12,11 G 2,4 καθὼς καὶ ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐρ-
Ap 2,2 · Ph 3,2 γάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χρι-
VitAd 9 στοῦ. **14** καὶ οὐ ἰθαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχη-
ματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ
διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιο-
σύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μὴ τίς με δόξη ἀφρονα εἶναι· εἰ δὲ
μὴ γε, κἄν ὡς ἀφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι
καυχῆσωμαι. **17** ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ ἑκὺριον λαλῶ ἀλλ' ὡς
ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως.
G 6,13 Ph 3,4 **18** ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχῆσο-
11 · 1 K 4,10 μαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄν-
τες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ εἰ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἰ τις κατε-
Ps 53,5 σθίει, εἰ τις λαμβάνει, εἰ τις ἐπαίρεται, εἰ τις εἰς πρός-
ωπον ὑμᾶς δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς
10,10 1 K 2,3 ἡσθηθήκαμεν.

Ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ.
Ph 3,5 · R 11,1 **22** Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλίται εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα
6,4 · 11 Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παρα-
5; 12,11 Ph 3,4 φρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν
G 2,6,9 · 23-27; 1 K 4,11-13! ἡφουλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν
θανάτοις πολλάκις. **24** Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις
Dt 25,3 | Act 16, 22; · 14,19 τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, **25** τρις ἐρραβδίσθην,

14 ἰθαυμαστον D¹ Ψ 0121 M | txi φ⁴⁶ B D* F G P 098. 0243. 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc; Or · **17** ἰθεὺν a f r t vg^c; Ambst Pel | ἀνθρώπων 69 · **18** ἰτ την B² D¹ Ψ 0121. 1739^c. 1881^c M | txi φ⁴⁶ B D* F G H 098. 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1505. 1739*. 1881* al · **21** ἰνησαμεν D F G I^{vid} Ψ 0121. 1739^c M | txi φ⁴⁶ B H 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739*. 1881 pc · **23** ἰ 4 2 3 1 5 B* F G; Or | 1 5 3 4 2 P | 4 5 3 1 2 B² D¹ H Ψ 0121 M sy^(p) | 3 4 5 Cl | txi φ⁴⁶ B D*² (0243). 33. 629. 630. (1739. 1881) pc lat; Ambst

ἀπαξ ἐλιθάσθην, τρις ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυ-
θῷ πεποιήκα· **26** ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποτα-
μῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις
ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κιν-
δύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, **27** τὸ κό-
πω καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δί-
ψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι·
28 χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασίς μοι ἢ καθ' ἡμέραν,
ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ
ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;
30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας ὁμοῦ καυχῆσομαι.
31 ὁ θεὸς τὸ καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν
εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. **32** ἐν Λα-
μασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν
πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν
σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς
χεῖρας αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι
Ἐδὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. **2** οἶδα
ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν
σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ
θεὸς οἶδεν, ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ.
3 καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι εἴτε
ἄσθενει τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, **4** ὅτι ἡρ-
πάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ
οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. **5** ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆ-
σομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς
ἀσθενείαις. **6** Ἐὰν γὰρ ἰθελήσω καυχῆσασθαι,

Act 20,3

G 2,4

Act 24,12; 20,31

12,51 1 K 2,31

R 9,5 G 1,20 1

Act 9,24s

Mt 10,23

Act 26,19; 22,17s
L 24,2311,11 · Act 8,39! ·
Test Lev 2L 23,43 Ap 2,7 ·
1 K 2,99; 11,30
10,81

27 ἰεν B² H 0121. 33. 1881 M lat; Ambst | txi φ⁴⁶ B D F G H Ψ 0243. 1739 pc · **28** ἰπι-
συστασίς H^c I^{vid} Ψ 0121 M | txi φ⁴⁶ B D F G H* 0243. 0278. 33. 81. 326. 1175. 1739.
1881 pc | ἰ μου B² D Ψ 0121. 0243. 1739. 1881 M lat; Ambst | txi φ⁴⁶ B D* F G H 0278. 33.
81. 1175 pc b d · **30** ἰ φ⁴⁶ B H 1175 · **31** ἰ του Ἰσραὴλ D* · **32** ἰ θελων B D² (ἰ F G
1739) H Ψ 0121. 0243. 0278^{vid}. 33. 1881 M sy^b bo | txi B D* sa; Eus
¶ **12,1** ἰ B² H 81. 326. 1175 pc a f vg sa; Ambst | ἰ δε B D* Ψ bo; (Ambst) | δη K 0121.
945. 1505 pm | txi φ⁴⁶ B D² F G H L P 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1241.
1739. 1881. 2464 pm latt sy sa boms | ἰ φερει D* 81 | ἰ φερει μοι D¹ H Ψ 1881 M it vg^{ms} sy^b;
Ambst Pel | txi φ⁴⁶ B F G (P: -πει) 0243. 0278. 33. 1175. 1739 pc (f vg) co | ἰ γαρ D Ψ
1881 M sy | δε και B | txi φ⁴⁶ B F G H P 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739. 2464 pc lat · **3** ἰ
εκτος B D² F G H Ψ 0121. 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M latt | txi φ⁴⁶ B D* | ἰ B sa; Ir^{lat}
· **5** ἰ ουδεν φ⁴⁶ lat | ἰ μου B D² F G Ψ 0121. 1881 M lat; Ambst | txi φ⁴⁶ B D* 0243. 0278.
6. 33. 1175. 1739 pc sy co · **6** ἰ θελω, καυχησομαι φ⁴⁶

- 11,11 οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἔρῶ· φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμέ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει Ὁ[τι] ἐξ ἐμοῦ **7** καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. Ὁδὶ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλωψ τῇ σαρκί, ἄγγελος ῥαταναῖ, ἵνα με κολαφίσῃ, ὅτινα μὴ ὑπεραίρωμαι¹. **8** ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. **9** καὶ εἰρηκέν μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμις [†] ἐν ἀσθενείᾳ [†] τελεῖται. [†] Ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις Ὁμου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. **10** διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς [†] καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.
- 11,11 **11** Γέγονα ἄφρων[†], ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὠφειλὼν ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ [†] ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. **12** τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ῥσημεῖοις τε¹ καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. **13** τί γὰρ ἔστιν ὃ ῥήσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθε μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.
- 13,1 **14** Ἰδοὺ τρίτον Ὁτοῦτο ἐτοιμῶς ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα [†] τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν² ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. **15** ἐγὼ δὲ ἡδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. [†] εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς [†] ἀγαπῶ[ν], ἦσσαν ἀγαπῶμαι; **16** Ἐστῶ

6°†^o B D² F G I 6. 33. 81. 1175. 1739 pc a b vgst co | txi p⁴⁶ B² D² P² 0243. 0278. 1881 p² f vg^{cl} syh; Ambst • 7° p⁴⁶ D P 1881 p² lat sa; Ir^{lat} | txi B A B F G 0243. 33. 81. 1175. 1739 pc syh bo | ῥαταναῖ B² A^c D¹ P 33. 1881 p² syh | txi p⁴⁶ B² A^c B D² F G 0243. 1739 pc | B² A D F G 33. 629° pc lat; Ir^{lat} | txi p⁴⁶ B² B Ivid P 0243. 0278. 1739. (1881) p² a sy co; Cyp Ambst • 9° ῥμου B² A^c D¹ P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p² sy bo¹; Ir^{arm} | txi p⁴⁶ B² A^c B D² F G latt sa bo¹; Ir^{lat} | ῥ-λειουται B² D¹ P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p² | txi B² A B D² F G | o[†] B 6. 81. 1175°. 1739 pc syh bo; Ir | txi B A D F G P 0278. 33. 1881 p² latt sy sa • 10° ῥκα p⁴⁶ B² | ῥ εν B² A D F G P 33 p² latt sy; Tert | κα εν 0243. 0278. 630. 1739. 1881 pc | txi p⁴⁶ B² B 104. 326. 1175 pc • 11° ῥκαυχόμενος P 0243. 1881 p² b sy(p) | txi p⁴⁶ B A B D F G K 6. 33. 81. 629. 1175. 1739. 2464 al lat co | ῥ τι p⁴⁶ B • 12° ῥσημ. A D² pc lat; Ambst Pel | εν σημ. B² D² P (1505) p² vg^{cl} | txi p⁴⁶ B² B (F G) 0243. 0278. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc g • 13° ῥελαττωθητε F G • 14° K L P 614. 629. 945. 1241 pm b | ῥ p⁴⁶ 0243. 630. 1739. 1881 pc • 15° ῥει κα B² D¹ P 0243. 1739. 1881 p² f vg sy | -D² a g r; Ambst | txi p⁴⁶ B² A B F G 33. 81° pc co | ῥ αγαπω B² A 33. 104°. 1241. 1505 pc | txi p⁴⁶ B² B D F G P 0243. 1739. 1881 p² latt

δέ, ἐγὼ (οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς)¹· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. **17** μή τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;

19 ῥ Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. ῥ κατέναντι θεοῦ [†] ἐν Χριστῷ¹ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** φοβοῦμαι γὰρ μή πως ἐλθὼν οὐχ οἶους θέλω εὐρῶ ὑμᾶς καὶ γὰρ εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε· μή πως ῥεῖς, ῥζήλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· **21** μὴ πάλιν ἐλθόντος μου ῥαπεινώσῃ με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς¹ καὶ πενήθσω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἡ ἔπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ῥέρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος [†] δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθῆσεται πᾶν ῥῥημα. **2** προεῖρηκα καὶ προλέγω, ὥς παρὼν τὸ δεῦτερον καὶ ἀπὼν νῦν[†], τοῖς προσημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἐλθῶ [†] εἰς τὸ¹ πάλιν οὐ φείσομαι, **3** ῥεπει δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. **4** καὶ γὰρ [†] ἔσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ῥ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ῥζήσομεν [†] σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ [†] εἰς ὑμᾶς¹.

16° ουκ εβα- υμ. p⁴⁶ D² | ου κατεναρκησα υμων (-μας 104. 1881 pc) B F G 81. 104. 326. 629. 1881 pc | txi A B D² P 0243. 33. 1739 p² • 19° ου π. p⁴⁶ | παλιν B² D P 0278 p² g vg^{ms} sy bo | txi B² A B F G 0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat | ῥ-νοπιον του D(* P: - τ.) P p² | ενωπιον του θεου και εναντιον του 1739^{ms}; Or | txi p⁴⁶ B A B F G 0243. 0278. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739^{ms}. 1881. 2464 pc | o[†] p⁴⁶ b d; Ambst • 20° ῥερεῖς B D F G P p² latt syh sa bo? | txi p⁴⁶ B A 0243. 33. 326. 945. 1505. 1739. 1881 al sy bo? | ῥ ζηλοι B D¹ P 0243. 1739. 1881 p² latt syh sa bo? | txi p⁴⁶ A B D² F G 33. 326 pc sy bo^{ms} • 21° ἐλθοντα με τ. ο. θ. μ. πρ. υμ. B² P 0243. 0278. 33. 1739. (1881) p² lat? | ἐλθοντα με πρ. υμ. τ. με ο. θ. μ. D⁽¹⁾ sy[†] | txi p⁴⁶ B² A B F G P 81. 326 pc sed[†] ταπεινωσει p⁴⁶ B D F G L P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 2464 pm
¶ 13,1^o ἐτοιμῶς εχω ἐλθεῖν A vg^{ms} • 2° ῥγραφω D¹ P p² vg^{ms} sy sa (bo) | txi p⁴⁶ B A B D² F G I 0243. 6. 33. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat | o[†] p⁴⁶ F G • 3° ῥσι F G 0278^{vid} b d r; Ambst | ei Epiph[†] | ῥ a f vg; Pel | επειδη 6 pc • 4° ῥει B² A D¹ P 1881 p² lat sy; Ambst | txi p⁴⁶ B² B D² F G K P 0243. 33. 81. 104. 365. 1241^s. 1739 al co; Eus | ῥσυν B A F G pc r sy[†] bo | txi B D P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p² a vg syh sa; Ambst | ῥ-σομεθα D² P p² | ζωμεν p⁴⁶ | txi B A B D² F G 0243. 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al | ῥ εν p⁴⁶ D² c 33. 326 pc (g); Pel[†] | o[†] B D² r

1 K 11,28 G 6,4
R 8,10! 5 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσχετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστός ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνῶσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν ἀδόκιμοι. 7 εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. 8 οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9 χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔητε· τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἁπλῶν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκεν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

Ph 3,11 · 10
R 15,51 · H 12, 141 ·
R 15,33!; 16,16! 11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

Ph 2,1 13 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Ὁ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ὁμοῦ πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. T

5 ὁ A F G P 0243. 326. 629. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* b vg; Cl Ambst | *txt* B D Ψ 33 *℔* a vg^{ms} sy | T εστιν K A D¹ F G Ψ 0243. 1739. 1881 *℔* | *txt* ϕ⁴⁶ B D* 33 *pc*; Cl • 7 Γ-χομαι D² Ψ 0243. 1739. 1881 *℔* a b vg^{ms} sy^p sa^{ms}; Ambst | *txt* ϕ⁴⁶ K A B D* F G K P 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464 *al* lat sy^h co • 13 ° B Ψ 323. 1881 *pc* | ° ϕ⁴⁶ | T αμην K² D Ψ *℔* lat sy bo | *txt* ϕ⁴⁶ K* A B F G 0243. 6. 33. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881 *pc* sa bo^{ms}; Ambst

Subscriptio: Προς Κορινθίους β' ϕ⁴⁶ K A B* (D, F G, Ψ) 33 *pc* | π. K. β' εγραφη απο Φιλιππων B¹ P | π. K. β' εγ. α. Φ. (+ της Μακεδονιας K 81. 104 *al*) δια Τιτου και Λουκα 1739^{co}. 1881 *℔* | - 629. 630. 1505. 2464 *pc*

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

Act 16,6; 18,23 1 K
16,1 2 T 4,10 1 P 1,1

1 Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2 καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 4 τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστώτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 5 ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι [Χριστοῦ] εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7 ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8 ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται [ὑμῖν] παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. 9 ὡς προειρήκαμεν καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἰ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ T ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην.

11 Γνωρίζω γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· 12 οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀν-

¶ 1,1 □ McionHier • 3 ° 2 3 1 ϕ^{46,51vid} B D F G H 1739. 1881 *℔* vg sy sa bo^{ms} | 2 3 0278. 1877 *al* vg^{ms} | *txt* K A P Ψ 33. 81. 326. 365. 1241^s. 2464 *pc* a b; Ambst • 4 περι ϕ⁴⁶ K* A D F G Ψ 1739. 1881 *℔* (g) | *txt* ϕ⁵¹ K¹ B H 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464 *al* | 'ενεστ. αἰ. K² D F G H vid Ψ 0278 *℔* latt | *txt* ϕ^{46,51vid} K* A B 33. 81. 326. 630. 1241^s. 1739. 1881 *pc* • 6 ° F G | Ἰησου Χρ. D 326. 1241^s *pc* sy^h* | θεου 327 *pc*; Thretlem | - ϕ^{46vid} F* G H vid a b; Tert Cyp Ambst Pel | *txt* ϕ⁵¹ K A B F^o Ψ 33. 1739. 1881 *℔* f vg sy^p bo • 8 ° t -ισηται ὑμιν K² A 81. (104). 326. (1241^s) d; Tert^{pe} Ambst | -ισηται K* b g; Mcion^T Tert^{pe} Lcf | -ιζηται F G Ψ a; Cyp | ὑμιν -ιζηται ϕ^{51vid} B H 630. 1175. 1739^{(*)vid} *pc* | -ιζεται ὑμιν K P (° 0278). 365. 614. 1505. 1881 *pm* | *txt* D(*) L 6. 33. 945. 2464 *pm* vg • 9 ° ρηκα K* 630. 945 *pc* a vg^{ms} sy^p sa^{ms} bo^{pe} | ελαβετε ϕ⁵¹ | ευηγγελισαμεθα ὑμιν Ψ • 10 [τί J. Cramer *cj*] | T γαρ D¹ *℔* sy | *txt* ϕ⁴⁶ K A B D* F G Ψ 0278. 6. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* latt bo • 11 ° δε ϕ⁴⁶ K*² A D¹ Ψ 1739. 1881 *℔* b vg^{ms} sy bo | ουν 0278 | *txt* K¹ B D*^c F G 33 *pc* lat sa

11s

R 1,71

1 T 2,6!

R 12,2

E 5,16 1 J 5,19 · H
10,10 |
R 16,271 4 Mcc
18,24

5,8 · 2 K 11,4 1 T
6,3
5,10 Act 15,24,1

2 K 11,4

1 K 16,22! | 5,3,21
2 K 13,2 1 Th 3,4;
4,6

2 K 5,11

1 Th 2,4

R 1,11 | 1 K 15,1

1 1 Th 2,13 | 1 K
11,23

16

θρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὕτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

Act 8,3

Act 22,31

Mc 7,5

Act 13,2 R 1,1

Is 49,1 · 1 K 15,10 |

12 Mt 11,27 ·

2,71

Act 9,26

Act 12,171

2 K 11,31 |

Act 9,30; 15,23,41 |

1 Th 2,14

Act 8,31

Act 15,2 ·

Act 4,361 · 2 K

2,131

6,9

4,11 Ph 2,161 |

14; 6,12

Act 15,1,24 Jd 4 ·

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν (πάλιν ἀνέβην) εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἑλλήνων ὢν, ἠναγκάσθη περιτιμῆσθαι· **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρ-

12 οὐδε B A D^{mc} F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* | *txt* P⁴⁶ B D¹ M¹ · **13** ἐπολεμοῦν F G *ex latt*? · **15** P⁴⁶ B F G 629. 1505 *pc* *lat* *sy*; Irlat *pt*, *arm* Eriph | *txt* B A D Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ *sy*^h co; Irlat *pt* | P⁴⁶ 6. 1739. 1881 *pc* · **16** ἰσώμαι P⁴⁶ D¹ · **17** ἀπηλθον (P⁴⁶; ἡλ-) P⁵¹ B D F G *pc* | *txt* B A Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ *sy*^h · **18** P⁴⁶ B A P 33. 81. 326. 630. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *pc* | *txt* P⁴⁶ B D F G Ψ 0278 M¹ | Πέτρον B² D F G Ψ 0278. 1739^{ms}. 1881 M¹ *latt* *sy*^h | *txt* P⁴⁶ B¹ B² A B 33. 1241^s. 1739^{pc} *pc* *sy*^h co · **19** εἶδον οὐδενά D¹ F G | ουκ εἶδ. οὐδενά P⁵¹ *vid* · **21** P⁴⁶ B¹ 33. 1505. 1881 *pc* · **23** ἐπολεμεῖ F G *ex latt*?
¶ **2,1** ἑσσεσάρων 1241^s; [Grotius *cj*] | 2 / D F G a b | 2 *vg*^{ms} bo; Mcion^T Irlat Ambst | π. ἀνηλθον C

εἰσῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν, **5** οἷς οὐδὲ ἰπὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμεῖνῃ πρὸς ὑμᾶς. **6** Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, – ὅποιοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι διαφέρει· πρόσωπον Ὁ[ὁ] θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει – ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, **7** ἀλλὰ τοὺναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, **8** ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, **9** καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, (Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς) καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· **10** μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

3

11 Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. **12** πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν φοβοῦμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. **13** καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. **14** ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς (καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς ζῆς), πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; **15** Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ

5,11

14; 4,16!

21^{*} Act 5,361

Dt 10,17 Sir 35,

13 & R 2,111^{*}

2!

1 T 1,11! · 1,15s

E 3,8 1 T 2,7 Act

9,151; 15,12 |

R 1,15

R 15,15!

Act 12,17 · J 1,42

21^{*}

Ap 3,12

Act 11,29!

Act 11,27

Act 12,171; · 11,3

Kol 4,11 Tt 1,10

Act 4,361

5!

1 T 5,20

3!

4 ἡμ F G · **5** οὐδε Mcion^T | – D¹ b; Irlat Tert MVict Ambst Hier^{ms} | ἡ διαμενῇ A F G · **6** B C D F G 1739. 1881 M¹ | *txt* P⁴⁶ B A P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1241^s *pc* · **9** ἰακ. A | ἰακ. κ. Πέτρος P⁴⁶ r | Πέτ. κ. ἰακ. D F G 629. 1175 a b *vg*^{ms}; Tert Ambst Pel | *txt* B C I^{vid} Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ *vg* *sy* co · **11** Πέτρος D F G M¹ *it* *vg*^{ms} *sy*^h; Ambst | *txt* B A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739. 1881 *pc* *vg* *sy*^h *mg*; Cl Eus · **12** τινὰ P⁴⁶ d *gc* r^{*}; Irlat | ἡ-θιον P⁴⁶ *vg*^{ms} | ἡ ἦλθεν P⁴⁶ B D¹ F G 33 *pc* b d g; Irlat | *txt* A C D² H Ψ 0278. 1739. 1881 M¹ a f r *vg* *sy* co · **13** P⁴⁶ B 6. 630. 1739. 1881 *pc* a f *vg* bo | *txt* B A C D F G H Ψ 0278. 33 M¹ b r *vg*^{ms} *sy* sa; Ambst Pel · **14** Πέτρῳ D F G M¹ *it* *vg*^{ms} *sy*^h; Ambst Pel | *txt* P⁴⁶ B A B C H Ψ 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739. 1881 *pc* *vg* co | ἡ κ. ουκ I. ζῆς F G (6. 630. 1739 *pc*) | ζῆς κ. ουκ I. D² M¹ | ζῆς κ. ουκ I. D¹ 326. 1241^s. 1505. 2464 *pc* *vg* cl | ζῆς P⁴⁶ 1881 *pc* a b d; Ambst | *txt* B A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1175 *pc* | ἡ τι M¹ *sy*^h | *txt* P⁴⁶ B A B C D F G H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* *latt* *sy*^p co

E 2,12 |
3,2 R 3,28 * 3,8,24
R 4,5; 5,1 E 2,8s
Ph 3,9

Ps 143,2 R 3,20

Gn 6,12 |

Mt 9,11

R 6,10; 7,6,4

R 6,6,8; | 8,10! *
2K 10,3 Ph 1,22 *
E 3,17 R 14,8 *
J 13,1 * 1T 2,6!

L 24,25

1K 1,23!

2,16!

Act 11,17 E 1,13 *
R 10,16!

4,6 1Th 4,8 * Mt
14,2 1K 12,6,11

Gn 15,6 @ R 4,3

29

οὐκ ἐξ ἔθνων ἁμαρτωλοί· **16** εἰδότες ὅτι οὐ δικαι-
οῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Ἰησοῦν
ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ
οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθή-
σεται πᾶσα σὰρξ. **17** εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν
Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς
ἁμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. **18** εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα
ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνιστάνω.
19 ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ ζήσω.
Χριστῷ συνεσταύρωμαι· **20** ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν
ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ
(υἱοῦ τοῦ θεοῦ) τοῦ ἁγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. **21** Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ·
εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπ-
έθανεν.

3 Ὁ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς κατ'
ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἔσταυρω-
μένος; **2** τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· ἐξ ἔργων
νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; **3** οὕτως
ἀνόητοί ἐστε, ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτε-
λεῖσθε; **4** τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἰ γε καὶ εἰκῇ. **5** ὁ οὖν
ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν
ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· **7** γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πί-
στεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ. **8** προϊδοῦσα δὲ ἡ
γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγ-

16 ° ϕ⁴⁶ A D² Ψ 0278*. 33. 1739. 1881 M sy^h | txt N B C D* F G H 0278*. 81. 104. 1175. 1241^s. 2464 pc lat | ° † A B 33 vg^{ms} | txt ϕ⁴⁶ N C D F G H Ψ 1739. 1881 M lat sy | ° † ϕ⁴⁶ B H 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 pc a d sy | txt N A C D F G I vid M lat | ° † διοτι C D² H Ψ M f vg | txt ϕ⁴⁶ N A B D* F G I 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • **17** ° ἄρα B² H 0278. 365. 945. 1175. 1739. 1881 al it; Ambst [Lachmann cj] (ϕ⁴⁶ N A B* C D F G sine acc.) • **20** ° θεου καὶ Χριστου ϕ⁴⁶ B D* F G (b) MVict | txt N A C D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy co; Cl
† 3,1 ° (5,7) τη αληθεια μη πειθεσθαι C D² Ψ 0278. 33*. 1881 M vg^{cl} sy^h; Hier^{ms} | txt N A B D* F G 6. 33*. 81. 630. 1739 pc lat sy^p co; Hier^{ms} | ° εν υμιν D F G 33* M it vg^{cl} sy^h | txt N A B C P Ψ 0278. 33*. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc f r vgst co • **7** ° N² A C D F G 0278. 33. 1739. 1881 M latt; Ir^{lat} | txt ϕ⁴⁶ N* B Ψ 81. 326. 1241^s. 2464 pc

γελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα
τὰ ἔθνη· **9** ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πι-
στῷ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰ-
σίν· γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει τ
πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποι-
ῆσαι αὐτά. **11** ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ
τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· **12** ὁ δὲ
νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ τ ζή-
σεται ἐν αὐτοῖς. **13** Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς
κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι
γέγραπται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμáμενος ἐπὶ ξύλου,
14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἑπαγγελίαν τοῦ πνεύματος
λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως ἀνθρώπου
κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται.
16 τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὥς ἐπὶ πολ-
λῶν ἀλλ' ὥς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν
Χριστός. **17** τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην
ὑπὸ τοῦ θεοῦ τ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γε-
γονὸς νόμος οὐκ ἄκυροί εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγ-
γελίαν. **18** εἰ γὰρ ἔκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ
ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται
ὁ θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσ-
ετέθη, ἄχρις ὅου ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπήγγελται, διατα-
γείς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. **20** ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς
οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστιν. **21** ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν

Gn 12,3; 18,18 Act
3,25
R 4,16

Dt 27,26

Dt 28,58; 30,10

Hab 2,4 R 1,17

Lv 18,5 @ R 10,5
4,5

Dt 27,26; 21,23
Act 5,30
E 1,3

Act 2,33

R 3,5!

Gn 13,15; 17,8;
24,7

Ex 12,40 @

R 11,6

R 4,15!

Act 7,53!
Lv 26,46 Dt 5,4s |
H 9,15!

R 7,7

10 ° εν N² A C D F G M latt | txt ϕ⁴⁶ N* B Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. (1505). 1739. 1881. 2464 al • **12** ° ανθρωπος D¹ 1881 M a vg^s sy^{hmg} | txt ϕ⁴⁶ N A vid B C D* F G P Ψ 0278. 6. 33. 81*. 104. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739 pc b r vg sy^h co; Ambst • **14** ° † (N) B sy^p | txt ϕ⁴⁶ A C D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M latt sy^h | ° ευλογιαν ϕ⁴⁶ D* c F G pc b vg^{ms}; Mcion^T Ambst | txt N A B C D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy co • **16** ° † D* Fc 81. 1505 pc; Ir^{lat} | ου F* G • **17** ° εις Χριστον D F G I 0176. 0278 M it sy; Eus Ambst | txt ϕ⁴⁶ N A B C P Ψ 6. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc r t vg co • **18** ° δια ϕ⁴⁶ • **19** ° νομ.; των παραδοσεων χ. ετεθη D* | νομ. τ. πραξεων; ετεθη F G it; Ir^{lat} Ambst Spec | νομ. τ. πραξεων ϕ⁴⁶ | txt N A B C D² Ψ 0176^{vid}. 0278. 33. 1739. 1881 M (lat); (Cl) | ° αν B 0278. 33. 1175. 2464; Cl | txt ϕ⁴⁶ N A C D F G Ψ 1739. 1881 M; Ir^{lat}

R 7,10

R 3,9-19; 11,32

4,4s.21; 5,18

R 11,32

4,2 1K 4,15

2,16f

R 10,4; 6,14

4,5 R 8,14,17

J 1,12f 1J 3,1

R 6,3 · R 13,14

E 4,24 | R 10,12

1K 12,13 Kol 3,11

J 17,21f

7,16 R 9,7; ·

4,16,7f

Kol 2,20f · 5,1; 3,23

Mc 1,15 E 1,10

Tob 14,5 Kol 1,19 ·

J 5,36 1J 4,9

3,13 1K 6,20f

3,26

R 8,15f

Mc 14,36

3,29 R 8,16s

ἐπαγγελίων [του θεου]; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. **22** ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἔλθειν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι, **24** ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. **25** ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν. **26** Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ ὁτὶς πίστεως (ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ). **27** ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. **28** οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλλήνι, οὐκ ἐν δούλῳ οὐδὲ ἐλεύθερῳ, οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θήλῃ. ὅτι πάντες γὰρ ὑμεῖς (εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ) Ἰησοῦ. **29** εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἅρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νηπίος ἔστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὢν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἔστιν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρὸς. **3** οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι. **4** ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δὲ ἐστε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ θεός· τὸ πνεῦμα ὁ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κράζον· ἀββα ὁ πατήρ. **7** ὥστε οὐκέτι οἱ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος (διὰ θεοῦ).

21 τ. Χριστοῦ 104 | - ρ⁴⁶ B d; Ambst | txt Ἕ A C D (F G) Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy co | αλθεια F G | / 2 4 D* 1881 pc | / 2 F G d | 3 / 2 4 D² 0176^{vid} M | / 2 4 3 Ἕ Ψ(*) 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1739 pc | εν νομω ην αν ρ⁴⁶ (B: αν ην) | txt A C 81. 1241^s. 2464 pc • **23** συγκεκλεισμενοι C D¹ 0176. 0278 M; Cl¹ | txt ρ⁴⁶ Ἕ A B D* F G P Ψ 33. 81. 104. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc; Cl¹ • **24** εγενετο ρ⁴⁶ B; Cl¹ • **26** ρ⁴⁶ P 2464 pc; Cl | ' Χριστου I. ρ⁴⁶ 6. (' 1739. 1881 pc sy^p) sa | - P • **28** απ- Ἕ A B² | ' εν εσ. εν X. F G 33 | εστε Χριστου ρ⁴⁶ A | εστε εν Χριστου (I, vi εν X.?) Ἕ* (vg^{ms}) | txt Ἕ² B C D Ψ 0278. 1739. 1881 M; Cl

¶ **4,3** ημεν A B C D¹ Ψ 1739. 1881 M; Cl | txt ρ⁴⁶ Ἕ D* F G 0278. 33. 81. 365. 1175 pc • **6** B 1739 sa | ρ⁴⁶ | 'υμ- D² Ψ 33 M vg^{cl} sy bo¹ | txt ρ⁴⁶ Ἕ A B C D* F G P 0278. 104. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc lat sa bo¹ | [02 Beza cj] • **7** ° F G | ' δια θεον F G 1881 pc | δ. Χριστου 81. 630 pc sa | δ. Ιησου Χρ. 1739^c | θεου δ. (+ Ιησου P 6. 326. 1505 pc sy) Χρ. Ἕ² C³ D 0278 M a sy | κληρονομος μεν θεου, συγκεκληρονομος δε Χρ. Ψ pc | txt ρ⁴⁶ Ἕ* A B C* 33. 1739^{vid} lat bo; Cl

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς ὀφύσει μὴ οὖσιν θεοῖς. **9** νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν ἔδουλεύειν θέλετε; **10** ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς, **11** φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ ἔκεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἡδίκησατε. **13** οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, **14** καὶ τὸν πειρασμόν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε. οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστόν Ἰησοῦν. **15** τοῦ οὖν τὸ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι. **16** ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; **17** ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλείσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. **18** καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. **19** τέκνα μου, οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. **20** ἤθελον δὲ παρῆναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἄκούετε; **22** γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδείσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. **23** ἀλλ' ὁ ὁμὲν ἐκ τῆς παιδείσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας ὁ δὲ ἐπαγγελίας. **24** αὐτὴν ἐστὶν ἀλ-

Act 17,23 1Th 4,5f ·
2Chr 13,9 Is 37,19
Jr 2,11 1K 12,2 |
1K 13,12f
Kol 2,20f
R 14,5 Kol 2,16
Hen 72-82 |
2,2f

1K 11,1f; · 9,2f
2K 2,5
1K 2,3f cf Act 16,6

Mt 10,40f

2,5; 5,7 E 4,15
J 8,45 |
1,7 Act 20,30 ·
Ph 2,2f

1K 4,14f

1K 4,15

3,23f · 4,9

Gn 16,15; 21,2,9

R 9,7-9 Gn 17,16

8° K b d; Ir^{lat} Ambst Spec • **9** † -λευσαι Ἕ B | txt ρ⁴⁶ A C D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M • **10** † -ρουντες ρ⁴⁶ • **11** † εκοπιασα ρ⁴⁶(*) 1739. 1881 • **14** † μου τον (ρ⁴⁶; - τ.) C*^{vid} D¹ Ψ M a vg^{ms} sy^h sa bo^{ms} | τον Ἕ² 0278. 81. 104. 326. 1241^s. 2464 pc | υμων τον 6. 1739. 1881 pc; Or | txt Ἕ* A B C² D* F G 33 pc bo | ρ⁴⁶ • **15** † τις D M b r sy^h; Ambst | txt ρ⁴⁶ Ἕ A B C F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^p-hmg eo | την D (F G; η) M b r; Ambst | εστιν 103 | txt ρ⁴⁶ Ἕ A B C L P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al sy • **17** † (1K 12,31) ζηλουτε δε τα κρειττω χαρισματα D* F G a b; Ambst • **18** † -ουσθε Ἕ B 33 pc lat | το ζηλουσθαι D F G M | txt A C 062. 0278. 6. 81. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc (Ψ; h. t.) • **19** † -κνια Ἕ² A C D¹ Ψ 0278. 33. 1881 M lat; Cl | txt Ἕ* B D* F G 062. 323. 1739 pc; Tert Did Ambst • **21** † αναγνωσκετε D F G 104. 1175 pc latt sa (bo¹) • **23** ° ρ⁴⁶ B f vg; Pel | txt Ἕ A C D F G Ψ 062^{vid}. 0278. 33. 1739. 1881 M it sy^h; Or Ambst | † δια της B D F G 062. 0278. 1739. 1881 M; Or | κατ' 323. 945 pc | txt ρ⁴⁶ Ἕ A C Ψ 33. 81. 104. 1241^s pc

ληγορούμενα· αὐται γάρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὅρους Σινᾶ εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἀγάρ. **25** □ τὸ (δὲ Ἀγάρ Σινᾶ) ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· ὡς συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. **26** ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρη ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ τῶν ἡμῶν. **27** γέγραπται γάρ·

εὐφράνθητι, στείρα ἢ οὐ τίκτουσα,

ῥῆξον καὶ βόησον, ἢ οὐκ ὠδίνουσα·

ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου

μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.

28 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. **29** ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. **30** ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρης. **31** διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρης.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἡλευθέρωσεν· στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. **2** Ἰδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. **3** μαρτύρομαι δὲ ὅτι πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον Γ ποιῆσαι. **4** κατηγορήθητε ἀπὸ Χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιώσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. **5** ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιώσεως ἀπεκδεχόμεθα. **6** ἐν γὰρ Χριστῷ Ὁ Ἰησοῦ οὔτε περι-

H 12,22 Ap 21,2

Ps 86,5 ©

Is 54,1 ©

23

Gn 21,9

Gn 21,10 ©

3,29

13; 2,4 J 8,36; 1 K 16,13; 4,9 Act 15,10 |

2 K 10,1 * cf Act 15,1 |

H 4,2 | Act 20,26; 1,9 * R 2,25 Jc 2,10 | cf R 7,6

R 8,23,25,19

1 K 7,19!

25 [□ Bentley cj] | γαρ (δε 946) Σ. 946 K C F G 1241s. 1739 pc lat (sa; Ambst) Epiph | γαρ A. Σ. Ψ 062. 33. 1881 M sy bo^{ms} | γαρ A. d | txt A B D 0278. 323. 365. 1175. 2464 pc sy^{hmg} bo^{pt} | ἢ (-D*) συστοιχοῦσα D* F G lat • **26** παντων K² A C³ 0261^{vid}. 0278 M a b t vg^{ms} sy^h; Irlat | txt 946 K* B C* D F G Ψ 6. 33. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^{hmg} co; Mcion^T I^{arm} Or Ambst • **28** ημεεις et^f εσμεν K A C D² Ψ 062 M lat sy bo | txt 946 B D* F G 0261^{vid}. 0278. 6. 33. 365. 1175. 1739. 1881 pc b sa; Irlat Ambst • **30** -ση A C F G Ψ 1739. 1881 M | txt 946 K B D H P 0261^{vid}. 0278. 6. 33. 81. 326. 1175. 1241s. 1505. 2464 pc | μου Ισαακ D* F G it vg^{ms}; Ambst • **31** αρα 946^{vid} D² M sy^h | αρα συν F G | ημεεις δε A C P 81. 1241s. 2464 pc r bo | - Ψ pc | txt K B D* H 0261. 0278. 33. 365. 1175. 1739. 1881 pc sa; Mcion^T ¶ **5,1** I-6 D* | , ἢ ἐλ. ημ. Χρ. ηλ. Στηκ. συν F G r; Ambst | Τη ἐλ. συν (-D¹ 1505. 2464 pc sy^{hmg}; p. στηκ. 104) ἢ Χρ. ημ. (D¹ pc) ηλ. (ἐξηγοράσε 1505 sy^h), στηκ. D¹ M sy^{hmg}. txt K* A B P 33 pc sa (bo) (f Χρ. ημ. K² (C, H) Ψ 0278. 81. 365. (614). 1175. 1241s. 1739. 1881 pc) • **3** ° D* F G 1739. 1881 pc it; Ambst | πλθρωσα 436. 1505 pc sy^h; Mcion^E • **6** ° B; Cl

τομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν [τῇ] ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; **8** ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. **9** μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἔζυμοί. **10** ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾖ. **11** Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ὅτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήρηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. **12** Ὁφελον καὶ ἀποκόπονται οἱ ἀναστατούντες ὑμᾶς.

13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης· δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν (ἐνὶ λόγῳ) ἡ ἀγαπήσεται, ἐν τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. **15** εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. **16** Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνευματιοῦ, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε ταῦτα ποιῆτε. **18** εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστέ ὑπὸ νόμον. **19** φανερά δὲ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστιν τῇ πορνείᾳ, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἐχθραί, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, **21** φθόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς τῷ προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες

1 T 1,5 Jc 2,18

4,16!

1,6

1 K 5,6

R 14,14!

1,7!

6,12

1 K 1,23

Dt 23,2

11

1 P 2,16 1 K 8,9 · R 7,8

Lv 19,18 R 13, 8-10

18,25 R 8,4 · E 2,3 1 J 2,16 1 P 2,11 | R 7,15,23 Jc 4,1,5 1 P 2,11

16! R 8,14 ·

3,23! R 6,14

R 1,29!

1,9

7 °† K* A B | txt 946 K² C D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M | τμηδενι πειθεσθε F G a b vg^s; Lcf Pel • **8** ° D* pc b; Lcf • **9** δολοι D* lat; Mcion^E Lcf • **10** ° B • **11** ° D* F G 0278. 6. 1739. 1881 pc a b vg^{ms}; Ambst • **12** αρα 946 | f-ψωνται 946 D F G • **13** τη αγαπη του πνευματος D F G 104 sa bo^{ms} (it vg^{cl}; Ambst) • **14** υμιν Mcion^E | υμιν εν ενι λογω D* F G a b; Ambst | ολιγω 1505 (sy^h) | πληρουται D F G Ψ 0122. 1881 M latt | ανακεφαλαιουται 365 pc | txt 946 K A B C 062^{vid}. 0254. 0278. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241s. 1739 pc co; Mcion^E • **17** δε K² A C D² Ψ 0122. 0278. 1739. 1881 M sy^h | txt 946 K* B D* F G 33 lat • **19** τμοιχεια K² D (F G) Ψ 0122. (f 0278). 1739^{ms} M (b) sy^h; (Irlat Cyp) Ambst | txt K* A B C P 33. 81. 1175. 1241s. 1739*. 1881. 2464 pc a vg sy^h co; Cl • **20** ερεις C D¹ F G Ψ 0122. 0278 M latt sy^h co; Mcion^E Irlat Cl | txt K A B D* 326. 614. 630. 1505. 1739. 1881 al sy^p | f ζηλοι K C D¹ (F G) Ψ 0122. 0278 M latt sy^h co; Mcion^E Irlat Cl Cyp | txt B D* P 33. 1739. 1881 pc sy^p (A illeg.) • **21** τφονοι A C D F G Ψ 0122. 0278. 1739. 1881 M lat sy^p bo; (Cyp) | txt 946 K B 33. 81. 323. 945 pc vg^{ms} sa; Mcion^E Irlat Cl Ambst | τ και K² A C D Ψ 0278. 33 M g t vg^{ms} sy^p bo; Mcion^E Irlat Cl Ambst | txt 946 K* B F G 6. 1739. 1881 pc lat sa

E 5,5!

E 5,9 Ph 1,11! •
2K 6,6 1T 4,12;
6,11 2T 2,22 2P
1,5ss

1T 1,9 | 1K 15,23 •

R 6,6; 8,13! • 7,5

Koi 3,5 1P 2,11 |

16! | Ph 2,3

Sap 17,17 • Mt
18,15! Jc 5,19 •
2K 13,11 •

5,23 1K 4,21

R 15,1
1K 9,21 R 3,27
J 13,34! | 1K 8,2
Act 5,36! • 2K 12,
11 • Tt 1,10 |
2K 13,5!

1K 9,14 R 15,27

1K 15,33!

Job 4,8 Prv 22,8

R 8,6,13! J 3,6

Koi 2,22 2P 2,12

2Th 3,13
2K 4,1.16 • 1T 6,14

E 5,16!

2P 1,7

1K 16,21!

2,3!

5,11! Ph 3,18

βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη, μακροθυμία χρηστότης ἀγαθωσύνη, πίστις **23** πραΰτης ἐγκράτεια τὴν κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ὁ[Ἰησοῦ] τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ ζῶμεν πνεύματι, ἁλλήλους προκαλούμενοι, ἁλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἁναπληρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μὴδὲν ὦν, φρεναπατῇ ἑαυτόν. **4** τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμάζτω ὁ ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ δοκίμημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. **5** ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηγούμενος τὸν λόγον τῷ κατηγούντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Ὁ μὴ πλανᾷσθε, θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. Ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἔγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἔργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

11 Ἰδετε ἡγλήκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. **12** Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσώπησαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ

23 Ἰαγενία D* F G it vgcl; Ir^{lat} Cyp Ambst • **24** ° φ⁴⁶ D F G 0122*² 28 latt sy | txt Ḳ A B C P Ψ 0122¹. 0278. 33. 104*. 1175. 1241^s. 1739. (1881). / 249 pc co • **25** ° / φ⁴⁶ F G a b d | 2 / Ψ 1505 pc • **26** ° -λους φ⁴⁶ B G* P 0278. 104. 326. 365. 614. 1241^s. 1881. 2464 pm; Cl^{pt} | txt Ḳ A C D F G v¹. K L Ψ 33. 81. 630. 1175. 1505. 1739. / 249 pm; Cl^{pt} **¶** 6,1¹ ἀνθ. ἐξ ὑμῶν Ψ 0278. 1175 pc sy^h sa | τις ἐξ υμ. P sy^p • **2** ° -σατε Ḳ A C D Ψ 0122. 33. 1739. 1881 28; Cl | txt (φ⁴⁶; αποπλ-) B F G 323 pc latt co; Meion Cyp • **4** ° φ⁴⁶ B v g m s s y p s a m s s • **7** ° Meion | 'α et' ταυτα φ⁴⁶ lat; Spec | ο et ταυτα D* F G • **9** ° εκκ- C D² (F G; -κησωμεν) Ψ 1739*². 1881 28; Cl^{pt} | txt Ḳ A B D* 33. 81. 326 pc co; Cl^{pt} • **10** ° ἐχωμεν Ḳ B* 6. 33. 104. 326. 614 al | txt φ⁴⁶ A B² C D F G Ψ 1739*. 1881 28; Cl | ° εργαζομεθα A B² P 6. 104. 1175. 1881 pm | εργαζομεθα φ⁴⁶ K pc | εργαζομεθα 2464 pc | txt Ḳ B* C D F G Ψ 33. 1505. 1739 pm lat; Cl Or Chr • **11** ° ηλικους φ⁴⁶ B* 33 | ποικιλοις 0278. 642

Χριστοῦ τὴν μὴ ἰδιώκονται. **13** οὐδὲ γὰρ οἱ ὑπεριτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρα σαρκὶ καυχῆσονται. **14** Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ κόσμῳ. **15** οὔτε γὰρ ὑπεριτομή τί ἐστιν οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ ἵστοιχῆσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ὁμήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

2K 11,18!

1K 1,31; 2,2 Ph 3,3

1K 7,19!

2K 5,17!

Ph 3,16 v.1. • Ps
125,5; 128,6

L 11,7!

3 Mcc 2,29 Ap 13,
16! • 2K 4,10 Ph
3,10 | Ph 4,23 2T
4,22 Phm 25

«ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ»

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν

Act 18,19-21.24;
19,1-20.23-40 1T
1,3 2T 1,18; 4,12
Ap 1,11; 2,1

1K 1,1!

1K 1,2 Koi 1,2

R 1,7!

2K 1,3!

12 †† Ἰησοῦ φ⁴⁶ B 1175 pc | txt Ḳ A C D F G Ψ 0278. 33. 1739 28 latt sy | °-κονται φ⁴⁶ A C F G L K P 0278. 6. 81. 104. 326. 629. 1175. 1241^s. 1505. 2464* pm | txt Ḳ B D Ψ 33. 365. 614. 630. 1739. 2464* pm • **13** °-τεμνημενοι φ⁴⁶ B (F G) L Ψ 6. 365. 614. 630. 1175 pm b d r sa? bo; Ambst | txt Ḳ A C D K P 0278. 33. 81. 104. 1241^s. 1505. 1739. 2464 pm a f vg sy sa? • **15** ° (5,6) εν γαρ Χριστω Ιησου ουτε Ḳ A C D F G 0278. (1739c). 1881 28 lat sy^h s a m s s b o | txt φ⁴⁶ B Ψ 33. 1175. 1505. 1739* r (sy^p) s a m s s; Ambst GrNy Chr | °ισχυει Ḳ² D² Ψ 1881 28 lat sy^h | txt φ⁴⁶ Ḳ* A B C D* F G 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 2464 pc sy^p h m s co; Ambst • **16** °-σωσιν φ⁴⁶ | °-χουσιν A C* D F G 1739. 1881 pc it; Ambst | txt Ḳ B C² Ψ 0278. 33 28 • **17** ° Χριστου P Ψ 0278. 81. 365. 1175. 2464 pc bo | κυριου Ιησ. C³ D² (1739). 1881 28 vgcl sy^(p) | κυρ. ημων (-Ḳ D¹) Ιησ. Χρ. Ḳ D* F G it (s a m s s); Ambst Pel | txt φ⁴⁶ A B C* 33. 629. 1241^s pc f t vgst s a m s s • **18** ° Ḳ P 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc

Subscriptio: Προς Γαλατας Ḳ A B* C (D, F G) Ψ 33 pc | (+ Παυλου αποστολου επιστολη 0278) πρ. Γ. εγραφη απο Ρωμης (+ υπο Παυλου και των αδελφων 81 pc) B¹ 0278. 1739. 1881 28 | ° φ⁴⁶ 323. 365. 629. 2464 pc

Inscriptio (cf vs 1): ad Laodicensis Meion^{T, E}

¶ 1,1¹ ° Ḳ A F G Ψ 1739. 1881 28 it vgcl sy^p | txt φ⁴⁶ B D P 0278. 33. 1505 pc b vgst^{ww} sy^h; Ambst | ° πασιν τ. Ḳ² A P 81. 326. 629. 2464 pc b f vgclst at^{ww} bo | ° φ⁴⁶ | txt Ḳ* B D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 28 a r; MVict Hier | ° φ⁴⁶ Ḳ* B* 6. 1739; (Meion^{T, E} cf Inscr.) | txt Ḳ² A B² D F G Ψ 0278. 33. 1881 28 latt sy co • **3** ° B

G 3,14
2,6 | J 13,18! 2Th
2,13 ·

J 17,24 1P 1,20

5,27 Kol 1,22

R 8,29! · J 1,12! ·
2,18 · 4,15

12,14 Ph 1,11
Dt 32,15; 33,5 ·
26Θ Dn 3,35 Θ

Sir 45,1; 46,13 Is
44,2 | R 3,24! · 2,13

R 3,25 Kol 1,20 H
9,22 Ap 1,5! · 2,7;
3,8,16 |

Kol 1,9

R 16,25! · Kol 1,9

3,2! · G 4,4!

Kol 1,16

Kol 1,12 Act 17,4 ·

5 · 3,11 R 8,28 2T
1,9 · 1K 12,6!

6! · Kol 1,5

2T 2,15! · Act 13,
26 ·

4,30 R 4,11 2K
1,22 ·

G 3,2! | 2K 1,22!

R 3,24! · M1 3,17
1P 2,9 · 6!

15s: Kol 1,3s,9
Phm 4s R 1,8!s

Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς (ἐν αὐτῷ) πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ. **7** Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς ἡ χάριτος αὐτοῦ **8** ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, **9** γνῶρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν ὅαυτοῦ ἦν προέθετο ἐν ᾧ αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἑπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ.¹ **11** Ἐν ᾧ καὶ ἔκκληρῶθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ **12** εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότες ἐν τῷ Χριστῷ. **13** Ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστευσάντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, **14** ὃ ἐστὶν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς

4 ἑαυτῷ FG • 6 ἔν η κ² D (F) G Ψ 28 | txi 246 κ* A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pc | τῷ αὐτοῦ D* F G 629 it vg^{cl} sy^h sa; Ambst • 7 ἔσχομεν κ* D* Ψ 104. 1505 pc co; Ir^{lat} | F (R 2,4) χρηστοτητος A 365 pc bo • 9 ἔ-ισαι FG (latt) | ° D FG b vg^{mss}; MVict | F εαυτῷ P • 10 ἔν A F G K P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pm sy^h | τε εν κ² 323. 945 pc; Ambr | txi 246 κ* B D L 6. 629. 630. 1241. 1505 pm | [· et :1 -] • 11 ἔκκληθ- A D F(*) G | [επληρωθ- Michelsen c] | τῷ θεοῦ D F G 81. 104. 365. 1175 pc a vg^{mss} sa bo^{ms}; Ambst • 13 ἡμ- κ² A K L Ψ 326. 629. 630. 1241. 2464 al | txi 246 κ* c B D F G 33. 1739. 1881 28 latt sy co; Ir^{lat} | F ἡμ- K Ψ 323. 630. 945. 1505. 2464 al • 14 ἔ-ος κ² D Ψ 33 28 | txi 246 A B F G L P 6. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 al b d sy^p; Ir^{lat} • 15 ἔ-3-7 246 κ* A B P 33. 1739. 1881. 2464 pc bo^{pe}; Hier | 3-7 2 81. 104. 326. 365. 1175 pc | 1 2 4-7 D* F G | txi κ² D! Ψ 28 latt sy^h sa bo^{pe}

ἁγίους! **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν τ ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ἡ δῶν ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὁ[ύμων] εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλησεως αὐτοῦ, τ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **20** Ἦν ἡ ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτόν ἐκ νεκρῶν καὶ ἡ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτόν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἧτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας. **3** ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ. **4** ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὅαυτοῦ (ἦν ἡγάπησεν) ἡμᾶς, **5** καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς (τοῖς

3
Act 7,2 R 6,4 ·
Is 11,2 Sap 7,7 ·
Kol 1,9s |
Mt 6,22p

4,4 Kol 1,5,27
R 9,23! · Act 20,
32! Kol 3,24 H 9,
15 1P 1,4 |

3,20 2K 13,4 ·
Kol 1,11; 2,12 ·
Is 40,26 Θ Dn 4,
30 Theod |
R 4,24!

Ps 110,1 |
2,2; 3,10; 6,12 R
8,38 1K 15,24 Kol
1,13,16; 2,10,15
1P 3,22 H 2,5 2P
2,10 · Ph 2,9 |

Ps 8,7 Mt 28,18!
4,15!

4,12 R 12,5! Kol
1,18,24; 2,17 · Kol
1,19! · cf 1K 15,28
Kol 3,11 · Jr 23,24 |

5 Kol 2,13 L 15,
24 |
Kol 3,7 1P 1,14
Tit 3,3
J 12,31!
1,21! Act 26,18

5,6 | Kol 3,7

G 5,16!

1 Th 4,13!

1P 1,3

1!

16 τῶν D² (F FG) Ψ 28 lat sy | txi 246 κ A B D* 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 pc; Hil • 17 ἔ-δῶ B 1739. 1881 pc • 18 ὁ 246 B 6. 33. 1175. 1739. 1881 pc | txi κ A D F G Ψ 0278 28 latt sy | τῷ κα κ² D! Ψ 28 a vg^{cl} sy; Hier | txi 246 κ* A B D* F G 0278. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 pc it vg^{sl,ww}; Ambst Pel • 19 ὑμ- D* F G P 33. 104. 629. 1175 al it; Ambst • 20 ἔ-γῆκεν A B 81 pc | txi κ D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 28 | F εκαθίσεν (+ αὐτον Ψ) D F G Ψ 28 b r; Ambst | καθίσας αὐτον κ A 33. 81. 2464. 1 249 pc g vg^{mss}; Mcion^T Eus MVict | txi 246 vid B 0278. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pc a f t vg | τῷ οὐρανοῖς B 365. 629 pc sy^p; MVict
¶ 2,1 ἐπιθυμίας B • 3 κ. υμεις: A* D* 81. 326. 365 pc | - F G L | txi 246 κ A c B D! Ψ 0278. 33. 1739. 1881 28 latt sy sa bo; Tert • 4 ὁ 246 D* F G b; Ambr Aug | txi κ A vid B C D! Ψ 0278. 33. 1739. (F 1881) 28 a f vg sy; Cl Hier | ἡλεσησεν 246 b d; Ambst • 5 ἔ. σωμασιν 246 | ταις ἁμαρτιας D* (F G: τη -τια) | τοῖς παρ. καὶ ταις αμ. Ψ; Or^{lat} | ἐν τοῖς παρ. καὶ ταις ἐπιθυμίας B a | txi κ A D² 0278. 33. 1739. 1881 28 co; Cl

Kol 2,13
8 | 1,20 Kol 2,12!

1,3 Ph 3,20

1,7

5 R 3,24 ·

G 2,16!

R 3,27!

4,24 · 2 K 9,8!

5,8 R 11,17

Act 11,3

4,18!

R 9,4 · 1 Th 4,13

Act 2,39 · Kol 1,20

Mch 5,4 Is 9,5

G 3,28 · Kol 2,14

Kol 1,22!

Kol 2,14 · 2 K 3,14

4,24! 2 K 5,17! ·

Mt 5,9! |

2 K 5,18!s

6,15! Is 57,19; 52,7

3,12!

4,4 · H 7,25

H 11,13!

3,6 H 3,6; 12,22s |

παραπτώμασιν¹ συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ, – τῇ χάριτί ἐστε σεσφωσμένοι – **6** καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **7** ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις ἡ τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος² τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσφωσμένοι διὰ τὴν πίστεως³ καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· **9** οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῆσεται. **10** αὐτοῦ γὰρ ἔσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

11 Ἐὰν μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, **12** ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπὶδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. **13** νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. **14** Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἐχθρὰν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, **15** τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ὃν δόγμασιν⁴ καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα⁵ καὶ τὸν ἀνθρώπον ποιῶν εἰρήνην **16** καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἐχθρὰν ἐν ἑαυτῷ. **17** καὶ ἔλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ οἰκιστήν⁶ τοῖς ἐγγύς· **18** ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.

19 Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλὰ ἔστε συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, **20** ἐποικο-

⁵ Ἐν φ⁴⁶ B 33 a (g) vgl; MVict Ambst Chr | τ οὐ (+ τη D*) D* F G a b vgl sy; MVict Ambst Aug · ⁷ τον -vta -τον D¹ Ψ 0278 M | τ¹ φ⁴⁶ K* h. t.) A B D* F G 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464. l 249 pc · ⁸ τ¹ της A D² Ψ 1881 M | τ¹ K B D* F G P 0278. 6. 33. 104. 1175. 1505. 1739. 2464 pc bo · ¹¹ τ¹ δια τουτο F G | – 104 d; MVict Ambst · ¹³ ο φ⁴⁶ B (0278) · ¹⁵ ο φ⁴⁶ vglms | εαυ- K² D G Ψ M latt; Mcion^T Epiph | τ¹ φ⁴⁶ K* A B F P 33. 104. 326. 1175. 1739. 1881. l 249 pc | ε¹ κοινον φ⁴⁶ F G | και μονον K · ¹⁶ εαυ- F G pc latt · ¹⁷ ο Ψ M syh; Mcion^T Tyc | τ¹ φ⁴⁶ K A B D F G P 33. 365. 1175. 1739. 1881. 2464. l 249 pc latt co; Cyp Eus Did · ¹⁹ ο φ⁴⁶ vid F G Ψ 1739. 1881 pc sy | τ¹ και 1739. 1881 | – D¹ Ψ M; Hier | τ¹ K A B C D* F G 33. 104. 1175. 2464 pc latt

δομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου τοῦ αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, **21** ἐν ᾧ πᾶσα τὸ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, **22** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν **2** – εἰ γε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, **3** ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἔγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, **4** πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, **5** ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ὁ ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι, **6** εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **7** οὗ ἐγενήθη διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ (τῆς δοθείσης) μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ὁ ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, τῷ τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ **9** καὶ φωτίσαι ὁ[πάντας] τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ὅτι ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, **10** ἵνα γνωρισθῇ ὅτι ἐν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, **11** κατὰ τὸ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν

Mt 16,18 Kol 2,7
1 K 3,9-11 · 3,5
Ap 21,14 · Mt 21,
42! Is 28,16 |
4,12! · Kol 2,19
1 P 2,5

Ph 1,7!

13!

9; 1,10 Kol 1,25
1 K 9,17; 4,1 · R
15,15! |

R 16,25!

1,9s Kol 2,2

Kol 4,3; | 1,26!

Mc 3,28

2,20

2,13,18s R 8,17
G 3,29

R 15,15!

Kol 1,29

1 K 15,9s!

G 1,16; 2,7! ·

1,7! |

2! · R 16,25! Kol

1,26

Ap 4,11! E 1,14

3 Mc 2,3 |

Kol 1,26 1 P 1,12 ·

1,21!

R 11,33!

1,11!

²⁰ τ λιθου D* F G 629 latt; Orp¹ · ²¹ τ η K¹ A C P 6. 81. 326. 1739c. 1881 pc; Orcom 1739mg | τ¹ K* B D F G Ψ 33. 1739* M; Cl Or · ²² τ Χριστου B
¶ 3,1 ο K* D* F G (365) pc samss; MVict | τ¹ φ⁴⁶ K¹ A B (C) D¹ Ψ 33. 1739. (ε 630. 1881 al)
M latt sy samss bo; Or | τ¹ πρεσβευω D 104* pc | κεκαυχημαι 2464 pc · ³ ο φ⁴⁶ B F G b d
samss; Ambst | τ¹ K A C D Ψ 33. 1739. 1881 M a vg sy samss bo | γαρ εγν. F G | εγνωρισε
D² M | τ¹ φ⁴⁶ K A B C D* P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy;
Cl · ⁵ ο B b; Ambst · ⁶ τ¹ αυτου D¹ F G Ψ M a vgl syh; Ambst | τ¹ φ⁴⁶ K A B C D* P
33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pc b vglst.ww co · ⁷ τ¹ ην -σαν D² Ψ 1739. 1881 M | τ¹ φ⁴⁶ K A B C D* F G I P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 2464 pc · ⁸ ο φ⁴⁶ | τ¹ εν D F G Ψ 33.
1739. 1881 M latt | τ¹ φ⁴⁶ K A B C P 81. 104. 2464 pc co · ⁹ ο τ K* A 6. 1739. 1881 pc;
Ambst Aug | τ¹ φ⁴⁶ K² B C D F G Ψ 33 M latt sy co; Tert | ο K* 614; Mcion^T | τ¹ δια
Ιησου Χριστου D² (ε 0278). 1881 M syh** | τ¹ φ⁴⁶ K A B C D* F G P Ψ 33. 81. 365. 1175.
1505. 1739. 2464 pc latt syh co · ¹⁰ ο F G 629 lat sy; Tert MVict · ¹¹ τ¹ προγωνσιν Cl

H 4,161 • 2,18 J
14,61 1P 3,18
1 Kol 1,24 2T 2,10

L 11,2

Ps 147,4

1,71 R 9,231

6,10 Kol 1,11 •

R 7,22 2K 4,16
1P 3,4 | J 14,231 •

Kol 2,7 •

Kol 1,23

Kol 2,2s

Kol 1,191

R 16,251 • 1,19

Ph 4,7 • Kol 1,291

R 16,271

Ph 1,71
1 Th 2,121
Act 20,19
Kol 3,12s 1K 13,4

Ph 1,27 • Kol 3,14s
R 12,51 1K 12 E
2,14-16

10,16 1K 8,6

1K 8,61

12 Γτω ελευθερωθῆναι D* • 13 Γεκκ- C D² F G Ψ 0278. 1739. 1881 M | txi φ⁴⁶ K A B D* 33. 81. 326 pc co | Γ ημων φ⁴⁶ 81* pc bo^{ms} | Γ η τίς 1175. 1881; [Ewald cf] • 14 Γτου κυριου ημων Ιησου Χριστου K² D F G Ψ 0278. 1881 M lat sy | txi φ⁴⁶ K* A B C P 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 pc vg^{ms} co; Or BasA Hier • 15 Γ-ω P 0278. 81. 104. 365. 945. 1175 al a vg^{ms} sy^{hmg}; Hil Epiph^{pt} • 18 Γ K A Ψ (1505). 1739. 1881 M sy^h; (Or) Hier^{pt} | txi φ⁴⁶ B C D F G I P 0278. 0285. 33. 81. (Γ 326). 365. 1175 pc lat co; Or^{lat} 1739^{mg} • 19 Γπληρωθη φ⁴⁶ B 0278. 33. 1175 pc sa et Γεις υμας 33 | txi K A C D F G Ψ (81). 1739. 1881 M sy bo • 20 φ⁴⁶ D F G lat | txi K A B C I^{vid} Ψ 0278. 0285. 33. 1739. 1881 M a sy co; Hier • 21 φ⁴⁶ D² Ψ M vg^{ms} sy sa^{ms} bo^{ms}; Cass | txi φ⁴⁶ K A B C (Γ D* F G) 0278. 6. 33. 81. 104*. 365. 614. 1175. 1241s. 1739. 1881 al vg sa^{ms} bo
¶ 4,4 φ B 323. 326 pc lat sy^p sa bo^{pt} • 6 φ 51 pc vg^{ms} sy^p sa bo^{pt}; Ir^{arm} | Γ ημιν D F G Ψ 0278. (1739^c) M lat sy; Ir | txi φ⁴⁶ K A B C P 082. 6. 33. 81. 104. 1175. 1739*. 1881. 2464 pc co; Mcion^E Hier Aug

παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν Γπεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἰτούμαι μὴ Γέγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ Γὑμῶν, Γ¹ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

14 Τοῦτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα Γ, **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν Γοῦρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **17** κατοικήσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, **18** ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ ὕψος καὶ βάθος², **19** γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα (ἁπληρωθῇτε εἰς) πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ Γ.

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ Ὁ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰῶνων, ἀμήν.

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραυτήτος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

4 Ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεύμα, καθὼς Ὁ καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν.

5 εἰς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα,

6 εἰς θεὸς Ὁ καὶ πατὴρ πάντων,

ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν Γ.

7 Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη Ὁ ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει·

ἀναβὰς εἰς ὕψος ἤχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, Γἔδωκεν δόματα Γ τοῖς ἀνθρώποις.

9 τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστίν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη Γ εἰς τὰ κατώτερα Ὁ [μέρη] τῆς γῆς; **10** ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** Καὶ αὐτὸς Γἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης Γ, **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν Ὁ ἡ κεφαλὴ Γ, Χριστός, **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας 'κατ' ἐνέργειαν' ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου Γμέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν Γἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ Γ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, **18** Γέσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἁ-

R 12,31

Ps 68,19 Kol 2,5

J 3,131 • ? Mt 12,40
1P 3,197 • Ps 63,10

H 4,14; 7,26 • Kol
1,191 |

1K 12,5,28s

Act 21,81; • 20,28

2T 3,17

2,21s 1K 14,26

1P 2,5 Jd 20 •

1,231

Ph 3,8

Kol 1,28 H 5,14 •

Kol 1,191 |

1K 14,20 H 5,13 •

Is 57,20 • Jc 1,6 •

H 13,9 • Slr 5,9 •

2K 11,3 • 6,11

G 4,16

1,22; 5,23 1K 11,3

Kol 1,18; 2,10.19 |

2,21 Kol 2,19

17s: 2,12 R 1,21

1P 1,18

2,12 Kol 1,21 •

7 φ B D* F G L P* Ψ 082. 6. 326. 1505. 1739. 1881 al co | txi φ⁴⁶ K A C D² 0278. 33 M • 8 Γκαί K² B C* D² Ψ 1739. 1881 M sy; MVict | txi φ⁴⁶ K* A C² D* F G 33. 1241s. 2464 pc latt; Ir^{lat} | Γεν F G 614. 630. 2464 pc vg^{ms}; Hier^{pt} • 9 Γπρωτον K² B C³ Ψ M f m^c vg sy sa^{ms}; Eus | txi φ⁴⁶ K* A C* D F G I^{vid} 082. 6. 33. 81. 1241s. 1739. 1881 pc it vg^{ms} sa^{ms} bo; Ir^{lat} Cl^{ex} Thd Ambst | φ⁴⁶ D* F G it; Ir^{lat} Cl^{ex} Thd Ambst | txi K A B C D² I Ψ 33. 1739. 1881 M f vg • 11 Γδεδ- φ⁴⁶; Cl^{pt} • 13 φ F G b; Cl^{pt} Lcf • 14 Γτου διαβολου A • 15 Γαληθειαν δε ποιουντες F G ex latt? | φ⁴⁶ F G 6. 1739. 1881 pc; Cl | txi φ⁴⁶ K A B C D² Ψ 33 M | Γ, ο Χρ. K² D F G Ψ M | - F G it; Ir^{lat} Lcf Ambst | Γμελους A C Ψ 365 pc a vg sy^p bo | Γ αυ- K D* F G 1505 pc | txi φ⁴⁶ A B C D² Ψ 33. 1739. 1881 M; Ir^{lat} • 17 Γλοιπα K² D¹ Ψ M vg^{ms} sy | txi φ⁴⁶ 49^{vid} K* A B D* F G 082. 33. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc lat; Cl (6. 81: h. t.) • 18 Γ-τισμενοι D F G 082. 1739. 1881 M; Cl | txi φ⁴⁶ 49 K A B I Ψ 33. 1241s pc

1P 1,14
Mc 3,51

5,3 Kol 3,5

γνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἱστηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης (ἐν πλεονεξίᾳ).

20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, **21** εἰ γε αὐτόν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἡ ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἀνανεοῦσθαι δὲ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι (τῆς ἀληθείας).

25 Ὅτι ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἑκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. **26** ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ὁ[τῷ] παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** ὁ κλέπτων μὴ κτεπέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾶτω ἐργαζόμενος (ταῖς [ἰδίαις] χερσὶν τὸ ἀγαθόν), ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἡμετέρας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** καὶ ὁ μὴ λυπεῖται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε [δὲ] εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχοί, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

Kol 3,81
R 6,6 Kol 3,9
R 8,131
2P 1,4 |
R 12,2
R 13,141
2,15 R 6,4 Kol 3,
10·2,10 Gn 1,26s
L 1,75 Sap 9,3
1Th 2,10 |
Kol 3,81 Zch 8,16
R 12,51
Ps 4,5 @ Mt 5,221
Dt 24,15
6,111 |
1Th 4,11 1K 4,121
Ti 3,14 1J 3,171
5,4
Mt 15,111 Jc 3,10
Kol 4,61
Is 63,10
R 3,241
Jc 3,14 · R 1,291
Kol 3,8
1P 2,1
Kol 3,12s Mt 6,14

19 ἱστηκ- D F G P 1241s pc latt sy^p | 'καὶ -ξίας D F G (1241s) pc it vg^{ms}; Cl MVict Ambst • 21 [ἱ-θεία comm] • 22 τὴν -μιν D bo^p; Lcf • 23 ἱ-σθε φ⁴⁶ D¹ K 33. 323. 1241s pc latt; Cyp | ἱ-σθε φ⁴⁶ B 33. 1175. 1739. 1881 pc • 24 ἱ-σθε φ⁴⁶ B D¹ K 104. 323. 1241s. 1881 al latt; Cl^p | txt A D* F G Ψ 33. 1739 φ⁴⁶; Cl^p Hier^p | 'καὶ ἀληθεία D* F G it vg^{ms}; Cyp Lcf • 25 ὁ φ⁴⁶ b m*; Lcf Did • 26 ὁ φ⁴⁶ B A B 1739* | txt B² D F G Ψ 1739c. 1881 φ⁴⁶; Cl • 28 / 3–5 φ⁴⁶ 49vid B² B a vgst ww; Ambst | 4 5 P 6. 33. 1739. 1881 pc; Cl Spec | 4 5 / 3 L Ψ 323. 326. 614. 630. 945 al | 4 5 / 3 K 1505 pc | εν τ. χ. αὐτοῦ το αγ. 629 pc | txt B* A D F G 81. 104. 365. 1175. 1241s. 2464 pm it vg^{cl}; Aug • 29 πιστεως D* F G pc it vg^{cl}; Tert Cyp Ambst • 30 ὁ φ⁴⁶ • 32 ὁ φ⁴⁶ D* F G 1175 b | – φ⁴⁶ B D F G 104*. 1739*. 1881 t vg^{ms}; Cl | txt φ⁴⁶ B A D² Ψ 33. 1739ms φ⁴⁶ lat sy^h; Tert | ἱ- φ⁴⁶ B D Ψ 0278. 33. 1739. 1881 φ⁴⁶ sy bo^{ms}; Cass | txt φ⁴⁶ B A F G P 6. 81. 326. 365. 614. 629 al it vg^{cl} co; Cl Or^{lat} MVict Ambst

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητὰ **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτόν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν) καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἡ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχροτήτης καὶ μωρολογίας καὶ εὐτραπείας, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστίας. **5** τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὃς ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ (τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ). **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· **8** ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε **9** – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – **10** δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, **11** καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. **12** τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχροὶ ἐστὶν καὶ λέγειν, **13** τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται, **14** πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει·

ἔγειρε, ὁ καθεύδων,
καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἐπιφανῶσαι σοὶ ὁ Χριστός).

15 Βλέπετε οὖν ἁκριβῶς πῶς) περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, **16** ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. **17** διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε

1K 11,11· Mt 5,
45· Kol 3,12 |
25 G 2,20
1T 2,6!
Ps 40,7 H 10,10
Ex 29,18 etc Ph
4,18 |
3–5: R 1,29!

4,29

20

G 5,21 1K 6,9s
H 13,4 Ap 21,8;
22,15 |
R 16,18
Kol 2,8,4
Kol 3,6 Mt 3,7!
2,2 | 2K 6,14
2,11,13· 1P 2,9
Mt 5,14
J 12,36! | G 5,22!

R 12,21· 2K 5,9!
Kol 3,20 |
R 13,12

1T 5,20! | 2K 4,2

J 3,20s 1K 14,24s

unde?

R 13,11!

15s: Kol 4,5

Dn 2,8

6,13 G 1,4 Am
5,13

5,2 ἱ- φ⁴⁶ B A B P 0159. 81. 326. 1175. 1241s pc it co; Cl^p MVict Ambst Spec | txt φ⁴⁶ B² D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 φ⁴⁶ lat sy; Cl^p Hier | ὑμῶν πρ. B 0278c. 1175 pc b m* co; MVict Ambst Spec | ἡμεν φθόρα 1241s • 4 ἱ- φ⁴⁶ A D* F G Ψ 81. 104. 1241s pc latt sa; Ir^{lat} et ἱ- φ⁴⁶ B A D* F G P 0278. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1739. 2464 pc latt sy^h sa bo^{ms}; Ir^{lat} | txt φ⁴⁶ B² B D² 33 φ⁴⁶ sy^p (bo); Cl Hier | ἱ- φ⁴⁶ 629 pc; Cyp • 5 ἱ- φ⁴⁶ A D 0278 φ⁴⁶; Cl | txt φ⁴⁶ B B F G Ψ 33. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 al latt | / 4 φ⁴⁶ | τ. θ. καὶ Χρ. F G bo^{ms}; Ambst | Χρ. του θ. 1739* vg^{ms} • 9 πνευματος φ⁴⁶ D² Ψ φ⁴⁶ sy^h | txt φ⁴⁶ B A B D* F G P 6. 33. 81. 629. 1175c. 1739. 1881. 2464 pc latt sy^p co • 10 ἱ- φ⁴⁶ D* F G 81* pc lat; Ambst • 14 ἐπιφανῶσαι του Χριστου D* b; MVict Ambst Chr^{ms} • 15 / 2 / D F G Ψ 1881 φ⁴⁶ b m* sy; MVict | ἀδελφοί π. ακρ. B² A 629 pc a vg (bo) | txt φ⁴⁶ B² B 0278. 33. 81. 104. 1175. 1241s. 1739 pc sa

R 12,21
Prv 23,31 © L 21,
341
Kol 3,16! 1 K 14,15
Kol 3,17 1 Th 5,18
G 5,13 1 P 5,5
22-6,9: Kol 3,18-
4,1 1 P 2,18-3,7
1 K 14,34!s; 11,31-
4,151
21 • 1 T 2,61
1 K 6,11 Tt 3,5
H 10,22 2 P 1,9
Ez 16,9
2 K 4,14; 11,2
Kol 1,22
1,41
33
1 Th 2,7
1,231
R 12,51! Gn 2,24 ©
Mt 19,5p

ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ ῥῥέλημα τοῦ ῥκυρίου.
18 καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνω, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ
πληροῦσθε ἐν πνεύματι, **19** λαλοῦντες ἑαυτοῖς [ἐν]
ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ
ψάλλοντες ῥτῇ καρδίᾳ ὡμῶν τῷ κυρίῳ, **20** εὐχαριστοῦν-
τες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ῥθεῶ καὶ πατρί².
21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ῥΧριστοῦ¹, *
22 αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ῥὼς τῷ κυρίῳ, **23** ὅτι
ἀνὴρ ῥἐστὶν κεφαλὴ² τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς
κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, ῥαὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος.
24 ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως
καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί.
25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ῥ, καθὼς καὶ ὁ
Χριστὸς ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδω-
κεν ὑπὲρ αὐτῆς, **26** ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λου-
τρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, **27** ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς
ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ
ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἡ ἁγία καὶ ἁμωμος.
28 οὕτως ὁ φείλουσιν [καὶ] οἱ ἄνδρες ἄγαπᾶν τὰς ἑαυ-
τῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπᾶν τὴν ἑαυ-
τοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. **29** Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν
ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλὰ ἐκτρέφετε καὶ θάλπει αὐ-
τήν, καθὼς καὶ ὁ ῥΧριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, **30** ὅτι μέλη
ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ῥ. **31** ἀντὶ τούτου καταλείπει

17 ῥσυνιεντες D² (D* F G) Ψ 1881 M latt sy^h | txi ϕ⁴⁶ N A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1241^s.
1739 pc; Hier Aug | ῥφρονημα N* | ῥθεου A 81. 365. 614. 629. 2464 pc a d vg^{cl} sy^p bo^{pl};
Hier Cass | Χριστου ϕ⁴⁶ • 19 °† N A D F G Ψ 1881 M vg^{ms} | txi ϕ⁴⁶ B P 0278. 6. 33.
1739 pc lat | ῥπν. εν χαριτι A | - ϕ⁴⁶ B b d; Ambst | txi N D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881
M lat sy co | ῥεν τη κ. Ψ 0278. 33 M | εν ταις καρδιας N² A D F G P 365 pc latt sy^p hms
co | txi ϕ⁴⁶ N* B 1739. 1881 • 20/21 ° ϕ⁴⁶ D*² F G 1175. 2464 pc it; MVict Ambst | txi N
A B D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M f vg sy^(p) bo^{pl}; Hier | [:- et :1.] | ῥΙησου Χρ. (° D) F G |
κυριου K bo^{ms} | θεου 6. 81. 614. 630. 1881 pm; Cl Ambst^{ms} • 22 ῥυποτασσεσθωσαν N
A I P (° Ψ) 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co |
υποτασσεσθε (° D F G) M sy | txi ϕ⁴⁶ B; Cl Hier^{ms} • 23 ° B 0278. 104. 365. 1175 pc lat;
Tert | ῥκαι αυ. εστιν N² D¹ Ψ 0278 M (a b m vg^{ms}) vg^{ms} sy | txi ϕ⁴⁶ N* A B D* F G I vid
048. 33. 1175. 1739. 1881 pc lat; Cl • 24 ° B Ψ pc b; Ambst • 25 ῥυμων F G it vg^{cl} ww sy |
εαυτων D Ψ 0278 M (° P 629. 1739. 1881. 2464 pc); Cl^{pl} | txi N A B 048. 33. 81. 1241^s pc
vg^{nt}; Cl^{pl} • 28 / 1 3 4 N Ψ 0278. 1739. 1881 M sy^p; Did Meth | 2-4 I A D F G P 048^{vid}.
0285^{vid}. 629 pc lat; Cl | txi ϕ⁴⁶ B 33. 1175. 1505 pc sy^h • 29 ῥκυριος D² M | txi ϕ⁴⁶ N A B
D* F G P Ψ 048. 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy
co • 30 ῥ (Gn 2,23) εκ της σαρκος αυτου και εκ των οσσεων αυτου N² D F G (K) Ψ
0278. 0285^{vid}. 1739^{ms} M lat sy^(p); Ir | txi ϕ⁴⁶ N* A B 048. 6. 33. 81. 1739*. 1881. 2464 pc
vg^{ms} co; Meth Hier

ἄνθρωπος [τὸν] πατέρα καὶ [τὴν] μητέρα ῥκαὶ προσ-
κολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ¹, καὶ ἔσονται οἱ
δύο εἰς σάρκα μίαν. **32** τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν·
ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ οἰς τὴν ἐκκλησίαν. **33** πλὴν
καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως
ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὡμῶν [ἐν κυ-
ρίῳ]²· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **2** τίμα τὸν πατέρα σου
καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ὁ ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ,
3 ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.

4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὡμῶν
ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου.

5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς ῥκατὰ σάρκα κυρίοις²
μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι ὁτῆς καρδίας ὡμῶν
ὡς τῷ Χριστῷ, **6** μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἄνθρωπά-
ρεσκοι ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ
θεοῦ ἐκ ψυχῆς, **7** μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ κυ-
ρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **8** εἰδότες ὅτι ῥἕκαστος ἐάν τι¹
ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίζεται παρὰ κυρίου εἴτε δοῦ-
λος εἴτε ἐλεύθερος. **9** Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε
πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐ-
τῶν καὶ ὡμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωπο-
λημψία οὐκ ἐστὶν παρ' αὐτῷ.

10 ῥΤοῦ λοιποῦ¹ ῥ, ῥἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ
κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **11** ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν
τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθο-
δεῖας τοῦ διαβόλου· **12** ὅτι οὐκ ἐστὶν ῥἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς
αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ῥἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξου-

31 ° bis B D* F G | txi ϕ⁴⁶ N A D² Ψ 048. 0278. 0285^{vid}. 1739. 1881 M; Or | ῥκ. προσκ. τη
γυναικι αυ. ϕ⁴⁶ N¹ (*: - αυ.) A (D* F G: κολλ.) P 0285. 33. 81. 1241^s pc latt | - 6. 1739*;
Cyp Hier | txi N² B D² Ψ 0278. 1739^{ms}. 1881 M; Or • 32 ° B K pc; Ptol^{lr} Tert Cyp Epiph
¶ 6,1 ° B D* F G b; Mcion^T vid Cyp Ambst | txi ϕ⁴⁶ N A D¹ I vid Ψ 0278. 0285. 33. 1739. 1881
M a m vg sy co • 2 ° B • 5 ° ϕ⁴⁶ D F G Ψ M | txi N A B P 0278. 33. 81. 104. 365. 1175.
1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al; Cl | ° N 323. 945. 1739. 1881 al • 7 ° D² K L Ψ 326. 614.
629. 1241^s. 2495 al; Ambst • 8 ῥεκ. ο (-N*) (ε)αν (° N) A D* F G P 0278. 33. 81. 104. 326.
365. 1175. 1241^s. 2464 pc | ο εκ. K vg^{ms}; Hier | ο εαν τι εκ. (° D²) L^c (Ψ) M | εαν τι εκ.
L* 630. 1739. 1881. 2495 al | txi B d • 10 ῥτο λοιπον N² D F G Ψ M | txi ϕ⁴⁶ N* A B I
0278. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc | ῥαδελφοι μου (- A F G Ψ 0278) N² (° A
0278) F G Ψ M lat sy bo | txi ϕ⁴⁶ N* B D I 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464* pc b m*
sa; Lcf Ambst Spec | ῥδυν- ϕ⁴⁶ B 33 • 12 ῥυμιν ϕ⁴⁶ B D* F G Ψ 81. 1175 pc it vg^{ms} sy^p;
Lcf Ambst Spec | txi N A D² I 0278. 33. 1739. 1881 M a g* vg sy^h co; Cl Or | ῥμεθοδιας ϕ⁴⁶

Ap 19,7

28

Ex 20,12 © Dt 5,
16 ©

Prv 3,11; 2,2

1 T 6,1s Tt 2,9s

2 K 7,15!

1 K 7,22!

2 Chr 19,6

2 K 5,10
1 K 12,13

Lv 25,43

Act 10,34!

2 T 2,1 R 4,20 1 K
16,13

Is 40,26 | R 13,12!

4,14 •

4,27 1 P 5,8s Jc 4,7

1,21!

σίας¹, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους ^Τ τοῦτου, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας [□] ἐν τοῖς ἐπουρανίοις².

11 Sap 5,17

5,16!

Is 11,5 L 12,35!

Is 59,17 Sap 5,18
1 Th 5,8Is 52,7 Nah 2,1
2,17 Act 10,36 L
2,14 |

Sap 5,19,21

1 Th 5,8 Is 59,17

Is 49,2 Hos 6,5
H 4,12 |Mt 26,41p Kol
4,2 Jd 20

Mc 13,33 L 21,36

R 15,30! · L 21,15

Kol 4,3

Act 2,29! · 3,3,8s

2 K 5,20

Kol 4,4

Ph 1,12!

Act 20,4 Kol 4,7
2 T 4,12 Tt 3,12

Kol 4,8

13 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῇτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. 14 στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης 15 καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16 ^Γ ἐν ^{πᾶ}σιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ^ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ [□] [τὰ] πεπυρωμένα σβέσαι. 17 καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου [□] δέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ.

18 Διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων 19 καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον [□] τοῦ εὐαγγελίου³, 20 ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ^Γ ἐν αὐτῷ⁴ παρρησιάσωμαι ὥς δεῖ με λαλῆσαι.

21 Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς⁵ τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ^Γ γνωρίσει ὑμῖν⁶ Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, 22 ὃν ^ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ^Γ ἀδελφοῖς καὶ ^Γ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 24 ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. ^Τ

1 P 1,8 PsSal 4,25

1 P 3,4

12 ^Ττου αἰωνος ^κ2 D² Ψ 1739mg. 1881 ^Μ sy^h*; Tert | ^{txt} ^Φ46 ^κ* A B D* F G 0278. 6. 33. 1175. 1739* ^{pc} latt sy^p co; Cl Or Eus | [□] ^Φ46; Did · 16 ^Γεπι A D F G Ψ ^Μ; Ambst Hier | ^{txt} ^Φ46 ^κ B P 0278. 33. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 ^{pc} latt; Meth | [□] ^Φ46 B D* F G | ^{txt} ^κ A D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 ^Μ · 17 [□] D* F G b m*; Cyp Ambst Spec · 19 [□] B F G b m*; MVict Ambst | ^{txt} ^κ A D I Ψ 0278. 33. 1739. 1881 ^Μ lat sy co · 20 [□] αυτο ^Φ46 B 1739. 1881 · 21 ^Γ 2 3 ^Γ ^κ A D F G I P 81. 326. 630. 1241^s. 2464. 2495 ^{al} lat | ^Γ ^Φ46 33 vgmss | ^{txt} B Ψ 0278. 1739. 1881 ^Μ vgmss; Ambst Hier | ^Γ A ^Μ vgl | ^{txt} ^Φ46 ^κ B D F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 ^{pc} (a b m vgl^{cl}.ww) · 23 ^Γ αἰτοις ^Φ46 | ^Γ ελεος A · 24 ^Γ αμην ^κ2 D Ψ 1739^c ^Μ it vgl^{cl}.ww sy bo^p | ^{txt} ^Φ46 ^κ* A B F G 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241. 1739*. 1881 ^{pc} m* vglst sa bo^p

Subscriptio: Προς Εφεσίους ^κ A B* D (F G) Ψ 33. 81 ^{pc} | πρ. Ε. εγγραφη απο Ρωμης B¹ P | (+ Παυλου αποστολου επιστολη 0278) πρ. Ε. εγ. απο Ρ. δια Τυχικου 0278. 1739. 1881 ^Μ | - ^Φ46 365. 629. 630. 1505. 2464 ^{pc}

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δούλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ ^{πᾶ}σιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις [□] σὺν ἐπισκόποις¹ καὶ διακόνους, 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 ^{Εὐ}χαριστῶ τῷ θεῷ μου² ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεῖᾳ ὑμῶν 4 πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς ^Τ τὴν δέησιν ποιούμενος, 5 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ [□] τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 6 πεποινῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας ^Γ Χριστοῦ Ἰησοῦ³.

7 Καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ [□] ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοῦς μου τῆς ^Γ χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. 8 μάρτυς γάρ ^Γ μου ^Τ ὁ θεὸς ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. 9 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ^Γ περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει 10 εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ^Τ ἡμέραν Χριστοῦ, 11 πεπληρωμένοι ^Γ καρπὸν δικαιοσύνης τὸν⁴ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν ^Γ καὶ ἔπαινον θεοῦ⁵.

2 12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, 13 ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι

Act 16,12-40; 20,6
1 Th 2,2 cf Act 20,
1-3

2,19 · R 1,1! Kol
4,12
4,21s R 15,25 1 K
1,2 · Act 20,28! ·
1 T 3,8 | R 1,7!

R 1,8!

1 K 1,4!

18!

1 K 9,23

2 K 8,6.11 · 1 K 1,8!

2 K 7,3! · 12s E 3,1;
4,1 Kol 4,18 2 T
1,8; 2,9 Phm 1.
9-13 · 16s

4,14

R 1,9!

1 Th 3,12

R 15,14 Kol 1,9
Phm 6 | R 12,21;
2,18

1 K 10,32; · 1,8!

H 12,11 Jc 3,18
Prv 3,9; 11,30
Am 6,13 G 5,22! ·
E 1,6

E 6,21 Kol 4,7

25!

7!

¶ 1,1 ^Γ συνεπισκ- B² D² K P^{vid} 075. 33. 1241^s. 1739. 1881 ^{al} r; Cass^p · 3 ^Γ εγω μεν ευχ. τω κυριω ημων D* F G b; Ambst Cass^p · 4 ^Γ και F G Ψ 2495 ^{pc} vgmss sy^h · 5 [□] D F G Ψ 075. 0278. 1739* ^Μ | ^{txt} ^Φ46 ^κ A B P 33. 81. 1175. 1241^s. 1505. 1739^c. 1881. 2464* ^{pc} · 6 ^Γ ^κ A F G K P 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 ^{al} a vgmss sy | ^{txt} ^Φ46 B D Ψ ^Μ lat; Ambst · 7 [□] A D* F G ^{pc} vgmss | [^Γ χρειας Eb. Nestle cj] · 8 ^Γ μοι ^κ vid D F G Ψ 0278. 104. 326. 365. 1175. 1241^s ^{pc} | - ^Φ46 a | ^Γ εστιν ^κ2 A D 075. 0278. 1881 ^Μ lat sy^h | ^{txt} ^Φ46 ^κ* B F G Ψ 6. 33. 1739 ^{pc} d · 9 ^Γ ευση B D Ψ 81. 2464. 2495 ^{pc} · 10 ^Γ την ^Φ46 · 11 ^Γ καρπων δικ. των Ψ 1739^c. 1881 ^Μ sy | ^{txt} ^Φ46 ^κ A (B: - τον) D F G I K L 048^{vid}. 075. 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1739*. 2464 ^{al} lat co | ^Γ κ. επ. Χριστου D* | κ. επ. μοι F G; Ambst | θεου κ. επ. εμοι ^Φ46 (g) | ^{txt} ^κ A B D² I Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881 ^Μ lat sy co

Act 23,35 ἐν ὧν τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς
 R 14,141 πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς
 Act 28,31; 8,25! μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον ὅτι λαλεῖν.
15 τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐ-
 δοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· **16** ὅσοι μὲν ἐξ ἀγά-
 7 πης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι,
 R 2,8 **17** οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας ὁ τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ
 7! ἀγνῶς, οἰόμενοι θλίψιν ἔγειρειν τοῖς δεσμοῖς μου.²
 L 9,50 · 1Th 2,5 **18** Τί γάρ; ἡ πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε
 4; 2,2,17; 4,1,10 ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, ὅτι καὶ ἐν τούτῳ χαίρω.
 Job 13,16 Θ **Ἀλλὰ** καὶ χαρήσομαι, **19** οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀπο-
 2K 1,11 · Mc 13, βήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορη-
 11p G 3,5 γίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ **20** κατὰ τὴν ἀπο-
 R 8,19 καταδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυρῶν ἔσο-
 1P 4,16 1J 2,28 μαι ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυν-
 1K 6,20 2K 4,10 θήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε
 R 8,10! Kol 3,4 διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ
 J 15,16! 1K 9,1 ἀποθανεῖν κέρδος. **22** εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι
 cf Ps 103,13 Θ | καρπὸς ἔργου, καὶ τί χαίρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** συν-
 2T 4,6 ἔχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων ὅπως τὸ ἀνα-
 L 23,43 J 14,3 2K λῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, ὅτι πολλῶ [γὰρ] μᾶλλον
 5,8 1Th 4,17! κρεῖσσον· **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν [ἐν] τῇ σαρκὶ ἀναγκα-
 2,24 Phm 22 ῖον δι' ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ
 12 1T 4,15 καὶ ἔπαυμαι πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ
 χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἡμῖν διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν
 πρὸς ὑμᾶς.

14 ὅτι τοῦ θεοῦ ἡ Α Β (ἡ Δ*) Ρ Ψ 048^{vid}, 075, 0278, 33, 81, 104, 326, 365, 629, 1175, 1241^s.
 2464 al lat sy^{p,h**} co; Cl | κυρίου FG | txi ὁ 46 D² 1739, 1881 M r vgms; Meion^T • **16/17** vs
 17 a. vs 16, sed oi men ... oi de D¹ Ψ M sy^h (L: h. i. vs 14-17) | txi ὁ 46 Ἀ Β Δ* FG P
 048, 075, 0278, 33, 81, 365, 629, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc latt (sy^p) co sed ° ἡ B FG
 Ψ 0278, 1739, 1881 pc et επεγειρεν D² P | επιφειρεν D¹ Ψ 075, 0278 M sy | txi ἡ Α Β Δ*
 FG (P) 33, (81), 104, 326, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc latt co • **18** ὅτι B | πλὴν
 D Ψ 1881 M sy^h | txi ὁ 46 ἡ Α FG P 048, 075, 0278, 33, 81, 104, 365, 614, 1175, 1241^s.
 1739, 2464 pc | ὅτι ἡ 46 B^{oms} • **19** ὅτι ὁ 46 B 0278, 1175, 1739, 1881 pc; Ambst • **20** ὅτι
 παραδ- FG | παραδοσιν 1836 pc • **22** εἴτε ὁ 46 Δ* | ὅτι ὁ 46 B 2464 • **23** ὅτι ὁ 46 D
 FG | ὅτι ὁ 46 Δ* D² Ψ M lat sy^h | ποσὼ μαλ. Δ* FG | πολλὰ γὰρ ὁ 46 0278 pc; Cl | txi ἡ Α
 Β C 075, 6, 33, 81, 104, 326, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881 pc vgms; Aug • **24** ὅτι ὁ 46 B
 0278, 104, 365, 1175, 1241^s, 1505, 2464 pc | ὅτι ὁ 46 A C P Ψ 075, 6, 33, 81, 1739, 2495 al; Cl
 Or | txi ὁ 46 B D FG 0278, 1881 M • **25** [ὅτι ὁ 46 comm] | ὅτι συμπαραμ- D² 075, 0278^c M |
 txi ὁ 46 ἡ Α Β C Δ* FG Ψ 0278*, 6, 33, 81, 104, 323, 1175, 1739, 1881 pc

3 **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολι-
 τεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὸν ἡ ἀκούω
 τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ
 συναθροῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου **28** καὶ μὴ πτυ-
 ρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐ-
 τοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὅμως δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο
 ἀπὸ θεοῦ· **29** ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ
 μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
 πάσχειν, **30** τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἶδετε ἐν
 ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.
2 Εἰ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἰ τις παραμύ-
 θιον ἀγάπης, εἰ τις κοινωνία πνεύματος, εἰ τις
 σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, **2** πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν
 ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμ-
 ψυχοι, τὸ ἔν φρονούντες, **3** μηδὲν κατ' ἐριθείαν ἡμῶν
 κατὰ κενοδοξίαν ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους
 ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, **4** μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκα-
 στος σκοποῦντες ἀλλὰ [καὶ] τὰ ἐτέρων· ἕκαστοι.¹
5 Τοῦτο ὅτι φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
6 ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων
 οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο
 τὸ εἶναι ἴσα θεῷ,
7 ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν
 μορφὴν δούλου λαβών,

27 ὅτι ὁ 46 A C D² FG Ψ 0278, 33, 1739, 1881 M | -ων 075 | txi ὁ 46 ἡ Β Δ* P 629, 1241^s.
 2464 pc • **28** ὅτι ὁ 46 A C D² FG 0278, 33, 81, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc lat | ὅτι ὁ 46 D¹ 075 M
 lat co | ὅτι ὁ 46 C² D* FG pc b vgms | txi ἡ Α Β C² P Ψ 0278, 33, 81, 104, 365, 1175, 1241^s.
 1505, 1739, 1881, 2464 al (d) sy; (Aug) • **29** ὅτι ὁ 46 A 1241^s pc • **30** ὅτι ὁ 46 81
 11 | 2,1 [bis ti Blass cj] | ὅτι ὁ 46 D² L 33, 2495 pc | ὅτι ὁ 46 K Ψ 81, 323, 365, 614, 630, 945,
 1241^s, 1739, 1881 al vgms^{ww} | τὴν pc it vgcl; Ambst Spec • **2** ὅτι ὁ 46 A C I Ψ 33, 81,
 1241^s, 2464 pc f vg | txi ὁ 46 ἡ Β D FG 075, 0278, 1739, 1881 M it vgms sy; Cl Hil Ambst
 • **3** ὅτι ὁ 46 ἡ Β Δ* pc | ὅτι ὁ 46 D FG Ψ 075 M sy^h | ὅτι ὁ 46 629, 2464 pc a b^{oms} | txi ἡ Α Β C 0278,
 33, 81, 104, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881 pc lat co; Ambst | προηγ- ὁ 46 Δ* C I K 075, 0278,
 1175, 1505 pc | ὅτι ὁ 46 B • **4** ὅτι ὁ 46 A B FG Ψ 0278, 33, 81, 104, 1175 pc lat | txi
 ὁ 46 ἡ Β C D 075, 1739, 1881 M sy^p; Hil Ambst Aug | ὅτι ὁ 46 περὶ Ψ M it vgms sy; Cl Hil Ambst
 sy^h; MVict | txi ὁ 46 ἡ Α Β C D FG P 075, 0278, 33, 81, 104, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881,
 2464 pc latt | ὅτι ὁ 46 Δ* FG K pc it vgcl | txi ὁ 46 ἡ Α Β C D² Ψ 075, 0278, 33, 1739, 1881 M
 vgms^{ww} sy; Cass | ὅτι ὁ 46 -στος 0278 M d sy; Hier | - FG lat; Ambst Pel | txi ὁ 46 ἡ Α Β D P Ψ
 075, 33, 81, 104, 365, 1175, 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc; MVict (C illeg.) sed i. et i! - ἡ Α Β
 C Ψ 33, 81, 1241^s, 2464, 2495 pc t vgms co; Or Aug | ὅτι ὁ 46 -νεσθω C² Ψ 075, 0278 M; Or | txi
 ὁ 46 ἡ Α Β C² D FG 33, 81, 1175, 1739, 1881 pc latt sy • **6** [ὅτι ὁ 46 ἀρπαγμὸν Reinach cj]

κων τὴν ἐκκλησίαν^Τ, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ
γενόμενος ἄμεμπτος. **7** Ὁ[Ἀλλὰ] ἄτινα ἦν μοι² κέρ-
δη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μεν-
οῦνγε Ὁκαὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον
τῆς γνώσεως ^Τ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ
πάντα ἐξημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα ^Τ, ἵνα Χριστὸν
κερδήσω **9** καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύ-
νην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν
ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **10** τοῦ γνῶναι αὐ-
τὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ὅ[τὴν]
κοινωνίαν ^Ο1[τῶν] παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος
τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανά-
στασιν (τὴν ἐκ) νεκρῶν.

12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ^Τ ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ
εἰ Ὁκαὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ
^Ο1[Ἰησοῦ]. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν ὅου λογίζομαι κατ-
ειληφέναι· ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς
δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, **14** κατὰ σκοπὸν διώκω
Ἐἰς τὸ βραβεῖον τῆς (ἄνω κλήσεως) τοῦ θεοῦ ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ. **15** Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν·
καὶ εἰ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκα-
λύψει. **16** πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, (τῷ αὐτῷ στοιχεῖν).

17 Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε
τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. **18** πολ-
λοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὕς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ

6 ^Τ θεοῦ FG (0282. 629) pc lat • **7** ^ο φ^{46.61vid} N* A G 0282. 33. 81. 1241^s pc b d; Lcf
Ambst | txt N² B D F Ψ 075. 1739. 1881 M lat sy co | ² B 614 pc lat • **8** ^ο φ^{46vid} N* 6. 33.
1739. 1881 pc lat | ^Τ του φ^{46.61} B | ^Τ εἶναι φ^{61vid} N² A D² Ψ 075. 1739. 1881 M vgms; Aug
| txt N* B D* F G 33 lat • **10** ^ο φ⁴⁶ N* A B 1241^s. 2464 pc | txt N² D F G Ψ 075. 33. 1739.
1881 M | ^ο φ⁴⁶ N* B | txt N² A D F G Ψ 075. 33. 1739. 1881 M • **11** τῶν 075. 1739*.
1881 M bo; Hier Aug | τῶν εκ FG | txt φ⁴⁶ N A B D P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505.
1739^c pc lat sa; Irlat Tert • **12** ^Τ ἢ ἤδη δεδικαιώμαι φ⁴⁶ D*^c (F G: δικ-) a (b); (Irlat) Ambst |
^ο N* D* F G 326. 2495 pc lat sy^p | txt φ^{46.61vid} N² A B D² Ψ 075. 33. 1739. 1881 M sy^b; Cl |
^ο B D⁽²⁾ F G 33 pc b; Tert Cl Ambst | txt φ^{46.61vid} N A Ψ 075. 1739. 1881 M a vg sy • **13** ^Τ
σουπω N A D* P 075. 33. 81. 104. 365. 614. (629). 1175. 1241^s al a vgms^s sy^h* bo; Cl | txt
φ⁴⁶ B D² F G Ψ 1739. 1881 M lat sy^p sa; Tert • **14** ^Τ-κων I Ψ pc | ^Τ επι D F G 075 M
| txt φ^{16.46} N A B I Ψ 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc; Cl Or^{1739mg} |
ἀνεγκλησίας 1739^{v.l.}; Tert Or^{ms} sec 1739mg | ^Τ θεοῦ φ⁴⁶; Ambst | 3-5 Cl | ἐν κυρίῳ I. Χρ.
F G | του θ. εν κ. I. Χρ. D* | txt φ^(16: 5 4) 61vid N A B D¹ I Ψ 075. 33. 1739. 1881 M lat
sy^(p) co; Or • **15** ^Τ-νοῦμεν N L 326. 1241^s pc; Cl • **16** ^Τ-σατε φ^{16vid} samss | τῷ αυ. στ.
κανονι, το αυτο φρονειν N² Ψ 075 M sy^(p) | το αυ. φρ., τῷ αυ. (αυτοι D*) καν. (-D* F
G) στ. (συνστ. F G, στ. καν. D²) D F G 81. 104. 365. (629). 1175. 1241^s. (1881: το αυ. φρ.)
al (f vg) | txt φ^{16.46} N* A B I^{vid} 6. 33. 1739 pc b co; Hil Aug

καὶ κλαίων λέγω, ^Τ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χρι-
στοῦ, **19** ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ
δόξα ἐν τῇ αἰσχύνη αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες.
20 ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ
σωτήρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, **21** ὃς
μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν ^Τ σύμ-
μορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν
τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι Ἐαὐτῷ τὰ πάντα.

4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ
καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, Ἐαγα-
πητοί.

2 Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ
φρονεῖν ἐν κυρίῳ. **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε Ἐσύζυγε,
συλλαμβάνου αὐταῖς, αἰτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλη-
σάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν Ἐλοιπῶν συνεργῶν
μου, ὃν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

4 Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε.
5 τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος
ἐγγύς. **6** μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζε-
σθω πρὸς τὸν θεόν. **7** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Ἐθεοῦ ἡ ὑπερ-
έχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
Ἐνοήματα ὑμῶν ἐν ἘΧριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά,
ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλέ, ὅσα εὐφρημα, εἰ τις
ἀρετὴ καὶ εἰ τις ἔπαινος^Τ, ταῦτα λογίζεσθε· **9** ἂ καὶ ἐμά-
θετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί,
ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

10 Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθά-
λετε Ἐτὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαι-
ρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὕστερησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἑμα-

18 ^Τ βλέπετε φ⁴⁶ • **21** ^Τ εις το γενεσθαι αυτο D¹ Ψ 075. 33 M sy; Ir Ambr | txt N A B D*
F G 6. 81. 323. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc lat co; Irlat Tert | Ἐαυτω N² D² L Ψ 6. 104. 326.
630. 1175. 1241^s pm lat | txt N* A B D* F G K P 075. 33. 365. 614. 629. 1505. 1739. 1881.
2464 pm b sy; MVict (81 illeg.)
¶ **4.1** Ἐαγ. μου B 33 sy | -D* pc a b vgms^s • **3** [Ἐ Συζ- comm] | Ἐσυνερ. μου και των λοιπ.
φ^{16vid} N* • **7** ἘΧριστου A t vgms^s syhmg | Ἐσωματα F G a d; MVict Pel | νοημ. και τα
σωμ. φ^{16vid} | Ἐκυριω φ⁴⁶ • **8** Ἐεπιστημης D* F G a vg^{cl}; Ambst • **10** Ἐτου F G

2K 11,15 2P 2,11·
R 16,18 2T 3,4
Hos 4,7 · Kol 3,2 |
1,27 · E 2,6 Kol
3,1 H 12,22! · 2T
1,10! · 1K 1,7 Tt
2,13 H 9,28 |
1K 15,43.49.53 ·
R 8,29; 12,2 2K
3,18 1J 3,2 ·
E 1,19-22
1K 15,27!
1,18! 1Th 2,19! ·
1K 16,13!

R 15,5!

R 15,30!

L 10,20! Ps 69,29

3,1!
Sap 2,19 Tt 3,2 ·
Jc 5,8s Ps 145,18
H 10,37 | Mt 6,25-
34! · R 12,12!

J 14,27 Kol 3,15

E 3,20

2P 1,5

R 15,33!

1,18!

15 2K 11,8s

1Τ 6,6 | 2Κ 6,10

Sap 7,23 • 2Κ 12,
9s 2Τ 4,17 J 15,51 |
1,7 R 12,13 H 10,
33

101

1Th 2,18
2Κ 12,14 • R 15,282,25 •
E 5,2 2Κ 2,14s
Gn 8,21 Ex 29,18
Ez 20,41 • Is 56,7
Sir 35,6Θ • R 12,1
H 13,16 | R 9,231

R 16,271

cf 1,13

G 6,181

θον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· **13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Τ.

14 πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. **15** οἶδατε ὁ δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππησίοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἀπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. **17** οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· πεπληρωμαι Τ δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμήν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ. **19** ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **20** τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἄδελφοί. **22** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. **23** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Τ

13 Τ (1.Τ 1,12) Χριστῷ Ν² D² (F G) Ψ 075. 1881 M sy; Hier | txt Ν* A B D* I 33. 629. 1739 pc lat co; Cl • **15** ° ϕ⁴⁶ D* 1505 pc vgms syh • **16** ° 2 3 4 ϕ⁴⁶ A 81. 104. 326. 1175. 1241s. 2464 pc | τ. χρ. μου D* 075 (a g^{v.1}) | εἰς τ. χρ. μου D¹ L P 323. 614. 629. 630 pc g^{txt}; (Ambst) | txt Ν B F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat • **18** ° δε ϕ⁴⁶ (2495) vgms • **19** ° -σαι D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881 al latt | txt ϕ⁴⁶ Ν A B D² M co • **23** 'παντων Ν² Ψ M sy | txt ϕ⁴⁶ Ν* A B D F G P 075. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1241s. 1739. 1881 pc latt co | 'ταμην ϕ⁴⁶ Ν A D Ψ 33. 1739c M lat sy bo | txt B F G 075. 6. 1739*. 1881 pc b sa; Ambst

Subscriptio: Προς Φιλιππησίους Ν A B* (D, F G) Ψ 33 pc | πρ. Φ. εγγραφή απο Ρωμης B¹ 6 | πρ. Φ. εγ. α. Ρ. (εξ Αθηνων 945) δια Επαφροδιτου 075. 1739. 1881 M | - ϕ⁴⁶ 365. 629. 630. 1505. 2464 pc

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς **2** τοῖς ἐν Ἑκκολλοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ Τ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν Τ.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ Τ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε ἑπεὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην (ἣν ἔχετε) εἰς πάντας τοὺς ἁγίους **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ Τ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· **7** καθὼς Τ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ἡμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παύομεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι, ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι Τ ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι (τῇ ἐπιγνώσει) τοῦ θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος

1Κ 1,1!

R 1,71

E 1,16 Phm 4

E 1,15 Phm 5 •
1Κ 13,131E 1,18 H 6,18s
1P 1,4

2Τ 2,151

2P 1,12 • 1Τ 3,16

4,12 Phm 23

R 15,30

E 1,15-17

Ph 1,9 2Τ 3,71 • L
12,471

E 1,8 |

1Th 2,121

2Κ 9,81

Mc 4,8.20 R 7,4 •
2P 1,21

1,2 Ἑκκολλοσσα- (ϕ⁴⁶ A) I K P Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 614. 629. 630. 1241s. 1505. 1739. 1881 pm sy (bo) | txt Ν B D F G L 365. (1175). 2464 pm sa | Τ Ἰησοῦ A D* F G 33. 104. 629 pc lat (sy) sam^s bo^{pt} | Τ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Ν A C F G I (P) 075 M it vg^{cl} (syh^{**}) bo; Hier | txt B D K L Ψ 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 al a m vgst ww sy^p sa; Ambst • **3** Τῷ D* F G pc | καὶ Ν A C² D¹ I Ψ 075. 33. 1881 M lat | txt ϕ⁴⁶ vid B C* 1739 | ° B 1739. 1881 vgms | ἑπερ B D* F G 075. 33. 104 pc | txt Ν A C D² I Ψ 1739. 1881 M • **4** τὴν D² Ψ 1739. 1881 M | - B | txt ϕ⁴⁶ vid Ν A C D* F G P 075. (33). 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1505. 2464 al latt syh co • **6** Τ καὶ D² F G Ψ 075 M d m sy; Ambst | txt ϕ⁴⁶.61vid Ν A B C D* P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464* pc | ° D¹ K 6. 323. 614. 629. 630 pm • **7** Τ καὶ D² Ψ 075. 1739. 1881 M vgms syh sam^s | txt ϕ⁴⁶.61vid Ν A B C D* F G P 33. 81. 629. 1241s. 2464 pc lat sy sam^s bo | ἡμῶν ϕ⁴⁶ Ν* A B D* F G 326*. 1505 al m | txt Ν² C D¹ Ψ 075. 33. 1739. 1881 M lat sy co • **9** ° B K vgms • **10** Τ υμας Ν² D² Ψ 075 M | txt ϕ⁴⁶.61vid Ν* A B C D* F G 6. 33. 81. 326. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc; Cl | ἐν τῇ ἐπιγν. Ν² Ψ 075. 104. 1175. 1505 pc lat | εἰς τὴν -σιν D² M | txt ϕ⁴⁶ Ν* A B C D* F G I P 33. 81. 365. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc vgms; Cl

E 1,18s; 3,16

Ph 1,4 | 3,17

Act 20,32!

L 22,53 E 1,21!

E 1,6 | R 3,24!

2 K 4,4! • 1 T 1,17! •

Ap 3,14

J 1,3!

E 1,10

2 K 4,18

E 1,21!

Prv 8,23-27

E 1,22 H 1,3

E 4,15!; 1,23!

Ap 3,14 1 K 15,
20! • 15 Ap 1,5
R 8,29 H 1,62,9s E 1,23; 3,19;
4,10,13 J 1,162 K 5,18!s • E 2,
13ss; • 1,7

16 E 1,10

E 4,18! • R 5,10

J 3,19!

τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν·.

Μετὰ χαρᾶς·¹ **12** ὁ εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ
Γ'ικανῶσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγί-
ων ἐν τῷ φωτί· **13** ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ
σκοτῶντος καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν
ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·

15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου,

πρωτότοκος πάσης κτίσεως,

16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τ

ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,

τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,

εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες

εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι·

τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτισται·

17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων

καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,

18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς
ἐκκλησίας·

ὃς ἐστὶν τ' ἀρχή,

πρωτότοκος ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν,

ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,

19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα Γ'κατ-
οικῆσαι**20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς Γ'αὐτόν,
εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ,
□[δι' αὐτοῦ]· εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς

εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχ-
θροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ

11 [- et :!.] • **12** τ' καὶ φ⁴⁶ 1175; Ambst | τ' αμα φ⁴⁶ B | τ' θεω φ⁴⁶ (F G) 365 pc f g vgl
sy^p sam^s bo^{ms}; Orlat Spec | θεω καὶ C³ 075. 6. 81^c. 104. 326. 614. 629. 1739^{ms} al a vg^s sy^h* |
txi φ⁴⁶ 61 A B C* D Ψ 33. 1739*. 1881 φ⁴⁶ b m vgst ww sam^s bo; Or Ambst | Γ'καλεσαντι D* F
G 33. 1175 pc it sa; Ambst Spec | καλ. καὶ ικαν. B | txi φ⁴⁶ 61 vid φ⁴⁶ A C D² I Ψ 075. 1739.
1881 φ⁴⁶ vg sy bo; Or Aug | Γ'ημας A C D F G Ψ 075. 33 φ⁴⁶ lat sy bo | txi φ⁴⁶ B 104. 365. 629.
1175. 1739. 1881 pc vg^{ms} sy^{hmg} sa; Ambst • **14** Γ'εσχ- B co | τ' (E 1,7) δια του αιματος
αυτου 614. 630. 1505. 2464 al vgl sy^h; Cass • **16** τ' τα φ⁴⁶ 2 A (C) D² 075. 1881 φ⁴⁶ vg^{ms}; Eus
Lcf et τ' τα φ⁴⁶ A C D F G 075 φ⁴⁶ m vg^{ms}; Eus Lcf | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ B Ψ 6. 33. 1739. 1881 pc lat |
Γ'οτι φ⁴⁶ • **18** τ' η φ⁴⁶ B 075. 0278. 6. 104. 1175. 1739. 1881 pc | φ⁴⁶ φ⁴⁶ B*; Irlat pt • **19** Γ'
-κισαι Venema cj] • **20** Γ'αυ- Griesbach cj] | φ⁴⁶ B D* F G I L 075. 0278. 81. 104. 1175.
1241^s. 1739. 1881. 2464 al latt sa; Or | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ A C D¹ Ψ 048^{vid}. 33 φ⁴⁶ sy bo; Hil

δὲ Γ'ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ
τοῦ θανάτου τ' παραστήσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ
ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἰ γε ἐπιμένετε τῇ
πίστει θεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι Ὅκαὶ μὴ μετακινού-
μενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὐ ἠκούσατε, τοῦ
κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τ' κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὐ
ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος Γ'διάκονος.

24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν τ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ
ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ
ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκ-
κλησία, **25** ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονο-
μίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ, **26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον
ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν - νῦν δὲ ἐφανερώθη
τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, **27** οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί
τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου Γ'τούτου ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·
28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρω-
πον καὶ διδάσκοντες □πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ,
ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ τ'
29 εἰς ὃ καὶ κοπιᾷ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν
αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῶν ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω Γ'ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ τ' καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακαν
τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, **2** ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρ-
δίαι αὐτῶν Γ'συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ Ὅκαὶ εἰς ἅπαν

2 K 5,18!s • 2,11
R 1,3; 8,3; 9,5 2 K
5,16 E 2,14 J 1,14!
Hen 102,5 •
28 E 5,27!; • 1,4!
1 T 3,10! |

E 3,17 • 1 K 15,58

Mc 16,15 1 T 3,16
R 8,19ss

E 3,13! Act 9,16

E 1,23!

E 3,7; • 3,2!

R 15,19

R 16,25!s 1 K 2,7

E 3,9 •

E 3,5,10

R 9,23!

R 16,25!s

R 8,10! • R 5,2!

1 P 1,21

3,16

22 • 4,12 1 K 2,6!

E 4,13!

2,1; 4,12 1 Th 2,2 •

E 3,7,20 •

Ph 4,13

1 K 11,3 • 1,29!

Ap 3,14! •

Act 9,22

22 Γ'-ηλλαγητε (φ⁴⁶) B | -αλλαγεντες D* F G b vg^{ms}; Irlat Ambst Spec | -ηλλακται 33 |
txi φ⁴⁶ A C D² Ψ 048. 075. (0278. 104). 1739. 1881 φ⁴⁶ lat sy | τ' αυτου φ⁴⁶ A P 81. 326. 614.
630. 1241^s. 2464 al a sy^p h^{ms}; Irlat Spec | txi φ⁴⁶ 61 vid B C D F G I vid Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881
φ⁴⁶ lat; Tert • **23** φ⁴⁶ 33 | τ' τη φ⁴⁶ D² Ψ 075. 0278. 1739. 1881 φ⁴⁶ | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ A B C D*
F G 33. 326. 614. 1175. 1241^s pc | Γ'κηρυξ και αποστολος φ⁴⁶ P m | κηρ. κ. απ. και διακ.
A sy^{hmg} sam^s | διακ. κ. απ. 81 vg^{ms} • **24** τ' μου φ⁴⁶ 075. 81. 323. 326. 629. 1241^s. 1505. 2464
pc t vg^{ms} sy^h; Chr • **27** φ⁴⁶ | Γ'του θεου D* F G b vg^{ms}; Ambst | του φ⁴⁶ | Γ'τ ος φ⁴⁶ C D
H I Ψ 075. 0278 φ⁴⁶ | txi φ⁴⁶ A B F G P 33. 1739. 1881 pc latt • **28** φ⁴⁶ D* F G 0278. 33. 614.
629 pc it vg^{ms} (sy^p); Cl Ambst (L 81. 1241^s. 1505 pc; h. t.) | τ' Ιησου φ⁴⁶ D² H Ψ 075. 0278
φ⁴⁶ lat sy^p sa bo^{ms}; txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ A B C D* F G 33. 81. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc b m^s vg^{ms}
bo; Cl Ambst

¶ **2,1** Γ'περι D*² F G 0208 φ⁴⁶ m | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ A B C D¹ H P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat; Ambst | τ' (4,13) και των εν Ιεραπολει 104. 424 pc
vg^{ms} sy^h* • **2** Γ'-θεντων φ⁴⁶ D² Ψ 075. 0278 φ⁴⁶ sy^{hmg} | -θωσιν 1881 | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ A B C D*
H P 6. 33. 1175. 1241^s. 1739. 2464 pc; Cl | φ⁴⁶ D* sy^p; Hil Ambst | Γ'παν το πλ. A C 33. 81
pc | παντα (+ τον D*) πλουτον φ⁴⁶ D² H vid Ψ 075. 0278. 1881 φ⁴⁶ | txi φ⁴⁶ φ⁴⁶ B 0208^{vid}. 6.
1241^s. 1739 pc; Cl

1,26s πλουτος¹ τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ², 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆ γνώσεως ἀπόκρυφοι.

4 Τοῦτο τὸ λέγω, ἵνα ἡμῶς παραλογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.

6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει¹ καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες² ἐν εὐχαριστίᾳ³.

8 Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται² ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν.

9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας. 11 Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτισμῷ, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. 13 καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ὅ[ἐν] τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἁκροβυστίᾳ τῆς σαρκός

2¹ του θεου D¹ H P 1881. 2464 pc samss | του Χριστου 81. 1241s. (1739) pc b; Fulg | τ. θ. ο εστιν Χριστος D* a vg^{ms}; Aug | τ. θ. του εν Χριστω 33; (Cl) Ambst | τ. θ. πατρος του (- K* 048) Χριστου K* A C 048^{vid}. 1175 pc (m vgst.ww, sy^p) vg^{ms} samss bo | τ. θ. και πατ. (f 075. 0208. 0278 pc) τ. Χρ. K² Ψ 075. 0208. 0278. 365. 945. 1505 pc vg^{ms} (bomss) | τ. θ. και πατ. και τ. Χρ. D² M (vg^{cl}) sy^{h*} | txt P⁴⁶ B vg^{ms}; Hil • 3 τ της K² A D² H 0278 M; Cl | txt P⁴⁶ K* B C D* Ψ 075. 0208. 33. 1175. 1739. 1881. 2464 pc • 4 τ δε K² A C D Ψ 048. 075. 0208. 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy; Cl | txt P⁴⁶ K* A* vid B H 81. 1241s pc m; Ambst Aug | γη τις K² Ψ 075. 0278 M sy; Cl^{pl} | txt K* A B C D H P 048. 0208. 33. 81. 326. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc; Cl^{pl} • 7 εν π. A C I Ψ 2464 pc | εν τη π. K D² P 0278. 1739. 1881 M; Cl | txt B D* H 075. 0208. 33. 81. 326. 365. 1241s pc lat | f εν αυτη εν ευχ. B D² H 0278 M (a) m sy samss bo; (Ambst) Aug | εν αυτη P Ψ 048^{vid} | εν αυτω εν ευχ. K² D* (b) f vg^{cl} sy^{hm}g | txt K* A C H* I^{vid} 075. 0208. 33. 81. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc vgst.ww samss • 8 f K A D 81. 1881 pc; (Tert) Cl^{pl} • 10 f P⁴⁶ B D F G; Hil^{pl} | txt K A C Ψ 075. 0208. 0278. 33. 1739. 1881 M lat; Ambst • 11 των αμαρτιων K² D¹ Ψ 075. (f 0278) M (b) sy; Epiph Aug^{pl} | txt P⁴⁶ K* A B C D* F G P 6. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc lat co; Cl • 12 f τ-τισματι K* A C D² Ψ 33 M; Tert | txt P⁴⁶ K² B D* F G 075. 0278. 6. 365. 1739. 1881 pc latt | των B D F G 0278. 6. 33. 323. 326. 629 pm | txt P⁴⁶ K A C K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 pm • 13 f K* B L Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1881. 2464 pm b vg^{ms}; Or^{1739mg} Ambr | txt P⁴⁶ K¹ A C D F G K P 048. 104. 326. 630. 1505. 1739 pm lat | εν D* F G vg^{ms}

ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα. 14 ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἥρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ. 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας τὸ ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς ἑκρινέτω ἐν βρώσει¹ καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων. 17 Ἄ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ὅς ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκὴ φυσιοῦμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκός αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν¹, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὐξοῖ τὴν αὐξῆσιν τοῦ θεοῦ.

20 Εἰ τὸ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὥς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε; 21 μὴ ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς, 22 ἃ ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίαις τῶν ἀνθρώπων, 23 ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐβελοθησικῇ καὶ ταπεινοφροσύνῃ τῷ [καὶ] ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινὶ πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὐ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος. 2 τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 ἀπεθάνετε γὰρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. 4 ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

13 ἡμας P⁴⁶ B 33. 323 al m vg^{ms}; Or^{1739mg} Ambr | - K² D F G Ψ 075. 0208. 0278 M lat; Tert | txt K* A C K L 6. 81. 326. 1739. 1881 al vg^{ms} | f υμιν K² K* L P 6. 323. 326 al f vg samss; Tert • 14 P 1881 [P. Schmiedel cf] • 15 τ και P⁴⁶ B vg^{ms} | [f αὐ- comm] • 16 [f-νατω Lagarde cf] | f η K A C D F G I Ψ 075. 0278. 33 M lat sy^h; Mcion^E Eus | txt P⁴⁶ B 1739. 1881 b vg^{ms} • 17 f B F G 614 pc b d; Mcion^E Ambst Spec • 18 o K* | f α (- 81) μη K² C D¹ Ψ 075. 0278. 1881 M; Hier^{ms} | α ουκ F G | txt P⁴⁶ K* A B D* I 6. 33. 1739 pc b vg^{ms} co; Or Ambst Hier^{ms} Spec • 19 τ Χριστον D* 1505 (b) sy^h; Nov (MVict) • 20 τουν B(*)² 0278c. 6. 326. 365. 614. 629. 630. 1505 al a m vg^{ms} sy^h; Ambr Spec • 23 τ του νοος F G it (bo); Hil Ambst Spec | o P⁴⁶ B 1739 b m vg^{ms}; Hil Ambst Spec | txt K A C D F G H Ψ 075. 0278. 33. 1881 M lat sy; Cl ¶ 3,4 f ημων B(*) D¹ H 0278. 1739 M sy sa; Meth Ambr | txt P⁴⁶ K C D* F G P Ψ 075. 33. 81. 104. 365. 945. 1881 pc latt bo; Cyp (A illeg.) | A 1881. 2464 pc

Act 3,19
E 2,14s
R 7,4 1P 2,24
E 1,21!
R 14,1-12.17
H 10,11 • E 1,23!
23
E 4,15! • 4,16
E 2,21
R 6,2 • 8 G 4,3.9
2P 3,10.12
G 6,8
Is 29,13 Mt 15,9!
18 • 1T 4,3
2,12
Ps 110,1
Ph 3,19s | R 6,2ss •
1Th 4,17!
L 17,30 1J 3,2 •
Ph 1,21!
1K 15,43

R 1,29! E 5,3,5
1Th 4,7· G 5,24!
E 4,19
E 5,6 Mt 3,7

E 2,2; | 2,3 Tt 3,3
E 4,22,25,31 Jc
1,21 1P 2,1·
E 4,29; 5,4

Jc 3,14 E 4,25;
4,22!

R 8,23 | E 4,24·

R 12,2! 2K 4,16·
Gn 1,26s
G 3,28!

1K 15,28 E 1,23

1P 2,9

E 5,1; · 4,32a

E 4,2 | Mt 17,17

E 4,32b 2K 2,7

E 5,2

R 13,8,10 1K 16,14

E 4,3 | Ph 4,7

R 12,5!

1Th 1,8
1,28

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνεύαν ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν ὁκακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἧς ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ [ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας]. **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις· **8** νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· **9** μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι τ' Ἑλλήν καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, τ' ἐλεύθερος, ἀλλὰ ὅ[τὰ] πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι ὁ καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ χρηστότητα ταπεινοφροσύνην πραύτητα μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινα ἔχη ἡμιόνην· καθὼς καὶ ὁ κύριος ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς· **14** ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥ ἐστὶν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κυρίου βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ὀνεί σῶματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16** Ὁ λόγος τοῦ κυρίου ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς τ

5 τῶμων κ² A C³ D F G H 075. 0278. 1881 M lat sy; Irlat | txt φ⁴⁶ κ² B C* Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1241s. 1739. 2464 pc m* vgms; Cl Or Epiph | ° φ⁴⁶ · **6** ῥ ὀ (C*vid) D* F G vgms | (δία) ταυτα γαρ φ⁴⁶ sy | ° τ φ⁴⁶ B b sa; Ambst | txt κ A C D F G H I Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy bo · **7** τ αυτοις D² (F) G 048. 1739. 1881 M lat sy | txt φ⁴⁶ κ A B C D* H I P Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. (1241s). 1505. 2464 pc · **8** τμη εκπορευεσθω F G it vgms co; Ambst · **11** τ (G 3,28) αρσεν και θηλυ D* F G 629 it vgs; Hil Ambr | τ και A D* F G 629 lat(i) sy; Hil | ° τ κ² A C 33. 81. 1241s pc; Cl | txt κ² B D F G Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M · **12** ° A D* F G 1505. 1881 pc | txt κ B C D² Ψ 075. 0278. 33. 1739 M; Cl | ° B 6. 33. 1739 pc · **13** τμεψιν D* | οργην F G | τ Χριστος κ² C D¹ Ψ 075. 1739. 1881 M a m sy co; Cl Ambst | θεος κ² vgms | θ. εν Χριστω 33 | txt φ⁴⁶ A B D* F G 1175 pc lat · **14** ῥος κ² D* 81 | ητις κ² D¹ Ψ 075 M b g vgms | txt A B C F G P 048. 33. 365. 1241s. 1739. 1881 pc; Cl | τ ενωτητος D* F G it vgms; Ambst · **15** τ θεου κ² C² D² Ψ 33. 1881 M vgms; Ambst | txt κ² A B C* D* F G P 075. 81. 365. 629. 1175. 1241s. 1505. 1739. 2464 pc lat sy co; Cl | ° φ⁴⁶ B 6. 1739. 1881 pc · **16** τ κυριου κ² I 1175 pc bo; Cl | θεου A C* 33. 104. 323. 945. 1241s al vgms; Aug | txt φ⁴⁶ κ² B C² D F G Ψ 075. 1739. 1881 M lat sy sa bo; Ambst | τ bis και C³ D¹ I vid Ψ 075 M vgms sy; Ambr (C² 33. 1881: και¹, A vid; και² tantum) | txt φ⁴⁶ κ B C* D* F G 1175. 1241s. 1505. 1739 pc it vgst.wv sy; Cl

ὑμνοῖς τ' ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν ὁ[τῇ] χάριτι ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ· **17** καὶ πᾶν ὃ τι ἔαν ποιῇτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῷ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. **19** Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας τὰς καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς, **20** τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν τῷ κυρίῳ. **21** Οἱ πατέρες, μὴ ἔρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.

22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίᾳ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ φοβούμενοι τὸν κύριον. **23** ὃ ἔαν ποιῇτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ τῷ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἡ ἀπολήψεοσιν τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· **25** ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἐστὶν προσωποληψία. **1** Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητά τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανῷ.

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐ-

Act 16,25!

1K 10,31

1,12 E 5,20!

18-4,1: E 5,22-
6,9 1P 2,18-3,7
1K 14,34!

1,12 E 5,10

E 1,18 · R 12,11

R 2,11! |
Lv 25,43,53
Mt 20,4

Ecc 5,7 1T 6,15

Act 2,42! E 6,18

16 ° κ² A C D² 075. 33. 1881 M | txt φ⁴⁶ κ² B D* F G Ψ 6. 1505. 1739 pc; Cl | τῇ -δία D² I M; Cl | txt φ⁴⁶ κ A B C D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co | τ κυριω C² D² Ψ* M a vgms bo; Ambst | txt φ⁴⁶ vid κ A B C* D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 365. (1175). 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co; Cl · **17** τ Χριστου A C D* F G | κυρ. I. Xp. κ²(2) 365. 1175 pc (a b) vgl (sy) sa; Ambst | κυρ. L; Hier | txt φ⁴⁶ B D² 075 (Ψ 104. 1241s pc; + του) 33. 1739. 1881 M f m vgst.wv syh sa; Ambst | τ και D F G Ψ 075. 33. 1881 M lat sy; Cl Ambst | txt φ⁴⁶ κ A B C 81. 1739 it vgms sy; Spec · **18** τ ανδ. υμων D* F G 075 it vgms sy; h** | ιδιοις ανδ. L 6. 365. 614. 630. 1175. 1881. 2464 pm · **19** τ υμων C² D* F G it vgl sy; Ambst Spec | εαυτων (τ κ² 075). 1175 | txt φ⁴⁶ κ² A B C* D² Ψ 33. 1739. 1881 M m* vgst.wv sa; Ambst; Cl · **20** τω 0198. 81. 326. 629. 630. 945. 1241s al (a) vgms; Cl Ambst · **21** τ (E 6,4) παροργιζετε κ A C D* F G L 075. 0198. 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241s. 1505 al; Ambst | txt φ⁴⁶ vid B D¹ Ψ 1739. 1881 M; Cl · **22** ° φ⁴⁶ 075. 0278. 81. 1241s pc vgms sa | τ τ -λαιας κ C Ψ 0278. 33vid. 1739. 1881 M sy; Cl | txt φ⁴⁶ A B D F G 075. 81. 104. 365. 1241s al co | τ θεον φ⁴⁶ κ² D² M d vgl | txt κ² A B C D* F G L Ψ 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 al it vgst.wv sy co; Cl · **23** τ και (- κ² 075. 0278) παν ο κ² 075. 0278. 104. 326 pc sy; Cl | και (- Ψ 1505) παν ο τι D¹ Ψ M (sy) | txt φ⁴⁶ κ² A B C D* F G 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc | τ (E 6,7) δουλευοντες A 075 pc; Cl | ° φ⁴⁶ B 1739; Ambst · **24** τ λη- φ⁴⁶ κ² A C² Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M | txt κ² B C* vid D F G 33. 629. 1175 pc; Cl | τ του κυριου ημων Ιησου Χριστου, φ F G (a d m*) (bo); (Ambst) | τ γαρ D¹ Ψ 075 M sy; Cl | txt φ⁴⁶ κ A B C D* F G 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc · **25** τ (E 6,9) παρα τω θεω F G I 629 it vgl; Ambst Pel Cass

¶ **4,1** τ -νοις κ² D F G Ψ 075 M it vgms syh bo; Ambst Spec | txt κ² A B C I 0278. 33. 81. 104. 326. 1241s. 1739. 1881 pc lat sa bo; Cl · **2** τ -πουντες I 33. 1241s. 1881 pc vgms; Or lat

Ε 6,19 R 15,30! τῇ ὁ ἐν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου τῷ λαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ Ἐκκεκρυμμένου, δι' οὗ καὶ δέδεσμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλήσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. 6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένον, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

Ph 1,12! • Ε 6,21! 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός ὁ ἀγαπητός ἀδελφός καὶ πιστός διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, 8 ὃν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα ἴνῃτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὧδε τ.

Act 27,2! • R 16,7 Phm 23 Act 12,12! • 4,36! 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμαλώτός μου καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν) 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουδός, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησαν μοι παρηγορία. 12 ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφράς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Ἐκκεκρυμμένου (Ἰησοῦ), πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ἁγιασθῇτε τέλει καὶ ἁπλοῦς πληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. 13 μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν ἥκον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἰεραπόλει. 14 ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός καὶ Δημᾶς.

15 Ἀσπασάσθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῆς ἐκκλησίαν. 16 καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικεῶν ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαο-

2 D*; Ambst • 3 Ἐν παρρησίᾳ Α | ἱ Θεου Β* L 614 vgms sa^{ms} | ἱ ον Β F G vgms • 8 ἱ γνῶ τ. περὶ ὑμῶν φ⁴⁶ B⁽²⁾ C D¹ Ψ 1739. 1881 M f vg sy sa^{ms} bo; Ambst | txi (B* 1241s; υμ-) Α Β D* C F G P 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175 al it sa^{ms} • 9 ἱ πραττομένα F G ex latt? • 12 ἱ 2 I P 1241s pc vgms | I φ⁴⁶ D F G Ψ 075. 1739. 1881 M it vgms sy; Ambst Hier | txi B A B C I L 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 2464 al lat | ἱ στήτε B² A C D F G Ψ 075. 0278. 33 M | ἱ ητε I 2464 pc a m vgms sy^{hmg}; Ambst | txi B* B 81. 365. 1241s. 1739. 1881 pc | ἱ πεπληρωμένοι φ⁴⁶ D² Ψ 075. 0278 M sy | txi B A B C D* C F G 33. 81. 104. 365. 1241s. 1739. (1881). 2464 pc sy^{hmg} • 13 ἱ κοπον D* F G 629 | ποθον I 04 pc | αγωνα 6. 1739. 1881 pc | ζήλον (vl ζ. πολ.) D¹ Ψ 075. 33 M sy | txi B A B C P 0278. 81. (365). 1175. 1241. 2464 pc | ἱ Ἰερᾶ Πόλει comm] • 14 ἱ 33 pc • 15 ἱ Νυμφᾶν et^f αὐτου D (F G) Ψ M sy^{hmg} | N. et αὐτων B A C P 075. 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 pc bo | txi B 0278. 6. 1739^(*). 1881 pc sy^h sa

δικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

18 Ὁ ἀσπασμός τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. τ

Phm 2

1 K 16,21! Ph 1,7! • 1 T 6,21 2 T 4,22

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ τῷ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη τ.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνησίαν τῷ ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, ἀδιαλείπτως 3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν, 4 εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Ὁ[τοῦ] θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ Ὁ[ἐν] πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἶδατε οἱ ἐγενήθημεν Ὁ[ἐν] ὑμῖν δι' ὑμᾶς. 6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς

Act 17,1.11.13; 20, 4; 27,2 Ph 4,16 2 T 4,10

Act 15,27! • 16,1!

R 1,7!

1 K 1,4!

2,13 R 1,9

2 Th 1,11 • Ap 2,2 • 1 K 13,13! • 4 Mcc 17,4

2 Th 2,13

9

1 K 2,4!s

R 15,19 Act 1,8

1 K 11,1!

Act 8,14! • 13,52

18 ἱ αμην B² D Ψ 075. 0278. 1739^c M lat sy bo^{pl} | txi B* A B C F G 048. 6. 33. 81. 1739^a. 1881 pc vg^{ms} sa bo^{pl}; Ambst

Subscriptio: Προς Κολ(ο)σσαεῖς B* C (D, F G) Ψ 048. 33 pc | πρ. Κ. εγγραφὴ (— Α) ἀπο Ρωμῆς Α Β¹ P pc | πρ. Κ. εγ. ἀπο Ρ. δια Τυχικοῦ καὶ Ονησιμου 075. 1739. 1881 M | Παύλου ἀποστολοῦ ἐπιστολῇ πρ. Κ. εγγραφὴ ἀπο Ρ. δια Τυχικοῦ 0278 | — φ⁴⁶ 323. 365. 629. 630. 1505. 2464 pc

¶ 1,1 ἱ ἡμῶν Α 81. (629) pc a r vg^s sa^{ms} | ἱ (2 Th 1,2) ἀπο Θεοῦ πατρός ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ B A (D) I 33 M (m) vg^{ms} sy^h* bo | txi B F G Ψ 0278. 629. 1739. 1881 pc lat sy^p sa • 2 ἱ ὑμῶν B² C D F G Ψ M it vg^{cl} ww sy; Ambst | txi B* A B I 0278. 6. 33. 81. 323. 630. 1739. 1881 pc m vg^s • 4 ἱ B D F G 33 M | txi B A C K P Ψ 0278. 81. 104. 945. 1175. 1505. 1739. 1881 al • 5 ἱ τοῦ Θεοῦ C | τοῦ Θεοῦ ἡμῶν B* | ἱ πρὸς Α C² D F G 0278 pc | ἐν (ὕμιν) P | txi B C* vid Ψ 33. 1739. 1881 M | ἱ ἱ B 33 r vg^{ms} | txi A C D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M lat | ἱ B A C P 048. 33. 81. 104. 326*. 945. 1739. 1881 pc vgst | txi B D F G Ψ 0278 M it vg^{cl} ww sy^(p)

3,13; 4,15; 5,23
2Th 2,1.8 1 K 15,
23 Jc 5,7 s |

5
Act 17,14s
Act 16,11
1 K 3,91

Act 14,22! 2Th 1,4
2Th 2,5; 3,10 · G
1,91

1
Mt 4,3
Ph 2,16!

Act 18,5
L 1,19 · 1,3

R 1,11!

2Th 1,4
1 K 16,13! R 11,20!

2,19s

2,17! · cf 12; 4,1

2Th 2,16
Jdth 12,8 Ⓢ

2Th 1,3 Ph 1,9
5,15 G 6,10

Jc 5,8 · 5,23 Ph 2,15

καὶ ὑμεῖς – ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

3 Ἰδιὸς μὴκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (καὶ συνεργὸν τοῦ θεοῦ) ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηριξάει ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι τὸ ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν **3** τὸ (μὴδὲνα σαίνεισθαι) ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· **4** καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἤμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. **5** διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μὴκέτι στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γινῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μὴ πως ἐπειράσεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, **7** διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν τὴν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, **8** ὅτι νῦν ζῶμεν ἐάν ὑμεῖς ἵστητε ἐν κυρίῳ. **9** τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαιρόμεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς· **12** ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς,

13 εἰς τὸ στηριξάει ὑμῶν τὰς καρδίας ἡμέμπτους ἐν ἡ-

¶ 3,1 ἴδιος B • 2' / 2 B pc vg^{ms} | κ. διακονον του θεου N A P Ψ 0278. 6. 81. 629* 1241. 1739. 1881. 2464 pc lat co; Bas | κ. διακ. τ. θ. και συνερ. ημων D² M² vg^{ms} sy^p h^{ss} | διακ. κ. συνερ. τ. θ. F G | lat D* 33 b; Ambst | ὑμας D² M² vg^{ms} sy^p | lat N A B D* F G I P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^h | περι D² M² | lat N A B D* F G I K P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • 3' μὴδὲνα σαίνεισθαι F G • 5' B 0278 pc • 7' και A • 8' ἵστητε N* D pc • 9' κυρίῳ N* D* F G a b vg^{ms} bo^{ms} | lat N² A B D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy co; Ambst | ἴ κυρίου N* 181 a b m vg^{ms} • 13' ἴπτως B L 0278. 33. 81. 104. 365. 1241 pc latt | ἴ δικαιοσύνη A pc

γιωσύνη ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ, Ὁ[ἀμήν].

2,19! 2Th 1,7.10
Zch 14,5

4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. **2** οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

2,13!
1 K 7,32
10; 3,10
2Th 3,4

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, **4** εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεδὸς κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότες τὸν θεόν, **6** τὸ μὴ υπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἐκδικος κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διημαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσία ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν Ὁ[καὶ] ἰδιδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

5,23 H 10,10! 1 P
1,16
Act 15,20!
1 P 3,7
Jr 10,25 Ps 79,6
G 4,8 2Th 1,8
1 K 15,34 |
1 K 6,1! · Ps 94,2
Sir 5,3 ·
G 1,9!

2Th 2,13s
L 10,16!
Ez 36,27; 37,14
1 K 6,19
R 12,10 H 13,1 1 P
1,22 2 P 1,7
J 6,45!; 13,34! |
2Th 3,4
1,7s
1!
2Th 3,12 1 T 2,2.
11s · E 4,28

9 Περί δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε ἡμεῖς γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ τὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς Ὁ[τούς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς Ὁ[ιδίαις] χερσίν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν,

13 °† N² B D² F G Ψ 0278. 1739. 1881 M² it vg^{ms} sy sa bo^{ms} | lat N* A D* 81. 629 pc lat bo ¶ 4,1 ° B* 33. 629. 630. 1175. 1739* vg^{ms} sy^p bo^p | °† N A D² Ψ 1739. 1881 M² sy^h | lat B D* F G 0278. 33. 2464 pc sy^p co | ° D² Ψ M² sy^p | lat N A B D* F G 0183^{vid}. 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 629. (1505) al (latt sy^h) co (6. 1739. 1881 al; h. t.) • 3' πασης N² Ψ 104. 365 pc | παση(ς) της F G^c | lat N* A B D G* 0183. 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy^h co; Tert Cl • 6 [τινι Grotius cj] • 8 ° A B D² I 0278. 33. 365. 614. 1739*. 2464 al b t sy^p sa^{ms} bo; Ambst Spec | lat N D* c F G Ψ 1739c. 1881 M² lat sy^h sa^{ms}; Cl | ἴ δοντα N² A Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² sy co; Cl | lat N* B D F G I 365. 2464 pc | ἴ ημας A 6. 365. 1505. 1739. 1881 pc a f m t vg^{cl} sy^h; Ambr Spec • 9 ἴεχομεν N² D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^h | εἴχομεν B I t vg^{ms} | lat N* A D¹ H 33 M² sy^p co; Aug | ἴ-φασθαι H 81 pc; Aug • 10 ἴκαι B | ° N* A D* F G 629 lat | lat N² B D¹ H Ψ (0278). 33^{vid}. 1739. 1881 M² vg^{ms} • 11 °† N² B D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pc sy^h | lat N* A D² 33 M²

R 13,13 1K 7,35;
14,40 • Mc 4,11!
1K 10,32

13-17: 2Th 2,1-12
R 1,131
5,6 E 2,3

E 2,12 Sap 3,18

5,10 R 14,9 1K
15,3s.12 •

171 |

1K 7,10!

2,19! • 1K 15,51

Mt 24,30s!p

2Th 1,7

1K 15,23!

Act 8,39!

14: 5,10 R 6,8 Ph
1,23! Kol 3,3s
J 12,26! |
5,11!

Mt 24,36 Sap 8,8

1K 1,8! • Mt 24,
43p 2P 3,10 Ap
3,3; 16,15 Sap 18,
14s | Jr 6,14
L 21,34s Sap 17,
14 • Is 13,8 Hen
62,4

1P 2,9 • 2!

J 12,36! | 8,12!

R 13,12

R 13,11! • 4,13 •
Mc 13,37!
1P 1,13! |

12 ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν **1** κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπησθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. **15** Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. **16** ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται **1** πρῶτον, **17** ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἁπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἔσόμεθα. **18** Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι, **2** αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι **1** ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** ὅταν **1** λέγωσιν· εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος (αὐτοῖς ἐφίσταται) ὁλεθρὸς ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἔκφυγῶσιν. **4** ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ. **5** πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτὸς ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. **6** ἄρα οὐ μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποὶ ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. **7** Οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν. **8** ἡμεῖς δὲ ἡμέ-

13 ¹ θελω 104. 614. 630. 1505. / 846 pc vg^{mss} sy; Aug^{pt} | ¹ κεκοιμημένων D (FG) Ψ 1881
28 | txt 8 A B 0278. 33. 81. 326. 1175. 1739. / 846 pc; Or | ° FG • **14** ¹ B 1739 pc • **15** ¹
Ιησου B • **16** ¹ πρώτοι D* F G lat; Tert Eus • **17** ¹ F G a b; Tert Ambst Spec | ¹ ὑπαντ-
D* F G | ¹ εν B • **18** ¹ του πνευματος (1739c) pc
¶ **5,2** ¹ η A Ψ 0278. 1881 28 | txt 8 B D F G P 33. 81. 1739. 2464 pc • **3** ¹ δε 82 B D 0226.
6. 104. 1505. 1739. 1881. 2464 pc sy^h | γαρ Ψ 0278 28 a vg | txt 8* A F G 33 it vg^{mss} syP;
Ir^{lat} Tert | ¹ επιστ- αυτ. B 0226^{vid} (lat) | αυτ. φανησεται FG b d; Aug^{pt} | txt A^{vid} D
0278. 1739 28 (ut txt, sed επιστ- 8 L 33. 326. 1881 pc); Ir^{lat} | ¹ εκφευξονται D*^c F G • **4** ¹
κλεπτας A B bo^{pt} • **5** ¹ εστε D* F G it vg^{mss} syP sa; Ambst • **6** ¹ και 82 D F G (Ψ) 0278 28
it vg^{cl} sy^h co; Ambst | txt 8* A B 33. 1739. 1881 pc b f vg^{st,ww} syP; Cl • **7** ¹ μεθουσιν B

ρας ὄντες νήφωμεν ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας. **9** ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **1** Χριστοῦ **10** τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ **1** ζήσωμεν. **11** Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε **1** εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νοουθετοῦντας ὑμᾶς **13** καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν **1** ἑαυτοῖς. **14** Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νοουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε **1** [καὶ] εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε,

17 ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε,

18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.

19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,

20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε,

21 πάντα **1** οὐδὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε,

22 ἀπὸ παντὸς εἶδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὅλοτε-
λεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ
σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου **1** ὁ ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖ. **24** πιστὸς ὁ καλὸν ὑμᾶς, ὅς καὶ
ποιήσει.

E 6,14-17 Is 59,17
Sap 5,18 • 1K 13,
13! • Job 2,9a 6 |
1,10! • 2Th 2,13s
H 10,39

4,14! R 14,8

4,17! | 4,18 H 3,13 •

R 14,19! Jd 20

1K 16,16! Act 20,
35 •
R 12,8!

H 12,14!

2Th 3,15.6.11 • Is
57,15 6 Prv 14,
29 6 •

R 14,1! • 1K 13,4 |

R 12,17! Prv 20,22

3,12

Ph 3,1!

R 12,12!

E 5,20!

Nu 11,26-29 1K
14,30
1K 14,1! 39

1K 14,29 1J 4,1

Job 1,1.8

R 15,33! • 4,3!

3,13! Ph 1,10 •
2,19!

1K 10,13!

E 3,20

9 ¹ 30 B pc | ° 30vid B b m* vg^{mss} sa • **10** ¹ † περι 8* B 33 | txt 30 82 A D F G Ψ 0278.
1739. 1881 28 | ¹ ζωμεν D* | ¹ ζήσομεν A pc • **11** [¹ εἰς comm] • **12** ¹ προϊστανο- 8 A |
txt B D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 28 • **13** ¹ -σθε B Ψ 6. 81. 104. 326. 1739 al sy |
¹ † -σως B D* F G pc | εκπερισσου 30vid | txt 8 A D2 Ψ 0278. 33. 1739. 1881 28 |
¹ † αυτοις 30 8 D* F G P Ψ 81. 104. 1505. 1881*. 2464 pm lat; Cass | txt A B D2 K L 0278.
33. 365. 630. 1175. 1241. 1739. 1881c pm; Cl • **15** ¹ † 8* A D F G 6. 33. 1739. 1881. 2464
pc it vg^{cl} syP; Ambst Spec | txt 30 82 B Ψ 0278 28 vg^{st,ww} sy^h • **21** ¹ † 8* A 33. 81. 104. 614.
629. 630. 945 pm f* vg^{mss} syP; Did • **23** ¹ † Ir^{lat}

- R 15,30! 25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε Ὁ[καί] περὶ ἡμῶν.
 R 16,16! 26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι
 ἀγίῳ. 27 Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν
 ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ὁ ἀδελφοῖς.
 R 16,20! 28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ'
 ὑμῶν. Ὁ

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'

- 1 Th 1,1! 1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ
 Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ
 Χριστῷ, 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς Ὁ[ἡ-
 μῶν] καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 2,13 1 K 1,4! 3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν,
 ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις
 ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν
 εἰς ἀλλήλους, 4 ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἔγκαυχᾶσθαι
 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν
 καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλί-
 ψεσιν αἷς ἠνέχεσθε, 5 ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως
 τοῦ θεοῦ εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ
 θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, 6 εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ
 ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν 7 καὶ ὑμῖν τοῖς
 θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ
 κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐ-

25 Ὁ A D¹ F G I^{vid} Ψ M^{lat} sy^p bo | *lat* p³⁰ B D* 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 1505. 1739.
 1881. 2464 *pc* b sy^h sa; Ambst • 27 ὁρκ- N D² F G Ψ M^{lat} | *lat* p⁴⁶ A B D* 0278. 6. 33. 323.
 945. 1739. 1881 *al* | ὁρκ- N D² F G Ψ M^{lat} | *lat* p⁴⁶ A B D* 0278. 6. 33. 323.
pc it sa; Ambst • 28 ὁρκ- N A D¹ Ψ 1739^c M^{lat} sy^p bo | *lat* B D* F G 0278. 6. 33. 1739^a.
 1881 *pc* it vg^{ms} sa; Ambst

Subscriptio: Προς Θεσσαλονικεῖς α' p³⁰ N B* (D, F G) Ψ 33 | π. Θ. α' εγγραφὴ ἀπο Αθηνῶν (+ δια Τιμοθεοῦ 1739^c *pc*) A B¹ 0278. 1739^a. 1881 M^{lat} | π. Θ. α' εγ. ἀπο Κορινθίου
 ὑπο Παύλου καὶ Σιλουανου καὶ Τιμοθεοῦ 81 *pc* | - 323. 365. 614. 629. 630. 1505.
 2464^{vid} *pc*

¶ 1,2 Ὁ† B D P 0111^{vid}, 33. 1739. 1881 *pc* m bo^{pt} | *lat* N A F G I 0278 M^{lat} sy^p sa bo^{pt} (Ψ *pc*
h. t.) • 4 ὁρκ- D (F G) Ψ 0278. (1739). 1881 M^{lat} | *lat* N A B P 0111. 33. 81. 2464 *pc*
 ὁρκ- B

τοῦ 8 Ὁ ἐν πυρὶ φλογός, ὁ δίδοντας ἐκδίκησιν τοῖς μὴ
 εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὕπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, 9 οἵτινες δίκην τίσουσιν ὁ δλεθρον
 αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης
 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 10 ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς
 ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσα-
 σιν, ὅτι ἔπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε
 περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν
 καὶ ὁ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον
 πίστεως ἐν δυνάμει, 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ὁ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ
 τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

1 K 3,13.15 • Is 66,
 15 •
 Jr 10,25 1 Th 4,51 •
 Is 66,4 R 10,16
 1 P 4,17 |

Is 2,10.19.21 • |
 Ps 88,8 • 67,36 •
 1 Th 3,13

Is 2,11.17 |
 1 Th 1,2

1 Th 1,3

Is 66,5 MI 1,11

J 17,10

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ
 κυρίου Ὁ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγω-
 γῆς ἐπ' αὐτὸν 2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ
 τοῦ νοός ὁ μὴ ἐθροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ
 λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν
 ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου.

1-12: 1 Th 4,13-17;
 2,19!
 2 Mcc 2,7 Mt 23,
 37; 24,31 H 10,25

Mt 24,6

15 • 1 Th 5,2ss

3 Μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον. ὅτι
 ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ
 ἄνθρωπος τῆς ἁνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 ὁ ἀντι-
 κείμενος καὶ ὑπεραιρούμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν
 ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ Ὁ καθίσει
 ἀποδεικνύοντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός.

1 T 4,1 H 3,12
 Is 57,3ss Ps 88,
 23 • J 17,12
 Dn 11,36

Ez 28,2

1 Th 3,4

5 Οὐ μνη-
 μονεύετε ὅτι ἐτι ὁ πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγεν ὑμῖν;
 6 καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐ-

8 Ὁ καὶ F G b d; Irlat Tert | ἐν φλογὶ πυρός B D F G Ψ 1505. 2464 *pc* lat sy co; Irlat Tert | *lat*
 N A 0111^{vid}, 0278. 33. 1739. 1881 M^{lat} (b) d m sy^{hmg}; Ambst | ὁ δίδους D* F G Ψ 1505 *pc* b
 vg^{ms} | δοῦναι Irlat | ὁ-κουσασιν 1908 d vg^{ms} bo • 9 ὁ-ρου b d; Irlat | -ριον A 0278. 33.
 1505 *pc*; Meion^T • 10 π. εἰς αὐτὸν 0278 | -εουσιν Ψ 33. 630. 2464 *pc* t sy^p sa bo^{pt}; Irlat |
 ὁ πιστώθη 104 *pc* • 11 ὁ-σει A K P Ψ 0278. 6. 326. 1241. 2464 *al* • 12 Ὁ Χριστοῦ A F G
 P 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 *pm* lat sy bo^{pt}; Ambst | *lat* N B D K L Ψ 0111. 6.
 323. 630. 1175. 1241. 2464 *pm* b sa bo^{pt}
 ¶ 2,1 Ὁ B Ψ *pc* vg^{ms} sy^h • 2 ὁ μήτε D² M^{lat}; Or | μήποτε 33 *pc* | *lat* N A B D*^c F G Ψ 0278.
 365. 1175. 1505. 1739. 1881 *pc* | ὁ Χριστοῦ D² M^{lat} | *lat* N A B D* F G L P Ψ 0278. 6. (33).
 81. 104. 365. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 *al* latt sy co; Or Epiph • 3 ὁ ἁμαρτίας A D F G
 Ψ M^{lat} lat sy; Irlat Eus | *lat* N B 0278. 6. 81. 104. 326. 365. 1739. 1881. 2464 *pc* m co • 4 ὁ τῶς
 θεὸν D² (F G) 0278 M^{lat} sy^p h^{tt}; Irlat | *lat* N A B D* P Ψ 6. 33. 81. 104. 323. 365. 629. 1505.
 1739. 1881. 2464 *pc* lat co; Ir Or BasA • 5 ὁ ἐμου ὄντος D* b; Ambst | ὁ ἐλεγτο b d;
 Ambst

Ap 17,5 τὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. **8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος Ὁ[Ἰησοῦς] ἑνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῇ ἀδικίας τῶν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτοὺς. **11** καὶ διὰ τοῦτο γέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, **12** ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεῦσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἑπαρχὴν εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, **14** εἰς ὃ Ὁ[καὶ] ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Ὁ[ὁ] θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, **17** παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντί ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

6 † αὐτοῦ N* A I K P 33. 81. 323. 326. 365. 630. 1505. 2464 al; Or | txt N² B D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M. • 8 ° B D² 1739. 1881 M bo^{ms}; Ir | txt N A D* F G L^c P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1241. 2464 pc latt sy co; Irlat Or Did | † ἀνελοι N(*; ἀναλ-) D* vid F G 33. 1739 pc; Did | ἀναλωσει D² Ψ 1881 M co | txt A B P 0278. 81. 104. 365. 2464 pc latt; Ir • 10 ° τῆς N² D Ψ M | txt N* A B F G 0278. 6. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 pc; Or | † ἐν N² D¹ Ψ 1881 M sy | txt N* A B D* F G 0278. 33. 81. 1739. 2464 pc latt; Irlat | † του θεου Irg. lat pt | τῆς αλ. Χριστοῦ D* • 11 † πεμφει N² D² Ψ 0278 M it vg^{cl} sa^{ms} bo; Irlat pt Ambst | txt N* A B D* F G 6. 33. 1739. 1881 pc b vgst.ww sa^{ms}; Irg. lat pt. arm • 12 † απ- N A F G 33. 81. 104. 1739. 1881 pc | txt B D Ψ 0278 M | † ἐν N² A D² Ψ M; Cyp | txt N* B D* F G (0278). 33. 323. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt; Irlat • 13 † (1 Th 1,4) θεου D*^c lat | † α αρχης N D Ψ M it vg^{ms} sy^p sa; Ambst | txt B F G P 0278. 33. 81. 323. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 al vg sy^h bo (A illeg.) • 14 ° A^{vid} B D Ψ 33. 1739. 1881 M a b m* vg^{ms} sy^p; Ambst | txt N F G P 0278. 81. 365. 2464 al lat sy^h | † ημας A B D* 1881 pc b f vg^{ms} • 16 ° B D* K 33. 1175. 1739. 1881 al | txt N A D¹ F G I Ψ 0278 M | † και A D² I Ψ M lat sy^h | -N² 0278 | txt N* B D* F G 33. 1739. 1881 pc a vg^{ms} sy^p co; Ambst • 17 † 3 2 I F G K 6. 323. 630. 1175 al b m (sy^p) | I 33 pc

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, **2** καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. **3** Πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ κύριος, ὃς ἑστηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάζει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **4** πεποιθήμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγγέλλομεν τ' [καὶ] ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. **5** Ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου Ὁ[ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. **7** Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν **8** οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ (νυκτὸς καὶ ἡμέρας) ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν. **9** οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. **10** καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. **11** Ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους. **12** τοῖς δὲ τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν (ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ), ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. **13** Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες.

14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ τῶν ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε τὴν μὴ συναναμίγνυσθαι αὐ-

R 15,30!
1 Th 1,8 Ps 147,15
R 15,31 Is 25,4 &
1 K 10,13!
Mt 6,13!
R 14,14!
1 Th 4,2
1 Chr 29,18 • J 5, 42!
R 16,17!
1 Th 5,14
1 K 11,2! • 1 Th 2, 13! |
1 Th 2,1 • 1 K 11,1!
Jr 20,18 & v1 1 K 4,12!
Mt 10,10 1 K 9,6. 12.14 • Ph 3,17! • 1 K 11,1!
1 Th 3,4!
1 Th 5,14 • 1 Th 5,13
1 Th 4,11
G 6,9!
R 16,17! 1 K 5,9!

¶ 3,3 † θεος A D*^c F G 2464 pc it vg^{cl} bo^{ms}; Ambst | txt N(*) B D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M vgst.ww sy co | † -ισει B | τηρησει F G • 4 † ὑμιν A D² F G 0278. 1881 M it sy | txt N B D* Ψ 6. 33. 1739 pc b vg bo^{ms}; Ambst | † 2-4 N* A (D*: -ησατε) 6. 629. 1739. 1881 pc b d m vg^{ms} | κ. ποιησατε κ. ποιειτε F G (sy^p) | κ. -σατε κ. -ειτε και -σετε B a sa | txt N² D² Ψ 0278. (33) M f vg sy^h; Ambst • 6 ° † B D* | txt N A D² F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy | † -βετε B F G 1505. 2464 pc vg^{ms} sy^h sa | -βε(v) 1962 pc | -βον N² D² Ψ 1739. 1881 M | txt N* A (D*: ελ-) 0278. 33 pc | † αφ B 104. 630 pc • 8 † νυκτα κ. ημεραν A D I Ψ 1739. 1881 M | txt N B F G 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 2464 pc • 12 † δια του κυριου ημων (= Ψ 1505 pc) I. Χριστου N² D² Ψ M sy^h | txt N* A B (D*: Χριστου) F G (P bo: -Χρ.) 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 pc lat (sy^p sa bo^{ms}) • 13 † εκκ D² F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M | txt N A B (D*: -κειτε) 323. 326 pc co • 14 † ὑμων B 81. 326. 2464 pc | † και D*^c F G 0278 M vg sy; Ambst Spec ei^c -σθε (D²) 1881 M sy; Ambst | txt N A B D¹ (D*, F G 0278) Ψ 33. (1739, 2464) pc bo (365; h. t.)

Ti 2,8 |
1 Th 5,14 Mt 18,
15 ss | R 15,33! *
J 14,27!

τῷ, ἵνα ἐντραπή· **15** καὶ μὴ ὡς ἐχθρόν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντός ἐν παντὶ ἑνὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

1 K 16,21!
R 16,24.20! Ap
22,21

17 Ὁ ἀσπασμός τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. **18** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Τ

Act 16,11

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'

Ti 1,3 · 2,3; 4,10
Ti 2,10; 3,4
Jud 25 Ps 24,5 ·
Kol 1,27 |
Ti 1,4 Ph 2,20.22 ·
2 T 1,2 2 J 3

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν **2** Τιμοθέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς Τ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως ἑκζητῇ, **9** εἰδὼς τοῦ-

16 τῶπω A* D* F G 33 pc latt | txt B A^c B D² Ψ 0278. 1739. 1881 M sy co • **18** τῶμην B² A D F G Ψ 1881^c M lat sy bo | txt B* B 0278. 6. 33. 1739. 1881*. 2464 pc vg^{ms} sa bo^{ms}
Subscriptio: Προς Θεσσαλονικεῖς β' B* (D, F G) Ψ 33 pc | π. Θ. β' ἐγγραφὴ ἀπὸ Αθηνῶν (+ ὑπο Παύλου καὶ Σιλουαννοῦ καὶ Τιμοθεοῦ 81 pc) A B¹ P 0278. 1739* M | π. Θ. β' ἐγρ. ἀπὸ Ρώμης 6. 614. 1739^{ms} pc (sy^p: Λαοδικαίας Πισιδίας) | - 323. 365. 629. 630. 945. 1505. 1881. 2464 pc

¶ **1,1** ἐπαγγελίαν B • **2** τῶμων B² D² Ψ M a vg^{ms} sy sa bo^{ms} | txt B* A D* F G I 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat bo • **4** ζῆτ- D F G Ψ 0285^{vid}. 1739. 1881 M; Ir | txt B A 33. 81. 1175 pc | τ' οἰκοδομὴν D*(2: -δομῖαν) latt; Ir • **8** ἑκζητῇ A P; Cl

το, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις **10** πόρνοις ἄρσενοκοῖταις ἀνδραποδισταῖς ψεύσταις ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ.

12 Τ Χάριν ἔχω τῷ Ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸ πρότερον ὄντα Τ βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν, ἀλλὰ ἠλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ· **14** ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται (Χριστὸς Ἰησοῦς) τὴν ἄπασαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. **17** Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, (ἀφθάρτῳ ἄοράτῳ) μόνῳ Τ θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρτίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγοῦσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες ἀπώσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν, **20** ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσευχὰς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ

G 5,23 · Ti 1,10 ·
R 1,29!

6,3 2 T 4,3; 1,13
Ti 1,9; 2,1 | 6,15 ·
G 2,7 1 Th 2,4
Ti 1,3

Ph 4,13!
1 K 7,25 · Act 9,
15! |
G 1,13 Act 8,3!
1 K 7,25! · Act 3,
17!
R 5,20

2 T 1,13
3,1; 4,9 2 T 2,11
Ti 3,8 ·
L 15,2; 19,10! ·

1 K 15,9! |

cf R 9,22s

2 T 1,13

Tob 13,7.11
R 1,23; · 1,20 Kol
1,15 H 11,27 J 1,
18! · 6,15 J 5,44! ·
R 16,27! |

4,14

2 T 4,7!

3,9!

2 T 2,17; · 4,14
Act 19,33 ·
1 K 5,5

R 12,12!

Esr 6,10 Bar 1,11s
Jr 29,7 · 2 Mcc
3,11

12 Τ καὶ D M a b f* sy; Lcf Ambst | txt B A F G H I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc m vg co; Epiph | τ' μουντι B* 33 pc sa • **13** τὸν D² H^c M (a r vg^{ms}) | txt B A D* F G H* I P Ψ 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc | τ' με A Ψ 81 pc • **15** ἄνθρωπινος b m r vg^{ms}; Ambst • **16** τ' 2 / B D² M a vg^{ms} sy | 2 F G 1739. 1881 pc | I. o Xp. 614 pc | txt A D* H Ψ 0262^{vid}. 33. 104. 326. 365. 629. 1175 pc lat • **17** ἀθανάτω ἀορ. D^c lat sy^{hmg}; Tert | αθθ. ἀορ. ἀθαν. F G (a m r) | τ' σοφῶ B² D¹ H^c Ψ 1881 M sy^h; Epiph | txt B* A D* F G H* 33. 1739 pc lat sy^p co • **18** τ' εὐση B* D* Ψ 1175 pc; Cl | txt B² A D² F G H 33. 1739. 1881^{vid} M

¶ **2,1** τ' κάλει D* F G b vg^{ms}; Ambst

1Th 4,11f | 5,4
1,11 | 4,10f R 11,
32 2P 3,9
2T 3,7f
1K 8,6f
H 9,15f
R 5,15
G 1,4; 2,20 E 5,2,
25 Tt 2,14 · Mt 20,
28p Ps 49,8 · 2K
5,15 · Tt 1,3 |
2T 1,11 · R 9,1
G 2,7s
Ps 141,2 · Ph 2,14 |
1P 3,3-5
5,10
1Th 4,11f · 1K
14,34f
Gn 3,16
Gn 1,27; 2,7,22
1K 11,8s |
Gn 3,6,13 2K 11,3 |
5,14
Tt 2,4s
1,15f
Act 20,28f
Tt 1,6ss
R 12,13f · 2T 2,24

δντων, ἵνα ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ
εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** τοῦτο τὸ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον
ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώ-
πους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.
5 Εἰς γὰρ θεός,
εἰς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων,
ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς,
6 ὁ δούς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων,
τὸ μαρτύριον καίροις ἰδίους τ.
7 εἰς δ' ἐτέθη· ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν
λέγω τὸ οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ
ἀληθείᾳ.
8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντί
τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δια-
λογισμοῦ. **9** Ὡσαύτως [καὶ] γυναῖκας ἐν κατα-
στολῇ ἡ κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν
ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσίῳ ἢ μαργαρίταις
ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, **10** ἀλλ' ὅς πρέπει γυναῖξιν ἐπαγ-
γελλομέναις θεοσεβείαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. **11** Γυνή
ἐν ἡσυχίᾳ μαθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. **12** διδάσκειν δὲ
γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἄνδρός, ἀλλ' εἶναι
ἐν ἡσυχίᾳ. **13** Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὐα. **14** καὶ
Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν παρα-
βάσει γέγονεν. **15** σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας,
ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σω-
φροσύνης. **1** πιστὸς ὁ λόγος. **3**
Εἰ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ.
2 δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναι-
κὸς ἄνδρα, νηφάλιον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον διδακ-

3 γὰρ B² D F G H Ψ B^l latt sy | txt B* A 6. 33. 81. 1739. 1881 pc co • **6** καὶ μ. B* |
- A | οὐ τ. μ. D* F G 104 pc a (m) vg^s; Ambst et ^τεδοθη D* F G it vg^{ms}; Ambst • **7** ο
ἐπιστευθη A | ^τεν Χριστῷ B* D² H 33^{vid} B^l a vg^{ms} | txt B² A D* F G P Ψ 6. 81. 104.
629. 1175. 1505. 1739. 1881 pc lat sy co | ^τγνωσεῖ B pc | πνευματι A | txt D F G H Ψ 33.
1739. 1881 B^l latt sy co; Tert • **8** γ-γισμῶν B² F G H 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739.
1881 al sy | txt B* A D Ψ B^l lat • **9** τ- B* A H P 33. 81. 1175 pc sam^s bom^s | καὶ τας D¹
Ψ 1881 B^l | txt B² D* F G 6. 365. 1739 pc; Ambst Spec | ^τ-ως B² D* F G H 33. 365. 1739.
1881 pc | txt B* A D² Ψ B^l latt sy; Cl | ^τ ἡ D² H Ψ B^l lat sy^h; Cl | -P 33 pc | txt B A D*
F G 1175. 1739. 1881 pc sy^p co | ^τ-σω B D Ψ B^l; Cl | txt A F(*) G H I P 33. 81. 104. 1175.
1505. 1739. 1881 pc • **10** [ἄλλο comm] • **14** ἀπατ- B² D² B^l | txt B* A D* F G P Ψ 33.
81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 al • **15** [· et 3,1 ^τ·] |
¶ 3,1 ἄνθρωπινος D* b g m; Ambst Spec

τικόν, **3** μὴ πάροινον μὴ πλήκτην^τ, ἀλλὰ ἐπιεικῆ ἄμα-
χον ἀφιλάργυρον, **4** τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμε-
νον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότητος
5 (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκ-
κλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται), **6** μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυ-
φωθείς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. **7** δεῖ δὲ τὸ καὶ
μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἑξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνει-
δισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

8 Διακόνους ὡσαύτως ὁ σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνω
πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, **9** ἔχοντας τὸ
μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῷ συνειδήσει. **10** καὶ
οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονεῖτωσαν
ἀνέγκλητοι ὄντες. **11** Γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ
διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. **12** διάκονοι ἔ-
στωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστά-
μενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. **13** οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαν-
τες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιῶνται καὶ πολλὴν παρ-
ρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἔν
τάχει. **15** ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ
θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος,
στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας. **16** καὶ ὁμολογου-
μένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον.

ὅς ἐφανερώθη ἐν σαρκί,
ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι,
ὥφθη ἀγγέλοις,
ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

4 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀπο-
στήσονται τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασιν
ἡ πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, **2** ἐν ὑποκρίσει

3 τ (Tt 1,7) μὴ αἰσχροκερδῆ 326. 365. 614. 630 pm • **7** ταντον D 1739^{ms} B^l | txt B A
F G^c H I Ψ 33. 81. 326. 1739*. 1881 pc (G*: h. t.) • **8** ο B* pc • **14** □ F G 6. 1739. 1881
pc vg^{ms} sa | ^τ ταχίον B (D²) F G 1739. 1881 B^l | txt A C D* P Ψ 33. 81 pc • **16** [·
ὁμολογοῦμεν ὡς D* 1175 pc] | ^τ ὁ D* lat | (+ o 88 pc) θεος B^c A^c C² D² Ψ 1739. 1881 B^l
vg^{ms} | txt B* A* C* F G 33. 365 pc (o vl ος verss. rell); Did Epiph
¶ 4,1^τ (ex itac.?) -νης P Ψ 104. 614. 630. 945 al lat

Tt 1,7; 3,2
H 13,5 |

15 Act 20,28

Mc 4,11f
2K 8,21 ·
2T 2,26

Ph 1,1 Act 6,3

Tt 1,7f
16 · 1,5,19 2T 1,3
Act 23,11 H 9,14;
10,2,22; 13,18 |

1K 1,8 Kol 1,22
Tt 1,6s |
Tt 2,3

2 · 4

4,13

H 3,6f

5f

4 Mcc 6,31; 7,16;
16,1
9

J 1,14 R 1,3s

cf 1K 6,11

Kol 1,6,23 G 2,2

Mc 16,19 L 9,51
Act 1,2,11

2T 4,3; 3,11 · 2Th
2,3f

1J 4,6 Is 19,14 ·
2P 2,1 Jc 3,15 |

ψευδολόγων, ἑκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδη-
σιν, **3** κωλύοντων γαμῖν, ἁπείχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ
θεὸς ἐκτίσεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πι-
στοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. **4** ὅτι πᾶν κτίσμα
θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
βανόμενον· **5** ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύ-
ξεως.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διά-
κονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πί-
στεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧς ἡ παρηκολούθη-
κας· **7** τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραι-
τοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· **8** ἡ γὰρ

σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ
εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα
ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. **9** πιστὸς ὁ λόγος καὶ
πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· **10** εἰς τοῦτο γὰρ ἡ κοπιῶμεν καὶ
ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἡλίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν
σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν.

11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ διδάσκει. **12** Μηδεὶς σου
τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν
ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἣ ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ.
13 ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει,
τῇ διδασκαλίᾳ. **14** μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ
ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν
τοῦ ἡρεσβυτερίου. **15** ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα
σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ τῇ πᾶσιν. **16** ἔπεχε σεαυτῷ καὶ
τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σε-
αυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης ἀλλὰ παρακάλει ὡς πα-
τέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, **2** πρεσβυτέρας ὡς μη-
τέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ.

2 ἡ καὶ καυ(σ)τ- F 0241^{vid} al lat sy^p | κεκαυτ- C D G I Ψ 33. 1739. 1881 M; CI Did Epiph
txt N A L al; Or • 3 [ἡ κελευοντων απ. Tour cj] • 6 ἡς A 365 pc | ἡ-θησας C F G pc
• 10 ἡ καὶ F G 1881 M; | txt N A C D P Ψ 0241^{vid}. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 pc lat sy;
Ambst | ἡ ονειδιζομεθα N² D 0241^{vid}. 1739. 1881 M latt sy co | txt N* A C F G K Ψ 33. 104.
326. 1175. 1505 al; Ambst | ἡ-ισαμεν D* 33 • 12 ἡ εν πνευματι M; | txt N A C D F G I
Ψ 6. 33. 81. 104. 629. 1175. 1505. 1739. 1881 pc latt sy co; CI • 14 ἡ-ρου N* 69*. 1881
• 15 ἡ εν D² Ψ 1881 M vg^{mss} | txt N A C D* F G 6. 33. 81. 104. 1739 pc lat co

11 **3** Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. **4** * εἰ δέ τις χήρα
τέκνα ἢ ἐκγονα ἔχει, ἡμανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον
οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις·
τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **5** ἡ
δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἡλπικεν ἐπὶ ἡθεὸν καὶ
προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ
ἡμέρας, **6** ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. **7** καὶ ταῦτα
παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ᾦσιν. **8** εἰ δέ τις τῶν ἰδίων
καὶ μάλιστα ἡ οἰκείων οὐ ἡπρονοεῖ, τὴν πίστιν ἡρηνηται
καὶ ἐστὶν ἀπίστου χείρων.

9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γε-
γονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, **10** ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυ-
ρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων
πόδας ἐνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. **11** νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ·
ὅταν γὰρ καταστηριάζωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμῖν θέ-
λουσιν **12** ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἡθέτη-
σαν· **13** ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ ἡμανθάνουσιν περιερχόμεναι
τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ
περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. **14** Βούλομαι οὖν
νεωτέρας γαμῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν
ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· **15** ἡδη
γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. **16** εἰ τις ἡ
πιστὴ ἔχει χήρας, ἡἐπαρκεῖτω αὐταῖς καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ
ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσῇ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τι-
μῆς ἀξιοῦσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
διδασκαλίᾳ. **18** λέγει γὰρ ἡ γραφή· ἡβοῦν ἀλοῶντα οὐ
φιμώσεις, καὶ· ἡἄξιος ὁ ἐργάτης ἡτοῦ μισθοῦ ἡαὐτοῦ.
19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἡἐκτὸς
εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἡ τριῶν μαρτύρων. **20** Τοὺς ἡἀμαρτάνον-

ἡ 5,4 ἡ-ετω 945 pc d f m vg^{cl}; Ambst Pel Spec | ἡ (2,3) καλον και 323. 365. 945 pc sam^{ss} bo
• 5 ἡ τον (-N*) κυριον N* D* 81 pc vg^{mss} | txt C F G P Ψ 048 pc (τον θ. N² A D² 1739. 1881
M) lat sy co • 8 ἡ των C D¹ 1881 M; | txt N A D* F G I Ψ 048. 1739 pc | ἡ-ειται N* D* F G
I K 104. 1881 pc | txt N² A C D² Ψ 33. 1739 M • 13 ἡ [ἡ λανθ- Mangey cj] • 16 ἡ πιστος
ἡ D Ψ M a b vg^{mss} sy; Ambst | txt N A C F G P 048. 33. 81. 1175. 1739. 1881 pc m vg co;
Ath | ἡ-εισθω N A F G 33. 1175 pc | txt C D Ψ 048. 1739. 1881 M • 18 ἡ 3 4 1 2 A C I P Ψ
048. 33. 81. 104. 365. 1175 pc (lat); Or Ambst | β. αλ. ου κημωσεις D* | txt N F G D²
1739. 1881 M (it vg^{mss}); (CI) | ἡ της τροφης N*^{vid} (a*); (CI) • 19 ἡ b; Ambst Pel • 20 ἡ δε
A D* (ἡ F G) 1175 pc it vg^{mss}; Ambst | txt N D² Ψ 048. 33. 1739. 1881 M r vg sy; Lcf

G 2,14 • E 5,11 2T
4,2 Tt 1,9,13
2T 4,1
L 9,26

Act 6,61 • 2J 11!

τας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔ-
χωσιν. **21** Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ
'Χριστοῦ Ἰησοῦ' καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα
φυλάξης χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ ἑπρόσ-
κλιν. **22** χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινῶ-
ναι ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἄγνον τήρει.

23 Μηκέτι ὑδροπότηι, ἀλλὰ οἶνω ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν
στόμαχον ἵ καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. **24** Τινῶν
ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. **25** ὡσαύτως ἵ καὶ
τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβή-
ναι οὐ δύνανται.

E 6,51

Is 52,5

Phm 16

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης
πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ
θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται. **2** οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν,
ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπη-
τοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι.

4,11 | 1,3 G 1,6-9

1,10!

Tt 1,1

2T 2,23! • 2,14 •

R 1,29!

2T 3,8 •

2T 4,4 Tt 1,14;

3,11

4,8 • Ph 4,11 H
13,5

Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. **3** εἴ τις ἑτεροδιδασκα-
λεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν δι-
δασκαλίᾳ, **4** τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν
περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεταί φθόνος
καὶ ἔρις βλασφημίας, ὑπόνοιαι πονηραί, **5** διαπαραιτριβαὶ
διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων
τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέ-
βειαν. ἵ

6 Ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρ-
κείας·

21 κύριον Ι. Χρ. D² M² sy | 2 / F Ψ 630. 1175. 1739. 1881 pc bo^{ms} | txt K A D* G 33. 81.
104. 365. 629 pc latt co; Cl | ἵ κλησιν A D Ψ 33. 1739 M² | txt K F G K 81. 630. 1881 al latt
sy; Cl • **23** ἵ σου D² F G M² a vg sy; Cl | txt K A D* P Ψ 33. 81. 104. 1739. 1881 pc b m*
r vg^{ms}; Ambst • **25** ἵ δε A F G 81 pc a m^c vg^{ms} | txt K D Ψ 33. 1739. 1881 M² lat sy |
ἵ ναται K F G L 6. 326. 1241. 1505. 1739 pm

¶ **6,3** ἵ προσεχεται K* pc lat; Cyp • **4** ἵ γεννῶνται D*^c lat | ἵ φθονοι D* pc latt bo |
ἵ ερεις D F G L Ψ 6. 81. 365. 629. 1175 al latt sy^b sa^{ms} bo | txt K A 408. 33. 1739. 1881 M²
sy^p sa^{ms}; (ἵ Cl) • **5** ἵ απεστραμμενων απο D* | απερριμμενων 365 | ἵ αφιστασο απο
των τοιουτων D² Ψ M² a b m vg^{ms} sy; Cyp Lcf Ambst | txt K A D* F G 408. 6. 33. 81. 1175.
1739. 1881 pc lat co

7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον,
ἵ ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα·

8 ἔχοντες δὲ ἵ διατροφάς καὶ σκεπάσματα,
τούτοις ἀρκεσθῆσόμεθα.

9 οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν
καὶ παγίδα ἵ καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἵ ἀνοήτους καὶ βλα-
βεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον
καὶ ἀπώλειαν. **10** ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ
φιλαργυρία, ἥς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς
πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις ἵ πολλαῖς.

11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε ἵ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε·
δίωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν,
ἀγάπην ὑπομονὴν ἵ πραῦπαθίαν.

12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως,
ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἵ ἐκλήθης
καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν
ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

13 παραγγέλλω Ὅ[σοι] ἐνώπιον Ὅ¹ τοῦ θεοῦ τοῦ ἵ ζφο-
γονούντος τὰ πάντα καὶ ἵ Χριστοῦ ἵησοῦ² τοῦ μαρτυ-
ρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογί-
αν, **14** τηρήσαι σε τὴν ἐντολὴν ἵσπιλον ἀνεπίλημπτον
μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν ἵησοῦ Χρι-
στοῦ, **15** ἵην καιροῖς ἵδίοις δείξει

ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης,

ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων

καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν,

ἵ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον,

ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἵδεῖν δύναται·

ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον, ἀμήν.

Job 1,21 Eccl 5,14

Mt 13,22

1,19

2T 3,17 1Sm 2,27
1Rg 13,1 etc

G 5,22!

L 13,24 2T 4,7!

Mt 27,11 p J 18,36s

2T 1,10; 4,1,8 Tt
2,13 2Th 2,8 |
1,11 • Sir 46,5
2Mcc 12,15

Ap 17,14!

Kol 4,1 2Mcc 13,4
3Mcc 5,35

1,17! Ex 33,20

7 ἵ αληθες οτι D* a b vg^{ms}; Ambst Spec | ἵ δηλον οτι K² D² Ψ M² (f m vg) sy | — co; Hier |
txt K* A F G 408. 33. 81. 1739. 1881 pc r; Did • **8** ἵ διατροφην D F G K P 048^{vid}, 1739*^c al
it vg^{ms} sy^p co; Cyp Ambst | txt K A Ψ 33. 1739^{mg} vid, 1881 M² f vg sy^b • **9** ἵ (3,7) του
διαβολου D* F G (629) pc it vg^{cl}; Spec | ἵ ανονητους 629 pc lat • **10** ἵ ποικιλαις K* H
• **11** ἵ του K² D F G H Ψ M² | txt K* A I 33. 1739. 1881 pc | ἵ πρα(ο)τητα K² D Ψ 33 M² | txt
K* A F G H P^{vid} 81. 630. 1739. 1881 pc • **12** ἵ και 81. 1505 pc sy^{h*} • **13** ἵ οἱ K* F G Ψ 6.
33. 1739 pc m sa^{ms} | txt K² A D H 1881 M² lat sy sa^{ms} bo; Tert | Ὅ¹ K pc | ἵ ζωοποιουντος K
M² | txt A D F G H P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc | ἵ K F G 326 pc
sy^p; Tert | txt A D Ψ 33. 1739. 1881 M² lat sy^b • **16** ἵ και D* 629 a b m* vg^{cl}; Tert Ambst

Jc 1,10 **17** Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ¹⁸
 R 12,161 • Ps 62,11 •
 4,10 ἡ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἡλικικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι
 ἀλλ' ἐπὶ θεῷ τὴν παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς
 ἀπόλαυσιν, **18** ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς,
 Mt 6,20 εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας
 ἑαυτοῖς ἡμετέριον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται
 τῆς ὄντως ζωῆς.
 2 T 1,14 **20** Ὁ Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον ἐκτρεπόμενος
 4,71 τὰς βεβήλους ἡ κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύ-
 μου γνώσεως, **21** ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πί-
 1,61 στιν ἡστόχησαν.
 Kol 4,181 Ἡ χάρις ἡμεθ' ὑμῶν. τ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'

1 K 1,11 **1** Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος
 1 J 2,251 1 T 4,8 θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 Act 16,11 • 1 K 4, **2** Τιμοθέε ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
 17 • 1 T 1,21 πατρὸς καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.
 R 1,91 • Ph 3,5 • **3** Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν κα-
 1 T 3,91 θαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνεῖ-
 4,91 αν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιπο-
 θῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρῶν, ἵνα χαρᾷς

17 ὑψηλὰ φρ. K I 048^{vid}. 33*; Or | ἐπι τῷ A I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. (629). 1175. 1505. 1739. 1881 pc; Bas Did | ἐν τῷ D² M | txt K D* F G; Or | τ (4,10) τῷ (- D*) ζῶντι D M a b m vg^{cl} sy bo^{ms}; Ambst Spec | txt K A F G I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc vg^{st,ww} co; Or • **19** [θεμα λῖαν Bos; κειμηλῖον P. Junius cjj] | ἑ αἰωνίου D² 1881 M bo^{ms} | οντως αἰων. 1175 pc | txt K A D* F G Ψ 81. 104. 365. 1505. 1739 pc latt sy • **20** (ex itac.?) καινοφ- F G lat; Ir^{lat} • **21** ἡμεθ' σου D Ψ 048. 1739. 1881 M lat sy bo^{ms} | txt K A F G P 33. 81 pc bo | ἡμῶν K² D¹ Ψ 1739^c M | vg^{cl,ww} sy bo; Ambst | txt K* A D* F G 33. 81. 1739*. 1881 pc it vgst sa bo^{ms}

Subscriptio: Προς Τιμοθεον α' K (D, F G) Ψ 33. 1739* | πρ. T. α' εἰς ἀποστολὴν ἀπο Λαοδικείας (Νικοπολεως P) A P pc | πρ. T. α' εἰς ἀποστολὴν ἀπο Λ. ης εἰς ἀποστολὴν μητροπολὶς Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς (Καπατ- K L pc; Παρακατ- 1881) 1739*. 1881 M | - 323. 365. 629. 630. 1505 pc

¶ **1,2** 2 / 629. 1739. 1881 pc vg^{ms} | κυρίου I. Χρ. K* 33 pc (sy^p) | txt K² A D F G I Ψ M lat sy^h sa bo^p

πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν ἡ λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνέγκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λαῖδῃ καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοὶ.

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἡ ἀναμνησκῶ σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δυνάμιν θεοῦ,

9 τοῦ σώσαντος ἡμᾶς

καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία,

οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν

ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν,

τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

πρὸ χρόνων αἰώνων,

10 φανερωθεῖσαν δὲ νῦν

διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον

φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου

11 εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος, **12** δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. **16** δόξῃ ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἁλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος

5 ἡ λαμβανῶν K² D (365) M sy^h | txt K* A C F G Ψ 33. 104. 1175. 1739. (1881) pc • **6** ὑπομνησκῶ D Ψ 365. 1505 pc | ἡ Χριστοῦ A • **10** 2 / K² C D² F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy; Or | θεοῦ (?) I | txt K* A D* 81 pc vg^{ms}; Ambst • **11** καὶ (- C P pc) διδ. εθνῶν K² C D F G Ψ 1739. 1881 M latt sy co | κ. διακονος 33 (pc) | txt K* A I 1175 pc • **12** ο K* Ψ 1175 pc vg^{ms} sy^p

1 T 1,5

Act 16,1

1 T 4,14

Act 6,61

R 8,15 Mt 8,26 p

J 14,27

1 K 2,4

2,15 L 9,261 •

Ph 1,71 • 2,31

Ti 3,5

E 1,111

Ti 1,2s

R 16,26 1 P 1,20

1 T 6,141 Ti 2,11; •

1,4; 2,13; 3,6 Ph

3,20 2 P 1,111 •

H 2,141

J 1,4,9 Act 26,23 •

1 K 15,53s

1 T 2,7

1 P 4,16

141

1 T 1,101

2,21 • 1 T 1,14

12 1 T 6,20

R 8,11

4,161

4,19

Act 28,30
Jd 21
ἐν Ῥώμῃ Γσπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν· **18** δώη αὐτῷ ὁ κύριος εὐρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν Ῥώμῃ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

E 6,10
1,13; 3,14
Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἡκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** Γσυγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος ἑμπελέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλήῃ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** νόει ὁ λέγων· ὦ δώσει γὰρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.

Phm 2 | 1 K 9,7
1 K 9,25!
1 K 9,7,10
Prv 2,6
1 K 15,20
R 1,3!; · 2,16
Ph 1,7!; · 1,12-14
Act 28,31 |
Mt 24,22 E 3,13! ·
1 T 1,15!
R 6,8
Mt 10,22!
Mt 10,33!
R 3,3 · 1 K 10,13!
8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, **9** ἐν ᾧ κακοπαθὼ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται· **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. **11** πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· **12** εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἄρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· **13** εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι ὁ γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπομίμησκε διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μὴ ῥητομαχεῖν, ὡς ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ κατα-

17 ῥσπουδαιοτερον (-πως A 365 pc) A D¹ Ψ² sy^h | txt K C D* F G P 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 pc latt sy^p co; Or · **18** ῥμοι 104. 365. (· 629) pc it vg^{cl} sy
¶ **2,3** ῥκακοπ- 1175 lat | συν ουν κακοπ- C³ D¹ H² Ψ 1881^c sy^h | txt K A C* D* F G H* I P 33. 81. 104. 365. 1739. (1881^{vid}) pc m sy^{hmg} bo · **4** ῥτω θεω FG it vg^{cl} ww; Cyp Ambst · **6** ῥπροτερον K* · **7** ῥα K² D H Ψ 1881^c sy^h | txt K* A C F G P 33. 1739 pc; Epiph | ῥδωη C³ H Ψ 1881^c sy^h | txt K A C* D F G 048. 33. 1175. 1739 pc latt; Epiph · **12** ῥαρνουμεθα K² D 1739. 1881^c sy^h; Cyp Ambst | txt K* A C Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175 pc lat; Tert (F G; h. t.) · **13** ῥ K² Ψ² sy^h sa bo^{mss}; Tert | txt K* A^{vid} C D F G L P 048^{vid}. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1739. 1881 al sy^p bo · **14** ῥκυριου A D Ψ 048. 1739. 1881^c sy^h b vg sy sa^{mss} bo^{pl} | Χριστου 206 pc | txt K C F G I 614. 629. 630. 1175 al a vg^{mss} sy^{hmg} sa^{mss} bo^{pl} | ῥμάχει A C* 048. 1175 pc latt | txt K C³ D F G I Ψ 33. 1739. 1881^c sy; CI | ῥεις K² D Ψ 1739. 1881^c sy | txt K* A C F G I P 048. 33. 1175. 1241 pc

στροφῇ τῶν ἀκουόντων. **15** σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. **16** τὰς δὲ βεβήλους ῥενοφωνίας περιῖτασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας **17** καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει. ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, **18** οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες Ὁ[τὴν] ἀνάστασιν ἤδη γεγενῆσθαι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. **19** ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην· ἔγνω κύριος τὸς ὄντας αὐτοῦ, καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου. **20** Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἡ μὲν εἰς τιμὴν ἡ δὲ εἰς ἀτιμίαν· **21** ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, τὸ εὐχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.

22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίδωκε δὲ διακαιοσύνην πίστιν ἀγάπην εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρῆς καρδίας. **23** τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννώσιν μάχας· **24** δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ῥῥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδασκαλὸν, ἀνεξίκακον, **25** ἐν πραύτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε ῥδῶη αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας **26** καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποὶ· **2** ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαιοι φιλάργυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ῥαχάριστοι ἀνόσιοι **3** ῥῥστοργοὶ ῥσπονδοὶ ῥδιάβολοι ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι **4** προδοταὶ προπετεῖς τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,

16 ῥ (ex itac.) καινοφ- FG b d; Lcf Spec · **18** ῥ K F G 048. 33 pc | txt A C D Ψ 1739. 1881^c sy · **19** ῥπαντας K* · **21** ῥκαὶ K² C* D¹ Ψ 1739. 1881^c sy^h; Or | txt K* A C² D* F G 048. 33. 629 pc it; Ambst · **22** ῥπαντων των (- FG) επικ. C F G I 048^{vid}. 33. 81. 104. 326 pc sy^h sa bo^{pl} | παντων των αγαπωντων A | txt K D Ψ 1739. 1881^c sy^h bo^{pl} · **24** ῥνηπιον D* F G | txt K A C D² Ψ 048. 33. 1739. 1881^c sy co · **25** ῥ δῶ K² D² 33. 1739. 1881^c sy | txt K* A C D* F G Ψ 81. 104 pc
¶ **3,1** ῥγινωσκετε A F G 33 pc | γινωσκετω 1175; Ambst Spec · **2** ῥαχρηστοι C* K pc
• **3** ῥ 2 I D 365. 1175 pc (a) g m vg^{mss}; Ambst | 2 K | - 431 sy^p

1,8
2 K 6,7 E 1,13 Kol
1,5s Jc 1,18 | 1 T
4,7!

1 T 1,20
1 T 1,6! · 21 K 15.
12

Is 28,16
Nu 16,5 · Sir 17,26;
35,3 Job 36,10 ·
Is 26,13 Sir 23,
10 v. l. cf Lv 24,16 |
1 K 3,12

R 9,21 |

Phm 11
3,17

G 5,22! · 1 K 1,2! ·

Mt 5,8! |
Tt 3,9 1 T 1,4; 6,4;
4,7 Act 15,2 |
Tt 3,2 1 T 3,2s

Act 11,18! · 3,7! |
1 T 3,7

1 T 4,11 2 P 3,3
Jd 18

R 1,29!

? Ph 3,19

5 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρ-
νημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 Ἐκ τούτων
γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτί-
ζοντες τὸ γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα
ἐπιθυμίαις τὸ ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μη-
δέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 ὃν
τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ,
οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατ-
εφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 ἄλλ'
οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἐκ-
δηλος ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ
ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ
ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν,
οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις,
οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ
κύριος. 12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι
καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ
πλανώμενοι. 14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώ-
θης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους
οἱ [τά] ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς
σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα
γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν,
πρὸς ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανάρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν
ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἁρτίος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος,
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι τὸ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ
τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. 2 κή-

6 ἡ-λωτευοντες D² M | txt N A C (D*: εκμ-) F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739.
1881 al | τὰ 2 pc | τ και ηδοναις A 1505 pc syh • 8 ἡ Μαμβρης F G it vglst.ww; Cyp
• 9 ἡ διανοια A • 10 ἡ-θηκας D Ψ 1739. 1881 M | txt N A C (F G: ηκ-) 33 pc | [τ]η
πραξει v. Wyss cj | ὁ A pc • 11 ἡ γενοντο A K 81. 614. 629. 1881 pc | τ τουτεστιν α δια
την θεκλαν πεπονθεν· εξ Ιουδαιων πιστευσασι εις Χριστον K^{ms} (181^{ms}) (syh^{ms}) (i. e.
glossa) • 12 ἡ τ N A P 33. 104. 365. 1505. 1739 pc | txt C D F G Ψ 1881 M lat(t) • 14 ἡ
τινος C³ D Ψ M lat | txt N A C* F G P 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 pc b d; Ambst
• 15 ὁ τ N C² vid D* F G 33. 1175 pc co; Cl | txt A C* D¹ Ψ 1739. 1881 M • 16 ὁ it vglst
sy; Ambst | ἡ λεγchon D Ψ M; Cl | txt N A C F G I 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc
• 17 ἡ τελειος D* ex lat? | υγιης τελειος 104^{ms} (i. e. glossa)
¶ 4,1 τουν Ψ 1505 pc | εγω 326* | ουν εγω D¹ M | txt N A C D* F G I P 6. 33. 81. 104.
365. 1175. 1739. 1881 pc latt | ἡ κριναι F G 6. 33. 81. 1881 pc | ἡ κατα N² D² Ψ 1881 M vglst
(sy) sa | txt N* A C D* F G 6. 33. 1175. 1739 pc it vglst.ww bo

ρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον,
ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ
8 διδασχῇ. 3 Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνου-
σης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰ-
δίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους
κνηθόμενοι τὴν ἀκοὴν 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτρα-
πήσονται. 5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, ὁ κακοπάθησον, τὸ
ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληρο-
φόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύ-
σεώς μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμαι,
τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. 8 λοιπὸν ἀπο-
κεῖται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι
ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον
δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ ὅπασιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν
αὐτοῦ.

9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως. 10 Δημᾶς γάρ
με ἐγκατέλειπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη
εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς
Δαλματίαν. 11 Λουκάς ἐστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον
ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἐστιν γάρ μοι εὐχρηστος
εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον.
13 τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλειπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ
ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας.
14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο.
ἂποδώσει αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 ὃν
καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λό-
γοις. 16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδεὶς μοι

Me 18,15! 1T 5,20!
L 17,3

1T 4,1! • 1,10!
H 13,22

1T 6,5!
1T 1,4!
1P 1,13! • 2,31 •
Act 21,8!

Ph 2,17; • 1,23 2P
1,14 |
1K 9,25 1T 1,18;
6,12 H 12,1 Jd 3 •
Act 20,24!

1K 9,25! Sap 5,16
H 12,23!
1T 6,14!

21; 1,4 | Kol 4,14
Phm 24
16!

2K 2,13!
Kol 4,14! • Act
12,12! •
Phm 11

E 6,21!
Act 16,8!

1T 1,20!
Ps 62,13; 28,4 Prv
24,12 R 2,6! |

2 ἡ N* F G 1739. 1881 pc latt co • 3 ἐπιθ. τας ιδίας M | txt N A C D F G P Ψ 33. 81. 104.
365. 1175. 1505. 1739. 1881 al • 5 ὁ N* vglst.ww | τ (2,3) ως καλος στρατιωτης Χριστου
Ιησου A • 6 ἡ εμης αναλ. D Ψ M a f t vglst.ww | txt N A C F G P 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1739. 1881 pc b vglst; Ambst • 7 ἡ τον καλον D Ψ 1739. 1881 M; Or | txt N A C
F G 33. 81. 104. 629. 1175 pc; Eus Did • 8 ὁ D* 6. 1739*. 1881 pc lat sy; Ambst • 9 ἡ
ταχιον I 33 | εν ταχει 442 pc • 10 ἡ λειπεν A C D² F G L P 33. 81. 1175. 1881 al | txt N
(D*: κατελ-) I vid Ψ 1739 M | ἡ Γαλλιαν N C 81. 104. 326 pc vglst.ww sa bo; Eus Epiph
• 11 ἡ αγαγε A 104. 365. (1881*) pc • 13 ἡ λειπον A C F G L P 33. 104. 326. 1175. 1881 c
al | txt N D Ψ 1739. 1881* M | τ δε D* pc lat; Ambst | και 1175 • 14 ἡ δωση D² Ψ M
b vglst.ww; Ambst | txt N A C D* F G 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc a vglst
• 15 ἡ ανθεστηκεν N² D² Ψ 1739. 1881 M a g vglst.ww | txt N* A C D* F G 33. 1175 pc lat;
Ambst

10; 1,15 Mc 14,50
Act 23,11; 27,
23s · Ph 4,13!

1 Mc 2,60 Dn 6,21.
27 Theod Ps 22,22 |
3,11! Mt 6,13! 2K
1,10 ·
R 16,27!

Act 18,2! · 1,16

Act 19,22!

Act 21,29!

9!

G 6,18! · Kol 4,18!

Ἦ παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἔγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν· **17** ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἰακούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρυσθῇ ἐκ στόματος λέοντος. **18** Ὁ ῥύσεται με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

19 Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν Ὁ καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. **20** Ἑραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἠπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. **21** Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ ὅ πάντες.

22 Ὁ κύριος Ὁ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μετ' ὑμῶν. Ὁ

2K 2,13!

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ

1 Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ Ὁ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἔπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνων, **3** ἐφάνερωσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι,

16 Ὁ συμπαρεγ- ἡ² D Ψ 1739^c. 1881 M | *txt* ἡ* A C F G 33. 326. 1175 *pc* latt; Did (1739^a *incert.*) | Ὁ-λειπον A C D¹ F G L P 33. 104. 326. 1175 *al* | *txt* ἡ D* Ψ 1739. 1881 M · **17** Ὁ-ση Ψ M | *txt* ἡ A C D F G P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1739. 1881 *pc* · **18** Ὁ καὶ D¹ F G Ψ M sy | *txt* ἡ A C D* 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 *pc* lat · **19** Ὁ Λεκτραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ Σίμαιαν καὶ Ζηνώνα τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ 181 *pc* (cf Acta Pauli et Theclae) · **20** Ὁ-λειπον C L P 33. 104. 323. 326. 365. 1175. 1241 *al* | [ἡ Μελιτη Beza cf] · **21** Ὁ ἡ* 33. 1739. 1881 *pc* · **22** Ὁ ἡσους A 104. 614 *pc* vg^{sl} | ἡσ. Χριστος ἡ² C D Ψ M a b f vg^{cl,ww} sy bo; Ambst | *txt* ἡ* F G 33. 1739. 1881 *pc* sa | ἡ χ. μ. ἡμῶν 460. 614 *pc* vg^{sl} bo^{ms} | ἡ χ. μ. σου sy^p sa^{ms} bo^{ms} | ἐρρωσ(ο) ἐν εἰρήνῃ D*¹ a b; (Ambst) | -sa^{ms} | Ὁ ἀμην ἡ² D Ψ 1739^c M lat sy bo^{pl} | *txt* ἡ* A C F G 6. 33. 81. 1739*. 1881 *pc* b vg^{ms} sa bo^{pl}; Ambst

Subscriptio: Πρὸς Τιμοθεον β' (- ἡ C) ἡ C (D, F G) Ψ 33 *pc* | πρ. (- 1881) T. β' ἐγγραφῇ ἀπο Ρωμῆς (Λαοδικαίας A) A P 6. 1739*. 1881 *pc* | πρ. T. β' τῆς Εὐφροσύνης ἐκκλησίας ἐπισκοπον πρῶτον χειροτονηθέντα ἐγγραφῇ ἀπο Ρωμῆς οτε ἐκ δευτέρου παρεστῇ Παῦλος τῷ καίσαρι Ρωμῆς Νερῶνι (vl v. l. al) 1739^c M | - 323. 365. 629. 630. 1505 *pc*

¶ **1,1** Ὁ 2 / A 629. 1175 a b vg^{ms} sy^h; Ambst | 2 D* · **2** Ὁ ἐν F G H 365 *pc* | - 33 *pc*

ὁ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** Τίτω γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις Ὁ καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Ὁ Χριστοῦ Ὁ Ἰησοῦ Ὁ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

1T 1,11! · 1,1!
1T 1,2! · R 1,7!
2T 1,10!

5 Τοῦτου χάριν ἠπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα Ὁ ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, **6** εἰ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδῃ, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῇ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον ὅσιον ἐγκρατῇ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασκίαν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ἢ καὶ παρακαλεῖν Ὁ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὀφειλουσῇ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν Ὁ.

Act 14,23
6s: 1T 3,2-4
1T 3,10!
Act 20,28!
1K 4,1!
11 1T 3,8 1P 5,2
R 12,13! · E 4,24!
2P 5,2 |

10 Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ Ὁ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ Ὁ τῆς περιτομῆς, **11** οὐδε δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὁλοὺς οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες Ὁ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν Ὁ. **12** εἰπὲν Ὁ τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης·

1T 5,20!
1T 1,9.6 ·
G 6,3 R 16,18!
G 2,12! |
2T 3,6; · 2,18
1T 5,13 · 7!

Κρήτες αἰεὶ ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.

13 ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἐλέγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὀφθαλμοῖς Ὁ ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ὁ Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ Ὁ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. **15** πάντα Ὁ καθαρά τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν κα-

Epimenides, de
oraculis / περὶ
χρησμάτων
1T 5,20!
2,2
1T 1,4! · Mt 15,9!
1T 6,5! | R 14, 14.
20

4 Ὁ ελεος A C² M sy^h bo^{ms} | Ὁ μιν καὶ 33 | - 1739. 1881 *pc* | *txt* ἡ C* D F G P Ψ 088. 365. 629. 1175 *pc* latt sy^p co; Chr | Ὁ 2 / 1739. 1881 | κυρίου I. Χρ. (- 1175) D² F G M sy | *txt* ἡ A C D* Ψ 088. 0240. 33. 81. 365. 629 *pc* lat; Ambst · **5** Ὁ ἀπελειπον A C F G 088. 0240. 33. 1175 *pc* | κατελειπον (-λειπον L P 104. 326 *al*) ἡ² D² M | *txt* ἡ C* D* Ψ 81. 365. 1505. 1739. 1881 *pc* | Ὁ-σης A (D*, F G) Ψ 1881 *pc* | *txt* ἡ C D² 088. 0240. 33. 1739 M · **9** Ὁ τους ἐν πασῇ θλίψει A | Ὁ μὴ χειροτονεῖν διγαμοὺς μὴδὲ διακονοὺς αὐτοὺς ποιεῖν μὴδὲ γυναικας εχειν ἐκ διγαμίας, μὴδὲ προσερχεσθῶσαν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ λειτουργεῖν το θεῶν. τοὺς ἀρχοντας τοὺς ἀδικοκριτας καὶ ἀρπαγας καὶ ψευστας καὶ ἀνελεημονας ἐλέγχε ὡς θεοῦ διακονοὺς 460 · **10** Ὁ Ὁ ἡ A C P 088. 81. 104. 365. 614. 629. 630 *al* a vg^{ms} sy co; Ambst | *txt* D F G I Ψ 33. 1739. 1881 M lat; Lcf Spec | Ὁ A D² F G Ψ M | *txt* ἡ C D*^c I 088. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881 *pc* · **11** Ὁ τα τέκνα οἱ τοὺς ἰδιοὺς γονεῖς ὑβρίζοντες ἢ τυπτοντες ἐπιστομίζε καὶ ἐλέγχε καὶ νουθετεῖ ὡς πατὴρ τέκνα 460 · **12** Ὁ δε ἡ* F G 81 *pc* | γὰρ 103 · **13** Ὁ ἡ* *pc* · **14** Ὁ ἐνταλμασιν F G | γενεαλογίας 075. 1908 *pc* · **15** Ὁ μιν ἡ² D² Ψ M sy^h | γὰρ sy^p bo^{pl} | *txt* ἡ* A C D* F G P 6. 33. 81. 1739. 1881 *pc* latt sa bo^{pl}

2 T 3,5 1 J 2,4
Ps 14,1 · 3,1

θαρόν, ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς ὁ καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ^{οἱ} ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

1 T 1,10!

1 T 5,1: · 3,2

1,13 · 1 Th 1,3

1 T 5,2

1 T 3,11

1 K 14,34!

R 14,16

Ph 3,17!

2 Th 3,14

E 6,51

1 T 1,1!

3,4 2 T 1,10 Gn

35,7 2 Mcc 3,30

3 Mcc 6,9 · 1 T

4,10! |

1 J 2,16

1 K 1,7 Ph 3,20

1 Th 1,10 ·

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. **2** Πρεσβύτεας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** πρεσβύτειδας ὡσαύτως ἐν καταστάματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους ἢ μὴ οἶνω πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα ἰσωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους **5** σώφρονας ἀγνάς ὁικοῦργοὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ^τ βλασφημηται.

6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν **7** περὶ ἅπαντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἁφθορίαν, σεμνότητα ^τ, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον.

9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ² ὑποτάσσεσθαι: ἐν πᾶσιν ¹, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** ἢ μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ ἅσας πιστὶν ἐνδεικνυμένους ἀγαθῇ, ἵνα τὴν διδασκαλίαν ὅτην τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν.

11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἱσωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις **12** παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, **13** προσδε-

16 ° K*: Ambst et ° 1 K* 81

¶ 2,3 ἡ-πει C 33. 81. 104 pc latt sy^p sa; Cl | ἡ μηδε K* A C 81. 1739. 1881 pc sy^p | txt K² D F G H Ψ 33 M latt sy^b; Cl • 4 ἡ-ζουσι(v) K* A F G H P 104. 326. 365. 1241. 1505 pc | txt K² C D Ψ 1739. 1881 M; Cl • 5 ὁικοῦρους K² D² H 1739. 1881 M; Cl | txt K* A C D* F G I Ψ 33. 81 pc | ἡ (1 T 6,1) καὶ ἡ διδασκαλία C pc vg^{ms} sy^b • 7 ἡ-παντας εαυτον Ψ 33. 104. 326 pc | παντα εαυτον D* | παντας σεαυτον pc | παντων σεαυτον P | txt K A C D² F G 1739. 1881 M lat | ἡ-αδιαφθοριαν K² D¹ Ψ M | αφθοριαν P³² F G 1881 pc | txt K* A C D* K P 33. (81). 104. 1739 al | ἡ (2 T 1,10) αφθαρισαν D² Ψ M sy^b | txt P³² vid K A C D* F G P 33. 81. 365. 1739. 1881 pc latt co • 8 ἡ-υμων A pc a vg^{ms} • 9 ἡ-Α D P 326. 1739. 1881 pc | txt K C F G Ψ 33 M | [i, et :1 -] • 10 ἡ-μηδε C² D*^c F G 33 pc sy^p | ἡ 1 3 2 4 F G | 1 4 2 3 629 | 2 1 3 4 Ψ M | 1 3 4 K* | πασαν ενδ. αγαπην 33 | txt K² A C D P 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881 pc | ° 1739. 1881 M | txt K A C D F G Ψ 33. 81 pc • 11 ἡ-σωτηρος K* t vg^{ms} | του σ-ρος ημων F G a b vg^{cl,ww} co; Lcf | ἡ σωτηριος (C³) D² Ψ 33. 1881 M | txt K² A C* D* 0278. 1739 vgst; Cl

χόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν (Ἰησοῦ Χριστοῦ), **14** ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρῃς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. **15** Ταῦτα ἡ-λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς · μηδεὶς σου ἡ-περιφρονεῖτω.

3 Ὑπομίμησε αὐτοὺς ἀρχαῖς ^τ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, ἡ-πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἡ-ἐνδεικνυμένους πρᾶττητα ἡ-πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3** ἡ-ἡμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ^τ ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡ-δόναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοὶ, μισοῦντες ἀλλήλους.

4 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία ἡ-ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,

5 οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ

ἡ-ἐποίησαμεν ἡμεῖς

ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος

ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας

καὶ ἀνακαινώσεως ^τ πνεύματος ἁγίου,

6 οὐ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως

διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,

7 ἵνα δικαιοθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι

κληρονόμοι ἡ-γεννηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

8 Πιστὸς ὁ λόγος · καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιουθῆναι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ · ταῦτά ἐστιν ^τ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. **9** μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ ἡ-γενεαλογίας καὶ ἡ-ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιστάσο · εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. **10** αἰρετικὸν ἀνθρώπον μετὰ μίαν

1 T 6,14! · R 5,2 ·

2 T 1,10! |

1 T 2,6! · 1 P 1,18

Ps 130,8 ·

Ez 37,23 · Ex 19,5

Dt 7,6; 14,2 ·

3,8.14 1 P 3,13 H

10,24 |

1 T 4,12

R 13,1-7

2 T 2,24 · Ph 4,5

E 5,8 Kol 3,7

1 P 4,3 R 1,29!

Ps 31,20 · Sap 1,6 ·

2,11 ·

1 T 1,1! |

Dt 9,5 E 2,4.8s

2 T 1,9 ·

E 5,26! · Mt 19,28

J 3,5 1 P 1,3

R 12,2!

Joel 3,1 Act 2,4.17

2 T 1,10!

R 3,24!

Mt 19,29 · 1,2

1 T 1,15!

2,14!

2 T 2,23! · 1 T 1,4

1 K 11,19!

13 ἡ-τ 2 1 K* F G b | 1 1739 | txt K² A C D Ψ 0278. 33. 1881 M lat sy; Cl Lcf Ambst Epiph • 15 ἡ-διδασκε A | ἡ-καταφρ- P pc
¶ 3,1 ἡ-τ καὶ D² 0278 M lat sy | txt K A C D* F G Ψ 33. 104. 1739. 1881 pc b | ἡ-καὶ π. F G | π. καὶ A • 2 ἡ-ἐνδεικνυσθαι σπουδην τα (?) K* • 3 ἡ-τ καὶ D a b t vg^{ms} sy^p; Lcf • 5 ἡ-ὦν C² D² Ψ 1881 M | txt K A C* D* F G 33. 81. 1739 pc; Cl | ἡ-τ δια D* F G b vg^{ms}; Lcf • 7 ἡ-γενωμεθα K² D² Ψ M | txt K* A C D* F G P 33. 81. 104. 630. 1739. 1881 pc • 8 ἡ-τ τα D² Ψ M | txt P⁶¹ K A C D* F G I 0278. 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881 pc co • 9 ἡ-τ (1 T 6,4) λογομαχίας F G | ἡ-τ επιν K* D F G Ψ pc; Ambst | txt K² A C I 1739. 1881 M latt sy co

R 16,17! 'καὶ δευτέραν νουθεσίαν' παραιτοῦ, **11** εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος.

E 6,21! **12** Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῖαν πρὸς σέ ἢ Τύχικον, σπούδασον ἔλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς ἱλείπη. **14** μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

E 4,28s • Mc 4, 19!p

15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

H 13,25 Ἡ χάρις ἑμετά πάντων ὑμῶν. Τ

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

Ph 1,71 • Act 16,1! **1** Παῦλος ὁ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλῆμονι τῷ ἀγαπητῷ Τ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφία (τῇ ἀδελφῇ) καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ, **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Kol 1,17 • 2T 2,3 R 16,51 | R 1,7! **4** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνησίαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἁγάπην

10 (3 I 2 D* (δυο) Ψ 1505. 1881 pc syh | 3 1739 b vgms; Irlat Tert Cyp Ambst | νουθ. ἢ δευτ. FG | txt p⁶¹vid K A C 0278 M lat; Ir Or • **13** ἱλιπη K D* Ψ 1505 pc • **15** -σασθε A b | 'του θεου (κυριου D b vgms) μ. παντ. υμ. D FG 629 lat | μ. του πνευματος σου 33 | μ. παντ. υμ. και μετα τ. πν. σου 81 | txt p⁶¹vid K A C H Ψ 048. 1739. 1881 M vgms sy co | ὁ αμην K² D¹ FG H Ψ 0278 M lat sy bo | txt K* A C D* 048. 33. 81. 1739. 1881 pc b vgms sa; Ambst

Subscriptio: Πρὸς Τιτον p⁶¹vid K C (D, FG) Ψ 33 pc | πρ. Τ. εγγραφή ἀπο Νικοπολεως (+ εν Κρητη 81) A P^{vid} 81. (945; ἀπο Μακεδονιας) pc | Παυλου αποστολου πρ. Τ. της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα εγ. ἀπο Ν. της Μακεδονιας H (1739. 1881) M | - 323. 365. 629. 630. 1505 pc

¶ **1** ἁποστολος D* | απ. δεσμιος 629 | δουλος 323. 945 pc | ὁ αδελφω D* (a) b; Ambst • **2** τῇ αγαπητῇ D² Ψ M (sy) sa^{ms} | αδ. τη αγαπ. 629 a (b vgms) vg^{cl} syh; Ambst | txt K A D* FG I P 048. 0278. 33. 81. 104. 1739. 1881 pc vgstww sa^{ms} bo • **5** 4 2 3 | p⁶¹vid D 323. 365. 629. 945. 1739. (1881) pc a b vgms sy; Ambst

καὶ τὴν πίστιν², ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν¹ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς τῆς ἀγαθοῦ τοῦ ἑν ἡμῖν¹ εἰς Χριστόν². **7** Χαράν γὰρ πολλὴν ἔσχον¹ καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

1 K 1,9

G 5,6 • Ph 1,9!

2 K 7,4

12,20

8 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύτης² νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ². **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἔγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς², Ὀνήσιμον, **11** τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ Ὁ[καί] σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, **12** ὃν ἀνέπεμψά σοι, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα¹. **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον.

Ph 1,71

1 K 4,14! 15

Kol 4,9

2 T 4,11; 2,21 •

71

2 K 9,7 1 P 5,2

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης, **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἡδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐγγλόγα. **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω². ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις². **20** ναὶ ἀδελφέ, ἐγὼ

1 T 6,2 1 K 7,22!

R 15,71

1 K 16,21!

5 εἰς τ. κ. I. (+ Χριστον D*) A C D* 048. 0278. 33 pc | εν Χριστω Ιησου 629 | txt K D² F G Ψ 1739. 1881 M • **6** ἔργου FG pc vg^{cl} | ἑ- p⁶¹ A C 048. 33. 629 f vgstww | ἡ 1739. 1881 it vgms; Ambst | txt K D F G Ψ 0278 M vg^{cl}; Hier | 'εν υμιν p⁶¹ K F G P 0278. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881 al a b vg^{cl}ww sy co | - 629 vgms | txt A C D Ψ 048^{vid} M vgst syhm; Ambst | ὁ Ιησουν K² D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M latt sy^(p) | txt p⁶¹ K* A C 33 pc co; Ambst • **7** χαριν M | txt K A C D F G Ψ 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 629^c. 630. 1505. 1739. 1881 pc latt sy co | π. εσχομεν D* pc b | μεγαλην εχωμεν 629 | εχωμεν π. (f D²) Ψ M sy | txt p⁶¹vid K A C F G P 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881 pc (f vg) co • **9** [f-βευτης Bentley cj] | ἑ νυν A pc • **10** ἔγω A 1505 pc a | ἑ μου K² C D¹ Ψ 0278. 1739^c. 1881 M sy | txt K* A D* F G 33. 81. 1739* pc latt • **11** ὁ K² A C D 0278. 1739. 1881 M it (f a f) syh | txt K*^c F G 33. 104 pc vgstww (f vg^{cl}) sy^p (Ψ: h. t.) • **12** σοι αυτ., τουτ εσ. τ. εμα σπλ., προσλαβου C* | (+ σοι C² D* pc), συ δε αυτον, τ. εσ. τ. εμα σπλ., προσλ. K² C² D (Ψ) 0278. 1739. 1881 M lat (sy) | σοι (- pc; Thret^{lem}), συ δε αυτ. προσλ., τ. εσ. τ. εμα σπλ. 048 pc g; Thret^{lem} | txt K* A (FG: συ loco σοι et + δε) 33 pc • **18** γει D² Ψ 1739. 1881 M | txt K A C D* F G P 048. 33. 81. 104 pc • **19** ἑν κυριω D*

71 σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Ἰησοῦ.

21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἧ ἀ λέγω ποιήσεις. 22 ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

Ph 1,25!

Kol 1,7!· 4,10!
Act 12,12! 27,2!
2T 4,10! Kol 4,14!

G 6,18!

23 Ἰσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Ἰησοῦ, 24 Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκάς, οἱ συνεργοί μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ὡ

20 κυρίῳ D² M² a vg | txt N A C D* F G L P Ψ 33, 81, 104, 365, 1505, 1739, 1881 al vgms sy co; Ambst • 21 ο D Ψ 1739, 1881 M² lat | txt N A C P 0278, 33, 81, 104, 365 pc • 23 ζονται D¹ M² f vgms | txt N A C D* P Ψ 048, 0278, 6, 33, 81, 365, 1505, 1739, 1881 al lat • 25 ἡμων A C D Ψ 0278 M² lat sy^p co; Ambst | txt N P 33, 81, 104, 365, 1505, 1739, 1881 pc b vgms sy^h | Ὡ αμην N C D¹ Ψ 0278, 1739^c M² lat sy bo | txt (P⁸⁷) A D* 048^{vid}, 6, 33, 81, 1739*, 1881 pc vgms sa bo^{ms}

Subscriptio: Προς Φιλημονα N A C (D) Ψ 33 pc | πρ. Φ. εγραφη απο Ρωμης P 048^{vid} pc | πρ. Φ. (+ και Απφιαν δεσποτας του Ονησιμου και προς Αρχιππον τον διακονον της εν Κολοσσαις εκκλησιας L 326, 1241 al) εγρ. απο Ρ. δια (+ Τυχικου και L 1739, 1881 al) Ονησιμου οικετου (- 1739; + φυγαδος 1881) M² | - A 0278^{vid} 323, 365, 629, 630, 1505 pc

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν Ὡ ἐν τοῖς προφήταις 2 ἐπ' ἡσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ Ὁ καὶ ἔποίησεν τοὺς αἰῶνας².

3 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,

Ἰφέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως Ὁ αὐτοῦ, Ὡ καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν Ὡ ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,

4 τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος Ὁ τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5 Τίτι γὰρ εἰπὲν ποτε τῶν ἀγγέλων·

υἱός μου εἰ σύ,

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;

καὶ πάλιν·

ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα,

καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἴκουμένην, λέγει·

καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους Ὡ λέγει·

ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ Ἰπνεύματα

καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα,

8 πρὸς δὲ τὸν υἱόν·

ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος²,

L 1,55 Hos 12,10s |
9,26 1P 1,20 Jr
23,20 ·

Ps 2,8 Mt 21,38p ·
J 1,3!

Sap 7,25s · 2K
4,4! · 3,14!

Kol 1,17
9,14,26 Job
7,21 ·
8,1; 10,12; 12,2
Ps 110,1 Mc 16,19
E 1,20 · Ps 113,5 |
E 1,21 1P 3,22
Ph 2,9

Ps 2,7 · 5,5
Act 13,33

2Sm 7,14 1Chr
17,13

Kol 1,18! Ps 89,28

Dt 32,43 ·
Ps 96,7 ·

Ps 103,4 ·

Ps 44,7s ·

¶ 1,1 ἡμων P^{12vid,46c} pc a t v vgms sy^p; Clat • 2 ἡτων Ψ 629, 1505 pc a b d t | ° P⁴⁶ 0150 sa^{ms} bo? | ° D¹ Ψ 1739*, 1881 M² a b vgms sy^h | txt P⁴⁶ N A B D*² I 0243, 0278, 33, 1175, 1739^c, l 249 pc lat • 3 ἡφανερων B*² | ° P⁴⁶ 0243, 6, 1739, 1881* pc | ° δι εαυτου (αυ- P⁴⁶ D* 0278, 365, 1505) P⁴⁶ D² H^c 0243, 0278, 1739, 1881 M² a b vgms sy sa bo | txt N A B D¹ H* P Ψ 33, 81, 629, 1175, 2464, l 249 al lat | ἡμων N² D¹ H 33, 1881 (M²: ° ποι. τ. αμ.) sy | txt P⁴⁶ N* A B D* P Ψ 0243, 0278, 6, 81, 1175, 1739, l 249 pc latt • 4 ° P⁴⁶ B • 7 ἡτου D* pc | ἡπνευμα D 326, 2464 pc sy^p • 8 ° B 33 t vgms

Ο και ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

9 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἄνομίαν·

διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου

ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

10 καί·

σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,

καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·

11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ ὁ διαμένεις,

καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς,

ὡς ἱμάτιον· καὶ ἀλλαγῇσονται·

σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἰ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.

13 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε·

κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

14 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς ἡ διακο-
νίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν
σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς
ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρῶμεν. 2 εἰ γὰρ ὁ δι'
ἡ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος καὶ πᾶσα πα-
ράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν,
3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σω-
τηρίας, ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου
ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4 ὁ συνειμαρ-
τυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις ὅτε καὶ τέρασιν καὶ ποικί-
λαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν
ἑαυτοῦ θέλησιν;

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν
μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. 6 διεμαρτύρατο δὲ πού-
τις λέγων·

10-12:
Ps 101,26-28 ©

Is 50,9; 51,6
Is 34,4 © Ap 6,14

13,8
Ps 109,1 © Mt 22,
44!

Mt 4,11; 18,11
Dn 7,10 · 12,9!

Act 8,6

Act 7,53! · 2P
1,19!
10,35!
10,28s; 12,25 Mt
3,7; · 22,5 ·
Act 10,37 L 1,2 ·
7,14! ·
1K 1,6 |
Mc 16,20 2K 12,
12!
1K 12,4,11

cf Dt 32,8 © Sir
17,17 ·
6,5; 13,14 E 1,21 |

8 ° D² Ψ 0278. 1881 M t vg^{cl} sy | txi ϕ⁴⁶ N A B D* 0243. 33. 1739 pc it vgst ww | 'ραβ. ευθ.
η D Ψ 0278. 1881 M | ἡ N* | txi ϕ⁴⁶ N¹ A B 0243. 33. 1739 pc | 't αυτου ϕ⁴⁶ N B | txi A
D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M latt sy co • 9 ρ-μιας D* | αδικιαν N A 33^{vid} pc; Or |
txi ϕ⁴⁶ B D² Ψ 0243. 0278. 1739. 1881 M latt sy^h • 11 ρ-μενεις D² 0243. 365. 629 pc lat
• 12 ἁλλαξεις N* D* t vg^{cl} ww; Ath | □ D¹ Ψ 0243. 0278. 33. 1881 M lat sy sa^{ms} bo; Ath | ut
txi, sed om. και D* | txi ϕ⁴⁶ N A B 1739 vg^{ms} • 14 ρ-νιας B sa; Or^{pl}
¶ 2,1 □ vs 0243. 1739. 1881 • 2 ρ-λου L • 4 ρ-συμμαρ- B | ° P 0243. 0278. 33. 81. 323.
365. 629. 630. 1505. 1739 al lat | ρ του θεου D*

τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ,

ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;

7 ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,

δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, τ

8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξει Ο[αὐτῷ] τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα
ὑποτεταγμένα· 9 τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττω-
μένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ
καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως ἡ χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παν-
τὸς γεύσῃται θανάτου.

10 Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ
πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχη-
γὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὁ
τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἐνὸς πάντες· δι'
ἦν αἰτία οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφούς αὐτοὺς ἡ καλεῖν
12 λέγων·

ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,

ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε,

13 καὶ πάλιν·

ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ,

καὶ πάλιν·

ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός.

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ σαρ-
κός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα
διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ
θανάτου, τοῦτ' ἐστιν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τοῦ-
τους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἐνοχοὶ ἦσαν
δουλείας. 16 οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ
σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. 17 ὅθεν ὥφειλεν κατὰ
πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται
καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεὸν εἰς τὸ ἰλάσκε-

Ps 8,5-7 ©

1K 15,27!

7 Ph 2,8s

5,4s

Mt 16,28! p

R 11,36!

R 8,29 · 12,2; 5,8s
Act 3,15 · L 13,32 |
9,13; 13,12 Ex 31,
13 etc J 17,19 ·
10,10! ·
11,16 · J 20,17!

Ps 21,23 © J 17,6

Is 8,17; 12,2 ©
2Sm 22,3

Is 8,18 ©

R 8,3

2T 1,10 · 1K 15,55
Ap 12,10

G 5,1

Is 41,8s

11s · R 8,31 ·
1Sm 2,35 · 4,14! ·
5,1 R 15,17 Ex 4,
16 · 1J 2,2!

6 ρ τις ϕ⁴⁶ C* P 81. 104. 1881 pc d vg^{ms} bo • 7 ρ (Ps 8,7) και κατεστησας αυτον επι τα
εργα των χειρων σου N A C D* P Ψ 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 1505. 1739. 1881.
2464 al lat (sy^p h**) co | txi ϕ⁴⁶ B D² M vg^{ms} • 8 ρ 2 / ϕ⁴⁶ A C 0278. 33. 1881 M | / 104.
629*. 1175. 2464 pc bo^{pl} | txi N B D Ψ 0243. 1739 pc bo^{pl} | ° (ϕ⁴⁶) B d v vg^{ms} bo^{ms} | txi N
A C D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy • 9 [° Semler cj] | ἡ χωρις θεου 0243. 1739*
vg^{ms}; Or^{ms} Ambr Hier^{ms} Fulg • 11 ρ-λων 33 • 14 ρ παθηματων D* b (t) vg^{ms}

σθαι ἡ τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. **18** ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐ-
τὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

4,15!

9,15 Ph 3,14
4,14! • 10,23!
Is 17,7 1 Chr 17,14
Ps 149,2 •
Nu 12,7 •
8,6 2 K 3,7ss

Is 40,28
Nu 12,7 •

Jos 1,2etc

10,21 J 8,35 •

E 2,19 1 T 3,15 •
4,16! • 10,23 R 5,2
Kol 1,23

Ps 95,7-11

Ex 15,23; 17,7

Dt 6,16

Nu 14,21-23

Jr 16,12; 18,12

2 Th 2,3!

1 Th 5,11!

3 Ὅθεν, ἀδελφοί ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, **2** πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν Ὁ[δλῳ] τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. **3** πλείονος γὰρ οὗτος δόξης ἢ παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. **4** πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ ὅλα κατασκευάσας θεός. **5** καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, **6** Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ. οὐ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἢ ἐάν[περ] τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος ὅτι κατασχωμεν.

7 Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·

σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃτε,

8 μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παρα-
πικρασμῷ

κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ,

9 οὐδ' ἐπείρασαν ὅτι πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ

καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου **10** τεσσεράκοντα ἔτη·

διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ

καὶ εἶπον· αἰεὶ πλανῶνται ἡ καρδία,

αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου,

11 ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου·

εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν καρδία

πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος,

13 ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν,

17 ταῖς -ταῖς A Ψ 33 pc

¶ **3,2** ο φ^{13,46}vid B vg^{ms} co; Ambr | txt K A C D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy • **3** φ¹³ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M lat | txt φ⁴⁶vid K A B C D P Ψ 1505 pc • **4** τ τα C³ D² Ψ 0278 M | txt φ^{13,46} K A B C D* I K 0243. 6. 33. 1739. 1881 pc • **6** ὅς φ⁴⁶ D* 0243. 6. 1739 pc lat (sy) | txt φ¹³ K A B C D¹ I Ψ 0278. 33. 1881 M v co; Hier | τ εαν φ¹³ K¹ B D* P 0243. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat | καν K* | txt φ⁴⁶ K² A C D² Ψ 0278 M vg^{ms}; Lcf | τ τ μεχρι τελους βεβαιαν K A C D Ψ 0243. 0278. 33. (τ 323). 1739. 1881 M lat sy (p) bo | txt φ^{13,46} B sa; Lcf • **9** τ με K² D² Ψ 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy bo | txt φ^{13,46} K* A B C D* 33 pc sa; Cl Lcf | τ, εδοκιμασαν v vg; Ambr | , εδ. με K² D² Ψ 0278 M a vg^{ms} sy (p) | txt φ^{13,46} K* A B C D* P 0243. 33. 81. 365. 1739. 1881 pc b vg^{ms} co; Cl Lcf • **10** εκεινη C D² Ψ 0278 M a vg^{ms} sy bo | txt φ^{13,46} K A B D* 0243. 6. 33. 1739. 1881 pc lat sa; Cl | εν τη καρδ. αυτων, διο φ¹³ • **13** τ-λεσατε φ¹³

ἄχρις οὗ τὸ σήμερον ἢ καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἡ τις ἐξ ὑμῶν ἡ ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας – **14** μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν – **15** ἐν τῷ λέγεσθαι·

σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃτε,

μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.

16 Ἦτινες γὰρ ἀκούσαντες παρεπύκρναν· ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; **17** τίσιν δὲ ὅτι προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἁπειθήσασιν; **19** καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης ὅτι ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖν. **2** καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκρασμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** Ἐισερχόμεθα ἢ γὰρ εἰς Ὁ[τὴν] κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν·

ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου·

οἱ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου,

καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γεννηθέντων.

4 εἶρηκεν ὅτι γὰρ περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως· καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἁπειθείαν, **7** πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, σή-

7
Mc 4,19! R 7,11 |
1,9

R 11,22 • 1,3; 11,1
2 K 9,4 •
6,11

7s Ps 95,7s

Ex 17,1ss

10

Nu 14,29.32 1 K
10,5 |

11 Nu 14,22s

12; 4,6

3,11

12,15 |

G 5,2 • 1 Th 2,13

3,11 Ps 95,11

Gn 2,2 •

Ps 95,11

3,19 | 3,7

13 (ex itac.?) καλεῖται A C 104. 1241. 2464 al | τ B D M syh | txt φ¹³ K A C H P Ψ 0243. 0278. 33. 81. 104. 629. 1241. 1739. 1881. 2464 al lat • **14** ὑποστ. αὐτου A 629. 1505 pc a vgl.ww | πιστεως 424c • **16** [τινές et τ; K L P 0243. 0278. 1739. 1881 pm lat] • **17** τ και A d | ἁπειθησασιν A • **18** ἁπιστησασιν φ⁴⁶ lat
¶ **4,1** τ της D* • **2** τ τ-ρασμενος K b d vgl. syh samss; Lcf | -ραμμενοι (et om. τη πιστει) 104 | txt φ^{13,46} A B C D* Ψ 0243. 0278. 33. 81. 1739. 2464 pc (-ραμμεν- D² 1881 M) a t v vgl.ww syh samss | τ των ακουσαντων D* 104. 1505 pc syhm; Lcf | τοις ακουσθεισιν 1912 (lat) | τ. ακουσμασιν Bleek cj • **3** τ-χωμεθα A C pc | τ ουν K A C 0243. 0278. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 pc vgms | δε syh | txt φ^{13,46} B D Ψ 33 M lat syh | φ^{13,46} B D* | txt K A C D¹ Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M | φ^{13,46} A pc • **4** φ¹³ vgms syh • **5** τ η I 33. 326 | - φ¹³ D* 81. 629. 1739 pc bo | txt φ⁴⁶ K A B C D¹ Ψ 1881 M lat syh samss • **6** ἁπιστιαν φ⁴⁶ K* lat

μερον, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς
 ᾿προεῖρηται·

3,7s Ps 95,7s σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
 μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν.

Dt 31,7 Jos 22,4 8 εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοὺς κατέπαυσεν, οὐκ ἔαν περὶ ἄλλης
 ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. 9 ἄρα ἀπολείπεται σαββατι-
 σμός τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. 10 ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατὰ-
 παυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐ-
 τοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. 11 Σπουδάσωμεν

3,18 | Act 7,38!
 1 P 1,23 ·
 Sap 7,22-30
 Is 49,2 E 6,17
 Ap 1,16; 2,12!
 Sap 18,15s ·

J 12,48
 1 K 4,5 |
 Hen 9,5

L 16,2!

οὐν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν
 τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέση τῆς ᾿Γαπειθείας. 12 Ζῶν
 γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἔνεργης καὶ τομώτερος ὑ-
 πὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διῆκνόμενος ἄχρι με-
 ρισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν,
 καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. 13 καὶ
 οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυ-
 μνά καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν
 ἡμῖν ὁ λόγος.

2,17; 3,1; 5,5,10;
 6,20; 7,26; 8,1; 9,
 11; 10,21 · E 4,10!
 7,31 · 10,23! |

5,2 · 2,17s Mt 4,
 1-11 p; 26,41 p L
 22,28 · R 8,3! · 7,
 26 J 8,46! Ps Sal
 17,36 | 10,22 · 3,6;
 10,19,35 1 J 3,21!

7,28 ·

2,17! Ex 18,19 ·

8,3 | 4,15

Mt 18,12

cf 7,28 |

7,27; 9,7 L 9,7;
 16,6,15s |
 J 3,27

14 Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐ-
 ρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολο-
 γίας. 15 οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖ-
 σαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα
 καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. 16 προσερχώμεθα οὖν
 μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος
 καὶ χάριν ὁ εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ
 ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσ-
 φέρῃ δῶρά ὅτε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, 2 μετριοπα-
 θεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ
 αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν 3 καὶ ᾿δι' αὐτὴν ὀφείλει, καθ-
 ὡς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ᾿αὐτοῦ προσφέρειν
 ᾿περὶ ἁμαρτιῶν. 4 καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τι-

7 ᾿-ρηκεν B 1739. 1881 pc | εἰρηται D² M | txt P⁴⁶ K A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326.
 1505. 2464 pc latt sy^p | 8 ᾿αρα B | 11 ᾿απιστίας P⁴⁶ 104 pc lat sy^h | ἀληθείας D*
 • 12 ᾿εναργῆς B; Hier^m | ᾿σωματος 1505. 2464 pc | 16 ° B
 ¶ 5,1 ° P⁴⁶ B D¹ Ψ pc | 3 ᾿δια ταυτην C³ D² M² sy^{hms} | δια ταυτα 467 a b vgl. ww | txt
 P⁴⁶ K A B C* D* P 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881. 2464. l 249. l 846 pc sy co (Ψ illeg.) | ᾿ε
 εαυ. K A C D² P⁴⁶ 0278^s. 33. 1739 M | txt P⁴⁶ B D* 0278*. 1881. l 846 pc | ᾿υπερ C³ D²
 M | txt P⁴⁶ K A B C* D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. l 249. l 846 pc

μὴν ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾿καθὼςπερ καὶ
 ᾿Ααρών·.

5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆ-
 ναι ἀρχιερέα ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν·

υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

6 καθὼς καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει·

σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ,

7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ
 ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτόν ἐκ θανάτου
 μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ ἱ-
 εῖσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ ὢν υἱός, ἔμα-
 theoretical ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, 9 καὶ τελειωθείς ἐγένετο
 πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου,
 10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τά-
 ξιν Μελχισέδεκ.

Ex 28,1

4,14!

1,5! Ps 2,7 @

c, 7 Ps 110,4 1 Mcc
 14,41
 Mt 26,38-46 J 12,
 27

Ps 22,25

2,10 Ph 2,8 | 7,28;

2,10 ·

9,12 Is 45,17 |

4,14! · Ps 110,4

11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος
 λέγειν, ἐπεὶ νῶθοι γέγονατε ταῖς ἀκοαῖς. 12 καὶ γὰρ
 ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖ-
 αν ἔχετε τοῦ ᾿διδάσκειν ὑμᾶς ᾿τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρ-
 χῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γέγονατε χρεῖαν ἔχοντες
 γάλακτος Ὀ[καί] οὐ στερεᾶς τροφῆς. 13 πᾶς γὰρ ὁ μετέχων
 γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ τ' ἐ-
 στί· 14 τελείων δὲ ἐστὶν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν
 ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρι-
 σιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ
 τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον κατα-
 βαλλόμενοι μετανόιας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως
 ἐπὶ θεόν, 2 βαπτισμῶν ᾿διδασχῆς ἐπιθέσεώς τε χειρῶν,
 ἀναστάσεώς ὅτε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. 3 καὶ
 τοῦτο ᾿ποιήσομεν, ἔάνπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός.

6,12

cf 6,1

1 K 3,1-3 1 P 2,2

E 4,14!

E 4,13!

R 16,19 Gn 2,17;
 3,5

cf 5,12

1 K 3,10

Act 20,21 · 9,14 |

Act 6,6!

Act 18,21!

4 ° P¹³vid | ᾿καθωπερ K² C² D² Ψ 0278. 1739. 1881 M | καθως C* l 846 | txt P⁴⁶ K* A B
 D* 33. l 249 pc | 6 ᾿ει P⁴⁶ P 629 pc | 7 [᾿τουκ Harnack cf] | 11 ° P⁴⁶ D* P | 12 ᾿-
 σκεσθαι υμ. (- 1912) 462. 1912 latt sy^{hms} | ᾿, τίνα B² D² 0122. 0278 M latt sa^{mss} bo | - 6.
 1739. 1881 pc | txt Ψ 81 pc (P⁴⁶ K A B* C D* P 33 sine acc.) | ° P⁴⁶ K* B² C 33. 81. 1739
 pc lat; Or Did | txt K² A B* D Ψ 0122. 0278. 1881 M vg^{ms} sy; Cl | 13 ᾿τακμην D*
 ¶ 6,2 ᾿διδασχην P⁴⁶ B 0150 d | ° P B D* P 365 pc vg^{ms} co | txt P⁴⁶ K A C D² I Ψ 0122. 0252.
 0278. 33. 1739. 1881 M lat | 3 ᾿-σωμεν A C D P Ψ 81. 104. 326^{vid}. 365. 1505. 2464 pm
 vg^{ms} | txt P⁴⁶ K B l K L 0122. 0278. 6. 33. 629. 630. 1241. 1739. 1881 pm lat sa^{mss} bo

10,26s.32 Mt 21,
31 1J 5,10 J 4,10 |
1P 2,3 · Jos 21,45;
23,15 &
2,51 Mt 12,32 |
Ez 18,24 ·
10,29 2P 2,21
1K 11,27
7,31 · Kol 2,15 |
Gn 1,11s Dt 11,11

Gn 3,17s Mt 7,16;
13,7

R 15,14

Apc 2,19 1Th 1,3

10,22 · 3,14 |
5,11 · 1K 11,11 ·
15,17; 10,36; 11,9
Ps Sal 12,6 |

R 4,20

Gn 22,16

Gn 22,17

121; 11,33

Ex 22,10

121

J 8,171

Nu 23,19 1Sm
15,29

4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἀπαξ φωτισθέντας, γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου 5 καὶ καλὸν γευσασμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος 6 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. 7 γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.

9 Πειπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἡ ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. 10 οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γέννησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

13 Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγειλόμενος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμόσαι, ᾧ μωσεν καθ' ἑαυτοῦ 14 λέγων·

Ἐἰ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε·

15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας.

16 ἄνθρωποι τ' γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος·

17 ἐν ᾧ περισσώτερον βουλόμενος ὁ θεός ἐπιδείξει

τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι ὁ θεός, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι

9 ἡ ἀδελφοί κ* Ψ 0278 pc sy | αχαπ. αδ. 257? r vgms; Aug. • 10 τ' (1Th 1,3) του κοπου D² M bo | txi φ⁴⁶ κ* A B C D* P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 pc latt sy sa | ἡν φ⁴⁶ B² (Ψ) 1505. 1739. 1881 pc | txi κ* A B* C D 0278. 33 M • 11 πιστεως I pc a* | πιστ. της ελπ. 33 • 14 ἡ μὴν Ψ 1739. 1881 M | εἰ μὴ D¹ L^c (*: ἡμιν!) latt | οὕτως δη 0278 | txi φ⁴⁶ κ* A B C D* P 33. 104. 326. 2464 pc • 16 τ' μεν C D² 0278. 33 M bo | txi φ⁴⁶ κ* A B D* P Ψ 81. 1505. 1739. 1881 pc lat sa • 17 τ' -τερωσ B | φ⁴⁶ 89vid D 323 a vgms | ἔξασθαι A pc | τ' κλητος 69 • 18 ο' κ* B D Ψ M; Eus^{pt} | txi φ⁴⁶ κ* A C P 0278. 33. 1505. 1739. 1881 pc; Eus^{pt}

τῆς προκειμένης ἐλπίδος· 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχοντες τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

9 7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων τ' καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὁ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάντων ἀμήτων ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ [καὶ] δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστὶν τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν τ' Ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἐλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται· 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ τ' Μελχισέδεκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ὦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς ν' νομοθετῆται, τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ

Kol 1,5 |
Lv 16,2.12
9,3; 10,20 |
5,6 Ps 110,4 ·
4,14!

Gn 14,17-20

J 7,27
4,14; 6,6; 10,29
Ps 110,4 · 10,12.14
2 Gn 14,20

Nu 18,21

Gn 35,11

Gn 14,19

Gn 14,17

8,6

5,6 Ps 110,4

19 ἔχοντες D 0278 pc a vgms

¶ 7,1 ὅς κ* A B C³ D I K 0278. 33 pc | txi φ⁴⁶vid C* Ψ 1739. 1881 M | τότε ἐδιώξεν τοὺς αλλοφυλοὺς καὶ ἐξεῖλατο Λωτ μετὰ πάσης ἀχμαλωσίας 460 • 2 παντος B | παντος αὐτῷ φ⁴⁶ sy • 4 ο' φ⁴⁶ B D* 6. 1739. 1881 pc r vgms sy co | txi κ* A C D² Ψ 0278. 33 M lat syh • 6 τ' τον κ* A D¹ Ψ 0278. 1739. 1881 M; Epiph | txi φ⁴⁶ κ* B C D* 33 pc | γ' -γενθεν A C P Ψ 0278. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 al | txi κ* B D 33 M • 9 τ' Λευ(ε)ίς κ* A B C* I 6. 81. 630*. 1505. 1739 pc μ | txi (vl -ει) κ* C² D Ψ 0278. 33. 1881 M lat sam^s bo (D: incert.) • 10 το A C³ D² 33. 1881 M | txi φ⁴⁶ κ* B C* D* Ψ 0278. 365. 1505. 1739 pc • 11 ο B pc | αὐτῇ D² 1881 M | αὐτην 6. (326). 614 al | txi φ⁴⁶ κ* A B C D* L P Ψ 0278. 33. 104. (365). 1175. 1241. 1505. 1739 al | τ' -θετητο D² Ψ M | txi φ⁴⁶ κ* A B C D* P 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 pc

οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; **12** μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. **13** ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας ἡμετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς ἑπροσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. **14** πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν ἑπερί ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. **15** καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, **16** ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. **17** μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι

5,6 Ps 110,4

9,26 cf 10,9

R 8,3 • 13,9 | 9,9; 10,1s. 4.11

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας· οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, **21** ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν·

Ps 110,4

ὥμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται·
σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.

22 κατὰ τὸσοῦτο ὅ[καί] κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. **23** Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ καλύεσθαι παραμένειν· **24** ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· **25** ὅθεν καὶ σφῶζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

8,6-10; 9,15-20; 10,29; 12,24; 13,20 | L 22,20 | Sir 29,14ss |

5,6; 13,8 L 1,33

11,6 • Ap 1,18

R 8,34 |

4,14 |

4,15 |

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ὁ καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅστις ἄκακος ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ

13 ἑσχεν Φ^{46} | ἑσχεν Φ^{46} A C 33. 81. 1739 pc | μετεσχεν (-σχηκεν K pc) K P pc | txt Σ B D Ψ 0278. 1881 \mathfrak{M} co • **14** Ἰησοῦς 104. 365 pc | Ἰ-3 5 4 0278 | 1 2 4 3 5 Φ^{46} Σ^* 104 pc | 3 1 2 4 5 81. 1739. 1881 pc lat | ουδ. π. ιερωσύνης (C³) M. ελ. C³ D² \mathfrak{M} b vg^{ms} ουδ. π. ιερως. ελ. M. Ψ 1505 pc | txt Σ^2 A B C^{*} D^{*} P 33. 365 pc • **16** ἱερέων C³ D² Ψ \mathfrak{M} txt Φ^{46} Σ A B C^{*} D^{*} L P 0278. 6. 33. 81. 365. 614. 630. 1739. 1881 al • **17** ἑ-ρεῖ C D² \mathfrak{M} sy | txt Φ^{46} Σ A B D^{*} P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 pc co | ἑῖ Φ^{46} D² K P 326. 1175. 1881 pm • **18** Φ^{46} 1241 sa • **21** ἑῖ Φ^{46} D² K P 326. 1175. 1739 al | txt Σ A B C D^{*} Ψ 0278. 33. 1881 \mathfrak{M} ; Eus | ἑ (17) κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ Σ^2 A D Ψ 1739 1881 \mathfrak{M} vg^{ms} sy bo^{pt}; Eus | txt Φ^{46} (Σ^*) B C 0278. 33. 81. 629. 2464 pc lat sa bo^{pt} • **22** τοσοῦτον Σ^2 D² Ψ 0278. 1739. 1881 \mathfrak{M} | txt Φ^{46} Σ^* A B C D^{*} P 33. 81. 326. 365 pc | ° Φ^{46} Σ^2 A C² D Ψ 0278. 1739. 1881 \mathfrak{M} lat sy co | txt Σ^* B C^{*} 33 pc μ • **24** ἱερατεῖαν D^{*} • **26** ° Σ C Ψ 0278. 33. 1881 \mathfrak{M} co | txt Φ^{46} A B D 104^{*}. 1739 pc sy; Eus

ὕψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, **27** ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἄνενέγκας. **28** ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθενεῖαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

1,3 E 4,10 |
10,11 Ex 29,38s
Nu 28,3s •
5,31 Lv 16,6.11.15 •
9,12 |
5,1
5,2
5,9 |

8 Κεφάλαιον δὲ ἑπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, **2** τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, τὸν ἀνθρώπου. **3** Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. **4** εἰ μὲν γοῦν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα. **5** οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· ὅρα γὰρ φησιν, ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. **6** Γνω-
ν[ί] δὲ διαφορωτέρας ἑτέτευχεν λειτουργίας, ὅσῳ ὁ καὶ κρείττονος ἐστὶν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται.

4,14 | 1,31 Ps 110,1
Nu 24,6 • 9,11 |
5,1

9,23 • 10,1 Kol 2,17 •
12,25 |
Ex 25,40.39 Act 7,44

7,22 | 9,15 |
7,11

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρως ἐζητεῖτο τόπος. **8** μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς λέγει·

ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος,

Jr 31,31-34

καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ

καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα διαθήκην καινὴν,

27 ὁ ἀρχιερεὺς D^{*} | οἱ ἱερεῖς 323. 945 pc | ἑ θυσιαν D P 630 pc r vg^{ms}; Ambr Aug | - Φ^{46} vg^{ms} | ἑ προσεν- Σ A I 0278. 33. 365 pc sy^{hm} | txt Φ^{46} B D Ψ 1739. 1881 \mathfrak{M} sy^h co • **28** ἱερεῖς Φ^{46} vid ex latt? sy^h sa
1 8,1 ἑν A pc b vg^{ms} | ἑ ὑψηλοῖς 33 vg^{ms}; Eus | οὐρανοῖς 365 pc • **2** τ καὶ Σ^2 A D² Ψ 0278. 1881 \mathfrak{M} lat sy; Or | txt Φ^{46} Σ^* B D^{*} 33. 1739 pc; Eus • **4** γὰρ D² Ψ \mathfrak{M} sy^h | txt Φ^{46} Σ A B D^{*} C P 0278. 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc latt bo | τ των (- Ψ pc) ιερων (+ ετερων Ψ) D² (Ψ) 0278 \mathfrak{M} sy | txt Φ^{46} Σ A B D^{*} P 6. 33. 81. 365. 629. 1739. 1881. 2464 pc lat co | τ τον Σ^2 D Ψ 0278. 1739 \mathfrak{M} | txt Φ^{46} Σ^* A B 33. 1505. 1881 pc • **6** τ των Φ^{46} B D^{*} | txt Φ^{46} Σ A D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} | ἑ τετευχεν Σ^2 B D² 0278. 365. 945. 1175 pm | τετυχηκεν P Ψ 6. 33. 104. 326. 629. 630. 1505. 1739. 1881 al | txt Φ^{46} Σ^* A D^{*} K L 81. 1241. 2464 pm | ° D^{*} K 326. 1505 pc • **7** ετερως B^{*} | δευτερος 365 • **8** τ αυτοις Φ^{46} Σ^2 B D² 0278. 1739. 1881 \mathfrak{M} | txt Σ^* A D^{*} I K P Ψ 33. 81. 326. 365. 1505. 2464 al latt co; Cyr

- Ex 19,5s **9** οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος·
- 10,16s **10** ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη^τ, ἣν διαθήσεται τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος· διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ ἡκαρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν·
- 2Κ 6,16 **11** καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ἑταίρην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων· γνῶθι τὸν ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με [κύριον, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν,
- 12** ὅτι ἰλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν (καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν) οὐ μὴ μνησθῶ ἐτι.
- Ρ 10,41·9,18 **13** ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
- 10 **9** Εἶχε μὲν οὖν οὐ[καὶ] ἡ πρώτη ἡ δικαιοῦματα λατρείας τὸ τε ἅγιον κοσμικόν. 2 σκηνὴ γὰρ κατασκευάσθη ἡ πρώτη ἐν τῇ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων^τ, ἥτις λέγεται Ἑῶγια· 3 μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἑῶγια Ἀγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν τῇ στάμνος χρυσοῦν ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ αὐ-

Ex 25,23.30s·
2Chr 13,11b

6,19! Ex 26,31.33 |

Ex 25,16.21

Ex 16,33

Nu 17,25

Dt 9,9

9 ῥ-ραις B sam^s • **10** τμου A D Ψ bo^{pt} | ῥ-διαν K* K pc | -δαις P 104. 365 pc d vg^{mss} -δαι B | *lat* φ⁴⁶ K² A D Ψ 0278. 0285. 33. 1739. 1881 M sy; Cyr | ῥ-γραψω φ⁴⁶ B Ψ 0285*^{vid} • **11** ῥπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 *al lat syhm*; Cyr | πλ. αυτού και εκαστος τ. πολ. 326 | *lat* φ⁴⁶ K A B D 0278. 33. 1739. 1881 M sy co | ° φ⁴⁶ D* pc ταυτων D² M vg^{mss} sy co | *lat* φ⁴⁶ K A B D* K P 0278. 0285. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 *al lat*; Cyr • **12** (10,17) κ. τ. αμ. αυτ. και των ανομιων αυτων K² A D 0285^{vid} M vg^{mss} sy^h | και των αν. αυτ. και των αμ. αυτ. 075 pc | και των αν. αυτ. 0278. 33 pc; Cyr | *lat* φ⁴⁶ K* B 81. 629. 1739. 1881 pc *lat sy^p co* **¶ 9,1** ° φ⁴⁶ B 6. 629. 1739. 1881 pc sy^p co | *lat* K A D 0278. 0285. 33 M *lat sy^h* | τσκηνη 6^{ms}. 81. 104. 326. 365. 629. 630. 2464 *al vg^{mss}* • **2** τκαι το χρυσουν θυμιατηριον B sam^s (cf vs 4) | ῥαγια 365. 629 *al b vg^{mss}* | τα αγια B | αγ. αγιων φ⁴⁶ A D* vg^{mss} | *lat* D² 0278. 33. 1739. 1881 M (K D¹ I P: sine acc.) • **3** τα αγια των αγιων K² B D² K L 0278. 1241. 1505 *al* | αγ. των αγιων P 1739 pc | αγια? (sed ex err. ανα!) φ⁴⁶ | *lat* K* A D* I^{vid} 33. 1881 M • **4** ῥεχουσα (sed cf vs 2) B sam^s | ° B pc

- τῆς Χερουβὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὕτως κατασκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ὁ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος ὁ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἁγνοημάτων, 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἐτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, 9 ἥτις ἡ παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δωρὰ τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς^τ, δικαιοῦματα σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.
- 11** Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν ἑγενομένων ἀγαθῶν διὰ τῆς μεζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια ἡ αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος. 13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, 14 πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος ἁἰωνίου ἑαυτὸν προσ-ἠνεγκεν ἁμωμον τῷ θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ῥῆμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι^τ.
- 15** Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. 16 Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· 17 διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ ῥμήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθεμένος. 18 ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγ-

Ex 25,18.22

Nu 18,3s

Ex 30,10 Lv 16,2.
14s.18s·
18·5,3! Lv 16,
11.16

cf 10,19

7,19!

cf 13,9 Lv 11,2
Lv 15,18 Nu
19,13·1

4,14!·10,1

24; 8,2 2Κ 5,1!

19; 10,4·13,12·
24·7,27; 10,10·
5,9 L 24,21! Dn
9,24 |
10,4·Nu 19,9.17·

Lv 17,11 | R 5,9
1J 1,7!

25 J 10,18

1P 1,19·1,3·

1T 3,9!

6,1·R 1,9!·1Th
1,9! |

7,22! Jt 31,31·

8,6; 12,24 1T 2,5

G 3,19·

3,1

E 1,18!

8,13·7

9 τπρωτη D* | ῥον D² M (d) sy^h bo | *lat* K A B D* 0278. 33. 1505. 1739. 1881. 2464 pc *lat* • **10** τκαι δικ-ματα K² B pc | και δικ-μασιν D¹ M a vg sy^h | , δικ-μα D* | *lat* φ⁴⁶ K* A I P 0278. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 pc b sa • **11** ῥμελλοντων K A D² I^{vid} 0278. 33. 1881 M *lat syhm* co; Eus | *lat* (φ⁴⁶) B D* 1739 pc sy^h • **12** ττων αγιων P • **14** ῥαγιου K² D* P 81. 104. 326. 365. 629. 630. 2464 *al a vg sam^s* bo | *lat* φ¹⁷ 17^{vid} 46 K* A B D² 0278. 33. 1739. 1881 M b sy; Ambr | ῥυμων K D² 0278. 33. 1739. 1881 M *lat sy^h sa bo^{pt}* | -614 pc | *lat* A D* K P 365. 1739* *al vg^{cl} sy^p bo^{pt}*; Ambr | τ (1Th 1,9) και αληθινω A P 0278. 104 pc b bo • **17** ῥμη τοτε K* D*

Ex 24,3-8

12!s

Lv 14,4 Nu 19,6

Ex 24,8 Mt 26,
28p · 7,22!

Lv 8,15.19 Ex 40,9

Lv 17,11 E 1,7

8,5

11!

12

R 8,34! | 14

12!; 10,2; 12,26s
1P 3,18 · 1,2 Mt
13,39! 1K 10,11!
G 4,4 1P 1,20 ·
1,3 · 1J 3,5
Test Lev 18,9 |

Gn 3,19

26! 10,12.14 R 6,10
1P 2,24; 3,18 ·

Is 53,12

Ph 3,20

8,5 Kol 2,17 ·
9,11v1

7,19!

κεκαίνισται · **19** λαληθείσης γὰρ πάσης τ' ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν ῥύσων [καὶ τῶν τράγων] μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὕσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν **20** λέγων·

τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός.

21 καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκευὴ τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. **22** καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεςις.

23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. **24** οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν · **25** οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια τ' κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, **26** ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις ῥαθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν [τῆς] ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. **27** καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, **28** οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθῆσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν τ'.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, (οὐκ αὐτὴν) τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις τ' ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε ἔδυνάται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι · **2** ἐπεὶ (οὐκ ἂν) ἐπαύσαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ

19 τῆς φ⁴⁶ D* | ° K* D² 1739. 1881 M | txt φ⁴⁶ K² A C D* L 0278. 33. 81. 104. 1241. 1505. 2464 al | ° I φ⁴⁶ K² K L Ψ 0278. 1241. 1505. 1739. 1881 al sy(p) | 4 2 3 I D 365 sa^{ms} | I 2 4 33 M bo | txt K* A C 81. 326. 629. 2464 al lat sa^{ms} · **25** τῶν ἁγίων K² pc sa^{ms} · **26** ἀποθανεῖν 1908 pc sa | ° 2 φ⁴⁶ C D² Ψ 0278. 0285. 1739. 1881 M | ἁμαρτιῶν D* · (Eus) Aug | txt K A I P 33. 81. 104. 365. 630 pc · **28** τ' δια (+ τῆς 1505 pc) πιστεῶς A P 0285. 81. 1505 pc (° 0278. 69 pc) b vg^{ms} sy^h | txt φ⁴⁶ K C D Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^p co · **¶ 10,1** οὐκ αὐτὰν 1908 sy^p | ου κατὰ 69 | και φ⁴⁶ | τ' αὐτῶν K P (365 pc) b | αἰς D* H L 0278 pc z | - φ⁴⁶ A 33. 1505 pc | txt φ⁴⁶ K C D² Ψ 1739. 1881 M lat | τ' -vanται K A C D¹ P 0278. 33. 81. 104. 614. 1241. 1505 pm a b z* vg^{ms} sy | txt φ⁴⁶ D*² H K L^s 0285. 326. 365. 629. 630. 1739. 1881 pm f r vg · **2** ου H* | καν φ⁴⁶ (365) pc | αν 614. 630. 1505 1739. 1881 al

μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρισμένους; **3** ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτὸν · **4** ἀδύνατον γὰρ αἷμα ῥαυτῶν καὶ τράγων ἁφαιρεῖν ἁμαρτίας. **5** Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει·

θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι·

6 ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.

7 τότε εἶπον· ἰδοὺ ἤκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται τ' περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου.

8 Ἀνώτερον λέγων ὅτι

ῥθυσίας καὶ προσφορὰς καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας

οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας,

αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, **9** τότε εἶρηκεν· ἰδοὺ ἤκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ, **10** ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἔσμεν τ' διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ ῥσώματος ῥησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ῥιερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ῥῥαμαρτίας, **12** ῥοῦτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν (ἐν δεξιᾷ) τοῦ θεοῦ, **13** τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἔως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. **14** (μῥ γὰρ προσφορᾷ) τετελειώκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ῥῥγιαζομένους. **15** Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ῥγιον· μετὰ γὰρ τὸ ῥιερχέσθαι·

1T 3,9!

9,26! | Nu 5,15 @ ·
Lv 16,34 | 7,18s;
9,12!s Is 1,11

J 11,27!

Ps 40,7-9 Mt 9,13!

Lv 4,14etc

36

5s

7

14,29; 13,12 1Th
4,3 ·
E 5,2

9,12!

7,27! · Dt 10,8;
18,7

7,18s!

9,28!
Ps 110,1
Mt 22,44!

9,28!

10! | 3,7

4 φ⁴⁶ K 326. 1881 pc sa; Aug | txt A C D Ψ 0278. 33. 1739 M latt sy bo | ῥαφελεῖν L pc · **6** ῥμα φ⁴⁶ D 1881 vg^{ms} sa^{ms} | txt K A C Ψ 0278. 1739 M r vg^{cl} sy sa^{ms} bo · **7** τ' γαρ φ⁴⁶ D*² · **8** -ιαν κ. -ραν K² D² I Ψ 0278. 1739. 1881 M sy^h sa^{ms} | txt K* A C D* P 33. 1175 pc latt sy^p sa^{ms} bo | τ' τον D M | txt φ⁴⁶ K A C P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc · **9** τ', ο θεος, K² 0278^{vid}. 1739 M lat sy^p h*² bo^{ms} | txt φ⁴⁶ K* A C D K P Ψ 33. 326. 1175. 1505. 1881. 2464 al r · **10** τ' οι D² M | ημεις 323 pc | txt φ⁴⁶ K A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt co | ῥαιματος D* · **11** ῥαρχιε- A C P 0278. 104. 365. 614. 630. 1175. 2464 al sy^p h*² sa | txt φ⁴⁶ 79^{vid} K D Ψ 33. 1739. 1881 M bo | τ' -ιαν φ¹³ · **12** αὐτος D² M | txt φ¹³ 46. 79^{vid} K A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881 pc latt sy co | ῥεκ δεξιῶν (K*: εκ -ια!) A 104 · **13** ° φ¹³ · **14** [μία γ. -ρά Bengel c. 33. 630. 1881 pc] | ῥανασῳζομενους φ⁴⁶ · **15** ῥπροειρ- M | txt φ¹³ 46 K A C D P Ψ 33. 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt co

8,10 Jr 31,33 **16** αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 8,12 Jr 31,34 **17** Ἦ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὧν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ ἡμνησθήσομαι ἔτι. **18** ὅπου δὲ ἄφεςις ὧν αὐτῶν, οὐκέτι προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

4,16! E 3,12 E 1,7! J 14,6 • 6,19! s | 4,14! Zch 6,11 s • 3,6! | 4,16 • Is 38,3 • 6,11 1 T 3,9! • E 5,26! Ex 29,4 Lv 16,4 • Ez 36,25 | 3,1; 4,14 • 3,6! • 1 K 10,13! Tt 2,14! | 2 Th 2,1 Jc 2,2 • 3,13; 13,22 Ez 7,4 • Mc 13,28 6,4-8! 2 T 3,7! 2 P 2,21 31 • 9,27 Is 26,11 • Zph 1,18 | Ps 109,12 • Dt 17,6 Nu 35,30 2,3! 7,3! Mt 7,6 • Ex 24,8 • 7,22! •

19 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσόδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, **20** ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτο ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, **22** προσερχόμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως βεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ. **23** κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἡ ἀκλινῆ, πιστοὶ γὰρ ὁ ἐπαγγελούμενος, **24** καὶ κατανόωμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, **25** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτω μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. **26** Ἐκουσίως ὁ γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, **27** φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζήλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. **28** ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ θυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει. **29** πόσῳ δοκεῖτε χειρόνος ἂν ἰσχυρῶς τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησά-

16 T δε φ¹³ D* c lat | τῶν διανοιῶν D¹ Ψ M it vg^{cl} sy^p; Ambr | txt φ¹³ 46 A C D* I P 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc z vg^{sl} • **17** T ὑστερον λεγει 104. 323. 945. 1739. 1881 al vg^{ms} sy^{hm} sa | tote ειρηκεν 1505 pc sy^h | φ¹³ 46 D* 33. 104. 1739 pc lat | txt A C D¹ Ψ 1881 M vg^{ms} sy | μνησθω φ⁴⁶ A D² D² φ^{vid} M | txt φ¹³ A C D* I 33. 81. 1739. 1881 pc • **18** A C D* b r • **20** [Holsten c] • **22** T -χομεθα (+ γαρ φ⁴⁶ vid) D K L P 104. 326. 365. 629. 1241. 1881 al | txt φ¹³ 46 A C Ψ 33. 1739 M latt co • **23** T ἡμῶν A C lat sy^p • **24** T εκ -μου φ⁴⁶ • **25** T καταλ- φ⁴⁶ D* | T εαυτους 33 pc • **26** T φ⁴⁶ vg^{ms} | T αμαρτίας φ⁴⁶ D*; Hier Marc | T καταλ- φ⁴⁶ | περιλ- D* • **28** T και δακρυων D* sy^h • **29** T καταξ- φ⁴⁶ | T καινης b r

μενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; **30** οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω. καὶ πάλιν·

Ἦ κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.

31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμνησέσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, **33** τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέντες. **34** καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὑπαρξιν Ἦ καὶ μένουσαν. **35** Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἣτις ἔχει μεγάλην μισθοποδοσίαν. **36** ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσσητε τὴν ἐπαγγελίαν.

37 ἔτι ὁ γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον,

ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονίσει.

38 ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται,

καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.

39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. **2** ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. **3** Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. **4** Πίστει πλείονα

29 A • **30** T λεγει κυριος A D² M b r vg^{ms} sy^h sa^{ms} | txt φ¹³ 46 A C D* P Ψ 6. 33. 629. 1739. 1881 pc lat sy^p sa^{ms} bo | T οτι D 81. 104. 629. 1505. 1739. 1881 pc lat | T A C D* A D K 33. 81. 104. 326. 629. 1241. 1505. 1739. 1881 al latt • **32** T ημ. υμων A C D¹ Ψ 33. 81 pc bo | αμαρτίας υμων A C • **33** T ονειδιζόμενοι D* • **34** T δεσμοις φ⁴⁶ P 104 pc (r) | -μοις μου A D² 1881 M; Cl | -μοις αυτων d z vid | txt A D* H 6. 33. 81. 1739 pc lat sy co | T εαυτοις D M | εν εαυτοις 1881 pc | - P | υμας 0150 | txt φ¹³ 46 A H vid Ψ 6. 33. 81. 365. 1505. 1739 pc latt; Cl | T εν ουρανοις A D² H^c Ψ (945). 1739*. 1881 M vg^{ms} sy | txt φ¹³ 46 A C D* H* 33. 1739c vid lat co; Cl • **37** T φ¹³ 104 vg^{ms} • **38** T 2 3 φ¹³ D² H^c I Ψ 1881 M b t z vg^{ms} bo | 2 3 I D* pc μ sy | txt φ⁴⁶ A H* 33. 1739 pc lat sa bo^{ms}; Cl | φ¹³ 46 D* 2

11,1 T πραγμ. αποστασις φ¹³ • **2** T αυτη φ¹³ pc • **3** T τα βλεπομενα D² Ψ M lat sy | txt φ¹³ A C D* P 0285. 33. 81. 1241*. 1739. 1881 pc; Cl Ath • **4** T ηδιονα Cobet c] |

10! • Zch 12,40

R 12,19 Dt 32,35

Dt 32,36 Ps 135,14

27 Mt 10,28 p

6,4 • cf 6,10; 12,4 |

1 K 4,9 L 23,48 •

Ph 4,14

13,3!

4,16!

11,6,26; 2,2 |

L 8,15!

7 • cf 11,13,39

6,12!

Is 26,20 • J 14,19 •

Hab 2,3 • Mt 3,11

2 P 3,9 Jc 5,8 •

Hab 2,4 • R 1,17!

1 T 6,9

1 Th 5,9! • L 21,19

1 P 1,9 |

R 8,24 • 3,14!

2 K 4,18! | 48.39

c. 11: Act 6-7 •

Gn 1 Ps 33,6,9 etc •

R 1,20

Mt 23,35 1J
3,12 · Gn 4,4 ·
12,24 Gn 4,10 · 21

Gn 5,24 Sir 44,16

Sap 4,10

7,25 · Ex 3,14
10,35! Sap 10,17 |
12,25!
1 ·

Gn 6,8s.13-7,1
Ez 14,14,20 R 3,22
2P 2,5 ·

Ps 37,29 R 4,13

Gn 12,1,4

Gn 15,7etc

Gn 23,4; 35,27 ·

Gn 12,8; 13,12etc ·

6,12!

Ap 21,14,19 · 12,
22! · Sap 13,1 ·
2Mcc 4,1 |

Gn 17,19; 21,2

R 4,19s

1 K 10,13!

Is 51,2 · R 4,19 ·

Gn 22,17; 32,13
Ex 32,13 Dt 1,10;
10,22 Dn 3,36 Ⓞ

10,36!

J 8,56

θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν □ τῷ θεῷ, δι' ἧς ἑμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις (αὐτοῦ τοῦ θεοῦ), καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἐστὶ Ἰλαλεῖ. **5** Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ὑπῆρκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως ἤμαρτυρήθη εὐαρεσθηκέναι τῷ θεῷ. **6** χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεσθῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον Ὁτῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἑκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. **7** Πίστει χρηματισθεῖς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

8 Πίστει Ἦ καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἡμέλλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξηλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. **9** Πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτριαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. **10** ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοῦς θεμελίους ἔχουσιν πόλιν ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. **11** Πίστει καὶ (αὐτὴ Σάρρα στεῖρα) δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν Ἦ καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας Ἦ, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγεῖλαμενον. **12** διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἔγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος □ ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναριθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ Ἰλαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες Ἦ καὶ ἀσπα-

4 □ φ¹³; C1 | 'αυτου τω θεω κ* A D* 33. 326 pc | αυτω του θεου φ^{13c} zc; C1 | ιxt φ^{13s,46} κ* D¹ Ψ 0285. 1739. 1881 m lat sy bo | Ἰλαλεῖται D Ψ m (z) | ιxt φ^{13,46} κ* A P 0285. 6. 33. 81. 104. 365. 1241s. 1505. 1739. 1881 al lat sy; C1 Epirh. • 5 ἄυτου κ* D¹ Ψ m vgms sy | ιxt φ^{13,46} κ* A D* P 0285^{vid}. 6. 33. 81. 365. 1241s. 1739. 1881 pc lat bo. • 6 ° κ* D¹ I 33. 326. 1241s pc; Epirh | ιxt φ⁴⁶ κ* A D* Ψ 0285. 1739. 1881 m | Ἰζητ- φ¹³ P. • 8 το φ⁴⁶ A D* 33. 1739. 1881 pc | ιxt κ D² Ψ m | τ τον κ* D² 1739. 1881 m | ιxt φ⁴⁶ κ* A D* P Ψ 33. 81. 104. 365. 1241s pc. • 11 Ἰ / 2 φ^{13vid} κ A D² 33 m; Aug | αυτ. Σ. στειρα ουσα P 104. 365. 1505 pc sy^{wp} | αυτ. Σ. η στειρα D¹ 6. 81. 1241s. 1739. 1881 pc | ιxt φ⁴⁶ D* Ψ latt | τεις το τεκνωσαι D* P 81. 1505 pc b vgms (syh) | τ ετεκεν κ* D² m b sy | ιxt φ^{13vid,46} κ* A D* Ψ 6. 33. 81. 1739. 1881 pc lat co. • 12 Ἰ εγεννηθησαν φ⁴⁶ A D* K P 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175 al lat | ιxt κ D² Ψ 1739. 1881 m (z) sy | □ φ⁴⁶ D* Ψ. • 13 κομισαμενοι κ* I P 33. 81. 326. 365. 1241s pc | προσδεξαμενοι A | ιxt φ⁴⁶ κ* D Ψ 1739 1881 m | τ και πεισθεντες 1518? pc

σάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **14** οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἑπιζητοῦσιν. **15** καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἑμνημόνευον ἀφ' ἧς ἑξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. **16** νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστει Ἦ προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὃ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, **18** πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι

ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα,

19 λογιζάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἑγείρειν Ἦ δυνατός ὁ θεός, ὃθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσαστο. **20** Πίστει Ὁ καὶ περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. **21** Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὁστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἄστεϊον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. **24** Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἡρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, **25** μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, **26** μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

27 Πίστει κατ-ἐλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἄορατον ὡς ὄρων ἑκατέρησεν. **28** Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος,

Gn 23,4; 24,37
1 Chr 29,15 Ps 39,
13 1P 1,1; 2,11
E 2,19 |
13,14 |

2,11 · Ex 3,6 Mt
22,32p ·
J 14,2 · Ap 21,2

Gn 22 Jc 2,21
Sir 44,20 1Mcc
2,52 · J 3,16!

Gn 21,12 Ⓞ R 9,7

R 4,17

9,9

Gn 27,27-29

Gn 27,38-40 |

Gn 47,31 Ⓞ;

48,15s |

Gn 50,24s

Ex 2,2s Act 7,20

Ex 2,11 Act 7,23

4Mcc 15,2,8

13,13 Ps 88,51s Ⓞ;
68,10 Ⓞ

10,35! | Ex 2,15

1T 1,17! Nu 12,8 ·
Sir 2,2 | Ex 12,48
2Rg 23,21 · Ex 12,
21-23

14 Ἰζητ- φ⁴⁶ D* 629 pc. • 15 Ἦ-νευσαν 33. 104 pc | μνημονευσουσιν φ⁴⁶ κ* Ψ 81. 1505. 1739* pc | ιxt κ* A D¹ 1739c. 1881 m syh; Hierpt (D* illeg.) | Ἦ ἐξηλθον κ* D² Ψ m | ιxt φ^{46vid} κ* A D* P 33. 81. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881 pc. • 17 Ἦ / 4 5 φ^{46vid} | 13-5 Ψ pc b vgms | 13-5 2 D | 13425 1505 pc ei v. l. al | ιxt κ A 33. 1739. 1881 m z vg. • 19 Ἦ-ραι A P 33. 81. 326. 1241s pc; CytJ | Ἦ δυν. εστιν P | δυναται A D¹ Ψ 1505 d; CytJ Aug | ιxt φ⁴⁶ κ D* 33. 1739. 1881 m. • 20 ° κ D² Ψ m vgms sy | ιxt φ⁴⁶ A D* 6. 33. 81. 1241s. 1739. 1881 pc lat. • 23 Ἦ Πιστει μεγας γενομενος Μωυσης ανειλεν τον Αιγυπτιον κατανοων την ταπεινωσιν των αδελφων αυτου D* pc vgms

Sap 18,25 1 K 10,10

Ex 14,22,27

Jos 6,14-16,20

Jos 2; 6,17,22-25

Jc 2,25

13,22

Jdc 6,11ss; 4,6ss;

13,24ss; 15,20; *

12,7 1 Sm 16,10ss;

3,20; 7,15 * Act 3,

24 | Jdc 4,15s; 7,

22ss; 11,33 * 2 Sm

8,15 Ps 14,2 * Act

10,35 * 6,15! * Jdc

14,6 1 Sm 17,34s |

Dn 3,23-25 * 1 Rg

19,10 * Jdc 16,28 *

1 Sm 17,49ss,52

Ps 45,7 * |

1 Rg 17,23 2 Rg

4,36

2 Mcc 6,18-7,42

2 Chr 36,16 Jr 20;

37; 38 |

2 Chr 24,21 Mt

23,37 * MartIs 5,

11-14 * 1 Rg 19,10

Jr 26,23 * 1 Rg 19,

13,19 2 Rg 2,8,13s *

13,3 1 Rg 2,26 |

1 Rg 19,4

Jdc 6,2 1 Rg 18,4

1 Sm 13,6s |

2

10,36!

Ps 36,13 * |

12,23

ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρευὼν τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. **29** Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς Ὀγῆς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ἤκατεπόθησαν.

30 Πίστει τὰ τεῖχη Ἰεριχὼ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. **31** Πίστει Ῥαὰβ ἡ Ἰ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἁπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείπει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἱ διὰ πίστεως ἡκατηγωνίσαντο βασιλείας, ἐργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, **34** ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἔδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. **35** Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· **36** ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· **37** ἐλιθάσθησαν, ἔπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγίοις δέρμασιν, ὑστεροῦμενοι, θλιβόμενοι, κακουχοῦμενοι, **38** ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἔπι ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

29 ° D² M | txt φ^{13,46} N A D* Ψ 0227, 33, 81, 104, 365, 1241^s, 1505, 1739, 1881 pc latt sy | ἡκατηγωνίσθησαν 104 pc • **31** Ἐπιλεγόμενη N* sy^h | ἡκατηγασαν φ⁴⁶ • **32** ° 2 | φ^{13,46} D² I 1739, 1881 M latt; Cl | / Ψ pc | txt N A D* 33 pc | ἡκα καὶ Σ. καὶ D(*) Ψ M (sy) | τε καὶ Σ. 104, 365 pc | txt φ^{13,46} N A I 33, 1241^s, 1739, 1881 pc lat; Cl Epiph • **33** βασιλεῖς φ⁴⁶ • **34** ἐγενέον- N² D¹ Ψ 33, 1739, 1881 M | txt φ^{13,46} N* A D* pc • **35** ἡκα- N* A D* 33 pc | txt N² D¹ Ψ 1739, 1881 M lat • **37** ἡκα ἐπειρασθησαν (ἐπιρ- N 048), ἐπρίσθησαν N (D*; ἐπιρ- bis) L P 048, 33, 81, 326, 1505 pc sy^h bo^{ms} | ἐπρίσ-, ἐπειρ- φ^{13vid} A D¹ Ψ 1739, 1881 M lat bo; Or^{pt} (cf D*) | ἐπειρ- 0150 vg^{ms}; Cl | txt φ⁴⁶ 1241^s pc sy^p sa; Or^{pt} Eus • **38** ἐν D Ψ M; Cl Or Eus | txt φ^{13,46} N A P 33, 365, 1241^s, 1739, 1881, / 249 pc; Hes • **39** ° φ^{13vid,46} 1739, 1881 sa; Cl | ἡκα- N A I 1505, / 249 pc sa bo^{ms}; Eus Aug^{pt} • **40** ἡκα προβλεψαμένου (-νοι φ⁴⁶) 365, 1241^s | προειδομένου Cl

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἡτοσούτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ἡδύγον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν ἡεπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα **2** ἀφορώντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν ἡ σταυρὸν αἰσχύνῃς καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἡκαθήκεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ ὅτὸν τοιαύτην ὑπομενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἡεαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμῃτε ταῖς ψυχαῖς ὅμῶν ἡεκλυόμενοι.

4 Οὐπω ἡ μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἡανταγωνιζόμενοι. **5** καὶ ἡεκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἡτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται·

υἱὲ Ὁμου, μὴ ὀλιγόρρει παιδείας κυρίου

ἡμῶς ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἡελεγχόμενος·

6 ὃν γὰρ ἡαγαπᾷ κύριος παιδεύει,

μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 Εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός. τίς γὰρ ἡ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρὶς ἡεστε παιδείας ἡς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἡρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἡεστε. **9** εἰτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ ὅδε μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν ἡπνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαιδεύον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **11** πᾶσα ἡδὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γό-

1 T 6,12

L 8,15! 4 Mcc 16,

16; 17,10-15

2 T 4,7! |

Act 3,15! Ph 1,6

Mt 25,21 * Ph 2,8

1,3!

Nu 17,3 * L 2,34!

G 6,9 Dt 20,3 * |

10,32-36

2 Mcc 13,14

Prv 3,11s 1 K 11,

32 Dt 8,5

Ap 3,19

Ps Sal 10,2; 14,1

1,14 Nu 16,22;

27,16 * 2 Mcc 3,24

Ap 22,6 |

2 K 4,17!

Jc 3,18 Ph 1,11!

Is 35,3 Sir 25,23

Job 4,3s

¶ **12,1** ἡηλικουτον N* I | [ἡ οκνον P. Junius cj] | ἡεπερίσπαστον φ⁴⁶ 1739 • **2** ἡτον φ^{13,46} D* c | ἡεκαθισεν φ⁴⁶ • **3** ° φ^{13,46} D* Ψ* | txt N A D¹ Ψ c vid 048, 33, 1739, 1881 M | ἡαυτον D² Ψ* 1739c, 1881 M | αὐτοὺς φ^{13,46} N² (N* D*; εαυ-) Ψ c 33, 81, 1739* pc lat sy^p bo | txt A P 104, 326, 1241^s pc a vg^{cl} | ° φ^{13,46} 1739, 1881 pc b d | ἡεκλελυμενοι φ^{13,46} D* c 1739, 1881 pc • **4** ἡγαρ D* L pc a b | ἡαγων- φ^{13,46} 1505 pc z • **5** ° D* 81, 614, 630, 1241^s pc b | ἡκα μῆ φ¹³ • **7** ἡει Ψ* 104, 326, 365, 630, 945 al | ἡεστιν N² D 33, 1739, 1881 M | txt φ¹³ N* A I P Ψ • **9** ° ἡ N* A D² I (Ψ) 048 M latt sy^h | txt φ^{13,46} N² D* 1739, 1881 pc | ἡπνευματικων 440 | πατερων 1241^s pc • **11** ἡτ μὲν N* P 33, 1739, 1881 pc (d z) | - D* 048, 104 pc | txt φ^{13,46} N² A D² H Ψ (630) M latt sy; Aug

Prv 4,26 ©

Ps 34,15 R 14,19;
12,18 2T 2,22 1P
3,11 Mt 5,9 Mc 9,
50 2K 13,11 1Th
5,13 · Mt 5,8 1J
3,2 14,1
Dt 29,17 © Act
8,23
Gn 26,34; 25,33s

Gn 27,30-40 · 1P
3,9 ·
Sap 12,10

Ex 19,12 · Dt 4,11;
5,22s

Ex 19,16,19; 20,18 ·

Dt 4,12 · 25

Ex 19,12s

Dt 9,19 1 Mc
13,2 1

Ap 14,1 Ps 74,2 ·
11,10; 13,14 Ap
21,2 ·

G 4,26 1 Ph 3,20 ·
Ap 5,11 1
L 10,20 1 ·

2T 4,8 Jc 4,12;
5,9 · Hen 22,9 ·

11,40 1 7,22 1 ·
9,15 1 · 9,13s 1P
1,2 · 11,4 Gn 4,10

19

2,3!

νατα ἀνορθώσατε, **13** καὶ τροχιάς ὀρθάς ἑποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μάλλον. **14** Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, **15** ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μὴ τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἔνοχλῃ καὶ ῥιζὴ αὐτῆς ῥυτιδίᾳ πολλοί, **16** μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαΐ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδετο ῥιζὴν πρωτοτόκια ἑαυτοῦ. **17** ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν.

18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένων ἑαυτῶν καὶ κεκαυμένων πυρὶ καὶ γνώφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ **19** καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο ὡς ἡ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον, **20** οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· κἄν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρου, λιθοβοληθήσεται. **21** καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν· ἐκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. **22** ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὅρει ὁ καὶ πόλει θεοῦ ζώντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ ἡμυρίασιν ἀγγέλων, πανηγύρει **23** καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἡ ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς καὶ κριτῇ θεῷ πάντων καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων **24** καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ ἡ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ.

25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἑπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν

13 ποιήσατε K² A D H Ψ 1739. 1881 al | -σετε 048 | txt φ⁴⁶ K^{*} P 33 pc • **15** ἐνχλ. | λη/φ⁴⁶ | [εν χολῇ P. Katz cj] | ῥιζὴν δια- K D Ψ M | txt φ⁴⁶ A H K P 048. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 al sy co; Cl | ῥιζὴν K A 048. 33. 81. 104. 326. 1241^s. 1505 pc; Cl | txt φ⁴⁶ D H Ψ 1739. 1881 al • **16** ῥιζὴν -κειας φ⁴⁶ a z | ῥιζὴν K² D^{*} H Ψ 33. 1739. 1881 al | -φ⁴⁶; Cl | txt K^{*} A C D¹ • **18** ὀρεῖ D Ψ (ῥ 69 pc) 1739. 1881 al vg^{cl} sy^h | txt φ⁴⁶ K A C 048. 33. 81. 1175 pc lat sy^p co | ῥιζὴν σκοτῶ (-τει φ⁴⁶ Ψ) φ⁴⁶ K² D¹ Ψ 1739. 1881 al | -K d | txt K^{*} A C D^{*} P 048. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s pc • **19** ο^{*} K^{*} P 048. 326. 1175 pc | προσθῆναι A • **20** ῥ (Ex 19,13) ἡ βολεῖδι κατατοξευθήσεται 2 pc • **21** ἐκτρ- K D^{*} • **22** ο^{*} D^{*} | ῥιζὴν ἀγίων D^{*} • **23** ῥ 0228 M | txt φ⁴⁶ K A C D L P Ψ 048. 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 al latt; (Cl) | ῥιζὴν D^{*} b vg^{ms} | ῥιζὴν. τεθεμελιωμένων D^{*}; (Hil) | τελειῶν δεδικοτωμένοις K^{*} • **24** ῥιζὴν φ⁴⁶ 1505 | ῥιζὴν φ⁴⁶ L^s pc sy • **25** ἐφυγον φ⁴⁶ K² D Ψ 0243. 0285. 1739. 1881 al zc | txt K^{*} A C I P 048. 33. 81. 326. 1175. 1241^s pc lat | ῥ 4 1-3 φ⁴⁶ K² Ψ 0285 M | 3 4 1 2 104. 629 pc lat | txt φ⁴⁶ K^{*} A C D I 048. 0243. 33. 81. (1175). 1241^s. 1739. 1881 pc co

χρηματίζοντα, πολὺ μάλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, **26** οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελλται λέγων·

ἔτι ἅπαξ ἐγὼ ῥιζίσω οὐ μόνον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.

27 τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ δηλοῖ [τὴν] τῶν σαλευομένων μετὰ-θεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. **28** Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἧς ῥιζίσωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους **29** καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκων.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. **2** τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γὰρ ἐλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. **3** μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίῶν ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχομένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. **4** Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνοισι γὰρ καὶ μοιχοῖς κρινεῖ ὁ θεός. **5** Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἄρκομενοι τοῖς παροῦσιν. αὐτὸς γὰρ εἰρηκεν· οὐ μὴ σε ἀνὼ οὐδ' οὐ μὴ σε ἔγκαταλίπω, **6** ὥστε θαροῦντας ἡμᾶς λέγειν·

κύριος ἐμοὶ βοηθός, ὁ [καὶ] οὐ φοβηθήσομαι,
τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;

7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. **8** Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-

8,5; 11,7
Jdc 5,4s Ps 68,9;
77,19; 114,7

Hgg 2,6-21 Mt
24,29p

Is 66,22

Dn 7,14,18

R 1,9! · 13,21!

10,31 Dt 4,24; 9,3

1 Th 4,9! | R 12,13!
Gn 18,2s; 19,1-3
Jdc 6,11ss; 13,3ss |
10,34; 11,36 Mt
25,36 ·
11,37 1 K 12,26 |

1 K 5,13 E 5,5! |
1 T 3,3

1 T 6,8
Dt 31,6,8 Gn 28,15
Jos 1,5 |

Ps 117,6 ©

17,24 L 22,26 Act
15,22 1 T 5,17 Sir
33,19 · Act 8,25! ·
Sap 2,17 ·
1 K 11,1! |
1,12 Ps 102,28 ·
7,24

25 ῥιζὴν 0243. 0285. 6. 614. 630. 1241^s. 1739. 1881 al t • **26** ῥιζίσω D Ψ M | txt φ⁴⁶ K A C I 048. 0243. 0285. 6. 33. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc lat co • **27** ῥ 2 3 / D² Ψ 1881 M | 2 3 φ⁴⁶ D^{*} L 0243. 323. 1739 | txt K² (1-3 1) A C 0285. 33. 326. 1175. 1241^s pc • **28** ῥιζίσω φ⁴⁶ K K P 6. 33. 104. 326. 365. 629. 1505. 1881 al lat | txt φ⁴⁶ A C D Ψ 0243. 1739 M a b vg^{ms} co | ῥιζίσω φ⁴⁶ bo | -εὐομεν K (Ψ) 0243. 0285^{vid}. 1739. 1881 M | txt A D L 048. 33. 326 pc lat sa bo^{ms} (C illeg.) | ῥ 3 2 / 365 pc | αἰδους κ. εὐλ. Ψ M | εὐλ. κ. αἰδ. K² D¹ P 0243. 614. 945. 1739. 1881 pc d | txt φ⁴⁶ K^{*} A C D^{*} 048. 33. 81. 1175. 1241^s pc sa^{ms} bo • **29** ῥ κυριος D^{*}
¶ **13,4** ῥ δε C D² Ψ 33 M a vg^{ms} sy; Cl Eus Ambr | txt φ⁴⁶ K A D^{*} P 0243. 81. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat • **5** ῥιζίσω φ⁴⁶ 0243. 81. 1739^{*}. 1881 pc | ῥιζίσω φ⁴⁶ K A C D² Ψ 0243. 0285. 33. 1739. 1881 M | txt D^{*} 81. 326. 365. 629. 630. 945. 1175. 1241^s. 1505 al; Epiph • **6** ῥιζίσω C^{*} P 0285^{vid}. 33. 1175. 1739 pc lat sy^p | txt φ⁴⁶ K² A C² D Ψ 0243. 1881 M vg^{ms} sy^h • **7** ῥιζίσω D^{*}

Ε 4,14
2Κ 1,21 Kol 2,7
9,10 R 14,17 1Κ
8,8
7,18s |
7,13 • Ez 44,10ss •
8,5 | Lv 6,23; 16,27

10,10! • 9,12
J 19,17.20 Act 7,58
Mt 21,39p | 2Κ
6,17 Ap 18,41 •
Ex 33,7 Lv 24,14
Nu 15,35 • 11,26

2,5! 11,14 | Lv 7,
12 2Chr 29,31 Ps
50,14.23; 34,2 • Is
57,19 Hos 14,3
PsSal 15,3.2 |

Act 2,42 2Κ 8,41

Ph 4,18! • 21! |

7!

L 16,2!

R 15,30!
Act 23,1! 2Κ 1,12
1Τ 3,9!

Phm 22

R 15,33! • 10,7 •
Is 63,11 • J 10,11!
1Ρ 5,4! • 9,12 Ex
24,8 Zch 9,11 • 7,
22! Is 55,3; 61,8 Jr
32,40; 50,5 Ez 16,
60; 37,26 • 7,14! |
16; 11,5s; 12,28
2Κ 5,9! •

ναςΤ. 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ Γ παραφέρε- 21
σθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώ-
μασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ Γ περιπατοῦντες. 10 ἔχο-
μεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν Ὁ ἔξουσίαν οἱ
τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷ-
μα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ
σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ
καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν,
ἔξω τῆς Γύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐ-
τὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέρον-
τες· 14 οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν
μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Ἐπὶ αὐτοῦ [οὖν] ἀναφέρωμεν
θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν
χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐ-
ποιίας καὶ Τ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ
θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς
ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον Γ ἀποδώσονται, ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες· ἄλυσιτελὲς
γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσεύχεσθε Τ περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι κα-
λὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀνα-
στρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποι-
ῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν 22
ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν ἸησοῦνΤ, 21 καταρτίσαι ὑ-
μᾶς ἐν παντὶ Τ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, Τ
ποιῶν ἐν Γ ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ

8 Ὑμνην D* • 9 περιφ- K L al | ἑ-τησαντες K² C D² Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M sy | txi
P⁴⁶ K* A D* co • 10 ° D* 0243 • 12 παρεμβολῆς P⁴⁶ P 104 boms • 15 / 2 P⁴⁶ K* D*
P Ψ | δια τουτο συν K pc | txi K² A C D¹ 0243. 0285. 1739. 1881 M lat syh • 16 τῆς P⁴⁶
D* 81. 1505 pc • 17 ἀποδωσονται περι υμων D* • 18 καὶ D* • 20 Ὁ Χριστον D* Ψ
33. 104. 323. 629 al a z vgl¹ sy bo • 21 ἔργω C D² 0243. 0285. 33. 1739. 1881 M sy sa |
(2Th 2,17) ἔργω καὶ λόγῳ A | txi (P⁴⁶: + τῷ) K D* Ψ latt bo | τ αὐτῷ K* A C* 33*, 81.
1175. 1241^s. 1739^{ms} pc samss bo | αὐτο P⁴⁶ | αὐτος 2492 pc (it) | txi K² C³ D Ψ 0243.
0285. 33*. 1739*. 1881 M a vg samss boms | ὑμῖν C P Ψ 6. 629*. 630. 1505 pm latt syh | txi
P⁴⁶ K A D^{vid} K 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. 629*. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pm sy^p co

Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας □[τῶν αἰώνων]~, R 16,27!
ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, Γ ἀνέχεσθε τοῦ λόγου 2Τ 4,3 •
τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 10,25! Act 13,15! •
23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Ὁ ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμέ- 11,32 1Ρ 5,12
νον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται ὄψομαι ὑμᾶς. Act 16,11

24 Ἀσπάσασθε Ὅ πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ 7!
πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰτα-
λίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων Γ ὑμῶν. Τ

Tit 3,15

21 □ P⁴⁶ C³ D Ψ 6. 104. 365. 1241^s. 1505 al syh samss | txi K A (C*) 0243. 0285. 33. 1739.
1881 M latt sy^p samss bo • 22 Γ-χεσθαι D* Ψ 33. 81. 1241^s al latt • 23 ° K² D² Ψ M | txi
P⁴⁶ K* A C D* 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. (629). 1241^s. 1739. 1881 pc lat sy • 24 °
P⁴⁶ • 25 Ὑμων αγίων D* | - P⁴⁶ • Ὑμνην K² A C D H Ψ 0243. 1739. 1881 M lat sy bo |
txi P⁴⁶ K* I^{vid} 6. 33 pc vgmss sa

Subscriptio: Προς Εβραίους K C I Ψ 33 pc | πρ. Ε. εγγραφη απο Ρωμης (Ιταλίας P) A P
pc | πρ. Ε. εγ. απο Ιτ. δια Τιμοθεου 1739. 1881 M | πρ. Ε. εγ. απο Ρ. υπο Παυλου τοις
εν Ιερουσαλημ 81 | πρ. Ε. εγ. Εβραιστι απο της Ιτ. ανωνυμως δ. Τιμ. 104 | Παυλου
επιστολη πρ. Ε. εγ. απο της Ιτ. δ. Τιμ. 0285^{vid} (al) | - P⁴⁶ D 0243. 323. 365. 629. 630.
1505 pc

2P 1,1 Jd 1 R 1,1!
 1P 1,1 J 7,35 Jr
 15,7 2Mcc 1,27
 Act 15,23! I
 1P 1,6; 4,12s Sap
 3,4s Sir 2,1 I
 Prv 27,21 Θ 1P
 1,7· R 5,3s Test Jos
 10,1 4Mcc 1,11 I
 Mt 5,48! 4 Mcc
 15,7

3,17 Prv 2,3-6·
 Mt 7,7!

Mt 21,21p

E 4,14!

4,8· 3,8,16

2,5

5,1 1T 6,17

Is 40,6 I Mt 13,6p

Is 40,7 Job 14,2

5,11 Dn 12,12·
 R 5,4·
 1K 9,25!

1 Ἰάκωβος θεοῦ ὁ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσῃτε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ ἁγίασμα ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

5 Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτεῖτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ ἡμῶν οὐκ ἐκζητούντων καὶ δοθῇ αὐτῷ. **6** αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ὅμοιος κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. **7** μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκείνῳ ὅτι λήμψεται ὅτι παρὰ τοῦ κυρίου, **8** ἀνὴρ ὁ δὲ ψυχῆς, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός· ὁ ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσῳ καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

12 Μακάριος ὁ ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν

Inscriptio: I. (+ αποστολὸν P pc) ε. καθολικὴ P 33. 1739. (I 323. 614. 945. 1505) al | ε. καθ. του αγιου απ. I. L (I 049. 69) al | txi (K, B) K 81 (I Ψ 630. 1241) pc

¶ 1,1 ὁ πατὴρ 429. 614. 630 pc • 3 ὁ δοκιμὸν 110. 1241 pc; Did⁹¹ | 2 3 I 629 pc vg | 2 3 429. 614. 630 pc sy⁹¹ | I B² pc ff | - sy⁹¹; Aug⁹¹ Arm • 5 οὐκ K 049. 69 pm | txi K A B C L P Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pm • 6 ὁ ἀπιστῶν διακρ. pc | ἀπιστῶν (διακρ. 522 pc) ὅτι λημψεται 429. 522. 630 pc • 7 ὁ K C⁹¹ vid K 522. 1241 pc vg^{ms} • 8 ὁ γὰρ 326. 621. 630 pc sy⁹¹ • 9 2-4 B Ψ | I 4 2 720 pc | ° 7⁹¹ • 11 ὁ 614. 630. 1505 pc vg^{ms} | °1 B pc • 12 ὁ ἄνθρωπος A Ψ 1448 pc; Cyr | ὁ μὲν K L 049. 6. 69. 1735 al ff | txi B² Ψ 1739 M⁹¹ (sine acc. 7⁹¹ K A B* C(*) P)

ἐπηγγέλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἄπο θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπειραστός ἐστίν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **14** ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος· **15** εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἄποκρύπτει θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστίν καταβαῖνον ἄπο τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστιν ἰσχυρὴ παραλλαγή ἢ τροπὴς ἀποσκίασμα. **18** βουληθεὶς ἄπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ἰστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ἔστω δὲ ὁ ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργὴν· **20** ὀργὴ γὰρ ἄνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21** διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας ἐν πραυτητί, δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ ἴσχυος ἁπλῶς· **23** ὅτι εἰ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστίν καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ὅμοιος ἄνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσώπτρῳ· **24** κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. **25** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέ-

2,5 R 8,28!

Sir 15,11-20

R 7,7s Hen 98,4

R 7,5,10

1K 15,33!

Mt 7,11p· 3,15,17

Ps 136,7

1J 1,5 I

1P 1,23! 2T 2,15!
 Ps 119,43· Ap
 14,4 R 16,5

Sir 5,11 Eccl 5,1

Eccl 7,9 Prv 15,1 I

Act 10,35

Kol 3,8!

Sir 3,17· Act 8,14!

4,11 R 2,13 Mt 7,

21 26 L 12,47 1J

3,18 I Ez 33,32

1K 13,12

1P 1,12· Ps 19,8·
 2,12 R 8,2 G 5,13

12 Το (- C) κυριος C P 0246 M syh | ο θεος 4. 33vid. 323. 945. 1241. 1739 al vg sy⁹¹; Ath Did⁹¹ Cyr | txi 7⁹¹ K A B Ψ 81 pc ff co; Did⁹¹ • 13 ἄπο του pc | υπο K 429. 630. 1505. 1611 pc • 15 ὁ ἀποκρύπτει L Ψ 181. 323. 1739 al | txi B² M⁹¹ (sine acc. 7⁹¹ K A B* C P) • 17 ὁ κατερχόμενος 322. 323. 945. 1241. 1739 pc | ὁ παρὰ K 623. 2464 al | εκ σου 1241 | ὁ ἐστίν K P 522. 614. 630. 1505 al | ὁ π. η τ-ης α-σματος K* B | π. η τ-ης α-σματος 614. 1505 pc | π. η τ-ης η τ-ης α-σματος οὐδε μεχρι υπονοιας τινος υποβολη αποσκιασματος 1832. 2138 pc | π. τ-ης η α-σματος Dibelius cj | π. η ροπης α-σματος (ff); Aug [Estius cj] | π. ης η τ-ης α-σματος 7⁹¹ [et ὁ ἐν τι Fr. Hauck cj] | txi K² A C P (Ψ) 1739 M vg sy • 18 ὁ γὰρ ἀπεκ. 1739*vid. 2298 pc vg^{cl} | ἐποιήσεν 614. 630. 2495 al syh | ὁ εαυτ. K² A C P Ψ 945. 1241. 1739 al | txi K* B M • 19 Ἰστε δε 7⁹¹vid A 2464 vg^{ms} sa bo^{ms} | - 1838 pc (ex lect.) | ὥστε P Ψ M syh | txi K(*) B C 81. 945. 1739 al lat syh^{ms} bo ac | ὁ I P² Ψ 0246 M vg^{ms} sy⁹¹ bo^{ms} ac | και εσ. A(*) 33. 81 | txi K B C P* 945. 1739 pc lat sa bo • 20 ὁ κατεργ. C* P 0246. 1739 M | txi K A B C³ K Ψ 69. 81 al; Did • 21 ὁ σοφίας P 1852 | ὁ ἡμῶν L 049. 1. 623. 1241. 2464 al • 22 ὁ (του 1501 pc) νομου C² 88. 621. 1067. 1852 al | ὁ B 614. 630. 1505 al latt | txi 7⁹¹ K A C P Ψ 1739 M • 23 ὁ 7⁹¹vid A 33. 81. 945. 1241. 1739 al vg^{ms} sy⁹¹ bo | ὁ νομου 88. 621 al; Cass⁹¹ | ὁ τῆς γνωσεως 614 pc | - 547 pc sy⁹¹ • 24 ὁ δε 614. 1505 pc vg^{ms} syh | - 429. 630 pc ff t; Hier

λειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, ὅτε οὐκ ἀκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ὅτε ποιητῆς ἔργου, Ὁ οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

J 13,17

3,2

Ps 34,14

Mt 25,35s Ps 10,14,18
2P 3,14

26 (Εἰ τις) δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ὅτε μὴ ὁ γαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τοῦτου μάταιος ἢ θρησκεία. 27 θρησκεία ὅτε καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ ὁτῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῇ ἐστίν, ὅτε ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ὅτε ἀσπίλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

R 2,11f

1K 2,8

H 10,25f

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. 2 ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι, 3 ἐπιβλέψῃτε δὲ ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἶπητε ὅτε σὺ κάθου ὡς καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε ὅτε στήθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὅτε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, 4 οὗ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; 5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς (τῷ κόσμῳ) πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6 ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι κα-

1,9 1K 1,26ss L 6,20p Ap 2,9

1,12 R 8,28f

Prv 14,21 1K 11,22

25 τούτος P Ψ M syh | txi φ74vid K A B C 0173. 33. 81. (323). 945. 1241. 1739 pc latt syr co | τ ακροατῆς νομου και 33 pc | ° φ74 pc • 26 εἰ δε τις C P 0173. 33. 69. 945. 1241. 1739 al lat bo | οτι 614 | τεν υμιν 049 M (° pc) | txi K A B C P Ψ 0173. 33. 81. 323. 614. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | ὁ γαλινῶν B | ° τ εαυτου B P Ψ (049). 0173. 614. 1505. 1852 al | txi K A C 33. 1739 M | ° τ εαυτου B C 1505. 1852 al | - 1611 | txi K A P Ψ 0173. 33. 1739 M • 27 γαρ A 610. 621 pc syr | δε pc ff vgms syh** co; Spec | ° K* C2 049 M; Did | txi φ74 K A B C* P Ψ 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al | ἐπισκεπτεσθε ei ὑπερασπιζειν αυτους φ74; Lact | ὁσπιλους εαυτους τηρετε 614. 1505 pc (syh) ¶ 2,1 ° 6 7 I-5 614. 630. 1505 al sy samss bo | I-5 33 pc vgms • 2 την K2 A P 33. 1739 M | txi K* B C Ψ 630. 1505 pc • 3 και επιβλ. K A 33 M boM | txi B C P Ψ 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc ff syh | τ αυτω P 1739 M t vgl syr co | txi φ74vid K A B C Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 pc ff vgst ww syh boMss | ° 2 3 I B 945. 1241. 1243. 1739 pc ff sa | ωδε η καθου εκει 365 | εκει η καθου ωδε φ74vid K (C2) P M syr bo | txi A (C*) Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 pc vg syh; Cyr | επι B2 P Ψ 33. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al vgms syh sa | txi K A B* C 049 M lat | τ των ποδων μου (A: σου) 33 (t) vg | - Ψ • 4 και ου P M | και 322. 323 pc | ουχι Ψ | - B* 1852 pc ff | txi K A B2 C 33. 81. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al • 5 εν τω κ. 322. 323 pc (vg) | του κοσμου (+ τουτου 61 al) A2 C2 P Ψ M ff co?; Prisc | txi K A B C* 33. 945. (1241). 1739 pc | (Hbr 6,17) επαγγελιας K* A • 6 ουχι A C*vid 614. 630. 1505 al sy | ουχι και φ74vid Ψ | txi K B C2 049. 33. 1739 M latt

ταδυναστεύουσιν ὅτε αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς;

1P 4,4 • Jr 14,9
Dt 28,10 Act 15,17

8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικόν ὅτε κατὰ τὴν γραφὴν: ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε. 9 εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. 10 ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον ὁ τηρήσῃ ὅτε πταίῃσιν δὲ ἐν ἐνί, ὅτε γέγονεν πάντων ἔνοχος. 11 ὁ γὰρ εἰπὼν ὅτε μὴ μοιχεύσης, εἶπεν καὶ ὅτε μὴ φονεύσης. εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις φονεύεις δὲ, ὅτε γέγονας ὅτε παραβάτης νόμου.

Lv 19,18 Mt 22,39p
R 2,11f Lv 19,15

G 5,3 Mt 5,19

Ex 20,13s Dt 5,17s

R 2,25

1,25

Mt 18,29s.34; 25,45s; 5,7

Tob 4,10

12 Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. 13 ἢ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. κατακαυχᾷται ἔλεος κρίσεως.

14 Τί ὅτε ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν ὅτε λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἢ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 ἐὰν ὁ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς 16 εἶπῃ δὲ τις αὐτοῖς ἔξ ὑμῶν ὅτε ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί ὅτε ὄφελος; 17 οὕτως καὶ ἢ πίστις, ἐὰν μὴ ὅτε ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστὶν καθ' ἑαυτήν.

Mt 7,21f 21,29
Tt 3,8

Mt 25,35s 1J 3,17

Jdc 18,6 Mc 5,34f

26

18 Ἀλλ' ἐρεῖ τις ὅτε ὅτε πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖξόν μοι τὴν πίστιν ὅτε σου ὅτε χωρὶς τῶν ἔργων, κἀγὼ

6 ὅτε υμας φ74 K* A pc | - 623* • 7 και φ74 A Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al syh • 8 I 3 2 C pc | λογον βασιλικον λαλετε 1241 | κατα τας γραφας 322. 323 vg samss bo | - 623* pc • 10 ὅτε σει P M | τελεσει Ψ 81. 945. 1241. (1739). 2298 al | πληρωσει A 614. 630. 1505. 2464 al | πληρωσας τηρησει 33 | txi K B C pc latt | ὅτε σει P Ψ 1739 M vgms | πεση (614). 2495 pc | txi K A B C pc lat | π. εν. εσται Ψ • 11 ὅτε φονευσ(ης) ... μοιχευσ(ης) C 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739. 1852. 2464 al sed ὅτε ου Ψ 614. 630. 1505. 2464 al | ὅτε εγενου φ74 A 33 | ὅτε αποστατης φ74 A • 12 ὅτε λογου φ74 • 13 ὅτε χασθω (+ δε A 33. 81) A 33. 81. 323. 945. 1241. 1739c al sa | - χασθε C2 1739* syr | - χαται δε K1 al lat syh | txi K*2 B C*vid Ψ M vgms bo; Cyr Hes (P illeg.) • 14 ὅτε B C* 1243 pc | ° 2 I A C pc | λεγεις 049 | σχη 614. 630. 1505 al | εχειν 1827 pc • 15 ὅτε δε A C Ψ M vg syh boMss | γαρ 1735 pc sa | txi K B 33. 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 pc ff bo; Spec | ὅτε ὅτε A (33). 81 al | - 1735 pc | ὅτε ωσιν A P Ψ 33. 1739 M | txi K B C K pc • 16 ὅτε και ειπη A Ψ 33vid. 81. 945. 1241. 1739. (2298) al boM | ° B C* pc • 17 ὅτε εργ. εχ(η) L 049. 323. 1739. 2464 M; Hier Prim • 18 ὅτε 4 2 3 I (ff); [Pfeiderer cj] | ° φ54vid pc ff | ὅτε εκ φ54vid M; Cass | txi K A B C P Ψ 33. 69. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | ὅτε σου C M | txi K A B P Ψ 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co

3,13 G 5,6
Dt 6,4 · Mt 8,29p
L 4,34p

ἵ σοι δείξω² ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν^τ. 19 σὺ πιστεύεις ὅτι (εἰς ἔστιν ὁ θεός), καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν.

J 8,38 R 4,12
Gn 22,2,9

20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἄργή ἐστιν; 21 Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22 βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων τὴν πίστις ἐτελειώθη, 23 καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα· ἐπίστευσεν ὁ δὲ Ἀβραάμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. 24 ὁρᾶτε τὸ ἐξ ἔργων δικαιοῦνται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 (ὁμοίως δὲ) καὶ Ῥαάβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη τοὺς ἁγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; 26 ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς τῆς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν.

Gn 15,6 R 4,3
2 Chr 20,7 Is 41,8
Sap 7,27 | J 8,39

Jos 2,1:15; 6,17
H 11,31

17

Mc 12,40 R 13,2

Sir 14,1

1,26

Ps 32,9

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι¹ γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. 2 πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ· δυνατὸς χαλιναγωγεῖσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 (εἰ δὲ) τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα² βάλλομεν· εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν², καὶ ὅλον τὸ σῶμα

18 ἵ 74 A C Ψ 33. 1739 M vg | txi B 69. 614. 630. 1505 al; Pel (P illeg.) | τ μου 74 A Pvid M vg sy | txi B C Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al ff • 19 ἵ 3 4 1 2 (K* om. l) M | 4 1 2 69 al | 2 4 Ψ | 1 4 2 B 614. 630. 1505. 1852 al | 1 3 4 2 C 33vid. 81. 1243 pc | unus deus ff | 1 2 4 945. 1241. 1739. 2298 | txi 74 A A 2464 pc • 20 κενή 74 ff | νεκρά B A C2 P Ψ 33 M t vgcl sy bo | txi B C* 323. 945. 1739 pc vgst.ww sa • 22 συνεργεί B* A 33. 630 pc ff vgmss | txi B C B C P Ψ 049. 1739 M vg sy co | τ αὐτοῦ 614. 630. 1505. 1852 al vgmss • 23 ο 740 L Ψ 614. 623. 630. 1241. 1505 al lat sy co | txi B A B C P 049. 33. 1739 M vgmss | τ δούλος 429. 614. 630. 1505. 1852 al syh • 24 τοῖνον M; Pel | txi 74vid B A B C P Ψ 33. 81. 614. 630. 945. 1505. 1739 pc latt sy co • 25 ἵ 1 623 al ff vgl.ww | οὕτως C | κατασκοπεύει C Kms L 945. 1241. 1739. 2298. 2464 al ff syp.(hmg) bo | ἀγγέλους του Ισραηλ 61 pc • 26 τ- B 1243 pc syp; Hier | δε ff; Or | τ του 33. 69. 945. 1241. 1739. 2298 al | τ των A C P 1739 M | txi 74vid B B Ψ 81. 614. 630. 1505 al • 3,1 (ex itac.) πολυιδ. L 630; (Spec) [Blass cj] • 2 τ-σει 614. 1505 pc vgmss; Cass | τ δυναμενος B C* 614. 630. 1505. 1852 al t vgw; Cyr • 3 ἵδε 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pm sa? (C P sine acc.) | τδου pc sa? | txi B2 L Ψ 049. 33. 69 pm lat bo (B A B* K sine acc.; B* add. γαρ) | τ στομα 74 A 81. 623. 2464 al (vgms) | στομα προς στοματα Ψ | txi B C P 049. 1739 M lat | τ προς A P M syh | txi B B C Ψ 945. 1241. 1739 pc | ἵ 2 I A C Ψ 33. 81. 945. (1241). 1739. 2298 al

αὐτῶν μετάγομεν¹. 4 ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα τὴν τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν² ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου τὴν ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται, 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν καὶ μεγάλα αὐχεῖ¹. ἰδοὺ ἡλικὸν πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει· 6 ὁ καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ· ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας τὴν γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως τὴν καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γέννησης. 7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων², ἀκατάστατον κακόν, μεστή ἰοῦ θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύριον καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας, 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρρα. οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὁπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἀμπέλως συκα; τὸ οὕτε ἀλυκόν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. 14 εἰ δὲ τὸ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀλη-

Mt 12,36s Prv 16,27 · Hen 48,7 · Mt 15,11 | Sir 5,13

Gn 9,2

1,8!

Ps 140,4
1 Chr 29,10 Is 63,16 Sir 23,1,4 · L 6,28 R 12,14 · Gn 1,26s Sir 5,13; 28,12 E 4,29!

Mt 7,16s

2,18

1 P 2,12 · Sir 3,17 | 16 1 K 3,3 2 K 12,20 G 5,20 E 4,31

3 ἵ 2 I A Ψ 81 pc • 4 τα B | ἵ 2 I A Ψ 33. 1739 M | txi 74vid B B C K P 69. 81. 614. 630. 1505 al latt(t) | τ (ε)αν ei τ-ληται A C (L: -λεται) P Ψ 1739 M; Ps Ambr | αν ei βουληθη 33 | txi 74vid B B 81 pc (vg) • 5 ὡσαντως 74vid A Ψ 81. 623. 2464 al | μέγαλαυχεῖ 74vid B C2 P Ψ 1739 M syh; (Spec) | txi 74 A B C* P 33. 81 pc latt | τ ὀλιγον A*vid C* Ψ 33. 1739 M ff vgmss; Hier Cass | txi 74 B A2 B C2 P 81 pc vg • 6 ο B* vgmss | οὕτως P M syh** | οὕτως και L al | txi 74 B A B C K Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 pc lat co | τ και B* bopt | τ ημων B al vg syp • 7 ἵ 3 2 I 740 C 322. 323. 945. 1241. 1739. 2298 pc | 1 2464 (syp) • 8 ἵ 2 I 3 B A K P Ψ 049. 69. 81. 630. 1241. 1505 al | 2 3 I M; Cyr | txi 74vid B C 945. 1739 pc syh | τ ακατασχετον C Ψ 1739 M syh; Hier P Cyr Spec | txi B A B K P 1739* pc latt syp sa? bo • 9 τ θεον M vgst.ww syh sa bopt ac | txi 740 B A B C P Ψ 33. 81. 945. 1241. 1739 pc ff t vgst syp bopt; Cyr | τ γεγεννημενους A 33. 623. 2464 al co | γενομενους Ψ pc • 11 ἵ 4 2 3 I 614. 630. 945. 1241. 1505. 1852 al | γλυκυ και το αλυκον 74vid ff co • 12 οὕτως B C2 P Ψ 33. 1739 M latt syp.h** bo; Cyr | txi A B C* 1505 al sa | οὐδε αλ. B (33). 81. 322. 323. 1739 pc; Cyr | και αλ. 1241 | ουδεμια πηγη αλ. και (P) M syh | txi A B C Ψ al • 13 εἰ τις 489. 2298 al; Nil | - K 049*. 1 al • 14 ταρα A P Ψ 33. 81. 945. 1241. 1739. 2298 pc | ταις -δαις B 323. 945. 1241. 1739. 2298 al latt bo | τ καυχ- A 69. 630 al | ἵ 4 5 I 2 B(2) syp; Prosp

1,5,17
1 K 2,14 Jd 19
1 T 4,11
14· 1,81
1,51
Ph 1,11! Is 32,17
Mt 5,91
θείας¹. 15 οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία² ἄνωθεν κατερχο-
μένη ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16 ὅπου γὰρ
ζήλος καὶ ἔριθειά, ἐκεῖ τ' ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
πράγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν,
ἔπειτα εἰρηνική, ἐπεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους ἔχει
καρπῶν τ' ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, τ' ἀνυπόκριτος. 18 καρ-
πὸς δὲ τ' δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιούσιν
εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦ-
θεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς
μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε, φονεύετε καὶ
ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν, μάχεσθε καὶ πολε-
μεῖτε, οὐκ ἔχετε¹ διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς, 3 αἰτεῖτε τ' καὶ
οὐ λαμβάνετε διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
ὑμῶν δαπανήσητε. 4 τ' μοιχαλίδες, οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία
τοῦ κόσμου τ' ἐχθρὰ τοῦ θεοῦ ἐστίν; ὅς ἐάν οὖν βουλη-
θῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.
5 ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει· πρὸς φθόνον ἐπι-
ποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ τ' κατῴκισεν ἐν ἡμῖν, 6 μερίζονα δὲ δι-
δωσιν χάριν; διὸ λέγει·

ὁ θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται,
ταπεινοὺς δὲ δίδωσιν χάριν.

7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε² οὐδὲ τῷ διαβόλῳ καὶ φεύ-
ξεται ἀπ' ὑμῶν, 8 ἐγγίσσατε τῷ θεῷ καὶ ἔγγιεῖ ὑμῖν. καθα-
ρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσσατε καρδίας, δίψυχοι.
9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθησατε καὶ κλαύσατε¹. ὁ γέλως
ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφει-

15 2 3 / C 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al; Cyr • 16 ἔρεις C pc | εἰς P 945. 1241.
1243. 1739. 2298 pc | τ' καὶ K A 33. 81 pc sy • 17 μεστή φ⁷⁴ | τ' εργων C 322. 323. 945.
1241. 1243. 1739 pc | τ' καὶ K L 049. 69. 322. 323 sy • 18 τ' της sy | ὁ K* Ψ | txt φ⁷⁴ K^c
A B C L P 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sa
¶ 4,1 1-3-5 sy | 4 5 1-3 A Ψ 623. (2464) pc; Cyr | txt K B C P (33). 69. 81. 614. 630.
945. 1241. 1505. 1739 al ff sy; Hier • 2 [φθονεῖτε Erasmus c] | τ' καὶ ουκ ex. K P Ψ 322.
323. 614. 623. 1243. 1505. 1852 al ff vg^{cl} sy bo | ουκ ex. δε 945. 1241. 1739. 2298 pc | txt
A B C 3 sy vg^{st,ww} sa • 3 τ' δε φ⁷⁴vid P Ψ 69. 81. 623. 945. 1241. 1243. 1739. 2464 al
• 4 τ' μοιχοι καὶ K² P Ψ sy | txt K* A B 33. 81. 1241. 1739 pc latt sy | τ' τουτου K
vg sy | ἔστιν τῷ θεῷ K pc vg^{ms}; Firm • 5 [cf Ps 41,2 G] τον θεον Wettstein c] |
τ' κατωκησεν P 33 sy (p) | txt φ⁷⁴ K B Ψ 049. 1241. 1739 al (A 81 pc incert.) • 7 ° K L P
Ψ 630. 1241. 1243 pm | txt K A B 049. 33. 81. 323. 614. 1505. 1739 pm lat sy • 8 τ'
εγγισει B pc | txt K A P Ψ 33. 1739 sy • 9 2 K A; Aug^p | -36. 2344 al vg^{ms} sy^p bo^{ms} |
τ' στραφητω K A Ψ 33 sy | txt B P 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc

αν. 10 ταπεινώθητε τ' ἐνώπιον κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί¹. ὁ τ' καταλα-
λῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ
νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἰ
ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτῆς. 12 εἰς ἔστιν ο[ό] νομοθέτης
καὶ κριτῆς² ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ οὐδὲ
τίς εἰ ὁ κρίνων τὸν πλησίον;

6 13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον ἢ αὔριον φ' πορευ-
σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ τ' ποιήσομεν ὅκεῖ ἐνι-
αυτὸν τ' καὶ ἔμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν. 14 οἵ-
τινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία τ' ἡ ζωὴ τ' ὅ-
μων· ἀτμῖς γὰρ ἐστε ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπει-
τα τ' καὶ ἀφανιζομένη. 15 ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· ἐάν ὁ κύ-
ριος θελήσῃ καὶ ῥήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ
ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν·
τ' πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. 17 εἰδότες οὖν κα-
λὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

5 Ἄγε νῦν οἱ πλοῦσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς
ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις τ'. 2 ὁ πλούτος
ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν,

10 του K pc vg^{ms} ac? | τ' του K. sy | του θεου 945. 1241. 1739. 2298 pc vg^{ms} bo^p ac | txt K
A B K P Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al • 11 2 1 Ψ 623. 2464 pc | αδ. μου αλ. A 33 pc
(vg^{ms}) | τ' γαρ 614. 630. 1505. 1852 al | sy bo; Spec | τ' καὶ K L 049. 69. 322. 323 sy ff;
Spec | τ' ουκετι K P Ψ 69. 945. 1241. 1243. 1739. 2298 pc | vg^{ms}; Spec • 12 ° τ' φ⁷⁴ B P
1243. 1852 pc | txt K A Ψ 33. 1739 sy | ° φ⁷⁴ 049 sy | txt K A B P Ψ 33. 81. 323. 614. 630.
1241. 1505. 1739 al lat sy co | ° 429. 614. 630. 1505 al sa bo^p | ὅς κρινεις et ἕτερον sy
(eter. + οτι ουκ εν ανθρωπω, αλλ εν θεω τα διαβηματα ανθρωπου κατευθυνεται
K pc) | txt φ⁷⁴ K A B P Ψ 33. 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al latt sy co
• 13 τ' καὶ A P sy^h bo^{ms}; Hier Cyr | txt φ⁷⁴ K B Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al latt sy co
co | τ' σωμεθα A Ψ sy | txt K B K P 323. 945. 1739 al lat; Cyr | τ' σωμεν K A Ψ 33 sy |
txt B P 323. 945. 1739 al latt; Cyr | ° A Ψ 33. 81 al; Cyr | τ' ενα A Ψ 33 sy; Hier Cyr | txt
K B P 945. 1241. 1739 pc latt | τ' σωμεθα et τ' σωμεν Ψ sy | Hier Cyr | txt
945. 1739 al lat; Cyr • 14 τ' στανται P pc sy | τ' - B ff l; Hier | τα A P 33. 69. 81. 614.
630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy | txt K Ψ sy vg | τ' γαρ φ⁷⁴ K² A P Ψ 33. 1739 sy vg sy
co | txt K* B 614. 1505. 1852 pc | sy^h bo^{ms} | τ' ημων 33. 630 al vg^{ms} sy | τ' 1-3 B 322. 323.
945. 1739. 2298 pc | 4 K | ατ. γ. (-33) εστιν η L 33. 623. 630 al (lat) | ατ. γ. (-A) εσται
η (-P 1241 pc) A P Ψ sy (l) | txt 81. 614 al sy; Hier? | τ' δε και P 33 sy | δε 61 pc sa |
-614. 630. 1505 pc vg^{st,ww} sy bo | txt K A B Ψ 81. 945. 1241. 1739 al ff l vg^{cl} • 15 τ' θελη
B P 81. 614. 630. 1505. 1852 al | τ' bis -σωμεν Ψ 33 sy | txt K A B P (323). 945. (1739) al
• 16 τ' κατακαυχασθε K 945. 1241. 1739. 2298 pc | τ' απασα K | πασα ουν 614. 630. 1505
al

¶ 5,1 τ' υμιν K 623. 2464 al vg; Nil

L 14,11! 1P 5,6
1P 2,1! Ps 101,5
Sap 1,11
Mt 7,11-5 R 2,2

H 12,23! Mt 10,
28 R 14,4

L 12,19s Hen 97,
8-10

Mt 16,26p

Prv 27,1

Hos 13,3 Ps 39,
6,12

Act 18,21!

1J 2,16

L 12,47

R 14,23 Dt 23,22;
24,15

L 6,24 Hen 94,8

Job 13,28 Is 51,8
Mt 6,19

Sir 29,10
Jdth 16,17 Ps 21,10

Tob 4,14 Mt 3,5
Lv 19,13 Dt 24,
14s *

Ps 18,7
Is 5,9

L 16,19,25

Jr 12,3

Sap 2,10.12.19 *
Hos 1,6 Θ

1 Th 2,19!

1 K 9,10

Dt 11,14 Jr 5,24 Θ
Hos 6,3 Θ etc |

1 Th 3,13

H 10,37!

H 12,23! * Mt 24,
33 p Ap 3,20 |
4 Mcc 9,8

Mt 5,12! Dn 9,6

1,12!

Job 1,21s; 42,
11ss * H 13,7 *

Ex 34,6 Ps 103,8;
111,4 |

Mt 5,34-37

3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν ὡς καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται² καὶ ὁ ἰὸς αὐ-
τῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας
ὑμῶν ὥς πυρ. ἐθήσαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις.
4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμηνσάντων τὰς χώρας
ὑμῶν ὁ ἄπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν
θερισάντων εἰς τὰ ὦτα κυρίου *σαβαὼθ* ἦ εἰσεληλύθασιν.
5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς ὁ καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε
τὰς καρδίας ὑμῶν ἔν ἡμέρᾳ *σφαγῆς*, 6 κατεδικάσατε,
ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, ὅτε ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας
τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν
τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως τῆς λάβης τῆς προίμου καὶ
ὀψιμου. 8 μακροθυμήσατε ὅτι καὶ ὑμεῖς, στηρίζετε τὰς
καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἥγγικεν.
9 μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων ἵνα μὴ κριθή-
τε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα
ὀλάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθίας καὶ τῆς μακροθυ-
μίας τὸν προφήτην οἱ ἐλάλησαν ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυ-
ρίου. 11 ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομεινάντας· τὴν ὑπο-
μονὴν ἰσχύετε καὶ τὸ τέλος κυρίου εἰδότες, ὅτι
πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων.

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν
οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτο

3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν ὡς καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται² καὶ ὁ ἰὸς αὐ-
τῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας
ὑμῶν ὥς πυρ. ἐθήσαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις.
4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμηνσάντων τὰς χώρας
ὑμῶν ὁ ἄπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν
θερισάντων εἰς τὰ ὦτα κυρίου *σαβαὼθ* ἦ εἰσεληλύθασιν.
5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς ὁ καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε
τὰς καρδίας ὑμῶν ἔν ἡμέρᾳ *σφαγῆς*, 6 κατεδικάσατε,
ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, ὅτε ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας
τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν
τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως τῆς λάβης τῆς προίμου καὶ
ὀψιμου. 8 μακροθυμήσατε ὅτι καὶ ὑμεῖς, στηρίζετε τὰς
καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἥγγικεν.
9 μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων ἵνα μὴ κριθή-
τε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα
ὀλάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθίας καὶ τῆς μακροθυ-
μίας τὸν προφήτην οἱ ἐλάλησαν ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυ-
ρίου. 11 ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομεινάντας· τὴν ὑπο-
μονὴν ἰσχύετε καὶ τὸ τέλος κυρίου εἰδότες, ὅτι
πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων.
12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν
οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτο

δὲ ὑμῶν τὸ ναι ναι καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσειν
πέσσητε.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις,
ψαλλέτω· 14 ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσκαλεσάσθω τοὺς
πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ'
αὐτὸν ἀλείψαντες ὁ [αὐτὸν] ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυ-
ρίου. 15 καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα
καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν ἁμαρτίας ἢ πεποικώς,
ἠφεθήσεται αὐτῷ. 16 ἐξομολογεῖσθε ὁ οὖν ἀλλήλοις τὰς
ἁμαρτίας τὰς καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὅπως ἴαθῃτε.
Πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἦλιος
ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσή-
ξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνι-
αυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. 18 καὶ πάλιν προσήξατο,
καὶ ὁ οὐρανὸς ὕετον ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν
καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς
ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινώσκέτω ὅτι ὁ
ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρ-
τιῶν.

12 (Mt 5,37) ο λογος κ* 1243 al t vgc^l sy^h bo | 'εις υποκρισιν P Ψ M | txt κ A B 048^{vid},
945. 1241. 1739 pc latt sy co • 14 ο† B P 1243 pc ff vgm^s samss | txt κ A Ψ 048^{vid}, 1739
M | 2 A Ψ 81 al | - B | Ιησου Χριστου 6 pc • 15 προσευχη P 81. 322. 323. 945. 1739
pc | -σονται P 69. 945. 1241. 1505. 1739. 1852. 2298 al lat: Chr • 16 ο Ψ 049 M ff vgmss |
txt κ A B K P 048^{vid}, 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al vg sy^h co | 'τα παραπτωματα 049
M | txt κ A B P Ψ 048^{vid}, 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al | τῶμων L 614. 630. 945.
1241. 1505. 1739. 2298 al | εαυτων 623. 2464 pc | '† προσευχ- A B 048^{vid} pc | txt κ P Ψ
(049). 33. 1739 M | τ γαρ 61 pc lat sy^h bo^l • 17 τ. μη βρ. υετον 323. 945. 1241. 1739
al | ινα μη βρεξη 1505 pc | του μη βρεχειν Ψ • 18 2 / (κ) A Ψ 33. 623. 945. 1241.
1739. 2298. 2464 al latt | txt B P 048^{vid}, 049 M • 19 ο 049 M vgm^s | txt ϕ⁷⁴ κ A B K P Ψ
048. 049. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat sy | 'επιστρεψατε Ψ (sy^h) | 'οδου ϕ⁷⁴ |
οδου της αληθειας κ 33. 81. 623. 1846. 2464 al sy^h homss | txt A B P 048^{vid}, 049. 1739 M
latt sy^h co (Ψ cf') • 20 '† γινωσκετε οτι B 69. 1505 pc sy^h | οτι Ψ | - ϕ⁷⁴ ff sa | txt κ A
P 1739 M lat sy^h bo^l | τ την A 049. 1243 al | 2 3 / ϕ⁷⁴ B 614 pc ff | 2 3 Ψ M sa; Or^{lat} |
txt κ A P 048^{vid}, 33. 1739 al vg sy; Cyr | τ αμην 614. 1505. 1852 pc t vgmss sy^h

2 K 1,17

Act 16,25!

Mc 6,13 L 10,34

Mc 16,18

Act 12,5

Act 14,15

L 4,25!

1 Rg 18,42-45

G 6,1

Ez 3,18ss Mt 18,
15 Ps 51,15
Prv 10,12 1 P 4,8
Ps 32,1; 85,3

‘ΠΕΤΡΟΥ Α’

H 11,13! |
Jc 1,1 |
R 8,29 |
2Th 2,13 · H 12,24 |
Ex 24,7s Dn 4,1 |
Theod; 6,26 Theod |

2K 1,3! |
Sir 16,12 E 2,4! ·
23! Tr 3,5! ·
R 6,4 |
E 1,18! |
Kol 1,5,12 |
1K 2,5 |
20 |
4,13 · 5,10 ·
R 5,3 2K 4,17! ·
Jc 1,2! |
Jc 1,3! · Prv 17,3 |
Sir 2,5 ·
R 2,7,10 · 1K 1,7! |
E 6,24 2T 4,8 |
J 17,20; 20,29 2K 5,7 ·
J 8,56 Act 16,34 |
R 6,22 · H 10,29 ·

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς ἑπιδήμοις διασποράς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ ὁτὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἠναγενήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ἣ ᾧ ἡμεῖς δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἁφθαρτον καὶ ἁμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς ἕως ἡμῶν **5** τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. **6** ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον ὁ[ἔστιν] Γλυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως

Inscriptio: ‘ Π. επιστολὴ α’ φ⁷² (8) A K 33. 69. (Ψ 81. 614. 630). 1241 al | Π. (+ αποστολου 1739) επ. καθολικη α’ 323. 1505. 1739 al | επ. καθ. α’ του αγιου και πανευφημου απ. Π. L (049) pc | txt (B)

¶ 1,1 καὶ 8⁸ sy | 1 3 pc; Aug | 1 B* | 2 3 8⁸ 048 pc vgms | καὶ A. καὶ B. 614. 1243. 1505. 1852 pc 1 s | txt φ⁷² 74 8² A B² P Ψ 33. 1739 39 vg bo (1241: h. t.) • 3 ° φ⁷² | 2 / φ⁷² 048. 33. 69. 323. 614. 630. 1505 al; Cl^{lat} | 2 pc vgms | ὑμᾶς 1241 pc | – φ⁷² | ἡ ζωῆς 1505. 1852 pc 1 vgms sy bo; Hier Aug Cass • 4 / 3 2 / 8 1505 pc | 1 1852 al vgms; Oros | ἐν τοῖς σὺρ. Ψ (614). 630. 1505 al | ἐν -νω 8 | εἰς -νου pc | ἡμᾶς φ⁷² vid pc vgms • 5 / φ⁷² | ἀγαπῇ θεοῦ pc | δ. πνεύματος θεοῦ pc • 6 ἀγαλλιασάντες φ⁷² | 3 C² | °† 8⁸ B 1505 pc; Cl | txt φ⁷² 8² A C P Ψ 048. 33. 1739 39; Or | ἡ θεντας 8⁸ L 69. 614. 623*. 630 1243. 1852. 2464 al | -θῆναι pc 1 vg^{cl,ww} bo?; Aug | ἡμᾶς -θεντες 048^{vid} | ἡ πολλοῖς φ⁷² • 7 ἡ δοκίμιον φ⁷² 429. 1852 pc | 2 3 / φ⁷² 048^{vid}. 1241 1 s vgms; Cl Beda | ἡ -σου B 945 | ἡ 2 pc lat sy^h sa bo¹ | καὶ δια π. φ⁷² 1175. 1241. 1243. 1739 pc vgms; Cl Or | κ. δια π. δε 945 pc | 3 2 / 1. 945. 1241. 1739. 2298 al | 1 Cl | τ. κ. εἰς δ. P 39 | txt φ⁷² 74 8² A B C Ψ 33. 69. 81. 614. 630. 1505 al lat sy^h co; Or • 8 εἰδότες A P Ψ 33 39 bo; Cl (Aug) | txt φ⁷² 8² B C 323. 630. 945. 1739 al latt sy sa; Ir^{lat} | ἡ ἀγαλλιατε B C² vid 1852 pc; Or

ἡμῶν] σωτηρίαν ψυχῶν. **10** περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, **11** ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Ὁ Χριστοῦ ἡμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. **12** οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ ἡ δικόνουν αὐτά, ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ὁ[ἐν] πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ’ οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν νήφοντες τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **14** ὥς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16** διότι γέγραπται ὁ[ἔστι] ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός ὁ[εἰμι]. **17** καὶ εἰ πατέρα ἔπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε,

18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε

ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου, **19** ἀλλὰ τὴν τιμὴν αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ,

20 προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ’ ἐσχάτου τῶν χρόνων δι’ ὑμᾶς **21** τοὺς δι’ αὐτοῦ πιστοὺς εἰς θεὸν

Mc 8,35 |
Mt 11,13; 13,17p
L 24,27 J 12,41
Act 7,52

Ap 19,10

5,1 L 24,26
Hen 1,2

E 3,10

1 K 2,7s Hen 16,
3 · Jc 1,25 |
L 12,35! Prv 31,
17 ·
4,7; 5,8 1 Th 5,6,8
2 T 4,5 ·
1 K 1,7! |
R 12,2! · Act 17,30
E 4,18; · 2,2s |

Lv 11,44s; 19,2;
20,7,26
Ps 89,27 Jr 3,19
Mt 6,9! R 8,15; ·
2,11! · 2,6! · 2 K
5,11; 7,1 Ph 2,12 ·
2,11

Is 52,3 Tr 2,14
1 K 6,20! ·

Act 14,15 E 4,17 ·
4,3 |
H 9,12,14 Ap 5,9 ·
J 1,29!

Act 2,23 · E 1,4!
R 16,25s 2 T 1,9s ·
1,5 H 1,2! |
J 14,6!

9 † – B 1 pc sa; Cl Hier Aug | ἡμῶν 1505 pc bo^{ms}; Or^{lat} | txt 8 A C P Ψ 048. 33. 1739 39 latt sy; Cl^{lat} • 11 ἐδηλοῦτο L Ψ 049. 33. 69. 1243. 1852. 2464 al sy^h (sine acc. φ⁷² 8 A B² C K P 048) | ° B | ἡ-ρουμενον φ⁷² A P 049. 1 al; Cyr • 12 οὐχ εαυ. ἡμῖν δ. 945. 1241 al vg^{ms} (sy^p); Hier | καυχᾶσθαι οὐχ εαυτῶν ὑμῖν δε και 33 [Wohlenberg cj] | ἡ διενου-
ουντο Harris cj | ° φ⁷² A B Ψ 33. 623*. 1852. 2464 pc lat; Did | txt 8 C P 1739 39 (s)
• 14 / 3 4 81. 1243 pc | 3 4 φ⁷² | – 1241 • 16 διο γ. 8 C pc | – 33. 1243 | ° φ⁷² 8 A C P 33. 1739 39 latt; Cl | txt B Ψ 049*. 69 pc | ἡ γενεσθε K P 049. 1. 322. 323. 945. 1241. 1739 al | γινεσθε 39 | txt φ⁷² 8 A B C Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al s vg; Cl | ἡ διοτι φ⁷² 8 81 pc; Cl | καθως pc 1 sy^p | °† 8 A² B pc; Cl | txt φ⁷² A² C P Ψ 33. 1739 39 latt sy^h • 17 ἡ κα-
λειτε φ⁷² | αιτεισθε 322. 323 | τουν φ⁷² • 18 C Ψ 69. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al • 19 τω C 69. 1243 pc • 20 των τ. (– φ⁷²) χρ. φ⁷² P 39 latt sy^p; (Cl^{lat}) | των τ. ἡμερων 69 pc | -του του χρονου 8² Ψ | txt 8² A B C 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al sy^h co • 21 ἡ πιστευοντας φ⁷² 8 C P Ψ 1739 39 | -σαντας 33 pc | txt A B pc vg

R 4,24! · J 17,22 ·

Kol 1,27

R 16,26! ·

I Th 4,9! · 2 K 6,6!

J 13,34! · 4,8! 3

J 1,13; 3,3 ·

L 8,11 · Jc 1,18 ·

H 4,12! Dn 6,

27 Theod

Is 40,6s

Jc 1,10s

Is 40,8s

Kol 3,8! E 4,31 ·

2 K 12,20 Jc 4,11 |

R 12,11 · H 5,12!s

Ps 33,9 6

Ps 118,22 Is 28,16

Mt 21,42!

E 4,12! Mt 16,18

R 12,1 H 13,15s

τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ τὴν ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.

22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας τὴν εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ [καθαρᾶς] καρδίας ἁλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς **23** ἀναγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς ὀφθαλμῶν ἀλλὰ ἀφ' ὁμορφίας τοῦ ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος τ. **24** διότι

πάντα σὰρξ ὡς χόρτος

καὶ πάντα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος ὁ χόρτος

ἐξηράνθη ὁ χόρτος καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν.

25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ ῥῆμα τὸ ἐπαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ

ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλίας, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν τὸ ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, **3** εἰ ἐγενήσατε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος. **4** πρὸς δὲ προσ-ερχόμενοι λίθον ζῶντα ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοδοκιμασμένοι παρὰ δὲ θεοῦ ἐκλεκτὸν ἐντιμον, **5** καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς οἰκιστὰς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνενέγκαι (πνευματικὰς θυσίας) εὐπροσδέκτους ὁ [τῷ] θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **6** διότι περι-έχει ἕν γραφῇ.

21 τὴν φ⁷² 1243 · 22 τὸν πνευματικὸν P¹ B¹ vg^{ms}; Prisc Spee | t¹ φ⁷² K A B C Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al vg sy co; Did | τ 2 A B 1852 pc vg | καρ. αληθινὴς K² P² vg^{ms} | t¹ φ⁷² K* C P Ψ 33. 1739 B¹ t vg^{ms} syh co · 23 τ 2 φ⁷² vg^{ms} | εκ φθορας K A C pc | t¹ B P Ψ 33. 1739 B¹ lat sy; Cl^{lat} | τ 2 / Ψ pc latt | / 36 pc | ζωντος του θεου pc | τεις τον αιωνα P¹ B¹ t vg^{cl} ww sy; Prisc | εις τους αιωνας 1838 pc | t¹ φ⁷² K A B C Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1505. 1739 al vgst syh co; Hier · 24 ὅτι φ⁷² | διο Ψ 1852 | ο K² A Ψ 33. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al t vg^{ms} sy; Aug | t¹ φ⁷² K* (1) B C P 049 B¹ syh^{me} co | αὐτου K* bo^{ms} | ανθρωπου P Ψ B¹; Aug^{pt} | - 322. 323 | t¹ φ⁷² K² A B C 33. 81. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sy bo | ο¹ φ⁷² | αὐτου C P 1739 B¹ t vg^{cl} co | t¹ φ⁷² K A B Ψ 33. 81. 1505 al vgst ww sy · 25 α | τ 2 3 / φ⁷² t vg^{ms} · 2,1 -σιν K¹ B | t; Cl Ambr Aug | -von t t vg^{ms}; Cl Or^{lat} | φονους B | τ 2 A 1881 t | πασαν -λιαν K* | -λιαν Cl · 2 και 33. 614. 630. 1505. 1881 al t vg^{ww} syh bo^{ms}; Or^{pt} Eus Cyr | α B¹ | t¹ φ⁷² K A B C K P Ψ 33. 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sy co; Cl · 3 επιερ K² C P Ψ 1739 B¹ t vg^{cl} ww; Cyr | t¹ φ⁷² K* A B pc t vgst co; Cl | επιστευσατε φ⁷² | και ειδετε pc sy | χριστος φ⁷² K L 049. 33. 69. 614. 1241. 1243. 1852. 2298. 2464 al | t¹ K A B C Ψ 1739 B¹ sy · 4 απο C 323. 945. 1241. 1505. 1739 al | υπερ 623 pc · 5 εποικ- K A C 81. 323. 945. 1241. 1739 al s vg; Cyr | ο P B¹ vg; Cl | t¹ φ⁷² K A B C Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al t s vg^{ms} syh; Hil Ambr Aug | τ 2 / 1881 al | φ⁷² | 2 K; Cass | ο¹ t K* A B C Ψ 323. 1241. 1243. 1739. 1881 al | t¹ φ⁷² K² P B¹; Cl · 6 εν τη P B¹ | η (-φή) C 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al t s vg^{cl} ww | t¹ φ⁷² K A B Ψ 33 pc

ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον ἐκλεκτὸν ἐντιμον

καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ κατασχνυθῇ.

7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἡ ἀπιστοῦσιν δὲ λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας **8** καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. **9** ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτὸν, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς. **10** οἱ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν αἰτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς. **12** τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν τῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

13 Ὑποτάγητε τῇ πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, **14** εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν τῶν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. **15** ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἀγαθοποιούντας τὸν φειδὺν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἁγνωσίαν, **16** ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ' ὡς (θεοῦ) δοῦλοι.

6 τ 2 / 3 B C 69. 1243 pc sa^{ms} bo | / 3 pc; Prim | 2 3 1881 | t¹ φ⁷² K A P Ψ 1739 B¹ lat syh sa^{ms} · 7 ἀπειθ- A P B¹ sy | t¹ φ⁷² K B C Ψ 81. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al syh co | λίθον K* C² P Ψ 1739 B¹ t vg^{ms} sa | t¹ φ⁷² K² A B C* 630. 1505 al lat bo? · 8 ἀπιστ- B | απειθουσιν 1852 | απειθουντι 1241 | ην παρεσκευασαν εαυτους ταξιν 614. 630 pc | [ε]τεθη Harris c | 9 ο φ⁷² bo^{ms} · 11 ἀπεχεσθε φ⁷² A C L P 33. 81. 623. 1241. 1243. 1852. 1881 al vg^{ms} syh bo? | t¹ K B Ψ 049. 1739 B¹ lat sa · 12 παρακαλω δε και τουτο την εν τοις εθν. υμων αναστ. εχειν καλην 614. 630 pc | τωσιν L P 69. 614. 623. 1243. 1505. 2464 al vg^{ms}; Cl^{v.l.} | κακοποιουσιν 1881 | τωμων 614. 630. 1505 pc vg^{ms} sy co; Cyr | -σαντες A P Ψ 33 B¹; Cl | t¹ φ⁷² K B C 69. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al syh co | τωμων φ⁷² · 13 τουν P 1739 B¹ t vg^{ms} syh | t¹ φ⁷² K A B C Ψ 33. 69. 81 pc lat sy co | τ 2 / 69. 1241. 1243. 1852 pc | 2 K* | φυσει ανθρ- C (pc) · 14 τμεν C P 049c. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al syh*; Or^{lat} | 049*. 1241. 1505* pc · 15 τμας C 69. 322. 323. 945. 1241. 1739. 1852. 2298 pc sa bo^{pt} | αγνοιαν φ⁷² | εργασιαν 1241 pc; Cl · 16 τ 2 / A P 33 B¹ lat; Cl | 2 049* | φιλοι θ. 460 pc | t¹ φ⁷² K B C K Ψ 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 al vg^{ms}

Is 28,16 R 9,33

Ps 117,22 6 Mt 21,42!

Is 8,14 R 9,33 · Mt 16,42! ·

4,17

Is 43,20 Kol 3,12 ·

Ex 19,6; 23,22 6

Ap 1,6 · Is 43,21

Mt 3,17 · Is 42,12 ·

Act 26,18 2 K 4,6

E 5,8 1 Th 5,4 ·

2 P 1,3 | Hos 1,6,9;

2,25 R 9,25 ·

E 2,4!

1,17 Gn 23,4 Ps

39,13 H 11,131 ·

G 5,17! 16! 24! |

Jc 3,13

3,16

3,1s · Mt 5,16!

Is 10,3 L 19,44!

R 13,1-7! E 5,21!

G 5,13

R 12,10

Prv 24,21 Mt 22,

21p

J8-3,7: E 5,22-
6,9 Kol 3,18-4,1
E 6,51

L 6,32s • Mt 26,

67p •

3,14,17; 4,13s.19

3,9

3,18

Mt 16,24 • R 4,12!

Is 53,9 J 8,46!

3,9 Mt 5,39!

Jr 11,20 J 8,50

Is 53,4,12 J 1,29!

H 9,28 •

Kol 1,22 H 10,10

cf R 3,25 •

R 6,11,18

Is 53,5

Is 53,6 Ez 34,5,16

Mt 9,36

17 πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἡ ἀγαπᾶτε, τὸν ἑαυτοῦ φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντί φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γὰρ χάρις ἵνα διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως.

20 ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεοῦ.

21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε,

ὅτι καὶ Χριστὸς ἑπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν

ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν

ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἰχνεσιν αὐτοῦ,

22 ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν

οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ,

23 ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδορεῖ, τὸ

πάσχων οὐκ ἠπείλει,

παρεδίδου γὰρ τῷ κρίνοντι δικαίως.

24 ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν

ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον,

ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι

τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν,

οὗ τῷ μῶλωπι τῷ ἰάθητε.

25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα ἡτανώμενοι,

17 ἡγαπήσατε K L 049*. 69. 2464 M | τ δε φ72; Spec • 18 ἡ ψ | ὑμῶν K z vg^{ms} sy^p co; Spec | ο φ72 69. 81. 614. 2464 pc • 19 ἡ παρὰ τῷ θεῷ C (ψ 33). 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vg^{ms} sy^p h²; Spec | θεῷ 2464 pc | θεοῦ 623 pc; Cass | τῷ φ72 K A B P M lat co | ἡγαθήν C ψ 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy | ἡγαθήν θεοῦ φ72 (A* 33). 81 | τῷ K A B P 049 M lat co • 20 καὶ (- φ72 1241) κολαζόμενοι φ72 K² P ψ 322. 323. 630. 945. 1241. 1739. 2138. 2298 al (it; Ambr) | καὶ κακοποιοῦντες κολαφίζ. 69 | τῷ K* A B C 33 M vg sy^h co | ἡμενετε φ72 K² P 69. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al lat | τῷ K* A B C P 049. 33 M | ἡμενετε φ72 P 69. 945. 1739. 1881. 2298 pc lat | - Ambr | τῷ φ81 K A B P 049. 33 M (C illeg.). L 323. 1241 h. i. • 21 ἡ καὶ φ72 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al | ο φ81 A 81. 1505. 1881. 2138 pc t vg^{ms} sy^h sams | τῷ φ72 K B C P ψ 33. 1739 M lat sy^h co | (3,18) ἀπεθάνεν φ81 K ψ 623. 2464 al sy^p; Ambr^{lat} Ambst Cyr | τῷ φ72 A B C P 33. 1739 M lat sy^h co | ἡ περὶ φ72 A | ἡμ- ἡμ- 614. 1243. 1505² al t sy^h bo; Aug | ἡμ- υμ P 33. (1505*) M vg^{cl} sams; Tert | τῷ φ72 K A B C ψ 69. 81. 945. 1241. 1739 al z vg^{cl} sy^h sams | ἡ ἀπολ. φ72^{cl} B^{lat} | ὑπολαμβάνων P • 23 ἡ - φ72 049*. 614 sams h²oms | δε τον τοπον φ81 vid | δε εαυτον r t vg^{ms}; (C^{lat}) Cyr Aug^{lat} | τε C | ἡ ἀδίκως pc t vg; C^{lat} Cyr • 24 ὑμῶν φ72 B pc | τῷ φ81 K A C P ψ 33. 1739 M lat sy^h co | ἡ συ(ν)ζησωμεν C 323. 1241. 1243. 1739. 1881². 2298 pc r t w z; Ambr Aug | τ (Is 53,5) αὐτοῦ K* P 049 M | τῷ φ72^{cl} B^{lat} K A B C K ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 lat | ἡ ἡμεν 81 pc t vg^{ms} (sy^hms) sams; Ambr • 25 ἡ μενα φ72 C P ψ 33. 1739 M | τῷ K A B 1505 al; PsDion

ἀλλὰ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὁμοίως ἡ [αἱ] γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἰ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθῶσιν, 2 ἡ ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀναστροφήν ὑμῶν. 3 ὧν ἕστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἡ ἐμπλοκῆς ὀτριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ ἡσυχίως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελής. 5 οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ ἁγίαί γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς θεὸν ἐκόσμου ἐαυτὰς ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, 6 ὡς Σάρρα ἡ ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἥς ἐγενήθη τέκνα ἀγαθοποιῶσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. 7 Ὁ οἱ ἄνδρες ὁμοίως, ἡ συνοικοῦντες κατὰ γνώσιν ὡς ἡσθενεστέρω σκευεῖ τῷ γυναικεῖ, ἡ ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ ἡ συγκληρονόμοις ἡ χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἡγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

8 Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχοι, ἡ ταπεινόφρονες, 9 μὴ ἡποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοῦναντίον δὲ εὐλογοῦντες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

10 ὁ γὰρ θέλων ζῶν ἡγαπᾶν καὶ ἡδεῖν ἡμέρας ἡγαθὰς

5,4! J 10,11 •
Job 10,12 & Sap
1,6
1 K 14,35!

2,12

1 T 2,9

1 K 14,25 E 3,
16! • 6,24 •
Mt 5,5

Gn 18,12

Prv 3,25

1 Th 4,4

1 K 7,5

R 15,5!

R 12,17! 1 Th 5,
15! •
2,23

L 6,28 Mt 5,44!

Ps 34,13-17

25 ἡ μων L 049. 69*. 322. 323. 1243. 1852*. 2464 al
¶ 3,1 ἡ τ - φ81 K* A B 81 pc | καὶ 1505 pc vg^{cl} sy | τῷ φ72 K² C P ψ 33. 1739 M z vg^{cl} | 2 ἡ 3 C K 69. 945. 1241. 1739 al | 2 ἡ φ81 vid B 614. 630 al r z vg^{ms} sy^h co; Spec | οἱ τινες 1505 pc sy^p | καὶ οἱ τ. 81. 1881 al | τῷ φ72 K A P ψ 33 M vg; Cl • 2 ἡ ευνοντες φ72 K* 945. 1241. 1243. 1739. 1881. 2298 al | τῷ K* A B C P ψ 33 M; Cl • 3 ἡ ἐκπλοκῆς (vl εκπλοκης) 049. 614. 630. 1243. 1881 al | ο φ72 C ψ 1852 pc sa; Cl | τῷ φ72 K A B P 33. 1739 M | r t z vg^{ms} sy bo • 4 ἡ B lat bo • 5 ἡ ἐπὶ θ. P M | ἐπὶ τον θ. (K) 2464 pc | εἰς τον θ. 614. 630. 1243. 1881. 2298 al | τῷ φ72 A B C ψ 33. 81. 945. 1241. 1505. 1739 al • 6 ἡ 2 ἡ 3 ἡ φ72 | ὑπῆκουεν τῷ A. B ψ 69^{vid} lat sams | τῷ φ81 K A C P 33. 1739 M | ἡ πτωσιν P 33 pc | ποιησιν 623* pc • 7 ἡ φ81 vid B | ἡ συνομιλουντες K* | ἡ νομοι A C P ψ 33. Hier | ἡ νομοις K* | ἡ νομοι I; Ambr Spec [Tregelles cf] | τῷ φ72^{cl} K² B 33. 69. 323. 1241. 1739 al z vg; Aug | ἡ ποικιλῆς χ. ζ. K A (C²) 614. 623. 630. 1505. 2464 al sy^h bo | χ. ζ. αἰωνιου φ72 (sy^p) | τῷ φ81 vid B C* P ψ 33. 1739 M lat sa | ἡ ταις - χαις φ81 B • 8 ἡ φιλοφρ. P 049 M | φιλοφρ. ταπεινοφρ. L pc (it vg^{cl}) | τῷ φ72 K A B C ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al vg^{cl} sy co; Cl • 9 ἡ εἰδοτες P M sy^hms | τῷ φ72^{cl} K A B C K ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sy co

πανσάτω τὴν γλῶσσαν ὅτι ἀπὸ κακοῦ

καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον,

11 ἐκκλινάτω ὁ δὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν,
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν·

12 ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους
καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν,

πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά ἤ.

13 Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς ἢ ἐάν τοῦ ἀγαθοῦ ἤζηλω-
ται ἢ γένησθε; **14** ἀλλ' εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην,
μακάριοι ἔσθε, τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε ὅτι μὴ δὲ τα-
ραχθῆτε, **15** κύριον δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀγιάσατε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι ἵνα εἰς πρὸς ἀπολογία πάντι τῷ
ἢ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, **16** ὅλ-
λὰ μετὰ πραυτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγα-
θὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε ἢ καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπη-
ρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν.
17 κρείττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα
τοῦ θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιῶντας.

18 ὅτι ἡ καὶ Χριστὸς ἡμᾶς ἵνα ἀμαρτιῶν ἕπαθεν,
ὅτι δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων,
ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ ἐφ' ὅθω

θανατωθεῖς ὁ μὲν σαρκί

ζωοποιηθεῖς δὲ τῷ πνεύματι·

Is 50,9 R 8,34; •
13,3 Ti 2,14 |
2,20; Mt 5,10 •

Is 8,12 Ap 2,10 |

Is 8,13

1 K 9,3

L 16,21 Kol 4,6 •
1,3 |

Act 23,11

2,12

2,20;

2,21-24 H 9,26;
281 G 1,4
Act 3,14;

E 3,12;

4,1

J 6,63 1 K 15,44

10 τούτου ἡ P ἔστι lat sy | txi φ72,81 A B C Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al vgms | τούτου
P ἔστι lat sy | txi φ72,81 A B C K Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vgms
syh | λαλεῖν φ72 • **11** ὁ C2vid P Ψ 33. 1739 ἔστι vgl sy co | txi φ72 A B C* 69. 81. 614.
630. 1505 al it vgslww syh • **12** τὸν ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς ἐκ γῆς 614. (630). 1505 al
vgms syh • **13** εἰ B 049. 1881 pc | μιμήται K L P 69 ἔστι vgms | εἰ εἰσθε Ψ | γενέσθε B |
γενέσθε φ72 (K*) pc | txi ἡ C A C P Ψ 33. 1739 ἔστι lat; (CI) • **14** ἔσθε ἡ C pc t vgms | φ72
B L; Hier | txi ἡ A C P Ψ 33. 1739 ἔστι lat (καὶ οὐ μὴ τ. 614. 630. 1505 pc sy); CI • **15** ἡ
θεοῦ P ἔστι txi φ72 ἡ A B C Ψ 33. 614. 630. 945. 1739 al lat sy co; CI | δὲ pc | δὲ αἰ P Ψ
ἔστι CI | txi φ72 ἡ A B C Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat sy co | αἰται- K2
A Ψ pc • **16** ὁ P 049 ἔστι sy; Spec | txi φ72 ἡ A B C Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505.
1739 al lat sy co; CI | (2,12) καταλαλοῦσιν (-λῶσιν L pm) ὑμῶν ὡς κακοποιῶν ἡ A C
P 33 ἔστι it vgms syh (d*) bo; Beda | txi φ72 B Ψ 614. 630. 1241. 1505. 1739 al (vg) sa; CI
(Spec) | αἰσχ- φ72 | 2 3 / φ72 K L 323. 614. (630). 945. 1241. 1505. 1739 al vgms | ἐν X.
αγνὴν C 1243 pc syhmg | ἀγαθὴν εἰς Χριστὸν K* | txi ἡ A B P Ψ 33 ἔστι lat syh • **18** ὁ
φ72 | καὶ ὁ 242 pc | - K z vgms | περι αμ. ἀπεθάνεν vgslww; Cyp | (cf 2,21) περι αμ.
ὑπερ ἡμῶν (υμ- φ72 A 1241. 1505 al) απεθ. φ72 ἡ (*) A C2vid L 0285. 33. 614. 630. 945.
1241. (1505). 1739 al syh bo (81 pc; επαθεν) | περι ὑμῶν ὑπερ αμ. απεθ. Ψ | περι αμ. ἡμ.
απεθ. C*vid pc z vgl sy; CI lat Aug | txi B P ἔστι | Ψ | ἡμᾶς ἡ A C K L 33. 81. 614. 630.
945. 1739 al t vg syhmg; CI lat Cyp Cyp | - K* | txi φ72 B P Ψ 0285 ἔστι z vgms sy | 2 C Ψ
0285. 1243 | τῷ πατρὶ 440 pc | - B | txi φ72 ἡ A P 33. 1739 ἔστι sy; CI lat | φ72 A*vid Ψ
0285 vgslww | txi ἡ A C B C P 33. 1739 ἔστι t z vgl syh co; CI lat | ἐν φ72 | τῷ 81 vid

19 ἑν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πο-
ρευθεῖς ἐκήρυξεν,

20 ἀπειθήσασιν ποτε ὅτε ἠπαξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μα-
κροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ
εἰς τὴν ὀλίγον, τοῦτ' ἐστὶν ὁκτώ ψυχαί, διεσώθησαν
δι' ὕδατος. **21** ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βά-
πτισμα, οὐ σαρκὸς ἀποθέσεις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως
ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ
Χριστοῦ, **22** ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ τῷ πορευθεῖς
εἰς οὐρανὸν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ
δυνάμεων.

4 Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἐν-
νοιοι ἀπείρασθε, ὅτι ὁ παθὼν τῷ σαρκὶ πέπαιται ἡ ἁ-
μαρτία **2** εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θε-
λήματι τοῦ θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιώσαι χρόνον.
3 ἀρκετὸς γὰρ τὸ παρεληλυθὸς χρόνος τὸ βούλημα
τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι ἢ πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις,
ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κόμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις
εἰδωλολατρίαις. **4** ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑ-
μῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν βλασφημοῦν-
τες, **5** οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμῳ ἔχοντι κρί-
ναι ζῶντας καὶ νεκρούς. **6** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς
εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ
ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι.

4,6 R 10,7 E 4,9,8
Hen 9,10; 10,11-15

2 P 3,9

Gn 7,13.17.23

2 P 2,51

E 5,26;

H 9,13 • Act 23,11 •

1,3

E 1,20 • Act 1,10 •

E 1,21; H 1,4; 2,8

3,18 • 2 K 5,14s

R 6,2,6s

1 J 2,16s

1,18 Tt 3,31

R 1,29!

Jc 2,7

L 16,21

Act 10,42!

3,19

R 3,5! • 1 K 5,5

R 8,10

19 [Ενωχ καὶ Bowyer cj; ἐν ω καὶ Ενωχ Harris cj] | τῷ αὐτῷ 614 pc; Ambst | φυλακῇ
κατα(κε)κλεισμένοις C al z vgms; Aug | -ματι φ72 614. 1881 vgms • **20** ἡμᾶς ἐδεχ- K
69vid al | ὀλίγοι C P Ψ 0285. 1739 ἔστι vgms syh | txi φ72 ἡ A B 049 pc lat | φ72 • **21** ὁ
241? 630 al | - φ72 K* pc sa | ἡμ- C L 614. 630. 1241. 1505 al vgms (φ72) | txi φ72 (φ72)
A B P Ψ 049. 0285. 69. 81. 945. 1739 al z vg syh • **22** ὁ τῷ B Ψ | txi φ72 K2 A C P 0285.
33. 1739 ἔστι | τ, deglutiens mortem ut vitae aeternae heredes efficeremur z vglww; Aug Cass.
¶ 4,1 π. ὑπερ ἡμῶν σ. K2 A P ἔστι syh bo; Did Augm Cyp | π. ὑπερ ὑμῶν σ. 69. 1505 pc
(vgms) sy | π. ἐν σ. 049(e) (z) vg sa? | ἀποθανόντος ὑπερ ὑμῶν σ. K* | txi φ72 B C Ψ
0285. 323. 1739 pc sa?; Nic | τὸν K P 69 ἔστι z vgms | -ταις K2 B Ψ pc lat | ἀπο- τας
049. 1881 pc; Hier | txi φ72 K* A C P 1739 ἔστι • 2 2 / C; Hier | ἀνθ. ἀμαρτίας Ψ | ἀν-
θρώπου K* | σωσαι φ72 • **3** τῷμιν K* 630 pm bo; Augm | ἡμιν C K L P 049. 69. 623c.
2298 pm; Hier | txi φ72 K* A B Ψ 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sy sa; CI (33
illeg.) | τ τοῦ βίου P 049 ἔστι | txi φ72 ἡ A B C Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al
lat sy co; CI | ἡ θέλημα P ἔστι | txi φ72 ἡ A B C Ψ 81. 323. 630. 945. 1241. 1739 al; CI |
πορευομένους K 1881 pc co?; Augm • **4** καὶ βλασφημοῦσιν K* C* 81. 323. 945. 1241.
1739 al | txi φ72 K* A B C2 P Ψ 049 ἔστι lat syh • **5** 1 2 φ72 | - K* | txi ἡ A B C P Ψ 33.
1739 ἔστι lat sy co; CI lat | ετ. κρινοντι B (C*vid) Ψ (81). 614. 630. 1852 al syh | ετοιμῷ
κριναι φ72 945. 1241. 1739. 1881 pc co? | txi ἡ A C2 P ἔστι

1 K 10,11 | R 13,
12; · 12,3 ·
1,131 · L 21,361 |
1,22 · Prv 10,12
Ps 32,1 Jc 5,20
L 7,47 | R 12,131 ·
Ph 2,14 |
R 12,61
L 12,421
R 3,2 J 12,50 2 K
2,17 · R 12,71 ·
1 K 10,31
R 16,271
5,11 Ad 1,6
1,7
Jc 1,21
Kol 1,24 Act 5,411
Jc 1,2 · 1 K 1,71 ·
1,6 Mt 25,31 ·
5,12 R 8,17 | Mt
5,11 | Jc 2,7 Ps 88,
51 · Act 5,411 ·
Is 11,2
L 10,6 |

Act 11,261 · Ph 1,
20 2 T 1,12
Ez 9,6 Jr 25,29
1 K 11,32 · H 3,61 ·
L 23,31 2 Th 1,8 ·
2,8 |
Prv 11,31 ·

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὴν προσευχάς· 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη ἑκαλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν. 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἅνευ γογγυσμοῦ, 10 ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. 11 εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος (ἢς χορηγεῖ ὁ θεός), ἵνα ἐν πᾶσιν ἑδοξάζηται ὁ θεός διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἔστιν ὧς κατακράτος εἰς τοὺς αἰῶνας πάντων αἰώνων, ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ δὲ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης (καὶ τοῦ θεοῦ) πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ τὴν κλέπτῃς ἢ τὴν κακοποιῶς ἢ ὡς ἄλλοτριεπίσκοπος. 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχνυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτου. 17 ὅτι ὁ [ὁ] καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθουσῶν τῷ θεοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἄσεβής καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ

7 τας P 049 M | txi φ72 K A B Ψ (33). 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al · 8 τ δε P 1739 M t vgl syh samss bo; Spec | txi φ72 K A vid B Ψ 33 pc lat samss | τ αυτ- φ72 623. 2464 pc | τ αυτ- φ72 K P 049 M | txi A B K Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat; Cl · 9 τ σμων P 049 M vgms | txi φ72 K A B Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat sy · 11 ὡς χορηγεῖ ὁ θεός P M | χορηγιαν 614. 630. 1505 pc | txi φ72 K A B (Ψ) 33. 323. 945. 1241. 1739 al lat | τ 2 3 / 614. 630. 1505. 1852 pc sa? | / Ψ | ο bis φ72 | ο φ72 69. 614. 630. 945. 1505. 1739 al r vgww syh samss bopt · 12 ἐπι φ72 pc · 14 καὶ (+ τῆς K pc) δυναμῶς καὶ τοῦ θ. K (*) A P 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 pm (r z vgl) bo; Ath | καὶ δυναμ. του θ. ονομα καὶ 614. 630. 1505 pc syh | txi φ72 B K L Ψ 049 pm (sy); Tert Cl | ἑπαναπ- A Ψ 81. 614. 630. 1243. 1505. 1852 al | αναπεπανται (επαν- φ72 K2) 33. 623. 945. 1241. 1739 c. 1881. 2464 al; Cyr | αναπεμπεται 049 | txi K* B P 1739 v. lat; Cl | τ κατα μεν αυτους βλασφημεται, κατα δε υμας δοξαζεται P Ψ M it vgww syh** sa (bo**); Cyr | txi φ72 K A B 049. 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1739 al vgl lat sy bo; Tert Cl vid · 15 τ ως (et τ ως φ72) M bo | txi K A B K L P Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat syh sa | ἁλλοτρισε. P 1739 M | ἁλλοτριος επ. A Ψ 69 pc | ἁλλοτριος επ. φ72 | txi K B 33. 81 pc · 16 ο φ72 | Χρηστ- K* | ῥ μερι P 049 M | txi φ72 K A B Ψ 33. 81. 323. 614. 1241. 1505. 1739 al lat sy co · 17 ο A 33. 81. 1852 al | txi φ72 B P Ψ 1739 M | ῥ υμ- K* A c 69. 623. 1241. 2464 al vgmss · 18 τ μεν φ72 h vgs | τ 3 2 / φ72 945 pc it bo | τ δε ας. κ. αμ. B* 614. 1505 pc syh | txi B2 P Ψ 1739 M vg sa (sed ο αμ. K A 049. 33. 630 al)

οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πιστῶ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἁγαθοποιῇ.

5 Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός· 2 ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ θεοῦ [ἐπισκοποῦντες] μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ θεόν, ἡμῶς αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 3 ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομμεῖσθε τὸν ἁμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως τινες, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἁλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ [ὁ] θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἑπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.

8 Νήψατε, γρηγορήσατε. τὸ ἀντίδικος ὑμῶν τὸ διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν [τινα] καταπιεῖν.

9 Ὁ ἀντίστητε ἵστεροὶ τῇ πίστει εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν οὐρανῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἑπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν (ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ),

2,20!
2 Mcc 1,24 etc ·
L 23,46!
2 J 11
Act 5,32!
Mt 17,6
2,25 J 21,16 Act
20,28 ·
1 T 3,2-7 · Phm 14 ·
Tt 1,7 | 2 K 1,24
Mc 10,42 ·
Ph 3,171
Kol 3,4 · 2,25 H
13,20
1 K 9,251
E 5,21
L 14,111 ·
Prv 3,34 · Jc 4,6

Jc 4,10
Ps 55,23 Mt 6,251
Sap 12,13
1,131 · Mc 13,371
Mt 26,411 · 5,
25 p · Ps 22,14 Ez
22,25 2 T 4,17 ·
Job 1,7 | Jc 4,7 E 6,
11-13.16 · Act 16,51

1 Th 2,12; 5,24
2 P 1,31

19 τ / B | εαυτων ψ. 69. 945. 1241. 1739. (1852) al | τ-ιαις φ72 A Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al lat

¶ 5,1 ουν τους K Ψ 623. 2464 pc h vg | τους P 33. 1739 M | - 1505 pc | txi φ72 A B 614. 630 pc syh**; Hier | τ ως P 1. 630. 1243. 1505 al syh sa | τ θεου φ72 · 2 τ 2-7 K* 323 sa | 2-5 B; Did | τ-5 M | txi φ72 K2 A P Ψ (33). 69. 81. 945. 1241. 1739 al lat (sy) bo (sed επευοντες 614. 630. 1505 pc syh) | τ μη A L 1243. 1881 al h r sy · 3 ο vs B · 5 τ δε K* Ψ pc | δε οι 33 vid. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al | δε και οι 614. 630. 1505. 1852 al | εν αλλ. φ72 pc vgmss | αλλ. υποτασσομενοι P M | αλλ. υποταγωμεν 614. 1505 pc syh | αλληλους αγαπησατε Ψ | txi K A B 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al lat sy co | ο φ72 B 33 pc | txi K A P Ψ 1739 M · 6 τ (2,12) επισκοπης A P (Ψ) 33. 623. 2464 al (it) vg syh** bo; (Spec) · 7 ῥ αποριψαντες φ72 | (Ps 55,23) επιριψατε 0206 vid pc; Aug | τ ημ- K* 33 pc vgmss · 8 τ οτι φ72 K2 L Ψ 049c. 69. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | τ txi K* A B P 049c M | τ ο φ72 33 | τ τινα L P 322. 323. 614. 630. 945. 1243. 1739. 2298 al lat sy (φ72 K A 33 vid sine acc.) | - B Ψ 0206 vid. 69 pc; Hier | txi M syh et τ καταπιη φ72 A (33). 614. 630. 945. 2298 pm sy · 9 ο φ72 | ἑδραιοι φ72 | τ οτι φ72 614. 630. 1505 pc | ο K2 A P Ψ 0206. 33. 1739 M | txi φ72 K* B pc | τ λεισθε K A B* K 0206. 33. 614. 630. 1505 al | τ λειται φ72 pc | επιμελεισθε 322. 323. 1241 | txi B2 P Ψ 1739 M latt sy · 10 τ ημ- 0206. 1881 al t vg sy bo mss | τ / 2 K 614. 630. 1505 pc | εν τω Χρ. B | - 945 | txi φ72 A P Ψ 33. 1739 M latt syh** co

1,6 · 2Th 3,3 2P
1,12 ·
E 3,17 | 4,11!

Act 15,27!

H 13,22 · 1; 2,11

R 5,2

Ap 14,8 etc

2J 1,13 · Act 12,
12!

R 16,16!

E 6,23

ὀλίγον παθόντας αὐτοὺς ἑκαταρτίσει, στηρίξει, σθενώ-
σει, θεμελιώσει¹. **11** αὐτῷ (τὸ κράτος) εἰς τοὺς αἰῶνας Τ,
ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λο-
γίζομαι, (δι' ὀλίγων) ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρ-
τυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν
ἵστητε. **13** Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Γαβυλῶνι Τ συν-
εκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. **14** ἀσπάσασθε ἀλλή-
λους ἐν φιλήματι Γαγάπης.

□ Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ Τ. Τ

ΠΕΤΡΟΥ Β'

Act 15,14 · Jc 1,11 ·

Act 11,17! R 1,12

Tt 2,13 2T 1,10!

Jd 2 · 8; 2,20; 3,18
Kol 1,9s

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τοῖς ἱσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν (ἐν δικαιο-
σύνη) τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖ ἐν ἐπιγνώσει τοῦ
θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Ὡς Τ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς
ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδορημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ

10 / 2 4 φ⁷² 81 r t v g^{mss} | / (-τιεΐ Ψ 0206) 2 3 A B Ψ 0206^{vid} pc vg | κ-τισαι υμας -ξει
-σει -σει P (1739^{mss}) M | -σαι -ξαι -σαι -σαι 614. 630. 1505 al | txt K 33^{vid}. 945. 1241.
1739*. 1852. 1881. 2464 al • 11 ἡ δοξα και το κρ. K P M vg^{cl} (sy^p) sa | η δοξα κρ. K
049 al | το κρ. και η δοξα 33. 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy^h bo | txt
(φ⁷² 0206^{vid}) A B Ψ pc vg^{st,ww} | τ τ των αιωνων K A P Ψ 0206^{vid}. 33. 1739 M latt sy sa
bo^{mss} | txt φ⁷² B pc bo • 12 δια βραχεων φ⁷² | ο φ⁷² Ψ 0206^{vid}. 33. 81. 323. 945. 1241.
1739 al | εστηκατε P M h r vg^{cl} | εστε 1505 pc sy^h | αιτειτε Ψ | txt φ⁷² K A B 33. 81.
323. 945. 1241. 1739 al vg^{st,ww} • 13 Ρωμη 2138 pc | εκκλησια K pc vg^{mss} sy^p • 14
αγιω 623. 2464 al vg sy^p | φ⁷² | τ Ιησου K P 1739 M h vg^{cl} sy^h sa^{mss} bo | txt A B Ψ 33^{vid}
pc vg^{st,ww} sy^p sa^{mss} bo^{mss} | τ αμην K P 1739^c M h vg^{cl,ww} sy bo^{mss} | txt A B Ψ 33^{vid}. 81^{vid}.
323. 945. 1241. 1739* pc vgst co

Inscriptio: Γ. Π. επιστολη (+ καθολικη pc) β' φ⁷² C K P^{vid} 33. 69. 81. 323. 1241. 1739 al
(Ψ 614. 630. 1505 al) | επ. καθ. β' του αγιου αποστολου Π. L (049) al | txt (K A B)

¶ 1,1 Σιμων φ⁷² B Ψ 69. 81. 614. 623. 630. 1241. 1243. 2464 al vg co | εἰς δικαιοσύνην
K vg^{mss} | Γ κυριου K Ψ pc vg^{mss} sy^h sa • 2 P Ψ 1852. 2464. (1505 pc om. του θεου) pc
vg^{st,ww} | ο φ⁷² | Γ Ι. Χριστου K A L 0209. (Ψ 33^{vid}. 81. 623). 323. 945. 1241. 1739 al (r vg^{cl})
bo (pon. p. ημ. 614. 630. 1505 pc vg^{mss}) | σωτηρος Ι. Χρ. 1881 pc | txt φ⁷² B C M • 3 τ
τα K A Ψ 33^{vid}. 81. 614. 623. 1505 pc | txt φ⁷² B C P 0209. 1739 M

καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ¹, **4** δι' ὧν τὰ
ἁγία καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα² δεδώρηται, ἵνα
διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες
(τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς). **5** Καὶ
(αὐτὸ τοῦτο δὲ) σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπι-
χορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρε-
τῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ
τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέ-
βειαν, **7** ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ
φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. **8** ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα
καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν
εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.

9 ὅ γάρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων, λή-
θην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν.
10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε Τ βεβαίαν ὑμῶν τὴν
ἐκλήσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γὰρ ποιοῦντες
οὐ μὴ πταιστέ³ οποτε. **11** οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορη-
γηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος Τ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν
τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 (Διὸ μελλήσω) αἰεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκω περὶ τού-
των καίπερ εἰδόμενος καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ
ἀληθείᾳ. **13** δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμί ἐν τούτῳ
τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν Τ ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς
ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου □ καθ-
ὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι,
15 σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν
ἐμὴν ἐξοδὸν τὴν τούτων ἡμῶν ποιεῖσθαι.

1P 2,9; 5,10 · 17
2K 4,4,6 |
3,13 2K 7,1

2,18,20

E 4,22 1P 1,14

Jd 3 · 11 ·

G 5,6,22!

Act 24,25 1K 9,25

G 5,23 Tt 1,8 ·

1T 6,11

1Th 4,9!

G 6,10 1Th 3,12

Mc 4,19!

2!

1J 2,9,11 Dt 28,28s

E 5,26

5

J 3,5

2,20; 3,2,18; 1,1

2T 1,10!

R 15,15 Jd 5

1J 2,21 · 1P 5,10 ·

Kol 1,5s |

2K 5,1 · 3,1

2 T4,6

J 21,18s

L 9,31

3 / δια δοξης και αρετης φ⁷² B 0209^{vid} M | txt K A C P Ψ 33. 81. 614. 630. 945. 1241.
1505. 1739 al lat sy co • 4 / 1 2 3 5 4 φ⁷² | 1 4 2 3 5 K M | 3 2 1 4 5 (A) C P (Ψ) 33. 69.
81. 945. (1241). 1739 al (h) vg | txt B 614. 630. 1505 pc; Spec | τῆς (τας 614 pc) εν (τω) κ.
επιθυμιας και φθ. C Ψ (81). 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy^h | τῆς εν κ. και φθ. P |
την εν τω κ. επιθυμιαν φθορας (φ⁷²) K co; Hier | txt A B pc lat (sed om. τω 0209 M)
• 5 / 3 2 K C² Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy | 1 2 1243. 2298 |
αυτοι δε A pc latt | txt φ⁷² B C* P (049. 0209) M • 8 παροντα A Ψ 0247^{vid}. 623. 2464 pc
• 9 αμαρτηματων K A K Ψ 322. 323. 623. 945. 1241. 1243. 1739. 2298 al | txt φ⁷² B C P 1739
M; Ambr | °A Ψ pc h; Ambr • 11 τ ἡ φ⁷² K 049 al • 12 διο ουκ αμελησω 0209 M h
vg^{mss} sy sa | δι' ου μελλησω φ⁷² Ψ pc | txt K A B C P 323. 945*. 1241. 1739 pc bo • 13 τ
τη K A Ψ 623 pc sa | txt φ⁷² B C P 049. 0209. 1739 M bo • 14 σωματος pc h w vg^{mss} sy^h
sa | °K 049 • 15 Γ-ζω φ⁷² K 69 | -σατε 1505. 2138 pc sy^h | -σωμεν 049 | txt A B C P Ψ
0209. 0247^{vid}. 33. 1739 M latt co | ο φ⁷² 1505 pc w vg^{mss} bo | Γ μνειαν P 0209. 33. 623. 630.
1243. 1881. 2464 pc

1Τ 4,7!

J 1,14 Act 4,20!
L 9,32,43

Mt 17,2,5 p!

R 4,16; 15,8
H 2,2

4Esr 12,42

Ap 2,28! · L 1,78!

Mc 4,34
2Τ 3,16 Act 2,1-6;
28,25

Mt 24,24!

1Τ 4,1!

1Κ 11,19! · 6,20! ·

Jd 4! · Ph 3,19!

Jd 4

Ps 119,30 Sap 5,6 ·
Is 52,5 · R 2,24 ·
1Th 2,5 · R 16,18

Gn 6,1-4 Jd 6 ·

Hen 10,4s.11-14;
91,15 · Job 41,
23 Θ

17 Τ του Κ C Ψ 630. 1505. 1852 pc | ' (Mt 17,5) 7 8 I-5 K A C(*) (P) Ψ 0209. 33. 1739 M latt sy | txt ϕ⁷² B | ' εν ω Ψ 0209. 33. 614. 623. 630. 1241. 1505 al • 18 εκ του K A Ψ 81. 623. 2464 pc | ' ορει τω αγιω K A C³ P Ψ 0209^{vid}. 1739 M vg | txt ϕ⁷² B C* 33. 1505 pc h w; Qu Cass • 19 Τ η K P Ψ 33. 69. 81. 623. 1739 pc | ' εωσφ- 614. 1852 pc sy^{hmg} • 20 προφ. και γραφή ϕ⁷² (vg^{mss}) | γραφή προφ-ας 614. 630. 1505 al (vg^{mss}) syh • 21 Τ η ϕ⁷² 1852. 2298 sa | ' 2 I K A Ψ 0209^{vid}. 1739 M h vg syh | txt ϕ⁷² B C^{vid} K P 33. 69. 81. 614. 630. 1505 al syh | ' (oi pc) αγιοι (+ του A pc) Θ. K A Ψ 33 M h vg syh sa^{mss} | απο Θ. αγιοι C (f 81) pc | oi αγιοι 431 pc sa^{mss} | txt ϕ⁷² B P 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al (vg^{mss}) syh; Aug^{pl}

¶ 2,1 εν τω λ. εκεινω 614. 630. 1505. 1852 al syh | - K² pc sa | ' αυ- (B*) Ψ 69^{vid}. 81. 630. 1505 pc • 2 f δοξα K² A pc (sa) • 3 f-ξει Ψ 33. 1739 M sa^{mss} bo; Prisc | txt ϕ⁷² K A B C P 81^{vid}. 323. 1241 al h vg • 4 f τ σιροις K (A B C 81: σει-) pc h vg^{mss}; Aug Cass | txt ϕ⁷² P Ψ 33. 1739 M vg sy

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ' ἐπόπτει γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γὰρ παρὰ τὸ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν· εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἡ ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει. 19 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ τὴν ἡμέραν διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· 21 οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη τὴν προφητείαν ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπώλειας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι. ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, 2 καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύονται, οἷς τὸ κρίμα ἐκπαλαί οὐκ ἄργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ γνυστάζει.

4 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ σείραις ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν

τῆρουμένους, 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας [καταστροφῇ] κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἁσεβέ[σ]ιν τεθεικώς, 7 καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο· 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν· 9 οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ ἁμαρτοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονούντας. τολμηταὶ αὐθάδεις, τὸ δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, 11 ὅπου ἄγγελοι ἰσχυροὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ κύριου βλάσφημον κρίσιν.

12 Οὗτοι δὲ ὡς ἄλογα ζῷα γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἄλωσιν καὶ φθορὰν ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρῆσονται· 13 ἁδικοῦμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἥδονην ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῇ, σπῖλοι καὶ μῶμοι ἐντροφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευαχούμενοι ὑμῖν, 14 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ὁμεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας

3,6 · Mt 24,38p
1 P 3,20 Gn 7,13;
8,18 · H 11,7 |
Gn 19,24s Mt 10,
151 ·
Jd 7
Sap 10,6 Gn 19,
7-9,16,29 L 17,28 ·
3 Mcc 2,13

1 K 10,23 Ap 3,10 ·
2 T 4,18! · Jd 6 |
Jd 7s.16

E 1,21!

Jd 9

Jd 10

3,14 Jd 12 · Mc
4,19!

Mt 5,28

3,16

4 f (9) κολαζομένους τηρεῖν K A (C²) Ψ (33). 81. 623. 2464* al h (vg syh^{h**}) co | txt ϕ⁷² B C* P 049. 1739 M • 5 f-μου (K*) 1241 pc | -μου κατα Ψ (614). 630. 1505. 1852 pc • 6 f 2 ϕ⁷² B C* 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881 pc bo | κατεστρεψεν P 1852 | κατεπρησεν ϕ^{72mg} | txt K A C² Ψ 33 M latt sy sa | f ασεβειν K A C Ψ 33. 1739 M latt | ασεβει 451 pc | txt ϕ⁷² B P 614. 630. 1505 pc sy • 8 o B sa • 9 f-σμων K* 69. 81. 614. 1505. 1852. 2298 al vg^{mss} syh bo | f ρυσασθαι ϕ⁷² 69. 181 pc • 10 επιθυμιας C P 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al (vg^{mss}) syh bo; Hier Cass | f-μον πορευ- 69 | μολυσμου πορευ- P | σαρκος π. ϕ⁷² | τας θειας δυναμεις η τας εκκλησιαστικας αρχας 2138 pc • 11 και δυναμεις ϕ⁷² vg^{mss} | f παρα κυριω K B C P 1739 M | - A Ψ 33. 81. 614. 630. 1505. 1881. 2464 al vg co | txt ϕ⁷² 1241 al vg^{mss} syh^{h**} • 12 f-γενη- φυσ. K A C 33. (69). 323. 630. 945. 1241. 1505 al (f sy) | 2 ϕ⁷² | (Jd 10) φυσικως -γενη- 209* | txt A* B C P (f Ψ 81). 614. 1739 al | f καταθ- K² C² M syh co? | txt ϕ⁷² K* A B C* P Ψ 33^{vid}. 81. 323. 945. 1241. 1739 pc syh • 13 f κομιουμενοι K² A C 33^{vid}. 1739 M latt syh co | txt ϕ⁷² K* B P Ψ pc (syh) | f τρυφης ϕ⁷² | τροφην K | f (Jd 12) αγαπαις A C B Ψ 623. 1243. 1611. 2464 pc syh^{hmg} sa^{mss} | αγνοιαις 322. 323. 945. (1241). 1739. 1881 pc • 14 o ϕ⁷² | μοιχαλιας K A 33 pc | μοιχειας Ψ | f-παυστου 33. 945. 1241. 1739. 1881. 2464 al vgl | -παστους(?) A B pc; Hier

Jd 11 Nu 31,16
Dt 23,5 Neh 13,2
Ap 2,14 Act 1,
18 |

Nu 22,28

Jd 12

Jd 13

Jd 16

1,4 · 3,17

J 8,34! R 8,21

1,4

1,11!

Mt 12,45

L 12,47s H 10,26 ·
Mt 21,32! Prv 21,
16 · H 6,6 ·

Jd 3 |

Prv 26,11 Hera-
clit?

Mt 7,6

έχοντες, κατάρας τέκνα· **15** ἑκαταλείποντες εὐ-
θεΐαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Βαλαάμ τοῦ Ἑβσορ, ὅς μισθὸν ἀδικίας ἡγάπησεν
16 ἔλεγχιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφω-
νον ἐν ἄνθρωπου φωνῇ φθεγγόμενον ἐκάλυπεν τὴν τοῦ
προφήτου παραφρονίαν. **17** οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυ-
δροι καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζό-
φος τοῦ σκότους τετήρηται. **18** ὑπέρογκα γὰρ ματαιό-
τητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς
ἄσελγείαις τοὺς ὀλίγους ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ
ἀναστρεφόμενους, **19** ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι,
αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὧ γὰρ τις ἡτήται,
τούτῳ δεδούλωται. **20** εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα
τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου [ἡμῶν] καὶ σωτή-
ρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡ-
τῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χειρόνα τῶν πρώτων.
21 κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἔπεγνωσκέναι τὴν ὁδὸν
τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς πα-
ραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. **22** συμβέβηκεν τὸ αὐ-
τοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ
τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καὶ ὅς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν
βορβόρου.

15 ἑκατ- φ⁷² B² C P Ψ 1739 M sy sams bo | txt K A B* 049. 33. 1241 pc | f¹ Beor B pc
vg^{ms} sy^h sams; Aug | Beor B* (sed cf o) | txt φ⁷² K² A C P Ψ 048. 33^{vid}. 1739 M vg
sy^h bo^{pl} | o φ⁷² K* B vg^{ms} et f¹ -σαν φ⁷² B 1505 | txt K² A C P Ψ 049. 33^{vid}. 1739 M vg sy
co • **16** ἑκατ- Ψ | -ποις φωνη φ⁷² B 1241 pc vg^{ms} (614. 1505 pc: φωνην) | ἑκατ- φ⁷² B 623. 2464 al | -νομίαν 049 pc | -νοίαν 81 • **17** ἑκατ- -χλη (et elauνομενη) P 69. 1505.
1852 pc sy^h | νεφέλαι 048^{vid}. 049 M sy^h (K om. vs 17b) | txt φ⁷² K A B C Ψ (33). 81. 323.
614. 1241. 1739 al | o φ⁷² pc | τ (Jd 13) εις αιωνα A C L P 049. 33. 69. 323. 614. 945. 1739
pm bo^{ms} | εις αιωνας 81. 630. 1241 pm | txt φ⁷² K B Ψ 048^{vid}. 1505 pc latt sy co
• **18** ἑκατ- Lachmann cf | ἑκατ- P Ψ 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vg sy^h |
ἑκατ- οντας K* C P 048^{vid}. 1739 M | οντας 1241. 1881 pc | txt φ⁷² K² A B Ψ 33. (630. 1505)
pc latt sy co | f² -φυγοντας P M vg^{ms} co; Hier | txt φ⁷² K A B C Ψ 33. 323. 945. 1241.
1739 al vg (φ⁷² vid αποφθεγγ-) • **19** ἑκατ- A 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 pc | τ και
K² A C P Ψ 048. 33. 1739 M vg sy | txt φ⁷² K* B pc vg^{ms} • **20** ἑκατ- I 3 4 B M vg^{ms} | I 2 L
1881 pc bo | txt φ⁷² K A C P Ψ 048^{vid}. 33^{vid}. 81. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al vg sy^h (ph)
(f 104, 1241) • **21** ἑκατ- φ⁷²; Hier Did^{pl} | εις τα οπισω ανακαμψαι απο K A Ψ 048^{vid}.
33^{vid}. 81. 623. 2464 pc sams; Did Hier (614. 630. 1505 pc: επιστρ.) | επιστρ- εκ M | txt φ⁷²
B C P 323. 945. 1241. 1739 al • **22** τ δε K² C P Ψ 1739 M vg^{ms} sy | γαρ 945 vg bo | txt
φ⁷² K* A B 33^{vid} pc vg^{ms} sa; Did Spec | παρανομίας 33 | ἑκατ- K A C² P Ψ 048 M vg;
Did | txt φ⁷² B C* 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al; Spec

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὁμῖν γράφω ἐπι-
στολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰ-
λικρινῇ διάνοιαν **2** μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημά-
των ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων
ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτήρος, **3** τοῦτο πρώτων
γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἑσχάτων τῶν ἡμερῶν
[ἐν] ἐμπαιγμονῇ ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας
αὐτῶν πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγ-
γελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἑκοι-
μήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.
5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν
ἐκπαλαι καὶ γῆ ἑξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος ἑσυνεστώ-
σα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, **6** δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι
κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ
γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν τῷ πυρὶ τηρού-
μενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπολείας ὅτων ἀσεβῶν
ἀνθρώπων.
8 Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι
μία ἡμέρα ἑκατὶ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς
ἡμέρα μία. **9** οὐ γὰρ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας,
ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς
ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς
μετάνοιαν χωρῆσαι.

1,13

Jd 17

1,11!

2 T 3,1!

Jd 18

Jr 17,15 Ez 12,22
Mt 24,48
cf Mc 13,30

Gn 1,2.6.9

2,5 Gn 7,21 Hen
83,3-5

10

Ps 90,4
Sir 35,19 Hab 2,3
H 10,37
1 P 3,20

R 2,4 1 T 2,4!

¶ **3,1** o Ψ | ὑμιν A* 1241. 1739* pc • **2** ἡμῶν Ψ 614. 623. 630. 1505. 1852. 2298. 2464
al | - 945. 1241. 1739. 1881 pc vg^{ms} sy co | txt φ⁷² K A B C P 048 M t vg • **3** ἑκατ- (C*)
P M; Aug | txt φ⁷² K A B C³ Ψ 0156^{vid}. 614. 630. 945. 1241. 1739 al t vg co; Hier | f² φ⁷²
C P 0156^{vid}. 323. 945 al vg^{ms}; Aug Cass | ἐμπαιγμονης 614. (1505) pc sy^h | - M bo^{ms} | txt
K A B Ψ 81. 1241. (1739) al vg | f² I K A 322. 323. 614. 630. 945. 1505 al | I φ⁷² Ψ pc t vg
• **4** ἡμῶν (049). 614. 630. 1505. 1852 pc vg^{ms} sy co • **5** ἡ γῆ C P 0156. 1243 pc | - K;
Bedap^l | (J 3,5) εἰς υδ. και πνευματος 431. 1241 pc | και υδατα Ψ | ἑκατ- A C P 048^{vid}. 049. 0156^{vid}. 33. 1739 M
vg; Aug^{pl} • **6** δι' ον P 69^{vid}. 945 t vg^{ms} [δι' οὐ Windisch, δη ὧν Wohlenberg cij] • **7** I 3
φ⁷² 630 | - 945; Qu | ἑκατ- K C M sy | txt φ⁷² A B P Ψ 0156^{vid}. 33. 81. 323. 945. 1241.
1505. 1739 al latt co | ἑκατ- C* P 0156^{vid}. 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881. 2298 al vg^{ms}
co? | ἑκατ- A | o φ⁷² • **8** ἑκατ- εν δε τουτω (φ⁷² sine acc.) 0156. 69. 81. 623. 1241. 1243.
1505. 1881 al | f² 2 630. 1505. 1852. 2464 pc sy; Qu | παρα κυριου K | κυριου pc; Ir |
- 2495 | φ⁷² K 1241 • **9** βραδυνει K 1852 vg^{ms} (sine acc. φ⁷² K A B C P 048. 0156) |
τ ο M | txt φ⁷² K A B C P Ψ 048^{vid}. 0156. 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al | o Ψ 048 vg^{st.ww};
Pel | εις ημας M | δι' υμας K A Ψ 33. 614. 623. 630. 1505. 1852. 2464 al latt sy sa | txt
φ⁷² B C P 048^{vid}. 0156. 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 al bo

1 Th 5,21
Mt 24,29.35 · 12
Kol 2,20! · 7 ·
Ap 20,11

10 Ἦξει δὲ τῇ ἡμέρᾳ κυρίου ὡς κλέπτῃς^τ, ἐν ἣ ὅοι οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα^τ γεῦρεθήσεται. **11** Τούτων ὁσὶ πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, **12** προσδοκῶντας (καὶ σπεύδοντας) τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα^τ τήκεται. **13** καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν^τ κατὰ τὸ ἐπάγγελμα^τ αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἁμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ **15** καὶ τὴν τοῦ κυρίου ὁμήων μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν ταῖς ἐστὶν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι^τ στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν^τ αὐτῶν ἀπώλειαν.

17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσετε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι

10 τῇ ἡ Α Ρ Π | τῇ φ⁷² Β C Ψ 048^{vid}, 049, 33, 81, 945, 1241, 1739 al | τῇ (1 Th 5,2) ἐν νυκτὶ C Π vg^{ms} sy^h | τῇ φ⁷² ἡ Α Β Ρ Ψ 048^{vid}, 0156, 33, 323, 945, 1241, 1739 al | τῇ vg sy^h co | ὁ ἡ Κ Λ Ψ 048^{vid}, 049, 33, 69, 81, 623, 630, 1505, 2464 al | ὁ Ψ 1891 pc vgst ww; Pel | [τῇ] ἀργὰ Bradschaw c | [τῇ] οὐχ ευρ- sa | ευρ- λυομένα φ⁷² | κατακαήσεται A 048, 33, 1739st, (2464) Π vg^{cl} sy^h bo | αφανισθησονται C | - Spec | λυήσεται Westcott/Hort, συρρησεται Naber, εκπυρωθησεται Olivier, αρθησεται Mayor, κριθησεται Eb, Nestle c | τῇ ἡ Β Κ Ρ 0156^{vid}, 323, 1241, 1739st pc sy^h hmg • **11** οὐν π. ἡ Α Ψ 048, 33 Π vg sy^h hmg bo | οὐν οὐτ. π. (φ⁷² 69), 81^{vid} pc sa | δε οὐτ. π. C (P) pc | δε π. 623, 2464 pc vg^{ms} | οὐτ. παντως φ⁷² | οὐτ. 1243 | παντων pc vg^{ms} bo^{ms}; Spec | τῇ φ⁷⁴ B 323, 614, 630, 945, 1241, 1505, 1739 pc sy^h | ἡμας ἡ* 630, 2464 al; Firm Pel | εαυτους (et παρεχειν) 1243 | - φ⁷² 74^{vid} B pc vg^{ms}; Spec | τῇ φ⁷² ἡ* 2 A C (*) P Ψ 048^{vid}, 33, 1739 Π τῇ vg sy • **12** φευγοντας κ. σπ. 1505 pc sy^h | - ἡ* 623*, 2464; Spec | κυριου C P 323, 945, 1241, 1739 al | τῇ vg^{cl} bo; Spec | τῇ τακησεται C (P Ψ) 614, 1243, (1852), 2298 al | τῇ vg | λυομένα τηκεται 33 (co) | om. (et κ. στ. καυ.) 630, 1505 pc | τῇ φ⁷² ἡ Α Β 1739 Π vg^{ms} • **13** ἡ Α Ψ 048, 33, 81, 323, 945, 1241, 1739 al | τῇ vg | κατὰ (καὶ A vgst ww sa) τὰ ἐπ-ματὰ ἡ Α Ψ 623, 2464 pc | τῇ vg sy co • **14** ἁμωμοι A 33, 614, 630, 1241, 1505 al • **15** ὁ P 1243 pc sy^h bo^{ms} • **16** ταῖς ἡ Ρ 1739 Π | τῇ φ⁷² Α Β C Ψ 33 al | τῇ οἷς C Κ Λ (P) 049, 1243 Π | βλωσουσιν φ⁷² C* P 323, 945, 1241, 1739 al | τῇ εαυ- φ⁷² • **18** ν-εσθε φ⁷² C P 81 al | -νητε 623, 2464 al

καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ^τ. αὐτῷ ἡ δόξα (καὶ νῦν καὶ) εἰς ἡμέραν αἰῶνος^τ. Ὁ[ἀμήν.]

1,21 Ph 3,8! ·
1,11! ·
R 16,27! · Sir 18, 10

ΙΩΑΝΝΟΥ Α'

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς - **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ τὸ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν - **3** ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὅτι καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχετε μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡ κοινωνία^τ ὁ δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς, ἵνα τῇ χαρᾷ^τ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη.

2,13 J 1,1; 15,27
Is 43,13 @ · Act
4,20 J 1,14; · 20,20,
25 L 24,39

4,9 J 1,4 R 3,21

5,20

J 1,18

7

Ph 1,5

1 K 1,9

5,13 · J 15,11! 2 K
1,24 2 J 12

5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία^τ ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν^τ οὐδεμία. **6** Ἐὰν εἰπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατοῦμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν · **7** ἐὰν

3,11; 2,25; 5,11 ·

Je 1,17

2,11 J 8,12! ·

2,4! · J 3,21

18 πιστεῖ P 69 pc | τῇ καὶ θεοῦ πατρός 630, 1505, 1852 al sy | τῇ 2 3 K 2464 al vg^{ms} | κ. το κρατος νυν κ. Ψ (pc) | νυν κ. αει κ. 623 (sy^h) | τῇ -ρας -vos 630, 1241, 1505 pc vg^{ms} sy^h h sa | -ραν -vos θεοῦ πατρός 614 | τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων 623 pc | τῇ B 1241, 1243, 1739*, 1881, 2298 pc vg^{ms} | τῇ φ⁷² ἡ Α C P Ψ 33, 1739st Π vg sy co

Inscriptio: τῇ I. ἐπιστολῇ (+ καθολικῇ 323, 614 pc) α' (ἡ) Ψ 33, 69, 81, 945, 1241, 1739 al (K 614, 630, 1505 al) | επ. καθ. του αγιου αποστολου I. (L 049) al | I. του ευαγγελιστου (θεολογου pc) και αποστ. επ. α' P pc | τῇ (ἡ Α Β)

¶ **1,2** τῇ B pc • **3** οὐ τῇ vg^{cl} ww sa^{ms} bo | τῇ ἡ Α Β C P Ψ 33, 81, 945, 1241, 1739 pc z vgst sy^h h* sa^{ms} | οὐ C* P 33, 81, 323, 630, 945, 1241, 1505, 1739 al sy^h sa • **4** ὑμιν A C 1739 Π τῇ vg sy sa^{ms} bo | τῇ ἡ Α*^{vid} B P Ψ 33 z* sa^{ms} | τῇ gaudeatis et vg^{cl} ww | τῇ ὑμων Α C K P 33, 81, 323, 614, 630, 945, 1505, 1739 pm t vg^{cl} sy^h bo; Aug | τῇ ἡ Β Λ Ψ 049, 69, 1241 pm z vgst ww sy^h sa • **5** τῇ Α 33, 81, 323, 945, 1241, 1739 al sy^h hmg | τῇ επαγγελια C P 33, 69, 81, 323, 614, 630, 945, 1241, 1505, 1739 al sa^{ms} bo | αγαπη της επαγγελιας ἡ* Ψ | τῇ ἡ (*) Α Β Π | τῇ 3 4 1 2 B 33, 69, 81 z; Or^{pl} Eus

ο δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἡλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἡ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 ἂν εἰπώμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανώμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9 ἂν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ ἡ καθαρίσις ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10 ἂν εἰπώμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἂν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν δίκαιον. 2 καὶ αὐτὸς ἴλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ ἡμῶν ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἂν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 ὁ λέγων ὅτι ἐγνώκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. 5 ὁ δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ὁ ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται, ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. 6 ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὁφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς [οὕτως] περιπατεῖν.

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολήν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολήν παλαιάν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολή ἡ παλαιά ἐστίν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. 8 πάλιν ἐντολήν καινὴν

3 · Ap 1,5: 7,14
H 9,14
Prv 20,9

2,4! | Prv 28,13
Ps 32,5 ·

1 K 10,13! Dt
32,4 ·
2,12

8

5,10

J 14,16!
28; 3,7 Act 3,14! |
4,10 R 3,25! H 2,
17 ·

J 11,51 s ·
2 K 5,19

5,2

3,22 | 9; 1,6; 4,20 ·
Ti 1,16 ·

J 15,10

1,8 J 8,44 |
J 14,21,23 ·

5,3; 4,12,17 s.

J 13,15

J 13,34!

24; 3,11 2J 5 s

7 ° Ψ 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881 pc | z* boms; Hier | 'αυτου Avid t w vgms; Tert Cl Hier | ' 2-4 1243* vgm; Tert Cl^{lat} | I. Χριστου τ. υι. αυτ. A 33 B t w z vgl^{cl} ww sy^h bo | I. Χριστου pc; Cass | t^{at} B C P Ψ 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc | vglst sy^p sa boms; Cl | ' καθαριει (623). 945. 1241. 1739. (1852. 2464) al · 8 'του θεου 614. 630. 1505 al sy^h | ' 3 4 | 2 A C K P 33. 69. 323. 614. 630. 945. (1241). 1505. 1739 al latt sy^h · 9 'ημων B C Ψ 81. 614. 623. 630. 1505. 1852. 2464 al vgl^{cl} ww sy | 'σει A C^{vid} 33. 623. 1243. 1852. 2464 al · 10 'ημαρτομεν 322. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al | ' 3 4 | 2 614. 630. 1505. 1852 al vgm^{ss} sy^h ¶ 2,1 'τανητε 614. 630. 1505 pc | ['τον Markland cf] · 2 'μονων B 1. 614*. 1243 al · 3 'τηρησωμεν Ψ 1852 | φυλαξωμεν B* · 4 ° C K L P 049. 69. 1881 B; Cl^{lat} Lcf^{lat} | ' I B | 2 3 A P Ψ 33^{vid}. 322. 323. 1243. 1739 h vglst | ' 2 Ψ 623. 945. 1505. 1852 pc | η αληθεια του θεου B pc · 5 ° 322. 323. 1241. 1739. 1881 pc | 'εαν εις αυτον τελειωθωμεν Ψ (t vgm^{ss}); Aug Beda · 6 ° A B 33. 623. 2464* al w z vg sy^p; Cl Cyp | t^{at} B C P Ψ 1739 B | sy^h; Hier^{lat} · 7 'αδελφοι K L 049. 69 B | 'απ' αρχης B | t^{at} B A B C P Ψ 323. 945. 1241. 1739 al latt sy co; Cl^{lat}

γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστίν ἡ ἀλήθεια ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει.

9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν τὸ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν ἕως ἄρτι. 10 ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν. 11 ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τέκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς.

γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν.

14 Ἐγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἂν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. 17 καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 ἐξ

R 13,12 J 8,12!
4!

R 14,13 Ps 119,
165

1,6 J 12,35!

1,9 1 K 6,11

1,1!

4,4 · 5,18

12

13a · 1,1!

13b · E 6,10

2,24; 3,24 J 5,38

1 K 7,31

Jc 4,4 J 5,42!

G 5,16! Ti 2,12

1 P 4,2 ·

Jc 4,16 ·

3,17 · J 8,47! |

1 K 7,31

Mt 7,21! 1 P 4,2

1 K 10,11!

22; 4,3 2J 7 Mt
24,24 p

8 ' 2 3 | A | αλ. και εν αυτω B 1241 pc vg; Hier | 'ημιν A 049. 69. 322. 323. 945. 1739. 1881. 2298 al h t vgm^{ss} sy^{hmg} sams boms; Hier | ' σκια A · 9 'ψευστης εστιν και B 614 pc · 10 ' 3 4 | 2 B A C 81^{vid}. 623. 2464 pc; Lcf · 11 'μενει P 1243 pc · 12 'τ. μου 630 | παιδια 322. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al; Hier | ' υμων L Ψ 69. 614. 630. 1505. 2464 al; Did · 13 'το B 209 · 14 'γραψω B it vgl^{cl} ww | t^{at} B^{74vid} A B C L P Ψ 33. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vglst sy co; Or^{lat} Cyr | ' το B Ψ*; Aug^{pl} | B sa · 15 ° 69. 945. 1241. 1505. 1881* al | ' θεου A C 33 pc w z bop^l; Cn | ' θεου και πατρ. 614 pc boms · 17 ° A P 33. 323. 945. 1241. 1739 al h vgm^{ss} sams; Or | 'αυτου 1827 pc | - pc | ' quomodo [et] ipse manet in aeternum (t vgm^{ss}) sams(s); Cyp Lcf Aug · 18 ° ὁ A L 1881 pc | οτι ὁ B 33 B | t^{at} B* B C Ψ 1739 pc (P illeg.); Or

Act 20,30 ἡμῶν ἐξηλθαν ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ὡς ἐξ ἡμῶν
 1 K 11,19 ἦσαν², μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερω-
 271 θῶσιν ὅτι οὐκ (εἰσὶν πάντες) ἐξ ἡμῶν. **20** καὶ ὑμεῖς χρί-
 J 6,69! • 1 K 8,1 | σμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου (καὶ οἴδατε πάντες). **21** οὐκ
 2 P 1,12 J 8,32 ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι οἴδατε
 Mt 10,33! • 5,1 • αὐτὴν καὶ ὅτι ὁ πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν.
 18! **22** Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰη-
 J 17,3 σοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ
 2 J 7 • 4,15! ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. **23** πᾶς ὁ ἀρνού-
 L 10,16! μένος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν
 2 J 9 υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει.³ **24** Ὑμεῖς τ' ὁ ἡκού-
 7! σατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ'
 3,24 ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ (υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ)
 1,51 • 2 T 1,1 Tt 1,2 μενεῖτε. **25** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγ-
 γείλατο ἡμῖν, τὴν ζῶν τὴν αἰώνιον.
 3,7! **26** Ταῦτα τ' ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανῶντων ὑμᾶς.
 20 2 K 1,21 Act 10,38! • **27** καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, μένει ἐν
 1 Th 4,9 ὑμῖν καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ὅτι ὡς
 J 14,26! τὸ (αὐτοῦ χρίσμα) διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀλη-
 θές ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, ὁ καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς,
 μένετε ἐν αὐτῷ.
 3,2 **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα φανε-
 3,21! • Ph 1,20 ρωθῇ ἡ σῶμα παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ὡς ἀπ' αὐ-
 2,11 τοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιος

19 3 I 2 N A P 33. 1739 M^l lat; Irlat Tert Cl Cyp Did | txt B C P 614. 630. 1505 al; Ambr |
 ῥωθη 630. 1505 pc h z syp^{hms} | I 630. 1505 pc vg^{mss} syh; Irlat Cl^{lat} | ῥωθη vg^{mss} syp
 • **20** 2 3 B sa | κ. οἰδ. παντα A C (049). 33. 1739 M^l lat sy bo | txt N P P^l pc; Hes • **21** °
 C • **23** M^l z vg^{ms} boms | txt N A B C P P^l 33. 323. 614. 630. 1505. 1739 al lat sy co; Or Cyp
 • **24** Toun M^l; Aug | txt N A B C P P^l 33. 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sa^{mss} (bo) |
 I 2 4 5 B pc lat | 5 2-4 I N 623 al (vg^{ms}) syp sa^{mss} (boms) | υἱὸν καὶ ἐν τῷ πνεύματι 69.
 945 | txt A C P P^l 33. 1739 M^l vg^{mss} syh sa^{mss} • **25** ὑμῖν B 1241. 1881 pc vg^{mss} • **26** T δε
 N 1852 syp • **27** χαρισμα B 1505 pc (vg^{ms}) | μένετω ἐν ὑμ- P P^l 33. 69. 323. 945. 1241.
 1739 al it vg^{cl} ww (I 630. 1505 pc syh) | μένει ἐν ἡμ- A*vid | txt N A^c B C pc vgst (I M^l) |
 ἀλλὰ B pc vg^{ms}; Hier Aug | I αυτο χρ. A M^l; Hier Aug^l | αὐτοῦ (-το 2495 pc) χαρισμα
 33. 1505 pc | αὐτοῦ πνεύμα N* (bo) | txt N² B C P P^l 323. 614. 630. 945. 1241. 1739 al
 (lat) sy^(p) sa; Cyr | ° A pc | °-veite 049 M^l | txt N A B C P P^l 33. 81. 323. 614. 630. 1241.
 1505. 1739 al latt co • **28** (h. t.?) - N 69. 630 vg^{mss} | I-4 81 | ὅταν M^l | txt N A B C P
 P^l 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al | ° ἐχωμεν N* 33 M^l | txt N² A B C P P^l 81. 323. 945.
 1241. 1739 al | I 3-6 I 2 N

ἐστίν, γινώσκετε ὅτι ὁ καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην
 ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην (δέδωκεν ἡμῖν) ὁ πατήρ, ἵνα
 τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο ὁ κό-
 σμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** ἀγα-
 πητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσό-
 μεθα. οἴδαμεν τ' ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα,
 ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστίν. **3** καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν
 ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος
 ἀγνός ἐστιν.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ,
 καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος
 ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας τ' ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ
 οὐκ ἔστιν. **6** πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ
 ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτόν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τεκνία, μὴδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιο-
 σύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. **8** ὁ
 ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
 ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γεγεννη-
 μένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ
 ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ
 γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ φανερά ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ
 καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύ-
 νην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
 ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, **12** οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ πονη-
 ροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος

3,7,10

4,7!

J 1,12! L 20,36!
R 8,16 •

J 16,3!

Kol 3,4

2,28 J 14,2s • Ph
3,21! •

H 12,14 Mt 5,8 |

2 K 7,1

8a; 5,17 • Mt 7,23
2 Th 2,3,88b • J 1,29! Is 53,
4s,11s 1 P 2,24! •
J 8,46! Is 53,9 |

9! R 6,14 •

3 J 11 • 2,4 |

2,26; 4,6 2 J 7 •
2,29! •

2,1! |

J 8,34,44 2 Th 2,
3,9 •

5

4,7!

6; 5,18 Mt 7,18; •

13,37s

2,29

J 8,47!

1,51 • 2,7! •

J 13,34! | Gn 4,8

29 ° B P M^l it vg^{mss} syh sa^{mss} bo; Ambr Aug | txt N A C P 33. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505.
 1739 al vg syp sa^{mss}

¶ **3,1** (εδ- ημ- A L P 33. 323. 945. 1739 al | εδ- υμ- 81. 623 | δεδ- υμ- B K* 049. 1505 pc |
 δεδ- (et o πατ. υμων) 1241 | txt N C P M^l | ° K L 049. 69 M^l vg^{ms} | ° υμας N* C P M^l vg^{mss} |
 txt P^l 74 N² A B P 33. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al lat sy co; Cl^{lat} • **2** T δε M^l syp sa^{mss}
 bo; Or^l | txt N A B C P P^l 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al latt syh sa^{mss}; Or^l • **5** οἴδαμεν N
 pc vg^{ms} sa^{mss} boms | T ημων N C P M^l vg^{cl} ww syp sa^{mss} | txt A B P 33. 323. 945. 1241. 1739
 al it vgst syh sa^{mss} bo • **7** παιδια A P P^l 33. 323. 945. 1241. 1739 al syhmg (C illeg.) | ° μη
 τις A • **8** ο δε A pc t vg^{mss}; Cl^{lat} Lcf | και ο P • **10** π. την δικ. A C K P 69. 81. 323.
 945. 1241. 1739 al | ων δικαιος P t vg syhmg (sa); Tert Or Cyp | txt N B 33 M^l syh • **11** ἡ
 επαγγελια N C P P^l 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sa^{mss} bo; Lcf | txt A B 049. 33
 M^l

H 11,41 ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.

J 15,18^{1s} 13 ^ο[καὶ] μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί τ', εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβέβηκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς τ'· ὁ μὴ ἀγαπῶν τ' μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν τ' αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν τ' αὐτῷ μένουσαν.

2,11 16 ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τ'θεῖναι. 17 ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ τ'θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ τ'κλείσῃ τὰ σπλάγχχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τ'μένει ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία τ', μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ (μὴδὲ τῇ) γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

J 8,44 Mt 5,21^s · 2 J 2 19 ^ο[καὶ] ἐν τούτῳ τ' γινώσκουμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ τ' πείσομεν τὴν καρδίαν τ' ἡμῶν, 20 ὅτι ἐὰν τ' καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι μερίζων ἐστίν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ὁ ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδιά τ' [ἡμῶν] μὴ καταγινώσκῃ τ', παρρησίαν τ' ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν 22 καὶ ὁ

J 15,13¹; · 13,14¹ R 16,4 2,16 · Jc 2,15^s Dt 15,7^s 4,20 Jc 1,22¹ J 18,37¹ J 21,17 2,28; 4,17; 5,14 H 4,16¹ cf R 5,1^s |

13 ^ο† A B 33^{vid} M^l lat sy^h | t¹xt N C^{vid} P Ψ 323. 945. 1241. 1739 al r z vg^{ms} sy^p | τ'μου M^l vg^{ms} sy | t¹xt N A B C P Ψ 33. 69. 323. 945. 1241. 1739 al lat · 14 τ'ημων N Ψ pc vg^{ms} | τ' τον αδελφον C Ψ M^l vg^{ms}; Cass | τον αδ. αυτου P 69. 614. 630. 1505 al vg^{ms} sy; Tyc | t¹xt N A B 33. 323. 945. 1241. 1739 al lat sa^{ms} bo · 15 τ'εαυτου B | τ' εαυ- N A C P Ψ 1739 M^l | t¹xt B K 049. 33. 69^{vid}. 323. 614. 1241 al · 16 τ'περι P Ψ 1243 pc | τ' τιθεναι M^l | -Ψ | t¹xt N A B C (P 81). 945. (1241). 1739. (1852) al; Did · 17 τ'χει L 33. 322. 323. 614. 623*. 1241. 1243. 2464 al | τ' θεωρει K L 049. 69. 81. 323. 614. 1241. 1505 pm | τ' κλεισει L 33^{vid}. 623. 1243. 1881. 2464. 2495 al | τ'2μενει B² K L 1505 al | t¹xt (Ψ) 1739 M^l (N A B* C P 2464 sine acc.) · 18 τ'μου K L 049. 69. 614. 2298 M^l | τ' / P Ψ 1. 33. 632. 945. 1241. 1881. 2464 al; Cl | και N · 19 τ' 2 3 A B 623. 2464 pc lat bo; Cl | και (-pc sy^h) εκ τουτου 614. 630. 1505. 1852 pc sy^h | t¹xt N C P Ψ 1739 M^l r w sy^p sa bo^{ms}; Aug | τ' γινωσκομεν K L 049. 623. 2464 M^l lat | [τ'ου Bultmann cj] | τ' -σωμεν την -διαν Ψ 322. 323. 945. 1241. 1739 pc | -σωμεν τας -διας 69. 623. 630. 1243. 2464 pc vg^{sl} | -σωμεν τας -διας N A C P M^l t vgcl | t¹xt A* B pc h (r) eo; Aug · 20 τ' (τ' τι comm) | τ'μη Ψ t w vg^{ms} | τ' A 33 pc latt sa^{ms} bo · 21 τ'αδελφοι N pc | τ'† - A B Ψ 33. 322. 323. 945. 1241. 1739 pc vg^{sl}; Or^p Meth Aug^p υμων 1505* pc | t¹xt N C M^l r t w vgcl^{ww} sy; Cl^{lat} Or^p Did | τ'ημων N A Ψ 33. 1739 M^l lat sy; Cl^{lat} Meth Did^p | υμων 1241. 1505 | t¹xt B C pc vg^{ms}; Or Did^p Aug^p | τ'χει B Ψ 322. 323. 1241. 1739 pc | εχωμεν 33. 1243 pc vg^{ms}; Lcf

ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν τ'ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τ' τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα τ'πιστεύσωμεν (τῷ ὀνόματι) τ' τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ὁ ἡμῖν. 24 καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ τ' ἡμῖν ἔδωκεν².

4 Ὁ ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκιμάζετε (τὰ πνεύματα) εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 ἐν τούτῳ τ' γινώσχετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ ὁμολογεῖ τ' Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ τ' ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, 3 καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ (μὴ ὁμολογεῖ) τ' τὸν Ἰησοῦν τ' ὅ ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστίν· καὶ τοῦτό ἐστίν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, τ' ὁ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.

4 Ὁ υἱεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μερίζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, τ' ὅς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. (ἐκ τούτου) γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ὁ ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τ' ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν.

Mt 7,7¹ J 14,13¹ · 2,3¹ H 13,21 cf J 8,29 | J 13,34¹ · 5,13¹ J 6,29 J 15,17

2,24; 4,13-16 J 6,56¹ R 8,9

1 Th 5,21

1 T 4,1

Mt 24,24¹ Ap 2,2

Mt 10,32 R 10,9 · 1 K 12,3

2 J 7 Mt 10,33¹ ·

J 8,47¹ · 2,18¹

J 8,47¹ · 2,13; 5,4^s

J 3,31; 15,19

4

1 K 14,37

J 14,17¹ · 3,7¹ 1 T 4,1 Ps Sal 8,14 | J 13,34¹

2,29; 3,9; 5,1.4.18 J 1,13 ·

2,3 J 17,3

22 τ'παρ' K L 049. 69. 2298 M^l | τ' -ρωμεν N A K Ψ 1881. 2464 al vg^{ms} · 23 τ'ευωμεν N A C Ψ (0245). 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al | t¹xt B M^l | τ' εν τω -ματι 614 vg | εις το -μα 623. 2464 pc | - (sed τω υιω αυ. I. Χριστω) 33 pc | τ' A 1846 pc vg^{ms} | τ' 049 M^l | t¹xt N A B C Ψ 0245. 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co; Lcf · 24 τ' N K 69. 81. 614. 630. 945. 1243. 1505 al r vgcl; Cl^{lat} τ' 4,1 παντα τα πν. K | παν πνευμα Ψ · 2 τ' -κεται Ψ* M^l lat sy^p | -κομεν N* 630 pc | t¹xt N² A B C L Ψ 33. 614. 945. 1739. 1852. 1881 al sy^h; Ir^{lat} | τ' C | τ' -θεναι B pc · 3 τ' λυει vg; Ir^{1739mg} Cl^{1739mg} Or^{1739mg} Lcf | τ' I. κυριον N | τον (- K pm) I. Χριστον (τ' 614) M^l | vg^{ms} | τον Χρ. 1846 | I. 1881. 2464 | t¹xt A B Ψ 33. 81. 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc; Ir^{1739mg} Cl^{1739mg} Or | τ' εν σαρκι εληλυθοτα N Ψ (33) M^l | vg^{ms} sy; Cyp Ambr Aug | t¹xt A B 323. 945. 1241. 1739 pc r vg co; Ir^{lat} Or | τ' K L 049 al | τ' οτι N 623. 2464 pc | οὐ Ψ r vgcl^{ww} · 6 τ' (h. i. ?) A L 1241. 1881 pc vg^{ms} | τ' εν τουτω A 81 vg sy^p co · 7 τ' τον θεον A

8 ὁ μὴ ἀγαπῶν (οὐκ ἔγνω τὸν θεόν),

16 ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

1,21 9 ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν,

J 3,16! ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ.

10 ἐν τούτῳ ἐστίν ἡ ἀγάπη ὅτι,

οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν

19 2 Th 2,16 ἀλλ' ὅτι ὁ αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς

καὶ ὁ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ

2,21 • R 5,8 ἵλασμον περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡ-

μεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 θεὸν οὐδεὶς πώποτε

15 τεθέαται. ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει

2,5! καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ (ἐν ἡμῖν τετελειωμένη ἐστίν). 13 Ἐν

3,24! τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡ-

R 5,5 μῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὁ δέδωκεν ἡμῖν. 14 καὶ

J 1,14; 4,42; • 9 ἡμεῖς ὁμαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλ-

2,23 Mt 10,32 • κεν τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου. 15 Ὅς (ἐὰν ὁμο-

5,5.10 • 12; 3,24! λογήσῃ) ὅτι Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν

J 6,69 αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. 16 καὶ ἡμεῖς ἐγνώ-

9 καμεν καὶ ὁ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς

ἐν ἡμῖν.

8 Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ

3,24! θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ ὀμένει. 17 Ἐν τούτῳ

2,5! • 3,21! τετελειώται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν

τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ

R 8,15 ἡμεῖς ὁμαρτυροῦμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἐστίν ἐν

τῇ ἀγάπῃ ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι

ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελειώται

8 ὅς οὐ γινώσκει τὸν θ. A 33. 81. 623. 2464 *al* syh | οὐκ ἐγνώκεν τὸν θ. Ψ* (69) | οὐκ ἐγνώκεν B² (* h. t.) • 10 τὸν θεοῦ B vg^{ms} sa | ὁμαρτυροῦμεν B (*) A 048^{vid}. 33 B | *txt* B Ψ 81^{vid}. 323. 945. 1241. 1505. 1739 *pc* | ὁ ἐκεῖνός A | ὁ ἀπεσταλκεν B • 12 τὸν υἱὸν τοῦ πατρὸς B | 3 4 1 2 Ψ B | *l* r w | 3 4 1241 | *txt* B⁷⁴^{vid} A 048^{vid}. (33). 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 *al* t vg • 13 ὁ δέδωκεν A 33. 323. 945. 1241. 1739 *al* • 14 ὁμαρτυροῦμεν A Ψ 33^{vid}. 81. 323. 945. 1241. 1739 *al* • 15 (ε)ὰν ὁμολογήσῃ A (33. 623) *pc* | ὁμολογήσῃ Ψ | τὸν Χριστὸν B (vg^{ms}) | ὁ αὐτὸς 614. 630 *pc* vg^{ms} | αὐτὸς ἐστίν B⁹ • 16 ὁμαρτυροῦμεν A 33 t vg^{ww} | οὐ A 33. 614. 623. 1846. 2298. 2464 *al* w vg • 17 ὁμαρτυροῦμεν B *pc* | τὸν Χριστὸν εν-ανθρωπήσαντα 1505. 1611. 2138 *pc* | ὁ ἡμῶν εν τῷ κόσμῳ αἰματός καὶ καθαρὸς, οὕτως 2138 *pc* | ὁμαρτυροῦμεν B 2138 *pc*

ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 ἡμεῖς ὁμαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 20 ἐὰν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν, τὸν θεόν ὃν οὐχ ἑώρακεν· οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν (ἀπ' αὐτοῦ), ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεόν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ χριστός, ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεγέννησαντα ἀγαπᾷ (καὶ) τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεόν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. 3 αὕτη γάρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστίν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις τῇ ἡμῶν.

5 Τίς (δέ) ἐστίν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; 6 οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός, οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι ὁ πνευμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, 8 τὸ πνεῦμα καὶ τὸ

10

10

2,41 • 3,17

12 J 1,18!

Mt 22,37-39

4,15! 2,22 Act 9,

221 •

4,7! J 3,3; • 8,42

2,3!

2,5 2 J 6 • J 14,15!

Di 30,11 |

4,7!

4,4! J 16,33 1 K

15,57 |

R 8,37 E 6,16 •

4,15! |

Mt 3,16p J 1,31.

33; 19,34

2,27 J 4,23; 19,35;

14,17!

19 τὸν A 048^{vid}. 33. 69. 623. 2464 *al* r vg | τὸν θεόν B 048. 33. 81. 614. 630. 1505 *al* w vg^{cl} sy bo | αὐτὸν Ψ B | *txt* A B 323. 945. 1241. 1739 *al* vgst ww | ὁ θεὸς πρῶτος A 33. 81^{vid} *al* lat | ὁ θεὸς (αὐτός 1505 *pc*) πρῶτον 623. 1505. 2464 *pc* • 20 πῶς A 048. 33 B | *lat* sy bo | *txt* B Ψ 323. 630. 1505. 1739 *al* syh sa; Or Cyp Lcf • 21 ἀπο τοῦ θεοῦ A 048^{vid} r vg^{cl}

¶ 5,1 τὸν B Ψ 048^{vid}. 33 *pc* r vgst ww sa bo^{ms} | καὶ το B 69 *pc* | *txt* A P 1739 B⁷⁴ vg^{cl} sy • 2 τὸν θεόν B P (048) B⁷⁴ vg^{ms} (A: h. t.) | *txt* B Ψ 81. 323. 614. (623). 630. 945. 1505. 1739 *al* r vg; Lcf Aug • 4 ὁμῶν K^c L 048. 049. 81. 1241 *pm* vg^{ms} • 5 τὸν υἱὸν τοῦ πατρὸς B | 2 A Ψ B⁷⁴ vg | *txt* B K P 0296. 33. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 *al* • 6 (J 3,5) πνεύματος 945. 1241. 1739^{ms} *pc*; Ambr | αἰμ. καὶ πν. (+ αἵματος *pc*) B A 614. 1505. 1739^c *al* vg^{ms} syh co | πν. καὶ αἰμ. P 0296. 81. 623. 630. 1243. 1846. 1852. 2464 *pc* l vg^{ms} | *txt* B Ψ 1739* B⁷⁴ r vg sy; Tert Cl^{lat} | ὁ μόνος B 81^{vid} | 5 2-4 l P 69. 323. 945. 1241. 1739* *al* | υἱὸς. κ. ἐν τῷ πνεύματι A *pc* | αἰμ. κ. ἐν τῷ πνεύματι. 424^c *pc* | αἰμ. κ. ἐν τῷ υἱῷ. κ. πνεύματι. 1739^c (vg^{ms}) | *txt* B⁷⁴ L Ψ 33. 614. 630. 1505 *pc* l r vg syh (B B⁷⁴ om. ev) | ὁ χριστὸς 61 vg • 7/8 ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατὴρ, ὁ λόγος καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσιν. 8 καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πν. κ. τὸ υἱ. κ. τὸ αἱ., κ. οἱ τρ. εἰς τὸ ἐν εἰσιν. 221^{vid}. 2318 vg^{cl} (61. 629 om. κ. οἱ τρ. ... εἰσιν; 61. 629. 88^{vid}. 429^{vid}. 636^{vid}. 918; *al*. v. l. minores) | in terra, spiritus et aqua et sanguis (+ et hi tres unum sunt in Christo Iesu vg^{ms}; Spec). 8 et tres sunt, qui testimonium dicunt in caelo, pater, verbum (filius l vg^{ms}) et spiritus, et hi tres unum sunt (+ in Christo Iesu l vg^{ms}) l r vg^{ms}; Spec (Prisc Fulg) | *txt* codd graeci rell et vgst ww (sa) bo sy; Cl^{lat} etc

ὑδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν¹. **9** εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μεῖζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ^τ. **10** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν^τ ἐν ἑαυτῷ, ὁ μὴ πιστεύων (τῷ θεῷ) ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεός³ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **11** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζῶν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός³, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. **12** ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν^τ ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζῶν ἔχετε αἰώνιον, (τοῖς πιστεύουσιν) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **14** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν (ὅτι ἐάν τι) αἰτώμεθα κατὰ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. **15** καὶ ἐάν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐάν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠήτηκαμεν ῥᾶπ' αὐτοῦ. **16** Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν, (τοῖς ἁμαρτάνουσιν) μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία τοῦ πρὸς θάνατον.

18 Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ

⁹ ἢν P 28 | txt B A B Ψ 33. 323. 945. 1241. 1505. 1739 al lat co | ὅτι quem misit salvatorem super terram, et filius testimonium perhibuit in terra scripturas perficiens, et nos testimonium perhibemus quoniam vidimus eum et adnuntiamus vobis ut credatis, et ideo vg^{mss}: Bea • **10** τ τοῦ θεοῦ 74^{vid} A 81. 623. 945. 1241. 2464 al latt (33 illeg.) | τ αὐτῷ A B P 28 | txt B Ψ 049. 0296. 69. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al | τῷ υἱῷ A 81. 322. 323. 623. 1241. 1739*. 2464 al vg sy^{hmg} | τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ pc sa bo^{pl} | Iesu Christo Spec | -vg^{mss} | txt B B P Ψ 0296. 1739^{mg} 28 l r sy bo^{pl}; Aug | / 2 1881 pc vg^{mss}; Aug | -048 • **11** τ 2 3 / B 0296. 69. 323. 614. 630. 1505. 1739 al sy^h | υμ- ο θ. 1241 | txt B A P Ψ 28 lat • **13** τ (cf 13b) τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄν. τοῦ υἱ. τοῦ θ. P 28 et (καὶ ἵνα πιστευήτε P Ψ 323. 1739*). 1881 28 | οἱ πιστευόντες B² A 33^{vid}. 623 pc | txt B* B 0296. 1505. 1852 pc r vg sy^h • **14** ἔχομεν A 1243 pc vg^{mss} | (ὅτι ο (ε)αν 33. 81 latt | ο τι (vl οτι) (ε)αν A 049. 69* pc | ῥονομα A • **15** ῥ-σαμεν 322. 323. 1241. 1739. 1846. 1881. 2298 al | ῥ παρ' A P Ψ 1739 28 | -2464* | txt B B 33. 81. 2464* al • **16** τῷ -τανοντι (τ 614). 630. 945. 1505. 1852 pc l vg^{cl,ww} (sy^h) | τοῖς μη -τανουσιν ἁμαρτίαν A (pc) • **17** ῥ- 33. 623. 1243. 1852. 2464* pc l t vg^{cl,ww} sy^h sa bo^{mss} | μη 2464* pc; Cl

ἁμαρτάνει, ἀλλ' (ὁ γεννηθεὶς ἐκ) τοῦ θεοῦ τηρεῖ^τ αὐτόν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** (οἶδαμεν δὲ) ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει^τ καὶ ἔδεδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ῥγινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν^τ, καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ^{τ1}. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ῥζωὴ αἰώνιος³.

21 Τεκνία, φυλάξατε ῥεαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων. τ

Ja 1
J 17,151 | J 8,471
G 1,41
Jr 24,7
J 17,31 Ap 3,71
R 9,5 • 111; 1,2
J 11,251 |
1 K 10,14 Eplst
Jer 72

ΙΩΑΝΝΟΥ Β'

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐ-
τῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ
καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2** □ διὰ τὴν ἀλή-
θειαν τὴν ῥμένουσιν ἐν ῥῆμῖν καὶ μεθ' ῥ1 ῥμῶν ἔσται εἰς
τὸν αἰῶνα. **3** ἔσται μεθ' ῥμῶν χάρις ῥέλεος εἰρήνη παρὰ
θεοῦ πατρὸς καὶ ῥπαρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ῥ τοῦ υἱοῦ τοῦ πα-
τρὸς³ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπα-
τῶν ἐν ἀληθείᾳ

1 P 5,1 • 13
1 P 5,13 • 5 •
1 J 3,18 3 J 1
J 8,32 2 T 3,71
1 J 2,41
1 T 1,21
3 J 3 2 R 20,3 2

18 ἑγεννηθη: ο δε γεννηθεις εκ 33 | η γεννησις 1505. 1852. 2138 latt (sy^h) bo | ο γε-
γεννημενος εκ Or | ῥεαυτον B A^c P Ψ 33. 1739 28; Or | txt A* B 614. 1505 pc latt • **20** ῥ
καὶ οἶδ. A Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1505. 1739 al sy sa | οἶδ. L P 049. 1243 al vg^{mss} bo^{mss} |
txt B B 28 bo | Tet carnem induit nostri causa et passus est et resurrexit a mortuis adsumpsit
nos t vg^{mss}; Spec (Hil) | ῥεδωκεν A Ψ 049. 33. 614. 630. 1505. 2464 al | ῥ-κομεν B A B* L
P 049. 33. 81. 614 al | txt B² Ψ 1739 28 | τ θεον A Ψ 33. 323. 614. (629). 630. 945. 1505.
1739 al (t) vg bo^{pl} | [τ1 οντες Harnack cj] | ῥ η ζ. η αι. K L P (049). 69. 81. 614. 630. 945.
1505. (1881) pm | ζῶν αἰώνιον παρεχων Ψ • **21** ῥεαυτους B² A K P 048. 049^{vid}. 33.
81. 614. 630. 945. 1505 pm; Did | τ αμην P 28 vg^{cl} | txt B A B Ψ 33. 323. 630. 1505. 1739 al
vg^{cl,ww} sy co; Did

Inscriptio: ῥ επιστολῃ (+ καθολικῇ K 614 al) β' K Ψ 33. 69. 81. 614. 1241. 1739. 2464 al
(630. 945. 1505 al) | του αυτου επ. β' 049 | του αγιου αποστολου I. του θεολογου επ.
β' L al | txt (B A B) 048

2 □ Ψ 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al vg^{mss} sy^h; Cass | ῥενοικουσαν A 048 | ουσαν 33
pc co | -pc | ῥ υμ- P 81 al vg^{mss} et ῥ1 υμ- 81 al vg^{mss} • **3** ῥεστ. μεθ' υμ- 81. 945 pm l vg^{cl,ww}
bo^{mss} | -A 630. 1505. 1852. 2464 pc sy^h | txt B B P Ψ 0232. 33. 323. (614). 1241. 1739 pm
vg^{cl} sy^h co | ῥυμιν καὶ 630. 1505 pc sy^h | ῥ π. κυριου B² P 33 28 vg^{mss} sy bo^{mss} | κυριου
B* 630. 1881 pc | -1505 al l vg^{mss} sa; Aug Cass | txt A B Ψ 048. 0232. 81. 323. 1739 al vg |
τ 2 3 4 Ψ 1505. 1852 pc | / 2 945 (pc; Cass) | τ. υι. τ. θεου 1881 (vg^{mss})

1 • J 13,341
1J 2,71
1J 5,3
τουντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἔλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὥς ἐντολὴν ἑκαίνην γράφων σοι ἄλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· αὕτη ἡ ἐντολὴ ἐστίν, ἡ καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ὅτι ἐν αὐτῇ περιπατῆτε.

1J 3,71
1J 2,23; • 4,2 •
1J 2,181
Rth 2,12
7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἁπολέσητε τὴν εἰργασάμεθα ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἡ ἀπολάβητε.

1J 2,23
1J 2,24; 5,12 |
Mt 10,138
1T 5,22 Ap 18,4
9 Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τῇ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. **10** εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

3 J 13
3 J 14
Nu 12,8 • J 15,111
12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάριτος καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ᾖ.

1
13 Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

4 ἔλαβον B 33 pc • 5 ἰ 2 3 / B P M | κ. γράφω σ. Ψ 81. 623. 1241*. 1852. 2464 al | Aug^{pl} | txt B A 33. 69. 323. 614. 630. 1241^c. 1505. 1739 al vg • 6 ἰ 3 / 2 P M; Lef | εσ. η εντ. αυτου B 1846 pc | txt A B K Ψ 0232. 33. 69. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al vgs^{sw} | ἵνα B A K 0232. 33. 69. 323. 614. 1241. 1739 al l vg co et • K 33. 81. 323. 614. 1241. 1739 al vg co • 7 ἑισσηλ. P 049 M bo | txt P⁷⁴ B A B Ψ 0232. 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al vg sy sa; I^{pl} | • B 322. 323. 1241*. 1846. 2464 al • 8 ἑσωμεν et ἑβωμεν P M; txt B(*) A B Ψ 0232^{vid}. (33; -βετε). 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy; Irlat | ἑσασθε B A Ψ 0232^{vid}. 33. 81. 323. (614). 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy bo; Irlat | txt B(*) P M sy hmg sa • 9 ἑπαρβαίνων P Ψ 33. 1739 M sy | txt B A B 0232 vgs^{sw} co | (1J 4,16) αγαπη 33 | του Χριστου P M vgmss bo; Aug | αυτου vgmss syph^h; Lef | txt B A B Ψ 33. 81. 323. 1241. 1739. 1881 al l vg sa bo^{mss}; Did | ἰ 4 2 3 / A 33. (69). 81. 323. 1241. 1739. (1881) al vgs^{sw} • 11 ἰ 2 / K 049. 945 pm; Cl^{pl} | Tecce praedixi vobis ut in diem domini nostri (+ Iesu Christi vgmss) non confundamini vgmss; (Spec) • 12 ἑχω B* A* 323 pc | ἑγραμει A 2298 pc | ἑλπ. γαρ γεν. A 33. 81. 323. 1739 al vg | αλ. ελπ. ελθειν P M l (vgmss) syph sa (bo^{mss}) | txt B B Ψ 614. 630. 1505 pc syh | ἰ 3 2 P Ψ M sy | υμων η πεπλ. A (B) 33. 81. 323. 1739. 1881 al l (vg) | txt B(*) pc vgmss • 13 ἑκκλησιας 307 pc vgmss | ἑχαρις μετα σου. αμην (-442 pc) 442. 1758 pc (syph^h**) vgmss | αμην M vgmss | txt B A B P Ψ 33. 81. 323. 1739. 1881 al l vg co

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ')

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. ? Act 19,29! • 2J 11

1 **2** Ἀγαπητέ, Ἐπεὶ πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. **3** ἐχάρην ὁ γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** μειζοτέραν τούτων ἡ οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ὁτῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. 2J 41

5 Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὁ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, **6** οἱ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. **7** ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος τῷ ἐξηλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιοῦτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. Mc 14,6

9 Ἐγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν τῇ ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ὁ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. Ti 3,13
1 K 4,121
Mt 10,41 • 1 K 3,91

11 Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ Mt 20,27
J 9,34

Inscriptio: ἑπιστολη γ' Ψ 049. 33. 69. 323. 614. 1739. 2464 al (P 81. 630. 1505 al) | επ. γ' του αγιου αποστολου I. L al | του αγ. I. (I. του απ. 1881 pc) επ. καθολικη γ' 1852. 1881 al | I. προς Γαϊον επ. 1243 pc | txt (B A B)

2 [προ Piscator cj] • 3 ο B 33. 81. 623. 2464. 2495 al (l) vg co | μαρτυρουν B • 4 ἑζονα τ. 614. 630. 1505 pc | ἑζοτερον ταυτης 322. 323. 1739. 1881 | ἑζοτεραν ταυτης (69). 1243. 1846 al | ἑ 3 / 2 C (69). 322. 323. (614). 1739. 1881 pc | ουκ εχω χαριν B(*) εχων (ἑ 1243. 2298) pc lat bo | ο B C² P Ψ 1739 M bo | txt A B C* 33. 81^{vid} pc • 5 ἑαν ἑζη A Ψ (630). 945. 1505 pc | ἑεις τους P M | τους 81 pc | txt B A B C Ψ 048. 33^{vid}. 323. 1241^{vid}. 1739 al l vgmss (vg) syh co • 6 ἑ ο K 630 | ἑαληθεια και 614. 630. 1505 pc syh | ἑσας -ψεις C vgl • 7 αυτου Ψ 614. 630. 1846. 2495 al vgl syph^h • ἑθνων P M vg | txt B A B (C) Ψ 33^{vid}. 630. 1505. 1739. 1881 al l; Hier • 8 ἑαπολ. C² P M | txt B A B C* Ψ 33. 81. 323. 1739 al | ἑτης -θειας 614. 623. 630. 1505 pc l vg | ἑη εκκλησια B* A • 9 ἑ C P Ψ M | εγρ. αν (+ τι 323 pc) B² 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1505 al vg sy | εγραψας τι B co | txt B* A 048^{vid}. 1241. 1739 pc bo^{mss} • 10 ἑεις C vg | ἑπιδεχομενους C 323. 1241. 1243. 1739. 1881. 2298 pc vgl syph^h mg sa | ο B 049. 614. 630. 1243. 1505. 1739 al

- 1J 3,10.6 ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὁ ὁ κακοποιῶν οὐκ ἑώρα-
κεν τὸν θεόν. 12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάν-
των καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἁληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦ-
μεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστιν.
2J 12 13 Πολλὰ εἶχον ἑγὼ γράψαι σοι ἄλλ' οὐ θέλω διὰ μέ-
λανος καὶ καλάμου ἵσοι γράφειν· 14 ἐλπίζω δὲ εὐθέως
2J 12 σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν.
Nu 12,8
cf 1P 5,14 15 Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἐσπάζου τοὺς
φίλους κατ' ὄνομα. Ὁ

ΙΟΥΔΑ

- Mt 13,55p· Jc 1,11
1K 9,5 1 Ιούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώ-
βου, τοῖς ὁ ἐν θεῷ πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χρι-
στῷ τετηρημένοις κλητοῖς· 2 ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη
2P 1,2 Ὁ καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.
2P 1,5 3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος ὁ γράφειν
ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον
2T 4,71· 2P 2,21 Ὁ γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἀπαξ παραδο-
G 2,4 θείῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. 4 Ὁ παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄν-

11 Ὁ δὲ L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἑκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph^{hmg} | txi φ^{74c} K A^c B P Ψ 049. 33. 1739 M latt syh co | οἶδατε P M vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bo^{ms} | txi K A B C Ψ 048. 33^{vid}. 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) M | txi K A B C Ψ 048^{vid}. 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
εβουλήθη A vg | 2 / A Ψ 048. 0251^{vid}. 33^{vid}. 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P M | txi K B C pe • 14 ὁ K P Ψ M | txi A B C 048^{vid}. 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ὁ ἀδελφοί
A 33. 81* al syh^{hmg} | ὁ ἀσπασαί K pc | φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bo^{ms} | ὁ αμην L 614. 1852 al vg^{ms}

Inscriptio: Ὁ ἐπιστολὴ (+ καθολικὴ 614. 1739 al) φ⁷² (A) K Ψ 33. 81. 614. 1241. 1739.
(1505 al) | Ὁ ἀδελφὸν Ἰακώβου ἐπ. καθ. 1881 pc | ἐπ. τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Ὁ. L (049)
al | txi (K B)

1 Ὁ ἐθνεσιν 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al sy | ὁ ἡγιασµ- P M | txi φ⁷² K A B Ψ 81.
630. 1241. 1505. 1739 al vg sy co; Or | 2 630. 1505 pc syh • 2 Ὁ ἐν κυρίῳ 614. 630. 1505 pc
syh • 3 ὁ ποιησάµ φ⁷² | ὁ τοῦ φ⁷² K Ψ | 2 P M | ὁ µ- σωτ. 1881. 2298 pc vg bo | ὁ µων
ζωῆς 1505 pc (sy) | ὁ µων σωτ. καὶ ζωῆς K Ψ | txi φ⁷² A B 69^{vid}. 81. 323. 614. 630. 1739
al vg^{ms} sy sa; Lcf (C illeg.); Cyr | ὁ γράφειν K Ψ 1505 pc • 4 ὁ παρεισέδυσαν B C | txi
φ⁷² K A P Ψ 33. 1739 M

θῶποι, οἱ πάλαι προγεγραµµένοι εἰς τοῦτο ὁ τὸ κρίμα,
ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡµῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀ-
σέλγειαν καὶ τὸν µόνον ὁ δεσπότην καὶ κύριον ὁ ἡµῶν
Ἰησοῦν Χριστόν ἀρνούμενοι.

5 Ὁ ὑπομνήσαι ὁ δὲ ὁµᾶς βούλομαι, εἰδότας ὁ [ὁµᾶς]
πάντα ὅτι [ὁ] κύριος ἀπαξ λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου
σώσας τὸ δεύτερον τοὺς µὴ πιστευσάντας ἀπώλεσεν, 6 ἀγ-
γέλους τε τοὺς µὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ
ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης
ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν, 7 ὡς
Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὁμοι-
ον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὁπί-
σω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δί-
κην ὁπέχουσαι.

8 Ὁ ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα
ὁµεν µαίνουσιν ὁ κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν ὁ δόξας δὲ
βλασφημοῦσιν. 9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ
διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώ-
ματος, οὐκ ἐτόλµησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφηµίας ἀλλὰ
εἶπεν· ἐπιτιμῆσαι ὁ σοι κύριος. 10 Οὗτοι δὲ ὅσα
µὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ
ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. 11 οὐαὶ
αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καὶν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ
τοῦ Βαλαάµ µισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ
Κόρε ἀπώλοντο.

12 Οὗτοι εἰσιν ὁ οἱ ἐν ταῖς

2P 2,2
Act 4,24 | 2P 2,1
Hen 48,10
Mt 10,33 |

2P 1,12
Nu 14,29-37 1K
10,5 H 3,17-19 |

Gn 6,1-4 2P 2,4 |
Hen 12,4

Hen 10,6; 22,11
2P 2,9

Ap 20,1 | Gn 19,
4-25 Mt 10,15 |
2P 2,6,10

2P 2,10 | L 10,
16 |
Dn 10,13,21; 12,1
Ap 12,7

2P 2,11
Ass. Mosis?
Zch 3,2 |
2P 2,12

Gn 4,8 · 2P 2,15 |
Nu 16

4 ὁ φ⁷² | ὁ κηρυγµα Ψ | ὁ χάριν K C P Ψ 0251. 33. 1739 M | txi φ⁷² A B | ὁ ἡµων φ⁷²;
Lcf | ὁ θεον P Ψ M (vg^{ms}) sy | txi φ^{72,78} K A B C 0251. 33. 81. 323. 1241. 1739 al vg co;
Did | 2 3 / φ⁷² | 2 3 1881 pc vg^{ms}; Lcf | ὁ µων Ἰησ. Χρ. 1241 • 5 ὁ συν C Ψ 323. 1241.
1243. 1739. 2298 pc; Lcf | - 1881 pc bo^{ms} | ὁ ἀδελφοί φ⁷⁸ | ὁ φ⁷² A C Ψ 0251. 33. 81.
323. 630. 1241. 1505. 1739 al latt | txi K B M | ὁ ἀπαξ τουτο (τ. απ.: K) ὁτι ὁ κύριος K M |
απ. παντα ὁτι Ἰησοῦς A B 33. 81. 2344 pc vg | απ. π. ὁτι θεος Χριστος φ^{72c} (*: παντας) |
απ. π. ὁτι ὁ θ. C² 623 vg^{ms} | τ π. ὁτι κύριος απ. K Ψ (1241. 1739. 1881 pc co; Or^{1739mg};
Ἰησοῦς) | txi C* 630. 1505 pc syh (1243. 1846 pc vg^{ms} syph; CI) | ὁ θεος | ὁ τῆς Ψ pc syph
• 6 ὁ τάλυτοις καὶ 33 • 7 2 / K L 049. 945. 1846 M vg^{ms}; Lcf | ὁ pc vg sa | ὁ ἐπεχ- φ⁷⁸
630. 1505 pc | ἀπεχ- 181 pc | ὁ υπερεχ- A | ὁ υπαρχ- 1846 pc | ὁ υπεχουσιν K (*: ουκ ech-)
• 8 ὁ ὁµως A | ὁ αὐτοί φ⁷⁸ | ὁ φ⁷² vg^{ms} bo^{ms} | ὁ τ-τητας K Ψ 1846 pc vg^{ms} sa; Prisc | ὁ τ-ξαν
φ⁷⁸vid vgcl^{ww} syph; Clat • 9 ὁτε B [ὁ τε Tischendorf cj] et τότε B | - vg co | ὁ τεν B* Ψ
323. 1241. 1739 pc | ὁ ο κ. K² 630. 1505 al | ὁ θεος K* 322. 323. 1241. 1739. 1881. 2298
pc vg^{ms}; Hier^{pi} | ὁ διαβολε 1846 al; Hier^{pi} • 11 ὁ Βαλαακ φ⁷² • 12 ὁ γογγυσται
µεµνηµοιροι κατα τας (+ ιδίας C²) επιθυµιας αυτων πορευοµενοι K* C² (sa bo^{ms}) |
• K* C 049 M | txi φ⁷² K A B L Ψ 33. 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΓΙΩΑΝΝΟΥ

Am 3,7
19; 4,1; 22,6 Dn 2,
28s.45 Theod
22,16
9 · 6,9!
19,10 · 1J 1,1-3
14,13; 16,15; 19,9;
20,6; 22,7.14 · 22,
18!s
22,10

11
8; 4,8; 11,17; 16,5
Ex 3,14 · Is 41,4 Ⓞ ·
3,1; 4,5; 5,6 Is 11,
2s |
3,14; 19,11 Ps 89,38
Jr 42,5 · Ps 89,28
Kol 1,18 · Is 55,4 ·
Is 40,2 Ps 130,8 ·
1J 1,7! |
5,10; 20,6 Ex 19,6;
23,22 Is 61,6 1P2,
5,9 · R 16,27!

Inscriptio: Γ (+ του αγίου al) I. του θεολογου Μ | I. τ. θ. και ευαγγελιστου 046 pc | txt (N A)

¶ 1,1/2 της γεναμενης εις εμε Ιωαννην τον αποστολον του κηρυξαι τον λογον του θεου και την μαρτυριαν Ιησου Χριστου οσα ειδον 2050 | Γαγιοις N* | □ 2036 pc | Γκαι ατινα εισι και ατινα χρη γενεσθαι μετα ταυτα ΜΑ • 3 Γακουων 2053. 2062 pc it vg^c; Apr Bea | Γ τ. λ. τουτους C | τον λογον N 046. 1854 pc | Γ ταυτης 1611. 2053. 2062 pc gig vg^{ww} sy bo • 4 Γ θεου Μ (a) t; Vic Prim | txt ϕ¹⁸vid N A C P 2050 al lat sy co; Apr | των N A pc | α εστιν 2053 ΜΑ • 5 Γ εκ ΜΑ | bis N* | Γ πησαντι 2053. 2062 ΜΑ | Γ λουσαντι P 1006. 1841. 1854. 2053. 2062 ΜΚ lat bo | txt ϕ¹⁸ N A C 1611. 2050. 2329. 2351 ΜΑ h sy; Prim | Γ απο P 1006. 1841. 2351 ΜΚ | □ A l al • 6 Γ ποιησαντι 046. 1854 pc | Γ ημιν A 1678. 1854. 2053. 2062. 2080. 2344 pc | ημων C 1611. 2329 h t vg | txt N Μ a gig vg^c; Tert Vic Prim | Γ λειον 046. 1854. 2050. 2351 pc | λεις και ΜΑ | Γ ιερατευμα 2351 pc vg^{ms} | □ ϕ¹⁸ A P 2050. (2344) pc bo | txt N C Μ latt sy; Did

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός 1
δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει,
καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δού-
λῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅσα εἶδεν 1. 3
Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες 1 τοὺς λό-
γους 1 τῆς προφητείας 1 καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
μένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων 1 ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου
αὐτοῦ 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς, ὁ πιστός, ὁ
πρωτότοκος 1 τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων
τῆς γῆς. 1 Οὗτος ἁγαπᾷ ἡμᾶς καὶ ἑλύσαντι 1 ἡμᾶς
ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν 1 ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ
ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, 1 ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας 1 [τῶν
αἰῶνων] 1 ἀμήν.

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν,
καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς
καὶ οἵτινες ὁ αὐτὸν ἐξεκέντησαν,
καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν 1 πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

ναί, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, λέγει κύριος ὁ θεός,
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

2 9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνός ἐν
τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενό-
μην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον
(2) τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ 1. 10 ἐγενόμην ἐν
πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα 1 ὀπίσω μου
φωνὴν μεγάλην 1 ὥς σάλπιγγος 11 Γεγούσης 1· ὁ βλέ-
πεις γράψων εἰς βιβλίον καὶ πέμψων ταῖς ἑπτὰ ἐκκλη-
σίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ
(εἰς Θυάτειρα) 1 καὶ εἰς Σάρδεις 1 καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν
καὶ εἰς Λαοδίκειαν.

12 Καὶ 1 ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἧτις ἔλάλει
μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς
13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν 1 λυχνιῶν ὁμοιον 1 υἱὸν ἀνθρώ-
που ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
11 μαστοῖς ζώνην χρυσαῖν. 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ
τρίχες 1 λευκαὶ ὥς ἔριον λευκόν 1 ὥς χιὼν καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτοῦ ὥς φλόξ πυρός 15 καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι
χαλκολιβάνῳ ὥς 1 ἐν καμίνῳ 1 πεπυρωμένης καὶ ἡ φωνὴ

Dn 7,13 Mt 24,30 p·
Zch 12,10ss Aqu
Theod J 19,37

Gn 12,3; 28,14

21,6; 22,13
41 · 11,17! Am 3,
13 Ⓞ etc

22,8 Dn 8,1 · Ph 4,
14
3,10 2 T 2,12 2 Th
1,4
6,9!

4,2; 17,3! · 1 K
16,21 · 4,1 Ez 3,12
Ex 19,16

19,9! Is 30,8 · 4

20; 2,1 Ex 25,37.31
Zch 4,2
14,14 Dn 7,13 Ez 1,
26 · 15,6 Dn 10,5s
Ez 9,2.11 Ⓞ

Dn 7,9
14s · 2,18; 19,12
Dn 10,6

7 ἐπι C 2053 pc sa | Γ οψονται N 1611. 2351 al sy bo | □ N* | Γ αυτον N* 2050. 2344. 2351 pc h; Prim | - 1 pc • 8 Γ αρχη και τελος N* 1854. 2050. (2329). 2351 ΜΑ lat bo • 9 Γ κ- 1006. 1841 ΜΚ | Γ εν 2053. 2062 | εν τη ΜΑ | υπ. εν Χριστω A pc | υπ. εν Χρ. Ιησ. (N2) 1006. 1841. 2351 ΜΚ a h vg^c | υπ. I. Χριστου 2329 ΜΑ sy^h (sa) | txt N* C P 1611. 2050. 2053vid pc gig vg sy^h bo | Γ δια N Μ sy | txt A C 1006. 1611. 1841. 2053. 2062 pc | Γ Χριστου N2 1006. 1841. 2351 ΜΚ a vg^{ms} sy^h h^{ms} co; Prim • 10 Γ 3 / 2 4 1006. 1841. 2351 ΜΚ | 3 4 (I: οπισθεν) 2 A et v. l. al | txt N C 1611. 1854. 2329 ΜΑ lat sy • 11 Γ -σαν N2 | Γ μοι 1611. 1854 pc h (t) bo; Prim Bea | μοι Ιωαννη 2053. 2062 pc | εγω ειμι το Α και το Ω, ο πρωτος και ο εσχατος, και ΜΑ | txt N A C 1006. 1841. 2050. 2329. 2351 ΜΚ lat sy sa | Γ εις -ραν A C 046. 1611. 1854. 2050. 2351 pc | εν -ροις P pc | txt N Μ | □ N* • 12 Γ εκει 1006. 1841. 2351 ΜΚ | Γ λησεν 1611 ΜΑ | λαλει Α • 13 Γ μεσον N | Γ επτα N Μ lat | txt A C P 1611. 2050 al h sy co; Ir^{lat} Cyp Vic Prim | Γ ομοιωμα Α; Ir^{arm} | Γ υιω Α C 1006. 1611. 1854. 2053. 2062. 2351 ΜΑ; Ir^{lat} | txt N 1841. 2050. 2329 ΜΚ | Γ μαζοις Α 1006. 1841 al • 14 Γ / 1 1611 pc | 2-4 2053. 2062 pc • 15 Γ εκ καμινου 2329 h; Cyp^{yl}. Prim | Γ -μενω N 2050. 2053. 2062 pc; Ir^{arm}.lat vid | Γ -μενοι Μ sy^{hmg} | txt A C

14,2; 19,6 Ez 1,24;
43,2 |
20; 2,1; 3,1 ·
2,12! Is 49,2 ·
10,1 Jde 5,31 Mt
17,2 |
Dn 8,18 Theod
Ez 1,28

Is 44,2 · 2,8; 22,13
Is 44,6; 48,12 |
4,9! Dt 32,40 Sir
18,1 ·
Mt 16,19 Job 38,17
19,9! |
1! Is 48,6 · Dn 2,
45 Theod |
16! |
12! |

Am 1,6 etc · 1,16!
1,12! 13
19; 3,1,8,15 ·
1 Th 1,3

2 K 11,13 1 J 4,1

14,20 · Mt 24,127 ·
1 T 5,12
G 5,4 · 16,22; 3,3,
19

αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 'καὶ ἔχων' ἐν τῇ 'δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ' ἡ ἀστέρας ἑπτὰ καὶ ἕκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὁξεῖα ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ 'ὡς ὁ ἥλιος φαίνει' ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα ἔμπροσθεν τοῦ πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔβηκεν τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἔπ' ἐμέ λέγων·

□ μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος 18 □ καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἡ καὶ ἔχω τὰς κλείς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἔθους. 19 γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γινέσθαι μετὰ ταῦτα. 20 τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὗς εἶδες (ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου) καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ὁ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσιν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ 'δεξιᾷ αὐτοῦ', ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· 2 οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον ἡ καὶ τὴν ὑπομονὴν σου ὡ καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βασιτάσαι κακοῦς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους ἡ καὶ οὐκ εἰσὶν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, 3 καὶ ὁ ὑπομονὴν ἔχεις καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ οὐ κεκοπίακες. 4 ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἡ ἀφῆκες. 5 μνημόνευε οὖν πόθεν ἔπετωκας καὶ μετανό-

16 'κ. εἶχεν N* 2344 pc latt | καὶ εχει Irlat | καὶ A | ' 1 3 2 1006. 1841. 2351 al | χ. αντ. τη δεξ. 046. 2329 | 'ρες P⁹⁸ A pc | ' 1 4 1-3 N | ως ο ηλ. φαινων 1611; Irlat • 17 'εις N 2053. 2062. 2329 pc | ' επεθ- N 2050. 2329 al h; Cyp | 'χειρα N² M^A sy; Bea | □ N* 2053. 2062 pc | ' 1 πρωτοτοκος A • 18 □ gig vg^{mss}; Prim | 'αμην N! M² sy | txt N* A C P 1611. 1854. 2050. 2053. 2062 pc latt co; Irlat | ' 4 2 3 1 M² K • 19 ° 2050 al | ' δει μελλειν N* (C) pc | δει 2050 latt | ' γιν- N² A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329. 2351 M^A | τα P^{98vid} N* C P 046. 2050 pm • 20 'ων 1006. 1841. 2351 M² K | 'εν τη δεξια μ. A 1611 pc επι της λυχνιας 2329 | ' αι (- N* pc) επτα λ. (+ αι χρυσαι 2050) N* 1854. 2050. 2053. 2062. 2351 al | αι λ. επτα C | αι επτα λ. ας ειδες M^A sy^h bo | txt A 046. 1006. 1611. 1841. 2329 pm latt | ° 2329 pc a h; Prim
¶ 2,1 'τω A C 1854 pc | ' δεξ. αυτου χειρι N* | δεξ. χ. 1678 pc | χειρι αυτου sy^h ' χρυσεων A C (2050) • 2 'σου N M² vg^{mss} sy^h | txt A C P 1854. 2053 pc lat sy^h | ° A t 'αξαι 1611 M^A | ' ειναι N² M² it vg^{cl} sy^h.h²; Vic Prim | txt N* A C P 2053. 2329 pc a vg • 3 ' 4 3 1 2 M^A | ut txt sed εχεις και θλιψεις πασας N*, sed εβαπτισας 1 pc | ' 2 pc | ουκ εκοπιασας N M² | txt A C pc • 4 ' 4 2 1 A • 5 'εκπεπ- M^A

ησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ἡ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσης. 6 ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν ὁ καὶ γὰρ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἡ ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω ὁ αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὁ ἔστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ.

8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον·

Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὁ ὅς ἐγένετο νεκρός καὶ ἔζησεν· 9 οἶδά σου ἡ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν ἡ ὅκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ οἱ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. 10 ἡ μὴδὲν φοβοῦ ἡ μέλλεις ἡ πάσχειν. ἰδοὺ ἡ μέλλει ἡ βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ἡ ἐξετε θλίψιν ἡ ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἡχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον·

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὁξεῖαν· 13 οἶδα ἡ ποὺ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου ὡ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡ Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς ὡ μου, ὁ ὅς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σα-

Ps 139,21

15 Act 6,5 |
11.17.29; 3,6.13.22;
13,9 Mt 11,15! ·
11.17.26; 3,5.12.21;
21,7 · 22,2.14.19
Gn 2,9; 3,22.24 ·
Gn 3,3 · Ez 31,8 ·

1,17! · 1,18 R 14,9
2 K 6,10!

3,9 J 8,30-47 2 K
11,14s | Mt 10,28!

Dn 1,12.14
2 Mcc 13,14 ·
1 K 9,25! Zch 6,14

7!
20,6!

16; 1,16; 19,15.21
H 4,12 Is 49,2 Sap
18,16 |
Ez 12,2 · 13,2!
3,8

1,5!; 14,12

5 ° (2,16; 3,11) ταχυ M² (a) t vg^{mss} sy^h; Aug^{pt} Prim | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329 al gig vg sy^h • 6 ° A • 7 'επτα A (C) | ° N al it vg^{cl}; Bea | 'μεσω τ. π. N² P gig | 'μεσω του π-σου M^A co | ' μου 1006. 1611. 1841. 2050. 2053. 2351 M² K latt sy^h co | txt N A C 1854. 2329 M^A sy^h • 8 'τω A pc | ' πρωτοτοκος A | ° 1006. 1841 M² K • 9 ° (2,2) τα εργα και N M² sy^h • | txt A C P 1611. 1854. 2053. 2329 pc latt sy^h co | ° την N (1611) | ° 1854. 2053. 2329*. 2351 M^A | ° 1 2329 • 10 'ιμη A C 046. 2050 pc | txt N M² sy | ' παθειν 1006. 1841. 1854. 2050. 2329. 2351 M² K | txt N A C 1611. 2053 M^A | ° τη 2351 M² K | γαρ 2050 | ° λαβειν 2351 | βαλειν 1006. 1611. 1841. 2050. (° 2329) M² K | ° 1854 | txt N* A C 2053 M^A co | ° εχητε A P 1854. 2344 pc; Prim | εχετε C (2053) M^A sa | ° 3-ρας 1006. 1611. 1841. 2351 M² K • 12 'τω 2050 pc sy^h • 13 ° τα εργα σου και N M² sy^h • | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329 pc latt sy^h co | ° σου N* | ° N M² gig t vg^{mss} sy^h; Prim Bea | txt A C 1854. 2050. 2053. 2329 pc a vg sy^h co | ° τας 1006. 1841. 2351 M² K sy^h | εν αις N* 1611. 1854. 2050 M^A gig t | μου 2329 | txt A C 2053 pc a vg | ° 1 N M² latt sy^h | txt A C 2050. 2053. 2351 pc sy^h | ° 2016 pc vg^{mss}

4! τανῶς κατοικεῖ. **14** ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις
 Nu 31,16 2P 2,15 Jd 11
 20 Nu 25,18
 6
 5! 3,11!
 Jr 21,5 12!
 7! **17** Ὁ ἔχων οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
 Ps 78,24 Ex 16, 32 ss 2 Mcc 2,4-8
 3,12 Is 62,2; 65,15 19,12
 Act 16,14
 1,14! s Dn 10,6
 2!
 4! 1 Rg 16,31 2 Rg 9,22
 14!
 5!
 Ez 33,27

14 ° C 1611. 1854. 2053 *pc* a *vg^{ww}* *syh* (bo); Prim | °-ξεν 1006. 1841. 2351 *W^K* | 'εν τῷ Βαλααμ τον Βαλ. *W^A* | - *K^{*}* | °και 1006. 1841. 2351 *W^K* *vg^{ms}* *syh* • **15** ° A C 1611. 1854 *W^K* | *ιτι* *K^{*}* 1006. 1841. 2050. 2053. 2329. 2351 *W^A* | 'ομ. (- *l* *pc*) ο μισω *W^A* • **16** ° *K^{*}* 2053. 2329. 2351 *W^A* *latt* *syh* *sa^{ms}* • **17** 'αυτ. φαγειν 1611. 1854. (2050). 2344. 2351 *W^A* a *gig* *t* *syh^{ss}* *sa*; Bea | - *K^{*}* *pc* *vg^{cl}* *syh* | 'απο (εκ *K^{*}* 2050 *pc*) τ. μ. *K^{*}* 2050 *W^A* | απο τ. ξυλου *P* | ° *K^{*}* *pc* • **18** 'τω *A* *syh* | - *C* | ° *A* *pc* | ° *A* *pc* *latt* *syh* | ° φλοξ *K^{*}* *pc* • **19** ° *K^{*}* | ° *K^{*}* *pc* a *gig* *t*; Prim • **20** 'πολυ *K^{*}* 2050 *W^A* *gig* (it) *syh* | ολιγα *pc* *vg^{cl}* | 'αφηκας *K^{*}* 1611. 2050 *pc* *vg^{ms}* *sy* *co* | ° σου (A: + την) 1006. 1841. 1854. 2351 *W^K* *sy*; Cyp Prim | 'την -σαν *K^{*}* 1854. 2050 *W^A* | ° η λεγει 1006. 1611. 1841. 2351 *W^K* | *ιτι* *K^{*}* A C 2053. 2329 *pc* | ° αυτην *K^{*}* 046 *pc* | ° ειναι *K^{*}* 2050. 2344 a t • **21** ° *K^{*}* *al* *sa^{ms}* | 'ουκ ηθελησεν A; Tyc Prim Bea • **22** ° βαλω *K^{*}* 2 P 046. 1006. 1611. 2050. 2329. 2351 *al* *gig* *t* *vg^{cl}* *sa*; Tert καλω *K^{*}* | ° φυλακην *A* | ° 'ι -σουσιν *K^{*}* A (2050) | *ιτι* *C* *W^K* | ° αυτων *A* 1854. 2329 2344 *W^A* a t *vg^{cl}* *syh*; Cyp • **23** ° A

καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυ-
 νῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ
 ἔργα ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ λέγω ἑτοίμοις τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυα-
 τεύροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες
 οὐκ ἔγνωσαν τὰ ἑβθεῖα τὸ τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν· οὐ
 ἡβάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος, **25** πλην ὃ ἔχετε κρατήσατε
 ἄχρι(ς) οὗ (ἂν ἦξω).
26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου,
 δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν **27** καὶ ποιμανεῖ αὐ-
 τοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συν-
 τρίβεται, **28** ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρὸς μου, καὶ
 δώσω αὐτῷ τὸν ἄστέρα τὸν πρωῒνόν. **29** Ὁ ἔχων
 οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
 7 **3** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ἑτοίμοις ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γρά-
 ψον·
 Τάδε λέγει τὸ ἔχων τὰ ὀκτώ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ
 τοὺς ἑπτὰ ἄστéρας· οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι ὄνομα ἔχεις
 ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. **2** γίνου γρηγορῶν καὶ ἑστήρισον
 τὰ λοιπὰ ὃ ἐμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὗρηκά σου ὅτ'
 ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὀμμου. **3** μνημόνευε
 ὁ οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανό-
 ησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσης, ἦξω τὸς κλέπτης, καὶ
 οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ σέ. **4** ἀλλὰ ἔχεις
 ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄ-
 ξιοὶ εἰσιν.
5 Ὁ νικῶν ἑοῦτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ

R 8,27 Ps 7,10 Jr
 11,20
 18,6; 20,12s; 22,12
 R 2,6! Jr 17,10 Prv
 24,12 Ps 62,13 |

3,11!

7!

26 s: 12,5; 19,15
 Ps 2,8.9 Ps Sal 17,
 23 s

22,16 | 7!

1,4!

1,16! 2,2!

16,15 Mt 24,42!
 L 22,32 Ez 34,4

2,5!

1 Th 5,2!

Jd 23

6,11!

2,7!

23 'αυτου 046. 2050. 2329 *pc* a t *co*; Apr | - *K^{*}* • **24** 'και τοις 2329 (*pc*) a *vg^{cl}* | ° βαθη *K^{*}* 2050. 2053. 2329. 2344 *W^A* *lat* | ° του θεου αλλα 2329 | ° βαλω *K^{*}* 046. 1611. 2050. 2329. 2351 *al* a *vg*; Tyc Prim • **25** 'αχρι *K^{*}* C 1611. 2053. 2329. 2351 *pc* | εως *A* *pc* | - 1854 | *ιτι* *W^K* | (ex itac.) ανοιξω 1006. 1841 *W^K* • **27** °-βησεται *W^K* *lat* | *ιτι* *K^{*}* A C 1854. 2050 *pc* *gig* *co*
 ¶ **3,1** 'τω 046 *syh* | ° κυριος 172 | ° 181. 2015 *pc* | ° και 1006. 1611. 1841. 2344 *W^K* • **2** ° τηρησον 1611. 2344 *pc* *syh* | ° ημελλες αποβαλλειν 1006. (1611). 1841 *W^K* (*syh*, bo) | *ιτι* *K^{*}* A C 1854. 2050. 2053. 2329. (2351) *W^A* *latt* *syh* *sa* | ° t *A* *C* *pc* | *ιτι* *K^{*}* *W^K* | ° *W^A* *syh* *sa^{ms}*; Prim • **3** ° *K^{*}* 69. 2329 *gig* *t* *syh*; Prim | ° 1006. 1841 *W^K* | ° μετανοησης *K^{*}*; Prim | μετ. μηδε γρηγ. 2050 t bo | ° επι σε *K^{*}* 1006. 1841. 2050. 2344 *W^K* it *vg^{cl}* *sy* *sa^{ms}*; Bea | ° γνωση *K^{*}* 1006. 1841. (2050). 2329. 2344. 2351 *W^K* | *ιτι* A C 1611. 1854. 2053 *W^A* • **4** ° 1006. 1841 *W^K* | ° οἱ *W^K* • **5** ° ουτος *K^{*}* *W^K* | αυτος 2050 | *ιτι* *K^{*}* A C 1006. 2329. 2344. 2351 *al* *latt* *sy* *co*

13,8; 17,8; 20,12.
15; 21,27 L 10,20!
Ex 32,32s Ps 69,29
Dn 12,1 Mt 3,16·
Mt 10,32p
2,71

οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς
καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔνώπιον τοῦ πατρὸς
μου καὶ ἔνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** Ὁ ἔχων οὖς
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γρά-
ψον·

6,10· 19,11 1J 5,
20·
5,5 Is 22,22 Job 12,
14 Mt 16,19 |
2,2!
Act 14,27!

Τάδε λέγει (ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός), ὁ ἔχων τὴν κλεῖν
Ἰακώβ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδείς Ἰακώβ κλείσει· καὶ Ἰακώβ
καὶ οὐδείς Ἰακώβ ἀνοίγει· **8** οἶδά σου τὰ ἔργα, ἰδοὺ δέδω-
κα ἔνώπιόν σου θύραν ἡνεωγμένην, ἣν οὐδείς δύνα-
ται κλείσαι· αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτή-
ρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου.
9 ἰδοὺ ἰδὼν ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων
ἐαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται.

J 8,51!· 2,13
2,9!

Ps 86,9 Is 60,14;
49,23;· 43,4

Ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα Ἰακώβ προσκυνήσου-
σιν ἔνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ Ἰακώβ γνῶσιν ὅτι Ὁ ἐγὼ ἡγά-
πησά σε. **10** Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς
μου, κἀγὼ σε Ὁ τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς
μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** Ἐρχομαι ταχύ· κρά-
τει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου.

J 8,51!· 1,9! L 8,15!
2P 2,9!

2,16,25; 22,7,12,20
Zech 2,14·
1 K 9,25!

2,7!· G 2,9· 7,15!

14,1!
Ez 48,35

12 Ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῆλον ὅ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ
οἱ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ὅ ἐτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν
τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ
θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ (ἡ καταβαίνουσα) ἔκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ
καινόν. **13** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις.

21,2

2,17!

2,7!

5^r εμπροσθεν K 1611 · 7^r 3 4 1 2 K A | 1 2 2050 | ο αγγελος αληθ. 2351 | txt C M latt
sy co | του Δ. K M; Or | του αδου 2050 pc | txt A, C 1611. 1854. 2053. 2329 pc | κλειει
1611. 1854. 2053 M^A latt; Prim | κλεισει αυτην ει μη ο ανοιγων 046. 1006. 1841 M^K |
κλεισει αυτην 2351 | txt K A C P 2050. 2329 al co; Ir^{lat} Or Tyc | ο A pc vg^{ww} samss; Ir^{lat}
Tyc Apr | κλειει C^{vid} pc lat | κλεισει Ir^{lat} | 2 ανοιξει K 046. 1006. 1841. 2050. 2329.
2344 M^K co; Ir^{lat} Or | ανοιγη ει μη ο ανοιγων και ουδεις ανοιξει 2351 | txt A C 1611.
1854. 2053 M^A latt · 8^r και 1611 pc | ο K 1006^c pc | εχει l pc sy^{hm}g · 9^r διδομι M^r |
δεδωκα K sa | txt A C | και M^A a | 1 bis -ωσιν 046. 1611. 1841. 1854. 2344. 2351 pm |
txt K A C P 1006. 2050. (2053). 2329 pm | 2 γνωση K 69. (2351) pc sa; Prim | -σονται
2050 pc | -σωσιν 1006 | ο 1006. 1841. 2351 M^K vg^{ms}; Prim · 10^r και A (2020 pc, 2344) |
ο K sa^{ms} · 11^r τιδου 2014 pc a vg^{cl}; Tyc Apr · 12^r αυτω K* 1611. 1854. 2351 pc | ο K* |
οι 385 pc sy^{ph}; Vic | ο² K | της -νουσης K²; Tyc | η -νει 1006. 1841^{vid} M^K | r απο 1006.
1841^{vid} M^K | ο³ 1006. 1841. 1854. 2053 M^K bo^{ms}

14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γρά-
ψον·

Τάδε λέγει ὁ ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός,
ἡ ἀρχὴ τῆς ἰκτίσεως τοῦ θεοῦ. **15** οἶδά σου τὰ ἔργα
ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. Ὁφελον ψυχρὸς ἢ
ζεστός. **16** οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὕτε ζεστός
οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου.

17 ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ
οὐδὲν χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος
καὶ ἔλεεινός καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, **18** συμβου-
λεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον
ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκά ἵνα περιβάλη
καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχὺνὴ τῆς γυμνότητός σου, καὶ
κολλῶ οὐρίον ἵα ἐγχεῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ-
πῃς. **19** ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ὁ ζήλευε
οὐδὲν καὶ μετανόησον. **20** Ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ
κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν
θύραν, ὁ [καὶ] εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὸν καὶ δεῖπνήσῃ μετ'
αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.

21 Ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ
μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου
ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. **22** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

1,11 Kol 2,1; 4,13.
15s

2 K 1,20· 1,51· Is
65,16· Prv 8,22 J 1,
3 Kol 1,15,18 | 2,2!

Hos 12,9 Zech 11,5
1 K 4,8
R 7,24

1 K 15,19· 2P 1,9 |
Is 55,1· 1P 1,7
Ps Sal 17,43
6,11!

16,15

Prv 3,12 1 K 11,32
H 12,6·
2,51 | Jc 5,9!

L 12,36 Ct 5,2·
J 10,31·
J 14,23· L 22,30

2,7!· Mt 19,28!

5,5· Mt 22,44!

2,7!

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἡνεωγμένη ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἡκούσα ὡς σάλ-
πιγγος ἰαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγων· ἀνάβα ὦδε, καὶ
δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα·¹

Ps 78,23 Act 10,11!

1,10!

11,12 Ex 19,24

1,1! Dn 2,29,45
Theod

14^r και K* | ο 2050. 2053. 2351 pc sy^h bo^r | και ο K C pc bo^r | txt A M | τ και K sy^h |
εκκλησιας K* · 15^r A 1006 pc · 16^r ου 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 M^K; Bea | r A P
(2050) pc a vg sy^h sa; Vic Apr | ελεγχω σε εκ et^r σου 2329 | παυσε et σου K*
· 17^r ο K M vg^{ms}; Spec Bea | txt A C 1611. 2050. 2329 al lat sy | ουδενος K M sy | txt A C
1854. 2053 pc | το A 1006. 1611. 1841. 2329. 2351 M^K · 18^r ασχημοσυνη P pc; Tyc
Bea | r t -λυριον K C (046). 1006. 1611. 1841. 2329. 2344 pm | txt A P 1854. 2050. 2053.
2351 pm | r ινα -ση 1006. 1611. 1841. 2351 M^K | -σον 1854 M^A sy | txt K A C 2050.
2053. 2329 pc co · 19^r -λωσον K 0169^c. 2053 M^A | ο 181 pc · 20^r -ξω K 2053^{vid} | ο t A
1611. 2050. 2053 M^A latt sy^h co | txt K 0169. 1006. 1841. 1854. 2329. 2344. 2351 M^K sy^h
¶ 4,1 τιδου K 2344 t; Prim | λ. μ. ε. λεγουσα (K¹) M^A | μ. ε. λαλουσα 2329 pc | λεγου-
σα μ. ε. 1854 a | οσα A | [ε. et^r -]

1,10! Ps 11,4;
103,19 Ez 1,26*
5,7!

10,1 Ez 1,27s

10; 5,5-8,14; 7,11;
13; 11,16; 14,3;
19,4 Is 24,23*

6,11! Zch 6,11 |
8,5; 11,19; 16,18
Ez 1,13 Ex 19,16
Esth 1,1 d 0*
Zch 4,2*

1,4!

15,2 Ez 1,22*
5,6,8,11,14; 6,1;
7,11; 14,3; 15,7;
19,4 Ez 1,5*
Ez 1,18; 10,12 |
6,1,3,5,7 Ez 1,10;
10,14

Is 6,2* Ez 1,18;
10,12*

Is 6,3* 11,17! Am
3,13 0 etc*
1,4!

2 Τ Εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ θρόνος
ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ (τὸν θρόνον) καθήμενος,
3 □ καὶ ὁ καθήμενος ὁμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι Τ καὶ
σαρδίῳ, καὶ Ἰρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὁμοιος ὁράσει
σμαραγδίνῳ. 4 Ο Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου (θρό-
νους εἴκοσι τέσσαρες), καὶ ἐπὶ τοὺς ἑθρόνους εἴκοσι
τέσσαρας ὁ πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημένους
Ὅ ἐν ὁματίοις λευκοῖς καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στε-
φάνους χρυσοῦς. 5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύον-
ται ἄστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ ἑπτὰ λαμπά-
δες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου Τ, ἅ εἰσιν ὁ
τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, 6 καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου
ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ. Καὶ ἐν μέ-
σῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέ-
μοντα ὀφθαλμῶν ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. 7 καὶ τὸ ζῶον
τὸ πρῶτον ὁμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὁμοιον
μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχων (τὸ πρόσωπον ὡς ἄν-
θρώπου) καὶ τὸ τέταρτον ὡζῶν ὁμοιον ἄετῳ πετομένῳ.
8 καὶ ὁ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν ἑκάστῳ ἐν ὁματῶν ἔχων
ἀνὰ πτέρυγας ἕξ, κυκλόθεν ἑκαὶ ἔσθωθεν γέμουσιν ὀ-
φθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς
λέγοντες·

1 ἅγιος ἅγιος ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 Καὶ ὅταν ἰδῶσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχα-

2 Τ καὶ 0169c. 1854. 2344 B^A vg^{cl} sy | του -νου B^A • 3 □ B | txt B A P 046. 0169. 1611.
2050. 2329. 2351 al latt sy co | Τ καὶ σμαραγδῶ 046 pc | ἱερεῖς B^A A 2329 pc | ὁμοίως
-σις -δινῶν 1006. 1841^{vid}. (2351c) B^K (syph) | txt B² A 1611. (1854. 2050). 2344 B^A lat
(syh) sam^{ss} bo (B^A, 2053. 2351*: h. t.) • 4 ° 1006. 1841 B^K | τ -νους εικ. -ρας 0273 pc |
-νοι εικ. -ρες (vl κδ) B | txt B A 2053 pc | 2 3 I A 1854. 2050. 2344 pc | I 2053. 2329
pc | θρ. τους ει. τεσ. 1006. 1611. 1841. 2351 B^K | txt B^A (B: h. t.) | ° I A P 1854 pc lat |
°2 B 1854. 2050. 2329 pc • 5 Τ αὐτοῦ 1006. 1611c. 1841. 1854. 2351 B^K syh^{ss} sam^{ss} | α
εστίν A | αι εἰσιν 1006. 1841 B^K | εις 2329 | ° 1006. 1841. 2344 B^K • 6 ° 2053 al syh
sa; Prim • 7 ἔχων B; Ir | txt A 046. 1006. 2329. 2344. 2351 pc | τ. πρ. ὡς -πος 1611*.
1854. 2050. 2053. 2329 B^A syh | τ. πρ. ὡς ὁμοιον -πω B (gig t) | πρ. ἀνθρώπου 1006.
1611c. 1841. 2351 B^K; Ir | txt A (2344) a vg syh | ° 1006. 1841 B^K • 8 ° B | txt B A P
1611. 1854. 2050. 2053. 2329. 2344. 2351 al | ἑκάστον B 2329 pc sy | ° 1006. 1841. 2351
B^K t; Prim | ἔχων B | εἶχον B pc lat | εἶχοντα P 1611. 2050. 2351 pc | txt A 1006. 1854.
2329 pc | κ. ἐξῶθεν κ. εσ. 046. (2351) pc | - 2050 | ° novies αγ. B^K | octies αγ. B^A pc
• 9 ἴ-σωσιν B 046. 1854. 2351 B^A | δῶσι 1006. 1841. (2053) B^K | ἐδωκαν 2329; Prim |
txt A P 1611. 2050 pc

ριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ (τῷ θρόνῳ) τῷ ζῶντι εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων, 10 Τ πεσούνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες
πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ
προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
Τ καὶ ἱβαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρό-
νου λέγοντες·

11 ἄξιός ἐστι, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν Τ,
λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν,
ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα

καὶ διὰ τὸ θέλημά σου Τ ἦσαν □ καὶ ἐκτίσθησαν.
11 5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό-
νου βιβλίον γεγραμμένον ἔσθωθεν καὶ ὀπισθεν Τ κατ-
εσφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτὰ. 2 καὶ εἶδον ἄγγελον
ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ὅ ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς ἄξιός Τ
ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;
3 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ Τ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς
□ οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὐτε
βλέπειν αὐτό. 4 □ καὶ ἔκλαιον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιός
εὐρέθῃ ἀνοῖξαι Τ τὸ βιβλίον οὐτε βλέπειν αὐτό. 5 καὶ
εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε, ἰδοὺ ἐνίκη-
σεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυὶδ, ἡ ἀνοί-
ξαι τὸ βιβλίον καὶ Τ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

12 6 Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων
ζῶων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς
ἐσφαγμένον ἱέχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ
ἱ οἱ εἰσιν τὰ ὁ[ἑπτὰ] πνεύματα τοῦ θεοῦ ἱ ἀπεσταλμένοι

5,7! 10; 1,18; 10,6;
15,7 Dn 4,34 Theod;
6,27 Theod; 12,7

4!
5,7!
9!

5,9,12*
5,13; 7,10,12; 11;
15,17; 12,10; 15,3s;
19,1s. 5,6s R 16,27!
1 Chr 29,11* E 3,9
Sap 1,14 Sir 18,1
3 Mcc 2,3* 1K 12,
18!

7!
10,2 Ez 2,9s Is 29,
11 Jr 32,10s Dn 12,
4,9!

10,1; 18,21

13 Ex 20,4 Dt 5,8

4,4! L 7,13! 3,21*
Gn 49,9 H 7,14*
22,16 Is 11,1.10
R 15,12

4,6!

12; 7,17; 13,8
J 1,29! Is 53,7 Jr 11,
19* 9! Zch 4,10*

1,4!

9 του -νου B | txt B A 1854. 2050 pc • 10 Τ καὶ B (t) | Τ αμην B 2329 pc t syh |
ἱβαλλ- B^A 046. 1854. 2050. 2053. 2329 B^A vg^{ms} | βαλοντες 1611 vg^{ms} • 11 κύριε 1854
B^A syh | κυριε ο κυριος καὶ B | ° B 046*. 1006. 1611. 1841. 2050 al | Το αγιος 1006.
1841. 2351 B^K syh^{ss} | Τ ουκ 046 pc | εἰσιν 1854. 2050 B^A sa | εγενοντο 2329 | ° A
¶ 5,1 εσ. κ. ἐξῶθεν B latt syh bo | ἐμπροσθεν κ. οπ. B pc sa; Or | txt A 2329. 2344 pc syh;
Cyp | Τ καὶ B¹ pc syh bo; Or • 2 ° 1611. 1854 B^A | εστίν 1006. 1841 B^K syh • 3 Τ ανω
1006. 1841. 2351 B^K syh | bis ουτε (B) 2050. 2329. 2351 B^K | ° B 1854. 2344 t | ο ουδε
1611. 2053 B^A • 4 □ vs A 1854. 2050. 2329 pc | εγω εκλ. πολυ 1006. 1611c. 1841. 2351
B^K lat; Cyp | εκλ. πολλοι 2053. 2344 pc bo | Τ καὶ αναγινωσκει 2050 pc • 5 ° B 1006.
1611. 1841. 2053. 2329 pc | ο ανοιγων 2351 B^K syh | Τ λυσαι B 2344 pc vg^{cl} syh; Apr
• 6 ἱδου καὶ A | εἶδον καὶ ἱδου 1006. 1841 pc lat | εἶδον καὶ 1611. 2053 | ἱ-κως B 2050
al | ἱεχον B | txt B²⁴ B A 046. 1006. 2050. 2329. 2351 pc | ἱ α 1854. 2050. 2329. 2344.
2351 B^K | ° A 1006. 1611. 1841. 2050 B^A a vg; Ir^{arm} | txt B²⁴ B 1854. 2053. 2329. 2344.
2351 B^K it vg^{cl} sy; Ir^{lat} Hipp Cyp | ἱ-να B 1854. 2050 pc | τα -να 1006. 1841. 2329 B^A |
αποστελλομενα (1611). 2351 B^K | txt A 2053; Ir^{lat}

4,2.9s; 5,1.13; 6,16;
7,10.15; 19,4; 20,
11; 21.5 1 Rg 22,19
2 Chr 18,18 Ps 47,9
Is 6,1 Sir 1,8 |

εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. 7 καὶ ἤλθεν καὶ εἴληφεν ὁ ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου ἔχοντες ἑκαστος ἑκίθαραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, ἡ αἶ εἰσιν ὅαι προσευχαὶ τῶν ἁγίων, 9 καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες·

ἄξιός ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ,

ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἱματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους

10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν ἡ βασιλείαν καὶ ἱερεῖς,

καὶ ἡ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων 12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ·

Ἄξιόν ἐστιν τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ τὴν πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

13 καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστὶ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα ἡκούσα λέγοντας·

τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἡμεῖς.

14,2; 15,2 1 K 14,7·

8,3s Ps 141,2

14,3! Ps 144,9 etc

4,11!

6,12; 13,8 Is 53,7·
14,4· 1 P 1,19·

7,9; 10,11; 11,9;
13,7; 14,6; 17,15 |

1,6! Ex 19,6 etc

Is 61,6

20,6b; 22,5

7,11 1 Rg 22,19·

4,6!· 4,4!·

Dn 7,10 Hen 14,22;
40,1 H 12,22

4,11!· 9!

1 Chr 29,11s

3! Ph 2,10

Ps 146,6

4,11!· 5,7!

7 ὁ το βιβλίον 1006. 1841. 2050 pc-it vgl syph.h** co; Cyp Prim | την 046 • 8 ἡ-ας 22A | ἡ α 046. 1006. 1841. 2050. 2344 pc | ὁ 1854. 2329. 2351 22K • 9 ἡμας 1 pc vgms; Irlat vid | τ. θ. ημ. 1854. 2050. 2344 sy; Hipp Cyp) 22K (lat) | txt A • 10 ἡμας pc gig vgl sa; Prim Bea | - Hipp | ὁ A sam | ἡ-λεις 22K syh | txt 1854. 1854. 2050. 2329. 2344 pc latt syph.hms co | ὁ ιερατειαν 1854. 2344 | ὁ 2-εουσιν A 1006. 1611. 1841. 2329 22K | txt 1854. 2050. 2053. 2344. 2351 22A lat co; Hipp Cyp • 11 ὡς 1854. 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2344 22K sy sa | txt A 046*. 1611*. 2053. 2329. 2351 22A latt bo • 12 ἡ-ος A | txt 1854. 22K | ττον 1006. 1611. 1841. 1854. 2351 22K • 13 ὅστις 1611. 2050 22A vg syh; Prim | ὁ 1854. 2050. 2053. 2329. 2344 pc a vgww bo | ἡ ὅστις A 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2344 22K syh | α ὅστις 046. 2050. (2053. 2351) 22A vg | txt 1854. 1611* pc a gig syh | ἡ, παν-τας (046). 1006. 1841. 2351 22K vg | ὁ κα 1854. 1611. 2344 pc gig sy bo | ἡ-ντα A 22A | -ντος (1611). 1854 | του-νου 1854. 1611. 1841. (2053) 22A | ὁ 1854. 1611. 2344 pc | ὁ αμην 22K | txt 1854. A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2050. 2053. 2344. 2351 pc latt sy co

14 καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον· ἀμήν. καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

4,6!· 7,12· 4,4!

13 6 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν ὀκτὼ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνός ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς· ἔρχου. 2 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

5,1s.6.8

4,6!

14,2!

2-5: Zch 1,8; 6,
1-3.6· cf 19,11.14

14 3 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· ἔρχου. 4 καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη ὁ αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἔκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους ὀφθαλμοῖς καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

4,7

15 5 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· χοῖνιξ σίτου δηναρίου καὶ τρεῖς χοῖνικες κριθῶν τὸ δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.

4,7

4,6!· 2 Rg 7,1

16 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα ὡφωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος· ἔρχου. 8 καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθημένος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ᾄδης ἡ ἡκολούθει μετ' αὐτοῦ καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέ-

4,7

Hos 13,14

14 λέγοντα το (2344) 22K samss bo

1 6,1 ὅτι 2053. 2351 22K vg | ὁ 2344 22A syh co | ἡ ἡ-νῃ 2329 pc | -νῃ 1854. 2053 pc | -νῃ P pc | txt 22K (A C sine acc.) | ἡ καὶ ἡ-νῃ 2329. 2344 22K it vgl syph.h**; Vic Prim Bea • 2 2329. 2351 22K a; Prim Bea | ὁ 1006. 1611. 1841. 2053 pc latt syh; Irlat | ἐνίκησεν 1854. 2344 samss bo • 3 καὶ ἡ-νῃ 2344 pc it vgl boms; Prim Bea • 4 εἶδον καὶ ἰδον 1854. 2053 pc | πῦρος A 22K (bo) | txt 1854. 1006. 1611. 1841. 2053 al latt sy sa | ὁ 1854. 2344 pc | ἡ 2053 pc | ἐπὶ 2344 | - A al (1854. 1006. 1611. 1841. 2053. 2351 22K syh | ἡ-ξωσιν 1854. 22K | txt A C 2329 • 5 καὶ ἡ-νῃ 2329. 2344 22K a vgl syh**; Prim Bea | ὁ 1854. 22K a gig vgl syh sa; Bea • 6 ὁ 1006. 1611. 1841. 2053 22K sy co; Prim Bea | ὁ-θῆς 2344. 2351 22K syh | ττου A • 7 ὁ C P 1611. 1854. 2053. 2329. 2351 22K gig syh bo; Prim Bea | txt 1854. 1854. 2344 22A lat syh sa | καὶ ἡ-νῃ 22K it vgl syh**; Prim Bea • 8 1854. 2329. 2351 22K gig vgl; Bea | ὁ C | ὁ C 1611. 2053 22A vgl | ἐπ αὐτον 1854 pc | ὁ 1854. 1611. 1841. 1854. 2053 pc | txt A 22K | ἡ-θαν- A | ἡ-ακολ- 22A sy co; Vic | ὁ οπισω αυτ. 2329 pc syh | αυτω 1854. 1854. (2053*). 2344. 2351 22K syh | txt A C 1611 22A | ὁ αυτω 1611. 1854. 2329. 2351 22K lat sy co

Ez 5,12,17; 14,21;
33,27 Jr 14,12;
15,2s; 21,7· Ez
29,5

ταρτον της γης ἀποκτείνει ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων της γης.

14,18!· 20,4·
1,2,9; 12,11,17;
19,10; 20,4!
Zch 1,12 Ps 79,5·
Act 4,24!· 3,71·
Dt 32,43 2Rg 9,7
Ps 79,10 L 18,7·
18,24!· 8,13!·
3,4s,18; 4,4;
7,9,13; 19,14·

H 11,40

16,18 Jr 10,22 Θ
Ez 38,19· Joel 3,4
Act 2,20· Is 50,3·
12s; 8,12 Is 13,10
Ez 32,7s Joel 2,10;
4,15 Mt 24,29 p
13s; Is 34,4

20,11 H 1,12·
16,20 Ez 26,15

19,18 Is 24,21;
34,12 Mc 6,21

13,16; 19,18
Is 2,10,19,21
Jr 4,29

Hos 10,8 L 23,30

5,7!

Joel 2,11; 3,4
Zph 1,14s etc

Nah 1,6 Mt 3,2

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ὁδία τὴν μαρτυρίαν τὴν ἦν εἶχον. 10 καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἔκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκὴ καὶ ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσονται ἱεῖς χρόνον ὀμικρόν, ἕως τὴν πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτενέσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ τὸ σεισμός μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος ἔγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα 13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἄνεμου μεγάλου· 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἔλυσσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἔκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἑλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, 17 ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

9 τ. σφ. την π. B* 1611. 1854. 2344 pc syh | τῶν ἀνθρώπων B 1841. 2344 B^A co | ° A 1854 it vg^{ms}; Cyp Prim | τ. του ἀρνιου 1611c. 2351 B^K syh^{ms} • 10 ζον 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2351 B^A | ° απο B^A • 11 / 046. 1854. 2351 al | 2 B^K | ° τινα -σονται B C B^K | -σασθε 1854. (2351: -σθαι) | txt A P 046. 2053*. 2329 al | ° 2 / A 1006. 1841. 2344 pc syh | τινα χ. 2329 | - 2351 | ° B^K | ° τού B^A | αν 2329 | ° -ρωσωσιν B B^K | -ρωσουσιν 1611. 2329 pc | txt A C 2344 pc latt syh^{ms} co | ° και 2351 B^K; Cyp • 12 και οτε 2344 B^A vg^{ms}; Prim | και 2329 | ° ιδου A pc vg^{cl}; (Prim) | ° B 1854 B^K | ° 1611. 2329. 2344 B^A a* sa; Prim • 13 θεου A | ° επι B 1854. 2329. 2344 pc | ° βαλλουσα B 1611. 1854. 2053. (2329). 2351 al | βαλουσα B^K | txt A C 046. 1006. 1841 B^A | ° B^A • 14 νος B 1854 B^K | ° βουνος B • 15 / B^A | ° 1 al | ° πας B^K B^A bo (B*: h. i.). • 16 ψετε B | καλυψατε 2329 | ° τω -νω B 2351 B^K • 17 ατου A B sa^{ms} bo; Prim | txt B C 1611. 1854. 2053. 2329. 2344 pc latt sy

(19) 7 Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ τ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς· μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἁνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζώντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν 3 λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν ἢ μήτε τὴν θάλασσαν ἢ μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Γαδ δώδεκα χιλιάδες,

6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Μανασσὴ δώδεκα χιλιάδες,

7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες,

8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἔσφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἄριθμῆσαι οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ

9,14s

Ez 7,2 Jr 49,36
Dn 7,2 Zch 2,10;
6,5

Is 41,25

18,2!

9,4

Ez 9,4,6

9,16

14,1,3

21,12 Is 49,6

5-8: Gn 35,22-26 etc

Gn 48,1,5 cf Jdc
17s Hos 5,3s

5,9!

¶ 7,1 και (syh^{ms}) μ. τ. (ταυτα B^A syh) B B sy; Bea | txt A C 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 pc latt syh^{ms} | πνευση B 1841. 1854. 2344 pc | γενηται 2329 | ° C 1611. 2329. 2344. 2351 al | ° A | ° τι δενδ. C 046. 1006. 1841. 2053. 2351 B^K sa | ° -δρου A (2329 pc) | ° -δρων 1611 (syh) bo | txt B 1854. 2344 B^A syh • 2 / -λων A pc sy | ° εκκραξεν A P 2053 | εκεκραξε Or | ° 1854. 2329 pc • 3 και A 2351 pc | μηδε B 1854 | ° μηδε B 1854. 2329 pc | ° αχρις ου 1611. 1854. 2329. 2351 B^K | αχ. αν 2344 • 4 / A | ° και C 1006. 1841 B^K | ° -νων 2351 B^K • 5 / Δαν 1854 pc • 6 / Δαν bo • 7 / B • 8 / -μενων 1854 pc | ° -μεναι B^K | ° - 2329 pc vg^{ms}; Prim • 9 / 1 3 4 5 C | ° οχλον πολυν και A (vg syh sa^{ms} bo); Cyp Prim | ° 2329 B^K | ° -τας 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2351 B^K | ° -των C pc | txt B A 2344 B^A

6,11!
Lv 23,40.43
2 Mc 10,7 |

4,11! • 5,7!

5,11

4,4! • 4,6!

11,16

Ps 96,7

4,11! 5,12

5,14

4,4! 5,5

6,11!

Ez 37,3

Dn 12,1 Mt 24,

21 p •

22,14 Gn 49,11

Ex 19,10.14

1 J 1,7!

22,3 •

3,12; 11,1s.19; 14,

15,17; 15,5s.8;

16,1.17; 21,22 •

5,7! • 21,3 Ez 37,27

Is 49,10

5,6! • Ez 34,23

Ps 23,1

Ps 23,2s • 21,6!

Is 49,10

θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου Ἦ περιβεβλημένους στο-
λὰς λευκάς καὶ Ἦ φοίνικες ἐν ταῖς χερσίν αὐτῶν, **10** καὶ
Ἦ κρᾶζουσιν φωνῇ μεγάλη λέγοντες •

ἢ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ
θρόνῳ καὶ τῷ ἄρνιῳ Ἦ.

11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου
καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἔπε-
σαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου Ἦ ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ
προσεκύνησαν τῷ θεῷ **12** λέγοντες •

ἁμὴν, ἢ εὐλογία καὶ ἢ δόξα Ἦ καὶ ἢ σοφία Ἦ καὶ
ἢ εὐχαριστία καὶ ἢ τιμὴ καὶ ἢ δύναμις καὶ ἢ
ἰσχύς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-
νων Ἦ ἁμὴν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ὁ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι •
οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες
εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; **14** καὶ Ἦ εἶρηκα αὐτῷ • κύριέ Ὁ μου,
σὺ οἶδας, καὶ εἶπέν μοι •

οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης
καὶ Ἦ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν

καὶ ἔλεύκαναν ὁ αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἄρνιου.
15 διὰ τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ
καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ
ναῷ αὐτοῦ,

καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἦ σκηνώσει ἐπ' αὐ-
τούς.

16 οὐ πεινάσουσιν ὁ ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ὁ ἔτι
Ἦ οὐδὲ μὴ Ἦ πέση ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν
καῶμα,

17 ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου Ἦ ποιμανεῖ
αὐτούς

καὶ Ἦ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ Ἦ ζωῆς πηγὰς ὕδατων,

9 Ἦ-νοι Ἦ! 1854. 2053. (2329). 2344. 2351 ἮA | Ἦ-κας Ἦ* 2351 ἮK • **10** Ἦ-ζοντες 1 pc
sa^{miss} bo | εκραξαν 2329 latt | Ἦεις τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἁμην Ἦ* • **11** Ἦαυτοῦ
1611 ἮK syh • **12** ἮA pct | ὁ C pct; Prim • **13** ὁ Ἦ 1611. 1854 • **14** Ἦειπον 1854. 2329
ἮK | ὁ A 1611* pc a gig vg^{ms} sa bo^{ms}; Cyp Prim Bea | Ἦ ἐπλάτυναν 1854. 2053. 2329 ἮK |
οἱ 2351 ἮK • **15** Ἦτω -νω 1854. 2053. 2351 ἮK | Ἦ γινώσκει Ἦ* • **16** ὁ Ἦ pc vg syh co |
οἱ 1006. 1841. 2053. 2329 ἮA gig syh bo^{ms} | Ἦουδ ου 052. 2329. 2351 ἮK | Ἦπαιση ἐπ
Swete et al cij] • **17** Ἦμινει et Ἦ-γει 2351 ἮK (bo^{ms}) | Ἦ ζωσας 2329. 2344 al

καὶ ἔξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον Ἦ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν.

21 **8** Καὶ Ἦ ὅταν ἦνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένε-
το σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμῶριον. **2** Καὶ εἶδον
τοὺς ἑπτὰ ἄγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν, καὶ
Ἦ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. **3** Καὶ ἄλλος ἄγ-
γελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου Ἦ ἔχων
λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ,
Ἦνα Ἦ δώσει Ἦ ταῖς προσευχαῖς Ἦ τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ὁ τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **4** καὶ
ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν
ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἄγγελου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **5** καὶ
εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν
ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ Ἦ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐγένοντο Ἦ βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ Ἦ καὶ σει-
σμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ὁ οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
Ἦτοίμασαν Ἦαυτοὺς Ἦνα σαλπίσωσιν.

22 **7** Καὶ ὁ πρῶτος Ἦ ἐσάλπισεν • καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ
πῦρ Ἦμεμιγμένα ὁ ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, Ἦ καὶ
τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη Ἦ καὶ τὸ τρίτον τῶν δέν-
δρων κατεκάη Ἦ καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη.

23 **8** Καὶ ὁ δεῦτερος ὁ ἄγγελος ἐσάλπισεν • καὶ ὡς ὅρος
μέγα ὁ πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα **9** καὶ ἀπέθανεν τὸ
τρίτον Ἦ τῶν κτισμάτων Ἦ τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ Ἦ τὰ ἔχοντα
Ἦ ψυχὰς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν.

24 **10** Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν • καὶ ἔπεσεν ἐκ

21,4 Is 25,8
Jr 31,16

Zch 2,17 Hab 2,20
Zph 1,7 Sap 18,14 |
6!; 1,4; 4,5 Tob 12,
15 Mt 24,31 •
Jos 6,4,6 | 10,1;
18,1 •
14,18! Am 9,1
Ex 30,1.3 • 5,8! Ex
30,7 •
Tob 12,12

Lv 16,12
14,18! • Ez 10,2 •
4,5! Is 29,6

2! • 7,8.10.12; 9,1.
13; 10,7; 11,15

Ex 9,23-25 Ez
38,22 Joel 3,3
Sir 39,29

9,15! Ez 5,2.12
Zch 13,9 •
Sap 16,22 |

6! • Jr 51,25 Hen
18,13; 21,3

16,3 Ex 7,20 |

6! • 9,1 Is 14,12
Dn 8,10 Hen 86,1

17 Ἦ! απο Ἦ 1854. 2053. 2351 pc

Ἦ 8,1 Ἦ οτε Ἦ Ἦ | txt A C 1006. 1611. 1841 pc • **2** Ἦ εδοθη A al syh • **3** Ἦ το -ριον A 1006.
1611. 1841. 1854. 2053. 2329 ἮA | Ἦ δωση Ἦ | δω 1006. 1841. 2053 pc | txt Ἦ A C 1611
al | Ἦ τας -χας 94 ἮA gig; Tyc | τῶν -χων 1611 | ὁ Ἦ 2329 • **4** ὁ Ἦ* pc • **5** Ἦ ελαβον A |
Ἦ 1 4 5 1006 pc | 1 4 5 2 3 A 2329. 2344 pc syh | 3 2 1 4 5 1854. 2053 ἮA; Tyc Bea | txt Ἦ
1611 vid. 1841. 2351 ἮK latt sy • **6** ὁ Ἦ 2053. 2351 pc | Ἦ εαυτ- Ἦ! Ἦ | txt Ἦ* A 2351 pc
• **7** Ἦ ἄγγελος 2329 ἮA it vg^{ww} sa^{miss} bo; Tyc | Ἦ-νον Ἦ ἮA a sa^{ms} bo^{ms}; Tyc Bea | ὁ ἮA
vg^{ms} | ὁ 1854 pc | ὁ 046*. (2053) gig sa • **8** ὁ Ἦ 2053 syh | ὁ ἮK syh; Tyc • **9** Ἦ Ἦμερος
Ἦ 1611. 2344 pc | Ἦ 2-4 Ἦ; Bea | - 1 pc vgst | txt Ἦ A vid P 1006. 1841. 1854. 2053. 2329.
2344. 2351 al it vg^{cl} | Ἦ-χην Ἦ pc syh; Tyc

τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς καὶ ἔπεν-
σεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν □ καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν
ὕδατων, **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρως λέγεται ὁ Ἄψιν-
θος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον καὶ
πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἔκ τῶν ὑδάτων ὅτι
ἐπικράνθησαν.

12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ
τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον
τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα
μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνός ἡγετοῦ πετομένου ἐν μεσ-
ουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ
(τοὺς κατοικοῦντας) ἐπὶ τῆς γῆς ἔκ τῶν λοιπῶν φω-
νῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων
σαλπίζειν.

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον ἀστέρα ²⁵
ἔκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη
αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου **2** □ καὶ ἤνοιξεν
τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς ἔκ τοῦ
φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἔσκοτώθη
ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄηρ □ ἔκ τοῦ καπνοῦ τὸ φρέατος. **3** καὶ
ἔκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη
□ αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπιοὶ τῆς
γῆς. **4** καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἁδικήσουσιν τὸν χόρ-
τον τῆς γῆς □ οὐδὲ πᾶν χλωρὸν □ οὐδὲ πᾶν δένδρον,
εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα
□ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα
μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα ἡ βασιανισθῶσινται μὴ-

10 □ A • **11** ὁ-θος Ἰ¹ 2053. 2329 al | -θιον Ἰ^{*} 2344 pc h vgl; Tyc Bea | ὁ-θιον Ἰ^{*} 1611. 2329 pc lat syph | ὁ-επι A | ἀπο 1854 • **12** ὁ-5-7 3 4 1 2 046. 2351 Ἰ^{*} | ut txt, sed φαίνη Ἰ^{*} | txt vl φαίνη Ἰ^{*} A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 al gig sy • **13** (14,6) ἀγγέλου Ἰ^{*} | ° 2329 al vg^{ms}; Tyc | τοῖς-κουσιν A 1006. 1841. 2329 Ἰ^{*} | txt Ἰ^{*} 1611. 1854. 2053. 2351 Ἰ^{*} • **9,2/3** □ Ἰ^{*} 1611. 2053 Ἰ^{*} a vg^{ms} syph sa^{ms} bo | ° 0207 | ὁ-καίμενης 2351 Ἰ^{*} syh^{**} | μεγ. καιομ. 2053 gig syph | ὁ-τισθῇ Ἰ^{*} | txt A 0207. 1006. 1841 pc | □ Ἰ^{*} (h vg^{ms}) | τ-ἀπο 0207 | ὁ-αὐτοῖς Ἰ^{*} 046. 2329 pc | txt A 0207 Ἰ^{*} • **4** ὁ-αὐτοῖς Ἰ^{*} 046. 2329 pc | txt A Ἰ^{*} | ὁ-σώσιν Ἰ^{*} 0207 Ἰ^{*} | txt A 2329. 2351 pc | ὁ-bis μηδε 0207. 1854. 2329 pc | □ Ἰ^{*} a vg^{ms} | τ-ων μ. αὐτῶν 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 Ἰ^{*} vg^{ww} sy; Tyc Prim | του-που αυ. 0207 | txt Ἰ^{*} A P 1854 pc a gig vgst • **5** ὁ-αὐταῖς 0207 Ἰ^{*} | txt Ἰ^{*} A 1611. 2053 al | ὁ-θωσιν 1006. 1611. 1841. 2351 Ἰ^{*}

νας πέντε, καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορ-
πίου ὅταν παῖση ἄνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις ὁ ζῆτήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ
εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ
□ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν.

7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοι-
μασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς
στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς
πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναι-
κῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, **9** καὶ εἶ-
χον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν
πτερυγῶν αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρε-
χόντων εἰς πόλεμον, **10** καὶ ἔχουσιν οὐράς ὅμοιας σκορ-
πίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἐξουσία
αὐτῶν ἁδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε, **11** τ
ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσ-
σου, (ὄνομα αὐτοῦ) Ἑβραϊστὶ Ῥ' Αβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ
Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

12 Ὁ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ
μετὰ ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνῇ
μία ἐκ τῶν [τεσσάρων] κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου
τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, **14** λέγοντα τῷ ὁ ἕκτῳ
ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα· λῦσον τοὺς τέσσαρας
ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ
Εὐφράτῃ. **15** καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοι-

6 ὁ-ζήτησιν A^{vid} Ἰ^{*} bo | ὁ-ευρωσιν A 1006. 1841. 1854. 2053. 2344 Ἰ^{*} | ευρησώσιν I al | ὁ-φεύξειται 1854. 2329. 2351 Ἰ^{*} lat bo | ὁ-Ἰ^{*} • **7** ὁ-ομοιοι Ἰ^{*} 2344 | ομοιωματα A pc | ομοιωματα 2351; (Tyc) | txt 0207 Ἰ^{*} lat | ὁ-χρυσοι 0207 Ἰ^{*} | χρυσοι ομ. χρυσω 2351 • **9** ° 0207. 1006. 1611 pc gig • **10** ὁ-ομοιοις Ἰ^{*} A pc | ὁ-2-5 1 6-8 (1854) Ἰ^{*} a vg^{cl} syph | κ. εν. τ. ου. αυ. εξουσιαν εχουσιν του (2329) Ἰ^{*} syh | txt Ἰ^{*} A P (0207). 1006. 1611. 1841. 2053. (2344, 2351) pc • **11** τ-και P 1854. 2351 al lat syph^{h**} | ὁ-εχουσιν Ἰ^{*}; Tyc | τ-τον Ἰ^{*} 0207 | ὁ-φ. ον. (+ αυτω Ἰ^{*}) Ἰ^{*} 2344 pc lat | ὁ-βαττων Ἰ^{*} (2053) | Αβ(β)α(α)δ(δ)ων Ἰ^{*} | ὁ-Ἰ^{*} 2344 pc gig • **12/13** ὁ-2 4 Ἰ^{*} | ὁ-2-4 Ἰ^{*} 2053^{txt} pc | ὁ-χονται 046* Ἰ^{*}; Tyc | ὁ-χονται ετι Ἰ^{*} 046*. 0207. 2053. (2329). 2344 pc lat sa | ὁ-1. M. τ. και (ὁ-046). 1006. 1854. 2329. 2351 Ἰ^{*} | . M. δε τ. κ. 0207 | μ. τ. Ἰ^{*} 2344 pc syph sa bo^{ms} | και 2053^{txt}; Prim | txt A 1611. 1841 Ἰ^{*} lat syh; Cyp | ὁ-1-3 5 Ἰ^{*} (Ἰ^{*}) A 0207. 1611. 2053. 2344 pc lat syh co | ὁ-Ἰ^{*} | txt Ἰ^{*} vg^{cl} syph • **14** ὁ-ουσαν Ἰ^{*} 0207. 1611. 2053 Ἰ^{*} | ὁ-ουσης Ἰ^{*} | ὁ-οντος 1006. 1841. 1854. 2329. 2351 Ἰ^{*} | txt Ἰ^{*} A 2344 pc gig; Cyp Tyc Prim Bea | ὁ-Α 0207; Vic | ὁ-Ἰ^{*} 47

Job 3,21 Jr 8,3

Job 39,19 s Joel 2,48

Joel 1,6

Joel 2,5

19

Job 26,6; 28,22 Ps 88,12 Prv 15,11

8,13!

8,6! 16,12 Ex 27,2 • 14,18! Ex 30,1-3; 40,5

7,1

16,12 Gn 15,18 Dt 1,7 Jos 1,4

μασμένοι εἰς τὴν ὥραν (καὶ ἡμέραν) καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα τὸ ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

18; 8,7-12

7,4

16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ (δισ-
μυριάδες μυριάδων), ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

17 Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς
καθημένους ἔμπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ

Job 41,10-12

ὑακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς
κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύ-

151

εται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. **18** ἀπὸ τῶν τριῶν ὀπλη-
γῶν ὁ τοῦ πυρὸς καὶ τὸ τοῦ καπνοῦ καὶ τὸ τοῦ θείου τοῦ ἐκ-

10

πορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. **19** (ἡ γὰρ) ἐξου-
σία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστίν ὡς καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν,
ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν.

20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν
ἐν ταῖς πληγαῖς τὰς ταύταις, γοῶν μετενόησαν ἐκ τῶν ἐρ-
γων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαι-
μόνια ὅτι τὰ εἰδωλὰ τὰ χρυσεῖα καὶ τὰ ἀργυρεῖα καὶ

16,9.11 • Is 2,8;
17,8 Mch 5,12 •
1 K 10,20 Dt 32,
17 • Ps 95,5 •
Is 2,20 Dn 5,4.23
Ps 115,4-7; 135,
15-17

Ex 20,13-15 2 Rg
9,22 Nah 3,4 R 1,
29!

8,3! 5,2! • 18,1:
20,1 •
Ex 13,21
4,3 • 1,16!

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ὁ ἡ
ἱρις ἐπὶ (τῆς κεφαλῆς) αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς
ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρὸς, **2** καὶ ἔχων

15 κ. εἰς τὴν ημ. 2351 B^K | - B^{pc} | T^{μη} B^κ • **16** ἵππων B^K | μυριάδες μ. 1006. 1611.
1841. (1854). 2053. 2329 B^K sa^{ms}; Tyc | δυο μ. μ. B⁴⁷ bo | δυο -δων -δας (!) B^κ | txt A
2344. 2351 B^A sa^{ms}; Cyp Bea • **17** ο 2329 pc syh; Prim | ἑπανω B⁴⁷ B^κ • **18** ο 1 al |
ο 1 B⁴⁷ | ἀπο B^K | τ bis εκ B⁴⁷ (C) 1006. 1841. (2053, 2329) B^A | ο 2 B⁴⁷ • **19** ἡν γαρ η
B⁴⁷ | ο B^A | ὁμοιοι 2053 pc | - C* | εχουσας B^(*) P 2053 al • **20** αυτων B⁴⁷ B^κ |
ου C 1006. 1841. 1854. 2351 B^K | ουτε A 1611 B^A | και ου 2329 pc | txt B⁴⁷ B^κ 046.
2053^{lat}. 2344 al | ε-σωσιν B^κ | txt B⁴⁷ B^κ A C pc | ο B⁴⁷ sa^{ms} | ο B^K vg^{ms}; Tyc | ο B^{47,85vid}
1854. 2329 pc | ἡ δυναται B⁴⁷ 1611 B^K • **21** τ -κειων A 046. 2053. 2329. 2344. 2351
B^A | txt B⁴⁷ B^κ C 1006. 1611. 1841. 1854 B^K | ε πονηριας B^κ A pc | ο B⁴⁷ vg^{ms} syph sa
¶ **10,1** ο P 2053 B^K | ο 1 B^κ 2053 B^A sa | τ την -λην A C pc | txt B⁴⁷ B^κ B^κ • **2** ειχεν B^A
latt syh

ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἠνεωγμένον. καὶ ἔθηκεν
τὸν πόδα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ
εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, **3** καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλη ὥσπερ
λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ὁἱ ἐπτά
βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. **4** καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ὁἱ ἐπτά
βρονταὶ, ἤμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ὅτι ἐλάλησαν αἱ ὁἱ ἐπτά
βρονταὶ, καὶ (μὴ αὐτὰ γράψῃς).

5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν δεξιάν· εἰς
τὸν οὐρανὸν **6** καὶ ὤμοσεν ὅτι ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐ-
τῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἐστίν, **7** ἀλλ' ἐν ταῖς
ἡμέραις τῆς φωνῆς (τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου), ὅταν μέλλῃ
σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐ-
ηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἡκούσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν ἡλαλοῦ-
σαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν· ὑπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ
ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ
τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **9** καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν
ἄγγελον λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ
λέγει μοι· λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου
τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς
μέλι.

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
λου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς

8 Ez 2,9

18,2! 1 Sm 7,10
Hos 11,10 Am 3,8;
1,2 •
Jr 25,30 Ps 29,3 s |

8; 14,2.13; 18,4 •
22,10 Dn 8,26;
12,4,9 Theod

5 s: Dt 32,40 Dn
12,7
4,9!
Gn 14,19.22 Ex
20,11 Neh 9,6 Ps
146,6 Act 4,24!

11,15 •
15,1; 17,17 • 1 K
15,51 s •
11,18 Jr 7,25; 25,4
Dn 9,6.10 Am 3,7
Zch 1,6 |
4
2

9 s: Ez 2,8; 3,1-3 •
Jr 33,9
Ps 119,103

2 βιβλίον B^{47vid} B^K gig vg^{ms}; Vic Tyc Prim | βιβλιδάριον (B^κ) C* 1006. 1611. 1841.
2053. 2344 B^A al | βιβλάριον 2329 pc | txt B^κ A C² P 1. 2351 al | ο C • **3** ο B^κ 1611.
2344 pc | ο 1 B⁴⁷ pc • **4** ὅσα B^κ pc gig; Tyc Prim | ἤκουσα ὅσα et ο et ε και ημ. αυτα
B⁴⁷ | ὅσα B⁴⁷ B^κ 2344 | ο 1 B⁴⁷ C gig | μετα ταυτα γραφεις B^A • **5** ο A B^A vg syph
bo^{ms} • **6** ο B⁴⁷ B^κ 1854. 2329. 2344. 2351 B^K | ο A B^A | ο 1 B^κ A 1611. 2344 pc gig syph
sa^{ms}; Tyc • **7** 2 3 C | τ. αγγ. του εβ. B⁴⁷ B^κ 2344 | τελεσθη 1854. 2351 B^A | ε δ. και
B^{47,85vid} B^κ 2329. 2344 pc sa | δ. αυτου 1006. 1841 B^K | txt A C 1611. 1854. 2053^{com}. 2351
B^A • **8** φωνην 1006. 1841. (1854). 2053. 2329. 2344 al a (gig) vg^{cl}; Tyc Prim | bis -σα
2351 B^K | βιβλαριδιον B^κ P 1. 2344. 2351 al | βιβλιδάριον B^κ | βιβλάριον 2329 | txt A
C 1006. 1611. 1841. 1854. 2053 pc lat • **9** dos 2053. 2329 B^A | βιβλίον B⁴⁷ B^κ 1006.
1841. 1854. 2053 pc latt | βιβλάριον A* 2329 | βιβλιδάριον B^κ | txt A C P 1. 2351 al |
3 1 2 B^{47,85} B^κ 2344 | καρδιαν A 2351 pc syhm^g • **10** βιβλίον B^{47vid} B^κ 1854 B^K lat |
βιβλιδάριον B^{47c} pc | βιβλιδάριον 1006. 1611. 1841. 2053 al | βιβλάριον 2329 | txt A C
2344. 2351 B^A

μέλι γλυκὺ καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἔπικράνθη ἡ κοιλία μου^τ. **11** καὶ ἔλεγονσιν μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλευσιν πολλοῖς.

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, ἡ λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. **2** καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἐκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη ἡ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν ἡ πατήσουσιν μῆνας τεσσαράκοντα ὁ [καὶ] δύο.

3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσιν μου καὶ προφητεῦσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. **4** οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίδαι ὡς ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἑστῶτες. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θέλῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ὅθεν πάσῃ πληγῇ ὅσακις ἐὰν θέλῃσωσιν.

7 Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον² καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. **8** καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς

10 ἔγεμισθη^{κ*}; Prim | εἰ. et ἡ κριας^{κ*} 1854. 2329 pc gig sy^{hmg}; Tyc Bea • **11** λέγει 1611. 1854. 2053 ^{it} (vg^{cl}) sy sa bo^{mss}; Tyc Prim | ἡ ἐπὶ 2351 ^{it} ^{κ*} sy^h • **11,1** ἡ καὶ εἰστέλει οὐ ἀγγελος^{κ*} 046. 1854. 2329. 2351 al a sy^{ph,h*}; Tyc Bea • **2** ὁ φ⁴⁷ | ἔσθωθεν^{κ*} 2329 al vg^s sy^{ph}; Vic | ἔξω φ⁴⁷ ^{κ*} | ἔσω^{κ*} | ἔσθωθεν P | ἡ καὶ φ⁴⁷ ^{κ*} | ἡ μετρησουσιν A | ὁ^{κ*} ^{κ*} | ^{κ*} A 046. 1611 pc (φ⁴⁷ al; μβ³) • **3** ἡ-νους^{κ*} A P 046. 2329 al • **4** ὁ 2053^{it} pc | ὁ^{κ*} 1611. 2329. 2351 al lat | ὁ¹ A 046. 1006. 1841 pc | ἡ θεοῦ 1854. 2053^{it} ^{κ*} ^{κ*} | ἡ ἔσθωσαι^{κ*} 1006. 1841. 1854. 2053 ^{κ*} ^{κ*} • **5** ἡ θελήσει φ⁴⁷ 1841 pc lat | ἡ θέλει C ^{κ*}; Prim | ἡ θελήσει φ⁴⁷ 1006. 1611. 1841. 2329. 2351 al | ^{κ*} A pc | ἡ ἀποκτείνει 2015 pc | ὁ A • **6** ὁ^{κ*} ^{κ*} | ^{κ*} A C P 046. 1611. 1841. 2053^{it}, 2351 pc | ἡ βρεξὶ 2053. 2329 pc | ὁ¹ 1 al | ὁ² φ⁴⁷ 046 pc | ἡ θελωσιν φ⁴⁷ 2329 pc • **7** τότε το θ. το φ⁴⁷ 2344 | το θ. τότε^{κ*} | το θ. το τεταρτον το A | 3 1 2 φ⁴⁷ ^{κ*} | ὁ^{κ*} ^{κ*} • **8** ἡ τα πτωματα φ⁴⁷ ^{κ*} 1611. 1854. 2329 ^{κ*} lat sy^{ph} (sa bo^{pl}) | ^{κ*} A C 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 ^{κ*} ^{κ*}; Tyc | ἡ ἔσται^{κ*} (it vg^{cl}) | ἡ ἔσσει et ἡ ἀταφα 2036 pc

μεγάλης^τ, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν (τὸ πτώμα) αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς ὁ καὶ ἡμισυ καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. **10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὐ- τοι οἱ δύο προφηταὶ ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ οὗτάς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν; καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ὁ αὐτοῖς· ἡ ἀνάβατε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἠθέωρῃσαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπήλθεν· ἡ ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται² ταχύ.

15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες· ἔγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ^τ

8 τ v. p. 652 | ὁ φ⁴⁷ ^{κ*} 1611 ^{κ*} a* sy^{ph} bo | ἡ μων 1 pc | - φ⁴⁷ ^{κ*} • **9** ἡ τα-ματα 2329 ^{κ*} lat sy sa bo^{pl} | ὁ φ⁴⁷ | ^{κ*} A C P 1006. 1841. 1854. 2351 al sy | ἡ ἀφησουσι 2053 ^{κ*} gig vg^{cl} bo | ἡ μνημεια 1611 pc | ἡ μνημειον C pc | ἡ μνηματα^{κ*} pc • **10** ἡ χαρησον-ται 2020 lat co | ἡ εὐφρανθησονται 2329 ^{κ*} lat | ἡ πεμπ- ^{κ*} P 2344 pc vg^{mss} | δωσουσιν ^{κ*} | ἡ οὐτ. (- φ⁴⁷) οἱ προφ. οἱ δυο (1β³ φ⁴⁷vid) φ⁴⁷ ^{κ*} 2344 • **11** ὁ^{κ*} 1854. 2344 ^{κ*} | ἡ αὐτοῖς C P 1611. 2053 al | εἰς αὐτοὺς φ⁴⁷ ^{κ*} ^{κ*} | ^{κ*} A 1006. 1841. 1854. 2329. 2351 al; Tyc | ἡ ἔπεσεν φ⁴⁷ ^{κ*} 1841. 2053 ^{κ*} | ἡ τῶν-των C P pc • **12** ἡ-σα φ⁴⁷ ^{κ*} ^{κ*} a gig sy^{hmg} co; Tyc Bea | ἡ ἀκουσονται 2329 | ^{κ*} A C P 2053 pc vg sy | ἡ -νην-λην εκ τ. ουρ. -σαν A 1611. 2053. 2329. 2351 ^{κ*} | ὁ A pc gig; Tyc | ἡ βητε φ⁴⁷ | ^{κ*} A C P 2329. 2351 pc | ἡ ἐμετρησαν φ⁴⁷ • **13** ἡ αὐτη φ⁴⁷ | ἡ ἡμερα 1854. 2329 ^{κ*} gig sy^{hmg} sa | ἡ τριτον 046 bo | ἡ εν φοβῳ^{κ*} 2351 pc lat sy^{ph,hmg} • **14** ἡ παρηλθεν^{κ*} pc | ἡ 1 6 2-5 φ⁴⁷vid ^{κ*} 2344 pc | 2-5 1 6 ^{κ*} | ^{κ*} A C 1006. 1611. 1841. (1854). 2053. 2329. 2351 ^{κ*} ^{κ*} • **15** ἡ λεγουσαι φ⁴⁷ ^{κ*} C 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2344 ^{κ*} | ^{κ*} A 2053. 2351 ^{κ*} | ἡ-νοντο αι-λειαι 1 al | ἡ αμην^{κ*} 2344 pc vg^{cl} bo

Is 1,9s Ez 16,46. 49 • Joel 4,19

5,9!

Ps 79,2s

8,131 • J 16,20 Ps 105,38

Ez 37,5.10

Gn 15,12 Ex 15,16 Ps 105,38

4,11

2 Rg 2,11

19! Ez 38,19s

16,11 Dn 2,18s Jon 1,9 Esr 1,2 etc | 8,13!

10,7; 8,6!

4,11! Ob 21 Ps 22, 29; 2,2 Dn 7,14

Ps 10,16 Dn 2,44; 7,27

4,4! 16 Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ^{οἱ}[οἱ] ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ 17 λέγοντες·

εὐχαριστοῦμέν σοι, Ἰσχυριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὅτι εἰληφας τὴν δυνάμιν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας.

18 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργὴ σου

καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι

καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφῆταις

καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου,

καὶ τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους,

καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθεύοντάς τὴν γῆν.

19 Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός· καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει· ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. 3 καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρὸς

4,11! 1,8; 4,8; 15,3; 16,7,14; 19,6,15; 21,22 2K 6,18 2Sm 7,8 ③ Am 3,13; 4,13 ③ 1,4!

19,6!

Ex 15,14 Ps 98,1 ③; 46,7

15,1 Jr 37,23 ③

20,12

10,7!

Ps 61,6 Mch 6,9

19,5; 20,12 Ps 115,13

19,2 Jr 51,25!

15,5; 7,15!

1 Rg 8,1,6 2 Mcc 2,4-8

4,5!

13; 8,5 Is 29,6 · 16,21 Ex 9,24

3! · Is: Is 7,14 ·

Ps 104,2 · Gn 37,9

Is 26,17; 66,7 Mch 4,10 |

1; 15,1 · 9; 13,2; 16,13; 20,2 Ez 29,3 Is 27,1 ③; 14,29 ·

16 ° N* A 2053^{lat} pc | ° 1^φ47 A 046. 1006. 1841 B^A | lat N C 051. 1611. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 B^K | καθηνται φ⁴⁷ N² C 1006. 1611. 1841. 2053. 2344 pc | οι καθηνται N* B^K | lat A 051. 1854. 2329. (2351) B^A | ° φ⁴⁷ | ° και N 1006. 1841 al • 17 (+ ο φ⁴⁷) -ιος φ⁴⁷(*) N pc | ° το θεος φ⁴⁷ | ° και φ⁴⁷ N* C 2344 pc a vgm^s | και ο ερχομενος 051. 1006. 1841 al vgl (bo); Tyc (Bea) | lat N² A B lat sy | ° μενουσαν φ⁴⁷ • 18 -στη φ⁴⁷ N* | ° κληρος C | ° 1 2 4 5 051. 1. 1854 al | τους -ους κ. τους -νους (φ⁴⁷) A (2351) pc | ° τ τοις -ροις κ. τοις -λοις N² B | lat φ⁴⁷ N* A C 2329. 2344. 2351 pc | ° -ραντας C 051. 1611. 1854. 2329. 2344 pc sy • 19 ° φ⁴⁷ N 051 B sa^{ms} bo^{re} | lat A C 1006. 1841. 2329. 2351 pc it bo^{re}; Vic | ° εδοθη C | ° του κυριου φ⁴⁷ (2344) B^K sy^{hm} sa | του θεου N pc h | ° B^K

¶ 12,1 ° 1 al • 2 (+ και C) εκραζεν C (046). 2351 B^K sy^h | κραζει (+ και A) A 051. 1611. 1854. 2329. 2344 B^A | lat (φ⁴⁷) N 1006. 1841. 2053 pc • 3 πυρος μ. C 046. 1611. 1854. 2329. 2344 pm (° 1006. 2351 al sy^h) sy^h | lat A P 051. 1841 pm lat sa (° φ⁴⁷ N 2053 al)

ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, 4 καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἁστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. 5 καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ὅ ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ ὁ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. 6 καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ὀρεῖς τόπον ἡτοιμασμένον ἅπλο τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ ἴτρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

34 7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσεν οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10 καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν·

ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις

καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν

καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ,

ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,

ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός.

11 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

13,1! Dn 7,7,24

8,12

Dn 8,10

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

Mt 2,13 1 Rg 17,1-7 Hos 2,16

11,3; 13,5! 12,14! | Dn 10,13,21; 12,1 Jd 9

11,7! · Mt 25,41!

20,11 Dn 2,35 ·

12,31 · 14; 20,2

Gn 3,1,14ss ·

12; 20,2,10 Zch

3,1s Job 2,1ss ·

20,7 L 10,18! ·

13,14 · 13

4,11!

11,15

Mt 28,18!

Job 1,9-11; 2,4s

Zch 3,1 J 12,31 ·

6,11

R 8,37 1 J 2,14 ·

7,14 ·

6,9!

Mt 16,25!p

3 αὐτῶν A pc; Tyc Bea | - φ⁴⁷ • 4 αστρ- C 2053 pc • 5 αρσενα (vel αρρ-) φ⁴⁷ N 051 B | lat A C | ° C 051. 1006. 1841. 2053 B^A | ° 1 B^A • 6 ° C 2329 B^A lat; Tyc Prim | ° υπο 1611. 2351 B^K | ° εκτρ- B^K | ° τρεφουσιν N C 051. 2329 pc | ° πεντε N² • 7 [° Düsterdieck ej] | ° φ⁴⁷ N B | lat A C P 051. 1006. 1611. 1841 al • 8 -σαν (+ προς αυτον N) φ⁴⁷ N C (046). 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2329. 2351 B^A lat sy | lat A 1854 B^K bo | ° ουτε 051. 2351 B^A | ° αυτοις N² 051 pc sy^h sams | αυτω 1006. 1854. 2053 B^K bo; Vic | - N* • 9 1 2 4 N pc | 3 4 1 2 φ⁴⁷ 1006. 1841 pc bo | ° φ⁴⁷ | ° 2 N 1854 pc bo | / φ⁴⁷ 2329 B^K | ° φ⁴⁷ 2053 pc bo | ° 051. 1854 B^A • 10 σωτηρια 1854 | ° σωτηρια φ⁴⁷ | ° κατεβλ- 051 B^A | ° -γορος φ⁴⁷ N C 051 B | lat A | ° 3 αυτων N C 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344. 2351 B^K | lat φ⁴⁷ A 051 B^A | ° 1 al sams bo • 11 ουτοι N | ° την μαρτυριαν C

τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων Ἑξάκοσίων.

- 12,31
6-8; 16,1; 21,9
Lv 26,21
10,71
4,61
13,11 14,151
13,18
5,81
Ex 15,1
Nu 12,7 Dt 34,5
Jos 1,2,7; 14,7
4,111
Ps 111,2; 139,14
Ex 34,10 11,171
Am 3,13; 4,13
Dt 32,4 Ps 145,17
Jr 10,7 Hen 9,41
14,7 Jr 10,7
Ps 86,9 Mt 1,11
Dt 32,4
Is 2,2 Jr 16,19
Jr 11,20 Ps 98,21
11,19; 7,151 Ex
40,34
Act 7,44
11 Lv 26,21
1,13 Dan 10,5s
4,61
16,1; 17,1; 21,9
14,101 4,91
- 15** Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἑν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ.
- 2** Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἔκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. **3** καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες·
- μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου,
κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ·
δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου,
(ὁ βασιλεὺς) τῶν ἔθνων·
- 4** τίς τοῦ ὁμῆ φοβηθῆ, κύριε,
καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου;
ὁτι μόνος ὁ ὁσιος,
ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἡξοῦσιν
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου,
ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.
- 5** Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἦνοιγῇ ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἑπτὰ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνδεδυμένοι ἱλίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσαῖς. **7** καὶ ὁ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ἑπτὰ ζώων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ὁ ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς

20^f εἰς, εἰς 2036 | διακοσίων κ* pc syph | πεντακοσ- gig
¶ 15,1 | 3 | 2 φ⁴⁷ | εν ταυταις ετ. 051 φ^A • 2 | 5 6 3 4 | 2 1006. 1841 φ^K | 1-3 5 6 φ⁴⁷
κ 2062. 2329 | τ εκ του χαραγματος αυτου και 051 φ^A | τ τας φ^K | τ κυριου κ
• 3 | αδοντας κ 2062 pc a h vg^{ww}; Prim Bea | ° 1006. 1841. 1854 φ^K | βασιλευ κ* 1854
pc | ° (1 T 1,17) αιωνων φ⁴⁷ κ* 2 C 1006. 1611. 1841 pc vg sy samss | txt κ¹ A 051 φ^K gig (h)
syhms bo; Prim • 4 | σε φ⁴⁷ κ 1006. 1841. 1854. 2329 pc (p. φοβ. 051 φ^K sy) a vg^{ww} | ° κ
1006. 1841 pc | τ-ση κ 1006. 1611. 1841. 2062 φ^K | θαυμαση 1854 | txt (φ⁴⁷; -ξησει) A
C P 046. 051. 2053. 2329 al | ° εἰ φ⁴⁷ | αγιος (+ εἰ 1006. 1841) 051^{v.l.} φ^K syhms | οσ. και
δικαιος 2329 pc (syh^{ms}) | txt κ A C 051*. 1611. 1854. 2053. 2062 φ^A syph | παντες φ^K |
παντα 1006. 1841 | τ ενωπιον κ • 5 | τιδου 2344[?] lat; Prim • 6 | φ⁴⁷ κ P 046. 051. 1006.
1854. 2053. 2062 pm | txt A C 1611. 1841. 2329 pm | οι ησαν φ^K | τ (Ez 28,13) λιθον A
C 2053. 2062 pc vgst syhms | λινουν φ⁴⁷ (κ) 046 pc a gig (h) • 7 | φ⁴⁷ κ* φ^A | ° φ⁴⁷ |
02 κ

- τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **8** καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς τῆς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ὁ ἑπτὰ ἀγγέλων.
- 16** Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε ὁ καὶ ἐκθέετε τὰς ὁ ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν.
- 2** Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.
- 3** Καὶ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσει.
- 4** Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος·
- δίκαιος εἰ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὄσιος,
ὅτι ταῦτα ἔκρινας,
6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν
καὶ αἷμα αὐτοῖς ἐδόωκας πιεῖν,
ἵνα ἔξωσιν.
- 7** Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος·
ναὶ κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,
ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου.

7,151
Is 6,4,10 Ex 40,34
1 Rg 8,10s 2 Chr
5,13
Ex 40,35 2 Chr
5,14 11
17; 7,151 Is 66,6
15,11 Jr 10,25
Ez 14,19; 23,31
Zph 3,8 Ps 69,25
15,71
Ex 9,10s Dt 28,35
13,161
13,151
8,8s Ex 7,17-21
8,10 Ex 7,17-21
Ps 78,44
Hen 66,2
Dt 32,4 Ps 119,
137; 145,17 1,41
18,241 Ps 79,3
Is 49,26
14,181
11,171
19,2 Ps 19,10; 119,
137 Dn 3,27s 6

7 τ αμην κ pc syph bo • 8 τ εκ του φ⁴⁷ φ^K | ° 051 φ^A gig
¶ 16,1 | εκ τ. ουρανου 42 a*; Bea | - φ^K | ° 051. 1854 φ^A | ° 051. 1854 φ^A h co; Bea |
1 2 φ⁴⁷ vid h sa | 3-5 1 pc • 2 | επι 051. 2053. 2062 φ^A | φ⁴⁷ κ pc | ° εις 051 φ^A | την
να κ pc • 3 | αγγελος 051. 2344 φ^K vg^{cl} sy samss bo; Bea | txt φ⁴⁷ κ* A C P 1006. 1611.
1841. 1854. 2053. 2062. 2329 al lat (κ* om. vs 3a) | τ ζωσα φ⁴⁷ κ 046. 051. 1854. 2053.
2062. 2344 φ^A lat syph co | ζωων 2329 | - φ^K; Prim | txt A C 1006. 1611. 1841 pc syh |
των 1006. 1841 pc | - φ⁴⁷ κ φ^K latt syph co | txt A C 051. 1611. 2344 pc | επι της
-σης κ • 4 | αγγελος 051. 2344 φ^A vg^{ms} syph bo | επι φ⁴⁷ κ pc | ° εις φ^K | επι φ⁴⁷
pc | τ-νοντο φ⁴⁷ A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 pc it sy co • 5 | ος ην (+ και φ⁴⁷
2329 pc) οσιος φ⁴⁷ 2329 φ^K | ο ην και ο σ. 1006. 1841. 2053. 2062 pc | ο ην οσ. A C
1611. 1854 pc | txt κ 051 φ^A sa • 6 | αιματα κ pc | ° εδ- φ⁴⁷ κ 051 φ^K | εδωκεν 1854 |
txt A C 1611. 2329 pc | ° οπερ αξ. κ vg^{ms} | αρα αξ. 2329 | αξ. γαρ 2053. 2062 gig
• 7 τ εκ 046. 2329 pc a

8 Καὶ ὁ τέταρτος ὁ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη ὁ αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. 9 καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καύμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν.

10 Καὶ ὁ πέμπτος ὁ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔσκοτωμένη, καὶ ἔμασθοντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἕκ τοῦ πόνου, 11 καὶ ἔβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόησαν ἕκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ὁ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν ὁ τὸν Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ ὁ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἁνατολῆς ἡλίου. 13 Καὶ εἶδον ἕκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἕκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἕκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα ἑπτὰ ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι. 14 εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. 15 Ἴδου ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. 16 Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραῖστι Ἑβραμαγεδών.

17 Καὶ ὁ ἑβδομος ὁ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν

9,18
13,21 • Ex 10,22
Is 8,22

91 • 11,31 Dn 2,18s

9,20s

9,141 • Is 11,15;
44,27 Jr 50,38;
51,36 •
Is 11,16; 51,10
Ps 106,9
Is 41,2,25; 46,11 |
12,31 • 13,1-8 •
13,11-17; 19,20;
20,10 1 Rg 22,
21-23 • Ex 8,3
Ps 78,45; 105,30 |
13,131

11,71 • 11,171
1 Th 5,21 • 1,31 •

3,18

Is 14,13 Jdc 5,19
2 Rg 9,27; 23,29
Zch 12,11

8 ὁ ἄγγελος 051. 1854. 2329. 2344 B^A a vg^{cl} sy^{ph} co; Prim Bea | ° ϕ⁴⁷ • 9 τοὶ ἄνθρωποι 051 B^K sy^h bo^m | ἐν ὀπίον A | ° C 1006. 1611. 1841. 2053. 2062 B^K • 10 ὁ ἄγγελος 051. 2329. 2344 B^A a vg^{cl} sy^{ph} bo; Prim Bea | ἔσκοτισμένη B² 046. 1611 pc | ° αὐτο B^K 051 pc • 11 φ-φημουν ϕ^{47c} pc gig sa bo^{ms} | ° B gig; Bea • 12 ὁ ἄγγελος 051. 2329. 2344 B^A it vg^{cl} sy^{ph} bo; Prim Bea | ° ϕ P 051. 1854. 2053. 2062. 2344 B^K | txt ϕ⁴⁷ A C 1. 1006. 1611. 1841. 2329 al | ° 1 2344 B^A | ἡλίων A 051 B^A sy^h • 13 B² B² C pc vg^{ms} | ° B² B² 2053. 2062 pc bo^{ms} | ° 2053. 2062 B^K | ὡσει -αχους ϕ⁴⁷ B^K pc | - 2344 pc • 14 ἡ-νον 051 B^A | ἐκπορευεσθαι ϕ⁴⁷ B^K 051. 1006. 1841 B^A | ° ϕ⁴⁷ 051. 1854 B^A | ° 1 4 2 ϕ⁴⁷ A 1611. 1841 pc | - 1006 | τ. ημ. εκείνης τ. μεγ. 051 B^K sy | txt B^K 2053. 2062. 2329 pc gig; Bea • 15 ἔρχεται B^K pc sy^h; Prim Bea | ἡ-πουσιν ϕ⁴⁷ 051. 1854. 2329 B^A • 16 ἡ-γον B^K vg^{ms} | ° B^K pc | ° Μαγε(δ)ων 1611. 2053. 2062 B^K vg^{ms} sy^h hms bo^{ms} • 17 ὁ ἄγγελος B² (*ote loco o ebd. aggl.) 051. 1854. 2329. 2344 B^A it vg^{cl} sy^{ph} bo; Prim Bea | ° εις 051. 1854. 2053. 2062. 2329 B^A

τὸν ἄερα, καὶ ἐξηλθεν φωνὴ ὁ μεγάλη ἐκ τοῦ Ἥναοῦ ἅπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· γέγονεν. 18 καὶ ἐγένοντο ἄστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός ὁ ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἄφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς τηλικούτος σεισμός οὕτω μέγας. 19 καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἔθνων ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ ὁ τὸ ποτήριον ὁ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς ὁ αὐτοῦ. 20 καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὐρέθησαν. 21 καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ ἡ αὐτῆς σφόδρα.

1 Is 66,6 • 7,151 •
21,31
21,6

4,51 • 6,121

Dn 12,1 Ex 9,24

14,81

14,101

20,111 | 11,191

91

Nu 11,33

17 Καὶ ἦλθεν εἰς ὅκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὁδάτων πολλῶν, 2 μεθ' ἧς ἔπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. 3 καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ὅ ἐν πνεύματι.

Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, ἡ γέμον[τα] ἡ ὀνόματα βλασφημίας, ἡ ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. 4 καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη ἡ πορφυροῦν καὶ κόκκινον ὁ καὶ κεχρυσωμένη ἡ χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἡ ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς ἡ γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ

7; 15,11 71

15 Jr 51,13 |
18; 18,3,9 Is 23,17
Jr 25,15; 51,7
Nah 3,4 • 14,81
Is 21,1 • 21,10; 1,101

9

13,11

18,16 Ez 28,13

Jr 51,7

Mt 24,15p

17 ° A 2344 B^A | ὁ οὐρανοῦ 051*. 1854 B^A gig | ναοῦ τοῦ οὐρ. 051c B^K | txt ϕ⁴⁷ B^K A 0163^{vid}. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. (2329) al lat sy | τοῦ θεοῦ B^K | αὐτο τ. θρ. τ. θεοῦ 2027 pc | - 051* gig • 18 ° 1 4 5 2 3 ϕ⁴⁷ 051. 2329 B^K sy^h | 5 4 1-3 B^K bo | 1 4 5 2344 pc sy^h sam^{ss} | 1-3 046 | txt A 0163. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062 al lat sa | ° B^K | (οἱ 1 B^K) ἄνθρωποι -νοντο B^K 051 B^K latt sy | txt ϕ⁴⁷: -νοντο) A pc • 19 ται ϕ⁴⁷ | ° B^K 1006. 1841. 1854. 2062 pc | ° bis B^K • 21 αὐτῇ 1006. 1611. 2030 B^K | - 046 lat ϕ⁴⁷ 17,1 ° B^K 1006. 1841 pc | τμοι 1854. 2344 B^A | των (- ϕ⁴⁷) υδ. των ϕ⁴⁷ 2030 B^K • 2 ἔποιησαν πορνείαν B^K pc • 3 ° 2030 B^K | γεμον B² 051 B^K | txt (vl γεμον τα) B^K A P 2053. 2062. 2329 pc | ἡ-ματων 051. 2344 B^A | -μα 046*; Bea | ϕ⁴⁷ ἔχοντα B^K P 2053^{com}. 2062^{com} | ἔχον 051 B^K | txt A 1006. 2329 pc • 4 ἡ-ραν 051 B^A | ° 051 B^K sy | txt B^K A 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 pc latt sy^h | ἡ-σω B^K 051. 1006. 1611. 1841. 2329. 2344 B^A | ° P | ϕ⁴⁷ γεμων B^K 1006. 1854* pc | γεμοντα 2053. 2062. 2344 pc

ἀκάθαρτα τῆς πορνείας ἡ αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Ὁμυστήριον, Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων ὁ καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων ὁ Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα.⁽⁵⁴⁾

7 Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος· διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἔρῳ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.

8 Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει, καὶ θαυμασθήσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ παρέσται. **9** ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν. **10** οἱ πέντε ἔπεσαν, ὃ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μέναι. **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν ὁ καὶ αὐτὸς τὸ ὄγδοός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. **12** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν ὁὔπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. **13** οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδώσιν. **14** οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἑκκληστοὶ καὶ πιστοὶ.

4 ὁ τῆς γῆς 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 B^K gig; Hipp (Cyp Prim) | αὐτῆς καὶ τ. γῆς B^h sy^h (co) • **5** [ἰ Spitta c] | ἡ-νεῖων lat; Prim Bea • **6** 2 3 B² P 2030. 2329 B^K | τῶ αἵματι B^h pc | ο 2030 B^K | οἱ 1854 al (a) | 3 4 1 2 B^h (1611) pc • **7** 5 B^h 051. 1854. 2329. 2344 B^A • **8** ἡ-νεῖν B^h 051 B^K sy^h; Bea | txt A 1611. 2053. 2062 pc sy^h sa (bo); Ir^{lat} Prim | ἡ-μασσονται B^h 051 B^K | txt A P 1611 | τὴν γῆν 2030 B^K | τὰ -ματα B^h 051. 2329. 2344 B^A lat sy^h sa^{mss} | ἐπὶ τοῦ -λιου 2030 B^K | ἐν τῷ -λιῳ 1006. 1841. 2329 pc | ὁ κ. παλιν π. B^h | κ. (+ οἱ 1854) παρεστὶν B² 1854 B^A • **11** οἱ B^h a vg^{mss} | οὗτος B^h 1006. 1841. 2030 B^K sy^h | το B^h pc • **12** οὐκ A vg^{mss} • **13** τὴν B^h 051. 1611. 1854. 2053. 2062 B^A | ἡ δώσουσιν 2036 pc vg co; Ir^{arm} Prim • **14** 2036 pc

15 Καὶ ἔλεγεν μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὐ ἡ πόρνη κάθεται, τὸ λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. **16** καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἡρμηωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. **17** ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι ἡ τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. **18** καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. **2** καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων·

ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, **3** ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἔπέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν.

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν·

1 Jr 51,13
5,9!
12s
Ez 26,19
Ez 16,39; 23,29
Hos 2,5 · Ps 26,
2 · Meh 3,3 · 18,8
Jr 34,22 Lv 21,9 |
13
10,7!
18,10!
2 Ps 2,2; 89,28
Is 24,21 |
10,1!
Ez 43,2
7,2; 10,3; 14,7,9.
15; 19,17
14,8! Is 21,9
Jr 9,10 Is 13,21s;
34,11.14 Bar 4,35
14,8! Jr 51,7; 25,15
17,21 Is 23,17
11,15.19 Ez 27,12.
18.33 Is 23,8
10,41

15 εἶπεν A vg | ταῦτα B^h 1854. 2329 pc; Bea | ταυ. τ. υδ. B² | τ καὶ B^h • **16** ἡ γ. ποιήσουσιν αὐτὴν 046c. 051. 2030 B^K | - 046* B^A | txt B A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 al | ο B^h P 046 pc • **17** αὐτῶν B² 2329 pc | α 2329 pc latt | αὐτῷ A 1854* | αὐτοῦ 046. 1854c pc | ἡ-σθασιν 1006. 1611. 1841. 2030 B^K • **18** ἡ-λειων B^h bo^{mss} | ἡ-πει 046c. 2030 B^K
18,1 καὶ 051 B^A latt sy^h bo • **2** 2 3 B^h 046. 2030 al a | ἐν ἰσχ. φ. μεγάλη 2060 al (gig) | ἐν ἰσχυρί vg^{cl}; Bea | ἡ-π. επ. P | - B^h 1854. 2030 B^K co | ἡ-ων P 051. 1854. 2030 B^K | α 1611 pc | τ καὶ μεμισημένου A 2080 pc gig sy^h; Hipp | α A B^A sy^h; Hipp | α² B^h C 051 B^A a vg sy^h bo; Bea | txt A 1611. 2329 al gig sy^h (sa); (Prim) • **3** 3 4 1 2 5 6 051 B^A gig bo^{pi}; Hipp | 3-6 A 1611. 2053. 2062 pc a vg^{cl} bo^{mss} | 1 2 5 6 1854 pc sy^h; Prim Bea | 5 6 3 4 C | txt B^h 1006. 1841. 2030. 2329 B^K vg^{cl} sy^h sa bo^{mss} | ἡ-κεν P 051. 1. 2053* al | πεποτικεν 2042 pc | πετωκα(σιν) B^h A C 1006*. 1611. 1841. 2030 B^K | πετωκεν 1854. 2053c. 2062 pc sy^hmg | txt (vl - κασιν) 1006c. 2329 pc latt sy^h

Jr 51,45.6.9; 50,8
Is 48,20; 52,11 2K
6,17
2J 111

Gn 18,20 Jr 51,9

2,23! Ps 137,8 Jr
50,15.29
Jr 16,18 Is 40,2

Is 47,8

Is 47,9 Jr 50,31

17,16! Is 47,14

Jr 50,34

Ez 26,16s; 27,
30-32
17,21

18

15

16; 17,18; 14,8!

Ez 26,17 @ v.1.

17,19

3! Ez 27,36

Γ' ἐξέλθατε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς ἵνα μὴ συγ-
κοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ
τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ ᾖ λάβητε,
5 ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἄδι-
κήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ
ἀπέδωκεν ὁ καὶ διπλώσατε ὅτι διπλᾶ ὁ
κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, ἐν τῷ ποτηρίῳ ὅ ἡ ἐκέρα-
σεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν, 7 ὅσα ἐδόξασεν
αὐτὴν καὶ ἐστηρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ
βασανισμόν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς λέγει ὅτι ἡ κάθημαι βασίλισσα καὶ χήρα
οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ μὴ ἶδω. 8 διὰ τοῦτο
ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνα-
τος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυ-
θήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας
αὐτήν.

9 Καὶ ἡ κλαύσουσιν ὁ καὶ κόψονται ἐπ' αὐτήν οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιά-
σαντες, ὅταν ἡ βλάβῃσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως
αὐτῆς, 10 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ
βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες·

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,

Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά,

ὅτι ἡ μὴ ὥρα ὅ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦ-
σιν ὅτι ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγορά-

4 ὁ-θε C 1611. 2030. 2053. 2062 B^s sam^s; Cyp Prim | 4 5 1-3 A 051. 1006. 1611. 1841.
1854. 2030. 2053. 2062. 2329 B^s latt sy | 1-3 1 al | txi B C P al | P 051. 1854 al |
βλαβητε 051. 1854 pc sy^{hms}; Bea | 5 ὁ αὐτῆς 051. 2030 B^s | 6 ὁ αὐτῆς 051 B^s al |
αὐτῆς 051. 1854 B^s sy; Prim | ο αὐτῆς 051. 2030. 2062 pc | ο αὐτῆς 051. 1006. 1611. 1841. 1854.
2053. 2062. 2329 B^s al | txi B C 2030 B^s | ὁ αὐτῆς 051. 2030 B^s | ὁ αὐτῆς 051. 2030 B^s |
B^s | 7 ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. (2329) B^s al | 046* | P 051. 1* al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854.
2053. 2062. 2329 B^s al | 046* | P 051. 1* al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
pc a vg | ο κ. 2053^{al}. 2062 pc sy^h; Prim | ο κ. 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
• 9 ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
1611. 1841. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς pc | B^s; Bea | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
• 10 ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1611. 2053. 2062 pc | ἐν μια ὥρα 2329 pc | ο αὐτῆς 051. 1006. 1611. 2053. 2062. 2329 B^s al |
1611. 1841. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς pc | B^s; Bea | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
• 11 ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1611. 2053. 2062 pc | ἐν μια ὥρα 2329 pc | ο αὐτῆς 051. 1006. 1611. 2053. 2062. 2329 B^s al |
1611. 1841. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς pc | B^s; Bea | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |

ζει οὐκέτι 12 γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου
τιμίου καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύ-
ρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον
καὶ πᾶν σκευὸς ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκευὸς ἐκ ξύλου
τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ μαρμάρου,
13 καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ
μόρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμί-
δαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ
ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων.

14 καὶ ἡ ὁπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς
ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ,

καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ
σοῦ

καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν.

15 Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ
μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐ-
τῆς καὶ κλαίοντες καὶ πενθοῦντες 16 λέγοντες·

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,

ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν
καὶ κόκκινον

καὶ κεχρυσωμένη ἡ χρυσίῳ καὶ λίθῳ τι-
μίῳ καὶ μαργαρίτῃ,

17 ὅτι ἡ μὴ ὥρα ἤρμησεν ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ

12 bis -ουν et -θους -ιους C P pc | -τας C P pc | -ταις A vg^s; Bea | -του 051 B^s a
vg^{ww} | txi B 1006. 1611. 1841 pc gig sy; Prim | ὁ αὐτῆς 051. 1854 B^s a vg sy;
Bea | ὁ αὐτῆς 051 B^s | - (et καὶ) A pc | txi B C P 046. 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062.
2329 al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841 pc a vg | B^s pc | 13 ὁ αὐτῆς 051. 1854. 2053. 2062 B^s | B^s
1006. 1841. 2030. 2053. 2062 B^s vg^{cl} sy^h; Prim | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
B^s it vg^{cl} sy^h | 2-5 1611. 2329 pc bo | txi B A C P 1006. 1841. 1854 pc vg^{cl} sy | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
B^s al lat | ἀπῆλθεν 051. 1854. (2329) B^s (a) sy^h | 3 1 2 C P 1611. 1854. 2030. 2053.
(2062). 2329 B^s latt | txi B A 1006. 1841 pc (051 B^s al; αὐ. p. ευρ.) | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
gig; Prim Bea | ευρῆς 1006. 1841. 1854. 2030. 2329 B^s al | txi B A C P 1611. 2053. 2062 pc
vg sy co | 15 ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
Bea | λεγουσιν 046 pc | - 051 al | ο 2030 B^s | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
pc | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | txi B C 051. 0229. 1611 B^s al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
B^s al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | ὁ αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al | αὐτῆς 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 B^s al |
A C P 0229. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 pc sy^h; Prim | 17 ὁ αὐτῆς 051. 1611 B^s al; Hipp |
τον τ. B 046. 0229. 2329 pc gig | τον ποταμόν 2053. 2062 (sa bo) | των πλοίων 051 B^s al;
(Hipp. om. πλεων) Bea | ποντον 2073 pc; Prim | txi A C 1006. 1611. 1841. 1854. 2030 pm
lat

12s: Ez 27,12-22

Gn 36,6 · Ez 27,13

31 Ez 27,36

Ez 27,31

10! 14,8!

17,4!

10!

Ez 27,27-29

ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν
 9 Is 34,10 ἔστησαν 18 καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν Ἑκαπνὸν τῆς
 Jr 22,8 Ez 27,32 πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει ἢ τῇ με-
 Ez 27,30-34 γάλῃ; 19 καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ
 ἔκραζον ἑκκλαίοντες καὶ πενθοῦντες ἢ λέγοντες·
 οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη,
 ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες οἱ τὰ πλοῖα
 ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,
 101· Ez 26,19 ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη.
 12,121 Jr 51,48 20 Εὐφραίνου ἔπ' αὐτῇ, οὐρανὲ
 καὶ οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται,
 ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.
 5,21 21 Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὥς ἑμύλινον
 Jr 51,63s Ez 26,12 μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων·
 14,81 οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη
 πόλις
 καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι.
 Ez 26,21 22 Ὁ καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλη-
 Is 24,8 Ez 26,13 τῶν καὶ σαλπιστῶν
 οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
 καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης
 οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
 22s: Jr 25,10 καὶ φωνὴ μύλου
 οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι,
 23 καὶ ὡς λύχνου
 οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι,
 καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ ἡ νύμφης
 οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι·
 Jr 7,34; 16,9 Ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς,
 Is 23,8; 34,12 Mc 6,21

18 ἔξαν A C P 051*, 1006, 1611, 1841, 2329 pc | τοπον A 1611 pc a vg sy^{hmg} | πονον 2053, 2062 | ταυτη C 2329 pc latt sy^h co • 19 ἔλλον P pc | επεβαλον A (1006, 1841) pc | της λης N 2053, 2062 pc bo | ἔξαν A C 051*, 2329 pc | εκλαυσαν 1611, 1854 pc | 3 1611 | - A | και 051 M gig vg^{ms} sy | λι N A C 1006, 1841, (1854), 2053, 2062 al vg; Prim | ο N 1006, 1841, 1854 pc bo | οἱ 051, 1854, 2053 M^A • 20 ἐπ αυτην 051 M^A | εν αυτη A 2030 pc | C 051, 2329 M^A a gig vg^{el} • 21 ρον (N*) 1854, 2053^{al}, 2062^{al} pc | - A | λιθον N | μυλον 051 M gig; Prim | λι A (C) 2053, 2062 pc | εν αυτη N 046 (pc) • 22 ο N 2329 pc | πιγγων N 1611, 1854, 2329 pc sy^h (co) | και π. τεχ. 2053 pc | - N A | ο N al sy^h bo • 23 φωνη C 2329 sy^h hmg | ο 2030 M^K co | οἱ A 1006, 1841 pc

ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ
 ἔθνη,
 24 καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὐρέθη
 καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.
 56 19 Ἐμετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν οἱ μεγάλην ὄχλου
 πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων·
 ἀλληλουῖα·
 ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
 2 ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ·
 ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην
 ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς,
 καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς
 χειρὸς αὐτῆς.
 3 Καὶ δεύτερον εἶρηκαν·
 ἀλληλουῖα·
 καὶ ὁ καπνὸς οὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων.
 4 καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ
 τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ
 τῷ θρόνῳ λέγοντες·
 ἄμην ἀλληλουῖα.
 5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξηλθεν λέγουσα·
 αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν
 πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ
 ὁ [καὶ] οἱ φοβούμενοι αὐτόν,
 οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.
 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν
 ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν ἡλε-
 γόντων·
 ἀλληλουῖα,
 Is 47,9 Nah 3,4
 6,10; 16,6; 17,6;
 19,2 Mt 23,35,37 p·
 Jr 51,49 Ez 24,7;
 36,18 |
 6 PsSal 8,2 Dn
 10,6
 4,11 |
 Tob 13,18 Ps 104,
 35 etc
 16,7 |
 11,18 Jr 51,25
 18,24 | Dt 32,43
 2 Rg 9,7 Ps 79,10
 Ps 104,35 etc
 14,11 Is 34,10
 4,4 |
 4,6 | 5,7 |
 Ps 106,48
 21,3 | 4,11 |
 Ps 22,24; 134,1;
 135,1,20
 11,18 | Ps 115,13
 1 | 1,15 |
 14,2 |
 4,11 |
 Ps 104,35 etc

24 ἔ-ματα 046c, 051 M | λι N A C P 046*, 1611, 2053, 2062, 2329 al latt sy co
 ¶ 19,1 και 051, 2344 M^A sy^h bo | ο 051*, 1006, 2053, 2062 M^A gig sy | οἱ 2344 M^A vg^{el};
 Prim Apr Bea | 4 N* a | 4 2 3 1 1854, 2030 M^K gig | δο. και η τιμη κ. η δυν. 2329 pc
 (sy^h) bo • 2 διεφθ. 051, 1854, 2030, 2329 M^K | εκρινεν A | της 051, 2053, 2062, 2344
 M^A • 3 ἔ-κεν 1854, 2030, 2344 M^K sy^h bo | ειπαν C pc | ο 1611 M^A • 4 του -νου 051,
 1611 M^A | των -νων P • 5 φ. εκ τ. θ. εξ. λεγ. (N*) P 051 (M^A: om. λεγ.) | φ. απο του
 ουρανου εξ. λεγ. 046 pc; Prim | φωνα εξηλθον εκ (απο 0229) τ. θ. λεγουσαι N* 0229 |
 τον θεον M | λι N A C P 046, 051, 0229, 2329, 2344 al lat | ο† N C P pc sa bo^{ms} | λι A
 051, 0229 M latt sy bo • 6 ο 1006 M^A gig; Prim | ἔ-ντας 051 M^A | -ντες 1854, 2030 M^K |
 λι (N) A P 0229, 1006, 1611, 1841, 2053, 2062, 2329 al latt

Ps 93,1; 97,1; 99,1
1 Chr 16,31 Zch
14,9 · 11,17!

Ps 118,24 Mt 5,12 ·
1 Chr 16,28

9; 21,2,9 Mt 22,21

14 Is 61,10

1,11,19; 14,13;
21,5 · 1,31 L 14,15s

71

22,61 | 22,8s

Act 10,25s

6,91

4,1 Ez 1,1 Act 10,
11,1 ·

14; 6,2 2 Mcc 3,25;
11,8 ·

1,51 · 3,71 · Ps 9,9;
72,2; 96,13; 98,9
Is 11,4s | 1,14!
Dn 10,6 cf Is 62,3,2

2,17 Ph 2,9

Is 63,1-3

J 1,1

ὅτι ἔβασίλευσεν ὁ κύριος ὁ θεὸς [ἡμῶν] ὁ παντοκράτωρ.

7 χαίρωμεν καὶ ἁγαλλιῶμεν καὶ ὁδῶσωμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ,

ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου * καὶ ἡ ἱγυνὴ ὁ αὐτοῦ (57) ἡτοίμασεν ἑαυτὴν

8 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν ἡ καθαρόν·

τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.

9 Καὶ λέγει μοι Ὁ γράψων· μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι·

οὗτοι οἱ λόγοι τῆς ἀληθείας τοῦ θεοῦ εἰσιν. 10 καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτόν. καὶ λέγει μοι· ὅρα μὴ τὸ σὺνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν ὅσων τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστίν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκὸς καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν [καλούμενος] πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. 12 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων τὸ ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, 13 καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι, καὶ ἡ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ.

14 Καὶ τὰ στρατεύματα ὁ [τὰ] ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει

6 ὁ 1-3 A 1006. 1841 pc t sa^{ms} bo; Cyp | 2-4 051. (1) B^A | ο θ. ο κυρ. ημ. B* | txt B² P 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 B^K lat sy^h sa^{ms} · 7 ὁ-ωμεθα 2030 B^K | ὁ τ-σο-μεν B² A 2053 al | ὁωμεν B* 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030 B^K | txt 2062. 2329 B^A | ὁ νυμφὴ B² gig co; Apr | ὁ 1 al; Apr · 8 ὁ καὶ 1854. 2030. (2344) B^K a vg^{cl} sy · 9 ὁ 1 al | ὁ B* 1841 B^A gig t bo | ὁ B* pc | τοι A pc | μου B* sy^h · 10 ὁ 1 4 2 3 051 B* B^A a t; Prim | 2 3 1 4 B² 1006. 1841. 2329 pc vg^{cl} · 10 ὁ καὶ προσεκυνησα 2344 B^A sy^h bo | ὁ ποιήσης 1006. 1841 pc latt | ὁ B* pc · 11 ὁ 2-4 A 051 B^A; Hipp | ὁ 2 1 3 4 B | 2-4 1 2028 al a | 1 2 2329 pc | txt (1006). 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062 B^K vg^{cl} sy; Irlat Or · 12 ὁ 1 B 051 B; Hipp | txt A 1006. 1841 al latt sy sa^{ms} bo; Irlat Or | ὁ νοματα γεγραμμένα καὶ 1006. 1841. 1854. 2030 B^K sy^h · 13 ὁ περαντισμ- P (1006. 1841). 2329 al; Hipp | περιπεραμ- B⁽²⁾ | ερραμ- (1611). 2053. 2062 | txt A 051 B | ὁ καλεῖται 051. 2344 B^A; Irlat | ἐκεκλητο Or · 14 ὁ B A 046. 1611. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A gig | txt P 051. 1006. 1841. 1854. 2030 B^K lat sa; Cyp

αὐτῷ ἔφ' ἵπποις λευκοῖς, ἑνδεδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν ἡ καθαρὸν. 15 καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔκπορεύεται ῥομφαία ἡ ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, 16 καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· Βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων.

(59) 17 Καὶ εἶδον ἑνὰ ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ ἔκραζεν ὁ [ἐν] φωνῇ μεγάλῃ ὁ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι·

Δεῦτε ὁ συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μέγα τοῦ θεοῦ 18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ

στρατεύματος αὐτοῦ. 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἔβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός τῆς καιομένης ἐν τῷ θεῷ. 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξεληθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

11.8

Is 49,2

2,121 · Is 11,4

2,271 Ps 2,9

14,19s! Is 63,2s ·

14,10

11,171

17,14! 2 Mcc 13,4

Dt 10,17

18,21 · 17s: 21

Ez 39,4,17-20

6,151

6,151

13,16

17,12-14 Ps 2,2

11,71

13,1 Dn 7,11

16,131 · 13,131

13,14! 16!

13,151 · Nu 16,33

Ps 55,16 ·

20,10,14s; 21,8

Hen 10,6 ·

14,10! Is 30,33 |

2,12!

Is 11,4 · 17s!

14 ὁ ἐπὶ 1. πολλοὺς pc | ἐφιπποὶ πολλοὶ 051*. (2344) B^A | ὁ-μενοὺς B* pc; Or | ὁ 2 1 A | λευκοβύσσινον 1006. 1841 pc | ὁ καὶ B al gig vg^{cl} sy^h; Or Apr · 15 ὁ διστομος 1006. 1841. 1854. 2030. 2329 B^K vg^{cl} sy^h · Ambr Prim | ὁ 3 4 1 2 B 2329 pc; Or | τ. θυ. καὶ τ. op. 2344 B^A · 16 ὁ ἐπὶ το μετωπον καὶ 1006. 1841 pc | - A | ὁ pc lat · 17 ὁ ἄλλον B 2053. 2062 pc sy^h sa^{ms} bo | - 1611. 1854. 2030. 2329 B^K sy^h; Bea | txt A 051. 1006. 1841 B^A a vg; Prim | ὁ A 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A latt | txt B 1854. 2030 B^K | ὁ 051 B^A vg^{ms} | ὁ 051 B^A; Prim | ὁ του μεγαλου 051 B^A · 18 ὁ αὐτους (B) A pc | ὁ 2 046. 1611. 1854. 2062 al vg^{ms} | μ. τε 051. 1854. 2030. 2053 B^K | των B 1006. 1611. 1841 pc · 19 ὁ αὐτον A pc sa | ὁ 046. 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A · 20 ὁ 3 1 2 1006. 1611. 1841. 2030 B^K gig sa^{ms} | 3 1-3 P 2329 pc | μετα τουτο ο 051 B^A | οἱ μετ αὐτου, ο A pc sa^{ms} bo | txt B (1611*). 1854. 2053. 2062. 2344 al lat | ὁ την εικονα B* 1611. 2053. 2062 pc | το χαραγμα 046 | ὁ βληθησονται B^A | ὁ την-νην 051 B gig | txt B A P pc lat | ὁ τω 051 B^A

10,11 **20** Καὶ εἶδον ὁ ἄγγελος καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
 9,11 νοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν
 12,31· 12,91· μεγάλην (ἐπὶ τὴν χεῖρα) αὐτοῦ. **2** καὶ ἐκράτησεν τὸν
 9,11 Is 24,21s δράκοντα, ὁ ὄφεις ὁ ἀρχαῖος, ὅς ἐστιν ὁ Διάβολος
 13,141 καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν χίλια ἔτη **3** καὶ
 Hen 18,16; 21,6 ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφρά-
 γισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἔλθῃ πλανήσῃ ὅτι τὰ ἔθνη ἄχρι
 Dn 7,9,22 Theod τελεσθῇ ὅτι τὰ χίλια ἔτη. ὁ μετὰ ταῦτα δεῖ λυθῆναι αὐ-
 Mt 19,28. 1K 6,2 τὸν μικρὸν χρόνον.
 6,91 **4** Καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ
 13,151 κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμέ-
 13,161 νων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
 Ez 37,10· 6 Dn καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰ-
 7,27· κὸνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτω-
 1,31 πον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν. καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασί-
 λευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἑξήκοντα χίλια ἔτη. **5** οἱ λοιποὶ
 14; 2,11; 21,8 τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη.
 4; 1,61 **6** Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. ὁ μακάριος καὶ ἅγιος ὁ
 3 ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ
 13,141 δευτερός θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἐσονται
 Ez 7,2 ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ βασιλεύσουσιν
 Ez 38-39,16· ἑπτὰ αὐτοῦ ὅτι τὰ χίλια ἔτη.
 Jos 11,4 Jdc 7,12 **7** Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σα-
 1 Sm 13,5· tanᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ **8** καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι
 Hab 1,6· τὴν γῆν καὶ τὰ ἔθνη καὶ τὰς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν
 Γαῶν καὶ τὴν Μαγῶν, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πό-
 λεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσ-
 σης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἔκυ-

¶ **20,1** ὁ ἄγγελος 18² 2050 (f pc) vgms syph sam; Bea | 18* | ἐν τη χειρὶ 18 1611 pc • **2** τὸν
 οφιν τὸν -ον 18 051 18 | txi A pc | ὁ 18 2050 pc | το 18 1611. 2050. 2053. 2062. 2329 pc |
 051. 1854. (2050) 18A | τ (12,9) ο πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην 051. 2030. 2377 18K
 (syph) • **3** ἔδωκεν 18A | ἔπλανα 2030. (2050). 2377 18K | 051 18A bo | 01 051. 1854
 18A | τ καὶ 051. 2050 18A vgl bo | 18 051 18A latt • **4** εἶδον 1006. 1841. (2050) pc a;
 Bea | οὔτε 051 18A | τ αὐτῶν 051. 1854 18A vgms syph; Bea | 051. 2062 18A | τ τα
 1006. 1841. 2030. 2377 18K syh • **5** 18 2030. 2053. 2062. 2377 18K syph; Vic Bea | τ καὶ
 046. 051. 1006. 1841. 1854. 2050 18A a vgms sy bo | ἃ 2329 | txi A 1611 pc lat • **6** ὁ ο δ.
 051 18A | ἔμετα ταῦτα (2329) 18K | 0 A 051 18 | txi 18 046. 1611. 2053. 2062. 2329 pc syh
 • **7** μετὰ 2030 18K • **8** πάντα 18 2053com. 2062com pc syph | 0 1854. 2053. 2062. 2329
 al | 18* | τ τὸν 18² 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 18K | τ καὶ 18 051 18A sy |
 01 051. 1854 18A | 02 051. 1611 18A • **9** ἔλυσαν 18 051. 1854. 2050. 2053. 2062 18A

κλυσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν
 τὴν ἡγαπημένην, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 κατέφαγεν αὐτούς. **10** καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς
 ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ τοῦ θείου ὅπου καὶ
 τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται
 ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμε-
 νον ἐπ' αὐτόν, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ
 καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ τόπος οὐχ εὗρέθη αὐτοῖς. **12** καὶ
 εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς,
 ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ βιβλία ἠννοίχθησαν,
 καὶ ἄλλο βιβλίον ἠννοίχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς, καὶ ἐκρί-
 θησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλί-
 οις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς
 νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδω-
 καν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκα-
 στος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **14** καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ
 ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ
 θάνατος ὁ δευτερός ἐστὶν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. **15** καὶ
 εἰ τις οὐχ εὗρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος,
 ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.
21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν. ὁ γὰρ
 πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν καὶ ἡ
 θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰε-
 ρουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην
 τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ
 θρόνου λεγούσης·

¶ **9** τὴν πόλιν τῶν ἁγίων 046 pc (syph) | ἀπο τοῦ θεοῦ 1854 vgms | ἀπο (ἐκ 051 18A)
 του (- 051 pc) θ. ἐκ (ἀπο 051 18A) τ. οὐρ. 18² P 051. (τ 2030. 2329 18K) 18 lat syph | txi A
 2053com pc vgms bo; Aug (18*: h. t.) • **10** κ. του 18 1006. 1611. 1841. 2329 al | του 2053.
 2062 | 0 18 051. 2050. 2053. 2062 18A a vgms syph co; Apr | 1 pc • **11** ἐπ. (ἐπανῶν 18)
 αὐτοῦ 18 A 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 pc | ἐπ αὐτῶ 1854 pc | txi 051 18 | 0 051
 18 | txi 18 A P 1006. 1611. 1841. 2050. 2329 pc • **12** 2030 18K | ἠννοίξαν 1854. 2030.
 2329 18K; Ambr | ἠνεώχθη 18 | ταις -βλοῖς 18 • **13** 3 4 1 051. 1854 18A | τ-κεν A pc |
 τ 3 4 1 051. 1854. 2030 18A | τ κατεκρ. 18 | τ αὐτοῦ 18K samss • **14** 051. 2053lat. 2062lat
 18A a sin bo; Aug | τ καὶ 18 | 3 1 18 (1611) pc • **15** τὴν βίβλῳ 1006. 1841. 2030. 2377
 18K
 ¶ **21,1** ἔ-θεν P 1854. 2030 al lat | παρηλθεν 051 18A | καὶ τὴν -σσαν οὐκ εἶδον ἐτι A
 • **2** 051 18A • **3** οὐρανοῦ 051s 18 sig sy co; Ambr Prim | txi 18 A pc lat; Irlat

2Rg 6,14
 Jr 11,15; 12,7 Ps
 87,2; 78,68 • 2Rg
 1,10,12 Ez 38,22;
 39,6 | 12,9!
 19,20! • 14,10!
 16,13!
 5,7! 1Rg 10,18
 Dn 7,9 •
 6,14; 16,20; 21,1
 Ps 114,3,7 2P 3,7.
 10,12 • 12,8
 Dn 2,35 Theod |
 11,18!
 Dn 7,10
 3,5! Is 4,3
 Dn 12,1
 12s; 2,23! Ps 28,4
 Sir 16,12 •
 Hen 51,1; 61,5
 J 5,28s
 21,4 Is 25,8 1K
 15,26
 19,20!
 6!
 3,5!
 Is 65,17; 66,22
 2P 3,13 •
 20,11!
 Mt 4,5! Is 52,1
 Neh 11,18 •
 3,12 H 11,16; 12,
 22 G 4,26 •
 19,7! Is 61,10
 16,17 19,5

13,6 J 1,14 •
Zch 2,14s Lv 26,
12 Ez 37,27 2K
6,16 •
1 Rg 8,27 Is 8,8
Jr 31,1 Ps 95,7 |
7,17! Is 25,8 Jr 31,16
20,14
Is 35,10; 51,11;
65,19 • Is 43,18;
65,17

5,7! • Is 43,19 2K
5,17! •

19,9! • 22,6!

16,17

1,8! • 22,13
7,16s; 22,17 J 7,
37 Is 55,1 Jr 2,13
Zch 14,8 |
2,7! •

2Sm 7,14 Lv 26,12
Ez 11,20 Zch 8,8 |
R 1,29! Tt 1,16

22,15 E 5,5s

19,20!

14,10! • 20,6!

15,7! 15,1!

19,7!

ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων,
καὶ ἡ σκηνώσῃ μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ ἱλαοὶ αὐ-
τοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔμεν αὐτῶν
ἔσται [αὐτῶν θεός]· **4** καὶ ἐξαλείψει τὴν πᾶν δά-
κρυον ἔκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνα-
τος οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ
οὔτε πόνος· οὐκ ἔσται ἔτι, [ἔτι] τὰ πρῶτα·
ἡ ἀπῆλθαν.

5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ ἔμαι- 66
νὰ ποιῶ πάντα καὶ λέγει· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι
πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ τῷ εἰσιν. **6** καὶ εἶπέν μοι· ἡ γέγοναν.
ἐγὼ [εἰμι]· τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, τὸ ἄρχῃ καὶ τὸ τέλος.
ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος
τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** ὁ νικῶν ἡ κληρονομήσει ταῦτα καὶ
ἔσται ὡς ὁ θεός καὶ ἡ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. **8** τοῖς
δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις τῷ καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονευ-
σιν καὶ πόρνοις καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ
πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ
καίοντῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.

9 Καὶ ἦλθεν εἰς ὁ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων 67
τὰς ἑπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων· οἱ τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν
ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο, δεῖξω
σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. **10** καὶ ἀπ-

3 ἡ ἐσκηνώσεν ἡ* 1611. 2050 pc gig vg^{ms} syh | ἡ λαός P 051s. 1006. 1611. 1841. 1854.
2062^{com} ἡK lat sy | txt ἡ A 046. 2030. 2050. 2053. 2062^{lat}. 2329 ἡA a; Irlat | ἡ 1-3 ἡK
gig | 3 1 2 ἡ 1 al sin; Aug | 3 1 2 5 4 051s. (1854) ἡA | 1-3 5 1006. 1611. 1841 pc | txt A
2030. 2050. 2053^{lat}. 2062. 2329 al vg; Irlat • 4 ἡ τοῦ θεοῦ A 1. 1006. 1841 al vg; Apr | απ
αυτων ἡK | ἡ απο 051s ἡ; Irlat | txt ἡ A 1841 pc | ὁ ἡ 2050. 2329 pc | ὁ ἡ 2030 pc | ἡ 1 3 4
A 051s. 1006. 1611. 1841. 2030. 2053. 2062. 2329. 2377 ἡA | 2 3 4 ἡ 1 pc; Aug | ετι τα
προβατα ἡ* | τα γαρ πρωτα 94 pc gig | txt 1. 1854. 2050 ἡK a sin vg^{ww} syh; Irlat | ἡ-θεν ἡ
1854. 2050. 2053. 2062. 2329 ἡK | παρηλθον 1611 pc syh • 5 ὁ ἡK; Irlat Apr | ἡ λεγει
1854. 2030. 2377 pc | ἡ καινοποιω 051s. 2030. 2377 ἡA | ἡ μοι ἡ 051s. 1006. 1841^{vid}. 2050
ἡA a vg^{cl} syh co | ἡ του θεου 1854. (2329) ἡK syh • 6 ἡ λεγει ἡ pc | ἡ 1 2 pc (?) |
γεγονα (- ἡ) εγω (- 1 ἡK) ἡ 051s ἡ syh sa | txt A 1006. 1841. 2053. 2062 pc (latt) syh |
ἡ και ἡK | ἡ αυτω ἡK | ὁ A • 7 ἡ δωσω αυτω ἡK syh^{ms} | ἡ αυτων A 1854. 2030. 2377
ἡA sin vg^{ms}; (Tert) | ἡ 2-4 A 1006. 1841 pc sa | αυτοι εσονται μοι υιοι 051s. 1854. 2030.
2377 ἡA; (Tert) • 8 ἡ και αμαρτωλοις 1854. 2329 ἡK syh^h • 9 ὁ 051s ἡA | ἡ ψευσαις
A | 3 4 2 051s. 1854. 2030. 2377 ἡA | 2 P • 9 ὁ 051s. 1006 ἡA | ἡ τας (- ἡK) γεμουσας
1. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2377 ἡK latt sy | ὁ ἡK | ἡ 1 2 5 6 3 4 051s ἡA | 3 4 1 2
5 6 2050 ἡK | 3-6 2053. 2062 | txt ἡ A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2329. 2377 al lat
sy co; Cyp

ἡνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα ὁ καὶ ὑψηλόν, καὶ
ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ κατα-
βαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀπὸ τοῦ θεοῦ **11** ἡ ἔχου-
σαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ, τὸ ὅ φωστὴρ αὐτῆς ὁμοῖος
λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ ἡ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι.
12 ἔχουσα τείχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώ-
δεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα καὶ
ὀνόματα τῷ ἐπιγεγραμμένα, ἡ ἐστὶν ἡ [τὰ ὀνόματα] τῶν
δώδεκα φυλῶν ἡ υἱῶν Ἰσραὴλ. **13** ἀπὸ ἡ ἀνατολῆς πυλῶ-
νες τρεῖς καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς καὶ ἀπὸ
ἡ νότου πυλῶνες τρεῖς καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς.
14 καὶ τὸ τείχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα
καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων
τοῦ ἀρνίου.

15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν ὁμέτρον κάλαμον
χρυσόν, ἡνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐ-
τῆς καὶ τὸ τείχος αὐτῆς. **16** καὶ ἡ πόλις τετράγωνος
κεῖται καὶ τὸ μήκος αὐτῆς ὅσον [καὶ] τὸ πλάτος. καὶ
ἡμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλᾷ ἐπὶ ἡ σταδίων ἡ δώδεκα
χιλιάδων, τὸ μήκος καὶ τὸ πλάτος ἡ καὶ τὸ ὕψος
αὐτῆς ἡ ἔστιν. **17** καὶ ἡμέτρησεν τὸ τείχος αὐτῆς
ἡκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν μέτρον ἀνθρώ-
που, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. **18** καὶ ἡ ἐνδῶμησις τοῦ τείχους
αὐτῆς ἡσπισ καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὁμοῖον
ἡ ἄλφ καθαρό. **19** τὸ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πό-
λεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ
πρῶτος ἡσπισ, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλ-

Ez 40,1s • 17,31 •
Mt 4,8!
Mt 4,5!

2

23 Is 58,8; 60,1s.
19 Ez 43,2ss

12s: Ez 40,5; 48,
30-35
Is 62,6

Ex 28,21; 39,14

7,4 | L 13,29

H 11,10 E 2,20

11,1 Ez 40,3,5

Ez 43,16

Zch 2,6 Ez 48,16s

Dt 3,11

11

19s: Tob 13,17
Is 54,11s
Ex 28,17-20 Ez
28,13

10 ὁ 1854. 2030. 2377 ἡA | ἡ μεγαλην και 051s. 1854. 2030. 2377 ἡA | ἡ εκ 2053. 2062 ἡK
• 11 ὁ A 2062 | ἡ και 2329 ἡA t vg^{cl} syh; Prim | ὁ 051s. 2050 ἡA t (syh) • 12 ὁ A 051s.
2030. 2050. 2377 pc t | ἡ αυτων ἡ pc syh | ἡ γεγραμ. ἡ pc | ἡ 2 1006. 2062 ἡK | ἡ - ἡ 051s.
ἡA t | txt A 1611. 1841. 1854. 2030. (2050). 2053. 2329. 2377 al | ἡ των υ. P 051s. 2050 pc |
του 1006. 1854 ἡA | - (1611). 2030. 2062. 2377 pc sy | txt ἡ A 1841. 2053. 2329 ἡK
• 13 ἡ λων ἡK | ὁ (ter) 051s. (1611. 2329) ἡA t vg^{ms}; Prim Bea | ἡ δουσ. ... vot. A pc vg^{ms}
sa • 14 ἡ χον ἡ 051s ἡ | - ἡ* | txt A 1006. 2329. 2377 pc • 15 ὁ ἡA a bo | ὁ 051s.
1854. 2377 ἡK • 16 ἡ 1 ἡ 051s ἡ gig syh | 2 2069 pc | txt A 1006. 1611. 1841. 2050.
2329 al lat syh | ἡ εν 051s. 2030. 2377 ἡA | ἡ-δους Avid P 1006. 1611. 1841. 1854. 2030.
2050. 2329. 2377 ἡK t | ἡ-δου (?) ἡ 2 | txt ἡ* 051s. 2053^{vid}. 2062 ἡA | ἡ δεκαδου χ. δωδε-
κα 1854 ἡK | ἡ αυτης 2050 pc (t) syh | ὁ 2329 vg^{ms} • 17 ὁ 1854 ἡK • 18 ἡ ην η (- ἡ*)
ἡ* 051s ἡ lat | txt ἡ 2 A P 1611. 2030. 2053. 2062. 2377 pc gig t | ὁμοια υ. κ. 051s ἡA a t;
Prim | - 2030. 2377 pc vg^{ms} bo^{ms} • 19 ἡ και ἡ* 051s. 2030. 2053. 2062. 2377 ἡA t vg^{cl}
syh^h • bo

κηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος Γάρδιον, ὁ ἑβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ῥάμεθυστος, **21** καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται, ἀνά εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἕξ ἐνὸς μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.

22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ναὸς αὐτῆς ἐστὶν καὶ τὸ ἄρνιον. **23** καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον. **24** καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν, **25** καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νύξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, **26** καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. **27** καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν καὶ ῥ[ό] ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεύδους εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου.

22 Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἔκείθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. **3** καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐ-

20 ῥ-διος 051^s B^A (a t); Prim | ῥ-υσος B² B | -υστινος B^{*} 2053. 2062 pc | txt A P 046. 1611. 2030. 2329. 2377 al • **22** το A pc • **23** ἐν αυ., η γ. B² 051^s. 2030. 2377 pc a vg bo; Apr | , αυτη γαρ η 1611. 1854 B^K • **24** (26) τ. δοξ. και την τιμην αυ. 2053 pc vg; Apr | αυτω δοξ. και τιμ. των εθνων 1611. 1854 B^K (bo) • **26** τινα εισελθωσιν 1611. 1854. 2329 B^K • **27** 2 B² A 1006. 1841. (2030). 2050. 2329. (2377) al | ποιουν 046. 051^s. 1611^s. 2053. 2062 B^A gig; Apr | txt (B^{*}) 1854 B^K; Ambr | του ουρανου B^{*} **¶ 22,1** καθαρων 051^s. 2030. 2377 B^A | 2 B | τ. στοματος 1611^s. 2329 pc sy^{hmg} • **2** εντευθεν 051^s. 2030. 2050. 2377 B^A sy^h | εκει 2062 pc | ῥ ποιων A pc | ῥ1 ενα εκ. 051^s B^A | εκαστος 1611^s. 1854 al | εκαστω 046 pc | ῥ2-διδους B 051^s. 1611^s. 1854. 2050 B^K | ῥ2 1 pc | τους -ους B 2030. 2377 pc sy^h | ῥ των -ων B | ο B 2053. 2062 pc • **3** εκει 051^s. 2329 B^A sy^h | -B^{*} | ῥ-ευουσιν 046. 1611^s. 1854. 2062 pc

τῷ **4** καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νύξ οὐκ ἔσται ἔτι καὶ οὐκ ἔχουσιν χρεῖαν ῥωτὸς λύχνου καὶ ῥωτὸς ὡς ἡλίου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίσει ὡς ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ps 17,15; 42,3
Mt 5,8
14,1 | 21,25!
21,23!
Is 60,19
5,10! Dn 7,18,27

6 Καὶ εἶπέν μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ὅτι δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **7** καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

19,9; 21,5
Nu 27,16 B 1K
14,32
1,1! Dn 2,28s. 45 |
3,11! Is 40,10
1,3! 18!s

8 Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** καὶ λέγει μοι· ὄρα μὴ τὸ σύνδουλός σου εἼμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ προσκύνησον.

1,9 · 1J 1,1-3
8s: 19,10!

10 Καὶ λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἑαυτὸν, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.

10,4! 18!s
1,3
Ez 3,27 Dn 12,10
Is 56,1

12 ὁ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔστιν αὐτοῦ. **13** ἐγὼ

3,11! · Is 40,10
2,23! Ps 28,4 Jr
17,10

4 τ και B • **5** εκει 051^s. 2377 v.l. B^A sy^h | - 1611^s. 1854 B^K | txt B A P 1006. 1841. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377* pc latt sy^h co | ουχ εξουσιν χρ. A 1006. 1841. 2050. 2053. 2062. 2329 pc gig vg; Ambr Prim | ου χρεια 1611^s. 1854 B^K | ῥ φως 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 pc | - 051^s B^A; Ambr | txt B A 1006. 1841 pc sy^h et ῥ1 φως A P 051^s. 2030. 2050. 2053. 2062. 2329. 2377 al | txt B B^A sy^h | ο 1611^s. 1854 B^K | ο 051^s B^A lat sy | txt B A 1006. 1841. 2030. 2050. 2329. 2377 pc gig sy^{hmg}; Ambr Prim • **6** λεγει 1611^s. 1854 B^K | ο 051^s B^A | txt B A 1611^s. 1841. 2053. 2062. 2329 pc | αγιων 051^s v.l. B^A | πν. και των 2030. 2377 pc | τμε B^{*} 1006. 1841 pc sy^h sa | ο 1854 al • **7** ο 051^s. 2053. 2062 B^A t; Prim Bea • **8** ῥ 1006. 1841. 2329 B^A vg^{ms} sy^h bo; Prim | ῥ-επον A 2053. 2062. 2329 pc | ειδον 1611^s. 1854 B^K • **9** ποιησης 1006. 1841 pc latt; Cyp | ο B^A; Prim | τ (10) της προφητειας 2020 a vg^{cl}; (Tyc) • **10** οτι ο κ. 2377 B^A; Cyp Tyc Prim • **11** ο A 2030. 2050. 2062^u pc | ρυπαρευθητω B | txt B 1854 pc | δικαιοθητω 2020 pc t vg^{cl} bo • **12** τ και 1611^s. 2030 B^A vg^{ms} | ῥ-δοθηνα B^{*} pc | ῥ εσται (ῥ 1611^s. 2329 B^A) B^K; Bea | txt B A (2030) pc

1,8! · 1,17! · 21,6

τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος).

1,3! · 7,14!

14 Μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολάς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς

2,7!

Ps 118,19s | Ph 3,2

21,8,27 B 5,5!

R 1,29!

1 J 1,6

οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ἡ ψευδος.

1,1 MI 3,1

5,5!

R 1,3! · 2,28! Nu 24,17

2,7 · 21,2,9

21,6! Is 55,1 J 7,37

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα Ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός.

17 Καὶ ὁ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

7,10; 1,3

18s: Dt 4,2; 13,1

15,1! Dt 29,19

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ ὁ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἔάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτόν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, **19** καὶ ἔάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ὁ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

2,7!

Mt 4,5!

3,11!

1 K 11,26; 16,22

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι ταχύ. Ὁ Ἄμην, ὁ ἔρχου κύριε Ἰησοῦ.

2 Th 3,18!

21 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων. Ὁ

13 7 8 10 1–5 (2030). 2377 B^A | 2 3 5–10 A (2053, 2062 pc) • **14** ποιοῦντες τὰς ἐντολάς αὐτοῦ B^g sy bo; (Tert) | txt B^A 1006. 1841. 2050. 2053. 2062 pc vgst sa; Fulg Apr • **15** 3 2 1 B⁰⁴⁶ pc gig sa | o φ. κ. π. 051^s. 2030. 2050 B^A • **16** εν A 1006. 1841. 2329 al | – 051^s B^A; Prim | τ και 051^s. 2030. 2050 B^A a sy^h • **17** ο bis B⁰ • **18** ο 051^s. 2377 B^A | 3 4 1 2 B⁰⁵¹. 2030. (2050). 2377 B^A; Ambr Apr | 1 2 A* | τεπτα 046. 051^s. 2377 B^A • **19** τουτων B^{pc} (a) | ο A pc bo • **20** ο B⁰ 2030. 2050. 2329 pc gig sy^h co; Prim Bea | τ ναι 051^s. 1854. 2030. 2050. 2377 B^K; Prim | τ Χριστε B² 1611^s. 2030. 2050 B^A bo; Prim Bea | Χρ. μετα των αγιων σου (et om. vs 21) 2329 • **21** ι I. Χριστου 051^s B^{syh} | ημων I. Χρ. 2067 pc lat sy^h | txt B^A 1611^s. 2053. 2062 pc | ε των αγιων B^g gig | π. τ. αγιων (+ αὐτοῦ 2030 sy^h) 051^s B^{sy} co | π. (η)μων 2050 pc | txt A vg; Bea | τ αμην B⁰⁵¹ B^{vgcl} sy co | txt A 1006. 1841 pc a gig vgst

APPENDICES

I. CODICES GRAECI ET LATINI

II. VARIAE LECTIONES MINORES

III. EDITIONUM DIFFERENTIAE

IV. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

V. SIGNA, SIGLA, ABBREVIATIONES

I. CODICES GRAECI ET LATINI IN HAC EDITIONE ADHIBITI
A. CODICES GRAECI

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*P ¹	III	Philadelphia, Univ. of Penns., Univ. Mus. of Arch. and Anthr., Egypt. Sect., E 2746; P. Oxy. 2	Mt 1,1-9,12,14-20
*P ²	VI	Firenze, Mus. Egizio, Inv. 7134	J 12,12-15
*P ³	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 2323	L 7,36-45; 10,38-42
*P ⁴	III	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1120	L 1,58-59; 1,62-2,1,6-7; 3,8-4,2,29-32,34-35; 5,3-8; 5,30-6,16
*P ⁵	III	London, Brit. Libr., Inv. 782. 2484; P. Oxy. 208. 1781	J 1,23-31,33-40; 16,14-30; 20,11-17,19-20,22-25
*P ⁶	IV	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Copt. 379. 381. 382. 384	J 10,1-2,4-7,9-10; 11,1-8,45-52
*P ⁷	III-IV(?)	Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA) 553 p	L 4,1-3
*P ⁸	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 8683	Act 4,31-37; 5,2-9; 6,1-6,8-15
*P ⁹	III	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 3736; P. Oxy. 402	IJ 4,11-12,14-17
*P ¹⁰	IV	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 2218; P. Oxy. 209	R 1,1-7
*P ¹¹	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258 A	IK 1,17-22; 2,9-12,14; 3,1-3,5-6; 4,3-5,5,7-8; 6,5-9, 11-18; 7,3-6,10-14
*P ¹²	III	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. Gr. 3; P. Amherst 3 b	H 1,1
*P ¹³	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 1532 v; P. Oxy. 657; Kairo, Egyptian Museum, PSI 1292	H 2,14-5,5; 10,8-22; 10,29-11,13; 11,28-12,17
*P ¹⁴	V	Sinai, Katharinen-Kl., P. Sinai II, Harris 14	IK 1,25-27; 2,6-8; 3,8-10,20
*P ¹⁵	III	Kairo, Egyptian Mus., JE 47423; P. Oxy. 1008	IK 7,18-8,4
*P ¹⁶	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., JE 47424; P. Oxy. 1009	Ph 3,10-17; 4,2-8

*P ¹⁷	IV	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 5893; P. Oxy. 1078	H 9,12-19
*P ¹⁸	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 2053 v; P. Oxy. 1079	Ap 1,4-7
*P ¹⁹	IV/V	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. d. 6 (P); P. Oxy. 1170	Mt 10,32-11,5
*P ²⁰	III	Princeton, Univ. Libr., Am 4117; P. Oxy. 1171	Jc 2,19-3,9
*P ²¹	IV/V	Allentown, Muhlenberg Coll., Theol. Pap. 3; P. Oxy. 1227	Mt 12,24-26,32-33
*P ²²	III	Glasgow, Univ. Libr., Ms. Gen. 1026/13; P. Oxy. 1228	J 15,25-16,2,21-32
*P ²³	III	Urbana, Univ. of Illinois, G. P. 1229; P. Oxy. 1229	Jc 1,10-12,15-18
*P ²⁴	IV	Newton Centre, Andover Newton Theol. School, F. Trask Libr., OP 1230; P. Oxy. 1230	Ap 5,5-8; 6,5-8
*P ²⁵	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 16388	Mt 18,32-34; 19,1-3,5-7,9-10
*P ²⁶	ca. 600	Dallas, Southern Meth. Univ., Bridwell Libr.; P. Oxy. 1354	R 1,1-16
*P ²⁷	III	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 7211; P. Oxy. 1355	R 8,12-22,24-27; 8,33-9,3,5-9
*P ²⁸	III	Berkeley, Pacific School of Rel., Palestine Inst. Museum, Pap. 2; P. Oxy. 1596	J 6,8-12,17-22
*P ²⁹	III	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. g. 4 (P); P. Oxy. 1597	Act 26,7-8,20
*P ³⁰	III	Gent, Rijksuniv., Univ. Bibl., Inv. 61; P. Oxy. 1598	I Th 4,12-13,16-17; 5,3,8-10,12-18,25-28; 2 Th 1,1-2
*P ³¹	VII	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 4; P. Ryl. 4	R 12,3-8
*P ³²	ca. 200	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 5; P. Ryl. 5	Tt 1,11-15; 2,3-8
*P ³³	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 17973; 26133. 35831 (= P ^{33a}); 39783	Act 7,6-10,13-18; 15,21-24,26-32
*P ³⁴	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39784	IK 16,4-7,10; 2K 5,18-21; 10,13-14; 11,2,4,6-7
*P ³⁵	IV(?)	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 1	Mt 25,12-15,20-23
*P ³⁶	VI	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 3	J 3,14-18,31-32,34-35
*P ³⁷	III/IV	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1570; P. Mich. 137	Mt 26,19-52
*P ³⁸	ca. 300	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1571; P. Mich. 138	Act 18,27-19,6,12-16
*P ³⁹	III	Rochester, Ambrose Swasey Libr., Inv. 8864; P. Oxy. 1780	J 8,14-22

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*P ⁴⁰	III	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G. 645	R 1,24-27; 1,31-2,3; 3,21-4,8; 6,4-5,16; 9,16-17,27
*P ⁴¹	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 7377. 7384. 7396. 7426. 7541-48. 7731. 7912. 7914	Act 17,28-18,2,17-18,22-25,27; 19,1-4,6-8,13-16,18-19; 20,9-13,15-16,22-24,26-38; 21,1-4,26-27; 22,11-14,16-17
*P ⁴²	VII/VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8706	L 1,54-55; 2,29-32
*P ⁴³	VI/VII	London, Brit. Libr., Inv. 2241	Ap 2,12-13; 15,8-16,2
*P ⁴⁴	VI/VII	New York, Metropol. Mus. of Art, Inv. 14. I. 527	Mt 17,1-3,6-7; 18,15-17,19; 25,8-10; J 9,3-4; 10,8-14; 12,16-18
*P ⁴⁵	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty I; Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 31974	Mt 20,24-32; 21,13-19; 25,41-26,39; Mc 4,36-40; 5,15-26; 5,38-6,3,16-25,36-50; 7,3-15; 7,25-8,1,10-26; 8,34-9,9,18-31; 11,27-12,1,5-8,13-19,24-28; L 6,31-41; 6,45-7,7; 9,26-41; 9,45-10,1,6-22; 10,26-11,1,6-25,28-46; 11,50-12,12,18-37; 12,42-13,1,6-24; 13,29-14,10,17-33; J 4,51,54; 5,21,24; 10,7-25; 10,30-11,10,18-36,42-57; Act 4,27-36; 5,10-21,30-39; 6,7-7,2,10-21,32-41; 7,52-8,1,14-25; 8,34-9,6,16-27; 9,35-10,2,10-23,31-41; 11,2-14; 11,24-12,5,13-22; 13,6-16,25-36; 13,46-14,3,15-23; 15,2-7,19-27; 15,38-16,4,15-21,32-40; 17,9-17
*P ⁴⁶	ca. 200	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty II; Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 6238	R 5,17-6,3,5-14; 8,15-25,27-35; 8,37-9,32; 10,1-11,22,24-33; 11,35-15,9; 15,11-16,27; 1K 1,1-9,2; 9,4-14,14; 14,16-15,15; 15,17-16,22; 2K 1,1-11,10,12-21; 11,23-13,13; G 1,1-8; 1,10-2,9,12-21; 3,2-29; 4,2-18; 4,20-5,17; 5,20-6,8,10-18; E 1,1-2,7; 2,10-5,6; 5,8-6,6,8-18,20-24; Ph 1,1,5-15,17-28; 1,30-2,12,14-27; 2,29-3,8,10-21; 4,2-12,14-23; Kol 1,1-2,5-13,16-24; 1,27-2,19; 2,23-3,11,13-24; 4,3-12,16-18; 1Th 1,1; 1,9-2,3; 5,5-9,23-28; H 1,1-9,16; 9,18-10,20.

*P ⁴⁷	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty III	22-30; 10,32-13,25
*P ⁴⁸	III	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 1165	Ap 9,10-11,3; 11,5-16,15; 16,17-17,2
*P ⁴⁹	III	New Haven, Yale Univ. Libr., P. 415 + 531	Act 23,11-17,25-29
*P ⁵⁰	IV/V	New Haven, Yale Univ. Libr., P. 1543	E 4,16-29; 4,32-5,13
*P ⁵¹	ca. 400	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2157	Act 8,26-32; 10,26-31
*P ⁵²	II	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 457	G 1,2-10,13,16-20
*P ⁵³	III	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 6652	J 18,31-33,37-38
*P ⁵⁴	V/VI	Princeton, Univ. Libr., Garrett (former deposit) 7742; P. Princ. 15	Mt 26,29-40; Act 9,33-10,1
*P ⁵⁵	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26214	Jc 2,16-18,22-26; 3,2-4
*P ⁵⁶	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19918	J 1,31-33,35-38
*P ⁵⁷	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26020	Act 1,1,4-5,7,10-11
[P ⁵⁸]		vide P ⁵³	Act 4,36-5,2,8-10
*P ⁵⁹	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 3	J 1,26,28,48,51; 2,15-16; 11,40-52; 12,25,29,31,35; 17,24-26; 18,1-2,16-17,22; 21,7,12-13,15,17-20,23
*P ⁶⁰	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 4	J 16,29-30; 16,32-17,6,8-9,11-15,18-25; 18,1-2,4-5,7-16,18-20,23-29,31-37,39-40; 19,2-3,5-8,10-18,20,23-26
*P ⁶¹	ca. 700	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 5	R 16,23-27; 1K 1,1-2,4-6; 5,1-3,5-6,9-13; Ph 3,5-9,12-16; Kol 1,3-7,9-13; 4,15; 1Th 1,2-3; Tt 3,1-5,8-11,14-15; Phm 4-7
*P ⁶²	IV	Oslo, Univ. Bibl., Inv. 1661	Mt 11,25-30
*P ⁶³	ca. 500	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 11914	J 3,14-18; 4,9-10
*P ⁶⁴	ca. 200	Oxford, Magdalen Coll., Gr. 18; Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 1 (= P ⁶⁷)	Mt 3,9,15; 5,20-22,25-28; 26,7-8,10,14-15,22-23,31-33
(+P ⁶⁷)		Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli»; PSI XIV 1373	1Th 1,3-2,1,6-13
*P ⁶⁵	III	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer II; Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty s. n.; Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 4274/4298	J 1,1-6,11; 6,35-14,26,29-30; 15,2-26; 16,2-4,6-7; 16,10-20,22-23; 20,25-21,9
*P ⁶⁶	ca. 200		
[P ⁶⁷]		vide P ⁶⁴	

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*P ⁶⁸	VII(?)	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258B	1K 4,12-17; 4,19-5,3
*P ⁶⁹	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2383	L 22,41-45-48-58-61
*P ⁷⁰	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2384; Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. CNR 419, 420	Mt 2,13-16; 2,22-3,1; 11,26-27; 12,4-5; 24,3-6,12-15
*P ⁷¹	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2385	Mt 19,10-11,17-18
*P ⁷²	III/IV	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer VII. VIII (1. 2 P nunc in Bibl. Vaticana)	IP 1,1-5,14; 2P 1,1-3,18; Jd 1-25
*P ⁷³	VII	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer L	Mt 25,43; 26,2-3
*P ⁷⁴	VII	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer XVII	Act 1,2-5,7-11,13-15,18-19,22-25; 2,2-4; 2,6-3,26; 4,2-6,8-27; 4,29-27,25; 27,27-28,31; Jc 1,1-6,8-19, 21-23,25; 1,27-2,3,5-15,18-22; 2,25-3,1,5-6,10-12,14; 3,17-4,8,11-14; 5,1-3,7-9,12-14,19-20; 1P 1,1-2,7-8, 13,19-20,25; 2,6-7,11-12,18,24; 3,4-5; 2P 2,21; 3,4, 11,16; 1J 1,1,6; 2,1-2,7,13-14,18-19,25-26; 3,1-2,8,14, 19-20; 4,1,6-7,12,16-17; 5,3-4,9-10,17; 2J 1,6-7,13; 3J 6,12; Jd 3,7,12,18,24
*P ⁷⁵	III	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer XIV. XV	L 3,18-22; 3,33-4,2; 4,34-5,10; 5,37-6,4; 6,10-7,32, 35-39,41-43; 7,46-9,2; 9,4-17,15; 17,19-18,18; 22,4-fin.; J 1,1-11,45,48-57; 12,3-13,10; 14,8-15,10 J 4,9,12
*P ⁷⁶	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36102	Mt 23,30-39
*P ⁷⁷	II/III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2683	Jd 4-5,7-8
*P ⁷⁸	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2684	H 10,10-12,28-30
*P ⁷⁹	VII	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 6774	J 3,34
*P ⁸⁰	III	Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 83	IP 2,20-3,1,4-12
*P ⁸¹	IV	Trieste, S. Daris, Inv. 20	L 7,32-34,37-38
*P ⁸²	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 2677	Mt 20,23-25,30-31; 23,39-24,1,6
*P ⁸³	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 16, 29	Mc 2,2-5,8-9; 6,30-31,33-34,36-37,39-41; J 5,5; 17, 3,7-8
*P ⁸⁴	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 4, 11, 26, 27	

*P ⁸⁵	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 1028	Ap 9,19-10,1,5-9
*P ⁸⁶	IV	Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 5516	Mt 5,13-16,22-25
*P ⁸⁷	III	Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 12	Phm 13-15,24-25
*P ⁸⁸	IV	Milano, Univ. Cattolica, P. Med. Inv. 69, 24	Mc 2,1-26
*P ⁸⁹	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, PL III/292	H 6,7-9,15-17
*P ⁹⁰	II	Oxford, Ashmolean Mus. 65 6 B. 32/M (3-5)a; P. Oxy. 3523	J 18,36-19,1; 19,2-7
*P ⁹¹	III	Sydney, Macquarie Univ., inv. 360; Milano, Ist. di Pap., P. Mil. Vogl. inv. 1224	Act 2,30-37; 2,46-3,2
*P ⁹²	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., PNarmuthis 69,39a/229a	E 1,11-13,19-21; 2Th 1,4-5,11-12
*P ⁹³	V	Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. 108	J 13,15-17
*P ⁹⁴	V/VI	Kairo, Egyptian Mus., P. Cair. 10730	R 6,10-13,19-22
*P ⁹⁵	III	Firenze, Bibl. Medicea Laur., PL II/31	J 5,26-29,36-38
*P ⁹⁶	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K 7244	Mt 3,13-15
*P ⁹⁷	VI/VII	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty XVII	L 14,7-14
*P ⁹⁸	II(?)	Kairo, Institut Français d'Archéologie Orientale, P. IFAO inv. 237b	Ap 1,13-20
*K 01	IV	London, Brit. Libr., Add. 43725	eap ^r
*A 02	V	London, Brit. Libr., Royal 1 D. VIII	eap ^r (vac. Mt 1,1-25,6; J 6,50-8,52; 2K 4,14-12,6)
*B 03	IV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1209	eap (vac. 1T-Phm; H 9,14-fin.)
*C 04	V	Paris, Bibl. Nat., Gr. 9	eap ^r (vac. Mt 1,1-2; 5,15-7,5; 17,26-18,28; 22,21-23,17; 24,10-45; 25,30-26,22; 27,11-46; 28,15-fin.; Mc 1,1-17; 6,32-8,5; 12,30-13,19; L 1,1-2; 2,5-42; 3,21-4,25; 6,4-36; 7,17-8,28; 12,4-19,42; 20,28-21, 20; 22,19-23,25; 24,7-45; J 1,1-3; 1,41-3,33; 5,17-6,38; 7,3-8,34; 9,11-11,7; 11,47-13,7; 14,8-16,21; 18,36-20,25; Act 1,1-2; 4,3-5,34; 6,8; 10,43-13,1; 16,37-20,10; 21,31-22,20; 23,18-24,15; 26,19-27, 16; 28,5-fin.; R 1,1-2; 2,5-3,21; 9,6-10,15; 11,31-13,10; 1K 1,1-2; 7,18-9,6; 13,8-15,40; 2K 1,1-2; 10,8-fin.; G 1,1-20; E 1,1-2,18; 4,17-fin.; Ph 1,1-22;

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*D 05	V	Cambridge, Univ. Libr., Nn. 2. 41	3,5-fin.; Kol 1,1-2; 1Th 1,1; 2,9-fin.; 2Th; 1T 1,1-3,9; 5,20-fin.; 2T 1,1-2; Tt 1,1-2; Phm 1-2; H 1,1-2,4; 7,26-9,15; 10,24-12,15; Je 1,1-2; 4,2-fin.; 1P 1,1-2; 4,5-fin.; 2P 1,1; 1J 1,1-2; 4,3-fin.; 2J; 3J 1-2; Jd 1-2; Ap 1,1-2; 3,20-5,14; 7,14-17; 8,5-9,16; 10,10-11,3; 16,13-18,2; 19,5-fin.)
*D 06	VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107, 107 AB	ea (vac. Mt 1,1-20; 6,20-9,2; 27,2-12; J 1,16-3,26; Act 8,29-10,14; 21,2-10,16-18; 22,10-20,29-fin.; Je-Jd [Mt 3,7-16; Mc 16,15-20; J 18,14-20,13 suppl.])
E 07	VIII	Basel, Univ. Bibl., AN III 12	p (vac. R 1,1-6; [1,27-30; 1K 14,13-22 suppl.])
*E 08	VI	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35	e†
F 09	IX	Utrecht, Univ. Bibl., Ms. 1	a (vac. Act 26,29-28,26; Je-Jd)
*F 010	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	e†
G 011	IX	London, Brit. Libr., Harley 5684; Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 20	p (vac. R 1,1-3,18; 1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,1-8; Phm 21-fin.; H)
*G 012	IX	Dresden, Sächs. Landesbibl., A 145b	e†
H 013	IX	Hamburg, Univ. Bibl., Cod. 91 in serin; Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 20, 21	a†
H 014	IX	Modena, Bibl. Estense, α. V. 6.3 (G. 196)	1K 10,22-29; 11,9-16; 2K 4,2-7; 10,5-11,8; 11,12-12,4; G 1,1-10; 2,9-17; 4,30-5,5; Kol 1,26-2,8; 2,20-3,11; 1Th 2,9-13; 4,5-11; 1T 1,7-2,13; 3,7-13; 6,9-13; 2T 1,1-9; Tt 1,1-3; 1,15-2,5; 3,13-15; H 1,3-8; 2,11-16; 3,13-18; 4,12-15; 10,1-7,32-38; 12,10-15; 13,24-25
*H 015	VI	Paris, Bibl. Nat., Coislin 202; Torino, Bibl. Naz., A.1	1K 10,29; 11,9-10,18-19,26-27; 12,3-4,14,27-28; 14,12-13,22,32-33; 15,3,15,27-28,38-39,49-50; 16,1-2,12-
*I 016	V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06. 275	

(*)K 017	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 63	13; 2K 1,1,9,16-17; 2,3-4,14; 3,6-7,16-17; 4,6-7,16-17; 5,8-10,17-18; 6,6-8,16-18; 7,7-8,13-14; 8,6-7,14-17; 8,24-9,1,7-8; 9,15-10,1,8-10; 10,17-11,2,9-10,20-21,28-29; 12,6-7,14-15; 13,1-2,10-11; G 1,1-3,11-13; 1,22-2,1,8-9,16-17; 3,6-8,16-17,24-28; 4,8-10,20-23; E 2,15-18; 3,6-8,18-20; 4,9-11,17-19,28-30; 5,6-11,20-24; 5,32-6,1,10-12,19-21; Ph 1,1,4,11-13,20-23; 2,1-3,12-14,25-27; 3,4-6,14-17; 4,3-6,13-15; Kol 1,1-4,10-12,20-22,27-29; 2,7-9,16-19; 3,5-8,15-17; 3,25-4,2,11-13; 1Th 1,1-2,9-10; 2,7-9,14-16; 3,2-5,11-13; 4,7-10; 4,16-5,1,9-12,23-27; 2Th 1,1-3,10-11; 2,5-8,14-17; 3,8-10; 1T 1,1-3,10-13; 1,19-2,1,9-13; 3,7-9; 4,1-3,10-13; 5,5-9,16-19; 6,1-2,9-11,17-19; 2T 1,1-3,10-12; 2,2-5,14-16,22-24; 3,6-8; 3,16-4,1,8-10,18-20; Tt 1,1-3,10-11; 2,4-6,14-15; 3,8-9; Phm 1-3,14-16; H 1,1-3,9-12; 2,4-7,12-14; 3,4-6,14-16; 4,3-6,12-14; 5,5-7; 6,1-3,10-13; 6,20-7,2,7-11,18-20; 7,27-8,1,7-9; 9,1-4,9-11,16-19,25-27; 10,5-8,16-18,26-29,35-38; 11,6-7,12-15,22-24,31-33; 11,38-12,1,7-9,16-18,25-27; 13,7-9,16-18,23-25
(*)K 018	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 63	e
*L 019	VIII	Moskva, Hist. Mus., V. 93, S. 97	apK (vac. Act; R 10,18-fin.; 1K 1,1-6,13; 8,8-11)
(*)L 020	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 62	e (vac. Mt 4,22-5,14; 28,17-fin.; Mc 10,16-30; 15,2-20; J 21,15-fin.)
M 021	IX	Roma, Bibl. Angelica, 39	ap (vac. Act 1,1-8,10; H 13,10-fin.)
(*)N 022	VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 48	e
		St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 537; Patmos, Joannu, 67; Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2305; London, Brit. Libr., Cotton. Tit. C. XV; Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 31; Athen, Byz. Mus., Frg. 21; Lerma/Alessandria, A. Spinola; New York, Pierpont	e (vac. Mt 1,1-24; 2,7-20; 3,4-6,24; 7,15-8,1,24-31; 10,28-11,3; 12,40-13,4,33-41; 14,6-22; 15,14-31; 16,7-18,5; 18,26-19,6; 19,13-20,6; 21,19-26,57; 26,65-27,26,34-fin.; Mc 1,1-5,20; 7,4-20; 8,32-9,1; 10,43-11,7; 12,19-14,25; 15,23-33,42-fin.; L 1,1-2,

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
O 023	VI	Morgan Libr., 874; Thessaloniki, Byz. Mus. Ms. 1	23; 4,3-19,26-35; 4,42-5,12; 5,33-9,7,21-28,36-58; 10,4-12; 10,35-11,14; 11,23-12,21-29; 18,32-19,17; 20,30-21,22; 22,49-57; 23,41-24,13,21-39,49-fin.; J 1,1-21; 1,39-2,6; 3,30-4,5; 5,3-10,19-26; 6,49-57; 9,33-14,2; 14,11-15,14; 15,22-16,15; 20,23-25,28-30; 21,20-fin.)
(*)P 024	VI	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1286; olim Mariupol, Gymnasium Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 64	Mt† Mt 1,11-21; 3,13-4,19; 10,7-19; 10,42-11,11; 13,40-50; 14,15-15,3,29-39; Mc 1,2-11; 3,5-17; 14,13-24,48-61; 15,12-37; L 1,1-13; 2,9-20; 6,21-42; 7,32-8,2; 8,31-50; 9,26-36; 10,36-11,4; 12,34-45; 14,14-25; 15,13-16,22; 18,13-39; 20,21-21,3; 22,3-16; 23,20-33; 23,45-24,1; 24,14-37; J 1,29-40; 2,13-25; 21,1-11 act *eath (*)p (*)r (vac. Act 1,1-2,13; R 2,16-3,4; 8,32-9,10; 11,23-12,1; 1K 7,15-17; 12,23-13,5; 14,23-39; 2K 2,13-16; Kol 3,16-4,8; 1Th 3,5-4,17; 1J 3,20-5,1; Jd 4-15; Ap 16,12-17,1; 19,21-20,9; 22,6-fin.) L 4,34-5,4; 6,10-26; 12,6-43; 15,14-31; 17,34-18,15; 18,34-19,11; 19,47-20,17; 20,34-21,8; 22,27-46; 23,30-49; J 12,3-20; 14,3-22 L† e
[*]P 025	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 225	
(*)Q 026	V	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 64	
R 027	VI	London, Brit. Libr., Add. 17211	
S 028	X (949)	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 354	
*T 029	V	Roma, Bibl. Vatic., Borg. Copt. 109 (Cass. 7,65,2); ibidem, Copt. 109 (Cass. 18,65); New York, Pierpont Morgan Libr., M 664 A; Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,9, fol. 49, 65; 129,10, fol. 209 (= 0113); Copt. 129,9, fol. 76 (= 0125); Copt. 129,7, fol. 35; 129,8, fol. 121, 122, 140, 157 (= 0139)	
cum 0113; 0125; 0139			

U 030	IX	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 1397 (I, 8)	e
V 031	IX	Moskva, Hist. Mus., V. 9, S. 399	et†
*W 032	V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06, 274	e (vac. Mc 15,13-38; J [1,1-5,11 suppl.]; 14,26-16,7)
X 033	X	München, Univ. Bibl., 2° Cod. ms. 30	eK†
Y 034	IX	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 6594	et†
*Z 035	VI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 32	Mt 1,17-2,6,13-20; 4,4-13; 5,45-6,15; 7,16-8,6; 10,40-11,18; 12,43-13,11; 13,57-14,19; 15,13-23,17,9-17; 17,26-18,6; 19,4-12,21-28; 20,7-21,8,23-30,37-45; 22,16-25; 22,37-23,3,13-23; 24,15-25; 25,1-11; 26,21-29,62-71 e (vac. Mt 5,31-6,16; 6,30-7,26; 8,27-9,6; 21,19-22,25; Mc 3,34-6,21) e (vac. J 19,17-35) e (vac. Mt 1,1-9; 1,21-4,4; 4,17-5,4) L J
(*)Γ 036	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. infr. 2.2; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 33	L 1,1-9,19-23,27-28,30-32,36-66; 1,77-2,19,21-22,33-39; 3,5-8,11-20; 4,1-2,6-20,32-43; 5,17-36; 6,21-7,6,11-37,39-47; 8,4-21,25-35,43-50; 9,1-28,32-33,35; 9,41-10,18,21-40; 11,1-4,24-33 et†
(*)Δ 037	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 48	Mt Mc
*Θ 038	IX	Tbilisi, Inst. rukop., Gr. 28	Mt Mc†
Λ 039	IX	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. infr. 1.1	eap (vac. Mt; Mc 1,1-9,5; H 8,11-9,19)
*Ξ 040	VI	Cambridge, Univ. Libr., BFBS Mss 213	e
Π 041	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 34	r
Σ 042	VI	Rossano, Mus. Diocesano	et†
Φ 043	VI	Tirana, Staatsarchiv, Nr. 1	
*Ψ 044	IX/X	Athos, Lavra, B' 52	
Ω 045	IX	Athos, Dionysiu, 55	
(*)046	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2066	
047	VIII	Princeton, Univ. Libr., Med. and Ren. Mss. Garrett I	
*048	V	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2061	

Act 26,6-27,4; 28,3-31; R 13,4-15,9; 1K 2,1-3,11,22; 4,4-6; 5,5-11; 6,3-11; 12,23-15,17,20-27; 2K 4,7-6,8; 8,9-18; 8,21-10,6; E 5,8-6,24; Ph 1,8-23; 2,1-4,6-8; Kol 1,20-2,8,11-14,22-23; 3,7-8; 3,12-4,18;

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
049	IX	Athos, Lavra, A' 88	1Th 1,1,5-6; 1T 5,5-6,17,20-21; 2T 1,4,6,8; 2,2-25;
*050	IX	Athen, Nat. Bibl., 1371; Athos, Dionysiu, (71) 2; Moskva, Hist. Mus., V. 29, S. 119; Oxford, Christ Church Coll., Wake 2	Tt 3,13-15; Phm 1-25; H 11,32-38; 12,3-13,4; Jc 4, 15-5,20; 1P 1,1-12; 2P 2,4-8; 2,13-3,15; 1J 4,6-5,13,17-18,21; 2J 1-13; 3J 1-15
*051	X	Athos, Pantokratoros, 44	apt
052	X	Athos, Panteleimonos, 99,2	J 1,1,3-4; 2,17-3,8,12-13,20-22; 4,7-14; 20,10-13, 15-17
053	IX	München, Bayer. Staatsbibl., Gr. 208	r (vac. Ap 1,1-11,14; 13,2-3; 22,8-14)
054	VIII	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 521	rt
*057	IV/V	Berlin, Staatl. Mus., P. 9808	et
*058	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39782	et
*059	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39779; 36112 (= 0215)	Act 3,5-6,10-12
cum 0215			Mt 18,18-19,22-23,25-26,28-29
*060	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 5877	Mc 15,20-21,26-27,29-38
061	V	Paris, Louvre, Ms. E 7332	J 14,14-17,19-21,23-24,26-28
*062	V	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	pt
063	IX	Athos, Vatopediu, 1219; Moskva, Hist. Mus., V. 137, S. 39; V. 181, S. 350; Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1155, II (= 0117)	G 4,15-5,14
cum 0117			et
064	VI	Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA), 17p; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 10 (= 074); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 276 (= 090)	et
cum 074;			Act 28,8-17
090	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, I	et
065	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	Act 14,13-16,19-23; 24,37-25,1,32-45; 26,31-45; Mc 9,14-22; 14,58-70
*066	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, III	
*067	VI		

*068	V	London, Brit. Libr., Add. 17136	J13,16-17,19-20,23-24,26-27; 16,7-9,12-13,15-16,18-19
*069	V	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 2057	Mc 10,50-51; 11,11-12
*070	VI	Oxford, Clarendon Press, b. 2; London, Brit. Libr., Add. 34274 (= 0110); Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,7, fol. 14,72; 129,8, fol. 89f. 139, 147-154; 129,9, fol. 87; 129,10, fol. 119-124, 142, 156, 164 (= 0124); 132,2, fol. 75, 92; 133,1, fol. 120 (= 0193); Paris, Louvre, MSE 10014, 10092k; Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 2699 (= 0178); Pap. K. 2700 (= 0179); Pap. K. 15 (= 0180); Pap. K. 9007 (= 0190); Pap. K. 9031 (= 0191); London, Brit. Libr., Or. 3579B (= 0202); 4919 (6)	L 3,19-30; 8,13-19; 8,56-9,9,12,13-16; 10,21-39,41-11,6,24-42; 12,5-13,32; 16,4-12; 21,30-22,2,54-65; 23,4-24,26; J 3,23-26; 5,22-31,38-39; 7,3-12; 8,13-22; 8,33-9,39; 11,50-56; 12,33-34,46-13,4; 16,33-17,1
*071	V/VI	Cambridge/Mass., Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 3735	Mt 1,21-24; 1,25-2,2
*072	V/VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 2,23-3,5
*073	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Harris 7; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 277 (= 084)	Mt 14,19-35; 15,2-8
cum 084		vide 064	
[*]075	X	Athen, Nat. Bibl., Gr. 100	pK† (vac. R; 1K 1,1-15,28; H 11,38-fin.), *1K Ph Kol
*076	V/VI	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. G. 8	Act 2,11-22
*077	V	Sinai, Katharinen-Kl., Harris App. 5	Act 13,28-31
*078	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 1-7	Mt 17,22-18,3,11-19; 19,5-14; L 18,14-25; J 4,52-5,8; 20,17-26
*079	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 8-10	L 7,39-49; 24,10-19
080	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 275; Alexandria, Bibl. Patriarch., 496	Mc 9,14-18,20-22; 10,23-24,29
[081]		vide 0285	
*082	VI	Moskva, Hist. Mus., V. 108, S. 100	E 4,2-18
*083	VI/VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 10; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 12 (= 0112); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., O. L. D. P. 149 (= 0235)	Mc 13,12-14,16-19,21-24,26-28; 14,29-45; 15,27-16,8; conclusio brevior; 16,9-10; J 1,25-41; 2,9-4,14,34-50
cum 0112;			
0235			

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
[084]		vide 073	
*085	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 714	Mt 20,3-32; 22,3-16
*086	VI	London, Brit. Libr., Or. 5707; Kairo, Egyptian Mus., 9239	J 1,23-26; 3,5-4,18,23-35,45-49
*087	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 12. 278; ibidem, Dimitrievskij, s. n.; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 11 (= 092b); Gr. 218	Mt 1,23-2,2; 19,3-8; 21,19-24; Mc 12,32-37; J 18, 29-35
*088	V/VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	1K 15,53-16,9; Tt 1,1-13
[089]		vide 0293	
*091	VI	vide 064	
[092a]		St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 279; ibidem, Akad. Nauk, F 410	J 6,13-14,22-24,38-42,44-45,47-52,54-62
[092b]		vide 0293	
093	VI	vide 087	
		Cambridge, Univ. Libr., Taylor-Schechter Coll. 12, 189, 208	a†
*094	VI	Athen, Nat. Bibl., Gr. 2106	Mt 24,9-21
*095	VIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 17, 49,1-2 (= 0123)	Act 2,22-28; 2,45-3,8
*096	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 19	Act 2,6-17; 26,7-18
*097	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 18	Act 13,39-46
*098	VII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, Z' α' 24	2K 11,9-19
*099	VII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,8, fol. 162	Mc 16,6-8; conclusio breviar; 16,9-18
[0100]		= ℓ 963	
*0101	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39780	J 1,29-32
*0102	VII	Athos, Vatopediu, 1219; Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1155, I; Athos, Protatu, 56 (= 0138)	Mt 21,24-24,15; L 3,23-4,8,10-16,18-19,21-43; 21, 4-18
cum 0138		Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 726, fol. 6. 7	e†
0103	VII	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 726, fol. 1-5. 8-10	e†
0104	VII		

*0105	X	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. Gr. 121	J 6,71-7,46
*0106	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 16; Leipzig, Univ. Bibl., Cod. Gr. 7; Birmingham, Selly Oak Coll., Mingana chr. arab. 93; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 8 (= 0119)	Mt 12,17-19,23-25; 13,32; 13,36-15,26
*0107	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 11	Mt 22,15-23,14; Mc 4,24-35; 5,14-23
*0108	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 22	L 11,37-45
*0109	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5010	J 16,30-17,9; 18,31-40
[0110]		vide 070	
*0111	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5013	2Th 1,1-2,2
[0112]		vide 083	
[0113]		vide 029	
[0114]		= ℓ 965	
*0115	IX/X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 314, fol. 179. 180	L 9,35-47; 10,12-22
0116	VIII	Napoli, Bibl. Naz., Ms. II C 15	Mt 19,14-28; 20,23-21,2; 26,52-27,1; Mc 13,21-14,67; L 3,1-4,20
[0117]		vide 063	
*0118	VIII	Sinai, Katharinen-Kl., Harris 6	Mt 11,27-28
[0119]		vide 0106	
IX		Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2302	a†
X		London, Brit. Libr., Harley 5613	1K 15,52-16,24; 2K 1,1-15; 10,13-12,5
[0121b]		vide 0243	
*0122	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 32	G 5,12-6,4; H 5,8-6,10
[0123]		vide 095	
[0124]		vide 070	
[0125]		vide 029	
*0126	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 5,34-6,2
*0127	VIII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 207	J 2,2-11
*0128	IX	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 208	Mt 25,32-37,40-42,44-45
[0129]		vide ℓ 1575	
*0130	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 18, p. 143-146; 45, p. 1. 2;	Mc 1,31-2,16; L 1,20-31,64-79; 2,24-48

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0131	IX	Zürich, Zentralbibl., C. 57	Mc 7,3,6-8; 7,30-8,16; 9,2,7-9
*0132	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. VIII. 5	Mc 5,16-40
0133	IX	Oxford, Christ Church Coll., Wake 37	e†
0134	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919	e†
0135	VIII	Oxford, Bodl. Libr., Seld. sup. 2, fol. 177. 178	e†
0136	IX	Milano, Bibl. Ambros., Q. 6. sup.	e†
cum 0137	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 281; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 9 (= 0137)	e†
[0137]		vide 0136	
[0138]		vide 0102	
[0139]		vide 029	
*0140	X	Sinai, Katharinen-Kl., Harris App. 41	Act 5,34-38
0141	X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 209	eK (J)
*0143	VI	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. e. 5 (P)	Mc 8,17-18,27-28
*0145	VII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	J 6,26-31
*0146	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 10,37-45
*0147	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L 6,23-35
*0148	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. Gr. 106	Mt 28,5-19
0150	IX	Patmos, Joannu, 61	pK†
0155	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L†
*0156	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	2P 3,2-10
0159	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	E†
*0160	IV/V	Berlin, Staatl. Mus., P. 9961	Mt 26,25-26,34-36
*0161	VIII	Athen, Nat. Bibl., 139	Mt 22,7-46
*0162	III/IV	New York, Metropol. Mus. of Art, 09. 182. 43; P. Oxy. 847	J 2,11-22
*0163	V	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 9351; P. Oxy. 848	Ap 16,17-20
*0164	VI/VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 9108	Mt 13,20-21
*0165	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 13271	Act 3,24-4,13,17-20

*0166	V	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G 1357	Act 28,30-31; Jc 1,11
*0167	VII	Athos, Lavra, Δ 61; Louvain, Bibl. de l'Univ., Sect. des mss., frg. Omont no. 8	Mc 4,24-29,37-41; 6,9-11,13-14,37-39,41,45
*0169	IV	Princeton, Theol. Sem., Pap. 5; P. Oxy. 1080	Ap 3,19-4,3
*0170	V/VI	Princeton, Theol. Sem., Pap. 11; P. Oxy. 1169	Mt 6,5-6,8-10,13-15,17
*0171	ca. 300	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 2, 124; Berlin, Staatl. Mus., P. 11863	Mt 10,17-23,25-32; L 22,44-56,61-64
*0172	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 4	R 1,27-30; 1,32-2,2
*0173	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 5	Jc 1,25-27
0174	V	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 118	G†
*0175	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 125	Act 6,7-10,12-15
*0176	IV/V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 251	G 3,16-25
*0177	X	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 2698	L 1,73-2,7
[0178]		vide 070	
[0179]		vide 070	
[0180]		vide 070	
*0181	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39778	L 9,59-10,14
*0182	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39781	L 19,18-20,22-24
*0183	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39785	1Th 3,6-9; 4,1-5
*0184	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8662	Mc 15,36-37,40-41
*0185	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39787	1K 2,5-6,9,13; 3,2-3
*0186	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39788; 3075 (= 0224)	2K 4,5-8,10,12-13
cum 0224			
*0187	VI	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G 1354	Mc 6,30-41
*0188	IV	Berlin, Staatl. Mus., P. 13416	Mc 11,11-17
*0189	II/III	Berlin, Staatl. Mus., P. 11765	Act 5,3-21
[0190]		vide 070	
[0191]		vide 070	
[0193]		vide 070	

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
0196	IX	Damaskus, Mus. Nat.	Mt†
0197	IX	Beuron, Erzabtei	et
*0198	VI	London, Brit. Libr., Pap. 459	Kol 3,15-16,20-21
*0199	VI/VII	London, Brit. Libr., Pap. 2077 B	1 K 11,17-19,22-24
*0200	VII	London, Brit. Libr., Pap. 2077 C	Mt 11,20-21
*0201	V	London, Brit. Libr., Pap. 2240	1 K 12,2-3,6-13; 14,20-29
[0202]		vide 070	
*0204	VII	London, Brit. Libr., Or. 4923	Mt 24,39-42,44-48
*0206	IV	Dayton, United Theol. Sem.; P. Oxy. 1353	1 P 5,5-13
*0207	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1166	Ap 9,2-15
*0208	VI	München, Bayer. Staats-Bibl., Cim 29418 (2)	Kol 1,29-2,10,13-14; 1 Th 2,4-7,12-17
*0209	VII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 8	R 14,9-15,2; 16,25-27; 2 K 1,1-15; 4,4-13; 6,11-7,2; 9,2-10,17; 2 P 1,1-2,3
*0210	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 3607. 3623	J 5,44; 6,1-2,41-42
0212	III	New Haven, Yale Univ., P. Dura 10	(Diatessaron:) Mt 27,56-57; Mc 15,40-42; L 23,49-51,54; J 19,38
*0213	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 1384	Mc 3,2-3,5
*0214	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29300	Mc 8,33-37
[0215]		vide 059	
*0216	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3081	J 8,51-53; 9,5-8
*0217	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39212	J 11,57-12,7
*0218	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19892 B	J 12,2-6,9-11,14-16
*0219	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36113. 26083	R 2,21-23; 3,8-9,23-25,27-30
*0220	III	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 113	R 4,23-5,3,8-13
*0221	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19890	R 5,16-17,19; 5,21-6,3
*0222	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29299	1 K 9,5-7,10,12-13
*0223	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3073	2 K 1,17-2,2
[0224]		vide 0186	
*0225	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19802	2 K 5,1-2,8-9,14-16; 5,19-6,1,3-5; 8,16-24

*0226	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 31489	1 Th 4,16-5,5
*0227	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26055	H 11,18-19,29
*0228	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19888	H 12,19-21,23-25
*0229	VIII	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1296 b	Ap 18,16-17; 19,4-6
0230	IV	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1306	p†
*0231	IV	Oxford, Ashmolean Mus., s. n.	Mt 26,75-27,1,3-4
*0232	V/VI	Oxford, Ashmolean Mus., s. n.	2 J 1-9
0233	VIII	Münster/Westf., Bibelmus., Ms. 1	et
*0234	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mt 28,11-15; J 1,4-8,20-24
[0235]		vide 083	
*0236	V	Moskva, Mus. Puschkina, Golenischtschew, Copt. 55	Act 3,12-13,15-16
*0237	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8023 bis	Mt 15,12-15,17-19
*0238	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8668	J 7,10-12
*0239	VII	London, Brit. Libr., Or. 4717 (16)	L 2,27-30,34
*0240	V	Tbilisi, Inst. rukop., 2123	Ti 1,4-8
*0241	VI	Cologny, Bibl. Bodmer., Cod. Bodmer 24	1 T 3,16-4,3,8-11
*0242	IV	Kairo, Egyptian Mus., 71942	Mt 8,25-9,2; 13,32-38,40-46
*0243	X	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 983 (II 181); Hamburg, Univ. Bibl., Cod. 50 in scrin.	1 K 13,4-16,24; 2 K 1,1-13,13; H 1,1-4,3; 12,20-13,25
cum 0121 b			
*0244	V	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 8	Act 11,29-12,5
*0245	VI	Birmingham, Selly Oak Coll., Mingana Georg. 7	1 J 3,23-4,1,3-6
*0246	VI	Cambridge, Westminster Coll.	Je 1,12-14,19-21
*0247	V/VI	Manchester, J. Rylands Libr., Copt. 20	1 P 5,13-14; 2 P 1,5-8,14-16; 2,1
*0249	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T 4. 21, fol. 326. 327	Mt 25,1-9
0250	VIII	Cambridge, Westminster Coll., Cod. Climaci re-scriptus	et
*0251	VI	Paris, Louvre, S. N. 121	3 J 12-15; Jd 3-5
*0252	V	Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 6	H 6,24,6-7
0253	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L†
*0254	V	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	G 5,13-17
0255	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mt†

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0256	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26084	J 6,32-33.35-37
*0259	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 3605	IT 1,4-7
*0260	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 5542	J 1,30-32
*0261	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 6791. 6792. 14043	G 1,9-12.19-22; 4,25-31
*0262	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 13977	IT 1,15-16
0263	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 14045	Mc†
0264	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 14049	J†
0265	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 16994	L†
*0266	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 17034	L 20,19-25.30-39
0267	V	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 16	L†
0268	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 6790	J†
*0269	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 23	Mc 6,14-20
*0270	IV/V	Amsterdam, Univ. Bibl., Gx 200	1K 15,10-15.19-25
*0271	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 22	Mt 12,27-39
0272	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol.21. 98. 101	L†
0273	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 29. 99. 100	et
*0274	V	Kairo, Copt. Mus., 6559/6571	Mc 6,56-7.4.6-9.13-17.19-23.28-29.34-35; 8,3-4.8-11; 9,20-22.26-41; 9,43-10.1.17-22
*0275	VII	Dublin, Trin. Coll., TCD PAP F 138	Mt 5,25-26.29-30
[0276]		= ℓ 962	
*0277	VII/VIII	Firenze, Istituto Pap. «G. Vitelli», PSI inv. CNR 32C	Mt 14,22.28-29
*0278	IX	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 2	R 1,1-9.24-30; 1K 7,37-40; 8,1-6; 2K 10,14-17; 11, 2-13,5; G 1,1-6,1; 6,11-fin.; E 1,1-8; 1,16-2,14; 3,9- 4,8; 4,30-fin.; Ph 1,1-3,4; 4,12-13.17-21; Kol 1,17- 3,13; 3,21-fin.; 1Th; 2Th; Tt 2,11-3,2; 3,8-fin.; Phm; H 1,1-10,12
*0279	VIII/IX	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 15	L 8,32-44; 22,2-3.15-16
*0281	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 29	Mt 6,24-30; 7,4-24; 8,11-14; 9,1-15; 10,7-14; 11,3-11; 11,27-12,4.13-29; 13,19-23.25-31.52-58; 15,12-13.15-

*0282	VI	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 29a	20,22-24.26-32; 16,12-19.25-28; 17,2-4-5.9.17-18,8.
*0285	VI	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 70; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 9	14-27; 19,21-20,4; 20,25-33; 21,8-13.27-32; 22,13-21. 40-23,4; 23,17-18.22-30; 24,21-51; 25,39-44; 26,15- 37,51-56; 26,64-71.73-27,4; 27,22-35
cum 081			Ph 2,22-24; 3,6-8
*0289	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 99	R 5,12.14; 8,37-9,5; 13,1-4; 13,11-14,3; 1K 4,2-7; 12,21-28; 14,26-34; 2K 1,20-2,12; 7,9-10; E 3,13-20; 5,28-6,1; 1T 1,1-7; H 8,9-9,1; 9,25-10,2; 11,3-7; 12, 23-13,25; 1P 3,17-4,1
*0291	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 1	R 8,19-21.32-35; 1K 2,11-4,12; 13,13-14,1.3-11. 13-19
(*)0292	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 2-4	L 8,45-9,2
*0293	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 10; Harris 11 (= 092a); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 280 (= 089)	Mc 6,55-7,5
cum 089; 092a			Mt 21,27-28.31-32; 26,2-12
*0294	VI/VII	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 16	
*0296	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 48, 53, 55	Act 14,27-15,10
*0298	VIII/IX	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 4	2K 7,3-10; 1J 5,3-13
*0299	X/XI(?)	Paris, Bibl. Nat. Copte 129,10, fol. 199v	Mt 26,24-29
*0301	V	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 1367	J 20,1-7
1	XII	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 2	J 17,1-4
[1 rK]		vide 2814	eap
[2 ap]		vide 2815	
4	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 84	et
[4 ap]		vide 2816	
6	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 112	eap†
[7 pK]		vide 2817	
13	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 50	et
17	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 55	e
21	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 68	et

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
22	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 72	e†
[*]28	XI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 379	Mt† (*)Mc L† J†
*33	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 14	eap (vac. Mc 9,31-11,11; 13,11-14,60; L 21,38-23,26)
[36 aK]		vide 2818	
42	XI	Frankfurt/Oder, Stadtarchiv, Ms 17	ap†
51	XIII	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 31	eap†
56	XV	Oxford, Lincoln Coll., Gr. 18	e
61	XVI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 30	eap†
63	X	Dublin, Trin. Coll., Ms. 31	eK
64	XII	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 230	e
69	XV	Leicester, Leicestershire Record Office, Cod. 6 D 32/1	eap†
71	1160	London, Lambeth Palace, 528	e
72	XI	London, Brit. Libr., Harley 5647	e
76	XIV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 300	eap
(*)81	1044	London, Brit. Libr., Add. 20003; Alexandria, Bibl. Patriarch., 59	ap (vac. Act 4,8-7,17; 17,28-23,9)
88	XII	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 7	ap†
94	r: XII	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 202.2	ap†K
	ap: XIII		
97	XII	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Gud. Graec. 104. 2	ap
103	XII	Moskva, Hist. Mus., V. 96, S. 347	apK
[*]104	1087	London, Brit. Libr., Harley 5537	a (*)p r
110	XII	London, Brit. Libr., Harley 5778	ap†
117	XV	London, Brit. Libr., Harley 5731, fol. 1-183	e†
118	XIII	Oxford, Bodl. Libr., Auct. D. infr. 2. 17	e†
122	XII	Leiden, Univ. Bibl., B. P. Gr. 74a	eap†
124	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 188	e
131	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 360	eap

137	XI	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 756	eK
157	ca. 1122	Roma, Bibl. Vatic., Urbino. Gr. 2	e
162	1153	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 449	e
172	XIII/XIV	Berlin, Staatsbibl., Phill. 1461	ap†
174	1052	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2002	e
181	X	Roma, Bibl. Vatic., Reg. Gr. 179	ap†
	r: al.m.		
185	XIV	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI. 16	e
189	e: XIV	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI. 27	eap†
	ap: XII		
206	XIII	London, Lambeth Palace, 1182	ap†
209	eap: XIV	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 394	eap†
	r: XV		
213	XI	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 409	e†
221	X	Oxford, Bodl. Libr., Can. Gr. 110	ap
225	1192	Napoli, Bibl. Naz., Cod. Vien. 9	e
229	1140	Escorial, Gr. 416 (X. IV. 21)	e†
230	1013	Escorial, Gr. 328 (Y. III. 5)	e
237	XI	Moskva, Hist. Mus., V. 85, S. 41	eK
238	XI	Moskva, Hist. Mus., V. 91, S. 47; ibidem, Ross. Gosud. Archiv, F. 1607, No. 3	eK
241	XI	olim: Dresden, Sachs. Landesbibl., A 172	eap†
242	XII	Moskva, Hist. Mus., V. 25, S. 407	eap†
245	1199	Moskva, Hist. Mus., V. 16, S. 278	e
251	XII	Moskva, Ross. Gosud. Bibl., Gr. 9	e
255	XIV	Krakau, Bibl. Jag. Graec. qu. 40 (olim: Berlin)	ap
257	XIV	Krakau, Bibl. Jag. Graec. qu. 43 (olim: Berlin)	ap
264	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 65	e†
274	X	Paris, Bibl. Nat., Suppl., Gr. 79	e†
304	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 194	eK (vac. L J)
307	X	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 25	aK

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
309	XIII	Cambridge, Univ. Libr., Dd. 11. 90	ap† (vac. Phm H)
321	XII	London, Brit. Libr., Harley 5557	ap†
322	XV	London, Brit. Libr., Harley 5620	ap
[*]323	XII	Genève, Bibl. Publ. et Univ., Gr. 20	(*)a p (Act 1, 1-8; 2, 36-45 suppl.)
326	X	Oxford, Lincoln Coll., Lat. 82	ap†
327	XIII	Oxford, New Coll., 59	ap
337	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 56	ap†
346	XII	Milano, Bibl. Ambros., S. 23 sup.	e†
348	1022	Milano, Bibl. Ambros., B. 56 sup.	e
[*]365	XII	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI 36	ea (*)p (vac. R 1, 1-18; 7, 18-21; 8, 3-31)
385	1407	London, Brit. Libr., Harley 5613	ap†
398	X	Cambridge, Univ. Libr., Kk. 6. 4	ap†
424	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 302, fol. 1-353	ap†
429	ap: XIV r: XV	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Aug. 16. 7. 4°	ap†
431	XII	Strasbourg, Séminaire, 1	ap†
435	XII/XIII	Leiden, Univ. Bibl., Gronov. 137; Arundel Castle.	e†
cum [576]		Duke of Norfolk, MD 459	
436	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 367	ap
440	XII	Cambridge, Univ. Libr., Mm. 6. 9	cap
442	XII/XIII	Uppsala, Univ. Bibl., Gr. 1, p. 183-440	apK (vac. Act R)
451	XI	Roma, Bibl. Vatic., Urbin. Gr. 3	ap
453	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 582	aK
460	XIII	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 379	ap†
462	XI/XII	Moskva, Hist. Mus., V. 24, S. 346	ap
467	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 59	ap†
472	XIII	London, Lambeth Pal., 1177	e†
473	XI	London, Lambeth Pal., 1178	e
474	XI	London, Lambeth Pal., 1179	e†

482	1285	London, Brit. Libr., Burney 20	e
485	XII	London, Brit. Libr., Burney 23	e†
489	1316	Cambridge, Trin. Coll., B. X. 16	eap†
491	XI	London, Brit. Libr., Add. 11836	eap†
522	1515/16	Oxford, Bodl. Libr., Can. Gr. 34	eap†
543	XII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 15	e†
544	XIII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 25	e
547	XI	London, Brit. Libr., Add. 39590	eap
(*)565	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 53	e (vac. J 11, 26-48; 13, 2-23; in Mt, L, J 6 foll. suppl.)
569	1061	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 72	eK
(*)579	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 97	e (vac. Mc 3, 28-4, 8; J 20, 15-fm.)
610	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 221	aK†
[*]614	XIII	Milano, Bibl. Ambros., E 97 sup.	(*)a p (vac. Jd 3-fm.)
621	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1270	ap(K)† (vac. 2K-Phm)
623	1037	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1650	apK†
629	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Ottob. Gr. 298	ap
[*]630	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Ottob. Gr. 325	act (*)cath (*)p
636	XV	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 9	ap
642	XIV	London, Lambeth Pal., 1185	ap†
(*)700	XI	London, Brit. Libr., Egerton 2610	e
713	XII	Birmingham, Selly Oak Coll., Cod. Alg. Peckover Gr. 7	e†
720	1138/39	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 79. 80	eapK† (vac. Act)
788	XI	Athen, Nat. Bibl., 74	e
826	XII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' α' 3	e
828	XII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' α' 5	e
(*)892	IX	London, Brit. Libr., Add. 33277	e (J 10, 6-12, 18; 14, 23-fm. suppl.)
915	XIII	Escorial, T III 12	ap†
918	XVI	Escorial, Σ I 5	ap† (vac. Act)
[*]945	XI	Athos, Dionysiu, 124 (37)	e (*)act cath p
954	XV	Athos, Dionysiu, 347 (312)	e

ms. nr.	sacc.	bibliotheca	cont.
983	XII	Athos, Esphigmenu, 29	e†
998	XII	Athos, Iviron, 654 (30)	e†
[*]1006	XI	Athos, Iviron, 728 (56)	e (*)r
1010	XII	Athos, Iviron, 738 (66)	e†
1012	XI	Athos, Iviron, 1063 (68)	e
1038	XIV	Athos, Karakallu, 37 (49)	e
1067	XIV	Athos, Kutlumsiu, 57	ap (Act 27, 14–1 K 2, 13)
1071	XII	Athos, Lavra, A' 104	e
1093	1302	Athos, Panteleimonos, 28	e
[*]1175	XI	Patmos, Joannu, 16	(*)act cath (*)p (vac. 1 Th 1, 10–3, 2; Tt 1, 7–fin.; Phm; H 3, 6–6, 7; 8, 6–10, 8; 11, 20–12, 2; 13, 21–fin.)
1194	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 157	e
1195	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 158	e
1216	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 179	e
1229	XIII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 192	e†
1230	1124	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 193	eK
(*)1241	XII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 260	eap (vac. Mt 8, 14–13, 3; Act 17, 10–18; [1 K 2, 10–fin.; 2 K 13, 3–fin.; G; E 2, 15–fin.; Ph; Kol; H 11, 3–fin.; Je–Jd suppl. vel alia manu])
1242	XIII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 261	eap
1243	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 262	eap
1253	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 303	eK†
1293	XI	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1225	eK†
1325	1724	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Taphu, 62	e
1329	XII	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 166; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 303	e
cum [2157]	XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 243	e
1333	X/XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 606; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 285	e
1346			
cum [2150]			

1355	XII	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Stavru, 104	e
[*]1424	IX/X	Chicago/Ill., Jesuit-Krauss-McCormick Libr., Gruber Ms. 152	(*)eK apKr (vac. Mt 1, 23–2, 16)
1448	XI	Athos, Lavra, A' 13	eap
[*]1505	XII	Athos, Lavra, B' 26	e (*)a (*)p
[*]1506	1320	Athos, Lavra, B' 89	e (*)pK (vac. R 16, 1–fin.; 1 K 1, 3; 4, 16–fin.; 2 K–H)
1518	XIV	olim: London, Lambeth Pal., 1181; = 1896?	ap
1555	XIII	Athos, Vatopediu, 918	e
1573	XII/XIII	Athos, Vatopediu, 939	eap†
1574	XIV	Athos, Vatopediu, 940	e
1582	948	Athos, Vatopediu, 949	e
[*]1611	X	Athen, Nat. Bibl., 94	ap (*)r (Ap 21, 27–fin. suppl.)
1678	XIV	Athos, Panteleimonos, 770	eapK
1689	1200?	olim: Serres, Prodromu, γ' 10	e
1704	1541	Athos, Kutlumsiu, 356	eap
1709	XII	Tirana, Staatsarchiv, Koder-Trapp 15, fol. 141–194	e (J)
1729	XV	Athos, Vatopediu, 968	ap† (vac. 2 T–Phm)
1735	X	Athos, Lavra, B' 42	ap†
*1739	X	Athos, Lavra, B' 64	ap (Act 1, 1–2, 6 suppl.)
1758	XIII	Kalloni/Lesbos, Limonos, 195	ap†
1827	1295	Athen, Nat. Bibl., 131	ap†
1831	XIV	Athen, Nat. Bibl., 119	ap†
1832	XIV	Athen, Nat. Bibl., 89	ap†
1836	X	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' β' 1	ap (vac. Act–2 P)
1838	XI	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' β' 6	ap†
[*]1841	IX/X	Kalloni/Lesbos, Limonos, 55	ap† (*)r
1845	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1971	ap
1846	XI	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2099	ap† (vac. 1 Th–H, 1, 2 P)
1852	XIII	Uppsala, Univ. Bibl., Ms. Gr. 11	ap†
[*]1854	XI	Athos, Iviron, 231 (25)	ap (*)r
1875	X	Athen, Nat. Bibl., 149	ap†

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
1877	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 280	ap
[*]1881	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 300	a *p (vac. Jc)
1884	XVI	Gotha, Forschungs- u. Landesbibl., Chart. B. 1767	a (vac. cath)
1891	X	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 107; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 317	ap
cum [2162]			
1906	1056	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 28	pK
1908	XI	Oxford, Bodl. Libr., Roe 16	pK
1912	X	Napoli, Bibl. Naz., Cod. Vien. 8	p† (vac. Tt, Phm)
1962	XI/XII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 157	pK†
2014	XV	Roma, Bibl. Vallicell., D. 20	rK
2015	XV	Oxford, Bodl. Libr., Barocci 48, fol. 51-74	r†
2016	XV	London, Brit. Libr., Harley 5678, fol. 221-244	r
2020	XV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 579, fol. 22-46	r
2027	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 491, fol. 281-293	r†
2028	1422	Paris, Bibl. Nat., Gr. 239	rK
(*)2030	XII	Moskva, Univ., I, fol. 203-209	r (vac. Ap 1, 1-16, 20)
2036	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 656	rK
2042	XIV	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 10, fol. 117-143	rK
(*)2050	1107	Escorial, X. III. 6	r (vac. Ap 6, 1-19, 21)
(*)2053	XIII	Messina, Bibl. Univ., 99	rK
2060	1331	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 542, fol. 265-369	rK
(*)2062	XIII	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1426, fol. 131-159	rK (vac. Ap 2, 1-14, 20)
2067	XV	Roma, Bibl. Vatic., Pal. Ms. Gr. 346	rK
2069	XV	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 981 (II 54), fol. 1-30	rK
2073	XIV	Athos, Ivion, 273(34)	rK†
2080	XIV	Patmos, Ioannu, 12	ap†
2127	XII	Palermo, Bibl. Naz., Dep. Mus. 4; Philadelphia/Pa., Free Libr., Lewis M 44: 27-28	eap†
cum [1815]			
2138	1072	Moskva, Univ., 2 (Gorkij-Bibl. 2280)	ap†

2143	XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 211	ap
2145	1144	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 222	e†
2147	XI/XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 224	eap†
2148	1337	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 224	eK
2298	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 102	ap
2318	XVIII	Bukarest, Rumän. Akad., 318 (234)	apK (vac. Act)
(*)2329	X	Meteora, Metamorphosis 573, fol. 210-245 r°	r
[*]2344	XI	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 18, fol. 170-230	ap (*)r
(*)2351	X	Meteora, Metamorphosis 573, fol. 245 v°-290	rK (vac. Ap 13, 18-14, 3; 14, 6-fm.)
(*)2377	XIV	Athen, Byzant. Mus., 117, fol. 1-10	r (Ap 13, 10-14, 4; 19, 21-20, 6; 20, 14-21, 16)
2412	XII	Chicago/III., Univ. Libr., Ms. 922	ap†
*2427	XIV?	Chicago/III., Univ. Libr., Ms. 972	e (Mc)
[*]2464	IX	Patmos, Ioannu, 742	a (*)p (vac. R. 11, 29-16, 10; 1, 2 T; Tt; Phm; H 7, 2-14; 9, 20-10, 4; 10, 19-fm.; Jd)
2492	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1342, fol. 1-178	eap
2495	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1992	eap†
[*]2542	XIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 694	Mt† (*)Mc (*)L (vac. L 24, 20-53)
2768	978	München, Bayer. Staatsbibl., Gr. 208, fol. 107-234	eK (J)
2805	XII/XIII	Athen, Studitu, 1	ap†
2814	XII	Augsburg, Univ. Bibl., Cod. I. 1.4.1	rK
= [1 rK]			
2815	XII	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 4	ap
= [2 ap]			
2816	XV	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 5	ap
= [4 ap]			
2817	XI	Basel, Univ. Bibl., A. N. III. 11	pK
= [7 pK]			
2818	XII	Oxford, New Coll., 58	aK
= [36 aK]			
ℓ 32	XI	Gotha, Forschungs- und Landesbibl., Membr. I 78	ℓesk
ℓ 44	XII	Kopenhagen, Kgl. Bibl., GkS 1324, 4°	ℓ+ask

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
ℓ 185	XI	Cambridge, Christ's Coll., GG. 1. 6 (Ms. 6)	ℓ et†
(*)ℓ 249	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	U-ℓ + *sel (Jerus.)
(*)ℓ 844	861/862	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 210; N. E. MG 12, Σπ.; Harris, App. 16. 22; St. Petersburg, Akad. Bibl., K'pel 194	U-ℓ sel (Jerus.)
(*)ℓ 846	IX	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 212	U-ℓ + *sel (Jerus.)
ℓ 1575	IX	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 16. 17	U-ℓ *†
ℓ 1602	VIII	New York, Pierpont Morgan Libr., 615; Freiburg, Univ. Bibl., 615	U-ℓ †
(*)ℓ 2211	995/996	Sinai, Katharinen-Kl., Arab. 116	U-ℓ sel (Jerus.)

† = codex mutilatus
K = textus cum commentario
ℓ = lectionarium

al.m. = alia manu
De abbreviationibus aliis cf. in introductione Appendix I. et K. Aland, Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments, 2., neu bearbeitete und ergänzte Auflage, Berlin 1993

f¹ = 1, 118, 131, 209, 1582 et al

f¹³ = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709 et al

ad 97 pertinent:

2, 3, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 23-25, 27, 29, 30, 32, 34, 36, 37, 39, 40, 44-47, 49, 50, 52-55, 57, 58, 60, 63, 65, 66, 68, 70, 73-78, 80, 82-84, 89, 90, 92, 95, 97-100, 105, 107-112, 116, 119-123, 125, 127-129, 132-134, 136-144, 146-148, 150, 151, 155, 167, 170, 171, 177, 183, 185-187, 190, 192-204, 207, 208, 210, 212, 214, 215, 217, 219-221, 223, 224, 226, 227, 231, 232, 235, 236, 240, 244-248, 250, 259-262, 264, 266, 267, 269, 272, 275-278, 280, 282-292, 300, 302, 304, 306, 308, 309, 313, 314, 316, 319, 320, 324, 325, 327-329, 331, 334, 337, 342, 344, 347, 351-362, 364, 366-369, 373-376, 379, 381, 384-386, 388, 390, 392-396, 399, 401, 402, 404, 405, 407-415, 418, 419, 422, 425, 426, 432, 438, 439, 443, 450, 452, 454, 457, 458, 461, 465, 466, 469, 476, 480, 491, 496, 498, 506, 507, 509-512, 514, 516, 518-521, 523-526, 528, 529, 531-535, 538, 540, 541, 546-551, 553, 554, 556, 558-560, 564, 568, 570, 571, 573, 575, 577, 578, 580, 583-588, 592-594, 596, 597, 600-604, 607, 616, 618, 620, 622, 624-628, 632-634, 637-640, 644, 645, 648-651, 655-657, 662-664, 666, 668, 669, 672-674, 677, 680, 684-686, 688-692, 694, 696, 698, 699, 705, 707, 708, 711, 714, 715, 717, 718, 721, 724, 725, 734, 736, 737, 739, 741, 745, 746, 748, 750, 754-757, 770, 794, 798, 801, 802, 824, 825, 831, 836, 839-841, 843-846, 848, 852, 853, 857, 862, 864, 866-868, 870, 877, 880, 884, 887, 890, 893, 894, 896, 901, 910, 911, 914, 916, 919-922, 928, 936-938, 942-944, 950, 951, 959, 962, 967, 970, 977, 980, 991, 993, 994, 1013, 1016, 1023, 1028, 1030, 1031, 1045, 1069, 1070, 1072-1078, 1080, 1094, 1099-1101, 1103-1105, 1107, 1110, 1112, 1119, 1121, 1129, 1148-1150, 1161, 1170, 1185, 1186, 1189-1191, 1193, 1196, 1198-1200, 1202, 1203, 1205-1209, 1211-1215, 1217, 1218, 1220-1227, 1231-1236, 1238, 1240, 1244, 1247-1250, 1254, 1255, 1260, 1264, 1277, 1283, 1285, 1300, 1309, 1310, 1312, 1314, 1316, 1320, 1323, 1324, 1328, 1330, 1331, 1334, 1339-1341, 1343, 1345, 1347, 1350-1352, 1356, 1360, 1370, 1374, 1392, 1395, 1400, 1417, 1437, 1438, 1444, 1445, 1447, 1449, 1452, 1470, 1476, 1482, 1483, 1492, 1503, 1504, 1508, 1513-1517, 1520, 1521, 1539, 1540, 1543, 1545, 1547, 1548, 1556, 1566, 1570, 1572, 1577, 1583, 1594, 1597, 1604, 1605, 1607, 1613, 1614, 1617-1619, 1622, 1626, 1628, 1636, 1637, 1649, 1656, 1662, 1668, 1672, 1673, 1683, 1693, 1701, 1714, 1717, 1720, 1723, 1725-1728, 1730-1734, 1736-1738, 1740-1743, 1745-1750, 1752, 1754-1757, 1759, 1761-1763, 1767, 1768, 1770-1772, 1800, 1821, 1826, 1828, 1829, 1835, 1847, 1849, 1851, 1855, 1856, 1858-1862, 1869, 1870, 1872, 1878-1880, 1882, 1883, 1888, 1889, 1897, 1899, 1902, 1905-1907, 1911, 1914-1934, 1936-1938, 1941, 1946, 1948, 1951, 1952, 1954-1958, 1967, 1968, 1970-1972, 1974, 1975, 1978-1982, 1986, 1988, 1992, 1997, 1998, 2001, 2003, 2007, 2009, 2013, 2085, 2096, 2098, 2111, 2119, 2125, 2126, 2132, 2133, 2135, 2139-2142, 2144, 2160, 2172, 2173, 2175-2178, 2181, 2183, 2187, 2189, 2191, 2199, 2218, 2221, 2236, 2261, 2266, 2267, 2273, 2275, 2277, 2281, 2289, 2295, 2300, 2303, 2306, 2307, 2309-2311, 2352, 2353, 2355, 2356, 2373, 2376, 2380-2382, 2386, 2389, 2390, 2423-2425, 2431, 2441, 2447, 2450, 2466, 2468, 2475, 2479, 2484, 2490, 2491, 2496, 2499-2503, 2507, 2532, 2534, 2536, 2540, 2545, 2547, 2549, 2552, 2554, 2558, 2572, 2573, 2578, 2579, 2581, 2584, 2587, 2593, 2600, 2619, 2626, 2627, 2629, 2631, 2639, 2657, 2666, 2668, 2671, 2675, 2690, 2691, 2696, 2698-2700, 2704, 2711, 2712, 2716, 2723, 2746, 2761, 2784, 2785, 2815, 2817, 2829

et permulti alii

B. CODICES LATINI

sign.	sac.	bibliotheca	cont.
Evangelia			
a	3	Vercelli, Bibl. Capitolare	e (vac. Mt 25,2-12; Mc 1,22-34; 15,15-16,20; L 11,12-26; 12,37-59)
a ⁸	16	Chur, Bischöfl. Archiv	L 11,11-29; 13,16-34
aur	15	Stockholm, Kgl. Bibl., A 135	e (vac. L 21,8-30)
b	4	Verona, Bibl. Capitolare, VI (6)	e (vac. Mt 1,1-11; 15,12-22; 23,18-27; Mc 13,11-16; 13,27-14,24; 14,56-16,20; L 19,26-21,29; J 7,44-8,12)
β	26	St. Paul in Kärnten, Stiftsbibl., 25. 3. 19 (XXV a. 1)	L 1,64-2,51
c	6	Paris, Bibl. Nat., Lat. 254 (Colbertinus 4051)	e
d	5	Cambridge, Univ. Libr., Nn. II. 41	e (vac. Mt 1,1-11; 2,20-3,7; 6,8-8,27; 26,65-27,2; Mc 16,6-20; J 1,1-3,16; 18,2-20,1)
e	2	Trento, Mus. Naz., s. n. (Palat. 1185)	e (vac. Mt 1,1-12,49; 24,50-28,2; Mc 1,1-20; 4,8-19; 6,10-12,37; 12,40-13,2,3-24,27-33; 13,36-16,20; L 8,30-48; 11,4-24; J 18,12-25)
f	10	Brescia, Bibl. civica Queriniana	e (vac. Mt 8,16-26; Mc 12,5-13,32; 14,53-62; 14,70-16,20)
ff ¹	9	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., O. v. I, 3 (Corb. 21)	Mt
ff ²	8	Paris, Bibl. Nat., Lat. 17225 (Corb. 195)	e (vac. Mt 1,1-11,16; L 9,48-10,20; 11,45-12,6; J 17,16-18,9; 20,23-21,8)
g ¹	7	Paris, Bibl. Nat., Lat. 14553 (Sangerm. 15)	e
h	12	Roma, Bibl. Vatic., Lat. 7223, fol. 1-66	Mt 3,15-14,33; 18,12-28,20
i	17	Napoli, Bibl. Naz., Lat 3 (Vind. 1235)	Mc 2,17-3,29; 4,4-10,1; 10,33-14,36; 15,33-40; L 10,6-14,22; 14,29-16,4; 16,11-23,10
j	22	Sarezzano/Alessandria, chiesa	J 1,8-4,29; 5,3-20; 5,29-7,45; 8,6-11,1.12-34; 18,36-19,17; 19,31-20,14

k	1	Torino, Bibl. Naz., G. VII. 15	Mt 1,1-3,10; 4,1-14,17; 15,20-36; Mc 8,8-16,8; concl. brev.
l	11	Berlin, Staatsbibl., Depot Breslau 5 (Rehdigeranus 169)	e (vac. Mt 1,1-2,15; L 11,28-37; J 1,1-16; 6,32-61; 11,56-12,10; 13,34-14,22; 15,3-15; 16,13-21,25)
λ		Cambridge/Mass., Harvard Univ., Houghton Libr. München, Bayer. Staatsbibl., (Frg. Monacense)	L 16,27-17,8.11-16.18-26
μ		St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 II p. 50-89; 172 p. 256; Vadiana 70	Mt 9,17.30-37; 10,1-5,7-10
n	16		Mt 17,1-5; 17,14-18,20; 19,20-21,3; 26,56-60.69-74; 27,62-28,3.8-fin.; Mc 7,13-31; 8,32-9,10; 13,2-20; 15,22-16,13; J 19,13-17.24-42
o	16	St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 III p. 91-92	Mc 16,14-20
p	20	St. Gallen, Stiftsbibl., 1395 VII p. 430-433	J 11,14-44
π	18	Stuttgart, Landesbibl., H. B. VII 29; H. B. XIV 15; H. B. VI 114; Darmstadt, Landesbibl., 895; Donau-eschingen, Fürstenbergische Hofbibl., Cod. 192. 193 München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6224 (Frising. 24)	Mt 13,6-15,31-38; L 14,8-13; J 3,34-36; 6,39-41; 7,24-38; 9,22-32; 11,19-21.26-27.38-48; 20,25-30
q	13		e (vac. Mt 3,15-4,23; 5,25-6,4; 6,28-7,8; 23,13-28; Mc 1,7-21; 15,5-36; L 23,23-35; 24,11-39; J 10,11-12,38; 21,9-17.18-20)
r ¹	14	Dublin, Trin. Coll., A. 4. 15 (Usserianus 1)	e (vac. Mt 1,1-15,16; 15,31-16,13; 21,4-21; 28,16-20; J 13,3-17)
p	24	Milano, Bibl. Ambros., M. 12 sup.	Mc 14,58-15,8; 15,32-16,20; J 1,1-15)
s	21	Milano, Bibl. Ambros., O. 210 sup., fol. 1-8	L 17,3-29; 18,39-19,47; 20,46-21,22
t	19	Bern, Univ. Bibl., Cod. 611 fol. 143-144	Mc 1,2-23; 2,22-27; 3,11-18
Actus apostolorum			
d	5	Cambridge, Univ. Libr., Nn. II 41	1,1-8,20; 10,4-20,31; 21,2-7; 21,10-22,2.10-20
e	50	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35	(vac. 1,1-2; 26,30-28,25)
gig	51	Stockholm, Kgl. Bibl., (Gigas liber)	Act
h	55	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	3,2-4,18; 5,23-7,2; 7,42-8,2; 9,4-24; 14,5-23; 17,34-18,19; 23,8-24; 26,20-27,13
i	67	León, Archivio Catedralicio, Ms. 15	it: 8,27-11,13; 15,6-12.26-38

sign.	saec.	bibliotheca	cont.
p 54	XII	Paris, Bibl. Nat., Lat. 321	it: 1,1-13,6; 28,16-fin.
r 57	VII/VIII	Sébast, Bibl. Municip., 1093	2,1-3,13; 4,31-5,11; 7,2-10; 8,9-9,22,36-42; 12,1-17; 19,4-17
s 53	VI	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)	23,15-23; 24,4-fin.
sin 74	X	Sinai, Arab. Ms 455	10,36-40; 13,14-16,26-30
t τ	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	1,1-26; 2,1-47; 4,1-3,19-20; 4,32-5,16,19-32; 6,1-7,2; 7,51-8,4,14-40; 9,1-22,32-42; 10,25-43; 13,26-39
w 58	XIV/XV	Praha, Ev. Fac. Comenii	Act
Corpus Paulinum			
ar 61	IX	Dublin, Trin. Coll., 52	(vac. 1 K 14,36-39)
b 89	VIII/IX	Budapest, Mus. Nat., Lat. med. aevi I	p
d 75	V/VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107,107 AB	(vac. 1 K 14,9-17; H 13,22-fin.)
f 78	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	(vac. R 1,1-3,18; [1 K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.])
g 77	IX	Dresden, Sächs. Landesbibl., A. 145b	(vac. R 1,1-3,18; [1 K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.])
gue 79	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., 4148	R 11,33-12,5; 12,17-13,5; 14,9-20; 15,3-13
mon 86	X	Monza, Bibl. Capitolare, i-2,9	R 1,1-10,2; 12,13-16; 13,8-10; 14,8-10,23; 15,11-16,25; 1 K 1,1-5; E 4,1-fin.; Kol-2 T 4,1
μ 82	IX	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 29055a	H 7,8-26; 10,23-39
p 80	VII	Heidelberg, Univ. Bibl., 1334 (369/256)	R 5,14-17,19-20; 6,1-2
r 64	VI et VII	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6230. 6436; ibidem, Univ. Bibl., 4° 928; Göttweig, Stiftsbibl., 1	R 5,16-6,19; 14,10-15,13; 1 K 1,1-3,5; 6,1-7,12,19-17; 13,13-14,5,11-18; 15,14-16,24; 2 K 1,1-2,10; 3,26-5,12; 5,14-6,3; 7,10-8,12; 9,10-11,21; 12,14-13,10; G 2,5-4,3; 4,6-5,2; 6,5-fin.; E 1,1-13; 1,16-2,3; 2,6-3,16; 6,24; Ph 1,1-20; 4,11-fin.; 1 Th 1,1-10; 1 T 1,12-2,15; 5,18-6,13; H 6,6-7,5,8-18; 7,20-8,1; 9,27-

p 88	X	Basel, Univ. Bibl., B I 6	10,9; 10,11-11,7
t τ	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	2 K 7,3-10,18
			R 2,11-29; 3,28-4,8; 5,1-10,12-21; 6,12-23; 7,14-25; 8,3-11,22-39; 10,8-13; 11,25-13,8,10-14; 14,7-13,18-19; 15,1-13,25,30-33; 16,17-20; 1 K 1,3-10,17-22; 2,5-8; 3,1-2; 3,7-4,5,9-15,21; 5,7-8; 6,12-20; 7,1-14,25-34,37-40; 9,7-17; 10,14-11,2,23-32; 12,1-13; 12,27-13,8; 15,1-11,20-22,33-57; 2 K 1,3-4,8-11; 4,5-10; 5,1-5; 6,1-7,1; 8,9-15; 9,6-13; 10,17-11,6,16-31; 13,7-11; G 2,16-20; 3,13-4,7,22-31; 5,14-6,5,7-10; 6,14-fin.; E 1,2-8,16-23; 3,14-17; 4,1-10,13-15; 4,17-5,8; Ph 2,5-11; 3,7-12; 3,17-4,9; Kol 1,2-3,9-11,24-29; 2,14-15; 3,1-4,3; 1 Th 4,3-9,13-16; 5,1-10,14-23; 2 Th 1,3-12; 1 T 1,15-17; 3,1-7,13; 6,11-14; 2 T 2,1-10; 3,16-4,8,17-18; Tt 2,11-3,7; H 1,1-12; 2,9-3,2; 9,11-14,16-20; 10,32-38; 11,13-16,24-28,33-34; 11,36-12,2,12-28
v 81	VIII/IX	Paris, Bibl. Nat., Lat. 653	H 1,1-4,3
z 65	VIII	London, Brit. Libr., Harley 1772	it: H 10,1-fin.
Epistulae catholicae			
d 5	V	Cambridge, Univ. Libr., Nr. II 41	3 J 11-15
ff 66	IX	St. Petersburg. Ross. Nac. Bibl., Q. v. I 39	Jc
h 55	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	1 P 4,17-fin.; 2 P 1,1-2,7; 1 J 1,8-3,20
l 67	VII	León, Archivo Catedralicio, Ms 15	Jc 4,4-15; 5,16-fin.; 1 P 1,1-7; 1,22-2,9; 3,1-14; 1 J 1,5-2,10,14-16; 2,24-3,12; 3,22-4,18; 4,20-fin.; 2 J 1-6,8-fin.; 3 J 1-10
r 64	VI/VII	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6230. 6436/16. 21	1 P 1,8-19; 2,20-3,7; 4,10-fin.; 2 P 1,1-4; 1 J 3,8-fin.
s 53	VI	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)	it: 1 P 1,1-18; 2,4-10

sign.	saec.	bibliotheca	cont.
t	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	Jc; 1P 1,2-2,10; 2,21-3,18; 3,22-4,11; 4,13-5,11; 2P 1,5-8,10-11; 1,20-2,8; 3,1-fin.; 1J 1,1-2,29; 3,2-9,11-12,15-16,18-24; 4,7-16; 5,16-20; Jd 20-fin.
w	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 76 (4160)	it: 1P 2,18-25; 3,8-18; 4,7-9,18-19; 2P 1,13-21; 1J 1,6-7; 2,6-11,15-17; 3,6-9,13-21; 4,9-21
z	VIII	London, Brit. Libr., Harley 1772	it: 1P 2,9-4,15; 1J 1,1-3,15
Apocalypsis			
ar	IX	Dublin, Trin. Coll., 52	Ap
gig	XIII	Stockholm, Kgl. Bibl., (Gigas liber)	Ap
h	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	1,1-2,1; 8,7-9,12; 11,16-12,14; 14,15-16,5
sin	X	Sinai, Arab. Ms 455	20,11-21,7
t	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	1,1-18; 2,1-5,13; 7,2-12; 8,2-4; 10,1-11,4,15; 14,1-7; 19,5-16; 21,1-2,9-23; 22,1-15

II. VARIAE LECTIONES MINORES

e codicibus graecis quos apparatus criticus in parenthesi exhibet

SEC. MATTHAEUM

Inscriptio: *ut txt, sed secunda manu* K B

- ¶ 1,5 ¹*bis prim.* βοοζ, *sec.* βοαζ W • 10 ¹Μανασην l 2211* • 16 ¹*ut txt, sed om.* Ιησους f¹
 ¶ 2,23 ¹Ναζαραθ Δ f¹
 ¶ 3,16 ¹ανεβη ευθεως 0233 | *ut txt, sed ευθεως l 2211*
 ¶ 4,3 ¹αυτω ο πειραζων και ειπεν αυτω D • 13 ¹Καπαρναουμ Θ • 19 ¹γεσθε l 2211*
 • 23 ¹εν ολη τη Γαλιλαια ο Ιησους C³
 ¶ 5,11 ¹διωξουσιν υμας και ονειδισουσιν D | ¹διωξουσιν, *sed cf.* ¹D | ¹*ut txt, sed cf.* ¹D
 • 13 ¹*ut txt, sed add.* και p. εξω φ^{86c} • 25 ¹σε παραδωσει D • 26 ¹οτου 0233 • 30 ¹χειρ σου η δεξια Θ | ¹βληθησει εις την γεεναν L • 32 ¹οστις αν απολυση 0250 | ¹*ut txt, sed αν et μοιχατε* K* | *ut txt, sed αν et γαμησει* Θ | *ut txt, sed αν f¹³* • 36 ¹*ut txt, sed τριχαν et om.* η L • 41 ¹εαν αγγερευση Δ | αν αγγαρευση (-σει l 844) 33 l 844 pc | εαν αγγαρευση 892* • 48 ¹εν ουρανοις D*
 ¶ 6,4 ¹*ut txt, sed add.* η p. ελεημοσυνη 33 | ¹αυτος, *sed pon. p.* αποδωσει σοι 700 • 5 ¹προσευχη ουκ εσεσθε K* • 8 ¹*ut txt, sed ημων f¹* • 12 ¹αφιωμεν L • 18 ¹*ut txt, sed bis om.* τω D^c • 28 ¹αυξανουσιν ου κοπιουσιν ουδε νηφουσιν 33 | *ut txt, sed νηθουσιν ουδε κοπιωσιν* Θ • 34 ¹τα περι αυτης Δ | *εαυτη pc*
 ¶ 7,10 ¹και εαν (αν L) ιχθυη αιτησει L W | *ut txt, sed αιτηση f¹* | *ut txt, sed om.* και 892 • 14 ¹τι δε B² • 24 ¹*ut txt, sed add.* αυτον a. ανδρι f¹ • 26 ¹*ut txt, sed εαυτου* Θ
 ¶ 8,1 ¹καταβαντι δε Δ • 5 ¹εισελθοντι τω Ιησου εις Καπερναουμ C³ • 10 ¹*ut txt, sed om.* εν τω Ισραηλ f¹ | *ut txt, sed pon.* ευρον p. πιστιν 0281 892 • 13 ¹και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν αυτον υγιαινοντα N 33 1241 | και υποστρεψας εκατονταρχα αρχης εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν τον παιδα υγιενοντα 0250 • 18 ¹οχλον πολυν W • 28 ¹Ταραδηνων Δ • 29 ¹απολεσαι ημας και προ καιρου βασανισαι W
 ¶ 9,1 ¹το Ιησους, *sed pon. p.* πλοιον C* pc • 2 ¹αφιονται D | ¹σοι αι αμαρτια συ C³ • 4 ¹hab. ειδως δε loco και ιδων Θ | ¹hab. ιδων δε loco και ιδων N • 5 ¹αφιονται K* D • 6 ¹εγειρε και D • 10 ¹om. και ιδου 700 • 17 ¹1 3 4 2 5-7 892 | 1 3 5 6 2 7 l 844* • 26 ¹αυτος C* • 27 ¹ο υιος 700 • 28 ¹ελθοντι δε αυτω 1424 al • 36 ¹το Ιησους, *sed pon. p.* δε G
 ¶ 10,4 ¹Χαναναιος D • 8 ¹νεκρους εγειρατε λεπρους καθαρεισατε και δαιμονια εκβαλετε D • 12 ¹λεγοντες ειρηνη τω οικω 1424 • 14 ¹τη της κωμης 0281 • 18 ¹ηγεμωνων και βασιλεων σταθησεσθε 0171 • 25 ¹Βελζεβουλ D L

¶ 12,1 τους, *sed pon.* τιλλειν *p.* σταχυας D • 4 οἰς 33 • 10 τὴν ἐκεῖ N | τὴν 0233
 • 12 μαλλον, *sed om.* συν 1424 • 15/16 πολλοὶ οὐχοὶ 0233 *pc* | πάντας δε οὐς
 εθεραπευσεν *επεπληρυσεν f*¹ • 24 βελζεβουλ L • 27 βελζεβουλ L • 35 *bis prim.* τῆς
 καρδίας αὐτου, *sec. om.* *f*¹ • 36 ἄν λαλήσωσιν L • 47 οὐτ *txt*, *sed cf.* ἔ *hab.*
 ζητοῦσιν σε *loco* εστήκασιν ... λαλήσαι ἔ *ut txt*, *sed* εστήκεισαν ἐξω *et* λαλήσαι
 σοι D* | *ut txt*, *sed* εστήκασαν ἐξω *et* λαλήσαι σοι D¹ | *ut txt*, *sed om.* ἐξω *f*¹ | *ut txt*, *sed*
 εστήκασιν ἐξω 33 | τῶν μαθητῶν αὐτου πρὸς αὐτον 892 • 50 *ut txt*, *sed ean f*¹³
 ¶ 13,3 σπειραι, *sed om.* του D • 13 ἐλάλει αὐτοῖς D^c • 28 *ut txt*, *sed pon.* *p.* ἐποίησεν D
 • 30 αὐτὰ δεσμά 33 • 48 ἴτα ἀγγία D • 52 τὴν βασιλείαν 0233
 ¶ 14,3 καὶ ἐθετο ἐν τῇ φυλακῇ 0106^c • 8 εἶπεν *et* οὐτ *txt* W • 9 ἐλυπηθῇ ο βασιλεὺς
 δια L* | τὴν 565 • 11 ἐν *f*¹³ • 14 *hab.* ἐξελθὼν εἶδεν ο Ἰησοὺς L • 19 τοῦ
 χορτοῦς C² L • 24 στάδιους τῆς γῆς ἀπειχεν ἱκανοὺς 700 • 27 *ut txt*, *sed pon.* ο
 Ἰησοὺς *a.* ἐλάλησεν l 2211 • 34 Γενησαρεθ L | Γενησαρετ N 1241 1424
 ¶ 15,1 *ut txt*, *sed pon.* Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς *a.* ἀπο Ἱεροσολυμῶν *f*¹ • 8 ὁ λαὸς
 οὗτος ἐγγίζει μοι *f*¹ • 12 εἶπαν ἔ • 15 οὐτ *txt*, *sed pon.* *a.* τὴν παραβολὴν *f*¹³ • 16 *ut*
txt, *sed om.* ο δε εἶπεν 579 • 22 τὸ αὐτῷ, *sed om.* λεγουσά *f*¹ • 31 καὶ κυλλοὺς ὑγιῆς,
sed pon. *p.* τυφλοὺς βλέποντας 579 • 35/36 ἐκέλευσε *et* ἔλαβε δε 892^c • 38 ὥς, *sed*
pon. ἀνδρες *p.* ἦσαν l 2211 | παιδὼν καὶ γυναικῶν Θ *f*¹
 ¶ 16,4 σημειον ζητεῖ καὶ D² Θ • 5 *ut txt*, *sed pon.* *p.* ἐπελάθοντο D 700 • 11 εἶπον
 ὑμῖν προσεchein ἀλλά 892 | *ut txt*, *sed om.* ὑμῖν 579 • 12 τῶν Φαρισαίων *et om.* ἀλλά
 33 | *ut txt*, *sed om.* τῆς ζυμῆς *f*¹ 1424 • 13 ἡμεῖς, *sed pon.* *p.* λεγουσιν C W *pc* • 19 καὶ
 συ δώσω L | δώσω σοι δε 33 • 20 Ἰησοὺς, *sed pon.* *p.* χριστός D • 23 εἰ μοι *pc* | *ut*
txt, *sed* μου C Θ • 28 οἱ δε ἐστώτες Δ
 ¶ 17,8 *hab.* εἰ μὴ μόνον τὸν Ἰησοῦν D | *ut txt*, *sed pon.* *p.* Ἰησοῦν ἔ • 9 ἀναστή, *sed*
pon. *p.* ἀνθρώπων W • 11 πρῶτον, *sed pon.* *p.* ἀποκαταστήσει L • 22 *hab.* αὐτῶν δε
 ἀναστρέφομενων D • 25 εἰσελθόντι D | ἐλθόντων αὐτῶν 33
 ¶ 18,7 ἔκεινω, *sed pon.* *p.* πλην W • 10 ¶ 11 ἦλθεν γὰρ ο υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητησαί
 σωσαί τῳ ἀπολώλως L^{m8} • 12 ἀφίησιν *et* οὐτ *txt* D | ἀφείς *et ut txt* 579 • 14 ἕνα 579
 • 16 μαρτυρῶν δύο η τριῶν 579 • 19 *ut txt*, *sed om.* παλιν Θ | ὑμῖν συμφωνήσουσιν
 Δ* | συμφωνήσουσιν 33 • 21 *ut txt*, *sed om.* ο D • 35 *hab.* οὕτως οὖν καὶ ὑμῖν
 ποιήσει ο πατὴρ μου ο ἐπουράνιος εἰάν κτλ. *f*¹
 ¶ 19,3 τίνι 700 • 4/5 ἐποίησας L • 9 *ut txt*, *sed om.* καὶ W • 11 *hab.* τούτων Θ • 16
 λέγει αὐτῷ D | ποιήσω ἵνα ζῶν ἐχω αἰώνιον W | ποιήσω ζῶν αἰώνιον κληρο-
 νομήσω 579 • 17 *ut txt*, *sed om.* του *et om.* ο D | *ut txt*, *sed om.* ο *f*¹ 700 | *ut txt*, *sed*
 ἐπερωτάς *et om.* ο 1424^{m8} • 18 ὁ δε φησὶ ποίας 892 • 22 *ut txt*, *sed pon.* *a.* ο νεανίσκος
 33 • 24 εἰσελθεῖν, *sed pon.* *p.* καμῆλον W • 28 καὶ καθέσθησεν 579 • 29
 οἰκίαν 2-9 ἡ γυναῖκα 10-13 33 | *ut txt*, *sed om.* ἡ πατέρα D | ἑκατοντάταλαιον D*
 ¶ 20,15 ποιήσαι ὥς θέλω W | *ut txt*, *sed* ποιήσω 085* • 17 μέλλων δε ο Ἰησοὺς
 ἀναβαίνειν *f*¹ • 18 ἠθανάτος 700 • 23 οὐτ *txt*, *sed pon.* *a.* οὐκ ἐστὶν 565 • 26 μέγας
 γεννηθῆναι ἐν ὑμῖν 579 • 28 ὑμεῖς δε ζητεῖτε ἐκ μικροῦ ἀυξήσαι καὶ ἐκ μειζόντος
 ἐλαττῶν εἶναι. εἰσερχόμενοι δε καὶ παρακληθέντες δειπνήσαι μὴ εἰς τοὺς ἐξέχοντας
 τοποὺς ἀνακλινεσθε, μήποτε ἐνδοξότερος σου ἐπελθῇ καὶ προσελθὼν ο δειπνοκλη-
 τῶν εἰπῇ σοι· ἐπὶ κατῷ χώρῃ, καὶ καταισχυνηθῇ. εἰάν δε ἀναπέσης εἰς τὸν ἡττονα
 τοπον ἐπελθῇ σου ἡττῶν, ἐρεῖ σοι ο δειπνοκλητῶν· ἀγε εἰ ἀνω, καὶ ἐστὶ σοι τοῦτο
 χρησιμώτερον Φ • 29 ἠκολούθησαν αὐτῷ οὐχὸς πολὺς Γ

¶ 21,1 καὶ εἰς C • 8 αὐτῶν, *sed pon.* *p.* τὰ ἱμάτια 579 1424 • 9 ἀπηγνῶν δε αὐτῷ
 πολλοὶ χαίροντες καὶ δοξαζόντες τὸν θεὸν περὶ πάντων ὧν ἰδὼν Φ • 14 ἡλώοι
 τυφλοὶ 565 • 23 προσελθόντι αὐτῷ 1241 • 27 *hab.* καὶ ο Ἰησοὺς εἶπεν *loco* ἐφη
 αὐτοῖς καὶ αὐτοὺς 0293 • 29-31 *ter ut txt*, *sed cf.* ο ἔ* | *ut txt*, *sed lac.* 21,30-36 Z | *om.*,
sed cf. B • 44 οὐτ *txt*, *sed om.* καὶ Θ
 ¶ 22,7 ἐκεῖνος βασιλεὺς ἀκούσας D | ἀκούσας ο βασιλεὺς ἐκεῖνος 33^{vid} • 13 ἤσαν-
 τες αὐτοῦ χειρὰς καὶ ποδὰς ἀράτε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε M Φ 565 | ἤσαντες αὐτοῦ
 χειρὰς καὶ ποδὰς ἀράτε αὐτὸν καὶ ἐμβαλεται 579 | ἤσαντες αὐτοῦ ποδὰς καὶ
 χειρὰς ἀράτε αὐτὸν καὶ βάλετε 1241 | ἤσαντες αὐτοῦ χειρὰς καὶ ποδὰς ἀράτε
 αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε 1424 | *ut txt*, *sed* βάλετε *loco* ἐκβάλετε αὐτὸν *f*¹³ • 32 δε ο θεὸς
 θεὸς *f*¹³ • 37 ἰσχύι σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ, *sed om.* καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου 33
 • 43 ² 3 l 0161 | *ut txt*, *sed add.* αὐτὸν *p.* κυρίον Θ
 ¶ 23,3 ποιεῖτε Γ • 4 *ut txt*, *sed* ἀδυσβαστάκτα D* • 8 καθηγητῆς, *sed pon.* ο
 καθηγητῆς *a.* ὑμῶν W • 10 εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ο καθηγητῆς ἔ Δ 0107^{vid} 579 *al* • 37
ut txt, *sed* ἐπισυναγαγεῖ K
 ¶ 24,1 *ut txt*, *sed* ορου *loco* ἱεροῦ Θ • 6 ταῦτα πάντα 544 • 7 ἄνθρωποι καὶ λοιμοὶ 565
 • 48 ὁ κύριός μου ἐρχεσθαι *f*¹ | μου ο κύριος ἐλθεῖν C D L Θ 067 0281 579 1424 *al*
 ¶ 25,9 οὐκ, *sed add.* οὐ *a.* μήποτε Θ • 29 τὸ ἐχὼν ὠτα ἀκούειν ἀκουέτω, *add.* *p.* vs 30 Γ
 ¶ 26,23 ³ 4 l 2 5-7, *sed* αὐτοὺς *et om.* τοὺς μαθητὰς 1424 • 53 τῷδε, *sed pon.* *p.*
 ἀρτί l 844 • 55 πρὸς ὑμᾶς, *sed cf.* A | *hab.* ἐκαθεζομένην πρὸς ὑμᾶς διδασκῶν ἐν τῷ
 ἱερῷ A | 4 l-3 5, *sed* ἐκαθεμῇν D | 4 l-3 1424 | *ut txt*, *sed add.* πρὸς ὑμᾶς *a.* διδασκῶν
 (*cf.* τ) l 844 • 60 τὸ ἐξῆς καὶ *et* τ καὶ οὐκ εὐρον τὸ ἐξῆς D | *ut txt et* τ οὐκ εὐρον *f*¹ |
 προσελθόντων *f*¹ | τ μαρτυρῆς A^{vid} • 63 ἀποκριθεὶς οὖν *et om.* καὶ D • 70 τούτε
 ἐπιστάμαι Δ
 ¶ 27,2 αὐτῷ C³ • 6 κορβὸνα 33 • 16 ὅστις διὰ φόνον ἦν βεβλήμενος εἰς φυλακὴν
*f*¹³ • 24 ἰτου τούτου δικαίου A Δ *pc* • 29 *hab.* ἐξ ἀκανθῶν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ
 ἐπεθηκαν 33 • 31 ἐκδύσαντες *et* οὐτ *txt* L • 33 ³ l 2, *sed* λεγόμενον N* W 0250 | 3 l 2,
sed ἐρμηνευόμενος N^c • 41 *hab.* μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων ἔ • 46
 ἄηλι ἀηλι L | μα σαβακθάνει W | λίμα σαβακθάνει 892 • 47 ἱστηκότων W • 49
 εἶπον D • 56 *bis prim.* Μαρίαμ, *sec.* Μαρία L *f*¹ | *ut txt*, *sed add.* ἡ α. Ἰωσηφ ἔ^{h2}
 ¶ 28,4 ἐγενήσαν l 2211 • 9 ὥς δε ἐδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 1424

SEC. MARCUM

Inscriptio: *ut txt*, *sed secunda manu* ἔ B

¶ 1,3 τοῦ θεοῦ ὑμῶν D • 4 ²-5 892 • 5 ἐν τῷ Ἰορδάνῃ (~νω l 2211) ὑπ αὐτοῦ D² l 2211
 • 6 ὁ δε Ἰωάννης ἦν 28 | *ut txt*, *sed om.* ο 33 l 2211 • 7 *om.* ὀπισθῷ μου Δ 1424 2542 • 8
 ἔν, *sed pon.* ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι *a.* ἐρχεται vs 7 D | μὲν Θ • 10 *hab.* καὶ
 τὸ πνεῦμα καταβαίνει ἀπο τοῦ οὐρανοῦ ὥσει περιστέρην καὶ μενὼν ἐπ αὐτὸν W
 • 11 ἐκ τῶν οὐρανῶν ἠκουσθῇ λεγουσα l 2211 | *ut txt*, *sed* του οὐρανοῦ W • 16
 αὐτοῦ Σίμωνος l 2211 | ἀμφιβαλόντες τὰ δίκτυα Θ | ἀμφιβληστέρα βάλλοντας *f*¹ |
 ἀμφιβληστρον βάλλοντας 700 2542 • 21 *hab.* καὶ εὐθεὺς ἐδίδασκεν ἐν τοῖς σαβ-
 βασίν εἰς τὴν συναγωγὴν C | ἐδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν 892 | *ut txt*, *sed*
pon. ἐδίδασκεν *p.* εἰσελθὼν 33 • 25 ἀπο τοῦ ἀνθρώπου τὸ πνεῦμα τὸ ἀκαθάρτον Θ

565^{ms} • 26 'και εξηλθεν το πνευμα το ακαθαρτον σπαρξας αυτον και κραξας φωνη μεγαλη εξηλθεν απ αυτου D | 'φωνησας 579 • 27 'ut txt, sed hab. και εθαυμαζον παντες και συνεζητουν προς εαυτους λεγοντες W | 'τι εστιν τουτο τις η καινη αυτη διδαχη οτι κατ εξουσιαν A | 'τι εστι τουτο τις η καινη διδαχη αυτη οτι κατ εξουσιαν f¹³ | 'τι εστιν τουτο η τις η διδαχη η καινη αυτη κατ εξουσιαν 565^{ms} | hab. τις η διδαχη η κενη αυτη η εξουσιαστικη αυτου και οτι τοις πνευμασιν W | 'τι εστι τουτο καινη διδαχη οτι κατ εξουσιαν 700 • 28 'και εξηλθεν δε 579 | 'ut txt, sed πανταχη K² • 29 'και ευθυς εξελθων εκ της συναγωγης ηλθεν Θ 1424 • 31 'ευθεως, sed pon. a. αφηκεν D • 33 'η πολις ολη ην συνηγμενη προς την θυραν f¹³ | η πολις ολη ην συνηγμενη προς τας θυρας 565 | ην η πολις ολη επισυνηγμενη προς τας θυρας 2542 | ut txt, sed add. αυτου p. θυραν D | ut txt, sed om. ολη 579 | ut txt, sed pon. ην p. επισυνηγμενη l 2211 • 34 'αυτον τον χριστον ειναι K² f¹³ 700 1424 l 2211 • 35 'ut txt, sed add. ο Ιησους p. απηλθεν C³ • 41 'hab. σπλαγχνισθεις δε ο Ιησους L • 44 °hab. μηδεν μηδενι 2427

¶ 2,3 '1 3 4 2 5-8, sed add. ιδου ανδρες a. ερχονται 565 | ut txt, sed απο loco υπο L | ut txt, sed add. τινες p. ερχονται l 2211 • 4 'προσενεγκειν 33 | 'οπου ην et κατακειμενος loco κατεκειτο D • 5 'αφιονται Δ • 7 'βλασφημιας 0130 • 9 'hab. τι εστιν ευκοπετερον ειπειν τω παραλυτω εγειρε αρον τον κραβαττον σου και υπαγε εις τον οικον σου η ειπειν αφαιωνται σοι αι αμαρτια D | '2-5, sed cf. ' D | 2 5 3 4 33 | 2-5, sed συ l 2211 | 'περιπατει εις τον οικον σου 33 • 12 'ut txt, sed pon. εμπροσθεν παντων p. κραβαττον W • 15/16 'αυτω και οι γραμματεις των Φαρισαιων και ϕ^{88vid} | 'hab. ιδοντες αυτον μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιοντα A | hab. ιδοντες οτι μετα των τελωνων εσθιει και πινει 579 | 'ut txt, sed add. μετα των a. τελωνων l 2211 • 16 'ο διδασκαλος υμων εσθιει και πινει C | ο διδασκαλος ημων εσθιει και πινει 579 • 18 'σου μαθηται Δ • 19 °ut txt, sed εχωσιν 565 | ut txt, sed μεθ εαυτων τον νυμφιον l 2211 • 22 'ρηξει ο οινος ο νεος τους ασκους C² 33 | 'εκχειται και οι ασκοι απολυννται W | εκχειται και οι ασκοι απολυνται Θ • 23 'διαπορευεσθαι, sed hab. και εγενετο τοις σαββασιν διαπορευεσθαι αυτον C | πορευεσθαι, sed pon. p. αυτον f¹³ | ut txt, sed pon. p. εγενετο A L f¹ 33 M • 25 'αποκριθεις ειπεν, sed om. και Θ | τοις ελεγεν l 2211 | ut txt, sed add. ο Ιησους, p. αυτοις 700 • 26 'τοις ιερεις L | τοις ιερουσιν, sed pon. ους ουκ ... ει μη τοις ιερουσιν loco ουσιν Θ | μονοις τοις ιερουσιν f¹³ | τοις αρχιερευσιν μονον Φ • 3,2 'θεραπευειν 579 • 3 'την χειρα εχον ξηραν L | 1 3 4 2, sed εξηραμμενην 28 2542 l 2211 pc | ut txt, sed pon. εχοντι a. χειρα 33^{vid} • 5 'σου, sed pon. a. την χειρα 1424 • 6 'εποιουντο W • 7/8 '2 5-8 f¹³ 28 | 2-5 ηκολουθησαν αυτον 6-8 Δ | 6-8 ηκολουθησαν αυτω 2-5 33 | 1 6-8 2-5 Θ • 11 'ut txt, sed λεγοντα ei pon. αυτον p. εθεωρουν 2542 | ut txt, sed ιδον loco εθεωρουν W • 14 'hab. εποιησεν ινα ωσιν ιβ' μετ αυτου D | hab. εποιησεν ινα ωσιν μετ αυτου δωδεκα ους και αποστολους ωνομασεν Δ | ut txt, sed pon. δωδεκα p. ωνομασεν C* • 18/19 'Κανα νεος, cf. ' W • 19 'Ισκαριωτης W • 26 'hab. και εαν ο σατανας σαταναν εκβαλλει μεμερισθαι (-σαι D²) εφ εαυτον D | και ου μεμερισται 1241 | ut txt, sed add. και p. εμερισθη K¹ • 27 'ut txt, sed και loco αλλ C² | 'hab. τα σκευη του ισχυρου διαρπασαι εισελθων εις την οικιαν εαν μη W | ut txt, sed εισελθειν 579 • 28 'οσαι 1241 • 29 'κριματος 1424 • 31 '5-7 4 1-3 A al | ut txt, sed αυτου η μητηρ W | ut txt, sed om. αυτου p. αδελφοι Θ 565 | ut txt, sed om. αυτου p. μητηρ f¹ | 'στηκοτες C² | εστηκοτες, sed pon. loco και a. εξω L | εστηκοτες, sed pon. a. εξω 892 • 32 °om. και αι αδελφαι σου εξω ζητουσιν σε 2427 • 33 'απεκριθη αυτοις

λεγων Θ | και απεκριθη αυτοις και λεγει f¹³ | και ειπεν αυτοις 33 | ut txt, sed pon. λεγει a. αυτοις C | 'η, sed om. οι a. αδελφοι D • 35 °hab. και ος αν ποιη W
¶ 4,1 'hab. εμβαντα καθησθαι εις το πλοιον εν τη θαλασση f¹³ • 8 'hab. εις τριακοντα και εις εξηκοντα και εκατον 2427 • 18 'ουτοι εισιν C² • 19 'αι απαται του πλουτου 1424 | αι απαται του κοσμου Θ 565 | °om. και αι περι τα λοιπα επιθυμια εισπορευομεναι Θ 565 700 • 20 'ter prim. εν, sed sine acc., sec. om., tert. om. B* • 21 'καιεται, pon. p. λυχνος W f¹³ • 28 'bis hab. πρωτον χορτον ειπεν πληρη σιτον K* | bis επειτα pc | prim. ειτα, sec. ειτ εν K¹ • 30 'ut txt, sed παραβολην Δ | ut txt, sed αυτη 579 • 31 'κοκως Δ* • 32 'παντων των λαχανων μειζων K f¹³ pm | ut txt, sed pon. μειζον p. λαχανων A pm • 36 'τα αλλα τα οντα μετ αυτου πλοια f¹ 28 | τα αλλα δε τα οντα πλοια μετ αυτου 700 | αλλα πλοια ησαν μετ αυτων Δ • 40 'ουτως δειλοι ουπω 28* | δειλοι εστε ουτως ουπω 892° | ut txt, sed add. ολιγοπιστοι p. εστε 579
¶ 5,4/5 'δια το πολλακις αυτον δεδεσθαι και αλυσει διεσπακεναι δε τας αλυσεις και τας πεδας συντετριφεναι W | δια το αυτον πολλας πεδας (παιδας 28) και αλυσεις αις εδησαν αυτον (- 2542) διεσπακεναι και συντετριφεναι f¹ 28 2542 | δια το πολλακις αυτον πεδαις και αλυσειν αις εδησαν διεσπακεναι και τας πεδας συντετριφεναι 565 | δια το πολλακις αυτον πεδαις και αλυσειν αις εδησαν αυτον διεσπακεναι και συντετριφεναι 700 | 'μηδενα δε ισχυειν αυτον επι δαμασαι νυκτος δε και ημερας δια παντος W | και μηδενα αυτον ισχυειν δαμασαι και δια παντος (πασης 700) νυκτος και ημερας 565 700 • 9 'ut txt, sed hab. εστιν μοι ονομα λεγιων D | 'εστιν, sed cf. ' D • 10 'αποστείλη (-ει 579 1241 l 2211) αυτους A 579 1241 l 2211 al | αυτους αποστείλη, sed pon. p. χωρας f¹ 2542 | αποστείλη αυτον K W 892 al | αποστείλη αυτα Θ • 12 'παντα τα δαιμονια λεγοντα 700 • 13 'ευθεως ο Ιησους επετρεψεν αυτοις 1241 | ut txt, sed add. ο Ιησους p. αυτοις 579 • 19 'hab. οσα σοι εποιησεν ο θεος 1241 | ut txt, sed om. σοι K • 21 'ut txt, sed om. τω B 2427 | ut txt, sed om. το 2427 • 26 'εαυτης, sed pon. παντα p. δαπανησασα 28 • 33 'διο πεποιηκεν λαθρα Θ | διο πεποιηκει 700 | 'αιτιαν 1 • 36 'ακουσας ευθεως N | 'λογον τον λαλουμενον 2427 • 37 'ουδε ενα παρακολουθησαι αυτω D | αυτω ουδενα παρακολουθησαι W • 38 'κλαιοντων και κραζοντων 565
¶ 6,2 'ut txt, sed ταις συναγωγαις Θ | 'ινα δυναμεις ... αυτου γινωνται Θ 700 | ut txt, sed pon. αι a. δια L • 3 'του τεκτονος ο υιος και ϕ^{45vid} | του τεκτονος υιος 565 579 2542 | 'αδελφος Θ 2542 • 4 'ιδια πατριδι εαυτου L | 'ιδια πατριδι αυτου 892 • 7 'προσκαλεσαμενος τους δωδεκα ηρξατο αποστελλειν αυτους δυο f¹ pc | προσκαλεσαμενος τους δωδεκα απεστειλεν αυτους ανα δυο 565 | προσκαλεσαμενος ο Ιησους τους δωδεκα μαθητας ηρξατο αυτους αποστελλειν δυο 892^{ms} • 11 'ως εαν εμη δεζηται 579 | 'αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται γη Σοδομων και Γομορρας εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη 33 • 14 'ελεγοσαν D | 'ηγεθη απο των νεκρων 579 1241 1424 pc | ut txt, sed απο των loco εκ 2427 • 16 'Ιωαννην ουτος ηγεθη εκ νεκρων 892° | ουτος εστιν Ιωαννης αυτος ηγεθη εκ νεκρων f¹ | Ιωαννην ουτος εστιν αυτος ηγεθη απο των νεκρων C | ut txt, sed αυτος loco ουτος 33 • 20 'ηπορευτο W • 22 'ειπεν δε ο βασιλευς A • 23 'αιτηση N • 26 'ut txt, sed αυτη Θ | λυπησαι αυτην 1241 • 32 'ut txt, sed om. τω K | ut txt, sed απηλθεν f¹³ | ut txt, sed om. εν 33 • 33 'και προσηλθον αυτους L 579 | και προσηλθεν αυτους 1241 | και συνηλθον αυτω 28 700 pc | προς αυτους και συνηλθον προς αυτον et om. εκει 33 | και ηλθον, pon. a. εκει f¹ | και προηλθον αυτους και συνεδραμον προς αυτον A | και προηλθον αυτους

και συνεισηλθον προς αυτους f¹³ | *ut txi, sed om.* εκει 0187 • 35 'αυτω οι μαθηται λεγουσιν W f¹ | αυτω οι μαθηται λεγουσιν αυτω f¹³ | οι μαθηται αυτου λεγουσιν l 2211 | *ut txi, sed om.* αυτου 2427 • 39 'παντας ανακληθηναι Θ | παντας ανακληθηναι 565 • 40 ^obis prim. ανα, sec. om. 33 | prim. ανα, sec. *ut txi* 2427 • 43 'τα περισσευματα κλασμάτων δωδεκα κοφινους πληρεις 33 | το περισσευσαν των κλασμάτων δωδεκα κοφινους πληρεις 700 | δωδεκα κοφινων πληρωματα f¹ | *ut txi, sed* κοφινους L Δ | *ut txi, sed* κοφινους πληρεις l 2211 • 48 'ελαννοντας και, pon. a. βασανιζομενους Θ 565 700 | 'σφοδρα 565 700 • 49/50 'φαντασμα εδοξαν ειναι W f¹ 28 2542 pc | 'ευθεως δε 565 l 2211 | *ut txi, sed* ευθεως 1424 • 51 'λιαν εν αυτοις L | εκ περισσου εν αυτοις W | εκπερισσως εν εαυτοις f¹ 2542 | εκ περισσου εν εαυτοις 28 | 'και εθαυμαζον λιαν εν εαυτοις 565 | *ut txi, sed hab.* εξεπλησσοντο loco εξισταντο f¹ • 55 'οτι εστιν εκει W 0292 f¹ 28 565 700 2542 • 56 ^obis hab. εις αγρους η κομιας η πολις Θ | prim. om., sec. om. η εις αγρους f¹

¶ 7,2 ^out txi et 'εσθιοντας 1241 1424 | 'εμεμνηστο 33 • 3 'πυκμη D • 5 'κοιναις χερσιν ανιπτους f¹³ | *ut txi, sed add.* ταις a. χερσιν D W 565 • 8/9 'βαπτισμου ξεστων και ποτηριων και παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε Α | βαπτισμους ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια α ποιειται τοιαυτα πολλα, add. a. αφεντες D | βαπτισμους ξεστων και ποτηριων (ποτηριων και ξεστων Θ 565) και αλλα παρομοια τοιαυτα ποιειτε, add. a. αφεντες Θ 28 565 | βαπτισμους [ξεστων και ποτηριων [...], add. a. αφεντες 0131^{vid} • 13 'και παρομοια (+ ται D²) τα αυτα πολλα ποιειτε D • 15 ^out txi, sed pon. ο a. εισπορευομενον Δ • 17 'την et hab. οικιαν loco οικον D 565 • 21/22 'μοιχιαι πορνιαι κλοπαι φονοι (φονος W^c) πλεονεξια πονηρια δολος W | μοιχιαι πορνιαι κλοπαι πλεονεξια πονηρια δολος 28 | μοιχειαι πορνειαι κλοπαι φονοι πλεονεξια δολοι πονηρια 565 | μοιχειαι πορνειαι κλοπαι φονοι πλεονεξια δολος πονηρια 700 | *ut txi, sed* δολοι Θ • 24 'και αναστας εκειθεν D • 25 ^out txi, sed pon. γυνη p. περι αυτου pc | 'εισελθουσα και Δ • 26 ^oom., sed pon. εκβαλη p. αυτης f¹³ • 35 'ηνοιχθησαν L l 2211 | 'ευθεως L 0274 892

¶ 8,2 'ημεραις τρισιν 2427 • 7 ^ohab. ευλογησας και αυτα l 2211 | 'ειπεν παραθηναι αυτοις N | ειπεν και αυτα παραθετε 33 | *ut txi, sed om.* και ταυτα 2427 • 8 'τα περισσευματα των κλασμάτων Θ 1241 | το περισσευσαν των κλασμάτων 700 • 10 'αυτος, sed pon. loco ευθυς D | 'τα ορη Δαλμανουθα N | *ut txi, sed* Δαλμανουνθα B • 12 'σημειον ζητει 1241 • 13 'παλιν εμβας εις (το) πλοιον φ⁴⁵ D W Θ f¹³ 28 33 565 579 700 892 2427 2542 pc | hab. αυτους εις το πλοιον απηλθεν παλιν et om. εις το περαν 1241 | hab. αυτους απηλθεν εις το πλοιον παλιν et om. εις το περαν 1424 • 14 'ενα μονον εχοντες αρτον W f¹³ 28 | hab. ενα μονον εχοντες μεθ εαυτων αρτον 2542 • 17 'το Ιησους, sed pon. p. αυτοις L | 'εν ταις καρδιας υμων D | 'πεπωρωμενη εστιν η καρδια υμων D | πεπωρωμενη εστιν υμων η καρδια 0143^{vid} | *ut txi, sed* εχοντες 28 • 20 'και οτε 892 2427 | *ut txi, sed om.* και Δ 579 892 • 21 'πως ουν ουπω f¹³ • 23 'αυτου, sed pon. a. της χειρος 28 | αυτου του τυφλου pc • 25 'επιθεις, sed hab. και l D | ^out txi, sed pon. p. απαντα W • 26 'xti + μηδε ειπης τινη εν τη κωμη 892 • 28 'απεκριθησαν λεγοντες W | απεκριθησαν αυτω 33 | *ut txi, sed om.* λεγοντες C² 2427 • 36 'εαν τον κοσμον ολον κερδηση και ζημιωθη C 33 | κερδησας ολον τον κοσμον και ζημιωθηναι L

¶ 9,1 '2 l 3, sed εστωτων K 33 • 2 ^ohab. τον Ιωαννην και τον Ιακωβον 28 | 'εγενετο εν τω προσευχεσθαι αυτον 565 • 6 'αποκριθηνα 2542 | *ut txi, sed* ησαν 1241 1424 • 7

'ηλθεν, sed pon. p. φωνη f¹³ 28 pc • 8 'μεθ εαυτων ει μη τον Ιησουν μονον B 33 579 2427 • 12 'αποκατασταινει 28 • 17 'αποκριθεις αυτω εις εκ του οχλου ειπεν C | αποκριθεις εκ του οχλου εις ειπεν αυτω W f¹ f¹³ | αποκριθεις εις εκ του οχλου ειπεν αυτω 067 2542 • 18 'αυτο εκβαλειν 565 • 19 'απιστε και διεστραμμενη W • 24 'και, sed om. ευθυς K^c C^c | hab. ευθυς δε Θ • 33 'εισηλθεν f¹³ 700 • 37 'εν εκ 2542 | 'παιδιων των τοιoutων Ψ | 'δεχετε K^c | hab. ο εμε δεχομενος loco ος αν εμε δεχεται 1241 • 38 'και αποκριθεις et 'λεγει 565 700 | 'απηκριθη δε et 'και λεγει f¹ 28 2542 | 'ut txi et 'λεγων L | 'οστις ουκ ακολουθει ημιν και εκωλυσαμεν αυτον 2542 | *ut txi, sed* ημας 2427 • 45 'εις το πυρ το ασβεστον, sed om. εις την γεενναν 700 | *ut txi, sed hab.* απελθειν εις γεεναν loco βληθηναι εις την γεενναν 28 • 47 'εισελθειν 1241 • 49 'πας γαρ πυρι αλισθησεται και πασα θυσια πυρι αλισθησεται 2427 • 50 ^obis prim. αλας, sec. αλας K^c

¶ 10,2 ^ohab. και προσελθοντες επηρωτησαν αυτον οι Φαρισαιοι f¹ • 4 ^out txi, sed επεστρεψεν 579 • 5 'και αποκριθεις et om. Ιησους 1424 | *ut txi, sed om.* Ιησους 892* • 7 'μητερα αυτου, sed om. αυτου p. πατερα D • 11/12 'εαν απολυση γυνη τον ανδρα αυτης (εαν- 2542) και γαμηση αλλον μοιχεται και εαν ανηρ απολυση την γυναικα αυτου (εαν- 2542) και γαμηση αλλην μοιχεται l 2542 pc | 'γυνη, sed pon. a. εαν Θ | 'εξελη απο του (- Θ) ανδρος και γαμηση αλλον Θ 28 | εξελη απο ανδρος και γαμηση αλλω 700 | *ut txi, sed* αλλω C² | *ut txi, sed* αλλην et add. και a. γαμηση Δ | *ut txi, sed add.* δε p. απολυσασα Ψ • 13 'επετιμων τοις φερουσιν Θ f¹ f¹³ • 16 'επιτιθει τας χειρας επ αυτα και ευλογει αυτα W | ηυλογει τιθεις τας χειρας αυτοις 1424 • 17 'ιδου τις πλουσιος δραμων Θ • 19 ^ohab. μη μοιχευσης μη κλεψης μη πορνευσης Γ pc • 21 'ταρας τον σταυρον (+ σου W f¹³), sed pon. a. δευρο W f¹ f¹³ 2542 • 25 ^obis om., sed pon. vs 25 p. vs 23 D • 27 ^ohab. αποκριθεις δε ο Ιησους λεγει αυτοις Θ | '1-3 9 4-7 9 10 W • 29 'εφη αυτοις ο Ιησους 579 | αποκριθεις δε ο Ιησους D | ο δε Ιησους εφη pc • 34 ^ohab. και εμπαιξουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και τη τριτη ημερα αναστησεται A* • 35/37 'ερωτησωμεν, sed pon. p. σε Θ l | 'τι θελετε ινα ποιησω 1241 | τι θελετε με ποιησαι K² L W^c 2427* | τι θελετε ποιησαι W* | 'σου εξ ευωνυμων K 1241 • 40 'παρα του πατρος μου Θ • 43 'ειναι, sed pon. a. εσται D | hab. ουχ ουτος εστιν εν υμιν αλλ ος εαν θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται παντων δουλος και ος αν θελη εν υμιν ειναι μεγας εσται παντων διακονος Θ | hab. θελη εν υμιν ειναι μεγας 700 • 44 ^ohab. εν υμιν πρωτος ειναι Δ • 46 ^ohab. και εκπορευομενου αυτου και των μαθητων εκειθεν Θ 700 | *ut txi, sed add.* και a. προσαιτης K | *ut txi, sed* εκαθεζετο 892 • 49 'φωνηθηναι αυτον f¹

¶ 11,1 '1 4 700 | *ut txi, sed add.* και p. Ιηροσολυμα Α | *ut txi, sed* Βηθθαγη Β* | *ut txi, sed* Βηθθαγειν L • 2 'ουδεις ανθρωπος ουπω 579 | 'επικεκαθεικεν W • 8 'εκοπτον εκ δενδρων και εστρωννον εν τη οδω Θ | *ut txi, sed* εκοπτον C • 9 ^out txi, sed ελεγον loco εκραζον Ψ • 10 ^ohab. ωσαννα εν τοις υψιστοις ειρηνη εν ουρανω και δοξα εν υψιστοις f¹ • 13 'ου γαρ ην ο καιρος συκων D W | ουπω γαρ ην καιρος συκων f¹ • 17 'αυτον επιησαστε Α Θ f¹ 33 565 579 700 1424 al | πεποιηκατε 2427 • 19 'εξεπορευετο, sed pon. p. πολεως f¹ | *ut txi, sed* pon. p. πολεως W 28 • 25 'εστηκητε Δ 892 | 'ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν ουρανους αφησει υμιν (- C f¹) τα παραπτωματα υμων C D f¹ f¹³ | ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων αφησει υμιν τα παραπτωματα υμων 33 • 28 ^out txi, sed δεδωκεν 2542 • 31 'προσελογιζοντο K^c |

διελογίζον D^c | ^oom., *sed add.* και α. δια 1241 • **33** ^ταποκριθεις, *sed pon.* ο Ιησους p. αυτοις 28 | αποκριθεις, *sed pon. p.* ο Ιησους W Θ 565 700 1424 2542 pm
 ¶ **12,4** ^εξαπεστειλαν ητιμασμενον 565 700 | ητιμησαν D | ητοιμασαν 579 • **6** ^υστερον δε ετι f¹³ 28 700 2542 | ^hab. και απεστειλεν αυτον Ψ • **7** ³ 1 2 D | ιδοντες αυτον ειπον προς εαυτους N | θασαμεινοι αυτον ερχομενον προς αυτους ειπαν (ειπον οτι f¹³) f¹³ 28 | θασαμεινοι αυτον ερχομενον προς εαυτους ειπον 2542 | *ut txt, sed* αυτους Δ | *ut txt, sed* ειπον loco ειπαν οτι f¹ | *ut txt, sed* ειπον 892 • **8** ^hab. αυτον εξεβαλον εξω του αμπελωνος και απεκτειναν f¹³ • **14** ^ελθοντες οι Φαρισαιοι επηρωτων αυτον λεγοντες pc | ελθοντες επηρωτων (-τησαν 700) αυτον εν δολω λεγοντες Θ 565 700 | ελθοντες ηρξαντο επερωταν αυτον εν λογω 2542 | ² 1 3 28 | ^hab. δωμεν 1424 • **17** ^ταποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν D | αποκριθεις δε ειπεν Θ 565 • **21/22** ^και ουδε αυτος αφηκεν, *sed om.* και απεθανεν W | και ουδε ουτος αφηκεν Θ | *ut txt, sed* ου 2427 | ^ο τριτος ελαβεν αυτην ωσαντως (+ και 700) οι επτα f¹ 700 | ωσαντως και ο τριτος ελαβεν αυτην και οι επτα 565 | *ut txt, sed* οι επτα και W 28 | *ut txt, sed interp. p.* τριτος f¹³ | ^εσχατον γαρ παντων Δ | ^εσχατον των παντων 579 | *ut txt, sed om.* και W 579 • **23** ^hab. οταν ουν αναστωσιν εν τη αναστασει f¹³ • **25** ^οι αγγελοι W 892 | αγγελοι του θεου 33 • **28** ^και ειδων D • **29** *ut txt, sed om.* ο Ψ | *ut txt, sed add.* και ειπεν p. Ιησους 579 | ^οτι πρωτη παντων εντολη εστιν αυτη C | πρωτον παντων f¹ | πρωτη παντων 2542 • **31** ^δευτερα δε ομοια ταυτη D | δευτερα δε ομοια αυτη Θ 33 | η δευτερα αυτη Δ Ψ | δευτερα δε αυτη 579 | η δε δευτερα αυτη 892 • **33** ^hab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος και εξ ολης της συνεσεως f¹ pc | ^hab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος και εξ ολης της διανοιας και εξ ολης της ψυχης 33 | ^hab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ψυχης και εξ ολης της συνεσεως και εξ ολης της ισχυος 1424 • **34** ^ohab. μακραν απο της βασιλειας ει κ² Δ Ψ 892 • **36** ^hab. και ουτος Δαυιδ D • **40** ^κατεστηουσιν *et* *ut txt* f¹ f¹³ pc • **43** ^hab. ο Ιησους ειπεν αμην λεγω 1424 | ^εβεβληκεν, *sed om.* των βαλλοντων f¹³
 ¶ **13,2** ^και αποκριθεις ο Ιησους ειπεν αυτω pm | και αποκριθεις ειπεν αυτοις ο Ιησους D | και αποκριθεις ο Ιησους ειπεν f¹ | *ut txt, sed* αυτοις 2427 • **5** ^ο δε Ιησους αποκριθεις ειπεν αυτοις 1424 | και αποκριθεις ο Ιησους ηρξατο αυτοις λεγειν f¹³ | ο δε λεγει αυτοις 579 • **8** ^ταραχαι W | ^hab. κατα τοπους και λοιμοι και ταραχαι Θ • **9** ^και δωσουσιν υμας W | ετι δε υμας αυτους παραδωσουσιν Θ | ειτα δε υμας αυτους παραδωσουσιν 565 • **18** ^χειμωνος ταυτα γινηται Θ | χειμωνος ταυτα γινεται μηδε σαββατου al • **20** ^ηκολοβωσιν ο θεος Ψ • **21** ^τη, *sed om.* ιδε C • **25** ^εκ του ουρανου εσονται εκπιπτοντες f¹³ 28 2542 pc | πεσουνται εκ του ουρανου 565 700 | *ut txt, sed om.* εσονται 579 | *ut txt, sed add.* οι p. εσονται 2427 • **28** ⁴ 1 3 Δ • **29** ^ιδητε ταυτα παντα 579 2542 • **37** ^α δε υμιν λεγω πασιν W | α δε λεγω υμιν πασι λεγω f¹ | εγω υμιν λεγω Θ 565 | *ut txt, sed pon.* υμιν α. πασιν 1424
 ¶ **14,2** ^μη εν τη εορτη ινα μη 579 • **3** ^αυτου τη κεφαλη Ψ • **4** ^ησαν δε τινες αγανακτουντες και λεγοντες προς εαυτους f¹ | *ut txt, sed* αυτους κ² • **7** ^hab. θελητε παντοτε δυνασθε αυτοις Ψ | παντοτε 2427 • **8** ^ταυτη, *sed pon. p.* εποιησεν Δ • **10** ^παραδω αυτον Α Θ f¹ M | παραδοι αυτον W 28 • **20** ^hab. ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις ο εμβαψας μετ εμου εν τω τρυβλιω εις των δωδεκα αυτος με παραδωσει 1424 • **25** ^ουκετι ου μη προσθωμεν πειν Θ | ουκετι ου προσθω πειν 565 • **27** ^εν εμοι εν νυκτι ταυτη N | εν εμοι τη νυκτι ταυτη f¹³ | *ut txt, sed* σκορπισθησεται W | *ut txt, sed* διασκορπισθησεται 1424 • **30** ¹ 3 4 2 C² • **31** ^με η κ² | μη δεη D² • **35** ^ει δυνατον

εστιν παρελθειν κ² • **36** ^ουχ ως εγω θελω αλλ ως συ θελεις Θ | ουχ ως εγω θελω αλλ ως συ f¹³ 2542 l 844 | ουχ ως εγω αλλ ως σοι θελεις 565 • **40** ^hab. υποστρεψας ευρεν αυτους καθευδοντας παλιν N | υποστρεψας παλιν ευρεν αυτους Θ | *ut txt, sed om.* παλιν D • **43** ^ohab. αρχιερων και πρεσβυτερων και γραμματεων 700 | ^oom., *sed cf.* ο 700 • **45** ^hab. και ευθεως προσελθων f¹ 2542 • **46** ^τας χειρας αυτων επ αυτον Α Κ | *ut txt, sed* επ αυτον loco αυτω Ψ • **47** ^και εις τις των παρεστηκοτων f¹ • **49** ^εκραται Β • **50** ^τοτε οι μαθηται αφεντες αυτον (+ παντες Θ 2542) εφυγον N Θ f¹³ 565 2542 al • **51** ^και κρατησαντες αυτον οι νεανισκοι C² | οι δε νεανισκοι εκρατησαν αυτον W f¹³ • **52** ^ταπ αυτων, *sed pon.* εφυγεν α. γυμνος Δ | *ut txt, sed pon.* εφυγεν α. γυμνος L Ψ 892 • **61** ^ουδεν απεκριθη D | ^και (- 700) παλιν ο αρχιερευς επηρωτησεν (ερωτησεν 565) αυτον εκ δευτερου Θ 565 700 | και παλιν ο αρχιερευς επηρωτησεν αυτον *et hab.* ει loco και λεγει αυτω 2542^s • **64** ^παντες την βλασφημιαν αυτου εκ του στοματος αυτου 565 • **65** ^τω προσωπω αυτου D | ^τημιν Χριστε τις εστιν ο πεμψας σε Δ | ^ελαμβανον, *sed pon.* α. αυτον D | κατελαβον 579 • **68** ^uit txt, *sed add.* ευθεως α. αλεκτωρ 1424 • **69** ^παλιν δε ιδουσα αυτον παιδισκη 2542^s | ^και ηρξατο λεγειν *et cf.* Δ • **70** ^και γαρ Γαλιλαιος ει και η λαλια σου δηλον σε ομοιαζει 33 • **72** ² 1 5 4 3 Θ 565 700 | ^επιλαβων εκλαιεν Δ
 ¶ **15,1** *ut txt et* ^τ1 και 0250 | ^τ2 αυτον τω W f¹³ • **4** ^επηρωτησεν αυτον παλιν C D pc • **6** ^ον περητουντο Δ • **7** ^στασιασαντων Θ • **8** ^εθος ην αυτοις ινα τον Βαραββαν απολυση αυτοις 700 • **15** ¹ 4 5 2 3 6 2542^s | *ut txt, sed* ποιειν B 2427 | ^και τον Ιησουν φραγελωσας παρεδωκεν 700 • **20** ^την χλαμυδα *et om.* την πορφυραν f¹ | ^ιδια ιματια Θ 892 • **23** ^τπειν D • **24** *ut txt, sed om.* και L 2427 • **26** ^τουτος, *pon. p.* Ιουδαιων 33 • **34** *ut txt, sed om.* ωρα 565 | ^αμε εγκατελειπας Κ • **36** ^hab. και δραμοντες εγεμισαν f¹³ 2542^s l 844 • **39** ^αυτου l 844 | *ut txt, sed* εστιν 579 • **40** ^Μακαρια L | ^Ιωσηβτος Δ | Ιωσηπος f¹ • **46** ^καθηκεν Α | κατεθηκαν Κ | ^uit txt, *sed add.* τω α. μνημειω D • **47** ^{bis prim.} Μαριαμ, *sec.* Μαρια 33
 ¶ **16,1** ^ελθουσαι αλειψασιν το σωμα του κυριου Ιησου 1241 • **2** ^και λιαν πρωι της μιας των σαββατων ερχοντο Κ f¹³ | *ut txt, sed om.* των Δ² | *ut txt, sed om.* και *et add.* αι γυναικες p. ερξονται l 844 | *ut txt, sed* ερχων l 2211^s • **4** ^hab. θεωρουσιν ανακεκυλισμενον τον λιθον κ² • **6** ^ειδετε εκει τοπον αυτου D² | ^ιδε εκει ο τοπος αυτου Θ 565 • **8** ^και ακουσαντες 565 | ^hab. και ακουσασαι εξηλθον απο του μνημειου και εφυγον 099 | (p. II ... II) ειχεν γαρ αυτας τρομος και εκστασις και ουδενι ουδεν ειπον εφοβουντο γαρ 099 l 1602 • **11** ^και ουκ επιστευσαν αυτω D² • **14** ^ταπο των νεκρων 2427 • **18** ^uit txt, *sed om.* εν l 2211

SEC. LUCAM

Inscriptio: ευαγγελιον κατα Λουκαν, *sed secunda manu* Α | *ut txt, sed secunda manu* κ² Β
 ¶ **1,20** ^πλησθησον W • **26** *ut txt, sed om.* του α. θεου f¹³ | ^Ιουδα pc • **37** ^θεω f¹ | *ut txt, sed pon.* παρα του θεου p. ρημα D • **50** ^εις γενεαν γενεων D² • **59** *ut txt, sed om.* εν α. τη ημερα D | *ut txt, sed om.* τη α. ογδοη 579^s • **74** ^παντων των εχθρων ημων Κ | *ut txt, sed add.* των α. εχθρων 0130
 ¶ **2,2** ^hab. αυτη εγενετο απογραφη πρωτη D • **3** *ut txt, sed* εαυτων κ² • **4/5** *ut txt, sed* μεμνηστευμενη κ² B² C² D² 0177 f¹ 700 • **7** *ut txt, sed* επι loco εν α. φατην κ² • **15** *ut txt, sed add.* και α. οι ποιμενης 579 • **21** ^αντο το παιδιον Γ • **26** ^hab. πριν ιδειν f¹³ • **33** ^ο Ιωσηφ Α Ψ • **39** ^επεστρεψεν κ² • **42** ^τεις Ιερουσαλημ Ν • **43** *ut txt, sed*

εγίνωσκων 700 • 48 ἴδου ο πατήρ σου και ο συγγενής σου καὼ 579 ἴδου ο πατήρ σου και οι συγγενείς καὼ *pc* • 51 ἄ ρήματα ἀπαντα ταυτα 565 700

¶ 3,14 *hab.* μηδενα συκοφαντησητε μηδενα διασεισητε 1241 • 17 και διακαθαριει *et* συναξει, *sed pon.* συναξει *p.* σιτον D | *μεν, sed cf.* D • 23-31 *om. vss* 23-38 579 | Ἐλμωδαν Γ *f*¹³ | Ἐλμαδαδ 070 • 32 ἹΣαλμαν *f*¹ *f*¹³ • 33 του Αμιναδαμ του Αραμ 1424 | του Αραμ του Αμιναδαβ του Ιωραμ 892 | του Αμιναδαβ του Αραμ του Αρνι Ν | του Αμιναδαβ του Αδμειν του Αραμ 0102 | του Αμιναδαμ του Αραμ του Αλμει του Αρνει Ι | *ut txt, sed* Αλμειν *loco* Αδμιν Γ • 36 του Καινα 565

¶ 4,4 ἄλλ εν παντι ρηματι θεου D 0102 • 5-12 το διαβολος εις ορος υψηλον λιαν *f*¹³ | εις ορος υψηλον λειαν D | εις ορος W | 3 4 1 2 Α | *ut txt, sed pon.* αυτω *a.* ειπεν *f*¹³ • 16 Ἰαζαραθ Δ | *ut txt, sed add.* την *a.* Ναζαρα 33 | *ut txt, sed om.* και *p.* τεθραμμενος D² • 17 ἄπτυξας D* • 29 προς το 1424 • 31 Καπερναουμ, *vs* 23 *ut txt* Ψ • 40 Ἰεπιθεις, *sed pon. a.* τας χειρας *℣* C • 41 κραυαζοντα 0102 • 43 δει με, *sed pon. p.* προς αυτους οτι D | *ut txt, sed* εις C *f*¹ 33 | εις τουτο γαρ απεσταλην D • 44 εις τας συναγωγας αυτων 1424

¶ 5,2 ἔπλυναν 579 • 3 και καθισας εδιδασκεν απο του πλοιου *f*¹ *f*¹³ | και καθισας εν τω πλοιω εδιδασκεν D | *ut txt, sed* και καθισας *loco* καθισας δε 1424 • 5/6 Ἰhab. ο δε Σιμων αποκριθεις (-κρεις D*) D | *ut txt, sed pon.* Σιμων *p.* ειπεν *℣** | χαλασωμεν τα δικτυα και τουτο ποιησαντας *f*¹ | διερρητο δε το δικτυον αυτων C | διεργυνυτο δε τα δικτυα αυτων Θ | *ut txt, sed* το δικτυον 33^{vid} • 9 ἦν Θ • 10/11 *ut txt, sed cf.* D • 12 ἔλθων και ιδων *pc* • 15 ἄπ αυτου Α • 17 παντας K • 23 σου αι αμαρτιαι σου C 33 1241 • 30 1-4, *sed pon.* εγογγυζον *p.* γραμματαις D • 34 *ut txt, sed* νηστευσιν 579 • 38 και αμφοτεροι τηρουνται D

¶ 6,1 ἔν σαββατω δευτερω πρωτω *f*¹³ | 14 1 2 5-7 *℣* | *ut txt, sed add.* αυτων *p.* χερσιν C* 579 • 2 τι ποιειται ο ουκ εξεστιν ποιειν τοις σαββασιν *℣* | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν τοις σαββασιν ποιειν L | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν ποιειν εν τοις (-Ψ) σαββασιν Ψ 33 | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν ποιειν εν σαββατω *f*¹³ • 3 4 5 3 1 2, *sed* ελεγεν D | ο Ιησους ειπεν αυτοις *f*¹ • 7 θεραπευσει αυτον *f*¹³ 33 | κατηγορησωσιν κατηγοριαν 2542 • 9 ἔρωτησω *f*¹ • 10 μετ οργης ειπεν *f*¹³ 2542 | ἔξετινεν W | ἄως και η αλλη D *f*¹ • 14 *bis prim. ut txt, sec. om. f*¹³ 565 579 1241 • 17/18 και πιραιας *℣** • 26 2 1 3, *sed* υμιν D | 2 3 1, *sed* υμιν 2542 • 31 ὑμεις 565 • 37 *bis prim.* δικαζεται, *sec. ut txt* 579 • 39 *ut txt, sed pon. a.* εις βοθυνον *f*¹³ • 42 *bis prim.* απο του οφθαλμου, *sec. ut txt* 33 • 44 ἐκλεγονται, *sed pon. a.* εξ ακανθων D • 45 αυτου, *sed pon. a.* της καρδιας D

¶ 7,1 ἔπει δη K | ἐπειδη δε 892 • 2 τις D* • 6 ἔπ αυτον Α | προς αυτους W • 10 ἄσθενουντα, *sed om.* δουλον D • 11 ἸΝαιδ 579 | Ἰκανοι, *sed hab.* μαθηται *loco* οι μαθηται αυτου *f*¹ • 21 αυτη Ψ 33 • 24/25 *bis prim.* ἐξεληλυθατε, *sec.* ἐξηλθετε 700 | *prim. et sec.* ἐξηλθετε *f*¹ 892 | *prim.* ἐξεληλυθατε, *sec. ut txt* 33 • 26 ἐξηλθετε *f*¹ 892 • 28 *cf. vs* 26 T | Ιωαννου προφητης 892 | προφητης 1241 • 33 *ut txt, sed* μηδε *loco* μητε *℣* W | *ut txt, sed pon.* οινον *a.* πινων 579 • 35 των εργων αυτης *℣*² • 37 *ut txt, sed* *pon.* εν τη πολει *p.* αμαρτωλος *f*¹ 2542 1 2211 | *ut txt, sed* τις *loco* ητις *f*¹³ 700 1241 • 43 ἀποκριθεις ο D • 44 ἐπι ποδας μου 079* | υπο ποδας μοι W • 45 δειελιπον 1 2211* • 46 *ut txt, sed pon. a.* ηλειψεν L • 47 3 1 2 5 579

¶ 8,8 καλην και αγαθην Θ • 16 λυχνιαν Θ Ψ 579 700 • 20 και απηγγελην W | *ut txt, sed* ανηγγελλει 1241 • 27 *ut txt, sed* πολλω *loco* ικανω *f*¹ | ιματιον ουκ ενεδυσατο *℣*¹

• 35 ἐξηλθον *℣*² • 36 ο λιων D* • 37 ἠρωθησαν, *sed cf.* D | Ἰεργασηνων C² • 40 ἔπιστρεψαι 565 • 41 *ut txt, sed hab.* και ελθων ανηρ της συναγωγης πεσων ουτος αρχων D* • 43 *cf.* D | *ut txt, sed add.* εαυτης και *p.* βιον *℣** | *ut txt, sed add.* αυτης *p.* βιον C Ψ 1424 • 45 και λεγεις τι ο αναμενος μου C* | και λεγεις τις μου ηγατο D Ψ 0291 • 51 ουκ αφηκεν ουδενα εισελθειν 565 | ουκ αφηκεν τινα συνελθειν αυτω *f*¹³ | ουκ αφηκεν συνελθειν αυτω ουδενα 2542 | *ut txt, sed pon.* τινα *p.* αυτω D • 54 ἔκβαλων παντας εξω και Α W 33 | εκβαλων παντας και C | εκβαλων παντας εξω Θ • 9,7 *ut txt, sed* απο των *loco* εκ *f*¹³ 1241 • 10 εις ερημον τοπον 1241 | εις τοπον πολεως καλουμενης Βηθσαιδα *f*¹ • 13 πεντε αρτων W • 17 Ἰhab. τα περισσευματα 579 | αυτων 579 • 18 Ἰσυνηχησαν 1424 • 20 τον υιον 892 *pc* • 25 ὀφελη 579 • 30 συλλαλουντες 1 844 • 34 αυτους εισηλθειν C 2542 • 35 ἐκλεγμενος 579 • 37 κατελθοντι αυτω 1424 • 39 και ρησσει, *sed cf.* D | και ρησσει αυτον 892 • 51 το προσωπον εστηριξεν αυτου W | εστηρισε το προσωπον L Ξ 892 • 55/56 ἔειπεν *et add.* ουκ οιδατε ποιου πνευματος εσται ο υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων απολεσαι αλλα σωσαι *p.* προς αυτον (*vs* 57) *et om. vs* 56 579 • 57 και εγενετο πορευομενων D *f*¹³ • 59 πρωτον απηλθειν *f*¹ *f*¹³ 579 1424 • 62 Ἰhab. ο δε Ιησους ειπεν αυτω D | 1την βασιλειαν Δ

¶ 10,2 *ut txt, sed* εργατης *φ*⁷⁵ • 6 επαναπαυσηται W | επαναπλησsetai 579 • 20 Ἰεγγραφται Θ • 22 και στραφεις προς τους μαθητας αυτου ειπεν C² | στραφεις δε προς τους μαθητας ειπεν 0115 • 27 *ut txt, sed om.* τη *f*¹ • 29 *ut txt, sed pon. p.* εαυτον D • 35 ἔξελθων και C* • 36 1 ουν 2-4 6 7 5 579 2542 • 38 αυτον και αυτος εισηλθεν *f*¹ | *ut txt, sed pon.* αυτος *p.* εισηλθεν *φ*⁴⁵ • 40 ἐνκατελιψεν W • 41/42 *ut txt, sed pon.* ο κυριος *a.* ειπεν *φ*⁴⁵ | μεριμνας και τριβαζεις περι πολλα ολιγων δε εστιν χρεια η ενος 579

¶ 11,2 ἔλθετω σου το πνευμα το αγιον και καθαρισατω ημας 162 | Ἰγενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω ουτω και επι γης *℣** • 11 τις δε εξ υμων αιτησει τον πατερα 1241 | τινα δε υμων πατερα αιτησει υιος αυτου *f*¹ | τις δε εξ υμων τον πατερα αιτησει ο υιος 33 892 | *ut txt, sed* ο υιος αιτηση W | ἄρτον μη λιθον αυτω επιδωσει η και D • 12 ἔαν, *sed cf. vs* 11 T C | *hab.* εαν δε και D | Ἰμη, *sed hab.* σκορπιον αυτω επειδωσει *loco* επιδωσει αυτω σκορπιον D • 13 ο ουρανιος 579 *pc* | ημων ο εξ ουρανου *f*¹³ • 15 Ἰβεζεβουλ, *vs* 18 Ἰβεελβουλ, *vs* 19 *ut txt* 579 | Βελζεβουλ L | και αποκριθεις ειπεν πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν K • 20 *ut txt, sed pon. p.* δε D • 25 Ἰσχολαζοντα, *sed pon. p.* σεσαρωμενον 69 • 28 μενουν τε 070 • 31 *om.* εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης 1241 • 34 *ut txt, sed pon.* η *p.* οταν D 579 • 37 τις, *sed cf.* D • 38 Ἰηρξατο διακρινομενος εν εαυτω λεγειν οτι *pc* • 41 ἔσται, *sed pon. p.* καθαρα D • 43 και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις D | και την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις, *pon. p.* συναγωγαις *f*¹³ • 44 Ἰγραμματαίς και Φαρισαιοι D | *ut txt, sed pon. p.* περιπατουντες Θ • 48 τους ταφους αυτων, *sed pon. a.* οικοδομειτε *f*¹³ • 50 μεχρι *pc* • 51 *bis prim. ut txt, sec.* του C • 52 ἐκρυψατε ηραται Θ • 53/54 Ἰλεγοντος δε ταυτα προς αυτους D | *ut txt, sed* ἐξελθοντες *φ*⁷⁵ | Ἰενωπιον παντος του λαου κατισχυνοντο και ηρξαντο οι γραμματαις και οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινως ενεχειν και αποστοματιζειν αυτον περι πλειονων ενεδρευοντες τι θηρευσαι εκ του στοματος αυτου Θ | *cf.* D | *cf.* D

¶ 12,4 1-5 7 6 8, *sed* περισσον Θ Ψ 33 | την δε ψυχην μη δυναμενων αποκτειναι 157 • 5 Ἰβαλειν, *sed pon. p.* γεενναν D • 13 *ut txt, sed add.* των *a.* εκ Θ | *ut txt, sed* προς

αυτον *loco* αυτω 579 • 18 ^{ut txt, sed add.} μου *p.* σιτον φ⁷⁵ • 13² f¹³ • 20 ^{αιτουσιν, sed pon. p.} νυκτι 579 | ^{ut txt, sed pon. p.} νυκτι D • 21 ^{εν αυτω L} • 23 ^{hab.} ουχι η ψυχη 070 • 24 ^{bis prim. ut txt, sec.} ουτε 070 • 28 ^{αμφιαζει B} • 30 ^{ζητει D} • 31 ^{ut txt, sed om.} ταυτα W • 38 ^{και εαν ελθη τη εσπερινη φυλακη και ευρη ουτως ποιουντας, μακαριοι εισιν, οτι ανακλινει αυτους και διακονησει αυτοις. καν εν τη δευτερα καν εν τη τριτη φυλακη ελθη και ευρη ουτως f¹} • 39 ^{ut txt, sed om.} αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αυτου D • 40 ^{δε D} • 42 ^{διαδοναι pc} • 45 ^{αυτου 892} • 53 ^{θυγατρι loco την θυγατερα et om.} και θυγατηρ επι την μητερα W | ^{ut txt, sed om.} την *a.* μητερα 070 | ^{ut txt, sed θυγατρι loco την θυγατερα 1241} • 59 ^{του A}

¶ 13,2 ^{τα τοιαυτα f¹³} • 3 ^{μετανοησετε f¹³ | μετανοησατε 579} • 4 ^{εις 1241} • 5 ^{μετανοησετε f¹³} • 9 ^{ut txt, sed add.} αφησεις *p.* μελλον 070 • 10 ^{2 3, sed pon. p.} διδασκων φ⁴⁵ • 19 ^{μεγα, sed om.} εις *a.* δενδρον f¹ | ^{ut txt, sed om.} εις *a.* δενδρον D | ^{ut txt, sed ως loco εις a.} δενδρον 892 • 22 ^{Ιερουσαλημ, sed hab.} εν loco εις Θ • 24 ^{hab.} δια της θυρας στενης πυλης οτι 070 • 25 ^{εισελθη ο οικοδεσποτης f¹³} • 27 ^{της ανομιας 1424} • 35 ^{ut txt, sed ιδετε f¹³ | αν, sed add.} απ αρτι *a.* εως Θ 1241 | αν ηξη οτε Ψ f¹

¶ 14,5 ^{αποκριθεις ο Ιησους W | ut txt, sed pon.} ειπεν *p.* και K | ^{ο υιος A | τη, sed pon.} τη ημερα του σαββατου *a.* και ουκ ευθεως D • 10 ^{αιρει 579} • 17 ^{hab.} παντα ετοιμα εστιν D • 24 ^{ανθρωπων, sed om.} εκεινων D | ^{πολλω γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι γαρ εκλεκτοι 579} • 26 ^{ut txt, sed αυτου 1241 | ut txt, sed add.} ειναι *p.* μαθητης 579 • 32 ^{τα εις K} • 34 ^{bis prim. ut txt, sec.} αλα φ⁷⁵

¶ 15,2 ^{hab.} οι γραμματαις και οι Φαρισαιοι A • 7 ^{ut txt, sed om.} τω 579 • 9 ^{hab.} τας γειτονας και φιλας D • 21 ^{ut txt, sed αυτου 579 l 2211} • 22 ^{οταχεως l 2211} • 24 ^{και απολωλως Ψ} • 29 ^{αυτω Δ} • 30 ^{των, sed cf. D}

¶ 16,1 ^{παραβολην 579} • 14 ^{ταυτα και Γ | ut txt, sed om.} οι Φαρισαιοι κ^{*} • 16 ^{προεφητευσαν Θ} • 20 ^{ut txt et ος P^{*}} • 21 ^{hab.} των πιπτοντων ψιχιων f¹ • 30 ^{αναστη και πορευθη pc}

¶ 17,1 ^{ουδε W^{*} | ut txt, sed add.} δε *p.* ουα 579 • 4 ^{ut txt, sed επι loco προς f¹ 2542} • 6 ^{εκριζωθητι και φυτευθητι εις την θαλασσαν 1424} • 7 ^{hab.} τις δε εχων υμων δουλον D • 9 ^{αυτω pc} • 11 ^{hab.} διηρχετο την Ιεριχω και δια μεσου Σαμαριας 28 • 12 ^{om., sed cf. D} • 14 ^{τεθεραπευεσθε D^{*}} • 21 ^{και ιδου εκει W} • 33 ^{ut txt, sed add.} και *a.* ος f¹³ | οσα 579 • 35 ^{[36] δυο εν τω αγρω εις παραληφθησεται και ο ετερος αφεθησεται et om.} η δε ετερα αφεθησεται 579 • 37 ^{οι αετοι συναχθησονται f¹³ | ut txt, sed συναχθησονται 579 2542}

¶ 18,9 ^{εξουθενουντες φ^{75c} T} • 11 ^{3 1 2, sed αυτον L} • 16 ^{προσκαλεσαμενος et ελεγεν f¹³} • 24 ^{ut txt, sed pon.} περιλυπον γενομενον ειπεν *a.* ο Ιησους D • 27 ^{4 l 3 P} • 28 ^{παντα τα ιδια αφεντες f¹ | ut txt, sed pon.} αφεντες *p.* τα ιδια D 2542 • 29 ^{ut txt, sed αδελφας loco αδελφους 579 | αδελφους η αδελφας η γονεις 1241} • 31 ^{περι τω υιω Θ} • 35 ^{ut txt, sed pon. p.} τις D • 37 ^{Ναζαραιος pc} • 39 ^{Ιησου υιου κ^{*}}

¶ 19,2 ^{ουτος ην W} • 5 ^{αυτον ειδεν και D | και ιδων αυτον Ψ} • 8 ^{ημισεια B | 3 2 1424} • 14 ^{επεμψαν D^c} • 15 ^{αυτου τουτους 1424 | δεδωκε 1241 | τις πεπραγματευσατο W | ut txt, sed επραγματευσαντο 2542} • 18 ^{ut txt, sed μνας 579 2542} • 27 ^{εκεινους, sed pon. p.} πλην D • 35 ^{ut txt, sed cf. D} | αυτω 892 • 38 ^{1, sed cf. T D} | ^{ειρηνην εν ουρανοις A | ut txt, sed add.} εν *a.* ειρηνη κ^{*} • 40 ^{κραξωσιν 1241} • 42 ^{και γε εν τη ημερα σου ταυτη και συ 1241} • 43 ^{παραβαλουσιν N} • 44 ^{εν σοι λιθον επι}

λιθον εν ολη σοι Θ | εν σοι λιθον επι λιθον 33 | ^{ut txt, sed επανω loco επι 579} • 45 ^{και τους αγοραζοντας C Ψ | και αγοραζοντας f¹³ 2542} • 46 ^{ut txt et εστιν Θ}

¶ 20,1 ^{ut txt, sed hab.} οι γραμματαις και οι αρχιερεις f¹³ • 3 ^{λογον ενα A K al} • 5 ^{διελογισαντο f¹} • 6 ^{πας ο οχλος 1424 | ut txt, sed pon. p.} ημας D • 10 ^{τω f¹ 2542 | δωσωσιν 892 | ut txt, sed δωντες loco δε γεωργοι 579} • 19 ^{ut txt, sed Φαρισαιοι loco αρχιερεις C | ut txt, sed ειρηκεν loco ειπεν D} • 24 ^{οι δε εδειξαν et om.} τινος εχει κ^{*} | οι δε ηνεγκαν προς αυτον δηναριον και ειπεν προς αυτους 579 • 26 ^{αυτου ρημα, pon. a.} επιλαβεσθαι D • 27 ^{επηρωτων f¹³} • 28 ^{ην κ¹ 579} • 29 ^{επτα ουν αδελφοι ησαν παρ ημιν κ¹} • 30 ^{και ο δευτερος ελαβεν την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος Θ} • 32 ^{δε παντων και η γυνη απεθανεν 33 | ut txt, sed add.} δε *a.* και L 1 • 33 ^{εν τη κ^{*}} • 34 ^{αποκριθεις, sed pon.} ο Ιησους *a.* ειπεν 33 • 36 ^{ut txt, sed pon. a.} εισιν κ^{*} • 37 ^{bis prim. ton, sec. cf. D W} • 41 ^{υιος Δαβιδ εστιν f¹³} • 42 ^{και αυτος γαρ Q} • 44 ^{hab.} αυτον καλει κυριον 1241 • 45 ^{τοις εαυτου μαθηταις Γ} • 47 ^{κατεσθιοντες P Ψ pc}

¶ 21,5 ^{hab.} κεκοσμηται και αναθεμασιν ειπεν D • 6 ^{τωδε, sed pon. p.} αφεθησεται f¹ 33 1241 pc • 10 ^{ut txt et γαρ pc} • 11 ^{1 4 2 3 6 A^{*} | 1 4 5 2 3 6, sed εσονται f¹³} • 20 ^{ut txt, sed pon.} Ιερουσαλημ *p.* κυκλομενην D 579 • 25 ^{ηως ηχουσης W | ηχου 579} • 26 ^{ην εν τω ουρανω D^{*}} • 30 ^{αφ εαυτων γινωσκετε οτι εγγυς ηδη 892^{xt} pc} • 31 ^{ποτε γινωσκεται N} • 35 ^{ως παγισ γαρ ελευσεται 1241} • 36 ^{κατισχυσατε W} • 37 ^{hab.} ην δε διδασκων τας ημερας εν τω ιερω 070

¶ 22,4 ^{και τοις στρατηγοις του ιερου C} • 16 ^{απ αυτου D f¹³ | αυτω 579} • 17-20 ^{ut txt, sed αυτους L 579 | του W^{*}} • 22 ^{ut txt, sed om.} μεν κ^{*} | ^{ut txt, sed pon.} μεν *p.* οτι D | ^{ut txt, sed pon.} μεν *a.* υιος 579 | οτι ο μεν ο υιος 1241 | οτι μεν υιος l 844 • 30 ^{καθησθαι B¹ | καθιειθε 892 | hab.} επι θρονους δωδεκα f¹³ | δωδεκα, ^{sed pon. p.} θρονων 2542 • 34 ^{πριν Q | εως οταν pc | ut txt, sed pon.} με *p.* απαρνηση Q Ψ f¹ • 37 ^{ut txt, sed pon. a.} γαρ T • 42 ^{παρενεγκα, sine acc.} κ^{*} | ^{ut txt, sed cf. D} • 43/44 ^{εγενετο δε, sed. cf. [43/44] om. f¹³} • 47 ^{καλουμενος Ιουδας f¹} • 48 ^{ut txt, sed om.} δε 579 • 54 ^{om., sed add.} αυτον *p.* ηγαγον Γ | ^{αυτω 070 | απο 0171 579} • 55 ^{αψαντων δε πυρ εν μεσω της αυλης και περικαθισαντων αυτων l 844 pc} • 61 ^{ut txt, sed pon. p.} αλεκτορα f¹³ | ^{απαρνηση με τρεις μη ειδεναι με l 844} • 64 ^{αυτον ετυπουν αυτου το προσωπον και A^{*} | αυτου το προσωπον ετυπουν αυτον και D | ut txt, sed pon. p.} επηρωτων κ^{*} | ^{επηρωτων αυτον λεγοντες, sed cf. f¹ κ^{*}} • 68 ^{και εαν 2542 l 844 | ut txt, sed απολυσητε loco αποκριθητε 2542} • 71 ^{χρειαν εχομεν μαρτυρων D}

¶ 23,2 ^{2 l 3, sed φορον A K | ut txt, sed δουναι 1241} • 6 ^{την Γαλιλαιαν D} • 8 ^{ικανου χρονου et pon.} θελων *p.* γαρ N W f¹ al | ^{ut txt, sed pon.} εξ ικανων χρονων *p.* αυτον D | ^{πολλα, sed pon. p.} περι αυτου f¹³ • 10-12 ^{ut txt, sed pon.} και *p.* δε 070 • 14 ^{om.} ων κατηγορειτε κατ αυτου D • 15 ^{ut txt, sed ανεπεμψαν 070 | ut txt, sed υμας loco ημας et om.} γαρ 579 • 16 ^{αναγκην δε ειχεν κατα εορτην απολυειν αυτοις ενα Θ Ψ | αναγκην δε ειχεν κατα εορτην απολυειν ενα αυτοις 892^{ms}} • 26 ^{ut txt, sed om.} τινα L 070 • 28 ^{hab.} ο Ιησους ειπεν προς αυτας D • 34 ^{ut txt, sed ειπεν loco ελεγεν πατερ A | ut txt, sed om.} δε f¹³ | ^{ut txt et βαλλοντες Θ} • 35 ^{αυτον και οι αρχοντες συν αυτοις f¹³ | ... ο χριστος υιος του θεου 070} • 38 ^{επ αυτω γεγραμμενη γραμμασιν ελληνικοις και ρωμαιοις και εβραιοις Ψ f¹³ 33 | ο βασιλευς των Ιουδαιων ουτος εστιν D} • 42/43 ^{ελεγεν τω Ιησου μνησθηται μου κυριε οταν ελθης εν τη βασιλεια σου και ειπεν αυτω αμην λεγω σοι 070} • 44 ^{ut txt, sed om.} ην 070 • 45 ^{εσκοτισθη δε ο}

¶ 12,1 Ἰησους, *pon. p.* ηγειρεν **κ*** | ο Ἰησους, *sed pon. p.* ηγειρεν **κ² 579** • 2 ^ο*hab.* και διηκονει Μαρθα D Θ • 9 ¹ 2 4 5 7 8 **φ⁶⁶** | 1 2 4 6-8 **f¹³** | 1-5 7 8 0250 579 | ἐκ νεκρων ο Ἰησους A 33 *pc* • 12 ^ο*hab.* οτι Ἰησους ερχεται A L 33 1241 l 844 *al* • 18 ^ο*ut txi, sed add.* και α. ο οχλος B² • 22 ^ο*παλιν* ο Ανδραιας και Φιλιππος D | και παλιν Ανδρεας και ο Φιλιππος W | και παλιν Ανδρεας και Φιλιππος και 33 | Ανδρεας τε και Φιλιππος (Φιλιπος Θ*) Θ • 25 ^ο*απολεση* **f¹³** • 26 ^ο*ut txi, sed* της διακονισει 579 • 30 ^ο*και ειπεν* ο Ἰησους L • 32 ^ο*παντα, sed pon. p.* ελκυσω D • 34 ^ο*om.* ουν αυτω 33 • 35 ^ο*μεθ ημων Δ** • 40 ^ο*επιστρεψουσι* **f¹³**

¶ 13,2 Ἰδα Σειμωνος Ισκαριωτη W | Ιουδας Σιμων ο Ισκαριωτης 579 • 10 ^ο*η τους ποδας νιψασθαι μονον* 1424 | *ut txi, sed η loco* ει K • 19 ^ο*οταν γενηται πιστευητε* C | πιστευσεται εαν γενηται 579 • 24 ^ο*ut txi, sed η loco* ειη Θ • 25 ^ο*οτι πεσων ουν* 579 • 26 ^ο*και ειπεν* 1241 | *ut txi, sed δω* L | ^ο*βαψας το ψωμιον* 579 | και ψας το ψωμιον **φ⁶⁶** | ^ο*hab.* Ιουδας Σιμων ο Ισκαριωτης 579 • 33/34 ^ο*hab.* και καθως ειπον τοις Ιουδαιοις ζητησετε με και ουχ ευρησετε και οπου *loco* ζητησετε ... οπου 1241 • 36 ^ο*υστερον δε μοι ακολουθησεις* D • 37 ^ο*νυν ακολουθησαι* L

¶ 14,5 ^ο*την οδον οιδαμεν* D | *ut txi, sed pon.* δυναμεθα *p.* ειδεναι **κ** | *ut txi, sed pon.* δυναμεθα *p.* οδον K • 7 ^ο*ut txi, sed εμε* **κ D*** | *ut txi, sed εγνωκεται* W | ^ο*αν ειδητε* L | ^ο*εγνωσεσθαι* 579 • 10 ^ο*λαλω, sed pon. p.* υμιν **f¹³** | *om.* B* • 16 ^ο*μενη εις τον αιωνα μεθ υμων* D • 17 ^ο*bis prim.* αυτο, *sec.* αυτον **κ² W Ψ** • 26 ^ο*ut txi, sed pon. a.* ειπον 33 • 31 ^ο*εδωκε μοι ο πατηρ εντολην et om.* καθως l | ^ο*εδωκεν μοι εντολην ο πατηρ* 565

¶ 15,2 ^ο*ut txi, sed πλειω* **κ** • 3/4 ^ο*μεινητε, sed pon. a.* εν εμοι 33 • 8 ^ο*γινεσθαι* 579 • 11 ^ο*μεινη, sed pon. p.* εμη 0250 | *ut txi, sed pon. p.* εμη 33 • 13 ^ο*εαυτου* 579 *pc* • 25 ^ο*ut txi, sed κοσμω loco* νομω **κ***

¶ 16,3 ^ο*ποιησωσιν εις υμας* 33 • 10 ^ο*ut txi, sed pon.* υπαγω *p.* οτι Ψ • 13 ^ο*εις πασαν την αληθειαν* Ψ 068 **f¹³ W** | *ut txi, sed pon.* παση *p.* εν Θ | *ut txi, sed πασιν* 579 • 16 ^ο*και οτι υπαγω προς τον πατερα* Ψ | και εγω υπαγω προς τον πατερα 33 • 18 ^ο*τη λεγει* Θ • 19 ^ο*δε ο Θ* 579 l 844 | ^ο*περι τουτου ερωταν* Θ • 22 ^ο*ut txi, sed om.* νυν μεν 1424 | ^ο*εξητε* L • 23 ^ο*ο εαν* N | *ut txi, sed εαν* D* Ψ | *ut txi, sed δωη* 33 • 25 ^ο*λαλησω* **φ⁶⁶** • 29 ^ο*hab.* λεγουσιν οι μαθηται αυτω **κ***

¶ 17,1 ^ο*και ο υιος* C² • 2 ^ο*δωσει αυτω* l • 4 ^ο*ut txi, sed add.* σου *p.* εργον W • 5 ^ο*παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι* D² • 7 ^ο*εδωκες* B • 8 ^ο*εδωκες* B • 11 ^ο*ους (ου N*)* εδωκας N • 12 ^ο*ους εδωκας μοι* C³ | *ut txi, sed ο loco* ω **κ²** | *ut txi, sed εδωκας* C* 579 • 13 ^ο*hab.* επ αυτοις **f¹³** • 22 ^ο*ut txi, sed om.* εν *p.* ημεις **κ*** • 24 ^ο*ου* Θ

¶ 18,4 ^ο*hab.* ο δε Ἰησους ειδως **f¹³** • 7 ^ο*ut txi, sed ηρωτησεν* 33 • 10 ^ο*το ωπιον αυτου* **φ⁶⁶ vid pc** • 13-24 ^ο*vss* 13a. 24. 13b. 14-23 *pc* • 17 ^ο*13-6 l 2, sed add.* αυτω *p.* ουν W • 18 ^ο*4 5 l-3* **f¹³** | *ut txi, sed om.* ο W | *ut txi, sed pon.* εστως *p.* Πέτρος 565 • 22 ^ο*των υπηρετων παρεστος* Θ | *των παρεστηκοτων υπηρετων* **κ² 700** • 27 ^ο*ο Πέτρος, sed pon. a.* ηρνησατο **f¹³** • 33 ^ο*hab.* εις το πραιτωριον ο Πιλατος παλιν N Ψ • 34 ^ο*σοι ειπεν et hab.* αλλος *loco* αλλοι N | *ut txi, sed ειπεν* **φ⁶⁶** • 39 ^ο*ut txi, sed απολυω* W | *απολυση* ημιν 0109* • 40 ^ο*hab.* παλιν λεγοντες παντες D^s

¶ 19,1 ^ο*ο Πιλατος λαβων τον Ιησουν* L 33 579 *pc* • 4 ^ο*εν αυτω ουχ ευρισκω αιτιαν* **f¹³** | αυτω αιτιαν ουχ ευρισκω 579 | *ut txi, sed pon.* αιτιαν *a.* ουδεμιαν **κ¹** • 7 ^ο*ut txi, sed αυτον* **φ⁶⁶** • 10 ^ο*6 2 3 5 l Ψ** • 11 ^ο*hab.* απεκριθη ο Ἰησους και ειπεν αυτω **f¹³** • 12 ^ο*εκρανυγασον* 579 • 14 ^ο*ut txi, sed οσει* D^s | *ut txi, sed ωσει* N Δ **f¹³** 565 1241 l 844 • 15 ^ο*οι δε εκρανυγασον* A | *ut txi, sed om.* εκεινοι 33 l 844 • 16 ^ο*παραλαβοντες δε τον*

Ιησουν 700 | *ut txi, sed παραλαβον* L | *ut txi, sed om.* ουν 892^s | ^ο*και ηγαγον εις το πραιτωριον* Γ | ^ο*απηγαγον επιθεντες τον σταυρον αυτω* l 844 • 17 ^ο*εαυτου τον σταυρον* D^s l 844 | *ut txi, sed αυτω* B 33 579 | *ut txi, sed pon.* εαυτω *p.* σταυρον **f¹³ 565 pc** • 25 ^ο*bis prim.* Μαρια, *sec.* Μαριαμ L • 28 ^ο*ιδων Ιησους* 892^s | ^ο*τα παντα* 579 | ^ο*πληρωθη, sed pon. p.* γραφη 565 • 29 ^ο*ut txi, sed και οξους loco* του οξους *et περιτηθεντες* 579 • 31 ^ο*4-14 l-2* D^s • 38 ^ο*hab.* ... ινα αρη το σωμα του Ιησου. (39) ηλθεν δε και κτλ A **f¹**

¶ 20,1 ^ο*Μαριαμ, sed pon.* ερχεται *a.* Μαριαμ 33 | ^ο*ταπο της θυρας, sed om.* εκ **f¹³ 565** • 5/6 ^ο*τα οθονια κειμενα, sed add.* μονα *p.* κειμενα Ψ • 11 ^ο*ut txi, sed pon.* εξω *a.* προς 579 • 14 ^ο*ut txi, sed add.* δε *p.* ταυτα L • 16 ^ο*και προσεδραμεν αγμεσθαι αυτου* **f¹³** • 21 ^ο*ut txi, sed pon. p.* καλιν **f¹³ 565** • 23 ^ο*αφεονται* L • 31 ^ο*αιωνιον αιωνιον* C*

¶ 21,3 ^ο*και ηλθον* P • 6 ^ο*ισχυσαν, sed pon. p.* αυτω W • 14 ^ο*ο Ιησους, sed pon. p.* μαθηταις L • 18 ^ο*αλλοι ζωσουσιν (-σωσιν C²) σε* **κ C²** | *ut txi, sed add.* σε *p.* οισει A | *εισι οπου συ* Θ | *ut txi, sed αποιση* 892^s • 24 ^ο*1 4 2 3 33*

ACTUS APOSTOLORUM

¶ **Inscriptio:** πραξεις, *sed secunda manu* **κ** | αρχη συν θεω αι πραξεις των αποστολων 1241 | πραξεις των αγιων αποστολων συγγραφεις παρα του αποστολου και ευαγγελιστου Λουκα 614 | αι πραξεις των αγιων αποστολων 1505 1739^s | πραξεις των αγιων αποστολων συγγραφεις παρα του αγιου Λουκα του αποστολου και ευαγγελιστου 1704 | *ut txi, sed secunda manu* B | *ut txi, sed πραξις* D

¶ 1,7 ^ο*ο δε ειπεν προς αυτους* C^{vid} • 10 ^ο*εσθητι λευκην* 1739^s • 13 ^ο*ut txi, sed om.* και *a.* Ιακωβος D • 26 ^ο*αυτης* 1739^s

¶ 2,1 ^ο*απαντες οι αποστολοι* 614 | *om.* **κ*** • 3 ^ο*εκαθισεν δε* C* • 6 ^ο*και οτι* 2495 • 7 ^ο*απαντες* **κ*** | ^ο*προς αλληλους; sed om.* λεγοντες 33 | ^ο*προς αλληλους, sed pon. a.* λεγοντες Ψ *pc* • 12 ^ο*διηπορουν αλληλοις* 33 • 14 ^ο*προτερον, pon. p.* αυτου E • 17 ^ο*μετα ταυτα εν ταις εσχαις ημεραις* C *pc* • 30 ^ο*και σαρκα αναστησαι τον χριστον et add.* τε *p.* καθισαι 36 *pc* | ^ο*το κατα σαρκα αναστησαι τον χριστον* 33 | και D^c • 33 ^ο*hab.* τουτο νυν ο βλεπετε και ακουετε υμεις Ψ • 38 ^ο*bis prim.* *ut txi, sec. hab.* ημων C • 43/44 ^ο*εν Ιερουσαλημ φοβος τε ην μεγας επι παντας* 326 | ^ο*εν Ιερουσαλημ φοβος δε ην μεγας επι παντας* 2495 | ^ο*2-5* 2495 • 47/3,1 ^ο*τη εκκλησια.* Πέτρος δε 1505

¶ 3,12 ^ο*τουτο πεποιηκοσιν* 0236^{vid} • 13 ^ο*απολυειν αυτον* D^c • 17 ^ο*το πονηρον* D^c • 21 ^ο*hab.* παντων των προφητων αγιων αυτου απ αιωνος 614 | αυτου προφητων D² *pc* | αυτου των απ αιωνος προφητων 33^{vid} • 22 ^ο*hab.* Μωυσης ειπεν μεν προς τους πατερας ημων 2495

¶ 4,1 ^ο*ταυτα τα ρηματα* E • 3 ^ο*επειβαλοντες et* ^ο*ut txi* D* • 4 ^ο*hab.* και αριθμος (+ τε D*) εγενηθη D • 5 ^ο*συνηχθησαν οι αρχοντες και οι πρεσβυτεροι και* D^c • 24 ^ο*ο θεος, sed hab.* κυριε *loco* συ 33 • 25 ^ο*ut txi, sed εν πνευματι αγιω et add.* δια *p.* ο 945 • 32 ^ο*bis prim.* η, *sec. ut txi* D¹ • 34 ^ο*ut txi, sed pon. a.* τις B

¶ 5,4 ^ο*ποιησαι πονηρον* D* • 8 ^ο*ut txi, sed pon.* Πέτρος *a.* προς 36 | *ut txi, sed add.* ο *a.* Πέτρος 1739 • 19 ^ο*ανεωξεν* D • 24 ^ο*τιρεις και ο et hab.* οι *loco* ο τε E | ο αρχιερευς και ο *et hab.* οτε *loco* ο τε 1505 • 28 ^ο*hab.* ουχ Ψ • 32 ^ο*μεν αυτου* Ψ | ^ο*εσμεν εν αυτω* 1891 | *ut txi, sed pon. p.* μαρτυρες A • 33 ^ο*εβουλευσαντο* 1175 1241 • 34 ^ο*3 4 2 pc* | τους αποστολους εξω βραχυ D • 36 ^ο*μεγαν, sed pon. p.* εαυτον A^c E 36 614 *pc* |

ἤνθησεν αὐτοὺς δι' αὐτοῦ D¹ • 37 ἵκανον, *sed pon. a.* λαὸν E Ψ 33 614 *pc* | πολὺ C*
 • 38 ἄδελφοι D² • 41 ἵut t*xt, sed pon.* κατηξιώθησαν *a.* αἰμασθῆναι D
 ¶ 6,3 ὁμ., *sed cf.* D • 13 ἁλῶν ρήματα βλασφημία 33 36 *pc* | ρήματα λαλῶν A D |
 °ut t*xt, sed pon. p.* τοποῦ φ⁸ *pc*
 ¶ 7,11 ὅλης τῆς γῆς Αἰγυπτου D² | ὅλην γῆν Αἰγυπτου 945 1505 1739 • 19 ἵut t*xt, sed*
pon. ἐκθετα *p.* αὐτῶν 81 1175 • 26 ὁσυνήλασεν 945* • 29 ἐφύγαδεν δὲ E • 30
 ὡς ταῦτα πληρώθεντων αὐτῶ ἐτῆ D^c • 31 ἑθαυμάσεν, *sed pon. a.* ἰδὼν 33 • 37
 ἑαυτοῦ ἀκουέσθε D* | αὐτοῦ ἀκουέτε 1175 • 43 ὁhab. ἡμῶν 614 1505 • 51 ἑταῖς
 καρδίαις Ψ • 56 ἥνεωγμένους D*
 ¶ 8,17 ἑπετίθεισαν C • 24 ὁhab. πρὸς τὸν θεὸν ὑπερ ἐμοῦ 33 • 27 ὁhab. οὗτος Ψ | hab.
 ὡς 33 • 31 ὁδαγήσει B* • 33 ἑτε Ψ
 ¶ 9,19 ἐνίσχυσθη φ⁴⁵ • 25 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 6 81* | αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 1175
 • 27 κυρίου Ἰησοῦ 104 • 28 °ut t*xt, sed hab.* ἐκπορευόμενος καὶ εἰσπορευόμενος 81
 • 30 ἑνυκτός 614 *pc* • 31 Ἄι ... -σαι πασαι ... εἶχον ... -μενοι κ. -μενοι ... -θύνοντο
 E | ἵut t*xt, sed* εἶχον εἰρηνὴν οἰκοδομοῦμενοι καὶ πορευόμενοι τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ καὶ
 ὅτι loco εἶχεν ... καὶ τῇ Ψ • 32 ἐν Λυδδα ἵ*
 ¶ 10,12 καὶ ἐρπετα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία E | καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἐρπετα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
 36 | ἵut t*xt, sed add.* τὰ *a.* ἐρπετα 945 1739 • 16 ἵπαλιν, *sed pon. p.* ἀνελημφθῆ D
 • 19 ἑζήτουν E* • 21 ἑτους ἀπεσταλμένους ὑπὸ Κορνηλίου 1505 • 24 ἑισηλθὼν ἵ C
 • 28 ἵut t*xt, sed* ἐπεδείξεν D • 30 ἀπο τετάρτης ἡμέρας μέχρι τῆς ἀρτί ὥρας D¹ |
 ἑνῆστευον τὴν ἐνατὴν τε προσευχομενος D* • 33 ἑπαρακαλῶν ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς D*
 • 41 ἑκαὶ συνανεστράφημεν D¹ | ἑδι ἡμερῶν μ' E • 45 ἑννεύματος ἀγίου D* • 47 ἑ I 3
 E* | I 3 2, *sed* τι 1175
 ¶ 11,2 ἑεροσόλυμα, *sed cf.* D • 3 ἑbis -εν, *sed pon.* εἰσηλθὼν *a.* καὶ συνεφάγεν L 33 | ἵut
*t*xt, sed pon.** εἰσηλθὼς *a.* καὶ συνεφάγες E Ψ 28 • 9 ἀπεκριθὲν μοι φῶνῃ ἐκ δευτέρου
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσα 33 • 12 ἵut t*xt, sed* διακρίνοντα ἵ* E Ψ • 19 ἀπο Στεφάνου
 D¹ • 25/26 οἱ τινες παραγενομενοὶ ἐν αὐτοῦ ὅλον συναναχθῆναι τὴν ἐκκλησίαν καὶ
 διδάξαι ὁχλὸν ἵκανον χρηματίζεσθαι πρῶτως ἐν Ἀντιόχεια τοὺς μαθητὰς Χριστιανοὺς
 D² | ἑπρῶτον, *sed cf.* D* | ἵut t*xt, sed cf.* D² • 28 ἑὸς ἐσημεινεν Ψ
 ¶ 12,5 πολλὰ δὲ προσευχὴ ἦν ἐν ἐκτενείᾳ ἀπο D² • 6 ἑπροαγεῖν, *sed pon. p.* αὐτοῦ 1241
 • 17 ἑσίγαν εἰσηλθὼν καὶ D²
 ¶ 13,4 ἑilleg. C* • 6 ἑδιελθόντων δὲ αὐτῶν D² | ὄνοματι καλούμενον Βαρισηοῦν D² • 7
 ἑσυγκαλεσάμενος *et* ἑεζήτησεν D² • 8 ἑὸτι ἠδεῶς αὐτῶν ἠκούεν E • 17 ἑhab. ἐν τῇ
 Αἰγύπτῳ Ψ • 22 ἵut t*xt, sed om.* τὸν D • 23 ἵut t*xt, sed add.* τὸν *a.* Ἰησοῦν D • 25 ἵut t*xt,*
sed με 33 • 31 ἵut t*xt, sed pon. p.* εἰσὶν ἵ 36 • 33 ἑτοῖς τέκνοις ὑμῶν Ψ *pc* | ἑτὸν κύριον
 ἡμῶν Ἰησοῦν 614 • 38 ἑδία τοῦτο, *sed om.* ὑμῖν 1175 • 39 ἑπαρα τῷ θεῷ 614 • 41
 ἑκαὶ εἰσηγήσεν 614 • 42 ἵut t*xt, sed pon.* παρεκαλοῦν *p.* σαββατὸν 36
 ¶ 14,1 ἑπρὸς αὐτοὺς, *sed pon. p.* λαλήσαι E • 9 ἵut t*xt, sed add.* οὐκ *p.* οὗτος ἵ • 10
 ἑσοὶ λέγω ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ E | ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ψ | σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 6 36 1175 *al* | συ
 λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 33 | σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ
 Χριστοῦ 614 | ἑυθεὶς παραχρημα ἀνηλλάτο D¹ • 15 ὁom. καὶ ἡμεῖς φ⁴⁵ • 17
 ἑεαυτοῦ, *sed pon. p.* ἀφήκεν D • 19 ἑτινὲς ἀπο Ἀντιόχειας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι E |
 ἑκαὶ διαλεγόμενων αὐτῶν παρρησία ἐπεισαν (ἀνεπ- 326) τοὺς ὁχλοὺς ἀποστῆναι
 ἀπ (- 326) αὐτῶν λεγόντες ὅτι οὐδὲν ἀληθὲς (-θεῖαν 104) λεγούσιν ἀλλὰ πάντα

ψευδόντα C 104 326 • 20 ἑhab. κυκλώσαντων δὲ αὐτοῦ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ E • 27
 ὁ θεὸς ἐποίησεν αὐτοῖς μετὰ τῶν ψυχῶν αὐτῶν D*
 ¶ 15,2 ὅπως κριθῶσιν ἐπ' αὐτῶν D¹ | ὅπως κριθῶσιν ἐπ' αὐτῶν, *pon. p.* τοῦτο 614 *pc*
 • 4 ἑπαρεδωθήσαν μεγάλους D* • 7 ἑἀναστάς Πέτρος ἐν πνεύματι ἀγίῳ 614 | ἑἐν ἡμῖν
 ἐξελέξατο ὁ θεὸς Ψ • 8 ἑἐπ' αὐτοὺς, *sed pon. p.* ἀγίων Ψ • 11 ἑhab. τοῦ κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ 33 • 16 ἑκατεστρεμμένα B • 17/18 ἵut t*xt, sed add.* πάντα *p.* ταῦτα
 1739 • 23 ἑδία χειρῶν αὐτῶν ταδε 33 | δια χειρὸς αὐτῶν ἐπιστολὴν περιεχούσα ταδε
 C • 33 ἑἐδοξεν δὲ τῷ Σίλα ἐπιμειναι αὐτοὺς C | ἐδοξε δὲ τῷ Σίλα ἐπιμειναι αὐτοῖς
 945 • 40 ἵut t*xt, sed om.* τοῦ D*
 ¶ 16,1 ἑhab. γυναῖκες τινὸς πιστῆς Ἰουδαίας *pc* • 3 ἑτὸν πατέρα αὐτοῦ ἀπάντες
 ὅτι ἑἔλθον 614 1505 *pc* | ἵut t*xt, sed* πάντες φ⁷⁴ C • 7 ἑτου Ἰησοῦ Ψ • 9 °ut t*xt, sed*
om. δια *a.* τῆς C • 11 ἑτῇ δὲ ἐπαυρίον ἀχθέντες D* | ἵut t*xt, sed* ἀναχθέντος 33 • 17
 ἑκατακολουθούσαν φ⁴⁵ | ἑευαγγελίζοντες D* • 18 ἑὸ, *sed cf.* D • 24 ἑαὐτῶν
 ἑσφάλισαντο D* • 28 ἑI 2 4 φ⁷⁴ Ψ • 32 ἵut t*xt, sed om.* τοῦ *a.* κυρίου D • 39 ἑἐλθόντες
 εἰς τὴν φυλακὴν παρεκάλεσαν αὐτοὺς ἐξελθεῖν εἰπόντες ἡγνοήσαμεν τὰ κατ' ὑμᾶς
 ὅτι ἐστε ἄνδρες δίκαιοι καὶ ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ἐξελθετε μὴ πῶς ἐπιστραφῶσιν
 πάλιν οἱ ἐπικραζάντες καθ' ὑμῶν 614 *pc*
 ¶ 17,1 ἑκατηλθὼν καὶ εἰς Ἀπολλωνίδα κακειθεν D¹ • 3 ἑ4 2 ἵ 614 1505 *pc* • 13 ὁ λόγος
 τοῦ θεοῦ κατηγγέλῃ εἰς Βεροῖαν ἐπιστευσαν καὶ ἤλθον D² | °ut t*xt, sed* τασσόντες D* |
 ἵut t*xt, sed pon. p.* τοὺς ὁχλοὺς Ψ • 16 ἑθεωροῦντες 614 • 19 ἑμετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς
 ἐπιλαβομενοὶ αὐτοῦ ἐγάγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Ἀρείον παγὸν πυνθανόμενοι καὶ D¹ | μετὰ
 δὲ ἡμέρας τινὰς ἐπιλαβομενοὶ τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρείον παγὸν ἐγάγον 614 *pc* • 20
 ἑφέρει Ψ • 23 ἵut t*xt, sed* τοῦτον 81 • 25 ἑτι αὐτὸς οὗτος διδούς D² • 27 ἵut t*xt, sed om.*
 τὸν 1505 | ἑhab. οὐκ ἀπο μακρὰν ἐνός ἐκαστοῦ ὑμῶν ὑπαρχόντα Ψ
 ¶ 18,1 ἵut t*xt, sed add.* δὲ *p.* μετὰ φ⁴¹ • 2 ἑτεχεναι ἵ* | δια τε το τεταχθεναι 1175 |
 ἑαὐτοῖς ὁ Παῦλος D¹ • 3 ἑεργάζοντο B² • 19 ἑτῷ ἐπιοντι σαββατῷ κακεινος
 614
 ¶ 19,1/2 ἵut t*xt, sed* δε loco τε 1739 • 9 ἑτῶν ἐθνῶν E | ἑτίνος ἀπο ὥρας πεμπτῆς εἰς
 ὥρας δεκάτης 614 *pc* • 16 ἑ3 4 1 2, *sed* εἰς D | ἑκαὶ κυριεύσας Ψ | ἑom. ἀμφοτέρων
 ἵσχυσεν κατ' Ψ • 20 ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἠύξανεν καὶ ἵσχυεν E | ὁ λόγος τοῦ κυρίου
 ἠύξανεν καὶ ἵσχυεν (-σεν Ψ^c) σφόδρα Ψ • 25 ὁυτος συναθροίσας καὶ 1505 • 27
 ἑιερας Ἀρτεμιδος Ψ | ἑhab. ἀλλὰ καθερισθαι μέλλει D • 28 ἑκαὶ δραμόντες εἰς τὸ
 ἵδφοδον 614 • 30 ἑτοῦ Παυλοῦ δὲ ἵ* | δὲ τοῦ Παυλοῦ, *pon. p.* βουλομένου D
 ¶ 20,4 ἑμέχρι τῆς Ἀσίας D | ἑῶσει πατρός 1175 • 6 ἑου καὶ Ψ • 14 ἑσυνεβαλλον ἵ*
 • 15 ἑκαὶ μείναντες ἐν Τρωγυλίᾳ *et* ὁom. D | μείνοντες εἰς τὸ Γούλιον *et* ὁom. Ψ • 18
 ἑτομοῦ ὄντων αὐτῶν A • 23 ἑμένουσιν μοι ἐν Ἱεροσολυμοῖς D | με μένουσιν ἐν
 Ἱεροσολυμοῖς 614 • 24 ἑοὐδενός λόγον ἐχῶ οὐδὲ ποιοῦμαι τὴν εὐχὴν 33 | ἑτο
 τελειῶσαι C • 29 ἑδε οἶδα ἵ*
 ¶ 21,13 ἀπεκριθὲν τε ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν 323 • 20 ἑεἶπεν τε 33 | ἑτοῦτο D* • 22
 ἑδει (+ το D^c) πληθὺς συνελθεῖν ἀκουσόνται γὰρ D Ψ 28 | δει συνελθεῖν πληθὺς
 ἀκουσόνται ἵ* C² • 24 ἑξυρῶνται D* • 31 ἑhab. καὶ ζητούντων D* | ἑσυνεχῆται 1175
 ¶ 22,20 ἑτῇ ἀναίρει 33
 ¶ 23,6 ὁilleg. C* • 9 ἵut t*xt, sed add.* ἐκ *p.* τινες C | ἵut t*xt, sed om.* τινες Ψ | ἵut t*xt, sed*
γενους loco μερὸς 945 • 10 ἑγενομένης, *sed pon. p.* στασεως A | ἵut t*xt, sed pon. p.*
 στασεως C • 12 ἑI 3 4 2, *sed* ἀναστροφὴν 1505 • 15 ἑπαρακαλοῦμεν ποιήσατε ἡμῖν

το συνέδριον το συνέδριον *et* ^{om.} ^φ48 • 17 ἄπαγαγετε ^ψ • 25 ἔγραψε δε και επιστολὴν περιεχουσάν τον τυπον τουτον 2147 • 30 ἡab. εσεσθαι εις τον ανδρα εξ αυτων 33 | μελλειν εσεσθαι εξ αυτων 945

¶ 24,4 ἴσκαπτω ^ψ • 12 ἐπιστασιαν 1175 • 13 ἴνυν, *sed pon. a.* δυνανται *al* • 16 ἴut *t*xt, *sed pon. a.* συνειδησιν ^φ74 • 20 ἴεν εμοι, *sed pon. p.* αδικημα 945 1739 1891 • 22 ἴut *t*xt, *sed pon.* αυτους *p.* Φηλιξ ^ψ | *ut t*xt, *sed* ανεβαλλετο *et pon.* αυτους *p.* Φηλιξ 1505 | *ut t*xt, *sed* αυτοις 81 • 24 ὡhab. Ιησου B | *ut t*xt, *sed pon. a.* Χριστον 1505

¶ 25,5 ἴut *t*xt, *sed pon. p.* εστιν 1739 1891 • 6 ἴut *t*xt, *sed* πλειονας ^φ74 B | *hab.* ου πλειους ημερας οκτω ^κ • 10 ἴηδικηκως *et om.* ως 81 • 17 ὡut *t*xt, *sed pon. p.* ενθαδε C 36 614 1505

¶ 26,1 ἴυπερ, *sed pon.* υπερ σεαυτου *p.* λεγειν ^ψ | *ut t*xt, *sed pon.* περι σεαυτου *p.* λεγειν 614 945 1505 1891 • 3 ἴεπισταμενον ^φ74 | *επισταμενος, sed pon. p.* μαλιστα 36 • 4 ὡut *t*xt, *sed pon.* την εκ νεοτητος *p.* αρχης E • 7 ἴβασιλευ Αγριππα, *sed pon. p.* εγκαλουμαι ^ψ • 14 ἡab. φωνης λεγουσης προς με E 1175 • 31 ὡut *t*xt, *sed pon. p.* πρασσει ^ψ

¶ 27,2 ὲσεαλωνικεων δε Αρισταρχου και Σεκουνδου 2147 • 5 ἴΛυστρα A • 8 ἴΛασσαια ^{κ*} • 19 ἴτην θαλασσαν *pc* • 23 ὡhab. ου εγω *loco* ου ... και 36 *pc* • 27 ἴπροσαγαγειν *pc* • 37 ἴως διακοσαι *pc* • 39 ἴδυναντο 614

¶ 28,2 ἴπροσελαμβανον 1505 • 7 ἴut *t*xt, *sed pon. p.* φιλοφρονως 33 • 14 ἴηλθαμεν εις Ρωμην A | ηλθομεν εις (+ την 1739) Ρωμην 048 066 33 1739 • 15 ἴεξηλθον 1739 • 21 ἴut *t*xt, *sed* κατα *loco* περι ^κ | *hab.* ουτε κατα σου γραμματα εδεξαμεθα ^ψ • 23 ἴδιαμαρτυραμενοι ^{κ*}

AD ROMANOS

¶ 1,13 ἴουκ οιομε D* | ουκ οιμαι D^c • 29 ἴπορνεια πλεονεξια κακια P • 31 ἴασπονδους, *sed pon. a.* αστοργους 33 • 32 ἴτου συνηκαν *pc*

¶ 2,16 ἴut *t*xt, *sed om.* δια ^{κ*}vid

¶ 3,9 ἴπροεχομεθα περισσον ^ψ | κατεχομεν περισσον 1505 | *ut t*xt, *sed* προκατεχομεθα D² • 30 ἴεπειδηπερ K

¶ 4,1 ἴ2-5, *sed* πατερα 1739

¶ 5,13 ἴελλογετο 1505 • 18 ἴκαι δικαιομα F

¶ 6,1 ἴεπιμεινομεν 365 1739 | επιμεινωμεν L 33 630 • 12 ἴαυτου εν ταις επιθυμiais αυτου 33

¶ 7,8 ἴτην, *sed pon. a.* νεκρα K • 23 ὡhab. αντιστρατευομενον και αιχμαλωτιζοντα τω νομω του νοος μου τω οντι εν τοις μελεσιν μου A

¶ 8,10 ἴεστιν, *sed pon. p.* νεκρον 629 *pc* • 11 ἴut *t*xt, *sed* Ιησουν *loco* Χριστον I 249 | ἴut *t*xt, *sed* αυτοι C* • 23 ἴκαι αυτοι ημεις 630 • 32 ἴουδε υιου ιδιου F G • 38 ἴ5 2 I *et om.* ουτε υψωμα ^ψ | *ut t*xt, *sed* δυναμεις ^φ46

¶ 9,20 ἴut *t*xt, *sed* μενουν B • 26 ἴut *t*xt, *sed* ερρηθη 1739

¶ 10,5 ἴ7 1-6, *sed* της *loco* την *a.* εκ *et* ^{om.} D* | ἴ7 1-6 *et* ὡhab. αυτα 33* 1881 • 8 ἴη γραφη, *sed pon. a.* λεγει F G • 9 ἴεν τω στοματι σου οτι κυριος Ιησους 81 I 249

¶ 11,6 ἴhab. vs. 6: ει δε χαριτι ουκετι εξ εργων ουκετι εστι χαρις επει το εργον ουκετι εστιν εργον 365 | *ut t*xt, *sed pon.* γινεται *p.* χαρις 81 • 18 ἴκατακεκαυσαι 33 • 22 ἴχρηστοτητος ^κ

¶ 12,1 ἴut *t*xt, *sed om.* τω ^φ46 | *ut t*xt, *sed* κυριω 1881

¶ 13,9 ἴτου ψευδομαρτυρησης P | ου ψευδομαρτυρησεις, *sed pon. p.* επιθυμησεις 1505 • 11 ἴημας, *sed pon. a.* ηδη 33 • 12 ἴαποθεμενοι 1881 • 13 ἴερισι και ζηλω 1739 • 14 ἴτον κυριον ημων Ιησουν Χριστον 629

¶ 14,9 ἴut *t*xt, *sed cf.* ¹ D*² | ἡab. Χριστος εζησεν και απεθανεν και ανεστη D*² • 13 ὡbis *prim.* *hab.* προσκομμα, *sec. hab.* εις *loco* η 365 • 18 ἴδοκιμοις, *sed pon. p.* ανθρωποις *pc* • 19 ἴφυλασσωμεν 629

¶ 15,18 ἴτολμησω λαλησαι τι 1505 • 23 ἴut *t*xt, *sed pon.* απο πολλων ετων ως αν ουν *p.* προς υμας (vs 22) F • 29 ἴπληροφοριας D* • 32 ἴut *t*xt, *sed add.* και *a.* συναναπαυσωμαι 33 | *ut t*xt, *sed* συναναπαυσωμαι 1881

¶ 16,2 ἴut *t*xt, *sed* αυτου και εμου *loco* εμου αυτου ^κ | *ut t*xt, *sed add.* τε *p.* εμου A | *ut t*xt, *sed pon.* εμου *p.* αυτου 1739 1881 • 7 ἴut *t*xt, *sed om.* οι ^{κ*} • 8 ἴΑπλιαν 365 1505 | Αμπλια 1739^c • 23 ἴ[24] η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μεθ υμων *et add.* [25-27] hic 630 | *ut t*xt, *sed add.* [25-27] hic ^κ A

Subscriptio: προς Ρωμαιοις ετελεσθη G

AD CORINTHIOS I

¶ 1,29 ἴαυτου θεου ^κ2

¶ 2,2 ἴut *t*xt, *sed pon.* ειδεναι *p.* υμιν D • 4 ἴπειθοις ανθρωπινης σοφιας 630 | πειθοι σοφιας ανθρωπινοις λογοις 2495 | *ut t*xt, *sed* λογος ^{κ*}

¶ 3,5 ἴαλλ οι 1881 • 10 ἴτεθεκα 1881*

¶ 4,2 ἴτι ζητετε ^{κ*} • 11 ὡom. γυμνιτευομεν και A* | γυμνιτευομεν B* D* • 16 ἴκαθως εγω Χριστου 629

¶ 5,4 ἡab. Ιησου Χριστου του κυριου ημων 81

¶ 6,5 ἴσοφος ουδεις 1505 • 10 ἴουδε ^φ46 | *ut t*xt, *sed pon.* ου μεθυστοι *p.* λοιδοροι 104 • 15 ἴhab. vs 15: η ουκ οιδετε οτι τα σωματα υμων μελη Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γενοιτο η αρα ουν τα μελη του Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γενοιτο G • 19 ἴhab. ναος εστιν πνευματος του αγιου του εν υμιν εστιν 629

¶ 7,13 ἴαυτον ανδρα ^{κ*} • 17 ἴεμερικεν ^φ46^c | *ut t*xt, *sed pon. p.* κυριος A | ἴut *t*xt *et* ἴ2κυριος ο θεος G • 20 ἴεν, *sed hab.* ω *loco* η 1739^c • 34 ἴμεμερισται 1241^s | ὡhab. ινα η σωματι αγια και πνευματι 629 • 38 ἴbis *prim.* *ut t*xt, *sec.* εκγαμιζων ^κ2 | *prim. om.* (h.t.), *sec. ut t*xt F G 630

¶ 8,6 ὡhab. ημιν δε *loco* αλλ ημιν 33 | ἴκαι εν πνευμα αγιον εν ω τα παντα 1881 • 7 ἴασθενησασα 1881 • 8 ἴ6-9 1-5, *sed* περισσευομεθα 1881 • 11 ἴκαι απολλυται γαρ 104 | ἴαδελφος εν τη γνωσει 630 | *ut t*xt, *sed om.* ση B | *ut t*xt, *sed om.* ο D² • 13 ὡbis *prim. ut t*xt, *sec. om.* D*

¶ 9,10 ἴτης ελπιδος αυτου επ ελπιδι του μετεχειν 104 • 15 ἴουδεις μη κενωση 1175 • 20 ὡhab. τοις Ιουδαίος Ιουδαίους F | ^{om.} τοις υπο νομον ... νομον κερδησω L • 21 ἴκερδησω, *sed pon. p.* ανομους D | κερδανῶ 33

¶ 10,3 ἴut *t*xt, *sed pon.* πνευματικον *p.* το C² • 4 ἴut *t*xt, *sed om.* η *a.* πετρα F G • 9 ἴεξεπειρασεν ^φ46 | ἴαπωλλοντο 1881 | απωλυντο ^φ46 • 11 ἴτυπικως συνεβαινον A ^ψ • 13 ἴυμας, *sed pon. p.* υπενεγκειν D² • 17 ἴκαι ενος ποτηριου 629 • 19 ἴbis *prim. ut t*xt, *sec.* 2 I D² • 23 ἴbis *prim.* μοι, *sec. om.* (h.t.) P | *prim. ut t*xt, *sec. om.* (h.t.) 33 | *prim. μοι, sec. ut t*xt 1739^c

¶ 11,23 ἴαπο του θεου 365 • 29 ἴτου κυριου Ιησου ^ψ | του κυριου, *sed hab.* αιμα *loco* σωμα 1241^s

¶ 12,6 'και 1241^s | *ut txt, sed pon.* αυτος *a.* δε D F G | 'θεος εστιν ο ενεργων 1175 1505
• 10 ^o*bis prim. ut txt, sec. om.* 1881 • 31 'ειται (ετει G) *et om.* και F G

¶ 13,8 'γνωσις καταργηθησονται *h* 33

¶ 14,5 'διερμηνευειν Ψ • 15 'προσευχωμαι 1175 | προσευχομαι *h* • 18 ^τπερι *pc* • 19
'*ut txt, sed hab.* πεντε λογους λαλουμεν τω νοι μου ινα F G | *ut txt, sed pon. p.* θελω 33
• 25 ^o*ut txt, sed pon.* ο θεος *p.* εστιν *h*⁴⁶ • 31 'εκαστον παντες 1881 • 34/35 ^τυμων, *sed*
cf. ' D F G | 'ut txt, *sed cf.* ' D F G | 'υποτασσεσθαι, *sed cf.* ' D F G | 'υποταξεσθωσαν 1175 |
'*ut txt, sed cf.* ' D F G • 37 'θεου εστιν *pc* | του θεου εστιν εντολη 1739^c 1881 • 38
'αγνωειτε D* | ηγνωειται F G

¶ 15,24 'παραδιδοι B F G • 31 ^o*ut txt, sed pon. p.* εχω 326 • 52 'hab. ερριπη *loco* εν ριπη
33 • 54/55 'ut txt, *sed om.* και 1739^{ms} | '6 2-5 I, *sed cf.* 'bis D*

¶ 16,2 'σαββατω *h** • 6 'παραμεινω F G | 'ει και *et pon.* ινα *p.* παραμενω D* • 17
'ημετερον 1881 • 19 'Πρεισκας *h*⁴⁶

Subscriptio: προς Κορινθιους α' επληρωθη D* | ετελεσθη προς Κορινθιους α' F G |
Παυλου αποστολου επιστολη προς Κορινθιους α' Ψ | τελος της προς Κορινθιους α'
επιστολης εγγραφη εξ Εφεσου δια Στεφανα και Αχαικου και Φουρτουνατου 945

AD CORINTHIOS II

¶ 1,6/7 'ut txt, *sed pon.* και σωτηριας *a.* της ενεργουμενης *et* υπερ ημων *loco* υπερ υμων
629 • 10 ¹2 I F G • 20 'ut txt, *sed om.* δι 0223 | *ut txt, sed* εν αυτω *loco* δι αυτου 1881
• 22 ^o*ut txt, sed pon. a.* σφραγισαμενος F G

¶ 2,3 ^τεν λυπην 1175 • 9 ^τυμων F G • 10 'ει τι κεχαρισμαι ο 33 | *ut txt, sed* ω D² P 1739
1881 • 16 ^o*bis prim. ut txt, sec. om.* 1881 • 17 ^ε*ut txt, sed add.* του α. θεου P 365

¶ 3,1 ^τσυνστατικας D*

¶ 4,5 ^ε*ut txt, sed pon. p.* κυριον F G | *ut txt, sed om.* κυριον P • 14 ^o*om.* τον κυριον 0243
33 630 1739

¶ 5,4 ^ττουτω, *sed pon. a.* τω σκηνηι 104 • 5 ^τκαι, *sed om.* ο 33 • 6 ^εεπιλημουντες F G |
'απολημουμεν F G • 10 ¹hab. ειτε αγαθα ειτε φανυλα 1881

¶ 6,15 'Χριστω, *sed hab.* συμφωνη εις *loco* συμφωνησις F G • 16 'υμεις γαρ ναος εστε
θεου *h*² | υμεις γαρ εστε ναος θεου 0209 | *ut txt, sed* υμεις 104

¶ 7,5 ^εεσχεν, *sed pon. p.* ανεσιν *h*⁴⁶ F G | *ut txt, sed pon. p.* ανεσιν C 33 • 11 ^τ*ut txt, sed*
hab. ημιν *loco* υμιν *h*⁴⁶

¶ 8,7 'υμων εις ημας 33 • 16 ^εδιδουντι 33 • 21 ^εθεου *pc*

¶ 9,4 ^ττης καυχησησεως ταυτης *et om.* ταυτη Ψ

¶ 10,8 ^ohab. εαν τι γαρ και περισσοτερον τι 0209 | ^τημων 0209 | ημιν, *sed pon. p.*
εδωκεν P Ψ 629 1505 1881 *pc*

¶ 11,3 ^o*ut txt, sed* απλοτητος 326 | *hab.* απο της αγνοτητος και της απλοτητος D² • 23
^ε*ut txt, sed* περισσευοντως *loco* περισσοτερω 0243 1739 1881 • 32 ^τθελων, *sed pon. p.*
Δαμασκηων F G 1739

¶ 12,7 ^o*ut txt, sed om.* υπεραιρωμαι 1881* • 12 'και εν σημειοις 1505 | και σημειοις F G
• 21 'ελθοντα με ταπεινωση ο θεος προς υμας 1881 | ελθοντα με προς υμας ταπεινωσει
ο θεος μου D¹

Subscriptio: προς Κορινθιους β' επληρωθη D | ετελεσθη προς Κορινθιους β' (- G) F G |
Παυλου αποστολου επιστολη προς Κορινθιους β' Ψ | προς Κορινθιους β' εγγραφη απο
Φιλιππων δια Τιτου και Βαρναβα και Λουκα 1739^c

AD GALATAS

¶ 1,8 'ευαγγελισεται υμιν 104 | ευαγγελισηται ημιν 1241^s | ημιν ευαγγελιζεται
1739* | υμιν ευαγγελιζεται 0278 | ευαγγελιζητε υμας D*

¶ 2,14 'ουκ Ιουδαικος ζης 6 630 1739 *pc*

¶ 3,10 ^τut txt, *sed om.* πασιν 1505 • 14 ^εΙησου Χριστου *h* • 21 'ut txt, *sed om.* του F G |
'1-3 Ψ* • 26 'Ιησου Χριστου 1739 1881 *pc*

¶ 4,11 'εκοπισα *h*⁴⁶*

¶ 5,1 'τη ελευθερια (+ ουν C²) Χριστος ημας ηλευθερωσεν (ελ- C*) στηκετε ουν C | τη
ελευθερια Χριστος ημας ελευθερωσεν στητε ουν H | *ut txt, sed* Χριστος ημας *et pon.*
ουν *p.* ελευθερια 614 • 19 ^τμοιχειαι F G | μοιχεια, *sed pon. p.* πορνεια 0278 • 20
^εζηλους F G • 24 ^o*ut txt, sed hab.* κυριου *loco* Χριστου 1881

¶ 6,9 'εκκαμεν 1739* • 13 'περιτεμνημενοι F G • 15 'εν γαρ Χριστω Ιησου ουτε γαρ
1739^c • 17 ^εκυριου μου Ιησου 1739

Subscriptio: προς Γαλατας επληρωθη D | ετελεσθη επιστολη προς Γαλατας F G

AD EPHESIOS

¶ 1,6 ^εεν F • 11 ^εεκληθησαμεν F* • 16 ^τυμων, *sed pon. p.* ποιουμενος F G

¶ 2,4 ^o*ut txt, sed pon. a.* αγαπην 1881 • 13 ^ohab. αιματι Ιησου Χριστου 0278

¶ 3,1 ^o*om.*, *sed hab.* εν Χριστω *loco* του Χριστου 365 | *ut txt, sed hab.* κυριου *loco*
Χριστου C | *ut txt, sed pon. a.* Χριστου 630 1881 *al* • 9 ^τδια Χριστου Ιησου 0278 • 18
^εhab. και βαθος και μηκος και υψος 1505 | *ut txt, sed pon.* και μηκος *p.* βαθος 326
• 19 'πληροφορηθητε εις *et* ^τut txt 81 • 21 ^ohab. δοξα εν Χριστω Ιησου και τη
εκκλησια D* F G

¶ 4,6 ^τυμιν 1739^c • 19 'πλεονεξιας 1241^s

¶ 5,17 'συνιοντες D* F G • 20/21 'Χριστου Ιησου D • 22 ^τυποτασσεσθωσαν, *sed pon.*
p. γυναικες Ψ | υποτασσεσθαι (-τασεσθαι F), *pon. p.* γυναικες D F G • 25 ^τεαυτων, *sed*
pon. a. γυναικας P 629 1739 1881 2464 *pc* • 30 ^τεκ της σαρκος αυτου και εκ του
σωματος αυτου K

¶ 6,8 'hab. οτι ο (- *h**) εαν ποιηση εκαστος *h* | εκαστος ο εαν τι D² | *hab.* ο εαν τις
ποιη εκαστος Ψ • 10 ^ταδελφοι, *pon. a.* εν κυριω A 0278

Subscriptio: ετελεσθη επιστολη προς Εφεσιους F G

AD PHILIPPENSES

¶ 1,14 ^ττου θεου, *sed pon. p.* λαλειν D* • 16/17 ^εεπεγειρειν P 81

¶ 2,11 'κυριος Ιησους κυριος A^c • 26 'ιδειν παντας υμας 075 • 30 ^επαραβουλευ-
σαμενοι 075

¶ 3,6 ^ττου θεου 0282 629 • 12 ^o*om.*, *sed add.* του α. Χριστου D² • 13 ^εουπω, *sed pon. a.*
εμαυτον 629 • 16 ^το αυτο φρονειν και τω αυτω κανονι στοιχειν 629

¶ 4,13 ^τΧριστου F G • 18 ^τδε και 2495

Subscriptio: προς Φιλιππησιους επληρωθη D | ετελεσθη προς Φιλιππησιους F G

AD COLOSSENSES

¶ 1,2 ^εΚολασσαις, *ex inscriptione* *h*⁴⁶ A | Κολοσσααις 1175 | ^τκαι Ιησου Χριστου
του κυριου ημων P • 4 ^ε*ut txt, sed* εχητε 33 • 12 ^τιθω, *sed pon. a.* τω πατρι F G

• 16 ^ττα τε C • 22 ^Γαποκαταλλαγητε ^Φ46 | ^απηκατηλλαξεν 0278 | ^απηλλαξεν 104

¶ 2,2 ^Χριστου 1739 | του θεου πατρος και του Χριστου 075 0208 0278 *pc* • 11 ^των αμαρτιων, *sed pon. p.* σαρκος 0278 • 20 ^τουν, *sed pon. p.* απεθανετε ^Κ*

¶ 3,4 ^μων B* • 6 ^Γhab. δια ο C*^{vid} • 7 ^Γαυτους F | τουτω 1241^s • 16 ^Γut t*xt*, *sed pon.* τω θεω *p.* αδοντες 1175 • 17 ^του κυριου Ιησου Χριστου ^Κ2 • 19 ^τεαυτων, *sed pon. a.* γυναικας ^Κ2 075

¶ 4,8 ^Γνω τα περι ημων ^Κ2 • 12 ^Γπληροφορημενοι 1881 • 13 ^Γut t*xt*, *sed pon. a.* πολλυν 365 • 15 ^Γut t*xt* et ^Γαυτου F G | ^ΓΝυμφαν et ^Γut t*xt* 1739*

Subscriptio: προς Κολοσσαεις επληρωθη D | ετελεσθη προς Κολοσσαεις F G

AD THESSALONICENSES I

¶ 1,1 ^τυμων 629 | ^ταπο θεου πατρος και κυριου Ιησου Χριστου D • 8 ^{om.} εν 1881 | ^Γαλλα ^Κ

¶ 4,1 ^{ut t*xt*}, *sed om.* και 1505 • 10 ^{om.} ^{ut t*xt*}, *sed add.* και *p.* αδελφους 0278 • 13 ^Γκεκοι-
μηνων F G • 18 ^τπνευματος 1739^c

¶ 5,6 ^τκαι υμεις Ψ • 27 ^ταγιοις, *sed om.* πασιν 33

Subscriptio: προς Θεσσαλονικεις α' επληρωθη D | ετελεσθη προς Θεσσαλονικαιων α' F G

AD THESSALONICENSES II

¶ 1,4 ^Γκαυχησασθαι F G | και καυχασθαι 1739

¶ 2,2 ^Γκυριου Ιησου 33 • 4 ^τινα θεον F G • 12 ^{ut t*xt*}, *sed hab.* τη απωλεια *loco* τη αδικια 0278

¶ 3,3 ^{ut t*xt*}, *sed pon.* ο κυριος *p.* δε ^Κ* • 4 ^{ut t*xt*}, *sed* ποιησητε 33 • 14 ^{ut t*xt*} et ^Γσυναναμισγεσθε D² | ^τκαι et ^Γσυναναμισγεσθαι et *hab.* σημειουσθαι *loco* σημειουσθε D* | ^τκαι et ^Γσυναναμιγνυσθαι (*συναμιγ-* F G) et *hab.* σημειουσθαι *loco* σημειουσθε F G 0278 | ^{ut t*xt*} et ^Γσυναναμιγνυσθε 1739 | ^τκαι et ^Γσυναναμιγνοισθαι et *hab.* σημειουσθαι *loco* σημειουσθε 2464

Subscriptio: προς Θεσσαλονικεις β' επληρωθη D | ετελεσθη (-σθαι F) προς Θεσσαλονικεις β' F G

AD TIMOTHEUM I

¶ 2,9 ^Γχριστει F*

¶ 3,14 ^ταχι D²

¶ 5,20 ^τδε, *sed pon. p.* αμαρτανοντας F G

¶ 6,9 ^τδιαβολου 629 • 17 ^τω 629

Subscriptio: προς Τιμοθεον α' επληρωθη D | επληρωθη επιστολη προς Τιμοθεον α' F G

AD TIMOTHEUM II

¶ 1,5 ^Γυπολαμβανων 365 | λαμβων 1881 • 11 ^Γδιακονος *pc* • 18 ^τμοι, *sed pon. p.* οσα 629

¶ 2,3 ^Γσυγκοπαθησον 1881*^{vid}

¶ 4,11 ^Γαναγαγε 1881*

Subscriptio: προς Τιμοθεον β' επληρωθη D | ετελεσθη προς Τιμοθεον β' F G

AD TITUM

¶ 1,5 ^Γεπανορθωσης D* | διορθωσης F G

¶ 2,7 ^Γαφθορια 81 • 11 ^ο σωτηριος C³

Subscriptio: προς Τιτον επληρωθη D | ετελεσθη επιστολη προς Τιτον F G | προς Τιτον Κρητων πρωτον επισκοπον εγραφη απο Νικοπολεως της Μακεδονιας 1739 1881

AD PHILEMONEM

¶ 5 ⁴ 2 1 1881 • 7 ^τπολλην εχομεν D² • 12 ^τσοι δε αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα προσλαβου Ψ • 25 ^τhab. η χαρις μεθ υμων *loco vs 25* ^Φ87

Subscriptio: προς Φιλημονα επληρωθη D

AD HEBRAEOS

¶ 2,8 ^{om.} αυτω τα παντα ^Φ46

¶ 3,6 ^τhab. το καυχημα μεχρι τελους της ελπιδος βεβαιαν 323

¶ 6,10 ^ην, *sed hab.* την αγαπην *loco* της αγαπης Ψ

¶ 7,11 ^ταυτην, *sed hab.* ενομοθετητο *loco* νενομοθετηται 326 | ^{ut t*xt*}, *sed hab.* επ αυτης γαρ ο λαος 365 • 14 ^τπερι ιερωσυνης ουδεν Μωυσης ελαλησεν C³ • 21 ^{ut t*xt*}, *sed om.* εις τον αιωνα ^Κ*

¶ 8,4 ^τιερων ετερων et *om.* των *a.* προσφεροντων Ψ

¶ 9,11 ^Γγεναμενων ^Φ46 • 28 ^τδια πιστεως, *sed pon. p.* απεκδεχομενοις 0278 69 *pc*

¶ 10,1 ^ταυτων, *sed pon. loco* αυταις 365 *pc* • 2 ^τουν καν 365 • 34 ^τεν ουρανω 945

¶ 11,32 ^τκαι Σαμψω και D* • 37 ^τεπιρασθησαν επιρασθησαν D*

¶ 12,9 ^{om.} πολυ δε Ψ • 11 ^τε 630 • 18 ^τορει, *sed pon. p.* προσεληλυθατε 69 *pc* • 25

^{ut t*xt*}, *sed add.* της *a.* γης 1175 • 28 ^τλατρευομεν, *sed pon. p.* ευαρεστως Ψ

¶ 13,21 ^{ut t*xt*}, *sed* αιωνας C* • 23 ^{om.} ^τhab. υμων 629

Subscriptio: Παυλου αποστολου επιστολη προς Εβραιους εγραφη απο Ιταλιας δια Τιμοθεου *al*

EPISTULA IACOBI

Inscriptio: επιστολη Ιακωβου καθολικη 323 614 | καθολικη επιστολη Ιακωβου 945 | επιστολη καθολικη Ιακωβου 1505 | του αγιου αποστολου Ιακωβου καθολικη επιστολη 049 | επιστολη του αγιου αποστολου Ιακωβου καθολικη 69 | επιστολη Ιακωβου, *e subscriptione* ^Κ | ^{ut t*xt*}, *sed secunda manu* B | επιστολη Ιακωβου Ψ 630 1241

¶ 1,12 ^τυπομενειν C* • 17 ^{ut t*xt*}, *sed* ουδε *loco* η Ψ • 19 ^τιστω ^Κ* | ^τκαι εστως A* • 25 ^τκαι 323 • 26 ^τεν υμιν, *sed pon. a.* ειναι *pc* | ^Γαυτου 049

¶ 2,3 ^τεκει και καθου ωδε C² | ^{ut t*xt*}, *sed* και *loco* η C* • 5 ^{ut t*xt*}, *sed add.* και *a.* τω 1241

• 10 ^ττελεση 1739 | ^Γπαισει 614 • 15 ^τει 33 • 16 ^τκαι ειπη δε 2298

¶ 3,3 ² 1, *sed* υμιν 1241 • 5 ^τμεγαλανχει ^Φ20^o • 12 ^τουδε ουδε αλυκον 33 | ουτε μια πηγη αλυκον και P • 14 ³-5 1 2 ^Κ2

¶ 4,1 ⁴ 5 1 3 2464 | ^{ut t*xt*}, *sed pon.* μαχαι *p.* υμιν 33 • 15 ^τbis *prim.* ζησωμεν, *sec. ut t*xt** 323 1739

¶ 5,4 ^ταποστερημενος 33 | ^τεισεληλυθεν A 1852 • 7 ^τκαρπον τον ^Κ* | και τον 69 • 11 ^τπολυεσπλαγχνος 614 • 16 ^τευξασθε 049 • 18 ^τεδωκεν τον υετον ^Κ

EPISTULA PETRI I

Inscriptio: Πετρου επιστολή α', *sed secunda manu* B | επιστολή Πετρου α' Ψ 81 630 | επιστολή α' Πετρου 614 | του αγιου αποστολου Πετρου επιστολή καθολική α' 049 | *ut txt, sed secunda manu* B

¶ 1,4 'εκ τοις ουρανους 614 • 24 ^ohab. ωσει B¹

¶ 2,13 'ανθρωπινη φύσει pc • 19 ^τπαρα θεω Ψ 33 | 'θεου αγαθην A* 33 • 21 'υμων ημιν 1505* | 'αποσειμπανων φ⁷²*

¶ 3,5 'hab. εκοσμουν εαυτας αι ελπιζουσαι επι τον θεον υποτασσομεναι B • 7 'ποικιλης χαριτος C² • 12 ^ττου εξολοθρευσαι αυτους εκ της γης 630 • 13 ^τγενεσθαι B* • 16 'εν τω Χριστω αγαθην 630 • 18 'περι των αμαρτιων υπερ ημων απεθανεν B* | υπερ αμαρτιων υπερ υμων απεθανε 1505 • 21 'ημας, *sed pon.* και ημας p. νυν B | *ut txt, sed pon.* νυν p. υμας B

¶ 4,1 'παθοντος εν σαρκι υπερ υμων 049^c • 5 'ετοιμω κρινοντι C^{vid} | ετοιμωσ εχοντι κρινοντι 81 • 7 *ut txt, sed hab.* προσευχην loco προσευχας 33 • 11 *ut txt, sed επιχορηγει* Ψ • 14 'και της δυναμεως αυτου και το του θεου B* • 19 'ψυχας εαυτων 1852

¶ 5,2 *ut txt, sed αναγκαστικως* 33 • 6 ^τεπισκοπης υμων Ψ • 8 ^τκαταπει 33 • 10 'καταρτισει υμας στηριζει σθενωσει θεμελιωσει 1739^{mg} • 11 *ut txt, sed om.* το φ⁷² 0206^{vid}

EPISTULA PETRI II

Inscriptio: επιστολή Πετρου β' Ψ 630 1505 al | επιστολή καθολική Πετρου β' 614 | του αυτου Πετρου αποστολου επιστολή β' 049 | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A

¶ 1,2 'Χριστου Ιησου 33^{vid} 81 623 • 4 ^ς3 2 1 4 5, *sed* υμιν A | 3 2 1 4 5, *sed* υμων Ψ 1241 | 'της εν κοσμω επιθυμιας φθορας 81 | την εν τω κοσμω επιθυμιαν φθοραν φ⁷² • 5 *ut txt, sed αυτω* 049 0209 • 10 ^{τινα} δια των καλων εργαων *et* *ut txt et* *ut txt* 623 2464 • 17 ^τ7 8 1-3 7 8 C* | 7 8 1-5 7 8 P • 21 'αγιοι απο θεου 81

¶ 2,1 'αυτοις, *sine spiritu* B* • 4 ^ττηρουμενους κολαζομενους τηρειν C² | κολαζομενους τηρεισθαι 33 • 5 'κοσμον B* | κοσμον κατα 614 • 12 'γεννημενα φυσικα 69 | φυσικα γεγεννημενα B | φυσικα γεγεννημενα Ψ 81 • 13 ^ταγνειας 1241 • 17 'hab. υπο λαίλαπος ομιχλαι ελαυνομενοι οis 33 • 18 ^τολιγον 630 1505 • 20 *ut txt, sed pon.* ημων (υμων 1241) p. σωτηρος 104 1241

¶ 3,3 ^τεσχατω C* | ^τεπαιμονης 1505 | εν παιγμονη 1739 • 4 ^τυμων 049 • 10 ^τκαησονται 2464 • 11 'ουν παντων ουτως 69 | δε ουτως απαντων P | 'υμας υμας C* • 12 ^τακησονται P Ψ 1852 • 16 ^τhab. εν οιστιν δυσνοητα P • 18 ^τκαι κρατος νυν και pc

EPISTULA IOHANNIS I

Inscriptio: Ιωαννου επιστολή α', *sed secunda manu* B | Ιωαννου επιστολή α' ευαγγελική θεολογία Χριστου K | επιστολή Ιωαννου καθολική α' 614 | επιστολή Ιωαννου α' 630 1505 al | επιστολή καθολική του αγιου αποστολου Ιωαννου, *sed secunda manu* L | του αγιου αποστολου Ιωαννου επιστολή α' 049 | *ut txt, sed secunda manu* A | *ut txt, sed secunda manu et* Ιωανου loco Ιωαννου B

¶ 1,5 ^ταπαγγελιας B* • 7 ^τκαθαρισει 623 1852 2464 • 8 ^ς3 4 1 2, *sed* υμιν 1241

¶ 2,20 'και υδατε παντα 049 • 27 'εν υμιν μενετω 630 1505 pc | εν υμιν μενει B

¶ 3,16 ^τθηναι P 81 1241 1852 • 17 ^τμενη Ψ • 23 ^τπιστευομεν 0245

¶ 4,3 'τον Χριστον Ιησουν 614 | ^τεν σαρκι εληλυθηναι 33 • 8 'ουκ εκεγνώκε τον θεον 69 • 10 'ηγαπησεν B* • 12 *ut txt, sed add.* τετελειωται και a. τετελειωμένη 33 • 15 'αν ομολογει 33 623

¶ 5,2 ^ττηρουμεν 048 | ποιουμεν 623 • 13 'και ινα πιστευετε 1739* • 16 ^τhab. τω μη προς θανατον αμαρτανοντι 614 | τοis αμαρτανουσιν αμαρτιαν pc • 20 ^ττον θεον, *pon. a.* τον αληθινον 629 | 'η ζωη αιωνιος 049 | ζωη η αιωνιος 1881

EPISTULA IOHANNIS II

Inscriptio: επιστολή Ιωαννου β' 630 1505 al | Ιωαννου καθολική επιστολή β' 945 | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A | *ut txt, sed secunda manu et* Ιωανου loco Ιωαννου B

¶ 3 *ut txt, sed add.* δε p. εσται 614 | ^τ2 pc • 8 ^ταπολησθε *et* *ut txt* B* | ^τειργασθε 614 | ηργασαμεθα B* • 9 ^τ4 2 1 69 | *hab.* τον υιον εχει και τον πατερα 1881 • 12 'υμων πεπληρωμένη η B | *ut txt, sed ην* B*

EPISTULA IOHANNIS III

Inscriptio: επιστολή Ιωαννου γ' P 81 630 1505 al | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A | *ut txt, sed secunda manu et* Ιωανου loco Ιωαννου B

¶ 4 ^τhab. μειζοτεραν χαραν ταυτης ουκ εχω ινα 69 | ^τ3 1 2, *sed cf.* ' 69 | ^τ2 3 614 | χαριν ουκ εχω 1243 2298 • 5 ^τεργαζη 630 • 7 *ut txt, sed om.* των a. εθνικων C • 13 ^τγραφειν σοι 2495 • 14 ^τπλησωμεν 1243 | λαλησαι σοι pc

EPISTULA IUDAE

Inscriptio: Ιουδα επιστολή, *sed secunda manu* A | επιστολή Ιουδα 1505 al | του αγιου αποστολου Ιουδα επιστολή 049 | *ut txt, sed secunda manu* B

¶ 14 ^τπροεπροφητευσεν B | 'αγιων αγγελων μυριασιν φ⁷² | *ut txt, sed pon.* αγιας p. μυριασιν C 630 1241 1505 1739 al • 18 ^τεν εσχατω τω χρονω P • 20 *ut txt, sed ημων* C 1739 | επικοδομουντες εαυτους τη αγιοτητι ημων εν πιστει 1241 • 21 ^ττηρησομεν 1243 • 22/23 ^τδιακρινομενοι (-μενω 1505) ους δε σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες εν φοβω 630 1505 pc | διακρινομενοι ους δε εν φοβω σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους δε ελεγχετε εν φοβω 945 | *ut txt, sed αρπαζοτες* B* | *ut txt, sed cf.* ^τ 1241 • 25 *ut txt, sed add.* ω a. δοξα B* | *ut txt, sed add.* και p. δοξα L 945 | *ut txt, sed om.* και p. κρατος Ψ | *ut txt, sed om.* του a. αιωνος 323 630 1739 | *ut txt, sed υμων loco ημων et om.* του a. αιωνος 1241

APOCALYPSIS IOHANNIS

Inscriptio: 'Ιωανου, *secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A

¶ 1,6 ^τom. εις τους αιωνας των αιωνων αμην 2344 • 8 ^τη αρχη και το τελος 2329 • 9 'υπομονη εν Ιησου Χριστω B² • 19 ^τδει μελλει C

¶ 2,1 ^τχρυσιν 2050 • 7 ^τhab. ταις εκκλησιαis ταις επτα C • 9 ^τκαι την 1611 • 10 ^τιβαλειν, *sed pon. p.* διαβολος 2329 | βαλλειν βαλιν B* | ^τεχετε, *sed hab.* πειρασμον loco θλιβιν 2053 • 13 ^τεν ταις B* • 17 ^τhab. δωσω αυτω εκ του μαννα φαγειν 2050 • 22 ^τμετανοησει 2050 • 24 ^τκαι pc

¶ 3,2 'εμελλες αποβαλλειν 1611 | *ut txt, sed* ημελλον 2351 • 3 'γνωσει 2050 • 9 'bis *prim. ut txt, sec.* προσκυνησωσιν 2053 | '2γνωσει 2351 • 10 'και οτι 2020 *pc* | και ετηρησα σε οτι 2344 • 16 'ψυχρος ει ουτε ζεστος 2050 • 18 'κολυριον 046

¶ 4,1 'αλουσαν μετ εμου λεγουσα **18**¹ • 3 'ομοιως ως ορασεις σμαραγδηνω θρονον 2351^c | *ut txt, sed* σμαραγδινω 1854 | ομοια ορασει μιαγδινω 2050 • 7 'ut *txt, sed om.* το 2344 • 8 'εσωθεν και εξωθεν 2351 • 9 'δωσει 2053

¶ 5,3 'bis *prim.* ουτε, *sec. cf.* **18**² • 6 '3τα αποστελλομενα 1611 • 9 'ημας τω θεω 2050 2344 • 13 'οσα εστιν 2053 2351 | 'παντα και παντας 046 | 'hab. ηκουσα του καθημενου επι του θρονου λεγοντος τω αρνιω 1611 | 'του θρονου, *sed om.* επι *p.* καθημενω 2053 • 14 'ελεγον το 2344

¶ 6,8 'αυτου 2053* • 13 'αποβαλλουσα 2329

¶ 7,1 'δενδρον 2329 *pc* • 9 'και περιβεβλημενοι 2329

¶ 8,7 ¹*om.* και το τριτον των δενδρων ... χλωρος κατεκαη 2053

¶ 9,10 '2-5 1 6-8, *sed* αι εξουσαι 1854 | και εν ταις ουραις αυτων εξουσιαν εχουσαι του 2329 | *ut txt, sed om.* και 0207 | *ut txt, sed* εξουσια του *loco* εξουσια αυτων 2344 | *ut txt, sed add.* και *a.* η εξουσια 2351 • 11 'Βανδων 2053 • 12/13 'ερχονται ετη 2329 | '1. Και μετα ταυτα 046 | '2hab. ηκουσα φωνης μιας εκ των κερατων **18**¹ • 16 'ως μυριαδες μυριαδων 1854 • 18 'bis *prim.* εκ, *sec. ut txt C* 2053 | *hab.* εκ του καπνου και του πυρος και του θειου 2329 • 19 'εχουσας **18**²

¶ 10,2 'βιβλιριδιον **18**¹ • 8 'την φωνην 1854

¶ 11,14 'ιδου τριτη ουαι ερχεται 1854 • 16 'οι καθημενοι 2351 • 17 'ο θεος **18**⁴⁷ • 18 'τοις αγιοις και τους φοβουμενους **18**⁴⁷ 2351 • 19 'κυριου 2344

¶ 12,2 'εκραξεν 046 | *ut txt, sed* κραδει **18**⁴⁷ • 3 'μεγας πυρος 1006 2351 *al* | πυρρος megas **18**⁴⁷ **18** 2053 *al* • 8 'ισχυον 046 • 12 'κατοικουντες, *sed pon. a.* εν αυτοις **18** 2344 • 14 'ινα τρεφηται 1854 | ινα οπου τρεφεται 2351

¶ 13,3 'εθαυμασεν ολη η γη, *sed pon.* και εθαυμασεν ολη η γη οπισω αυτου *p.* την εξουσιαν τω θηριω (*vs.* 4) 2344 | *ut txt, sed* εθαυμαστωθη *loco* εθαυμασθη *C* | *ut txt, sed* εθαμβηθη *loco* εθαυμασθη 2053 • 5 'βλασφημια 2053 • 7 ¹*ut txt, sed pon.* πολεμον *a.* ποιησαι 1611 1854 **18**¹ • 10 'αποκτενιν δει 2053 • 12 'επεποιει 2329 • 14 ¹*om.*, *sed hab.* πληγης *loco* πληγην **18**¹ • 16 'ποιηση 1854 | 'δωσουσιν 2377 *al*

¶ 14,5 'hab. οτι αμωμοι εισιν 051 • 8 'ut *txt, sed* δευτερον *C* | 'πεπτωκεν 1854 • 10 'εκ του ποτηριου της οργης *pc* • 13 'λεγει και *pc* • 14 'καθημενον ομοιος 1854 | 'ιου *P* | *om.* 046* | 'και εχοντα 2329 • 18 ¹*ut txt, sed pon. p.* θυσιαστηριου 051 1854

¶ 15,6 'hab. ενδεδυμενοι καθαρους λινους λαμπρους **18**¹

¶ 16,17 'ut *txt, sed pon.* εκ του ναου *p.* θρονου 2329 • 18 '5 4 1-5 **18**¹

¶ 17,6 'ιδων αυτην μεθουσαν θαυμα μεγα 1611

¶ 18,7 'εαυτη 2329 • 13 ¹*om.* και λιβανον και οινον και ελαιον 1611 • 14 'hab. λαμπρα απηλθεν απο σου και απωλοντο 2329 | '3 1 2, *sed* αυτην 2062 • 19 'επεβαλ- λον 1006 1841 | 'ut *txt, sed om.* λεγοντες 1854 • 21 'ισχυρον, *sed pon. a.* ως **18**¹ | 'μυλικον *C* | 'εν αυτη, *sed pon. a.* ετι *pc*

¶ 19,5 'φωνη εξηλθεν εκ του θρονου λεγουσα **18**² • 6 'λεγουσων **18**¹ | 'ο θεος 1 • 8 'hab. βυσσινον και καθαρων λαμπρον 2344 • 11 'ut *txt, sed add.* και *a.* καλουμενος 1006 • 13 'ερραντισμενον 1006 1841 | περιεραντισμενον **18**² | ρεραμμενον 1611 • 14 'εφιππον πολλοι 2344 • 18 'αυτοις **18**¹ • 20 'ut *txt, sed om.* ο 1611*

¶ 20,1 'αλλον, *sed pon. p.* αγγελον *pc* • 2 ¹*om.* και ο Σατανας 2050 • 3 'πλανη 2050

• 4 'ιδων 2050 • 6 'μετ αυτα 2329 • 9 'εκ του ουρανου απο του θεου 2030 2329 **18**¹ • 14 '1 3 1611

¶ 21,3 '1-3 5 4 1854 | *ut txt, sed add.* ο *a.* θεος 2053¹ 2062 • 5 'του θεου, *sed pon. p.* εισιν 2329 • 12 'ut *txt, sed pon. p.* Ισραηλ 2050 | 'hab. φυλων των Ισραηλιτων 1611 • 13 ¹*ter prim. om., sec. om., tert. ut txt* 1611 2329 • 27 'hab. παν κοινον ουδε ποιων 2030 2377 | *ut txt, sed add.* ωσει *a.* βδελυγμα **18**¹

¶ 22,12 'εσται, *sed pon. p.* αυτου 1611¹ 2329 **18**¹ | ο εστιν 2030 • 13 '6-10 1-5 2030 | 2 3 5 7 8 10 2053 2062 *pc* • 18 '3 4 1 2, *sed* αυτω *loco* αυτον 2050

III. EDITIONUM DIFFERENTIAE

(T: Tischendorf⁸, H: Westcott/Hort, h: Westcott/Hort in margine,
S: von Soden, V: Vogels, M: Merk, B: Bover, N: Nestle/Aland²⁵)

SEC. MATTHAEUM

¶ 1,5 Γbis SVMB ut M; 6 TV | 7/8 Fbis VB | 9 Γbis H | 10 Γ¹bis VB | 16 ΓS ut sy⁸ sed Iωσ. δε ω ευηστευθη π. M. | 18 Γ(H)S: [Iησ.] Xp.; h ut B | 19 ΓSV | 20 ΓThSVB | 22 TV | 24 ΓS | OTS; [HN] ut txt | 25 O[HN] | ΓV ut M; ¶ 2,9 ΓV | 13 Γh ut B | 19 SV | 22 SSVB | 23 ΓTBN
¶ 3,1 O[S] | 2 OTHSN; [M] ut txt | 6 OS | 7 OTHN | 10 T[V] | 12 Γh ut B | 14 OTHN; [S] ut txt | 15 Γ(H)MN ut B | 16 ΓS ut M; OT(H)N | O¹bis THMN | O³THSN
¶ 4,1 O[H] | 2 ΓTMN ut N | 3 ΓSV ut M; 5 ΓS | 9 ΓS | 13 ΓSVM ut B²; B ut N^{*} | 16 ΓHN | 17 O¹bis h | 23 ΓB ut C^{*}; MSV ut N¹ | 24 OHN
¶ 5,1 O[H] | 4/5 STB | 9 OT; [HSVN] ut txt | 11 ΓT | TV sed a. πονηρον | OS | 18 O[H] | 22 T[SMV] | ΓT | 25 SV | 27 TV | 28 ΓT ut N^{*}; [HN] ut txt | 32 Γ[H] ut txt | 37 Γh | 39 ΓSV | FV | ΓT ut N; SV ut K; HN: δεξ. σιαγ. [σου] | 45 ΓS: ος | 46 Γh ut D | 47 ΓSV ut M; ΓS
¶ 6,1 O[H] | O¹T | 4 ST ut N^{*} | T[S] | 5 TS | T¹[SV] | 8 ΓHN ut B sed [o θεος] | 10 TV | 12 ΓV ut M; 15 T[HV]B | 16 TSV | 18 Sh | 21 O[H] | 22 OT | 25 ΓT ut N; SV ut M; [HN] ut txt | 28 ΓV ut M; 32 ΓV | 33 ΓTHN ut N; M ut txt sed [τ. θεου] | 34 ΓH ut B^{*}
¶ 7,4 FSV | 6 FSV | 8 Γh ut B | 9 OH | ΓSV | 10 ΓSV ut M; 13 O(H); [SN] ut txt | 14 ΓTHBN ut N^{*} | 15 TSV | 16 ΓV | 17 Sh | 18 ΓTHSMN | FTSMN | 21 TB ut C³ | 24 O[H] | 28 ΓS
¶ 8,1 ΓT | 7 OTHN | TVB | 8 ΓTHMN | 9 T[H] | 10 ΓTV | 12 ΓT ut N^{*} | 13 TSV[M] | OTHSVMBN | 18 ΓTVB ut M; S ut N^{*}; h: [πολλ.] οχλ. | 21 OTHSMN | 22 OTS | 23 OHSB; [VM] ut txt | 25 TSVB | 32 T[S] | 34 ΓSV | ΓTh
¶ 9,1 T[V] | 2 ΓSVMB | 4 Γ(H)MBN | TSV | 5 ΓSVMB | 6 Γ(H)N | 9 ΓTS | 10 OT | 11 ΓS | 12 TV | 14 ΓT(H)N ut N^{*}; [M] ut txt | 18 ΓTh ut f¹; VM ut N¹; S ut L; (H)N: [εις] προσελθ. | ΓTS ut N | 19 ΓT(H)N | 22 OT | 26 ΓhS ut N | 27 O(H)N; [SM] ut txt | Γ(H)SB ut N | 28 Γh ut B | 32 OHMN | 34 O[H]
¶ 10,1 T[S] | 2 O¹SV | 3 ΓT ut D; S ut M; 13 Γ(H) | 14 TThSVMB | 16 Γh | 21 Γh | 23 TB ut D sed εν τη ετερα | O[HN] | FTHN ut N^{*} | 25 Γbis h | ΓHN ut N | 28 ΓHM | FS | 32 OTSVB | 33 Γ(H) | SS | OTSVB

¶ 11,5 Γh ut Z | 8 ST | TV | OTHN; [S] ut txt | 9 STHSVMBN | 10 TS V | 15 T[S]V | 19 ΓV ut M; 23 ΓV ut C | ΓTSVB
¶ 12,4 ΓSVMB ut C | FSV | 10 TSB ut M sed om ην | ΓHSVMB | 11 Γ[H] | 15 ΓTHBN ut N; SM: [οχλ.] πολ. | 18 ΓTHMN ut N^{*} | 22 Γ(H) | ΓS ut M sed [τ. τυφλ.] | ΓV ut M; 24 ΓHN ut N | 25 ΓV ut M; 27 ΓHN | 29 FT | 31 Th | 32 Γh ut B | 35 TThS | 36 ΓSVM ut M; B ut C | 44 FT[H]N | 46 ΓSV ut M; 47 O(H)S; VMB ut M; 49 OT; [HN] ut txt | 50 ΓS: ποι[ησ]η | TS
¶ 13,1 ΓTh ut N; V[M] ut M; 2 T[V] | 4 Γet TTV ut M; h ut D | 7 Γ(H)VMN | 9 TVB | 11 OT(H)SN | 16 O[HN] | ΓV ut K | 17 OT | 18 ΓS | 22 TSV[M] | 23 ΓSV | 28 OH | ΓHSVMBN ut B | 30 ΓTSVMB ut M; h ut M; vl ut N^{*} | TS | ΓH ut txt sed [εις] | F(H) ut B | 33 Γ[H] ut txt | 35 TTh ut N^{*} | OTHN | 36 ΓTV | 39 TV | 40 ΓV ut M; 43 TV | 44 O(H)N | 45 O(H)N; [S] ut txt | 51 TV | FV | 52 Γh ut B¹ | 55 ΓS | 57 ΓThSV ut N
¶ 14,3 TSB | OTHN; [S] ut txt | Γ[S]B ut B² | O¹[T] | 4 ΓT ut N²; SVB ut M; 6 ΓS ut C; V ut M; 9 ΓSVM | 10 OTHMN | 11 ΓB ut D; S ut O | 12 FSVMB | 13 ΓTh | 15 ST | TThSV[M]BN | 16 OT | 19 Γet Fh | 22 OT; [HN] ut txt | O¹(H)SB | 24 ΓThSVB ut M; 25 ΓS; V [απ]ηλθεν | 26 ΓT ut N^{*}; SV ut M; 27 ΓT ut N^{*}; SVB ut M; [HN] ut txt | 28 ΓH ut B | SS | 29 OTHMN | ΓhV ut M; 30 OTHN | 34 ΓS ut M; 36 O[H]
¶ 15,1 TV | SS | 2 OTHMN | 4 ΓTSV | 6 TTSVMBN ut M; ΓThS ut N^{*}; V ut M; 14 ΓT ut M; (H) ut B; h: οδ. εισ. τυφ. [τυφλων] | Γ¹S ut L | 15 OTHN; [M] ut txt | 17 ΓSV | 22 ΓTh ut N; SV ut M; FhSV | 23 ΓSVBN ut M; 26 ΓT ut D | 27 O[H] | 30 ΓHMN ut B; TSB ut P; V ut W | 31 ΓhVM | Γh ut B | Γ(H) ut N | FTh | 32 O¹[H] | 35/36 Γbis V | ΓV ut M; OV | FV | TV | FV | 37 SV | 38 ThS[M] ut B | ST | 39 ΓV ut M
¶ 16,1 O[H] | ΓTh ut N^{*} | 2/3 O[T] [H] [S] [N] | 4 T[V] | 5 Sh | 8 ΓTSVM | 11 ΓV | ΓV ut M; 12 ΓT ut N^{*}; V ut M; [HN] ut txt | 17 ΓH: εν [τοις] ουρ. | 19 ΓSV ut M; M ut M sed [και] | ΓSV | 20 Γ(H)N | TV | FV | 21 ΓHN ut N^{*}; M: ο Ιησ. [Xp.] | 22 Γh ut B | 24 ΓH: [ο] Ιησ.
¶ 17,1 Th | 3 ΓS; V: ωφθη[σαν] | SSV | 4 ΓV | Sh | 5 SSV | 8 ΓThSV ut M; M: [αυ]τον | 9 ΓhSVMB | 10 TVMB | 14 ΓSV ut M; 15 Γ(H)MN | 17 Γh ut Z sed [τοτε] | 20 TV | ΓV | FV | ΓV ut M; T[21] V[M]B | 22 ΓSVB | 23 Γh | 24 ΓTMN ut N^{*} | 25 ΓTh ut N^{*}; V ut M; Fh | 26 ΓV ut M; 27 ΓTh | TV
¶ 18,1 Th | 6 ΓS ut M; 7 TT | 8 SV | 10 Γ[h] ut B | T[11] [M]B | 12 Γet OTSV | 14 Γ(H) | FS | 15 OTHN; [S] ut txt | 16 ΓTSB ut N; h ut B | 18 ΓSV ut M; FSV ut M; 19 ΓTS ut N; [HVN] ut txt | ΓT ut N | 21 ΓH: ο Π. ειπ. [αυτω] | SSVB | 24 ΓHN | STHSN | 25 ΓV ut M; ΓTSVM | 26 TTB | T[S]VM | ΓSV ut M; 27 ΓH: [εκεινου] | 30 TSVMB | 31 ΓSV | FT | 34 OH: [ου] | TTSVMN | 35 FV
¶ 19,3 TT | ΓTHSBN | 4/5 T(V?; ex err. p. ειπεν vs 5 add) | ΓTV | 7 OT(H)BN | 9 Oet Γh ut B | TSVMB ut C^{*}; h ut B | 10 OTHSMBN | 11 OH | 14 TTh | ΓT | 16 ΓV ut M; 17 Γ(H)N | 18 ΓTh ut N | Γ(H)MN | 20 S(H)N | 21 Γh | OTSVN; [H] ut txt | FTSVM | 22 ΓT ut N; HN ut txt sed [του-

rov] | 24 TTh | Γ(H)N | FT(H)SMN | ΓT ut Z; (H)SMN ut N; V ut M | 26 ST | 28 TTS ut D* | FThSVMBN | 29 ΓTh: 3-13 I 2 (sine test.); S ut N; VM ut M | FTHN | FTHN
¶ 20,4 TSM | 5 O[H]N | 8 OT(H)N | 9 ΓHN ut B; S ut D | 10 ΓT ut N | ΓTV ut M | FHS ut txt sed [to] av. δ. κ. av. | 12 ST(H)N | 13 ShV ut M | 14 Γ[h] | 15 OHBN | 17 Γ(H)N | ΓTMN ut N; [H] ut txt | 18 ΓTMN ut N; [H] ut txt | 19 Γh | 20 ΓThSVMB ut M | 21 Γh | OTHMN | 23 ΓhSM | O(H) | 24 ΓTS | 26 ΓHN | Γh ut B | 27 Γh ut B | 29 Som πολυς ex err. | 30 ΓT ut N; HSMBN ut B | ΓThS ut C | 31 ΓTHSVMBN | FThS | 32 O[H] | 34 ΓV ut M
¶ 21,1 FSVM | TSV | 2 ΓS | FSV | Γh | 3 ΓSV ut M | 4 TV | ΓS | SOV | 6 ΓTSV | 7 T[S]V | 8 FT | 11 ΓV ut M | 12 FTSVB | 18 FSVM | FT(H)N | 19 TTHMN | 24 O[H] | 25 O[S] | ΓThSVB | 26 ΓV ut M | 28 Sh | OT(H)MN; [S] ut txt | ThV | 29-31 Γter HN ut B; SM ut O; sed OT et ΓV et ΓH SMBN | 32 SV | ΓTV | 38 ΓV | 43 Oh | 44 OT; [HSVN] ut txt | 45 ΓTh | 46 FV
¶ 22,7 ΓV | 10 ΓS | FTHSMN ut N | 13 SV | ΓS ut D | 16 ΓTHN | 20 ΓThB ut D | 21 OTHN | 30 ΓV ut M | FTSVM ut N; V ut M | 32 ΓT ut N; SV ut M, M ut M sed o θ. [θεος]; HN ut txt sed [o] θ. | 37 ΓV ut M | OH | 39 OTHBN | Γ(H)B ut K; h: ομοιως αυτη | 43 TS | STH ut N; SV ut M | 44 T[S]VMB
¶ 23,1 ΓH ut txt, sed [o] I. | 3 T[V] ut M | ΓV ut M | 4 ΓT(H)SN ut L; FSV | 5 TV | 7 T[V] | 13 OV | TV ut M | 19 Th | 21 ΓhSVB ut C | 23 OTSB | ΓTHN | 24 OH | 26 T[HS]V | ΓSV | 27 Γh | 30 ΓTV ut M | 32 Γh ut B* | 34 TV | 36 ShSVB | 37 SV | FV ut M; [HN] ut txt | 38 O(H)N
¶ 24,1 ΓV ut M | 3 TV | 6 TS[M] ut M | 7 ΓVM ut M | 16 ΓThSVB | 17 ΓS | 18 ΓS | 21 ΓTB | 24 ΓT ut N; (H)SB ut L | 28 TS | 29 ΓT | 30 ΓSVM ut M | ΓT ut N*; S ut D | 31 ThSVM ut M | OTVM; [HN] ut txt | 33 STSVB | 34 OTS | O[H] | 36 OSVM | TS[V] | 37 ΓTSVMB ut M | TV | 38 FTSVMB ut M; [HN] ut txt | ΓSVM ut M | 39 OH | 40 STHMN | 45 TV | 46 SV | 48 OT[S] | ΓV
¶ 25,1 ΓTSV ut M | 3 ΓTN ut N; [HSV] ut txt | 4 FSVM ut M | 6 ΓThBN ut N; S ut txt sed [avt.] | 7 ΓS | 9 ΓTh | 15/16 ΓV ut M | ΓTSV | TT | 17 ThVMB ut M | ΓSVM ut M | 18 FS | 20 ΓV ut M | 21 TSV | 22 OTHN | ΓV ut M | 23 Sh | 27 ΓSV | 39 ΓSVM | 41 OTHN; [SV] ut txt | ΓS ut D | 42 T[H]
¶ 26,7 SS ut M | ΓT | ΓV | 20 TT[H]S[M]N ut N | 22 O[S] | ΓB ut D; SM: εις εκ. [avt.] | 26 TSV | 27 O[H] | 28 TS[V] | TS[V] | 29 SS | 36 F[H] | 39 ΓThS | OT | 42 O[H] | ΓV | 45 OHMN | Γh ut B | 53 FSVM ut M | F[S]VM | ΓTS ut N* | 55 TV | ΓV ut W | 56 Th | 58 OTS; [HN] ut txt | 59 ΓT ut D | 60 SV | 61 ΓTSVB ut N | 63 TT | 65 TSV[M] | 71 ΓTB ut M, S: ελθ. δε [avt.] | FV | ΓS: [av]τοις
¶ 27,2 T[S]V | FSVB | 3 Γ(H)N | FSVMB | 4 Γ(H) | 10 Γh ut N | 11 Th | 16 OTHSVMBN | 17 ΓTSVMB ut M; HN [rov] Bap. | 21 O[V] | 22 T[S] | 23 ΓSV ut M | 24 Γ(H)MN | ΓhSVM ut M | 28 Γh | 29 ΓSVB | FThS

V | 31 Γet OT | 35 ΓThB | 40 Γh | OHSVM | 41 ΓT ut N; [HN] ut txt | 42 ΓTSB ut N | 43 Γh | ΓV ut M | 46 ΓH | ΓH | 47 OS | 49 Γ(H)MN | T [[H]] [S] | 51 ΓT ut L; V ut M; HN ut txt sed [ar] | 54 ΓTHMBN | Γh ut B | 56 Γbis h ut L: -πια ... πια | ΓhSVM ut M | 57 ΓhSVMB | 59 OTSVM; [HN] ut txt | 60 OS | 64 OT(H)N | 65 ThSV
¶ 28,1 Γ(H)B | 6 T[S]V ut M | 11 ΓTB | 14 Γh | OTHBN; [S] ut txt | 15 OT(H)N | ΓTh | O¹TSVM; [HN] ut txt | 17 T[S] | 18 OTSVMB; [HN] ut txt | 19 ΓT ut M | Fh

SEC. MARCUM

¶ 1,1-3 ΓT(H)N ut N*; [S]VMB ut M | TTSVM | 4 ΓHBN ut B; SM ut M | 6 ΓS ut A | 7 O[H]N | 8 TS[M] | OHN | 9 Γh ut B | ΓN ut D | 11 ΓT ut N*; HN ut txt sed [εγενετο] | 14 ΓHBN | 15 ΓT ut N*; HN ut txt sed [κ. λεγ.], S ut txt sed [και] λ. | 16 ΓS ut A | 18 ΓS ut M | 21 ΓThSB ut L | 24 T[S]V[M] | ΓThS | 25 ΓTM ut N*; [HN] ut txt | 27 ΓT(H)N ut N; B ut L | ΓV ut M | 28 ΓS | 29 ΓhM ut B | 31 T[S]V | TSV (sed ευθες) | 32 ΓHMBN | 33 ΓV ut M; S ut txt sed η πολ. ολη (cf M) | 34 ΓH ut B sed [Xp. ειναι] | 35 ΓH ut txt sed [κ. απηλθ.] | 36 ΓS | TSV | 37 Γet OSVM | SV | 40 ΓT[H]MBN ut N*; V ut M; S ut txt sed κ. γ. [και] | 41 ΓSV | ΓB ut D | OT | 42 TSV | 45 ST hS ut N | O¹ [H]
¶ 2,1 ΓhSVM | 2 TS[V] | 3 ΓS ut M | 4 ΓS ut M | 5 ΓS | 7 Γh | 8 O[H] | TV | O¹ [H] | 9 FH | ΓH ut txt sed [και]; SV ut Γ | ΓTS ut N | 10 ΓTh ut N; SV ut A | 12 ΓSV | O[H] | SV | 13 ΓT | 15/16 ΓT ut N; S ut txt sed om. oi | ΓTSB ut N; V ut M | ST | ΓSVM ut M | FThSVM ut M | 17 O¹TV; [HN] ut txt | 18 ΓS ut M sed om. oi sine test. | ΓH ut txt sed [μαθ.] | 19 O¹S ut L | 22 ΓS ut f¹³ | ΓV ut M | OT; [HN] ut txt | TV ut M | 23 Γ(H) ut B | Γh ut B | 25 ΓV ut 28; S: [αυτος] λεγει | 26 O[H]N | ΓSVMB ut M
¶ 3,1 OTHN | 2 TT[S]B | ΓT | 3 HMBN ut B; S ut M | 4 ΓHSVB ut M | 5 T(H)[S]B | 6 ΓTh ut N | 7/8 ΓT | ΓT ut N; h: 2-5 I 6-8 (sine test.?) | T[S] | F(H)N | 11 Γ(H)SMBN ut B; V ut E | 12 SV | ΓT | 14 ΓTSVMBN ut A | 16 Γ[V] ut txt | 17 Γ(H)N | 20 ΓSV ut M | OT; [HSN] ut txt | FT | 22 ΓHN | 25 ΓHSVMBN ut B | 26 ΓT ut N*; SV ut M; B: μεμ. και (sine test.?) | 27 SS ut M | 28 ΓV | 29 ΓT | 31 ΓHSVMBN | ΓS | ΓV ut M | 32 OHM; [V] ut txt | 33 ΓS ut M | ΓS | OHN | 35 OT(H)N | Γh | TV
¶ 4,1 ΓV ut D sed [to] | 3 ΓV ut M; S: [του] σπ. | 5 ΓH: [και] οπου | FS ut f¹ | 6 Γh | 8 ΓSV | ΓTSVMB ut A | Fter T ut N; (H)MN ut B; S: εις; h ut N vl ut L | 10 ΓS ut M | 11 Γh | OTB | 15 ΓTSVM ut N | 16 ΓTS ut N; HVMBN ut M | O[S] | 18 ΓTS | 20 Γter TSMN ut M; (H): εν ... [εν] ... [εν]; h: εν ... [εν] ... [εν] | 21 TTHBN ut B | 22 TThSVMN | 24 TSVM | 26 ΓV ut M sed [eav] | 28 ΓV ut M | Fbis THMN ut B* | ΓTN: -ρης -τος; HSMB ut M | 31 ΓSV | 32 ΓS | 36 ΓT: αλ. δε πλοια ησαν μ. av.; V ut L | 38 STSVB | ΓSV ut M | 40 ΓTVMN ut M; S: δειλ. εσ. ουτ.; ουπω (cf f¹) | 41 ΓTS ut N*
¶ 5,1 ΓS | ΓV ut M | 2 O[H]N | ΓS | 6 ΓHSMBN | 9 ΓS ut E | ΓSV | Th | 10 ΓSVM ut M | 13 ΓSV ut M | 14 ΓS | 15 ΓSV ut M | 19 ΓSV ut M | 21 ΓT ut N* | 23 Γh ut M | 25 TSVB | 26 ΓThSB ut N | 27 TTH[M]N | 33 ΓS

VB ut M | 34 ΓTSV | 36 ΓS: ευθους παρακ-; V: [ευθεως παρ]ακ- (*sine test.*?) | 40 ΓSV ut M | TSV[M]
¶ 6,2 JSV | ΓTHSMBN ut B | ΓS | ΓTSB ut M | 3 ΓS ut M | 4 ΓT ut K* | 5 ΓS ut M | 6 ΓT(H)N | 8 ΓS ut K | 9 Γ(H) ut B^a | 12 ΓV | FSV | 14 ΓTh SVM | 16 ΓS | 22 ΓTSVMBN ut M | FSVB | ΓTHMN ut K | 23 ΓTHS VMBN | ΓThVMBN ut M; S: ori [o] | ΓThN | 26 ΓSV | SV | 27 ΓSV B | FSV | 29 ΓT ut K | 30 OT | 32 ΓTS ut M | 33 Γ(H) | FT ut K; SM: [αυ- τους] πολ. | 34 ΓV | 35 ΓTh | ΓT ut K*; V ut M | 37 O[S] | ΓTSMB ut K | 38 JSN | 39 Γ(H)MN ut K | 40 ΓbisV | 41 O¹THVMN | ΓB | 43 ΓT ut K | 47 T[S] | 48 ΓV | TV ut M | 49 ΓSVB | 50 ΓV: και ευθους (*cf* M) | 51 ΓH ut K | 52 ΓV | 55 ΓV ut M | 56 ΓV | ΓSV
¶ 7,2 TV ut K | 3 ΓT ut K | 4 Γ(H)VMN ut K | OTHMN; [S] ut txt | 5 ΓSV | 6 TV | Sh | 8/9 TV | FSV[M] | FTHSVMNB | 13 ΓSV ut K | 15 ΓV ut M | TSVMB | 17 TT | ΓS | 24 ΓV ut M | ΓSV ut M | T[H]SVMB | FT | ΓTHN ut K | 25 ΓS ut M | ΓTS | 26 Γh ut B | 27 JS | 28 ΓTHSMBN ut K; V ut M | ΓV | 32 OV; [S] ut txt | 33 OT | 35 OTHN | TTN ut K | 37 Th | ΓTHVN ut K; S: [τους] αλ.
¶ 8,1 T[V] ut M | 2 Γh ut B | 3 ΓHN ut B; V ut M | 5 ΓSB | 7 ΓT ut K* | 8 ΓS ut M | 10 Th | O[S] | 12 Γ(H) ut B | 13 ΓV: εμβας παλιν (*cf* M) | 16 TV | FTV ut M | 17 T[S]VM | 19 TT[S]B ut K | 20 ΓTh ut K; SV ut M | ΓTMBN ut K; S ut M; V ut txt sed [αυτω] | 23 ΓThSV | 25 ΓH ut B | FTh | 26 ΓT ut K*; V ut M | 28 ΓS ut D | ΓM ut M; [S] ut txt | 29 ΓSV ut M | 32 ΓV ut M | 33 TV | 34 ΓT | ΓHMN ut K | 35 Γ(H) | ΓSV | ΓTSV ut K | ΓB ut D; H: [εμ. κ.] τ. ευαγγ. | 36 ΓhV ut M | Fh ut A | 37 ΓS ut L; VMB ut M
¶ 9,1 JSVB ut M | 2 O(H)MN | 5 JS | 7 FSB | ΓV ut M | 8 Γ(H) ut B: μεθ εαν. ει μη ...; N ut K | 9 ΓS | ΓThSVB | 11 ΓT ut K; S: λ. οι [Φ. κ. οι] γρ. | 12 ΓV | OTSB | ΓT ut K; S ut M | 14 ΓbisSVB | 17 ΓV ut M | 18 O¹T | 21 ΓS ut C* | 24 TV | FV | 25 TTSB | JS | 29 TSV[M]B | 30 Γ(H) | 31 O[H] | 33 ΓS | 37 ΓH: [ev] | ΓTS | FV | 38 ΓetTV ut M | ΓTMN ut pc?; SB ut D sed ημιν | 39 ΓS: [Iησ.] | 41 ΓT | 42 ΓS: [τουτων] | ΓTHSMN ut K | 43 ΓT(H)N | TV | 45 TV | FV | 47 O(H) | TV | 49 ΓV ut M | 50 ΓbisT
¶ 10,1 ΓS: [και] [δια του] περαν | 2 ΓT ut K; H: κ. [προσελ. Φαρ.] | 4 ΓV ut M | 5 ΓV | 6 ΓSVM ut M; [H] ut txt | 7 ΓT | OTHBN; [S] ut txt | 11/12 ΓVB | ΓV ut M | 13 JSB | ΓTSVB | 14 T[S] | 19 ΓTV | TTB | 20 ΓS ut C; VB ut M; M: [αποκρ.] εφη | 21 OV; [HN] ut txt | TSVMB | 24 T[S]VMB | 25 O bis (H) | 26 ΓH ut K | 27 TV | ΓH: ... δυν. παρα [τω] θεω | 28 ΓSVM | 29 ΓS VMB ut A | O[H] | 30 Γh ut A | 31 O[H]S | 35/37 ΓHN: οι [δυο] | Γ(H)B ut C; SVM ut M | ΓTSV ut L | 39 O[S] | 43 ΓhS | 44 ΓT ut M | 46 TS | 47 Γh ut B | FSV ut M | 52 ΓTSB | ΓS
¶ 11,1 ΓThB ut D | Fh | 2 ΓT ut K | ΓTSB | 3 TSVB | Γh ut B | 4 TT[S] | FTV | 7 h ut B | 9 TV | 11 ΓT(H)SMBN ut K | Γ[h] ut txt | 13 ΓB | 17 O(H) | ΓV | 18 JS | ΓT | 19 ΓThSVB ut M | 23 TS | 25 ΓS | TVB | 28 JS ut M | 30 O[S] | 31 ΓS ut A | T[S]B | O[H] | 32 ΓTB | ΓV ut M | 33 JSV | TSV
¶ 12,1 ΓV ut M | 3 ΓV | 6 ΓV | ΓV ut M | TV | FV ut M | ΓV ut M | 7 ΓV

ut M | 8 JSV | OV | 9 OTHN | 14 ΓSV | ΓS ut f¹ | ΓTS | 15 ΓT | 17 ΓSV B ut M | OH | 19 ΓSB ut W; V ut M | TV | 21/22 ΓV | ΓV ut M | ΓV ut A | SV | 23 OH | 24 ΓV | 25 Γh ut B | 26 O¹HSVMN | 27 TTh ut M | F[S]V | T¹V ut M; S: [υμ. ουν] | 28 ΓHSVMN | SV | 29 ΓV ut M | ΓV ut C | 30 O(H) | TV | 31 ΓV | 32 O(H) | 33 O(H) | ΓV ut M | TTS | 34 OS | O¹[H] | 35 JSV | 36 TV | FTSVB | Γh | FTSVM | 37 TV | 41 Fh | 43 ΓV | FTSV ¶ 13,2 ΓV | OTMN | 3 TT | 5 ΓV ut M | 6 TV | 7 Γh ut B | T[S]VM | 8 FSV | 9 ΓV ut M | 10 ΓV ut M | 15 Γ(H)MN ut B | TSV | ΓHSVMN | 22 ΓTSN | FTVB | 23 TVM | 25 ΓS ut A; V ut M | 27 TV | OTSB; [HN] ut txt | 28 ΓTSV ut K | 29 ΓS | 30 ΓV ut M | 31 O(H)N | 32 Γh ut B; V ut M | 33 TSV | O[H]
¶ 14,2 ΓV | 3 ΓV ut M | FTSB ut K* | ΓV ut M | 4 ΓV ut M | 5 ShV | ΓT | 7 ΓT ut K*; H: αυτοις [παντοτε] | 8 T[V] | JSV | 9 TV | 10 TS: [o] | ΓSV ut L | ΓSV ut M | 11 ΓSV | 16 T[S]V | 18 Γh | 19 TV ut M | FSVB ut M | 20 T[S] | F[HN] | 21 TSVMB | 22 T[S]V ut M | 24 ΓV: το της [καιν.] διαθ. | ΓV ut M | 30 ΓV ut M | 31 JSVB | ΓT | O[HN] | 33 O bis ThM ut K | 35 Γh | 36 ΓS | 38 ΓV | 39 O[H] | 40 ΓTSVB | 41 O[HS] | 42 ΓT | 43 T[H]M[N] | F[T]S ut A | OT | 45 T[S]V ut M | 47 ΓH ut txt sed [τις] | O[S] | ΓV | 49 Γh | 50 ΓV ut M | 51 ΓTVB ut M | ΓV ut M; S: κ. κρ. αυτ. [οι νεανισκοι] | 52 T[S]VM | 53 ThSV ut M | 60 Γh | 64 ΓV ut M | 66 ΓV ut M | 68 OHN | 69 Γh ut B | 70 ΓSV: κ. γαρ Γ. ει [και η λ. σου ουμ.] (*cf* M) | 71 ΓS ut K | 72 OS | ΓS ut M | ΓHMBN ut B
¶ 15,1 TSV ut M | ΓThSMN ut K | FT | T²V | 4 ΓV ut M | OT; [HN] ut txt | 6 ΓSB ut M | 7 ΓV | 8 ΓVM ut M; S: [αει] επ. αυτ. | 10 O[H] | 12 OHSVMN | ΓHN: [ον] λεγ. | 14 ΓS | 15 ΓT ut K | 20 ΓT ut K; SV ut M | ΓT ut A | OT | 22 Γ(H)VMN | 23 ΓSV ut M | 27 T¹S[V]M[B] | 29 ΓT ut D; [HN] ut txt | 34 ΓS: ωρα εναντη (*sine test.*); V ut M | ΓHVMBN ut O | O¹[H] | 35 ΓTB ut K; h ut B | 36 ΓHN ut B; S: [και] γεμ. | 39 JS ut M | 40 ΓHB | 43 O(H) | O¹[S] | 44 ΓT | Γ(H)B ut B | 46 ΓTSVMN | Γ²THN
¶ 16,1 T[HN] | ΓT ut K*; HN: η [του] | 2 ΓHN ut B sed [τη]; S ut M, sed των σ. | ΓTN | Fh | 4 ΓTHSMBN | 5 Γh | post 16,8 ad [1^a conclusio brevior] et [16,9-20]: T pon. concl. brev. (*sec. L*) et 16,9-20 (*sec. ζ*) in app.; H(S)VN add. 16,9-20 et concl. brev. ita [] inclusa (S ita [] inclusa) in txt, MB add. 16,9-20 sine signo in txt et concl. brev. in app. ad finem evang.
[1^a concl. brev.] O²(T)HSVN
[2^a 16,9-20]: 9 F(T) | 14 O(T)SVB; [HN] ut txt | T[H]SMB | 17 Γ(H)S ut C* | O(H); [S] ut txt | 18 O(T)VMN; [H] ut txt | 19 Γ(T) ut M; [HVN] ut txt

SEC. LUCAM

¶ 1,7 O[H] | 15 ΓT(H)VMBN ut K; h[S] ut txt | 17 Γh ut B* | 21 ΓTSVB ut M | 25 ThSVB | FV | 26 ΓV | 27 ΓSV ut M | 28 TT ut K; V ut M | T[M]B | 36 ΓTSVB | 37 ΓV | 42 ΓSV ut M | 43 ΓSV | 49 ΓSV | 55 ΓS | 56 ΓV ut M | 59 ΓV | 63/64 TTVMB | 69 TS | 75 ΓThSVB | 76 ΓTSVB | 78 ΓTSV
¶ 2,2 TSVMB | ST | Γh ut B | 3 ΓV ut M | 4/5 ΓSV ut M; B ut A | 7 ΓV

ut M̃ | 9 TV | 12 O(H)MN | T ut K* | 13 fh | 14 fh ut M̃; V: ev avθ. ευδο-
κία[ς] | 15 TSV | TSV | 17 TV | 19 T(H)MBN | 25 TSVB | 26 TSVB ut
M̃; H: πρ. [η] av | 28 TS | 33 TT | 35 O(H)[S] | 37 TS *ex err.* ut D | 38 TV:
[αὐτῇ] αὐτῇ | 39 TSV | OT | TSVMB | T[S]VM | 40 TSVB | 48 H̃N |
51 TS ut D, *sed an-*; V ut M̃ | 52 fh ut B; SVB ut M̃
¶ 3,3 OH | 5 TTHN | 8 fh ut B | T[S] | 9 [H]: κ. [καλον] | 14 TV | FT |
17 TSV | T[S] | 20 OTHMBN; [S] ut *txt* | 22 TV | 23-31 TS ut M̃ | TSV
B | 32 fh ut K* | TSVB ut M̃ | TSV | 33 (H) ut B; h: τ. Αδὰμ τ. Αρρεῖ | 37 TS
B ut M̃ | FT | TSVB
¶ 4,5-12 fh ut M̃ *sed* [o] | TSVMBN | O[H] | O¹V | 16 TS: τὴν Ναζαρά;
V ut K | TTh | 17 THMN | OT; [HSN] ut *txt* | 24 TT | 25 TTSB | O(H) |
40 TThV; S: [α]παντες | TSV | T²hV | 41 TThS | TSVB; S κρα[υγα]ς- | 43 S
h | TSV ut 700 | 44 T ut D; S ut C; V ut M̃
¶ 5,2 TThN ut A; (H)VM ut B; SB ut 4 | TSV | 3 T[S]V | T ut K; VB ut
L | 5/6 T[S]VB | T[S]VB | T[S]V | TS ut M̃ | TS ut M̃; V ut f¹ | 7 T[S]V |
8 TS | 9 TThSVMBN | 10/11 OH | TSV | 12 TSVB ut M̃ | 13 TSV |
17 TV | 18 OTSVMB; [HN] ut *txt* | 21 TSVB ut L | 24 fh | 28 TSVM |
29 fh ut B* | 31 [H]: [o] L | 33 TV | 34 OS | TSVMB ut M̃ | 39 O[H] | O
(H); [S] ut *txt* | T[S]VB | TSV
¶ 6,1 TVB ut M̃; S: ev σαβ. [δευτ.] | T ut M̃ | 2 TSVM ut M̃ | 3 TS
ut K; [H] ut *txt*, *sed* [o] | TSVMBN | OH | 4 [H] ut *txt* | TTS ut M̃ |
TT | 5 TTSVB | TThSVMB | 7 OTSV | fh | TSVM ut M̃ | TSVM |
8 TSV | 9 O[H] | TV | TSV | 10 TS | 14 O^{bis}V | 15 OV | O¹V; [HN] ut *txt* |
16 OV | 26 TTSB ut K; HVMN ut M̃ | 29 TT | 30 TV ut M̃ | 31 TTh[S]
VBM ut M̃ | 33 OSVB; [HM] ut *txt* | TV | 34 O[H]N | TV | 35 TTh | 36 OT
HMBN | 38 TS | fh | 42 TVB ut M̃; S: [η] πως | 45 T[S]VMB | 46 fh
¶ 7,1 fh ut M̃ | 4 TTS | 6 OT | TVB | T ut K* | TSV | 7 TV | 10 TSV |
11 TTh ut K* | TTSV | 12 TS | TSMN | 13 T ut K | 15 fh | 16 TThS
B | 19 FH | 20 TTSVB | fh | 22 TTSVB | OTSVB | 24/25 T^{bis}TSVB |
26 TTSVB | 28 TSVMB ut M̃ | TTSB ut Ψ | 32 T ut D; V ut M̃ | T[S] |
33 T^{et}FT ut K; V ut M̃ | TSV ut M̃ | 35 TThV ut M̃ | 38 TT | 39 T[H]N |
42 T[S]V | TSV | TS ut M̃ | 43 TS ut K; V ut M̃ | 44 TTh ut K; VBM ut Ψ;
S: μοι ε. [τους] | 45 TThSVMBN | 46 TTSVB ut K | 47 T ut K
¶ 8,3 TS | 13 TTh | fh | 16 TSV ut M̃ | 19 TSV | TT | 20 TV | TTSB ut
K; V ut M̃ | TSVB ut M̃ | 23 Sh | 25 TV | TS ut L | 26 TSM ut K; V ut
M̃ | 27 fh: υπ. [τις] av. | 28 O¹[H] | 29 T(H)SVMBN ut K | T²(H)MN |
T³V | 30 TTVB | TSV | 32 TThSB | 35 TVB | O[H] | 37 TT | TSM ut
K*; V ut M̃ | 40 TVB | 41 TTh | OTHN | 42 TSVMBN | 43 O¹H̃N | T
S | 45 TTSVB ut K | 48 TTSV | 49 T[S]V | 50 TSMB | 51 TS ut K | 52 T
TVN | 54 TT
¶ 9,1 TSB ut K | Sh | 2 TTHN ut B; V ut M̃ | 3 OHS | 5 TTV | 9 T[H]
SB[N] | TV | 10 TV ut M̃ | 11 TS | 12 TV | 13 T(H)MN | TSVB ut M̃ |
14 TT | OT; [V] ut *txt* | 15 fhS | 18 fh | TTHSMBN ut K* | 22 fh | 23 fh |
25 fh | 28 O(H); [S] ut *txt* | 34 TSV | TVB ut M̃ | 38 TV | TTS: ἐπιβλεψαι
(cf K) | 39 THMBN | 47 fhSVB ut M̃ | TTV | 49 TTVMN | FT | T

50 OTHN | T[S] ut L | 51 T ut C; V ut M̃ | 52 TT | TSVMBN | 54 T
V | T[V] | 57 TV | 58 O[H] | 59 OT(H)N | TTHVMBN ut K | 62 [HN]:
[προς αυτον] o I. | TSVMB ut K
¶ 10,1 TTSVB | OTSV; [HN] ut *txt* | O¹TSVMN; [H] ut *txt* | 2 TSV | 3 T
V | 4 OT | 6 TThSVB ut M̃ | TSVB | 11 TSVM ut A | 12 TT | 15 TSV
ut L | OTB | TThSVMB | 17 OTSV; [HN] ut *txt* | 18 Sh ut B | 19 TV |
T(H)MBN | 21 TVMN ut B | TTSB | 22 TT[S] | 27 Oh | (H) ut B |
T^{et} T^{et} V ut M̃ | 29 TV | 30 TSVB | TV | 31 O[H] | 32 TSVMBN ut
B | 35 T(H)SVMBN ut M̃ | 37 O[H] | 38 TV | TV ut M̃ | TT(H)MN
ut K; [h]SVB ut M̃ | 39 TSB | O[H] | 40 TSVMBN | 41/42 TV | HN ut
K; S ut K, *sed om.* η evoc; h ut D | TTSVB | fh ut D
¶ 11,9 TT | 10 TT ut A; h ut B | 11 fh ut B; S ut K | TTB ut M̃; h ut M̃, *sed*
[καί]; SVM ut K | TTHSVMBN ut M̃ | SVB | 12 TT[S]VMB | 13 TS ut
K; H ut *txt* *sed* [o] | 14 OHS | 15 THN ut K | 17 TThS ut K | 18 THN ut K |
19 HN ut K | TS ut K; hSB ut A | 20 OTSB; [HVN] ut *txt* | 23 T[S] |
24 OTMBN; [H]V ut *txt* | 25 T[H] | 27 TSVB ut M̃ | 28 TV | 29 TV | T
V | 30 T[H]N | 33 TSVMBN | 36 T ut M̃; h: [τι] μ. | Th | 37 TV | 41 T
S | 42 T ut M̃ | 47 T | 48 TV | 49 TTSVB | 50 TTh | 53/54 OT | TV
¶ 12,1 TTVB | 4 TS ut L | 6 TV | 8/9 TH | 11 TH: πως [η τι] | 17 TH | 18 T
TVB ut M̃; S ut M̃, *sed om* μού¹ | 19 O[H] | 20 TH; S: [αν]ατ. | 21 O[H] | T
HN ut K* | 22 O[H]N | TTh | T[H]N | 23 OT | 24 TThSVMBN | 25 T
hSVB | TV | 27 TSN | TSV | 28 TV | 30 TV | 38 TT ut K*; V ut M̃ | 39 T
(H)VB; S: [εyp. av και] ουκ | 41 TTV | 42 O[H]N | 53 T^{bis} HVMN ut B; T
ut K; S ut *txt* *sed* [την] θυγ. | OT | 54 OTHSVMBN | 55 OS | 56 TThSVB
ut M̃ | TTSVMBN ut M̃ | 58 O[H]
¶ 13,4 TT | 5 T(H)MBN | 7 OTHVMBN | 9 SM | 12 TT | 15 T²(H) |
19 TSVMB | 21 THMN | 25 TV | 26 fh | 27 TSVM ut M̃ | TSVMB
BN ut B | 28 TTh ut B* | 29 TV ut M̃ | 31 TV | 34 TT | 35 OT; [HN] ut *txt* |
TTV | SV | fh ut B; [M] ut *txt*; V ut M̃
¶ 14,1 O[H] | 3 TV | 5 TTV | TS ut K | T[S]VB ut A | 6 TV ut M̃ | 13 T
B ut M̃ | 14 TT | 17 fhS | TThS ut K*; V ut M̃ | 26 TTVMBN ut M̃ | T
SVMB | TTSVB | TS ut K; V ut M̃ | 27 TV | 31 TV | 32 fh ut K*; h ut
B *vl* *txt* | 34 O[M] | T^{bis}T
¶ 15,4 TS[V] | 8 TT ut M̃ | 9 TV ut M̃ | 12 TVB ut M̃ | 13 TThSVMB |
16 TSVMBN | TTVB | 17 TTSVB | 20 TTSB | 21 TTVB ut M̃ | T[H] |
22 OT | 24 fh | TVB ut P | 26 T ut M̃ | 29 OTSMN | fh ut B | 30 Th |
32 T ut D
¶ 16,4 TTHSVMBN | 6 TV | Sh | 7 TSV ut M̃ *sed* [καί] | TV | 9 TVB |
12 T(H)N ut B | TS(H)SVMBN | 14 TV ut M̃; S: τ. π. [καί] | 17 Sh | 26 T
VB | TTSV[M] | 27 TTSVB ut M̃ | 29 TT[S]V
¶ 17,1 TSVMN | 4 TV | 6 OS; [H] ut *txt* | 9 TV ut M̃ | 11 TSVMB |
TV ut M̃ | 12 TThSB ut K | OHSMN | (H) ut B | 17 THMN ut B | OT;
[HN] ut *txt* | 21 TV ut M̃ | 23 TThN ut L; SV: εκει [η] ιδου ωδε | fh: μη
[απελ. μηδε] διωξ. | 24 O¹(H) | 27 TThV | 29 TThV | 33 TV ut M̃ | TSVMBN
| THMN | 34 O[H]

¶ 18,1 TV | 4 SHMN | 10 O(H) | 11 T ut N*; (H) SVMBN ut B | rh | 12 THVN | 13 rh ut B | 14 T ut N | 16 O(H) | 19 OT; [HN] ut txt | 20 T | 21 TSVMB | 22 TSVB ut N; HN: [toic] oup. | 24 O(H) | OTHSVMBN | 28 OT | 29 OT | 30 r(H)MN | 35 rV | 36 ThS | 40 OH
 ¶ 19,2 rTh ut N | 5 O(H) | 8 rSVN ut N | rH: [toic] πτ. διδ. | 9 O(H) | O¹T; [HN] ut txt | 13 r(H) ut N | 15 rTVMBN | 17 rhv | 22 rHB | 26 TV | 29 rH | 30 rTSV | O¹V | 31 TV | 36 rHVMN ut A | 38 rT ut N*; SVB ut N; h ut N* vl N | 40 TThSVB | rS ut N | 42 rTV ut N; B ut D | TT ut N | 43 rh ut N
 ¶ 20,1 rTS | 4 TT | 9 rTHSVMBN ut N | 10 TV ut N | rV ut N | 13 TV | 24 rS ut N | 26 rHS ut N | 27 rH ut N | rh | 32 rV ut f¹³ | 33 rV | 35 rh | 36 rT ut N | rV ut N | 42 rS | TTSVB | 44 rHSVMN | r¹SVB | 45 rTHMN ut B
 ¶ 21,2 rTSV | 3 rTSV | rT | 4 rTSVB | TSVMB | rTSV | 5 rT | 6 TH ut N | 8 rTSV | rV | 11 r(H)N | rT ut N; hSB ut N | 12 OSVB | 13 TSVMB | 15 rhSVMB | 19 rHMBN ut A | 20 TV | 23 TV | rV | 24 T(H) ut B; [S] ut L | 25 rSV | 32 O(H) | 34 rH | 35 rV | 36 rV ut N | rV | 37 rh
 ¶ 22,3 rV | 6 rV ut N | 7 OHSVMBN | 11 rh | 14 rV ut N | 16 rTVMN ut N | 17-20 O¹HSVMBN | rT ut N | O[HN] | 22 rV | 30 r(H) ut B | rTB | 31 TV | 34 rT ut N; VMN ut f¹³ | 36 rT ut N* | 37 T(S)V | 39 O(H) | 42 rT ut K; S ut N | 43/44 vss [H][S] | T(H) | rhSV | rT | 48 rV | 51 O(H) | 52 rV ut N | rT | rT | 53 OM | 57 rTSB | 61 rTSVMBN | 62 O(H) | 64 rSVMB ut N | 68 rVB ut N | TV ut N; B ut O
 ¶ 23,3 rV | 6 TV | rH: [o] avθ. Γαλ. | 8 rS ut N, sed θελων ut txt | TV | 10-12 r(H)VMN ut N; r¹SVB | 14 rV | OS | 15 rV ut N | 16 T(S)VMB | 20 rT ut N | 21 rV ut N | 23 rh | 25 rSV ut N | 26 rh | rV ut N | 28 rTHN ut N* | 29 rS ut N | rV ut N | 31 O(H)N | 32 rTSVB | 33 rTS | 34 O[HN] | rh | 35 rT ut N; V ut N | 36 rSVB | rV ut N | 38 rV ut N; SMB ut N, sed om. γερ. | rV ut N | 39 O¹THN | 42/43 rThSMB ut N; V ut N | 44 rV | O(S)V | 45 rH ut B | 47 rV | 49 rS | OS | rh | O¹V | 50 rHVMBN ut N; S: [καί] av. | Oh (et pon. hic -) | 51 rThS | rV ut f¹ | 53 rV ut N | rT ut N | 55 OT | rV ut N
 ¶ 24,3 r[H][V] ut txt | 4 rV ut N | rSV | 6 r[H][V][N] ut txt | 7 rV | 9 O(H) | rTS | 10 TV ut K | 12 OTN; [HV] ut txt | 13 rSVB | TM | 15 rH: [καί] avr. | 17 rV ut N | 18 rV ut N | rTV | 19 rV | 21 TV | 24 rH ut B | 27 T(S), sed pon. p. γραφ. (sine test.) | 28 rTSVMB | 29 O(S) | 32 O(H) | TV | 33 rV | 34 rV | 36 TV | OTN; [H][S] ut txt | 37 rh | 38 rSVMB | 39 O(S) | rV ut N | rT ut N* | 40 OTN; [H][S][V] ut txt | rS | 42 TV | 44 rTSVB ut N | 46 rV ut N | 47 rhSVMB | rV ut N | 48 rSM ut N; V ut N; B: vu. δε μ. (sine test.?) | 49 rTS ut N | rTHSVMBN | TV | rV | 50 rTHSMBN ut N; V ut D | rV ut N | 51 OTN; [H][S][V] ut txt | 52 OTN; [H][S][V] ut txt | 53 rT ut D; V[M] ut N

SEC. IOHANNEM

¶ 1,3 : et :¹ThMBN | 4 rT ut N | 15 r(H) ut B* | 18 rTSB ut N; V ut N¹ | 19 OT | 21 rT ut N; SVMBN ut N; (H) ut txt, sed [ου] | OT | 24 T(V) | 26 rTHSVMBN ut B | 27 rH ut N* | O(H) | 28 O(S) | 30 rV | 31 TS | 35 O¹H | 37 OT | rSVMB ut N; h ut C* | 38 OT | rT ut N | 39 rV | 41 rT ut N | 45 TSB | 46 OT | O¹TSVB | 47 OTHMN | 49 rV: av. N. κ. λεγει; S: av. N. [κ. λεγει] (sine test.?) | 50 OV; [S] ut txt | 51 TV; [S] ut txt
 ¶ 2,1 rhB | 3 rT rT | 4 OT | 10 TSVMB | 12 rHSMN ut B | 15 rHN; rThSVM ut N | 17 rV ut N | 19 O(H) | 22 rSVM | 24 rSVMB ut N; rS ut N
 ¶ 3,3 TV | 4 O[HSV] | 5 T(H)B | rT | 13 rTV ut N | 15 rS ut N | 16 TSVMB | 17 TV | 18 OTHN | 23 OTSVMBN; [H] ut txt | 24 OTHN | 25 rh | 27 rTHSVMBN ut N | 28 r(H) ut B; TSVMBN ut N | 31 OTh; [S] ut txt | 32 OTh | 34 rV ut N | 36 OT
 ¶ 4,1 rHSVMN | O(H) | 5 OTSVMB; [HN] ut txt | 6 rV | 9 OT | OT; [HN] ut txt | 11 r(H)N ut B | OT | 14 TT | 15 rS ut K; V ut A | 16 rTSVB | rH | 17 OTN; [HSV] ut txt | rT | 21 rS ut ψ | 24 OTN | rT | 25 rSV | 29 rTHSMBN | 34 rTVN | 36 rT | 38 rT | 39 rV | 42 O(H) | rh ut B | 43 TV ut N | 45 rT | rT | 46 rTh | 47 rS ut C | 50 rSV | 51 OTSVMN | rT ut N; V ut N | rVB ut N | 53 OTHSVMBN | 54 OT; [HV] ut txt
 ¶ 5,1 rTB; [SVM] ut txt | T¹[S]V | 2 rT: επι τη πρ. κ. το λεγομενον (cf N*) | rh ut B; VMB ut N | 3 TV | rVMB | T¹M ut N; V ut N sed [κυριου]; B ut A | 5 O(H) | 9 rT ut D | 10 OTHSVMBN | 11 rTV ut N; HMN ut A | 12 rVM ut N; S ut N sed [ου] | TV | 13 rT ut D | 14 O(H) | 15 rT(H)M ut N | 17 OTHN | 18 OT | 19 O(H) | rTHVMN | rT ut N | 20 rT ut N | 25 rS ut N; V ut N | rV | 28 rS ut N; V ut N | 29 rT(H)MN ut B | 32 rT | 36 rS ut A | 37 rSVM ut N | 42 rT | 44 O(H) | 47 h ut B
 ¶ 6,2 rTVN ut N | 3 rSVMB ut N | rT ut N^o | 7 rT ut D | OHSVB | O¹H | 9 TV | 10 TSVM ut N | Oh | 11 rT | 13 rSV | 14 r(H) ut B; V ut N | rT | 15 rT | 17 rT | rTh ut N | 19 rT | 21 rT | 22 rh | 23 rTSB ut 091 | rH | 27 rT ut N | 29 OTMN; [V] ut txt | 32 r(H) | 33 TT | 35 rTSVB | rSB; rS | 36 OT; [HN] ut txt | 37 rHSVMBN | 38 rT | 39 OHS | 40 O¹HS | 42 r(H) ut B | rTV | 44 rh | 45 rSV | 46 O(H) | rT ut N* | 47 TV | 49 rV ut N | 50 rh | 51 rT ut N | rT | 52 r¹T ut N | OTSVMBN; [H] ut txt | 53 O(H) | 54 TSVB | 58 rSB; T(S) ut D; V ut N | 65 rT | TV | 66 rT | OTSVMN | 69 rV ut O* | 71 rT | rTSV
 ¶ 7,1 OT | O¹[H] | 3 rSV ut N | rThSVMBN ut N; (H) ut txt sed [ου] | 4 rh ut B | 6 OT | 8 r(H)VM | 9 OTB | r(H)VMN ut N | 10 OTB | 12 rTSB ut 33 | rT | OT; [HV] ut txt | 16 OTHN | 17 OT | 19 r(H)N | 22 rT | O(H) | 23 T(HN) | rT | 24 rTSVMBN | 28 rH: [o] Ιησ. | 29 rT | 31 rT ut N | rT | 32 rT ut D; V: 453126 (sine test.?) | 33 rV | 34 OTSVMN | 35 rT | OT | 36 OTSVMN | 37/38 rTB | rT ut N* | 39 rT(H)SVMBN | rTSVMB | r²S ut N; V ut N sed [αγιον] | r³H | 40 r(HN) | 41 rT | 42 r

TSVM | 5 T | 44 Γ H ut B | 46 Γ SVB ut M; TMN (*sine test.*): ελ. ουτ. ανθ. ως ουτος λαλ. ο ανθ. | 47 OT | O¹[H] | 50 Γ T ut R*; HN ut B | 52 5 T
 7,53-8.11 *pon. T* (*sec. D et c.*), [[N]] (*sec. ed. H*) *in app.*; [[H]] *post Jo 21,25*; S *in txt*, *sed litteris minoribus*; [[V]] MB *in txt* | 53 F SM
 ¶ 8,2 Γ h ut A | □[H] | 3 Γ h ut D | 4 Γ h | Γ h S ut A | 5 Γ S ut txt *sed διακελευει* (*cf 1071*) | Γ[H] ut txt | Γ¹ h ut c | T h | 6 □[H] | Γ S ut Γ | F h ut K | 7 O[H] | Γ M ut K; [H] ut txt | Γ h ut M *sed* [tov] | 8 Γ h S M ut M; T h | 9 T[S] M ut U | Γ h M ut M; F M | 10 Γ S | Γ h ut D; M: αυτη· η γυνη | 11 Γ S ut D; M ut U | Γ¹ H B ut D
 8,12 O[H] | Γ H M N | 14 5 h ut B | OT | 16 OTN; [H] ut txt | 17 Γ T | 23 5 TS VB | 25 Γ H: [o] Iησ. | Γ¹ h ut b | 28 OTHSVMBN | 34 O¹[H] | □[H] | 38 Γ SVMB ut R | 39 O[H] | Γ V | F(H) N ut B*; SVM ut C | 41 OTHSMBN | Γ(H) N ut B; S: ου γεγεννημεν (*sine test.*) | 42 TV | O[H] | 44 Γ TS | 48 TV | 52 OTHSMBN | 54 Γ(H) SB ut R | 55 Γ TSV ut M | 56 Γ T | 57 F h | 58 T SVB
 ¶ 9,4/5 Γ V | F T | Γ¹ h | 6 Γ(H) N | TV ut M | 9 Γ S ut R *sed* [δε]; V ut R | T[S] | 10 OV; [HSN] ut txt | 11 O[SV] | 12 Γ T ut A | 14 Γ S ut M | 16 OT M; [HVN] ut txt | 17 5 T | 20 Γ SM: δε; V ut L | 23 Γ h ut M | 24 5 T | 26 T [S] VM | 27 T h | 5 S | 28 Γ TVB ut M; S ut D | 31 TV ut M; Γ HMBN | 35 TSVB | F[S] VM | Γ SV | 36 Γ h ut B; (H) ut txt *sed* [και ειπεν] | 37 Γ SV ut M | 40 OT | 41 O[H]
 ¶ 10,5 Γ S | 7 Γ T: - (*cf R**); SVMB ut R*^{vid} | Γ H: [o] Iησ. | O¹ HSB | 8 Γ T ut R* | 13 TV | 14 Γ SV | 16 F S | Γ TVN | 18 Γ(H) N | 20 Γ T | 22 Γ T ut M | OT | 23 O[H] | O¹ T | 24 Γ h | 25 Γ T ut R*; H: [o] Iησ. | 28 5 S | 29 OT | Γ S ut txt *sed* μειζων; V ut M; h MB ut M *sed* παντ. μειζων | T[S] VMB | 31 Γ V ut M | 32 Γ(H) MN ut B | TV | 34 Γ H: αυτ. [o] Iησ. | 35 5 T | 36 OT | 38 Γ T ut R | Γ S ut M | 39 Γ H: εζ. [ουν] | Γ T ut R*; h: [παλιν] αυτ. πιασ. | 40 Γ¹ (H) N | 41 5 S | 42 Γ SV ut A
 ¶ 11,1 F T | 2 Γ TSVB | 11/12 Γ T ut R | 17 Γ T ut D; V ut M | 18 OTHN | 19 FTSVM ut M; Γ SV ut M; T[S] V[M] | 20 Γ ThSVB | 21 O¹ THMN | O² h | 5 et Γ S ut M | 22 OTHSMBN | 25 T[S] ut R* | 28 FSV | 29 OT | Γ T VMN | F T V M | 30 OT | 31 Γ SV | 32 Γ SVB | F S | 44 T[S] VB ut M; Γ H: [o] Iησ. αυτ. | OV; S ut txt | 45 Γ SV ut M; Γ(H) SVMBN | 46 TSVMB | 50 Γ V ut M | 52 T[S] | 53 Γ SV | 54 Γ T ut M; Γ TSVMB
 ¶ 12,1 T[S] V | F VMB ut A; S: [o] Iησ.] | 2 O¹ SV | 3 Γ TSVB | O¹ [H] | 4 Γ SVB; [H] ut txt | Γ S ut F¹; HN ut B | 12 Γ TSV ut M; OTHVMBN; [S] ut txt | 15 Γ S ut M | 16 Γ SV ut M | 17 Γ T | 22 OTSV | Γ S: παλιν ερχ. A. κ. Φ. κ.; V ut M; M ut R | 23 Γ S ut M | 26 5 SV ut M | 29 Γ H: [ουν] | OT | 30 Γ H ut B | 32 Γ H ut B | 36 TSVMB | 43 Γ h ut R | 50 Γ S ut M
 ¶ 13,2 Γ THSVMBN ut R | 3 Γ V | 6 TSM | F S M ut M | 10 Γ THM N ut B | 5 V | Γ T ut R; HN: [ει μη τ. ποδ.] νηρασθαι | 11 O[S] | 15 Γ T | 18 F TV | Γ T | 19 Γ HN ut B | 21 OTHN | 22 TSVMB | 23 T[S] VM | O[H] | 24 Γ THSVMBN ut B | 25 Γ T ut R*; HMN ut B; S ut M | 26 Γ SVMBN ut C*; H: ουν [o] Iησ. | Γ SV ut txt *sed* επιδωσω | Γ¹ HN ut txt *sed* [το] | 27 O¹ TH MN | 28 O[HN] | 29 Γ THN ut R | 31 TSVB | 32 □ H; [S] ut txt | Γ SVM |

36 Γ THBN ut B; V ut M; S ut M *sed* [αυτω] | T T[S] | 37 Γ TV ut M; HN: [o] Περ. | O h | Γ H ut B
 ¶ 14,3 5 SV | 4 Γ V | 5 FTSVM | Γ THBN | 6 OTHMN | 7 Γ HSMN | Γ HVMN ut B; S ut M; OHSMN | O¹ (H) MN | 9 O[H] | Γ(H) SVMBN | TSM | 10 Γ S ut M | TSM | F SM ut L; V ut M | 11 Γ h | T h V | 13 Γ h | 14 O[H] | Γ(H) ut A | 15 Γ SV ut M | 16 Γ T ut R; (H) SVMBN ut L | 17 TTSV[M] B | F V | F V | Γ¹ (H) B | 19 Γ SVMB | 20 Γ HB ut B | 22 O H | 26 OTSVB | 31 Γ H ut B
 ¶ 15,6 FTS | 8 Γ ThSVMBN | 9 5 TV | 10 Γ T | Γ ThSMBN ut R; (H) ut B | 13 OT | 14 Γ(H) N ut B | 16 F h | 18 OT | 26 TSVMB
 ¶ 16,2 O[H] | 3 Γ S ut D; M ut D *sed* [ουιν] | 4 OT; [V] ut txt | 7 Γ HN | 10 T S | 13 Γ(H) MN ut A; V ut M | Γ T(H) MN ut R | 16 Γ V | TV | 18 5 TS VMN; O¹ S | OHB; Γ H: [τι λαλει] | 19 Γ THMN ut B; V ut M | 20 T[S] V | 22 Γ S | F(H) ut B | 23 Γ THSVMBN | 27 Γ H ut B | 28 Γ THSMBN | 29 T V | O[V] | 31 TSVB | 32 Γ V ut M
 ¶ 17,1 TSVB | Γ V ut A; S: ο υι. [σου] | 2 Γ HSMB ut M | 3 Γ T | 5 F h | 6 Γ SV | 7 F(H) | 8 Γ h SV | 11 Γ h SVB ut M | 12 Γ B ut M; S ut M *sed* [και] | 13 Γ S ut M | 16 5 SV | 17 TS | 19 OT; [HN] ut txt | 21 Γ THMBN | TSV MB | FSVMB | 24 Γ THMBN | Γ¹ h | 25 Γ THVMBN
 ¶ 18,1 TSVB | Γ T ut R*; HV ut M | 2 TSVMB ut M; Γ h ut B | 3 Γ HN: [εκ] των; S: [εκ των] | 4 Γ V ut M | 5 T T ut R; SVMB ut M | T h | 7 5 TS V | 10 Γ V | 13 Γ V ut M | 14 Γ S | 15 TV | 5 h | 20 TSMV | 21 Γ S | 22 Γ V ut M | 23 Γ SVB ut M | 27 Γ S: [o] Περ. | 29 OTHN | 30 Γ V ut M | 31 OH | O¹ T | FTSVB ut M | 33 Γ T ut M | 34 TSV ut A | Γ TN | 5 TSVB | 36 Γ S ut D* | Γ TVMN ut M | 37 O[HN] | TV[M] | 39 Γ S ut M | O[H]
 ¶ 19,1 Γ S ut L (ο Π. λαβων τ. Iησ.) | 4 Γ ThB ut R; VM ut M; S: εξηλ. [ουν] | Γ Th ut R | Γ¹ T ut R* | 5 O[H] | 6 OT | 7 OT | T[S] | 10 OT | 5 SV | 11 Γ TV MN ut M | TSB | Γ TSB | FSV | 12 Γ TSB ut A | 16 Γ V ut M | TV ut M | 17 Γ V ut M | Γ SV ut M; Γ h | 21 5 H | 24 OTHN; [SM] ut txt | 25 Γ bis T | 26 Γ S | 27 5 T | 28 Γ h ut B | 29 T[S] V ut M; Γ T ut R* | 30 Γ T ut R*; HN: [o] Iησ. | 31 Γ h | 33 5 SVB | 34 5 V | 35 Γ THMN; S: πιστευ[σ]ητε | 38 OHN; [S] ut txt | O¹ [HN] | Γ bis T | Γ T ut R* | 39 Γ S ut M; F(H) ut R* | 41 Γ TV
 ¶ 20,1 Γ T | 5/6 T[S] | OT | 10 Γ SVMB; HN: αυτ. | 11 Γ T | 13 OT | 15 TS VMB | 16 TSVMB | Γ SV | 17 TSVMB | Γ h ut B | F V | 18 Γ SVB | Γ S V ut M | 19 TS[V] ut M | 20 THMN ut A | 21 OTSB; [HN] ut txt | 23 Γ bis h | F h ut B* | 24 TSVMB | 25 5 T | Γ TMBN ut A | 28 F[S] | 29 O[H] | 30 OT (H) SVMBN | 31 Γ THMBN
 ¶ 21,1 Γ THN ut B | 3 Γ SVMB ut R | 4 Γ THSVMBN | TV | F ThSB | 5 Γ THMN ut R | 6 Γ T | 10 O[H] | 11 OTN; [V] ut txt | 12 O[H] | O¹ HN | 13 TSB ut R; V ut M | 14 Γ S ut M | 16 Γ¹ T(H) N | 17 FHSVMBN | Γ T ut R; HN ut B | Γ¹ T(H) N | 18 Γ HMN ut B; S ut D | Γ S ut 1 | 21 O[S] | 23 Γ TSVB | Γ¹ TS ut R* | 24 T h | Γ T ut M; h: [o] και; S ut O | 5 SVB ut M | 25 OT | F HMN

ACTUS APOSTOLORUM

¶ 1,1 OH | 7 THN ut B* | 8 O[H] | 11 THVMN | 14 FSV | O[H]N | THVMN | 15 FH | 16 T[SV]M | 19 TT | OH | T ut N | 22 FT
 ¶ 2,1 FV | 3 FSV ut M | 4 FSV | 5 F(H)SVM | 6 FH ut N; S ut C | 7 TTS B | F(H)BN ut B; SVM ut M | FHVN | 12 THMN | 20 Th | FSV | T | 25 TT | 26 THSVMBN | 30 T[SV] ut M | 33 FHV ut txt, sed [kai] | 34 OTHMBN | 36 SS | 38 FHN ut B | FHB | 42 FV | 43/44 THVMBN | TT[SV]B | FTHSVMBN | F(H)N | 47/3,1 FSV ut M, sed [τη εκκ.]
 ¶ 3,6 OTHMBN; [S] ut txt | 7 FSV | 10 FHVMBN | 13 O bis HVMN | 16 OH | 19 THN | 22 FTSVMB ut N*; HN ut B | 25 SHMN | FTh | FH ut A* | 26 O[H]
 ¶ 4,1 F(H) | 4 OTHN; [S] ut txt | T ut N; [S]VM ut M | 5 FT ut N | 7 ST ut N | 8 TSVB | 9 FHSVMBN | 17 TVB ut M | 18 OTHMN | O[H] | 22 FSVMB | 24 T[SV]B | 25 F M ut M, sed ο δια πν. αγ. δια του στ.; B ut 629, sed Δ. παι. σου | 28 OHMN | 30 FHMN | 32 T bis [S]V | FHMNB | 33 FT ut N; HMN ut B | 37 FHSVB
 ¶ 5,8 FVB ut M, S: [o] | 12 FHN | 15 FH | 16 T[SV]V | 18 T[SV]V | 19 FHVMBN | 23 T[SV]VM | 26 FSVMB ut M | 28 OTHVN | 31 O[H]SV | 32 Fh ut B vel ut 69 | Oh | 33 TSMB | 34 FS ut M | 37 TV ut M | 38 O[H] | FS | 40 T[S]B
 ¶ 6,3 F[h] ut A; SVB ut M | T[V] | 5 FT(H)VMBN | 9 FT ut N | 13 OTV; [HN] ut txt
 ¶ 7,3 O(H)N | O[S] | 5 SS | 7 SSB | 10 FT | O(H)VMN | 11 FS ut M | 13 F(H)N | FT ut N; HN ut A | 15 F(H) ut M | O[H] | 16 FV ut M | 19 OTHMBN; [S] ut txt | SSB | 22 FHSVMBN ut M | 25 OTHBN; [S] ut txt | 30 T[S] | 31 FHSVMB | 34 FHN | 36 FH ut B | 38 F(H)MN | 43 OTHMBN | FT ut N*; HN ut B; SVMB ut C | 45 FT | 46 FHSVMB | 49 F(H) | 51 Fh ut B | 60 STSV
 ¶ 8,1 FT ut N*; HN ut txt, sed [δε] | 5 OS | 6 OB | 9 FS ut M | 18 TSVB | 27 FV ut M | OT; [HN] ut txt | 28 FHMN | FT ut N* | 32 F(H)VMBN | 33 OTHBN | TSVM
 ¶ 9,2 FT ut N | 11 F(H) | 12 FT ut N; SVMB ut M; HN ut txt, sed [ev op.] | FTSVMBN ut N*; H: [τας] χ. | 13 FS | 15 T[HN] | 18 SS | FS | 19 FHSMB | 21 FHVMB | 22 OTHN | 25 FV ut M | FV ut E | 27 FTHMN ut B; V ut txt, sed [του] I. | 32 FS: -δα[v] | 34 FSVB ut M | 35 FS: -δα[v] | 36 STSV | 37 F(H)N ut B; SVMB ut M | 42 OH | 43 T[SV]M ut N; V ut M
 ¶ 10,9 FTS | 11 FS[V] | 18 F(H) | 19 O(H)MN ut B; ThSVB ut N | FT ut M; (H)N ut B; [h] ut txt | FSVMB | 24 FTS ut M | 28 STB | 32 TS | 36 O(H); [VM] ut txt | 37 FSV | 39 OHVMN | 40 FHSVB ut A | 42 FT | 45 F(H) | FH | 48 FT
 ¶ 11,2 FS | 3 F bis (H)B | 9 F(H)MN ut B | 11 FhB | 12 SS | 13 T[SV]B | 20 FTMBN ut N° | 21 O[S] | 22 OTHVMBN; [S] ut txt | 23 O[SV] | F[H] | 28 F(H)N ut B
 ¶ 12,1 ST | 3 OTHMBN; [S] ut txt | 5 FS | 6 F(H) ut B | 8 FTSV | 11 Oth

S ut M; V ut txt, sed [o] κ. | 12 O[S] | 15 Fh ut B | SB | 17 OT | 21 O[H] | OTHBN; [SV] ut txt | 24 F(H)N | 25 FThSVMBN ut A | FS
 ¶ 13,6 FHSVMBN ut B | 10 OTHSVB | 11 F(H)SVMBN | 14 FSV | FTHVMBN | 17 FT | 18 FT | 19 O(H) | 20 OTHMBN; [S] ut txt | 22 SS | O[H] | 28 Fh ut N* | 29 Sh | 30/31 FHN ut txt, sed [vov] | 33 FTHV ut N | FHT ut D | 35 FS ut M | 38 OT | 40 T[SV]M | 44 Fh | Fh | F(H)VMN ut B* | 45 FS[V]M | FT ut M | 46 Fh ut C; SVMB ut M | 48 F(H) ut B | 49 FT | 52 FTh ut M
 ¶ 14,3 OHSV | FT ut N | 8 FSVB ut M | 9 FHVN | 10 TS[V] | 11 FSV | 14 F(H)VMN; S: [e]aut. | 17 FSB | SS | 21 FTN | O[H]N | 25 FThN | TS[V] ut N
 ¶ 15,4 FHSVMBN | FTSVMB | 6 FT | 8 T[SV]M | 9 FhSM | 16 FTHMBN ut N | 17/18 FSVMB ut M | 20 TS[VM] | FHMN ut A | 23 FSV ut M, sed M: [ταδε] | FSV ut M, sed [kai oi] | 24 OHN | 25 FThVBN | 41 FT SVMBN ut M; H ut txt, sed [την]
 ¶ 16,1 OT | 3 FT | 9 OTHVMBN | 11 FHSVB ut M | F S: Nea[v]πολιw | 12 FTHSMBN ut N; V ut M sed τ. μερ. [της] | 13 FS ut M | 14 OTHN | 15 FSV | 16 FS | FS | 17 FS | O[H] | FM | O²B | 18 TSVMB | 19 Fh ut B | 23 F(H)MN | 24 SS | 26 O[H] | 27 OTSV | 28 FT ut N; HMN ut B; SB ut M | 29 OHMN | 31 TS | 32 F(H)N | 33 FTHVMBN ut N | 36 OH | 38 FT
 ¶ 17,3 FTh ut A; SVB ut M | 4 O[H] | 5 FT ut N | 11 T[HS]VMB[N] | 19 FHMN ut B | O[H] | 21 O[S] | 22 OTHN | 26 FSV | 28 Fh ut B | 30 FTHN | 34 FH: [o]
 ¶ 18,1 FSV ut A, sed SM: [o Παυλ.] | 2 FT ut D | 3 FT(H)N | 7 FHVMBN ut M | FSB ut N | 12 S(H) | 15 T[SV]M | 17 T[SV]M ut M | 19 F²S ut M | 23 FTHN | 25 Oh | 26 SS
 ¶ 19,1/2 FHVMBN | 3 FThB ut N | 6 OTHMBN | 8 OHN | 9 FSV[M] ut M | 14 FTSV | 15 OTSVMB; [HN] ut txt | 16 FSV ut M | 20 FSVB ut M | 22 OTMN | 24 O[H] | 27 ST | O bis [H] | 30 FSVB | 34 F(H) | FThN ut N | Th | 35 SH | 39 FT
 ¶ 20,4 TSVMB | 5 F(H)S | 6 FHVMB ut M; S: [on]ου | 10 Fh | 11 O[H] | 13 FhS ut M; M: προ[σ]ελθ. | 14 FSV | 15 Fh | T[SV]B | OB; [SV] ut txt | 16 FTSB | 21 FThS ut N | 24 F(H)N | T[SV] | 28 FTS ut A | 29 FSV: [γαρ] οйда [τουτο] | 30 O[H] | FTHN | 32 F(H)N | 33 FT
 ¶ 21,3 FS | 5 S(H)MN | 6 FHMN | 10 TSVM ut M | 13 FTB ut N; H ut txt, sed [o] Π., S sed + [kai ειπ.] | 18/19 FT | 20 FT ut N; V ut M | 22 FTV ut A; S: [δει ... πλ.,] ακ. [γαρ] | 23 F(H) | 24 FSV | 25 F(H) | 32 Fh | 40 Fh ut B
 ¶ 22,3 T[S] | 11 Fh ut B | 18 FT | 21 Fh ut B | 23 TSVB
 ¶ 23,1 FThSMB ut N; (H) ut B | 6 O(H)SN | 7 FTV ut M; (H)N ut B | Fh ut B* | 8 O(H)N | 10 FS | O(H) | 12 Fh | 15 FSV | 17 FTHN | STV | 18 F(H) | 20 FTHSVMB ut A | 23 FTHSMN | 28 O[H] | TS | 30 FTSB ut N | FT ut N; HN ut B | TSVMB | 35 Fh ut B; S ut M
 ¶ 24,2 O[H]N | 15 FT | 26 O[H] | 27 FS ut M
 ¶ 25,1 FThN | 10 FTHMN | FTHN | 16 Fh | 17 OHN | 18 FThSM ut A | 22 T[SV]M | F[SV]M | 24 F(H) | FSVB

¶ 26,1 Γ(H) VMN | 3 ST | 4 OHBN; [S] *ut txt* | O¹ H SVMBN | 7 Γh | 10 Γh *ut* | 12 TV | 14 ΓS *ut* | 15 O[V] | 16 OTSV | 20 TSVMB | 21 OH VMN | 26 O(H) | Γ(H)N *ut* B | 29 ΓT | 31 O¹(H) VMN
 ¶ 27,5 ΓTH *ut* B | 8 SHVMBN | ΓH *ut* B | 11 TSVB | 14 ΓSV | 16 ΓTS VMBN *ut* N* | 23 OHSVMBN | 27 Fh *ut* B* | 29 ΓSB | 37 Γ(H) | 39 F(H) | 41 ΓTHN *ut* N*
 ¶ 28,1 ΓH | 6 ΓT | FT | 7 S(H)MN | 9 O[H] | 13 ΓTSVMBN | 15 ΓS: [εξ]-ηλθον | 16 TT | ΓS: [ο ... στατωπ.] επερ. [δε] τω Π., V *it.*, *sed* τω [δε] Π. επερ. 19 ΓS | 23 ΓSV | 25 ΓT | 28 SH | 31 OT

AD ROMANOS

¶ 1,1 S(H)SVB | 16 O[H] | 27 FH | 29 ΓT *ut* N; h *ut* C *vl ut* N | 32 Γh
 ¶ 2,2 ΓThB *ut* N | 5 T[S] | 8 TSVM | 13 O[H]N | 16 ΓHN *ut* B; h *ut* A *vl ut txt* | Γ(H)SV | SHSVMB | 26 ΓS
 ¶ 3,2 ΓB *ut* B; HN *ut txt sed* [γap] | 4 FTHN | ΓSVMB | 7 ΓhSVB | 8 O[H] | 11 O(H) | O¹(H) | Γh | 12 O(H)SV | O¹hM | 14 Th | 22 O[H]N | ΓVB *ut* N; S *ut* N *sed* [κ. επι π.] | 25 ΓT(H)MN *ut* N | 28 ΓhS | 29 Γh *ut* B
 ¶ 4,1 Γ(H) *ut* B; M *ut txt sed* [ευρηκ.] | 8 ΓhSV | 9 TSVM | 11 Γh | OTHN; [SV] *ut txt* | FT *ut* N; [HN] *ut txt* | 15 ΓSB | 19 OT[H]N | 22 O[H]N
 ¶ 5,1 ΓTHSVMB | 2 Γ[H]N *ut txt* | 3 Γh | 6 ΓHN *ut* B; SM *ut txt sed* [ετι²] | 11 O[H]N | 15 O[H]N | 17 Γh *ut* 1739 | Γ[H] *ut txt* | Sh
 ¶ 6,2 ΓS | 3 O[H]V | 11 TS[V] | 19 O[H]
 ¶ 7,6 F[H]N *ut txt* | 14 ΓV | 17 ΓTHN; S: [εν]οικ. | 20 O(H) | 23 O[H] | 25 ΓTMBN *ut* B; (H) *ut txt sed* [δε]; hS *ut* N | OT
 ¶ 8,2 ΓSVB *ut* N | 11 O[SV] | ΓTHN *ut* N*; B *ut* D*; V *ut* D* *sed* [Inσ.]; M *ut* N* *sed* [Inσ.]; S: εκ νεκ. Χρ. | O¹[H] | Γh | 14 STMN *ut* B; V *ut* N | 20 ΓSVM | 21 ΓTN | 23 ΓHN *ut txt sed* [ημεις] | 24 ΓTSVMBN *ut* N; h *ut* N *vl ut* N*; Fh *ut* N* *vl ut txt* | 28 T[H]N | 34 ΓT | O[H] | T[HS] | O¹THN | 35 Γh *ut* N
 ¶ 9,13 Γ(H)N | 19 OTHSVMN | 20 ΓS *ut* N | 23 OH | 26 ΓHN *ut txt sed* [αυτοις] | 27 ΓSVB
 ¶ 10,3 OHSVMN | 5 ΓetOTHN *ut* N*; S *ut* 81; V *ut* N; M *ut* B | ΓTHSVMBN | 9 Γ(H) *ut* B | 14 ΓT *ut* N* | 15 Γ(H)N | OHSVMBN | 20 OT(H)SVMN | ThB
 ¶ 11,4 ΓS *ut* A | 6 T[S] | 8 ΓTHN | 13 ΓS *ut txt sed* [οov] | 17 ΓSVMB *ut* N | 20 ΓSVB | 21 OTHMN; [SV] *ut txt* | 22 ΓSVM | 23 ΓSVM | 25 Γ(H)N *ut* A; h *ut txt* | 30 Γh | 31 ΓS *ut* N
 ¶ 12,1 ST(H)SN | 2 Γbis hS *ut* A | T[SV] | 4 Sh | 14 OHN | 15 ThS[V]
 ¶ 13,1 T[S] | 4 O¹B | 9 Sh | O[H]N | 11 Γh | 12 ΓH *ut txt sed* [δε] | 13 Γh | 14 Γh *ut* B
 ¶ 14,5 OB; [HVN] *ut txt* | 6 T[S] | 9 T[S]V | Γ[S]V *ut* N | 12 O[H]N | O[H]N | 13 O¹bis h | 18 ΓS | 19 ΓThV | 21 T[SM]B | 22 O[S]
 ¶ 15,4 T[H] | Th | SSh | 7 Γ(H)N | 8 Γh | 14 O¹[SV] | 15 ΓHN | T[S]B | FTHBN | 17 ΓSV *ut* N; H *ut txt sed* την | 18 Γh | 19 Γ[H] *ut* A; N *ut* B | 21 S(H)N | 23 FHSVMN | 30 O[H]N | 32 ΓetΓT *ut* N*; h *ut* N

¶ 16,1 O¹TVM; [HSN] *ut txt* | 2 S(H) | 6 ΓT | 7 ΓTHSV *ut* N | 8 ΓSV | 17 ΓSVB | 19 T[H]SVM | 20 ThSVMB | 21 O[H] | [25-27]: [S] | 27 Γ[H] *ut* B | TTSVMBN

AD CORINTHIOS I

¶ 1,1 S(H)SVM | 2 TV | 4 ΓHN *ut* N* | 8 O[H]N | 13 FhB | 14 ΓT(H)N *ut* N*; [S] *ut txt* | 28 T[HSVM]
 ¶ 2,1 ΓThSVMN | 2 ΓT *ut* N | 9 ΓHN | 10 Γ(H)BN | 13 Γh | 15 ΓT *ut* F; (H)SVMN *ut* N; h *ut txt sed* [τα]
 ¶ 3,2 O[H]N | 12 T[SM] | ΓT(H)VMN *ut* N; h *ut* B | 16 S(H)SN
 ¶ 4,2 ΓSB | 11 ΓSVB | 14 ΓB | 17 TThSVMBN | ΓVM *ut* N; HN *ut txt sed* [Inσ.]
 ¶ 5,4 ΓTN *ut* A; HV *ut txt sed* [ημ.]; SB *ut* N | 5 TThSV[M]B *ut* N | 7 TS | 8 Γh *ut* B | 11 ΓT | 13 ΓH
 ¶ 6,2 Γh | 7 OT | 11 Γ[H]S[VM]B *ut* B | 14 Γh *ut* B | 19 Sh
 ¶ 7,5 O[H] | O¹[HN] | 9 ΓT(H)SVMN | 13 ΓHSVMN | 15 ΓhMB | 17 FTHN | 22 T[S] *ut* N | 28 O[H] | 34 ΓT *ut* N; S *ut* N | O[H] | 38 Γh *ut* B; Fh | 40 F(H)
 ¶ 8,6 O[H] | Γh | 8 ΓT *ut* N; V *ut* N | 10 O[H] | 11 ΓB *ut* N²
 ¶ 9,7 O[H] | 9 Γ(H)SVMB | 12 ΓT | 16 FThSVMB | 22 T[SVM]
 ¶ 10,2 Γ(H)VN *ut* N | 3 Γ[H] *ut txt* | 4 SSV | 8 ThSVM | 9 ΓTHSVMBN *ut* N | FThSMB | ΓSVM | 11 ΓSVMB *ut* N | 13 Sh | 16 STB | 18 ΓhSVB | 20 ΓSMB *ut* N; H *it.* *sed* [τα εθν.] | V *ut* N | ΓV; και ου θεω θυει
 ¶ 11,3 Oh | 5 Γh | 17 ΓetFhSB *ut* A | 19 OTS; [HVN] *ut txt* | 24 T[SV] *ut* N
 ¶ 12,6 Γ(H) | ΓS *ut* N *sed* [εστιν] | 9 TSVM | 10 O¹bis B; [H] *ut txt* | ΓTS | TV | 18 Γ(H)N | 19 O[H] | 20 O(H) | 21 O[H] | 25 ΓTV | 26 OTHN; [S] *ut txt* | 31 ΓS
 ¶ 13,2 ΓH | 3 ΓTSVMBN | 4 OHB *ut* B; [S] *ut txt* | 5 Fh *ut* B | 8 ΓV; S: [εκ]-παιρει | Γh | 11 TSVM
 ¶ 14,2 TSVM | 6 OTBN | 8 Sh | 13 ΓS | 14 O[H] | 15 O[H] | 16 ΓTVM *ut* N*; [HN] *ut txt* | 18 ΓThB | 19 ΓS *ut* N | 25 OT | 28 Γh | 34/35 TS | Γ¹(H)SM | 37 ΓT *ut* D* | 38 ΓhSB | 39 ΓB *ut* B
 ¶ 15,5 ΓTh *ut* N | 6 T[S]V[M] | 7 ΓTh | 10 OT(H)MN | 14 O(H)MN; [S] *ut txt* | Γ(H) | 17 T[H]N | 27 Oh | 28 O[H] | O¹HN; [S] *ut txt* | 49 ΓT(H)SV | 50 ΓS *ut* N | 51 TSVM | 54/55 Γ(H) *ut* N* | T[H]
 ¶ 16,2 FhS | 4 ST | 6 ΓHN | Γ(H) *ut* B | 8 ΓH | 10 Γ(H) | 17 ΓhV | 22 ΓTHSVM *ut* B² | 24 T[S]

AD CORINTHIOS II

¶ 1,6/7 Γh *ut* B | 8 FThSB | 10 ΓHN *ut txt sed* [οτι] | 12 ΓTHSVMBN *ut* N* | OTVMN; [H] *ut txt* | 15 Γ(H)S | 19 ΓTHN *ut* N* | 22 OS; [H] *ut txt*
 ¶ 2,1 ΓThSVMN *ut* N | 2 T[S] | 7 Γ(H) *ut* A | 9 Γh *ut* A
 ¶ 3,3 ThB | 5 FH | 9 Γ(H)VMN *ut* N | T[S] | 13 ΓT | 18 Γh
 ¶ 4,2 ΓT *ut* N | 5 ST(H)SVMN | Γh *ut* N* | 6 OB (*ex errore?*) | ΓSM | ΓTH

N ut A; B ut D; M ut *txt sed* [Inσ.] | 10 ϛ T | 13 TT | 14 O[HM] | 17 O(H)N
 ¶ 5,3 ϛ h B | ϛ THSVMBN ut M
 ¶ 6,4 ϛ HSVMBN | 15 ϛ h | 16 ϛ S
 ¶ 7,8 ϛ HN ut B; B ut P^{46*} | 11 ϛ S | 12 T[H] | 14 ϛ T(H)N ut K*
 ¶ 8,7 ϛ hVB ut K | 9 O[H]N | 13 T[SV] | 16 ϛ THSVMBN | 18 ST | 19 ϛ
 HSMN | FH ut B | 24 ϛ (H)SVMB
 ¶ 9,2 ϛ SVB | 4 ϛ THSVMBN | 5 OT | 8 ϛ S ut M | 10 ϛ THSMN |
 11 ϛ h ut B
 ¶ 10,4 ϛ TV | 8 O h S | ϛ T ut K | 10 ϛ SB | ϛ h | 14 ϛ h
 ¶ 11,3 OT; [HN] ut *txt* | OThMN; [S] ut *txt* | 4 ϛ ThSVM | 18 T[HSV]M
 B[N] | 21 ϛ V | 23 ST ut K* | 27 T[SV]M | 30 O[H] | 32 TSVM
 ¶ 12,1 ϛ h ut K | ϛ S | 3 ϛ S | O[H]N | 5 TTSV[M] | 6 OTHSVMBN | 7 O
 T | ϛ SV | 9 T[SV] | OHN | 10 ϛ hSVB ut M | 11 ϛ h | 12 ϛ H: σημ. [τε] | 14 O
 [S] | 15 ϛ V ut M; S ut M sed [κα] | ϛ T(H)MN | 19 ϛ V ut M | 20 ϛ S | ϛ SM |
 21 ϛ TS
 ¶ 13,4 T[S] | ϛ h | ϛ SV | O[H] | 5 ϛ ThSB | TSVM | 13 O[H]

AD GALATAS

¶ 1,3 ϛ TB ut B; h: κ. κυρ. [ημῶν] | 4 ϛ ThSB | 8 ϛ T ut K*; HN ut A, sed [υμ.];
 S ut B | 11 ϛ Th | 12 ϛ h | 15 OTMBN; [H] ut *txt* | 18 ϛ THSMN | 21 O[H]
 ¶ 2,6 OV; [HN] ut *txt* | 13 O[H]N | 14 ϛ HN ut F; T: ουχ ut K* ACP pc ex
 errore | 16 ϛ THN | ϛ h | ϛ V | 20 ϛ B
 ¶ 3,1 ϛ [S] | 7 ϛ S | 14 ϛ (H)N | 19 ϛ (H)N | 21 ϛ [HN] ut *txt* | ϛ TSVB ut K;
 (H) ut B; h: εκ v. ην [av] | 23 ϛ SV | 28 ϛ T
 ¶ 4,6 ϛ V | 9 ϛ T(H)N | 14 ϛ SV ut 6 | 19 ϛ (H)SVB | 23 O[H]N | ϛ ThSV
 MBN ut M | 25 ϛ TVB ut K; S ut M; M ut P^{46*} | 26 T[S] | 28 ϛ et F(H)V |
 30 ϛ S
 ¶ 5,6 O[H] | 7 OTHN | 17 ϛ S | 20 ϛ hSB | ϛ hSB | 21 T[SV]B | ϛ h[S]VM
 B | 26 ϛ h
 ¶ 6,2 ϛ HSMB | 4 O[H] | 9 ϛ SV | 10 ϛ THVM | 11 ϛ h ut B* | 12 T[H]N |
 ϛ T | 13 ϛ h | 17 ϛ SB ut M; V: [κυρ.] Inσ. | 18 O[H]

AD EPHESIOS

¶ 1,1 ϛ SVM | O[THSMN] | 14 ϛ ThVMN | 15 ϛ H ut K* | 17 ϛ h ut B vl
 ut *txt* | 18 O[H]N | 20 ϛ T(H)SMBN | ϛ TS ut K
 ¶ 2,5 Th
 ¶ 3,1 OT | 3 O[H] | 6 T[S] | 9 OT(H)N | 18 ϛ ThSV | 19 ϛ h ut B
 ¶ 4,4 O[H] | 7 O[H] | 8 T[H]SVB | 9 Th[SV]B | 16 ϛ h | ϛ T | 18 ϛ S | 21 ϛ
 h | 26 OTHN | 28 ϛ (H) ut B | 32 ϛ [H] ut *txt* | ϛ h
 ¶ 5,2 ϛ THSMBN | ϛ (H) ut B | 4 ϛ TS | 15 ϛ SV ut M | 19 OT(H)VN;
 [S] ut *txt* | ϛ VMB ut M; S ut M sed [ev] | 22 ThSMB ut K | 23 ϛ h | 25 T
 [S]V ut M | 28 ϛ T ut M; [HSVN] ut *txt* | 29 ϛ S | 30 T[S] | 31 O bis [HN] ut
txt | ϛ T ut K*; h ut A | 32 O[H]N
 ¶ 6,1 O[H]N | 5 ϛ S | OT | 8 ϛ S ut A | 10 ϛ h | 12 ϛ h | T[SV] | 16 ϛ V | O[H] |
 19 O[H] | 21 ϛ ThS | ϛ S

AD PHILIPPENSES

¶ 1,6 ϛ (H)SB | 9 ϛ h | 14 ϛ THSMBN ut K | 16/17 O h | 19 ϛ h | 24 ϛ h |
 OTHSMN | 27 ϛ SV
 ¶ 2,2 ϛ h | 4 ϛ T(H)MN | 5 ϛ S | 9 O[S] | 11 ϛ T | 12 O[H] | 15 ϛ S | 21 ϛ T(H)
 VMN ut M | 26 ϛ h ut B; S ut K*; (H) ut K*, sed [ιδειν] | 27 ϛ h | 30 ϛ (H) ut K
 ¶ 3,6 ϛ SV | 7 OT | 8 ϛ SV[M] | 10 OTHBN; [S] ut *txt* | O¹ THN | 12 OT |
 O¹ [H] | 13 ϛ T(H)SMBN
 ¶ 4,1 ϛ h ut B | 23 TS[V]M

AD COLOSSENSES

¶ 1,3 TTSVMB ut M | O[H]N | ϛ h | 4 ϛ [H] ut *txt* | 7 ϛ (H)SMB | 12 T¹ h
 ut K | ϛ hSM | 14 ϛ h | 16 T et TSVM | 18 T[H]B | 20 O[H] | 22 ϛ h ut B |
 TS | 27 ϛ ThSMN
 ¶ 2,2 ϛ S ut A; V ut M | 4 TSVM | 7 ϛ SM ut M, V ut M, sed [ev τη] | ϛ HS
 ut M sed [ev αυτη] | 8 ϛ h | 12 ϛ THSMN | 13 OTHVMN | ϛ h ut B |
 16 ϛ ThSVM | 17 ϛ h | 23 O[H]
 ¶ 3,4 ϛ (H)SMN | 6 OTHN | 11 OTHN; [SV] ut *txt* | 12 O¹ h | 13 ϛ ThS
 V ut M | 14 ϛ S ut M | 15 O[H] | 16 ϛ h ut K* | O(H)SVM | 22 ϛ T(H)SVM
 BN | 24 ϛ S | TS
 ¶ 4,8 ϛ S | 12 ϛ V ut M; S: στ[αθ]ητε | 13 ϛ H | 15 ϛ et ϛ T ut K; SVMB ut M

AD THESSALONICENSES I

¶ 1,4 OM; [HVN] ut *txt* | 5 OTHN; [V] ut *txt* | O¹ (H) | 7 ϛ hS | 8 O HVM
 BN; [S] ut *txt* | 9 ϛ h | 10 O[H]
 ¶ 2,3 ϛ SV | 4 T[S]V | 5 OH; [S] ut *txt* | 7 ϛ TSVMN | 12 ϛ h | 13 O[S] | ϛ H
 N ut B | 16 ϛ h
 ¶ 3,2 ϛ T(H)SVM ut K; h ut *txt sed* [του θεου] | 5 ϛ h | 13 ϛ h | O(H)VMBN;
 [S] ut *txt*
 ¶ 4,1 O(H) | O¹ [HSV] | 8 OH | ϛ S | 10 OTB; [HN] ut *txt* | 11 OTHMBN
 ¶ 5,2 T[S]VM | 3 ThSMB ut B | ϛ TH ut K | 4 ϛ (H) | 9 ϛ h | O[H] | 10 ϛ
 T(H)MN | 13 ϛ ThN ut B | ϛ T | 15 OT(H)MN; [S] ut *txt* | 21 O[H] | 25 O
 T; [HVN] ut *txt* | 27 Th[SV]B | 28 T[SV]

AD THESSALONICENSES II

¶ 1,2 OHSVMBN | 4 ϛ h
 ¶ 2,1 O[H]N | 3 ϛ hSMB | 6 ϛ THSMBN | 8 O[H]N | ϛ h ut K* | 12 ϛ T
 hSMB | 13 ϛ T(H)V | 14 OHM | 16 OS; [HM] ut *txt*
 ¶ 3,4 ϛ T ut K*; [HSN] ut *txt sed* [καί] | 6 O(H)N | ϛ (H)N ut B | 8 ϛ SV
 M | 13 ϛ SV | 14 TS | ϛ TS | 18 T[V]

AD TIMOTHEUM I

¶ 1,12 T[S] | ϛ h | 16 ϛ ThMN ut M | 18 ϛ Th; S: -τευ[σ]η
 ¶ 2,8 ϛ (H) | 9 ϛ THSMBN ut K* | ϛ h | ϛ Th
 ¶ 3,14 OM; [H] ut *txt* | ϛ TVMN

¶ 4,6 Fh | 10 ΓhS | Fh
 ¶ 5,5 Γh ut N*; V ut M; [HS] ut M, sed [rov] | 8 T[V] | ΓThB | 16 ΓThB |
 20 T[H] | 21 ρS ut M; ρS | 25 ρV
 ¶ 6,3 ΓT | 7 ρV ut M; 8 Γh | 11 Th | 13 OTSVMBN; O¹T; Sh | 17 ΓTh |
 FhVM ut A; S ut M; 21 ρS | T[S]

AD TIMOTHEUM II

¶ 1,2 ρh: κυριου Ιησ. (sine test.) | 10 ρSV ut M; 11 ρV ut M
 ¶ 2,14 ΓhSVB ut M; 18 OT(H)SN | 21 T[S]V | 22 ρh ut C | 25 ρS
 ¶ 3,6 ρS | 10 ΓhV | 12 JTHSVMBN | 15 OTHBN; [M] ut txt
 ¶ 4,1 T[S] ut M; Γh | 2 JThB | 3 ρS | 7 ρS | 10 Γ(H)S | FTS | 13 Γ(H) |
 15 ρSV | 16 ρSV | F(H) | 20 Γ(H) | 21 O[H] | 22 ThSM ut A; V ut M

AD TITUM

¶ 1,1 ρh: Χριστ. [Ιησ.] | 5 Γ(H) ut A; S ut M; 10 OTHSMBN; O¹[V] | 13 O[H]
 ¶ 2,3 FT(H)SVMBN | 4 ΓT | 5 ρS | 9 JS | 10 Γh | ρh ut 33 | 11 ρSVM
 ut M; 13 ρT(H)SN ut N
 ¶ 3,9 FTHBN | 13 ΓTh

AD PHILEMONEM

5 ρ(H) ut A | 6 ΓH: [rov] | ρThSMB ut N; FV | 9 Fh | 11 O(H) | 12 ρV
 ut M; SM ut M sed: [συ δε] et [προσλαβου] | 18 ρS | 25 Th[V] | FSVMB

AD HEBRAEOS

¶ 1,2 JS | 3 T[S] | F[S] | 8 O[H] | Γ(H)N | 9 ΓTSB ut N | 12 ΓT | OT; [S]
 ut txt
 ¶ 2,7 T[H]S (sed ex err. p. αυτου vs 8) | 8 ρSV ut M; O[H]N
 ¶ 3,2 O[H]N | 6 FTHBN ut B; VM: εαν[περ] | T[H]S[VM]B[N] | 9 T[S] |
 13 Sh
 ¶ 4,2 ΓThBN ut N | 3 Fh ut N | O[H]N | 7 Γh ut B
 ¶ 5,1 O[H] | 3 ΓTHSVMBN | 12 ΓTSV ut M; OT(H)N; [V] ut txt
 ¶ 6,2 Γ(H) | O(H)N | 3 ρSV | 18 O(H)MN; [S] ut txt
 ¶ 7,1 Γh | 4 O(H)N | 6 T[S]V | 9 ΓTHBN | 10 TT[S]V | 11 FS | 22 OS |
 26 O[HSV] | 27 FTh
 ¶ 8,2 T[S]V | 4 ρS; F[SV]M | 6 Γ(H)N | FS ut P | 8 Γh ut M; 10 ΓTh ut N*
 ¶ 9,1 O[H] | 2 Γh ut B | 3 ρh ut B | 10 Γh ut B | 11 ΓThSVMB | 14 FThS
 VMB ut M; 17 Γ(H) | 19 OT; [SM] ut txt | 26 ρT ut M
 ¶ 10,1 Th | ΓT ut D* | FHS | 4 Sh | 11 ΓhS | 16 ρS | 30 JSV | 32 ρS: ημ.
 [υμων] | 38 ρH ut txt sed [μου]
 ¶ 11,4 ρS | 6 OT; [HSV]N ut txt | 8 T[S] | F[S] | 11 ρT(H)SVMBN ut M;
 h ut M sed -τη-ρα | 12 ΓhSVMBN | 13 ΓTHSVMBN ut N* | 15 ρTS ut N* |
 20 OT | 32 ρSVB ut M; 34 ρSV | 37 ΓTHSVBN ut N; hM ut M; 38 Γh
 ¶ 12,3 Γ(H) ut N*; S ut M; 7 TSV | 9 OTHSVMBN | 11 ΓT(H)SMBN |
 13 ρhSVM ut M; 15 ρThSVMBN; TTHSVMBN | 16 ρS ut M; 18 TV |
 19 O(H) | 21 Γh | 23 JS | 25 Fh | 26 ρS | 27 ρH ut txt sed [την] | 28 ρS

¶ 13,5 FTB | 6 OTHMBN; [V] ut txt | 9 FhSVM | 10 O[H] | 15 ρ(H) ut
 N* | 21 TV ut M; Fh[S] ut N*; ρS | 22 Γh | 23 O[S] | 25 TSVMB

EPISTULA IACOBI

¶ 1,9 ρH ut txt sed [o] ad. | 12 TSVM ut M; 15 ΓHVM | 18 FhS | 19 ρS ut
 M; 22 SHBN | 26 F(H)N | Γ(H)N ut B | 27 OT
 ¶ 2,3 ρT | ρ(H) ut B | 4 Γh ut B* | 6 FT ut N* | 10 ρS ut M; ρS ut M; 14 O
 H | 16 OH | 19 ρ(H) ut B; hS ut C | 20 ρS ut M; 22 ΓT | 26 Γ(H) ut B
 ¶ 3,3 ρS | 4 FETSV ut M; 5 ρSV | 6 OT | ΓT | 8 JTSVB ut N; ρS | 12 T
 S | ρS ut N | 14 ρT
 ¶ 4,2 ρTB ut N | 4 ρT | 8 ΓHN | 9 ρT ut N; ΓThSVM | 12 O(H)N | ρS
 (sed non Γ/) | 13 ρS | TSV | 14 F(H)N ut B; h ut A | TThSVMB | ρ(H)
 ut B; h: ατμεις εστε η (cf A) | 15 Γ(H)
 ¶ 5,3 TS | 4 ΓTHBN | FTHBN | 5 TS | 7 F[S]V[M] | 9 ρT ut M; 11 ρ¹
 S ut A | ρh ut B | 12 ρS ut M, sed [εις] | 14 OTHBN | ρH ut txt sed [τ. κυρ.] |
 16 Γ(H)N | 18 JTh | 20 ρ(H)N ut B | ρh ut B

EPISTULA PETRI I

¶ 1,6 OTHVBN | 8 ρS; FH | 9 ΓHN ut B | 11 ρh | 12 OH | 16 O[H]N; ρS
 ut M; FT ut N; O¹THBN; [M] ut txt | 21 ρSVM ut M; 22 ρThBN ut A
 ¶ 2,1 Γ(H) | 3 ρSV | 5 ρTS | O¹THVMBN; [S] ut txt | 6 ρHN ut B | 7 F
 TS | 24 Γh | TT
 ¶ 3,1 ΓTHBN ut N*; [S] ut txt | ρ(H) ut B | 4 JS (H) | 6 ρH ut B | 7 Γ(H) ut
 M; ρ¹h | 11 OT | 18 ρT(H)MBN (sine test.?) | S ut N; FTSVB ut A | 20 ρS |
 22 OTHMBN; [S] ut txt
 ¶ 4,1 ρS ut M; ρ(H) ut B | 5 ρH ut B | 14 ρS ut N | 17 OTB; [HSN] ut txt |
 18 ρTh ut N; [HN] ut B* sed [δε] | 19 ρ(H) ut B | ρS
 ¶ 5,1 ΓTSVM ut N | 2 ρTN ut N*; H ut B | 5 O[H] | 8 ΓTSVM ut L; (H) ut
 B | 9 O¹SV | 10 ρT(H)MBN ut N; h ut B | ρH ut A | 11 ρSVMB ut M;
 TTSVMBN | 14 T[S]

EPISTULA PETRI II

¶ 1,1 Γ(H) | 3 TTVN | ρ(H) | 4 JSTh ut M; S ut C | ρS ut C | 5 ρS ut N |
 9 ΓThB | 10 TETFS | 17 ρTSMB; V: 78 1-6 (sine test.?) | 18 ρTSM | 21 JS
 T | ρS ut 81; V ut M; M ut 81 sed [αγιοι]
 ¶ 2,4 ΓTMBN ut N; HV ut A | 6 ρH ut B | ΓTSVMBN ut M; 8 O(H) | 9 Γ
 T | 11 ρT[H]SVMBN ut M; 12 ρT ut N; ρS: και καταφθ. (sine test.?) | 13 Γ
 TSV | ρ¹h ut B | 14 Fh ut A | 15 Γh | F(H)N ut B | Oet ρ¹h | 17 T[S] ut
 A | 19 TSVMB | 20 ρ(H)VMN ut M; 21 ρSV ut N | 22 T[S] ut M; ρS
 ¶ 3,3 ρTSV ut N | 5 Fh ut N* | 9 ρT ut N | 10 TSV[M] | OT | ρT ut M;
 11 ρT ut M; ρ[HN] ut txt | 13 JT | ρT | 16 TTSVB | 18 OTHN

EPISTULA IOHANNIS I

¶ 1,4 Fh | 5 JS¹H
 ¶ 2,2 Γh | 6 OH | 10 JTh | 14 O[H] | 17 O[H] | 18 ΓVM ut M; S: οτι [o] |
 19 JTSV | 20 ρ(H) ut B; hSVB ut M; 24 ρHN ut txt sed [ev] | 27 ρh | 29 O(H)

¶ 3,5 T [S] | 7 Γ h | 13 O H V M B N | 14 T [S] ut M | 15 Γ h | F T h S V M B |
19 Γ H M N ut A; V ut txt sed [καί] | F T S B ut M | 21 F H S V M B N ut A |
T T ut M | 23 Γ T h S B
¶ 4,2 F h | 3 Γ h | T [S] | 10 Γ T h S V M B | 12 Γ T h V N ut N | 15 T [H] | 16 O [H]
¶ 5,1 Γ H N | 5 Γ T V ut M; H N ut B sed [δε] | 6 Γ S V M ut N | F h | 10 Γ T H
S V M B N | 11 Γ H B N ut B | 15 F S V ut M | 18 Γ S V M B | 20 Γ S ut A | F T
H S V M B

EPISTULA IOHANNIS II

5 Γ H S V M B N ut M | 6 T T S B | 8 F T S V M B | 9 Γ S V | 12 F (H) ut B; S V
M ut M

EPISTULA IOHANNIS III

3 O T | 4 F (H) ut B | 10 O T | 14 S S

EPISTULA IUDAE

4 Γ H N | Γ S M | 5 O T H S V M B N | Γ 5 (I-4): T H S V M B N et F κυρ.: T (H)
S? N, ο κυρ.: S? V, [ο] κυρ.: M, Ιησ.: h B | Γ M (ex err.?) | 13 F h | O h | O¹ h |
14 Γ T H N | 15 Γ T H S V M B N | T T [S] B | 16 Γ T H S V M B N | 18 O T H M B
N; [S] ut txt | Γ H ut B | 22/23 Γ T M B ut A | Γ H S V N ut B

APOCALYPSIS IOHANNIS

¶ 1,3 F T ut N | 4 Γ h ut N | 5 O¹ [H] | 6 F h ut A | O H | 9 T T S | 10 S h ut A |
13 F h | 15 Γ T ut N; h S V M B ut M | 19 F H S V B
¶ 2,1 Γ H | 2 T S V M B | T [S] B | 5 T [S] B | 7 T h B | 8 Γ H | 9 T [S] | 10 Γ (H)
M N | Γ² (H) ut A; h ut C vl txt | 13 T [S] | O [S] | T [S] ut N; V ut 1006 | O¹ [H]
S | 14 O h | 15 O H | 16 O T | 18 Γ H ut A | O¹ [H N] | F T | 19 O T | 20 T h B
ut 1006 | F T | 22 Γ T H M N | Γ² h | 25 Γ T H N ut N
¶ 3,2 O (H) N | 3 F T h B | 5 Γ S B ut M | 7 Γ h ut N | Γ T h S V B ut M | Γ¹ h |
Γ² T B ut N | 9 Γ S B ut M | Γ¹ bis S | 14 Γ H: και [ο] (cf N) | 17 Γ S V B | T h
B | 18 F T S B N | 20 O (H) S V M N
¶ 4,4 Γ T N ut 2073; (H) S V M B ut M | O¹ (H) | 7 Γ h S V B | 8 Γ S V B ut M |
9 Γ (H) S V B | 11 T [S] B
¶ 5,3 Γ bis T h S | 4 Γ V M B ut 1006; H: [εγω] εκλ. πολυ | 6 F T h | Γ¹ S B | O [H] |
Γ³ T h B ut N | 8 F T h B | 9 Γ S V [M] B ut N | 10 F S B | Γ² H B | 11 T T h B |
12 Γ T h N | 13 T [H] S [V] M B [N] ut A | T¹ T | F h ut A | Γ (H) B
¶ 6,1 F H S V M B N ut 2329 | 4 O [H] | F H: [εκ] | 8 Γ H: επανω [αυτου] | O¹ T B;
[H V N] ut txt | 11 F T S V M B N ut M | Γ T h S B ut M | 12 S T | 13 Γ¹ T ut N |
S S | 14 Γ h | 16 Γ T | 17 Γ B
¶ 7,1 Γ T h S V ut N | Γ S ut C; h: [τι] δενδρ. | 2 Γ h | F h | 3 Γ h ut A | 9 Γ B ut
1006 | Γ¹ T | 12 O [H]
¶ 8,2 Γ h | 3 Γ h B | Γ S ut M | 5 Γ h ut A | 6 Γ S V M B | 7 Γ T | 13 Γ h
¶ 9,2/3 F S V | Γ¹ T N | 4 Γ T N | F V | 5 Γ (H) V B | 6 F h ut A | 7 Γ T h M N ut
N | 10 Γ h | 11 Γ T ut N | 12/13 Γ² H M ut A | 19 Γ M ut 2053 | 20 Γ (H) M B ut
C; S V ut A; h ut A vl txt | F S | 21 Γ T h V M N
¶ 10,1 Γ T H N | 6 O¹ [H] | 8 Γ bis S: -ουσα[v] | F T S V ut N

¶ 11,2 Γ S | O [H N] | 3 Γ H | 4 O [H] | 5 F B ut 1006; h ut M vl 1006 | 6 O T |
9 O [S] | 10 Γ¹ T ut N* | 11 O T; [H N] ut txt | Γ S V ut C; H: [ev] αυτοις | Γ S B |
12 Γ B ut M; S: ηκουσα[v] | Γ h | F S B | 15 Γ S V B | 16 O¹ B; ([H]) ut txt; h: ολ |
Γ T S ut N*; h B ut C | 17 T T h ut N* | 18 F T S V M B N | 19 O [S V]
¶ 12,2 Γ h S ut 051; V: [και] κραζ. | 3 Γ T h S V M | 5 Γ B (S V: αρρενα) | 6 F T h
ut N | 7 O T | 8 Γ T h S V M B | 10 Γ² S V M B | Γ³ S M B | 12 O T (H) S V M N |
18 Γ T S V B
¶ 13,1 Γ h S V B | 2 Γ T h | 3 Γ T S V M B ut N | 4 F h | 5 Γ S ut M | O¹ T S V
M; [H N] ut txt | 6 Γ S ut M | 7 O [H] | 8 Γ S V ut M; B ut 1611; M: οδ ου γεγ.
το ον. [αυτου] | 10 O [S] | Γ T (H) S V M B N ut C; h ut N | 12 Γ S V ut M | 13 S
T | 14 Γ S | 15 Γ H | F h | S T ut N; [H S V M N] ut txt | Γ¹ T | F h | 16 F h ut 1 |
17 O T; [H N] ut txt | Γ h | 18 T h S B | Γ T B ut M; h ut N
¶ 14,3 O T N; [S] ut txt | 4 O h | Γ H | 5 T T | 7 T T | 8 Γ S V M ut A; B ut N*;
H: δευτ. [αγγελος] | 10 Γ B | F h ut A | 13 Γ¹ S | 16 Γ h ut C | 18 O [H] | O¹ T S V
B; [H N] ut txt | Γ S V
¶ 15,3 F (H) B | 4 Γ S ut N | 6 O [H] | Γ H ut A
¶ 16,3 Γ S ut N | F S V ut M | 4 F h B | 5 Γ H: ο ην [ο] οσιος | 6 Γ T | F T h S V B
ut M | 12 O T V N; [H] ut txt | Γ h | 14 F h B ut A; S ut M, sed [εκεινης] | 17 F
S ut M^K; M: v. [τ. ουρανου] | 18 F (H) S V M B ut N
¶ 17,3 Γ S V M B | Γ T h N ut N; S V M B ut M | 4 O [S] | F T h S B | Γ¹ T h ut
N* | Γ² S ut 1611 | 6 Γ S: [εκ] του αιμ. | 7 S T h S | 8 Γ T h S V B | F T S V M B |
13 T T h S [M] | 16 O T; [H N] ut txt
¶ 18,2 F S V | O² T H S V B N | 3 Γ H: [του οιν.] του θυμ. της πορν. | Γ (H) (B: -κα-
σιν) ut N | 4 Γ h ut A | 6 O [H] | 8 Γ H: [κυριος] ο θεος | 9 Γ T h S M | F h B ut
A; V ut pc | 10 Γ h B ut A | 12 F h ut C; S V ut M | Γ² S ut M | 13 O [V] | 14 Γ
T ut N | 16 O¹ B; [H] ut txt | Γ² T h | 18 Γ H B | 19 Γ h ut A | F H ut A | 21 F T
S V M B ut M | 22 Γ H: [πασ. τεχν.] | 23 O¹ [H N] | 24 Γ T V B
¶ 19,5 Γ T ut P | O T H N; [S M] ut txt | 6 Γ h ut 1854 | Γ H: κυρ. ο θεος [ημων] |
7 F T h S V M B ut N*; (H) N ut A | 9 T h ut A | 11 Γ S ut A; N ut N; H: πιστ.
[καλουμ.]. κ. αλ. | 12 O T (H) S V M N | 13 Γ T ut N; H B ut P | 14 O T S | F h ut
1006 | 17 O S B; [H] ut txt | 18 Γ (H) | 19 O [S] | 20 Γ S V ut 1006; h ut P | Γ¹ S V B
¶ 20,2 Γ h S V M B | Γ T | T T | O S | 3 S T S | 5 T h S V B | 6 O S V B; [H N] ut
txt | 9 Γ h V M ut N² | 10 Γ T h B ut N | 11 Γ (H) M B ut A | O [S]
¶ 21,3 Γ S | Γ¹ h | Γ T S V ut N; (H) M N ut M^K | 4 Γ h S | O T | Γ (H) B ut A | F h
V ut N | 5 T h S B | 6 Γ T H M N ut pc; S V ut 051^a | F T V | 9 Γ B | 12 Γ T H S
V M B N ut N | 14 Γ S V B ut M | 16 Γ T H S V M N ut M | Γ h B ut P | 18 Γ S
ut N*; V B ut M; M: [ην] η | 27 Γ S ut A; H N: [ο] ποιων
¶ 22,2 F T h | Γ² T h S | 5 F [S V] ut txt | Γ¹ H | O¹ [H S V] | 6 O h; [S] ut txt | 8 S
T S B | Γ h ut A | 10 Γ h | 12 F V B | 13 Γ h ut A | 14 Γ S | 15 Γ T ut N | 16 Γ h B
ut A | 17 O bis h | 18 Γ T S V ut N | T [S] | 21 Γ S ut M; H: Ιησ. [Χρ.] | F H ut
N; S V M ut M | T S V M

IV. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

A. EX VETERE TESTAMENTO

Genesis	Ⓢ	Ⓢ
31,44 + 50b	31,44	46
46 + 48a	46	48
51 + 52a + 48b	48	50
50a	50	52
52b	52	35,16
35,16 + 21	35,16	
c. 1	: H 11,3	
1,1	: J 1,1	
2,6,9	: 2P 3,5	
3	: 2K 4,6	
11s	: 1K 15,38 H 6,7	
14	: Act 17,26	
20,24	: 1K 15,39	
24	: Act 10,12; 11,6	
26s	: E 4,24 Kol 3,10 Jc 3,9	
27	: Mt 19,4 Mc 10,6 Act 17,29	
	R 8,29 1K 11,7 1T 2,13	
28	: Act 17,26	
30	: Act 11,6	
31	: 1T 4,4	
2,2	: H 4,4,10	
7	: L 3,38 J 20,22 1K 15,45,47	
	1T 2,13	
9	: Ap 2,7; 22,2	
10	: Ap 22,1	
17	: R 5,12; 7,10 H 5,14	
18	: 1K 11,9	
22	: 1T 2,13	
22s	: 1K 11,8	
24	: Mt 19,5 Mc 10,7 1K 6,16	
	E 5,31	
3,1-7	: Mt 4,3	
1	: Mt 10,16 Ap 12,9	
3	: Ap 2,7	
5	: H 5,14	
6	: 1T 2,14	
13	: R 7,11 2K 11,3 1T 2,14	

3,14ss	: Ap 12,9
15	: L 10,19 Ap 12,17
16	: 1K 11,3; 14,34 1T 2,12
17	: 1K 15,21
17s	: H 6,8
17-19	: R 8,20
19	: R 5,12 H 9,27
22,24	: Ap 2,7
4,4	: H 11,4
7	: J 8,34
8	: Mt 23,35 L 11,51 1J 3,12
	Jd 11
10	: Mt 23,35 L 11,51 H 11,4;
	12,24
24	: Mt 18,22
25s	: L 3,38
5,1	: Mt 1,1 1K 11,7
1-8	: L 3,38
2	: Mt 19,4 Mc 10,6
3	: 1K 15,49
9-32	: L 3,36
21s	: Jd 14
24	: H 11,5
6,1-4	: 2P 2,4 Jd 6
2	: L 20,36 1K 11,10
8	: L 1,30
8s,13-7,1	: H 11,7
11-13	: Mt 24,37 L 17,27
12	: R 3,20 G 2,16
7,7	: Mt 24,38 L 17,27
13	: 1P 3,20 2P 2,5
17	: L 17,27 1P 3,20
21	: 2P 3,6
21s	: L 17,27
23	: 1P 3,20
8,17	: 1K 15,39
18	: 2P 2,5
21	: Ph 4,18
9,2	: Jc 3,7

9,3	: 1T 4,3
4	: Act 15,20
6	: Mt 26,52
c. 10	: Act 17,26
11,3ss	: L 14,28
10-16	: L 3,34-36
31	: Act 7,2
32	: Act 7,4
12,1	: Act 7,3 H 11,8
3	: Act 3,25 G 3,8 Ap 1,7
4	: H 11,8
5	: Act 7,4
8	: H 11,9
13,12etc	: H 11,9
15	: Act 7,5 G 3,16
14,17	: H 7,10
17-20	: H 7,1s
18etc	: Mc 5,7 L 8,28
19	: H 7,6
19,22	: Ap 10,6
20	: H 7,4
15,1	: Mt 5,12
5	: R 4,18
6	: R 4,3,9 G 3,6 Jc 2,23
7(etc)	: Act 7,2 H 11,8
8	: L 1,18
12	: Act 10,10 Ap 11,11
13s	: Act 7,6s
15	: L 2,29
16	: 1Th 2,16
18	: Ap 9,14
16,1	: Act 7,5
11	: L 1,31
15	: G 4,22
17,5	: R 4,17
8	: Act 7,5,45 G 3,16
10s	: R 4,10
10-12	: J 7,22
10,13	: Act 7,8
12	: L 1,59
16	: G 4,23
17	: L 1,18 R 4,19
19	: Mt 1,21 L 1,13 H 11,11
18,2s	: H 13,2
4	: L 7,44
6	: Mt 13,33
10	: R 9,9
11	: L 1,7,18
12	: 1P 3,6
14	: Mt 19,26 Mc 10,27
	L 1,37 R 9,9

18,18	: Act 3,25 R 4,13 G 3,8
19	: Mt 22,16
20	: Ap 18,5
20s	: L 17,28
19,1-3	: H 13,2
4-25	: Jd 7
7-9	: 2P 2,7
15	: L 17,29
16	: 2P 2,7
17	: L 9,62; 17,31
19	: L 1,58
24	: Ap 14,10
24s	: Mt 10,15 L 17,29 2P 2,6
26	: L 9,62; 17,31
28	: Ap 9,2
29	: 2P 2,7
20,5s	: Mt 5,8
21,2	: G 4,22 H 11,11
2s	: L 3,34
4	: Act 7,8
9	: G 4,22,29
10	: G 4,30
12	: R 9,7 H 11,18
17	: J 12,29
19	: J 4,11
c. 22	: H 11,17
22,2	: Mt 3,17 L 3,22 Jc 2,21
9	: Jc 2,21
16	: R 8,32 H 6,13
17	: H 6,14; 11,12
17s	: R 4,13
18	: Mt 1,1 Act 3,25
23,4	: H 11,9,13 1P 2,11
24,3	: Mc 5,7
7	: G 3,16
37	: H 11,13
65	: 1K 11,10
25,22	: L 1,41
23	: R 9,12
24	: L 2,6
26	: Mt 1,2 L 3,34 Act 7,8
33s	: H 12,16
26,3	: L 1,73
4	: Act 3,25
5	: L 1,6
19	: J 4,10
34	: H 12,16
27,27-29	: H 11,20
30-40	: H 12,17
38-40	: H 11,20
28,12	: J 1,51

28,14 : Ap 1,7
 15 : H 13,5
 29,31-30,24 : Act 7,8
 32 : L 1,48
 35 : Mt 1,2 L 3,33
 30,13 : L 1,48
 23 : L 1,25
 32,13 : H 11,12
 31 : 1K 13,12
 33,4 : Act 20,37
 19 : Act 7,16
 34,26 : L 21,24
 35,7 : Tt 2,11
 11 : H 7,5
 16-18 : Act 7,8
 19 : Mt 2,18
 22-26 etc : Ap 7,5-8
 27 : H 11,9
 36,6 : Ap 18,13
 37,9 : Ap 12,1
 11 : L 2,19 Act 7,9
 20 : Mc 12,7
 28 : Act 7,9
 38,8 : Mt 22,24 Mc 12,19
 L 20,28
 24 : J 8,41
 29 : L 3,33
 29s : Mt 1,3
 39,2s : Act 7,9
 4s : Mt 24,45
 21 : Act 7,9.10
 23 : Act 7,9
 40,14 : L 23,42
 41,42 : L 15,22
 43 : Act 7,10
 46 : L 3,23 Act 7,10
 54 : Act 7,11
 55 : J 2,5
 42,2 : Act 7,12.13
 5 : Act 7,11
 16 : Act 7,13
 45,1 : Act 7,13
 4 : Act 7,9
 8 : Act 7,10
 9-11 : Act 7,14
 14 : Act 20,37
 23s : Act 7,14
 26 : L 24,11
 46,2 : Act 9,4
 3s.6 : Act 7,15
 27 : Act 7,14

46,30 : L 2,29
 47,27 : Act 7,17
 31 : H 11,21
 48,1 : Ap 7,6
 4 : Act 7,5; 7,45
 15s : H 11,21
 22 : J 4,5
 49,9s : Ap 5,5
 10 : H 7,14
 11 : Mc 11,2 Ap 7,14
 33 : Act 7,15
 50,13 : Act 7,16
 24s : H 11,22

Exodus

20,13-15 : 20,15.13.14
 21,16.17 : 21,17.16
 25,6 : —
 28,23-28 : 28,29a
 32,9 : —
 35,8 : —
 15.17 : 35,12a
 18 : —
 (36,8a : 36,8a)
 8b.9 : 37,1-2
 10-33 : —
 34 : 38,18
 35-38 : 37,3-6
 37,1-24 : 38,1-17
 25-28 : —
 29 : 38,25
 38,1-7.8 : 22-24.26
 9-23 : 37,7-21
 24-29.30a.b.31 : 39,1-6.7.9.8
 39,1a : 12
 1b-31 : 36,8b-38
 32a : —
 32b : 39,10
 33-38 : 13.20.14.17.16.15
 39 : —
 40 : 39,19.21
 41-43 : 18.22.23
 40,7.8 : —
 11 : —
 28 : —
 30-32 : 38,27
 1,5 : Act 7,14
 6 : Act 7,15
 7.20 : Act 7,17
 8 : Act 7,18
 9-11 : Act 7,19
 17s.22 : Act 7,19
 2,2 : Act 7,20

2,2s : H 11,23
 3 : Act 7,21
 4 : Act 9,4
 5 : Act 7,21
 10 : Act 7,21
 11 : Act 7,23 H 11,24
 12 : Act 7,24
 13 : Act 7,26
 14 : L 12,14 Act 7,27s.35
 15 : Mt 2,13 Act 2,29 H 2,27
 22 : Act 7,6.29
 24 : L 1,72
 3,1s : Mc 12,26
 2 : L 20,37 Act 7,30
 3s : Act 7,31
 5 : Act 7,33
 6 : Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37
 Act 3,13; 7,32 H 11,16
 7s.10 : Act 7,34
 12 : Act 7,7
 14 : H 11,6 Ap 1,4
 15 : Act 5,30
 15s : Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37
 Act 3,13; 7,32; 22,14
 4,12 : Mt 10,19
 16 : H 2,17
 19 : Mt 2,20
 21 : R 9,18
 22 : R 9,4
 31 : L 1,68
 6,1.6 : Act 13,17
 23 : L 1,5
 7,1 : J 10,34
 3 : Act 7,36 R 9,18
 11 : 2T 3,8
 17.19s : Ap 11,6
 17-21 : Ap 16,3.4
 19-21 : Ap 16,4
 20 : Ap 8,8
 22 : 2T 3,8
 8,3 : Ap 16,13
 4 : Act 8,24
 15 : L 11,20
 9,10s : Ap 16,2
 12 : Mt 27,10
 16 : R 9,17
 18 : Mc 13,19
 23-25 : Ap 8,7
 24 : Ap 11,19; 16,18
 28 : Act 8,24
 10,12 : Ap 9,3

10,16 : L 15,18
 17 : Act 8,24
 21 : Ap 8,12
 22 : Ap 16,10
 12,10 : J 19,36
 11 : L 12,35
 14 : L 22,19
 14-20 : Mt 26,17 Mc 14,12
 15 : L 2,43
 16 : L 23,56
 18 : L 2,43
 18-20 : L 22,7
 19 : 1K 5,7
 21(etc) : Act 5,21 1K 5,7
 21-23 : H 11,28
 40 : G 3,17
 42 : Act 13,17
 46 : J 19,36
 48 : H 11,28
 13,2 : L 2,23
 5etc : R 9,5
 7 : 1K 5,7
 9 : Mt 23,5
 12.15 : L 2,23
 21 : 1K 10,1 Ap 10,1
 14,21 : J 14,1
 22 : 1K 10,1 H 11,29
 27 : H 11,29
 15,1 : Ap 15,3
 4 : Act 7,36
 11 : Ap 13,4
 14 : Ap 11,18
 16 : Ap 11,11
 23 : H 3,8 Ap 8,11
 16,2s : 1K 10,10
 4 : J 6,32 1K 10,3
 7 : 2K 3,18
 10 : R 9,4 2K 3,18
 15 : J 6,32
 18 : 2K 8,15
 19 : Mt 6,34
 32ss : Ap 2,17
 33 : H 9,4
 35 : Act 13,18 1K 10,3
 17,1ss : H 3,16
 2 : Act 15,10
 6 : 1K 10,4
 7 : H 3,8
 18,3s : Act 7,29
 4 : Act 12,11
 17-23 : Act 6,2s

18,19 : H 5,1
 19,4 : Ap 12,14
 5 : Tt 2,14
 5s : H 8,9
 6(etc) : 1P 2,9 Ap 1,6; 5,10
 10 : Ap 7,14
 12 : H 12,18
 12s : H 12,20
 14 : Ap 7,14
 16 : H 12,19 Ap 1,10; 4,5
 18 : Ap 9,2
 19 : H 12,19
 24 : Ap 4,1
 20,4 : Ap 5,3
 5 : J 9,2
 9s : L 13,14
 10 : Mt 12,2 Mc 2,27 L 23,56
 11 : Act 4,24; 14,15; 17,24
 Ap 10,6
 12 : Mt 15,4 Mc 7,10 E 6,2
 12-16 : Mt 19,18s Mc 10,19 L 18,20
 13 : Mt 5,21
 13s : Jc 2,11
 13-15 : Ap 9,21
 13-17 : R 13,9
 14 : Mt 5,27
 16 : Act 6,13
 17 : Mt 5,28 R 7,7
 18 : H 12,19
 21,12 : Mt 5,21 Mc 2,27
 17 : Mt 15,4 Mc 7,10
 24s : Mt 5,38
 37 : L 19,8
 22,10 : H 6,16
 22 : Mc 12,40 L 18,3
 27 : J 10,34; 18,22 Act 23,5
 23,14-17 : L 2,41
 20 : Mt 11,10 Mc 1,2 L 7,27
 22 : 1P 2,9 Ap 1,6
 24,1 : L 10,1
 3-8 : H 9,19
 7s : 1P 1,2
 8 : Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20
 1K 11,25 H 9,20; 10,29; 13,20
 13-16 : Mt 17,1
 15s : Mc 9,2
 17 : 2K 3,18
 18 : L 9,34
 25,16.21 : H 9,4
 18.22 : H 9,5
 23.30s : H 9,2

25,31.37 : Ap 1,12
 39 : H 8,5
 40 : Act 7,44 H 8,5
 26,31ss : Mt 27,51 Mc 15,38 L 23,45
 31.33 : H 9,3
 27,2 : Ap 9,13
 21etc : Act 7,44
 28,1 : H 5,4
 17-20 : Ap 21,19
 21 : Ap 21,12
 30 : J 11,51
 36 : Ap 13,16
 29,4 : H 10,22
 18etc : E 5,2 Ph 4,18
 33 : Mt 7,6
 37 : Mt 23,19
 38s : H 7,27
 30,1.3 : Ap 8,3
 1-3 : Ap 9,13
 7 : Ap 8,3
 7s : L 1,9
 10 : H 9,7
 13s : Mt 17,24
 31,3 : Act 6,3
 13etc : H 2,11
 13-17 : Mc 1,24
 14 : Mc 3,6
 18 : Act 7,38 2K 3,3
 32,1 : Act 7,40
 4 : Act 7,41
 6 : Act 7,41 1K 10,7
 8 : Act 7,41
 13 : H 11,12
 15 : 2K 3,3
 23 : Act 7,40
 32 : L 10,20 R 9,3
 32s : Ap 3,5
 33,3.5etc : Act 7,51
 7 : H 13,13
 11 : J 15,15
 14 : Mt 11,28
 16 : L 1,30
 19 : R 9,15
 20 : 1T 6,16
 34,6 : J 1,17 Jc 5,11
 10 : Ap 15,3
 15s : Act 15,20
 21 : Mc 1,24
 28 : Mt 4,2
 29s : Mt 17,2 2K 3,10
 30 : 2K 3,7

34,33 : 2K 3,13
 34 : 2K 3,16
 35 : 2K 3,10.13
 35,31 : Act 6,3
 39,14 : Ap 21,12
 40,5 : Ap 9,13
 9 : H 9,21
 23etc : Mt 12,4 Mc 2,26
 34 : Mc 9,7 Ap 15,5.8
 35 : Ap 15,8

 Leviticus
 4,14etc : H 10,6
 5,11 : L 2,24
 6,23 : H 13,11
 7,6 : 1K 10,18
 12 : H 13,15
 15 : 1K 10,18
 8,15.19 : H 9,21
 9,7 : H 5,3
 10,4s : Act 5,6.10
 6 : Mt 26,65
 9 : L 1,15
 c. 11 : Act 10,14
 11,2 : H 9,10
 4 : Mt 23,24
 21s : Mt 3,4 Mc 1,6
 44s : 1P 1,16
 12,2-4 : L 2,22
 3 : L 1,59 J 7,22
 8 : L 2,24
 13,45s : L 17,12
 49 : Mt 8,4 Mc 1,44 L 5,14; 17,14
 14,2-4 : Mc 1,44 L 5,14; 17,14
 2-32 : Mt 8,4
 4 : H 9,19
 15,18 : H 9,10
 25 : Mt 9,20
 c. 16 : R 8,3
 16,2 : H 6,19; 9,7
 4 : H 10,22
 6 : H 5,3; 7,27
 11 : H 7,27; 9,7
 12 : H 6,19 Ap 8,5
 13-15 : R 3,25
 14s : H 9,7
 15 : H 7,27
 15s : H 5,3
 16 : H 9,7
 18s : H 9,7
 27 : H 13,11

16,29etc : Act 27,9
 34 : H 10,3
 17,7 : 1K 10,20
 10-14 : J 6,53 Act 15,20
 11 : H 9,13.22
 18,5 : L 10,28 R 2,26; 7,10; 10,5
 G 3,12
 6-18 : Act 15,20
 8 : 1K 5,1
 16 : Mt 14,4 Mc 6,17s
 22 : R 1,27
 26 : Act 15,20
 19,2 : Mt 5,48 1P 1,16
 12 : Mt 5,33
 13 : Mt 20,8 H 9,10 Jc 5,4
 15(etc) : Act 23,3 Jc 2,9 Jd 16
 16 : L 10,29
 17 : Mt 18,15 L 17,3
 18 : Mt 5,43; 19,19; 22,39 Mc
 12,31.33 L 10,27 R 12,19;
 13,9 G 5,14 Jc 2,8
 23-25 : L 13,7
 33s : L 10,29
 34 : Mt 5,44; 22,29
 20,7 : 1P 1,16
 9 : Mt 15,4 Mc 7,10
 10 : J 8,5
 13 : R 1,27
 21 : Mt 14,4
 26 : 1P 1,16
 21,10 : Mt 26,65
 22,10 : Mt 7,6
 23,8 : L 23,56
 15-21 : Act 2,1
 29 : Act 3,23
 34 : J 7,2
 36 : J 7,37
 40 : J 12,13 Ap 7,9
 43 : Ap 7,9
 24,5-9 : Mt 12,4 Mc 2,26 L 6,4
 7 : 1K 11,24
 14 : Act 7,58 H 13,13
 16 : Mt 26,66 Mc 14,64 J 10,33;
 19,7 2T 2,19
 17 : Mt 5,21
 20 : Mt 5,38
 25,10 : L 4,19
 35s : L 6,33
 43 : E 6,9 Kol 4,1
 53 : Kol 4,1
 26,4 : Act 14,17

26,11s	: 2K 6,16
12	: Ap 21,3.7
21	: Ap 15,1.6
41	: Act 7,51
42	: L 1,72
46	: G 3,19
27,30	: Mt 23,23
Numeri	
§	§
1,24-37	1,36-37.24-35
6,23 + 27	6,23
10,34-36	10,36.34.35
26,15-47	26,24-27.15-23.
	32-47.28-31
5,6s	: L 19,8
12ss	: J 8,3
15	: H 10,3
6,1-21	: Act 21,26
2	: Act 18,18
3	: L 1,15
9,18	: Act 18,18; 21,24
9,12	: J 19,36
11,4	: 1K 10,6
16	: L 10,1
25	: Act 2,3
26-29	: Mc 9,38 1Th 5,19
28	: L 9,49
29	: Act 2,18 1K 14,5
33	: Ap 16,21
34	: 1K 10,6
12,2	: J 9,29
3	: Mt 11,29
7	: H 3,2.5 Ap 15,3
8	: J 9,29 1K 13,12 H 11,27
	2J 12 3J 14
10,13	: Mt 8,2
14,2	: 1K 10,10
3	: Act 7,39
16	: 1K 10,5
21-23	: H 3,11
22s	: H 3,18
23	: J 6,49
29,32	: H 3,17
29-37	: Jd 5
33s	: Act 7,36; 13,18
36	: 1K 10,10
15,17-21	: R 11,16
35	: H 13,13
35s	: Act 7,58
38s	: Mt 9,20; 23,5 Mc 6,56 L 8,44

c. 16	: Jd 11
16,5	: 2T 2,19
11-35	: 1K 10,10
22	: H 12,9
28	: J 5,30; 7,17
30,32	: Ap 12,16
33	: Ap 19,20
17,3	: H 12,3
25	: H 9,4
18,3s	: H 9,6
8	: 1K 9,13
21	: H 7,5
31	: Mt 10,11 L 10,7 1K 9,13
	1T 5,18
19,6	: H 9,19
9,17	: H 9,13
20,7-11	: 1K 10,4
21,3	: 1K 12,3
5s	: 1K 10,9
8s	: J 3,14
22,16	: Act 9,38
28	: 2P 2,16
23,19	: H 6,18
22	: Mt 2,15
24,6	: H 8,2
8	: Mt 2,15
17	: Mt 2,2 Ap 22,16
25,1	: 1K 10,8
1s	: Ap 2,14
9	: 1K 10,8
26,62	: 1K 10,8
27,14	: Act 7,51
16	: Act 6,3 H 12,9 Ap 22,6
17	: Mt 9,36 Mc 6,34 J 10,9
18	: Act 6,6
21	: J 11,51
23	: Act 6,6
28,3s	: H 7,27
9	: Mt 12,5
30,3	: Mt 5,33
31,16	: 2P 2,15 Ap 2,14
33,55	: 2K 12,7
35,30	: H 10,28

Deuteronomium

1,7	: Ap 9,14
10	: H 11,12
16s	: J 7,51
31	: Act 13,18
35	: J 6,49

2,5	: Act 7,5
14	: J 5,5
25	: Act 2,5
3,11	: Ap 21,17
26	: L 22,38
27	: Mt 4,8
4,2	: Ap 22,18s
7s	: R 3,1s
10etc	: Act 7,38
11	: H 12,18
12	: J 5,37 Act 9,7 H 12,19
15-18	: R 1,23
24	: H 12,29
28	: Act 7,41; 17,29
29	: Act 17,27
32	: Mc 13,19
34	: Act 13,17
35	: Mc 12,32
37	: Act 13,17
38	: Mt 5,5
40	: L 1,6
5,4s	: G 3,19
8	: Ap 5,3
13s	: L 13,14
14	: Mt 12,1 Mc 2,27
15	: Act 13,17
16	: Mt 15,4 Mc 7,10 E 6,2
16-20	: Mt 19,18s Mc 10,19 L 18,20
17	: Mt 5,21
17s	: Jc 2,11
17-21	: R 13,9
18	: Mt 5,27
21	: R 7,7
22s	: H 12,18
6,4(etc)	: Mc 12,29.32 1K 8,4 Jc 2,19
5	: Mt 22,37 Mc 12,30.33
	L 10,27
8	: Mt 23,5
13	: Mt 4,10 L 4,8
16	: Mt 4,7 L 4,12 H 3,9
7,1	: Act 13,19
2	: Mt 5,43
6	: Tt 2,14
9	: 1K 10,13 2K 1,18
8,3	: Mt 4,4 L 4,4 1K 10,3
5	: H 12,5s
9,3	: H 12,29
4	: R 10,6
5	: Tt 3,5
9	: Mt 4,2 H 9,4
10	: Act 7,38

9,10s	: 2K 3,3
16	: Act 1,25
19	: H 12,21
26	: Act 13,17
27	: R 2,5
29	: Act 13,17
10,8	: H 10,11
12	: L 10,27
15	: Act 13,17
17	: Act 10,34 G 2,6 Ap 17,14;
	19,16
20	: Mt 4,10 L 4,8 1K 6,17
21	: L 1,49
22	: H 11,12
11,6	: Ap 12,16
11	: H 6,7
13	: R 1,9
14	: Jc 5,7
18	: Mt 23,5
29	: J 4,20
12,5	: J 4,20
12	: Act 8,21
13,1	: Ap 22,18s
2	: Mc 13,22
2-4	: Mt 24,24
6	: Mt 24,24 Mc 13,22
14,1	: R 8,14; 9,4
2	: Act 15,14 Tt 2,14
22s	: Mt 23,23 L 18,18
27	: Act 8,21
29	: L 14,13 Act 8,21
15,4	: Act 4,34
7s	: Mt 5,42 1J 3,17
9	: Mt 6,23
10	: 2K 9,7
11	: Mt 26,11 Mc 14,7 J 12,8
16,2	: Mc 14,12
3	: L 22,19
16	: L 2,41 J 7,2
20	: R 9,31
17,6	: Mc 14,56 J 8,7 H 10,28
7	: J 8,7 Act 7,58 1K 5,13
8-13	: Mt 5,22
20	: Act 1,25
18,1-3	: 1K 9,13
7	: H 10,11
10-14	: Act 19,19
13	: Mt 5,48
15	: Mt 17,5 Mc 9,4.7 L 7,39;
	9,35; 24,25 J 1,21; 5,46
	Act 7,37

18,15-20 : *Act* 3,22
 19,15 : *Mt* 18,16 *Mc* 14,56 *J* 8,17
 2*K* 13,1 1*T* 5,19
 18 : *J* 7,51
 21 : *Mt* 5,38
 20,3 : *H* 12,3
 6 : 1*K* 9,7
 21,6-8 : *Mt* 27,24
 18.20? : *Mt* 5,22
 20 : *Mt* 11,19
 22 : *Act* 5,30
 22s : *Mt* 27,58 *Mc* 15,42 *L* 23,53
 23 : *J* 19,31 *G* 3,13
 22,4 : *L* 14,5
 12 : *Mt* 9,20
 22-24 : *J* 8,5
 23,1 : *Act* 8,27
 2 : *G* 5,12
 4 : *Mt* 5,43
 5 : 2*P* 2,15
 7 : *Mt* 5,43
 19 : *Mt* 27,6
 21ss : *Act* 5,4
 22 : *Mt* 5,33 *Jc* 4,17
 26 : *Mt* 12,1 *Mc* 2,23 *L* 6,1
 24,1ss : *Mt* 5,31
 1.3 : *Mt* 19,7 *Mc* 10,4
 5 : *L* 14,20
 14s : *Mt* 20,8 *Mc* 10,19 *Jc* 5,4
 15 : *E* 4,26 *Jc* 4,17
 16 : *J* 8,21
 25,3 : 2*K* 11,24
 4 : 1*K* 9,9 1*T* 5,18
 5 : *Mt* 22,24 *L* 20,28
 5s : *Mc* 12,19
 26,5 : *Act* 7,15
 27,12 : *J* 4,20
 25 : *Mt* 27,4
 26 : *J* 7,49 2*K* 3,9 *G* 3,10.13
 28,4 : *L* 1,42
 10 : *Jc* 2,7
 22 : *Act* 23,3
 28s : *Act* 22,11 2*P* 1,9
 35 : *Ap* 16,2
 53 : *R* 2,9
 58 : *G* 3,10
 64 : *L* 21,24
 29,3 : *R* 11,8
 17 : *Act* 8,23 *H* 12,15
 19 : *Ap* 22,18
 30,4 : *Mt* 24,31 *Mc* 13,27

30,6 : *R* 2,29
 10 : *G* 3,10
 11 : 1*J* 5,3
 12 : *J* 3,13 *R* 10,6
 13 : *R* 10,7
 14 : *R* 10,8
 16 : *R* 2,26
 31,1 : *Mt* 26,1
 6 : *H* 13,5
 7 : *H* 4,8
 8 : *H* 13,5
 26 : *Mt* 10,18 *J* 5,45s
 32,4 : *R* 9,14 1*J* 1,9 *Ap* 15,3.4; 16,5
 5 : *Mt* 12,39; 17,17 *Act* 2,40
 Ph 2,15
 8 : *Act* 17,26(2x) *H* 2,5
 10 : 2*K* 6,14
 11 : *L* 13,34
 15 : *E* 1,6
 17 : 1*K* 10,20 *Ap* 9,20
 20 : *Mt* 17,17
 21 : *R* 10,19 1*K* 10,22
 28s : *L* 19,42
 35 : *L* 21,22 *R* 12,19 *H* 10,30
 36 : *H* 10,30
 39 : *J* 5,21
 40 : *Ap* 1,18; 10,5s
 43 : *Mt* 4,10; 25,31 *R* 15,10 *H* 1,6
 Ap 6,10; 12,12; 19,2
 47 : *Act* 7,38
 49 : *Act* 7,45
 33,2 : *Mt* 25,31 *Act* 7,53 *Jd* 14
 3 : *Act* 7,38
 3s : *Act* 20,32
 5 : *E* 1,6
 9 : *Mt* 10,37 *L* 14,26
 12 : 2*Th* 2,13
 16 : *Act* 7,35
 26 : *E* 1,6
 34,1 : *Mt* 4,8
 5 : *Ap* 15,3
 9 : *Act* 6,6

Josue

8,30-35 : 9,2a-f
 19,47.48 : 19,48.47
 24,29-31 : 24,30.31.29
 1,2(etc) : *H* 3,5 *Ap* 15,3
 4 : *Ap* 9,14

1,5 : *H* 13,5
 7 : *Ap* 15,3
 9 : *Act* 18,9s
 c. 2 : *H* 11,31
 2,1 : *Mt* 1,5 *Jc* 2,25
 15 : *Act* 9,25 *Jc* 2,25
 3,14 : *Act* 7,45
 4,6ss : *H* 11,32
 6,4.6 : *Ap* 8,2
 14-16.20: *H* 11,30
 17 : *H* 11,31 *Jc* 2,25
 22-25 : *H* 11,31
 7,1ss : *Act* 5,2
 19 : *J* 9,24
 10,6 : *Act* 16,9
 11,4 : *Ap* 20,8
 14,1s : *Act* 13,19
 7 : *Ap* 15,3
 18,1 : *Act* 7,45
 21,45 : *H* 6,5
 22,4 : *H* 4,8
 5 : *Mt* 22,37 *Mc* 12,30.33
 L 10,27
 23,9 : *Act* 7,45
 15 : *H* 6,5
 24,18 : *Act* 7,45
 32 : *J* 4,5

Judicum

2,10 : *Act* 13,36
 15 : *Act* 13,11
 16 : *Act* 13,20
 4,15s : *H* 11,33
 5,4s : *H* 12,26
 19 : *Ap* 16,16
 24 : *L* 1,42
 31 : *Mt* 13,43
 6,2 : *H* 11,38
 8 : *L* 24,19
 11ss : *H* 11,32; 13,2
 12etc : *L* 1,11.28
 7,12 : *Ap* 20,8
 22ss : *H* 11,33
 9,9 : *R* 11,17
 11,33 : *H* 11,33
 36 : *L* 18,7
 12,7 : *H* 11,32
 13,3 : *L* 1,31
 3ss : *H* 13,2
 5 : *Mt* 2,23

13,6s : *L* 1,12s
 24s : *L* 1,80
 24ss : *H* 11,32
 14,6 : *H* 11,33
 15,20 : *H* 11,32
 16,17 : *Mt* 2,23 *Mc* 1,24 *L* 4,34
 28 : *H* 11,34
 c. 17s : *Ap* 7,6
 18,6 : *Act* 16,36 *Jc* 2,16
 19,1s : *Mt* 2,1
 9 : *L* 24,29

Ruth

1,6 : *L* 1,68
 2,12 : 2*J* 8
 4,12 : *Mt* 1,3 *L* 3,33
 13-17 : *Mt* 1,5
 18-22 : *Mt* 1,3 *L* 3,32s

Samuelis I

Samuelis I

Reg(nor)um I

1,11 : *L* 1,15.48
 17 : *Mc* 5,34
 2,1-10 : *L* 1,46-55
 1.10 : *L* 1,69
 6 : *J* 5,21
 10 : *J* 1,41
 21.26 : *L* 2,52
 27 : 1*T* 6,11
 30 : *Mt* 10,32
 35 : *H* 2,17
 3,4 : *Act* 9,4
 20 : *Act* 13,20 *H* 11,32
 4,8 : *Ap* 11,6
 6,7 : *Mc* 11,2 *L* 19,30
 7,10 : *Ap* 10,3
 15 : *H* 11,32
 8,5.10 : *Act* 13,21
 9,16 : *L* 1,48
 10,1 : *L* 2,12
 2-7 : *L* 22,10
 21.24 : *Act* 13,21
 12,3 : *Act* 20,33
 5s : *R* 1,9
 15 : *Act* 13,11
 22 : *R* 11,2
 13,5 : *Ap* 20,8

13,6s : H 11,38
 14 : Act 13,22
 14,45 : Mt 10,30 L 12,7
 15,22 : Mt 9,13 Mc 12,33
 23 : Act 13,22
 29 : H 6,18
 33 : L 19,27
 16,1 : L 3,32 Act 13,22
 7 : Mt 22,16 J 7,27 2K 5,12
 10ss : H 11,32
 12s : Act 13,22
 13 : L 3,32 Act 10,38
 17,12 : Mt 1,6
 34s : H 11,33
 49ss : H 11,34
 52 : H 11,34
 20,42 : Mc 5,34
 21,1-7 : Mc 2,25
 7 : Mt 12,3 L 6,4
 25,5s : L 10,5
 25 : Act 24,5
 41 : L 7,44

Samuelis II

Ⓢ

Ⓤ

Samuelis II

Reg(nor)um II

1,16 : Mt 27,25
 3,12 : Act 11,21
 5,2 : Mt 2,6 J 21,16
 8 : Mt 21,14
 14 : L 3,31
 6,22 : L 17,10
 7,8 : 2K 6,18 Ap 11,17
 12 : J 7,42 Act 13,23
 12s : L 1,32s
 14 : J 1,49 2K 6,18 H 1,5 Ap 21,7
 16 : L 1,32s
 8,10 : L 14,32
 15 : H 11,33
 11,7 : L 14,32
 12,1 : Mt 23,34
 20 : Mt 6,17
 24 : Mt 1,6b
 30 : Ap 14,14
 13,25? : J 11,54
 14,9 : Mt 27,25
 11 : Mt 10,30 L 12,7
 15,9 : Mc 5,34
 17,11 : L 9,53
 13 : L 19,44
 17,23 : Mt 27,5

19,23 : Mt 16,23
 20,9 : Mt 26,48
 22,3 : L 1,69 H 2,13
 6 : Act 2,24
 9 : Ap 11,5
 18 : L 1,71
 50 : R 15,9
 51 : L 1,55 Act 13,23
 23,2 : Mt 22,43 Mc 12,36
 3s : Mt 13,43
 24,14 : Mt 26,45 Mc 9,31
 21 : L 1,43

Reg(nor)um I

Ⓢ

Ⓤ

Reg(nor)um I

Reg(nor)um III

3,1 : 2,35c; 5,14a
 4,17-19 : 4,19.17.18
 20 : 2,46a
 5,1.4-6 : 46k.f.g.i
 7-8 : 5,1
 31.32a : 6,1a.b
 32b : 5,32
 6,11-13 : —
 14 : 6,3
 18 : —
 37.38 : 6,1c.d; 2,35c
 7,1a-12a.1b : 7,38-49.50
 12b : 6,36a
 13-18.19-21 : 7,1-6.8.9.7
 22 : —
 23-51 : 7,10.11.13.12.
 14-31.33.32.
 34-37
 31 : —
 8,1 : 8,1b
 12.13 : 53a
 41b.42a : —
 9,15-22 : 10,22a; 5,14b;
 10,22b.c
 23-25 : 2,35h.f.g
 11,3a : 11,1
 3b : —
 5-8 : 11,6.8.5.7
 12,2 : 43
 14,1-18 : 12,24g-n
 19.20 : —
 20.21 : 21.20
 22,47-50 : 16,28d-g

1,48 : Mt 15,31 L 1,68
 2,10 : Act 2,29; 13,36
 26 : H 11,37
 5,10 : Act 7,22
 25 : Act 12,20

6,1 : Act 13,20
 2 : Act 7,47
 8,1.6 : Ap 11,19
 10s : Ap 15,8
 20 : Act 7,47
 27 : J 4,21 Ap 21,3
 39 : L 16,15
 41s : Act 8,27
 9,7s : Mt 23,38 L 13,35
 10,1 : L 11,31
 4ss : Mt 6,29
 18 : Ap 20,11
 11,14 : Mt 16,23 Mc 8,33
 40 : Mt 2,13
 13,1etc : 1T 6,11
 9s : Mt 2,12
 29s : Mt 27,59 J 19,38
 14,15 : L 7,24
 16,31 : Ap 2,20
 17,1 : L 4,25 Ap 11,6
 1-7 : Ap 12,6
 9 : L 4,26
 9-24 : Mt 10,41 Mc 7,24
 17-24 : Mc 5,21 L 7,12-16
 18etc : Mc 1,24 L 4,34; 8,28
 19 : Act 9,37
 21 : Act 20,10
 22 : L 8,55
 23 : L 7,15 J 4,50 H 11,35
 18,1 : L 4,25
 4 : Mt 10,41 H 11,38
 12 : Act 8,39
 17 : L 23,2 Act 16,20
 21 : 2K 6,15
 23 : Ap 13,13
 39 : 1K 14,25
 42-45 : Jc 5,18
 44 : L 12,54
 46etc : L 12,35
 19,2 : Mt 17,12 Mc 9,13
 4 : H 11,38
 5 : Act 12,7
 5ss : Mt 4,11
 8 : Mt 4,2
 10 : Mt 17,12 Mc 9,13 Act 7,52
 R 11,3 H 11,34.37
 13 : H 11,37
 14 : Act 7,52 R 11,3
 18 : R 11,4
 19 : J 1,43 H 11,37
 20 : Mt 8,21 L 9,61

21,7 : Act 26,28
 22,17 : Mt 9,36
 19 : L 2,13 Ap 5,7.11
 21-23 : Ap 16,13

Reg(nor)um II

Ⓢ

Ⓤ

Reg(nor)um II

Reg(nor)um IV

1,8 : Mt 3,4 Mc 1,6
 10 : L 9,54 Ap 11,5; 20,9
 12 : L 9,54 Ap 20,9
 2,8.13s : H 11,37
 11 : Mc 15,19 Act 1,2 Ap 11,12
 16 : Act 8,39
 4,8.17-37 : Mc 5,21
 9-37 : Mt 10,41
 27 : Mc 10,13
 29 : L 10,4
 31 : Mt 17,16
 32-37 : L 7,12-16
 33 : Mt 6,6 Act 9,40
 35 : Act 9,40
 36 : H 11,35
 42-44 : Mt 14,16-20 J 6,9
 44 : L 9,17
 5,7 : J 5,21
 10 : J 9,7
 14 : L 4,27
 15 : L 17,15
 16 : Mt 10,8
 18 : L 18,13
 19 : Mc 5,34
 6,13 : J 1,46
 14 : Ap 20,9
 17 : L 24,31
 19 : Mt 4,19 Mc 1,17
 22 : R 12,20
 7,1 : Ap 6,6
 8,11 : L 19,41
 9,7 : Ap 6,10; 19,2
 13 : Mt 21,8 Mc 11,8 L 19,36
 22 : Ap 2,20; 9,21
 27 : Ap 16,16
 10,16 : J 1,46
 22 : Mt 22,11
 12,9s : Mc 12,41
 14,25 : J 7,52
 17,15 : R 1,21
 19,2 : Ap 11,3
 15 : J 5,44 Act 4,24

- 19,19 : J 5,44
 35 : Act 12,23
 20,3 : 2J 4
 23,21 : H 11,28
 29 : Ap 16,16

Paralipomenon I

- ⌚ Ⓞ
 1,11-23 —
 16,24 —
 1,1-4 : L 3,36-38
 24-27 : L 3,34s
 34 : Mt 1,2 Act 7,8
 2,1-15 : L 3,32-34
 4s : Mt 1,3
 10-12 : Mt 1,4-6a
 15 : Mt 1,4-6a L 3,31
 3,5 : L 3,31
 5,10-16 : Mt 1,6b-11
 17 : Mt 1,12
 19 : Mt 1,12 L 3,27
 11,2 : Mt 2,6
 14,4 : L 3,31
 16,28 : Ap 19,7
 31 : Ap 19,6
 35 : Act 26,17
 36etc : 1K 14,16
 17,4 : L 1,69
 13 : H 1,5
 14 : H 3,2
 24 : L 1,69
 20,2 : Ap 14,14
 22,6 : Act 7,47
 24,10 : L 1,5
 28,9 : L 16,15
 29,10 : Jc 3,9
 11 : Ap 4,11
 11s : Ap 5,12
 15 : H 11,13
 18 : 2Th 3,5

Paralipomenon II

- ⌚ Ⓞ
 27,8 —
 5,13 : Ap 15,8
 14 : Ap 15,8
 9,13ss : Mt 6,29
 13,9 : G 4,8
 11 : H 9,2
 14,10 : Mc 10,27

- 15,6 : Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
 15,7 : 1K 15,58 1T 5,18
 18,16 : Mt 9,36
 18 : Ap 5,7
 19,6 : E 6,7
 7 : R 2,11
 20,7 : Jc 2,23
 24,19 : Mt 21,34
 20-22 : Mt 23,35 L 11,51
 21 : H 11,37
 28,15 : L 10,34
 29,31 : H 13,15
 30,17 : J 11,55
 36,16 : L 6,23 Act 7,52 H 11,36

Esdrae

- ⌚ Ⓞ
 Esdrae Esdrae II, 1-10
 1,2etc : Ap 11,13
 32 : Mt 1,12
 2,13 : Ap 13,18
 3,2 : Mt 1,12 L 3,27
 4,1-3 : J 4,9
 5,2 : L 3,27
 6,10 : 1T 2,2
 9,7 : L 21,24

Nehemiae

- ⌚ Ⓞ
 Nehemiae Esdrae II, 11-23
 3,7,8a —
 7,68-72 17,69-73
 11,16,20s,23b. —
 28s,32-35 —
 12,4-7a —
 3,1,32 : J 5,2
 9,6 : Act 4,24 Ap 10,6
 26 : Mt 21,36 Act 7,52
 29 : L 10,28
 11,1,18 : Ap 21,2
 12,4,17 : L 1,5
 39 : J 5,2
 13,2 : 2P 2,15

Esther

- ⌚ Ⓞ
 1,1 1,1s
 4,6 —
 9,5,30 —
 1,1d Ⓞ : Ap 4,5
 4,3 : L 10,13

- 5,3,6 : Mc 6,23
 7,2 : Mc 6,23

Job

- ⌚ Ⓞ
 23,14 —
 1,1 : 1Th 5,22
 6ss : L 22,31
 7 : 1P 5,8
 8 : 1Th 5,22
 9-11 : Ap 12,10
 19 : Mt 7,25
 21 : 1T 6,7
 21s : Jc 5,11
 2,1ss : Ap 12,9
 4s : Ap 12,10
 9a : 1Th 5,8
 3,21 : Ap 9,6
 4,3s : H 12,12
 8 : G 6,7
 9 : 2Th 2,8
 5,9 : R 11,33
 12s : 1K 3,19
 22s : Mc 1,13
 7,21 : H 1,3
 9,8 : Mt 14,25 Mc 6,48 J 6,19
 10 : R 11,33
 12 : R 9,20
 10,12 : L 19,44 1P 2,25
 13 : Mt 19,26
 11,2 : Mt 11,11
 7s : 1K 2,10
 12,7 : Mt 6,26
 7-9 : R 1,20
 13 : 1K 1,24
 14 : Ap 3,7
 17 : 1K 1,20
 19 : L 1,52
 13,16 : Ph 1,19
 28 : Mc 2,22 Jc 5,2
 14,1 : Mt 11,11
 2 : Jc 1,11
 15,18 : R 11,34
 16,9 : Act 7,54
 10 : Act 7,57
 19 : Mt 21,9 Mc 11,10
 18,5 : Mt 25,8
 19,26s : J 19,30
 27 : L 2,30
 22,7 : Mt 25,42

- 22,9 : L 1,53
 29 : Mt 23,12 Jc 4,6
 24,13-17 : J 3,20
 16 : Mt 6,19
 26,6 : Ap 9,11
 27,6 : 1K 4,4
 28,22 : Ap 9,11
 31,1 : Mt 5,28
 8 : J 4,37
 32 : Mt 25,35
 40 : Mt 13,7
 32,11 : Act 2,14
 18s : Act 2,13
 19 : Mt 9,17 L 5,37
 34,29 : R 8,34
 36,10 : 2T 2,19
 37,5 : J 12,29
 15 : 2K 4,6
 38,17 : Mt 16,18 Ap 1,18
 41 : Mt 6,26 L 12,24
 39,19s : Ap 9,7
 30 : Mt 24,28
 41,3 : R 11,35
 10-12 : Ap 9,17
 23 : 2P 2,4
 42,2 : Mt 19,26 Mc 10,27
 5 : L 2,30
 11ss : Jc 5,11

Psalmi

- ⌚ Ⓞ
 9 9,1-21
 10,1-18 9,22-39
 11-113 10-112
 114 113,1-8
 115 113,9-26
 116,1-9 114
 116,10-19 115
 117-147,11 116-146
 147,12-20 147
 1,1 : Act 24,5
 5 : Mt 13,49
 2,1s : Act 4,25s
 2 : J 1,41 Ap 11,15; 17,18; 19,19
 7 : Mt 3,17; 4,3 L 3,22 J 1,49
 Act 13,33 H 1,5; 5,5
 8 : H 1,2 Ap 2,26
 9 : Ap 2,26s; 12,5; 19,15
 11 : 2K 7,15
 4,5 : E 4,26
 5,10 : R 3,13

6,4s : J 12,27
 9 : Mt 7,23 L 13,27
 7,10 : Ap 2,23
 13 : L 13,3
 8,3 : Mt 21,16
 4 : R 1,20
 5-7 : H 2,6s
 7 : 1K 15,27 E 1,22
 9,9 : Act 17,31 Ap 19,11
 14 : Mt 16,18
 10,5.10 : Mt 20,25
 7 : R 3,14
 14 : Jc 1,27
 16 : Ap 11,15
 17 : Act 11,23
 18 : Jc 1,27
 11,4 : Mt 5,34 Ap 4,2
 6 : Ap 14,10
 14,1 : Tt 1,16
 1-3 : R 3,10-12
 7 : R 11,26
 15,2 : J 8,40 Act 10,35 H 11,33
 16,8-11 : Act 2,25-28
 10 : Act 2,31; 13,35
 17,6 : Act 2,24
 15 : Ap 22,4
 18,1 etc : L 1,61
 3 : L 1,69
 7 : Jc 5,4
 18 : L 1,71
 21,25 : Jc 4,8
 30 : Mt 6,13
 50 : R 15,9
 19,2 : R 1,20
 5 : R 10,18
 8 : Jc 1,25
 10 : Ap 16,7
 15 : Act 7,35
 20,7 : Act 2,36
 21,10 : Jc 5,3
 c. 22 : L 24,25
 22,2 : Mt 27,46 Mc 15,34
 3 : L 18,7
 6 : R 5,5
 7 : Mc 9,12
 8 : Mt 27,29.39 Mc 15,29
 8s : L 23,35
 9 : Mt 27,43
 14 : 1P 5,8
 19 : Mt 27,35 Mc 15,24 L 23,34
 J 19,24

22,22 : 2T 4,17
 23 : J 20,17 H 2,12
 24 : Ap 19,5
 25 : H 5,7
 29 : Ap 11,15
 23,1 : Ap 7,17
 2s : Ap 7,17
 24,1 : 1K 10,26
 4 : Mt 5,8
 5 : 1T 1,1
 25,5 : J 16,13
 8 : L 6,35
 9 : Mt 22,16
 10 : J 1,17
 11 : L 18,13
 20 : R 5,5
 26,6 : Mt 27,24
 27,2 : Ap 17,16
 12 : Mt 26,59
 28,4 : 2T 4,15 Ap 20,12s; 22,12
 29,3 : Act 7,2
 3s : Ap 10,3
 31,6 : L 23,46
 10 : J 12,27
 20 : Tt 3,4
 25 : 1K 16,13
 32,1 : Jc 5,20 1P 4,8
 1s : R 4,7s
 2 : J 1,47 Ap 14,5
 5 : 1J 1,9
 9 : Jc 3,3
 33,3 : Ap 14,3
 6 : J 1,3 2Th 2,8 H 11,3
 9 etc : H 11,3
 10 : 1K 1,19
 10s : L 7,30
 34,2 : H 13,15
 3s : L 1,46
 9 : 1P 2,3
 13-17 : 1P 3,10-12
 14 : Jc 1,26
 15 : H 12,14
 19 : Mt 5,3
 20 : 2T 3,11
 21 : J 19,36
 35,8 : R 11,9
 9 : L 1,46
 19 : J 15,25
 23 : J 20,28
 36 : Act 7,54
 36,2 : R 3,18

37,4 : Mt 6,33
 37,11 : Mt 5,5
 12 : Act 7,54
 13 : H 11,40
 25 : Mt 6,33
 29 : H 11,7
 38,1 : 1K 11,24
 12 : L 23,49
 39,4 : L 24,32
 6 : Jc 4,14
 7 : L 12,21
 12 : Jc 4,14
 13 : H 11,13 1P 2,11
 40,4 : Ap 14,3
 7 : E 5,2
 7-9 : H 10,5-7
 8s : H 10,9
 11 : J 1,17
 41,10 : Mc 14,18 J 13,18 Act 1,16
 14 : Mt 15,31 L 1,68 R 9,5
 42,3 : Ap 22,4
 6.12 : Mt 26,38 Mc 14,34
 43,5 : Mc 14,34
 44,23 : R 8,36
 45,4.6 etc : L 1,49
 7s : H 1,8
 46,4 : L 21,25
 5 : Ap 22,1
 7 : H 11,34 Ap 11,18
 47,9 : Ap 5,7
 48,3 : Mt 5,35
 49,8 : 1T 2,6
 8s : Mt 16,26 Mc 8,37
 17ss : L 12,16
 50,12 : 1K 10,26
 14.23 : H 13,15
 16-21 : R 2,21
 51,6 : L 15,18 R 3,4
 7 : J 9,34 R 7,14
 14 : Mc 14,38
 15 : Mt 22,16 L 22,32 Jc 5,20
 20 : L 2,14
 53,2-4 : R 3,10-12
 5 : 2K 11,20
 55,16 : Ap 19,20
 23 : 1P 5,7
 61,6 : Ap 11,18
 62,11 : 1T 6,17
 13 : Mt 16,27 R 2,6 2T 4,15
 Ap 2,23
 63,2 : J 19,28

3 : Act 7,55
 63,10 : E 4,9
 65,8 : Mt 8,26 Mc 4,39 L 21,25
 66,5 : 1K 3,17
 18 : J 9,31
 67,3 : L 2,30; 3,6 Act 28,28
 68,9 : H 12,26
 19 : E 4,8
 30 : Ap 21,24
 32 : Act 8,27
 35 : J 9,24
 36 : 2Th 1,10
 69,5 : J 15,25
 9 : Mc 3,21
 10 : J 2,17 R 15,3 H 11,26
 22 : Mt 27,34.48 Mc 15,23.36
 L 23,36 J 19,28
 23s : R 11,9s
 25 : Ap 16,1
 26 : L 13,35 Act 1,20
 29 : Ph 4,3 Ap 3,5
 70,1 : 1K 11,24
 71,2.15s.18 : R 3,21
 19 : L 1,49
 20 : R 10,7
 24 : R 3,21
 72,2 : Ap 19,11
 10s : Mt 2,11 Ap 21,26
 15 : Mt 2,11
 17 : L 1,48
 18 : L 1,68
 73,1 : Mt 5,8
 6 : R 1,18
 13 : Mt 27,24
 28 : 1K 6,17
 74,2 : Act 20,28 H 12,22
 17 : Act 17,26
 75,9 : Ap 14,10
 76,6 : R 1,21
 77,19 : H 12,26
 20 : Mt 14,25 R 11,33
 78,2 : Mt 13,35
 8 : Act 2,40
 15s : 1K 10,4
 18 : 1K 10,9 Ap 20,9
 23 : Ap 4,1
 24 : J 6,31 Ap 2,17
 24s : 1K 10,3
 31 : 1K 10,5
 35 : Act 7,35
 36s : Mt 15,8

37 : Act 7,21
 78,44 : Ap 16,4
 45 : Ap 16,13
 70etc : R 1,1
 71s : J 21,16
 79,1 : 1K 3,17 Ap 11,2
 2s : Ap 11,9
 3 : Ap 16,6
 5 : Ap 6,10
 6 : 1Th 4,5
 9 : L 18,13
 10 : Ap 6,10; 19,2
 80,2 : J 10,4
 8s : Mc 12,1
 9-17 : L 13,6 J 15,1
 82,6 : J 10,34
 84,4 : Mt 8,20
 85,3 : Jc 5,20
 11 : J 1,17
 86,3 : Mt 9,27
 5 : L 6,35
 9 : Ap 3,9; 15,4
 87,2 : Ap 20,9
 5 : G 4,26
 88,9 : L 23,49
 12 : Ap 9,11
 89,2 : L 1,50
 3 : R 15,8
 4 : Act 2,30
 4s : J 7,42
 7 : Ap 13,4
 8 : 2Th 1,10
 10 : Mt 8,26 Mc 4,39 L 21,25
 11 : L 1,51
 12 : 1K 10,26
 21 : Act 13,22
 23 : 2Th 2,3
 27 : J 12,34 1P 1,17
 28 : H 1,6 Ap 1,5; 17,18
 38 : Ap 1,5
 49 : L 2,26
 51 : 1P 4,14
 51s : H 11,26
 90,4 : 2P 3,8
 5s : Mt 6,30
 91,4 : L 13,34
 11s : Mt 4,6; 26,53 Mc 1,13
 L 4,10,11
 13 : L 10,19
 92,16 : J 7,18
 93,1 : Ap 19,6

94,2 : 1Th 4,6
 11 : R 1,21 1K 3,20
 14 : R 11,2
 95,7 : J 10,3 Ap 21,3
 7s : H 3,15; 4,7
 7-11 : H 3,7-11
 11 : H 3,18; 4,3,5
 96,1 : Ap 14,3
 5 : Ap 9,20
 11 : Ap 12,12
 13 : Act 17,31 Ap 19,11
 97,1 : Ap 19,6
 3 : Ap 11,5
 7 : H 1,6 Ap 7,11
 10 : L 1,74 R 12,9
 98,1 : Ap 14,3
 2 : R 1,17 Ap 15,4
 2s : L 2,30
 3 : L 1,54; 3,6 Act 28,28
 9 : Act 17,31 Ap 19,11
 99,1 : Ap 11,18; 19,6
 5 : Mt 5,35
 6 : 1K 1,2
 100,5 : L 1,50
 101,5 : Jc 4,11
 102,26-28 : H 1,10-12
 28 : H 13,8
 103,3 : Mc 2,7
 7 : R 3,1s
 8 : Jc 5,11
 11,13 : L 1,50
 15 : Mt 6,28
 17 : L 1,50
 19 : Ap 4,2
 104,2 : Ap 12,1
 4 : H 1,7
 12 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 13 : Ph 1,22
 27 : Mt 24,45
 35etc : Ap 19,1,3,6
 105,8s : L 1,72
 21 : Act 7,10
 24 : Act 7,17
 26 : R 1,1
 27 : Act 7,36
 30 : Ap 16,13
 38 : Ap 11,10,11
 39 : 1K 10,1
 106,9 : Mc 4,39 Ap 16,12
 10 : L 1,71
 14 : 1K 10,6

106,16 : Mc 1,24
 20 : R 1,23
 37 : 1K 10,20
 45 : L 1,72
 48 : L 1,68 Ap 19,4
 107,3 : Mt 8,11 L 13,29
 5,8s : Mt 5,6
 9 : L 1,53
 10,14 : L 1,79
 20 : Act 10,36; 13,26
 25-32 : Mt 8,26 Mc 4,39
 26 : R 10,7
 30 : J 6,21
 109,8 : Act 1,20
 12 : H 10,28
 16 : Act 2,37
 25 : Mt 27,39 Mc 15,29
 28 : 1K 4,12
 110,1 : Mt 22,44; 26,64 Mc 12,36;
 14,62; 16,19 L 20,42s; 22,69
 Act 2,34s R 8,34 1K 15,25
 E 1,20 Kol 3,1 H 1,3,13; 8,1;
 10,12
 4 : R 11,29 H 5,6,10; 6,20;
 7,3,11,15,17,21
 5 : R 2,5
 111,2 : Ap 15,3
 4 : Jc 5,11
 9 : L 1,49,68
 112,4 : 2K 4,6
 9 : 2K 9,9
 10 : Mt 8,12 Act 7,54
 c. 113-118 : Mt 26,30
 113,5 : H 1,3
 114,3,7 : Ap 20,11
 7 : H 12,26
 115,4 : Act 7,41
 4-7 : Ap 9,20
 5 : 1K 12,2
 13 : Ap 11,18; 19,5
 116,3 : Act 2,24
 10 : 2K 4,13
 11 : R 3,4
 117,1 : R 15,11
 118,6 : R 8,31 H 13,6
 15s : L 1,51
 16 : Act 5,31
 17s : 2K 6,9
 19s : Ap 22,14
 20 : J 10,9
 22 : Mc 8,31 L 20,17 Act 4,11

118,22 : 1P 2,4,7
 22s : Mt 21,42 Mc 12,10s
 24 : Ap 19,7
 25 : Mt 21,15
 25s : Mt 21,9 Mc 11,9 J 12,13
 26 : Mt 11,3; 23,39 L 7,19; 13,35;
 19,38
 119,30 : 2P 2,2
 32 : 2K 6,11
 43 : Jc 1,18
 46 : R 1,16
 89 : L 21,33
 98 : 2T 3,15
 103 : Ap 10,9
 120 : L 12,5
 137 : Ap 16,5,7
 142,160 : J 17,17
 164 : L 17,4
 165 : 1J 1,10
 176 : Mt 18,12
 122 : J 4,20
 6 : L 14,32
 123,1 : Mt 14,19
 125,5 : G 6,16
 126,5s : L 6,21
 128,6 : G 6,16
 130,4 : Mc 2,7
 7 : R 3,24
 8 : Mt 1,21 Tt 2,14 Ap 1,5
 132,5 : Act 7,46
 11 : Act 2,30
 16s : J 5,35
 17 : L 1,69
 134,1 : Ap 19,5
 135,1 : Ap 19,5
 14 : H 10,30
 15-17 : Ap 9,20
 20 : Ap 19,5
 136,2s : 1K 8,5
 3 : Ap 17,14
 7 : Jc 1,17
 26 : Mt 11,25 L 10,21
 137,8 : Ap 18,6
 9 : L 19,44
 138,1 : 1K 11,10
 139,1 : R 8,27
 14 : Ap 15,3
 21 : Ap 2,6
 140,4 : R 3,13 Jc 3,8
 141,2 : 1T 2,8 Ap 5,8
 9 : Mt 13,41

143,2 : R 3,20 G 2,16
 144,9 (etc) : Ap 5,9; 14,3
 145,13b : 1K 10,13
 15 : Mt 24,15
 16 : Act 14,17
 17 : Ap 15,3; 16,5
 18 : Act 17,27 Ph 4,5
 19 : J 9,31
 146,5s : Act 17,24
 6 : Act 4,24; 14,15 Ap 5,13; 10,6
 147,4 : E 3,15
 8 : Act 14,17
 9 : L 12,24
 15 : 2Th 3,1
 18 : Act 13,26
 18s : Act 10,36
 19s : R 3,1s
 148,1 : Mt 21,9 Mc 11,10
 149,1 : Ap 14,3
 2 : H 3,2
 150,5 : 1K 13,1

Proverbia

⌘ ⌘
 4,7 —
 8,33 —
 11,4 —
 16,1-3 —
 4 16,9
 6-9 15,27a.28a.29a.b
 18,23.24 —
 19,1.2 —
 20,14-19 —
 20-22 20,9a.b.c
 21,5 —
 22,6 —
 23,23 —
 1,16 : R 3,15
 23 : Act 2,2
 28 : J 7,34
 2,2 : E 6,4
 3s : Kol 2,3
 3-6 : Jc 1,5
 4 : Mt 13,44
 6 : 2T 2,7
 3,3s : L 2,52
 4 : Act 24,16 R 12,17 2K 8,21
 7 : R 12,16 1K 4,10
 9 : Ph 1,11
 11 : E 6,4
 11s : H 12,5s
 12 : Ap 3,19
 25 : 1P 3,6

3,34 : L 1,51 Jc 4,6 1P 5,5
 4,26 : H 12,13
 6,17 : Mt 23,35
 7,3 : 2K 3,3
 8,15s : R 13,1
 17 : Mt 7,8 J 14,23
 20 : Mt 21,32
 22 : Ap 3,14
 22s : J 1,2
 23-27 : Kol 1,17
 9,2,5 : Mt 22,4
 3-6 : Mt 22,3
 10,9 : Act 13,10
 10 : Mt 5,9
 12 : Jc 5,20 1P 4,8
 11,5 : R 1,18
 24 : 2K 9,6
 30 : Ph 1,11
 31 : L 23,31 1P 4,18
 12,2 : L 1,30
 28 : Mt 21,32
 13,9 : Mt 25,8
 14,5 : Act 6,13
 21 : Mt 5,7 Jc 2,6
 29 : 1Th 5,14
 15,1 : Jc 1,19
 8 : J 9,31
 9 : R 9,31
 11 : Ap 9,11
 29 : J 9,31
 16,7 : Mt 9,13
 27 : Jc 3,6
 33 : Act 1,26
 17,3 : 1P 1,7
 5 : Mt 5,7
 18,4 : J 7,38
 19,17 : Mt 25,40
 20,9 : 1J 1,7
 22 : Mt 5,39 1Th 5,15
 27 : 1K 2,10
 21,16 : 2P 2,21
 18 : 1K 4,13
 21 : Mt 21,32
 22 : 2K 10,4
 22,8a : 2K 9,7
 8 : G 6,7
 10 : Act 24,5
 23,20 : Mt 11,19
 31 : E 5,18
 24,12 : Mt 16,27 L 16,15 R 2,6
 2T 4,15 Ap 2,23

24,21 : 1P 2,17
 22a : J 17,12
 28 : Act 6,13
 29 : Mt 5,39
 25,6s : L 14,8-11
 14 : Jd 12
 21s : R 12,20
 26,11 : 2P 2,22
 27,1 : Mt 6,11 Jc 4,14
 21 : Jc 1,3
 28,13 : 1J 1,9
 24 : Mt 15,5
 29,3 : L 15,13
 8 : Act 24,5
 23 : Mt 23,12
 30,4 : J 3,13 R 10,6,7
 8 : Mt 6,11
 31,17 : 1P 1,13
 22 : L 16,19

Ecclesiastes

1,2etc : R 8,20
 3,4 : Mt 11,17
 5,1 : Mt 6,7 Jc 1,19
 7 : Kol 4,1
 14 : 1T 6,7
 7,9 : Jc 1,19
 20 : R 3,10
 8,15 : L 12,19
 9,7 : Act 2,46
 8 : Mt 6,17
 11,5 : J 3,8
 12,14 : 2K 5,10

Canticum

4,15 : J 7,38
 5,2 : Ap 3,20

Isaias

⌘ ⌘
 2,22 —
 40,7 —
 8 40,7.8
 56,12 —
 1,2 : Act 13,17
 9 : R 9,29
 9s : Ap 11,8
 11 : H 10,4

1,15 : Mt 6,7 J 9,31
 17 : Mt 23,23
 2,2 : Mt 5,14 Act 2,17 Ap 15,4
 3 : J 4,22
 8 : Ap 9,20
 10.19.21 : 2Th 1,9 Ap 6,15
 11.17 : 2Th 1,10
 20 : Ap 9,20
 3,3 : 1K 3,10
 4 : Jd 18
 4,3 : L 1,35; 10,20 Ap 20,12; 21,27
 5 : Ap 14,1
 5,1s : Mt 21,33 Mc 12,1 L 20,9
 1-7 : L 13,6
 8.11.18etc : Mt 23,13
 9 : Act 11,22 Jc 5,4
 11-13 : L 21,34
 21 : R 12,16
 22 : L 6,25
 24 : Mt 7,16
 6,1 : J 12,41 Act 7,55 Ap 5,7; 15,8
 2 : Ap 4,8
 3 : Ap 4,8
 4 : Ap 15,8
 9s : Mt 13,14s Mc 4,12 L 8,10
 Act 28,26s R 11,8
 10 : J 12,40
 7,12 : Mt 4,7 L 4,12
 14 : Mt 1,23 L 1,31 Ap 12,1.5
 8,6 : J 9,7
 8 : Ap 21,3
 8.10 : Mt 1,23
 12 : 1P 3,14
 13 : 1P 3,15
 14 : Mt 16,23; 21,42 L 2,34
 R 9,32.33 1P 2,8
 14s : L 20,18
 17 : H 2,13
 18 : H 2,13
 21 : Mc 13,8
 22 : Ap 16,10
 8,23-9,1 : Mt 4,15s
 8,23[9,1] : J 2,11
 9,1 : L 1,79 J 1,5; 8,12 2K 4,6
 2 : J 4,36
 5 : E 2,14
 6etc : L 1,32
 10,2 : Mc 12,40
 3 : 1P 2,12
 22s : R 9,27s
 11,1 : Mt 2,23 H 7,14 Ap 5,5

11,2 : Mt 3,16 J 1,32 E 1,17
1 P 4,14
 2s : Ap 1,4
 3 : J 7,24
 4 : 2Th 2,8 Ap 19,15.21
 4s : Ap 19,11
 5 : E 6,14
 10 : Mt 12,21 R 15,12 Ap 5,5
 15 : Ap 16,12
 16 : Ap 16,12
 12,2 : H 2,13
 3 : J 7,37
 13,5 : R 9,22
 8 : 1Th 5,3
 10 : Mt 24,29 Mc 13,24 Ap 6,12s
 13 : Mc 13,8
 21s : Ap 18,2
 14,11 : Mt 11,23 L 10,15
 12 : L 10,18 Ap 8,10
 13 : Mt 11,23 L 10,15 Ap 16,15
 15 : Mt 11,23 L 10,15
 29 : Ap 12,3
 16,12 : Act 7,48
 17,7 : H 3,2
 8 : Ap 9,20
 10 : L 1,47
 19,2 : Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
 11s : 1K 1,20
 14 : 1T 4,1
 17 : L 21,11
 21,1 : Ap 17,3
 9 : Ap 14,8; 18,2
 22,4 : Mt 26,75 L 22,62
 13 : J K 15,32
 19 : L 16,3
 22 : Mt 16,19 Ap 3,7
 c. 23 : Mt 11,21
 23,8 : Ap 18,3.23
 17 : Ap 17,2; 18,3
 24,8 : Ap 18,22
 17 : L 21,35 Ap 8,13
 19 : L 21,25
 21 : Ap 6,15; 17,18
 21s : Ap 20,3
 23 : Ap 4,4; 21,23
 25,4 : 2Th 3,2
 8 : J K 15,54 Ap 7,17; 20,14;
21,4
 26,11 : H 10,27
 13 : 2T 2,19
 26,17 : J 16,21 Ap 12,2

19 : Mt 11,5; 27,52 L 7,22 J 5,28
 20 : Mt 6,6 H 10,37
 21 : Ap 8,13
 27,1 : Ap 12,3; 13,1
 9 : R 11,27
 13 : Mt 24,31
 28,7 : Mc 3,21
 11 : R 8,26
 11s : J K 14,21
 12 : Mt 11,29
 16 : Mt 21,42 L 20,17 R 9,33;
10,11 E 2,20 2T 2,19 1P2,
4,6
 22 : R 2,9; 9,28
 29,3 : L 19,43
 6 : Ap 8,5; 11,19
 10 : R 11,8
 11 : Ap 5,1
 13 : Mt 15,8s Mc 7,6s Kol 2,22
 14 : Mt 11,25 L 10,21 J K 1,19
 16 : R 9,20
 18 : Mt 11,5 L 7,22
 23 : Mt 6,9
 30,8 : Ap 1,11
 33 : Ap 19,20
 31,5 : L 13,34
 32,15 : Act 1,8
 17 : R 5,1 Jc 3,18
 33,18 : 1K 1,20
 24 : Act 10,43
 34,4 : Mt 24,29 Mc 13,25 L 21,26
H 1,12 Ap 6,13s
 7 : Ap 17,6
 8 : Mt 11,22
 10 : Ap 14,11; 18,18; 19,3
 11 : Ap 18,2
 12 : Ap 6,15; 18,23
 14 : Mt 12,43 Ap 18,2
 35,3 : H 12,12
 4 : J 12,15
 5s : Mt 11,5 Mc 7,37 L 7,22
 6 : Act 3,8
 8 : Ap 21,27
 10 : Ap 21,4
 36,7.20 : Mt 27,43
 37,2 : Ap 11,3
 16 : Act 4,24
 19 : G 4,8
 20 : J 5,44
 38,3 : H 10,22
 38,7 : L 2,12

39,2 : Mt 2,10
 40,1 : L 2,25
 2 : Ap 1,5; 18,6
 3 : Mt 3,3 Mc 1,3 L 1,76 J 1,23
 3-5 : L 3,4-6
 5 : L 2,30 Act 28,28
 6 : Jc 1,10
 6s : J P 1,24
 7 : Jc 1,11
 8 : Mt 24,35 L 21,33
 8s : J P 1,25
 9 : J 12,15
 10 : Ap 22,7.12
 13 : R 11,34 J K 2,16
 17 : Act 19,27
 18 : Mc 4,30 Act 17,29
 26 : R 1,20 E 1,19; 6,10
 28 : R 1,20 H 3,4
 31 : Ap 12,14
 41,2 : Ap 16,12
 4 : Ap 1,4
 8 : Jc 2,23
 8s : L 1,54 H 2,16
 9 : Mt 12,18
 10 : Act 18,9s
 14 : L 12,32; 24,21
 25 : Ap 7,2; 16,12
 42,1 : Mt 3,17 L 3,22; 9,35; 23,35
 1-4 : Mt 12,18-21
 5 : Act 17,24.25
 6 : L 2,30.32
 7 : Mt 11,5 L 1,79 Act 26,18
 8 : J 8,12
 10 : Ap 14,3
 12 : J P 2,9
 16 : Act 26,18
 18 : Mt 11,5 L 7,22
 43,4 : Ap 3,9
 5 : Mt 8,11 L 13,29 Act 18,9s
 6 : 2K 6,18
 10 : J 8,28.58; 13,19
 13 : J 8,58 J J 1,1
 14 : L 24,21
 16 : Mt 14,25
 18 : Ap 21,4
 18s : 2K 5,17
 19 : Ap 21,5
 19s : J 7,38
 20 : J P 2,9
 21 : J P 2,9
 43,25 : Mc 2,7 L 5,21

44,2 : E 1,6 Ap 1,17
 5 : Ap 13,16
 6 : Ap 1,17
 9-20 : Act 17,29
 21 : L 3,22
 23 : Ap 12,12
 24 : L 24,21
 25 : 1K 1,20
 27 : Ap 16,12
 28 : Act 13,22
 45,3 : Kol 2,3
 9 : R 9,20
 14 : J K 14,25
 16 : L 13,17
 17 : H 5,9
 19 : J 18,20
 21 : Mc 12,32 Act 15,18
 23 : R 14,11 Ph 2,10.11
 46,10 : J 13,19
 11 : Ap 16,12
 13 : L 2,32
 47,8 : Ap 18,7
 9 : Ap 18,8.23
 14 : Ap 18,8
 48,2 : Mt 4,5
 6 : Ap 1,19
 12 : Ap 1,17
 13 : R 4,17
 20 : Ap 18,4
 49,1 : G 1,15
 2 : E 6,17 H 4,12 Ap 1,16; 2,12;
19,15
 4 : Ph 2,16
 6 : L 2,32 Act 1,8; 13,47 Ap 7,4
 8 : 2K 6,2
 9 : L 2,32
 10 : J 7,37 R 9,16 Ap 7,16.17
 12 : L 13,29
 13 : L 2,25 2K 7,6 Ap 12,12
 18 : R 14,11
 22 : L 15,5
 23 : Ap 3,9
 24 : Mt 12,29 Mc 3,27 L 11,22
 26 : Ap 16,6
 50,3 : Ap 6,12
 6 : Mt 5,39; 26,67; 27,30
Mc 10,34
 8 : R 8,33
 9 : H 1,11 J P 3,13
 51,1 : R 9,31
 51,2 : H 11,12

5s	: R 1,17; 3,21	7	: Mt 21,13 Mc 11,17 L 19,46
6	: Mc 13,31 H 1,11		Ph 4,18
7	: Mt 5,11 R 2,15	57,3	: Jc 4,4
8	: Mt 6,19 R 1,17; 3,21 Jc 5,2	3s	: 2Th 2,3
10	: Ap 16,12	4	: J 17,12
11	: Ap 21,4	15	: Mt 5,3 1Th 5,14
17,22	: Mt 26,39 Ap 14,10	15s	: Act 17,25
52,1	: Mt 4,5 Ap 21,2,27	19	: L 2,14 Act 2,39 E 2,17
3	: 1P 1,18		H 13,15
4	: 2K 6,17	20	: E 4,14 Jd 13
5	: R 2,24 1Th 6,1 2P2,2 Ap 16,9	58,3	: Mt 9,14
7	: Act 10,36 R 10,15 E 2,17;	5ss	: Mt 6,16
	6,15	6	: L 4,18 Act 8,23
9	: L 2,25,38	7	: Mt 25,35
10	: L 2,30s	8	: Ap 21,11
11	: 2K 6,17 Ap 18,4	10	: Mt 4,16
13	: J 3,14 Act 3,13	11	: J 4,14 Act 10,38
15	: Mt 13,16 R 15,21 1K 2,9	59,7s	: R 3,15-17
c. 53	: L 24,25	8	: L 1,79
53,1	: J 12,38 R 10,16	17	: E 6,14,17 1Th 5,8
3	: Mc 9,12 Ph 2,7	19	: L 13,29
4	: Mt 8,17 1P 2,24	20s	: R 11,26s
4s	: 1J 3,5	60,1	: J 8,12 Ap 21,23
5	: R 4,25; 5,1 1P 2,24	1s	: L 1,78 Ap 21,11
5s	: 1K 15,3	3	: J 8,12 Ap 21,24
6	: 1P 2,25	5	: Ap 21,24
7	: Mt 27,12 Mc 14,49,61 J 1,29	6	: Mt 2,11
	Ap 5,6,9	7	: Mt 21,13
7s	: Act 8,32s	11a	: Ap 21,25
8s	: 1K 15,3	11b	: Ap 21,26
9	: 1P 2,22 1J 3,5 Ap 14,5	14	: Ap 3,9
10ss	: Mt 20,28 Mc 10,45	19	: Ap 21,11; 22,5
11	: Act 3,13 R 5,19 Ph 2,7	19s	: Ap 21,23
11s	: Mc 14,24 R 5,15 1J 3,5	61,1	: Mt 5,3; 11,5 L 6,20; 7,22
12	: Mt 12,29; 26,28; 27,38 Mc		Act 4,27; 10,38 Ap 5,10
	15,27 L 11,22; 22,37; 23,34	1s	: L 4,18s
	R 4,24 1K 15,3 H 9,28 1P	2s	: Mt 5,4 L 6,21
	2,24	6	: Ap 1,6; 5,10
54,1	: L 23,29 G 4,27	8	: H 13,20
9	: Mt 24,37	10	: L 1,47 Ap 19,8; 21,2
11s	: Ap 21,19s	62,2	: Ap 2,17; 19,12
13	: J 6,45	3	: Ap 19,12
16	: R 9,22	4	: Mt 3,17 Lk 3,22
55,1	: J 7,37 Ap 3,18; 21,6; 22,17	6	: Ap 21,12
3	: Act 13,34 H 13,20	11	: Mt 21,5
4	: Ap 1,5	63,1-3	: Ap 19,13
6	: Act 17,27	2s	: Ap 14,19s; 19,15
7	: L 5,21	10	: Act 7,51 E 4,30
10	: 2K 9,10	11	: H 13,20
56,1	: Ap 22,11	16	: Mt 6,9 J 8,41 Jc 3,9
56,3-7	: Act 8,27	18	: Ap 11,2

64,3	: 1K 2,9	49,7-22	30,1-16
7s	: Mt 6,9	23-27	29-33
10s	: Mt 23,28	28-33	23-28
65,1	: R 10,20	34a-39	25,14-19
2	: R 10,21	34b	20
4	: Mt 8,28 Mc 5,3	50-51	27-28
11	: 1K 10,21	51,44b-49a	—
13	: L 6,25	52,2s,28-30	—
15	: Ap 2,17	1,1	: L 3,2
16	: 1K 2,9 Ap 3,14	5	: J 10,36
17	: 2P 3,13 Ap 21,1,4	7	: Act 26,17
18s	: L 6,21	8	: Act 18,9s; 26,17
19	: Ap 21,4	10	: Ap 10,11
23	: 1K 15,58 Ph 2,16	16	: Act 7,41
66,1	: Mt 5,34,35 J 4,21	19	: Act 18,9s; 26,17
1s	: Act 7,49s	2,5	: Act 14,15 R 1,21
4	: 2Th 1,8	11	: R 1,23 G 4,8
5	: 2Th 1,12	13	: J 4,10 Ap 21,6
6	: Ap 16,1,17	21	: J 15,1
7	: Ap 12,2,5	3,16	: 1K 2,9
14	: J 16,22	17	: Ap 22,2
15	: 2Th 1,8	18	: Act 13,19
20	: R 15,16	19	: 1P 1,17
22	: H 12,27 2P 3,13 Ap 21,1	4,4	: R 2,29
24	: Mc 9,48	22	: 1K 14,20
		29	: Ap 6,15
		5,14	: Ap 11,5
		21	: Mt 13,13 Mc 8,18
		24	: Act 14,17 Jc 5,7
		27	: Act 13,10
		31	: L 6,26
		6,10etc	: Act 7,51
		13	: Mc 13,22
		14	: 1Th 5,3
		15	: L 19,44
		16	: Mt 11,29
		7,11	: Mt 21,13 Mc 11,17
			L 19,46
		14	: Mt 24,2 Mc 13,2
		18	: Act 7,42
		25	: Ap 10,7
		25s	: Mt 21,34; 23,34 L 11,49
		34	: Ap 18,23
		8,2	: Act 7,42
		3	: Ap 9,6
		9,10	: Ap 18,2
		11	: Mt 24,2 Mc 13,2
		14	: Ap 8,11
		19s	: L 23,28
		22,23	: 1K 1,31 2K 10,17
		25s	: R 2,29
		10,7	: Ap 15,3,4

Jeremias

2,1,2a	—
7,1,2a	—
8,10-12	—
10,6-8,10	—
11,7s	—
17,1-4	—
(25,13a	25,13a)
13b	32,13b
14	—
15-38	32,15-38
26-43	33-50
27,1,7,13,17,21	—
29,16-20	—
30,10s,15a	—
15b	37,16
22	—
31,35-37	38,36s,35
33,14-26	—
39,4-13	—
44	51,1-30
45	31-35
46,1,26	—
2-25,27s	26,2-28
47	29
48	31
49,1-5	30,17-21
6	—

10,14 : R 1,22
 22 : Ap 6,12
 25 : 1Th 4,5 2Th 1,8 Ap 16,1
 11,5 : L 1,73
 15 : Ap 20,9
 19 : J 1,29 Ap 5,6
 20 : 1Th 2,4 1P 2,23 Ap 2,23; 15,4
 12,3 : Jc 5,5
 7 : L 13,35 Ap 20,9
 15 : Act 15,16
 17 : L 13,3
 13,16 : J 9,4; 11,9 Ap 14,7
 14,9 : Jc 2,7
 12 : Ap 6,8
 14 : Mt 7,22
 15,2 : Ap 13,9
 2s : Ap 6,8
 7 : Jc 1,1
 9 : Mt 27,45
 16,9 : Ap 18,23
 12 : H 3,12
 16 : Mt 4,19 Mc 1,17
 18 : Ap 18,6
 19 : Ap 15,4
 17,7 : L 2,25
 8 : L 8,6
 10 : Ap 2,23; 22,12
 11 : L 12,20
 15 : 2P 3,4
 21 : J 5,10
 18,2s : Mt 27,10
 6 : R 9,21
 12 : H 3,12
 19,13 : Act 7,42
 c. 20 : H 11,36
 20,2 : Mt 21,35
 9 : 1K 9,16
 18 : 2Th 3,8
 21,5 : Ap 2,16
 7 : L 21,24 Ap 6,8
 22,3 : Mt 23,23
 5 : L 13,35
 8 : Ap 11,8; 18,18
 24 : R 14,11
 23,5 : L 1,78 J 7,42
 5s : 1K 1,30
 15 : Ap 8,11
 18 : R 11,34 1K 2,16
 20 : H 1,2
 23 : Act 17,27
 23,24 : E 1,23

24,2-6 : L 13,6
 6 : 2K 10,8
 7 : 1J 5,20
 25,4 : Mt 21,34; 23,34 Ap 10,7
 10 : Ap 18,22s
 15 : Ap 14,10; 17,2; 18,3
 29 : L 21,35 1P 4,17
 30 : Ap 10,3.11; 14,18
 26,21-23 : Mt 2,13; 21,36
 23 : H 11,37
 27,15 : Mt 7,22
 29,7 : 1T 2,2
 13s : Mt 7,7
 30,23 : Ap 11,18
 31,1 : Ap 21,3
 9 : 2K 6,18
 15 : Mt 2,18
 16 : Ap 7,17; 21,4
 20 : Mt 3,17 L 3,22
 31 : L 22,20 1K 11,25 H 9,15
 31-34 : H 8,8-12
 31,34 : Mt 26,28 Mc 14,24
 33 : R 2,15 H 10,16
 33s : J 6,45 R 11,27
 34 : Mt 23,8 H 10,17
 37 : R 11,2
 32,7-9 : Mt 27,10
 10s : Ap 5,1
 40 : L 22,20 1K 11,25 H 13,20
 33,9 : Ap 10,9
 34,19 : Act 8,27
 22 : Ap 17,16
 c. 37 : H 11,36
 c. 38 : H 11,36
 38,15 : L 22,67
 42,5 : Ap 1,5
 43,11 : Ap 13,9
 46,10 : L 21,22
 49,11 : 1T 5,5
 36 : Ap 7,1
 50,5 : H 13,20
 6 : Mt 10,6
 8 : Ap 18,4
 15 : Ap 18,6
 25 : Act 9,15 R 9,22
 29 : Ap 18,6
 31 : Ap 18,8
 34 : Ap 18,8
 38 : Ap 16,12
 51,6 : Ap 18,4
 7 : Ap 14,8; 17,2,4; 18,3

51,8 : Ap 14,8
 9 : Ap 18,4,5
 13 : Ap 17,1.15
 25 : Ap 8,8; 11,18; 19,2
 33 : Ap 14,15
 35 : Mt 27,25
 36 : Ap 16,12
 45 : Ap 18,4
 48 : Ap 18,20
 49 : Ap 18,24
 63s : Ap 18,21

Threni

3,22-24.29

1,15 : Ap 14,19s
 2,1 : Mt 5,35
 15 : Mt 27,39
 3,15 : Act 8,23
 30 : Mt 5,39
 4,2 : 2K 4,7
 20 : L 1,11

Ezechiel

1,14.25b.26a
 7,3-5a
 5b
 6a
 6b
 7-9
 10,14
 27,31.32b
 32,19
 33,25a-27a
 40,30.38b.39a
 42,18s

1,1 : Mt 3,16 Mc 1,10 L 3,21
 Ap 19,11
 5 : Ap 4,6
 10 : Ap 4,7
 13 : Ap 4,5
 18 : Ap 4,6.8
 22 : Ap 4,6
 24 : Ap 1,15
 26 : Mt 26,64 Ap 1,13; 4,2
 27s : Ap 4,3
 28 : Ap 1,17
 2,1 : Act 14,10; 26,16
 8 : Ap 10,9s
 9 : Ap 10,2

2,9s : Ap 5,1
 3,1-3 : Ap 10,9s
 12 : Ap 1,10
 18ss : Jc 5,20
 22 : Act 9,6
 27 : Mt 11,15 Ap 22,11
 4,14 : Act 10,14
 5,2 : Ap 8,7
 11 etc : R 14,11
 12 : Ap 6,8; 8,7
 17 : Ap 6,8
 7,2 : Ap 7,1; 20,8
 4 : H 10,25
 12-16 : Mc 13,14
 16 : Mt 24,16
 8,3 : L 4,9
 9,2 : Ap 1,13
 4 : Ap 7,3; 9,4; 14,1
 6 : 1P 4,17 Ap 7,3; 9,4
 11 : Ap 1,13
 10,2 : Ap 8,5
 12 : Ap 4,6.8
 14 : Ap 4,7
 11,6 : Ap 11,8
 19 : 2K 3,3
 20 : Ap 21,7
 24 : Act 8,39
 12,2 : Mc 8,18 Ap 2,13
 22 : 2P 3,4
 13,10-15 : Mt 7,27 Act 23,3
 14,14 : H 11,7
 19 : Ap 16,1
 20 : H 11,7
 21 : Ap 6,8
 15,1-8 : J 15,6
 16,9 : E 5,26
 39 : Ap 17,16
 46.49 : Ap 11,8
 60 : H 13,20
 17,3.7 : Ap 12,14
 23 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 24 : L 14,11
 18,7.9.16 : Mt 25,35
 24 : H 6,6
 20,21 : L 10,28
 34 : 2K 6,17
 41 : 2K 6,17 Ph 4,18
 21,5 : Act 10,14
 24s : 2Th 2,8
 31 : L 1,52; 14,11
 22,25 : 1P 5,8

23,29 : Ap 17,16
 31 : Ap 16,1
 24,7 : Ap 18,24
 25,2etc : Ap 10,11
 26,12 : Ap 18,21
 13 : Ap 18,22
 15 : Ap 6,14
 16s : Ap 18,9
 17 : Ap 18,10
 19 : Ap 17,16; 18,19
 21 : Ap 18,21
 27,12 : Ap 18,3
 12-22 : Ap 18,12s
 13 : Ap 18,13
 17 : Act 12,20
 18 : Ap 18,3
 27-29 : Ap 18,17
 30-32 : Ap 18,9
 30-34 : Ap 18,19
 31 : Ap 18,15
 32 : Ap 18,18
 33 : Ap 18,3
 36 : Ap 18,11.15
 28,2 : 2Th 2,4
 2.6.9 : Act 12,22
 13 : Ap 17,4; 21,19
 34 : 2K 12,7
 29,3 : Ap 12,3
 5 : Ap 6,8
 21 : L 1,69
 31,6 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 8 : Ap 2,7
 14s : Mt 11,23
 32,7 : Mt 24,29
 7s : Ap 6,12s
 9 : L 21,24
 33,4 : Act 18,6
 13 : L 18,9
 27 : Ap 2,23; 6,8
 29 : Ap 21,27
 32 : Jc 1,23
 34,4 : Ap 3,2
 5 : Mt 9,36 1P 2,25
 6 : Mt 18,12
 8 : Jd 12
 11s : L 15,4
 11-16 : J 10,11
 12 : Mt 18,12
 16 : Mt 18,12 L 15,4; 19,10
 1P 2,25
 17.20 : Mt 25,32

34,23 : J 10,11.16 Ap 7,17
 36,18 : Ap 18,24
 20 : R 2,24
 23 : Mt 6,9
 25 : H 10,22
 25-27 : J 3,5
 26 : 2K 3,3
 27 : 1Th 4,8
 37 : L 1,6
 37,3 : Ap 7,14
 5 : Ap 11,11
 9 : J 20,22
 10 : Ap 11,11; 20,4
 12s : Mt 27,52 J 5,28
 14 : 1Th 4,8
 23 : Tt 2,14
 24 : J 10,11.16
 25 : J 12,34
 26 : H 13,20
 27 : J 1,14; 14,23 2K 6,16
 Ap 7,15; 21,3
 38-39,16 : Ap 20,8
 38,19 : L 21,11 Ap 6,12
 19s : Ap 11,13
 22 : L 21,11 Ap 8,7; 14,10; 20,9
 39,4 : Ap 19,17s
 6 : Ap 20,9
 17-20 : Ap 19,17s
 40,1s : Ap 21,10
 3 : Ap 11,1; 21,15
 5 : Ap 21,12s.15
 42,13 : Mt 24,15
 43,2 : Ap 1,15; 18,1
 2ss : Ap 21,11
 16 : Ap 21,16
 44,7 : Act 21,28
 10ss : H 13,10
 47,1-12 : J 7,38
 1 : Ap 22,1
 10 : Mt 4,19 Mc 1,17
 12 : Ap 22,2
 48,16s : Ap 21,16
 30-35 : Ap 21,12s
 35 : Ap 3,12

Daniel

§ ¶ Theod
 (3,23 3,23)
 3,24-30 3,91-97
 — 3,24.25

— 3,26-45 = Od. 7
 — 3,46-51
 — 3,52-90 = Od. 9
 3,31-33 — 4,1-3
 4,1-34 — 4,4-37
 5,14s.18-22.24 — 5,14s.18-22.24
 1,2 : J 3,35
 12.14 : Ap 2,10
 2,5 : Act 8,20
 8 : Act 10,34 E 5,16
 18 : R 12,1
 18s : Ap 11,13; 16,11
 22 : 1K 2,10
 27s : Mc 4,11
 28s : Mt 24,6; 26,54 Mc 13,7
 L 21,9 Ap 1,1.19; 22,6
 29 : Ap 4,1
 34s : Mt 21,44 L 20,18
 35 : Ap 12,8; 20,11
 44 : 1K 15,24 Ap 11,15
 44s : Mt 21,44 L 20,18
 45 : Mt 24,6; 26,54 Mc 13,7
 L 21,9 Ap 1,1; 4,1; 22,6
 47 : Mc 4,11 1K 14,25 Ap 17,14
 3,4 : Ap 10,11
 5 : L 15,25
 5s : Ap 13,15
 6 : Mt 13,42.50
 10.15 : L 15,25
 19s : 1K 13,3
 23-25 : H 11,34
 26 ¶ : Act 5,30 H 11,12
 27s ¶ : Ap 16,7
 28 ¶ : Mt 4,5
 28 : Act 12,11
 29 : Act 8,20
 31 : 1P 1,2
 35 ¶ : E 1,6
 45 ¶ : J 5,44
 52 ¶ : Act 5,30
 4,9.18 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 27 : E 1,19 Ap 14,8
 31 : Ap 4,9
 5,4.23 : Ap 9,20
 28 : R 9,28
 6,17 : Mt 27,66
 21 : 2T 4,17
 23 : Act 12,11
 26 : 1P 1,2
 27 : 1P 1,23 Ap 4,9
 28 : 2T 4,17

7,2 : Ap 7,1
 3 : Ap 11,7; 13,1
 4-6 : Ap 13,2
 7 : Ap 12,3; 13,1
 8 : Ap 13,5.7
 9 : Mt 28,3 Mc 9,3 Ap 1,14;
 20,4.11
 9s : Mt 19,28
 10 : Mt 5,22 L 2,13 J 5,22 H 1,14
 Ap 5,11; 20,12
 11 : Ap 13,5; 19,20
 13 : Mt 11,3; 26,64 Mc 14,62
 L 22,68 Ap 1,7.13; 14,14
 13s : Mt 24,30; 25,31 Mc 13,26
 L 21,27 J 5,22
 14 : Mt 28,18 L 1,33 H 12,28
 Ap 11,15
 18 : L 12,32 H 12,28 Ap 22,5
 20 : Ap 13,5; 17,12
 21 : Ap 11,7; 13,7
 22 : Mc 1,15 L 21,8 1K 6,2
 Ap 20,4
 24 : Ap 12,3; 13,1; 17,12
 25 : Ap 12,14; 13,6.7
 27 : L 12,32 Ap 11,15; 20,4; 22,5
 28 : L 2,19
 8,1 : Ap 1,9
 3 : Ap 13,11
 4.9 : Act 8,26
 10 : Ap 8,10; 12,4
 16 : L 1,19
 18 : Ap 1,17
 26 : Ap 10,4
 9,3 : Mt 11,21 L 10,13
 6 : Jc 5,10 Ap 10,7
 10 : Ap 10,7
 16 : R 3,21
 19 : L 18,13
 21 : L 1,10.19 Act 3,1
 24 : Mt 4,5 H 9,12
 26 : Mt 11,3
 27 : Mt 4,5; 24,15 Mc 13,14
 10,5s : Ap 1,13; 15,5
 6 : Mt 28,3 Ap 1,14; 2,18;
 19,1.12
 7 : L 1,22 Act 9,7
 9 : Mt 17,6
 12 : L 1,13
 13 : Jd 9 Ap 12,7
 16 : L 1,64
 21 : Jd 9 Ap 12,7

11,31 : *Mt 24,15 Mc 13,14*
 36 : *2Th 2,4 Jd 16 Ap 13,6*
 41 : *Mt 24,10 L 2,34*
 12,1 : *Mt 24,21 Mc 13,19 Jd 9 Ap*
 3,5; 7,14; 12,7; 13,8; 16,18;
 20,12
 2 : *Mt 25,46; 27,52 J 5,29*
 Act 24,15
 3 : *Mt 13,43 Ph 2,15*
 4 : *Ap 5,1; 10,4*
 7 : *L 21,24 Ap 4,9; 10,5s;*
 12,14
 9 : *Ap 5,1; 10,4*
 10 : *Ap 22,11*
 11 : *Mc 13,14*
 12 : *Mc 13,13 Jc 1,12*
 12s : *Mt 10,22*

Osee

1,6 : *Jc 5,6 1P 2,10*
 9 : *1P 2,10*
 2,1 : *Mt 5,9 R 9,26.27*
 5 : *Ap 17,16*
 16 : *Ap 12,6*
 25 : *R 9,25 1P 2,10*
 4,1 : *Ap 8,13*
 7 : *Ph 3,19*
 5,3s : *Ap 7,6*
 6,2 : *Mt 16,21 L 9,22; 24,46*
 J 5,21 Act 10,40 1K 15,4
 3etc : *Jc 5,7*
 5 : *E 6,17*
 6 : *Mt 9,13; 12,7; 23,23*
 Mc 12,33
 9,7 : *L 21,22*
 10.16s : *L 13,6*
 10,8 : *L 23,30 Ap 6,16*
 12 : *2K 9,10*
 14 : *L 19,44*
 11,1 : *Mt 2,15 R 9,4*
 10 : *Ap 10,3*
 12,7 : *Jc 4,8*
 9 : *Ap 3,17*
 10s : *H 1,1*
 13,3 : *Jc 4,14*
 7 : *Ap 13,2*
 14 : *1K 15,55 Ap 6,8*
 14,1 : *L 19,44*
 10 : *Act 13,10*
 13 : *H 13,15*

Joel

1,6 : *Ap 9,8*
 14 : *Ap 22,2*
 2,2 : *Mt 24,21 Mc 13,19*
 4s : *Ap 9,7*
 5 : *Ap 9,9*
 10 : *Mt 24,29 Mc 13,24 L 21,26*
 Ap 6,12s; 9,2
 11 : *Ap 6,17*
 3,1 : *Tt 3,6*
 1-5 : *Act 2,17-21*
 3 : *Ap 8,7*
 3s : *L 21,25*
 4 : *Mt 24,29 Mc 13,24*
 Ap 6,12.17
 5 : *Act 2,39 R 10,13 1K 1,2*
 Ap 14,1
 4,13 : *Mc 4,29 Ap 14,15.18.19s*
 15 : *Mt 24,29 Mc 13,24*
 Ap 6,12s
 18 : *J 7,38*
 19 : *Mt 23,35 Ap 11,8*

Amos

1,2 : *Ap 10,3*
 6etc : *Ap 2,1*
 2,16 : *Mc 14,52*
 3,7 : *Ap 1,1; 10,7*
 8 : *Ap 10,3*
 13 : *2K 6,18 Ap 1,8; 4,8; 11,17;*
 15,3
 4,11 : *1K 3,15 Jd 23*
 13 : *Ap 11,17; 15,3*
 5,13 : *E 5,16*
 15 : *R 12,9*
 25-27 : *Act 7,42s*
 6,13 : *Ph 1,11*
 7,4 : *Mt 3,11*
 10 : *Act 16,20*
 8,3 : *L 23,45*
 9 : *Mt 27,45 Mc 15,33 L 23,44*
 Ap 8,12
 9,1 : *Ap 8,3*
 9 : *L 22,31*
 11s : *Act 15,16s*

Abdias

21 : *Ap 11,15*

Jonas

1,4 : *Mt 23,35*
 4ss : *Mt 8,24 Mc 4,37*
 5 : *Act 27,19*
 9 : *Ap 11,13*
 10 : *Mc 4,41*
 12-15 : *J 11,50*
 15 : *L 21,25*
 16 : *Mc 4,41*
 2,1 : *Mt 12,40; 16,4 1K 15,4*
 3,5 : *Mt 12,41 L 11,32*
 5s : *Mt 11,21 L 10,13*
 4,6 : *Mt 2,10*
 9 : *Mt 26,38 Mc 14,34*

Michaeas

2,11 : *L 6,26*
 3,3 : *Ap 17,16*
 11 : *R 2,17*
 4,7 : *L 1,33*
 10 : *L 1,74 Ap 12,2*
 14 : *Mt 26,67*
 5,1 : *J 7,42*
 1.3 : *Mt 2,6*
 4 : *E 2,14*
 12 : *Ap 9,20*
 6,8 : *Mt 23,23*
 9 : *Ap 11,18*
 15 : *J 4,37*
 7,6 : *Mt 10,21.35-36 L 12,53*
 20 : *L 1,55.72.73 R 15,8*

Nahum

1,6 : *Ap 6,17*
 2,1 : *Act 10,36 R 10,15 E 6,15*
 3,4 : *Ap 9,21; 17,2; 18,23*
 10 : *L 19,44*

Habacuc

1,5 : *Act 13,41*
 6 : *Ap 20,9*
 8 : *Mt 24,28*
 14s : *Mt 13,47*
 2,3 : *H 10,37 2P 3,9*
 4 : *R 1,17 G 3,11 H 10,38*
 11 : *L 19,40*
 18s : *1K 12,2*

2,20 : *Ap 8,1*
 3,2 : *Mt 17,6*
 17 : *Mt 21,19 L 13,6*
 18 : *L 1,47*
 19 : *1K 1,24*

Sophonias

1,7 : *Ap 8,1*
 14setc : *R 2,5 Ap 6,17*
 18 : *H 10,27*
 3,8 : *Ap 16,1*
 10 : *Act 8,27*
 13 : *J 1,47 Ap 14,5*
 14s : *J 12,15*
 15 : *Mt 27,42 Mc 15,32 J 1,49;*
 12,13

Aggaeus

1,3 : *Mt 28,20*
 2,6 : *L 21,26 H 12,26*
 9 : *J 14,27*
 21 : *L 21,26 H 12,26*
 23 : *Mt 12,18*

Zacharias

1,1 : *Mt 23,35 L 11,51*
 3 : *Jc 4,8*
 5 : *J 8,52*
 6 : *Ap 10,7*
 8 : *Ap 6,2-5*
 12 : *Ap 6,10*
 2,6 : *Mc 13,27 Ap 21,16*
 10 : *Mt 24,31 Ap 7,1*
 14 : *Ap 3,11*
 14s : *Ap 21,3*
 17 : *Ap 8,1*
 3,1 : *Ap 12,10*
 1s : *Ap 12,9*
 2 : *Jd 9,23*
 4 : *Jd 23*
 8 : *L 1,78*
 4,2 : *Ap 1,12; 4,5*
 3 : *Ap 11,4*
 10 : *Ap 5,6; 11,4*
 14 : *Ap 11,4*
 5,2s : *Ap 14,16*
 6,1-3 : *Ap 6,2-5*
 5 : *Ap 7,1*

- 6,6 : Ap 6,2-5
 11 : Ap 4,4
 11s : H 10,21
 12 : L 1,78
 14 : Ap 2,10
 7,9 : Mt 23,23
 8,6 : Mt 19,26 Mc 10,27
 8 : Ap 21,7
 16 : E 4,25
 17 : Mt 5,33; 9,4 1K 13,5
 23 : 1K 14,25
 9,9 : Mt 21,5 Mc 11,2 J 12,15
 11 : Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20
 1K 11,25 H 13,20
 11,4 : R 8,36
 5 : Ap 3,17
 12 : Mt 26,15
 13 : Mt 27,9
 12,1 : 1K 2,11
 3 : L 21,24 Ap 11,2
 10 : J 19,37
 10.12.14 : Mt 24,30
 10ss : Ap 1,7
 10-14? : L 23,27
 11 : Ap 16,16
 40 : H 10,29
 13,3 : Mc 3,21
 4 : Mc 1,6
 7 : Mt 26,31 Mc 14,27 J 16,32
 9 : Ap 8,7
 14,4 : Mt 21,1 Mc 11,1
 5 : Mt 25,31 1Th 3,13
 7 : Mt 24,36 Ap 21,25
 8 : J 4,10; 7,38 Ap 21,6; 22,1
 9 : Ap 19,6
 11 : Ap 22,3
 21 : Mt 21,12 J 2,16

Malachias

3,22-24

3,24.22.23

- 1,2s : R 9,13
 6 : Mt 6,9 J 8,49
 7 : 1K 10,21
 11 : L 13,29 J 4,21 2Th 1,12
 Ap 15,4
 12 : 1K 10,21
 2,10 : Mt 23,9 J 8,41 1K 8,6
 3,1 : Mt 11,3.10 Mc 1,2 L 1,17;
 7,27 Ap 22,16

- 3,2 : Ap 6,17
 5 : Jc 5,4
 7 : Jc 4,8
 12 : L 1,48
 13 : Jd 15
 16 : Ap 3,5
 17 : E 1,14 1P 2,9
 19 : 1K 3,13
 22s : Mt 17,3
 23 : Mt 11,14 Mc 9,11 L 1,17
 J 1,21 Act 1,6
 23s : Mt 17,10s L 9,8
 24 : Mc 9,12

Esdrae III

Esdrae III

Esdrae I

- 1,4 : Mt 6,29
 4,38 : 1K 13,13

Esdrae IV

- 3,21s.26 : R 5,12
 4,8 : J 3,13 R 10,6
 35s : R 11,25
 6,25 : Mt 10,22 Mc 13,13
 7,6-14 : Mt 7,13
 11 : R 8,19
 14 : Mt 5,11
 36 : L 16,26
 72 : R 7,23
 75 : R 8,19
 77 : Mt 6,20
 113 : Mt 13,39
 118s : R 5,16
 8,3 : Mt 22,14
 41 : Mt 13,3; 22,14 Mc 4,14
 60 : R 1,21
 9,31ss : Mt 13,3 Mc 4,14
 37 : R 7,12
 10,9 : R 8,22
 12,42 : 2P 1,19
 13,30-32 : Mc 13,8

Machabaeorum I

- 1,54 : Mt 24,15
 2,21 : Mt 16,22
 28 : Mt 24,16
 52 : H 11,17

- 2,60 : 2T 4,17
 3,6 : L 13,27
 49 : Act 21,26
 60 : Mt 6,10
 4,59 : J 10,22
 5,15 : Mt 4,15
 7,41 : Act 12,23
 8,16 : Jc 4,2
 9,39 : J 3,29
 10,25 : Act 10,22
 29[30] : L 15,12
 11,30.33etc : Act 10,22
 12,6 : Act 5,21
 9 : R 15,4
 17 : Mt 9,38
 13,2 : H 12,21
 14,41 : H 5,6
 15,21 : Act 9,2

Machabaeorum II

- 1,4 : Act 16,14
 10 : Act 5,21
 24etc : 1P 4,19
 27 : Jc 1,1
 2,4 : R 11,4
 4-8 : Ap 2,17; 11,19
 7 : 2Th 2,1
 3,11 : 1T 2,2
 24 : H 12,9
 24-40 : Act 9,1-29
 25 : Ap 19,11
 26 : L 24,4 Act 1,10
 30 : Tt 2,11
 34 : L 24,31
 4,1 : H 11,10
 6 : Act 24,2
 32 : Act 5,2
 6,4 : R 1,28
 6,18-7,42 : H 11,35
 23 : R 9,4
 7,19 : Act 5,39
 8,17 : Mt 24,15
 9,9 : Act 12,23
 10,3 : Mt 12,4
 7 : Ap 7,9
 11,8 : Act 10,30 Ap 19,11
 12,15 : 1T 6,15
 43s : 1K 15,29
 13,4 : 1T 6,15 Ap 17,14; 19,16
 14 : H 12,4 Ap 2,10

Machabaeorum III

- 2,3 : E 3,9 Ap 4,11
 13 : 2P 2,7
 29 : G 6,17
 4,16 : R 1,28 1K 12,2
 17 : Act 5,7
 5,35 : 1T 6,15 Ap 17,14
 6,9 : Tt 2,11

Machabaeorum IV

- 1,11 : Jc 1,3
 26 : R 1,29-31
 2,5s : R 7,7
 6 : R 13,9
 15 : R 1,29-31
 3,13-19 : L 6,12
 4,1-14 : Act 9,1-29
 5,2 : Act 15,29
 6,31 : 1T 3,16
 7,8v1 : R 15,16
 16 : 1T 3,16
 19 : Mt 22,32 L 20,37
 9,8 : Jc 5,10
 12,13 : Act 14,15
 17 : Act 24,14
 13,14 : Mt 10,28
 15 : L 16,23
 17 : Mt 8,11
 15,2 : H 11,25
 7 : Jc 1,4
 8 : H 11,25
 16,1 : 1T 3,16
 12 : 1Th 1,8
 16 : H 12,1
 25 : Mt 22,32 L 20,37
 17,4 : 1Th 1,3
 10-15 : H 12,1
 20 : J 12,26
 18,24 : R 16,27 G 1,5

Tobias

- 2,2 : L 14,13
 3,17 : L 15,12
 4,3 : Mt 8,21
 6 : J 3,21
 10 : Jc 2,13
 14 : Jc 5,4
 15 : Mt 7,12

4,17 : Mt 25,35
 5,15 : Mt 20,2
 19 : 1K 4,13
 7,10 : L 12,19
 17 : Mt 11,25 L 10,17 Act
 17,24
 11,9 : L 2,29
 12,8 : Act 10,2
 12 : Ap 8,3
 15 : Mt 18,10 L 1,19 Ap 8,2
 13,7,11 : 1T 1,17
 17 : Ap 21,19s
 18 : Ap 19,1
 14,4 : Mt 23,38 L 13,35
 5 : Mc 1,15 L 21,24 G 4,4

Judith

4,9 : Act 12,5
 8,6 : L 2,37
 26 : Act 15,4
 35 : Mc 5,34
 9,12 : Act 4,24
 10,13 : Act 26,25
 11,19 : Mt 9,36
 12,8 : 1Th 3,11
 13,18 : L 1,42
 14,16s : Act 14,14
 16,17 : Mt 11,22 Mc 9,48 Act 12,23
 Jc 5,3

Susanna

46 : Mt 27,24 Act 20,26

Bel et Draco

18,41 : Act 19,28

Baruch

1,11s : 1T 2,2
 3,29 : J 3,13 R 10,6
 4,1 : Mt 5,18
 7 : 1K 10,20
 35 : Ap 18,2
 37 : Mt 8,11 L 13,29

Epistula Jeremiae

72 : 1J 5,21

Siracides

1,8 : Ap 5,7
 10 : 1K 2,9
 24s : Kol 2,3
 30 : Act 13,10
 2,1 : Jc 1,2
 2 : H 11,27
 5 : 1P 1,7
 18 : Mc 9,31
 3,17 : Jc 1,21; 3,13
 4,1 : Mc 10,19
 27 : R 13,1
 31 : Act 20,35
 5,3 : 1Th 4,6
 9 : E 4,14
 11 : Jc 1,19
 13 : Jc 3,6,10
 6,19 : 1K 9,10
 24s : Mt 11,29
 28s : Mt 11,29
 7,14 : Mt 6,7
 32-35 : Mt 25,36
 34 : R 12,15
 9,8 : Mt 5,28
 10,14 : L 1,52
 20s : R 11,15
 11,19 : L 10,19
 13,17 : Mt 10,16
 14,1 : Jc 3,2
 10 : Mt 6,23
 15,11-20 : Jc 1,13
 16,12 : 1P 1,3 Ap 20,12s
 21 : J 3,8
 17,3 : 1K 11,7
 17 : H 2,5
 26 : 2T 2,19
 18,1 : Ap 1,18; 4,11
 10 : 2P 3,18
 11 : R 5,5
 19,26 : Act 12,10
 20,30s : Mt 13,44
 23,1,4 : Mt 6,9 Jc 3,9
 10v1 : 2T 2,19
 17 : 1K 6,18
 24,19 : Mt 11,28
 21 : J 6,35
 32 : Act 2,39
 40,43 [30s] : J 7,38
 25,7-12 : Mt 5,2ss
 23 : H 12,12

26,14 : Mc 8,37
 27,6 : Mt 7,16
 8 : R 9,31
 28,2 : Mt 6,12
 7 : Act 17,30
 12 : Jc 3,10
 18 : L 21,24
 29,10 : Jc 5,3
 10s : Mt 6,20
 14ss : H 7,22
 31,15 : Mt 7,12
 32,23 : 1K 7,19
 33,1 : Mt 6,13
 19 : H 13,7
 35,3 : 2T 2,19
 6 : Ph 4,18
 12s : Act 10,34 R 2,11
 13 : G 2,6
 19 : 2P 3,9
 22 : Mt 16,27 L 18,7
 36,7 : Act 2,11
 18 : 1K 6,13
 20 : R 15,8
 37,2 : Mt 26,38 Mc 14,34
 28 : 1K 6,12; 10,23
 39,29 : Ap 8,7
 40,15 : Mt 13,5 Mc 4,5
 44,12 : R 9,4
 16 : H 11,5
 18etc : R 9,4
 19 : J 8,53 R 4,17
 20 : H 11,17
 21 : R 4,13
 45,1 : E 1,6
 46,5 : 1T 6,15
 13 : E 1,6
 48,5 : L 7,22
 10 : Mt 11,14; 17,11 L 1,17; 9,8
 12 : Act 2,4
 21 : Act 12,23
 24 : Mt 5,4
 50,20s : L 24,50
 22 : L 24,53
 25s : J 4,9
 51,1 : Mt 11,25 L 10,21
 23 : Mt 11,28
 26s : Mt 11,29

Sapientia Salomonis

1,6 : Tt 3,4 1P 2,25
 11 : Jc 4,11

1,14 : Ap 4,11
 2,5s : 1K 15,32
 10 : Jc 5,6
 11 : R 9,31
 12 : Jc 5,6
 13 : Mt 27,43
 16 : J 5,18
 17 : H 13,7
 17s : Mc 15,29
 18-20 : Mt 27,43
 19 : Ph 4,5 Jc 5,6
 22 : Mc 4,11
 23 : 1K 11,7
 24 : J 8,44 R 5,12
 3,4s : Jc 1,2
 7 : L 19,44
 8 : 1K 6,2
 9 : J 15,9s
 17 : Act 19,27
 18 : 1Th 4,13
 4,2 : 1K 9,25
 10 : H 11,5
 19 : Act 1,18
 5,4 : J 10,20
 5 : Act 20,32; 26,18
 6 : 2P 2,2
 16 : 2T 4,8
 17 : E 6,13
 18 : E 6,14 1Th 5,8
 19,21 : E 6,16
 22 : L 21,25
 6,3s : R 13,1
 7 : Act 10,36
 18 : J 14,15 R 13,10
 7,1 : Act 10,26
 3 : Act 14,15
 7 : E 1,17
 11 : Mt 6,33
 18 : Act 17,26
 22-30 : H 4,12
 23 : Ph 4,13
 24s : 1K 1,24
 25s : H 1,3
 27 : Jc 2,23
 8,3etc : Act 10,36
 8 : J 4,48 1Th 5,1
 9,1 : J 1,3 Act 17,24,25
 3 : E 4,24
 9 : Act 17,24
 13 : 1K 2,16
 15 : 2K 5,1,4

9,16 : J 3,12
 10,6 : 2P 2,7
 16 : 2K 12,12
 17 : H 11,6
 11,10 : 1K 4,14
 15 : R 1,23
 23 : R 2,4
 12,10 : H 12,17
 12 : R 9,19
 13 : 1P 5,7
 19 : Act 11,18
 24 : R 1,23
 13-15 : R 1,19-32
 13,1 : R 1,21 1K 15,34
 H 11,10
 6 : Act 17,27
 10 : Act 17,29
 14,1 : Jd 13
 20 : Act 17,23
 15,1 : L 6,35
 3 : J 17,3
 7 : R 9,21
 8 : L 12,20
 11 : J 20,22
 17 : Act 17,23
 16,6 : 1K 11,24
 9 : Ap 9,3
 13 : Mt 16,18 R 10,7
 22 : Ap 8,7
 26 : Mt 4,4
 17,1 : R 11,33
 2 : Mt 22,13
 11 : R 2,15
 14 : 1Th 5,3
 15 : Mc 6,49
 17 : G 6,1
 18,1 : Act 9,7; 22,9
 14 : Ap 8,1
 14s : 1Th 5,2
 15s : J 3,12 H 4,12
 16[15] : Ap 2,12
 25 : H 11,28
 19,7s : 1K 10,1
 10 : Act 13,17

Liber Jubilaeorum
 1,23 : R 2,29
 2,19 : R 9,24
 19,21etc : R 4,13

Martyrium Isaiae

5,11-14 : H 11,37

Psalmi Salomonis

1,5 : Mt 11,23
 4,23 : 2T 3,11
 25etc : R 8,28 E 6,24
 5,3 : Mc 3,27
 3s : J 3,27
 9ss : Mt 6,26
 7,1 : J 15,25
 6 : J 1,14
 8,2 : Ap 19,1
 14 : 1J 4,6
 15 : Act 1,8
 28 : R 3,3
 9,5 : R 2,5
 10,2 : H 12,7
 12,6 : H 6,12
 14,1 : R 7,10 H 12,7
 3 : Ap 22,2
 15,2,3 : H 13,15
 8 : R 2,3
 16,5 : L 22,37
 17,1 : R 2,17
 21 : J 7,42
 23s : Ap 2,27
 25 : L 21,24
 26,29 : Mt 19,28
 30 : Mt 21,12
 32 : L 2,11
 36 : H 4,15
 43 : Ap 3,18
 18,6s : Mt 13,6
 10 : L 2,14

Henoch

1,2 : 1P 1,12
 9 : Jd 14
 5,4 : Jd 16
 7 : Mt 5,5
 9,4 : Ap 15,3; 17,14
 5 : H 4,13
 10 : 1P 3,19
 10,4s : 2P 2,4
 6 : Jd 6 Ap 19,20
 11-14 : 2P 2,4
 11-15 : 1P 3,19

12,4 : Jd 6
 14,19 : Ap 22,1
 22 : Ap 5,11
 15,6s : Mc 12,25
 16,1 : Mt 13,39
 3 : 1P 1,12
 18,13 : Ap 8,8
 15s : Jd 13
 16 : Ap 20,3
 21,3 : Ap 8,8; 17,9
 5s : Jd 13
 6 : Ap 20,3
 22,9 : H 12,23
 9ss : L 16,26
 11 : Jd 6
 38,2 : Mt 26,24
 39,4 : L 16,9
 40,1 : Ap 5,11
 46,3 : Kol 2,3
 48,7 : Jc 3,6
 10 : Mc 8,29 Jd 4
 51,1 : Ap 20,13
 2 : L 21,28
 4 : Mc 12,25
 54,6 : Ap 13,14
 60,8 : Jd 14
 61,5 : Ap 20,13
 8 : Mt 25,31
 62,2s : Mt 25,31
 4 : 1Th 5,3
 63,10 : L 16,9
 66,2 : Ap 16,5
 69,27 : Mt 25,31; 26,64 J 5,22
 72-82 : G 4,10
 83,3-5 : 2P 3,6
 86,1 : Ap 8,10
 91,7 : R 1,18
 15 : 2P 2,4
 93,3 : Jd 14
 94,8 : L 6,24 Jc 5,1
 97,8-10 : L 12,19 Jc 4,13
 98,4 : Jc 1,14
 99,8 : R 1,21
 102,5 : Kol 1,22
 103,4 : Mt 26,13
 104,13 : 1K 4,17

Assumptio Mosis

3,11 : Act 7,36
 5,4 : R 1,25

12,7 : R 9,16
 ? : Jd 9 (sec Clem Al, Orig etc)

Apocalypsis Baruch

14,8ss : R 11,33
 13 : R 4,13
 15,8 : R 8,18
 21,13 : 1K 15,19
 23,4 : R 5,12
 32,6 : R 8,18
 48,8 : R 4,17
 22 : R 2,17
 51,3 : R 4,13
 54,10 : L 1,42
 15 : R 5,12
 17s : R 1,19
 57,2 : R 2,15
 59,6 : R 9,22

Apocalypsis Eliae

(sec Orig) : 1K 2,9

Testamenta XII Patriarcharum**I. Testamentum Ruben**

4,3 : R 2,15
 5,5 : 1K 6,18

III. Testamentum Levi

2 : 2K 12,2
 3,2 : R 2,5
 6 : R 12,1
 14,4 : R 2,22
 18,7 : R 1,4
 9 : H 9,26

VI. Testamentum Zabulon

c. 9fin : R 11,25

VII. Testamentum Dan

5,2 : R 15,33
 6,2 : Jc 4,8

VIII. Testamentum Naphthali

8,4 : Jc 4,7

;	distinguit codices a patribus
!	distinguit varias lectiones ad eundem locum pertinentes
	distinguit varias lectiones in eodem versu occurrentes
•	distinguit varias lectiones duorum versuum
☞	papyrus
ℓ	lectionarium
f ¹	familia codd min. 1 et aliorum
f ¹³	familia codd min. 13 et aliorum
ℳ	textus a plerisque codd praebitus; v. in sectione III,1 introductionis
pc	pauci
al	alii
pm	permulti
cet	ceteri
rell	reliqui
it	omnes vel plerique codd versionis Veteris Latinae (= Italiae)
a b c...	singuli codd eiusdem versionis
lat	Vulgata et pars versionis Veteris Latinae
latt	Vulgata et tota Vetus Latina
lat(t)	Vulgata et tota Vetus Latina (non nisi minoribus rebus discrepantes)
vg	Vulgata Hieronymi
vg ^a	Vulgata Sixtina (1590)
vg ^{cl}	Vulgata Clementina (1592)
vg st	Vulgata Stuttgartiensis (ed. Weber et alii, 1975)
vg ^{ww}	Vulgata, quam ed. Wordsworth-White-Sparks (1889-1954)
sa	versio Sahidica
ac	versio Achmimica
ac ²	versio Subachmimica
mae	versio mediae Aegypti
mf	versio mediae Aegypti (dialecti Faijumicae)
pbo	versio Protobohairica
bo	versio Bohairica
co	omnes versiones Copticae
sy ^a	codex Sinaiticus Syriacus
sy ^c	codex Curetonianus Syriacus
sy ^p	versio, quae dicitur «peschitta»
sy ^h	versio Harclensis
sy ^{hmg}	eiusdem versionis lectio marginalis
sy ^{h**}	lectio, quae in textu eiusdem versionis asterisco notatur
sy ^{ph}	versio Philoxeniana (sed sy ^{p,h} = «peschitta» et Harclensis!)
sy	omnes versiones Syriacae
aeth	versio Aethiopica
arm	versio Armenica
geo	versio Georgica
slav	versio Slavonica
got	versio Gotica

ms(s)	codex (codices) versionis alicuius vel nominatus(-ti) a patribus
pt	partim

c) Abbreviationes aliae

a(nte)	
acc(entus vel spiritus)	
add(it/addunt)	
app(aratus criticus)	
Aqu(ila)	= versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Aquila
c(um)	
cf. = confer	
cj/cjj	= coniecit/conjecerunt
cod/codd	= codex/codices etc.
comm(entatores recentiores)	
cont(inet)	
del(emit)	
dist(inguit/-unt)	
ead(em)	
ed(itio, editor, edidit/-erunt)	
et c(etera)	
ex err(ore)	
ex itac(ismo)	
ex lat?	= ex versione Latina?
ex lect(ionariis)	
fin(is)	
frg/frgg	= fragmentum/fragmenta
Ⓞ	= versio Graeca Veteris Testamenti, i. e. LXX
Ⓢ	= textus Hebraicus (= Masoreticus) Veteris Testamenti
hab(et/-bent)	
h. t.	= homoioteleuton
id(em)	
i. e. = id est	
illeg(ibilis)	
incert(us)	
interp(unctio etc)	
it(em)	
καὶ	= καὶ τὰ λοιπά (= et cetera)
lac(una)	
lect(ionarium)	
mut(ilatus)	
obel(us etc)	
om(ittit, omittunt)	
ord(o) inv(ersus etc)	
p(agina)	
p(ost)	

pon(it)/ponunt)

prim(o loco) / sec(undo loco) / tert(io loco)

saec(ulum)

sec(undum)

sim(ilis)

suppl(ementum, -evit)

s/ss; sq/sqq = sequens/sequentes

Symm(achus) = versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Symmachus

test(is/testes)

Theod(otion) = versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Theodotion

v(ide)

v(aria) l(ectio)

vac(at)

verss = versiones (veteres)

vid(etur), i. e. lectio non omnino certa

v(e)l

vs/vss = versus/versus

De abbreviationibus librorum biblicorum nominumque patrum ceterisque, quae hic non indicatae sunt: vide introductionem. De abbreviationibus partum N.i.T.i (e = evangelia, a = actus apostolorum et epistulae catholicae, act = actus apostolorum, cath = epistulae catholicae, p = epistulae Paulinae, r = revelatio) cf. in introductione Appendix I.

gloriā in excelsis deo

et in terrā pax et benevolentia erga homines

finis